Birgitta

Uppenbarelser

Handskrift A 5a

Tillkomstår Mellan 1400 och 1425
Digitaliserad år 2014

National Library
of Sweden

A 5a

A 5a

~~A 32 (61)~~

A. 5: a.

Kungl. Biblioteket,
STOCKHOLM
Handskrifter.
№ A. 5 a.

KUNGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM

Vita Ste birgitte

Alsualdir gudh hulkin som dygdh
ok makt ok styrk giuir sino thiä-
nisto folke vpresir i dygdha höghdh
mänisliona sik thekkelica tilbudhna j tho
hälgha anda ok lader hona bardha sins
gudhdoms luttakande ok gör hona vita
mz sälom dygdha skelsom hulkins vnd-
lica mildhetz dinpu fult mz allom sötma
vmfämnir swa mankönit mz gudhelix
kärlix brandogha ok hita at han ämmäl
mz sino aunelica balde ok ogriplicx snille
ok otalicx millhet vtuäl thässa världina
vämaktogh thing Swa at värzlica star-
ke maghin skandas ok skämmas Thy sial
wär gudh hulkin som är äuärdhelix skens
liws ok klarhet vtualde sik jomfrulikin
kundh i hulko thy han värdhogadhis mandom
taka Han lyste jomfru i jomfrudoms äl-
skogha ok änkiom til ärurhaldz ok vnlex
faghrind Han inforthe i världina i thässo
ytarsta världina timom sanctam birgittam
födda af ärlicasta sötha släkt swa som
välloktande yrt ok faghersta olea tra i
gudz huse Hon var sannindina dotter födh
lekfins anbudh sins i gudhlikom vngdoms
i halaghet vidhfrägt höghtidhelikin
ok klar i tholomodh ok sämnukt. prydh
mz alla dygdha ok gudhelika sidha fag-
rind mz hulko hon styrdhe manga fran sin-
da villo ok kalladhe tho til gudz dyrk mz
halagho kännedom Ok fore thy at hon
älskadhe sins brudgoma ihesu christi vena
ok [illegible] vmfamprilsa mz gudhelicx älskul
som a allom sins hiärta vetom badh han
värdhogh at kallas brudh af hono mz
gudhelix skins snille höghelikar än so
like andre Swa at hon värdhogh vardh
at sökias mz gudhelicom hugsinno ok opin-
barilsom ok mz gudz vtirtalan ok thäs
välsighnadha modhers jomfru marie ok
hälgha ängla ok hälgha manna ok hon
gudhelikin raadh ok doma ok opinbara
thom i världinne Thy är os loflikit at
märkt sighia ok skriwa af thässe äro-
fulla fruna byrdh ok ärlica liffärne til
gudz loff ok äro hulkin thär gör ensamin
mykin vndelik thing Sancta birgitta är
lifin af sine släkt ok byrdh ok tho
ärlicari af gudhelicx fädhrinom vä-
född äpter världinna värdhelikhet af
höghom ok gudhelicx foräldrom hul-
kin vnnadhe baro i rättinsom fädhrinom
ok gudz lagha gömo Hänna fadher var
gudhelikin man ok i vrsinu thi skriftadhe
sik hwan fredagh ok plaghadhe swa at
sighia Jak vil mik um fredaghe skri-
ta til rethä at iak är vethobom i andre
daghs at thola huat gudhi thäkkis
at iak skal thola Han ok hans fadher ok
hans fathor fadher foro huar i sinom
tima pelegrims färdh til sanctum jacob ok
andra hälghra manna stadha huilk-
en är sera hiort opta at swa rike
foro swa langan wägh ok vmothe
fullan af vraste världinna Hwat är
fee ok hedhra the stadha thär ihesus
christus var likamlica Hwar [illegible]
sagdhe sine brudh sancte birgitte [illegible]
Jak sighir thik än til thin värzlika
loff at thin släkt vpphighis af hälgha
konunga släkt at the forskullade mz
sinom dyghdhom ok forskyllan at gudz
nadh skulle opinbaras mz thik Hänna
modher var ok mykit gudhelikin ok
födh af ärlicasto släkt hulkra fadher
fadher var af konungxlike släkt han
lagdhe grunduäl vndir manga kir-
kior ok gaff godz til manga kirkior
ok kloster Hans husfru var ok mykit
gudhelikin än tho lönta hon sina kir-
sto gudhelikhet ok teedhe sik for mänina
öghom äpter välborna manna sidhuänio
for hulkit än kloster fru forsmadhe hona
domadhe hona högfärdhogha vara
Een same nattina syntis the nymone en
hedherwärdh mänisklia sighiande Fru
forsmadhe thu mina thiänisto [illegible]
sighiande hona högfärdhogha vara
kit än sant är thy skalt thu vita
iak skal läta fram gaa af hänna en
mz hulke iak vil göra mina samt
swa mykla nadh at alla skulo vndra
ämoal mine time skulle ästandas [illegible]
hänna The tidh hänna modher [illegible]
ma i sinom dödh tha hände at hon [illegible]
en tima mz flerom skipbrota [illegible]
hafskyrne hwar [illegible]

natho. Æn en vikensins høfthinge bar hona til landz j myklom vadha ok arvothe. J næsto nattene æpter syntis hanne en mæniska j skinande klædhom sighiande. Ve vast thu frælst af dø thenom for thy godha som thu bar j thinom quidh opfostra thy thet mz gudz kærlik thy at thet ær af gudhi gifwit.

I the nattene som sancta birgitta var fød saa kirkiopsten hulkin gudheliken man var vith næsta sokna kirkiona nar han var j gudhelico bøno swa som et liust sky ok j skyno ena iomfru sitiande havande ena bok j sine hand. han undradhe mykit hwat thet war. Tha saghthe en røst hono. Birgittor ær en dotter fød hulkra røst høras skal ofwer varldina. Æpter at ho var fød tha var hon thry aar swa at hon gad ey redhelika talat.

I thridhia aarsins ænda fik ho swa fulkomit maal at hon taladhe folkomlica æn swa alvoghom barnom ær naturlikit at tala. Hena modher hulkin som var fulkomliken j dygdhom vardh thær æpter siuk. Ok forwiste oc forsagdhe sin dødh nokrom daghom før hon do. Then tidh hon saa sin husbonda ok andra graata ok syrgha sagdhe hon. Hwi syrghe j ympnit länge hafwer iak hær lifwat nw ær glædhiandes thy at iak ær kallad af vallogha herra. Thær æpter valsignadhe ho bonda ok barn ok somnadhe j gudhi. Æn swa som vi læsom af sancto johanne baptista ok sancto nicholao opta forskylla foraldrana godhelikeer at barnomen tilwaxe mer gudz nadh ok blifwa mz tho til ændan. Swa af sancta birgitto barndom øktis gudz nadh mz hanne. Ok nar hon var siu aara gamol saa ho thuært af sine sang eet altare ok ena frw j skinande klædhom sidiandha ofwer altarit hafwande krono j sine hand ok sagdhe til henne. O birgitta kom hit. Thaa ho kom til frwna sagdhe frwan vilt thu hafwa thessa krono. Ho sagdhe sik vilia hona hafwa. Frwn satte kronona ofwer hanna howodh swa at hon granlika kande kronona ær kil hanna sit howodh. Ok genstan bort hwarff the synin af hanna syn tho bort gik ho aldrigh af hanna minne. Nar ho var tio aara gamol hørdhe ho predican j kirkio af ihesu christi pino ok the predicanna ordh smakathe hanne swa søt at j næsto nattene saa ho ihesum christum swa som j the samo stundene korsfæstan ok han saghdhe hanne. See huro iek ær plaghadher. Ho væntande thet vara giort thaa genstan ok suaradhe. O min søte herra hwa giorthe thik thet. Han saghdhe the ther mik forsmaa ok gløma min kærlik. Thær æpter inflæstis gudz ok ihesu christi pina barkia swa hiærtelika ok kærlika j hanna hiarta at ho gat siællan minz a tho vtan grat ok taara. J thy sama aarseno sat ho widh konstogha særing mz flerom iomfru ok ængxladhis mykyt een tidh j sinom hugh at ho gat ey giort sina særing som ho vilde. Tha insik hanna modher syster som var mykit gudheliken ok hedherliken fru til hulkra gømo ho var komen æpter sine modher dødh ok saa ena okunnogha iomfrw sitya nær hanne ok gøra hanna særing mz hene. Okunnogha iomfru bort huarff vidh hanna ingang. Ok ho sporthe birgitto hwa the iomfru var som særingena giordhe mz hane. Birgitta swaradhe ok sagdhe sik engen okonnoghan hawa seet. Modher syster hanna skodadhe særingena ok fan hona swa wæl ok konstelika vara giordha at allo thom som hona saagho gafs vnderstanda at tholik særing hørdhe ey til swa smadho ok vngom aldir vtan tilhørdhe gudhelico visdom. Thy gømde the fru the særingena mz halgho domom swa som nokot halaght thing. Vm ena nat ingik forsagdha frun lønlica j iomfrunna sømpnhus ok fan ther birgittan nakna stadhande a knæn for sine siang ok bidhia til gudh mz taarom. Ok wænte hona thet gøra af sins hughx ostadhogho lættilekhet ok bødh hænta risa. Æn swa bratt som ho tilbudhe at vtrækkia risan ofwer iomfrw nyg tha sunder brast risen j smaa stykke. Frw undradhe mykit ok sagdhe. hwat giorthe thu birgitta. hwat ey hafwa qvinorna kænt thik nokra falsa

Vita sce birgitte

bøne jomfru suaradhe mz taarom ney min frw vtan jak vp stodh af mine sæng at laafwa than som mik ær al tidh nær ok redhobon til hialp Fru spordhe hwa ær than jomfru suaradhe the xpc som korsfaster var for vara skuld hulkin jak saa Af thøm daghenom tilburdhe the fruin at alska hona ok hedhra mer æn for Ey langt eptir nær ho ey tidh lebbe mz andro jomfru saa hon dyaue len rædhelika ledhan styggian ok van skapadhan Swa at han syntis hafwa hundradha hand ok føter ho var rædh ok løp til sina sæng thuar diæfwlin syntis henne annan tidh ok saghdhe Ænkte orn faarma iak gøra thik vtan xpus som korsfaster var gifwer mik thet thaal til Nakro aarom ther eptir saghdhe ho sinne modhursyster alla samma af the thingom som henne syntis hulkin henne bødh at hafwa the lønlikit ok trøsta a gudh ok alska han ofwer all thing ok gøma sik for løsom latom Hon astundadhe af allo hiærta at gøma jomfrudom alla sins lifs dagha Vtan hænna frændr nødhgha tho hona til giptomal tho vilde hon hælder hafwa tholt dødh æn til gipta maala gangit

Nær sta birgitta kom til laghlikin aldher vardh ho gifwen smallom man ok ædhlom til hionalagh Ok lifwade i dyghdha sidhom bæro the badhin thak gudhi ok manom Æn hon som af bardom var søkt mz gudz nadh ok vptænd mz gudhelix kærlix hita Satte alla sina astundan til gudh ok vaktadhe høghelikast at ey skulde nakat vrangt talas af henne Ok at ey skulle nakro gifwas tilfælle at bagtala henne lifwne alla daghane Ok flydhe all lostar ok færde Ok alla the stadha ok manniskior af hulkom ho matte i nokro vrango mær kias hauande altidh mz sik hemiska thiænisto qvinnor ok følghara Ok ther til at ho skulle ey gifwa dyæflenom makt at frista sik hadarthe hon ladya ok ledhnadhe dyghdha giarninga studom mz sinna thiænista qvinnom vthande mæssoklædher ok annor tholik thing til gudz dyrk Studom arnodhande til samestna nyttelikhet Studom ofwerlæsande hælghra manna liverne ok bibliam hulka ho hafdhe ladit skrifwa sik a swensko Studom hørande mæsso ok gudhelikit ambite ok predikan Ok studom the som mera ærwodhe ær sokte hon kloster ok domkirkior gangande a sinom fotom at ho matte ther aflat thiggia ok smalla klærka predikan høra Ther mz var ho mikit vekin ok brænnande a gudhelikom bønom mz gradande taarom Swa at nær hænna husbonde var ey nær hanom vakadhe hon nær alla nattena ok mytiadhe tha sarlika hardha sæng ok klædhe Ok sparadhe ey sinom lika ma af plikt ok knæfallom ok rethelika badh ho gudh giwa ok visa sik nakra quamelika matto til gudhelika bøna Ok swa vardh henne en dhita entidh ingutin sæghesta bøn af bæro thwa thu xpi pino ok af has vardhoghasta modher marie lastern ok lywne Hulka ho swa stadhelica hiolt i sino sinne at hon las hona hwarn dagh sidhan Ok jomfru maria saghdhe henne vm sidhe Jak forskylladhe thik the bønena las thy hona ok thu skalt søkias mz mins sons hughnadh Ho skriptadhe sik ofthelika ok hafdhe gudhelike skriptafædhir dyran mæstara i gudhelighom visdom hulkin ho lydde i allom høghom thingom Han saghdhe ofta sinom hemalikom vino i thesse frune synis nakat komaskulande natha teky thyt ho giter meer minzsto synde æn andre mæsto ok storsto synde ok ænkte i sinom orthom all garningom lad hon ovansakat Ho thorfastadhe alla varfru aptna Sce trinitatis corporis xpi johis baptiste johis ewangeliste michael laurencij Dionisii olaui Erici Agnetis marie magdalene Ok storo Ok thorfastathe opta tha hænna bande ok andre

5

6

thankto hænne kræselica æda / Ok flere varo the daghar um aarit i hulkom hon fastadhe æn the ho aat ok aldrigh ville ho æda til thes ho kænde sik ængtta. Ho fastadhe iæmlika thaa ho konde at koma / ok athiolt sik lønlika af kræselico kost at ho skulle ey mærkias af sinom bonda ælla androm. Ho gaf mykla ok rika almosor ok var siukom ok fatikom mild ok barkusam modhir hafwande stort hws skipat til siuka ok fatika mænniskio burghirtho erfft / hulkom hon sialff opta thiænte mz mykla ødhmiukt thwande ok kyssande thera fotar / Nar hon var een tidh swa vadhelica stad i barnbyrdh at the qvinnor som nær hænne varo vanhopadho af hænne liffwe Sagho the vakande swa som ena mænniskio i silke kladhom bradhelica ingangha ok sta widh hæna siæng ok hana alla hema kunni / Ok gmstan the mænniskan vtgik fødde hon barn vtan vanda swa at alla the qvinnor vndradho som nær hænne varo thy at vtan iæff var the mænniskan gudz modher maria Swa som hon sialff saghdhe hænne sidhan tha thu hafdhe nødh ok liffs vadha i barnbyrdh ingik iak til thin hialpande thik / thy bør thik mykit ælska mik ærwadha thy at thin barn vardha min barn / for hulkit ho vpfostradha sin barn mz mykle atuakt lærande thøm mz gudhelico sidhum at the skula ey nokot mot gudhi gøra. Ok antwardhadhe thøm gudhelicom ok snyallom mænniskiom af hulkom the matte læra i godho / Huadha af sancto iohannes baptista synandis saghdhe hænne ffor thy at thu græt at thi som giordhe mot mik ey fastande min aftan ok ville hallæ at han thiænte mik æn at ha være konung thy skal iak hialpa hano ok vækna hanom mz minom bønom Hænna husbonde hulkin fromber ok vællagher man var ok særlika mæktoghan i konungsins raathe seande hænna dygdhelike liwne lustadhis i hænne godho siddo ok helsamo ordhom / ok vande sik til at læsa the tidhe ok the bøne som varo til gudz hedher ok halgha manna Ok the bøker som hano kænde lagh ok rætviso thær han idhnathe at fulkomna mz alle makt ok drogh sik fran værldinna hedher. ok fafangho ok konungsins gardh swa mykyt som moghelikit var Ok gaff sik allan til at thiæna gudhi ok gøra rætviso Ok for thy at the twa badhin heet ok brinande til gudz thiænista ok ælskogha foro the pilagrims færdh mz myklom kostnath ok ærwodhe til sancta iacobs stadh ok andra hælgha manna stadha Ok nar the heem foro vardh han hardhelica siuker Ok ther af angxladhis hon mykit i sinom hugh til thes sancte Dionisius tedhis hænne ok saghdhe Iak ær Dionisius hulkin sænder var af rom ok til thæt land at prædhika gudz ordh ok for thy at thu ælskadhe mik mz særlike gudhelikhet thy skalt thu vidha at gudh vil kungøra værldenne sin vilia mz thik ok æst thu antwordhadh minne gømo ok thy skal iak hialpa thik ok thæt ær thik til tekn at thin bonde skal ey nw døø Sidhan saa hon thæt sama stadz i andelike syn huru tho skulle fara til rom ok til ierusalem ok huru tho skulle fara af thesse værldine Ather æpt theem komo the badhin til sit eghit ok lauadho stadhelika mællom sin at halda renlik ok in gifwa sik i klostir ok i the samo aktene døo han

Apter sins bonda dødh forlæt sancta birgitta værldina ok omskipte sin kladhabonadh ok tha hænna næsta aatte hænne for hwat omskipte swaradhe ho Ey byriadhe iak tholikin linnadh for nøghra skuld ok ey afladar iak han for nøghra skuld Iak stadhgadhe i minne thæreta at thola ordh badhin for mik at iak maghe stadhogh blifwa i godho Thøm timanom syntas hænne ey døth fiolo thu ho hafdhe fyrra gvanlika kant. ok saghdhe hænne thik skal gifwas gudhelica thinga vnderstandelse ødhmiuka thy thik j allom thingom Thær mz sighir jak thik thry thing / Forsta ær at jak ær hardhelica plaghadh for mit hardha moodh ok sin Annat ær at han som min bonde var letar kotlikit hionalagh a mot gudhi thy skal thu bidhia hans ok has æptir komarom til dyrwilsa Thridhia ær at thu skalt fara ofwir hafwit ok dø j ærlicom stadh Jak vil ok sighia thik af minom stadhga ok skipelsom Jak ær sat swa som j thiokko glasi maghande hora lystelik thing ok tho ey koma til thera Swa ær mik gifwit at vnderstaa ok astuda ok hora ewærdhelica gladhi / ok tho forma iak ey at koma til hænna for æn glasit warder thyndre ok kleynare æptir gudz wilia Hulkit iak thol thy at iak var vask ok bwath til kwedhe ok for thy at jak astudadhe flere varulz thing æn mik varo thorfftelikin Bidh thu mina arfwa at the gifwin nakra kalka for mina siæl i hulkom xpi blodh maghe offras ok bighas / Ok at nokre gudz vini hafwin aminne for mik æt aar thy at swa maa iak vaskelica fralsas Thesse fru var ithin til fasto ok gudhelica bøna En tidh tha ho var siuk syntis diæwlin hænne j vedherlicom skapnadh Swa som kulladhe grupa hona ho rædhis ængxlica ok ropadhe sighande iak skal ewærdhelica fordømas mædhan hon opta ropadhe thæt samma sagdhe hænna skriftafadhir henne O fru hwi tala thu swa madhan thu ælsta gudh aff allo hiærta Ho swaradhe thær ankte til vtan ropadhe so for Sen sidhe thystnadhe ho ok hænna anlite vm skiptis ok ho saghdhe mz hoghe røst velsignadhir vare thu min gudh som mik skapadhe ok atlosde iak thakkar thik ok iak lawar thik Sidhan saghdhe ho sinom skriftafadhir ok andro gudz vinom jak saa dyæfwlin i fulasta skapnadh ok jak rædhdis at iak skulle fordømas ok thy ængxladhis iak rædhelica til thes jak saa xpm swo som stodande a korseno for hulkom dyæfwlin flydhe ok xpus saghdhe mik æpter at aar skalt thu see samu synena ok tho ey dyæfwlin ok thaa skalt thu dø ok thz sama fulkomnadhis Thridia sin syntis hon sta birgitto ok saghdhe Alls haw iak thz som iak girnadhis ns ærv all fyrro ond thing glømd Alls ær ælskoghen fulkompnin var thu gudhi lydhogh thy at thu ærst kalladh i hedherlix hwa værdzskap til mernadha Gudh bødh sta birgitto fara til konungen ho saghdhe sik ey witta hwat ho skulle hano sighia hænne swaradhis af gudhi vplat thyn mun ok thik skal gifwas thz thu skalt tala Ok jnstan ho kom til konungen saghdhis hænne ey at ænast af gudhi thz ho skulle konungenom sighia vtan mang annor komoskolande thing En tidh bødh gudh hænne at søkia een siukan man hulkin af dyæfwlinom kwaldis Nar ho var a wæghenom kwenskadhis hænna hæst a hulko ho redh ok sprang swa at skone syntis vnder has fotom hulkin for hafdhe varit spakast Hulkit dyæfwlin prøwas hafwa giort thy til at ho skulle hindras ok ey fram koma at omwænda thæn syndogha manen til bætring Tho kom ho fram til ho so dyæfwlin qualde swa sorghelica at ha taladhe mang ryggelik thing mot gudhi ok saghdhe thy i blandh annor thing til sta birgitto O hwru olikir ande ær i thik ok i mik tho skal iak helas thantidh thæn andans thalkkis som i thik ær thy at for mina otrolikhet ok løniko synde andbordhadhe ha mik grymom foghata Ho saghdhe iak lawa thik at thu skalt skiot løs ok hel vartha thy spor iak thik at hwi thu tala swa mikit oquædhelica mot

gudhi Han swaradhe Iak skyw nw
ey sialwar ok taladhe sidhan swar
dhin for sighande Mæthan iak dyrka
een gudh hulkin som skapadhe himil
oc iordh / thighin i vm idhan ona gudh
dom Tha saghdhe gudz brudh thigh
wsall dyæfull ok tala ey mot thino
skapa thy at æn thot thik ær makt
gifwin af gudhi at pina thænna ma
tho skalt thu ey æwærdhelica agha
han ok ginstan thighdhe mannin ok
war quittar af dyæfulleno Sta bir
gitta græt mykyt ower een sin son
hulkin længe war sukir veknadhe
hans sukdom wara for hænna synd
Dyæfullin syntis hænne ok saghdhe
O quinna hwat gør thik swa mykit
wadhin thu ærwodha fafangt hwat
ey formaa thit watn at vp fara i
himilin Tha syntis xpus hænne oc
saghdhe thæssa piltzsins sukdom
ær hans til mere lona Æn nw skal
iak ænda hans nødh ok swa som han
kalladhes for benedictus swa
skal han nw kallas taarana son
Femptta daghin æpte dødhis for
saang widh piltzsins siæng mz
hulkom siælin vtgik af hans likama
ok xpus saghdhe sinne brudh See
hwat græt ok tara gøra Nu far
watnana som til æwærdhelica hwilo
thy æro dyæfulenom the tara le
dha som gaa fram af gudhelico kærlek
Sancta birgitta ælskadhe swa sa
na ydhmiuke at ho wille al
drigh wara vtan swa at ho ødhmiu
klica lydde nakro i thy som ho skulle
gøra ok ælskadhe swa siælfwiliadhe
fattikdom at ho antwordhadhe alt thz
ho atte i annars hænd Ok nar hon
wilde nakot thz af hafwa bedhis ho
thz swa ødhmiughelica swo som thyt
hon hafthe thz aldrigh aat hon akta
dhe ok mera thera mænniskio nytto
som nar hænne waro æn sina eghna
Swa at hon lonte opta sik hafwa
gambla skoo ok syndrogha nar ho
wødh androm gifwa nya ok swa giordhe
ho i andro flerom thingom Hon war al
dra ødhmiughast ij sinom skriftamals ok
redhobonast til at fulkomna alt thz
hænne tha saghdhis ok bødz I sinom vng
dom skriftadhe hon sik studom flero sin
nom vm een dagh ænnual af fattom thanko
ok ordho thy at mykin gudz rædhoghe
war i hænne mz myklom hans ælskogha
Ho war swa idhin i waku ok bønom mz
knæfall dagh ok natt at vnder war
huru swo klen mænniska formatte thola
swa mikit ærwodhe Hon tholde ok vm
war tholamodhelica all genwærthogh
thing I thrætighi aarom hafdhe hon
aldrigh lynin klæthe widh sin likama vta
ower sit howodh I sinne sæng hafdhe ho
eet klæthe vnder sik ok annat ower sik
ælla sin mantol ok eet hoghinde vndir
sino howodhe Ok hon sporðhis huru for
mat thu swa liggia oc hwilas ænnual i
mykle kyld Saghdhe hon Iak kænne swa
mykin hita mantil af gudz nadh at kyld
thrænge mik ey mykyt til blotare sæng
Hon plaghadhe ok vm fredaghana at læ
ta drypa af wax liusom brinnande dro
pa ower sit kot swa at saar wordho thz
af ok vm the saarin nokot helnadhes for
annan fredaghe tha opreff hon tho mz
sinom naghl at hænna likame skulde ey
wara vtan pino ok saroka hulkit ho gior
dhe thr til at ihesu xpi pina skulle wara i
hænna aminne Ho hafthe ok badhe dagh
ok nat hwast knuda bælte widh sin
likama Ho war ok swa styff oc stark widh
sit thiænisto faalk at hon drøfdhes ey
widh the mz otholomodh alla kwedhe
vtan vmbar thalica ok nafste tho tho
mz siaflikhet ok kærlek tha thas war
tidh Hon straffadhe ok awite oradhelica
kænungha oc læra ok høfdhinga ok almo
gha for thera synde oc osidhe oc foresagh
dhe tho diærflika gudz othykke ok hæmd
æpte thy som hænne tedhis i andelica
syn Ok vmbar tholomodhelica at the
studom for thz hætte hænne ont oc gabba

dhe hona ok giordhe hanne obrygdhilse ok finglikhet ok bakdantadhe hanne æn hon thakkadhe gudhi ödhmiuklica oc var vthokom mz alle astundan at thola meer til gudz hedhers ok æro Ok nar hon j nokro badha bar j bæghthom alla vatnom ok andre drøfthis ok raddos badh tho stadhe lita til gudh oc drøfthis ey æn thot tho faa studom nakot farfara af sinom thinghe ok ey syntis hon gratta nar hanna kar lik vm baro sinke alla dotte vtan tho thakkadhe gudhi tha andre gratto Mæth iæmlike fasto | vaku ok bønom dødh giordhe hon ond kotlik vpvitse j sinom licama Swa at hon maa væl sighias vara af thom som paulus sigher at sit køt korsfæsto oc atholla af lastom ok synda girilsom for thy æpti æro Ok offradhe hon gudhi sin licama lifwande ok hælaght ok væl thækkelikit offir ok skællica thiænist æpte sinne makt Ok iæfnadhe thz mz æpte alle sinne makt at dragha alla thom hon formatte mz kænnedom ok æptedømom oc manilso ok godhgiærningom fran syndom ok til gudz hedhersamo ok thiænist oc kærlik Ffor huilkit gudz hugghelike kærlikir sökte hona mz myklom sötom andelicom hughnadh swa som prouas j thom dyra kænnedome menom som hanne af gudz foreseco opinbaradhis mz myklo guthelico sotma for huilkin hon farsmaadhe allan værilzlikin oc kötlikin hughnadh ok ælskogha Huilkin som augs sigher at aldrigh kan forwinnas ok vinstridhas vtan mz nakrom ewærdhelica thinga sötma Æn huru mykyt gudhi thækkis at hedhra ok æra sina brudh ste birgitto æmuæl hær j jordherike for mana oghom thz synis j thy at tha wille lata hanne bilæte skifwas ok vmkring giffwas swa som mz ene handa himirikes liuse j hulko fordel synis vara for somlika andra halghra mana bilæto thyt æn tho at Petrus hafwer myklin til tekn Paulus swærdhit Andreas korsit Stephanus stenin Laurencius ristin alla halstrit | a hulko han var stekter Katerina hiulit Agnes lambit Hwat kan thz af thessom sidhare alla værdhoghare synas æn thz himpnu liusit ok thes gudhelica sötmas strømber huilkin som synis flyta af høghsta gudz ini ok til stam birgittam thz som hanna bilæte ær ma lat alla skrifwat

A Fiardha aarena for æn sta birgitto husbonde doo syntis sanctus botuidh hanne ok saghdhe Iak mz andro halghom manom forskylladhe thik gudz nadh at thu skalt see ok hora andelik thing ok kænna gudz anda ok gudz ande skal vp tænda thina sial Annat aart thær æpt syntis jomfru maria gudz modher hanne sighiande Iak ær vpla mana thighis ok drotning Iak vil tee thik huilkin min son var j sinom mandom ok tha tha tholde dødhin a korseno Ok thz skal vara thik til tekn at thu skalt koma til the stadha j hulko iek vmgik licamlica ok ther skalt thu see min son mz thinom andelico øghom Thz ær mærkiande at thusanda arom ok thry hundradha ok iiij ok fyretigha aro æpte ihu xpi fødhslo fik sta birgitta forst opinbara vitelsse af gudhi Ok twem arom æpte hanna bonda dødh nar hon ey tidh aruaktelica thænkte huru hon skulle skipa sit liuerne | vm kringgik gudz ande hona ok tho saa j andelike syn liust sky | ok hørdhe af skyno ena røst som saghdhe hanna Iak ær thin gudh ther tala vil mz thik tho ræddis thænkiande thz vara dyæfwulsins gabbilse Røstin saghdhe hanne annan tidh | rædz ey thy at iak aldra thinga skapare ok ey swikare Iak tale ey for thik ensamna vtan for andra mænniskia hælso Hør the thing som iak tala ok thu skalt vara min brudh oc hora ok see andelik thing ok hugghna j værildinne oc min ande skal blifwa mz thik til thin dødh Thz æpte tedhes hanne af gudhi ok af välsignadhe modher marie mykin dyr oc söta kænnedomber til mannonnes veltilsa j allo skipilsom ok til syndogha mana oc æmuæl til hedhningena vmvændilse Ok tedhes hanne mang sot ok astundelike thing af himirikis glædhi ok halgha mana lönom oc æro

ok mang ryggheligh thing af gudz
grymo domom ok hardhum pinom ok
syndogha manna fordømilsom For thy
at the syndadhe mot guthi ok thæt
kadhe ey hans for hans dødh ok an
dra hans kærlix gerninga Ok tedhe
ihe hænne the reglo som nu haldz i
Vazstena klastre huilka hon først sialf
saman skreff swa som han hænne
opinbaradhe ok pave urbans stadh
fæstadhe hona sidhan

Item annor thing saghthe xpc
hænne swa iek vtwalde thik
ok iek tok thik til mina brudh at
iek skuli tee thik min lønlik thing
Thu æst mz ræt bordhin min thy
at i thinis husbonda dødh andwor
dhadhe thu thin vilia i mina hand
ok æstudadhe ok bedis huru thu
matte fatigh vara for mina skuld
ok wille al værilzlik thing for mina
skuld forlata thy æst thu wordhe
min mz ræt Ok mik tilbør at fare
see thik for swa stora kærlik thy
takar iek thik mik til brudh ok i
min eghen lusta thollkin so gudhi bør
hafwa mz ræne sial Æ twem aarom
æpte hænna bonda dødh saghdhe
ihesus hænne ffar til rom thær æru
gatunar strødda mz guld ok rødha
giordha mz halgha manna blodhe
hwar genstighen ær til himirikis
for thz aflat som halgha pava ha
fwa gifwit ok gudz halghe man
forskylladho mz sino blodhe ok bøno
Stadha tho var a daghteno til rom søk
te gudh hona mz idheliko hughnadh
ok tedhe hænne mang thing Thar
tho ko til rom søkte hon idhelica
thær halgha manna kirkior ok helghe
doma mz myklo arfwodhe thy at
langir daghir ær thær mallo solika
kirkionar ok tho taladhe vidh inge
a daghenom vtan nakon fiordhe
hænne nakot Ok tha swaradhe tho
mz them minstom ordhom tho kune at
koma ok mz alla ødhmiokt Aldre
var tho formetin vtan hiolt sin tungh
stadhfastan til gudz ok sins likama ogh hon
nidhar til daghen for sinom fotom Den
hon ouarlica saa nokore manz antlite ælla
nakot oforthankt ordh taladhe en bort
gik thz af hænna anne for æn tho haf
dhe fult giort for thz mz tarom ok sky
tamala badhning Ok rom tedhes hæ
ne i gudhelike ok andelike syn mang
høghelik thing ful mz allo gudheliko
søtma til himmelikan kanmedom Ok ta
dhes hænne rætthelike dombir ou alla
onilla værildinna høfthinga ok hæra
Ok huru manga vtalika thusanda søte
af himerike ok iordherike ok skærslo
elde ok hælwite liedis rætwisan dom
af gudhi ou wranga ok oratwisa høff
thinga ok faarmen Ok tedhe gudz ængil
hænne dyrasta loff af iomfru maria tho
ghelo ou huilkit hon skref af ængilsins
mun ok systrana læsa nu thz dagh
lica ok sionga i sinom ottosang

THz hafdhe sancta birgitta sælica
af gudhi at i aatta arom ok xx i huilko
tho atrulifdhe æpte sins bonda dødh for
hon aldre af enom stadh ok til annan
ælla blef noko stadh vtan æpte thes hel
ghe anda ingiuitilsom ok ihu xpi budhi
thy hafdhe hon sælica af them halgha
anda at huro opta ogudhelica man fulle
mz høghfardhogho ok oratom dyæwls
anda nalkadhos hænne kande tho swa
mykla onda lukt ok hafdhe swa beska
smak i munenom at tho formatte nappelica
at thola thz Ok thy hande een tidh at en
ogudhelike man som bort var vandir
fran allo godho satte sik nær hænne ok
saghdhe Huru ær vm than andan so thu
sighs hafwa huat ær tha hællir ælf thik
all' af nokro andro Tho napplica formogha
de at thola hans onda lokt saghdhe hon
Thera haw illa luktade inbyggiara ok thy
framga illa luktande thing af thinom
mun for thy vørugtha ok badhing for
thina synde at en komi gudz hæmpnd
ou thik Tha burtgik twedhir Ok swa
brat som tha sompnadhe thz æpte hordhe

Vita Ste birgitte

han otalica röster sighiande dragho hanom til dyäfwla dardzskap thy at ha forsmadhe helso radh ok manilse ha hörande thz ratte sit liuerne ok sidha bortgik ond lukt fran hano ok sidha kyndis godh lukt nar hano Nar sta birgitta hafdhe lange varit i rom bødh xpc hanne fara pelagrims færdh til cicilie rike ok til neapolim sighiande / Thik lofwas at sökia helgha mana stadha i cicilie rike ok thy at thu äru maga helghra mana licama hulke som mik al skadho af allo hiarta i bland hulka min apostolus thomas är särlikin thanidh thu thit kombir skal iak tee thik natvrlonlik ok hemelik thing Sidhan ho hafdhe sökt helgha mana stadha i cicilie rike äpter xpi budhi blef ho nokra stund i neapoli ok hördhe thr rädhelica doma ok hotilse af ihu xpi mune ok saman skreff mote thöm stadhena ok thra varstom syndom ok osidho ok oppinbaradhe ok kunoghadhe thöm oräddelica for drotningene ok ärkebiscopens ok rikesins hofdhinge ok mango mallo mästaro i gudhelico visdom Ok samu ledh giordhe ho i cipri rike thaa ho thit kom äpter xpi budhi Sidhan for hon at til rom ok nakrom arom thr äpter syntis xpc hanne sighiande Jak forsee tima ok dagha ok daghamma vansamlikhet ok awana skipilse thy sighir jak idher studs stan ok bidhin ok studom sighir iak idher gangin ok skyndin Ok thy martha nu är timan sighir iak idher at i skulin fara i daghen til ihrlm ok the stadha som thik äru for tedhe ho kärdhe at the varo tha siuk ok gamul xpc svaradhe iak är naturinna skapare farin thy aff stadh ok iak skal göra idher styrk ok forsea idher til al nödhtorfftelik thing i daghenom ok framledha idher ok atleda idher til thanna stadh

Thanidh ho kom til ihrlm tedhis xpc hanne i andalike syn huru han var fødher ok korsfastar ok hotadhe thöm radhelikin dom so ey akta thas pino ok lauadhe thöm stora ok höghelica nadha som sökia the helgho stadhana mz gudhelico kärlek ok sagdhe Min ordh skulu först kungöras ok höras ok sidhan skulu gänga ena koma ok värtaking thy skalt thu vidha at mange äro ey än födde hulke som min ordh skula sötelica taka thy swo so thz sighir i minne lagh Säle äro the thr höra min ordh Sua sighir iak nu Säle äro the som nu höra min ordh ok tho tro ok fulkompna mz gärnigom Ok skalt thu vita at äpter thin dødh skulu mange taka min ordh ok följa tho ok halla mz sötom kärlek thy at the äru ey suo som fallande blomstir vtan swo so äuerdhelica blifwande frukt Mellasta iomfru maria tedhe ok hanne i bedhleem tha ho thit kom huru hon födde sin signadha son ihm xpm Nar sta birgitta var i ihrlm vardh ho siuk ok than siukdom blef nar hanne eet helt aar a lande ok hafwe ok huar ho halzst var tho tholde ho ok vmbar tholomodhelikast örnodhe ok darkia Ok kom ater til rom ok lifdhe sidhan eet halfft aar opinot af allir ok ärnodhe Fem sidhe nokro dagho for hanna dødh syntis xpus hanne for thy altare som var i hanna kamā ok tedhe sik mz blidho anlade ok sagdhe Jak haw giort mz thik swo som brudgumme sinne brudh hulkin sik draghir studom fra hanne at ha skal heteliqare astudas Sua sökte iak thik ey mz hugnadh i thanna timanom thy at nu var ey thin prøvilsa time Nak thy nu fram prøvadh ok tilredh thik thy at nu är time swa som iak haw lofwat thik at thu skalt klädhas ok bighias nunna for mino altare Ok nu skalt thu ey at enast reknas min brudh vtan äunnal nunna ok modhir i uazsteno Tho skalt thu vidha at thin licame skal nidherlaggias här i rom til thes ha kombar til thän stadh som hano är tilredder thy at mik thäkkis spara thik aff

P

avundhe oc taka thin vilia for fulkompna gærning Thr æpt giordhe han oc sagdhe nakra manniskio skipa som nær hanne varo hulka manniskior tho sagdhe sik halva seet sta for gudhi Sidhan sagdhe xpus hanne kalla saman avla um fæmta daghi hær æpt tha thu hav takit olning oc min licama alla the manniskior som iek nampnde for oc sigh tho huat the skula gora Ok swa skalt thu koma til thit klostar thz ær i mina hiærta oc thi licame skal taka stadh i Vazsteno ffa sta daghi swa so var um thorsdaghe som daghadhis synti xpus hanne annan tidh thugnade hona tha mæssa var sagdh oc tho hafdhe takit gudz licama oc olning Ok tha antuordhadhe ho sin anda i gudz handir mællan thera manniskiona hændir so for varo nampnda Thusanda oc thry hundradha oc syu tighi oc thwem aarom æpt vardh ihu xpi fodzlo tima sancti Apollinaris dagh Ok næsta arit ther æpt fordhos hanna ben til Vazstena huar the nw hwilas oc for then skuld at tho sten i iordheriki swa so liusasta sten mz alla dygdha fæghrind thy latar vare hera hona skina vidheria um vaarldena oc teer hona helagha mz mangom vndarlikom iartekno til sins helgha naps æro hulko hedhir oc laff ok thak ok gødhmugasta thianist vari ævardhelica for sina otalica godhgærninga A M E N

Varo hera ihu xpi ordh til sina vtualda oc sotasta brudh sta birgitto i hulko thr tha kunoghir at tha tok mandom ok æfwir ok styll' thom hans lagh ok tro hava forsmat oc bruttit ok kall' ~~sta~~ sta birgitto ok alla æfna manniskio mz hanne forelica til sina æfsbelighet oc thianist

Capitulum primum

Liber

Jak ær skapare himils ok iordh en i gudhdom mz fadhir ok them helgha anda Jak ær then som taladhe i prophetom ok apostlom ok then som the bidhadho for hulkra æstundan iek tok mandom vtan synd ok synda giri æpter mine lofwan ingangande i iomfrund mællue swo som sol skinande gynom renasta sten thy at swa so solin skinande gynom glasit skadhar thz ænkte Swa var ok en iomfrua iomfrudomir spilladhir tha iek tok mandom Ok swa tok iek mandom ok kødhlica natur at iek forlot en gudhdomen Ok en var iek thes mindre i gudhdomeno mz fadhir ok them helghia anda al thing styrande ok opphallande Æn thot iak var i iomfruna quidh mz mandominom thy at swa som skinit skils aldre fran eldeno Swa skils aldre min gudhdomir fran mandomeno ok en i dødhenom Thær æpter læt iak min licama renasta af synd aff il ok til hiassa sarghas ok korsfæstas for aldra manna synde Tha sami min licame offras nu daghlica a altareno at manen skulde ælska mik swa myklo meer ok idhelicar aminnas mina godhgærninga Æn nu ær iek alstinges glømdir ok forsmaadhir ok swa so konungir af sino eghno rike vt ælter ok i hans stadh ær værste røuare vtualde ok hedhradhir Visselica iek vilde at mit rike skulde vara i manneno ok ower tha skulde iak mz rat vara konunger ok hera thy at iak skapadhe tha ok iak atirløste tha Æn nu hava tha brutit ok fanytta giort the tro so tha lofwadhe mik i dopilse Tha hava brutit ok forsmat min lagh ok budhordh som iek haver thom faresat ok vnsat han ælske sin eghen vilia ok farsmaar at høra mik Ok æn ther ower opsøghir tha ower mik værsta røuara dyæfwllin Ok hava gifwit hano sina tro hulkin sannelica ær røfware thy at tha al thing eghir ok radhir ok falz thing lofw gripar syælana til sik hulka iak atirløste mz mino blodhe Ok en gripar tha hona thy at tha ær vælligare en iek mædhan iek ær swa maktoghir at iek formar all thing mz eno ordhe Sua rætuis at iak vil ey gora nakat æn thot aldra minzst mot rætuisone æmuæl thz alle hælghe män badho mik thz ¶ Vtan for thæn skuld at mangh som gifwin ok sat æri sit eghit frælsa sialffs wald for smar min budhordh ok lindhir sialuiliadhe dyæfulinom thy ær thz rætuir at han skuli vetrgha at kænna hans grymheet ok ondzskap ¶ Thy at dyæfla var godhir skapadhe af mik vtan fallande for sin onda vilia ær han vordhin swo so min thræl til onda mana vægl ok næfst Nv æn thot iak ær swa forsmadhir tho ær iak swa miskund sambir at hua so hælzst bedhis mina miskund ok sik ödmiuka mz bætrhing iak forlatir tho thz the hafwa giort ¶ Ok iak skal frælsa tho af wranga ræfwarom æn hulka staa i minom forsmælso ok iak skal lata mina rætuiso ow tho koma ¶ Swa at the thz höra skulu skælua ok the thz vt röna skulu sigha wee at wi varom nakro tima aflaðha ok födde wee thy at wi rettom valdzsins liua til wredhe thy thu min dotter hulka thu iak vtualdhe mik ok iak nu tala mz i mino anda ælska mik af allo hiarta ¶ Ey swa so som aller dotter ælla foreldre vtan meer æn nakat annat i væroldinne thy at iak so thik skapadhe spardhe ingom mino lim til pinona for thik ¶ Ok æn ælska iak thik swa kærlika thina siæl at for æn iak vilde mista hona forra vilde iak æn en tidh korsfæstas for hona æn thz var moghelikt ¶ Folgh mina ödhmiukt thy at iak ærona ok ænglana konunger var i fordhir fæl ok fulik klædhe ¶ Iak stodh nakin vidh studhena ¶ Iak hørdhe all obrygdhilse ok gabbilse mz mino örom ffaresatt æmuæl min vilia thino vilia thy at min modhir thin fru af upphoue ok til ænda vilde aldre annat æn thz som iak vilde ¶ Æn thu gör thz tha skal thit hiærta vara mz mino hiærta ok optændas af mine ælskelikhet swo som nakot thort optændis raskelika af eld ¶ Thin siæl skal uptændas af mik ok opfyllas ok iak skal vara i thik swa at al værilz thing skulu vara thik besk ællir kotsins loste swa som ætir thu skalt hulas i mins gudhdoms ærmo hwar ængin kotz luste ær vtan andans glædhe ok lustilse ¶ Af hulko sialin lustadh innan til ok vtantil ok ær ful mz glædhi ok huxar ængte ælla girnas vtan the glædhi som hon hawr ælska thy mik ensamin ok thu skalt hava all the thing som thu vilt ok thu skalt hawa ymnoght Hwat ey ær skrivat at anktiona olea miskadhis ey ath thz til gudh gaff vaghn ow iord hena æpter propheteras ordhe Iak ær sadir propheta om thu tro mino ordhe ok gör ok fulcoma tho olea ok glædhi ok frygdh skulu aldrigh minskas thik ewærdhelica

Hær talar ihesus christi ordh til sina dotter um takna sik til brudh aff samme tro ok prydhilsom ok tekno ok vilia so brudhin skal hawa til brudgoma 3

Iak ær skapare himils ok iordz ok hafsins ok aldra thinga so i tho æra iak ær eyn mz fadhir ok thæm hælgha anda ¶ Ey swa so sten gudhi ælla gulgudhi som fordhom hafdhis ok ey flere gudhi sua so tha reknadhis ¶ Vtan eyn gudh fadhir ok son ok thæn hælgha ande threfaldir i personom ok eyn i gudhdoms natur ¶ Al thing skapande ok af ængo skapadhir aldre omskiptelikin ælla forganglike vtan aldzuallughir blifwande vtan ophof ok vtan ænda ¶ Iak ær thæn som födis af iomfru ey mistade gudhdom vtan tilfoghande gudho min mandomeno at iak skulle vara i ene persona sander gudz son ok iomfrua son ¶ Iak ær thæn so hangde a korsano ok dö ok iordhadhis gudhdomeno blifwande oskaddo thyt æn thot iak var dödhir a mandomsins ok kotsins wegna som iak ensamin somm took thz lyfdhe iak i gudhdomeno i hulko iak var eyn gudh mz fadhrens ok thom halgha anda Jak ær than sami som opstodh af dødh ok opfor til himirikis hulkin so nw tala mz thik mz minom anda Jak vtualde thik ok jak tok thik mik til brudh at jak skuli tee thik ok kunogha værldinna mz thik min gudhelika lönlik thing thy at sua thækkis mik Thu æst æmual wordhin min mz ræt madhan thu i thins bonda dødh anduordhadhe alla thin vilia j mina hænder ok thænkte æmual nar tha nar dødhir ok bedis huru thu matte fatik vara for mina skuld ok thy æst thu mz rætt vordhin min ok thy tilburdhe mik at forsee thik fore sua stora kærlek ok for thy takir jak thik til brudh ok i min eghin lustalse tholik so gudhi bør hafua mz rene sial thy tilbør brudhenne at vara redho nar brudhgoman vil göra brudlöppe at ho vari høuislika prydd ok reen tha visas thu vel forsta thin thanke ær al tidh vidh thina synde huru jak rensadhe thik af adams synd i döpilse huru opta jak vmbar mz thik ok tholde nar thu folt i synd Brudhin skal æmual hafua sins brudhgoma tekn i brystet thz ær at skodha ok atuakta the godhgærninga so jak giordhe for thik sua so ær huru ærlika jak skapadhe thik gifvadhe thik licama ok sial huru ærlika jak vpa giordhe thik gifvadhe thik helbrighdho ok værlzlik thing huru sötlika jak atir ledde thik nar jak dö for thik ok jak atir skipadhe thik himirikis ærff æn thu vil thz hafua Brudhin skal æmual göra brudhgomans vilia Huar ær min vilia vtan ælska mik ofvir al thing ok ænkte vilia annat hafua æn mik Jak skapadhe all thing for mansins skuld ok jak vndirgaf hono al thing æn han ælskar al thing vtan mik ok hatar ænkte vtan mik Jak köpte hono annan tidh sit ærff so han tapadhe Vtan han ær sua villir ok bortgangin af skælom at han vil hældir hafua thænna frafarlica hedhærin hulkin so ey ær vtan sua so haffsins fradhe vpfarande sua so bærgh ena stund ok forgar rasklika ok vordhir til ænkte hællir æn tha vil hava euærdhelikin hedhir i hulko euærdhelikt got ær Thy thu min brudh vm thu æstir ænkte vta mik ok vm thu forsmar al thing for mina skuld ey at enast sin ok forældra vta æmual hedhir ok rikedoma Jak skal gifva thik dyrasta lön ok sötasta ey guld ælla sylff vtan mik sialuan skal jak gifva thik til lön ok brudhgoma hulkin som ær ærona konungs Æn blyghis thu vara fatigh ok forsmadh tha skodha huru thin gudh gik for thik thu forlatin var af thiænaro ok vinom i værldinne thy at jak letadhe ey værlzlica vini vta himirikis Æn æn thu rædhis ærvodhis ok krankdoms thunga ok mødho tha skodha huru thungt ær at brinna i ældeno ok huat thu forskylladhe vm thu hafdhe sua rætt mote thik nakan værlzlico thra ælla mote hono brutit suo so thu hafir ~~hafdh~~ brutit mote mik Thy at æn thot jak ælska thik af allo hiarta tho gör jak ey mote rætteno i enom punct ælla i nokro minsto thinge Vta sua so thu syndadhe i allo thinom limom sua skalt thu fult göra i allo tho Tho for godha vilia ok forakt viliadhe bædhra thina synde vmskiptir jak rætuisona i myskund forlatande thunga pina for litla bædhring Fordha thy fagna ok thol litit ærvodhe at thu vesadh af syndo maghe rasklika koma til stor lön Thy at brudhin skal mødhas mz brudhgomano i ærvodhe at hon maghe thes trøstelicar hvilas mz hono

Var tha Jhus xpus lærir sina brudh huru ho skal ælska han ok hedhra ok huru hans ouini hatta tha ok ælska værldinna

iiij.

Jak ær thin gudh ok hærra hulkin thu dyrka ok hedhra Jak ær the som vppe haldir himil ok jordh mz mino valde ok ey vppehaldas the af nokro andro thingom ælla stolpom Jak ær than so daglica offras ok handteras a altario vndir brødz liknilse sander gudh ok sandir man Jak ær than sami so thik vtvalde Hedhra min fadhir ælska mik lydh mino anda hær mine modhir hedhir hwo so thiæne fulk. Hedhra alla mina hælgha mæn. Dem vexta tro hulka tha skal kænna thik so vndstar thwaggia anda sua so ær sammandma oc lygnina anda stridh oc frestilse vtrynte i sik so ær thin skapadhir oc vaar sighionz mine hælgh. Dem samma godhmwkt hwat ær san godhmwkt vtan at tee sik tholica so tha ær oc giua gudhi laff for all godh thing so gudh hawer hono giuit. Æn nu hata mange mik oc mina gangha oc rekna min ordh vara sorgh oc fafængo. Ok horkarlen so ær dyæflin vmfampna the oc ælska thy at hwat the gøra fore mik thz ær mz motkorvan oc beskliket. Ok ey medhgunghin the mit napn alla thima mik vm the skamdes ey for mana reddogha. Æn værldina ælska the sua kærlika at dagh oc nat tha thrøtas the ey i hænna ærvodhe. Ok brina al tidh i hænna ælskogha. Æthra thænist thakkis mik sua so nokon gaue sinom ouini pæningh thær til at thas sen skulle drapas. Sua gøra the mik the giwa mik alla gøra for mina skuld litla almoso ok hedhra mik mz sinom læpom thu til at nawlik salikhet skuli tho vaxa oc at the moghe blifwa i thera hedhir oc i sinom syndom hugaghan af thera godhe hughir draps at tha skuli ey thurfwas i godhe thingom. Æn vm thu vilt ælska mik af allo hiarta oc ængti astunda vtan mik tha skal iak dragha thik til mik mz kærlek sua so sighlstenen til draghir sik jarnit oc sættia thik a min arm hulkin sua stark ær at ængen forma at vtrækkia tha sua hardhir at ængen forma at bøghia han tha tha ær oc vaktir. Ok æmuæl sua sot at hos sotme gaar ow alla sota ørte oc hawer ængin liknilse widh nakor værldzlina sot thing alla lustalse.

Vars herra ihesu christi ordh til sina brudh hurv ho skal ey vardhas aff thom thingom tha hans oppinbarat hænne oc ey thænkia thom vara aff ondo anda oc faghir kænne dombir hurv hon skal kænna onda anda ælla godhan. Cap. iiij^m

Iak ær thin skapare oc atirløsare hwi vredhis thu oc sæfr af mino ordhom oc hwi hugsadhe thu af hulko anda the varin godhe ælla ondo. Sigh mik hwat thu sant i mino ordhom thz so thit samwit sighir thik ey vara gørande alla bodh iak thik nokot mot skælom. Tho suaradhe angaledhis ær nakot af thom thingom mot skælom vtan al æru the san. Ok iak foor illa vil. Gudhz son swaradhe iak bødh thik thry thing af hulko thu mat vndsta godha anda. Iak bødh thik hedhra thin gudh so thik skapadhe oc gaff thik al godh thing so thu hawer thz sighia thik thin skæl at thu æghir hedhra han ow al thing. Iak bødh thik halda vætta tro so som at tro ængte vara skapat vtan af gudhi oc ængte magha wordha vtan gudh. Iak bødh æmuæl thik at ælska skællikit hwnodhe oc atirhald alla thinga thy at værldin ær skapadh for manzsins skuld at han skulde hona skællika nyttia til sina nødhirthorfft. Sua æmuæl vm dimor thry thesso genuærdhogh mat thu vndirstanda owenan anda thy at tha ægde thik oc vadhir at leta oc astuda thit æghet loff oc hegh færdhas af thom thingom thik æru giffwin. Tha ægde thik æmuæl vantro oc oatirhald aldra thinga oc alla lima. Ok til thesse thing optand tha hiartat oc sinkir tha studom vnd goodz anda likmilse thy bødh iak thik al tidh ranzsaga thit samwit oc oplata thz for snællo andelico mannom. Thy skal thu ey jæfwa gudz godha anda vara mz thik nar thu ængte astund vtan gudh. Ok optændis al af hono. That formaa iak ensamin gøra oc omøghelikt ær tha dyæflenom at nalkas thik. Ok ey formaa han nakro ondo onane nalkas vtan mit tillat æntiggia for syndama skuld ælla nakan annan lønlikin dom mik kunnogha. Thy at tha ær min creatur swo so al annor thing ok var af mik ok skapadher ok tho aller giordher af sino eghne ondzsko ok tho ær iak thra ok ha Thy gifua folke mik fal sa sak hulke som sigha at the so mik thiana mz mykle gudhelikhet sighas vara affuita ok galne ok hafwa diæfulskap The mena mik vara likan thom mane hulki so hadhe godha ok vthfæredhogha hustru so val trosta a sin bonda ok ha vtgange hona til hordom Tholikin vare ock vm iak latte vtwisan man andwordhas diæfleno than kærlex hop hafdhe til min Ey for thy at iak ær tro skal diæfullin aldre thras ofwr nakors thes manz sial som mik gudhelica thiana Ey thot mine vini synas stundo sua so anta alla galne tho ær thy ey for thy at the kualias nakot af dieflinom Ok ey for thy at the thiana mik af bormadhe gudhelikhet Vtan for thiænanz vanskil se alla krankdom alla for andra lønlica sak ther tho ær til [illegible] bilse Tho ma studom vordha at dieflin faar studom vald af mik ofwr godha mana hiærna til thra attirsvua alla at ha emyske thra samunt Ey aldre ma ha thras ofwr thra sial som tro ok kærlik hafwa til mik

[illegible] alskogha ordh i vm dhilike liknilse af andelico hallade huse vm hulket the halgha skrifwer talas ok hulkalede thes gudz kirkia skal at byggias Cap. vii

Iak ær aldra thinga skapare Ero no konung Jak vpbygde mik ærlikt hallande hus ok iak satte i thy ina vualda man huars grundval mine owin ginö grofwa ok finge makt ofwr mina vinir swa mikla at the stokka mina vini swa hardhelica at marghe vtgar af thra bend Thra mødir slaas mz stenö ok the thringas mz thung ok thorst ok än ther ofwr hata the thra hra Nu bedhas mine vini hiælp mz taarö Rætt wisan ropar hamd ok miskunn sighir vara ~~[illegible]~~ huarsbulade Tha saghdhe gudh allsmæktikis hærskap so vm kongnar stodh huat synis thær af thesso so mit fastha hawa bilakt the suaradhe alla swo so mz ene rost O hra i thik ær al rætuisa ok i thik sen vi al thing thu ast vtan vphoff ok vtan ända gudz son thik ær aller doms gifwin thu ast thra domare Han suaradhe Än thot i viten ok seen al thing i mik thy for thessa bindh hulkin hær nar star sighi rætuisan dom ok the saghdhe Thætta ær rætt at the so i ginom grofwo muren skulo pinas sua so thiufwa ok the so sta i sine ondzsko skulu plaghas sua so the so ingingo ok ofwualle giordho Ok the so æru saghne skulu fraelsas ok hugroghe mattas Tha taladhe gudz modher maria ther förra thighdhe O min hra ok kærasta son thu vast i mino quidh sand gudh ok man thu hælghathe mik so var eet iordhelikt kar mz thine dærdhelikhet iak bidher thik miskunna thom en tidh Tha suaradhe var hra sine modher Välsignadh vari thin munz ordh thy vpfar i gudhedomin sua so sötasta lukt thu ast änglana ok andra helgha mana gyn ok drotning ok gudhdomin ær gladhar giordhar af thik ok alle halghe men gladhi giordha af thik Ok for thy at thin vili var af thine vngdoms ophove sua som min thy skal iak än bliðkas for thin kærlik Iak skal at byggia min mwr for idhra bone Iak skal hela ok läkia tho so mz owualde æru nidhir thrykte ok thvdradha fallan hedher tho giora for the fmælikhet so the tholdo Ok thom som owualdit ok orätt giorthe skal ick gifwa frid ok miskund vm the bidas miskund Æn the som forsma miskunena skulo kænna mina rætuiso Thy apostolus sagdhe thäm til brudhena Ø min brudh iak vtualde thik oc vtledde thik i min anda thu høre min ordh oc mina hælgha mana hulke æn thot the see al thing i mik tho taladho the for thinna skuld at thu skulli vndstaa thy at thu ært æn i kötino oc format ey swa see al thing i mik sua som the hulka so æra anda

Nu skal iak ænnual tee thik huat so thesse thing tekna Æth hallande hus af hulko iak forsagdhe ær the hælghe kirkia ok kristna mana siæla thy iak opbygde mz mino blodhe oc mina hælgha mana oc iak nu vadhe oc samanfoghdhe mz mino kærlixlime oc iak satte i thöna mina vini ok vtvalde mæn hænna grundual var troin so at tro mik vara rætuisan domara ok miskundsam Æn nu ær grundwallin gönograuin thy at alle tro mik vara miskundsama oc p̄dica ok holla mik miskundasam ok inoxa ængin p̄dica allo tro mik vara rætuisa domara Æthe hafwa mik sua so wrangan domara thy at wranger ok orætuis var than domare hulkin thy af miskund late wranga mæn opinadha at the skullo thes meer nidher thrykkia rætuisa mæn Vtan iak ær rætuis domare oc miskundsam sua at iak latir ey minzsto synd opinada oc ey minzsto godhgærning olonadha Undir thænna murins grundual ingingo the i the hælghio kirkio hulke so synda vtan rædhogha oc neka mik vara rætuisan domara oc drøwa oc thunga mina vini sua so thöm i straak æru satte thy at ey ær thöm sanne gärnom vinom glædhi oc ey hughnadher Vtan al obrygdh ilse oc al sorgh insætz thöm oc tillæx thöm sua som diæwuls manom the forsmas oc ælitas forlygn nar the sigha sannind af mik | the æstunda hetelica at høra oc tala rætuis thing Æn ey ær tha som tho vil høra ælla til thera rætt thing tala ok iak aldra hæra oc skaparæ hærdhis thy at the sighia Vi vitom ey vm tha ær gudh ok vm tha ær gudh vi aktom thz ey frikt Baner nidhir slas ok vndir foter trudz thy at the sighia thin portis thøm huat dughir thz os. vil tha gifwa os vary losta thz ær os omynyt hæbri tha sit rike i thimerike Iak vil gaa in til thera vtan the sigha for skolo vi dø for æn vi forlatom vary vilia

See min brudh hulke the æru Iak skapadhe thöm oc iak matte afskaba thöm mz eno ordhe huro høghfærdhas the tha mote mik Æn nu for mina modhers bön ok alla adra hælgra mana bön ær iak æn swa miskundsamber oc thaalughir at iak vil sænda thöm min ordh hulkin so fram ginga af min mun oc offra thöm oc bidha thöm mina miskund vilia the vidhtaka tha skal iak blidhkas vilia the ey tha skulu the kænna mina rætuisa sua at the skulo opanbarlika skæmdas for änglom oc manom Ok skulu aff ænglom fordømas oc swa som the a stæghil æru satte slitas aff korpom Swa skulo thesse slitas ok opsualghas aff dyæfwllu oc tho skulu the ey opnøtas Ok swa so the so pinas i stoks finna thy änghla roo alla hwilo Swa skulu thesse hæfwa nagh hawa værk ok beskelikhet Fast bratmade flodh skal in flyta i thæra inbyn oc thera girw skal ey opfyllas vtan dagh fran dagh til pinona opinas Æn mine vini skulu glädhias oc hughnas af minom ordhom hulkin som fram gaa af mino mune Æthe skulu see mina rætuisa mz miskund iak skal føra thöm i mins kærlex vakn oc gøra thöm swa starka at trona ovini skulu falla til baka sua som thrykkt Oc skulu skæmdas æuærdhelica nar the see mina ræthuiso thy at the vanvirdhadho mit tholomod

Xpus sighir huru thas ande ma ey vara mz wrango manom ok sighir tha huru godhe mæn skulu sændas at skilia ondha fran godho oc sighir tha aff andelicom vaknom mz hulkom thaus vini vaxnas mot vari [illegible] Capitulum vi

Mine ovini æru suo som grymasto diur hulke aldre kunno mættas ok ey hvilas. Thera hiærta ær sua tompt af mino kærlek at minna pino thanke ingaar aldre i thz ok aldre framgik æn thæt ordhit æn tima af thera marsta hiærta. O tha thu adirlosde oc loff bar thik for thina bæska pino, hwru maa min ande vara mz them mædha the hawa ængen gudhelikin kærlek til mik. Hulke gærna forradha adra at the formaghin fulkomna sin vilia. Thera hiærta ær fult af fulastu matkom so æru vqvilzlik astundilse. Dyæflin hawer sat sin thrak i thera inbyrg oc thy thækkis tho ey min ordh. Thy skal iek skilia tho fran mino vinom mz minne sagh. Ok swa so ey ær nokor dødher beskare æn saghas sunder, sua ær ængin pina af hulke the skulu ey vara luttakande oc the skulu sundir skæras i mikilhuxtho af dyæflenom oc skilias fran mik. Sua æru the mik hatughe at alla the som tilludha tho oc samthykkio hawa mz them skulu skilias fran mik. Thy sænde iek mina vini at the skulin skilia dyæflana fra mina limmom thy at the æru sanklica mine ovina. Iak sænde tho mina vini swa so riddara i stridh for then skulle at kuæ than som skallica tæmpra oc thwinga sit kot oc ævir hallir sik aff olofliko thingo ær sanklica min riddare. The skulu hawa min ordh for sværdh hulkin so iak taladhe mz mino munne, ok skiold i hændom thz ær rætta tro. Kærlekins brynia skal vara ower thera bryst, at hwat so halft tho hænde ey skulu the thes mindra ælska mik. The skulu hawa tholomodhzins skiold widh sidho at the thola al thing tholomodhelica. Iak ginlykte tho so guld i kare æn nu skulu the ut gaa ok fragaa at mino vægh. Iak formatte ey a rætvisona væghna inga i valdz sie æro vtan vrwilse mz mino mandom. Hwru skulu tha the ingaa vm thera thra tholde pino ey ær ... undir at the tholin mædha thera thra tholde slagh. Ey ær stort at the tholin ordh. Rædhins ey thy at iek forlatar tho aldre. Sua som omøghelikt ær dyæflenom at halna oc sundir skæra gudz hiærta, swa ær dyæflenom omøghelikit at skilia tho fra mik. Oc for thy at the æru swa som renasta guld i minne asyn, thy um the pronas mz lidhom eld tho forlater iek tho ey vtan thz ær tho til mere atirlon.

Ærofulla gudz modhir maria sighir til sta birgitto hwru hon skal vara klædh ok prydh mz andelicom klædhom ok prydhilsom Cap vij

Iak ær maria hulke so fødde sanan gudh ok sanan man. Iak ær ænglana drotning. Min son ælsker thik af allo hiærta. Thy skalt thu ælska han. Thu skalt vara pryd mædh hømistasto klædhom oc iak skal tee thik hwru oc hulkin the skulu vara. Thy suo so thu før hafdhe ~~[illegible]~~ særk oc kiortil sko oc mantol oc braz i bryste, sua skalt thu nu hawa andelik klædhe. Særkin ær idhrughin thy at swo so særkin ær næst kropino swa ær idhrughin oc skriptamalin første vmvændilsæ nægher til gudh mz hulke hughen som gladdis i syndenne rensas oc søro ghar kropit ævirhaldz. Twe sko æru twe vilia, sua so ær vili at bætra syndena oc vili at gøra godhgærning oc afholda sik af ondo thingom. Thin kiortil ær hopit til gudh thy at sua so kiortelin hawer twa ærma, sua vari rætvisa oc miskund i hopino at thu skalt swa hopas a gudz miskund at thu glømme ey hans rætviso. Oc hugxa sua hans rætviso oc hardha dom at thu skalt ey gløma hans miskund, thy at han gør ey nokra rætviso vtan miskund oc ey miskund vtan rætviso. Mantellin ær tron, thy at sua som mantollin hyl alla lymina oc alle limene æru lykkias i hano, swa ma mannin al thing begripa oc halna mz trone. Thena mantil skal vara prydder alla prydde mz thins brudgumma kærleks teknom, hwru han skapadhe thik oc atirløste thik, hwru han opfostradhe thik oc inledde thik i sin anda oc oplate thik andelik øghon. Braz

Nota

Nota

Nota

zin ær thz thino skudhilse Vari thu the brazin ydhkelica fæst j thino brøste Huru han var gabbadhir ok flængdir Huru han linade stodh a korseno blodhoghir ok sarghadhir j allo sinom limom Huru allir licamen skalff j dødheno af sarasta værke ok pinom Ok huru han antuordhadhe sin anda j fadhersins hænder Thesse braz vari altidh j thino brøste Krona vari a thino hofdhe thz ær renlikir j thinom vilia at thu vili hælder thola slagh ok pinor æn smittas optarmer Var blygh ok hømisk Hugxa ænkte astunda ænkte vtan thin gudh ok thin skapare thy at nær thu hawir han hawir thu al godh thing Ok swa prydh skalt thu bidha thin brudhgoma

Huru iomfru maria lærir sina dottor sca birgitto at hon skal ælska ok lofwa gudz son mz hans velsignadha modher Cap viii

Jak ær himerikis drotning thu hugxar ok ært mykit athænkiande huru thu skalt lofwa mik ok hedhra Thu skalt vita for visso at alt mins sons loff ær mit loff Ok hulkin som vanhedhra han vanhedhra mik thy at iak ælskadhe han swa hetelica ok han mik at vi varom badhin swa som et hiærta Ok han hedhradhe mik sua som var eet iordhlikit kar swa hedherlica at han ophøghdhe mik ofwir alla ængla thy skalt thu sua hedhra mik.

Velsignadher vari thu gudh alla thinga skapare hulkin som værdhoghadhis at nidherfara j iomfru marie quidh Velsignadher vari thu gudh hulkin som kom til iomfruna mz gladhi hanna sial ok aldra hennas lima ok framgik af hænne vtan synd mz alla hanna lima gladhi Velsignadher vari thu gudh som æpte thine opfærdh til himerikis gladdha giordhe iomfru mariam thina modher mz ædhelico hughnadhom ok søkte hona sialf ok giordhe hænne gladhi Velsignadher vari thu gudh hulkin som iomfru marie thina modher sial ok licama optok til himerikis ok sætte hedherlica nær thino gudhdom ofwir alla ængla / miskunna mik for hanna bønir

himerikis drotning sighir aff søtasta ælskogha som hanna so hafdhe til hanna ok huru hon var aflagh aff wnasta hionalaghi ok hælagh j modhir lifwe ok huru hon ær optakin til himerike mz licama ok sial ok aff hanna napns dygdho ok aff godho ænglom ok ondo so skipas mænniskio til gømo ok pinulsa ca ix

Jak ær himerikis drotning ælska min son thy at han ær aldra hømiskast ok nær thu hawir han tha hawir thu alla hømiskhet Han ær ænnal astundelicast ok nær thu hawir han tha hawir thu alla stundelik thing Ælska ænnal han thy at han ær dygdhelicast ok tha thu hawir han tha hawir thu alla dygdhe Jak vil sighia thik huru sotelica han ælskadhe min licama ok min ~~licama~~ sial ok huru mikit ænnal han hedhradhe mit napn Min son ælskadhe mik før æn iak han thy at han ær min skapare Han samafoghadhe mins faders ok modhers hionalagh mz sua storom renlik at tha fans ey renare hionalagh Ok aldre vildo the saman vara vtan æpte laghome at the matte barn afla Ok nær tho var kungiort af ænglenom at the skullo iomfru fødha huadhan af værldinna hælsa skulle framganga hælder hafdhe the villit dødh æn saman komit mz kotlica ælskogha thy at lustin var dødhir j thom Tho sighir iak thik for visst at af gudhelico kærlek ok æpte ængilsins ordhe so budhadhe saman komo the kotlica ey af nakors lusta giri vtan mot sinom vilia af gudhelike ælskelighet Ok swa af thera sæbladhe saman sattis mit køt mz gudhelicom kærlik Sidhan min licame var giordher insænde gudh sielina j han skapadha af sinom gudhdom ok instan var sielin hælagh mz licamenom hulka ænglana gømdo dagh ok nat Æn nær sielin hælghadhis ok til føgdhis licamenom tha kom mine modher swa mikin gladhi at omøgheliket ær huarre mænniskio thz fullelica sighia Tha æpte

nota bn

sidhan min lifs time var upfylter oplypte min son mina sial thy at hō var likamans frv til gudhdomin hō ythebiare allom andrum Ther apt op førdhe han min likama sua at engins sins skapaz thingx likame ær sua nær gudhi som min Se thu huru mikit min son ælskadhe mina sial ok min likama Vtan somlike æru the hulke af ondom anda neka mik vara up takna til himerikis mz likama ok sial Ok somlike thy at the vita ey bætur æn thz ær vissasta sannind at iak ær uptakin til gudhdom mz likama ok sial Hør thu huru iamuæl min son hedhradhe mit napn Slikt napn ær maria sua som stwas j lastene Nær ænglane høra thz napnit gladhas the j sino samvit ok thakka gudhi hulkin vm mik ok mz mik giordhe tholka nadh Ok at the see mins sons mandom æradhan j gudhdomenom The som æru j skærslo elde gladhas ofwr matto sua som siukir man som liggia j sotta sæng vm tha høra af nokro hugnadz ordh thz hano thakkas Tha glæz tha ginstan j sinom hugh Iamuæl godhe ængla nær the høra thz napnit nalkas the thes mera rætuisom mannom hulko the æru skipadhe ok gifne til gømo ok glædhis af thera thrifnadh j godho gerningo Thy at allom mannom æru godhe ængla gifne til gømo ok onde ængla til prøuilse Ey sua at ænglane skilias fran gudhi vtan sia thiæna the sialene at the forlata ey gudh vtan stadhelica æru the j hans asyn Tho optænda the ok opuækkia sialena at gøra thz got ær Alle dyæflane rædhas iamuæl thz napnit ok nær the høra thz napnit maria lata the ginsta løsa sialena af sinom klom thz the høra

mz skollo Ok sua so nokar foghil thær haver fast nakra bradh mællan sina klø ok næff vm tha hør nakat liudh slappe tha bradhena Ok nær tha see ænga ganga apter fylghia ætirvændis tha ater til bradhina Sua dyæflane nær the høra mit napn tha slappa the sialine sua som rædde Vtan the ater vmuændas ok tilflygha ok gripa hona sua som rasasta pil Vtan at nakar bætring apter folie ængin ær ok sua kallir af gudz kærlik Vtan tha æri fordømdar vm tha akaller thz napn mz the akt at han vil aldre atergā til onda gerning at ey burtgar ginstan dyæflin fran hono Ok aterkombr aldre optarmer til hans vtan tha ater takr sik vilia til at synda dødhelica Tho fa dyæflin stundom makt at drøua han for hans mere aterløn ok tha ey at ægha han

Huru iomfru maria sighir sancta birgitto faghra exemplo huru hō maghe lifwa ok huger margh vndarlik thing aff gudz pino Capm xm

Jak ær himerikis drotning gudz modhir Jak sagdhe thik at thu skalt hawa bræz j thino bryste Nu skal iak fulkolica tee thik at af ophouenu nær iak hørde ok vndirstodh at gudh var til Thar iak altidh atuaktol ok rædh vm mina gømo Ey nær iak hafdhe fulkomlica hørt gudh vara min skapare ok domare Aff allo mino hiærta ælskadhe iak han innærlicast ok j hwariom tima hugxadhe iak ok rædhis at iak skulle ey drøua han mz ordhom ælla gærningom Ther apter tha iak hørdhe at han hafdhe gifuit folkeno lagh ok sin budhordh ok giort mz them sua stor vndirligh thing tha faste thænkte iak stadhelica j mino hugh ængte ælska vtan han ok all værlzlik thing varo mik ængxlica besk Ther apter tha iak hørdhe at then samme gudh skulle fødhas af iomfru ok aterløsa værldena fik iak sua mikin kærlek til hans at iak thænkte ængte vtan gudh ok iak ville ængte vtan han Jak skildhe mik thz mesta iak formatte fran frændom ok vina vidhirtalan oc ingiuaru / oc al the thing som jak hafdhe gaff jak vndhirthorftoghom oc fatikom. ænkte atirgømde jak mik vtan thunan kost oc kladhebonadh. Ængin thing thæktis mik vtan gudh. Jak vnskte al tidh i mino hiærta at jak matte lifua til hans fødhslo tima. vm jak oværdhog matte vanlica værdhogh vara at vordha gudz modhirs thiænisto quinna. Jak lafuadhe [illegible] i mino hiærta. vm thæt vari gudz vili oc gudhi thækkelikt at goma jomfrudom oc ænkte ægha i værldhe. Tho vm gudh ville andvaledhis vilde jak at hans vili skulle vardha oc ey min. thy at jak trodhe at han formatte al thing. oc at han vilde mik ænkte vtan thz mik var nyttoght oc bæst. Thy antwordhadhe jak hano allan min vilia. Nar than tima kom i hulkom jomfruna presenteradhos i gudz monstar. tha var jak i bland thom for fadhirs oc modhirs lydhnax skuld. Thænkiande mz mik gudhi vara ænkte omøghelikt. oc for thy at han viste mik ænkte astunda alla vilia vtan sik / formatte han at goma mik jomfrudom. vm thz thæktis hono. Thæktis hono oc annat. tha ville jak at hans vili skulle vordha. En sidhan jak hafdhe hørt i monstrano al the thing budhordhomen til hørdo atirkom jak heem til fadhirins hws oc bran jak mz meiro gudz ælskogha æn for. Oc vptændis jak daghlica mz nyom gudz ælskogha elda oc astundelsom. for hulkit iak bortlangde mik meer æn for fran allo. Oc var jak ensamin dagh oc nat rædhadis angolicast oc aldra mæst at min mun skulu ey tala. ælla øronin høra noko thing mote mino gudhi. ælla min øghon see nokor lustelik ælla skadhelik thing. Jak var oc rædd i thystomne oc mykyt ængxladhis at jak ey vanlica thighdhe the thing thy jak hallre hafdhe skulat tala. En tha jak ensamin drøfdhis mz mik i hiærtano oc jak antuordhadhe alt mit hop gudhi. kom bradhelica i min hugh at thænkia gudz mykla vald. huru ænglane oc al skapadh thing thiæna hono. hulkin hans æra ær. thy at hon ær otalik oc omændelik. Oc mædhan jak vndradhe thesse thing. fik jak see thry vndalik thing. Jak saa sky tho ey tholikin som sky af himpneno. Jak sa liuss tho ey tholikit som lyser i varldine. Jak kænde lokt oc tho ey mz yrtom ælla nokro tholko varldzlico. Vtan aldra søtastan oc sannelica otalican hugnadh. af hulko iak al vpfyltis oc frøghdadhis for gladhi skuld. Thy aptir hørdhe iak ginsta ena røst. oc tho ey af mans mune. Oc tha iak hørdhe the røstena. rædhdis jak storlica at thz vari ey vanlica ondz andz villa ælla gabbilse. Oc ænbrat syntis for mik gudz ængil swa som fagherasta man. oc tho var han ey af køti ælla mz licama skapadher so man. Oc tha saghdhe han til mik. Hel ful mz nadh. var herra ær mz thik. Oc tha jak hafdhe hørt thz vndradhe jak hwat thz teknadhe oc hwi han framfordhe oc saghdhe til mik tholka helso. thy at jak viste mik oc trodhe oværdhogha vara til nakat tholkit ælla til nakat got. tho trodhe jak at gudhi var ænkte omøghelikit at gøra hwat han vilde. Tha saghdhe ængilen annan tidh. thz som skal fødhas i thik ær helakt oc skal kallas gudz son oc swa som hono thækkis swa skal vordha. Tho trodhe iak mik ey værdhogha. oc ey spordhe iak aff ænglenom hui ælla nar thz skulde vardha. vtan jak spordhe huru thz skulde vordha at jak oværdogh skulde vordha gudz modhir. hulkin so ey ved mans thydholagh. Oc ængelin svaradhe mik sua so jak saghdhe. gudhi ær ænkte omøghelikt. vtan hwat han vil gøra thz skal vardha. Oc tha jak hafdhe hørt thz ænglsins ordh tha hafdhe jak hetasta astundan at vara gudz modhir. Oc min siæl saghdhe aff

[illegible]

ælskogha The iak fordhe thin vili i mik Ok i thy ordhino aflaþhis ambuat min son i mino liffwe mz otalike glædhi mina siæl ok aldra mina lyma Thadha iak hafdhe han i minom quidh bar iak han vtan vark ok vtan thunga ok modho ok quidz funsle dho Iak ødmiogadhe mik i allom thingo vidande han vara alzualdughan som iak bar Nar iak fødde han tha fødde iak han vtan vark ok synd sua som iak aflædhe han mz sua stor siælina ok likamans glædhi at mine fötir for glædhi skuldo kænde ey jordhina huar the stodho Ok sua som han ingik i alla mina lymi mz mina siæl otalica glædhi Sua ok gik han mz mina siæl ok alla mina lima osighelike glædhi vtan mins jomfrudoms skadha Nar iak saa ok skodadhe hans vænlek drop min siæl sua som dagh for glædhi skuldo vitande mik ouærdogha til tholika son Nar iak skodadhe nagla stadhana i hans handom ok fotom som iak hafdhe hört aff prophetana spadom at han skulde korsfæstas tha opfyltis min ögon mz taarom ok mit hiarta var sua som thz sundir skaarit for sorgh skuld Ok nar min son skodhadhe min ögon firattande drøfdhis han swa so til dödhin Æn nar iak skodadhe hans gudhdoms vald hugnadhis iak vitandis at han sua vilde ok at at sua til burdhe Ok lot iak min vilia vara æpter allo hans vilia Ok sua var al tidh min glædhi blandadh mz sorgh ¶ Nær mins sons pino tima ginnu hans ouini han slogho han vidh kinben ok hals ok spottadho han ok gabbadho Sidhan ledhdis han til stupdhena sialf var vpfordhe han sik af sinom klædho siælff lagdhe han sina handir vm stupdhi ok tha bundo ouine thom vtan miskund Ok tha han stodh sua bundin vidh stupdhina hafdhe han aktæ klædhi a sik vtan sua som han var födder sua stodh han ok tholde sins naklikhetz blygdh Ok tha flyddho alle mins sons vini Ok opstodho hans ouini thæt aldra nagha vm kring stodho ok flængdo hans likama so ren var ok luthos aff quarre synd ok smitto Iak som nær stodh widher fiol vidh första huggit sua som dödh Ok tha iak kom atir til sinna saa iak hans likama slaghnan ok flængda alt in til rifbenana sua at hans riff syntis Ok æn thz som besuare var nær flængionar atir ryktos slitnadhis ok rinnadhe hans köt for flængionne ok gislomen sua som jordh for ardhre Ok tha min son stodh sua allir blodhugher ok allir sua sarghadher at ænkte fantz helt a hanom ok ey thz som matte flængias tha opuæktis andin i enom ok han spordhe huat ey skulin i drapa han sua odomdan Ok sudher slar ~~fle~~ ginstan hans band thæræpter i fordhe min son sik i sin klædhe tha saa iak allan stadhin huar mins sons fötir stodho alla opfylta mz blodh Ok af mins sons fiætom kænde iak hans framgang thy at huar han framgik thz syntis jordhin blodhugh Ok ey tholdo the hano at han sik i fordhe vtan the rikto han ok drogho at han skulle skynda sik Ok tha som min son swa ledhdis so vpswave aftorkadhe han blodhit af sinom ögho Nar han var domdir til dödh laghdho the korsit a han at han skulle thz bæra til pinona stadh Ok tha han hafdhe burit thz lidla stund kom en ok tok korsit ok bar thz Æn thær i mellan at min son gik til pinona stadh slogho somlike han a hals Ok solike slogho han vidh kinben sua hardhelica at æn thot iak saa ey tham som slo tho hördhe iak grymlica luudhit aff slaghino Ok nar iak kom til pino stadhin saa iak thær all andbudhin redho til hans dödh Ok tha min son thær kom fordhe han sik sialuir v sinom klædhom Ok drapanra sagdho i millom sin thæsse klædhe æru vaar Ok ey skal han thöm atir hawa thy at han ær fordömder til dödh Ok nar min son stodh mz naknom likama sua so han var fødder tha kom en löpande ok bar hanom et klædhe thæræ han mz hulde glædhelica sina lönder Thær æpter grepu grymme pinara han ok vttandhe först hans högre hand ok til fæsto korsens hulkir so borat var for naghlomen ok the ginom slogho

handena thær benit var hardhast ok
fastast Sidhan drogho the andra handi
na mz repe ok tilfæsto hona korseno mz
samma matto Thæræptir korsfæsto the høg
ra fotin ok ovir han vinstra fotin Sua at
alla adhrona ok sinorna vtthandos
ok sundirslyttos Sidhan thz var giort
satto the kronona af thorn vpa hans hovod
thz sua sarlica stak mins sons valsigna
dha hovodh at hans øghon opfyltis mz
flytande blodhino øronin atirtæptis ok
alt skæggit opfyltis ok thiokknadhe af
nidhirflytande blodhino Ok nar han stodh
sua blodhogher ok genom stunghin tha var
kunnadhe han mik som thær stodh nær græ
tande Ok tha saa han mz blodfullom øghom
til min systir son Johannem ok antuordadhe
mik hanom Ok tho thimanom hørdhe jak so
lika sigha at min son var roffwari sumlica
at han var liughwari somlica at ængin var
bætre værdh dødhin æn min son Ok af the
hørslinne opnyadhis min sorgh ok sua so
sakt ær nar fyrsta spikin infæstis hono
midhirfiol jak sua som dødh øghonen
myrktos handurna ok føtna skulfo ok
ey gat jak vpseet for beskæ ok store
saargh for thy han var alstingx korsfæst
Æn nar jak atir vp stodh saa jak min son
ømlica hanghande ok jak hans sorghfulla
modhir formatte næplica staa for mykle
sorgh ok beskæ Æn min son seande mik
ropadhe han mz grætelike røst ok høghe
til sin fadhir sighiande O fadhir hui for
læst thu mik Sua som han skulli sighia
ængin ær than mik miskunna vtan thu fa
dhir Tha syntis hans øghon half dødh
hans kinder nidhir sunkna Anlitit grøte
likit hans mundir opin ok tungan blodhugh
Quidhin tilbidhande ryggeno vidhstonne
opriktte Sua so han ey hafdhe nakre allir
licaman blækir ok thunnande af blodsins
vtflytilse ok vtgang handirna ok føtre
na hardhelicast vtthande ok vtdraghne
ok tillicadhe korseno æptir korsins borom.

Skæggit ok harit alla vaghna stænkt
mz blodheno Ok nar min son stodh sua sar
ghadhir ok blaa ok blodhoghir var ensa
mit hiartat fast for thy at thz var aff
bæzsto ok starkasto natur Thy at han tok
af mino kote renasta licama ok aldra bæzst
skipadhan hans skin var sua thunt ok klent
at han sarghadhis aldre sua lættlica at ey
genstan vtgik blodhit Ok hans blodh var
sua fært at thz matte sees rent j skinneno
ok for thy at han var af bæzsta natur thy
stridde længe liuit mz dødheno j hans
sarghadha licama Thy at stundom gik vær
kin af hans syndirslitnom licamas limom
ok sinom til hiartat hulkit so var fær
skasta ok oslitit ok mødde thz mz otro
lico værk ok pino Ok stundom nidhir gik
værkin af hiartano ok j sarghadha limi
ok længde swa dødhin mz beskliket
Ok nar min son var sua vmkring satter
mz thessom værkom tha saa han til sina græ
tande vina thær hælder hafdho vilit tholt
the pinona j sik mz hans hiælp ælla quar
dhelica brinna j helvite æn see han sua pi
nas The sorghin af hans vina sorgh gik
ovir alla the beskelikhet ok drøuilse so
han tholde antigghia j licama ælla j hiær
ta sua alskadhe han them kærlica Æn tha
for ovirmatto licamens ængxla ok pino ro
padhe han a mandomsins væghna til
fadhrin O fadhir j thinna hand antuor
dhir jak min anda Æn thantidh jak hans
sorghfulla modhir hafdhe hørt thessa
røst skulfo alle mine lime mz mins
hiærta beskæ sorgh Ok huru ofta jak
sidhan hugxathe a thessa røst var hon
sua so nærvarande ok færsk j mino øro
Sidhan nar dødhin nalkadhis ok hiar
tat brast for værkinna storlek ok
makt tha skulfo alle limme ok hans
hovodh opræctte sik litit nidhirboghdhis
thær æptir hans mundir syntis opin ok al
tungan blodhugh handirna atirdrogho
sik litit af borona stadh ok føtirna
ope hiollo mæst licamas byrdhe fingra
ne ok armane vt rakte sik nakot ok.

slakin thrangdis hardelika til korsit .
Tha sagdhe somlike til mik maria thin son
är dödher somlike sagdho han är dödher
vta han skal vpstanda aff dödh tha alla
gingo bort fran ey oc fäste et spiud j
hans sidho sua maktelica at thz gik nar
gino andra sidhona Ok tha stangin vt
drogx syndis oddin rödher af blodhino
tha thotte mik sua som mit hiärta sunder
skares nar iak saa mins kärasta sons hiär
ta genom stingas Thär äpter var han nidhi
takin af korseno Jak tok hans j mit knä
sua som spitalsman ok allan blan oc blodh
rosan hans öghon varo dödh ok ful mz
blodh munnin kaller sua som snio Skäggit
sua som vidhia annit skrukit ok hand
na varo sua hardnadha at the gato
ey mykit lagaz vta vidhir naflan
sua som han stodh a korseno sua hafdhe
iak han j mino knä sua som krupnan
man j alla ledhe ok limom Ther äpter
lagdho the han öfwer rent linit kladhe
ok iak thorkadhe hans lim mz mino
linno kladhe Ok iak atir lukte hans
öghon oc munnen som öpnä vare j dö
thenom Ther äpter lagdho the han
j graff O huru gerna iak hafdhe tha
liwande varit lagdh j graffwina mz
hono vm swa hafdhe varit hans vili
Sithan thz var giort kom than godhe
Johes ok ledde mik til hans Hee
min dotter tholik thing tholde min
son for thik Vars herra ihu xpi ordh
til sina brudh huilkaledhis han and
wardadhe sik sialf viliandis sino
ouino som hon korsfäste ok sighir
hänne huru ho skal atirhallelica lina
j allom limom aff allom oloflico thin
gom mz hans pino äptedöme Cam xi

Gudz son taladhe til sina brudh
sighiande iak är skapare himels ok
iordh Oc ther är min sande licame som
vighis a altarino Älska mik af allo hiär
ta thy at iak älskadhe thik Ok iak ant
wordadhe mik sialfwiliandes mino
ouinom ok mine vini ok min modhir
at blivo j beskasto sorgh oc grat Nar
iak saa spiutit spicana flenghionar oc
annor the thing som mik varo redd
til pinona gik iak fram ey thes sidhir
gladhelica til pinona Nar mit howodh
var huarn dagh blothoghit giort aff
thornkrononne ok blodhit flöt alla
vagna Vm ouinne hafdhin annugl
hanat mit hiärta Hallir hafdhe iak
latit thz sarghä oc synder skära Än iak
vilde mista thik thy ärst thu mykyt
otacka vm thu älskar mik ey for sua stora
kärlek Thy mz than mit howodh var
stingit oc mykit bökt a korseno for
thik skal thit howodh mykit böghias
til ödhmiukt Ok for thy skuld oc
min öghon vare blodhogh oc ful mz
tarom thy skulu thin öghon afhalda
thik af lystelike syn Ok for thy at min
öron opfyltis mz blodh ok hördho ha
dhelik ok smälik thing ok ordh thy
skulu thin öron burt vändas af skore
ok oquämelike talan Ok for thy at mins
munne var drikka gifwit mz beskasta
dryk oc nokat oc forbudhit at smaka
godha dryk thy skal thin mund atir
lykkias af ondo thingom oc oplatas
til godh thing Ok for thy at mine
händer varo vt draghna oc ginomslagh
na mz spicom thy thina gärninga huilka
som märkias mz händomin skulu vt
räkkias til ~~mik~~ min budhordh oc til
fatika mz thinom fötir som äru thine
astundilse mz huilkom thu skalt gaa til
mik skulu korsfästas oc atirhallas
af wrangom lystom Ok swa som iak
var pinadher j allo limom Sua skulu
alla thine limi redhoboin til mina
thiänist thy at iak meera vtkräffwir
af thik än af andro thy at iak gior
dhe mere nadh mz thik Här sigx huru
gudz ängil bidhir for gudz brudh
ok huru diäfulin klagar af änglenom

Huat tha bedhis hænne ok huat hænne høfwir Capitulum xiij

Gudhz ængil hænna gømar syntis bidhia xpm for hænne. Ok var tha suaradhe ængelens sighiande. Hulkin so vil bidhia for andrum skal bidhia the helso. Thu ast swa som eldir hulkin so aldre vtslykkis brinnande oc tirughændelica af minom kærlek. Thu seer oc vest al thing. Nar thu seer mik thu vilt ænkte vtan thz iak vil. Sigh thy mik huat thesse mine nyo brudh tilbør. Than suaradhe. O tha thu vest all thing hulko var tha saghdhe. Visselica al thing hulkin so hafwa varit ælla skulu koma ælla nu æru æru euærdhelica i mik oc iak veet al thing i himerike oc iordherike oc ey ær vm skyptilse nakar i mik. Tho thz til at thessin brudh skuli vndirstaa min vilia. Sigh nu hænne aghorwande huat hænne til bør. Ok ængelin saghdhe. Hon hawir høghmodhoght oc stort hiærta thy ær hænne nødhtorftelike hænne at hon skuli tæmias. Ok tha saghdhe var tha. O min vin huat bedhis thu tha hænne. Ok tha saghdhe. O min herra iak bedhis hænna miskund mz thinom kind. Var tha saghdhe. For thina skuld skal iak thz gøra hænne thy at iak gør aldre rættuiso vtan miskund. Thy skal thæsse brudh ælska mik aff allo hiærta.

Huru gudz omin hafwer i sik thre dygdha ok aff iærtydhelico som gifnom mot thom af xpo xiiij

Min olwn hawir i sik thre dygdha. Forste ær i naturlico limomen. Annar i hiærtano. Thridhie i munnenom. Forste ær sua som skipsta hulkin som lætir vatnit inga gynom kolin ok vatnit vaxande innan ok innan vppfyllir alt skipit. Bidha oc vfladhe vadhnit oc skipit medhan sankias. Thz skip ær the leeame stundom oc ælskir af dygdha fræstilsom oc innom girnilso sua som aff bylghiom. Først ongik hans onde luste i thæs leeama gynom kolin thz ær ondir luste mz hulko han lustadhis i kranko thankom. Ok for thy at tha ey mætte stødh mz thøghugha oc skripta malom oc fæste ey oc bøtte leeamas skip mz at holdz naghlom. Thy vaxte dagelica lustans vatn oc tha tillaghdhe onda samthykkio. Bidha opfyltis hulkins skip mz onde giri vatnit owerflødhde ok kranke lustin sænkte medhan skipit at thz skulle ey koma til helsomas haffn. Annar dyghdin hulke som sitir i hiærtano ær likt thom madhk som ligger i æplena hulkin so fyrst æter æplesins kærna ok æter lat thær sin thrykk ok gaar kring vm alt æplit til thes thz ær alt omyt. Sua gør dyghdin som sinna oc sorgha. Først vilian oc godh astundilse hulkin æru swa som godhs kærne aff hulko alt got oc allir siælinna styrkir ær. Ok sidhan hiærtat ær tomt af allo godho atlatar dyghdin i thy wærldinne astundilse oc thanka til the thing so han ælskadhe. Nu æter dyghdin oc dragher hans leeama til alt thz hono thækkis oc aff thy minzskas hans styrkir oc vndirstondilse oc hændir hono liffsins ledha. Than ær visselicast æple vtan kærna thz ær man vtan hiærta. For than skuld at han ingar i mina kirkio vtan hiærta thy at han hawir ængin gudhelikin kærlek. Thridhie dyghdin ær lik skytto thær plaghar vm kring skodha gynom vindoghon oc skiutir ouarugha. Huru stær ey dyghfulin i than som aldre talar vtan dyghfulsins skallan thy at thz som meer nampnis ælskis nampnis optare. Thas hens ko ordh thær han sarghar mz andra æru sua som skote thær vt skiutas gynom swa mangh vindoghe. Huru opta dyghdin nampnis ok huru opta menlose mæn sarghas af thæs ordhom. Thy i mine sannind swar iak som ær sialff sannindin at iak skal døma han swa som skøra almæningxs qvinno til brænnestens eld sua so forvandhaird ok forsatara til alla lima sudherskærilsa. Oc sua so than sin tha forsmadhe til euerdhelica skam. Tho alt vm ens huru længe siælin oc leeamin æru til saman ær min miskund hano opin ok redho. Min thz ær thz so iak atkræfwir af hano at han skuli idhelica vara i gudhelico tiidho. Vaxdhis ænkte obrygdhilse oc giwis ængin hedhir oc

ok lati aldre göra owang alla ond ord
j sinom munne ¶ Thænne var prior j cist
siensi kinnadhom thæn jordadhe ey som lyste
var j bön ok nar thæn hafdhe ändat
lofsangena af honom hördhe sancta birgitta
at var thta sagdhe ¶ Thænne giordhe ey
som hans til burdhe ok jordadhe tha
banlysta man ¶ Thy nu skalt thu vita for
thy at tha skal först jordhas äptir thæna
dödha thy at thæn syndadhe mote gudhi
fadher hulkin som forbudhit at hedhna
vikan man mote vättenom alla hawa til
syn til nokra mænniskio mot vättenom
än tha thydhradhe omwardhoghet for litit
forgangelikt ¶ ok satte thæn thär tha ey
skulle mælla vardhoghethen j tha syndadhe
annulk mot thæm hælgha anda hulkin
som är rätmisa mana samfoghelse nar
thæn jordadhe orätmisan mz gudho ok
rätmisom thæn syndadhe ok omot mik
sonenom thy at jak sagdhe hua mik
forsmar tha skal forsmas ¶ Thy tha hedhra
dhe ok opbyggdhe thæn som min kirkia
ok min ämbitz man forsmadhe ¶ Hawir
fik göra thessin ordh ok fik j ödhmiuga
ok do sighradha daghin. Cristi ordh
til sina brudh huru tho skal bidhia
til hans ok aff thriggia handa mo
gha som gudhi thiäna j thässe
världe Capitulum xiiij

Jak är thin gudh hulkin som var
korsfäster a korseno ¶ jak sandir
gudh ok sandir man är daghlica j ene
persona j prestins handom ¶ Nar thu gör mik
nakra bön ända al thiogh thina bön
sua at thu vili at min vilie skulli var
dha ok ey thin ¶ Thy at nar thu bedher
fore fordömdom höra jak thik ey ¶ Stun
dom bedher ok thu annulk mot thinne
helso ok thy är thik nödhtorftelikt at
antuordha mik thin vilia ¶ Thy at jak vet
al thing ok jak forese thik ängte
utan thet gagn ¶ Mänge bidhia ey
mz rätta akt ok thy ära the ey värdugha
at höras ¶ Nu äru thry mana kon thiä
nade mik j thesse värld. Förste äru
hulke som mik tro gudh ok aldra thinga
givare ok valloghest ölwir al thing the thiä
na mik mz the akt at the ~~vili~~ maghin
fa hedher ok världzlikin thing än gudhe
likin thing akta the änkte ¶ ok gladhe
lika mista the ewärdhelik himerikis thing
at the mate faa forganglik närvara
de thing ¶ Tho hand värlsma salik
het ok handgang äptir thera vilia ok
sua mista the ewärdhelik thing ¶ ok jak
atirlöne the i världzlico gagne ok opbyrdhi
al thz got som the göra for mina skuld
akt til ydersta skärving ok til ydarsta
pukkin ¶ Andre äru the som mik tro vara
alzvallugha gudh ok hardha domara
¶ Thässe thiäna mik for pinona rädhogha
ok ey af himerikis älskogha thy at
utan the rädhis pinona thiänto the ey mik
¶ Thridhi äru the hulka mik tro vara aldra
thinga skapare ok sannan gudh ok rätmisa
ok miskund samman ok thiäna mik ey af nokro
pino rädde utan af gudhelike älskelik
het ok kärlek thy at the vilia hällir thola
alla pino um the formatto än ey tidh reta
mik til vredhe ¶ Thesse forskyllas at tho
vas j sinne bön thy at thera vilie är äptir
minom vilia ¶ Thæn förste sö nu är af saklit
skal aldre ut ga af pinone ok ey skal tha
see mit anlite ¶ Annar skal ey hawa sua
stora pino tho skal tha ey see mit anlite
utan tha rätte thæn rädhoghethen mz ödhmiughet
Här siger Cristus sik hava fyra thing
hulka godher konunger ägher hava ok sighir
tha aff tween fäghiordhom um hulka
gudz älskoghe ok världinnes talas Capitulum xv

Jak är sua som valloghir ok maktoghir
konunger fira thing hora til konung
genom ¶ Först skal tha vara rik ¶ Annantidh
mildir ¶ Thridhia tidh snällir ¶ Fiärdha tidh
kärlekx fullir ¶ Jak är sannelica ängla
na konunger ok aldra mana ¶ Jak haver annulk
thesse fira embäthelica som jak för sagdhe
¶ Först är jak aldra rikast thy at jak giwer
allom nödhtorftelik thing ok ey hawer
jak thes mindra atir ¶ Annan tidh är jak

aldra ömillast thy at iak redhobom at gi-
fwa allom thöm som bedhas. Thridhia tidh
är iak snällast thy at iak vet hwat hwar-
iom til bör at hafwa. Fiärdha tidh är iak
kärlex fullir thy at iak är redhobonare at
gifwa än nokon är at bedhas. Iak hawir
sua som fyrghiordha i thöm första fyrghiorde-
nom äru thungh thing sua som blyy ok hu-
sit thär the i äru är om kring gart mz
hwassom stingadhom gaddom ok stiongom.
Än hulkin som fyrst tilbyria at vanda
thesse thungo thing ok minnir sidha at bär-
va thöm. Han skal finna at the äru lätt ok
skulu synas hono lätt som dun ok sua vor-
dha the lättast hulkin för varo thung. Ok
the som hulkin för syntis ok trodhos at
stinga. I androm fyrghiordhenö syntis vara
skinande guld ok dyr stena ok vällok-
tande dryckia ok söt. Vta sannelica thz
gullit är thrakk the dryckia ära etar.
Til thesse fyrghiordha äru twe vägha. Än
en vägh var för til thera. I vaghamotome
i thässe twäggia vaghana opbyrning stodh
en man ok ropadhe til thöre män hulke
framgingo vm en annan vägh sighiande
Hörin hörin min ordh ok vm i vilin en höra
mz öromen. Sen tha mz öghomen at the thing
äru san som iak tala. Ok vm i vilin en höra
ok en see halin tha mz handomin at the
thing äru san som iak tala ok at ängin
falskliket är i minom ordhom.
Tha saghdhe förste af thö threm hörom
ok sem vm thas ordh äru san. Annan man
saghdhe falst är alt thz ha sighir. Thridhi
saghdhe iak vet at the thing äru vel san
han sighir vtan iak akta en alla byrdhe
hwat ha sighir. Thesse twe fyrghiordha äru
min älskogha ok världenna älskoghe. Vta
til thessa twa fyrghiurdha äru twe vägha
som är at fullkomlica neka ok affsighias
sinom eghnom vilia ok thz ledhir til min äl-
skogha | Ok kötsins loste hulkin som ledhir
til världzsins älskoghe. Än i mino älskogha
synis somlicom vara thung byrdhe suaso
blyy thy at nar so the skulu fasta ok vaka

älla ätirhalla sit bäst synis thz thö suaso
the baro bly. Ok höra the ordh älla snil-
likhet ok vm the dwaltias i renlikhet
älla bönom synis thz thö suaso the sitia
i mellom stingade gadda älla thörne
ok änghxlas i hwarie stund. Än hulkin so
til vara i minom älskogha böri först tat
lypta ok vanda byrdhena thz är at han
skal vidhirfresta mz bönom ok idhelico
atstudelsom at göra godh thing lypte
sidhan smam ok smam thz är at han göri
thz bazsta ha formaa. Thänkiande sua thz
forma iak vel at göra vm gudh gifwir mik
thäs til hiälp. Sidha blivadhe i thy godho
ha halz byriat | tilbyria ha at bära mz
sua stor gladhelikhet the thing so hono
syntis vara thung. Ok alt qwoddhe i fasto
ällä vaku ällä i nokro andro qwoodhe
hwat thz häldzt är thz är hono lätt suaso
dun. Ok i tholko sätte hwilas mine vini
hulkit som är ondom ok latom vmkring
gart suaso mz hwassom thornom ok gaddom.
Än minom vinom är thz högxsta hwila ok
frit sua som roos. Til thänna fyrgiordhil
älla väk at fa är at vidhirsighia ok for-
smaa sin eghen vilia rätt väghir. Hwar
manen skodhande mina pino ok min kär-
lek akta en at göra sin vilia älla losta
vtan star omot mz allo styrk ok krapto
Ok vidhirfresta til höghra thinga ok bätir
at opfara. Ok än thot thänne väghir är
nakat thungir i ophouenö tho loster han
sua mykyt i framgangenö. At the thing
som för syntis omöghelikin at thola vor-
dha sidhan aldra lättast at mannin maghi
därdhskyllelica sighia mz sik at gudz ok
ok thiänist är godh ok söt. Annar fyr-
giordhin är världin i hulko som äru
guld ok dyr stena. Ok the dryckia so
synis vara söta ok välloktande ok
tho nar thesse thing smakas äru the
bäsk som etir. Thy at hwariom thöm so
bär thz gullit som thöm fyrgiurdhenom
innelyktis hano brister at nar hans
licame vanmaktas ok hans sinni vanskas
Ok nar han marghir til ändhsins nordhir
ok hans licame nidhir fall a iordhena
mz döödhenom tha atirlat han gullit ok

stenanda ok ey dugha the tha gono mera
æn thwærtis himmal vandomma drykkia
som æru hænna lustilse / the thyrstas vara
lusteliko æn nar the koma j kiudhin kræ
kia the ok vanmakta hofwodhit thyngia
hiærtat ok vmuganda alla limina Ok the
æpte thyrstas mannin ok visnar som græs
Ok nar dødhin nalkas vardha al luste
likt thingi bæst som ær Til thænna
fulgiordhil ok vikedoma ledhir mannin
hans eghin lusta Nar han akta ey at mote
sta sinom vranga astundilsom ok thanke
ey hwat jak bødh ok giordhe Vtan hwat
som kombr j hans hugh loflikit ælla olof
likit thæs gør han ginstan Oc thænna
dagh gingo thre man thær jak mz me
na ok vndirstar alla vranga man
hulka som ælska værldinna ok allan sin
eghin vilia Jak som stodh j vaghamo
teno ælla j baghhanda ingang ropadhe
til thesse thre thy at iak kom j manz kropi
ok licama ok iak tedhe mannino sua
som tva vægha suasom var hwat the
skullo ælska ælla hwat the skullo fly
Ok hulkin vægher som ledhe til liusit
ok hulkin til dødhin thy at for minna
tilquamo ok kotlica natur var ey vta
en vægher at hulkom alle godhe ok on
de gingo til hælvitis Æn jak ær then
som ropadhe Ok jak ropadhe sua O
mænniskia hør min ordh hulkin so ledha
til liffsins dagh thy at the æru san
ok j maghin vndirsta mz ædhro eghno
sinnom at the ordhin æru san so jak
talar Ok vm j viliin ey gøra thom
seen tha mz trone ok vndirstandilsome
at min ordh æru san / thy at suasom
nakat sylikit sees mz licamlico øghom
sua mogho osynlik thing sees ok troos
mz trona øghom andelica mæghe enfalle
man æru j kirkione hulke som faa
godh thing gøra Ok tho hælas the vm
trona hulka som tro mik vara alsvalda
thinga skapare ok sialanna atirlosare
Æn ingin ær than hulkin ey ma vnd

standa ok tro gudh vara Vm han skodhe
huru jordhin bær frukt Ok huru himi
lin giuir rægn ok træn grønskas ok huru
quært ok diur star j sino kyni ok skipil
se / Ok huru himil tunglin thiæna mannino
huro genwærdhogh thing koma ok ganga
ofta mot manzsins vilia Aff allom thæsso
ma mannin see at han ær dødheliken ok
at than ær gudh hulkin som skapar Ok
styr al thæsse thing vanskipelica ok aflaghi
thy æru al thing af gudhi / Ok al skællica
skipadh for manzsins gagn ok kynnedo
Ok ey ær nakat minzsta j værldinne thz so
ær skapat vtan skællica sak Thy vm ana
nin favna ey for sin krankdom begripa
ælla vndstaa mina dygdh ok makt tho
ma han see tho ok tro mz trone Æn vilien
j ey / o / mænniskior j værldinne at skodha
mit vald mz vndstandelsome tha maghi
j hanna ok kænna mz jdhrom hando the
thinga som jak giordhe ok myne helghas
man / thy at the æra sua openbara at
ængin thorff jæfwa at the æru gudz thinga
Hua oprette dødha / Hua lyuste blinda
vtan gudh Hua vtkordhe dyæflana vta
gudh hwat kænde jak vtan myklit thing
til sialinna hælso ok lykamans ok lærde at
bæra / Vtan forsta mannin sigher thz ær at
somlike sighia hærom ok prædhikom vm hæn
sigher saat The sta j mine thiænist ena
stund / ey for ælskogha ælla kærlek skuld
vtan for vtrøpilse ok frestan ok at følgha
androm Ok ey forlata the sin eghin vilia
vtan gøra sin eghin vilia mz minom vilia
The æru vadhelica stadde thy at the vilia
thiæna tvem hærrom æn thot the gidha
hwarghom thera væl thiænt Nar the var
dha kalladha skula the atirlønas af
thom hærranom som the meer ælskadho
Annar mannin sigher thz æru somlike sigha
fals ær alt thz han sigher / ok skriptin ær
fals Jak skipadhe nyo laghin ok gamblo
ok the fram gingo af minom mun ok ey
ær nokot fals j tho thy at jak ær sialfwer

vitta sannindh thy the som sigha mik hava fals sakt / oc sigha skriptina falsa vara the skula aldre see mit andlite / Thy at thera samuit sighir tho væl at iak ær sannelica gudh thy at al thing vardha af mino valde oc mine skipan hulkin lyse tho oc ey formogho the liusa sik Iordhin bær thom frukt Vædhrit gör iordhena frukt sama Al diur hava vissa skipan Diæflane rædhas oc kænnas mik vara gudh Martirse mæn tholdo otrolica hardh thing for min ælskogha Al thæsse thing see the oc vita ok tho see the ey mik The moghu ænguledh see mik oc vndstanda af mine vrtuso Vm the skudhadhin oc thænktin huru iordhin atersvalgh fordho tho som varo ovætte oc bruto mote mik ok eldin opbrænde swanga mæn Sua moghu the oc see mik i mine miskund nar vatnit vtflöt af hallene til vattusa manna nytta Nar hafsins vatn bæghde thom nar eldin skadadhe ey tho Nar himulin fodde tho sua som iordhin Oc for thy at the see all thæsse thing oc sigha æn mik liugha thy skulu the aldre see mit andlite Thridhi manni sighir thz ær at somlike sighia val vito ai han vara sannan gudh vtan vi aktom thz ey thæsse skula æuærdhelica pinas thy at the sk formaa mik sin gudh oc hera Huat ey ær thz stor forsmædhilse at the nytia mina gafvor oc tho forsma the at thiæna mik Vm the hafdhi makat af sik siælvom oc ey alt af mik tha vare forsmædhilsin lættare Æn nu the som tilbyria at vænda mina bygdhe thz ær at vndirvesta siælfs vilande mz brinnande astundan at gora thz litla the gita giort tho skal iak giva mina nadh Æn hulka som lypta mina bygdhe thz ær the so thrifwas oc stirkias i godho dagh fran dagh for min ælskogha.

Iak skal vara thera styrk oc ærvodhe mz thom oc optænda thom at the villin æ meer oc meer Æn the som sitia i thy sæte som synis stinga oc tho ær voldast the æru i ærvodhe dagh oc nat ok lættas ey vtan brinna æ meer oc meer til min hedher Oc litit synis tho vara thz tha göra the æru mine bæzsto vini oc the æru storlica faa thy at annærs fæghiordhsins drykkia lysta meer andr

Hær sigx huru en helagher ma taladhe til gudh aff ene kono so rædhelica mødhis aff diæfleno oc vardh frælsadh aff hom for marie bøn Ca. xvi

En helagher man synte sancte birgitte tala til gudh sighiande Hui hughls thæsse qwinna siæl sua af diæfleno the thu atærløste mz thino blodhe Thiustan suaradhe diæflin oc saghdhe thy at ho ær min mz rætt Tha saghdhe var herra mz huat rætt ær ho thin Diæflin suaradhe Tue vægha æru En ledhir til himerikis oc annar til helvitis Nar ho skodhadhe badha væghana saghdhe hænna samuit hænne ok hænna skæl at hon skulle hælder vtvælia min vægh Oc for thy at hon hafdhe frælsan vilia at vænda sik til huat vægh hon ville Tyktis hænne meer nyttoght at vænda sin vilia til at göra syndena oc tha ilbudhe hon at ga min vægh Tha æpter suek iak hona mz threm syndom sosom mz olvstoppa fyllo oc pæninga giri oc skørlinnadh Thy sitir iak nu i hænna quidh oc i hænna natur oc iak haldir hænne mz fæm hændom mz ene haldir iak hænna oghon at hon skal ey see andelik thing mz andre mine hand haldir iak hænna hand at ho skal ey göra godha gærninga Mz the thridho handinne haldir iak hænna fötir at ho skal ey gaa til godh thing mzd fiærdhe hand haldir iak hænna vndirstandilsa at ho skal ey blyghias at

synda mz samuite hald iak thænna thiauta
at tho skal ey atirkoma mz idhrugha Tha
saghdhe iomfru maria til sin son min kær
son nødha thæn at sighia samuit om thz so
iak vil sporia af hano Sonin saghdhe
thu ast min modhir thu ast himerikis drot
ning thu ast miskunna modhir thu ast
thæn hughnadhir som ærv i skærslu elde thu
ast thæn gladhi som ærv i væruldinne thu
ast ænglanna frw thu ast høghelikast mz
gudhi thu ast ænualdh høfdhinge ok mak
tok ow dyæflin Bidh thu thæssom dyæfle
hwat thu vilt thæn skal thz sighia thik Tha
spordhe iomfru maria aff dyæflenom
Sigh dyæfol hulka akt thæsse qvinna
hafdhe for æn hon gik in i kirkiona Dyæ
fwlin suaradhe hon hafdhe vilia at halda
sik af syndinne Ok iomfru maria saghdhe
hono Mædhan thæn vilien som hon for
hafdhe ledde til hælvitis Sigh til hwat
thæn vilien ledhe som hon nw hawir so ær
at halla aff syndinne Tha suaradhe dyæ
fwlin nødhoghir thæssen vilien ledhir
hænne til himerikis Ok tha saghdhe
iomfru maria Mædhan thu fikt makt
af rætuisone at thu skulle bort ledha
hona af the hælio kirkio vægh for forra
vilian thy ær nu rættir at hon skal nu
atirledhas til kirkiona ok til gudz nadha
vm thænna vilian Nu spør iak ænnu
ytermer af thik Sigh hulkin vilia ho
hawir nw i thom punt sua so thænna samuit
ær nu skipat Dyæfwlin suaradhe hon
hawir idhrugha i hughanom for the thing
som hon giordhe aff storan græt ok for
thænkir nu at ey gøra tholik thing nakra
tima optarmeer Than vil bætra sik sua
mykit hon forma Tha spordhe iomfru
af dyæflinom Sigh mik maghu thæsse thre
synde som ær skørlinnadhe ok fræalgh
ok giri mz thæsso thrim godhom som ær idhrughe
ok gratir ok bætrilse forakt vara al synd
i eno thiauta Dyæfwlin suaradhe ey ma
sua vara Tha saghdhe iomfru Sigh thy
mik hulkin thæsse thry skulu fly ok bortga

af thænna thiauta ænrighia thæsse thre dyæ
dhe ælla the thre laster ok synd mædan
thu sighir at the maa ey saman byggia
i thom samma stadh Tha saghdhe dyæfulin
iak sighir at syndena skulu fly Tha suara
dhe iomfru thy ær væghin til hælwitis
atirlukt ok væghin til himerikis opla
tin Tha spordhe iomfru maria ytermer
af dyæfwlinom Sigh mik vm røuare
laaghe for brudha husino viliande røua
ok smitta brudhena hwat skal brudhgomen
gøra Dyæfulin suaradhe vm thæn ær brud
gome ær godher ok storhugadher skal
han væria hona ok vagha sit liff for hænna
liif Tha saghdhe iomfru thu ast væste
røfware ok sialin ær min sons brudh thæn
tha atirløsde mz sino eghno blodhe hona
gwefst thu mz valde ok smittadhe Nu fort-
thy skuld at min son ær sialna brudhgome
ok thu ow thik thy tilbør thik at fly for
hano ¶ Thæsse qvinna hafdhe varit sa
rande qvinna ok vilde atirga til væruldinna
thy at dyæflin møddhe hona dagh ok nat
sua at han kryste hænna øghon i mandryn
ok vtdrogh hona af sine sæng mangom
asyandom Tha saghdhe sancta birgitta opin
barlika i manga samuida mana nærvare ok
aghøre Wak burt dyæful thy at thu ordha
dhe ymprint thæssa gudz creatur Ok thz
æpte laa qvinnan mødhir thrykt sua so dødh
vidh iordhena en haluan tima ok opreste
sik sagdhe sik tho Sannelica saa iak dyæflin
vt gaa vm vindoghat i fulasta skapnadh
ok iak hørdhe ena røst som mik saghdhe
O qvinna thu ast sannelica quit ok frælsadh
Ok æpte thæn timan var thæn qvinna frælsat
af allo othole ok tholdo ey sidhan sorghla
thanka ok do mz godhe ændalykt Vars
hærra ihu xpi ordh til sina brudh hwl
kaledhis syndoghir man liknas thre
thingom sua som vidh ørn ok fogh
lara ok kæmpa Cap xvij

Iak ær ihesus hulkin som talar mz thik
Iak var i iomfruna quidh sander gudh
ok sander man ey thes mindre mz fadhirnom

Al thing styrande æn thot iak war enghin jomfrunne Thænne min bæzste om thz iak nu aff sighir ær likir threm thingom Först flyghande orm vnder hulkom andre foghla flygha Annan tidh ær han likir foghlara so plæghar sotlika blæsa ok sionga j pipo ok af the rostene lustas fughlane nar the flygha til piponna blifwa the thær faste af the bikino ok limino som foghlarin hafwer thær til reet Thridhia tidh ær han likir them kæmpa hulkin so forstir ær j hwarre stridh Först ær han likir orm thy at for sina høghfærdh stadhe han alla thol ængom vara sik høgre vm han formatte thz mena Han saugha alla them han forma mz sine ilzsko klom thy skal iak afhugga hans valz ok høghfærdz vinga Iak skal bortföra hans ilzsko af wærildinne ok han skal iak andwordha ok skal heto grytone hwar han skal pinas vtan ænda vm han ey bætrar sik Han ær likir foghlara thy at mz faghrom ok sötom ordhom ok jatto ok lokkan dragher han alla til sik Æn alle the som koma til hans insæptas swa j fordæmilsom ok fortapilsom at the formagha aldre thædhan fly Thy skula hælwitz foghla sama fæsta hans øghon at han skula aldre see nāa dvo Han ewærdhelikit hælwitz myrk the skulu afskæra hans øron at han skulu aldre høra mins milsko ordh The skulu göra hono pino ok beskelikhet aff fotana ylliom ok til howodzins iæssa At han skuli thola swa magha pinor thuru magha man han drogh ok ledde j fortapilse Han ær ok æmuall likir them kæmpa som forste ær j allo ilzsko ok wil ængom vægha vtan alla mødhir thwytkia thy skal han vara forste j hwarre pino Al tidh skal hans pina opnyas ok aldre skal han minskas Thz thuru længe siælin ær j licamenom ær min miskund hano redhobon ¶ Thænne var een vællogher viddar han hadadhe mykit kirkior ok klæstra ok taladhe til thera smælik ordh af hulkom thessin ordh varo saghdh ok thessin hawir mæst sighias ¶ Gudz son taladhe

werldinna viddar æpter af smyællo mano hwat høghfærdhogha man hande hulke som forsmadhe mit folk Hwat ey skande likin dødh ok stor skam Swa gabbir thænne mik ok mina vini thy swa so vanls folk gört ey annars dødh Swa skulo ok ey mina vini gröta om hans dødh vtan han skal dø mz bæstasto dødh vm han bætra sik ey Swa hænde hono ok thæsse thig-

xpti ordh til sina brudh thuru ødhmiukt skal vara j gudz huse ok mz thy husens menas vilnuit ok thuru bygninga ok almoso bør göras aff rættelica afladho gooze Capitulum xviij

Al ødhmiukt skal vara j mino huse hulkin som nu ær alstingx forsmadh Thæt skal vara starkir mur mellom manana ok æmonda thy at æn thoo at iak formaa alla værna ok beuara ok halla vtan mur tha for varilsa skuld ok dyæfulsins klokskap vil iak at een mur atskili badha byggilsæ stadhanna Hulkin so vari stark ok ey mykit høgh vtan mattelike vmdoghom varin mattelicast ok livs thæke mattelica høghe swa at the skulu ænkte synas vtan thz som ødhmiukt til høre Thy at the som mik byggia mit hws æru like them byggingamanom som gripa byggingea tha alla husbonda j haavit nar han vil inga til thera ok tradha han vnder sina föter Thwærtimbrin sættia the op j høghina ok hullit vnder fötirna Swa göra mange mik the opbyggia thwærtimbrin thz ær at the sættia thesso forgangelito wærldz thing swa som j høghona til himilin æn siælana hulka so dyra dyrare æn gul akta the aldra minzt Vm iak vil ingaa til thera vm mina predican alla mz godho thanko the gripa mik j haavit ok tradha vnder sina fötir thz ær at the infora mik hadh ok vekna mindinga ok min ordh vara smækleky pena so thwært Æn sik vekna the vara mykslo smyælla thy at vm the vilia byggia æt mik alla til min hedher tha opbyggin the först siæla mar til himerikis Nu hulkin so byggir mit hws atualte mz alle sinom at ey pinis kome ey til byggningena hulkin som ey ær rættuislika afladhe ællr vt Sannelica mage hvu the som vil vnna sik hawa illa aflat godz ok tho syrgia the ey aff thy ok hawa ængin vilia thz fult for at gora ælla thz atir skipa tho som suikno æru æn tho at the vil formate thz atir gifwa ok fult gora tho vm vildo tho for thy skulo at the hugxa mz sik at the formogho ey ægha thz ewerdhelica alla beholda giwa the kirkio ællr klostrom nakan deel af them orættelica ok illa fangnom gozom sua som the vilia hawa mik sik blidhadhan for tholka gawo Æn annor godz so væl æru fangne tho atir koma the sino ærfwm ok ærfkomando Sannelica thæt thækkis ey mik Thy hulkin so vil mik thækkias for sina gafor skal forst hafwa vilia at bætra sik ok sidhan gör godha gerninga the han formate Hono tilbör æmuæl at syrghia ok grata the ondo thing som han giordhe ok sidhan atirskipa orættelica aflat godz vm han forma Ok formar han ey tha skal han hawa vilia at atirskipa tho ok thz æpter skal han vakta at han ey optar meer göri tholik thing Ok æn ey vari than til ællr finnis hulkin han skulle atirgialla the illa fangno thingin ælla godzit tha matte han thz gifwa mik ok offra thy at jak formaa allo atirgialla ok betala sin thing Ok æn han formatte ængaledhis atirgialla tha vm han ödmiukar sik for mik mz thæ akt at han vil sik bætra ok mz jdhrugho hiærta Jak ær vilir allo atirgialla sin thing them som oræt hawa tholt antigia j thesse værld ælla komaskulande

Jak vil kungora thik hvat thættu hws tekna hulkit jak vil byggia Thz sama husit ær vnlivit hwars grundual jak siælw ær som al thing skapadhe ok vm hulkin al thing æru giordh ok opphallas j hulko huse fira væggia æru Förste væghin ær min rættuisa mz hulke ther jak skal döma tho so thesso huse æru genværdughe Annar væggin ær min snylle mz hulke iak skal lysa tho so byggia j the husens mz mine vidherkænno ok vndstandilsæ Thridhie væggin ær mit vald thz iak skal tho mz styrkia mot dyæfulsins krafft ok frestilsom Fiærdhe væghin ær min miskund hulkin som takr alla tho so bedhis hona J thesse væggia æru nadhana portir at hulke so alla intakas the som bedhas Husins thak ær kærleken mz hulko iak hyl thra synde so ælska mik at the skula ey dömas for the synde Thaksins vindogha at hulko solin ingaar ær mina nadha skudhilse vm hulka mins gudhdoms liti ingaar til thra som byggia j husens Æn at murin skal vara stark ok stor thz tekna at engin formaa at vannakta ælla atirþrona min ordh ælla omkulsla tho ok at murin skal vara matelica högher tekna at min snille maa ey del takas ok vndstas æn aldre fullelica Enfald vindoghen ok liuss tekna at min ordh æn thot the æru enfald tho skal gudhelica vndirkanno liws ingaa j værldena vm thom Æn matelica högt thak thz tekna at min ordh skulu ey opinbaras j ödhmiukelicom vndirstandilsom vtan j tho man maa begripa ok væl forsta

Gudz ordh til sina brudh aff sino valde snille ok dygdh ok huru so the so nu sighias vara valloghe ok sniælle synda mæst mot hom Capitulum xix

Jak ær skapare himels ok jordz Jak hawer thry thing mz mik Jak ær vælloghaster ok sniællaster ok dygdhelicaster Jak ær sua valloghr at ænglana j himerike hedhra mik Ok dyæflane j hælvite thora ey see mik Al elementa sta æpter mino budhi Jak ær ödmiukr sua sniallir at ængin forma at vpleta ælla begripa mina snille Sua vis at iak vet al thing the so varo æru ok skulu koma Jak ær ok sua skællikin at ey æn minzsta madhkr ællr nokot annat diur ær huru vanskapat

Vthy synd är skapat vtan sak. Jak är almäktogh sua dyghdhelikin at alt got vtflytir af mik sua som af godhe kello oc allir forme framgar af mik sua som af godhom vinquist. Thy forma enghin at vara valloghir vtan mik oc ey snialle oc ey dyghdhelikin vtan mik. Thy synda världinna valloghe män mykit mot mik hulkom iak gaff styrk oc vald at the skula hedhra mik. Vtan the giffva sik hedhrin sua som the hafdhin tha af sik sialwom. Thy skudha the vsle oc kranke sua vanmaktoghe än iak gafwe them minsta styrk. Än minsta vanskapelsis the ok al thing vordhe them ledh. Huru formatte the tha sta mot mino styrk ella äuerdhelico p[ri]mon. Än meer synda the a mote mik hulke sik sighias vara snialle. Jak gaff them sin ok vndirstandilse oc snille at the skula älska mik. Vtan the vndirstanda enghte vtan sina värlz nytto ok givi the hawa öghonen i nakkanom. Äru seande til sin lustalik thing oc blinde at thakka mik som them gifwir al godh thing. Thy at hwat the äru godhe ella onde tha forma the enghin at hyggia ella vndirsta nakot thing vtan mik. Än thot iak ladhir ondha män böghia sin vilia til hwat the vilia. Enghin forma ok dyghdhelike vara vtan mik. Thy maa iak nu sighia thz ordhit som almannelica sighx af almoghanom hulkin som tholughir är han forsmas aff allom. Sua synis iak nu manom vara mykyt flatir for mit tholomodh oc thy forsmas iak af allom. Än vee är them tha iak forteer them min dom äpter tholikt tholamodh thy at the skulu tha vara so thräzlike fore mik hulkin som modhir fallir til nidhersta dimpit oc stadna aldrigh for än tha kombir nidhir i hälwitis grund.

Här skriwas thät vidhirtalan gudz sons oc hans modhers iomfru marie sin i mällan ok huru gudz brudh som är godh människia skal redha sik til brullope. cap^m. xx

Gudz modhir iomfru maria sighir sighia til sin son. O min son thu äst äruorda konungir. Thu äst thän owir alla. Thu skapadhe himel oc iordh oc al the thing som i them äru. Vardhe al thin astundan. Vardhe allir thin vilie. Domen suaradhe. Gamalt ordquädhe är at thz som vngir nimbir i vngdomenom thz hald han i ällinne. Sua o min kära modhir nampt thu i thinom vngdom at fylghia minom vilia oc forlata allan thin vilia for mina skuld. Thy saghdhe thu väl at vardhe thin vili. Thu äst sua som skirt guld hulkit som vträkkis oc vtslaas owir hart stedh. Thy at thu slos mz allo drowilsom i mine pino. Ok tholde meer än nokre andre. Thy at nar mit hiärta brast a korsino for värkins storlik oc biterlikhet thit hiärta sargadhis af thy sua som mz hwassasto iärne oc iärna. Hafdhe thu thz latit synder skäras än thz hafdhe varit min vili. Tho alt än ens än thu hafdhe maat mote standit mine pino oc vnskadh mit liff at iak skulle ey hawa dödh tha vilde thu thz ey vtan äpter minom vilia. Thy saghdhe thu väl vardhi thin vili. Thz äpter taladhe maria til gudz brudh. O mins sons brudh älska min son. Thy at han älskadhe thik. Hedhra hans halighu män hulka hononom nära sta. Thy at the äru sua som otalika stiärno hulkra lius älla skyn engo timalico liuse kan liknas. Thy at sua som världinna liuss atskil af myrkrinu. Sua ok halghra manna lius atskil mykle meer af thesso världinna liuse. Jak sighir thik sannelica at än halghe män synis i sine klarhet sua som the äru ändtte manslikit ögha formatte see thz ella thola vtan thz miste sit lius af syn. Thz äpter taladhe gudz son til sinna brudh sighiande. Min brudh thu skalt hawa fyra thing. Först skalt thu vara redhobon til mins gudhdoms brudlop i hulko enghin kötlikin luste är vtan aldra sötasta andelikin luste thz gudhi hörir oc bör at hawa mz rene sial. Sua at ey thinna vina älskoghe älla thinna frända oc ey thins godz älskoghe atirdraghe thik af mino älskogha at thik skuli ey henda sua som them dårotto iomfrunom hulka ey varo redhobona nar herran ville kalla them til brollops oc thy vtluktis the. Annan tidh

skalt thu tro minom ordhom thy at jak är
sannind oc aldre framgik aff minom mwn
utan sannind oc ey formar nakan at finna
nakot i minom ordhom utan sannind thy at
stundom vndirstar jak oc mener andeli
ca the thing som jak talar oc stundom sua
som min ordh tha oppinbarlica lydha ok
thy varnar enghin vttelica dwita mik ell
straffa for lyghn Thridia tidh skalt thu
vara lydhoghir Sua at enghin vari thyn
kunnir thy thu mz syndadhe at thu skulu
ey vtkraffia vanvördhogha plikt oc bæd
ring af hono thy at än thot jak är
miskundsamber tho forlatir jak ey rättwisona
Thy skalt thu lydha ödhmiukelica oc gla
dhelica tho som thu aldre lydha Sua
at ämuäl thz som thik synis nyttoghit oc
skälikit skalt thu ey göra mot lydhnoc
thy at bätra är at forlata sin eghin
vilia for lydhnona skuld än thot tha är
godhir ok fylia thäs vilia som budhir hin
thz är ey omot siälinna hälso ällä annorle
dhis oskälikit Fiärdha tidh skalt thu
vara ödhmiuk thy at thu äst tilbudhin
andelico hionalaghi thy skalt thu vara
ödhmiuk oc blyghir i thins brudhgoma
tilquämd Thin thiänisto qwinna vari mat
tadh oc ätirhollogh thz är at thin licame
vari väl toktadhir oc ätirholloghir aff
ouärflodhelico thingo thy at thu skalt
vardha fruktsamblikin mz andelike sädh
magom til nytto Oc sua som planto äfte
än tha ä plantas i thorran stok tilbyria
stokkin at blomstras sua skalt thu blo
stras oc frukt göra af mine nadh hulki
thik skal göra drukna oc gladha Sua
at af thes vinses sötma som jak skal
gifwa thik skal alt himerikis härskap
gladhas Vantrösta ey minom godhlek
Jak sigher thik for visso at sua som zakarias
oc elizabeth gladdis mz otalike gladhi
innan til af thy at tho vantadhis ok la
uadhis barn Sua skalt thu gladhas af
mine nadh som jak vil mz thik göra ok
än thu oll at andre skulu gladhas
for thyn skuld tho twem zacharias
ok elizabeth taladhe ey ängil än jak
gudh ok änglana skapare tala mz thik
The tu föddo mik enn kärasta sin sonom
ok mz thik vil jak födha mik manga syni
ey licamlica utan andelica Jak sigher thik
sannelica at siälf johannes var lik the ros
som full är mz honagh oc sötma ällä
sulkir oc aldre ingik nakot orent i hans
mwn Oc ey tok han licamans nödhirthorfte
lik thy ouärdhelica matto oc
ey utgik nakontima mana naturs vätska
af hans licama Oc thy ma han vel kallas
ängil oc jomfru Här ut thydhis ok
sighias faghir likmilse aff enom kogl
ara som menas mz diäfullin xxi

Himerikis brudhgome Ihesus taladhe
til sinna brudh i likmilse oc sighir
Ett äptedöme En koglare hafdhe bazsta
guld til huars ey enfaldir man oc sialfor
kom ok ville köpa thz sama gullit Tha
saghdhe koglarin til hans ey skalt thu
fa thz guld utan thu gifwir mik bätra
guld oc störra Mannin saghdhe jak skal
gifwa thik sua som thu vilt han gaf tha
koglarano bätra guld oc meera oc tok
ätir af hono skinande guld oc satte i sit
skrin thänkiande at göra sik ther af finger
guld oc sin fingir Äpter lithin tima kom
koglarin til thän enfalla mannen sighiande
thz gullit som thu köpte oc lagdhe i thit
skrin thz är ey guld som thu vänte utan
fulasta frödhe hulkin so är opfostradher
i mino bryste ok föddir mz minom kost
Ok at thu skuli pröfwa oc vita thz sant
vara lat op skrinit oc thu skalt see
at frödhin skal inspringa i mit bryst ther
han är vt af fostradher Ok nar han
ville oplata skrinit oc thz utröna oc prö
fwa syntis frödhin i thäs skrine huar lok
hangde sua som opna ögonom alla
hakom sua som thz skulle skyt brista oc
falla Ensthan skrinsins dör var oplatin
ok frödhin saa koglaren tha inspwang

frudhin i koglarins bryst . Æn thes enfal-
da mansins thiænara oc vini tha the th
sagho tha saghdho the til hs . Hwar thz bæzsta
gullit liggir i frudhenom oc vaskelica mate
thu faa thz gullit om thu ville . Tha saghdhe
huru mate iak faa thz the saghdho om nak
tokt hwassasta oc brenande spiut oc instu
ngo thz i frudhins bak i thæn delin i bakeno
hwar nakat hult vare tha mate tha vask
lica faa gullit ok om ey funnis nakat hult
i frudhenom tha skulle spiudit instingas
i hæn mz alle vidhirfrestan oc sua mate thu
faa thz gullit som thu køpte . Sua ær thæne
koglaren vtan dyæfullin hulkin som ægger
mannomen licalik lustilse oc hedhir hulk
ey ær vtan fafæng thy at tha iattar fals
thing vara san oc san thing latir han
synas fals han ægghir thz dyra gullit som
ær siælin hulkin iak skapadhe dyrare æn
alla stiærnor oc planetor af mins gudh
doms valde . Hulka iak skapadhe odødhe
lica oc oforganglica oc mik lustelica ofvir
al annor thing ok iak vedhe hænne mz
mik æwerdhelica hwilo oc bygdhilse . Hona
køpte iak af dyæfulsins valde mz bæzsto
gulle ok meer værdho nær iak gaff for
hona mit kiøt oflæckat oc littløst af hwario
synd / ok tholde iak sua beska pino at ængi
min limber var vtan saar . Sidhan siælin var
aterløst satte iak hona i licamen suaso i
skrin til thes iak skulle sættia hona i mins
gudhdoms værdhelikhet . Æn manzsins
siæl sua ater løst ær nu vordhin fulaste
ok ladhaste frudhir springade mz høgh
fiærdh oc duglandis i dyano om skørlin
nadhenao ok burt tok af mik gullit th
ær alla mina vextwisa . Ok thy ma nu tal dyæ
fullin sighia til mik . Gullit som thu køpte
thz ær ey guld vtan frudhir opfostradhir
i mins lusta bryste dessil thy kroppin ok
siælin oc thu skalt see at hon skal hinsta
flygha til mins lusta bryst hwar hon ær
vpfødh . Hulkom iak svara thy at frudhin ær
styggir i syn / oc vedhelikin i røst oc etirful

i hænne ok iak haldir af honom ænkte got
oc ængin lusta . Vtan thik i hwars bryste
hon ær opfødd for han gughnadh thy ær
hon thin mz rætt thy nær dørin oplatz
thz ær nær siælin skils aff kroppeno skal
hon hinsta flygha til thik oc skal mz thik
blifwa for vtan ænda . Æn thollin ær thes
mansins siæl af hulko thu iak tala mz thik
thy at hon ær suasom værste frudhir ful
mz alle orenlikhet ok lusta . Vpfostradha
dyæfulsins bryste . Til hulkins skrin thz
ær hans licama iak nalkas nu mz dødhe
nom hulkit so hængir mz fivom fallande
axlom . Thy at hans licame star af fivo
thingom som ær styrk fæghvind / fylle
ok syn hulkin al nu til byria at forga
hono oc minskas . Nar hs siæl skal
skilias af licameno skal hon hinsta flygha
til dyæfullin af hwars mielk hon ær op
fødd thy at hon glømde mina ælskelik
het mz hulke iak tok hænna pino for hona
so hon hafdhe forskyllat . Thy at ey at
giallda hon mik kærlek for kærlek . Vtan
fortakir mik mina vextwiso thy at meer
skullo hon thiæna mik so hona aterløsde
æn andro . Vtan hon lustas meer i dyæf
leno . Hænna røst ær for mik suaso fru
dha røst . Hænna syn ær ledh i mine ægyn
hænna hørsl skal aldre høra mina gledi
ok aldre skal hænna etirblandadha
hannig kænna min gudhdom . Tho at
om ens for thy at iak ær miskundsamber
oc æn thot hans siæl ær oren tha om
nakar hærmadhe hona oc skudhadhe
om nakar idhrughe ælla godhir vilie
vare i hona oc instughe hwassasta ok
brennande spiud i hænna hugh thz ær mins
hærdha doms rædhogha . Æn hulka so
fynna mina nadh om han ville bidha ok
om ængin idhrughe vare i hono ok ey
kærlek tha om nakar stinge hans mædh
hwasse oc bitlike afforvelse oc hardhe
næpst æn vare hop i hono thy at huru
længe siælin lifwer mz licameno ær miskund

allom gympassom. Oc thy at iak do for karlekx skuld oc ængin atergiælt mik karlek. vtan fortakar mik mina vextuiso thy at thz vari vextuisat at mænena skulu thes hardar liffua at the æru mz mere modho oc ærvodhe aterløste. Æn the vilia nu sua myklo vær lina at iak aterløste thom mz beskaren dødh oc pino Ok thy trøstelicare vilia the synda huru myklo meer iak tedhe tho syndena nafledha. Thy see ok skodha at iak vredgas ey vtan sak thy at the ommynda sik omma nadh i hwerdhe iak aterløste tho af syndene oc the muxfvria sik nu meer syndomin thy thu min brudh at giælt mik thz thu ægher thz ær at thu gom mik thina siæl rena thy at thy doo iak for hona at thu skulle mik hona vtha goma. Iomfru maria sigher hær brudhinna sotelica oc hon swara ødhmiuklica ok thær aptir sigher Iomfrun huru godhe thvifuas i bland onda Cap^m xxxij

Gudz modher taladhe til sins sons brudh sighiande. Thu ært mins sons brudh sigh mik hwat thu hawer i thino hugh oc hwat thu bedhis. Brudhin svaradhe O min frw thu vest thz väl thy at thu vest al thing. Tha saghdhe Iomfru maria Æn thot iak vet al thing tho vil iak thz høra af thinom ordhom i thera ahøro som hær nær staa. Brudhin saghdhe O min frw iak rædhis tw thing. Førsta for mina synda som iak ey grat oc ey bætra som iak ville. Annan tidh drøuis iak af thy at thins sons ovini æru mange. Tha svaradhe Iomfru maria Mot thz førsta giver iak thik thre lækedoma. Hwxa førsta at al the thing som hawa anda sua som frødhe oc dimor diur hawa studom smak oc tho liwer ey thera ande æuerdhe vtan dø mz licamenom. Æn thin siæl sua som oc hwars mannz liwer æuerdhelica. Annan tidh thænk gudz miskund thy at ængin man ær sua syndoghir vm han bidhir gudh mz iðrugha oc bætrilsa forakt at syndin ey forladz hano. Thridhia tidh hwxa huru stor siælinna æra ær hulkin i gudhi oc mz gudhi liuir vtan ænda. Mot annat som ær at gudz ouini æru mange giwer iak thik annan thre lisa. Førsta skodha at thin gudh oc thin skapare ær domare ouer thom ok the skulu aldre optar meer doma hanom. Æn thot han tholomodhelica vmbar thera ondzsko ena stund. Annan tidh hugsa at the æru fordømilsana synir oc huru thungt oc otalikt tho skal vara at brinna æuerdhelica. Thridhia the æru vaste thræla hulke som skulu mista himerikis arff. Æn synine skulu taka arfwit. Utan thu sighir vanlica thy thorff ængin predika for tho. Iw ændelica skal predikas for tho thænk at mællan onda æru idhkelica godhe ok ondsko synir bortgha studom fra godho sua som than oskalike somin som vt kraffdhe sins arffs lut af sinom fadhir oc gik burt i annat rike langledhis ok lifdhe illa. Vtan the faa studom iðrugha i predican oc atergaa til fadherin oc vordha hono thække æn thot the varo for syndoghe. Thy ær tho meer predikande ok æn thot predicarin seer vanlica alla onda thænke tho mz sik. Vanlike æru nokre i bland tho minne hwa komaskulande synir alla the hwas vini skula vordha thy skal iak predika for tho. Thæn predicare skal hawa bæzsta løn. Thridhia tidh skodha at onde latas oc styrdhias lina godho til prøwilsa at vm the mødhas oc drøfuas af thera ondo sidhom skulin atergluuas mz tholomodhsins frukt. Sua som thu mat vndirstanda mz æptredhømilsom. Rosin lukter sotelica hon ær fagher at see lin at hana oc tho vaxer hon ey vtan mællan thornana som æru hwasse at hanna van skapadhe at see ok hawa ængia godha lokt. Sua ok æmuæl godhe man oc vextwise æn thot the æru linn i tholomodh faghre i sidho søte mz godho aptredhøme tho kunno the ey thwifluas i godho ælla prøwas vtan i mællan onda man. Strudhvær ok thornin vordna at tho skulu ey bort takas for æn tho ær moin. Sua æru onde godho sak oc tilfalle at the skula ey storlica bryta i syndom ælla falla. nær the som godhe æru aterhallas af syndo vm andra manna nytzsko at the skula ey sundurlosas ælla falla j synde for olimado gladhi ællr kaate ælla af andre synd ok aldre gömme vinit val j sinom godhlek vtan olw draghina. Ok ey kunno godhe man ok vætuise sta j dyghdom ok thriuas vtan the proffuas mz wranga manna drömulsom ok hati. Vmbær thy gærna ok thol minne sons ouini ok hopa at tha ~~er~~ ~~er~~ ær thera domar ok at han forma at burt taka tho aff værldene j eno ögna bliki om sua vare hans vilia ok vili at the skulu alle forderuas. Thol thy tho sua lenge som han thol thom. Xpi ordh til sina brudh af eno thz omnis scriptura liknatz ewangelico teknom Cap xvij

Hin synes tholikin manom som than man som wal ær prydder ok starker ok faghir ok j sins thra strijdh frombær. Æn nar hiælmin ær af takin af hans hofdhe ær han feul ok ledhir at se ok omytteliken til ærfuodhe thy at hans hiærne synis bar han haldr öronen j anlitteno ok öghonen j nakkanom. Hans nasa ær af skarin hans kinder alstingx skrukna sua som dödz manz. hans haka mz kaptomen ok haluom lapomen ær nidhirfallin hogra vaghin. Sua at ænkte ater bliuar hoghra vaghin vtan ensamin strupin hulkin som synes alstingx bar. Hans bryst ær fult mz opuællande madhkom. Hans arma æru sua som tue orma. Hans hiærta ær fult mz værsta etir orm som kallas scorpio. Hans ryggir ær sua som brænt kol. Hans inælue alla loktande ok rotin sua som thz kot som fult ær mz var. Hans fötir dödhe ok omytlike til gang. Nu gak skal sighia thik hwat thessin thing tekna. Han synis manom vtan til prydder vara mz godho sidhom ok sniller ok frombær j minom hedhir. Æn vngaledhis ær han sua thy at vm hiælmin burt gördhis af hans hofdhe thz ær vm manom tedhis hulkin han ær vare han fulast ower alla. Hans hiærne ær bar thy at hans sidha darskapir ok ostadhoghet tear godho manom mz minum openbarom teknom at han ær ouærdhoghir tholkin hedher. Thy at vm min snille smakadhe hono ælla thækkis tha vndirstodhe han at han skulle mz sua myklo hardhare liferne ok faghrom ok gudhelikom sidhum ok vmgangilsom kledhas ok prydhas for androm. Mz huru miklo meir hedher han ophöghis ower andra. Han haldr ögonin ~~ögonin~~ j anlitteno thy at for ödhmiuktena han skulle hawa j sins valdz væld(ogh)het ok hyra androm ok lifua. Tha vil han ænkte göra vtan sin hedher ok loff. Ok af thy talar han sik högfærdogh ok vil af allom kallas godher ok vællogher. Han haldr ögon j nakkanom thy at hans thanke ær aller huru han maghi thækkias manom ok hwat kötsins ælla værldsina luste ok nytte ær krafdhir ok ey huru han maghe thækkias mik ok hiælpa sialomen. Hans næsa æru af skorna thy at al kærlekhet ok skællikhet ær burt takin af hanom thær han skulle mz skodha ok skilia mællan synda ok gudhelika gærninga mællan værdz hedher ok eweldhelikin hedher mællan eweldhelika rikedoma ok værdzlica mællan thæsse litla lustana ok ewærdhelica lusta. Hans kinder æru skruknadh thz ær al nidhirsyn thær han skulle hawa for mik ok dygdhanda faghrind thær han skulle mik mz thækkias ær alstingx sua som dödh til mik thy at han blyghs at synda for manna blyghdh æn for mik blyghis han ænkte. Innar kinbensins ok lapans deel ær nidhirfallin sua at ænkte ater bliuer vtan strupin thy at fylia minom fingrom æpter ælla minna ordha predican ok gudhelike bön ok hære thz ær alt forgangit ok nidhirfallit j hono. Sua at ænkte aterbliuir j hans vtan sualghsins strupe. Æn at fylia ondo ok wrango manom æpter ok snælias j værzlicom ærendom ok værndas thz synis hans alstingx helt ok faghert. Hans bryst ær fult mz madhkom thy at j hans bryste hwar minna synna ämne ok mina gærninga ok mina budhordha thanke ok skodhilse skulle vara ther ær værlzlika qvanda vmsorgh ok værildina giri hulkin som bita hans samvit ok hugha sua som madhka at han skula ey thænkia andelik alla gudhelik thing. Ok a the hiærta thuar sak vilde dwælias ok min kærlek skulle vara ther ligger værste ormber hulkin som stinger mz stiærteno ok smeker mz anlitteno thy at af hans mun høris yfrit blidh ok fagher ordh ok skælliken. Æn hans hiærta ær fult mz orætviso ok svikom ok fals het / Thy at han akta ey at hans kirkia ther han ær forma for thurru ok fordærvas vm han forma fulkompna sin vilia. Hans avund ær so thua orma thy at mz sino ilsko vtrækker han sik til enfalla mæn ok kallar thom til sik mz enfallogheet som han thom tær ok dara tho thøm sørghelica nar han fa thes at koma. Ok thær æpt vmgiældir han sik sua so ormbir thy at han hyl ok løne sina ilsko ok wranglikhet sua at nøplica forma nakar at grypa alla vidsta hans klokskap ok onda sudha. Han ær sua som ledhaste ormbir i mine asyn. Thy at sua som ormen ær styggiare ok mænkione hatughare æn nakar annar diur sua ær han fulare i mine asyn æn nokor annar thy at han haller mina rætviso for ænkte ok rekna mik sua so than man som ey vil døma rætt. Hans bak ær som kol hulkin tho skulle vara som sils been thy at hans fyrmugha skulo vara starkare ok vnaro æn andra mana ginga at han skulle sua formagha at bæra vanmaktogha mz tholomodh ok styrkia tho mz goodz liuernis æptedøme. Æn nu ær han sua som kol thy at han ær odhollogher at thola alla vmbære ect ordh ok min hedher vtan han tholi ther for sina eghna nytto skulo tho synis han sik starka vara til værldina thy skal han falla nar han vænter sik staa thy at han ær sua dødher ok vanskapadher som kol i mine asyn ok mina helgha mana. Hans mæssor æru alle loktande thy at hans thanka ok astundilse rinka i mine asyn sua som rudit køt huars skulo lokt ængin forma at thola. Sua formaa nu ængin helagher man thola han vtan alle vænda sit ænlite fran hanom ok bedhas dom ower han. Hans føtir æru dødhe thy for æru hans tw astundilse til mik. Sua som skulle vara villi at bætra the synd som han hawer giort ok vili gøra godha gerninga vtan thesse føterne æru alstingis dødhe i hanom thy at als værlex mæreghe ær opnat i hono. Sua at ænkte ~~at~~ bliuer i hono vtan hardzstena been ok sua star han for mik. Tho alt vm ens sua lenge som siælin ær mz licamano ma han finna min miskund.

¶ Thær æpte syntis stus laurencius ok sagdhe jak hafdhe thry thing tha jak var i værldine sua som var renlek til mik siælvan myskund til min jamcristin ok kærlek til gudh. Thy predikadhe jak gudz ordh hetelica. Ok thy skipte jak kirkiona godz snællelica ok jak tholde gladhelica slaghin ok eldin ok dødhin. Æn thænne biscopir tholer ok latar som han ey vet klærkiana skørlinnadh han giwer rikom manom oskællica kirkiona godz han hawer kærlek til sik ok sina vini. Thy gør jak hono kunoght at læstasta sky for nu op i himmin hulke som myrke binda gora sua myrkt ok suart at thz kan ey sees af mangom. Thu sky ær gudz modhers bøn for gudz kirkio hulka hwimna brænda ok gudhelikhetz ok rætvisana vanskilse ok forsumelse myrkia sua at gudz modhers miskunelica lætlikhet hit ey anganger i vsla mana hiærta. Thy radher jak biscopinom at han vmuænde sik til gudheliken kærlek vættande sik siælua ok sina vndirdana ok styre tho ok mane tho til godh thing mz sino godho æptedømom ok ordhom ællegh(is) skal han kænna domarans hand ok hæmd. Ok hans kirkia skal rensas mz eld ok suærdh sua at i longom tima skal ængin than vara som hænne gør huggnadh

Gudz fadhers ordh for himerikis hærskapi ok sonsins ok modhorna swar at æna kirkiona nadh Capᵐ lxxiij

Gudh fadher taladhe allo himeriks hærskapi ahørande ok sagdhe. Jak kær for idher at jak antuordadhe mina.

mina dottir enom may thu plagha hona olw alla matto oc stukka hona sua hardhe lica at all marghin vtgaar af hænna foto Sonin suaradhe honom. O fadhir hon ær the samma som jak atirløste mz mino blodhe oc jak fæste mik. Æn nu ær hon syrghelica valdtakin. Thær æptir taladhe gudz fos modhir sighiande thu æst min gudh oc min herra. Thins valsighnadha sons limi varo i minom licoma huilkin som ær sand thin son oc sand min son. Jak nekadhe thik enkte i iordhrike æpterkuna. thina dottir for mina bøner. Thær æptir taladhe ænglana sighiande thu æst war hærra oc i thik hawa vi alt got oc ey nidhirthorfvom vi nakat vtan thik vi gladdoms alla nar thin brudh fram gik af thik. Æn nu moghom vi varda skyllelica drøfwas thy at hon ær andhnordhadh i warsta manz hand huilkin hon skændir mz alle folsko oc obryghdhilse. myskuna thy hænne for thina mykla miskund thy at hænna ysalo ok alstir mikin. ok ænghin ær than som hona hughna alla frælsa hona vtan thu hærra alz valloghir gudh. Tha suaradhe gudh fadir til sonin sighiande. O son thin kæra ær min kæra. thit ordh ær mit ordh thina gærnigha æra mina gærnigha. Thu æst i mik oc jak i thik oatskillelica. Varde thin vili. Sidhan sagdhe han til sonins modhir thy at thu nekathe mik enkte i iordherike thy skal jak enkte nekta thik i himerike thin vili skal fulkompnas. Æn til ænglana sagdhe han. I æruin mine uini oc idhir kærlex loghi brinnir i minom hiærta thy skal jak gøra miskund mz mine dottir for idhra bøne. Skaparins ordh til brudhina huilkaledhis hans rættuisa thol onda man threm ludom oc hans miskund swar ondom manom threm ludom

Jak ær skapare himils ok iordz. Thu min brudh vndrar hui iak ær swa thologher widh onda man. Thz ær for than skuld at jak ær miskundsamber thy at min rættuisa thol thom oc swar tho threm ludom. Først thol min rættuisa thom at thera time skuli alstingx opfyllas thy sua som rætuiss konunger thz hawir nakra i myrkestowo. vm han spør hui the dømas ey swara han thy at ey kom ænnu landz thing hwar the maghto høras til mera narilse thera som oppa høra. Sua vmbar iak onda man thz til thera time kombir at thera ylzske skuli ænnugh kunogh vardha androm. Hwat ey forsagdhe jak længe af konungs sauls plagho at han skulle vt aff rikino skilias oc af sætias fore æn thz manom kunnoght vardh oc tho tholde iak oc vmbar længe mz honom at hans ilzska skulle androm teekn. Annan thing thy at onde man gøra nakra godha gærninga thy the skulu for atirlønas alt til ydarsta punctin at ey vari nakat minzsta got thz the giordhe for mina skuld olønat sua at the skullo ey atirlønas for thz at the takin hær sin lon. Thridhia tidh at gudz hedher oc hans tholamodh skuli opinbaras / thy vmbar iak herodem oc pylatum oc judhe æn thot the varo onde oc fordømde. Thy om nakar spør hui jak vmbar thæm alla thom. Skodhi judam oc pylatum. Min miskund swar ænnugh ondo manom threm ludom. Først for mykyn kærlek for thy at lang ær tho æuærdhelik pina. Thy vmbar iak tho for mæsta kærlek alt til ydarsta punktin at pinan skulu thy senare byrias tho at the hawa langere tima. Hær annan tidh at thæra natur skuli opnøtas i syndom. thy at naturin thz ær kroppin oc styrkin opnøtes vm syndinna oc kænne thæs lætare liua likin dødh æn the kænde vm thera natur vare førskare / thy at førsk natur oc vel helbreghdha gør langan dødh oc besska. Thridia tidh til godha mana thrimnadh ok nakra onda mana vmugændilsa / thy at nær godhe man oc rætuise drøuas af ondom manom tha dughir thz tho godho oc rætuiso ænnigha til at sik atir halla af syndom ælla til mera løna forskylla Ænnugh liua alle ondom til got thy at onde man see skudom andra onda man nidhir fal. oc vita thera ilzsko oc ognga. Ok thænkia sua mz sik. Hwat dughir os at følia tho alla liua som the liua ok mædhan war thæ ær swa tholughir bædhra ær os vmugændas til hans / Ok sua atirkoma the skudom til

mik for thæm skuld at the styghias at giora
tholik thing som the ondo inwærmene gior-
dho Thy at thæra samuit sighther thøm at the
skullo ey giora tholik thing Huxdhandh six
at om nakar vardher stungin aff thøm or-
menom skorpione vordher heel om han smør-
ins mz the olio i hulke thøn ducar ombur ær do-
dher Sua skulu onde men seandis innærs
indher fal / oc skodhande innærs vranglik-
het oc fakonsto taka sik idhrugha for sina
synder oc helas aff gudhi Thær six huru æn-
glane lofwa gudh ok huru forsto
fadhurne hafdhin aflat barn om the
hafdhin ey syndat ok thær æpter six
aff angelico thionalaghi ok lectio cap^m

xxvi

All ængla hærskap synger sta fare
gudhi oc sagdhe Loff oc hedher
vari thik o hærra gudh huilkin so ær oc var
for vtan ænda Vi thine thiænara lofwom
thik oc hedhrom thik for thræfalla sak
Forst for thy at thu skapadhe os thæt til at
vi skullom glædhias mz thik oc gaff os
æuærdhelikit liws thær vi aff glædhioms
euerdhelica Annan tidh thy at al thing
æru skapadh oc opphallas aff thino god-
lek oc stadhughet oc al thing sta æptir
thino vilia ok blina æpter thino ordhe ok
sagn Thridhia tidh thy at thu skapadhe
manin oc for hans skuld tokt thu mando-
min oc thær aff ær var mæsta glædhi oc
aff thina renaste modher huilkin værdhog
var at bæra thik the himmanar formatte
ey begripa oc inbelykkia / Thy vari thik ære
ok vælsignilse ofwer al thing for ænglana
værdhelikhet huilka thær thu ophøghdhe
mz sua storom hedher Vari thin æuerdhe-
lica æuærdhelikhet oc stadhughet ofwer
al thing huilkin stadhugh æru oc maghu
stadugh vara Vari thin kærleker ofwer ma-
nin huilkin som thu skapadhe O hærra gudh
thu æst ensamin værdhandis for thin
mykla vald thu æst ensamin æstudade
for thin kærlek thu æst ensamin ælska-
de for thina stadhughet Thy vari thik
loff oc ærinnandelica for vtan ænda Tha
suaradhe var hærra Iak lafwin mik værdhe-
lica for huaria kreatur vtan sighthin thin i
laafwin mik for mansins skuld mædhan kre-
atur mik meer til vredhe æn nakat
annat kreatur / Iak skapadhe han hoghre
oc værdhogare allom andro kreaturom vnd-
antaknom oc for ingen tholde iak sua o-
værdhogh thing som for manenom ok ængin
te at løsæ iak sua dyrt som manin Ælla
huat kreature hallir ey sin skipilse vtan
manin huilkin mik ær nu dryuelikare æn
nakot annor kreatur thy at sua som iak ska-
padhe ider mik til hedher oc ære Sua
skapadhe iak oc manin mik til hedher
Iak gaff hanom likama sua som andelikit monstre
oc thær i satte iak oc skapadhe siælina sua
som fagheran ængil thy at mansins siæl
hawer makt oc styrk sua som ængil i huilko
monstre iak manniskione gudh villi vara
thridhi at manin skulle fylsta i mik oc
nytia mik sik til hughnadh Iak skapadhe
manenom annat monstre hono like af hans
eghno refbeni Æn nu thu min brudh thær
thesse thing teer mæt spuria huru sum-
ælla barn hafdhin skulit fødhas æf tho
om the hafdhe ey syndat Iak suara thik
Sannelica aff gudhelico kærlek ok inbyr-
dhis ælskelikhet oc kotsins samblande
om huilko the skulin badhe inbyrdhis up-
tændas oc skulle kærleks sins blodh frukt
samelikit vardha i qwinona likama vtan alla
fulan losta Ok sua skulle qwinnan frukt sa-
vardha / oc sua sidhan barnit vardhe
aflat vtan synd oc fulan losta skulle iak
sænda siælina i barnit aff minom gudhdom
Ok sua skulle qwinnan bæra barnit ok fødha
vtan værk Ok ginstan thz hafdhe varit
født skulle thz hawa varit fulkomit sua
som adam var tha han var forst skapadher
Thænne hedhæring forsmadhe manin
nær han lydde diæflenom oc astundadhe
mer hedher æn iak gaff hanom Sidhan
olydhnan var giordh kom min ængil
ofwer thøm oc the blyghdhos af sine nakt
oc ginstan kændo the kotsins giri oc lusta
ok tholdo hunghir oc thorst oc amnal
miste the oc mik Ok kændo tha hughir
oc kotsins syndalica lusta som the ey kændo

medhan the haffdho mik. thy at iak ensambir var thom alt got oc all sötme oc fulkomin luste. Mæn tha nar dyæfwlin gladdis aff thera falle oc forta pilsom vordhis iak aff mildhet orw tho oc iak forlot ey tho alla orw gaf. Vtan iak tedhe thom thera falla miskund thy at iak kladhe thom thy the varo nakin. Iak gaff thom brödh aff iordhinne. Ok for skörlifnadhin som dyæfwlin vp vakte i thom aptir olydhnana gaff iak ok skapadhe sædh aff minom gudhdom i thera samblandh. Ok alt thz dyæfulin ægiadhe oc skyndadhe thom til ondo thz vände iak thom alt til godho. Ther aptir tedhe iak thom mænniskiom huru the skullo lifwa oc dyrka mik. Oc iak lot thom loflica saman blandas thy at for mit tillat oc mins vilia kungörilse vxdos the at saman föghias. Samuledh nar Abel var dræpin gratto the langan tima oc hiollo sik aff samföghilsom. Mæn iak vordhin af mildhet hughnadhe thom. Oc tha the forstodho min vilia tilbudhgho the annan tima samaföghias oc afla barn. Aff hulkra slækt iak sialwr thera skapare iattadhe at iak ville födhas. Mæn nar Adams sona ondska vaxte tedhe iak syndoghom mina rætuisa oc mino vtualdo manom miskund. Ok iak aff tho bledhe giordhe ativgomde iak tho aff forta pilsom i flodhinne. Oc iak vphögdhe tho som gömdo min budhordh oc trodho minom iattom. Mæn nar miskunna timen kom i Moysi daghom tedhe iak min vnderlik thing thy at iak heladhe oc frælste mit folk aptir thy iak hafdhe lovat. Iak födde tho mz ængla brödhe. Iak gik for tho i skys oc eldz stolpa. Iak gaff tho nyo laghin oc iak tedhe tho min lönlik thing oc komaskulande thing mz minom prophetom. Ok iak som al thing skapadhe vtvaldhe mik ena iomfruo födda aff fadher oc modher oc aff hænne tok iak manzlica natur oc iak værdhoghadhis at födhas aff hænne vtan synd.

Oc sua som the förro barnin skulla hava varit födh i paradis af gudhelico kærlik oc mansins oc qwinnona inbyrdhis kærlek oc ælskelikhet vtan nokon fulan lusta. Sua tok min gudhdombir mandom aff enne okonos iomfru vtan fula losta oc vtan hænna iomfrudoms hindir ella skadhilse. Ok iak sander gudh oc man komande i köts natur fulkomnadhe gamblo laghin oc skriptina sua som för var spaat af mik. Oc iak byriadhe nyo laghin thy at gamblo laghin varo thrang oc hardh at bæra oc ey varo the annat vtan komaskulande thinga tekn. Thi at i tho gamble laghomen var enom loofwat hava flere hustrur at afkomdin skulle ey framfara vtan barn ælla at the skullo ey blandas mz hedhningomen. Mæn i mino nyo laghe loofwas eno giptom manne at hafva ena hustru oc forbudz hono hava flere mædhan han liuir. Thy hwar then som saman föghis mz gudz rædhogha vilia de afla barn oc opfostra til gudz hedhir the æru mit andelikit mönstir i hulko iak vil byggia thridhie mz thom. Mæn mænniskia i thæssa timano saman föghias i hionalagh for fem thing skuld. Först for ænlitis fæghrind. Annan tidh for rikedoma. Thridhia tidh for omykla skörlikhet oc ohöuelica glædhe so the taka i sinom ornom losta. Fiærdha tidh for thy at the æru vina samqwæmd oc omatelikit swalgh. Fæmpta tidh æru the hogfærdh i klædhom oc koost oc andro fafængom thingom. Siætta tidh for the sak at the vilia afla barn ey at thz skuli opfostras gudhi til hedhir ælla i godho gærningom vtan til væruldenna hedhir oc rikedoma. Sundatidh koma the sama for skörlifnadh skuld oc i skörlifnadzsins lusta æru the sua som oskællik diur. The koma mz ene samthykkio oc sæmio for kirkiona dör oc tho all thera innarste thanke oc astundelse ær mik genuærdhoghir thy at thera vilie hulki

Liber

som ær at thækkias væruldine / han sætia the fran for min vilia. Vm allir thæra thake oc vili vare til mik / tha anduordhadhe the fri vilia j mina hænder oc toko thionalaghit mz minom rædhogha. Ok giordhe the sua tha var min samthykke mz thom oc iak var thridhie mz tho. Vta nw ær min samthykkia fran tho som skulle vara thera hofwoth. Thy at ey vta skørlinnadher ær j thera hiærta oc ey min ælskoghe. Thy æpter framganga the til mit altar / huar the høra at the skulo vara et hiærta oc een siæl. Vta tha flyr mit hiærta fran tho. thy at the hawa ey værma af mino hiærta / oc ey smak aff mino køti. The leta ænnu æl thæn hetan oc ælskogha som skøt skal forgaga oc ælska kødit som madhkane skulo opæta. Thy samafoghas tholka vta gudz fadhurs band oc has enan oc vtan sonsins kærlek. Oc vtan thæs hælghe anda hughnadh. Nær the koma til sæng tha gaar min ande fran thom oven ande nalkas thom thy at the koma ey saman vtan for skørlyfnadz sak oc ey hughxas nakot ælla talas annat mællan thom. Tho alt vm ens ær min miskund mz thom vm the vmuændas til mik / thy at for mykin kærlek sænde jak i thera samblandh liuande siæl af mino valde skapadha. Oc lad jak stundom vardha at godhi syni fødhas stundom af ondom forældrom tho fødhas optast onde syni af ondo forældro thy at tho the syni folgha forældrana ondzsko oc vrangom gærningom sua mikit som the formogha / oc folghdin æn mera vm tho staddis thz af mino valde. Tholket thionalagh skal aldre see mit ænlite vtan thz bætra sik / thy at ængin ær sua thung ælla groff synd at tho bædhras ey oc rensas mz idhrugha. Thy skal iak vænda mik til andelikit thionalagh tholkit som gudhi bør hawa mædh thre siæl oc thænom likama. Ok the finnas annor sins godh thing thuært a mot thessom sin ondo som for saghdhis / Thy at thy astudas ey nakor vanlik ælla kropsins fæghrind oc ey lystelika thinga syn / vtan at enast gudz syn oc ælskoghe. Annan tidh astunda the ængte ægha vta at enast sua mikit the magho lifwa af til sina vidherthorft oc ey til ovfløødhelikhet. Thridia tidh fly the fafæng oc skørordh. Fiærdha tidh akta the ey vinen ælla frænder vtan iak ær thera ælskoghe oc astundan. Fæmpta tidh gernas the at gøma ødhmiukt inan til j samuitino oc vta til j klædhebonadhenom. Siætta tidh hawa the ængin vilia nokontima at lifwa skørlica. Siunda tidh fødha the sinom gudhi syni oc dotter mz godhom vmgangilsom oc godhom æpterdømom oc andelica ordha predican. Tha standa tha for mina kærlekx dørom nar the gøma ofmittadha tro oc thz gifwa the mik sina samthykkio oc iak tho mina. The gaa fram til mit altara tha the lustas andelica mz mino køti oc blodhi / i hwars lusta the vilia vara et hiærta oc et køt oc ey vili mz mik. Ok iak sander gudh oc man valloghr i himirike oc iordhrike skal vara thridhi mz tho oc iak skal opfylla thera hiærta. The værzlico thionalaghin byria sina thionalaxgiri j skørlifnadh sua som oskælik dyur oc æru værre æn oskælik dyur. Æn thesse andelico thionalaghin byrias i gudhelico kærlek oc gudhelico rædhogha aktas / ængom thækkias vtan mik. Ondher ande opfylle oc opuække thin værzlico til kotsins lusta i hulko ey ær vta ful lokt. Æn thesse opfyllas af minom anda oc optændas af mins kærlex elde hulki thom skal aldre brista. Jak ær een gudh oc threfald i personis ok en j gudhdoms natur ok varu mz fadhrenom oc thom hælgha anda. Oc suasom omøghelikit ær at skilia fadhorin fran sonenom oc andan aff badhom thom. Oc sua som omoghelikit är at skilia hettan fran eldenom Sua är ok omoghelikit at skilia tholik thionalagh andelik fran mik at iak skuli ey vara thridhi mz tho. En tidh var min likame fanghadher ok dödher i grafwone än aldre optar meer skal han dö ella fanghas Sua skula the aldre dö fran mik hulka som til bindas mik mz rätte tro ok fulkomno vilia thy at huar som hälst the sta sitia ällr gaa al tidh är iak thridhi mz thom

Jomfru maria ordh til brudhena hulkalundhe thry thing äru j thässa världinna danz ok umgangx ok um marie drouilsom j thänna sons dödh Cam xxvij

Gudz modher taladhe til brudhena sighiande Min dotter iak vil at thu skalt vita at huar som danz är ther äru thry thing Sua som är fanyt gladhi gabol röst ok skör ok faafängt arvodhe Än nar nakar syrghiande alla dröfelse man ingaar i danzhusit tha hans vin som han är i thes danzins gladhi sea hin vin koma dröfdhan ok syrgiande forlatir ginstan danzins gladhi ok skil sik fran danzinom ok syrghe mz syrgiande vinenom Thänne danz är thänne världin hulkin al tidh är vänd mz umsaargh ok synis manomen vara gladhi J thesse värld äru thry thing fanyt gladhi skör ordh ok omyttelikit arvodhe thy at al the thing so maney saman sankt mz sino arvodhe at lata han äpte sik Thy hulkin so är j thesse världinna danz skodhi mit arvodhe ok sorgh ok värkuna mik som var skild vidh alla jordhenskis gladhi ok skili sik fran världinne Vissellica iak var j minnis sons dödh sua so the quinna som vare stungin ginom hiärtat mz fem sarom Forsta sarit var mins sons blyghelica ok lastelica nakt thy at iak saa min kärasta ok vällugasta son stadan vidh studhena nakuan ok hafdhe änkte klädhe ther han matte sik mz skula Annat sarit var at the vrögdo hono sighiande han vara forrädhara ok lughara ok forsaatara hulkin som iak viste vara rättuisan ok sannan ok viste iak at han hafdhe ingin man dröft ok ville ängin dröfua ella nakan skadha gora Thridhia sarit var hans thornkrona ther sua hardhelica stak hans hälaghasta hovodh at blodhit nidher flöt i hans mun ok i hans skägg ok örun Fiärdha var hans grödelica röst a korseno ther han ropadhe til gud fadher sighiande O fadher hui forlätst thu mik Sua som han ville sighia O fadher ängin är then som mik miskunna utan thu Fämpta sarit hulkit som ginom stak mit hiärta var hans beskasta ok hardhasta dödher thy at mit hiärta var suo so ginom stungit mz sua mangom sarom af huru mangom aadhrom hans dyra blodh ut gik Sannelica thän väkin som gik af hans synderslitno adhrom ok sinom bathe j fotom ok j handom ok allo hans likama gik olughnelica til hans hiärta ok aatir aff hiärtano ok til sinona Ok for thy skuld at hans hiärta var färskast ok aldra bäzst af natur som ther var af kompt thy striddo länge lifvit ok dödhin Ok sua framlängdis livit beskelica mällan värkianna Nar dödhin nalkadhis ok hiärtat brast af otholico värk ok tha amborat skulfuo alle hans limi ok hovodhit hulkit som för böghdhis til hans bak ther oplöpte sik lidit Öghonin som varo for at lukt til halffs uplätos ok sannuledh hans munder oplatz sua som til halffs ok hans tunga syntis blodhogh Fingranne ok armane hulke so var sua som kroknat utrakto sik Var tha hafdhe opgiuit anda nidher böghdhis hovodhit til brystit handena nidher gingo nakat litit af sarana stadh ok fötirne oppeholle mästa byrdhena Ok tha kolnadhe mina händer öghonin myrktis ok änlitit blegnadhe suoso dödz mannz

·dromin thiordho ängxte | min modhir farna
tte tha ängxte tala mine fötir skulno oc
tha indhirfiol min licame til iordhena oc
tha iak op stodh oc iak saa min son fula
än spitalskan man satte iak al min vilia til
hans vdande for visso at all thing som
hono hände varo giordh äpte hans vilia
oc ey hafdhe thär pinan formaghit var
dha utan mz hans tillate ok iak thakkadhe
hono for al thing ok sua var al tidh ä
nokor gladhi tilblandadh sorghinne thy
at iak saa han som aldre syndadhe af
sua storo kärlek hava villit thola tholik
thing for syndogha mänisklo / thy hulkin
som hälst som är i väruldinne skodhi
hulkin iak var i mins sons dödh oc han
thz for ögon oc a thanka. Här six aff
vxdhelico dom som gaffs aff gudhi
ok allom hans hälgho manom mote
ens mykyt syndoghs mans cap^m xxviii

Þn brudh saa gudh sua som wredhan
oc tha saghdhe gudh iak är utan
ophoff oc uta ända ängin umskiptilse
är när mik ey aar oc ey dagha utan
all thässe väruldena time oc alder är for
mik oc när mik suasom een stund ella
öghnablik ok huar than som see mik
han see oc vet alt thz som är oc undstar
granlica i mik. Än for than skuld at thu
min brudh äst licamlikin oc i kroppenom
thy format thu ey sua undirsta suasom
andre thy skal iak kungöra for thin skuld
huat som giort är. Iak sat sua som i dom
thy at allir domber är mik gifwin ok
een kom for min domstol hulkin som
skulle dömas. Oc gudz fadhirs röst
hördhis oc saghdhe hono vee är thik
at thu vast nakatima födder. Hulkit
ey saghdhis for thy at gudh angradhe
hava skapat han utan suaso man plä
gher at syrghia for andro varkunande
hono. Thz äptir Suaradhe sonsins
röst. Iak utgöt mit blodh for thik
oc iak tholde beskasta oc hardhasta
pino for thik än thu äst alstingx skild
fran hanne oc ey hawir tho nakat mz thik.
Thes hälgha anda röst saghdhe. Iak lette

alla hans härta boro um iak mate vanlica
finna nokra blödhelikhet ella nakan kärlek
i hans härta. Än han är aldra kallast
sua som frost oc hardhast sua som sten
oc ängte är mik mz hono | the thre röste
äru ey for thy hördhe at thre gudha
äru. Utan thu min brudh skalt vita at
the varo hördha for thina skuld thy at
thu formate ey annorledh undirsta thässin
thing. Thz äptir varo thässe thre röste
fadhirsins oc sonsins oc thes hälgha anda
umuända i ena röst hulkin som saghdhe
ängaledhis skal thu faa himiriks rike.
Miskunna modherin thighdhe oc lot ey
op sina miskund thy at han som dömas
skulle var ouärdhogher at nyuta hona.
Ok alle hälghe män ropadhe mz ene
röst oc saghdho. Thz är gudhelik rät
visa at han vari äuerdhelica utlagha
oc bortskild aff thino rike oc thine glädhe
ängin pina är sua besk nar os at hon
är ämpnin til thina synda thy skalt thu
skilias fran os. Tha ropadhe than vise
sielwir mz rydhelike röst oc saghdhe
Ve ve thy samblandino som saman kom
i mina modhirs quidh thz iak fik af
licama. Annan tidh ropadhe han forba
nadh vari the stundin i hulke min siäl var
til foghodh licamenom oc forbanadhir
vari han som mik gaff siäl oc licama.
Thridhia tidh ropadhe han | Forbannath
var the stundin i hulke som iak lifwande
fram gik af modhirs lifwe. Tha komo
thre rydhelica röste mote hono af häl
uite sighiande kom til os forbannadh
siäl sua som flytande malmber til äuär
dhelikin dödh oc äuärdhelikit lif.
Annan tidh ropa the kom forbanadh
siäl tom til at undfaa oc undirtaka
vora ilzsko thy at af os skal ängin thu
vara hulkin som ey skal opfylla thik
mz sinne ilzsko oc pino. Thridhia tidh
ropadhe the kom forbanadh siäl thung
som sten hulkin altidh nidhir sänkis oc
aldre takir grund huar tho maghe hulas
sua skalt thu diupare nidhir fara än

vi sua at thu skuli aldrigh stadhna
for än thu kombir indherst j himirike
Ok tha sagdhe var herra Swa som
then man som hawir flere än ena hustru
ok nær han seer ena thera fal ok
bortgang vændir han sik fran hænne
ok til andra the som sta æptir hans vilia
ok glædz mz them Sua vænde iak mit
andlite ok mina miskund fran hæno Ok iak
vænde mik til mina thiænisto mæn ok iak
glædz mz them Thy mædhan thu hørdhe
hans fal ok ysæld thy thiæna mik swa
myklo mere ok renlikare huro myklo
mere miskund iak hawir giort mz thik ffly
værldinna ok hænna giri Huat ey tok iak
sua beska pino for værldinna ære alla
for thy at iak formatte ey vasklikare ful
kompna hona ok lætlikare Andelika haf
dhe iak thz format vtan sua vtkrafdhe
rættuisan at sua som mannin syndadhe j
allom limom Sua var fult gørande j allo
ffor hulkit gudhdomin varkunande ma-
nenom bran mz sua storom kærlek til ena
iomfru at han tok mandom i hulko mædo
gudh tholde alla the pino thz mænnen
atte hawa Thy mædhan iak tok thina pino
mz kærlek a mik Stat sua som minne
thiænisto man staa i samme ødhmiukt at
thu ænkte blygdhis ok ænkte rædhis vta
mik Som them inby sua at thu vilde
aldre tala vm thz vare min vili Dropps ey
aff værilz thingom thy at the æru forga
gelikin ok iak forma gøra rika ok fatika
tho som iak vil thy o min brudh sæt alt
thit hop til mik Thænne man huars dotir
hær sagdhis var høghslæktadher ok ka-
nukir ok sudhdighen ok fik mz fals loff
at giptas ok fæste sidhan rika iomfru
ok dø mz braadhom dødh ok fik ey
thz han girnadhis Iomfru marie ordh
aff tvem frwm amor kalladhis høgh
færdh ok amor ødhmiukt vm hulka so
tasta iomfru maria teknas ok huru som
frwm kombir mote them i dødzins tima
som hona ælska Capitulum xxix

Gudz modhir taladhe tva frwr æru
een ær hulkin som ey hawir særlikit
nampn thy at hon ær ouærdhogh napne
Amor ær ødhmiuktin hulkin som kallas
maria Sighir dyæfullin ær hra ovir the
forsto thy at han hatas hænne Thesse
frwna viddar sagdhe til hænne O frw
iak ær redhoboin at gøra for thik alt thz
iak formaa at iak maghe entidh nyta
thin listelico vmfæmpnilse Iak ær stark i
kraffterom Iak ær storhughadher i hærta
Iak ær redhoboin at gaa i dødhin for
thik Hon suaradhe hono O min thiænare
thin kærlikir ær stor vtan iak sitir i høghto
sæti ok ey hawir iak vtan eet sæte ok
thre porta æru mællom ok ffyrste porti
ær sua thrang at huat so mannen hawir
a kroppenom vm han ingaar gønom thæn
portin thz slydz alt saman aff hanom
Annar portin ær sua huas at han stinger
alt in til sinna Thridhi portin ær sua
brænnade at ængin ær brændaghas
thula alla lise i hono vtan then so
ingaar gønom han smæltir genstan sua
som malmbir Æn iak sitir høghelica ok
hulkin som vil sitia nær mik mædhan
iak hawir ey vtan eet sæte han skal
falla j næsta dyup vndir mik Riddarin
suaradhe hænne Iak skal gifva mit
liiff for thina skuld vm vadhan ælla
fallit ær mik ænkte Thessin frw ær
høghfærdhin hulkin som vil koma til
hænna skal ingaa sua som gønom thre
porta At them forsta ingar than hul-
kin som alt giffwir for mandz loff ok
høghfærdh Ok vm han ænkte hawir tho
vidhir fresta han mz allom sinom vilia
huru han maghi høghfærdhas ok loffuas
At androm ingaar then hulkin so alt
thz han ærvadha ok alt thz han gør ok
allan sin tima ok thanka ok alla
sina krafte giffwir til thz at han maghe
fulkompna høghfærdhina ok andvor-
dha æmuæl vm han formatte sit kot
at saurghas for høghfærdh skuld
ok klædhir ok rikedoma Genom thridhi
portin ingaar then hulkin so aldre hui-

8

Liber

fas alla vadhas vtan kirind allir sua som
eld huru han mathe koma til nakan
hedher alla værldinna hoghfærdh Annan
han faa thz tha girnadhis forma tha ey at
blifwa i then sama stadhughanom vtan fall
vsulica oc ey thy sidhir atirblir hoghfær
dhin i værldinne Æn iak sighir maria
huilkin som ær aldra ødhmiukast Iak
sitir i himnom sæti oc ofwa mik ær ey
sool oc ey maane oc ey stiærnor oc ey
sky vtan vndhirlik oc ouænlik klarhetz
skeen som fram gaar aff gudhelighs valds
fæghrind Oc ey dhan mik ær ey iordh ælla
stena vtan sot huila i gudz dygdh kring
om mik ær ey inbir alla vaggia vtan
ængla oc halghra siala oc ærofult hær
skap Ok æn thot iak sidir sua hoghelica
tho hører iak mina vini som æra i værlde
huilka som daghlica oc finda sina tara
til mik Iak ser thera ærwodhe oc thera
fulkompinlse mere æn the som stridha for
sinne fulo hoghfærdhme Thy skal iak sokia
tho oc sætia tho nær mik i minno sæte
thy at thz ær rumpt oc forma alla gripa
Æn ey formato the æn koma til mik alla
sitia nær mik thy at thre mura æru æn
mællom os oc them the mwrana skal iak tros
telica ledha them at the maghin koma
til mit sæte Fyrste murin ær værldin
huilkin som ær thrangir thy skal iak hughna
mina thiænisto men i værldinne Annar
murin ær dødhin thy skal iak thera fulla
oc modhir møda them ok lopa mot tho
i dødhenom at the skulu æmuæl hava
hughnadh oc lisa i dødhinom Ok iak
skal sætia tho nær mik i himerikis gle
dhis sæte at skulu ævardhelica huilas
i gudz ælskogha oc hans sotmas ærme
oc kærlek mz ævardhelico æro oc ota
like gladhe Huru var frwa [illegible] sighir sine
brudh at mange æru fal[illegible]se æftir
men thet annantidh for[illegible]sfæsta han
af sina andelica / ok huru tha vare
æn rædhobom annantidh dødh for syn
dogha miskunnkior vm thæt ære mo
ghelikit Capitulum xxx

Iak ær than gudh som skapadhe al
thing til manzins nytto at the skullin
thiæna honom ok hiælpa vtan mannin van
nytia al the thing som iak skapadhe til
hans nytto sik til skadha Oc ælska litit
gudh oc ælska han mindra æn skapadha
thingin Iudhane giordho mik thriggia
handa pino vedherskap Fyrst trææt medh
hulko iak var korsfæst oc flængdir
oc kronadher Annan tidh iarnit mz hulko
the ginom stungo mina hænder ok føter Thri
dhi tidh gallans dryk hulkin the
gafuo mik drikkia Sidhan skalkto the
mik oc gabbadho oc saghdho mik vara
flatan daara for min dødh hulkin iak
tholde gærna oc kalladho mik lyghara
for min sannedom Tholke æru nu mange
i værldinne oc faa giora mik hughnadh
The korsfæsta mik mz vilianom som the
hava til syndinna The flængia mik mz
sino otholi thy at ængin vil thola eet
ordh for mina skuld The krona mik mz
sinna hoghfærdz krono thy at the vilia
vara høghre oc hava mere hedher æn
iak vil tho vara The stinga mina hænder
oc føter mz hærdz stomed iarne nar the
rosa sik af syndomen oc hærdha sik
at the skulu ey rædhas mik For gallan
skænkia the mik drøwilse For pinona
thz iak gik til oc tholde gladhelica sighia
the mik vara flatan oc lyghara Iak
vare mæktoghir at fordærva oc nidher
sænkia alla mina ouini for thera synde
vm iak ville Æn tha thræto the mik
mz rædhogha som atirblifwe oc thz væ
ey rætuisa thy at aff kærlik skulle
manen thiæna mik [illegible] iak kome siælf
synlica til thera ey formato thera øghon
see mik oc ey thera øron høra mik
thy at huru formatte dødhelikin at see
odødhelikin sannelica Iak doe æn gh(e)ra
antidh aff kærlek for manniskiona skuld
vm thz vare møghelikt Tha syntis iomfru
maria oc gudz son saghdhe til hænne
huat vilt thu min vtvalda modhir oc
hon saghdhe A min son miskunna thinne
kreatur for thin kærlek han suaradhe
Æn skal iak giora miskund for thin skuld

thz ap^to talade var hera til brudhena oc sagdhe Jak ær thin gudh oc ænglana hera Jak ær hera ovir liffuit oc dödhin Jak ær thæn som vil byggia i thino hiærta se hulkin kærlek jak haw til thik Himpnane oc jordhin oc al the thing i tho æru formogha ey begripa mik ok tho vil jak byggia i thino hiærta hulkit tho ær ey vtan eet litit kött stykke huem thorf thu tha rædhas alla huat skal thu vidhthorfua tha thu haw i thik alzwaldogha gudh i hulkom alt got ær thy skulu thøn thik vara i hiærtano hulkit som ær mit boo Jæng ther vi skolom j hulas Sæte ther vi skulom j sitia Lins mz hulko vi skolom luras Vari thy j thino hiærta huilonna siæng sua at thu skuli hulas oc ey ændas af vrangom thanko oc værldinna astudhilsom oc thank oc skodha aladh enguvdelica gledhi Styckt skal vara vili at blifua nær mik Ey thot studom haund at vt gaa thy at mot naturne ær al tidh at vara alla blina sitiande alla staa Ey thu staar al tidh hulkin som al tidh haw vili at vara mz værldinne oc aldre sitia mz mik Husit skal vara troen mz hulke thu skalt tro mik formogha al thing oc vara alzwollog ovir al thing

Hær sigx huru jomfru maria synts prydh mz dyre krono ok androm prydhilsom ok huru johes baptista ok thydher the prydhilse ok hwat the tekna Capitulum xxxi

Gudz brudh sa himerik drotning gudz modher hava dyra krono a sino hofodhe oc vtrækt haar ovir sina skuldro skinade mz vndelike oc othænkelike fæghrind ok forgyltan kiortel glimade mz oskyhalico skin ok blaan mantol the var sua som blaskær himil j hieno Nar gudz brudh Birgitta vndradhe mykyt af sua faghre syn oc stodh oplypt i tholke vndre Syntz ænbærat s^te johes baptista hænne oc sagdhe Hör gærlica huat thæn tekna Kronan tekna at tho ær drotning ok frw oc modher ænglanna konungx vtvalde lokkane at tho ær osmittadh oc renasta jomfru Himpna litz mantol tekna at al værldz thin varo hænne sua som dødh Forgylte kiortilin teknar at tho var brinnadhe mz gudhelicom kærlek jnnan til oc vtantil Hænni son satte j hænna krono siu lilior ok mællan the lilior satte han siu stena Första lilian ær hænna ödhmiukt Annor rædhogha Thridhi lydhna Fiærdhi tholomodh Fæmpte stadhughet Siætte mildhet thy at tho ær mild at gifua allom thöm som bedhas Siunda ær hænnæ nyskud i nödhtorft thy at j huat nödhthorft mannin ær vm han akalla hona mz allo hiærta han skal faa hiælp oc helso Mællan thæssa skinade lilior haw hænna son satt siu dyra stena Förste stenin ær hænnæ enkanelica dygdhelikhet thy at ey ær nakar the dygdh j nokrom anda ælla i nakro licama hulka dygdh hon haw ey ær hoghlicar j sik Annar stenin ær fullkomasta renlikhet thy at thessin himerikis drotning var sua ren at een synda smitta kunde ey finnas i hænne aff thy första ophoue j værldinna oc til hænna ytarsta dødz dagh ok ey formatto alle dyæflana finna sua mykla orenlikhet mz hænne som een nals oddir hafdhe mat satias oppa hon var sannelica aldra renast oc ey hofdhe ænglana konung at liggia vta j renasto kari oc vtualdasto for alla ængla oc man Thridhi stenin var hænna fæghrind thy at gudh lowas idhelica af sinom halghom manom for the samo sinna modhers fæghrind ok aldra halgha ængla oc halghra siæla gledhi opfyll aff hænna fæghrind Fiærdhi krono dyra sten ær the sama jomfruna snille thy at tho ær opfylt mz alle gudhelike snille mz gudhi ok al snille opfyll oc fulkompnas af hænne Fæmpte stene ær hænna styrk oc makt thy at hon ær sua mæktogh oc stark mz gudhi at tho forma nidherbrytia al skapadh thing Siætte stenin ær hænna klarhet thy at tho ær sua klar ok skær at æng lanne hulka som hana klarar oghon æn himsit ær / the lysas aff hænne oc dyæflane thorva ey see til hænna klarhet / hinde stenin ær alz lusta fulstoplikhet ok alz andelix sotma som ær i hænne sua fulleliga at ey ær ~~hænne~~ nakar glædhi hulkin som ey okis af hænne ok ængin luste ær hulki som ey vordhe fullare af hænne / ok fulkompnas af hænna hælagha syn thy at ho ær opfylt mz nadho ok alla hælgha mæn / Hon ær renlikhins kar i hulko so anglanna brødh laa / oc i hulko allir sotme oc al fæghind ær i thæsse siu stena satte hænna som mællan thæsse siu lilior hulka som varo i hænna krono / thy thu hænna sons brudh hedhra oc laafwa hona aff allo thino hiærta thy at hon ær sannelica værdh alt loff oc hedher

Hær sigx huru vorri brudh manadhis aff hom at forlata forganglik thing ok samasanka andhelik thing ok aff thre mærkelikom stykkiom hænne oc thydhom aff v̊ capitulum xxxii

Thu skalt vara sua som the mænniskia som forlatir / oc sua som the som samansanka / thy at thu skalt forlata rikedoma oc samasanka dyghdhe / thu skalt forlata forgangelik thing oc samasanka æværdhelik thing / forlata synlik thing oc samasanka osynlik thing Ok iak skal giwa thik sialfua frygd for kotsins losta himerikis hughnadh for værldinna hugnadh / ængla hedher for manna hedher gudz syn for thinna frænda syn / Mik sialuan alla thinga skapare oc godha thinga gauare for iordherikis ægho godz oc ægher Sigh mik thry thing thz iak spør aff thik Først huat thu vilt hældir vara rik ællr fatik i thæsse værld Ho suaradhe O min hærra iak vil hældr vara fatik thy at rikedoma gøra mik ænkte got Vtan the gøra mik mykla vmsorgh oc mødho i thinom thiænist Sigh mik annarith / Huat ey fant thu i mino ordho hulkin som framgingo af mino mune nakot thz straffande ær ælla nakat fals æpter thino sammitte oc hiærta ey sannelica thy at al thin ordh æru skælikin Thridhiatidh sigh mik huat hældir thækkis thik bæter kotzsins losta som thu hafdhe for ælla andas luste som thu hawer nw Hon suaradhe Skam oc blyghdh thykke mik vara i mino hiærta at thænkia vppa thæn kotsins lusta / Oc nu ær tha mik suaso etir / Oc ær nu mik sua myklo beskare huro myklo hetar iak ælskadhe han for thy at iak ville nw hællr dø æn nako tima atirga til thulkin losta ok ængin liknilse ær thæsse andelica lostas til hans Tha saghdhe var hærra / thy prøua thu i thik sialue at al the thing æru san hulkin iak haver sakt thik / hin nydhis thu tha ælla hui mødhis thu thz aff at iak fradraghir the thing som iak saghdhe thik at skullo gøras Skodha prophetana Skodha apostolana Skodha hælgha kænnefædhra Huat ey funno the nakat i mik vtan sannind thy aktadho the ey værldinna ælla hænna gui / ælla thui spadho prophetana sua lankt fore aat aff komaskulando thingom vtan for thy at gudh vilde at ordhin skulle først kungøras oc sidhan skulo gangenda koma at olærdhe skula læras til troand Sannelika al the thing minne fødzlo til hiordho kungiordhis prophetomen for æn iak vardh man Ok ængel stiærnan hulkin som gik fore thøm threm konungomen / oc the troande prophetas ordhom vordho værdhoghe at see thz the trodho / oc giordhos raskelica visse sidhan the sagho stiærnon Sua skula min ordh først kungøras at thøm skuli stadhelicare oc visselica troas nar gangenda koma Iak tedhe thik thry thing først ens manz sammit huars synd iak opinbaradhe oc prøuadhe for thik mz liusastom oc vissastom teknom æn hui giordhe iak thz / huat ey hafdhe iak format sialuer at dryppa han.

ælla hwat ey formatte iak mædhir thænkia· han i enom punct Ændelica formatte iak thz vtan iak thol han oc stadhir iak han for andra mænna kænnedom oc minna ordha opinbarilsa oc at iak skuli tee huru værdhug oc tholughir iak ær oc huru vsal than ær som dyæfullin lekar ofwir thy thol iak æn han æn aff thom thwanga vilianom som han hawir til syndina oc af syndina lusta ær dyæfulsins valde sua oft i hono at ey lat ey hin ordh oc ey hardh ordh ælla hodzlo oc ey hælintis rædhoghe forma atirkalla han af syndomen / ok thz ær at vært oc værinsa thy at mædhan han hawir haft vilia at synda æn thot han fullkompnadhe ey synden mz gerningom / skal han værdhskyllelica andwordhas dyæflomen æwærdhelica thy at minzsta synd i hulkio mæniskians lustas oc kærra ey ær hænne ængin til fortapilse Twa andra tedhe iak oc thik / Annars thera licame mødde dyæfolin tho var han ey i has siæl Annars thera samwit myrkte han mz sinne skalklikhet ok tho var tha ey i has siæl oc ey hafdhe han vald ower hona oc ok mat thu vanlica spyria hwat ey ær siælin thz sama som samwit hwat ey ær tha dyæfulin i siælinne mædhan han ær i samwitteno Ængaledhis ær thz sua vtan sua som licaminn hawir tw øghon thz han mz see æn thot synin burttagx aff thom ey thes sidhe ma licamin vara helbrigdha Sua ær oc i siælinne æn thot vndirstandilsit oc samwitit drøwas stundom aff ymone tho skadhas ey altidh siælin af syndinne Ok thy hafdhe dyæfolin makt i ans samwitte oc ey i hans siæl Thæn thridhia skal iak tee thik i hwars siæl ok licama dyæfulin thrædhis alstingx oc alde vt gaar han af hono vtan han vardhe nødhgadhir mz minne sarlike nadh oc valde / Ok aff somlikom mænniskiom vtgaar dyæfullin gærna oc rasklica oc af somlicom ey vtan nødhughir oc nødder thy at dyæfullin ingaar i somlica for thera forældra synder ælla for nakon lønlican gudz dom sua som i barn oc osinnogha mæn / somlica gaar han for thera otro ælla for nokra andra synder af thom vtgaar dyæfulin gærna æn han vt kom af thom som kunna nakra handa manlike ælla konste at vrdraka ælla mana dyæfland Ok æn the gøra tholik vtkastilse for fafængx æro ælla for nakot værdzlikit gagn ælla batan tha hawir dyæfullin vald at ingaa i thæn som hano vt kordhe ælla oc atir i them annantidh som han var vt af kordhir thy at i hwarghom thera var gudhelikin kærlekir Æn af thom hulkra siæl oc licama dyæfullin ægher alstingx / vtgaar han aldre vtan nødder af mino valde Thy at sua som ætikka æn tho tilblandas søto vine fordharffar thon allan vinsins søtma oc skils aldre fran vineno Sua ok dyæfullin vtgar aldre af nakors thæs siæl som han ægher vtan mz mino valde oc gudhelico makt Æn hwat ær thz vinit vtan siæli hulkin mik var aldra søtast oc fægher hwarie creatur hulkin mik var sua kær at iak lot synder skæra minna sinor oc sargha mit kot altin til orsianna for hona oc ymkælika thola iak oc dødh for hona for æn iak ville mista hona Thz vinit gømdes a dræggine thy at iak satte siælina i licaman i hulkom ho gømdis til min vilia sua som i atirlykto kari Æn thæsso søto vine ær tilblandadh værsta ætikka som ær dyæfulsins ilzska hulkin mik ær styggare oc hwassare æn nokor ætikka Thæsse ætikka skal skilias fran thera manneno æn mit vald hulkins nampn iak sæghir thik at iak skal tee thik minna miskund oc sinne i thæssom oc min dom oc rættviso i tho førra Vars thera ordh aff false sinne ok sanne sinne oc huru godhe ængla tilsta godho sinællo mannom ok dyæflane ondo sinællo·

Mina vini æru sua som diäkna
hulka som hava thry thing
först vndstadelikit sannuit oc vir-
hixvnas natur. Annan tidh skulle vta
mana kænnedo thy at iak sigher
hær tho annan til. Thridhia tidh æru
the fulle mz sotma oc gudhelike ælske-
likhet mz hulka the vinna dyafulli(n).
Æn thiugat at mot mina vi ingannene
först vilia the vara snyælle i boklica
konst at the skulo kallas godhe klær-
kia oc mæstara. Annan tidh vilia the
vara vise at the maghe faa rikedom.
Thridhia tidh at the maghin faa hedher oc
værdhoghet thy at tha the gaa in i skola hær
iak svara thom thy at the nyma for hogh-
færdh skuld oc iak kænde oc benyste ödh-
mukt. The gaa til skola at the maghi fa
værdhoghet afværdande andro at the
æru hoghre æn the alla ær tho ok iak döm-
dis af pilato oc gabbadhis af herode thy
haar iak svara thom thy at the nima ey mina
lærdhe alla min visdom tho for thy skulo
at iak ær godher oc mildir giver iak hvario
thy han bedhis. Hulkin som bedhis brödh
han skal hava brödh oc hulki so bedhis
straa thy skal gifvas honom. Æn mine vini
the bedhas brödh thy at the leta oc nima
gudhelica snille i hulka min kærlekx ær.
Æn andre bedhas straa suaso ær værlzlik
snille thy at suaso i strano ær ingen nytta
maneno til kost vtan thz ær oskællica
dura födha. Sua oc i værldinne snille so
the leta ær ängin nytta ängin siälina
sidhe huxgilse alla födha. Vta at cnafto
litit napn oc fafænkt ær flyodhe thy at
nar mannin döör vardher al hans snille til
ænkte oc ey kan han tha sees af tho so
han förlauadhis. thy ær iak suaso vællogh-
ra hauande maga thiänara the thz a-
hans vilghna skipa allo vndir thorstelik
thing. Sua standa godhe ängla oc onde
til mit budh oc tho som nima mina snille
som ær at thiäna mik tho til staa ok
hiälpa godhe ängla vndir huxgande tho
mz sylf stopa hughsnadh oc lustelico ærvo-
dhe. Æn værldinna snillo mannom tilsta
onde ängla hulke tho ingiuta oc lära thz
the vilia nyma oc æpter sinom vilia i bläsa
tho thanka mz myklo ærvodhe. tho at
iak ens vm the saghin til min formate
iak vil gifva tho snille oc opphalle vta
tholkit ærvodhe oc mödho oc værldina
thom til ympingo. thy the nu aldre af
mættas. thy at the vænda sik thz so sot ær
i thz som best ær. Æn thu min brudh thu
skalt vara suasom ostir oc thin licame sua
som ostakar thz ostin skal vti krystas
alt til thes han faar ostakarsins likinilse.
Sua skal thin siæl thz mik ær kært oc
söt oc lustelikt suasom ostir sua længe
pröfuas oc vensas i licamenom oc siälin oc
licamin sæmia sik sik væl oll eno oc hal-
da badhin ena adwhaldz formidh at kropp
skuli lydha andanom oc anden skuli styra
kroppit til alla dyghdh.

xpc lær sina
brudh huru ho skal liua ok sik hava
huru diäfullin vndirgaar at brudhin ælsk(ar)
xpm ofvir al thing ok huru diäfullin
flyr xpm hwi han tha ælskar hona sua mykit
ok siä hvar af tho kærlek thz xpc hona
mz ælsker ok alla godha manniskior. Ca(pitulum) xxx

Iak ær skapare himels oc jordz hulki
som var i jomfrunna quidh sander
gudh oc sander man. oc opstodh af dödh
oc opfor til himeriikis thin nya brudh
thu kompt i okonoghan stadh oc thy
tilbör thik at hava fyra thing. Först
vita stadzsins maal. Annan tidh at hava
höfuelik kladhe. Thridhia tidh at kunna
skipa thima daghva oc tima æpter stadzsins
skipan. Fiærdha tidh at tilvænias nyom
kost. Sua thu thy at thu kompt af værl-
dinna ostadhoghet oc til stadhoghet
oc thy tilbör thik at hava nya talan thz
ær afhold af onyttom oc fafængo ordho
ok ymnæl studom af loflicom ordho for
thyskona dygdh skuld. Thin kladhe skuli
vara ödhmiukt mantil oc ytermantil at thu
skuli ey ophöghia thik. mantil vitnadhe
thik vara helaghare æn andre. Oc ey.

blyghas vttil at tea thik oc frabiudha thik ødhmiuka for manom Thridhia ær thins tima skipan oc mattan oc suasom thu hafdhe for flere tima til likamens bidhz thorft oc nytto Sua skalt thu nu hava een tima til siælinna som ær at thu vili aldre synda mot mik Fiærdha tidh ny kost thz ær afhold aff ofmatto swalghe oc kræselicom kost mz alle skællikhet sua som naturin formaa at thola thy at thz afhald thækkis ey mik so ær ower naturina ælla likamans makt for thy skuld at iak vtkræver skællik thing aff mænniskione thy til at vrango luste skuli tempras oc atirhallas Tha i the samo studene syntis Dyghfullin oc vor herra sagdhe til hono Thu vast skapadher af mik oc thu faat alla rætuiso i mik Suara mik oc sigh mik om thæsse nya brudh ær laghlica mik oc mz prøuadha rætuiso Thy at iak læter thik see oc granlica vnder staa hænna hiærta at thu maghi vita huat thu skuli suara Huat ey ælska hon nakat sua mikit som mik ælla vil hon nokat skipte taka for mik Dyghfullin suaradhe ænkte ælsker hon sua mikit so thik oc for æn hon ville mista thik hælder tholde hon alla pino vm thu gafve hænne tholomodhsins Dyghdh Iak see sua som et brinnande band ædhur fara aff thik i hona thz sua tilbinder thik hænna hiærta at hon ænkte hugxa oc ænkte ælska vtan thik Tha sagdhe vor herra til Dyghfullin Sigh mik huru thækkis thik thæsse min stora ælskelikhet som iak haver til hænna ælla huru sitir hon i thino hiærta Dyghfullin sagdhe iak haver tw øghon eet likalikit æn thet annat ær ey likamlikin oc mz thy øghano see iak oc skodha likalik thing sua skærlica at ænkte ær sua lønlikit oc ængte sua myrkt at thz formaa løna sik for mik Annat øghat ær andelikit thy iak mz seer sua granlica at ængin ær sua lidin pina at iak seer ey hona oc til huat synd hænne bør ælla til høre oc æmnel Ængin ær sua lææt synd oc litin thz ey ~~ær~~ ær bætradh mz idhrugha at iak seer ey hona Nu æn thot ænge limi æru skilynaver ælla saanaver æn øghonin tho tholde iak aldra hælzst at twe brinnande branda ginge gønom min øghon vta atir vændo til thz at iak saaghe ænkte mæd andelico øghom Iak haver æmuæl tw øro eet likalikit thy at ængin talar sua lønlika at iak ey weet oc høre thz Annat ørat ær andelikit mz hulko ængin hugxa sua lønlica ælla astunda nakra synd at iak høre thz ey vtan thz aff skrapas mz idhrugha æn hæluitis pina ær ~~ær~~ opvællande sua som strombir oc vtflytanda mz vædhelicasta oc farasta brinnandha tha hona læte iak gerna inflyta i min øron oc vtflyta vta atirvændo til thz at hon hørdhe ænkte mz andelico øron Iak haver æmuæl andelikit hiærta hulkit iak læte gerna synder skæra i stykke vta atirvændo oc opnyas al tidh til pinona til thz at hænna hiærta kolnadhe oc sloknadhe i thime thrænist oc ælskogha Æn om for thy at thu æst rætuiss spør iak aff thik eet ordh at thu maghi suara mik Sigh mik hui thu ælske hona sua mykyt ælla hui vtualde thu thik ey hælaghare rikare oc fæghre Vor herra suaradhe thy at sua vtkraffdhe rætuisan Vissselica thu vast skapadher af mik ok faat alla rætuiso Sigh mik hænne aghorande huat rætuiso var at thu skulde sua alla falla ælla hulkin var thin thanke nær thu vidher fiolt Dyghfullin suaradhe iak saa thæn thing i thik iak saa thina æro oc hedher vara ower al thing oc iak thænkte mina æro ok thy forthænkte iak ey at enast vara thik likir vtan æmuæl at vara ower thik Annan tidh saa iak thik vara vælloghan ower all thing thy girnadhis iak æn var vælloghare æn thu Thridhia tidh saa iak the thing komaskulande varo oc at thin æra oc hedher ær vtan ophof ok skal vara vtan ænda oc thy afundadhis iak mot thik Ok hugxadhe iak at iak ville al tidh at iak ville gerna pinas mz beskaste pino til thz at thu skulde do ok i tholkom thanka oc vilia fiol iak modhir oc thy var thetta giort dotthra suaradhe thu ffordhe af mik thui iak ælskte thæsse mina brudh sua mykit dyrsselica thy at iak vmskipte alla thing æhsko i baldhra oc mik til hedher ok for thy at thu vast sua hoghfærdhog at thu ville ey hava mik thin skapa likan thik thy ødhmukta iak mik i allo thingom samanhængiande syndogha mæn oc liknande mik tho giftvade tho af mine ælsko Annan tidh thy at thu hafdhe sua vranga giri at thu ville vara vælloghare æn iak thy for iak syndogha man vællogha ovir thik oc vællogha om mik Thridhia tidh thy at thu af vndadhis mot mik ær iak sua kærlekx fullir at iak vtgaff mik oc offradhe for alla Thz aptus sagdhe vor thra O dyæfwll nw ær thit myrka hiærta lyst Sigh hanne ælskade huilkin kø sek iak hafwer til hanne Dyæfwllin suaradhe vm thz var moghelikit hua tholde thu æna tholka pino særlica i huariom thimom hin tholka so thu ena tholde a korseno i allom limom for æn thu vilde mista hona Tha suaradhe var herra medhan iak ær sua miskundsambir at iak neka ængo thøm nadha oc miskund som bedhas Beez thy ødhmukelica af mik miskund oc iak skal giva thik miskund Dyæfwllin suarade Angerledhis skal iak thz gøra thy at nar iak modhir fiol var pinad skipadh til huaria synd oc til huart omyttelikit ord oc thanka oc huar af andomen ælla dyæflomen som modhir fiollo skal hava sina pino Thy for æn iak bøghdhe mit knæ for thik Thællir ville iak skælia alla pinor i mik Sua længe iak formate minnin vp læta ok æterlyckia til pinona at iak skulle altidh vara opin athir til pinona Tha sagdhe var herra til sinna brudh See huru hardhar værldinna høfdhinge ær a mot mik af mino lønlico vrtuso iak fornatte.

at fordhæva han i enom punct om mino valde Vtan ey gør iak hono mera orætt æn godhom ænglom i himerike Tho nar thas time kombir som nu nalkas skal iak døma han mz thas folgharo thy thu min brudh gak fram altidh i godhom gærningom ælska mik af allo hiærta vilz enkte vtan mik iak ær thera ovir dyæflinum oc ovir al the thik so giøru

Hær sigher Jomfru maria huilka sorgh ho hafdhe i sins sons dødh oc huru ho oc hanna som atløsto værldina mz eno hiærta Capitulum xxxv

Maria taladhe O dottor skodha mins sons pino huaris limi mik varo sua som mine limi oc sua som mit eghit hiærta Thy sua som annor barn plægha at vara i modhers innælfwom Sua var han i mik Tha var afladher i brinnanda kærlek gudhelekx ælskogha Æn andre synis aflas i køt sins giri Hwgdha aff gudz sighit væl ordhit ær giort køt thy at vm kærlek kom han oc var i mik Oc ordhit oc kærlikin giordhe han ok formeradhe han i mik Barnelica han var mik sua som mit hiærta thy nar han føddis af mik kænde iak oc sua thotte mik som halft mit hiærta føddis oc ghinge af mik Ok nar han tholde pinona thotte mik sua som mit hiærta pinadhis thy at sua so thz so halft ær innan husit oc halft vtan Vm thz stingx som vtan ær thz som innan tal ær likame æmuæl værkin Sua var min son flængdis oc stanx thotte mik sua som mit hiærta flængdis oc stunghis Jak var æmuæl nærst hono i pinone ok ey skildis iak fran hono Jak stodh nærst korseno Oc sua so thz stingir saarast som nærst ær hiærtano sua var thas værkir mik thungar oc sarar æn nokro andro Nar han saa til min af korseno oc iak til hono tha vtginge taara oc gratir af mino øghom sua som af ædrom Ok nar han sa mik thungadha oc modda af ovirmatta sorgh syrgde han sua mykit af mine sorgh at allir hans saara værk var honom sua som dofnadhe oc dødhe.

for mine sorgh som tha saa j mik thy
sighir iak diarflica at hans værkir
var min værkir / thy at hans hiærta var
mit hiærta / thy sua som adam oc eua
salde værldinna for eet æple Sua
min son oc iak aterløstom værldinna
mz eno hiærta thy min son thænkia
thulkin som iak var j mins sons dødh
ok ey skal thik thing vara at forlata
værldinna **Thær sighs aff thræfalle miskund**

En ængil badh for sine thra brudh
Suar tha suaradhe hono thu æst sua
som then riddare som aldre aflaghdhe
sin thiænist for ledhi skuld ok aldre bort
vænde oghonom fran stridhene for væd
dogha skuld / thu æst stadhughir suaso
biærgh brænnande sua so lughi thu ær
sua ren at ængin smitta ær j thik thu
bedhis mine brudh miskund thu vest oc
see al thing j mik tho / hænne ahørande
sigh thulka miskund thu bedhis thy at thræ
fald miskund ær Een ær the thu licamin
mz drøfuis oc plaghas suasom mini thiæ
nisto man iob thuars licame som tholde
mykin værk oc plagho oc tha var hans siæl
gømd Annor miskund ær mz thulke the
siælinne oc licamanom spars aff pino sua
som thu konungenom thulkin som var j allo
lusta oc værldz hughnadh ok hafdhe
ængin værk ey til licamen oc ey til siælinna
medhan han liffdhe j værldinne Thridi
miskund ær mz thulke the siæl oc licamin
pinas at mænniskin hafdi drøfuilse j kø
tino oc sorgh j hiærtano sua so petrus oc
paulus oc andre flere hælghe men Thry
manna skipilse æru j værldinne Eet ær
thera skipilse thulke som falla j synd oc at
opstaa thom lad iak studom drøfuas til
licaman at the moghi hela vordha Annar
ær thera thulka som gærna lifdhin æuær
dhelica at the mattin æuærdhelica syndu
thulke som allan sin vilia oc akt haua til
værldinna Om the gøra studom nakar
godh thing for mina skuld tha gøra the
tho mz the akt at værzlikin thing moghi
thom vaxa oc økias oc at the hafuin
godhan framgang j værldinne Thom
gifs ey licamas pino oc ey stor hiær
tans sorgh vtan the latas j sit eghit
vald ok vilia / thy at the skulu hær
taka sin løn for minzsta got som the
giordho for mina skuld at the skulo
sidhan æuærdhelica pinas oc thom
skal vara æuærdhelikin pina / thy at
thera vilie var æuærdhelica til synde
ne Thridhi skipilse ær thera thulke so
meer rædhas at synda mot mik oc
drøua mik æn the rædhas af nokre
pino ok hælder ville the pinas æuærde
lica mz nakre thollelike pino æn the
ville vitandis reta mik til vredhe /
thom giffs licamans oc hiærtans drøuil
se sua som petro oc paulo oc andream
hælghom manom at the skulin bædhra
j værldinne æn thz the syndadho j værl
dinne alla oc at the skula vinsas ena
stund sik siælwom til mera æro oc andro
til æptedøme Thesse thre falla miskund
giordhe iak j thesso vike mz tho threm
som thik ær væl kunoght Æn nw min
ængil sigh om thulka miskund thu bedhis
mine brudh tha suaradhe Jak bedhis
hænne siælinna oc licamans miskund at tho
maghi hær j værldinne bætra alla sina
synder ok at ængin hænna synd komi for
thin dom Suar tha suaradhe værdhe æpte
thinom vilia Sidhan sagdhe han til bru
dhinne Thu æst min oc thy skal iak
gøra mz thik suaso mik thækkis ælska
ærkte sua mykit som mik Rensa thik
stæclica af syndine j thæriom tima
mz thera radhe thulkom iak hawer ant
wordhat thik som ænga synd lat ænga
ouansagadha vekna ænga synd vara
fallda oc glømd ænga Jak skal lata thik
j hugh koma oc kungøra thik alla the
synder som thu hawer glømpt / thy at ængin
thin synd skal koma for min dom the
som næfst oc pinadh var mz idhrugha
medhan thu lifdhe Æn the ter idhru
ghin var ey fulgiordhe oc bædhring
the skulu rensas j skærslo elde ælla me
androm minom lønlicom dom vta the

bætris thol mz fulle bætring

pnfu maria sighir hvar aff sins sons thoghelikhet ok huru han korsfæstis nu veslicare af ondom cristnom mannom æn før af iudhom capᵐ xxxvii

Himerikis drøtning taladhe min son hafdhe thry thing. Førsta at ængin hafdhe sva bleyhan likama som han, thy at han var aff tvem bæzsto naturom gudhdomenom ok mandomenom. Ok hans likame var sva reen at sva so ængin smitta finz i renasta ogha skua kan ok ængte vanskapat finnas i hans likama. Annat var at han aldre syndadhe, thy at andre syni bæra studom sina forældra synde ok studom sina eghna. Æn han syndadhe aldre ok tho bar han allra manna synde. Thridhia var at andre døø for gudz skuld ok til mere aterløn, æn han dø sva for sina ovine so for mik ok sina vini. Vtan nar hans ovini korsfæste han, tha giordhe the hono fyra thing. Førsta kronadho the han mz thorn. Annan tidh ginom stungo the hans hænder ok føter. Thridhia tidh skænkto the hono galla. Æn nu kærir iak at min son korsfæstis nu veskare af sinom ovinom thom som nu æru i værldinne æn iudhane korsfæste han tha. Thy æn thot iudhar æru opinbarir ok maa ey døø, tho korsfæsta the han mz sinom eghno lasto. Thy at sva som om nakar man giordhe sins ovins bilæte smælikhet ok skadha, æn thot bilætit kænde thz ey, tho than som skadhan giordhe var værdhogher anitas ok dømas for ondan vilia, sva ok for gø-ming thera laste ok synde thz the mz korsfæsta min son æru hono ledha ok thyngre æn thera thz han korsfæsto i likamanom. Nu maat thu vænlica spørria huru the korsfæsta han sannelica. The sættia han først a korsit thulkit so the hava honom reet nar the akta ey sins skapara ok ey sins lera budhordh ok vanhedhra han nar han manar thom mz sinom predicaro at thiæna sik. Ok the thz forsmande gøra hvat thom thækkis. Thær æptir korsfæsta the høghro handena nar the halla rætuisona for orætuiso sighiande at syndin ær ey sva thung ok gudhi hatugh som sighs. Ok at gudh plaghar ey nakan æværdhelica vtan han hotir hardh thing til at ræzdha mz manen, thy at hui aterløste han mænen vm han ville at han skulle forfara. Æy akta the alla atuakta minzsta synd æn manin lustas i thæme ær hono ympnyt til æværdhelica pino. Ok at gudh latir ey minzsta synd opinadha sva som han latir ey nakra minzsto godhgærning vara olønta. Thy skal tho vara æværdhelik pina thy at the hafdho æværdhelica vilia til syndina. Thulkin vilia min son thulkin so ser hiærtat vænar for gærning, thy at sva so the hava vilian sva fulbordhadhe the mz gærningene om min son tholde thom thz alla stadhe. Sidha korsfæsto the hans vinstro hand nar the vanda dyghdhena i last viliande synda at til gudx lykkena ok sighia sva, æn vi sighiom en tima i ytarsta punktenom: o hæra gudh miskunna os. Sva stor ær gudz miskund at vi skulom faa miskund. Thz ær ey dyghdh vilia synda ok ey bædhra vilia ok hava løn vtan ærvodhe vtan iodhru athin vare i hiærtano at manin vilde gærna bætra vm han faadhe forsinkto alla nakro andro hindre. Thær æptir korsfæsto the hans føter nar the lustas i syndinne ok thænkia ey entidh mins sons beska pino ok thakka ey entidh honom af innærsto hiærta sighiande: o hæra gudh huru besk thin pina var, loff vari thik for thin dødh. Aldre framgik thz af thera munne. The krona han thær æptir om gab bilsand krono nar the gabba hans thiænisto mæn ok vækna faanyt vara at thiæna hono. The giva hono galla drikka nar the glædhias ok fryghdhas i syndinne ok ey komber en tima i thera hiærta huru thung ok mangfald ok vadhelik

syndin är ok the stinga thas hiertho nar
the haua vilia at blifua i syndinne Jak
sighir thik sannelica oc thz mat sighia
minom vinom at tholke ärou for minom
son orätuisare än the honom domdo o=
mildare än the han korsfästo / oblygare
än the som han soldo ok mere pino ber
thessom än hinom Pylatus viste vel at min
son hafdhe ey syndat oc at han var ey
värdher nakan dödh / tho for thy han skulde
at han rädhis at mista värdzlikit
vald oc rädhis iodhana forrädhilse
domde han suasom nödhugher min son
til dödh Än huat thorfte thässe rä
dhas vm the thiänte minom son / alla
huat skullo the mista af hanom hedher
ok värdhelikhet vm the hedhradhe ha
Thy skulu thässe hardhelicar dömas än
pilatus ok värre ärou the i mins sons asyn
thy at pilatus domde han for andra ma
na bon oc vilia mz enna handa rädho
gha Än thässe döma han for sina eghna
nytto vtan rädhogha nar the vanhed
ra han i thy at the göra syndena thy
the formatte sik vel atirhalla vm the
vildo Än the afhalda sik ey af syndine
oc blyghias ey tha the haua giort syn
dena thy at the atuakta ey at the
ärou ouärdhogha thas godhgärninga
hulkom the ey thiäna The ärou värre
än iudas thy at iudas nar han hafdhe
forradhit sin herra viste han väl at han
var gudh oc viste sik thungelica hafua
syndat oc vanhopadhe thy / oc skyndadhe
sina dagha til haluitis troande sik
vara ouärdhoghan at liua Än thässe
vita väl sina synd oc tho blifua the i
hänne oc haua ängin idhrughtha i sino
hiärta for thz Vtan vilia taka himerik
rike mz enna handa olofuelse oc makt
nar the thänkia faa himerike ey for
godha gärninga vtan for fafänkt hop
hulkit ängom giffs vtan thom som gör
oc thol nakot for gudz skuld The ärou
grymmare än the som korsfästo min son
thy at när the saghu mins sons godho
gärninga at han opreste dödha rensadhe
spitalska thänkto the vm sik Thänne
gör ohördh thing oc obyn oc vnder
lik thing thy at han mäghir slaa hul
ka han vil mz eno ordhe han veet
bora thanka han gör huat han vil Vm
han halu frangang Alle skulu vi vnd
rias hono oc vordha hans vndsand
thy thz til at the skulu ey vordha
honom vndirdanogha thy korsfästo
the han for afund skuld Tho vm the
hafdhin vitit at han var ärounda konungx
aldre hafdhe the korsfäst han Än thässe
see dagheliga thas gärninga oc stor vnd
lik thing / the nyta thas godh gärninga
ok göra huru the skulu thiäna hono
oc komma til thas vtan the huxa mz sik
Vm vi skulom forlata al värlz thing
oc vm vi skulom göra thas vilia oc ey
varn thz är os thungt oc otholikit thy
forsmaa the thas vilia at thas vili skuli
ey vara ouer thera vilia Ok korsfästa
min son mz sino hiärdzsko leggiande
synd ouer synd mot sino samuite Än
thässe ärou värre än the min son korsf
ästo thy at iodhane giordho thz for
afund skuld thy at the viste ey at han
var gudh Thässe vita at han är gudh
oc tho af sinne eghno dirsko oc dirue
ok giri korsfästa the han besklica ande
lica än hine licamlica thy at thässe ärou
atirlöste ok hine varo ey än tha atir
löste / thy liudh minom son ok rädz han
thy at suasom han är miskundsamber
sua är han oc rätuis Huru Xpus lärer
sina brudh til thalomodh ok lydhno oc
at fylghia hans vilia Capitulum xxxviii

Fadherin taladhe til sonin Jak kom
mz kärlek i iomfruna inuälue oc
jak tok af hänne thin sannan licama
thy ärt thu i mik oc iak i thik Sua som
eldin oc hetin aldre at skilias sua var
omoghelikit at sik skilia at gudhdom
ok madomin Sonin suaradhe All ära
oc hedher vari thik fadher / varde thin
vilie i mik oc min vilie i thik Fadheren
suaradhe annantidh Ecce som iak and
bordha thik thässa nya brudh sua som
faar at styra oc opfostra Aff hulke

thu sua som faarsins æghar skal haua kost at æta oc mølk at drikkia oc vll til klædhe . Oc thu brudh skalt lydha honom æn thik til hør thry thing thik tilbør at vara thologhha oc lydhugha oc lustogha til thz som got ær . Tha saghdhe sonin til fadherin Thin vili mz valde vald mz ødhmukt / ødhmukt mz snille / snille mz miskund . Vardhe thin vilie hulkin som ær oc skal vara vtan ophof oc vtan ænda i mik . Iak taker mik hona i min kærlek oc i thit vald oc i thes halgha anda styrk oc styrelse / Hulke ey æru thre gudh vtan en gudh Tha saghdhe sonin til sinna brudh . Thu hordhe huru fadherin andsuoradhe thik mik . thy tilbør at thu skalt vara enfald oc tholugh suasom faar oc fructsam til at fødha oc klædha . Thre æru i værldinne førsti ær aller nakudher Annar ær thørstir . Thridhe ær hunghrugher . Første tekna mina kirkio tro hulkin som nakin ær thy at alle blygas oc ræddhas at tala ræta tro oc hona kænna oc min budhordh . Ok æn om nakre finnas the som tala ælla kænna tholik thing the forsmaas oc straffas som lyughara . Thy skulo min ordh hulki so fraganga af minom munn klædha thesse tro suasom mz faara vll thy at sua som vllin vaxe aff faarsins licama af hitanom Sua min ordh skulu af mins gudhdoms oc mandoms hita fraganga i thit hiærta / skulu klædha mina halgha tro mz sanindha oc snillinda vitne oc skulu prøua hona vara sanna hulkin thz nu synas vara fafæng / At the som hær til varo lati at klædha trona mz kærlexganingom Vidha the haua hørt mina ordha kærlek skulu the vmuændas oc vptændas at tala trøstelica ok gøra starklica . Annar tekna mina vini hulka som mz thørstoghe manz sid astuda at fulkompna min ~~vilia~~ hedher oc ørnas af minom vanhedher the skulu opfyllas af thom sotma som the hørdho af minom ordhom oc vptændas af meerom minom kærlek oc andre mz thom som nu æru dødhe i syndomen skulu optændas til min ælskogha nar the høra hulka nadha iak gør mz syndogho manom Thridhi tekna thom som sua thænkia i sino hiærta Om vi vistom gudz vilia oc huro vi matto liffua oc om nakon lærdhe oc kænde os godhan vægh gha iordhom vi huat vi kondom oc vistom thy at the æru suasom hungradhe til at vita min vægh oc vilia oc ængin matta tho thy at ængin tee tho fulkomplica huat the skulu gøra Ok om tho tees alla læris nakat mz ordhomin tho liuir ængi æpter ordhomin Ok thy synis ordhin vara thom dødh . Thy skal iak sylfuer tee tho oc læra huat the skulu gøra . oc iak skal mætta thom mz minom sotma Thy at værzlik thing hulkin som synas oc astudas nu næstan af allom formogho ey at mætta manni vtan opuækkia has astudhilse oc giri til værilz thinga sama sankilse æ meer oc meer . Æn min ordh oc min kærlik skulu mætta mænnina oc vidher kuækkia tho mz fylestopa hugnadh Thy thu min brudh hulkin som ær mit faar æta oc goma tholomodh oc lydhno Thu ært giordh min mz alle ræthuiso oc thy tilbør thik at folia minom vilia . Oc hulkin som vil følghia annars vilia ha skal haua thry thing . Først skal ha haua mz hono een vilia oc samthykkio Annan tidh lika ganga . Thridha tidh burt gaa fran has ovinom . Æn hua æru minir ovinir vtan høghfærdhin oc alla synder thy skalt thu bort gaa fran tho om thu girnas oc astuda at folia minom vilia.

Xpus sighir hwar at hop ok tro ok kærlek varo fulcomplica i hōm i hans pino tima oc at the finnas vanskelica i os vslo

ca

Guz som sighir iak hafdhe thry thing i minom dødh først trona nar iak bøgdhe min kne ok iak badh til gudh fadhir vitande at han formatte frælssa mik af pinone. Annan tidh hopit nar jak sua stadhelica bidhadhe oc sagdhe vardhe ey sua som jak vil. Thridhia tidh kærlek nar jak sagdhe vardhe thin vilie jak gaf the ænnæl kropsins ængxla af naturlico pinona rædhogha. Nar blodhzins svettir gik vt aff licamanom thy at til at mine limi skulu ey rædhas sik vara forlatna. Nar thom hænde dröuilsa teedhe jak i mik at kranka kötit flyr altidh dröuilse. Vta thu matt skodha huru blodhsuetin vtgik af minom licama. Andelica sua som sinkes manz blodh thorkas oc opnotis i allom adhrome sua opnottis mit blodh af naturlico dødz sins rædhogha. Vissilica gudh fadhir vilande tee vaghin om hulkin himerike skulle vplatas oc mæniskia som vtelyktir var skulle ingaa. Thy andvordadhe han mik aff kærlek i pinona at min licame skulle qvas æptir pinone i korsinu thy at ey matte min mandombe a vætsins vaghna vtan pino koma i ærona. Æn thot jak hafdhe ther format at gøra af minom gudhdoms valde huru maghto tha the ingaa i mina æro hulka som hava litla tro fanyt hop oc ænga kærlek. Vissilica om the trodho huru listelik himerikis gladhi ær huru vædhelica helvitis pinor æru tha ginnadhis the ænkte vtan mik. Om the trodho at jak seer oc veet al thing oc at jak ær valloghir ovir al thing oc at jak vtkræfui dom af allom tha leddis tho vidh værldina. Ok meer rædhdis the tha at synda for mik æn for manom. Om the hafdhe stadhokt oc fast hoop tha vare all thera thanke til mik. Om the hafdhe gudhelikin kærlek thænkto the at enast i sino hugh hvat jak giordhe for thera skuld. Huru mikit arvodhe mik var i minom predican huru mikin værkir i pinonni huru mikin kærlekir i dødhenom at jak ville helder dø æn forlata thom. Vta thera tro ær vanmaktogh oc hangir i tho suaso nokat thz thing plæghir hangia som raskelica ær fallande thy at the tro nar the modhas ey af dröuilsom ok vantrøsta nar thom hænde nakat thz som genuærdhokt ær. Thera hop ær fanyt thy at the hopas at syndin skal forlatas vtan rætuiso oc rættan dom ælla nyfft. The hopas oc trøsta fa himerike for ænkte. Oc thænkia oc girnas at faa mina miskund vtan rætuisona tempran. Thera kærlek ær allir kallir til min thy at the aldre vptændas at leta mik ælla akalla vtan the nødhgins mz dröuilsom. Huru kan jak værmas mz thom hulka som ey hava ræta tro oc ey fast hop oc ey brinnande kærlek til mik. Thy nar the ropa til mik oc sighia hærra gudh miskunna os æra the ey værdhoghe at høras oc ey ingaa i mina æro thy at the vilia ey fylia sinom hærra til pinona. Thy skulo the oc ey folgha honom til æronna. Thy at ængi ridhdare maa thækkias sinom hærra ælla atirtakas i hans nadhir æptir at han hafvir fangit hans ofhylle for sin brut vtan han gør honom nokra ødhmiukt for sin forsumilse.

Xpc spør sina brudh thry thing af husbondans thiænist ok hustrunna hvi dome oc bodans ærnodhe xl.

Jak ær thin skapare oc hærra sigh mik thry thing hulkin jak spør af thik. Huru staar thz huset hvar hustrun kladdhis som fru oc hænna husbonde sua som thræl hvat ey til bør sua. Hon svaradhe i sino samuite. Ey hæra ey hænir thz sua. Vor hærra sagdhe. Jak ær allra hærra oc ænglanna skapare oc konunge jak kladde min thiænare som ær min mandombir ey vtan til nytto oc nødhir thorft. Ænkte letadhe jak i thæsse værld ælla hava ville vtan at enast thynnan kost oc klædebonadh. Æn thu som ært min brudh thu vilt vara sua som fru oc vilt hava rikedoma oc hedhir oc hedherlica vara holdin. Til hvat dugha al thæsse thing. Vissilica al æru the faanyt oc atlatir man thom hær æptir sik. Mæniskia var ey skapadh til nakra ovirflødhelikhet vtan til naturinna nødhir thorft. Vta hoghfærdin fan thæsse ovirflødhelikhetina.

hulkin nu älskas oc halz for lagh Annan
tidh sigh mik hwat ey är thz hwilkit
at mannin ärwodhe af morghnenom oc til
quällin oc hustrun opnate i temple stad
alt thz samafankat var Tho swaradhe ey
honum swa Wtan hustrun ägher liffwa oc
göra äpter bondans wilia Var thz sagdhe
jak giordhe swa som then man hulkin so
ärwadhe fran morghnenom oc til quälz
thy at at jak ärwodhe af minom ung
dom oc til mina pino oc tedhe jak ok
bäsdhe wäghin til himerikis predicande oc
fulkopnande mz gerningenne thz jak predi
kadhe Ok hustrun thz är sialin hulki so
skulle vara swasom min hustru opnghir
alt thz mit ärwodhe war tho hifw ske
lica swa at änkte dughir hanne thz jak
giordhe for hanne ok ey finder jak nakr
dyghdh i hanne i hulka jak maa lustas
mz hanne Bighir mik thridia sin i hulko
huse thran forsmaas oc thrälin hedhras
hwat ey är thz olighuclikit oc omaklikit
Hon swaradhe Swa är thz sannelica ok
wor Gud swaradhe jak är aldra thra mit
hus är wärldin oc mannin skulle vara
mz rätta min thiänare Än jak som är
gran forsmaas nu i wärldinne oc mannin
hedhras thy thu som jak wtwalde äpta
at göra min wilia Thy at al the thing
i wärldinne äru Äru ey wtan swa so
hastfinis fradhe oc ena handa fanyt syn

Här hwar skaparin for allo himerike här
skapi oll fem män märkiande mz theo
pafwan ok klärkdomin ok onda lekmän
ok iudha ok hedhna ok sina wini hulka
han loffwir hiälp ok sino ouinom theo
han grymasta dom Capitulum xl j

Jak är aldra thinga skapare Jak är
foddir af gudhi fadher for lucifer
oatskillica i fadhrenom oc fadherin i mik
oc een anda i os baadhom Thy är gudh
fadhor oc son oc then hälghe ande een
gudh oc ey thri gudhi Jak är then som
louadhe habrahe äwärdhelikit arff oc
vtledde mit folk af egipto mz moysi
Jak är then som taladhe i prophetomen

Andh sande mik i jomfrunna inälue ey
skiliande sik af mik wtan bliuande oatskil
lica mz mik at mannin burtgangande fran
gudhi skulle atirkoma til gudh om min kärlek
Än nu idhk mino härskape närwarande
hulke som all thing seen oc witin i mik tho
at min brudh här när stadande maghi
vnderstanda min vilia hulkin som andelik thing
formaa ey begripa ällä vnderstaa vta vm
licalikin ~~sin~~ likmilse här jak for prestz oll
thässe fem män som här när standa at
the vita mik mang falleica Än swa som
fordhom i laghomen vndirstodz oc ment
alt israels folk vm eet israels napn
Swa vndirstaar jak nu oc mener mz thässo
fem manom alla wärldinna man Förste är
kirkiona styrare oc thäs klärkia Annar är
onde lekmän Thridhie judha Fiärdhe
hedhnunga Fämpte mine vini är af thik
judhe vndirtakar jak alla judha hulka
som lönlika äro kristna oc thiäna mik
lönlica mz renom kärlek oc rätte tro oc
fulkompne gärning Oc af thik hedhnunge vnda
takir jak alla tho som gärna gingin mina
budhordha vtan vm the vistin ok lärdhis
huru the skullin gaa ällä liffwa ok hulke so
göra mz gerningene swa mykyt som the
gitu oc formoghu the skulu änggalekhis
domas mz thz Thy här jak nu oll thik
O mina kirkio howodh som sitir i mino sätte
hulkit thz jak andworzadhe petro oc
hans äpterkomarom at sitia i thy mz threfalle
wärdhelikhet oc valde Först at the skulin
hava vald at ~~bindhe~~ binda sialnar oc
lösa thom af synd Annan tidh at the skulin
oplata for thom himerike som ängl hava
for sina synde Thridhia tidh at the skulin
atirlykkia forbannadho himerike oc tho
som min lagh forsmaa Vtan thu som skulle
hela sialanar oc presentera thom til mik
thu äst sannelica sialanna drapare Jak
skipadhe petrum mina faara födhare oc
gömare Än thu äst thera sundir stänkiare
oc sarghare Thu äst wärre än lucifer thy
at han hafdhe awund til mik oc girnad
dhis ängin at drapa vtan mik at han

nate thas j minom stadh Æn thu æst sua
myklo værre æt thu ey æt enast dræpar
mik bort vændande mik fran thik mz thino
ndo gerningom vtan thu dræpar siælana
mz thino ondo æptedøme Jak atirløste
siælana mz mino blodhe oc Jak anduordha
the thom thik sua som tronom Æn thu
anduordhadhe tho atmandidh ovinenom
f hulkom Jak atirløste thom Thu æst
værtinsare Æn Pylatus hulkin ængin dømde
il dødh vtan mik Æn thu dømde ey æt enast
mik sua som ænkte vallogham oc ænkte got
gærdham vtan thu fordøme ænuæxl ok
ottappa menløsa siælar oc thom brutlike
vru thom lætir thu lidhugha vtan næpst
Thu æst omillare Æn Judas hulkin som
aalde mik ensamin Æn thu sæl ey æt e
nasto mik vtan thu sæl ænnugæ mina vt
valda manna siæla for thina værldzlica
fling oc fafængt nampn Thu æst oman
tare Æn Judhane the korsfæsto mik ensa
an licamana Æn thu korsfæsta ok pina mina
vtualda manna siæla hulkom thin ilzska
c thina synde æru bescare Æn nakot
uærdz styngir / Thy mædhan thu æst like
Lucifero orætuisare Æn pilatus omillare Æn
Judas skændelicare Æn Jodhane thy maa
Jak værdhskyllelica kalla ow thik Til
mman thz ær til lekmanna sagdhe tha
Jak skapadhe all thing for thina nytto
skul thu gaft mik thina samthykkio
oc Jak thik mina Thu gaft mik thina
tro thu lafwadhe mz suornom edh æt
thu skulle thiæna mik Æn nu bortuik
thu fran mik sua som man vitadhe ey sin
gudh Thu haller mitt ordh for lygn oc
mina gerninga for fafængo Thin vilia ok
min budhordh sighir thu vara thung Thu
smittadhe mik laafwadha tro Thu bruzt
thin edh ok forlæst mit nampn thu bort
skilde thik fran mik oc mina helgha ma
nna tali oc æst komin i tal oc compaskap
mz dyæflomen thik synis at ængin ær
loff oc hedhir værdhir vtan thu.

al the thing som mik til hora oc thu
ægher mik giora synis thik thung ok besk
Æn the som thik thækkis æru thik aldra
raskast Thy kallar Jak værdhskyllelica ow
thik thy æt thu brøtz mina tro hulka thu
gafst mik i dopilsom Ok for min kærlek
hulkin Jak tedde thik i ordhom oc gerningom
Aukir thu mik ok kallar mik lughara
for mina [illegible] sighir thu mik vara dare
Til thridhia thz ær til judhanna sagdhe
han Jak byriadhe min kærlek mz idher Jak
vtualde idher til mit folk Jak vtledde
idher af thræladom Jak gaf idher min
lagh oc Jak inledde idher i thz land som Jak
lafwadhe idhrom forfædhrom Jak sæn
de idher prophetata til thughtnadh Thy æptir af idher
vtualde Jak mik eena Jomfrw af hulke
som Jak tok mandom Æn ij kallar Jak
ow idher æt i vilin ey æn tro vtan sighin
æt cristus kom ey æn vtan han skal æn
koma Til fiærdha thz ær til hedhningana
sagdhe vor herra Jak skapadhe
thik oc atirløste thik sua som kristna
man Jak skapadhe al thing for thin
skuld vtan thu æst sua som galin ma
thy æt thu vest ey hwat thu gør Thu
æst oc sua som blindir man Thy æt
thu seer ey huart thu gaar thy æt
thu hedhrar oc dyrkar skapadh
thing for skaparin falst for sant oc
thu hoghir thet kunga for thz som min
dra ær vart Æn thu thy kallar Jak
ow thik Til fæmpta sagdhe han
O min vin Jak fran nampnir ok hin
stan sagdhe han til himerikis hær
skap O mine ælskelike vini Jak haw
een vin / vin hulkin thz Jak vndirstar
oc meneer flere han ær sua som nakar
man inelukter mellan onda man oc
hardhelica fangadher / the slaa has
mun mz stenom vm tha talar han thing
the stinga spiut i has bryst vm han
gør godhgerningh O mine vini oc alle

hælghe mæn thiu længe skal iak fæva thola oc stridhia thæsse thiu længe skal iak umbæra tholik formælse Sancti iohannes baptista suaradhe thu æst sua som renaste speghil oc i thik sua som i speghle seem vi al thing oc vitom uta ordh oc talan Thu æst thæn sterne som skinte likneas i hulkom som os smakar alt got thu æst sua som huassasta swærdh thy at thu domir i iæmpnadh Var frua suaradhe Benedicta min ben thu sighir sant Minne vualde mæn see at got i mik oc alla ratuiso oc ærmughet onde andane the see i sinno samvite æn tho ey i liuse Ok sua som um nakar man vare sattir i myrkestolvo thæ han havir mint bokstafva æn thot tha æri myrkino ey thes sidhe kan tha the thing som han for man æn thot han see tho ey Sua dyæflane æn thot the se ey mina ratuiso i mins klarhetz liuse tho vita the hona oc see i sino samvite iak ær ærmughe sua som sværdh hulkit som atskil thu thing Sua giri iak huarium thæ han forskylla Birgitta saghdhe Vor frua til stin petrum thæ æst krona oc mina kirkio grundar Sigh ahørande mino hærskapi huat rættir ær at gora thæssom fæm manom Petrus suaradhe O frua loff oc hedher vare thik for thin kærlek hulkin som thu hæfir um thina kreatur Welsignadher vardhe thu af allo thino hærskapi thy at thu latir os i thik vitta oc see al thing hulki so æru giordh ælla æn skulu koma thy at i thik seem vi oc vitom al thing Thæt ær san rætuisa at thæn første hulkin thu seer i thino sæte oc havir lucifers thunga skuli mista sætit mz blygdh oc skam i hulko thæt ha dær flere sitia oc æghe vara luttakande lucifers pino Af andro ær rættir at tha som bort gik af thæme tvo skuli medhir fava til halvithe oc bandas medher a honom hovodhit oc op fotena thy at han ælskadhe sik oc forsmadhe thik som skulle vara hans hovudh Af thridhia ær rættir at han skuli ey see thit anlite oc at skuli pinas æpter sine ilzsko oc giri thy at vantrone mæn forskylla ey at see thina ævo syn oc fæghrind Aff fiærdha ær rætuisa at han skuli melybkias sua som galin man oc skipas i myrka stadha Af fæmpta ær rætuisa at hono skuli hælper syndas thæt æptir suaradhe Vor frua Iak suær um guds fadher hulkins röst Iohannes hordhe i Iordane Iak suær um thæn likaman hulkin som Iohannes baptista døpte saa oc handadhe i iordane Iak suær um thæn hælghe anda som syntis i dufvo like i iordane at iak skal gora rætuisa ofver thæssa fæm mæn Ok saghdhe sidhan til then førsta manni af thæssom fæm Thins grymhetz swærdh skal ingaa i thin likama hulkit so skal ingaa ofvan til i hovodhit oc sua duplika oc maktelika infæstas at thæt skal aldre ut draghas Thit sæte skal medher synkias sua som thung sten hulkin som aldre stadhnar førr æn ha kombr i nedhirsta grund Thine fingir the ævu thine til stelara oc radhgirara skulu brinna i osloknelicom brenne stene elde Thine ærma the ærru thine ambizmæn hulke som skullo rækkias til siælinna thrimnadh oc vtrækkias ut til værldinna hedher oc nytto skulu domas undir pino sua som david af sighir Barnen hans syn fadherløse oc hans hustru ænkia oc andre skulu taka hans godz Thua ær thina hustru vita thina siæl hulkin som vte lykkis af himerike ævo oc skal vara ænkia forlatin af gudhi hans syni the æru dygdhena som the thorfta haua oc minne enfalle mæn hulke vndher thom vara skulu skilias fran tho oc thina godz oc hærdhelikhet skulu gifvas androm oc the skulu ærfua ængrænighelica

skam for

skam for sawrdhelikhet oc bylde. Thera hofwodhz prydhilse skal mædh synkias i thalwits thrak. af hulkom the skulu aldre vp sta. oc sua som the thær opfoors oc andra i thedhit oc thoghfardh. Sua skulu the mædher synkias i thalwite vndir andra. sua dupplica at/thom skal omgiwelikit vara nokan tima thædhan opfara. Thera limi thy æru alla bleka. folghawa. oc tillydha i ondo/ skulu hugghas af thom oc syndir skilias sua som thæm ædhir som mædh slaas hwat ey atirladz sten oll sten oc ey skal længer tilludha stenomen oc ey skal miskund koma oll thæn / Thy at min kærlek skal aldre vara mz them / oc ey oprykta them alla byggia til at æwærdhelika blifwa i thinne rike vtan forr/vdan ænda. skulu the pinas mz fiandom hofdhom oc hæmnamanom oc vte lyktas af allo godho. Til annan sighir iak for thy at thu vilt ey holda mik the tro so thu mik lafwadhe oc ey hawa kærlek til mik thy skal iak sænda. til thik thæt diur som kitshaar af bradhom strøm oc thy skal opsuælgha thik. Oc sua som strømin flytir al tidh nidher sua skal thæt diurit ledha thik oc dragha nidher i thalwite oc sua som omghelikit ær at opfara mot bradhom strøm sua skal thik vara vansamlikt at opfara af thalwite. Til thæn thridhia sighir iak thy at thu judhe vil ey tro mik hawa komit thy nar iak kombir a doms dagh skalt thu see mik tho ey i mino æro vtan i thino samwite oc skalt tha prøwa at al thing varo san hulkin iak hawi sakt oc tha atirstar thik pina æptir thinom forskullilsom. Til thæn fiærdha sighir iak thy at thu akta ey at tro oc vilt ey vita mik thy skulu thin ømykli lysa thik oc thi [illegible] hæpta skal lysas at thu skuli vita pinad. doma vara sanna oc tho skalt thu ey koma til liuset. Til thæn fæmpte sighir iak / iak skal gora thik thry thing. Først skal iak opfylla thik innantil mz minom hita. Annan tidh skal iak gora thin iwir hardhare oc stedhughare thwariom sten sua at stenane skulu atirwrakas til them som thom kasta mot thik. Thridhia tidh skal iak sua vækna thik mz mino vakno at ængte pinit skal skadha thik vta al thing skulu blotna for thik sua so vax for eldz hita. Styrks thy oc stat man nelika thy at sua som riddare hulkin som hopas fins hwa hielp i stridhinne tha stridher sua længe som nokar makt ællar dirfska ær i honom Sua stat thu stedhelika oc stridh manelika thy at thin gudh oc hwa skal giwa thik hielp the thu ængin formaa mote staa Oc for thy at thit tal ær litit thy skal iak hedhra thik oc oka thik myklyka. O mine vini thæssen thing seen i oc trom i mik oc sua sta the for mik Min ordh hulkin som nu æru saghdh skulu fulkomnas Æn the skulu aldre ingaa i mit rike sua længe iak ær konunger vtan the bætra ~~si~~ sik thy at himerike skal ængom giwas vtan thom som sik ødhmiuka. oc them som ængir hafwa for sina synde tha suaradhe alt hærskapit loff vari thik o hwa gudh hulkin som ær vtan vphof oc vtan ænda.

Jomfru maria sighir huru alla dygdhe oc nadhe inelykkias i hænne oc manar brudhgina folghia oc ælska sina ødhmiukt oc ælska sin son ihm xpm Capi xlij

Gudz modher taladhe. Iak hafdhe thry thing the iak mz thækkis minio som fførst ødhmiukt sua at ængte skappat kreatur ey ængil oc ey mænniskia var ødhmiukare æn iak. Annan tidh hafdhe iak lydhno thy at iak idhnadhe at lydha minom son i allom thingom Thridhia tidh hafdhe iak synnerlik kærlek thy ær iak thrafalleka hedhrad af minom son. Fførst ær iak giordh hedhirlicare manom oc ænglom sua at ængin dygdh ær i gudhi hulkin som ey skin i mik. Æn thot han ær vphof oc allra thinga skapare oc iak ær has kreatura hulkin han gaf sina nadha for allom andrum. Annan tidh for lydhnona fik iak sua stort vald at ængin ær sua stor syndar at tha skal ey faa synda forlatilse vm tha vm vændis til mik mz vilia ok forakt at bæthra ok jdhrughsho hiarta / thre na tidh for kærlekhen nalkas gudh mik sua at hulkin som see gudh see mik ok hulkin som see mik han maa see gudhdomin ok madomin j mik sua som j spæghle ok mik j gudhi thy hulkin som see gudh han seer j honom thre personas ok hulkin som see æmona see sua som thre personas thy at gudhdomin innelyktæ mik i sik mz siæl ok likama ok opfylte mik mz alle dygdh sua at ey ær dygdh i gudhi hulkin ey skin ok synis j mik æn thot siælff gudh ær fadhir ok gifwara aldra dygdha ok sua som thre likame baadhe samafoghadhe huat een likamen takir alla honom ok gaar thz takir samuledh ok hændir androm likamano Sua giordhe gudh mik Ey ær somme hulkin ey ær i mik Sua som vakir haw nokon sotan kærna gifwir androm een deel af honom Min siæl ok likame ær clara æn solin ok renare æn spæghil ok sua som vm thre personer synis j spæghlenom vm the nær stodho Sua maa fadhir ok son ok then hælghe ande sees i mino renlik thy at iak hafdhe sonin j mino quidh mz gudhdomeno thy synis han nw i mik mz gudhdom ok madom sua som j spæghle thy at iak ær ærudh mz vpstandilsinna hedhir ok æro thy mins sons brudh jdhka ok folgh mine ordh miukt ok ælskæ ænktæ vtan min son

Hær sighir var frua huru mannin maa koma til fulkomnit got aff litle godh gerning ok mædhir fara til storsto pino aff litlo ondo Capitulum xlij

Guz son taladhe stor som oprinna fa dom af litlo godho Dactilus haw undirlica lokt ok en sten ær j dactils frukt vm han sætz j feta jordh tha fitnar han ok gör frukt ok vaxe j stort træ som han sætz j thorra jordh tha thorkas han mykit ær the jordhin thor hulkin som lustas j syndine ok ey fitnas hon æn thot dyghdhinna sadh saas j hona Æn thes hughsins jordh ær mikit feet hulkin som vndirstaar sina synd ok syrgher sik hava syndat Dactilus stenin som ær mins doms grufhet ok mins valdz vm han implantas ok tholkin hugh tinstan rotas han j hughenom mz threm rotom Först hugxa han sik ængte formogha gora vtan mina hiælp ok thy vplatir han munnin at bidhia til min Annan tidh tilbyrghia han at gifwa nakra almoso j min hedher Thridhia tidh skil han sik fran værzliko ærandom at han moghi thes volkare thiæna mik ther æptir tilbyria han at halda sik af ouirflodhelikhet j fasto daghom ok atirhallir sik ok nekar sik sin eghin vilia ok losta thz ær træsins boll Sidhan vaxa kærlekhsins grenar nar han ledhir alla til got, han formaa Sidhan vaxe fruktin nar tha ænnwæl lære andra sua mykit tha kan ok vakta mz alle gudhelikhet huru han moghi ökadha min hedher Tholik frukt thækkis mik hoghelicast ok sua opfar mannin af litlo til hoghan thrifnadh nar han först rotas vm litla gudhelikhet bulin vaxir vm atirhald grenana gööras mangfalda vm kærlekhin fruktin monas vm predicanina Samuledh vm litit ilt midhir far mannin til hoghxsta forbannilse ok störsto pino Huat ey best thu huat thungasta byrdhin ær af tho thingom som vaxa Ganelica thz ær barnit hulkit som kombir til byrdhina ok formaa ey födhas vtan dödh j modhrena sæalfwo ok af thy fordærwas ok syndskidz ænnwæl modhorin ok dör mz barneno hulka the fadhorin för til graff mz sonneno alla barnens ok jordha mz tholke ovnlikhet Sua gör dyæfwlin siælinne Kusselica lasta ful siæl ær sua som dyæfwlsins hustru huars vilia hon folir i allom thingom ok tha afla hon barn mz dyæflenom nar syndin thækkis hænne ok hon glædz j syndinne. Thy suasom modhorin afla barn ok gør frukt af litlo samblande hulkit ey ær vtan oren sæþ sua ok sielin gør diæflenom stora frukt nar hon lustas j syndinne. Thy æptir formeras limine oc kropsins styrkir nar synd tillægx oc synd oc økis daghlika. Nar syndena æru økta throtnar modherin viliande fødha oc forma ey / thy at naturin ær opnøt j syndinne / oc limit hafs tha j ledho oc vilde gærna æn meer synda vta hon formaa ey oc thols ey alla staz af gudhi Tha hænde vædhoghe at han forma ey fulkomna sin vilia / borto ær styrkin ok glædhin huarn vægh ær sorgh oc mødhe mødha tha syndir slitz quidhin nar tho vanhopar at formogha gøra godh thing oc dør tha nar hon hædhe gudz doma ok straffa thom. Ok ledhis oc føris sua aff sinom fadhir diæflenom til hælwitis straff huar hon iordhas for vtan ænda mz syndinna thræk oc vrangx lusta som. See huru syndin økis af litlo ok vaxe til fordømilse. Skaparin kærar huru han forsmas aff mannom ok at the akta ey hans kærlek oc ey hans rætuiso Capitulum xliiij

Jak ær aldra thinga skapare oc hwa jak skapadhe værldinna oc værldin forsmaa mik. Jak høre af værldinne sua so thublo röst hulka som samman sanka honagh j iordhinne. Thy at sua som humblan nar tho flyghir nidhir sanka sik iodhelika til iordhinne oc gifuir af sik mykyt hesa röst sua høre jak nu j værldinne the hæso oc dumo röstina som sua sighir. Ey akta jak huat som æptir kombir. Sannelika nu vara alle nelika mannin atuakta ey huat jak giordhe for kærlek manade mz æpthetome ok aktar ey huat jak giordhe j mine vredhe tha jak hæmpndis ovir onda oc olydo. Tha the see sik dødhelika oc onissa af dødhenom oc akta thz ey the høra oc see mina rætuiso hulka jak ødhnadhe j pharaone oc sodomis for syndena. Ok huat hæmd jak giordhe konungom ok andrum høfthingom ok hulka jak latir daghlika vardha mz skæværdh oc andro drøuilso. Ok all thæsse thing æru tho sua som blind. Thy sua som humblona flygha til thz the vilia oc flygha stundom sua som hoppade oc springande. thy at the oplypta sik j sine høghfærdh oc nidhirtrykkia sik rasklika nar the ommagndas til sin skørlifnad oc svalgh. The samman sanka ænnugh forma sik siælvom j iordhinne. thy at mannin ær nodhga oc samandraghir til kropsins nytto oc ey til sielinna til værzlikin hedhir oc ey til æwærdhelikin. The vmskipta sik værzlikin thing j plaghu oc thz som til ændikt ær nyttoght j æwærdhelika pino. Thy for mina modhir bøne skal jak sænda thæssom homblom af hulkom mine væni æru vndantakne hulke ey æru j værldinne vtan mz licamanom clara röst hulkin tho skal prædica miskund oc the skulu sæle vara om the høra hona. Jomfru maria anglane æptetane apostlane ok diæflane bæra hær gudhi vitne aff hans mangafalle dygdh oc høghelikhet hulko onde mæ motesighia sik til hardha dom

Gudz modhir taladhe. O mins sons brudh klædh thik oc statt stadhogh thy at min son nalkas thik. Thas køt var prissat sua som j vinpræs thy at sua so mannin syndadhe j allom limom sua fult giordhe min son j allom thas haar var vt vaxt. Simonar vtthanda / skæxtat thingadhis af sorgh oc fotirne bovo j gønom stungne jnælwen ætir droghos til bakin thy at mannin syndadhe j allom limom. Ewdgha taladhe som himerikis hærskapi nær varande oc saghdhe. An thot j vitin al thing j mik tho talar jak for mina brudh skuld hulkin som hær nær star. Jak spør af jdhir angla huat ær thz so var vtan ophoff oc skal vara vtan ænda ok huat ær thz som skapadhe al thing oc af ængo ær skapat. Sighin oc barin vitne. Anglane svaradhe sua so mz ene röst. O hwa thu æst than vi barom thik vitne af thrim thingom først at thu æst vor skapar oc aldra thinga the so æru j himerike oc iordherike. Annan tidh at thu æst vtan ophoff oc skalt vara vtan ænda · vtan thik ær ænkte skapat · Thit thradøme oc thit vald ær ouæradhelikit oc vtan thik kan ænkte vara sigha · Thridhia tidh bitnom vi at vi seem i thik alla vitturso oc al thing hulkin so æru giordh oc æru koma skulande oc al thing æru i thino samuitte vtan ophof oc vtan ænda · Sidhan saghdhe han til prophetana oc patriarchana · Jak fførdhe af idher thua ledde jak af thrældom i frælse thua atskilde vatnit for idher thua gaf idher laghin / Thua gaf jak idher prophetomen anda at tala af thom thingom so skullo koma · The suaradhe hono · O ihesu thu vtledde os af thrældom thu gafst os laghin thu vpluktte varn anda at tala · Sidhan saghdhe han til sina modher · Sigh mik sannindena vitne hulkit thu fækst af mik · Tho suaradhe / Før æn ængelin som sændis af thik kom til mik tha var jak ensamin mz siæl oc licama · æn æptir ængilsins ordh var thin licame i mik mz gudhdom oc mandom oc jak kænde thin licama i minom licama · Jak bar thik vtan værk oc mødho · Jak fødde thik vtan ængxla oc thrang · Jak suepte thik i klædhe · Jak fødde thik mz mine miolk · Jak var mz thik af thine føzlo oc til thin dødh · The æptir saghdhe han til apostlanna · Sighin hwat thæn ær hulkin som i saghin oc hørdhin oc kændin · The suaradhe vi hørdho thin ordh oc skrifuom thom vi hørdho oc saghom thina stora iartekna · Thu gaft os nyo laghin thu bødh dyæflomen mz eno ordhe / oc heladhe siuka · Vi saghom thik i mazlicom licama · Vi saghom thina mykla makt oc gudhelica æro mz madomino · Vi sagho thik anduordadha thinom ouinom ok sagho thik hængia a korsino · Vi sagho i thik sarasta oc beskasta pino oc sagho thik laghdha i graf · Vi kændom thik nar thu opstodh af dødh · Vi hanadho thit haar oc thit aulite oc thina sarastadhi oc aar ok thina limi · Thu aast mz os oc gaft os thina vidhertalan · Thu æst sannelica gudz son oc jomfrunna son · Vi vistom ænnigh nar thu opfor til gudz fadhors høgro hand mz madomenom · huar thu nv æst for vtan ænda · Sidhan saghdhe gudh til orena andana · Dyæflana · æn thot i kænin sannindena i idhro samuitte tho bivdher jak idher sighia hua miskadhe idhert vald · The suaradhe hono i sua mata som thu frægha sighia ey sannind / Vtan vi nøddhom nødhgadhe af thino vældughelico valde · Thu æst thu som nidher for til hælvitis mz thino styrk · Thu miz skadhe vart vald i iordhe rike · thu tok thin rææt ut af hælvite · Tha saghdhe vor hærra · alla the som hava anda oc ey klædhas mz licama · bæra mik sannindin vitne · æn hulka som hava anda oc licama som ær mænin sighia mote mik · Solike vita sannida af mik oc ækta thz ey · Somlike vita thz ey oc thy ækta the thz ey vta sighia alt sannan vara fals · Annan tidh saghdhe han til ænglana · The sighia idhert vitne vara falskt at iak ær ey skapare oc at ey vitas al thing i mik · Ok ey ælska the meer skapadh thing æn mik som ær skaparin · Til prophetana saghdhe han · The sighia mote idher sighiande laghin vara fafængo oc idher vara frælsadha mz idhrom styrk oc klokskap · Andra sighia the hava varit falsan oc idher hava talat oc spaatt æptir idhrom eghnom vilia · Til sina modher saghdhe han · Somlica sighia thik ey hava varit jomfru · Ok somlike sighia mik ey hava takit licama af thik · Somlike vita thz vta the vanda thz ey · Til apostlana saghdhe han the sighia mot idher thy at the sighia idher vara lughara oc nyo laghin sighia the vara vta skæl oc til ænkte vara nyttogh · Æn solike æru the som thz tro vara sant vtan the ækta thz ey · Thy spør iak nv af idher huar skal vara thera domare · Alle suaradhe honom · Thu gudh hulkin som ær vtan ophof oc vtan ænda · Thu ihesu Xpe hulkin so ær mz fadhrheno thik ær aller domb gifvin af gudhi fadher thu æst thera domare · Nu æn thot iak vet oc formaa al thing tho gifvin i idher dom ofvir thom · The suaradhe hono · Sua som al værldin forgik fordho i værldinna ophofve mz nokor flodh ¶ Sua ær nu væruldin værdhogh at forgaa mz eld thy at ondska oc orætuisa ær nu meer æn tha ¶ Thær fra suaradhe ffor thænn skuld at jak ær rætuis oc miskundsamber oc ey gör jak dom utan miskund oc ey miskund utan mz ræt thy for mina modher bön oc mina hælgha manna skal jak æn een tima sænda værldinne mina miskund oc æn the vilia ey höra hona tha skal rætuisan sua myklo grymmara æptir folghia

Hær sigx huru jomfru maria lofar sin son oc huru han lofnar hona oc huru opus vetnas nu ødhmiukt oc fæl oc fnækelikin af syndoghmans oc af thera vndhelica fordömilso

lxvi Himerikis drötning tala til sin son. Væl signadher vari thu gudh huilkin som ær vtan uphof oc vtan ænda thu hafdhe hedhiskastan oc hæderlicastan licama ¶ thu vast manlicasta oc dygdhelicaste man thu æst værdhoghaste creatura ¶ Som suaradhe thin ordh huilkin som fram gaa af thinom mun æru mik söt oc lusta mit snarasta hiærta sua som sötaste drykkir ¶ Thu æst mik sötast for alla creatura ¶ Ok sua som omskiptelikin oc mang anlite synes oc skodhas i spegle ¶ Ok ænkte anlitit thækkis manenom meer æn hans eghit ¶ Sua æn thot jak ælskar mina hælgha män ¶ tho ælskar jak thik mz særlike ælskelikhet oc kærlek thy at jak ær födder af thino kötj ¶ Thu æst sua som nivra huars lokt som opfor til gudhdomin oc ledde gudhdomin i thin licama ¶ Oc the sama loktin drogh thins licama siæl i gudhdomin huar thu nu æst mz licama oc siæl ¶ Vælsignadh vari thu thy at änglane glædhias af thine fægrind oc alle frælsas af thine dygdh the ~~tik~~ thik akalla mz reno hiærta alle dyæflane skælua for thino liuse oc thorra ey sta for thino skini ¶ thy at the vilia altidh vara i myrkrinu ¶ Thu gaft mik thægfalt loff thy at thu saghdhe mik hava hedhiskastan licama ¶ Annantidh vara manlicasta man ¶ thridhia tidh værdhoghasta creatur æn thæssom threm motesighia the ensaknc som hava licama oc siæl som ær manin the sighia mik hava ohedhiskastan licama oc vara fnækelicasta man oc fulasta creatur ¶ huat ær ødhmiuklikhet annat æn at vetta andra til synd ¶ Sua sighia the min licama dragha til synd ¶ thy at the sighia syndina ey vara sua vanskapadha som six oc ey sua mykit mistæknias gudhi ¶ Oc the sighia at ey vari nakat vtan gudh ville oc ey ær nakat skapat vtan af honom ¶ Hui skolom vi ey nyttia the thing som skapad æru os til nytto naturna kranklomir vtkrævir thæt oc thorff thæt vidhær oc skualifdhe alle for os oc liua nu ¶ Sua tala mænnene for mik oc um min madher i huilko jak sander gudh syntis j bland män ¶ thy at jak af rædh oc forbödh synda oc tedhe huru hon ær thung ¶ sighia the vara ødhmiuklekhet sua som jak hafdhe lært tho ælla raadhit tho til nokra ødhmiuklikhet ælla onyttelikhet ænkte sighia the hawist vara vtan syndina oc thæt som thera vilia thækkis ¶ the sighia mik ænkel vara fnækelicastan man ¶ huat ær fnæklicare ælla fulare æn at manzsins mudir slaas mz stenom nar han talar sannind oc at han vordher slaghin i anlite ælla vidh kind oc höre ænkel thera gabbilse som sighia Var han manlikin tha hæmde han thollich ordh ¶ Jak tala til thera mz kærlek fagro oc the hægho skipt vtan the sighia at jak tala lyghi ¶ the slaa min mun mz stenom oc nælfva pustom nar the göra thör madrap oc lyghi ¶ Ok sighia um han vari malikin oc um han var gudh alzmaktoghir tha hæmde han tholkin ofvgang oc ordh vtan jak umbar tholomodhelica thæt oc höre jak dagglica thera ordh oc röst som sighia at pinan ær ey æværdhelik oc ær ey sua besk ok hardh som sigx oc min ordh vetnas oc dömas vara lyghi ¶ Thridhia tidh vetna the oc döma mik vara fulasta creatur oc minzsta værdha huat ær mindra vært j husino æn hundin ælla kattin for huilka gha tokos hæstir um nakar ville sua byta vtan manin hald ænk mindra værdhan æn hundin thy at ey ville han taka mik thær til at han skulle mista hudhin oc fyr forsvoro tha oc bortkastadhe mik æn thæn vilde mista hudhinus skin hwat thing ær sua litit thækkiandis hugheno æt thy gunas ey oc thuxas ey hederlicare Æn iak thy om the velnadhe mik meer vara æn annor skapadh thing tha ælskadhe the mik meer æn annor thing Nu hava the ænkte sua litit at the ælska ey thy vita mik The syrghia af allom thingom vtan af mik the syrghia sina eghna skadha oc sina vina The syrghia æn the skadhas af eno ordhe The syrghia at the ware dha gøra andra mæn the som hoghre ok vællughara æru æn the / oc ey syrghia the at the vreta mik aldra thinga skapara Hwat mane ær sua snøplikin at om thæn bidher / at thæn høris ey / Om tha giuær at honom ey ænakot atergifs æn iak ær snøplicaste oc minzst værdher i thera asyn thy at mik som thom gaf al godh thing vekna the ænktins gooz værdhan Thy o min modher for thy at thu smakadhe meer af mine sinne oc aldre vtgik af thinom minne vtan samd thy skal iak orsaka mik i mina hælghua mana asyn for thom førsta som sagdhe mik hava ohømiskastan licama Ok iak skal prøua oc bewisa mik hava sanclicast hømiskastan licama vtan nakra smittor ælla synd oc thæn skal koma i æværdhelica skam oc abryghdhilse thær alle skulu see Æn thæn som sagdhe min ordh vara lygn ok sagdhe sik ey vita hwat thældir iak var gudh ælla ey iak skal sanclica prøua mik vara gudh oc tha skal modher flyta til helvitis sua so thræll Thæn thridhi som mik dømde oc vekna dhe vara minzst værdhan skal iak fordøma til æværdhelikin fordømilse at thæn skal aldre see mina æro oc mina glædhe Thær ætir sagdhe tha til brudhinna stat stadhugh i mine thiænist Thu kompt sua som i ey inbor i hulko thu æst innelukt oc format ey at fly oc ey grafua grundualliin Thol thy sialfs viliande littin drøuilse oc thu skalt kænna æværdhelica hwilo i minom armom Thu vest gudz fadhers vilia thu hørde gudz sons ordh oc thu kænne min anda thu haver lusta oc hughnadher i mine modher oc mina hælghua mana vidhertalan statt thy stadhelica ælla skalt thu kænna mina væruso om hulka thu skalt nødhgas at gøra thy iak sigher oc ms manar thik mz godhwilia oc liufwo

thær næst fyo nakat aff prestomen ok ær thæt ey stor nytto ælla kænnedom bl lekmanom at vita Ok klærkane ælska meer at vita ok læsa latino thy for thera skuld scrifvas thæsso næsto capitla a latino Capitulum xlvii

Verba domini ad sponsam de legis noue abiectione et qualiter nunc ipsa lex reprobatur et contempnitur a mundo et quod mali sacerdotes non sunt domini sacerdotes sed proditores et de maledictione talium et dampnatione et ponitur hic in latino ne clerus scandalizetur a laicis et dampnetur

Ego sum deus qui olim dicebatur deus Abraham et deus ysaak et deus Jacob Ego sum deus qui dedi legem moysi Hec erat quasi vestis Sicut enim mater que habet infantem in ventre preparat vestes puero sic deus preparavit legem que non erat nisi vestis et umbra et signa futurorum faciendorum Ego autem vestivi me et involvi me istis vestibus legis Deinde sicut crescente puero mutatur habitus antiquus et assumitur nouus Sic ego deposita et completa veste antique legis assumpsi nouam vestem id est nouam legem et dedi omnibus qui voluerunt vestes habere mecum Vestis autem ista non est stricta vel difficilis sed ubique moderata Non enim precipit nimis ieiunare vel laborare vel se occidere vel aliquid ultra possibilitatem facere Sed expediens est ad animam et ad corpus moderandum et castigandum Apta corpus enim cum nimium peccato adheret ipsum peccatum corpus consumitur In lege quippe noua duo inueniuntur primo discreta temperancia et rectus usus omnium rerum anime et corporis Secundo facilitas seruandi legem quia qui non potest stare in uno potest in alio Ibi inuenitur quod qui non potest esse virgo licite potest esse in coniugio qui cadit potest resurgere Sed lex ista nunc reprobatur et contempnitur a mundo Dicunt enim legem istam strictam esse grauem et deformem Strictam dicunt eam quia

Lex precipit contentari de necessariis et fugere superflua. Ipsi autem volunt habere omnia contra rationem quasi iumenta supra vires corporis ideo scilicet et eis dicitur eam scilicet esse gravem quia lex dicit voluptatem cum ratione habere et quibusdam constitutis. Sed ipsi volunt suam voluptatem perficere plus quam expedit et plus quam constitutum. Sed tamen dicunt eam esse deformem quia lex iubet diligere humilitatem et deo omne bonum ascribere. Ipsi autem volunt de bonis a deo datis superbire et se extollere ideo sed eis deformis. Ecce sic contempta est vestis mea. Ego omnia scripta complevi et incepi nova quia antiqua nimis erant difficilia ut duraret usque dum venirem ad iudicium. Sed viliter preterierunt vestem qua tegitur anima .i. fidem veram superius et peccatum peccato addunt quia me volunt etiam prodere. Nunc David dicit in psalmo: Qui edebat panem meum cogitabat adversum me proditionem. In illis verbis volo te duo notare. Primo dicit non cogitat sed cogitavit quasi iam preteritum. Secundo quod notat ubi non nisi unum hominem qui prodidit. Ego autem dico quod ipsi sunt proditores mei qui sunt in presenti, non qui fuerunt vel futuri sunt sed qui iam vivunt. Ego etiam dico quod non solum unus homo sed quia multi sunt. Sed tu forte potes querere a me: Nonne duo sunt panes, unus invisibilis et spiritualis quo vivunt angeli et sancti, secundus de terra quo nutriuntur homines. Sed angeli et sancti nichil aliud volunt nisi iuxta tuam voluntatem, et homines nichil aliud possunt nisi quod tibi placuit. Quomodo ergo possunt te prodere? Audio quod audiente celesti exercitu meo qui omnia sciunt et vident in me sed propter te ut scias verum. Duplex est panis: unus angelorum qui comedunt panem meum in regno meo ut saciantur ineffabili gloria mea. Ipsi enim non produnt me quia nichil aliud volunt nisi sicut ego. Sed illi me produnt qui comedunt panem meum in altari. Ego vero sum ille panis. Ego namque sicut panis ille habeo in me tria: saporem, figuram et rotunditatem. Saporem quia sicut sine pane omnis cibus est quasi insipidus et quasi sine illius confortacionis, sic sine me omne quod vivit est sed insipidum et omne infirmum et vanum. Ego habeo etiam figuram panis quia de terra sum. Ego enim sum de matre virgine, mater de Adam, Adam de terra. Habeo etiam rotunditatem ubi non invenitur finis vel initium quia ego sum principio et fine sine. Nullus potest considerare vel invenire finem vel principium in sapientia mea, potencia vel caritate. Ego sum in omnibus, super omnia et extra omnia. Etsi aliquis volaret quasi sagitta sine cessatione in perpetuum, numquam inveniret finem vel profundum in potencia et virtute mea. Propter ista quoque tria scilicet saporem, figuram et rotunditatem ego sum panis ille qui in altari panis videtur et sanctificatus sentitur sed in corpus meum quod crucifixum est convertitur. Sicut enim aliquid aridum et cito arsurum si igni apponeretur cito consumeretur et ut unam de figura lignorum sed totum sed ignis, sic dictis verbis illis "Hoc est corpus meum" quod prius fuit panis fit statim corpus meum, non incendii sicut ligna igne sed deitate mea. Ideo qui comedunt panem meum produnt me. Que autem poterit esse abhominabilior interfectio quam illa ubi aliquis interficit seipsum? Aut que deterior proditio quam ubi duo indissolubili vinculo iuncti alius alium prodit, utputa coniuges? Quidam autem facit consortem cum prodere voluit consortem, vere dicit ei sub simulatione: Eamus ad locum illum ut impleamus voluntatem meam. Illa autem in vera simplicitate parata ad omnem voluntatem consortis vadit cum eo. Sed cum oportunum tempus et locum invenerit producit contra eam tria instrumenta. Proditoris autem ensis est aliquid ita ponderosum quod uno ictu interficit eam aut ita acutum quod statim intrat in visceram, aut aliquid quo suffocatur statim et intercluditur spiritus vitalis. Cum autem mortua fuerit coniunx cogitat proditor apud se: Nunc male feci; si apertum et publicum erit facinus meum condempnabor ad mortem. Ideo vadit et ponit corpus illud consortis mortue in occulto loco ne detegatur peccatum suum. Sic faciunt nunc sacerdotes qui proditores mei sunt. Ipsi enim et ego uno vinculo ligamur, qui sumunt panem et proferendo verba faciunt inde corpus meum verum quod de virgine sumpsi. Hoc non possunt omnes angeli facere quia sacerdotibus solis illam dignitatem dedi et ad summos ordines elegi. Sed ipsi faciunt nunc sicut proditores. Nam ostendunt michi faciem letam et blandam et ducunt me in occultum locum ut prodant. Sacerdotes ipsi tunc ostendunt faciem letam

Nota

cum videntur esse boni et simplices. Ducunt me in conclavi cum accedunt ad altare. Tunc paratus sum quasi sponsa vel sponsus facere omnem voluntatem eorum. Sed ipsi perdunt me primum, adhibent ad ponderosum, quia divinum officium quod michi dicunt est eis onerosum et grave. Magis enim loquerentur centum verba pro mundo quam pro honore meo unum. Magis darent centum marchas auri pro mundo quam unum denarium pro me. Magis centies laborarent pro propria utilitate et mundi quam semel pro meo honore. Hoc honere deprimunt me quasi mortuus sum a cordibus eorum. Secundo pungunt me quasi acuto ferro quod intrat in viscera, cum sacerdos accedit ad altare, cogitat se peccasse et penitet, sed firmam voluntatem peccandi iterum peracto officio cogitando secum: bene penitet de peccato, sed non relinquam eam a me cum qua peccavi, ita quod non amplius faciam. Isti quasi ferro acutissimo me pungunt. Tertio quasi suffocatur spiritus cum cogitat secum: sit bonum et delectabile est esse cum mundo bonum et luxuriari, et non possum continere. Faciam voluntatem meam in iuventute. Cum autem senuerim, tunc abstinere volo et me emendare. Ex ista pessima cogitacione suffocatur spiritus. Sed quare? Quoniam utique cor eorum sic frigidatur et tepescit a me et ab omni bono, ut nunquam tale fieri potest ut resurgere ad caritatem meam. Sicut enim ex glacie, etsi adhibeatur ignis, non surgit flamma sed liquescit, sic isti, etsi dederim eis graciam meam ut audierint verba admonicionis mee, non tamen exsurgunt ad viam vite, sed arent et deficiunt ab omni bono. Sic ergo produnt me, ex eo scilicet quod ostendunt se simplices et non sunt, et quod gravantur vel turbantur ex honore meo quo deberent delectari, ex eo quod habent voluntatem peccandi et continuant se usque in finem peccaturos. Tunc etiam quasi abscondunt me et ponunt me in occulto loco cum cogitat apud se: Scio me peccasse, si abstineo a sacrificio, confusionem et derisionem ab omnibus; et accedunt ad altare impudenter et ponunt me ante se et tractant me Deum verum et hominem. Cum quibus sum quasi in occulto loco, quia nullus scit nec considerat quam impii et deformes sunt ante quos quasi in occulto loco iaceo. Deus enim, etsi pessimus homo fuerit sacerdos, et dixerit verba illa, scilicet: Hoc est corpus meum, ipse consecrat verum corpus meum. Et iaceo ante eum verus Deus et homo. Sed cum ipse applicuerit me ad os suum, tunc ego desum sibi per graciam cum divinitate et humanitate mea. Ab ipso forma autem panis et sapor remanent sibi. Non quod non veraciter ibi sim cum malis sicut cum bonis propter sacramenti institucionem, sed quia similem effectum non habent boni et mali. Ecce tales sacerdotes non sunt mei sacerdotes sed veri proditores. Ipsi namque et me vendunt quasi Iudas et produnt. Ego conspicio paganos et Iudeos, sed nullos eis video deteriores quam ipsi sacerdotes sunt in eodem peccato quo cecidit Lucifer. Nunc etiam dico tibi iudicium eorum et cui sunt similes. Horum iudicium est maledictio, sicut maledixit David eis qui non obedierunt Deo, cum esset iustus propheta et rex, non maledixit ex ira vel mala voluntate seu impaciencia, sed ex iusticia. Sic ego qui melior sum David maledico eis qui sunt sacerdotes, non ex ira vel ex voluntate mala, sed ex iusticia. Maledictum ergo sit omne quod de terra ad utilitatem suam receperunt, quia non laudaverunt Deum et creatorem suum qui dedit eis hec. Maledictus sit cibus et potus eorum qui intrat in os eorum, qui pavit corpus in cibum vermium et animam ad infernum. Maledictum sit corpus eorum quod resurget in inferno sine fine arsurum. Maledicti sunt anni eorum quibus vixerunt inutiliter. Maledicta sit hora que incipit eis in inferno et nunquam finietur. Maledicti sunt oculi eorum quibus viderunt lumen celi. Maledicte sunt aures eorum quibus audierunt verba mea et non curabant. Maledictus sit gustus eorum quo gustaverunt dona mea. Maledictus sit tactus eorum quo tractaverunt me. Maledictus sit odoratus eorum quo odoraverunt delectabilia et me neglexerunt delectabiliorem super omnia. Sed quomodo maledicentur? Utique maledictus erit visus eorum, quia non videbunt visionem Dei in se, sed penas et tenebras inferni. Maledicte sunt aures eorum, quia non audient verba mea, sed clamorem inferni et horrorem. Maledictus est gustus eorum, quia non gustabunt de bonis meis eternis gaudium, sed amaritudinem eternam. Maledictus est tactus eorum, quia non tractabunt me, sed ignem perpetuum. Maledictus est odoratus eorum, quia non odorabunt odorem illum suavissimum in regno meo excedentem omnia aromata.

nota

no

nota

sed fetorem in inferno habebunt amariorem felle et peiorem sulphure. Maledicta sunt a celo et terra et ab omnibus creaturis insensatis que ipsa obediunt deo et laudant, et isti contempserunt. Propterea iuro in veritate mea quia sum veritas quod si sic moriuntur et in tali disposicione qua nunc constituti sunt, numquam caritas mea vel virtus concludit eos in se, sed sine fine condempnabuntur.

Qualiter celi exercitu et sponsa presentibus deitas loquitur comminatur contra christianos sicut deus Moysi contra populum Israel et qualiter mali sacerdotes diligunt mundum et despiciunt Christum et de eorum maledictione et dampnatione. Capitulum xlviij

Videbatur magnus exercitus in celo, ad quem dixit deus: Ecce audientibus amicis meis qui omnia scitis et intelligitis et videtis in me, loquor propter istam sponsam meam que hic astat. Ecce quemadmodum aliquis ad semetipsum sic deitas mea loquitur ad humanitatem meam. Moyses fuit cum deo in monte xl diebus et noctibus, quem cum populus abesse tam diu vidisset, receperunt aurum et proiecerunt in ignem et inde conflatus est vitulus quem vocaverunt deum suum. Tunc dixit deus ad Moysen: Populus peccavit, ego delebo eum sicut aliquis scriptum abraditur de libro. Respondit Moyses: Non domine mi, recordare quod eduxisti eos de mari rubro et fecisti eis mirabilia. Si ergo deleveris eos ubi est tunc promissio tua? Ne queso facias hoc, quia tunc dicerent inimici tui: Malus est deus Israel qui eduxit populum de mari et interfecit eos in deserto. Et placatus est deus verbis istis. Ego sum Moyses ille in figura. Deitas mea loquitur ad humanitatem quemadmodum deus ad Moysen dicens: Vide quid populus tuus fecit, quomodo contempsit me. Omnes christiani interficientur et delebitur fides eorum. Respondit humanitas mea: Non domine, recordare quod eduxi populum per mare in sanguine meo quando a planta pedis usque ad verticem laceratus sum. Ego promisi eis vitam eternam. Miserere eis propter passionem meam. Hiis auditis placata est deitas ex verbis istis et ait: Fiat voluntas tua, quia tibi omne iudicium datum est. Ecce amici mei qualis caritas. Et nunc coram vobis amicis meis spiritualibus scilicet angelis et sanctis et coram amicis meis corporalibus qui sunt in mundo, qui tamen non sunt in mundo nisi corpore, conqueror quia populus meus collegit ligna et incendit ignem et proiecit in eum aurum et inde surrexit eis vitulus quem adorant ut deum. Iste vitulus stat quasi super iiiior pedes habens caput cum gutture et cauda. Moyse autem tardante in monte dixit populus: Nescimus quid acciderit ei. Et displicuit eis quod eduxerat eos de captivitate, dicentes: Queramus alium deum qui nos precedat. Sic nunc faciunt isti maledicti sacerdotes. Dicunt enim: Cur magis nos austeriorem vitam agamus quam alii? Aut que mercedes nostra? Melius est nobis esse in pace nostra et voluntate. Diligamus ergo mundum de quo certi sumus. De promissione enim eius incerti sumus. Deinde colligunt ligna, id est omnes sensus suos applicant ad amorem mundi. Incendunt ignem cum voluntatem perfectam habent ad mundum ardere, aut cum voluptas fervet in mente et procedit in actum. Postea proiciunt aurum, id est omnem caritatem et honorem quem deberent mihi facere faciunt pro mundi honore. Tunc surgit vitulus, id est complexus amor mundi qui habet iiiior pedes, scilicet accidiam, impacienciam, gaudium superfluum et avariciam. Isti enim sacerdotes qui deberent esse mei accidiosi sunt ad honorem meum, impacientes ad ferendum minimum, in gaudio et numquam contentantur de opere. Iste vitulus habet caput et guttur, id est voluntatem deditam ad gulam ut numquam saciari possit et si influeret totum mare. Cauda vero huius vituli est malicia eorum qua nullum permitteret possidere suam si posset. Vulnerant enim et subvertunt omnes qui sunt cum exemplo suo pravo et contemptu. Talis amoris vitulus est in cordibus eorum. Ad talem gaudent et delectantur. De me sicut illi de Moyse cogitant. Dum, inquiunt, defuit verba sua videntur vana et opera onerosa. Habeamus voluntatem nostram. Potestas nostra et voluntas sit deus noster. Nec est ex hiis contentatur nec ex toto me obliviscuntur, sed habent me quasi ydolum. Gentiles colebant ligna et lapides et homines mortuos inter quos colebatur unum ydolum nomine Belzebub. Cuius sacerdotes offerebant ei thus et faciebant ei genuflexiones et clamores laudis. Eorum est quod de

nota

6

l

sacrificio eorum erat inutile occidit in terram et aves et musce comederunt illud. Omnia autem que utilia erant sacerdotes reservabant. Sic isti qui clauserunt portam super ydolum suum et personaliter servabat clavem ne alius ingrederetur. Sic sacerdotes faciunt michi isto tempore. Ipsi offerunt michi thus, id est loquuntur et predicant verba pulcra ad laudem suam propriam et ad lucrum aliquod temporale, non ex caritate mea. Ideo sicut odor thuris non capitur sed sentitur et videtur, sic verba eorum non veniunt ad effectum caritatis ut radicari ut teneri possint corde, sed audiuntur solummodo verba et quasi ad tempus delectari videntur. Offerunt preces sed nullo modo michi placabiles, sicut illi qui clamat ore laudem et silet corde. Orant quasi iuxta me ore clamantes sed corde circumvagantur mundum. Si enim deberet loqui homo alicuius dignitatis cor haberent cum loquitur ne demararet in loquendo, ne forte in aliquibus notaretur. Coram me autem orant sacerdotes quasi homines qui sunt in extasi, qui aliud loquuntur ore et aliud habent in corde, de quorum verbis auditor nullam potest habere certitudinem. Flectunt enim genua, id est humilitatem et obedienciam michi promittunt, sed vere humiles sunt quasi lucifer. Obedientes sunt desideriis suis, non michi. Claudunt eciam super me et personaliter habent clavem. Tunc aperiunt me et laudat qui dicit: Fiat voluntas tua sicut in celo et in terra, sed claudunt super me cum voluntas eorum perficitur. Mea autem quasi clausa homo et nullus potens nec audiri nec videri potest. Servant personaliter clavem cum ceteros alios qui voluntatem meam facere vellent retrahunt exemplo suo. Et si possent libenter eciam prohiberent ne voluntas mea crederetur et perficeretur nisi iuxta voluntatem eorum. Deinde in sacrificio custodiunt omnia que sunt eis necessaria et utilia et omnem honorem et debitum sibi exigunt. Sed de corpore hominis quod cadit in terram per mortem et quo potissimum sacrificia offerre tenentur quasi inutile iudicant tradentes muscis, id est vermibus. De debito autem eius aut de salute anime minimum curant et attendunt. Ecce quid deum et Moysi pontifices eos (no) qui hoc ydolum fecerunt. Ubi si aliqui sunt meliores perfecti, non tamen omnes. Sic sunt vehementer verba mea que occident eos, alios ad corpus et animam per eternam dampnacionem, alios ad vitam ut convertantur et clamat alios ad celerem mortem. Quia ipsi sacerdotes sunt michi odiosi. Et cui ipsos simulabo? Ipsi vere sunt similes fructui spine, qui exterius est pulcher et rubicundus, interius vero plenus immundicia et aculeis. Sic ipsi accedunt ad me quasi homines rubicundi caritate et mundi videntur hominibus, sed intus pleni sunt omni spurcicia. Hic fructus si ponatur in terram, inde iterum alie spine succrescunt. Sic ipsi in corde, quasi in terra, occultant peccata sua et malicias et sic radicantur in malo quod eciam non erubescunt prodire foras et gloriari de peccato suo. Unde alii non solum sumunt occasionem peccandi, sed eciam quasi vulnerantur ad eandem cogitacionem. Sicut sic sacerdotes sic faciunt multo magis quam nobis licitum. Ipsi quippe non solum fructui sed et spine similes sunt, quia dedignantur tangi correctoribus et amonitoribus et illos reputant se ipsos sapienciores sed omnia posse facere quod volunt. Ideo iuro in deitate mea et humanitate angelis omnibus audientibus quod frangam hostium quod clauserunt super voluntatem meam, et ipsa complebitur et eorum voluntas adnichillabitur et claudetur sine fine in pena perpetua, sicut antiquus dominus est. Incipiam iudicium meum in clero et ab altari meo.

Verba Christi ad sponsam qualiter ipse Christus similatur Moysi in figura educenti populum de Egypto, et qualiter maledicti sacerdotes quos loco prophetarum in maiores amicos elegit nunc clamant: Discede a nobis. Capitulum xlix.

Filius loquebatur: Ego similavi me prius Moysi in figura, qui cum educeret populum stabat aqua quasi murus a dextris et a sinistris. Et certe sum ille Moyses in figura qui eduxi populum christianum, id est aperui eis celum et ostendi (no) eis viam. Sed nunc elegi michi alios amicos prophetis specialiores et secreciores, scilicet sacerdotes, qui non solum verba mea audiunt et vident, sed me ipsum vident. Immo eciam tractant me manibus suis, quod nullus prophetarum vel angelorum facere poterat. Isti sacerdotes quos loco prophetarum elegi clamant ad me non cum tali desiderio et caritate qualiter prophete, sed clamant duabus contrariis vocibus. Non enim clamant sicut prophete: Veni domine quia

Primus

1

dulcis eos · s*ed* clamat · discede a nob*is* q*ui*a
v*er*ba tua · sunt amara · *et* op*er*a tua gravia *et*
scandalu*m* nobis faciunt · Ecce maledicti sacer
dotes q*ui* dicunt · Ego sto cu*m* eos q*ua*si ouis
mitissima · de qua · sumunt lanam ad vestie
ndu*m* et lac ad reficiendu*m* *et* adhuc pro
tanta dilectione abhominant*ur* me · Ego sto cu*m*
eos quasi hospes qui dicit · Amice da · m*ichi*
necessaria vite q*ui*a indigeo *et* recipe mer
cedem optimam a deo · Sed ip*s*i pro om*n*i sim
plicitate repellunt me q*uas*i lupu*m* insidiante*m*
ovibus patris familias · Pro hospitalitate co*n*fu
dunt me quasi proditorem indignu*m* hospicio
et colligere me renuunt · Sed quid facturus est
hospes repulsus / nu*m*quid s*ed* producet arma
contra domesticum repellente*m* se · Nequaquam
hoc non est iusticia q*ui*a possessor sui potest
dare *et* negare sua cu*m* voluerit · Quid ergo hospes
facturus est · Utique tenetur dicere repellenti se
Amice quia tu non vis colligere me · vadam
ad aliu*m* qui faciat misericordiam mecum · Cu*m*q*ue*
veniens ad aliu*m* audit ab illo · Bene venisti
d*omi*ne mi o*mn*ia mea tua sunt / tu sis nunc d*omi*n*u*s
ego aut*em* volo esse hospes *et* famulus · In tali
hospicio ubi ego talem vocem audio placet
michi habitare · Ego quippe sum quasi hospes
repulsus ab h*omin*ibus qui licet ubique possum
ingredi p*er* potenciam tamen dictante iusticia
non ingredior nisi ad eos qui bona vo
luntate me tanq*uam* verum deum non q*ua*si hospite*m*
suscipiunt et qui volu*n*tatem suam in manus
meas relinquunt · Xp*istu*s taladhe til s*an*cta birgittu

Iak ær ~~ær~~ sua som thu may som far til · l ·
andra landa · thulkin som andevordadhe
sinom kæresta vinom the bæzsto thing so
han haver · Sua andvordadhe iak · præstome
thæ iak vtualde for ængla ok mæn min
licama · mik kærastan nar iak bortgik af
værldinne ok iak gaf them fæm gafu · Først
mina · tvo · Annan tidh tva nykla til hel
uite ok til himerike · Thridhiatidh at
the matten gora ængil af minom ovinum · Fiær
dhatidh at the skullin vigsla min licama
thulkit som ængin ængil forma at gora · Fæmp
ta tidh at the skullin hanna min vnasta
licama · Æn nu gora the mik sua som iudha
ne thulke sua som nekadhe mik hava oprist
lazarum ok nekadhe mik hava giort ·
Annor iartekne · Thæn the vanfrægda
dho mik sighiande at iak ville vardha
konungir ok saghdho mik hava forbu
dhit at gifva keysarenom skat ok at
iak saghdhe mik formogha atir opbyg
gia mynstarit i thre dagha · Sua tala
nu præstene æn min iartekne ok kænna æn
min kænnedom · Thæn the prædica [illegible]
dhina ælskogha ok sin lusta · Ok ænkte
rekna the thz vara som iak giordhe for
thera skuld · Annan tidh tappadho the
nykyllin mz hulko the skulo oplyksa hime
rike / ok hava gomt thæn nykilin i vno
sindale the hælvite mz oplyksis · Thrid
ia tidh gora the kvanga mæn af ræt
uisom ok dyævul gora the af the so
enfallir æru / ok saugha thæn som helbrig
dha æru / thy at havar thæn som til thera
gaar mz therem gaavom han faar af tho
thz fiærdha · Kombir han til tho mæth
sivom gaavo · han faar fran tho mz fæm /
Thy at syndughir may takir sik trøst
at synda a præstanna kvranga æptedøme /
Fyrra sidhan til at ~~f.~~ vara sik af tho
syndom som han reknadhe forblyghe
lica ok skæmelica · thy skal tho vara med
forbanilse æn andrum thy at the fortappa
sik mz sino ondo liwne ok skadha andra
mz sino æptedome / Fiærdhatidh sælia the
mik for thy at the skullo vigsla min licama
mz sinom munne the gioru værre æn iudas thy
at iudas ~~iudas~~ kændis vidh sina synd
ok angradhe sik æn thot mz ondom angr /
Æn thæsse tee sik ok sighia sik vara rætt
uisa / Iudas bar atir værdhit ok pæningana
som han saalde mik fore / Æn thæsse gioma
thz til sina nytto / Iudas saalde mik for
thy iak hafdhe atirløst værldina · ok
thæsse sælia mik sidhan iak ~~hat~~ atirløsde
værldinna · ok æn hava the varkuna ok
mit blodh / Iudas saalde mik for en sap
nd pæningh / Æn thæsse sælia mik for alla hada
køpskat · thy at æn gaa the til mik vtan the
hopas sik nakat likamlikit gagn / Fæmpta
tidh hanna the mik sua som iudhane thulke

Nota

Diligenter

[

mik satto oc trodt Æn thässa sextia
mik j prest ok samman thrängia ok pina
hardhelica Æn thu mat spöria huru
mangeldhan min gudhdomber ok mandomber
ær opinlikin oc maa ey synas vissælica
Jak skal sighia thik thz Min gudhdomber
oc mandomber ær opinlikin oc ey maa
gudhi handa nakat genumerdhoght
alla dyrmulse alla ädhir tho for thy
vilian so prestene haua at bliua j syndi
ne gora the mik thz mz a mot swa

nota

hardhelica sua som jak sattis j prestz
vm thz vare mögheliket Thy at prestene
hafwa tha synde som är skörlinnadher
oc giri mallan thässe sextia the mik
nar the hafwa fullan vilia at synda
sidhan the hafwa giort ämbitit ok
thrängia mik hardhelica sua som j pros
The fyrdha sina forbannadha qwinnor ok
sextia thom j tryggian stadh at the
maghin fulkomna sin losta mz thöm ok
the bortköra mik aff tho lustas the oc
blidhkas Æn mik som tho skapadhe vilia
the ey sea Een mine vin hulke preste
Een mine ängla hulkom j thiänin Æn
jak laghe for ether a altarino sua so
jak ligger for thom ängin adhra thorde
hanna mik vtan j vrödsins Æn the for
raadha mik sua som thiwa oc forradha
The hanna mik oblyghelica sua som
almoghans qwinnor the äru orhar Æn
tirva oc tho blyghias the ey at nalkas
mik som är gudh oc ärona kra Thy
sua som ysraels folke var sakt siku pla
ghor skulu koma ower ether Sannelica
The siku plaghor skulu koma ower prestena

Ca lj.

Guz modher taladhe Gud giwghe
varo mins sons owin at vtgiwta
hans blodh at the ängel sangthadho tha
dödhan Ædh thik thy at min son komber
mz storo harskapi at tala mz thik The
aptir kom han oc saghdhe jak liknadhe
mik for moysi j tekne sighiande at var
nit stodh som ower a höghro hand oc
vinstro var moises vtledde folkit
Sannelica jak är than moyses j tekne
hulkin som vtledde cristit folk thz är
at jak oplat thom himerike ok Jak
tedhe thom vaghin at hulkom the
skullo gaa fralsande tho af dyäfle
nom sua som a pharaone hulkin thom
hafdhe nidhertrykt Jak gik sua so millo
twa haffsins mura a höghro hand ok
vinstro sua at annar skulle ey meer fra
ga oc annar ey til ryggia gaa vta stada
sua baathin Thesse twe mura varo tw
lagh Forsta var gambla laghit hulkit
thz ey skulle länger fram gaa Annor
var the nyo laghin thz ey skulu til ryg
gia gaa Mellan thässe twa mura sua
fastelica standande gik jak fram til kor
sit sua som ower rödha hafwit Thy at
aller min licame var rodher giordher af
blodhino ok trädit var rot giort thz
for var huit Spiritit var rot giort oc
jak atterlöste mit fangadha folk at the
skulle älska mik Æn wael som tekna oc
menas mz prestene glömdo mik oc älska
annan gudh thy at sua som jak for saghdhe
The älska een forgyltan kalff mz hulko
som menas mz världinna astudan hulke
thom är fore än köthsins lusta oc brund
i thom vm varldinna astudan Tha staar
starker mz fotom oc hofdhe oc mz sualg
sins strupa the haua mik sua som for
affgudh oc läsa atir ower mik at jak
skuli ey vtgaa The offra mik röghelse Æn
thz thäkkis mik ey thy at the gora thz
for sina skuld oc ey for mina The böghia
mik sins vilia oc lydhno knä oc tho
til sina astudan at jak skulli gifwa tho
nakat värlzlikit The ropa Æn min ören
höra thom ey thy at the ropa ey mz gu
dhelikhet oc ey mz ätualt O alt himi
rikis härskap jak vtualde prestena ower
alla ängla oc vetuisa män oc jak gaf
thom ensampnu vald at hanna min lica
ma Æn jak hafdhe vilit at hafdhe
jak maat haua vtualt nakan ängil
til tholikt ämbite Æn sua mykit äl
skadhe jak prestena at jak gaf tho swa

storan hedhir oc iak skipadhe tho at the skullo staa for mik sua som i siko skipelso alla thrappom / At the skullo tholugha vara sua som faar stadhugha sua som goor grundualle mur fullinghadhe oc thruughe sua so(m) riddara snielle som orma blygha som jomfru rene som ängil brennande i älskogha sua som brudh til sins brudhguma sängh Men nu hava the aldra vaxst bort vänt sik / thy at the äru grymme sua som rifwande vlfua älla diur the engo dagha i sinom hungir / gifwa engo hedhir oc blyghas änkte Annan tidh äru the ostadhoghe sua som sten i losom mur / thy at the vantrosta af grundualleno so iak gudh är / at iak formaa ey gifwa tho nidz thorftelik thing älla at iak vili ey oppe halla oc fordha thom Thridhia tidh äru the i myrkio sua som thiufua hatande i lastana oc syndana myrkio oc ey äru the thruughe oc dyrue sua som godhe riddara at stridha for gudz hedhir älla at gaa til manlica gerningha / Fiärdha tidh sta the sua som asna the plägha böghia oc luta hofwodhit til jordhinna Sua oc the fölske oc osnielle thänkia al tidh oc astunda nyuuarande thing oc jordhelikin oc aldre komaskulande thing / Fämpta tidh äru the oblyghe sua som almingx kunor the gaa fra til mik i hövo hamp oc bonadh havande alla sina limi redho til skörlivnadh / Siätta tidh äru the fulica smittadhe oc orene sua som mz tiäru ok alle the som gaa til thera / smittas af tho / Siunda tidh äru the ledhe oc vanuule sua som syan oc lättare vare mik at gaa til syama än at hava lusta mz tho Sua äru the ledhe oc alt himerikis härskap havir stygh mot thom / Huat varo fulare än at nakar vände sin bara mun til sinna nidhiro limi oc aate sin orena thräk oc drukke sit orena vatn / Sua äru thässe fule oc ledhe i mine asyn / Nar the i fora sik prästa kladhin hulkin som äru sialwa kladhe i tekne / thy at the tekna at sialin skulle tholik vara mz renlikhet / i fora the sik som sanne forvaxdhava / thy sua so(m)

Nota ista

thägn som havir givit sina tro sins hära ovin / Nu han skal sta älla stridha mz sinom hära mot ovinenom gör han slyo sin vakn at the skuli ey skadha ovinenom Sua thässe nar the i fora sik mässokladhi hulkin som äru sialwa kladhe i tekne thz the skullo mz vaknas oc bivaras for dyäflenom tha äru the al slyo giordh at the skullin ey skadha dyäflenom oc at han skuli ey rädhas thom / Nu thu mat spöria huru the äru slio giordh / Ändelica nar the i fora sik atirhaldz sins vakn äru the slio giordh vm skörlivnadh oc thy stinga the ey älla saurgha dyäfulin / Nar the i fora sik kärlekxsins vakn skadha the han änkte thy at the äru slio giordhe vm älsko oc thy thässe vakn älla kladhin som tekna dygdhenar thz the skullo i föras / äru ey til hiärtans bärn vtan til ensampna syndinna sua som forvadhava plägha annat tee oc annat göra / O mine vini / Sua gaa thässe forbanadhe prästene skrymtelica til mik sua so(m) forvadhava / Tho at vm ens iak som är sielf gudh ok hära ok alla skapadha thinga i himerike ok jordherike / Jak kombir til thera oc iak ligh for tho a altareno sandir gudh oc sand man sidhan the hava sakt the ordhin som thz til höra thz min licame mz göris. Tha kombir iak til thera sua so(m) brudgume / at iak skulli hava mz tho mins gudhdoms hughnadh oc losta / Ma nar the bära mik til sin mun. tha gar iak fran tho mz gudhdo oc madom / ok dyäfullin hulkin som flydhe i sins hära närvaru kombir atir til thera gladhir / O mine vini hörin. nu hulka värdhelikhet jak gaf prästomin for allo änglom ok manom / Jak gaf tho först fem godh thing / Först vald at binda oc lösa i himerike oc jordherike / Annan tidh gaf jak tho vald at göra min vin af mino värsta ovin. oc min ängil af dyäflenom / Thridhia tidh gaf jak tho vald at prädhica min ordh / Fiärdha tidh vald at vighia ok

pm
2m
m
3
4

hælgha min licama thy ængin ængil for
ma at gøra / Femta tidh gaf iak tho
vald at hanna min licama hulkit so
ængin prester thordhe gøra vm iak laghe
for them / En nw kæro iak fæm thing ower
Nota
them / Forst at the oplata hælwite ok
ætir lykkia himerike / Annan tidh at the
gøra min owin af tho som var min vin
Ok the sarghia tho mz thwem saarom som
koma til thera mz ens saare / Thy at nar
kan seande prestena skændelica liwne
thænker mz sik mædhan prestena gøra
sua mykla hælla maa iak gøra thy ||
Thridhia tidh gøra the min ordh til
ækkte / Stadhfæsta sina loghin ok neka
mina samd / Fiærdha tidh sælia the mik
mz sinom mønom thy the skullo mik mz
hælgha ok vighia / Femtatidh korsfæsta
the min licama bæskare ok sara æn iu
dhane / Seen mine vini huat the ætir
gælla mik hulka som iak vtualde ok
sua ælskadhe iak tilføghdhe them mik
mz minom licama ok the syndlosa vart
band thy skulo the domas sua so forræ
dhara ok ey som prester vtan the bættra sik
hym
Maria gudz modher taladhe . Dott
minz a mins sons pino thay komb
ns / Tha syntis sancte Iohannes baptista ok sag
dhe / I thusanda aarom var aldre sua
Nota
stor gudz kærlekhe ower værldena som nu
ær / Thy æptir saghdhe gudz son til sina
brudh / En tima ær mz mik af vphoue
no ok æ huru mange tima mz them ær
tha ær ey vtan som een tima ok stud
Nota bn
om mik / Iak saghdhe thik for af prestomen
at iak vtualde tho ower alla ængla ok
mæn Nw æru the mik dyupelicare ower alla
andra / Tha syntis dyæfflane hawande
ena skal i sinom hando ok saghdho til
domarin / See kæmpin / Domarin suaradhe
thy at licamlica ok værilz mænniskior for
moghu ey høra alla begripa andelik
thing ok andelikt værilz ogha forma at
see andelik thing vtan mz likalikom lik
nilsom / Thy for hannum skuld so hær nu

nighir staar huars vndirstandilsa ogh hon .
iak vpuækkir ok oplatir / Enghin mz huat
vatt i hafwin the siælena / The suaradhe
Vi hafdhom hona for tho vattir ælla saka
skuld ok syndir // Forst var han vndir os
ok nædhir mer æn vi i threm thingom / Tha
var ok os lica ok iæmpn i threm thingom ok
var han ower os i threm thingom / Forste vtti
ær at tha var vrantil godhe ok snartil
ondir / Annar at tha var studo fullir mz
sine giri ok sualghe ok studo asthiolt tha
for sins licama nytto ælla krankdom / Thrid
=thia tidh var tha studo grymbir i ordho
ok athæfom ok studom var han grymher
ok ælska nidhirthrykt for nakra sak hono
siælwo nyttogha / I threm thingom var tha
ok likir os thy at vi fiollom for thyn thing
som ær høghfærdh afund ok giri / Han
hafdhe ok thessin threm / I threm thingom
var han ower os ok mere i ælsko æn vi thy
at tha var prestir ok handteradhe thin licama
Forst for thy at han ey gömde sin mun
thy han skulle mz læsa ok framføra thin
ordh vtan suasom thiudir plaghe gøø
sua framfordhe han thin ordh sua som
thiudir // Nar han framfordhe thin ordh
tha rædhdoms vi suasom then som høre
nakat rædhelikt liudh for hulkit vi
bortgingom ginstan rædde for honom
En han stodh kwar vtan rædhogha ok
blyghdh / Annan tidh gömde han ey sina
hændir mz hulko han hanadhe thin re
nasta licama vtan smittadhe tho mz allo
lastelico / Nar tha handladhe thin licama
mz sinom hando hulkin sanctica ær thu
same licamin som var i iomfruna quidh
ok korsfæster var tha rædhdoms vi suaso
then man som slaghin var mz rædhogha
i allom licamenom / En thot vi rædhdoms
ey af nokrom kærlek vtan af thin valdz
makt rædhdoms vi ok for thins myklo
dygdh / En han stodh orædder ok aktadhe
thik ængte ælla rædhdis / Nar tha thridh
tha tidh tok thik til sin mun / huars
mundir sua var som orenasta kar fult
mz alle fylsko / Tha varom vi suasom the
mæn ther sind loste varo ok skøluadhe

i allom kinom thin ängla makt haua oc vi varom sua som dödhe for räddogha skuld / Än thot vi ärom ododhelike / oc than skalff ey ok räddis ey at hanna thik / Vtan for thy at valdz thius tha höfdhe ey at ängla i sua skyndelikt kar / thy gik thu bort fran thono mz thino hudhdom oc madom oc tha blef ater ensamin ok vi som for räddogha skuld gingo fran thono ena stund / komom atir ok thas mz vare gärdh / Allo thässom ordhom gik tha os i thässo oc thy äghom vi than mz rät / Thy madhan thu äst rättir domare hör os rättuisan dom ouer thässa siälina / Domaren suaradhe iak höre huat i vikrafthin / Vtan thu usul siäl sigh hulkin vilia thu hafdhe i thins liffs ända nar thu än hafdhe thit samit oc thins licama styrk / Siälin suaradhe min vili var at vtan ända synda oc aldre af lata / Vtan for thy at iak viste at iak skulle ey äuärdhelica lifwa thy stadhgadhe iak i mino vilia at synda ält til ytarsta punctin ok i tholke ält skildis iak af kroppeno Tha sagdhe domarin thät samuit är thin domare thy sigh i thino samuit hulkin dom thu forskylladhe Tho suaradhe min domber är beskasta pina oc värste bliffwa skuladhe for vtan ända vtan alla miskund / Sidhan dyäflane hafdhe hört domin börthingo the mz hanne Tha sagdhe var herra til sina brudh Se min brudh huat prestene göra mik Jak vt valde tho for allo änglom oc manom ok iak hedhradhe tho ouer alla Vta the reta mik til vredhe ouer alla iudha oc hedhninga oc ouer alla dyäfla /

Jak är suasom thin brudhgume hulki som mz allom kärlek ledhe sina brudh i sit hws Sua til fögdhe iak mik prestene mz minom licama at the skullin vara i mik oc iak i thom / Vta the suara mik suasom horkonan suara sinom bonda Thin ordh thänkias mik ey thina rikedoma äru fafänge thin luste suaso ether

Jak hatar thre thom thär iak meer älska oc iak vil hälder folgha Thusslo din suara for thy at iak är siälfu o min brudh hör mik oc bidhia hällir än thu bort gaar / thy at thin ordh skulu vara min ordh / thin vili min vili thine rikedoma mine rikedoma thin luste min luste Hon ville ängalund göra vtan gik bort til the thre Nar hon hafdhe sua länge bort gangit ok brudhgomin alla bondin hanna synas ey tha sagdhe then förste som är väruldin til hanne thät är vaghia skylit oc iak formar ey länger at folia thik thy vil iak halva alla thina rikedoma / Annar som är kroppin sagdhe iak är dödhelikin oc iak skal vardha madhka matir ok hon är odödhelik thy atirlatir iak hona här / Thridhi som är dyäfullin sagdhe iak är ododhelikin oc iak skal vara for vtan ända thy skal thässin folgha mik for vtan ända mädhan hon ville ey vara mz sinom mane Sua göra mik thässe forbanadhe prestene / the skullo vara suasom min limbir oc sua höghelike for androm som fingrin i handinne / Vta the äru värre än dyäfullin oc thy skulu the dömarin sänkias i helfuite vndir alla dyäfla vtan the bätra sik / Jak kalla tho suasom brudhgume plägher göra / Jak gör thom ält thät iak formar oc the gaa ä thes längra bort at iak kalla tho meer / Min ordh thänkias tho ey mine rikedoma äru tho ledhe oc thunge / the styggias vidh min ordh suasom vidh ätir / Jak löp äpte tho manade tho suasom mildir fadhir Jak vmbär mz tho suasom tholughir oc fiärre tha iak lokkar tho oc draghar tho til mik mz mino gafwo suasom godhir brudhgume / Än the burtuända sik ä thäs meer / at iak kallar tho meer / The älska thre vini meer än mik Förste är väruldin Annar är kroppin Thy skal then thridhi som är dyäfullin taka tho oc aldre släppa tho thy är tho

no

See at the vordho nakatima præste oc mine limi. Thæn præstin som nw do hafdhe thry thing. Først hoghfærdh thy at han var klædhir som biscop. Annarradh lonadhir af sinne snille. Thridia tidh bøghdhe han sin vilia til alt thz han ville oc hans licama thækktis han hafdhe studhom atirhald for sins licama helso skuld oc giordhe hvat honom thækktis ey æptir mino vilia. Nw hvat dugha honom nw tholik thing. Thy ær han nu for mik suasom halff vittin ma fulita luktadhe oc fullir mz boldom oc vrmo kroppi. ffor hofuart ær han nu glømd for mik oc skal glømas af manom for sin eghin vilia skulu madhkanecta ka has kropp oc dyæflana sialina pinadhe honom for vtan ænda. O vsle see hvat the ælska oc hvat the giøra hvar ær nu has sial. hvar ær gozit hvar ær hedhrin hvar ær æran han hafw nu æværdhelica skam for hedhrin. The kopa litit som ær værzlikin hedhir oc tapa mykit som ær æværdhelikin glædhi. See thollko at the varo nakatima fødde thy at the skulu falla diupare nidhir i helwitte æn nakor annar. Gudz modhir maria lofuar hær sin son ok han hona ok hon ærna ok vøkter nadhe allom varandom i skærslo elde ok i værldinne Capitulum L

Himerikis drotning taladhe til sin son. O min son vælsighnadh vari thit napn vtan ænda mz thinom gudhdome hulke som ær vtan ophof oc vtan ænda. I thino gudhdom æru thry ædhelik thing. Som ær vald oc snille oc dygdh. Thit vald ær suasom mæst brinnande eldir for æn sua som mæst brinnande eldir for huilkom alt thz so fast ær oc starkt veknas som thort stra for elde. Thit snille ær suaso hafwit som ey kan ofas for thy at thz ær stort oc mykyt oc var thz flødhe flytir thz ofwir dala ok hol bergh. Sua kan oc thin snille gripas ælla opletas huru sniællica thu skapadhe mænniskiona oc skapadhe mannin ofwir hvaria thing kreatur. Huru sniællica thu skapadhe foghlana i vædhrino diurin a iordhinne fiskana i hafwino oc gaff hvario eno sin tima oc skipilse. Huru vndlica thu gifwer allom lif oc fortakir. Huru sniællica thu gifwer osniællom snille oc fortakir snille hoghfærdhoghom. Thin dygdh ær som solinna lius hulkit som liuse i himpno oc opfylle iordhinna mz sino liuse. Sua mætte thin dygdh ofwro thinghin oc nidhro oc opfylle al thing. Thy vari thu vælsighnadhir min kære son thy at thu ært min gudh oc min hærra. Sonin suaradhe. O min kæresta modhir thin ordh æru mik søt thy at the fraganga af thine siæl. Thu ært suasom daghrad thz vpgangir mz clarhet. Thu skeyn ofwir alla himlana thit lius oc thin clarhet gik ofwir alla ænglana. Thu drokt til thik mz thino klarhet sanno solina thz ær min gudhdom sua mykit at mins gudhdoms sool komadhe i thik fæste sik i thik. Af hvars hita thu ært het giordh ofwir alla i minom kærlek. Af hvars skini thu ært lyst ofwir alla mz mino snille. Jordhinna myrk æru bort gagin oc alle thi[illegible]pnane æru lyste vm thik oc mz thik. Jak sigher i mine sanind at thin [illegible] renlikhet thz mik thækktis ofwir alla æn[illegible]glana drogh min gudhdom i thik at thu skulle vpfyllas af mins anda hita mz hulko thu incluktte sanan gudh oc sannan man i thinom quidh. Af hulko mannin ær lyst oc ænglane gladhi giordhe. Thy vari thu vælsignadh af thino vælsignadha son thy skal ængin thz thin bøn vara til min thz ey skal høras oc alle skulu faa nadha vm thik oc for thina skuld the so bedhas miskund mz tho vilia at the vilia bætra sina synd. Thy at sua som hitin gaar fram af solinne sua gifs allo miskund vm thik thy at thu ært suasom fulflytande kelda af hulke miskund flyter vslom. Modhorin suaradhe sonnom anna tidh. Al dygdh oc æra vari thik min son thu ært min gudh oc min miskund. Af thik ær alt thz got jak hafw. Thu ært suaso sædh hulkin som ey sadhis oc tho væxste ok gaf af sik hundradha falla frukt oc thusanda falla thy at al miskund gaar af thik oc for thy at tho ær otalikin mathon vil teknas i thudvadha falla tali j hulko fulkomlikhet mærkis Thy at af thik ær al fulkomlikhet oc huar then som fulkolik ær han haver fulkolikhetina dygdhe af thik Sonin suaradhe Sanctica min modher ok signadhe thu mik the sædh som ey sadhis ok tho vaxste thy at jak kom j thik mz mino gudhdom oc min mandombir saadhis ey af samblande ok tho vaxste han i thik Aff hulko allom flot mistud thy sagdhe thu ok Nu for thy at thu dragher mistud af mik mz thinom mundz sotasto ordho thy bedz huat thu vilt oc thz skal givas thik Modherin suaradhe O min son thy at jak fik mistud af thik thy bedhis jak vslom manom hialp ffire stadha æru forste ær himerike j hulko ængla ok halgha siæla ænkte vidhirthorva vta thik som the hafva thy at j thik hava the alt got Annar stadhin ær hælvite oc the som thr æru the æru opfylte mz ilzsko oc vtelukte af alle mistud thy kan ænkte mera in gaa til thera af godho Thridhi stadhin ær thera som skulu rensas j skærslo elde the vidhirthorfva thræfalla mistud thy at the pinas thræfalleca the drøvas j hørslene thy at the ænkte annat høra vtan pinona oc vsælomna skria the thwingas j synine thy at the ænkte see vta sina vsæls the plaghas j thamtnine thy at the kænna othollik eldz hita oc hardha pino O min kæra oc min son gif thom thina mistud for mina bøne Sonin suaradhe Gærna skal jak gifva tho thræfalla mistud for thina skuld Forst skal thera thorst lytas thera syn skal millare vordha oc pinan lættare ok mindre Ok æn the ok hulke som hælzt som j thænna timanom æru j thyngsto oc storsto skærslo eldz pino skulu koma j midhlasta pinona oc the som æru j the midhlasto skulu koma j the lættasto Æn hulke som æru j lættasto pinonne skulu fara til hvilo Gudz modher suaradhe O min kæra lof ok hedher vari thik Ok genstan saghdhe ho til sonin O min kære son thæn fiærdhe stadhin ær varldin oc thænna inbyggiara the vidhirthorfva thry thing Forst idhrugha for sina synde Annatidh nadh oc makt at gøra bædhring Thridia tidh styrk at gøra godha gærninga Sonin suaradhe Huar them som akalla thit nafn ok hava hoop til thik mz forakt at bætra sina synde han skal faa thæssin thry oc æn thr ok himerikis rike For thy at sua mykin sotme ær mik j thino ordho at jak maa ænkte neka thz thu bedhis Thy at thu vilt ænkte annat vta thz som jak vil Thu ært visselica suasom liusfaste oc brinnade liughi i hulko vtslakt lius optændas oc optænd lius maktas Sua af thino kærlek hulkin so opfor j mit hiærta oc drogh mik til thik skulu the lifna som dødhe æru j syndomen oc the skulu maktas hulke som æru slwo som af røk suarte ok lati oc kalde j thinom kærlek skulu vidhr kuækkias &

Xpus liknar hær fagherlica sina sotasto modher vidher thz blomster som vaxste j dalenom ok høghdhe sik ovir bærghin Capitulum li

Maria Gudz modher taladhe til sin son O min son ihesu xpe vælsignat vari thit nafn Hedher vari thino mandom ovir al skapadh thing Sva vari thino gudhdom ovir al godh thing hulkin som ær en gudh mz thinom mandom Sonin suaradhe O min modher thu ært lik thy blomstre som vaxste j lenom dal vidh hulkin dal fæm høgh bærgh varo thz blomster vaxste aff threm roto mz vaxto stighal ella bull thr ænga kunota ella vraghlighet hafde Thz blomster hafdhe fæm bladh ful mz allom sotma Dalin vaxste op mz sino blomstre ovir thæssin fæm bærgh ok bladhin vtvido sik ovir alla himna høgdh oc alla ængla chora O min ælskelica modher thu ært thenne dal for thina ødhmiukt skuld thz thu hafdhe for allom androm Thin ødhmiukt gik ovir fæm bærgh Forsta bærghit var moyses for thz valdit tha hafdhe ovir mit folk sua som thz hafdhe varit jnlukt i has næfvom Æn thu jnlikte alla laghana j thino quidh thy ært thu høghre æn thz bærghit Annat bærghit var helias thet sua helight var at tha var optaki i helagham stadh mz siæl ok likama. Æn thin siæl o min kæræsta modher var optakin ofwer alla ængla chora ofwer gudz sæte ok thin renaste likame mz hanum thy æst thu høghre æn helyas. Thridhia barghit var samsons styrkir ofwer alla mæn tho han ofwervan han mz sine siuklekhet æn thu forvant ofwervan mz thine styrk. thy æst thu starkare æn samson. Fiærdha barghit var dauidh hulkin som bar ma æpter mino hiærta ok minom vilia ok tho fiol han i synd. Æn thu min kæra modher folghdhe allom minom vilia ok aldre syndadhe thu. Fæmpta barghit var salomon hulkin som var fulder mz snille ok tho var han daradher. Æn thu min modher vast ful mz alle snille ok aldre vast thu skrøkin ok en osniæl thy æst thu høghre æn salomon.

Blomstrit fra gik af threm roto thy at thu hafdhe thry thing af thinom ungdom so ær lydhna ok kærlekir ok gudhelik understandilse. Af thessom threm roto opuæxste alldra rætasta stiælker bra nabar knet alla wranglek thy ær thin vili hulkin ther aldre boghis vtan æpte mino vilia. Thæt blomstir hafdhe æmuxel fæm bladh thet opuæxste ofwer alla ængla chora. O min kæra modher thu æst sanclica thæssa fæm bladhanna blomstir. Fyrsta bladhit ær thin hæuisklikhet hulkin sua mykin ær at mine ængla hulke so æra hæuiske for mik nar the see ok skodha thina hæuisklikhet saagho the hona vara ofwer sik ok mer æn thera hælaghet ok hæuisklikhet thy æst thu høghre æn ænglane. Annat bladhit ær thin miskund hulkin sua stor var at nar thu saa aldra siælanna ysæld vanskunadhe thu tho ok tholde mæsta pino i mino dødh. Ænglane æru fulle mz miskund tho thola the aldre sorgh. Æn thu min millasta modher miskunadhe vslom nar thu kændhe alla sorgh af minom dødh ok vilde tho for miskund skuld hælder thola the sorghena æn vara skild ok lotløs af hanum thy ofwergik thin miskund alla ænglanna miskund. Thridhia bladhit var thin milhet ok spaklikhet. Ænglane æru spake ok vilia allom got æn thu min kærasta modher hafdhe vilia i thine siæl ok likama sua som ængil for thin dødh ok giordhe allom got ok ængom nekta thu thin milhet. Ok thy ær thin milhet ænglanne høghre. Fiærdha bladhit ær thin vænlikir thy at ænglane skodha hwars annars fæghrind ok alla siæla ok aldra likama ok andra. Æn thina siæl fæghrind see the vndir ofwer al skapadh thing ok thins likama hæuisklikhet gaa ofwer alla mæn som æru skapadhe ok sua ofwergik thin fæghrind alla ænglana ok al skapadh thing. Fæmpta bladhit var thin gudhelike luste thy at ænkte lostadhe thek vtan gudh sua losta ok ænkte ænglana vtan gudh ok hwar thera kændhe ok kæne sin losta i sik. Æn nar the sagho thin lustilse i thik til gudh sagho the i thera samite at thera loste bran i tho sua som kius i gudhelicom kærlek. Æn thin losta sagho the vara sua som brinnande baal mz mæst brinnande eldh ok sua høghan at hans lughi nalkadhis minom gudhdom. Ok thy min sotasta modher bran thin loste at ofwer ængla chora. Thæt blomstir so hafdhe thæsse fæm bladh som ær hæuisklikhet ok miskund ok milhet ok fæghrind ok høghste gudheliken loste var fult mz allom sotma. Æn hulkin som vil smaka sotman tha nalkis sotmanom ok taki han i sik. Sua giordhe thu min godha modher thu vast sua sot minom fadher at han tok thik alla i sin anda ok thin sotma thækte hono ofwer al thing. Blomstrit bær æmuxel frøø af solinna hita ok dyghdh af hulko fructin vaxe. Sua the valsignadha solin min gudhdombir tok mandom af thino iomfrulicom inælvo thy at alla handa fæddh ther hon saas blomstras ok vaxe i thølkit frøø ok frukt som fæddhin var. Sua varo mine limi like thinom limom i skapnadh ok ænlite tho var iak man ok thu vast quinkons iomfru. Thæssine dal ær ophøghdher mz sino blomstre ofwer al

bixugh nar thin likame var ophøghdher ofwer
alla ængla chora mz thinne hælagasta siæl

Jomfru maria bidher sin son at hans
ordh skuli vtuidhgas vm værldina oc
rotas j thæs vinz hiærtom oc tha likna
hona vidh ædhla blomster vaxit j yrta gardh

Himerikis drotning taladhe til sin son
Vælsignadher vari thu min son oc min
gudh oc ænglanna hærra oc ærona konunger Jak
bidher thik at thin ordh som thu taladhe skula
rotas i thinna vina hiærtom oc tilludha
tho sua fastelica sua som thz bikit ællar
tiæran mz hulka noa ark vardh smordh
oc tiæradh thz ey bølghior oc ey vædher
formatte sundir løsa Ok bidher jak at thi
ordh skulin vtuidas ofwer værldinna sua
som grena oc sotasta blomster hulkra lukt
vidhgula stænkis oc at the skulin æmuæl
gora frukt oc søt vordha thænom vinom
sua som daktilus thuars sotme mykyt
lustar Sonin suadhe Vælsignadh vari thu
min kæra modher Min ængil gabriel sag-
dhe thik Vælsignadh vari thu maria for
allom quinnom Oc jak bær thik vitne at
thu æst vælsignadh oc hælghast ofwer alla
ængla chora Thu æst sua som blomster j
yrtagardh hulkit thz mangra handa
vællukande blomster vm kring staa tho
ofwerfaar thz al annor blomstir j lukt oc
faghrind oc dygdh Thæsse blomster æru
alle vtualde men af adam oc til vær-
ildinna ænda hulka som varo planta-
dhe j værldinna yrtagardh oc skinu
mz mangfallom dygdhom Æn mællan
alla thom som varo oc æru hær æptir
koma skulande vast thu høghelicast j
ødhmiukt oc godz lifwernis lukt Ok j
thins thæs kiæsta jomfrudoms faghrind
oc j alra halsins dygdh Jak bær thik
vitne at thu vast meer oc tholde me-
ra i minom pinu tima Æn nakar martir
Ok j skællicoo atirhalle vast thu mere æn
nakor confessor J miskund oc godhuilia
meer æn nokor ængil Thy skal jak ro-
ta oc stadhfæsta min ordh j mina vina
hiærtom sua som starkasta bik The
skulu vtuidhgas suasom vællukande blomster
ok gøra frukt suasom sotaste dactilus
Thz æptir taladhe var hærra til sina brudh
Sigh minom vin at han vtthydhe thæssin
sama skrifwadho ordhin grantlica for sino
fadher thuars hiærta som ær æptir mino
hiærta oc at han antuordhe tho sidhan
ærkebiskopenom oc thz æptir andro bysc
Ok nar the hawa tho grantlica vndersta-
dit tha sænda thom til thridhia biskopi
Sigh thonom æmuæl a mina vægna Jak
ær thin skapare oc siælinna atirløsare Jak
ær gudh hulkin thu ælska ofwer al thing
Se ok skodha at siælanna hulka jak atir-
løste mz mino blodhe æru sua som thæra
manna siæla som ænkte vita af gudhi
oc æru fangna af dyæflenom sua grym-
lica at han pinar thom i allom limom
sua som j thrangom pressu Thy vm min
saar oc pina smaka thik j thinom hugh
Ok vm thu rekna nakat vara værdhugha
thæn værk oc pinor som jak tholde
tha tee mz gerningomen huru mykyt thu
ælskadhe mik Ok læt min ordh hulkin jak
taladhe mz minom mun opinbar vardha
Ok før tho siælinna til paafwas Oc jak
skal giffwa thik mina nadh oc min anda
at thu skalt formagha at sætta tho so
missæmiande æru i mit napn af the makt
som thik ær gifwin vm the tvo mino or-
dhom Ok thz ofwer til mina ordha med
opinbarilse skalt thu føra thæra vitne
mz thik til paafwas som min ordh thæk-
kias Thy at min ordh æru suasom talgher
hulkin sua myklo raskare smælter huru
myklo meer hetin ær snay til æn hwar
ængin ær hetin thz vtprøuas talghin oc
kombær ey i mælluin Sua æru oc min ordh
huru myklo meer mannin ær brænande
af mino kærlek nar han æter thom ok
tugga Sua myklo fetare vordher han j
himerikis astundan oc gudhelico ælskogha
sotma ok brinder sua myklo meer til min
kærlek oc ælskogha Æn hulkom min ordh
thykkis ey the hafwa sua som ister i mun-
nenom hulkit the opsputta af munnenom
oc mædhir tuadhga ginsta the thz smaka
Sua forsmaas min ordh af somlicom thy
at andelica f thinga sotme smakas ey

ælla thækkis tho landsins hofdhinge huilkin thz iak vtualde til min hin ok iak giordhe fanchta min tha skal thæssa thik vidhrthorftelik thing ok thina fordhan af væl afladho godze

Hær sighir huru iomfru maria lofwdh sin son ok tha hona ok huru hon teknas mz thæ archinne so var i gamblo laghome Ca. liij

Iomfru maria taladhe til sin son væl sighnadhir vari thu min son ayn gudh ok ænglanna herra thu æst thæn hwars röst prophetane hordho hwars licama apostlane saagho huilkin thz iudhane ok thine ovine hannadho. Thu æst ecy gudh mz gudhdo ok madom ok thom hælgha anda. Prophetane hordho thin anda. Apostlane saagho thins gudhdoms æro. Iudhane korsfæsto thin mandom. thy vari thu vælsighnadher vtan ophof ok vtan ænda. Sonnin swaradhe. Vælsignadh vari thu thy at thu æst iomfru ok modhir. Thu æst the archin som var i gamblo laghonum i huilke thry thing varo som var aarons vandir som blomstradhis ængla brödhit ok laghanna taflor som laghin varo skrivadh i. Thry thing varo giordh mz vandenom. Först var han omskipt i een orm huilkin thz tha hafdhe ænkte etir i sik. Annan tidh var hafwit atskilt ok synd skipt mz honom. Ok thridhia tidh var vatnit vt leet af hællinne mz honom. Iak som laa i thinom quidh ok tok madom af thik teknas mz tho samma vand. Iak ær först vædhelikin minom ovinom sua som ormen moysi thy at the fly fran mik sua som af etir orms asyn. Ok the rædhas ok styggias vidh mik sua som vidh etirorm. Æn thot iak ær vtan alskonna etir ok full mz alle miskund. Iak ladh mik hallas af tho om the vilia. Iak atirvændis til thera om the leta mik. Iak lop til thera sua som modhir til tappadhan son atirfunnin om the kalladhin mik. Iak frambudhe tho mina miskund ok iak forlatir tho thera synde om the ropa til mik. Thz gör iak tho ok æn styggis the vidh mik suo som vidh etirorm. Annan tidh var vatnit synd skipt mz thæsso vand nar vægher til himerikis huilkin som var atirlukt for synderna skuld var vplatin mz mins blodz vtgiudilse ok min værk. Ok tha samelica sundskiptas hafwit ok giordhis vægher thz aldre var for vægher. Nar aldra mina limaledhir gik til hiærtat ok hiærtat brast for værksins ofmatta storlek. Tridhia folkit var leet ofwir hafwit ledde ey moyses tho genstan i thz landit som tho var lofwat vtan i ödhkenna at the skullo thær prövas ok lærras. Sua ok nu æn thot folkit hafwir takit mina tro ok min budhordh tho inledhas the ey genstan i himerike. Vtan thz ær vidhrthorftelikit at the skulin prövas i ödhkenne som ær værldin huru the ælska gudh. Æn folkit rette gudh mz threm thingom i ödhkenne. Först for thy at the giordho sik afgudh ok baadhe til thz. Annan tidh thy at the girnadhis thratha da köt som the hafdho hafdh i egipto. Thridhia tidh i höghfærdh nar the villo opfara at stridha mot sinom ovinom vtan gudz vilia. Sua synda nu mangistonar mot mik i værldinne. Först hedhra the ok dyrka afgudh thy at mannin ælska meer værldena ok the thing i hænne ærv æn tha ælska mik som ær thera skapare. Thy ær værldin thera gudh ok ey iak. Iak sagdhe i mino ewangelio at ther so thit liggiande fæ ær ælla dyra hafwor ther ær thit hiærta. Sua ær værldinna fæns liggianda fæ thy at tha haldz sit hiærta til hænne ok ey til mik. Thy sua so the i ödhkenone fiollo mz swærdh i licamano. Sua skulu thæsse falla i æwærdhelica fordömilse swærdh til siælinna i huilko fordömilsom the skulu lifwa for vtan ænda. Annan tidh syndadho the girnadhis at æta köt. Iak gaf manenom al vidhrthorftelik thing til hömsklikhet ok matto. Æn tha vil hafwa al thing omatelica ok oskællica thy tha ville lifua skörlica vtan atirvændo vm hans natura formatte thz. Drikkia vtan atirhald ok girnas vtan matto ok aldre aflata sik synda æ mædhan tha formatte at göra synd. Thy skal tho hænda suasom tho i ödhkenone at the skulu dö mz bradho dödh i licamenom for thæsse lifsins

fuirtlikhet

sturlikhet oc lifwa for vtan ända j mino til siälinne. Thridhia tidh syndadho j ødkenene mz höghfärdh thy at the vildo opfara til stridh vtan gudz vilia. Sua vilia menenne opfara j himerike mz sine höghfärdh oc tröstha ey a mik vtan a sik giørande sin vilia oc latande min vilia. Thy sua som the drapos af ovinom sua skulu thässe drapas af dyäflenom j siälinne. Ok thänna pina skal vara äwärdhelik thy at the hata mik sua som orm / the dyrka afgudh oc ey mik. Afguda sina giwi meer än mik. Älska sina höghfärdh for mina ødhmiukt. Tho är iak än sua miskundsamber at vm the vilia omuändas til mik mz ødhmiukt hiärta iak vil omuända mik til thera sua som mildir fadhir oc taka them til mik. Thridhia tidh gaf hälligh vatn vm thärma vad. Thässe hal är manzsins hardha hiärta thy at om thz slaas mz minom värdhogha oc älskogha ämbuat flyta ødhmiukthas taara. Ängin är sua ouärdhoghir ängi är sua gamlir vm han vände sik til mik vm tha inerlica skodha mina piino vm han athuakta mit vald oc godhlek huru jordhin oc träen bära frukt oc ey flyta tara af hans øghom ok alle hans limi opväkkias til gudhelikhet. Fämtadh var ängla brødhit j moysi ark. Swa o min kära modhir la ängla brødh oc hälgha siäla oc rätuisa mana j jordhrike j thik hulko thz ärke thäktis vtan min sötme hulko al väruldin är rädh ok gø na varin the vtan licamans födho vm thz vari min vili. Siätta tidh varo laghanna taflor j arkene. Sua laa aldra laghanna thra j thik thy vari thu väl sighnadh ovir al skapadh thing hulki som äru j himerike oc jordherike. Siundha taladhe jopnes til sina brudh ok sagdhe. Sigh minom vinom thry thing nar jak vngik licalica j väruldinne tempradhe jak sua min ordh oc gärnedom at gothe mäghin bärdho af minom ordhom thaes starkare ok hetare til godh thing oc onde vardho bätre. Sua som syntis j magdalena oc matheo oc andrum mangom flerum. Jak maktadhe ämnughl sua min ordh at mine ovine formatte ey at forkunna thom. Thy skulu mine vini hulkom min ordh sändas äru nodhga hetelica at godhe vardha af mino ordhom hetare j godho oc onde latin af ondo oc vaktin sik for mino ovinom at min ordh ey hindris. Vissolica jak gör ey meer orätt dyäflenom än änglomen j himerike. Thy at om jak vilde vel formatte jak at tala min ordh sua at al väruldin hørdhe thom. Jak formatte oc ämnughl at oplata hälvite sua at alle saagho hälvitis pinor. Vtan thz vare ey rätuisa thy at tha thiänte mänin mik mz rädhogha hulkin som skulle thiäna mik af kärlek thy at ängin skal ingaa j himerikis rike vtan thän som kärlek hafwir. Jak giordhe oc dyäflenom orätt vm jak toke thän som thaes vare mz rätt anduordadhir for syndinna skuld bort af hono vtan godha gärninga. Jak giordhe oc ämnughl orätt änglonom j himerike hulke som äru rene oc mäst brinnande j kärlek vm orens mandz ande älla siäl skulle jämkas them. Thy skal ängin inga j himerike vtan thän som rensadhir är j skärslo elde sua som gull. Älla sua pinadhir j godho gärningom ok dagglike bätring j väruldinne swa at ängin smitta är j hono hulkin som skuli rensas. Ok jak skal sighia thik huem min ordh skulu sändas vm thu vest thz ey. Thän är värdhoghir at haua min ordh hulkin som mz godho gärningom vil forthiäna at han maa koma til himerikis rike. Älla thän thz haver forthiänt mz godho gärningom forgangadhom. Tho skulu min ordh oplatas oc skulu ingaa j tho the söthma minulica hopa sin napn vara skrifwadh j liffsins bok. Thom smaka min ordh oc the haalda min ordh. Än thom som the ey smaka the skodha ordhin ok bortkasta thom ok vtspy oc vtspotta thom sinstan af.

Hær sigx huat som skil at godhan anda ok ondan anda Capitulum xiiij

En hælagher ængil taladhe til brudhinna sighiande Tvæ anda æru een oskapadher oc annar skapadher Oskapadher ande haver thry thing först ær han hetir Annantidh sötir Thridhia tidh veen Först værmer han oc gör hita ey af nokrom skapadhom thingom vtan af sik siælvo thy at han ær mz fadhrino oc sonено allra thinga skapare oc aluolldugher han gör heta siælina nar hon al brinder til gudz ælskogha Annantidh ær han söter nar siælinne ær ænkte söt oc thækkis ænkte vtan gudh oc hans gomiga aminnilse Thridhia tidh ær han veen sua at ængin synd maa finas j honom ænkte vanskapat ænkte rötelikit ælla vmskiptelikit Oc ey ær hans heti sua som eldz hins hite ælla solinna vtan hans heti ær siælinna inærste kærlekir oc astundan opfyllande siælina ok til föghiande honom gudhi Han ær söter siælinne ey som astundelikt vin ælla kötz loste ælla nakat annat værldzlikit Vtan thes andas sötelikhet ær olikneliken allom værldinna sötom thingom oc othænkelike them som honom ey smakadho Thridhia tidh ær thæn andin sua veen som solgislana i thulko ængin smitta ma finnas Annar andin thulkin som ær skapadher haver samuledh thry thing thy at han ær brænnande beskir oc oreen Först ær han brænnande ok optændande sua som eldin thy at the siæl som han boor inan oc ægher optændir han alla mz skörlivnadz oc vranga girinz elde Sua at the siæl som ær opfylt af honom gitir ey annat hoghsat ælla astundat oc minste studho for tholka giri licamlikit liff ok alla hedher oc huggnadh Annan tidh ær han beskir sua som galle thy at han optændir sua siælina mz sinom vranga lusta at koma skulande glædhi synis hænne vara ænkte oc æuerdhelik godh thing synas hænne vara flættia oc al the thing som af gudhi æru ok ho ægher gudhi at göra Sva hænne beskt ok leedh sua som spian oc beeskt sua som galle Thridhiatidh ær han oreen thy at han gör siælina sua fula oc raska til syndinna at ho blyghis af ængre synd oc thykke sik af ængre synd vm hon ræddis ey meer manna blygdh æn gudh Thy ær thæn andin brænnande som eldin thy at han ær hetir oc brænnade til at göra vranglikhet oc optænder andra mz sik Han ær beskir thy at alt got ær honom beeskt ok vil at thz vordhe androm beeskt mz honom Han ær oreen thy at han lostas af orenlikhet oc vil hava andra sik lika Æn nu mat thu spyria ok sighia mik hvat ey æst thu annar skapadher ande sua som han thui æst thu ey tholkin Jak suara thik Jak ær sanneliga skapadher af them samma gudh som han thy at ey ær vtan een gudh fadher oc son oc thæn hælghe ande oc the æru ey thre gudhi vtan een gudh ok bi varom badhe væl skapadhe oc til got thy at gudh skapadhe ænkte vtan got Æn jak ær sua som stiærna thy at jak stodh i gudz kærlek oc godhleek J thulkom jak var skapadher oc han ær sua som kol thy at han bortgik af gudz kærlek thy sua som stiærnan ær ey vtan klarhet oc skeen oc kolit ær ey vtan suart oc orent Sua godher ængil thulkin som ær sua som stiærna ær ey vtan skeen som ær thæn hælghe ande thy at alt thz got han haver thz haver han af gudhi fadher oc son oc then hælgha anda af hwars ælskogha han ær hetir oc af hwars klarhet han skin oc tilbidher honom idhkelika oc skipar sik æptir hans vilia oc vil aldre vtan thz som gudh vil ok thy brænder han oc thy ær han reen Æn dyævullin ær sua som vanskapat kol oc fulare æn nakat annat skapat thing thy at sua som han var fæghre æn annor kreatur Sua skulle han vardha allo fulare oc vanskapadhare thy at han satte sik mote sinom skapara Oc sua som gudz ængil skin af gudz liuse oc brinder af hans kærlek vtan atervændo Sua brinder dyævullin al tidh oc ængxlas i sino ilzsko oc hans ilzska ær omættelikin sua som thes hælgha anda godhlekir oc nadh ær osighelikin oc ingen ær sua vordadher mz dyævlenom j thæsse værld at thæn hælghe ande søkir ey oc rörer studom hans hiærta Sua ænngel ær ængin sua

vææn at dyæfwllin nidhir fresta ey hua
at hanna han ok forsøkia mz frestilsom
ok mange godhæ mæn ok rætwise frestas
af dyæflenom mz gudz tillate ok thæ æru
ey for thæra illo vtan thy til meere æro
Vissellica gudz son een j gudhdom mz fa
dhir ok thø halgha anda var frestadhir
j mandomenom huru myklo hælder frestas
tha gudz vtualde mæn thy til meer æro
ok atirløna ængil mange godhe falla
studom j synde ok thæra samuit myrkis af
dyæflsins swiklekhet Æn thee opta sidhan
manlica af thæs halgha anda dyghdh ok
sta swa myklo stadhugharæ Thø æru ængi
thæn som ey vndirstaar j sino samuite huat
hældir dyæfwlsins frestilse ledhe til syndi
na fylsko ælla til got vm han vil grælica
thænkia ok ransaka sit samuit Thy thu
mins herra brudh thu thorft ey jafwa ælle
twæka af thæma thanka anda huat han æru
godhe ælla ondhe thy at thit samuit sighir
thik huat latande ær ælla gørande Vtan
huat skal thæn gøra mz hulko ſø dyæfwli
æru fulleliga thy at godhe ande maa ey
inga j thæn som fullir ær mz ondo anda
thy skal han gøra thry thing Hafwi
forst reena ok hela nidhirgango ok skrip
tamaal Ok æn thot han gitir ey hafft
fullan jdhrughan æn tan j hiærtano for
sins hardha hiærta hiærdz sko thø dugha
skriptamalin sua mykit sua at ondhe ande
vikir ok gaar vndan for godho anda
For thy skuld Annantidh hafwi ødhmiuket
at han vili bædhra alla the syndir ſø han
giordhe ok gøra godha gærninga æptir
thy han formaa thy at thæ byrghir dyæf
wllin vtgaa Thridhia tidh skal han bidhia
til gudz mz ødhmiukt bøn at han maghi
faa godhan anda ok hawa jdhrughan for
sina syndir mz gudhelico kærlek Thy
at kærlekir til gudh drifwer dyæfwllin
Ok hældir ville dyæfwllin thusand sinom
dø æn han ville at mannin tedhe sinom
gudhi ena minzsto kærleks godhgærning
Sua ær han awundz sinkir ok ælsko fullir
Thær æptir taladhe jomfru maria til bru
dhinna sighiande Min sons nya brudh
før thik i thin klædhir ok sæt oppa thik thina
hwadz som ær mins sons jma Hon suara
dhe Min søta frw sæt thee brazena mit
bryst Jomfru sagdhe jak skal ændeli
ca gøra thz jak vil ok ængel sighia thik
huru min son var skapadhir ok hui han
astundadhis swa hiærteliga af hælagho
forfædhrom Han stodh sua som een man
mællan thriggia stora køpstadha Een
røst af førsta stadhenom rapadhe til
thæs sighiande O thu man som staar j
midhiom væghenom mællan stadhana
thu æst snællir man thy at thu kant
ok wæst at beuara thik af tilstadhande
ok til komande vadha ok skadha Thu
æst ok storhughadhir ok dyærfwir thy
at thu ænkte rædhis Vi astundadho thik
ok bidhadho thin thy lat op varn port
thy at vare ouini bilæggia han at han
skuli ey oplætas Røst af andro stadhe
nom hørdhis sighiande O thu manlicaste
man ok starkaste hør vara kæremal ok
graat Vi sitiom j myrkio ok tholom ødhol
likin hungir ok thorst O skodha vara
ysæld ok vsla nødh Vi æro sua ſø græs
slaghit ok afhuggit mz lia Vi thorka
dhoms ok visnadho af allo godho ok
aller var styrkir vanskadhis Vi bidhadho
thik ok hopadho varn frælsara Kom ok
løs vara nødh Vmmænt varan graat j
glædhi thu vari var hiælp ok helsa ko
vælsignadhe ok dyrdhogaste licame
hulkin som fram gik af reene jomfru Min
son hørdhe thæssa tua røste af twem
stadhom som æru himerike ok jordherike
thy miskunadhe han thøm ok om sina bes
kasta pino ok sins blodz vtgiutilse vplæt
han hælwitis port j limbo ok vt tok sina
vini Ok oplæt himerike ok glædha gøra
de ænglana fylledhe thø j himerike
som han vt tok af hælwite O min dotter
huxsa thæn ok hafwa altidh for øghom at

hær six huru værldinna væruara ok
klærka ok almoghe stodho forst vp j gudz
thiænist ok æru nw vmmande aff godho

Pons sighir jak æru likir dawllogho
man hulkin som bygde sik makto
ghan stadh ok gaf hono nampn af sino
nampne Thær æptir bygde han palatium j
stadhenom i hulko mang hus ælla rum
varo nyttogh til al bidhir thorftelik
thing Vidhgha pallatiu var bygdt ok
al thing vl skipadh skipte han sit folk

Ru

j thre luti sighiande ärine daghia ära til annor land. Enan ok ärfwodhin manelica for min hedher. Jak skipadhe them födho ok skrudh vidher thorft. J tha skullin domara som them skal rätta ok döma, j thäfluin ridhara som them skulu väria for owinomen. Jak skipadhe ok ärfwodhis män huilke them skullo födha, ok gifwa mik tionda delin af sino ärfwode, ok göra til min hedher ok nyttelikhet. Nakan tima thz äptir hiolzt ok gömdis stadhzsins nampn. Tha saghdho domarane: Vaar thera foor til annor land, dömom rättan dom ok göro rätwiso at vi skolom en straffas ok äftirtas när var thera ater kombir. Vta opbära af hono hedher ok välsignilse. Tha saghdhe ridharane: var thera tröste mykit ä os ok atursatte os at vaka ok gömma sit hws ok fäste. Afhaldo os thy af ölöfflödhis mat ok dryk at vi varom en oquämelike til stridh. Vaktom os ok afhollom os af ölömatto, som at vi skulin en onarlica slukas. Varo ok vl rätwise ok idhkelica vakade at vi skolom en finnas ofwidhbone när owinine koma, thy at vare thera hedher ok folksins ~~hedher~~ thelsa liggo mäst til os. Tha saghdho ok ärfwodhis mänene: vare thera ära är mykin ok thas atirlön ärin stor ok ärinful. Ärfwodho thy starklica ok gifwo thom en at enast tionda delin af varo ärfwadho, vtan offrom thom alt saman, thz som är ofwir var kost, thy at swa myklo ärofulla vordha var lön huru myklo meer tha seer var kärlek. Thz äptir sidha nakan tima var fralidhin tha gömdis stadhzsins nampn ok pallazsins thera. Ok domarene saghdho til sik sälfwa: wars thera dwala är lang ok en vitom vi huat tha at kombir, alla en dömom thy äptir varo vilia ok görom huat os thäkkis. Ridhararane saghdho: vi ärom flati, thy at vi ärwodhom ok vittom en huat os vordhir til löna. Sättom os thällir mz varo owino ok saffwom ok drykkio mz thom thy at vi thorfwo en akta äller vyrdha quars owini the ära vm the ära varir vini. Thz äptir saghdho ok ärfwodhis mänene: Hui gömom vi androm vart guld ok vitom en hwa thz skal opbära äptir os? Bätra är at vi nyttiom thz sielfwe, skipade thz äptir varo vilia. Gifwom thy varom domaro tionda delin ok blidhkom thom at vi magho sidha göra huat vi viliom. ¶ Jak är sanelica lik thom hanom thy at jak bygde mik stadh som är världin ok jak skipadhe i thänne pallatz som är kirkia. [illegible] nampn var gudhelik fulle. Thz nampn hedhradhis af allom ok gudhs laafwadhis af sinne creatur i sinne fulle ok predicadhis vndirlikin thy at är stadhzsins nampn vanhedhrat ok vmskipt ok är optakit nyt nampn som är världz fulle thy at domarane som for dömdo i rätwiso ok gudz räddogha ärin nu vmuände til högfärdh ok daara enfalla män. The astunda vara vtalande thz til at the maghin faa manna loff. Ok tala thäkk thing ok prädica for manom at the maghin faa thera godhuilia. The thola läreclica ordh at the maghin kallas godhe ok smikle. The taka gaafwor ok vmuända rättan dom. The ärin smiklle til sin eghin vilia ok nyttelikhet ok dumba til mit loff. The trudha ok thrykkia enfalla män vnder sina fötir ok lato tho en thöra tala. The vrindha sina giri til alla ok göra fals af rätto. Thässe skullin vilskas mik ok min fulle är glömd. Ridhararane som ärin hofmänene ok riddarane the see ok vita mina owini ok them som stridha mot mine kirkio ok vanda thz en. The göra thera hadhnetilsa ok obrygdhilsa ordh ok tala thz en. The see ok höra thera gänga som stridha mot minom budhordho ok thola thz tholomodhelica. The skodha thom daghlica göra dödhelica synde ok syrgia en af thy vtan säfwa ok vmgaa mz thom ok binda sik mz edh til thera kompanskap. Ärfwodhis mänene som är allir almoghin forsma min budhordh

atirhalla mina gafwo ok tianda the offra
the sinom domarom gafwo ok gøra tho
hedhir ok wyrdhing at the warin tho
blidhe ok godhwilioghe Sannelica iak
ma dyrflika sighia at mins vrdo-
gha sewrdh i mine kirkio ær bort kas-
tat i wærldinne ok een pæninga sæk-
ker ær atirtakin for thy Thær gifwer opt
vadhelikin so mot tholko som nu ær aff sakt hy

Iak sagdhe thik for at kirkiona sewrdh
ær bort kastat ok een pæninga sækker
atirtakin for thy Thulkin i andrum genda
nom ær synin ok af andrum deleno swa
dinpar at hwat som halzt so lætz i tha
thz tal aldre gud ok aldre opfyllis
han Thænne sækker ær giri hulkin som
olgar alla matto ok ær nu swa mak-
togh wordhin at alz wærlzsins tha for-
smas ok andlikt astudas vtan pæninger ok
mænniskiona eghin vili Tho at æn ens
ær iak swa som thæn thera som badhe ær
fadhir ok domare hulko the sighia so
nær standa tha gak fram raskelika ok
gør domin Thæn swara tho androm æn
ena litla stund til morghons thy at thær
i mællom badhira vanlika min son sik
Nar annar daghin komber sighir folkit
hono tha gak fram ok gør domin Thæn
hindra thu ok framdraghir domin ok do-
mir ey ofwir thom som skadhan haua giort
Thæn swara androm æn ena stund ok minn
son bætra sik ok tha nu tha lat ey af illo
skal iak gøra rætuisan dom ofwir tha Swa
thol iak mænniskiona tholomodhelica alt
til ytarsta punctin thy at iak ær badhe
fadhir ok domare Tho at æn ens thy
at rætuisan ær owmskiptelik i mik æn
thot iak studom framdraghir domin læn-
ge tho skal iak vtan iæff pina syndoga
mæn ok gøra nadh ok miskund tho so
sik vænda til bætring ¶ Iak sagdhe
thik for at iak skipte folkit i thre luti
Swa som i domara ok værjara ok ær-
fwodhis mæn Thæn tekna thæsse do-
mara vtan klærkana hulka som gudhe-
lica skulle vmuænda i kwanga ok samt-
ta skulle som the klærka plægha gøra
hulka som taka mang ordh ok samansætia
tho i faa ordh ok the faa ordhin
budha alt thz sama som thin mango Swa
toko thæsse timans klærka min tio
budhordh ok samansatto tho i eet ordh
Hwat ær thz eena ordhit Vtan rækt
handina ok giff pæningin thz ær tha
skulle ok tala fagherlica ok gøra illa
the lata sik vara mina thiænara ok
tho gøra the wanglica mote mik The
thola gærna ok stadhia syndogha i
thera syndom for thera gafwo skuld ok
ledha enfalla mæn i synde mz sino æp-
tedøme ok hata tho so gagha min vægh
Annan tidh kirkiona værjara thz ær
riddaraskaps mænnene æru ortrone the
bryta sina laaffæstan ok edh ok thola
gærna ok stadhia tho som synda mot
mina hælgha kirkio tro ok skipan Thrid-
ia ærfwodhis mænnene som ær almo-
ghin the æru swa som otamin thiwra hul-
ka som hafwa thry thing Først opgrafua
the iordhena mz foto annan tidh fylla
the sik til mættæ Thridhia tidh fulkom-
the sin losta æpte sinom astudilsom Swa
gør nu almoghin gunas wærlz thing
mz astudilsom ok opfyllande sik mz ofwir-
matto swalghe ok værldinna fafængo
ok idhnade sin losta vtan skæl Nu æn
thot mine owine æru mange tho halz
iak mangha vini i bland tho æn thot
lønlica swa som sagdhis til Heliam
hulkin ængin min vin thænkte vara i
værldinne vtan sik ensamman thy at
gudh sagdhe hono Iak halz æn siu
thusand mæn hulke som aldre bøgdho
sin kne ælla dyrkadhe thz afgudhit
som kalladhis Baal Swa æn thot mine
owini æru mange tho halz iak æn mak-
ra lønlica vini i bland thom hulke
dagheliga grata at mine owini æru of
maktoghe ok at mit nampn forsmas
Thy for thera bøne swa som karlexfulle
ok godhe kompana thz gralica beet
stadz sins onda gyrninga thol tholomo-
dhelica tho som the byggia ok synde
breff sino kimo gorade tho forwara
af sinom badha Swa synde iak mino

Sumom min ordh thikkin ey varu myrk sua som the ordhin som iak tedhe iohi i apocalypsi myrklika at the skulin vtthydhas af minom anda i thom tima som mik thækkis. Oc ey æru the sua lønlik at the maghin ey andro kungøras Sua som paulus saa mang min lønlik thing af huilko ey var loflikt at tala. Vtan the æru sua opinbar at alle badhe sma ok stor maghi vndstaa tho. Sua læt at alle the som vilia mogho gripa tho thy skula mine vini lata koma min ordh til mina ovini. Vm the vilia vanlita vmvændas nar thera vadhe oc dombir kungøres tho. oc taka angir for sina synde Ælliga skal stadsins dombir vardha at sua som nakar mur vtan grund hwar ey atirladz steen ofwir steen oc ey blifua saman thee stena i grundualeno sua skal vordha stadhinom som ær æwerldin Domarane skulu brena i mæst brenande elde. Thy ær ængin eldir hetare æn thæn som optændis af nakrom fitma thæsse domara varo fæte thy at the hafdho meer til fælle at fulkopna sin losta æn andre ok syndadho meer æn andre i hedhe oc værlzlika thinga folstopa myklikhet oc vikt ok vmpingadhos meer i ælsko oc kranglikhet thy skulo the brinna i hetasto bradha panno. Hærrarane skulu ophængias i høgsta galgha galghin staar af twem opræktom træm oc thuær træt ær thz thridhia Thænne galghe mz twem træm ær thera grimmasta pina hulkit the staar sua som a twem træm forst at the hopadhis ey min æwærdhelik løn oc ærwodho ey for thom i godhom gærningo. Annat træt ær at the vantrøsta af mino valde oc godhleek at iak formatte ey althing oc at iak ville ey gifua thom ympnyt Thridhia træt ær thera kraga saman thy at the visto væl oc giordho alla. Galghas reep ær æwærdhelikin eldir thz ey kan vtslækkias mz vatn oc ey syndskæras mz saghx ok skal ey ændas ælla forgangas af alluedo i thænna galgha hwar grimmaste pina ær ok oskælekin eldir skulu the hangia oc hafua skam sua som forrædhara. Riddarne ysalde thy at the varo otrone hera obrygdhilse thy at min ordh mistykkias thom. Vee skal vara i thera mwne thy at thera eghi hedhir oc loff var thom søt. I thænna galgha skulu lifwande korpa som æru dyæflanne sleta thom hulka som aldre mættas ok aldre skulu the synotas som saughas Vtan ænda skulu the lifua som pina ok samuledh vtan ænda skulu the lyfua som vordha pinte thy skal vara vee hulkin aldre skal ændas ysald hulkin aldre skal mildas. Vee tho at the varo nakatima fødde. Vee tho at thera liff var sua lankt Arfwodhis mænnene skulu pinas swa som thiufua thy at thiuvane hava hart køpt oc skin thy ær thera dombir hwassasta iarn thætta hwassasta iarn ær hælunt dødhir hulkin thom skal pina som forsmaadho mik oc ælskadhe sin eghin vilia oc ey min budhordh Ærefløin som æru min ordh æru skrifvadh æruodhin thy omme vini at min ordh komin snællika oc skællica til mina ovini. Vm the vilia vanlita hora tho oc lata af illo. Æn nakre plagha sighia thæ the hora min ordh bidhom æn ena stund Domin skal ey æn koma oc thas time ær ey æn. Iak sændhe i minom andæs hulkin som Adam vtkørdhe af paradis oc sænde tio plaghor ofwir pharaonem at iak komber tho raskare æn the tro. Iak sænde i minom mandom hulkin iak tok af iomfrune vtan synd fore mana helso i hulkom thz iak hafdhe dyrnilse i hiærtano ok iak tholde pino i kroppeno oc for at mænniskian skulle ewærdhelika lifwa thy tholde iak dødh oc i thom sama mandomeno opstodh iak oc opfor ok iak sitir a gudz fadhirs høghra hand sandir gudh oc ma i ene persona at iak skal fulkompna min ordh Iak sænder nu min halgha anda hulkin som sandis ofwir apostlana a pingizdagha dagh oc optænde tho sua at the taladho alla handa tungo at vta the koma ater til mik sua som brudlike thiænara Jak skal hempna ofwer thom j minne vredhe Tha skal tho vara vee i licama oc siæl vee thy at the komo lifwande i værldinna oc lifdho i hæmne vee thy at thæra lofte var litin oc fafængt oc thæra pina skal vara æuærdhelik tha skulu the kænna thz the forsma nu at tro oc at min ordh varo kærlex ordh Tha skulu the vndirstanda at jak manadhe thom som fadhir oc the villo ey hora mik oc vilia the ey tro minom væluiliodho ordhom tha skulu the tro ginunghomen nar the koma

Jhesus sigher huru tha ær forsmadhir aff æftnom manom oc værldin alskas aff tho oc aff vædhelico som mot æfno mano

Gudz son taladhe til sina brudh Sua gora nu cristne mæn mik sua som judhane giordho mik the vtkordho mik af monstrino oc hafdhe fullan vilia at drapa mik æn jak bort gik af thæra handom thy at mina pino time var ey tha komin Sua gora nu cristne mæn mik the vtkora mik af sino monstre thz ær af thera siæl hulkin som skulle vara mit monster oc gærna drape the mik æn the formatte Jak ær j thera munne sua som vrutit kot oc illa luktande Oc jak synes thom sua som thu man som tala løghn oc ænkte akta the mik the vænda bakin til mik oc jak skal vænda mæktan til thera thy at j thera munne ær ænkte vta gin ok forsmadher ær i thera kot sua som j oskællicom diurom Ensampna hogfærdhin thækkis thom j thera hiærta værldinna lustelikin thing i thera syn æn min pina oc min kærlekx æru thom ledh oc mit lifwirne thunkt thy skal jak gora sua som thz diur som haver mang skiul alla boo at blifwa j Nar thz ælltis af vedhemannenom j eno tha flyr thz i annat Sua skal jak gora mædhan cristne mæn ælta mik mz sino ondo gerningom oc vtkora mik af sino hiærta skiule Thy vil jak i gaa til hedhningena i hulkra munne jak ær nu beskir oc vansmakande oc jak skal vartha i thæra munne oc hiærta søta æn honagher Tho ær jak æn sua miskundsamber at hua som bedhis nadha oc sighir O thu gudh jak veet mik hafwa hardhelica syndat oc jak vil gærna bætra mik mz thinom nadhom miskunna mik for thina beska pino Jak takir gladhelica widh honom Æn the som hænda sik oc staa i sino alzsko skal jak koma sua som kæmpe hulkin som ær rædhelikin oc starker oc hwas Sua skal jak koma cristnom manom rædhelikin at the skulu ey thora røra thæra minzsta finger mot mik Jak skal koma thom sua starkelika at the skulu vara sua som mygh for mik Thridhia tidh skal jak koma tho sua hwas at the skulu kænna vee i thesse værlde oc vee for vtan ænda

Hær sigher huru Jhesus var sine modher søt oc søtare oc aldra søtast oc huru tha ær ondo besker oc beskare oc aldra beskast

Rum.

Maria gudz modher taladhe O mins sons nya brudh Skodha hwas pino hulkin som ouergik andra hælgha manna pino i beskleket oc dyrulsom Thy sua som modhrin drøfdhis ængxlicast hon hon saagho sin son lifwandis sundir skærvas j stykke sva drøfdhis jak tha mins sons besko pino Fridhan taladhe ho til sin son O min son vælsignadhir vari thu thy at thu æst hælagher sva som synngx Hælagher Hælagher Hælagher hærskapanna gudh thu oc dyghdhana gudh vælsignadhir vari thu Thu vast søtir oc søtare oc søtast Thu vast hælagher for thu vast kotlikin hælagher i minom quidh oc hælagher sidhan thu fødhis af mik Thu vast ænnuæl søt for æn værldin skapadhis søtare æn glomen oc aldra søtast mik tha thu tokt manndom Gudz son svaradhe Vælsignadh see thu min modher ofwer alla ængla thy at jak var thik sua som thu saghdhe søtir oc søtare oc søtast Sua ær jak ondom beskir oc beskare oc beskast Tho ær jak besker som sighia mik hawa skapat mang thing vtan saak oc sighia mik hawa skapat manin til dødh oc ey til liiff æ vtal oc ofunnoghir thanke Huat ey jak som ær vitirsast oc dygdelicast skapadhe ænglana vtan skæl Huat ey hafdhe jak vitan giort manin mz sua store wærdhelikhet / om iak hafdhe skapat thæm til fordømilse ængalikis hafdhe iak thæt giort Ænelika iak skapadhe al thing væl ok iak vnte ok gaf mannenom alt got af kærlek Æn thæn vænde sik all godh thing til ond ey for thy at iak skapadhe nakat ont Vtan for thy at mannin wore ænnorledh sin vilia æn thæn skulle a mote gudhelike skipan ok thy vardh thono ont Æn thæm ær iak beskar thulka som sigha mik hafva gifvit ingæmiskione frælst sialfs vald at synda ok ey at gøra got thulke som sigha mik at vara orætuisa thy at iak fordømde somlica ok at iak gør somlica rætuisa ok skylla mik sighiade at the æru thy onde at iak valde thy / ok at iak fortakar them mina nadh thæm ær iak beskast thulka som sigha min lagh ok budhordh vara vansamlikast ok thardhast ok sigha ængin formogha fulkomna thæm thulke so sigha mina pino ænkte dugha ok for thy akta the hona ænkte thy swar iak vm mit liff sua som iak swor fordhom mz prophetomen at iak skal orsaka mik for minom ænglom ok allom mino hælghom manom At the thulke som iak ær beskir skulu profva at iak hafver al thing skællica skapat til manzsins gagn ok nytto ok kænnedom ok ey minzste madhker ær ey skapadher vtan sak Æn the thulkom som iak ær beskar skulu profva at iak gaff skællica manneno frælst sialfs vald for hans godho / ok skulu vita mik vara rætuisan thy at iak gifver godhom manne ævardhelikit rike ok ondom pino / thy at ække tilburdhe at dyæfvullin som var væl skapadher aff mik ok fiol af sino eghno ilsko skulle hava compaskap mz godho / ok skulu onde man profva at thæt ær ey min skuld at the æru onde vtan thæt ær for thera eghin last / thy at om thæt vare moghelikit tha toke iak ok tholde ena tholka pino for huarn æn man tholka som iak tholde en tima a korseno for alla til thæs at the mætte atir koma til himerikis arff Vtan mannin haldir hatir sin vilia mik gen wærdhoghan thulko iak gaff thy frælse at thæn skulle thiæna mik om thæn vilde ok hafva ævardhelik lon / vilde thæn ey tha skulle thæn ey hafva pino mz dyæflenom for hvars ilsko hælvite var rætuislika skapat Æn for thy at iak ær kærlex fuller vil iak ey at nakar thiæna mik for ræddu skuld ælla nødhoghir sua som oskælik diur vtan af gudhelikom kærlek thy at ængin thæn som nødhoghir thiæna mik ælla af pino rædhoghir ma see mit ænlete Æn thæm so iak ær beskaster skulu vndirstaa i sino samuite at min lagh varo lætast ok mit ok sotast ok skulu ohughnelica syrghia at the forsmadhe min lagh ok ælskadho hælder værldenna hvars ok myklo vansamare ok thungare ær æn mit ok Tha swaradhe gudz modher Vælsignadher vari thu min son min gudh ok min hærra thu vast mik aldra sotast thy bidher iak thik at andre maghin vara luttakande af minom sotma Sonin suaradhe Vælsignadh vari thu min kærasta modher thin ordh æru sot ok full mz kærlek thy hvar som takir i sin mun af thinom sotma ok haldir hono fulkolica thæt skal hono dugha æn hvar som takir ok ok spottar tha skal hava sua myklo beskare pino Som sinn suaradhe Vælsignadher vari thu min son for alla thina nadh ok ælskelikhet

Hær sigx huru xpus ær som bonde ok godhe præste teknas mz godho hyrdha ok onde præste teknas mz ondom hyrdha

Iak ær thæn som aldre sagdhe fals tho reknas iak i værldinne sua som bonde hvars napn smælikit synis min ordh reknas vara fals ok mit hws reknas sua som smælikit hyrdha hus Thænne bonde hafdhe hustru thulkin thær ænkte ville vtan æpter hans vilia ok atte alt thera godz mz honom ok hafdhe tha for sin thia lydhande hono i allom thingom sua som sinom hærra Thænne bonde hafdhe ænmoxl mang faar til thulkra gomo thæn læghdhe sik hyrdha for fæm gulpænninga ok at tha skulle skipa hyrdhans thæt mz hans litalica nødhir thorft / Thænne hyrdhe for thy at han var godher thy nytiadhe han fullit til sin nyttelikhet oc koster til sit opehalle Æptir thænna hyrdhan sidhan nakar time var framlidhin kom annar værre hyrdhe hulkin som sik kopte hustru mz gullena oc bar til thænna sin kost idhkelica hwilandis mz thænne oc aktadhe ænkte faarana gomo oc thy sundherslitnas the sorghelica af grymmom diurom Tha bondin saa sina faara fordærwilse ropadhe han sighiande Min hyrdhe ær mik otrom min faar æru sundherslitin af grummastom diurom oc som æru opædhin mz krop oc bel oc som æru dødh oc thera kroppa ødhe Tha saghdhe hustru sinom bonda athin hera vist ær at vi faam ey ater the kroppana som opætne æru föro thy hem til wart hws the kroppana som ætne æru oc nytiom tho thy at thukt ær os at mista alstingx Bondin svaradhe Diurin varo etirtent thy ær faarana kot samuledhis blandat mz dødhelico etre Skinnit synde rifwit oc ullen thocswad Hustru svarar Vm alt ær smittat oc fordærfwat af hwario skolom vi tha födha os Bondin svaradhe Jak saar thre mistadhom lifwande faar Somlik æru lik dødhom faarom hulkin ey thora andas for rædogha Annor faarin liggia i diupom thræk oc formagha ey at opræta sik Thridhio sta i skiulom oc thora ey framgaga thy o min hustru kom oc opræt thom faarin som vidher fresta at opstaa oc æru vtan hialp oc formagha ey hialpa sik siælff ok nytiom thom Jak ær thænne bonde thy at iak teknas af manom swa som asne oc opfostradhe æpte bondelico sidho Mit napn ær the halghe kirkia skipan hulkin som nu teknas smælik thy at kirkiona halghilse som ær døpilse oc fermilse oc olning skriptamaal hionalagh takas sua som for gabb oc giuas androm for giri Ok min ordh oc ghærninga teknas ok dømas vara flat ok fafænga thy at the ordhin som iak taladhe mz mino eghnom mun vandas mz liknilsom af andelicom vndirstandilsom til licamas lattilse Mit hws synis smælikit thy at iordhlik thing ælskas fore himerike

Vm thænna forsta hyrdhin vndirstar iak mina vini prestana hulka iak hafdhe fordhom i the halgho kirkio Thy at vm eno napn manar iak oc vndirstaar flere thom andwordadhe iak min far som var at bighia min værdhoghasta licama oc styra oc væria mina vualda mana siæla Thom gaf iak æmnæl fæm godh thing dyrare æn nakat gul Först vndirstadelikit samwit ofwer al thing som ey hafwa siæl at the skula skodha mællan ont ok got oc mællan sant oc falst Annan tidh gaf iak thom andelica thinga vndirstandilse oc snille hulkin som nu ær glømd thy at for hona ælskas nu værlzlikin snille Thridhia tidh gaf iak tho renlik Fiærdha tidh rætta tempran aldra thinga oc aterhald til krop sins mattan oc styrsl Fæmptatidh stadhgelikhet i godho sidho oc ordhom oc gerningom Æptir thænna hyrdha som varo mine vini fordhom i mine kirkio oc i æfthrone ingangna nu ok æru kopne andre vrange hyrdha hulke sik kopto hustru mz gullino thz ær at the toko sik quinlikin licama Ok o aterhald for renlikin ok thæsse fæm godh thing for hulkit min ande skildis fran thom thy at nar the hafwa fulla vilia til syndanna oc at mætta ok födha sina hustru som ær thera liste tha ær min ande fran tho thy at the akta ey faarana skadha vm the formagha at fulkopna sin losta Æn the faarin som alstingx æru opædhin thz æru the hulkra siæla som æru i hælwite ok kroppane i grafwomen bidhande æwerdhelica fordømilse opstandilse Æn the faarin som andin ær af takin ok kodit bliff ater æru the som ey ælska mik oc ey rædhas mik oc hawa ey gudhelikhet ælla akt til mik Lamt ær min ande fran tho thy at thera kot ær etirblandat af etirtunta diuratanom thz ær at thera siæl oc thera thanke hulkin som teknas mz faarana kotti oc talfwo æru mik sua besk ok

ledh. sua som een fult kar Thra skin
th ær thre lika [illegible]ma ær thor af allo
godho ok af [illegible] allom kærlek oc til
ænkte mytto [illegible]ghir i mino rike Thra
skal ændir [illegible]rdhas æwardhelikom
eld i halu[illegible]te æpte doma dagh thra
dhe som æru thra thinga æru sua alstingx
omyttogha at ænkte finz thz i tho som
the æru for hwardoghe at faa min kær
lek ok nadh Thy o min husfru som
æru godhe cristne mæn hulka iak vnd
staar mz husfrune hwat skolom vi nu
gøra Iak see threm stadho lifwade
faar som lik æru dødho faarom hulki
en thora andas for ræddogha skuld
thz æru hedhningane hulke gerna ville
haua rætta tro vm the visste huru Thra
the thora en andas thz ær at the thora
en for ræddogha skuld forlata the tro
na som the haua oc taka rætta tro
Annor faarin som standa j skiulom oc thoro
en fram gaa thz æru iudhane hulke sik
skyla vndir gamblo laghomen oc gin
go gerna fram vm the visste for sant at
iak vare fødhir Thra the løna sik sua
som vnder skiulom thy at the hopas hel
so af thom liknilsom oc teknom som tekna
dho mik j gamblo laghomen oc æru nu
sammelika fulkomnadh j mik ok for thz
fafænga hopit ræddhas the at framgaa
til rætta tro Thridhio faarin som sta j
dyanom æru kristne mæn som sta j dødhe
licom syndom the op stodho gerna for pi
nora ræddogha vtan the formogha en
for syndana thinga Ok for at the haua
ænkin gudhelikin kærlek Thy o min
husfru som æru godhe cristne mæn hial
pin mik thy at sua som husfru ok bon
den ægha vara baadhe eet kot oc en
limbir Sua ær cristin mannin limbir ok
iak hans thy at iak ær j hono oc han j
mik Thy o min husfru som æru godhe
cristne mæn løpin mz mik til thæsse faara
som æn haua andan oc oprættom tho
oc sidhir kunskio tho Varkunnin mik thy
at iak køpte tho mykyt dyrt tak mz
mik ok iak mz thik thu vm baki ok iak
vm howodhit iak ledhe tho gladheli
ca mællan mina handa iak bar tho en
tidh a min ryg nar tha var allr sargha
dher ok fæstir til korsit O mine vini Iak
ælska sua mykyt thæsse faarin at vm
møghelikit vare at iak matte æn dødh
for hwart faarit mz thollkom swelicom
dødh som iak tholde entidh a korseno
for allom tho hælle atirløste iak thom
æn iak ville mista tho Thy ropa iak til
mina vina af allo hiærta at the spara en
godz ælle ~~[illegible]~~ ærwodhe for mik
Ok mædhan en sparadhis obrygdhilse
oc snællikin ordh vidher mik nar iak var
i werldinne sparin en tha at tala sanind
af mik Iak blygdhis en thæn snællika dø
dhin for thra skuld Iak stodh nakin vidh
korsit sua som iak var fødder for mina om
na øghon Iak var slaghin j tændrna mz
nustom Iak var draghin i haar mz thra fin
gro oc slængd mz thra slængio ok gislom
Tilfæstir korseno mz thra andbudho ok hæng
de mz thiwom oc røuarom a korseno Thy
o mine vini sparin en at ærwodhe for mik
mædhan iak tholde tholik thing for idher
skuld Arwodhin manelika oc hialpin vidher
thorftoghom faaromen Iak swær vm min ma
dom som ær i gudhi fadhir ok gudh fadhir
i mik ok vm gudhdominn som ær i mino
anda oc andin j gudhdomeno oc thæn
sami andin i mik oc iak i hono oc the thri
een gudh i threm personis at hwar thra so
arwoda ok bær min faar mz mik Iak
skal løpa mot hono i midhiom vægheno
oc hialpa hono oc gifwa hono dyrasta
løn som iak sialwr ær i æwerdhelike gladhi

Hær sighx aff thriggia handa cristno manno
hulka som teknas vm thriggia ha
nda iudha folk capitulum lx

Gudz son taladhe Iak ær israels gudh
oc thæn som taladhe mz moysi Moyses
beddis nakat tekn nar han sændis til
mit folk sighiande ffolkit tro mik en an
norledh Nu vm the varo gudz folk til
hulka moyses sændis hwi trodho the en
Æn thu skalt vita at i thy folkino war
thriggia handa manna moghi Somlike
trodho gudhi oc moysi Andre varo the

y

hulke som trodho gudhi oc vantroste moysi vaknande at han dyrfdhis vanlita af sino eghnom fudom oc dyrfdhe at tala ælla giora tholik thing Thridhi varu hulke ey trodho gudhi oc ey moysi Swa æra nu thriggia handa kristne men hulka som teknas mz thy folkino so tha varo iudha Somlike tro gudhi oc mino ordhom Andre tro gudhi oc vantrosta minom ordhom thy at the kunna ey skodha mællan godhan anda oc ondan Thridhi æru hulke ey tro mik ok ey thik mz hulke som iak taladhe min ordh Æn swa so iak saghdhe æn thot somlike iudhane trodho ey moysi tho foro the alle ofwer rødhahaf vit mz hono j ødhkinna oc the so varo dho dyrkadho the afgudh ok vetto gudh oc thy varo the fordærvadhe mz vislom dødh Æn ey giordho thæt vtan the ensapno som hafdhe onda tro Thy for thæn skulu at manzlikin hughir æro seen at tro thy skal min brudh fora min ordh til thera so hono tro Ok the skulu sidhan vtgiuta tho til thera som ey kunna skodha mælla godhan anda oc ondan ok vm the bedhis tekn tha skulu the tee them vanden som moyses giordhe thæt ær at the skulu bethydha tho min ordh thy at swa som moysi vandel var rætt oc rædhelikit thy at han vmskipte jorn Swa æru min ordh rætt swa at ængte fals kan finnas j tho the æru ok rædhelikin thy at the bydha rætan dom Sighiin tho oc bitringi sidhan at for ens mins mænz ordh oc liudh bortgik dyæfwllin af gudz creatur Hulkin dyæuul formatte at vara bayghin vny tha ey atirhollis af mino valde thy ær thas makt litin nar han mz gudz tillate burt gæk mz eno ordhe Thy swa so the iudhane hulke ey trodho gudhi oc moysi for the higo af egypto oc til thæt ladit so gudz folke var laafwat Swa som thwingade sik mz andro Swa skulu nu mage cristne men swa so nødho the fraganga mz minom vtvaldo manom thy at the trosta ey a mit vald at iak formaghe hela tho the tro ængha lekdhis minom ordhom The hava halfe hop til mina dygdh tho skulo min ordh fulkonas vtan thera vilia Ok skulu swaso thwingha sik til fulcomilsa til thes the koma til thæn stadh ok folk som mik thækkis

Hær byrias annor bokin Capitulum I primum

Jhesus taladhe til sina brudh sighiande Var dyæfwllin fræstare thik tha sigh hono thessin thry Gudz ordh mogho ey vara vtan san Annan tidh at gudhi ær ængte omøghelikit Thridhia tidh at ther dyæfull formatte ængte giffva mik af thollkom kærlekx hita oc brinnandagha so gudh giuir mik Æn saghdhe var herra til sine brudh Jak seer oc skodhar mannin thera falskheta Først kroppin vtan til huru han ær skapadhar Annatidh ænnint mantil hwat thæt æktar Thridhiatidh hiærtat oc hwat thæt astundar thy swa som fiskemannin nar han seer fiskin i vatneno skodhar dypit tho han gaar oc aktar bolkiona Swa veet iak ok skodhar aldra manna vægha oc iak atuakkta hwat hwariom til hør thy at iak hawer huassare syn at see ok vita hwat mannenom til hører Æn han sielwer Nu madhan iak al thing seer ok veet mat thu spøria oc vndra hwi iak ey borttaker onda men af værldinne for æn the koma i syndana dwp Til hulket iak swarar thik som sielwer spordhe Jak ær aldra thinga skapare ok iak veet al thing fore at Ok iak veet oc seer al the thing som vordhin æru oc æn vordha skulu Vtan æn thot iak forma oc veet al thing af retwisone tho gør iak ey mer mot naturlike kropsins skipan æn mot sialina skipan Ok hwar ey mænniskia star oc lifwer æpte kropsins naturlike skipan hulka iak forwiste af opphofweno Ok at een liuir længre tima ok annar styttre thæt ær æpte thy naturin ær stark ælla vamaktogh Ok æpte thy licamans skipilse hawer sik Æn at een vardher blindher ok annar halter ælla nakat tholikt thæt ær ey for thy at iak thæt fore veet mædhan iak al thing swa foruet at thæt skadhar ængom oc ængin vordhir thy bætre Ok ey vordher thæt af elementa oc stiærno gang vtan af lonlico retwiso æpte naturinna skipilsom oc gomo thy at

syndin oc naturinna vanskipan til ledhsa
marghfalleliga limamen lyti ok vanskap
likhet hulkit ey vordho for thy at iak
vil thz. Thi for thy at iak lat thz vordha
a rætuisona vægha thy æn thot iak
formaa al thing tho stær iak ey mot
rætuisonne. Thy vm natur linir mæer
ællr mindra thz ær æpt thy naturin ær
stark ællr krank hulkit iak alt væl
for veet sua at ingin kan inik thz ame
na ælla motkoma. Samuledh mat thu
vndstanda vm liknilse. Sua som twe
vægha varin oc een ensamin vægher
laghe til thra. Tho vægho varu otalli
ke grafwa een mot andre ok olw andra
æn een ænde af tho thwen vægho bare
sik ræt vndher i ondhsta oc annar op
i thøghsdhina. An i vægha motena war
sva skrifwat hulkin som gaar at thæs
som vægheno byrir tha mz kotsins lusta
ok skal ænda han i mykle ysyld ok
skam. An hulkin som gaar at the an
dra vægheno maa byria tha mz litlo
ok thollico ærwodhe oc ænda mædh
mæste gladhi ok hughnadh æn thæn
som forst gik vm thæma ena væghin
var alstingis blinder. Hin nar han ko
til vægha motana ypladhis hans ogho
oc han saa the skriptena som skrifwat var
i badha vægha ænda. Nar han saa
the skriptena oc thænkte mz sik syntis
genstan twe mæn mær hono hulka so
skullo gæma the twe væghana. The
skodadho vægfarande manin i vægha
motena oc taladho i mællom sin oc sag
dho. Skodho grannlica om hulkin vægh
han vil halla gaa ok than vara skal
behalla han oc ræghia han hwars vægh
han halla vtvæl. Vægfarande manin
skodadhe oc thænkte mz sik væghana
ænda oc forskyllan oc nytiadhe smalt
raadh oc vtvalde halla then væghin
som litla sorgh hafdhe i ophouena oc
gladhis fullan ænda. An then som byr
iadhis i glædhe oc ændadhis i sorgh
thy at han trodhe tholulica oc vadhe
licar oc nytteghare vara at onodhans

af litlo ærfwodhe i ophouens oc hulac
sighirlica i ændalykteno. Hwat ær for
staar thæn hwat thz thydhe. Visselica
vil iak sighia thik thz. Thæsse twe væ
ghir tekna got ok ont hulkit for mæ
nisklone ær oc i thæmma frælso sialfs
valde ær at vtvælia hulkit hon hællr
vil tha ho komber til skæla aldr. Til
thesse twe vægha som ær at vtvælia
got ok ont ledde een vægher som var
barndomsins aldr ledhande til skæla aar.
Than som gaar at thæssom vngdomsins
vægh ær sua som blinder thy at mæniskia
ær af barndomens oc til thæs han komber
til skæla aldr suasom blinder ey kona ske
dha mællan ont oc got mællan synd ok
dygdh ælla mællan budhordhin ok thz
forbudhit ær. Thy manin gangande i
thom ena væghenom som ær barndomsins
aldr ær like blindom mane. An nar han
komber til vægha motana thz ær til skæ
likhetz aar tha oplatz hono vndstandil
samma oghon thy at tha kan han skodha
mz vndstandilsamma hwat bætra ær at
hava litla sorgh oc æwærdhelica gladh
æn litla gladhi oc æwærdhelica sorgh ok
tha æru the mæn som grannlica skulu mæ
kia ok ræthia al hans ferdh hulkin vægh
han hallir gaar. Thessom vægho æru
ok grafwa hwar mot andre thy at i vn
domens ok i ællinne dødhr een raskar o
annar senar een yngre ok annar ældr
Thy teknas ok thæsse lifsins ænder i gra
hulken alla skulu hava oc olikfara een
fara oc annar fara æpter thy som naturli
skipilse vtkræfia oc sva som iak thz fo
veet. Thy vm iak burttoke naka af vg
dume mot naturlike licamans skipan
stan hafdhe dyærfwlikin tilfælle mot i
Ok thy at dyærfwlikin skulu ey finna i mi
nokot minzsta mot rætuisanne thy gør
iak ey hallr mot licamans naturlik
skipan æn sialuinna. Tho skodha min g
lek oc miskund thy at iak gør tho
som ey hava dygdh ffor thu skuld at
myklom kærlek gifwr iak himerike all
tho som døpte æru oc døø for. An the

koma til skæla aldri Sua som skuat ga-
gnom fadhir thækktis at giffua tholko
himerikes rike Ok æn gør iak af mino
mildoghat miskund mz hedhingena barno
thy at al thæra barn the som døø for æn
the koma til skæla aldri Æn thot the
mogho ey koma til mins ænlitis vidher ka-
mo tho koma the til een stadh thær thik ær
ey loflikin at vita hwar the skulu vara
vtan pino Æn the som framgingo at enom
dagh ok komo til the tve vaghana so
ær skællikhet at atskilia got oc ont the
haua vald at vt dalia hwat tho thækkis
Ok thera aterløn skal vardha æpter thy the
tha bøghia sin vilia thy at tha kona the
læsa spiutena i vaghamotomen som bar
at bæra ær at haua litla sorgh i opho-
ueno oc æuærdhelica glædhi æn glædhi
i ophouena ok sorgh i ændalyktene Tho
hænder studom at somlike bort takas af
værldinne for natwrlica skipan mz madra-
pe ælla dryklinskap ælla nakro tholkom
misfallom thy at dyæfulsins iæzska ær
swa mikin at thæn syndarin skulle haua
mykla hardha pino oc langa vm ha blifui
langer i værldinne Ok thy vtkoras thes vræti
ok syndena at somlike bort takas fore
natwrlica skipan hælldra Sidhan iak foruiste
for thera ophof mot hulko mine foruitu
omøghelikit ær nakro koma Sua ok æm
næl bort takas oc studom godhe af værl-
dinne for natwrlica kropsins skipan thy at
af myklom kærlek som iak hafdhe til thera
ok af ælskelikhetz brænnandagha oc for thera
licama mødho oc aterhald som the haua
til mik ok for mina skuld Swa som iak for-
uiste af ophouena oc rætuisan vtkoradhes de
the studom thy gør iak ey meer mot natur-
like kropsins skipan æn siælina Sextum ca.

Gudh syntis vredher oc saghdhe thær mit
handauærk forsma mik meer hulkit
iak skipadhe i mere hedher Thæsse siælin
hulke iak tillagdhe alla mins kærlex ath
giordhe omik thæn thing hon bortuænde sin
øghon fra mik ok vande sik til min ovin
hon stadhfæste sin vilia til værldinna oc
satte sina trøst at ho matte fræselica

synda amot mik Ok for thy at ho akta-
dhe ey at see til min giordhe iak hænne
bradhan dom ok rætuisan æn for thæs
skuld at hon fæste sin vilia mot mik ok
satte sik falsa trøst thy fortok iak hæn-
ne sin æstundilse Tha ropadhe een dyæf-
ul sighiande O domare thæsse siæl ær
min Domaren swaradhe Hwat sak hau-
er thu mot hænne Han swaradhe thæn kæra
ær min sak oc vaghilse som var at hon
forsmadhe thik sin skapare for hulkit ho
ær ambrat vordhin min Ok mædha ho
var bradhelica bort takin oc døø hwru
formatte hon blidhka thik Ok var ho
liffdhe i værldinne i helbrægdho lica
ma thiænte hon ey thik mz reno hiarta
thy at ho ælskadhe hetrelica ok mykyt
meer skapadh thing æn skaparin thol-
de ey tholomodhelica sinkdo Ok for thy
at hon skodadhe ey ok æktadhe sina go-
anga sua som ho skulle thy bran hon ey
i ændalyktana mz kærlex eld oc for thy
at thu sua bradhelica burt tok hona
thy ær hon min Domaren swaradhe Æn
fordømde bradhe ændir ælla dødhe hona
vm hænna sinka varin dødha ok ey dømis
bilin æuærdhe vtan granan forthanka
Tha kom gudz modher oc saghdhe O min
son thæn glømsker sluen som haui hemeli-
licastan bin hanom hwat ey skal thær
hemelike vinin sta nær hono Domarin
swaradhe Al rætuisa skal vara mz mis-
kud ok skiælle mz miskud at forlata hardz-
stona mz skiælle at tho gømis gapnadhin
Vita at bruten æru tholik at the mogho
ey forlatas tho for binsins kærlek ok
hemelikhet ma plaghan millas tho swa
at rætuisan gømis Tha saghdhe modhe-
rin O min vælsignadhe son thæsse siæ-
lin hafdhe mik idhkelica i æmne ok
giordhe mik vyrdhing ok thiænist
oc giordhe sina høghtidh for mina sk-
uld æn thot ho var kaald til thin kær-
lek thy miskunna hænne Sonin swarade
ænnatidh O min vælsignadha modher
thu vest ok see al thing i mik Æn

thot thosse sixlin hafdhe thik i aminne tho giordhe hon thz meer for kærlz likit gagn ok fordel än for andelikit gagn Ok min ve[illegible]nasta licama hannadhe tha sua som han ey skulle thy at hans athe m[illegible]ndhe fortok hono amb kærlex ælskelikhet Varilonna ælskoghe ok hans athafwa løslikhet hulde honom mina gimo Mykyn nadhana dyrfue ok hans ytarsta tima oskodhelse styrte ok skilde hans liff Ok än thot tha tok mik ok hanteradhe ysselica tho bætthradhis tha ey mykit thz af thy at tha vredde sik ey som til burdhe Hwadhan aff then som vil taka i sit hws godhan gast ok tha han skal ey at enast vedha hærbærgit vtan ok al entis karin. Sua giordhe ey thænne thy at än thot han studom vensadhe husit tho klæddhe tha ey thz mz vyrdhing ok strødde ey gulfwit ymalica mz dyghdhana blomstro ok fylte ey sina kima kar mz afhaalde thy seer thu ok hwat honom ægher goras ok hwat han forskylladhe thy at än thot Iak är ogriplikin ok osmittelikin Ok iak är hwarstadh mz minno gudhdom Tho visselica är mik loste vara mz the mænniskio än thot iak ingaar mz godho ok mz fordomdom thy at godhe taka min samman licama hulkin som korsfæsto var ok opfor til himerikis ok forteknadhis fordhom mz manna ok mz ænkiona imoli Samuledh taka ok onde min licama vtan godhe taka hono til meer styrkilse ok onde til meer sins doms vaxtinso thy at the ouerdhoghe vordhas ey at fram gaa til swa stora værdhelikhet Diæfullin suaradhe vm tha gik til thik ouerdhelica ok vm hans dom bir ortis af thy than laxt thu han ælla stadde hono ganga til thik ok hanna thik sua som vaardhoghe är Domarin suaradhe thes spor än af kærlek so thu ey haů vita for thy at thu nodhgas af mine dyghdh for mina brudh skuld hulki som thz hor Thy at sua som godhe ok onde hannadhe mik i minom mandom ok vnginge mz mik thy at iak vilde tee min samman mandom ok tholomodz ødhmiukhet Sua atta godhe ok onde mik a altans godhe til meer styrk ok fulkomilse ok onde at the skulu ey tro sik vara fordømda ok thy at the moghho vm the vilia af thy at the taka min licama vmskypta sin vilia ok vnugandas Ok hwru mate iak tee meere kærlek än at iak aldra renasta ingaar ænnugel i orenasta kar än tho at sua som solin maa af ængo smittas swa maa ok ey iak thænna kærlekin forsma thu ok thine vini thy at i festin jordz ok ilgærdhin mot karlekenom Tha saghdhe modherin annan tidh O min son han vardhis thik hwru opta tha gik til thik än thot ey sua som han skulle Ok han angradhe at han hafdhe thik bredhan giort än thot than angarin var ey fullkomlin lat thy thz hiælpa hono for mina skuld Sonin swarade Iak är sua som prophetin sighir san sool ok tho mykklo bætre än licamlica solin Do gaar ey ginom kærghin ælla manana hæghta ok iak forsma baadhe ginom gaa Thy at sua som kærghit staar a mote solinne sua stodh syndin mot mik at thessin sixlin skulle ey hannas ælla vmas af minom kærlek Ok än vm nakar kærghsins deel bort r tho kone ey solinna vme hanna thz so inne kærghsins vare Sua vm iak ingaar i cerenan sixlinna deel hwat hugghnadh ha iak thz vm ful lost kærnns af androdekenom thy skal thz som orent är bort virdas ok tha folghir sotnin aptir fagrindi Modherin suaradhe Varde thin vili ma alle mistud thænne var opter opta manadhe at afholda sik af skørlinnadh ok vilde tho ey aflata een dagh nar tha gik ut a ængena at vokta sin hast kom thedyn ok slo han til dødh Ok lygna ele opbrænnde tha alsting hans blyghelica kim tho sua at allir licamin bleff ællighis oskaddir Tha saghdhe gudz ande sine brudh O dotter tholik thing forskylla the i værldinne som thænne i licamano hulke som vaxkeias i tholkom vslom lustil som

Capm iiij.

Maria gudz modher taladhe Fyra thing är at aldra thinga tha ok ævona konungo är forsmadhir Tha var fe

Sextus

som pelegrim i vtlændomne gangande af enom stadh ok i annan ok swa som væghfarande man stodhande magra mana dör at tha skulle intakas. Varldin var swa som een tompt i thulke fyra thes varo. Nar min son kom til forsta husit i pelegrims ham stodhande a portin ok saghdhe. Min vin lat op for mik ok inledh mik i hærilogh thit thes at ey skulu vanlika vlfwa ella diur skadha mik ella vædhir skura koma ower mik. Giff mik af thinom klædhom thy iak maghi mz kallir pinas ok nakin thylias. Giff mik af thinom mat ok dryk af thulko iak hunghrughir ok thorstoghir maghi vidhirkuægas ok tak lön af thinom gudh. Tha swaradhe than som innantil var. Thu äst mykyt otholoughir thy kant thu thik ey samia at byggia mz os. Thu äst mykit langhir thy formoghom vi ey klædha thik. Thu äst ok mykit mathyrughir thy formoghom vi ey födha thik ella mætta. Thy at thin giri hawir ænkte grund. Tha so vta til var swaradhe annan tidh. Min godhe vin inledh mik gladhelika ok sialfwilia. Ffor thy at iak sit væl i litlom stadh. Giff mik af thinom klædhom thy at ey är swa litit klædhe i thino hwse at thy formaa ey væl at vma mik. Giff mik af thino mat thy at een smola ma mætta mik ok een kaldz drope ma slokkia min thorst. Tha so innantil var swaradhe annantidh. Vi kænnom vl thik thu äst fulla ödhmiukir i ordhom ok thrætin at bidhia. Thu äst kallast ok vasamast at klædha. Jak ey takir jak thik in. Tha gaar han til annat husit ok sighir. Min vin lat op ok see mik jak skal gifwa thik hwat thu vidhirthorft. Jak skal værja thik for thinom owinom. Than so innantil var swaradhe. Min ögon äru krank ok the skadhas vm the see thik. Jak hawir öfrit i allom thingom ok jak thorff ænkte thik vidhir. Jak är mektoghir ok starkir thwa formaa at skadha mik. Tha ko han til thridhia husit ok saghdhe min vin lat op thin öron ok hör mik. Vtrækk thina handh ok hawa mik. Lat op thin mun ok smaka mik. Han swaradhe. Ropa högre thy at iak hör thik vl. Äst thu liofstir ok lin at hawa ok swar at smaka. Tha takir jak thik vl. Sidhan gik han til fiærdha husit hwars portir opin var swa som til halfs ok saghdhe:

Min vin vm thu skodadhe thin tima ok nyttelika opnottan tha toke thu mik gerna til thin. Vm thu vndirstodhe ok hordhe hwat iak giordhe for thik tha varkunnadhe thu mik. Vm thu atraktadhe huru mykit thu dröfdhe mik tha grete thu ok beddis nadh. Tha swaradhe vi ärom swa som dödhe i thinne bidhan ok astundilse. Varkunna thy vara ysxlo ok nödh ok aldra hälzt gifwom vi os sialfwa thik. Skodha vara ysxlo ok varos krops angxla ok vi ärom redhobone til alt thz thu vilt. The äre kom han til fæmpta husit hulkit alstingis var opit ok saghdhe min vin här vil iak gerna in gaa. Vita thu skalt vita at iak vil hawa blötare sæng än nakat stenom plaghir vara. Hetal vma än af kol kan vardha. Ffæurskare kost än fækust diura kost hafwir varit. Tha so innantil var swaradhe. Hambra liggia vidh vara fötir mz thom skolom vi aldra hälzt synderslaa vara föt ok ladir ok gifwa thik marghin so flyt af thä til sængh al vaar innelike skolom vi gerna oplata for thik. Jak amnuxl in i tho thy swa som thik är ænkte blötare til hwilo än vor innelike. Swa är thik ænkte battra til vma än vor innelike. Vort hiärta är fyrstar än diura kost ella vilbradh. Thy skolom vi gerna synder skära thik til kost. Gak thy in til os thu äst söt at smaka ok astundelikin at hawa ok nytia. ¶ Thässa husana byggiara äru fyra mana skipilse ok stadhe i vtlændinne. Forste äru onde ok otrone cristne man hulke mins sons doma sighia vara orättwisa. Thes doma falsa ok swagha ok thes budhordh ortholik. The sighia til mins sons predicara. J swarom thankom ok vndirstandilsom mz hadh. Han är langxste ok thy ka han ey hawas. Han är vidhast ok högxst ok thy ka tha ey klædhas. Han är omættelikin ok thy kan ængin mætta han. Tha är otholoughast ok thy kan ængin byggia mz hono. The sighia hono vara lanktstan thy at the äru litle i kærlek ok godho gärningom ok vidhirfresta ey at opstaa til hans godlek. The sighia han vara vidhastan thy at thera giri vet ængha mætto the saka altidh vanskilse ok brusta. ~~Sik~~ sik ilt for thz kombir. The

Afflerva tha ok straffa sighiade han vara omætteliken thy at himelin ok jordhin vmfangas ey hono Vta tha bedhis æn bæzsto galdh af manom ok budhir all thing sighia for synlina The sighia tha vara ok tholo gastan thy at tha that lastenar ok syndena ok latir koma genær dhogh thing mot thæs vilia Ankte sighia the vara faghirt ok nyttokt vtan thz som licamliken loste draghir thom til Æn min son ær sannelika alz vollughir i himerike ok jordhrike al dra thinga skape af ængo skapadhir blifwande foræ al thing ok ængin ær komande æptir honom Han ær visselica længstir ok høghstir ok vidhast vman al thing vtan al thing ok ovir all thing Ok æn thot han ær sua vælloghir tha astudar han af kærlek at klædhas af mansins thiænist Æn thot han ey vndhirthorff klædhe thy at han klædhir al thing sialver ovmskiptelica klæddir mz æwærdhelico hedhir ok æro Han astuda at mættas mædh manzsins kærlek hulkin som ær ænglana ok manana brødh fødhande al thing ok ængxsins vndhirthorfvande han som ær fridzsins skapar ok opnyar bedhis fridh af manens Thy hua som vil mætaka han mz gladho hawgh ma mætta han mz æne brødz smolo Vm vilin ær godhir Ok klædha han mz enom thradh Vm kærlekin ær brinnande Slækkia hans thorst mz ænom dropa Vm godhvilin ær fullkomin ok taka han i sit hiærta ok tala mz hono Vm gudhelikhetin ær stadhugh ok brinnande jnantil thy at gudh ær ande ok thy vil han at kotlik thing vmskiptes i andelik thing Ok forgaghlik thing i æwærdhelik thing ok thz vræknar han sik sialvom ginas ok føras hulkit som gørs hans limo Ok ey ækt han ensamin godz sit ælla ængena vtan brinnande vilian ok mz hwat ækt ginghen gørs Æn hærra myklo mæir min son vopa til thæra ok mana thom mz sinom predicaris ok lønlico inskiutilsom Æn myklo mæir fæsta the sin hugh mot hono ok høra ey han ok oplata ey for hono godz vilia dør ok inledha han ey mz kærlex gingom thy skal thæra falsa hoppir the a trøsta til ænkte vordha nar thes time kombir Ok sanindin skal opløghias ok gudz æra opinbaras Andre æru hwarzsko fulle judha hulka sik sialwom synas skallike ok vxtte i allom thingom ok halda sina smille for langhlica vxtuiso Ok pina ok halla sina gærnga allom androm hedhirlica Thæsse rækna minne sons gærnga ok budhordh smæliken Vm the høra thom Ok rækna sik vara syndogha ok orena Vm the skodha ælla sik beuara mz nokro thy minom son til hør Ok vsla ok arma Vm the folia has gærngom æn huru længe varldin ær tho blidh ok at the æru helbrygdho i licmano rækna the sik vara aldra sælasta ok starkasta Thy skal thæra hop falla til ænkte Ok thæra æra i skam ok vanæro Thridhi æru hedhingane Somlike af tho vopa daghlica mz haadh ok hab sighiande Hwa ær thæn Jhesus Vm han ær sætir at gifwa værlzlik thing hina skolom vi taka han Vm tha ær mildir at forlata synde hi skolom vi hedhra han Æn the hawa ærvlost sina vndirstandilse ogh thom at the skula ey vndfa gudz vxtuiso ok miskund The atirtæppa sin øron ok høra ey hwat min son giordhe for thom ok allom The salykkia sin øghon ok sporia ey hwat tho skal vara komaskulande ælla hwat som til hør The sama falla sina hændir ok fosina at ærfuodha the Vm hævu the matfly lygnhena ok ælska ok folia saninde Thy mæthgha the vilia ey vndstanda ok vara taka mædhan the maagha ok hawa tima skula the falla mz sine byggilse ok muxfias i størmenom Fiardhe æru judhar ok hedhinga the som fyna varu kristnæn the viste hæwu ok hwat minom son var thækkelikit ok Vm the hafdhe thr til hialpara the høra daghlica a

vmkring liggiande lando oc af store ødh
skogha teknom thulkin min son giordhe
ok tholde for allom Thy ropa the til min
son sitiande i sino sancte O hra vi hordho
at thu lauadhe gifua os thik thy bidhadho
vi thik / Kom oc folkopna thina laafwan thy
at vi vndstandom oc seem af thøm gudho
som dyrkas at i thøm ær ængin gudhdoo
ey folk ængin siæla kærlek ængin ven
lagho mykylikhet Vtan vi finnom i tho lica
mana vinskap ok ngrunarhinda veruls hedhers
kærlek Ok vi vndstando af thinom lagho
ok thorom thina store vndelica thinga i alle
misskud oc rættuiso Vi hordho af thina apostlom
sagn thy at the bidhadho thic ok the af
kaadho / A villaste thra kom thy ok vi sko
som gærna gifua os saluna thik thy at
vi vndstando at i thik ær siælina kærlek
alla thinga skiælik nytian folkopin vænlek
ok gudhelikt liff / Kom raskilica ok huus
var myrkt thy at vi værom sua som dødhe
af thinne bidhan Sua ropa thæsse til min
son oc thy æru thera døro sua so til halfs
oplattna oc ypna / thy at the hawa fulkomin
vilia til got æn ey koma the æn til
folkomilsa thæsse forskylla at hawa mins
sons nadh ok hugnadh I fyrsta huse-
no æru mine ok minos sons vini ok thera dør
ær alstingx ypin minom son / the høra min
son at han kalla tho ok oplatta ey at enast
dørena for hono vta lopa gladhelica mo-
te hono the bryta mz gudhelica budhor-
dha hambro alt thz som braakt ær i thom
Oc redha minom son thaulo ey i fostla-
dune vtan i dyghdha sinno oc i thy at
the sik atirhalla oc bezla af ondo astud-
alsom ok firestilso / Ok thz ær sua som alzra
dyghdha mæste the gøra ænnugxl minno
son vina ey thøm som nærdhe af ull ælla
kladhebonadh ælla clæ vtan af brænna-
de kærlek Ok ey at enast gifua the mi-
nom son sin thing vta sik siælua Ok re-
dha hono fæst skar bot æn nakat bot
ælla vilbradh thz ær fulkomit got thiar-
ta thy at the ænkte astuda ok ænkte æl-
ska vta sin gudh Himerikis hra ær i thera
hiærta oc gudh som al thing opnya ok
vidherkuæghe ok opphallir ok fødhe

thæn fødhis sotelica af thera kærlek
Thæsse hawa al tidh øghonin til dør-
rinna at ey skulu ouinene ingaa / oc o-
ain til sin thra handha vedho at skodha
mot ouinenus O dotter folgh tho swa
mykyt som thu formaat thy at thera
grundual ær oc fasta hæl Æn annor
husin hawa grunduallin i thrækkenom
oc thy skulu the vmkul slas nar vædh
havit kombir etc. Capitulum iiij

Maria gudz modhir taladhe Hee min
son thin brudh hvat thy at thine
vini gøra faa ok thine ouini mange So-
nin svaradhe Hwat ær at riksens
syni skulu bort kastas ælla vtkoras af
rikeno oc the som ey varu riksens syni
skulo taka rikit ok arffuin Sua ær ok
ænnugxl sit hwat at een drotning kom
af ytarsto landomen at see salomonis
rikedoma oc høra hans snille oc nar ho
saa tho hafdhe hon ey anda for vndir-
skulo Æn the som varo i rikeno aktadhe
ey hans snille oc vndradho ey hans ri-
kedoma Jak ær then salomon i likni-
som oc tekne oc tho mykle rikare ok
snillare æn salomon / thy at af mik ær
al snille Mine rikedoma ær æuærdhe-
likit liff oc osighelikin Æn tho bødh
iak ok lafwadhe cristnom manom swa
som som at the skulo for vta ænda
ægha tho om the folghia mik ok
tro minom ordhom Æn the akta ænkte
mina snille the forsmaa mina gønga
alla mina lofwan oc rikedoma for ænk-
te Hwat skal iak tha gøra tho æn
delica man sinne vilia ey hawa ærf-
wit skula vtlændingane thz æru hedh-
ningane thz faa thy at the skulu koma
suasom vtlændzsk drotning om hulka
iak forstaar oc mener trona siæla oc
skulo vndra mina æro oc kærleks rike-
doma Sua at the skulu falla af sina
otrolikhetz anda oc opfyllas mz mino
anda Æn hwat skal iak gøra bikesis
synom oc infødhom manom Jak skal
gøra sua som snællr lecægiare hulke
som thz ænpne ælla formo som tha gior-
dhe af levno slaar synde oc nidher-
trodher nar han seer at thz ær ey

8

nyttoghet ælla quæmelikit Hua skal jak göra cristnom thulike som skulo vara mine | thy at jak skapadhe thom æpter mino likilse ok atirlöste mz mino blodhe Vta the æru swiklika vanskapadhe thy skulu the nidher trudhas som jordhin ok nidher thrykkias til hælwitis Cap vii

Jak ær gudh ey stengudh ælla træ gudh ok ey af nokro skapadher vtan aldra thinga skapare blifwande vtan ophoff ok vtan ænda Jak ær than som kom til jomfruna ok var mz jomfrune tho ey omistande gudhdomin Vtan jak som var j jomfrune vm mandomin | gudhdomeno blifwandom oskaddom jak var mz fadhrenom ok thom halgha anda jak styrdhe j himerike ok jordherike vm gudhdomin jak giordhe æmuæl jomfruna heta ok byrdhmade mz minom anda ey sua at min ande som hona optande skildis af mik vtan than sami som jomfruna optande var j fadhrenom ok mik sonenom ok j thom fadhrenom ok sonin ok the æru een gudh ey thri gudhi Jak ær likas dauidh konunge thulikt som hafdhe thre syni En thera kalladhis absalon han ville dræpa sin fadher Annar var adonias han astundadhe sins fadhers rike Thridhi so var salomon fik rikit Forste tekna judhana the letto mit liff ok vptadho min dödh ok forsmadho min kænnedom ok vaadh | thy mædhan jak seer thera atlen maa jak sighia sua som dauidh saghdhe vm sin dödha son Min son absolon thær o judha mine syni hwar æru nu sighir astundan ok bidhan O mine syni hwar æru nu sighir ænde jak varkuna sielf thy at j astundadhin at jak skulle koma thz j hafdhin hört ok vndirstandit af sua magom teknom at jak ær komin ok at j astundadhin flyande ok forgæfhlikt thing thulkin al flydho nu Vta nu varkuna jak meer sua som dauidh ennatiadh sighiade forsta ordhit thy at jak seer thera ænda ok owald thy sighir jak en af mæstom kærlek sua som dauidh saghdhe O min son hwa giwir mik at jak skuli dö for thik Dauidh wiste wæl sik ey magha aterkalla sin dödha son mz sino dödh Vta at han skulle tee fadherlik kærlek ok sins godha vilia vedherbonasta astundan Vm thz hafdhe varit mögheleket at han matte hava tholt dödhin for sin son æn thot han wiste thz vara omögheleket Sua sighir jak nu O mine söm judha æn thot j hafdhin ondan vilia til mik ok giordhin sua mykit som j formatin a mot mik Vm mögheleket vare ok thækkis minom fadher sua gærna doe jak æn for idher thy at jak varkuna idhre owald thulika som j giordhe sielvir sialve a vetinsfona waghna Jak tedhe sielfr mz gerningomme ok saghdhe sielfr mz ordhom thz j skullin göra ok at hawas Jak gik for idher sua som höna skriwlande idhir vndir kærlekx vingom Vta j forsmadhin al thing | thy flydho al thing fran idher som j astundadhin j idher ændalust ær owald ok alt idhart ærwodhe tompt ok fafængt Vnde ofte mæn onesin mz androm dauidz son thulkin som syndadhe mot sinom fadher i thes aldre han thænkte sua mz sik min fadher ær nu gamal ok vanskas i kraptom Vm jak talar nakar swarlikt thing mot honom han swarar ey ællir thy skotar Vm jak gör nakar fenger dhogh thing mot honom han hæfner ey han vmbær tholomodhelica Vm jak vidher fresta nokor thing mot honom thy skal jak göra hwat jak vil Han mz somlicom sins fadhors dauidz swenom foor op i ecy lud hwar faa tro varu at han skulle radha ok styra Æn var fadhorsins snille ok vili ok raadh synis var folghnir fwa sonsins raadh vmskipt ok the mz honom hiollo var vanhedhradhe Sua göra nu mik ofte mæn the thænkia swa mz sik Dauidz tekn ok doma æru ey nu swa oppinbar som for Thi mughom tala ok göra hwat wi wilium thy at han ær miskund sambir ok alt thz ey Gudhdom hwat os thækkis thy at han forlatir narlika The vantrösta af mino walde sua som thyt jak see nu vanmaktogha at göra huat jak vil æn for The vekna min kærlek vara mindre æn for sua som jak vil ey nu miskuna tho sua som thera forfædher The skua min dom ok mina vætti so fafængo ok thy opfara the i ludin mz somlicom dauidz swenom at the maghin tröstelica styra Hwat ær thænne ludin hwar faa tro plagha standa vtan the

helgha kirkia ok ærnan hulkin som staar af
sin helghelsom sua som a faam tekin Thæssa
kirkio ingaga the mz nakrom dauidz skælo
thz ær mz nakrom godhom gerningom thz the af
trøsta at i hwat helzst synd the æru ok hwat
helzst synd the gøra at the maghin ey thy si
dher faa himerikis rike sua som mz arffs rætt
Vtan sua som dauidz son hulkin som wille faa
rikit mot sins fadhers dauidz vilia var bort
kordher mz banhedher thy at han girnadhis
orætelika ok var otrunis Ok rikit gafs andro
som var snællar ok bætre Swa skulu the
bort ælitas af mino rike ok thz skal gifwas
tho som gøra min vilia thy at engin vtan thæs
kærlek hawer skal formagha at faa mit rike
Ok engin vtan fulkoplica ræn ok styrade sik
æpter mino hiærta skal formogha at nalkas
mik aldra venastan Thridhi dauidz son var
salomon han tekn ar hedhingana Var bersa
bee salomons modher hørdhe at annar æn
salomon hulkom som dauidh laawadhe at
styra æpter sik var vt valdher mot fadhors
vilia til rikit gingik hon til dauid ok saghdhe
O min hærra thu swort at salomon skulle sty
ra æpter thik Æn nu ær annar vtualdar Æn
sua hande ok hawer thz framgang tha do
mis iak til eld ok dødh sua som horkona
ok min son sua som frillo son Nar dauidh haf
dhe thz hørt oprætte han sik ok saghdhe
Iak swær um gudh at salomon skal sitia
i mino sæte æptir mik ok styra Ok bødh
sinom thiænarom at ophøghia salomone i
sins rikis sæte ok bødh predica ok lysa thæt
skula vara konung som dauidh hafdhe vt
valt The fulkopnadhe sins hærra budh ok op
høghdho salomone i myklo valde ok alle an
dre the som varo mz hans brodher varo bort
ælte ok gifne i thræl dom Æn hwa ær thæsse
bersabee som sik rekna for horkaano Æn
annar konungs vtuælds vtan hedhingana
tro thy at engin ær værre hordombr æn
bortgaa fran gudhi ok vætte tro ok tro a
annan gudh æn aldra thinga skapara Æn
somlike hedhingane koma til mik mz ødh
miuko ok idhrughs hiærta sua som bersabee
til dauidh sighiande O hærra thu lauadhe
at vi skullom framledhis vordha æfter

half ok fulkopna thy thina lofwan Æn
annar konungs thz ær vm annar tro ær
then styrs længs ok vm thu skil thik
fran os tha skolom vi bærmas vsle ok
dø sua som the horkona som tok hor
karl for sin laggifta man Ok ær thet
thu lifwer æuærdhelica tho skalt thu dø
fran os ok vi fran thik nar thu bortlæ
ge ok fiærkar thik af børom hiærtom
mz thine nadh ok vi sætom os mot thik
mz bantro Thy fulkopna thina lauan ok
styrk var kranksdom ok lys vart myrk
thy at vi forfarom vm thu dwælsk længe
Æn thu længe alla fiærkar thik fran os
Thy vil iak nu som annar dauidh oprætta
mik vm mina nadh ok miskund Iak swær
Æn min gudhdom hulkin som ær i mino ma
dom ok vm mandomin som ær i mino anda
ok vm min anda hulkin som ær i mino gudh
dome ok mandome ok the thry ey thri
gudhi vtan een gudh at iak skal fulkopna
mina lafwan Iak skal sænda mina vini
hulke som min son salomonem thz ær hed
ingana skula mledha i ludhm thz ær i kir
kiona hulkin som staar af sin sacramentis
sua som a sin tekn Ok tro æru døpilse for
milse skriptamaal gudz licame præsta vigxle
hionalagh ok oling Ok the skulu hwilas
i mino sæte thz ær i the helghaa kirkia
rætta tro Æn onde æfte mæn skulo vor
dha thera thræla The skulu glædhias af
æuærdhelico arfwe ok thom sotma som
iak skal redha thom Æn thæsse andro
skulu grata i ysæld hulkin thom skal byr
ias i thæsse værld ok blifua vtan thom
æuærdhelica Bofwin thy ey mine vini
mædhan nu ær time at vaka ok varin
ey latti thy at værol løn folghe thera
ærfuodhe etc

Cam xjm

Iak ær sua som godher gulsmidher hulke
som sænde sin swen at sælia sit gull sighia
hono Thu skalt gøra thry thing Forst
skalt thu ey andwordha mit gull vtan
thom som hawa klar øghon ok kiusa Annat
tidh andwordha ey mit gul tho fo
rakte samuit hawa Thridhia tidh haf
mit gul salt for tio pund tw falla vikt
thy at hulkin fo ey vil thæ sinno vægha
han skal ey hawa mit gul Æn min owin

= c. XIV.
[illegible]

hawer thry thing mot thik ther thu skalt thik for vakta Först vil han gora thik latan at framföra oc tee mit gull Annan tidh astunda han at insaa oc planta orakat lastelikit oc smittogh i mit gul at the so see oc pröua mit gul vanty oc tröy thz vara thrykt Thridhia tidh sätir han i sina vina omby huru the skulu sighia oc standa mot thik oc stadhelica sighia mit gul ey vara got Jak är sua som tholkir gulsmidher Jak smidadhe al the thing som äru i himeriike oc i iordhrike oc tho ey mz hambro älla andbudhom vtan mz mino valde oc dygdh Of al the thing som äru oc varo oc äru komaskulade äru i mine närvaru thy at ey minzste madhker oc ey minzsta fiädh är ella formaa vara vtan mik Oc änkte är sva litit at thz formaa lyna sik for mik thy at al thing äru af mik oc i mine asyn oc närvaru Tho mällan al the thing som jak skapadhe äru min ordh hulkin jak taladhe mz minom mikly barmhärtoghhaft sua som gul öwer alla malma Thy skulu mine thiänisteman mz hulkom iak sände mit gul öwer landi gora thry thing Först at the anduordha ey mit gul thom som ey hava liws öghon oc klar Vtan thu mat spöria hwat thz är at hava klara syn oc öghon Andelica thän see liuslika hulki som han gudhelica snille mz gudhelicom kärlek Än huru är thz vndstadade wisselica thz synis opinbarlica thy at thän som liwir äptir thy han vndstar oc bortdragher sik af wärldina fagherto oc vmsorgh hulkin änkte astunda sua som sin gudh han haver klara syn oc hono skal mit gul andwordhas Än thu so haver visdom oc ey gudhelikin kärlek at gora thz han vndstaar han är likir blindom man hulkin som synis hava öghon til gudh oc hawer ey thy at han hawer thom til wärldinne oc nakkan til gudh Annan tidh skal mit gul ey anduardhas thom som ey hava samwit Hwa han sa-

mit vtan thän som skipa thässin wärzlico forganglico thingin o äwärdhelik thing Hulki som hawer hughin i himeriike oc licaman a wärldinne hulkin som daghlica thänka huru han skal vt ganga vt af wärldinne oc gora gudhi räkenskap af allom sinom gärningom Hanom skal mit gul anduardhas Thridhia tidh skal han hava mit gul salt for tio thusandh pund Hwat märkis i waaghene mz hulke som gullit wäx vtan samwitt Thy hwat tekna waghena som skulu wägha vtan godha vilia oc astundan Oc thz som wäx a waaghena teknar licalica oc andelica gärninga thy thän som vil köpa mit gul som äru min ordh skal wägha oc skodha i sins sialz wäghskalat tio pund wal wäghin äptir mino vilia at gällis for mit gul Forsta pundit är wal mattadh syyn at mannin thänke huru mikit som skil at mällan licalica syn oc andelica hulkin nytta som är i licalike syyn oc hulkin hömiskilikhet som är i änglana fäghrind oc hedher oc i himeriikis härskapi hulkin som haar öwer mz al himil tungl mz sino skini oc fäghrind Hulkin sötme oc hulkin hwärsins glädhi som är i gudz budhordhom oc thäs hedher Thätta licalica synina pund oc andelika synina som är i gudz budhordhom oc thäwisselikhet skal ey jamlica wäghas vtan andelica synin skal meer wägha än licalica syn thy at öghonin skulu oplatas til licamans oc siälinna nytto oc atirlykkias til fafäng thing oc skööt Annat pundit är godh hörthänke thy mannin til hwat skööt ordh oc ohumelik ällä lösthelik dughha Wisselica the äru ey vtan fafänga oc sua som framfarande wädher thy skal mannin höra gudz loff oc thäs saanga oc höra sina hälgha tuma loff oc gärninga oc siälinna oc licamans nyttelik thing oc godhan kännedom thässe hörslin skal meer wägha j wäghskaalina än skööra thinga hörsl Thässe godha hörlaghdh a mitt skalina mz andre skal halda alla vittena oc ännor skal opfara sua stom Thridhia pundit är minz sins pund aghi thy mannin i sins sialz waagh goo kännedoms ordh wal mattadh huru rekit the äru nyttogh oc höwisk Atuak

Annat fafang

ænmughl fafængh ordh huru mykyt the æru skadhelik ok onyttogh ok forlate famyt ordh ok ælske godh ordh Siwndha pundit ær smaksins thy at hwat ær wærldena smaker wtan ysæld thy at ærwodhe ær i ingangeno i wærldinne ok sorgh i framgangenom ok beskhlikhet i ændano Wæghi thy manin gøralica andelikin smak mz likalicom Æn andelikin smakir wæghi mæer æn likalikin thy at andelikin smakir ændas aldre han hafs aldre i ledho ok minzskas aldre Thænne smakir byrias hær i wærldinne i lustas atirhalle ok wælmattadhe lustins skipan ok bliwer for wtan ænda i himerike i gudz nytian ok sotma. Fæmpta pundit ær hæringenna pundskodhi thy manin ok wæghi huru mykla mødho ok ysæld ha kænne i likamano huru mykla ro af wærldinne huru mykla gensæwdho af sino samwitu ok kænne hwarin wægh ysæld Wæghi ænmughl hulka sielinna hwila ær ok wæltoktaz hwo huru mykyn sotme som ær at ey modhas i fafængom thingom ok tha skal han hwarn stadh kænna hugnadh thy hulkin som wil at wægha skipi swa at andelik hanan wæghi mæer æn likalikin hanan Thæsse andelica hannan byrias ok framgangir i gensæwdhogha thinga tholomodhe ok gudz budhordha gømo ok bliw ændhelica i glædhi ok roligasta fridh Æn hulki so mæer lætir wægha likalica hwilo ok wærldinna hanan ok kænna glædhi æn ændhelica glædhi tha ær owærdhoghir at hawa mit gul ok nytia sinna glædhi Sixta pundit ær mansins gøring wæghi thy manin gøralica i sino samwti andelica gerning ok likalica thy at thæssin ledhe til himerikis ok hin til wærldinna Thæssin til andhelikit liff wtan sino hin til mykyn drøwilse mz sino Æn hulkin so æstunda mit gul tha lægge mæer wpa andelica gerning hulkin som ær i minne ælskelikhet ok til min hædhir æn likalica gerning thy at andelik thing blifwa ok licalik thing æru forgangelik Siunda pundit ær timans skipan hwilka tima tok manin til at atwakta ensamin likalik thing somlica til kroppsins nødhir thorft Vtan hulka som manin kan ey wara ok thæn timin wæknas ok mællan andelik thing Æn han skipas skællica ænna til likamlica nyttelikhetz idhu Ok for thy at manin skal swa gøra rækinskap af sinom tima som af sinom gerningom thy skal andeliks ærwodhis time mæer wægha æn likaliks Ok swa skiptis timen at andelik thing rækinins mæer æn likalik ok ængin time lætis framfara wtan ransakan ok rampna wættinsona wægh Attonda pundit ær wærzlica thinga at thu som rik ær gifwi fatikom manom swa onyttyt thæs make til sighir af sino gotze mz gudhelicom kærlek Æn thu mat spyria hwat fatikir man skal giwa them som ænkte han Hafwi tha wilia ok thænke swa mz sik gierna gawe iak om iak hafdhe nakat ok tha skal thænne wili wæknas hono for gerninga. Æn om fatika manzsins wili ær tholkin at han hafdhe gerna wærdhslik thing swa som flere ok wilde tho ey gifwa fatikom manom wtan litit ok thz smælicasta tholkin wili wæknas hono for litla gerning thy wil ma hulkin som hawir godz gøri gerningena mæd kærlek Æn hulkin som ey hawir godz tha fær wilia at gifwa thz skal dugha hono æ them som mæer hyggir æ daghena licalikit æn andelikit ær them som æn pæning gilder mik ok hudvadha wærldinne ok sik sielwom thæsanda tholkin mæle ey sæmblita them som swa gøra ær owærdhoghir at hawa ælla faa mit gul Thy at iak so gaf al thing ok forma al thing borttaka syz wærdhe wærdhoghasta døby ok bæzsta. Ok wærdzlik thing æru skapadh til manzsins nytto ok nødhir thorft ok ey til owærflødhelikhet Nionda pundit ær gøran frafarna timans skodhan Skodhi thy manin sina gerninga hulka the waro ok huru manga ok huru wærdhelica bætradha Atwakte ænmughl at godha gerninga waro ey balica førre æn onda gerningena Ok om han finder sina onda gerninga wara flere æn godha taki sik fulkomlikin wilia at bædhra ok idhrugha for sina synde ok om them idhrughin ær sander ok stadhugher skal han meer vægha foro gudhi æn alla synder tienda punktin ær komaskolande timans skodhilse ok skipan Thy manga hafua tholka akt at han vil ænkte skodha vtan the thing som gudz æru ok ænkte astunda vtan meet thy gudhi thækkias ok vinsælpina hærra ok thol tholomodhelica al drøuilse ok ænmal hærliuist pino æn gudh hafdhe thir af hughnath ok æn sua vare gudz vili thz punktin gaar ofwir al thing Ok mz thæsso vinnas raskelica al tilkomade thing thy sua som thæsse tio pundin giuir ællla sua vægher han skal hafua mit gul Vtan sua som iak saghdhe at ouinin bil thræm ludom hindra thom som fara mot gul fyrst vil han gøra thom lata Nu ær annor licamlik latt ok annor andelik Licamlik latt ær nar kroppin ær latir at vaka ok opstanda ok tholik thing Andelik latt ær nar andelikin man kænnade minne anda sotma ok nadh vil halde huilas ensamber i thænne æn vtgaa til andra ællla hiælpa androm mz sik at andre matte vara luttakande af has sotma Hwat en hafdhe petrus ok paulus fulstora minno anda sotma hulke som hælst hafdho ligat i dimpasta iordhinna stadh mz thom sotmanom innerlica som the hafdho æn thz hafdhe varit mik thækkelikit æn the hafdhe vt gangit i væraldinna Tho thz til at andre skola vardha luttakande thæra sotma ok at the matte andro hiælpa mz sik vtualdo the hælder at vtgaa til flere gagn ok nytto skuld ok thæra siælfra meera løno æn ensampne vara ok ængaa styrka af the nadh som thom var giuin Swa skulu mine vini gøra æn thot the vilia gerna vara ensampne ok glædhias af tho sotma som the hafua tho skulu the vtgaa at andre vardha luttakande af thæra glædhi ok nadh thy at sua som nakar hafuande fulstopa vælluktit gooz nytia thz ey ensame vtan annuordha thz andro Swa skulu min ordh ok min nadh ey lønas vtan vtgiutas til andra at andra maghin læras thy at mine vini maghi hiælpa thriggia handa moghna først fordømdom annatidh syndoghom thom som falla i synde ok sta atir op thridhiatidh bliuandom i godho Vtan thu mat spyria huru nakar maa hiælpa fordømdo mannom the æru ouærdhoghe at faa nadh ok omøghelikit ær thom at atirkoma til nadha Til thz vil iak thik suara mz æptedome at sua som æn nakat dimpasta vatn varin otalica grafua ælla gropa thær tha skulle andhr i fara som fiolle i dimpit Thy nakar atir tæpte nakra the gropena tha fiolle han ey sua dimpt sua som æn ingen vare atirtæpt Swa ær ok mz fordømdo mannom thy at æn thot the skulu fordømas i forskipadho tima af mine rættviso ok thæra ondzsko tho dødhe thom læræ pina æn the atirhiolline af nokro illo ok opuækkins til nakat got Swe huru miskundsamber iak ær ænnugæl ofwir fordømda hulkom æn thot miskunn skulle spara tho more sighir rættuisan ok thæra hardzskofulla ondzska Annatidh mogho the hiælpa tho som falla ok standa atir op Thy the læra thom huru the mogha opstaa af syndomin ok varande tho foro nidherfalle ok thæra vaadha ok læra thom huru the magho thrifwas i godho ok staa mot fiandans frestilsom ok grimilsom Thridhiatidh magho the hiælpa rættuisom ok fulkomnom hwat ey falla ok the Andelica falla somlike af thom studom ok tho til thæra meera æro ok dyafwlsins skam thy at sua som nidhar lætlica slaghin i stridh opuækkis ok hughas meer til stridhina af thy slaghino Swa opuækkias mine vualde man meer af dyæfwlzlica genuardho frestilsom til andelikit ærfuodhe ok gødhmikit Ok thrifuas ok framgha thæs hetrelicare at æfla æruna krona thy skulu min ordh ey lønas af minom vinom thy at mage hørande mina nadh magho thæs meer opuækkias til mina gudhelikhet af andro som ær at mine ouine ærvodha at min ordh skulu synas thækkel æn nakra otrolikhet thy taki scriftfadhirin til sik een tvoman ælla thra prøuadha i godho samuiti til vitne ok sannsaki nar ordhin vtskriuas ok sendas ok sannsaki gialica thz scriftaær ok sende sidhan thom han vil at ey varlica æn the koma i ouinana hender vtan vitne tillæggis thom nakat falst af.

hulkom sannindina ordh vardha forsmadh
mæn fallo ghom af thrudhia som ær at om
min sattir i sinna sinna ombon hwru the maghin
standa a mote ok straffa mik Hul thy skulu min
mine vini ok sighin thz som mote sighia
thæssin ordh thy at the kunna at vændhas
vættelica ælska willelica æstunda himerikis
thing sniællica profwin ordhin ok skodhi
ok sidhan sighin moot thy i sinom dirmorledh

Ey vndra hui iak tala ok hui Ca vij
iak tee thik swa stor thing hwat ey
for thik ensampna Mey besselica vtan for
andra kænnedom ok helso værldin ær sua
som een dødhen i hulke som ey var vtan ey
vægher hulkin som ledde til mæsta diup i
diupino varu thu vænin til sik takande alla
thø som widher foro Ok diupit var sua diupt
at thz hafdhe ænkte grund vndir sik ok the
som widher foro i thz foro alore thædhan op
Hwat var ey sua diupt som thz forsta ok
ey sua vædhelikit vtan the som widher foro
i thz thorpadho sik sialf ok hafdho ena handa
losta ok æstudan ok tho ey wsald kændo mær
kit ok tho ey pino the som bygdo i thæsso
andro rumeno ropadho dagelica til een
borghstan stadh nær liggiade hulkin so fullt
var mz allo godho ok lustelico thingom the
ropadhe mattelica thy at the visto ey vægh
til stadhin at hulkom the skullo gaa vtan
dødhenin ok skoghin var sua thrang ok thiokt
at the formatto ey fara alla framgaa for
thes thiokleik ok ey hafdhe the styrk at ve
dha vægnen Ok hwat ropadho the Iamlica
the ropadhe sua O tha gudh kom ok giff
sialf tee væghin ok lyys os som thik bi
dhom Ey ær os helsa i andro æn i thik
thz ropit for op i himerike i min oron ok
rørdhe mik ok drogh til miskund Ok iak blid
kadhis af sua storo rope kom iak i ødhkinna
swa som pelegrin Vtan forra æn iak tilbyr
iadhe at framgaa ok arvodha hørdhis ok
lydde røst for mik hulkin som saghdhe Nu
ær yxen lagdh til træit Hulkin var thæsse
røsten vtan Johes baptista hulkin som sændis
for mik ok ropadhe i ødhkinne sighiande
yxin ær nu sat til træit Sua som tha skul
le sighia vari nu mannin reedho thy at nu
ær yxen reedho ok han ær komin som vægh
skal redha til stadhin ok opna alt thz so
mote staar Ty iak komande arvodhadhe alt
fran thy solin gik op ok til thæs hon bær
gadhis thz ær af thom tima iak tok madh
ok til korsins dødh giordhe iak mænis
kiona helso flyande i mins ingans ophoue
i værldinna for minom ouinom ok hevode
som mik hatadhe Iak var fuestadhr af
dyæflenom Iak tholde hat af manom
Iak tholde mangfalt arvodhe Iak aat
ok iak drak ok iak opfylte ok giordhe
andra licamans nødhthorfte vtan synd
til trona styrkilse ok sana naturs ok mins
mandoms beuisning Thz æpte nar iak redde
væghin til himerikis stadh ok iak opreff
genu ødhkoghia buskana tha stugo hwassasta
thorna ok gadda mina sidhor Ok hwasse
iarnsprika saargadho mina hændir ok fotir
Ok mina tændir ok kinnir varo alla slaghna
Æn iak tholomodhelica tholande gik ey til
ryggia vtan iak framgik thæs hetra sua
som thz diur som thwingat ær af hungr
ok sylt nar thz seer mannin halda hwasst
spiut mot sik lopar thz ey thæs sidhr opa
spiutit for matsins æstudilse ok giri Ok
hwru myklo meer mannin æthrykker spiudit
i diursins maghe Sua myklo meer æthr
ykke diurit sik sialft a spiutid for mat
sins æstudan til thes alt kroppin ok iæl
ven gonom stingas Sua bran iak mz sua
storom kærlek til siælinna at nar iak saa
ok vtvalde ældra hwassasta pino Thuro
myklo meer mannin var vilioghr at drø
pa mik Sua myklo hetaro var iak at
thola for siælanna helso Sua framgik iak
i thæsse værldinna ødhkn i ysald ok arvo
dhe at iak redde væghin i mino blodhe
ok i minom svet Ok thæsse værldin ma
væl kallas ødhken thy at al dygdh ær na
skadhis i hænne ok lastanna ødhken ater
bleff i hulke ey var vtan een vægher
Ey hulkin alle widher foro til hælwitis
fordømde til fordømilse ok godhe til
ensamnt myrkit Thy iak miskunelica
hørande thera lango æstudan so fwlghas
skullo kom iak suasom pelegrimer til
at arvodha ok okunnoghr a mins gud
doms valdz vægnina redde iak væghi
hulkin som ledde til himerikis ok mine
vini seande thæmma væghin ok skodhadhe.

mins ærwodhis storo mødho ok wansælikhet ok mins hughs gladhelikhet folghdho mik mange langan tima. Æn nu ær the vysten omskipt hulkin som ropadhe swa. Barin wedhobone. Min wægher ær omskiptir ok annan tidh opwæxto buskane ok thornane ok flæste aflæto at gaa min wægh. Æn hæluitis wæghin ær oppin ok bredher ok flæste gaa at hono tho ær min wægher ey alstingx glömder. Vtan faa mine vini gaa at hono for himerikis færdhenis ladz astundan swa som foghla flyghadhe af buska ok til buska ok swa som lönlica thiænande mik for wærldogha. Thy at allom synis nu sælikhet ok glædhi at gaa ok fara wærldinna wægh. Ok for thy at min wægher ær wordhin thrangar ok wærldinna wægher widher ok bredher thy ropar iak nu j ödhknene thz ær j wærldinne til mina vina at the oprivin thornana ok thislana. Ok redhin min wægh thom som han vilia gaa. Thy at swa som skrivat ær sælle æru the som ey saghu mik ok tho trodho mik. Samuledh æru the sælle som nu tro minom ordhom ok fullkompna thom mz gerningom. Samuelica iak ær som the modhir som löpir mot sinom villefarande syni i wæghenom ok terir hono liws at han skuli see wæghin ok möter hono for kærlekskuld i wæghenom skyndadhe hans wægh ok vmfæmpnir han mz glædhi. Swa skal iak löpa mot minom vinom mz kærlek ok allom thom som vilia koma atir til mik ok iak skal lyysa thera hiærta ok siæl til gudhelica snille. Ok iak vil vmfæpna thom mz æro ok allo himerikis hærskapi hwar ey ær himel ælla iordh vndir aat vta gudz syyn hwar ey ær matir ælla drykker vtan gudhelikin loste. Æn ondom oplæts wæghin til hæluitis i hulkit som the skulu ingaa ok aldre thædhan af fara. The skulu mista æro ok glædhi ok opfyllas mz ysæld ok æuærdhelico obrygdhelsom. Thy talar iak min ordh teande min kærlek at the som bortwæxande æru skulu atirwændas til mik ok kænnas widher mik sin skapare som the hava glömpt

Cam xiiij

Mange vndra hwi iak talar mz thik ok ey mz andro hulke so hava bætre liwne ok thiænto mik i længrom tima. Iak swara thik mz æptedome ok mz liknilse. Wakar hwa ær hulkin som haver flere vingardha ok i flerom landom. Ok hwars vingardhs wiin smaka af thy landino som thz ær plantat i. Æn nu ær wiinit kombit fore hwan drikker han studom af midhal vineno so lætare ær ok ey al tidh af bædhra ok thy starka vineno. Vm wakar thær wær stadadhe ok thz seande sigher wanlica swa hwanom. Hwi vilt thær swa gora hwan swara. At thz wiinit smakadho hono bætre ok war sötare i tho timanom. Ok ey vetandir hwan thy bædhre wiinit ok forsmar ey for thy godho wiinin vta gome tho til sin hedher ok nytto. Swa giordhe iak thik iak havi manga vinir ok thera liwne ær mik sötare æn honagh ok kristelica æn nakat wiin ok liwsar i mino asyn æn solin. Tho vtualde iak thik i min anda ok nadh thy at mik thæktis swa. Ey thy at thu ært bætre æn the ælla thom liknadhe ælla wærdhogare thera forskyllan vtan thy at iak vilde swa. Ok for thy at iak gör sniella af osniællo ok rætuisa af syndoghom ok ey forsmaa iak thom æn thot iak giordhe tholka nadh mz thik. Vtan iak skal hældir goma tho til andra mina nyttelikhet ok hedher swa som rætuisan tha krævir. Thy ödhmiuka thu thik i allom thingom ok dröfs ey vtan af thinom syndom. Ælska alla æmwæl thom som synas hata thik ok thik bakdanda thy at the giva thik mer tilfælle til krono ok löna. Iak budhir thik gora thry thing thry thing biudher iak thik ey gora thry thing latir iak thik gora thry thing radher iak thik gora. Först biudher iak thik gora thry thing som ær at ænkte astunda vtan thin gudh. Annan tidh bort kasta alla höghfærdh. Thridhia tidh hata æuærdhelica kötsins skøra linnadh. Thry thing biudher iak thik ey at gora. Först ey ælska fanyt ordh ok skør. Annan tidh ey ælska oföflödhelikhet i mat ok dryk ok andrum thingom. Thridhia thidh fly wærldinna glædhi ok lættelikhet ok ostadhoghet ælla kæte. Thry thing an iak thik ok latir iak thik hava. Först matelikin sömpn til godha skipa. Annan tidh matelica vaku til kroppsins idhu thridhia tidh matelikin koost til kroppsins vppehalle / Thry thing raadhir jak thik först aflwodha i fasto i godho gärningo for hulka som himerikis rike lofwas Annan tidh at skipa the thing thw haff til gudz thiänisto ok hedher Thridhia tidh raadhir jak thik at thuya thw thing idhkelica i thino hiärta först hulkin thing jak giordhe for thik tholande pino ok døande for thik thänne thanke opuäkke kärlek til gudh Annatidh skodha mina vptuisto ok komaskolande dom thädhan af komber rädhoghe i hugh thin Thridhia är hulkit jak thwem synno bindher ok jak raadhir ok jak lätir thik är at lydha sua som thu äghir thik bindher jak thik thy at jak är thin gudh thik bindher jak thik at thu ey dyrlekan göri thy at jak är thin kra thik latir jak thik gora thy at jak är thin brudhgome thik raadhir jak thik thy at jak är thin kin Capitulum ix

Gudz son taladhe til sina brudh sighiande Tro thu stadhelica at thän som prästin haldir i sinom handom är gudz licame hon suaradhe jak tro stadhelica at sua som ordhit sant marie vardh kot ok blodh i hänna quidh Sua tro jak thän vār sannan gudh oc sannan man hulkit so jak seer i prästins handom Var tha suaradhe jak som tala mz thik är thän sam bliffwande äwärdhelica i gudhdomenom ok man bordhin i jomfruna quidh tho ey mistade gudhdomin min gudhdomber maa väl kallas dygdh thy at i gudhdomenom äru tw thing först valdoghasta vald af hulko alt vald är Annatidh snillasta snille af hulko ok i hulke al snille är Visselica al the thing som äru äru skällica ok snillica skapadh i gudhdomeno thy at ey är een titil i himerike hulki ey är i gudhdomeno ok vm han skipadhir ok forseedhir Ey eet grand i jordhinne Ey een gnista i helwite hulkin som gaar öff has skipan ella formaa at lona sik af has maktwaru ella vitu Hwat ey vndir thu thän jak saghdhe een titil i himblenom Samelica sua som titil är glosadha ordz fulkomlighe sua är gudz ordh aldra fulkomlighe ok skipat til aldra thinga hedher Än than saghdhe jak eet grand i jordhinne Vta for thy at al jordzlik thing äru framfarlik ok tho gaa the ey oss gudz skipan ok forsyn Ok huru litin the äru Än than saghdhe jak ena gnisto i helwiti Vta for thy at i helwite är ängte vtan afwond thy at sua som gnista gaar fram af eldenom sua fra gaar al älska af ok afwnd af ovenom Andomen at the ok thera tillydhara hafwa altidh afwnd ok ängin kärlek Än for thy at i gudhi är fulkomin visdomber ok vald / är hwart eet sua skipat at ängte forma mot gudz valde ok ey maa nakat sighias oskällica giort / Vta al thing äru skällica skipadh sua som hwaris äno til hördhe thy at gudhdomin maa väl kallas dygdh Thredhie tha sina mästo dygdh skapade änglana tha skapadhe tho sik til hedher ok sik siälwo til losta at the skulle hawa kärlek mz hulko the skullo ängte älska vtan gudz lydhno mz hulke the skullin lydha gudhi i allo thingo Somlike änglanne älla villefarande vordho sin vilia älla mot thässom thy Visselica the vändo sin vilia thwärt a mote gudhi sua at dygdhin var tho lastlik ok thy var tho thy kärt so gudhi var genuärdhogt ok af thässom vanskipadho vrilsom forskylladho the nidhir fal ey thy at gudhdomin hafdhe skapat tho thy Vta thy at the vptadho sik siälwo thy sama fal af sins samuitz vanskipan Ok thy at gudh saa i sino himerikis hawskapi minskilse giordh af thär ondo änglana äghno last / giordhe gudhdomin Annatidh sina dygdh thy at han skapadhe mannin mz licama ok siäl / licamanom gaf han tw godh thing som var frälst siälfs vald at gora godh thing ok lata ond thing thy at mädhan ey skullin flere ängla skapas var nyttuist at mannin skulle hawa frälst siälfs vald at opfara til änglanna värdhelikhet vm han ville Manzsins siäl gaf gudh samuit thw godh thing först skäl at skodha gennärdhogh thing af genuärdhoghom ok bätre af bazstom Annatidh styrk at at sta i godho Nar dyæfwllin saa thæna gudz kærlek til manin thænkte tha sua mz sik af afwnd oc illzko gudh hau skapat eet nyt hulkit som maa opfara i warn stadh oc stridhande ængla thz wi forlæto glømslica Nw wi formagho at sinka oc daara thz at thz wanskis af stolene tha skal thz ey opfara til sua stora wærdoghet Sidhan af hwxsadho skalklekhetz radhe snikto the forsta manin af sine illzko oc fingo make oll han af mina rætwiso tillate Vta hwru ælla nær war manin kominn sammelica tha han forlæt dygdhinne oc giordhe thz som forbudhit war Marormsins æptan lustadhe tha meer æn min budhna For thæssa olydhno skulle tha ey wara i himerike thy at tha forsmadhe gudh oc ey hæluite thy at mz sino skælom wanzsakadhe tha oc skodadhe gralica hwat han giordhe oc tok sik ædhrughta for giordha synd thy dygdhafolle gudh skodhande manzsins wælde skipadhe hono suasom eena gomo oc fægilse stadh hwar tha skulle wtrøna sin kranklom oc giælda sina olydhno til thæs tha wærdhoger wordhe at opfa til the wærdhelikhet som han miste Dyæfwllin wndstodh thz oc wilde dræpa manz sins sial mz olydhno oc insændade sin thrælt i sielfma myrkre sua manz sins samuit at tha hafdhe ey gudz kærlek oc ey thæs ræddogha Gudz rætwisa domdis oc thæs domber forsmadhis oc rædey oc gudz godhlekx domdis oc thæs galw oc thy ælskadhis han ey tha oc thy stodho inginene usilica mz myrko samuiti oc fiollo uselica Nu æn thot manin war sua skipadher tho war ey gudz dygdh swan hono Vtan gudh tedhe sina miskund oc rætwiso Han tedhe miskunena nar han tedhe adame oc androm godho mano at the skullo faa hiælp i forskipadho tima oc af thy opuæktis kærlek oc ælskogha til gudh Han tedhe oc beuisæ ræmmæl rætwisana i noa flodh vm hulkt som rædhoghe inghen i manzina hiærta Æn thz æpt aflæt ey dyæfwllin at oroa manin æn meer Vtan gik til thæs mz the androm illzkom Forst insændæ tha hono

wantro amman tidh wanhop Forst wantro at ingimene skullin ey tro gudz ordhom Vtan rekna thæs aartekne wara af skæpnos laghom / Wanhop at the skullin ey hopas hielso ælla at atirfaa nista gwo Mot thæssom twem aflæt ey dyghdhafullir gudh at gifwa andra twa hiælpe thy at mot wanhopeno gaf han hoop nælpnande habrahas napn oc lowadhe sik skula fodhas af thæs slækt / ok atirledha han oc thæs folghawa til himerikis arff som the hafdho mist Ok thz oll skipadhe han apthera thom thz han tedhe i hwat matto atirløsnin skulle giøras oc sinna pino stadh oc tima Mot wantrone taladhe gudh mz moyse oc tedhe hono laghin oc sin wilia ok ordh ok fulkompnadhe tho mz iærteknom oc ordhom Vtan ey atirwændæ dyæfwllsins illzka hællr æn for Vta rædh maneno ok lokkadhe han altidh til wærra insændæ amor thu thing i thæs hiærta Forst at thænkia laghin wara mykyt ofhollik oc at oroas i thira gomo Annatidh insændæ han honom at sua som otrolikit skulle synas ok mykyt wansamlikt at tro at gudh wille for kærlex skuld atdrøuas oc døø Mot thæssom twem gaf gudh annatidh andra twa lisa Forst at manin skulle ey oroas af laghana hardzsko sændæ han sin son i iomfruna quidh hulkin som tok mandom oc fulkompnadhe laghin oc giordhe thom lættare Mot annat tedhe gudh mæsta dygdh thy at skaparin døø for sina creatur oc han som war rætwis oc menløs dræpdhis for orætta alt til ytarsta punctin sua som prophetane hafdho spaat Ok ey atirwændæ dyæfwlsins illzka Æn tha Vta opwækte sik mot maneno oc insænde i thæs hiærta annor thu Forst at min ordh skullo hafuas for gabb Annan tidh at min ordh oc kænnedomber skulle koma i glømsko mot thæssom twem tilbyria gudz dygdh at tee andra twa lækedoma Forst at min ordh skullo atirledhas oc hafwas i hedher oc mina finga takas

til xpt folghilse thy ledhe gudh thik i
sina anda oc tee thik sin vilia i værolde-
ne oc sinom domom særlica for tvæggia
thinga skuld Först at min miskund skuli
tees mz thulke the mænnene skullin nima
at atirballas til gudz kærlek oc thæs sino
annimelse Annan tidh at gudz rætuisa sku-
li aktas oc hans grymi dombir rædhas
thy sigh thænna mannens at mædhan min
miskund kom nu at han framfør hona i
liusit at mænnene nimin letta miskunna
oc valta sik for domens Oc sigh hono at æn
thot min ordh æru skrifwath tho skulu the
först bygias oc sua koma i gærninga Suo
som thu mat vndirstonda mz æptedome nar
moyses skulle taka laghin var bandin
til reddir oc taflonar tælghdha oc tho
giordhe han ey iartekne for æn budhir
thorftin oc timen the ut kræfdhe Æn nar
flugxmeliki time kom tha tedhis iartek-
nin oc min ordh kungiordhis mz gærningom
Sua værte oc min licame först nar nyo
laghin komo oc thrensfe til laghliki aldr
The hordhos ordhin tho æn thot ordhin
hordhos hafdho the ey makt of styrk
i sik for æn gærningana komo oc ey hafdho
the fulkompnilse for æn iak fulkompnadhe
vm pinona al the thing som spaadh varo
af mik Sua ær oc nu Æn thot mins kær-
lex ordh æru skrifwadh oc skulu bæras i
værldinna tho formogho the ey hava makt
for æn the koma i fullare lius Capm xm.

Thæn vndirlik thing giordhe iak mz
thik Thy at thu seer mz andelicom
øghom thu kænne min anda mz licamlike
hand i thino liuande bryste The synin som
thu seer hon synis thik ey som hon ær thy
at om thu saghe ænglana oc hælgha siæ-
la andelica fæghurd thin licame tholde
ey vndhir at see them vtan synd slyttis sua
som syndrvoght oc vutit kar for siælinna
glædhi af thera syn Thy synas thik ande-
lik thing sua som licamlik Ænglane oc
siælana synas thik i mana like thulke som
hava liff oc siæl thy at ænglane lifva
mz sinom anda Siælana synas thik i thæs
skapnadh som ær til dødhin oc dødhe-
likir sua som i dinna ham oc andra tve
atuva thy at the hava dødheliken anda
thulkin som dør nar kotit dør æn dyæf-
lane dø ey i andano thy at the dø vta
ænda oc liva vta ænda Oc andelik ordh
sighias thik mz liknilsom thy at thin an-
de kan ey annorledh gripa thom æn
mællan al thing ær the vndirlica at min
ande kænnis rørns i thino hiærta Tha
suaradhe hon O min kæra gudh hvi ær
dhoghas thu at byggia i sua fule ænkio
thulkin som ær fatik i godho gærningom
oc litin i samuitz fins vndirstandilsom oc
langan tima opnøt i syndinne Tha suaradhe
Iak Hvi thænn thing först formaa iak
at gøra fatikan man rikan ofrikan oc
litit vndirstandande formaa iak at gøra
amprimt snællan oc visan Iak formaa
oc opnya gamblan til vngdom thy sua
som then foghlin som kallas fenix bær sa-
man thorra stykkor mællan thulka han sama
bær ens træs stykko thulkit som ær vtantil
thort af natur oc innantil het i thulkit the
först kombir hite af solina skini oc sua optæn-
dis thæ Sidhan optændis andra stykko
af thy Sua tilbør thik samasanka dygdhe
mz thulkom thu mat opnyas af syndo oc i
bland tho skalt thu hava eet træ thulkit
som ær innantil heet oc vtantil thort thet
ær thit hiærta thulkit som vari vtantil
vent oc thort af allom værldinna losta
oc innantil fult mz allom kærlek at thu
ænkte vili oc ænkte æstunda vtan mik Tha
skal mins kærlex eldir först koma i thæt
oc sua skalt thu optændas mz allo dygdho
a thulkom thu skalt brænnas oc rensas af
syndom oc aflæggia lustans skin oc opsta
sidhan sua som opnyadher foghil Capm xjm.

Iak ær thin gudh min ande mædhe
thik at høra oc see oc kænna høra
min ordh See liknilse kænna min anda mz
siælinna glædhi oc gudhelikhet I mik
ær al miskund mz rætuiso oc rætuisa i mis-
kunene Iak ær suasom then som seer sina
vini falla fran sik af ofalkom væxth hvar

rætdhelikit Dømir ær af hulko omøghe
likit ær at formagha opsta til hulka
kin iak tala studom mz thom som hana
skyrtunda vnderstandilse studom mz plagho
Jak forwara thom af thæ vaadho æn
ey thy sidhe ganga the af væghenom
ey aktande min ordh Min ordh æru
ey vtan suasom eet ordh thz ær O syn
dughe man vænd thik vm til mik thu
gaar vadhelica thy at forsata æru j væx
thmom oc for thinis hiærta myrk lønas
the for thik thær mit ordh forsmas
Thæssin min miskund gømis Nu æn thot
iak ær sua miskundsamber at iak mana
thø som synda thø ær iak sua rætuis
at æmnæl vm ænglanne droghin syn
dogha man formattin the ey at lyun
das ælla koma til mik vtan the siælue
rædhe sin vilia til got æn vm the væn
din vilian til mik oc lyddin mik mz
godhuilia formate ey alle dyæflane
atirhalla thø ¶ En madhker ær j
sins thra ægho som kallas kin the kin
giora sinom koning thz ær visanom
thriggia handa kyrvdhing ok hana
af hono thræfalla dygdh Først kæra
kin til sin koning allan thæn tima so
the formagha samansanka Annatidh
sta the æptir hans budhi oc samuledh
vt fara oc æ hwart the flygha ælle
fara tha ær al tidh thra kærlek ok æl
skoghe til visan Thridhia tidh folia
the hono oc bliua stadhelica mz hono
For thæssin thry hana kin thræfalt got
af sinom visa Først hana the af hans
røst vissan tima at vtgaa oc ærvodha
Annantidh hana the styrsl aff hono oc
mbyrdhis kærlek oc af hans nærvaru
oc høfdhinga dome oc af hans kærlek
som tha hals til thra oc the til hans
tilfløghis hwart eet andro ok æstuda
annars thrifnadh Thridhiatidh vardha
the fruktsam af mbyrdhis kærlek ok
sins visa glædhi ok sua so fiskane sama
lekande j hafsins vtsænda sin fødo
thulkin som fallande j hafwit gør frukt

Sua af mbyrdhis kærlek oc sins høf
dhingx som ær visin hans ælskelikhet ok
glædhi vardha the fructsam af hulkra
kærlek mz mine vnderlico dygdh gaar
fram suasom eet døt kin oc skal hana
liuf af mine dygdh Æn hwar thz ær bia
na æghar som atgømol ær vm sin kin
talar til sin thiænar sighiande Min thiæ
nar mik synis at somlik kin æru siuk
oc flygha ænkte Thiænarin suarar Jak
vnderstaar ey thænna sukdom vta iak
spør thik vm sua ær hwru iak ma fa vita
thz Hæran suarar Af threm teknom mat
thu vnderstaa thæn sukdom ælla vanskelse
Først thy at the æru lat oc vanmaktogh
til at flygha Ok thz komber af thy at the
mista sin koning thz the skullo hana af
hughnadh oc styrkilse oc stadhukhet
Annatidh thy at the vtgaa i omissom ok o
skipadho timom oc thz ær thy at the hana
ænkte tekn af visans røst Thridhia thy
at the hana ænghin kærlek til bistokkin
oc thy atirkoma the tom mætta sik ok
atirbæra ænghin sotma ælla honagh huar
mz the skullo fraledhis lina æn the kin
som helbrighdho æru ok quæmelik The
æru stadhogh oc stark at flygha hana
vissan tima at vtgaa oc at koma atirbæ
rande honagh at æta oc vax at byggia
sinna stadha Thiænarin suarar vm the
æru siuk oc omyttogh hwi lat thu tho thz
lifwa oc dræpar thø ey Hæran suarar
Jak latir thom lifwa for thræfalla sak
Thy at the gøra thræfalt gagn Æn thot
ey af sine dygdh Først halla the til rædh
da stadhana at ey skulla gedungana ⁊
koma i toma stadhana oc drøfwa godho
kin Annatidh at fruktsamo kin vardha
fruktsamare oc idhnare at ærvodha af
ondo kiana ælsko Thy at nar fruktsama
kin see at the ofruktsama kin ærvodha
til sinna ensaphno fordhan ok opphælle tha
vardha the sua myklo thrifnare oc idh
nare at sanka til sin koning hwru myklo
hetal the see ondo kin vara til sina giri
Thridhiatidh dugha the thom godho kio
onem til mbyrdhis nærin ok hiælp thy at
nar gedungin komber so kin ær vay at.

æra tha hata the han al almænnelica
Ok æn thot ondo børn stridha ok hata tha
for afwnd ok for thy at the vilia ægna
sit liff Ok godho børn the stridha mot
thom af kærlek ok rætuiso tho æru fødha
badhe godho børn ok ondo til at foruma
han ælla vm the ondo børn vare borto fran
thom ælla drøpin ok ensamin godho børn
atirlifdhe finge gedhugane makt ower tho
ok thy thol iak onyttogha børn tho at vm
ens nar høstin kombir skal iak forthee go
dho bunen ok skilia thom fran ondo biomen
Ok latas the vtan stokkin tha skula the dø
af frost æn æru the i bigardheno tha skulu
the dø af hungir thy at the glømdo sama
sanka inædhan the gato Iak gudh aldra
thinga skapare ær thæsse biana ægare ok
thæ Iak giordhe mik bigardh thæt ær min
kirkia af innærsta kærlek ok mino blodhe
i hulke æptirmæn skullin sama sankas ok
dwælias mz trona samhælle ok inbyrdis
kærlek thæn stadha æru theira hiærta i
hulko godha thanka ok astundilsa sotme
skulle byggia hulkin som skulle samadra
ghas af mins kærlex skodhan i thy at iak
skapadhe mannin ok atirløste han ok atir
kallar han af ville faralsom The hælgho
kirkio biskopa æru thriggia handa mana
bon suasom thriggia handa bin Forste æru
ondo æptirmæn hulke som samasanka en
mik sotma vtan sik sialfwo the at koma
tome ok kærna en vinan the hawa gad fol
sotman ok giri for kærlekin The godho
bin æru godhe æptirmæn the gora mik
thræfalla vyrdhing Forst hawa the mik
for sin hæra ok hofwodh offrande mik sot
leksins honagh thæt æru kærlex thinga
hulka mik æru søta ok tho sialwom nytte
lica Annatidh sta the æptir minom vilia thæra
bili ær æptir minom Allir thæra thanki ær
til mina pino ok alla thæra gerninga æru til
min hedhir Thridhia tidh folghia the mik
thæt ær at the lydha mik i allom thingom
huat the æru hælle inne ælle vte ælli i dro
uilsom ælla i glædhi Al tidh ær thæra hiær
ta mz mino hiærta thy hawa the thræfal
la dygd af mik Forst hawa the vissan
ok skællikin tima af mine røst ok mykin

tilsom thy at the hawa nattena tima vm
nattena ok daghin i dagxins tima The
vm skipta ok nattena i liusit thæt ær værl
dina glædhi i æuærdhelica glædhi for
ganglik thing i æuærdhelikhet The æru stæ
klike i allom thingom thy at the nytia næru
varande thing til nødhthorft ok nytto
The æru stadhoghe i genuærdho vari ok
vakre i salikhet vælmaktadhe i køtsins rokt
athughule ok vnkring skodhande i gora
de thingo Annatidh ælska the inbyrdhis
sik sialua ok mik ower al thing ok ower sik
sialfwa Thridhia tidh vardha the fructsa
me af mik Hwat ær at fructsamber var
dha vtan at hawa min hælgha anda ok op
fyllas af honom Æn hulkin som en hafwer
han ok mistir thæs sotma han ær ofructsam
likin ok onytlikin ok falla ok vordhir til
ænkte Æn thæn hælghe ande vptændir mz
gudhlicom kærlek thæn han byggir i vpla
tir vndstandilsana Fyra ok opiwnir hogh
færdh ok oatirhald ok opuækkir hughin
til gudz hedhir ok værldina forsmælse
Onytlico bin vita ey thænna andan ok thy
forsmaa the styrsl fly samhælle ok kærlex
kompanskap The æru tome i godho gerningom
vmskipta liusit i myrkit ok hughnadhin i
graat glædhina i sorgh thy lat iak thom
liua for thry thing Forst at en skulu gedu
gane thæt æru hædhingane ingaa til vedde
rumin thy at vm onde mæn doe alla i synd
atirbleffwe faa godhe for hulkit hedhinga
na ingingo tha til thæra thy at the æru fle
ok dyrfdhe tho mykyt byggiade mz tho
Annatidh tholas the ok stadhgias til godhra
mana promilsa thy at af ondra mana athska
prouas godha mana stadughet ok i genuær
dhoghom thingom bevises huru mykyt huar
ær tholughir Æn i salikhet beuises huru
mikit hwar een ær stadhughir ok matelik
Ok for thy at synd ok laste kryppa studom
vndir rætuisa mæn ok dygdhenar ophø
ghia thom til hogfærdh opta thy latas ok
stadhias onde lifwa ok vmgaa mz godho
at godhe skula en ostadhoghe vardha ælle
of kaate af ofmykle glædhi ælla sofwa
i latti at the hawa al tidh øghonin til gudh
thy at hwar mindre stridh ær thæt giwas
mindre lon Thridhia tidh tholas the ok

stadhgas til godhra manna hiælp at ey skulu thedhingane ælla andre onda ~~mæ~~ ok otrone omne skadha them Vtan hælder thy meer rædhas at godhe synas flere æn ondra folghe Ok sua som godhe standa ok stridha mot ondom af rætuiso mz gudhelico kærlek Sua mote sta ok onde at the maghi ræria sit liff ok fly gudz wredhe Ok sua hiælpa godhe ok onde sik inbyrdhis at onde tholins for godhra manna skuld ok godhe kroms høghelica for ondra manna ælzsko Bianna gomara æra kuliona ok landamna formæn hwat the æra hælder onde ælla godhe Æn til godha gomara tala iak ok iak æra gudh ok gomare manar tho at the goma min bud Ekodhin thra vtgang ok ingang ætuaktin Nu the æru siuk ælla heel Ok kunna the ey wanlica thz skodha tha sighir iak tho af threm tekno huru the moghu thz vndstaa The bin æru onyttogh hulkin som æru lat at flygha oskipadh i timanom tom sua at the sama sanka ey ælla atærbæra nakit honaghit The æru lati at flygha hulke som meer ælska wærlzlikit æn guderdhelikit Rædhas meer licamans dødh æn siælinna Ok thænkia sua ok sighia mz sik Hwi skal iak hawa omak mædhan iak ma hawa hwilo Hwi skal iak gifwa mik i dødhin mædhan iak maa lifwa Ey thænkiande vsle at iak wælloghaste drotnna konunge tok wanmakt a mik iak ær ok himal rolicast ok san hælla ok tho tok iak oppa mik mødho ok oroo for thra skuld som iak frælste mz minom dødh Æn the æru wanskapadhe i timano hulke so ælsta dha wærlzlik thing ok tala skør thing ok ærudha til sinna æghna nytto ok hawa thokkin tima som kroppin vtkræfr Æn ey hawa the kærlek til bistokkin ok saman dragha ey honagh hulka so gøra mik nokra godha thinga ok tho af sinno na rædhogha Ok æn thot the hawa nakra dygdha ok millhetz thinge tho forlata the ey sin eghin vilia ok syndina hulke som sua vilia hawa gudh at the latin tha ey wærldinna ok sua at the thola ey nakar wanskilse ælla drøwilse ælla fatikdo Tholik bin koma hem mz tomo foto thy at the løpa oskællica ok flygha vta kærlek Thy skulu the ondo ok onyttogho bin skilias fran godho biomen nar høstin kombir ok pinas mz æwærdhelicom thingh thy at the ælskadho sik ok sina giri Ok skulu sundirløsas af mykle froste ok tho ey opnøtas thy at the forsmadho gudh ok waro lati j godho Tho skulu minne bin wakta sik for thræfalla onda bianna onzsko Første at onda bianna thrælkir komi ey i thra oro thy at the æru etirfull ok hawa etirlica onzsko for honaghsins sotma Annattidh waktin sin øghnasten for thra vingom thy at the æru hwassaste som naal Thridhia tidh gømin sin licama at han wari ey bar for thra stinghtom thy at the hawa gaddha the the mz sarlica stinga Æn hwat thæsse thing tekna kunno sinælle mæn vtthydha hulke som see thra sidhi ok girilse Æn hulke so thz kunna ey vndstanda rædhins wadha ok flyin thra vingago ok ærtedhme Alla skulu the mina vtvalde thz the ællo ey mina hørande Thær æpter taladhe gudz modhir Vælsignadhir wari thu min son hulkin som ær ok war ok skal wara æwærdhelica thin miskund ær søt ok thin rætuisa mykin Mik synis talande um liknilse at nu ær sua mz thik at sua som eet skyn opfoor i himilin ok lat rædhir gik fore thy J skyno syntis nakat myrkt ok the som vte waro sagho myrka skyit ok sagdho mz sik Ekysins myrklikhet synis tekna at rægnin skuli koma ok nytiadho helsa raadh ok skyndadho sik vnder skiul for rægneno Æn the som waro blinde ælla walica aktadho ~~ey~~ ey rædhursins lætlikhet ok blæst ok rædhos ey skysins myrklikhet the fingo vtvorna thz som skyit teknadhe thy at skyit wæxte ofwer alla himle ok kom mz mæstom thordyn ok lyghneld sua starkom ok mangra liff ændadhis widh dønin ok al manzsins ralue opnøttos af eldenom sua at ænkte blef atir O min son thz skyit æru thin ordh hulkin magho synas myrk ok otrolik thy at the æru ey opta hørdh ok tecedh sanzsko ok ey.

kughiordh mz aaterkenom æn min bøn haar fore thæssom ordhomen ok thin miskund mz hulke thu miskunna allo ok lokka alla til thik sua som modher. Thæssin miskund ær sua lat sua som lærasta bædher j tholomod ok bidhan / heet j kærlekeno mz hulko the thu manar tho til miskund som thik veta til bredhe ok offra tho milhet som thik forsmaa. Thy alle the som hora thæssin ordh oplyptin sin ædhon ok the skulu see j sino undstandilsom tho vardhan ordhin framgingo letin ok proffeim om the lydha miskund ok ædh minkt. Atualktin om the lydha ællar kænna at ælska mæturnarlikhe thing ælla komaskola de saminde ælla fals. Ok om the finna samind tha flyn til skiulit thz ær til sama ædhminkt mz gudhelico kærlek thy at mar vætnisan ko bir tha skal siælin skilias fran kroppeno for vædhoghha skuld ok ædhin skal lykkia siælina j sik ok hon skal brinna innan til ok vtantil ok tho ey opnøtas. Thy ropar jak miskunne na drotning til thera som byggia j værldinne at the oplopta ædhonin ok seen miskunnina. Jak mana tho ok bidher som modher. Jak vadher thom thz sua som fru thy at mar væxtui san komber skal omæghelikit vara mote sta thy tvæn stadhelica ok skodhin ok prøfuin samindina j sino samiti bmskiptin adhan vilia ok tha skal han som tedhe kærlekshins ordh tee kærlekshins ærnigha ok aartekne sidha taladhe somin til mik sighiande. Jak tedhe thik ok sagdhe for af bønen at the haua thræfalt got ok gagn af sinom visa. Nu sigher jak thik at the korssforarene skullu vara tholik bin hulka ther jak skipadhe ok satte j thæm landz ændomen. Æn mæer skadha the mot mik thy at the ælska ey thera siæla som vnnugandas til mik af thera villo ok til æsna tro ok varkunna ey thera kroppo bran thwinga tho mz thrældom ok ærvodhe. Hana thom aff frælse lera tho ey j trona. Hana tho aff kirkiona hælghilsom ok sænde thom mz mer sorgh til hælwitis / æn the hafdhe standit j sino hedhno. Ok ey stodha the man ther the mogho vtvidgha sina hoghfærdh ok ælia sina giri. Thy skal thæn time koma at thera tændir skulu sindir brytas thera hoghre hand hamblas ok sinowar sundir skæras j hoghra foteno at the skulin lifua ok kænnas vidh sik siælua. Cap'm xvij.

Stort hærskap syntis til hulkit gudh sagdhe. Æn thot j vitin ok sen al thing j mik tho for thy at mik thækkis sua kærir jak thry thing for adhra. Først at the sotasto honans bigardhane som j himerike varo bygde af æuærdhelico the omyttelico bin bort af gingo ærv tom. Annan tidh at thz omættelica dimpit hulkit som ey fyllir tvær ælla stena ær afstighnit j hulkit siælana modher fara sua som snyo af himenom a iordhina. Ok sua som snyon sundir lossis ok smælter j vatn af solina hita. Sua skulu siælana syndir lossas ok smælta af allo godho j pinona myrkelikhet ok storlek ok skulu opnyas til alla pino. Thridhia tidh kær jak at saa ær the so ælska siælanna fal ok fortapilse. Ok at the stadhane ær tome ther ondo ænglanne mistu af fiollo thy kær jak værdhskyllelica. Jak vtvalde thre man af opthoueno vm hulka som jak vndstar thræfalla stadhgha j værldinne. Først vtvalde jak klærkin hulkin som skulle ropa min vilia mz røstinne ok tee mz gerningenne. Annan tidh vtvalde jak værian hulkin so skulle væria mina vini mz sino lifue ok bara vedhobom for mina skuld til at ærvodhe. Thridhia tidh vtvalde jak ærvodhis mannena hulke som skullo ærvodha mz sinom handom ok fødha licaman mz sino ærvodhe. Første som ær klærkin ær vordhin spitalskir ok dumbe thy at hwar thæn som leta dyghdhanna ok sidhanna fæghirmd j klærkenom han lopir ater til ryggia / dronis j synne ok styggis at gaa til hans for hans giris ok hoghfærdz spitalsko skuld. Æn hulkin som vil hora klærkin sindir at han ær dumbe til mit loff ok squalrocte til sit eghit loff. Huru skal tha væghin oplatas ælla finnas til sua storan sotma om han ær vanmaktoghir som forganga skulle. Om han ær dumbe som skulle tala ok ropa. Huru skal tha thæn himerikis ſothmy vtan ælla horas. Annar ſom ær vnger aarin rædhis for værldinna ſkam ok ſins hedhers miſtilſe. Han ær tom j handom thy at han gør ænga godha gerninga. Tha all the thing ſom han gør thøm gør han for værldinna ſkuld. Thæn ſkal tha væria ænt folk om han rædhis ſom ſkulle vara hofwodhit. Thridhi ær ſua ſom æne hulkin ſom nidhir boghe hofwodhit til jordhinna ok ſtar ſaman foghiande ſina fyra føtre. Sannelica almoghin ær ſua ſom æne hulkin ſom ænkte æſtunda vtan jordzlik thing ok glome himerike ok leta forgænglik thing. Han hauer ſua ſom fyra føtre thy at han hauer litla tro ok ſanyt hop. Thridhia tidh ænga godha gerninga. Fiærdha tidh fulkomin vilia til ſyndinna ok ſwalghſins ok girinna. Vndirſtar al tidh opin. O mine vini huru maa thz omættelica dirfit ominz ſkas vm thølla dælla huru kuno the ſoto biſtokkane opfyllas. Tha ſuaradhe gudz modhir. Vælſignadhir vari thu min ſon thy thera maal æru ſan ok rætt. Jak ok thine vini hafwom ey makta orſakan til thik for makenno vtan eet ordh i hulko ſom mannin ma helas thz ær. O Ihesu Criste lifuandis gudz ſon miskunna. Thz ſkal jak ropa ok thz ropa thine vini. Sonen ſuaradhe thin ordh æru ſøt j minom ørnom ſmaka luſtelica i munneno ingaa mz kærlek i hiærtat. Jak hauer en klærk ok een væpnara ok een bonda. Førſte ær luſtelikin ſua ſom brudh hulka ſom hon ſkafte brudhgome æſtuda mz gudhelicom kærlek ok alle æſtudan thes røſt ſkal vara ſua ſom the røſt ſom hørs i ſkoghe af rope ok ſamtalan. Annar ſkal vara redhoboin at gifwa lifwit for minna ſkuld. Han ſkal ey rædhas værldinna laſt ælla ſkam ælla obrygdhilſe. Thænna ſkal jak bæghna mz thæs hælgha anda vapnom. Thridhi ſkal hava ſua ~~[illegible]~~ faſta tro at han ſkal ſighia ſua jak tror ok hopar ſtadhelica al the thing ſom gudh lofwadhe. Han ſkal hava vilia at gøra godh thing ok thrifwas i godho ok lata ond thing. Af theſſe førſta manz ſins mun ſom ær klærk ſins ſkal jak ſætia thry ordh hulkin han ſkal ropa. Førſt ſkal han ropa at hulkin ſom hauer trona gøri mz gerningene thz han tror. Annatidh at hulkin ſom hopar ſtadhelica vari ſtadhughir i allo godho. Thridhia tidh at hulkin ſom ælſke fulkomlica ok kærlica æſtunde hetelica at ſe thz han ælſker. Annar ſkal væra ſtark j gerninghe ſua ſom leon ok atuaktol til at taka ſik vara for forſatom ok for rædhilſom ok ſtadhughir i ſramhælde. Thridhi ſkal vara ſnæller ſom ormin hulkin ſom ſkal ſta i ſtiærteno ok oplofta hofwodhit til himilin. Theſſe ſkulu fulkompna min vilia ok andre ſkulu thøm folghia ok æn thot jak nampne thre tha vndſtar jak flere mz thøm. Sidhan taladhe han til ſina brudh ſighiande. Stat ſtadhugh ok drøfs ey af værldinne thy at jak thin gudh ok hera hørdhe al obrygdhilſe ok ſmælikhet

Capitulum xxiij

Maria gudz modhir taladhe. O min dotter thu ſkalt hugxa ſæm thing. Førſt at alle mine ſons limi hardhnadho ok kolnadho i dødhenom. Blodhit ſom vtflot af thæs ſaarom i pinone lifradhis i allo limomen ok tillodde thøm. Annantidh at han var ſtungin j hiærtat ſua beſklica ok omiſkundſalica at han ſom ſtak let ey af før æn ſpiutit hamnadhe rifſwit ok badhe hiærtans lyti vaaro a ſpiuteno. Thridhia tidh huruſu huru han nidhir tox af korſeno the twe ſom hono nidhirtoko af korſeno hafdhe thre ſtigha. En rakte til fotana. Annar vndir ſkuldrona ok armana. Thridhi midhuaghu a licaman. Førſte opfor ok hiolt han i midhiu. Annar opfarande at androm ſtighanom vtſlo førſt een ſpik af enne handinne ok førdhe ſua ſtighan annan nidhrin ok vttok ſpikin af andre handinne. Ok the ſpicane rækto lankt vt ower korſins bol. Ok tha han ſom hiolt licamans thunga for nidhir ſinaam ok ſmam ſua ſom han gat. Tha opfor annar at androm ſtighanom ok vtſlo naghlana af fotomen. Ok nar licamin nalkadhis til jordhinna hiolt een thera bin hofwodhit ok annar vm fotena. Æn jak ſom modhorin var hiolt j midhuaggho ok ſua baarom vi thry han til æna hal ow hulku jak hafdhe lakt rent klædhe

i hulko vi suerdhom licamen Æn ey sama so-
madhe jak fyrst thy at jak viste for-
visso at han skulle ey vitna j graffkrine
thy optar kom magdalena ok andra hel-
lagha qvinnor ok mange helgha ængla sua
som solgrandin bidhiande sinom skapara
thiænist Æn ængin formaa sighia hulka
sorgh jak tha hafdhe thy at jak var sua
som the qvinna som hafdhe for barn ok
var skalfuande i allom limom ok formatte
nappelica andas for varkenom ok gladdis
tho innatil thy at hon viste sin fodda son
aldre skola aterkoma i the vesoldomma af
hulke han vtgik Sua æn thot jak var olu-
matto drøfdh af mins sons dødh tho
gladdis jak i mine sial thy at jak viste
at min son skulle ey optarmeer døø vtan
æværdhelica lifua ok sua blandadhis en
gladhi mz mine sorgh Sannelica ma jak
sighia at tw hiærta varo i ene graff nar
min son var jordadher Hwat ey bedhwas
hwar thz liggiande fæ ær thz ær thit
hiærta Sua var altidh mit hiærta ok
min thanke j mins sons graff Æn saghdhe
gudz modher Jak skal sighia thik mz lik-
nilsom af thøm manneso hwru ~~han sti-~~
~~vadher~~ tha ær skippadher j sua matto sua so
een jomfru var fæst nakrom ok tre vn-
ge men stodho for hænne ok æmar tha
var kalladher af jomfrune sagdhe til
hænne sua Jak radher thik tro ey hono
som thik fæste han ær hardher j gæringo
Reen j aterlønom mizskle j gaafwo tro
thy hølt mik ok thøm ordho jak sighir
thik ok jak skal tee thik een annan hul-
lin som ey ær hardher vtan lætter i allom
thingom hulkin som gifwer genstan thz thu
astundar Ok giuir thik fulstopa the thing
som thik løster Jomfru hørande thz thank-
te mz sik Thin ordh æru søt at høra thu
æst siælover lin ok faghir at hanna Jak
tro raadhelikit vara at folghia thinom
ordho ok nar hon vtdrogh singulit
af fingrenom ok vilde faa manneso faa
hon olvantil eena skript j hulke som thøn
ordh varo sua lydhande Nar thu bomb
j trofsins hogdh vakta at thu gæver

ey thorva gren at halda thik vm at
thu ey vanlica falle Annat ordhit var
vakta at thu taki ey raad af ovinom
Thridhia sæt ey thit hiærta mællan leo-
insins tænder Nar jomfru sa thz at drogh
hon handina ok hiølt kwart singulit
thænkiande mz sik sua Thæsse thry som
jak saa tekna vanlica at tha som mik
synas hava til brudh ær mik ey godhe
ælla trom thæs ordh synas vara fafangt
ok han ær full mz hat ok vil drøpa mik
Ok nar hon thænkte sua Saa ho annan
tidh andra skript j hulke annal varo
thry ordh Fyrsta var giff hono so thik
gaff Annat var gif blodh for blodh
Thridhia var tak ey af annarra thz hans
eghit ær ok gør thz ey annars Tha ho
hafdhe thz hørt ok seet thænkte jom-
fru sua the første thry ordhin lærdo mik
hwru jak ma fly dødhin the andro thry
hwru jak ma faa lifuit thy ær rætuist
ok radhelikast at jak skuli hallda vtual-
na ok folghia lifsins ordh Ok tha tok
jomfru singulit vaadh ok kalladhe til
sik thæs thiænara som hona fæste før
ok nar han nalkadhis gik hon langt
fran thøm som hona ville svika tholik
ær thæs sial fæst sinom gudhi Tre
vnge men som stodho for hænne æru
gudz vinskapir ok væroldinna vinska-
pir Æn væroldinna vini hulke honom
taladho ok radho til væroldinna hedher
ok rikedoma til hulka ha hafdhe nær
vtrakt sins ælskogha singulit ok lyt
thøm i allom thingom Vtan min sons
nadh halp hono at ha saa ena skript
thz ær at han hørdhe thæs miskunnø
ordh i hulkom ha hørdhe thry thing
Først at hono stodh for thy hardha
fal at han høghra opforo ok studde
sik vidh fallande thing Annatidh
vnderstodh han thænkte vara j væroldi-
ne vtan sorgh ok bedrøfdho Thridh-
iatidh at dyrfarsins aterlon æru
ond Thz ept saa han andra skript
thz ær at han hørdhe gudz hugnelico

ordh førsta at tha skulle gifua gudhi
af sino godze thær han al thing af hau
Annan tidh at tha skulle gifua gudhi lika
lika thiænist hulkin thær sit blodh vtgøt
for thæs skyld Thridhia tidh at tha skulle
ey andrum æn gudhi gifua ælla anduor-
dha sina siæl som hona skapadhe ok at-
løste Fiærdha han hafdhe thz hørt ok sua
lika skodhat thykkias nu hono gudz thiæ-
nara ok nalkas hono nu ok verldinna
thiænara længia sik fran hono Thy ær
thæs siæl sua som the jomfru ælla brudh
som nylica opstodh af sins brudhgoma
arm hulkin som ægher hawa thry thing
Førsta fagher klædhe at hon skuli ey gab-
bas ok hædhas af konungsins thiænaro
hun nakar vanskaplikhet mærkis i hænna
klædhom Annatidh skal hon vara væl sid-
hogh æpter brudhgomans vilia at brud-
gomin skuli ey bredhgas for hænna skuld
hun nakat vanhedherlikit sins i hænna
athæfwom | Thridhia tidh skal ho vara
alowa renast at brudhgomin finne ey
nakra smitto i hænne for hulka thz ho
mæghe forsmas ælla vidher sighias Thz
æpter han ho ledhgara til sins brudhgō-
sæng at tho skulle ey vil fara i vngha
gamen Æn ledhgarin skal hawa thry thing
Førsta at tha skoli sees af tho som æpter
folghia Annatidh at thz skoli høras som
han sighir ok huart han gaar Æn the
som folghe nakrom thøm som forgaar
ægher hawa thry thing Førsta at tha vari
ey latir at folghia Annatidh at han
gange ey fran thøm som forgaar Thrid-
hia at tha vakte gvalica forgangaris
fotspaar ok folghe hono æruaktelica
thy at thæs siæl skal koma til brudhgo-
mans siæl thy ær nødhthorfftelikit at
hon hafwi ledhgara hulke hona maghe
ledha til gudh sin brudhgoma xvii^m

Maria gudz modher taladhe thz ær
sffwat at hulkin som vil vara wiis
ælla fiullar minnin fiulle af fiullom
Thænkia af jak sighir thik om æptedøme
ok liknilsom Hua som nakar thæn vare
hulkin som wille minna fiulle saaghe twa
mæstara standa for sik til hulka tha sag-
dhe gærna mome jak fiulle vm jak viste
hwart tho ledde mik ælla huat nytte-
likhet ok ænda hon hafdhe Annar mæs-
tarin suaradhe vm thu vilt folghia ok
minna mina fiulle tha skal ho ledha thik
oppa høghsta bærgh vta hardhe stena
æra i væghenom vndir fotome vansamlik-
het ok hælle skurir i opfærdhinne Æn
thu ærvodhe i thæsse fiulle tha skalt thu
faa thz som vtan til ær myrkt ok inantil
skinande ok klart ok thu skalt hawa hwat
thu vilt vm thu haller hona stadhelica
ok hon løpir vm kring suasom ett hiul ok
dragher thik til sik meer ok meer til
thæn tima komber at thu faa alowa vægh-
na glædhi af hænne Annar mæstarin sag-
dhe Æn thu folghe mine fiulle skal ho
ledha thik i blomstrade dal sotan af
alle iordhinna frukt Ællolikhet ær vnd
fotomin ok i opfærdhinne litit ærvodhe
Æn thu star i thæsse fiulle tha skalt thu
faa thz som vtantil ær faghert ok skinande
Æn nar thu vilt nytia thz skal thz fly fra
thik thu skalt hawa thz som ey bliwer vta
skal iuinstan ændas ok nar bokin ær olu
læsin vordhin badhe bokin ok læsaren
til ænkte ok thu skalt atirlatas tomber
han hørdhe thz ok thænkte mz sik Jak
hørde thw vnderlik thing mine fot vaska
ok krænkias vm jak gaar vppa bærghit
ok kroppin thyngis ok mødhis Æn jak
ok faar thz som vtantil ær myrkt huat
dugher thz mik vm jak ærvodha i thy
som ængin ænde hawer nar skal tha min
hughsuadher varda Annar mæstarin
jattar mik thz som vtan til ær skinande
ok ær tho ey bliffwande ok at fiullin
skal ændas mz læsarene hwat nyttelik-
het ær mik tha i tho thingo som ey
hawa stadhelikhet Nar han sua thænkte
i sinom hugh syntis ten bradhelica mælla
the twa mæstarana ok saghde Æn thot
bærghit ær høght ok vansamlikit i op-
færdhinne tho ær liust skyyolo bærghit
af hulko thu skalt hawa suala ok vm thz.

lonas som vtantil ær mykit tha ma thz
brydas oc thu skalt fa gullit som innantil ær
hulkit thu mat æruærdheliga ægha mz glæ
dhi. Thæsse tve mærstara ær twæfald snil
le / værzlikin oc gudhelikin Andelik snille
ær at lata gudhi sin eghin vilia oc skynda
til himerikis mz allom gærningom oc astundan
thy at ey ma sant snille kallas vtan var gær
ningin samhuir mz ordhomin Thæsse snille
ledhe til æuerlikt liff. Vtan thæsse snille ær
trenogh oc hardh i opfødhinne Thy at hart
synis at sta mote sinom vilia oc astundilsom
oc mædhir twdha vana oc hauadha losta
oc hart synis at ey haua værldinna oc ey
ælska hænna hedhir oc haudgagn oc thy thet
thz ær swa hart oc vanfamlikit Tho hulkin
som thænker mz sik at timin ær stunt oc
værldin skal ændas oc fæste hughin sta
dheliga til gudh hono skal skyn synas oc
børghit thz ær thæs hælghe anda hugna
dhir Thy at han skal vara værdhoge thæs
hughnadh som ey leta annan hughnadh æn
gudh thy at huru hafdhe ællighis godhe
oc vuælde mæn byriat sua hogh thing oc
hardh vtan thæn hælghe ande hafdhe
hughnat them oc giort mz godha manzsins
vilia sua som mz godho anbudhi Æn godhe
vili ledde til sik thænna andan gudhelikin
kærlek som the hafdho til gudz. Both hono
thy at the ærvodhe mz vilia oc astuda til
thæs the wordho starke i gærningene Æn nar
the fingo thæs hælghe anda hughnadh
fingo the genstan gudhelex losta oc kær
lex gul mz hulko the ey at enast tholdo
mang genmurdhogh thing vtan lostadhos
at thola skodhande ærvodhin Thænne
loste synis værldinna ælskarom myrker
thy at the ælska myrkit Æn gudz ælska
rom ær han liusarin Æn solin oc meer
skinade æn gul thy at the bryta lasta
na oc syndana myrk oc opfara a tholo
modhsins børgh skodhande gudhelex
hughnadz skyn hulkit ey ændas Æn byr
ias i thæsse værld oc gaar vm kring so
ævirkil til thes thz kombir til fulkompnilse
Æn værldinna snille ledhir til ysælona.

dal hulkin som blomstras synis i værlz
thinga. fulstoplikhet oc rikedomo Æt
i thedhir blot i losta thæsse snille ændas
væsklika oc hau ey nakra nytto Vtan thz ena
som saas oc thordhis thy dott leta snille af
snællom thz ær af minom son hwsseliga tha
ær the snille thz al snille ær af ha ær thy
ævirkil som aldre ændas Jak ropar til thik
sua som modhir til son ælska thy snillinna
som innantil ær sua som gul vtan til synis
hon snællikin innantil brennade i kærlek
Vtantil omødhosam mz ærvodhe oc tho fruct
sam i gærning Ok vm thu drømis af thinga
mon gudz ande skal vardha thin hughnare
Tilgak thy oc fræsta sua som thæn man snom
framgangh til thæs han værs midh ærvodhe
Vak ey til ryggia for æn thu kombir oppa
biærghsins hoghdh thy at ænkte ær sua van
sapt at thz vardhir ey lætt oc sæft af sta
dhelike oc skællike gomnan ængte ær sua
honist i tilgangxsins opheue ælla opbyrio
at thz myrkis ey af ændas ofulkomplik
het / Jak thy til andelika snille oc tho skal
ledha thik til licamans ærvodhe oc værl
dinna forsmælse til litla drømilse oc gu
delikin hughnadh Æn værldina snille ær
snilikin oc stingande hon ledhe til værlz
lika thinga samasankilse oc mæruarlikde
hedhir oc i andalyktene til mæsto ysæld
vtan ærnafftelika forsees oc varnas

Cap^m xv

Mange undra thæt iak talar mz thik Ba
nelica at min odhmiukt skuli tees thy
sua som hiærtat glæz ey af sinkom lim for
æn han wordhir helbrøghdha / oc glæz sidha
meer Sua ær iak redhobon at taka vidh
syndoghis man mz allo hiærta vm sanna
bætthring / ær huru mykit han hawir syndat
Vtan mz hwat vilia oc akt han ater kombir
Jak kallas af alla miskunna modhir Ba
nelica min dotter mins sons miskud giordhe
mik miskudsama oc thæs miskud som iak
saa giordhe mik tholugha / Thy skal thæn
vara ysæld som ey gaar til minna miskud
mædhan han formaa kom thy o min dotter
ok skyl thik vnd minom mantol Tha ær
vtantil snælikin oc tho innantil nøttogher
til thry thing første skyle han ok værar

for starmande vædher Annatidh vær han for starko froste ok kyld Thridhia tidh for rægn skurdhom Thænne mantol ær min ödhmiukt hon synis værldinna ælskarom storlica smælikin ok flattia at folghia Æn hwat ær smælicare æn kallas flatir ok dar ok ey hwedhgas ælla atir gælla ordh hwat ær smælicare æn forlata al thing ok nødh thorfwa al thing Hwat ær thunghelicare mz værldz manom æn ombæra sin ordt ok thola ok vndgifwa sik allom ok halla tha ouærdhogha thær som ödhmiukare ær O dotter tholik var min ödhmiukt thy var min glædhi ok allir min vili thy at jak astundadhe ængom thækkias vtan enom son Ok thæsse ödhmiuktin dughir til thry thing thom som hona ælska ok halda ffyrst dughir hon for kranko ok stormfullo vædhre thz ær for manna obryghdhilsom ok forsmælsom thy at sua som starkt vædher ok stormadhe storc ok modhe mannin aldra væghna ok kolt han Sua mædher kasta obryghdhilse rasklica othologha mænniskio nar ho ey skodhar komaskolande thing ok bort rore kærlekin af hughin Æn thulkin som idhkelica akta mina ödhmiukt ok thænker hwat jak aldra fulhordhe leta mit loff ok ey sit Skodhi at ordhin æru ey vtan vædher ok ha skal genstan faa sua ka thy at hani æru værzlike mæn swa othologhe vidh ordh ok obryghdhilse vtan thy at the akta ok leta meer sit eghit loff Æn gudz ok ængin ödhmiukt ær i thom thy at the hawa atir tæpt ighon til gudh Ok æn thot skrifwadh lagh sighia at obryghdhelik ordh skulu ey nakot sighias ælla hörras af androm vtan sak tho ær dyghdh ok lön mykit at hawa tholomodhelica tholt ok hört smælik thing for gudz skuld Annatidh væria min ödhmiukt af brænnande froste thz ær af værldenna vinskap thy at en vinskap ær for thulkin mannin ælskas ey vtan for thæsso værzlico nærvarandha thingo sua som the som sua tala Mætta thu mik ok jak thik hær i værldinne thy at jak aktar ey ælla vyrdhe hwat thik mættar æpter dödhin Hedhra thu mik ok jak thik thy at mik ær minzst vm komaskolade thing

Thænne vinskapin ær lös som snio ok kald som frost ok vtan gudz kærlek ok jamcristins ælskogha ok varkunan ok ær ofructsamlikin til godha lone Thy at sua hwat som bordhit ær mædhir lakt tha ær al vinskapsins samhælle ok nytta ödhat ok aatskilt Æn thulkin som folghe mine ödhmiukt han gör allom got for gudz skuld sua ouinom som vinom Vinom thy at the sta stadhelica til gudz hedhir Ouinom thy at the æru gudz creatura ok skula vanlica vardha godhe Thridhia tidh værna mina ödhmiukt skodhan af rægn skurom ok af naturzsins orenlikhet som vtgaar af skymen thy at skyn opgaa i himblana mz hitano af jordhinna vætsko ok thökna thr ok sua vardha thædhan af thry thing som ær rægn ok hagel ok snio Thz sky tekna manzsins licama thulkin som fram gaar af orenlikhet Æn licamin haw thry thing mz sik som ær at han hör ok see ok kænne af thy at licamin see giruas han the thing som han see som ær fagher ænlite ok godz ok andra æghlo ok værzlik lustelik thing Æn hwat æru al thæsse thing vtan sua som rægn fragangande af skymen Smittade hughin i thankans astundan ok vilia ok orolande i vmsorgh ok mödhande ok drouande i onyttelico thankom ok forghiande i samasankadha thinga vinstikko Af thy at licamin hör tha hör han gærna sin eghin hedhir værldinna vinskap ok alt thz kroppeno ær lustelikit ok siælinne til skadha Æn hwat æru al thæsse thing vtan sua som lös snio görande siælinna kalda til gudh ok hardha til ödhmiukt Æn af thy at kroppin kænner kænne han han gærna sin losta ok hwilo Æn hwat ær thz annat Æn sua som hagill samafruct af orenio vatne görande siælinna ofruktsamlica til andelik thing starka ok hardha til værzlik thing ok blöta til kroppsins losta Thy hwar thæn som astunda at væria sik af thæsso skyn fly til mina ödhmiukt ok folghe hænne thy at vm hona ok mz hænne værs ha af .

synena giui at thøn skuli ey giurnas oloflik thing. ok af thørstinna lostilsom at thøn skuli ey gøra nakat mot sannadhe ok af kotsins losta at thøn skuli ey falla j oloflikom vilsom. Jak sigher thik sannelica at mina ødhmiukt skodhan ær sua so godher mantol varnade thøm særlica so thøn bæra ey at crast j thankanom vta mz gerningom. Æn ey værme licamlik mantol vtan thøn bæra ok ey dugher min ødhmiukt thænkiandom thøna vtan the folgin thænne æpter mz sine makt. Thy at værldinna quinor bæra the mantla som vtantil hava høghfærdh ok innantil litla nytto. Fly alzstingx thæssin klædhin thy at vtan thik lædhis først vidh værldinna ælskogha vta thær thænke idhkelica gudz miskund vær thik ok the misthykke thu giordhe hono ok hwat thu gør ok hulkin dom thu forskylladhe. Format thu ey gripa mina ødhmiukt mantol ælla thæn ødhmiukadhe jak mik sua mykit ælla hwadhanaff forskylladhe jak sua stora nadh. Vtan thy at jak thuxsadhe mik ok viste mik ænkte hava af mik ok thy vilde jak ey mit loff vtan ensamit skaparens hulkin mik gaff al godh thing. Fly thy til mina ødhmiukt ok thænk thik vara syndogha ou ~~alla~~ andra. thy at æn thot thu see ælla værst nakra onda tha væst thu ey hulke the skulu vordha ok ey vest thu mz hwat akt ælla visdom the gøra thz hwat thølk af kranskdom ælla forakt thy thaat ey thik bædhra æn andra ok døm ey andra i thino hiærta. Capm xvij.

Gudz modhir taladhe hwar mykyn thærlaghe hulkin som thær vær fran ginge havande thunga byrdhe a bakinom ok armomen ok øghonin ful mz taarum saghe til himirikit. Sum nakar var thøn hono varkunadhe ok lætte thæs byrdhe. Sua var jak ful mz dræuilsom fran min sons fødzlo tima ok til thæs dødh. Jak bar mæsto byrdhe ok størsto a minom bak thy at jak var idhkelica i gudhelico ærvodhe vmbærande tholomodhelica al tilkomadhe thing. Jak bar thunga byrdhe mællan armana nær jak tholde hiærtans sorgh ok dræuilse ouer thwaria creatur. Jak hafdhe øghonin ful mz taarom nær jak skodadhe naghlastadhana ok ymona som skulle hænda ok koma j mins sons limom ok licama ok nær iak saa fulkomnas i hono al the thing so iak hørdhe spadh af prophetomen. Æn nu see iak til alla the som nu æru i værldinne vm danlica vilin nakre varkunna mik ok thænkia mina sorgh. Ok jak finder storlica faa the som thænkia ælla akta mina sorgh ok dræuilse. Thy o min dotter gløm ey thu mik. Æn tho at jak ær glømd af maghom. See mit ærvodhe ok fylgh sua mykyt som thær format. Skodha mina sorgh ok taara ok syrgh at mins sons vini æru faa. Hwat stadhughi thy at min son kombr ok thøn kom gensthan ok saghdhe. Jak som tala mz thik ær thin gudh ok hærra. Min ordh æru sua som goz træs blomster ok æn thot al blomstarin fran gaa af eens træs rot ælla bol tho koma ey al blomstarin til fulkomna frukt. Sua æru min ordh so blomstir fragangande af gudhlix kærlex rot. Hulkin mange taka tho gøra the ey frukt j allom ok monas ey j allo. Thy at somlike taka thøm ok halda ok gøma ena stund ok vtspotta tho sidhan. Thy at the æru othakke at minom anda. Somlike taka thøm ok halda thy at the æru fulle mz kærlek ok j tho gøra the gudhelikhedz frukt ok hæxlaghra gærninga. Thy thu min brudh mædhan thu ært min mz gudhelicom ratt tilbør thik at hava thry thwe. J førsto skula vara vidhertørftelik thing til licamans fordhan ok fødho. J andro the klædhe som skulu klædha licaman vtantil. J thridhio vidhertørftelik andbudh til husins nytto. J førsto skulu thry thing vara brødh ok drykker ok sofwl. J andro skulu ok thry thing vara som ær linnit klædhe ok vllit ok thz thridhia so vordher af madhka gærning. J thridhia husins varh ok thry thing. Først andbudh ok kar hulkin som skulu fyllas mz [illegible]. Annat redh linade andbudh mz hulkom licamlik thing føras sua som yxa ok

æfna oc tholik thing. Thridhia tidh the
andbudh som vorus um lifwande thing xvij

Jak som tala m(edh) thik är aldra thinga
skapare oc af ængo skapadher. Ängte
var for mik oc ey formaa nakot vara
äpte(r) mik thy at jak var oc är æwinnelica.
Jak är almæktugher thy hawer hwarte valde
ängin ~~thæt~~ formaa mote sta oc thæn thær
alt vald oc hradome af är. Jak tala til
thin som bonde til husfru. O min husfru vi
skulu hawa thry hws i bo skal vara brødh
ok drykk ok sowil. Vta thu mat spørria
hwat thz brødhit tekna. Hwat ey mærke
jak gilla mene thz brødhit som är a altare
no hwilkit synlica är brødh fore än thæt
hælsamma ordh ærw framfordh ofwir thz ok
sidhan är thz ey brødh vtan min licame som
jak tok af jomfrue oc sannelica var kors-
fæster a korsseno. Thz brødh mener jak ey
hær vtan thz brødhit som vi skolom sanka
i vort hws är godher oc reen vili. Licalike
brødh hawer m(edh) sik tw godh thing. Vm thz
är rent thz mætte först oc gifwer styrk al-
lom ådhromen oc synomen oc lidhamotome.
Annatidh takir thz til sik alt thz orent är
mantil oc gaar bort m(edh) thy oc manin
rensas. Swa styrke reen vili först thy at um
manin vil til ängte annat lifwa vtan
til thz som gudhi til hør oc ærwodhe
ängte vtan til gudz hedher oc åstundu m(edh)
alle åstundan at vt gaa af værldinne ok
vara m(edh) gudhi. Thænne vili styrke manin
i godho øke gudz älskogha oc gør værl-
dinna hono otækkia ok ledha. Styrke
tholomodh oc gifwer hop at fa æwinnelica
arw. Swa mykyt at manin ondar ok ledh-
glathelica alt tilkomande hardh thing.
Annan tidh vt dragher godher vili alla
orulikhet. Än hwat orulikhet skadhar
sialine vtan høghfærdh oc giri ok sko-
rlimnadher. Än nar høghfærdhinna folska
alla nakra andra synder koma i hughin
bortkoras the raskelica um manin thænker
hwa høghfærdhin är faafæng thy at ey
ägher thæn lonas so godha thinga hawer

takit vtan thera gifwar är loffuande
oc hedher værdher. Giriin är fafæng thy
at al jordzlik thing forganga. Skorlim-
nadher är ey vtan illa loktande thræckir
thy vil jak ey hawa thom vta hws. Vil jak
folgha minne gudz vilia hwars som so al
ëre andas hwars godz aldre ællis gilla
forgaar. Tha bortgaar al høghfærdhinna
oc girinna forstulse oc godher vili blif
stadhughir. Drykkin som vi skolom hawa
i warom husom är godher forthanke i allo
görandom thingom. Licalikin drykk hawer
tw godh thing. Först smakar tha væl mat
thy at hwilkin som forethanke at göra nokor
godha thing oc huxar grannlica m(edh) sik
fore än han gör hwat gudz hedher thz ma
afkoma. Hwilkin nyttelikhet til jamcristin oc
hwilkit gangn til siælinna oc gör ey vtan
han finder nokra godha nytto oc gagn i sua
thing tha skal the thingin hawa godhan
fragang. Ok tha forstars raskelica um nakor
oskalikhet är i giörasskolande thingine oc
um nakat är wrangt tha rættis thz raskelica
ok thingin skal vardha rät ok skylik ok
nyttogh manom til bætrinedom oc äptedome.
Än hwilkin som ey hawer gudhelikin forthanka
i sinne thing oc akter ey alla lætar gudz
hedher ok siælinna nytto än thot thz gangh
hawer ena stund framgang tho skal tho
til ängte vordha i ændalyktinne vtan wranga
aktin rättis. Annan tidh vtslække drykkin
thorst. Hwat thorste är værre än wrangt
giri ok lwsdhe ok um manin forthanker
hwat nyttelikhet thær han af kombir oc
huru oskælica oc illa the andas oc hwat
lønom han faar som star a mote tho genska
vtslækkis thæn wrange thorstin um gudz
nadh oc hialp oc gudhelis kærlekx liti
oc godh åstundan oc glædhi kombir i hiær-
tat af thy at ha giordhe ey the ondo oc
wrangs thing som komo i has hugh oc
gifwer sik ben ossa oc akta huru ha maghi
framledhis bevara sik af thom thingom
af hwilkom han hafdhe varit swikin um
forthankin hafdhe ey hulpit oc tha skal
vardha thæs atnaktoghare at gøma sik.
O min brudh thænne drykkin skal samman
sankas i bort fatabur. Thridhia tidh

59

skal thz vara sosom thz gör thu thing först bætre smak j munnenom ok komber bætir lekamanom æn om brödhit var en samt Annatidh gör thz klenare kööt ok bædhra blodh æn om brödhit ok drykken vare ensamin Swa gör ok andelikt sosom hwat ær thz saluer vtan gudhelik snille thy at hulkin som han vilia ænkte vilia de vtan the thing som gudz æru ok til hans hedher Gudhelikan forthanka ænkte görande vtan han vite thz vara til gudz hedher honom smaka snillin storlica væl Nu mat thu spyria hwat gudhelik snille ær thy at mange æru enfalle ok kuna ey vtan pater noster ok næplica thz vext Andre hava mykla boklica konst ok diupa visdom hwat ey ær thz gudhelikin snille Angaledhis thy at gudhelikin snille ælla visdomber ær ey særdelis j boklike konst vtan j godho hiærta Hulkin som thænkir idhkelica næghin til dödhin ok hulkin dödhe ær ok domin æpte dödhin han ær snille Hulkin som skil fran sik værldinna fafængo ok ouerflödhelik thing ok latir sik nöghia at ensampnom nödhirftelicom thingom ok ærnodha j gudz hedher æpter sine makt tha han snillinna sosom mz hulko godhirvili ok gudhelik forakt smaka bætir Thy at nar mannin thænker dödhin ok ræktima j dödhenom værldinna ostadhughet ok fafængo gudz rætdhelikin dom hwar ænkte löns ok ænkte latz opinat Hwat ey smakar tha sötelica j hiartano mz glædhi at hava latit gudhi sin vilia ok hava halt sik fran syndinne Hwat ey styrkis tha köttit ok blodhit bædhras ok færskas thz ær at siælinna sukdomber som ær lati ok athyuanna ok sidhana loslikhet minzkas ok bort koras gudhelix kærlex blodh vardher færskare thy at mannin thænkir skællica vara at ælska æværdhelik thing æn forganglik thing Thy ær gudhelik snille ey ærkanelica j boklike konst vtan j godhom gærningom thy at mange æru snælle til værldinna ok kyndogha til sin vilia ok astudilse ok ælstingx osnille til gudz budhordh ok hans vilia ok at at halla sin licama ok han tempra fran syndom ok osidhom The æru ey snælle vtan dumma ok blinde thy at the æru vise til forganglik thing som litit æru nyttogh ok forsma ok glöma æværdhelik thing Andre æru osnille til værldinna lustilse ok hænna hedher ok snælle til gudz hedher ok hete ok brinnade j hans thiænist the æru sannelica vise ok snælle thy at gudz budhordh ok hans vili smaka thöm The æru sannelica lyste ok hava opin öghon thy at the thænkia alltidh huru the maghto koma til sant liff ok sant lius Æn andre gaa j myrke thy at lustelicare synis them at vara j myrkeno æn leta at finna væghin aat hulkom the mattin koma til liusit Thy min brudh sankom saman j baar hws thæssin thry godha vilia gudhelikin forthanka ok gudhelica snille thy at af thölko skolom vi glædhias Ok æn thot jak napne thik tho mærke jak ok mener alla mina ok walda mæn j værldinne vm thik ok mz thik thy at vætins mans siæl ær min brudh ok jak ær hænna skapare ok atirlosare

Capitulum xviij

Jomfru maria taladhe til brudhinna Sæt oppa thik mins sons pino kranz sua som thænne sanctus laurencius inthrykte ok fæste hona j sik Han thænkte dughlica sua j sinom hugh Min gudh han ær min hærra ok jak ær hans thiænare Var hærra ihesus var næktadher ok gabbadher thy tilbör ey at jak som ær thiænarin vm jak ær sanner thiænare skal vara vtan sorgh ælla drövilse Nar han kvælaktis ouer glödhinna ok smælte fitmin lop nidher j eldin ok eldin loghadhe j allom limomen oplyfte han öghon sin til himelin sighiande Välsighnadher vari thu min gudh ok min skapare ihesu Kriste jak kænnis at jak hau ey væl liuat j minom daghom ok at jak haver litit got giort j thin hedher thy mædhan thin miskund ær aldra mæst bidher jak thik at thu gör mz mik æpter thine miskund ok mz thæsso ordhomo skildis siælin vidh kroppin See min dotter han som sua mikit ælskadhe min son ok tholde thölik thing for hans hedher sagdhe sik æn vara ouerdhoghan at faa himerike Huru æra tha the ouerdhoghe som lifwa æpter allom sinom vilia ok losta Skodha thy mins sons pino ok hans sind thy at the tholdo ey thölik thing vtan sak vtan at the skullin giva andro æptedöme ok huru hardhelica min son waxse for syndena skuld huilkin som ey minzsta synd latir vara vnbædhring thær æpt kom sonin oc taladhe til brudhenna sighiande Jak saghdhe thik for huilkin thing j vaarom husom skulle varan j bland annor thing skulu thriggia handa blæydhe thær vara Först linnin blæydhe huilkin som plæggha vaxa af jordhinne Annat tidh skinkiortel huilkin som vardher af dyurskinnom Thridhia tidh silke huilkit som bordher af madhkom Linit blydhe halder tw godh thing Först ær thz blot oc lint vidh baran licaman Annat tidh tapp thz ey litin Vta vardher thæs renare at thz thwas optare Annat blydhit som ær skinkiortelin hauer tw thing | han hyl blyghelica lima oc værme for kyld Thridhia blydhit som ær silkit halder oc tw thing Först synis thz vara faghert oc thunt Annan tidh ær thz dyrt at köpa Linna blydhit huilkit kuæmelikit ær vidh bara kroppin tekna fridh oc samvit thz skal gudhelik siæl haua til gudh at ho hafvi fridh mz sinom gudh ænkte annat alla annorledh viliande vtan thz som gudh vil Ey retande han mz syndom thy at ey ær fridher mællan gudh oc siælinna Vta syndin flyr oc wrang giri oc lustæ atthaler Siælin skal æmugel haua fridh til sin jamcristin ey giorande ond thing Hielpande hono vm han formaa forlatande vm han synda mot hono thy at hwat thinga vær oc vslitær æn altidh astunda syndena oc aldre mættas alla fyllas af hænne | altidh astunda oc aldre haulas Oc hwat styngs sarlica siælinna æn wredhgas mot sinom jamcristne oc afundas mot has vælfærdh oc godho thy skal siælin haua fridh til gudh oc jamcristnan thy at ænkte ma volitar vara æn haulas af syndinne oc ey haua vmsorgh aff værldinne Ænkte ær oc lættare æn glædhias af sins jamcristins godho oc vilia hono thz som sik siæluo thz linna blydhit skal vara vidh baran kroppin thy at fridhin mællan gudh dyghdhe skal först oc næst tilludha hiærtano j huilko thz gudh vil haulas thy at fridhin ær the dyghdh som inledhe gudh j hiærtat oc haller ha thær kuar sidhan han ær jn komin Oc thæn fridhin vaxe af jordhinne suasom linit blæydhe thy at sander fridher oc tholomodh opvindir af sins æthins kranksdoms skodhan Skodhi thy mannin sin æthins kranksdom at han genstan wredhgas vm han retis oc syrghe genstan vm han skadhas | thænker mannin sua mz sik tha gör han ey androm thz han forma ey siælær thola thænkiande mz sik Sua som jak ær ostadhogher sua ær oc min jamcristin Sua som jak vil ey thola tholik thing sua formaa oc ey han tha miste ey fridhin sina forghymd thz ær sina stadhughet Vta vordher thæs stadhughare thy at jamcristins kranksdoms skodhan j sik siælwo lat mannin godhwillelica thola inforedhan alla giordhan ovært Æn vm fridhin sewærtis vm othol tha vordhir tha skwa myklo hænta nær gudhi huru myklo raskelicar oc idhkelicar han twas mz idhrugha oc skriptamalom oc sua myklo gladhar oc varughar vardher mannin at thola huru myklo optar han retis oc thwas idhkelicare thy at han glædz af atirlönana hopi huilkin han hopas for fridhin oc vakta sik thæs bætir at han skuli ey falla vm otholamodh Annat blydhit som ær skinkiortilin tekna miskunna gerninga Thæsse blydhe vardha af dyrsins dyura skinnom Hwat tekna dödho dyurin vtan mine hælghe mæn en falle som dyur mz thæssa skinnom skal siælin blydhas thz ær at folghia thæssa miskunna gerninga the gora tw thing Först hylia the syndoghs siælinna fylzsko at ho skuli ey synas fulnadh j mine asyn Annan tidh væria the for kyld hwatt ær siælinna kyld vtan siælinna hardzska til min ælskogha Mot thæsse kyldinne dugha miskunna gerninga huilka som væria siælina at ho skuli ey syndlöpas af kyld | vm tho sök gudh siælina oc hon nalkas gudhi nær meer Thridhia blydhit som ær silkit huilkit som vordher af madhkom oc synis storlica dyrt at köpa thz tekna retta atirhald huilkit som ær faghert j gudz asyn oc angla oc manna thz ær oc dyrt at köpa thy at hart synis mannenom at

atirhalla sin mkom

atirhalla sin munn af mangtalan ok af fanyttom ordhom Thaat synis ok at atirhalla sina gui af ouirflødheliket ok ga mote sinom vilia ok losta ok thy thot thz ær thart tha ær thz j alle matto nyttelikit ok faghert Thy o min brudh vm thuska iak vndirstar alla mik trona forman sankom saman j annat vart thes fridh til gudh ok samæftin Miskunna gærninga varkunande ok hiælpande vslom atirhald af onde astundan ok giui thulkit atirhald thy thot thz ær dyrare kopa thy annor tho ær thæt fæghra thy annor Sua at vtan thz synas ok æru ængin annor thing faghir ælla thæk Thulkit atirhald dragas skal af madhko thz ær af sina synda thankom mot gudhi af minne ødhmiukt ok atirhalle som barlikir giordhir vidh madhk for manzsins skuld Thænke ok manniskian j sinom thughi huru opta han syndadhe mot mik ok huru han bætradhe ok han skal finna j sik at han forma j ængo atirhalle ok vm ængo sino æruodhe bætra thz han syndadhe mot mik Ekkudhi ok mina sino ok mina hælgha mana thæri ær tholdom tholik thing ok tha skal sannelica vndirsta at maghan iak vtkastadhe slika hardh thing af mik ok mino hælghom manom som mik lyddo at iak ekkærfuller mykla hardhare hæmd af thom so mik ey lydha Taby thy godh sial sik gæruna atirhald j allom limom annamis sina synde huru onda the æru thulka sialinna swaghaso som madhka Ok sua skal hon samasanka dyrt silke af fulom madhkom thz ær rent atirhald j allom limom af thulko som gudh flyr ok alt himerikis hærskap Ok vm sial thz samasanka tha forskylla tho thær for ærdelica glædhi thulkin thæ ærværdhelikin swaat hafdhe fangit vm ey hafdhe atirhallit vart af

Cap. xiiij

Gudh som taladhe til brudhenna Iak sagdhe thik för at thriggia handa andbudh skulu vara j thridhia husino Först kar ther vaat thing skulu j latas Annatidh andbudh mz thulkom som jordhi maghe vædhias ok yrkias vtantil Ok sundrogh ok brusten thing botas sua so ær harff ok yxe ok tholik thing thridhia ær lyffuadhe andbudh sua som ær asna ok hæsta mz thulkom liuadhe thing ok ødhogh maghto flytias ok framforas Ok första husino j thulko som vazskan ær skulu vara thriggia handa andbudh Först kar ælla thz andbudh j thulkit flytadhe vazska ok sot skal latas sua som ær vatn ok olia ok vin ok tholik thing Annatidh the kar ælla andbudh j thulkom thiok vazska ok besk skal latas sua som sinapir ok salsa ok tholik thing Huat ey format thz at vndirsta hwat thæsse thing tekna Vazskan tekna godha ok onda sialinna thanka thy at godhir thanke ær søtir som olia ok lustelikin som vin Æn ondir thanke ær beskir som sinapir thy at tha gör sialinna beska ok drøfdha Ok sua som sinappin dughir ey mykyt til kroppsins vppehælle ælla stadhughha födho Ok tho dughir han til lækamans ok hiærtans vansilse Sua æn thot onde thanka göra ey sialinna feta sua som godha thanka olea tho dugha the hærme til vensilsa thy at vtan onde thanka studo mællan komin ælla hændin tha vare manniskian sua som ængil ok thænkte at han hafdhe al thing af sik Thy thz til at manniskian skuli vndstanda thæn krank dom han hauar af sik ok thæn styrk som han hau af mik ær honom vidhirthorfteliki at iak af mine store miskund latar ha stundom frestas af ondom thankom Thulke manzsins sial æru til vensilsa ok til dygdha gomo vm han ey lustas i thom ælla lydhe thom Ok æn thot the æru hwasse at thola som sinappir tho hela the sialinna ok ledha hona til æudelikit liff ok halbrøghdho ther sialin kan ey faa vtan hon lidhe ok tholi thz som hwast ok best ær Thy skulu sialinna kar thz som godhe thanka skulu j latas vædhas ok vnsas idhkelica thy at nyttelikit ær at æmugl komin onde thanka for prøuilse ok mere lön Vtan vakte sialin grannlica at hon lydhe ey thom ælla skal sialinna somme dagutas ok ensamin beskelikhen atirbli sua j andro husino skulu ænnigh vara thriggia handa andbudh Först ættro andbudhin ther jordhin skal mz vtantil vedhas til sadhz ok gräs rotirna mz oprifwas sua som ardhir ok harff Annatidh nyttogh andbudh innantil ok vtantil sua so

ypne ok tholik thing. Ay andbudhin
mz thulkom jordhin yrkio ortantil tekna
manzsins sin thulkin skipande æru til
jamcstins mytto sua som ardher til jordh-
inna. Ande mæn æru suasom jordh thy
at the astunda ok ælska altidh jordzlik
thing. Ok the æru thorre af jdhrughta
for sina synde thy at the rekna synde
ankte vara the æru kalle j gudhelico
kærlek thy at the leta ælla akta ank
te vtan sin vilia. The æru thwinge til
æruodhe for gudz hedher skuld. Thy
skal godher man yrkia thom um yttirs
sinnin sua som godher man yrke jord
hinna mz ardher. ffyrst skal han yrkia
thom mz munenom talande thz som sik
kinna ær myttoght ok lærande tho til
liffsins vægh. Ok gørande godha gerninga
sua mykit han forma at jamcstin skuli
lærast mz ordhomin ok opingæltias mz
æptedome at gøra godha gerninga/ yrke
thz æpter sin jamcstrin j androm limom at
han bardhe fructsambir/ Vari enfalloght
j øghomen ey seande oblyghelica at thz
jamcstin som ær foldæruir sinni ræxta
matto j allom sinom licama ok limom/ yrke
ok han j øromen at han høre ey oblygxme
lik thing. Vari vaskir mz fotomen at
gaa til gudz gerning thæsse jordhine sua
yrkte skal gudh giua nadhana vexthin
for yrkiærens æruodhe. Ok tha skal
glædhias af jordhinna frukt som fø-
dar thor/ mar thom tilbyria at fruct bæra.
Ay bidher thorffelico andbudhin til andro
thingom sua som ær ypne ok tholikin
thing tekna gæzvingana skællicom ak ok
gudhelica skodhan at manin havi the
aktena at han ey gør sina godhgerninga
for mana hedher ælla laaff vtan af
gudhelico kærlek for ævarvdhelik æru
løn vamzgati thy grauilica sina gerninga af
hulke ak ælla for hwat løn han giordhe
tho ok um han sind mz sik nokra hogh
færdh j sinne gerning afhugge genstan
mz skælikhetina ypne at sua. som han
yrkte sin jamcstin hulkin som ær suaso
vtan husit thz ær sran sinna vina kopan

skapi om onda gerninga Sua gøri sik frukt
mantil um gudhelikin kærlek thy at sua
som thæs bondans gærning som ey havir
andbudh at bæta mz thz brutit ær/ vardher
skyt fanytt Sua koma ey manzsins gerninga
til fulkoplikhet vtan han vanzsake mz
skællike skodhan hwru the maghin lættas
om the æru æruodhes fulla ok bætas
om the brista/ Thy ær ey at enast æruodha
de fulkomlica vtantil vtan ok jnan til.
grauilica skodhande hwru ælla mz hwat
ak æruodhas ¶ J thridhio husins skulu
vara lifwande andbudh framfordhande
døth thing ok liuande Sua som hæsta ok
asna ok annor diur thæssen tekna samma
synda vidhirfangs hulkin som framfordha
liuande thing ok dødh hwat tekna thz
som liuade ær vtan sialinna so ævarvdhe
lica liuer tho nalkas gudhi æ meer ok
meer mz samno skriptamaals thy at suaso
diur ær sua mykls starkar at bæra ok
fæghra at see at thz bær roktas ok fødhis
Sua ok ærinde hwru mykls idhkelicare
ok grauilicare skriptamaalin gøras sua af
minzsto syndom som af mæstom sua myk
lo mear fræmia the ok prydha sialinna
ok thækkias sua mykit gudhi at the ale
dha sialina j gudz hiærta. Ay hwat tek
na dødha thingit hulkin ærinde framfor
dhas ok føris mz skriptamalomen vtan the
godhgerninga som døø af dødhelicom syndom
hulka som æru dødha når gudhi thy at
ankte got maa thækkias gudhi vtan syn
din rættis før ærnagia mz fullom vilia
ælla mz gerningom ok ey moghu før thing
ok jlla loktade vexl saman koma j eno
kari. Ay um nakar dræpir godha gerning
mz dødhelicom syndom ok gør sanskripta
maal af giordhom syndom mz vilia at
bædhra thom ok vakta sik fraledhis
genstan um skriptamaalin ok ødhmiukhetina
sygadh aterlifna godha gerninga hulka
ey moghu døø ok til ankte vardha. Ok
tho for dødhelica syndina skuld for
moghu the ey forskulla æuærdhelikt
liff dugha the hono til lættar ok
mindre pino ælla androm til helso um
han tho giordhe the gerningena mz gudhe

like alt oc til gudz hedher. Æn vm han giordhe thom for verldz hedher ælla til sins siæls nytto tha dogh ængana mz sino gorava thy at han tok sin lon af verldene for hulke han arvodhe. Thy o min brodher vm hulka jak undstaar ma tini Samasakom thy the thing i bær hws hevadhan af gudh vil andelica lustas mz hælaghe siæl. Först i forsta husit reens vilia brodher ække viliande vtan thz som gudh vil. Annan tidh gudhelic forthanka. Dryk ække gorade vtan thz i forthankis gudz hedher. Thridia tidh gudhelica sinllis sofwill thwosade altidh hwat komaskolande ær oc hwru nærvarande thing skulu skipas. Samansanko i annat husit först fridh til gudh hallade af syndom oc fridh til jamcristin hallande samio. Annatidh miskunna gærninga mz hulko vi varin varom jamcristnom nytlike. Thridhiatidh fulkomnit ærvahald mz hulko ~~vi skolom~~ vi skolom burt thrængia the thing so drøva fridhin samansankom i thridhia husit skællica oc godha thænka til at prydha vart hws inantil. Annatidh vægl toghtagh oc tæmpradh sin at lysa varom annom vtantil. Thridhiatidh san skriptamal mædh hulko vi mogho ater lifna nar vi sink vordhom. Nu æn thot thusin æru til tho kuno ey samansankadh thing gomas i thom vtan the hafwin dor oc ey kuno dyrrin hængia vtan æpla ok ey læsas vtan laasa. Thy thz til at samansankadh thing blifwin gomd oc bivaradh sætis dor for husit som ær stadhukt hop at maninj bryas ælla ottalas af ængom fenwaldhoghom thingo thz hopit hafwi twa æpla ælla haka at maninj hopi altidh at faa ævudhelica ærvo oc undkoma pinona oc tröste a gudz miskund i alle genwærgho oc hopis bædhre thing. Æn lasin alt. Dyrrinne skal vara gudhelikin kærlek mz hulko dorin skal læsas oc annme skulo ey ingaa thy at at hwat dughir at hava dor vtan laas Swa dughir oc ey hava hop vtan kærlek thy at vm nakar hopas æwærdhelike lon oc hopas a gudz miskund oc tho ey mz vælsil oc kærlek ælska gudh ha hans dor swa som vtan laas at hulke thas dor fiænde ma ingaa oc drapa. mar han vil. Vtan vist hop ær at hulki som hopa gori godha gærninga thz tha formaa vtan hulka han kan ey faa himerike Vm tha tho kune ok formatte gora got oc vil ey æn vm nakar forstar sik hava villan fasit ælla ey giort got nar han formatte | hafwi godhan vilia at bætra oc gora got. Ok vm han formaa ey at gora mz gærningene tha hopi fulkomplica sik magha faa til gudh vm godhan vilia ok gudhelikin kærlek. Thy skal dorin som ær hopit læsas mz gudhelico kærlek. Ok swa som laasin hafwer innantil mengadda at omnin skulu ey oplata. Swa vari tvan atuakt i gudhelicom kærlek at gudh retis ey til vredhe. Ok kærlekin vaxadhoghe at han ey mistis ælla borgange | oc hetir oc brenade godhvili hwru han skuli ælskas ok alt oppa hwru han skuli følghias. Vari ammugl sorgh at maninj formaa ey gora swa mykyt got som han ville oc swa so han vndstaar sik vara skyllugha ok havi ødhmiukt swa at han rekna ække vara thz han gor i sinna synda til syn. Mædh thæssom mengaddom vnas laasin ok bevaras at dyrafwllin skuli ey oplæsa ok skunda sin ælskogha. Æn mykylin mz hulko som laasin oplæsis oc ater læsis ær ensamis gudz ästudan samankomande mz gudhelico kærlek oc gudhelicom gærningom at manin ække vili hava vtan sin gudh æmnel. Æn thot han formatte. Ok gori thz for hans mæsta kærlek. Thæsse æstudanin mlykke gudh i siælinne ok siælina i gudhi thy at ecy ær bæggias thera vili. Hustru oc bondin skulu en ok siælin at gudh havi siælsan i gang mz stadhelica ästudelsa mykle swa opta han vil ingaa oc lustas i gozeno som æru siælinna dygdhe. Ok at siælin maghe siælselica ingaa til gudz hiærta hwru opta ho vil thy at ho ække æstudar vtan gudh. Siælina ødhmiukt oc vakarlik atuakt skal goma thæma.

nykyl mz hulkom hon skal tilstirva oc tilvækna gudhi alt thz got hon hawr hangomus oc om gudz vald oc gudz kærlek. At sidhan skuli ey darras aff dyæfwllenom. Bee min brudh hulkin kærlek gudh hau til sialinna stat thy stadhelica oc gør min vilia. Capᵐ xxᵐ

Gudz son taladhe til brudhinna sighiande. Hwi drøfdhis thw af thy at tha saghdhe min ordh vara fals. Hwat ey ær jak thæs værre at tha lastadhe mik ælla thy bætre om than lauadhe mik. Hwanelica jak ær omskiptelikin oc ey ma jak minzskas ok ey økias. Ok ey bidher thorff jak loff ælla hedher af mænniskiom. Vtan mannin lauande mik gør sik siælfwom gangn oc ey mik. Ok ey fram gik nakatinna fals ælla ma fira saga af minom mon thy at jak ær siælf ver vytta sannindin ok alt thz som jak taladhe mz prophetomen ælla androm minom vinom skal fulkomnas andelica ælla likamlica swa som jak vndirstodh thz tha ok ey var thz for thy fals at jak saghdhe eet entidh oc annat annatidh ena lekamlica oc opinbarlica ok annat myrklicare thy at jak teedhe mang thing til mina tro prouulsa oc mina vina stadhelikhet hulkin magaledhis maghdho vndirstas af godhom oc ondom væl oc ælla æptir marghfallo mins anda fengom at mæn i maghom stadho mattin jdhna mang thing i godho om the villin. J thy at suasom jak tok min madom i min gudhdom i enne persona swa taladhe jak oc stundom æptir madomsins vægna æptir thy som madomin var vndirgifin gudhdomenom. Stundom æptir gudhdomsins vægna æptir thy tha var madomsins skapare swa som synis i mine lakst ok swa æn thot min ordh synas omskiptelikin af bakdantarom oc tho som tho ey vita ælla kunna forsta tho æru the sann i vitte sannind oc ey var thz vta sak at jak saghdhe nakat thing myrklica thy at thz var vitiugsa at mit vadh skulle nakat lønas for ondo ok at hwar æn godher man skuli heteli-ta bidhia mina nadh ok faa løn for sinu bidhan. Ok at ey skulli nakre vanskas i kærlekenom for langa bidhan om mit nadh hafdhe varit kungiort i thissom tima. Jak lauadhe ok mang thing hulkin ey fulkomnadhis mz thom som tha varo for thera synda skuld. Tho om the hafdhin latit af sinne illzsko andelica hafdhe jak giuit oc fulkomnat thz godha som jak lauadhe. Thy skalt thw ey drøvas at min ordh amtas for lygn thy at thz som omøghelikit synis fore manom thz ær møghelikit nær mik. Amne om andra oc hwi ey folghia gengsend æptir ordhin thz ær ey vtan sak. Hwat ey var moyses sændir til konung pharaonem tho folghdhe ey genstan jarteknen thy at om jarteknin oc gengana hafdhin genstan komit tha hafdhe ey pharaonis hardzska varit opinbar oc ey gudz vald oc ey jarteknæ teedh. Æn ey thy sidhir skulle pharao fordømas for sina illzsko æmuall æn thot moyses hafdhe ey komit æn thot hans hardzska var ey opinbaradh. Swa skal oc nw vardha. Swa om thy manelica thy at æn thot ærdhærit draghs af ygxinomen tho styris thz æptir ærarms vilia. Swa æn thot i hiærtom ok vita min ordh tho skulo the ey vardha ælla fulkomnas æptir jdhrom vilia thy at jak veet hwru værldin ær skapadh ok hwru som skal ydhkias oc ækias. Anduardhin thy mik allan jdhra vilia ok sighin bardhe thin vili. Capᵐ xxiᵐ

Johannes baptista taladhe til sponsi brudh sighiande. Var tha jhesus kalladhe thik af myrkre j lius af ovenlikhet j fulkomna vænlikhet af thrange j vidhe likhet. Hwa forma tha sighia hwru mykit thu ægher thakka hono for thæsse thing ælla nær formar thw thz. Tho alt vm enes skalt thu gøra swa mykyt som thu formar. Forma handa foghil ær som kallas skata hon ælskar sina vnga thy at æggin som vnganir af vordho varo i hænna gørdh. Thæmne foghil gør sik vidhga af gamblom thingom oc tiudhno for thyn thing. Førsta for hænnis skuld ænnatidh for skul af rædhin oc myckle thørko thridhia tidh

Ordis

at hon skuli opfostra sina unga som var ogha af äggiomen ok lägge sik af kärlek ofwir äggin til thess som vngane quikna Än nar vngane äru fodde lokka modhrin thom til at flyghia i thriggia handa matto Först mz thy at hon tee thom mat Annan tidh mz gudhelike röst Thridhia tidh mz thy at hon flyghir for thom Än vngane thy at the älska sina modhir / vani mz hänna mat föra sik sinam ok sina ofwir vedhria äpte modhrinne Tha äpte flyghia the yttermeer äpte sine makt til thes the vardha fultopne af vana ok konst Thänne foghlin är een gudh hulkin äwerdhelica var ok aldre vmskiptis af hans gudhdoms quidh vtgaa alla kärlica siäla ok hwarre siäl redhis redher älla boo af trudhnom thingom thy at licamin af iordhinne til foghlis siälinne Oc hulko gudh opfostra siälinna mz godhra astundilsa mat / Han vakta ok bevara hona for ondom foghlom som tekna onda thanka Ok giwir hänne hwilo for onda ginga vazhne / Än hwar een siäl tilfoghis licamanom for the sak at hon skulle styra licaman oc ey styras af honom Ok at hon skulle opuäkkia licaman til ärvodhe oc forsee hono kärlica Thy lärer gudh siälinna sua som godh modher pläghir / at thrifwas til bätre thing ok ut gaa af thrangeno i vidhelikhet Gifwa hänne först vndherstandilse oc skäl äpte thy hwar een formaa at gripa ok kungiorade hwariom anom hwat vtuäliande är oc görande älla hwat flyande Ok sua so modhrin vtledhe först vngana af redhreno Sua nimbir mannin först at thänkia himerikis thing Ok huru thrangt ok fvl oc oren licamans bodhul är / Ok huru lius oc lustelik äwerdhelik himerikis thing äru Gudh vtledhir annat siälina mz sine röst nar han ropar hulkin som folghe mik skal hawa liuit hulkin som älska mik skal ey dö Thänne röstin ledhe til himerikis hulkin som ey hör hona han är ätigia dödh älla othäkk til gudz älskelikhet Thridhia tidh vtledhir gudh siälinna sua som mz flyghan thz är vm sins mandoms äptedömme Thänne ärofulle madomin hafdhe sua som vinga Först thy at i hono är al renlikhet oc änkte smittoght Annat thy at han giordhe al godh thing mz thässom tvem vingom flyghir gudz mandombir i världina Madhr thom skal siälin flyghia sua mykit hon forma Ok vm hon forma ey mz gärningenne tha vidhir fieste at enast mz vilianom Än nar vingin flyghir skal han vakta sik for threm thingo Först fore grymo diurom at siti ey nar tho a iordhinne thy at vingin är ey sua starkir so the Annan tidh for girughs foghlom thy at vingin är ey sua rask vndan flyghia som the äru i sinne flykt oc thy är tryggiar at blima i skiule Thridhia tidh vakte sik at han giunis ey the braadh älla mat thz suara är i Thässin grymo diur äru världina lostilse oc girilse for tho skal vingin vakta sik thy at the synas söt at hafma ok godh at äghia fagher at see Än nar man thänker at halda thom vndganga the raskliga oc nar the troos at lusta bita the omiskundelica Annan tidh vakte sik for girughom foghlom som är höghfärdh oc hedher giri hulkin som astuda al tidh höghra oc höghra opfara oc gaa ofwir andra foghla oc hata mindre Vakte thy vingin sik for tho / oc astude at dyrkias i ödhmiuktma skiule at han höghfärdhas ey af sine nadh ok forsma ey tho som hawa mindre nadh ok thänke ey sik vara bätre än andra Thridhia tidh vakte sik fran the braadh som suara är i tho är världinna glädhi thy at got oc lustelikit synis at hawa löghe i munneno oc lusta i kroppanom Vtan gadder skylis i tho thy at ofwirmatto latir tilledhe ofwirmatto käte / Kropsins lostelledhe til hughresins ostadhughet af hulkom sorgh kombir ängiggia i dödhenom älla for älla i pinomen O dotter skydha thy at vtgaa af thino bodhul mz himerik astundan Vakta thik for girmna diuro oc höghfärdhinna foghlom oc for fanytto glädhis braadh Thz äpter taladhe gudz modher til brudhinna oc saghdhe Vakta thik for thänn foghil som stänkter är mz tiärn thy at alle the smittas so han hawa thz är världinna vinskapir ostadhughir som vädhir oc smittol i ondo kompaskapi oc världz vinskaps aflom Akta ey hedher Akta ey mana godhuilia ok see ey älla skot loff älla last thy af tho kombir hughresins ostadhughet oc gudz kärlekx mistilse Stat thy stadhugh thy at gudh som thik vt dragh af vedhanom tha skal fødha thik alt til dødhin ok æptir dødhin skalt thu ey hava ængin han skal gøma thik af sorgh bevara thik i thesso live ok æptir dødhin skalt thu ænkte rædhas

Jomfru maria taladhe til sin son O min son gif thine nyo brudh at thin hælghaste licame vorfestis i hænna hiærta at ho skuli umskiptas i thik ok opfyllas mz thino ælskogha. Tha æptir sagdhe hon Mædhan thænne hælghe mannin lifdhe licamlica i værldinne var han som bærgh stadhughir i the hælgho tro ængin genuærdogha brøt han ængin lofte ater drogh han. Han var ok bøghlikin æptir thinom vilia suasom vox likit vaxe a hvarat thin ande drogh han. Han var ok brænnadhe i kærlek sua som aldir sinande calla ok opnugande kvælla. Æn nu ær hans siæl mz thik i æronne ok tho ær æn hans undbudz kar nidhir thrukt ok liggir i nidhrunner stadh æn tilbør. Thy min son gif hans licama høghre oplyptilse. Hedhra thæn som thik hedhradhe æptir sinne matto ok makt oplypt thæn som thik oplypte mz sino ordhe suasom han formatte. Sonin suaradhe Vælsignadh vari thu thy at thu latir ænkte thz ogannat som minom vinom til hørir. Tho suaso thu see. En tilbør at ulvom givis bæzste matir. En høfir at saphir gømadhe kimna hela ok styrkiande sinka kuni læggias i thræk ænnuæl høfir ey at liws optadis blindom. Sanlica suasom thænne man var stadhughir i trone ok mæst brænnadhe i kærlekenom sua var han ok i ærthalle bæzst skipadhir æptir minom vilia. Thy smakadhe han omk sua som bæzste kost styrktir i alle tholomodh ok ærvilsom. Bøtir ok godhe i godho vilia ok astudan bætre i vidhirfrestan ok malicom framgang. Als bæzst ok sotast i loflicom ande ok fulkomnan thy hørir ey at tholkin kostir skuli oplypthias ælla ædrattas for ælswa hulkra giri ey ret matto. Thulikra luste so fly dygdhanna ræte ok astuda rættit kot hulkra røst ok klokskapir skadhelikin ær faromen. Han var ok sua som saphir i sinfgulle i frægdh ok hugxuesnis klarhet hin huilka han tedhe sik vara sina kirkio brudhgome dømis thæn hin the hælgho tro gømar ok værldinna forsmaar. Thy o kærasta modhir hørir ey at sua stor godhlex ælskare skulle hamnas af swa ortiom ok sua stora ødhmiuktina gømare skulli umfæpnas af værldinna ælskarom. Han var thridia tidh sua som livs fat ok liusastaka. Hin alla mina budhordha fulkomnan ok goz liunis hærmedhom mz huilkom han varnadhe thom som stodho i godho at the skullin ey falla ok oplypte nidhirfalna ok opuækte til omk thom som koma æptir han. Thz liusit æru the ouærdhoghe at see som æru blindhe giordhe af sinom ælskogha. Thz liusit kunna the ey see som hava høghfærdhinna skymbil. Thz liusit maghe ey skabbota hændir hanna thy at thz liusit ær mykyt hatught girughom ok thom som sin vilia ok syndelica lusta ælska thy for æn han oplypttis ær ræt uist at the vensins som orne æru ok the lysins som blinde æru. Æn thæn mannin som lanzsins folk sighir hælaghan vara tee thry thing ey vara han hælaghan. Først thy at han følghe ey hælghra manna liuerne for dødhin. Annat thy at han hafdhe ey godhan vilia til at thola dødh for gudz skuld. Thridhia at han hafdhe ey brænnande kærlek ok skællikin som hælghe mæn. Ok thry thing æru for huilkin nakar synis hælaghir vara af almoghanom. Først ær at thz valdir sinklica ok onda manna lyghn som vilia thækkias. Annat ær osnilla manna rasklikhet at tro. Thridhia ær formanand giri ok ælska at ramzsaka. Æn huat hællir han ær i hæluite ælla i skærsloelde thz ær thik ey loflikit at vita. Vtanar timen vardher at tala.

Capitulum primum

Tercius

Ihesus christus gudh ok man hwilkin som kom til jordhrikis at taka mandom ok hela siælana mz sino blodhe hwilkin som biste ok lyuste samman wægh til himerikis port han sændhe mik til thik mz thæssom ordhom som han mik saghdhe. Thu hwilke som giuit ær at høra andelik thing. Om thænne biskopir wil gaa thrangan wægh om hwilkin faa mæn ganga ok wara ey af faam manom tha aflægge først the byrdhe som ligga a honom ok thyngia han thz ær wærldinna giri hauande wærldinna til ensamin sin nidhir thorftelik thing æptir ødhmiukom piskops stadhga ok fordhan swa giordhe thæn godhe matheus hwilkin som kalladhis af gudhi forlæt wærldinna thungo byrdhe ok han lætta byrdhe. Annatidh wari giurdadher ok redho swa som at wæghfarande swa som skrifin sighir at Thobias tha han war redhobon at færdhas tha san han ængilin standa giurdadhan. Hwat teknar at ængilin war giurdadher utan at hwar biskopir skal wara giurdadher mz rætwisonna bælte ok gudhelex kærlex ok wara redhobon at gaa ok fara thæn wæghin om hwilkin han sik som saghdhe. Jak ær godher hirdhe ok jak giuir mik i dødhin for min faar. Wari thrimal biskopin redhobon at tala sannind mz ordhom ok redhobon at gøra rætwiso baadhe i sik ok i androm ey aflatande at gøra rætwiso for ræzlo ælla obrygdhilse ælla for nokra smælikhet af andro ey for falsan winskap ælla fanyttom wærdogha. Til hwan thæn biskop som sua synis giordadher skal Thobias koma thz ær at rætwise mæn skulu koma til hans ok fylgha honom swa som skriwat ær af Helia at han wæktis op af sømpn ok san brødh ok watn widh sit hofwodh. Hwat ær thz brødhit som swa gaffs prophetanom utan licalikit got ok andelikit hwilkit hono gafs thy at hono redhis licalikit brødh i okmene for æptredome skuld. Thy at æn thot gudh hafdhe formaat at fødha ok uppehalla prophetan utan licalikin kost ok fødho tho wilde han at hono skulle brødh redhas at mæn skulli undirstanda at thz ær gudhi thækkelikit at mænniskian skuli mz rætte tempran nytia gudz gafwo til kroppsins hughnadh ok hænde tha ok inblæstis prophetanom andelik ingiutilse. War ha sua sik fyretighi dagha ok thæs kostins styrk thy at utan ena handa nadha sinorilse ok andelikin glædhi hafdhi warit ihutin i hans hugh andelica hafdhe han wanscadz ok forgangit i fyretighi dagha ærnodhe thy at han war kranker man af sik ok tho starker af gudhi at ganga sua langan wægh. Ok thy for thæn skuld at mænin liuir i hwario gudz ordhe manom wi biskopin at æta brødh skinos thz ær at ælska gudh owir al thing. Thætta brødh skinos skal han finna widh sit hofwodh thy at hans skæl sighia hono at han æghir ælska sin gudh owir al thing ffor thy at gudh skapadhe han ok atirløste ok tholde han længe i syndom for sin godhlek. Wi bidhiom ok han at drikkia litit af watn thz ær at inelica hugsa om sino beskelikhet ok stora wærkia ok sarudha thy at hwar forma nærdhelica at hugsa ihesu christi mandoms angista hwilka han tha tholde nar han badh føra fran sik pinona drykkiokar nar blodhdrupane nidhir lupu a jordhinna af hans licama. Drikke thy biskopin thz watnit mz kærlexsins brodhe ok tha skal han styrkias at framgha i ihesu christi wægh. Thridhia helsona wægher ær byriadher om biskopin wil længer framgha ær hono nyttoghit aff førsta daxsins tima thakka gudhi mz allo hiærta ok thænkia atwarlika sina gærninga ok bedhas hiælp af gudhi til at gøra hans wilia thz æptir nar han føre sik i klædhe tha sighi ok bidhi til gudh i thæsse matto. Askan æghir at wara mz askonne ok jordhin mz jordhinne tho for thy at jak ær biskopir af gudz forsyn i føre jak thik min licame i klædhe the som æru af jordhinne ey for fæghrind ælla høghfærdh utan at thin nækt skuli ey synas ok ey akta jak hwat hælliir klædhin æru fæghre ælla fulare utan at enast at biskops bonadher skuli kænnas til gudz hedher ok at biskops wald skuli stadhgas ok wenærbias i klædhebonadhenom til andra manna mæffilsa. Thy bidher jak thik mildaste gudh at thu gifwir mik stadhughet i thinæno at jak skuli ey høghfærdhas af as

konna oc jordhinna værdhe / ok at jak ey
fanytelica æris af muldinna færgho.
ok liti Vtan gif mik styrk at sua som biskops
kladhabonadher ær atskildir oc the-
dherlicari for androm for gudhelikit vald
skuld Sua skudhis mina siæl prydhilse
nær gudhi at jak skuli ey dimplica nedher
thrykkias j pinona for thz valdit thz jak
hau oskællica oc oværdhelica halwat ælla
skæmmelica næktas til mina fordæmilsa.
For loflikin kladhabonadh fanytlica bærin
Ther apter læsi ælla singhe sina tidhe thy at
j huru myklo hoghra æmbite manin ær
Swa myklo mere hedher ægher han gom
gudhi / Tho thækkis gudhi ræent hiærta
sua wæl j thysto som j saang æ mædhan
manin ædhna rætuislica nakat nyttelikit
Bidhan mæssan ær sagdh tha gori sit
æmbiti ætnaktande gvanlica at han ey mer
æktelicalikit æn andelikit Nar han gar
til bordz tha hafwi sin thanka j thæsse
matto O hra ihu xpe thu som budhir at
fødha oc oppehalla thænna rætelica trop-
pin mz licamlicom mat giff mik hiælp at
sua giua minom licama vidhirthorftheli-
ca fødho at kottit wardhe ey oskaat ælla
thrættelica genstridhughet mot siælinne
for matz ok drykx ouerflødhelikhet ok
at licaminn wardhe ey latir oc onyttoghir
j thinne thiænist af oskællike dav-
halle Vtan visa mik hofulica matto sua
at jordhinna hwa retis ey til kwedhe
af sinne jordh nar jordhin oppehaldz mz
jordhinna fødho Nar han ær vidh bordh
ma han hawa matelikin hughnadh ok
vidhir talan j hulko skørlikhet oc fafæn-
ga skal alstingx flyas oc ey skal nakat
thz ordh talas ælla høras af hulko thz
the moghe hawa til fælle til synd so thz
høra Vtan al thing varin hofuisk ok sæ-
lime helsam thy at sua som al thing æru
vansmakande a licamlico bordhe hwar
som ey ær brødh ok vin ælla øl Swa æru
al thing siælinne vansmakande a biskops
bordhe oc andelico bordhe hwar som go-
dhir kynnedomb ok manilse til got

vanskas Ok thy ther til at fafæghna
til fælle skullin flyas skal nakat thz læ-
sas ælla sighias for bordhinno hwædha
af the maghin læras som nær sitia
Nar han ær mætter ok bordh signilse æru
lyktin tha gori thz hwande ær ælla læse
j bokom af hulkom han maghe læras ok
draghas til siælinna fulkomilse Æpter
natuardhin ma han hughnas mz sinom
hemelicom vinom oc tho sua som modher
afwænande sit barn af miolkinne smor
spinana mz asko ælla nakre andre bæsk-
likhet til thæs barnit væns af miolki-
ne ok til wænis at æta stadhughan kost
Swa draghi biskopin til gudz sina he-
melica thiænara oc vini mz kænnedoms
ordhom sua at the rædhins oc ælskin
gudh oc han vari thera fadher vm gudhe-
likit vald ok thera modher vm andelica
opfostran Ok vm han bet nakan sin thiæ-
nara gøra dødhelica synd til siælinna
dødh oc wardher manadher til bætring
vil ey lata af illo tha lati han fran sik
thy at biskopin vardher ey lotløs af hans
synd vm han stadher oc haller han nær
sik for wærzlikin hughnadh ælla gagn
Nar han gaar j sæng tha ranzsaki gran-
lica thæs framfarna daxsins gærninga
oc astundilsa thænkiande swa O hra
gudh mins licama skapare oc mina siæl
Sæe mik oc skodha mz thinne miskund
oc giff mik thina nadh at jak wardhe
ey latir j thinne thiænist af of myklo
søpn Ok at jak kænnis ey ælla vansk
j thinne thiænist for oflitin søpn skuld
ælla haulo vtan matta min søpn til thz
hedher hulkin thu bødh os at hawa
til licamans lætilsa oc helso / oc giff
mik styrk at min ouin dyæfullin fan-
ge ey makt at oroa mik ælla bort
draghia af thinne milhet Nar han op
star af sæng tha afskrapi mz skripta
maalom vm licaminn tholde nakra hø-
sko ælla smittilse at andra æpter fol-
ghiande nattma søpn skuli ey bequas
mz framfarna nattma syndom

Gudz son taladhe Bigh biskopino nw
han fram gaar at thom waghheno
som nu ær sakt af thæ lopa thyn hardh
ok wansam thing mot honom Forsta ær
at baghin ær thrangh Annat ær at sti
ganda thorna æru j waghenom Thridhia
ær at waghin ær stenoghir ok oiæmpn
Mot thæssom threm giuir iak hono thry
raadh Forsta ær at han j fore sik stark
kladhe ok starklica samansomadh mot
thranga vaghheno Annat ær at hafua
tio fingr fore sinom öghom mællan hulka
han skal see ok skodha vaghin sua som
honom vindughla stolpa alla vaghia swin
gor at han skuli ey stingas af thornome
Thridhia at han sæti warlica sina fötir
ok thræskuli ok lete j hwario fiætino vm
modhe satte fotin staar stadhelica ok sæ
ti ække bradhelica badhe fötirna sama
vtan at han ær forra vis vppa hulkin
waghin ær Ay hwat tekna thraghe væ
ghin vtan wranga mana skæla mot ræt
visom ok godhom manom hulke so gab
ba rætuisa ginga ok ærgingia rætuisa
mana vægha ok rætt mamilse ok forsma
alt thz som ødhmiukt ok milhet til höre
Mot thölkom manom skal biskopin j föra sik
i tholomodh ok stadhughetz kladhe thy at
tholomodh ladir al hardh thing vara søt
ok gladhelica thola smælikhet Ay hwat
tekna thornane vtan værldinna gernidho
Mot hanne æru tio gudz budhordha fingr
hans skulande ok hans radha at nar ge
ræthonna ok fatikdomsins thorn stingr
han tha skodhi jhu xpi pino ok fatikdo
Nar han stingx af æfundinna ælla vre
dhinna thorn tha skodhi gudz kærlek
hulkin han bodh os at goma thy at san
dir kærlekir letar ey sin thing ælla
gagn vtan vtlæggir sik allan til gudz he
dhir ok jamcristins nytto Ay han skal vara
varughir hwar han nidhir sætir sina föt
thz tekna at han skal hwarin stadh skælli
ca rædhas thy at godhir man ægher hava
sua som twa fötir Förste ær andhelica
thinga astudhilse Annar ær værldzlica ledha
j andhelica thinga astundilsom skal vara
skællikhet at han ey astunde andhelik
thing sik ensamnom sua som værdoghom
Vtan sæti al sin astundilse ok vilia ok at lön
j gudz hand J værldinna ledho skal vara
varilse ok rædhoghe at the ledhan vari
ey for værldinna gerndho ælla lifsins tholo
modh ælla for thy at han ville hava meer
hedhir j thæsse liuerno Ælla for thy at ha hauer
thunga ælla modho j thy æruodheno som
androm ær nyttoghit Vtan værldinna le
dhe vari at enasta for syndana hatilse ok
ledho ok for æuerdhelix lifs astundilse
Bidhan han hauer ouerfarit thæssa vansama væ
ghia Swarar jak han bidhe at han hauer thre
ouini som æru j hans vægh Förste ouini
nidhir fresta at hanska j biskopsins öra ok
atirtæppa hans hörsl Annar star for hono
ok vil stinga han j öghonum Thridhi ær for
hans fötir ropande höght ok havande snaru
mz hulke han maghi snæria hans fötir nar
han oplyfte tho af jordhinne Förste ouini
æru the mæn ælla the mskuntalse som bidhir
fresta at dragha biskopin af rættom vægh
bughande Hui tiltaker thu thik sua mykit
æruodhe ok gaar at fara thrangom vægh
Vinnit thy hælder atir ok gak at blomstra
de vægh som flere ganga hwat wordhir thz
thik huru the dö ælla the liua Ælla hui
skalt thu tala mot thom ælla göra thom
brodha af hulkom thu mat hedhras ok
ælskas Vm the göra ey mote thik ælla
tho som thik vmuardha hwat thorft
thu akta huru the lifwa ælla at the vita
ælla dröna gudh ok ær thu æst sialu
godhir hwat baardhar thik at döma
andra Tiff hælder gaafwor ok tak nytia
mana vinskap at thu maghe lofwas ok
kallas godhir mædhan thu lifwir Annar
ouini astundar at göra thik blinda sua
som philistei giordho sampson thæn ouini
thz ær værldinna fæghrind ok ægha klædha
ouerflödhelikhet ok andra thinga bonadh
jamna hedhir ok thokke Thy nar thæssin
thing hinda ok thækkia j manzsins öghon
tha vardha sialuin blind gudz budhordha
ælskoghe sliona ok kolna ok syndin slættis

mz orsakan sidhan hon ær giordh Latit
thy biskopin nøgha sik nær han hau(er) mate
lica vidher thorftelik thing thy at nu synes
mangom mangom mykyt sørar at sta vidh
qvinna kunnvn mz sampsone æn ælska kvkiona
æptir biskops ambitis loflike skipa
oc stadhgha. Athridhi ouinin ropar høghlit
hauade svaru ok sighiande. Hvi gaar thu
sva varlica oc mz mødher bøghdho hofdhe
Hvi ødhmiuk thu thik sua mykit mædha
thu maat oc skalt hedhras af flæsto. Var
hallæ pastir at thu skuli sitia mz thom førsto
Var biskopir at thu maghe hedhras af
flæsto. Vak fram til størra værdhelikhet
at thu maghe faa meere thiænist ok nytia
oc hava meere hvilo Bæmansanka liggia
dæsær oc gooz oc haf thær thu maghe
mz hiælpa andro ok at thu maghe hughnas
af androm ok vara hwarn stadh hadher.
Nu nær hughin bøghis af tholkom
hvilsom oc ægghilsom tha oplyptas hiærtan
æstundilsin ok vilin sua som mz ænus kvragho
lusta foot til iordhrikis hvi i hulke hugh
snøris sua mz værzlica thinga vmsorgh
oc snaru at han næplica opstar til at skodha
sina ydhelo ælla himerikis løn ælla
dævardhelica pino. Ok thz ær ey vnder thy
at skriftin sighir at hulkin som æstunda biskops
dome æstunda godha gærnig til gudz
hedher. Æn nu æstunda flæste hedhrin ok
fly ærvodhit i hulko sialinne ær ævidhelik
helsa. Thy stande thænne biskopin i thom
stadhgha som han nu hau(er) oc æstunde ey
høghre for æn gudh thækkis annorledh
foresee honom etc. Capm lxiij.

Gudz modher taladhe. Jak vil sighia
biskopmom hwat han æghir gøra oc
hwat gudz hedher ær. Hwar biskopir skal
hava biskops skrudhin væl gømdan i sinom
armom ok ey sælia han for pæninga ey læna
han androm for værzlikin vinskap. Ey
tappa han for slømsko ælla dylsko. Æn
hwat tekna biskops skrudhin vta biskops
vald oc værdhelikhet som ær at vigha
klærkia oc cristno | rætta tho som villefara
ok vpvækkia slømska mz sino æptedøme.
Ok hwat tekna at han skal hava biskops
skrudhin væl gømdan a sinom armom. Vtan
at han skal idhkelica thænkia huru ælla
hvi han tok biskops vald oc huru tha han
haldit thz ælla hwat nytto ælla frukt han
hau(er) giort i valdino ælla hwat valdz fræ
ænde ær. Om biskopin vil atuakta huru tha
tok valdit tha atuakte først hwat hællir
han tok ælla æstudadhe biskops dome for
sina skuld ælla for gudz skuld. Om han æstudadhe
thz for sina skuld vtan iæff tha var
thas æstundan køtlikin oc værzlikin. Om han
æstundadhe thz for gudz skuld oc til at gøra
gudhi hedher tha var thas æstudan andelik
ok løn værdh af gudhi. Thænke sidhan biskopin
at han tok thær til biskops dome at
han skulle vara fatika manna fadher ok hughnar
oc siælanna daghthingare thy at
biskops gooz oc ingæld æru siælanna gooz
Ok om the ætas ofructsamlica oc forgøras
oskællica tha skulu the siælana ropa hæmd
ower orættinsan skipara oc styrara. Æn hwat
fruct som skal værdha biskops værdhelikhet
skal iak sighia thik. Visselica sua som
paulus sigher the fructin skal vara tvæfald
badhe licalik oc andelik. Licamlik thy at
han ær gudz ambitis man i iordhrike / ok
thy hedhras han af manom for gudz hedhers
skuld sua som gudh i himerike
gordher hono(m) licamlik løn oc andelik / for
licamans oc siælinna æro thy at thær skal
thiænarin vara mz hwanom badhe for biskopsliket
lune som han hafdhe i iordhrike.
Æra oc for ødhmiuktina æptedøme
mz hulko han kalladhe andra til æro
mz sik. Æn hwar thæn som hau(er) biskops
kladhe oc værdhelikhet oc fly tho biskops
lune han skal vara vardhughir tvæfalla
skam. Æn at biskops vald skal ey sælias
tekna at biskopin skal ey vitadhe vara
andelica thinga okurkarl oc ey idhna
sit æmbite ælla ærvodhe for pæninga vild
ælla manna thykkio ælla vinskap / ok ey
fræmia thom til vixla ælla æmbite for
manna bøne hulka thær han veet hava
ont lune oc vara ovidhogha. Æn at biskops
skrudhin skal ey lænas andro for

mana vinskap tekna at biskopin skal ey skrympta at awita ok næpsa syndogha manna synde ok ey lata thøm opmadha hulka han formaa ok skal næpsa Ey thiggia sinna vina synde for kotlikin vinskap ok ey laggia sinna vndirdana synde a sin ryg thy at biskopin ær gudz vaktare Ay at biskopin skal ey tappa biskops skrudhin for glomsko thz tekna at biskopin skal ey andworda the thing andrum at gøra hulkin han ægher ok forma sialuar ganglicare gøra Ok ey lata the thing j hand andro at gøra hulkin han forma sialuar fulkomplicare at gøra thy at j biskops æmbite skal ey vara hwila vtan mødha ok arwodhe Ok ægher biskopinena thra luire ok sidhi hulkom som han andwordha sin æmbite ok vm the hava sik snællica ok ey twilica j sinom æmbito Thz ok vil jak at thu skalt vita at biskopin ægher hava blomstir krona vndir sinom armom sua som faara gømar mz hulkom faarin som badhe æru nær ok fiærran til lokkas at gladhelica lopa æpter hans lokt Thenne blomstir krone tekner gudhelica predican hulka som biskopin ægher hava twe arma vndir hulkom som predicanna krone haldz æru twa thinga vidhertorftogha biskopeno som æru godha thinga opinbarlica ok godha thinga lønlica at nærvarande farin j hans biskops døme seande biskopsins kærlek j gerningom ok hørande j ordhom hans gudz j biskopinom Ok the faarin som æru fiærrin hørande biskopsins frægdh astundin at følghia hono Thy at thz ær største ok thækkaste blomstir krune at ey blyghias sanninda ok gudz ødhmiukt kænna godh thing ok gøra thz sama som han kænne Vari ødhmiuk j hedher ok gudhelikin j førsmælsom Nar biskopin han fulkomnat thænna nadhin ok kombir til portin ær hono vidhertorftelikit hava nakat j handinne at presentera høxsta konungenom Hwar thy tomt kar j handinne at offra høghxsta konungenom thz toma karit som skal offras ær hans hiærta Ok thy bør honom arwodha nat ok dagh at thz vari tomt af allom fafæn som kotzsins losta ok astundan Nar

tholkin biskoper skal inledhas j hymirike skal ihesus christus sander gudh ok man lopa mote honom mz allo hælghra manna hærskapi tha skal han høra ænglana sighiande O var gudh ok gladhi ok alt vart got thænne biskoper var reen j køtno ok manlikin j gerningom Os tilbør at presentera thik han thy at han astundadhe daghlica vaart kompanskap Opfyl thy ok fulkomna hans astundan ok thok vara gladhi tha skula ok andre hælghe mæn sighia O gudh var gladhi ær af thik ok j thik Ok ey thorfwo vi annat vidher tho opnækkis ok opnas var gladhi af thy at thæsse biskopsins siæl hafwir gladhi hulkin ther astundadhe thik mædhan han formatte Han bar søtasta blomstir j munneno ok j sinom gerningom mz hulkom han økte vart tal ok vidherkwækte manga byggiande nær ok fiærran Thy giff honom at gladhias mz os Ok glædz thu samuledh af hono hælki som thu astundadhe sua mykit at thu vilde dø for hans skuld At ytarsto skal tha ærona konunger sighia honom O min vin thu kompt at presentera mik thins hiærta kar tomt ok reent af thik ok thino losta thy skal jak opfylla thz mz minom losta ok mine æro Min gladhi skal vara thin gladhi ok thin æra skal aldre ændas iiij

Maria gudz modhir taladhe til sins sons brudh sighiande thu grætir nu for thy at gudz kærlekir ær aldra mæst til mannin ok thæræmot ær mannanna kærlekir litin til gudh Sannelica sua ær sant thy at hwa ær thæm thra alla biskopar hulkin ey girnas meer thra døme til at faa wærldzlikin hedher ælla rikedoma æn at hiælpa fatikom manom mz sino arwodhe Ok thy mædhan thrane ok biskopane vilia ey koma til brullopit som allo ær reet j himerike Thy skulu fatike ok kranke koma til himerikis Sua som jak vil thik bewisa mz æptedøme En sinom stadh var en biskop snællir ok faghir ok rikir hulkin som lafwadhis af sino vænlik ok snille ok thakkadhe ey gudhi fore hono gaff snillin han lofwadhis ok ok hed vardhis af sinom vikedomo Ok thy gaf han manga gavor for værldinna hedher oc rosn Ok giwnadhis mang thing at han matte vinlica gifva oc hedhras af mangom Thænne biskopir hafdhe een ædhel boklærdhan klærk j sino biskopsdøme hulkin so sua thænkte mz sik Thænne biskopir ælska gudh mindra æn til bør hans lifwirne ær alt værzlikit thy vm thz thækkis gudhi giærna hafdhe jak hans biskopsdøme thr til at giora gudhi hedher Æn æstundar jak thz for værldinna skuld thy at værldinna hedher ær ey vtan sua som vædher Ok ey for vikedoma skuld thy at the æru thunge sua so thungasta byrdhe Ok ey for mins kotz hwilo ælla mit æghit gagn thy at jak ægher ey vara vtan j skællike hwilo sua som lica min formaa at standa j gudz thiænist Vtan at ænasto æstundar jak thz for gudz æro Ok æn tho at jak ær ouærdhogher at hava nakan hedher tho tore jak giærna biskops ambitis thunga oc ærvodhe at jak matte thæs flere afla gudhi Ok thæs flerom hiælpa mz ordhom oc æptedømom ok thæs flere vppehalla a kirkionna goze thy at gudh veet at hardhe dødhin vare mik kærare oc søtare vare mik at thola beska pino æn at hava biskops hedher oc værdhelikhet thy at æn thot jak ær pinlikin som flere tho hulkin som æstundar biskopsdøme æstunda godha giærning thy æstundar jak giærna biskops hedher mz ambrosius mødho oc thunga Vtan tho sua som dødhin hedhrin æstunda jak for flere manna helso oc ærvodhsins thunga for mina helso skuld ok for gudz ælskogha oc siælanna helso skuld thr til at jak matte skællica skipta mællan fatika manna kirkiona gooz ok lærra siælana frælselica Konunga thom trøstelica som ville fara oc mødha mit kot fulstoplica oc matta mik siælua atnaktelica til andra manna æptedøme Thænne konunx straffadhe sin biskop lønlica ok snællica Æn biskopin kærlika tholande ordhin skænde klærkin oppinbarlica ok ofmillelica rosande ok sighiande sik vara matelikin oc ompinyt maghade til al thing Konungin giorde oc thotte illa vara biskopsins brot oc vmbar tholomodhelica snællikhet Æn biskopin gabbadhe konungsins kærlek oc tholomodh talade mot hono sua mykyt at konungin æmitis oc straffadhis oc refsnadhis davre oc lunghare Ok biskopin vrethis oc snællas Æn sidhan nakar time thr æptir var fran lidhin varo biskopin ok konungin kalladhe for gudz dom J hwars æsyn ænglanna nærvaru forgylt sæte var sat oc for sætheno var biskops hatt ok alle biskops skrudher redho Ot mange dyæfla følghdho konungenom giwnadis af finna nakat sothelikit j honom Æn af biskopino bavo the sua visse gua som hwalin af sinom vngom som han havi gompt lifwandis i sino gumdh i mællan bølghionar Mang kæromal fattos oc barvs mot biskopino hwi ælla mz hwat akt han hafdhe takit biskopsdøme oc hwi han hoghfærdadhis af siælana goze Huru han hafdhe styrt the siæla honom varo anduordadha ælla hwat han hafdhe giort gudhi for the nadh som gudh hafdhe giort mz hono Ok nar biskopin hafdhe ængha vixtuiso at swara til thz som a han kærdhis tha suaradhe domarin sighiande Gøxtis thrælkl a biskopsins hofwodh for biskops hattin oc a hændena tiæxra for handskana oc foten j horro klædhe for hans biskops skurtona Ok ham ovenan føør a fotomen for biskops skona taki van hedher for hedher ham giwna dyæfla skava for mykit thiænisto folk Sidhan suaradhe domarin Gixtis skinade krona sua so sol a konungsins hofwodh forgylte handzska a hans hænder skon hans føte mz skom Ok j førin han j biskops skrudh oc bonadh mz allom hedher Ok genstan var han vmkring giwin mz biskops klædhom oc presterne radhis domarinom mz hedher af allo himerikis hærskapi sua som biskopir Æn biskopin foor nidher sua som thunder hava de reep a halsenom fran hwars tilsyn domarin vænde sin miskunelico øghon oc alle hælghe mæn mz hono The æru mange faa andelica værdhelikhet for godhan vilia hulka værdhoghet oc hedher the forsmadho som licalica varo kalladhe til hærra. Al thæssin ordho i æno punct ælla oghnabraghdhe for gudhi | Vtan fore thina skuld æru the framfordh mz ordho thy at thusanda aar æru mær gudhi swa so een stund Ok daghlica hændir at for thy at biskopane ok hwane vilia ey halda sit æmbite thy the æru til kalladhe thy utvælgher gudh sik fatika præste ok klokkara hulka som lifwande æpte sino bæzsto samuiti hulpin æru siælom en til gudz hedher vm the formattin | Ok gora swa mykyt so the formagha thy gaa the in i the stadhana so biskopomen æru redde Thy at gudh ær likir thom mane som ophænge gulkrono for sino hws dør | ok ropa til thera so forfaru sighiande swa Hwar een af hwat stadha ælla skipilse han ær ina forthiæna thæsse krono ok than som ærlicast ær kladder mz dyghdhom han skal faa hona | Tha skalt thu vita at om biskopane ok hwane æru smælle i værzlike smille ok til kroppin tho ær gudh smællare æn the ærmugel andelica Hulkin so ophoghir ødhmiuka ok nidhir thrykker høghfærdogha Thu skalt æmugel vita at thænne kamuk som swa lonadhis røktadhe ey siælfs sin hæst tha han for at predica ælla til andra sina ærinda ok ærvinde Ok redde ey siælwir sin mat tha han skulle æta Vtan han hafdhe thiænisto folk ok sina bidhir thorfft til sit skællikit opphælle ok fordha Han hafdhe ok pæninga ok tho ey til giri thy at hafdhe han ælt alt værlz godz han hafdhe ey giwit een pæning til at han skulle vardha biskoper | Ok hafdhe ey latit biskops domet for alla værldina vm thz hafdhe thækkz gudhi Vtan han satte alla sin vilia til gudh ok var redhoboin at hedhras til gudz hedher ok redhoboin at forsmas for gudz ælskogha ok inæddogha af

Thæssin ordhin taladhe sancte ambrosius til sancta birgitto Capitulum vii

Sihwat ær at gudz vini ropadho fordhom bidhiande gudh at frælsa sit folk isræl Samuledh ropadho gudz vini i thæssa timanom sighiande O vælmilioghaste gudh vi seem otalikit folk ok mogha forfara af vadhelico storm ok bølghiom thy at styromænene æru girughe | ok hava vilia at sighla til the landa hwar the værnta sik at faa mæst bataa ok afling Ok ledha ok styra thit sik ok folkit hwar som rædhelicasto bølghio slaghin ok stormin æru mæst Ok for tham skuld at folkit veet ey sighlilighetz hampn thy forfar otalikin værald mogha | Ok storlica faa mænniskio koma til helso hampn Thy bidhiom vi thik aldra ærona konung at thu værdhoghis at lysa hampnena at folkit maghi fly sin vadha ok ey lydha wrango styro manonom Vtan atirledhas til rætta hampn mz thino vælsignadha liuse Vm thæssa styromæn forstar iak alla tho som vald hava i jordhrike licalica ok andelica thy at flæste af thom ælska swa mykit sin eghin vilia at the akta ey hwat thera vndirdana siælom ær nyttoghit Oskiade sik siælvilliandis i grymasto værldinna bølghio som ær høghfærdh ok giri ok kropsins ovene lifnadher | ok sæloghe almoghi følghe thera ængom troande sik tha halda rættan vægh ok swa drwpa the sik mz sinom vndirdano følghiande allo sino vilia ok losta Vm hampnena vndirstar iak sandhna ingang hulkin som nw ær swa myrktir for mango at mar nakar visar vægh til himerikis fædherins landz hampn | Hulki hampn som ær the hælgha læst tha sighia the han lingtha fulghiande hælle thera gærningom som sik sænkia i alla synde æn the vilia tro ælla lindha thera raadho som predica læstinna sannind Vm liusit hulkit som gudz vini beddis vndirstar iak at nakar gudhelik oppinbarilse skulle vardha i værldinne til thæs at gudz kærlekir matte opnyas i mannana hiærtom ok hans rætuisa ey gloomas Ok thy thækkis gudhi for sina miskund ok sina vina bone kalla thik i sin anda til at see ok hora ok vndirstanda andelica til thæs at thu skuli oppinbara androm æptir gudz vilia the thing som thu hore i andanom

vij

Talar hær ambrosius biskoper hulkin fore synis thik talande mz thik i liknilsom thy at thit hiærta forma ey at gripa andelica thinga vndirstandilse vtan licalikta thinga liknilse. En man var hauande fagh gipta hustru faghra oc snælla. En hono thækkis meer thiænisto qvinnona æn hustru ok af thy hænde thry thing. Fførsta ær thiænisto qvinnona ordh oc mædhfærdhe giordhe han meer gladhan æn hustruna athære. Annat ær at han klæddhe thiænisto qvinnona mz ærlicastom klædhom ey aktade at hustru var klæd mz almænelicom oc smælicom klædhom oc vifnom. Thridhia ær at han dwaldis mo tima mz thiænisto qvinnone oc ensamin tionda timan mz hustrune. Thy at førsta tima var han vakande mz thiænisto qvinnone oc hugnadhis at skodha hænna fæghrind. Annan timan soff han mællom hænna arma. Thridhia tima tholde han gladhelica licalikt ærvodhe for thiænisto qvinnona gagn oc nytta. Fiærdha timan hafdhe han licamans hiulp mz hænne æpter kropsins nødho. Fæmpta timanom hafdhe han omak ok oro i hughenom for hænna forsyn. Siætta timanom hafdhe han hwsins hiulp mz hænne thy at han saa sik fullelica thækkias hænne af hinne forsyn. Siundha timano pinsik kotlix luste hite i han. Attonda timanom fulkompnadhe han sins lusta astundan mz hænne. Nionda timano læt han af at gøra nakar thing som hono løste at gøra. Tionda timano giordhe han nakar the thing som han tha ey lyste at gøra oc i thæssom timano blef han at enast mz hustrune. En af hustruna frændom kom til horkarlin oc straffadhe han hardhelica sighiande. Vmuænt thu thin kærlek til thina laghgipta hustru ælskande hona oc klædhande swaso til bør oc bliuade mo tima mz hænne oc ensampnan tionda timan mz thiænisto qvinnone ællighis skalt thu vita thik faa værsta dødh. Vin thænna horkarl vndirstar iak oc mener thæssa kirkiona forman oc styrara thz han biskope æn bite oc horkarls likne. Samelica han ær tilskipadher oc budhinsman mz andelico safæstilse til the helgho kirkio at han skulle vara hænnas kærasta brudh ok tho bort drogh han sin kærlek fran hænne ælskande myklo meer thæslico værldena æn sua faghra brudh oc thy gør han thry thing. Førsta ær at han glatz meer af værldinna smalico smicking oc lofslato æn af sua sidhughe the helgho kirkio skipan. Annat ær at han ælska al værldena prydhilse oc fæghrind æn af thy at kirkian forgaar oc vanskas i sinom andelicom prydhilsom oc fæghrind thz akta han ænkte. Thridhia ær at han opnøte oc forgør mo tima for værldinna skuld oc ensamin tionda timan for the helgho kirkio / thy at førsta timan vaka han gladhelica mz værldinne / lustelica skodhade hænna fæghrind. Andro timano saaw han sotelica mællan værldinna arma thz ær høghe murra oc vanikta mana vaka oc goma oc trøste sik thz mz halla sælica sins licama sighir likhet. Thridhia timanom thol han gladhelica licalikit ærvodhe for værldzlikit gagn at han maghelica lica gladhias mz værldinne. Fiærdha timanom takar han thra licamans hiulp æpter licalikit ærvodhe thy at han hauer fulkoplica alt thz hono thækkis. Fæmpta timano hauer han mang fallelica hugsie oroo at han skuli synas snællelica forese værldzlicom thingom oc thom skipa. Siætta timano hauer han hugnelica hwsins hiulp seande at hans forsyn thækkis alla ledhis værldzlicom manom. Siunda timano høre han oc see værldinna lustelik thing oc draghir thom thækkelica i sin lusta af hulkom han otholomodhelica optændis i sino hiærta. Attanda timano fulkomnar han i gærningenne the thing som han forhetelica astundadhe. Nionda timanom lat han omylica for værldinna skuld nakar the thing som honom thækkias at han skule ey synas at drøna thz som han ælska til kroppin oc til værldina. Tiondatimano gør han nakar godh thing oc tho ey lustelica vtan rædhandis at han skole ællighis hawas vanfrægdadher ok var dha straffadher oc dømas vsulica. Vm han latir alstingx at gøra the godho thi gin for nakra sak oc i thæssom tionda timano dughis han at enast mz the hælgho kirkio. Ey gørande the godho thing som han gør af kærlek vtan aff rædhogha thy at han rædhis hæluitis eldz pino. Æn ænkte alt han af hine vikis sælighetz mistalsom vm han matte æuerdelica liua i værldinne mz licamas helso oc mz fulstopa værlz rikedoms. Thy sighir iak visselicast sughiande vm gudh hulkin som ey hauir ophof oc skal vara vtan ænda. At vtan han vænde sik vasklica til the hælgho kirkio varande mædh hænne ono tima oc tionda timen mz thæ misto ømone som ær værldin tho ey gilskande hona vtan hauande nødhughthar hærna rikedoma oc hedhir æpter biscops ambitte skipande al thing ødhmiuklica ok skællica til gudz hedhir han skal faa sua hart ændelikit slagh i sina siæl sua som thæn synt haua hulkin som sua slaghis ryghelica i iæssan at alle licamin mz kot ok benom syndirløstis oc broste af iæssanom oc til ylianna adhrona oc sinonar rinnadhin. Ok benin sunder bristnis oc allir marghin vtfluti alla væghna. Ok sua som thæs licamans hiærta pinadhis ængxlicast hwar iæssin oc næsto limine sloghins sua hardhelica at ænnu æl skadhins oc sarga dhins fotana ylia som fiærmeer æru. Sua skal vsla siælin sarghas oc pinas som nu ær nær gudhelix doms slaghi. Var samitir seer sik otalica hwaru stadz sarghas oc beskelica pinas Capitulum vijm

Sonin sighir at hulkin som ælska sina siæl i thæsse værldinne skal tappa hænne. Æn thænne biscopin ther vi nu aff talom ælska sina siæl æpter allom sino losta ok ændelikin loste ær ey i hans hiærta thy ma han væl liknas smidhiobælgh som ær full mz vædhir andhir æsiona thy at sua som tha kolin æru opnøt ok malmin flyter i eldenom tha bliuer æn vædhrit ater i bælghomen. Sua æn thot han giuir sinne natur alt thz hon astundar opnøtande sin tima omyttelica. Tho bliuer hono atir thæn samu losten sua som vædhir i smidhiobælghe thy at hans vili ær til høghfærdh oc værldinna giri af hulkom han giuir hærdzsko fullom hiærtom tilfælle oc æptedome at synda sua at the opnøtas i syndinne oc flyta mædhir til hæluitis. Ey var sua thæn gothe biscopin Ambrosius skipadhir. Visselica hans hiærta var fult mz gudhelicom lusta hans matir oc sømn var skællikin sua at han bortblæste allan synda losta oc opnøtte oc lifdhe sin tima nyttelica oc hoviskelica. Visselica han ma væl tallas dyghdanna bælgher thy at han gladdhe syndanna saar mz sannindinna ordho. Han optænde thøm som kalle varo til gudhelikin kærlek mz sina godha gerninga æptedøme. Ok the som brænnade varo til syndinna lusta kolnadho af hans reno lærne ok sua halp han mangom at the skullin ey faa i hæluitis dødh thy at gudhelikin luste bleff i hono æ mædhan han lifdhe. Æn thænne biscopin ær sua som smighil hulkin som liggir i thøm thræksteno so tha ær fødh i ok draghir honodhit at jordhinne. Sua liggir thænne ok kastas i syndinna følsko ok ovenlikhet draghande hughin til jordzlik thing ok ey til gudhelikin. Thy thing minnær iak han til at han læte sik i hugh koma. Første huru han hauir haldit presta ambitte. Annatidh hwat thz ordhit i læstinne tekna at the hawa vtantil faara klædhe ok æru inna til rifwande ulfwa. Thridhia tidh hwi værlzlik thing brænna swa heet i hans hiærta ok alla thinga skapare ær kaller i hans hiærta. Capitulum viijm

Gudz modher taladhe. Iak ær the sama so af ændhelico var i gudz kærlek. Ok thæn hælghe ande var fulkoplica mz mik af minom barndom. Sua som thu mat taka æptedøme af mitinne hulkra skal som vare oc vtuidhe sik vtantil æpter thy som kærnin vtuidhe sik

ok wæxe innatil Swa at mitin ær al tidh
ful oc ænkte ær tompt i hiærta thy som
nakat annat thing forma at griipa Swa
war jak ful mz thom hælgha anda af mino
barndom Ok thæn hælghe ande opfylte
mik alla æptir thy som min licame oc allir
wæxte iæmwa folstoplica at han læt ænkte
tompt i mik til nakan syndh ingang ok
thy ær jak the aldre giordhe synd hwarkia
nadhelica ælla dødhelica Sannelica jak
war swa heet oc brænnande i gudz kærlek
at mik ænkte thæktis vtan fulkompna gudz
vilia thy at gudz kærleks eldir bran i mino
hiærta Ok gudh walsighnadher ouir al thing
hulkin som mik skapadhe mz sino walde oc
mik opfylte mz sins hælghe anda dyghdh
hafdhe hetan oc mæst brænnande kærlek
til mik Oc af thom kærleks hitans sændhe
han sin sændebudha til mik kænnande mik
vndirstaa sin vilia at jak skulle wordha gudz
modhir Ok nar jak vndirstodh at thz war
gudz willi gensten af thom kærleks eldi
no som jak hafdhe til gudh i mino hiærta
vtgik samma lydhno ordh at minom mun
mz hulko som jak swaradhe swa sændebu
dhanom Wardhe mik æptir thino ordhe Ok
i thom samma puntenom afladhis min son
oc wardh kotlikin i mik Ok gudz son wardh
min son Ok swa hafdhom wi baadhin en
son hulkin thær baadhe ær gudh oc man
Ok jak badhe modhir oc jomfru Nar
thænne min son hulkin som war snællicaste
man oc sander gudh ihesus christus laa i mino
quidh tha fik jak swa mykla snille af
hono at jak forma ey at ensast vndirsta
mæstara snille Vtan jak skodha ænnugh
i thera hiærtom hwat hæller thera ordh
framgaga af gudhelico kærlek ælla af
ensampnom boklica konsta ælla klokskap Thy
thu som ordhin høre kungør tho mæsta
nom at jak spør thry thing af hono Før
sta ær hwat hællir hono ær meer æstuda
at hawa biscopsins godhwilia oc vinskap
licalica ælla præsentera gudhi hans siæl
andelica Annat tidh hwat hællir hærz ha
meer i sinom hugh af mangha gulpæninga
ægho ælla af ængom gulpæningom Thri

dhia hwat honom thæktis bæt Af thæsso
thrim som ær at kallas mæstara oc sitia
mz thom førstom i hedhirs sæte for wærz
lica æro oc rosin ælla kallas enfallir bro
dhir oc sitia mz thom ytarstom Kanz saki
thænssin thry granlica thy at vm ha ælska
meer biscopin licamlica æn andelica tha
folghir æptir at ha sighir hono hællir the thing
som honom løstir at høra Vm han gladz af
mangha gulpæninga ægho ~~ælla~~ hællir æn
af ængom tha ælska han meer rikedoma
æn fatikdom Ok synis tha hællir vadha
sinom sinom at the hællir hwart hollin alt
thz the formogho afla æn the forlatin thz
the mogho hællir mista Vm han listas af
mæstara napne oc sitia i hedhirs sæte for
wærldzlica hedhir tha ælska han meer hog
færdhina æn ødhmiuktina Oc af thy synis
han for gudhi licar afna æn mæstara Thy
at han tugga tha som afne ensamin hal
min thy at halmin liknas boklico visdom
vtan kærlek oc bortir ær bæzsta hwetit
hulkit som liknas kærlekenom thy at gu
dhelikin kærlek kan aldre fæstas i høgh
færdhogo hiærta Bidhan mæstarin hafdhe
dhe orsakat sik sighiande at hans æstuda
war at præsentera gudhi biscopsins siæl an
delica Ok at ha listadhe ey i gulpæninga
ægho Ok at han aktadhe ænkte mæstar
napn Tha swaradhe jomfru maria annan
tima Jak ær the som hørdhe sannind af ga
briels munne oc trodhe vtan alt iæf ok
thy tok ok sannindin sik køt oc blodh aff
minom licama Ok bleff i mik oc jak fødde
the samma sannindina af mik som badhe ær
gudh oc man i sik Ok thy at the sannindin
som gudz son ær vilde koma til mik oc
byggia i mik ok fødhas af mik thy vnd
star jak fullelicast hwat hællir sannind
ær i mannana ordhom ællas ey Æn jak
spordhe thry thing af mæstaranom til
hulkin jak saghdhe han wæl hawa swarat
mik vm sannind wore i hans ordhom Nu
mædhan sannind war ey i tho tha fore
wara jak ha af threm thingo Første ær
at nakor æru the thing som ha ælska.

liceliga ok astudha them skal han ængla-
dhis faa · Annat ok at han skal sköt mis-
ta thz som han nu hafwer mz wærdzlike
gladhi · Thridhia ær at litle ok ødhmiu-
ke skulu ingaa i himerike · ok store ok
wærloghe skulu sta utan til thy at portin
ær thrang

Cap^m ix^m

Guz modher taladhe æn tho at blinde
man see ey Ey thes sidher skin solin
i sins klarhetz skini at han faller i dimpa
puz æn the som see clara solinna fæghirdh
gladhias flyande sins wæx wadha ok æn
thot døfuir man høre ey tho faller stor-
myn ryghelica oc han af høghdhinne mz
sina broxsko thunti ok thæn som strøm
høre ma fly til tryggare stadha · Ok æn
thot dødher man formaa ey at smaka tho
ey thy sidher haller godher drykker sins
smaks sötma huilkin liflande ma sma-
ka ok glæz i sino hiærta ok bordher thu
rughter til manneliga glæmnga

Cap^m x^m

Maria gudz modher taladhe Ædhz
ey the thing som thu nu skalt see
bæntande them wara af ondom anda
thy at sua som tha solin nalkas koma thu
thing som ær liws oc hiti huilken som ey
plæghia at følghia myrkom skugga Sua
oc mz thæs hælgha anda til quæmd i
mannzsins hiærta koma thu thing som ær
gudhelex kærlex hite oc the hælgho
tro fullkomin lysilse thæssin thu kænne
thu nu Ok thæssin thu følghia ey dyæf-
lenom huilkin som liknas myrkom skugga
Sænt thy til thæs som jak næmpde
thik mit budhskap æn thot jak weet
thæs hiærta ok swar oc thæs lifs ænda
waskan tho skalt thu sænda honom min
ordh The ordhin skrivas i fiærdho bo-
kinne lxxxviij capitulo

Cap^m xi^m

Sancta birgitta taladhe i sine bön
sighiande O min hærra ihesu Kriste jak
tro til sua starkliga oc sua stadheliga at
ængel wm orinbir laghe for mino inbyn
at han ey ingange utan thu latte thz war
dha for mino gotho Ihesus baptista sua
wadhe han som thik synis ær natur-

liga gudz son huilkin gudh fadher bar utue
mik alshorande ok saghdhe han ær min
son han ær thæn af huilkom thæn hælghe
ande gik Fram huilkin som synis oc tha
wær jak døpte han han ær sand jomfru
son a kotsins wæghna hwars likama jak
hannadhe mz minom handom two hono sta-
dheliga oc gak at thæs wægh thy at ha te
mat thu pijzla hwru thæn wik man skal
wara skipadher sam skal ingaa i himerike
mædhan gudh saghdhe sialwer at waskare
ær wluallenom at fara ginom naala øghat
æn rikom mane gaa in i himerike Til
thz swara jak thik thæn wik man som swa
ær skipadher at han wærdhis nakat ælla af
lat mz sik wara ok ær athughul at thæs
gooz skuli ey utginnas ælla fortæras omyt
teliga mot gudhi ok ægandhe nødhugh
jordhrikis ægher ok hedher ok astondar
gina at skilias fran them oc dromis aff
siælinna stadha ok gudz wanhedher Ok æn
thot han nødgas i nakre matto af gudz
skipan at hafua rikedoma tha wæra han
mz alle akt widh gudz hedher Thollkin
wik man ær fructsamber oc sæl oc riker
oc gudhi kær æn ey ær thænne wike biskoppi
thollkin Wisseliga han ær likir Apinno huil-
kin som haua fyra thing Første ær at hæ-
ne wedhas the klædhe som ey hylia hæ-
na blyghelica thing Annat ær at hon
hamna the thing som fulica lucta ok halder
til sin mun Thridhia ær at ho haui mæ-
nisklo anlate ok allan annan lit ok ham
diurlikin Fiærdha ær at æn thot hon
haui hand ok føter tho wadher hon dyr
oc thræk mz handom ok fotom Sua ær
thænne biskopin flat som apinna at thu
ghul wm wærldinna fæghingo ok wanska-
padher at han haui ængha godha thingo
Han haui klædhe thz ær biskops wnyolu
hulka som ærin storlica hedhelica oc dyra
mær gudhi utan thæs blyghelico thing
synas bar thy at thæs sidha løslatte ok kot
lico astudhilse ok athæue teas manom til
siæla fordærwilse Mot hulko thæn ut-
walde riddarin sighir at maz sins blyghe

lico thing hava mer thowistlikhet mær kiande vm thz at klærkianna swulico rørilse skulu kolias mz godhom fingrom at ey skulin andre taka ont æptedøme af thom hynnan havad oc mz fingrome oc lokta at thom thingom som fullica lokta. Hwat gør fingrin vtan teer thz thing som mannin seer Sua som iak seande gudh i madomenom tedhe tha mz minom fingr(om) sighiande Ecce gudz lamb Hwat æru tha biscopsins fingir vtan hans loflica sidhir mz hulkom han skulle tee gudz vxtuiso oc thæs kærlek. En nu beuisa han oc tee i sinom gærningom at han ær væl slæktadhir oc riker oc smællir til værldinna / oc vnganol ok vnsande i pæningom oskællica. Hwat æru al thæsse thing vtan sua som hanna fulica loctande thing mz fingromen. Thy at æra siktande af kotino oc af myklo thiænisto folke hwat ær thz annat vtan at æras af ærpystom sækkiom hynnan hava oc ænlite sua som mænskia oc i allom androm limom Dwva han Sua han thænne siæl mærkta mz gudz tekne oc tho vanskapadha vm thæs ægna giri skærdha tidh suasom hynnan hanna oc trudhirdyan oc thwrekkin mz handom oc fotom Sua snærs thænne i iordzlicom thingom oc astundan oc gyrningom bort vændande sit ænlite fran himerikis thingom oc bøghiande sik til iordhrikis thing sua som glomst dyur oc osinnokt Hwat ey bludhica thølkin gudz tvedhe Ængaledhis vtan hældar vete han mot sik gudz vxtuiso Cap^m. xij^m.

O Min herra iak veet at ængin gaar in i himerike vtan gudh fadhir dradhir han thy O millaste fadhir dragh thænna kranka biscopin oc thu gudz son tilhiælp at dragha han oc thu thæn hælghe ande opfyl thænna kalla oc opnotta oc vanmaktoghna biscopin mz thino kærlek. Fadhorin suaradhe. Æn thæn ær stark som draghir oc thingit som drax ær mykyt thunkt tha sundslitz snugin skot oc nordhir til ænkte. Ok vm han ær budin som drax tha forma tha ey at hiælpa sik siælfuo oc ey tho som draghir. Ok vm thæn ær ordh som drax tha ær han styg oc ledhir at hana ok dragha. Æn thænne biscopir ær sua skipadhir sua som thæn som staar thær som væghia skilias at thænkiande mz sik hulkin væghin han vil hælder halla. Hon suaradhe. O min herra hwat ey ær skilat at ængin staar stadhelica i thæsse liueno Thærtigia gaar han til bædhre thing ælla værre. Fadhorin suaradhe badhe ma sighias / thy at han star sua som mællan tva væghia som ær glædhi oc sorgh han drouis af quinnelica sinno nødh oc rædhogha. Ok astunda at faa himerikis glædhi Thætho synis hono hart vara fulkoplica gaa til glædhinna. Æn han gaar nær han folghe thom thingom thær han hau til hetar vilia. Thær ept(er) taladhe sancta Agnes. Thænne biscop ær sua skipadhir som thæn som stodhe mællan tva væghia annā thrā viste han vara thrangan i opbyrianne oc glædhis fullan i ændanom. Ok anna viste ha vara lustelican ena stund oc i ændano hava omættelikit dimp oc syrghelikit. Nar væghfarande mannin thænkiande a thæsse væghanna lustadhis at gaa thæn væghin som lustelikin var i ophoueno oc rædhis tho omættelica dimpit kom hono tholik thanke for. En genstighir ær i thæssom lustelica væghenom vm iak finder han tha ma iak længe ganga sighirlica ok vm iak findir genstighin nar iak nalkas ændano oc dimpino tha skal mik ænkte skadha. Ok sua gik han længe sighirlica i væghenom oc fiol syrghelica nar han kom til dimpit thy at han fan ey væghin motit som han thænkte. The mæn som tholka thanka hava finnas nu mange hulka so sua thænkia mz sik. Thunkt ær at gaa thrangan vægh hart ær at forlata sin eghin vilia oc værldinna hedhir. Thy sætia the sik falst hop oc vadhelikit som sua sighia. Hart liff oc væghir ær langer. Gudz miskund ær aldra storste thæsse værldin ær lustelik oc skapadh til lustilsa. Thy hindra ænkte at iak nytia værldinna ena stund æpt(er) minom vilia oc lusta. I liffsins ænda vil iak folghia gudhi. Thy at ey genstighir ær i thæsse værldinna vægh so ær i idhrughe oc skriptamal. Finder iak ha tha vardhir iak heel ok frælst. Tholke

Tercius

iiij

thanke som ær at synda alt til ændelyktena oc tha bætra ær storlica ostadhuket hon | thy at tholke vita ey æf for æn the falla | j hulkom stundom kombir sua mykyn vdhir j ytarsta timano oc sua bradh ændelykt at the koma ængaledhis faa fruct saman ængin oc thz ær væl værdt thy at the villo ey akta oc forre koma skolade ond thing mædhan the formatto Vta satto gudz miskund oc tima j sino siælfs valde oc æpter sinom vilia Ey forthænkto the at gora syndinna ænda for æn syndin liktadhe ey them Samuledh stodh thænne biscopir mællan thæsse tva vægha Æn sum nalkadhis han lustelica væghenom som ær kotsins oc værldinna vægher Ok han for sik swa som thry boka bladh hulkin so tha oklæs Forsta bladhit læs han sotelica oc lekelica Annat studom oc tho ey mz losta thridhia bladhit læs han siælla ok mz sorgh Forsta bladhit ær værldinna vikedoma oc hedhir j hulkom han lustas Annat ær hælvitis vadhoghe oc koma skolande domsins af hulkom han drøvis thridhia ær gudz sonlikin vadhoghe hulkin siællan røris ælla kombir j hans hiærta Thy at vm tha skøtte oc atuaktadhe hwat gudh giordhe for hans skuld oc hwat han atirgiald hono aldre vtslæktis gudz ælskogha j hans hiærta Brudhgumin suaradhe O kæra fru brudh for hono Sancta Agnes suaradhe hwat gør værtuisan vtan dom ælla hwat gør miskunin vtan at hon lokkar mz milhetinne Ther æpter taladhe gudz modher Sua sighis biscopenom æn tho at gudh forma siælfwer al thing tho skal mænniskian til hiælpa thz hon formaa at syndin maghe flyas oc gudhelikin kærlekir faas Ils æru thry thing som ledha til at fly syndinna Ok thry thing gora til at faa kærlekin The thry mz hulko syndin flys ær fullkomplikin idhrughe oc alt at ey vilia gora ænnantidh synd oc at vilia bætra sina syndir æpter thera radhe som han seer hava forsmat værldinna Æn the thry som gora til at fa kærlekin æru ødhmiukt oc miskund oc kærlex æruodhe thy at hulkin som ey laase vtan eet pr nr til at fa kærlek | kærlekens fullkomlikhe skulle thæs vaskare nalkas honom. ¶ Gudz son sagdhe af pavans sændebudhom j konum j vallogha mana værdhskap oc æn skulu j opfara til høghre thing Thy forskulle then mæst lon som ærvodha ther til at siælanna maghin helas oc ødhmiuktin ophøghias | Thy at høghfærdhin ær høghst opstighin oc okvit styre nu j flæstom Thy skal then hava mæsta hedhir som vidherfresta æpter sinne makt at syndenar ok lastane opvikslas af værldinne Ok nyttelicast ær at hava oc bedhas tholamodh thy at j mangra mana daghom som nu lifwa skal solin skiptas j thw oc stiærnona skinandas | smillin flærtias ødhmiuke hwata j værldinne Æn taladhe gudz son O høghfærdhoghe disputerare hwar ær thin høghbælle oc thinne dyre hæsta thu vilde ey vndsta mædhan thu vast j hedharnom thy æst thu nu vanhedhradher Eigh thy æn thot jak veet al thing mine brudh ahørande thz jak sigher ok genstan syntis sua som een mænniskia skælvande ok nakudh oc vndelica vanskapadh hulke domarin sagdhe O siæl thu vrtadhe oc lærdhe at forsma værldinna oc hænna vikedoma hwi ælskadhe thu tha them Siælin suaradhe thy at mik smakadhe sotelica værlstedom Æn them sidhasta lokt Ok gestan thz var sakt nigot dyæflen j siælina etir oc brænnesten Annatidh sagdhe domarin O siæl thu vast sat sua som liusastaki at lysa folkino Hwi lyste thu ey mz ordhom oc æptedømom Siælin swaradhe thy at then kærleker var afskrapadher af mino hiærta Jak gik sua som man vtan ænne oc sua som vafrande man skodhade væruande thing ok ey atuaktande koma skolande thing Ok tha thz var sakt vænte siælin af ødhmana liuse tha sagdhe een dyæfwl hulkin som syntis nærsta O domar thæsse siælin ær min

Hwat skal jak gøra. Domarin swa(rar) vadhe plagha hona sua som j vraxs til thæs vadhstowan komber j hulkenina maal oc omnd skulu vanzsakas

xxiij

Gudz modher taladhe til sins sons brudh sighiande. Thæn biskopin bidher min oc vil mik hawa til sina ælswa kærasta thy skal han gøra thz som mik ær aldra kærast. Vissellica jak wet thz liggiande fææ oc hwar hulkin som thz æghir han wordher aldre saklar ække wsald. Hulkin som thz see skal aldre kæna dræpilse ælla dødh. Hulkin som thz astuda han skal hawa mz glædhi alt thz han lyste. Thz liggiadafæ ær gømt ok inclukt j godho hallande huse ok læst wm thz mz fyrom laasom. Thz hallande hus hawer wm sik høgha muura oc thiokka oc stora. Ok innan muurana æru twa diupa grupa oc bidha. Thy bidher jak han at han springe ower badha grupana mz eno sprynge oc stighi ower muurana mz eno trin. Bryte alla laasana mz eeno slaghi. Ok presentera mik sua thz dyrasta thinget. Nu skal jak sighia thik hwat thzætta teknar. Thz kallas liggiande fææ mz idher hulkit som sialdan nytias ok sialdan røris. Thzætta liggiande fææ æru mins kærasta sons ordh oc hans dyrasta gerninga hulka han tedhe oc giordhe j sino pino oc fore pinond ok the undlico gerningana som han giordhe nar ordhit wardh køt j minom licama. Ok nar brødhit wardher daghlica thzætta sama køtt a altareno for gudz ordh. Al thessin æru dyrasta liggiande fææ hulki som nu æru sua glømd at faa æru the som minnas a tho ælla nytia tho til sina helso oc gagn. Tho liggia thæn dyrafulle min son j starke warn oc gømo thz ær j gudhdomsins walde thy at sua som hallande hus wær for ovinom swa wær mins sons gudhdoms makt hans mandoms licama at ængin ovin maghe ha skadha. Ty fyra laasa æru fyra synde mz hulkom so mange utelykkias af gudz licama luttakilsom oc dygdh oc godhlek. Første ær høghfærdh oc giri til wærlz hedher. Annor ær giri til wærldz ægho. Thridhi ær oreen oc skørelicamas luste til skørlimnadh oc ofmato swalgh. Fiærdhe ær wredhe ok awund oc sina eghna helso glømska. Alt ofmange ælska thæsse fyra oc hawa j sidhwænio for hulkit thæra siæla æru lankt fran gudhi thy at æn thot the see oc taka gudz licama tho æru the siæla sua lankt fran gudhi som the thiwa sua som astunda at stiæla oc kunna ey at koma for starkom laasom. Ok thy saghdhe jak at han skulle bryta synder laasana mz eno slaghi. Æn slaghit teknar siælana ælskogha mz hulkom han skal synder bryta syndogha mææn mz rættwisona gærningom oc gudhelico kærlek at syndoghe man maghe koma til thzætta liggiande fææt. Sidhan syndana laasa æru brutne ok æn thot han formaa ey at sla alla syndogha mææn gøri tho sua mykit han forma oc widherfæste. Ok aldra hælzt tho som æru under hans hand ey sparande litlom ælla storom mæstom ælla frændom vinom ælla ovinom. Swa giordhe thomas aff Englande hulkin som tholde mang dræpilse for rættwisona skuld ok døø j ændalyktene mz hardhom dødh thy at han sparadhe ey at sla licamana mz kirkiona rætt til thæs at siælin skulle thola thæs minnre pino. Følghe thy thænna biskopin hans liwne at alle hørande ha understandin at han hata sina eghna synde oc thæra. Ok skal thollikt gudhelex ælskogha slagh høras ower alla himpnana j gudz asyn oc anglana oc mange skulu undrandas oc bætras sighiande. Han hatar ey os utan wara synde. Wændom hæller atir oc warom badhe gudz vinir oc hans. Thre muura som gaa kring um husit æru thre dygdhe. Første ær at forlata køtsins lustilse oc gøra gudz vilia. Annat ær at vilia hæller thola hat oc ovyrdhilse oc skadha for sannindina oc rættwisona. Æn hawa wærls thedhir oc ægho oc skrymta sannindē ælla hona vitande forlata Thridhia ær at en þara liff ælla gooz for hærras ærins mans helso Æn hør oc atuakta hwat mærkena göra nu Thesselica thom synis at the formagha engaledhis springa owir thæssa murana sua æru the hoghe oc thy nalkas ey mannana hiærta thessom ærofulla licamanom ælla blifwa widh han Ok ey thwa siæla thy at the æru langt fran gudhi Ok thy bödh iak mino vinom at han skulle springa owir murana mz eeno træni thy tallas træn mz sighir nar fötirne skilias langt at oc framföra vasklica kroppin Hwa ær oc andelikit trin thy at nar licamin ær i iordhrike oc hiærtat kærlek ær i himerike tha owirspringas the forsagdhis murane thy at tha thækkis mannenom af himerikis skodhan at forlata sin eghin vilia oc thola fengang oc drøuilse oc forsmælse oc hat for gudz skuld oc væxtinsona Ok dø æmuæl gærna for gudz hedhir Thwa gropa so æru vtan murin æru wærldinna fæghirdh oc nytian oc wærldzlica vina luste Thæsso gropom hwarltins mange aldra hælst oc aktadhin aldre at see gudh i himirike oc thy æru thæsse gropana vidha oc dimpa Vidha thy at thøllka mana vili ær langt fra gudhi Dimpa thy at the halla maga i hæluitis dimpe Thy skulu thæssa gropa owir springas mz eno sprange Hwat ær andelikit sprang vta skilia alt sit hiærta fran tho thingo som fanyt æra oc springa af iordhrike ok i himerikis rike See nu ær thik teet hwru laasand skulu brytas ok murana owir springas Nw skal iak tee thik hwru han skal presentera thz dyrasta thing som nakartima vardh Thesselica gudhdomin var oc ær af æuidhelico oc vtan ophoff thy at ængin findir ophof ælla ænda i guddomenom æn madom var i minom licama oc tok af mik kot ok blodh thy ær han dyrasta thing so nakan tima vardh ælla ær thy nar vætins manz siæl taker gudz licama mz kærlek i sik ok gudz licame opfyllir siælina / tha ær thz dyrasta thing so naktima vardh thy at æn thot guddomin ær i threm personis vtan ophoff oc vtanda i sik tho var han sande sin som mz guddomenom oc thom hælghe anda til mik tha tok han sin välsignadha licama af mik Æn nu skal iak tee thom sama bisopinom hwru han skal presentera thænom thz dyrasta thing Hwar gudz vin findir nakar thæn som syndoghir ær i hwars ordhom litin kærlekir ær til gudh oc mykin til wærldinna thir ær siælitom for gudhi Thy hawi gudz vini kærlek til gudh syrghiande at siælin so ær atirløst mz skaparins blodhe ær gudz ouin vardhne oc salughe siæl hauande til hæmna sua som thwa röste Ena mz hulke han bidhir gudh nadha oc miskunna vsk siæl andra mz hulke som tee oc bevisa siælinna sin vadha vm han formaa at komma thæssin thw i eena sæmio som ær gudh oc siælin Tha presentera han gudhi dyrasta thing mz sins ælskelikhetz hando thy at thz ær mik aldrakærast at gudz licame som var i mik oc manzsins siæl aff gudhi skapadh the koma saman i en vinskap Ok ey ær thz vnder thy at iak var nær / nar thæn vnalde riddarin min som gik vt af ierusalem at halda kampin thz sua hardhir oc starker var at alla sinonar vtthandos i hans armo bakin var bla oc blodhroda Føtirne hans stungne mz spicom öghonen oc ørone ful mz blodh halsin nidhirböghdhis nar han gaff op andan hiærtat syndirskaris mædh spiutz oddenom oc sva van han siælana mz mæstom ærvodhe hulkin som nu sitir i hænne vtrækta armin til manana Æn tho finnas faa the som hono presentera brudhgumma Thy spari ey gudz vin hine ælla goze hiælpande andrum mz sik ok presenterande thom minom som Æn skalt thu sighia thom sama bisop thy at ha bedhis mik til sina kæra vinu oc vil haua min vinskap thy vil iak giua hono mina tro ok binda mik mz hono a et bad thy at gudz licame so var i mik skal taka hans siæl i sik mz myklom kærlek-

iiij

iij

Ok swa som fadhorin mz sonenom var j mik huilkin som hafdhe badhe min likama ok siæl j sik Ok sua som thøn halghe ande huilkin som ær j fadhrenom ok sonenom var hwaran stadh mz mik ok hafdhe min som j sik Swa skal min thiænare vara budhin mz thom sama andanom thy at nar han ælska gudz pino ok hau(er) thæs likama aldra hærastan j hiærtano tha skal han hava madhomin huilkin som hau(er) gudhdomin j man sik ok utan sik ok gudh ær j hono ok han j gudhi Swa som gudh ær ok j mik ok jak j hono æn nar min thiænare ok jak hafwom en gudh tha skolo vi ok hava et hærlek bande thz ær thøn halghe ande huilkin som ær j fadhrenom ok sonenom een gudh Læggi æn til eet ordh om thænne biskop hald(er) fima lofwan mz mik tha skal jak hialpa hono mædhan han lifw(er) Ok j liffsins ænda vil jak thiæna hono p(re)senterande gudhi hans siæl ok sighiande sua O min gudh thænne thiænte thik ok lydde mik thy p(re)sentera jak thik hans siæl O dotter hwat huxsa mænnene huilka som forsma fima siæl hwat en hafdhe gudh fadher mz fimom ogriplata gudhdom latit sin menlosa son thola j mandomenom sua hardha pino Utan them dyghdhelike lusti ok astundan hafdhe varit huilkin so han hau(er) til siælana ok the ædhelica kran som han redde tho Æn taladhe gudz modher af tho biskopenom so jak saghdhe thik for sighir jak thik nu swa at gropand synis hono mykit bidha ok thwinga mænnena mykit hoghe at obseruara laasane starke at syndir bryta thy stær jak ok bidha hans Uta han hau(er) vænt sit hofwodh at skodha ok see thrighia skara gorunga huilka som han lustelica see ok skodha Forsta hopin ælla skarin danza til hans sighir han mik thækkis at gøra jøther bidhin mik Annar stær ok skodha fagher thing hono sighir han mik thækkis at see thz ok sen thy at thz luste mykyt mik Thridhi hær ok huilas mz hono letar han hwilo ok hedher Æn hwart ær dam j værldinne utan at fara af ænne hærlz glædhi ok til andra af eno hedher j annan Æn hwat ær at sta ok thækkia ælla skodha utan at vindher boggia hughin af gudhelike skodhan ok huxsa a værldzlica thinga samasanka ok vreghiswan Æn hwat ær at hwilas utan at hava kotsins hwilo ok maklike Æn mæ han biskopin farit vppa hoghit bærgh at skodha thæssa thre samquædena ælle skarana Ok akta ænkte min ordh hulkin som jak sænde hono ok en minna ordha ændælykt som var at haller han fima lofwan mz mik tha skal jak halda minna lofwa mz hono Gudz brudh swaradhe O værdughasta modher jak en fran hono Gudz modher swaradhe En skal jak haha fran hono for æn jordhin tak(er) jordhma utan bryt(er) han laasana tha skal jak møta hono swasom thiænisto quinna ok hiælpa hono suasom modher Thæn saghdhe gudz modher O dotter thu thænk(er) vppa hwat atirlønom tho banekeno hafdhe varit om hans biskop hafdhe varit vinuænd(er) jak swara thik Swa som thu see at jordhin bær mangra handa kono yrte ok blomst(er) Swa vm hwar mænniskia hafdhe loflica standit j sinne skipan aff værldinna opphone alle hafdhen the fang(it) hoghelik løn thy at hwar thøn so j gudhi ær far af ene glædhi ok j andra en thy at ledha ær j makre thera Uta thy at lustelicare lustilse økias al tidh ok otalik glædhi opnyas idhelica Sidhan thøn biskopin var dødher som nu ær aff sakt saghdhis s(an)c(t)e birgitte Thøn biskopin so thu bidher fore gratande han kom til læxta skærz slo eldz reensilse thy skalt thu vita for uisso at æn thot han hafdhe magha hindrana j værldinne tho baro the nu op sin dom ok han skal ævas mz mik for sima tro ok værlek Cap(itulu)m xxiiij

Maria gudz modher taladhe thu ært sua som thz kar huilkit so mæstari opfylle ok tøme ok tho ær han æ thøn samma huilkin som j fylle ok af tøme thy at sua so thøn kalladhis mæstar huilki som alt sænd(er) læte bin ok miolk ok vatn j eet kar ok skilde tho at sidhan the varo saman blandadh swa at hwart thera atirkome til sina eghna natur. Hwi giordhe jak aldra mæsta vnnadh ok modho vidh thik. thy at fore sex aar ok fore ena manadh saghdhes thik mang kvande ok al ævir the suasom samablandadh j thinne sial. Vm the bygutins al j syndir syntis thz let ok okwæmelikit mædhan thera ænde vistis ey / thy skal jak thom at smam ok smaam sua som mik thækkis. Hwat ey minnes thu at jak sände thik til een biscop Hemming jak kalladhe min thiænare. thy liknodi jak han widh fiærdhal. hulkin som hafdhe brædha vinga skrivata mz hwitom lit ok rodhom lit ok blam. En nar has litir hamas atirblir han thiokker a fingrome sua som aska. Thænne madher hafdhe litin krop ok storan mz tw horn j ærlikino ok lönlikin stadh j ödhmionom at hulko hædhins ovn thing vtsændis. En thæn se madhkins thz ær thæssa biscops hins vinga ær has ödhmiukt ok höghfærdh thy at han synis ödhmiuker vtan til j ordho ok mædhfærdhom ödhmiuker j klædho ok gængom. En swan til ær höghfærdhin mz hulke han ær stor j sine asyn thrutnade j værldinna hedher / hedhirsgirughet til manna loff höghmodhoghet / hallande hæxuasta sinna gärninga ok dömande andra. mz thæssom twem vingom flyghir han som ær ödhmiukt synadhis for mannom at han skuli vara j aldra manna mune ok allom thækkias. En höghfærdhin ær hono mantil mz hulke han vænte sik vara hælaghare æn andra. En the twe vinganna liti. Ævu thom thing hyliande has ondo thing thy at rodhe litin tekna at han disputer skälelica af xpi pino ok hælghra manna jærtekno at han skulli hallas ok reknas helagher. Vtan vissilica hon ær lankt fra hono thy at min pina ælla hælghra manna gärninga smaka honom ælla thækkis aldra minzst. Bla litin tekna at han synis vta til en ækta værlz gooz ælla hedher. Vtan sua som vara dödher for værldinna ok allir himilslikin sua som blat thing hauir himils likmæle. Vtan vissilica thænne ænnar litin hafwer ey mere stadhelikhet fore gudhi æn thæn fore. En hwite litin teknar han vara hælaghan renlives man j klædhom. godhan ok loflican j sidhom. Vtan swa mykin skæme ok fulkomilse ær j thridhia litinom som j fyrsto twem. Thy at sua som fiærdhalsins litir ær thikker ok ludhir widher handena ænkte atirladande j handomen vtan sua som asko. Swa synas hans gärninga vndelica / thy at han astunda at vara ensamen ok tho til sina eghna nytto. Hans gärninga æru toma ok ofructsama thy at han leta ey ok ælska ey renlica thz som ær stande. En tw horn ær hans tunggia handa vilie thy at han astunda at hava liwe j thæsse værldinne vtan omak ok ænguærdhelikit lif æpte dödhin ok at han skuli hava stora hedher j værldinne ok kronas fulkoplica j himirike. Thænne biscopir ær armilikast fiærdhale hulkin som thænker vara himelin a eno horne ok jordhena a andro ok tho upphiolla ey fiærdhalin tho i gudz hedher. Sua tror thænne ok thænkir gudz kirkio thörfwas af sinom ordhom ok rædhomom sua som hon skulle ey vara ælla thörfwas vtan han ok han vænte at hæulzlike ængen stadhgas ok förmias ændelica for hans forskullan ok thy thænker han mz sik sua som thæn vidhar som stunt hauir sighiande. Mædhan jak kallas gudhelikin ok ödhmiuk hwi skal jak tempra mit lifwerne til hardhare thing. Om jak bryter ælla synder j nakro lustelico thingo / vtan hulkin jak gitir ey hughuælta huat tha skuli mine fædhro forskylla ok gärninga orsaka mik. Ok mædhan himerike maa faas ok aflas mz for een kallan vatzdropa. Hwat widher thorpt ær at gæra swa ofurmato. Fiærdalin hauir ok brædha vingha ok tho mere hwis tidhelikhet sua mykyt at formate han opphælgha alla flughir vtan ena. En gumadhis han at opphælghia the eno. Swa vm thænne formate at faa ey pænning mz mago sua at thz var lönlikit ok at han mærktis ey af hui han toke nyttelica pinninghin oc tho vtslaktis aldre hans hiertis thunge ffiædhallin han oc loniliken vtgang sins ovenlikhetz Swa vtgiuter thænne o smælica sina twedhe ok otholomodh at hans lonlik thing skulin tees andro Swa han thænne litin kærlek thy hwat hono brist i kærlek sins nyttelik het thz opfyllis alt i bingarnd brædhlek ok vt vexlilsom Brudhin suaradhe al tidh ær lifs oc kærlex oc helso hop i hono vm han hau nakra kærlex gnisto Maria saghdhe hulkin kærlek hafdhe judas nar han forradhande sin hera saghdhe Jak syndadhe forradha de menlost blodh bitterlica han ville synas hava kærlek tho hafdhe han ængin kærlek

xvij

Gudz modher taladhe til brudhinna sighiande Jak tedhe thik vm en nan bistop hulkin jak kalladhe hiordhina hwedha han liknom vi vidh brims hulkin som havade iordzlikin lit flyghir mz store liudhe ok bitir othollica rava mz wærk hwar han sitz Swa han thænne hyrdhin iordzlikin lit thy at han thot han var kalladher til fatikdom tho astundadhe han meer at vara rikir en fatiker Hællir vara forman en vndirdane hællir hava sin eghin vilia en tyktas mz andra mana lydhno Han flygher oc mz store liudhe thy at han hau ofridh ordhfulla talan af gudhelicom thingom sua som for andelike kænnedom Han disputeradhe af værldonna fafængo oc for sins hælagha linnaz enfallogheet lonas han ok fylghe tho værldonna fafængo Tha han oc twa vinga thz ær tunggia handa skodhilse Første ær at han vil allom giua faghir ordh thz til at han skuli af allom manom hedhras Annar vm tin ær at han ville at alle skulle bogha sik hono oc liudha Thrydhi bitir oc ohughnelica Swa bit thænne fordomelica til siælinna thy at en thot han ær kalladher til at vara siælena lærare tho sighir han thom ey thera vadha som ganga til hans oc nytiar ey afskærilsinna agxin Vtan talar til thera thæk ordh at han skuli kallas milder oc ey flyas af nakrom Thæssom twe bistopomen synis mykyt vndirlikit thy at annar synis vtatil fatiker oc ødhmiuker ok ensamin at han skuli kallas andeliker Annar astundar at æghia ok hava valdi at han skuli kallas miskunsamber ok vmganol til alla Annar vil synas at æghia ække oc tho girnas han al thing æghia lonlica Annar vil æghia mang thing opibarlica at han maghe ympnyt giua for rosn oc at han maghe mykyt hedhras thy sua som almænnelica siis Mædhan thæsse thiæna mik sua at jak seer thz ække thy skal jak lona tho swa at the vita thz ække Them vndrar hvi tholke lofwas af sinne predica Jak suara thik Studom talar ondir for godhom oc predica for thom hulkom som godhir gudz ande ingiutz ey for kænnefadhir sins godhlek Vtan vm kænnefadhir sins ordh i hulko som godhir gudz ande talar for the godho skuld som a høra Studom predicar godhir for ondom hulke som vordha godhe af the hørslinne for gudz godha anda skul oc kænnefadhir sins godhlek skuld Studom talar callir for callom at calle hørara forin ordhin til andra the so hete æru i kærlek oc the vardha thæs heta at the høra ordhin thy skalt thu ey drøvas æ til hulka thu sændis thy at gudh ær vndirlikin hulkin som strø gullet vndir fotir oc sætir thrækkin mællan solgislanna

xviij

Gudz son taladhe til sinna brudh sighiande Hwat tro thu hvi thæsse twe tees thik Hwat ey thy at mik thækkis thera last oc skadhe Ængaledhis Vtan thz vardhe for thy at gudz tholomodh oc hedhir skuli vara thæs openbarare ok the thz høra skulin rædhas gudz dom Vtan kom oc hør vndirlikit thy synis vngre bistopin hiorda than aldre Hør lydhir ok swara mik. mædhan thu vast budhin mz lydhnona. hwi forlast thu tha thz mædhan thu vtualde fatikdom ok renlive hwi forlast thu them mædhan thu tedhe thik dødhan værldinne ok gik i i klostir. Hwi astundadhe thu biskops dome. Aldre biskopin swaradhe. lydhnan hulkin mik lærdhe ok kænde at vara vndirbughin var mik thung. ok thy girnadhis jak at vara i frælse. Vtit hulkit som gudh sighir vara sot thz ær mik bæst. thy lætadhe jak lita mans hwilo. Ødhmiukthin var ey san i mik thy girnadhis jak hedhir ok for thy at bædhra ær æra æn dragha. thy astundadhe jak biskops dome. Almatigh spordhe yngre biskopin hwi prydde ey thu thit sæte mz værldsma hedhir. Hwi afladhe thu ey rikedoma mz værdzlike snille. Hwi skipadhe ey thu the thing thu hafdhe til værldsma hedhir. Hwi gik thu ey fran æpto værldzlik hedhirs giri. Aldre biskopin swaradhe. Jak prydde ey mit sæte mz værldsma hedhir. thy at jak hopadhis meer hedhras vm jak syntis ødhmiukir ok andelikin. Æn vm jak syntis værldzlikin thy thz til at jak skulle loffvas af værldzlicom manom vilde jak synas swa som forsma al værldzlik thing. Ok at jak skulle alskas af andelicom mano thy vilde jak synas ødhmiuk ok gudhelikin. thy afladhe jak ey rikedoma mz værdzlike snille at andelike mæn skullu ey mærka mik ok forsma mik for værlzlikin thing. Thy gaff jak ey vtlica gafu at mik thæktis meer vara mz fæthrom for mina hwilo skuld æn mz mangom ok meer lustadhis jak vm jak hafdhe nakat i kistone æn vm jak hafdhe nakat giffwit mz mine eghne hand. Æn spordhe yngre biskopin. Sigh mik hwi gaft thu asnano sotan ok lustelikin dryk af ovreno kavi hwi gaft thu biskopeno sloma draff af sloma hoo. hwi kastadhe thu thina krono vndir thina fotir. Hwi vtspottadhe thu hetit ok tuggadhe thitz stilen. hwi løste thu andra af repom ok bant thik siælua mz fiætrom. Hwi satte thu helsama lækedom til andra mana saara ok drap thik mz dødhelicom saarom. Aldre biskopin swaradhe. thy gaf jak asnano søtan dryk af ovreno ok smælliko tavi. thy at mædhan jak var væl boklærdhir thæktis mik heldir for værldsma hedhir at hana gudhelik sacramenta æn væxlnas i værlzlike vmsorgh. ok for thy at min lønlik thing varo manom okunnogh ok gudhi kunnogh tok jak mik mykla dyrfve ok økte jak mik rædhelica gudz doms rætviso. Thy gaff jak biskopenom draff i sloma hoo thy at jak oqværmelica fulkompnadhe min skøra losta ok ey var jak stadhughir i atirhalde thy satte jak biskops kronona vndir føtir thy at mik thæktis hællir at gøra nadhe ok miskund for mana godhwilia æn rætviso for gudz hedhir ok ælskogha. Thy tuggadhe jak stran ok vtspottadhe hwetit thy at jak taladhe ey gudz ordh af gudz ælskogha ok ey lyste mik at gøra thz som jak andro lærdhe. Thy løste jak andra ok bant mik siælvan thy at jak afløste tho so komo til mik mz idhrugha ok tho lyste mik at gøra thz som the gretto mz idhrugha ok forlæto gratande. Jak smordhe andra mz helsamo lækedome smørilsom ok mik siælvan mz dødhelicom thy at jak vensadhe andra bætrade them lughonesins venlikhet. Æn mik siælvom giordhe jak vre thy at ey vilde jak røra mz enom fingr thz som jak androm bødh ok af thy slønadhe jak ok vanskadhis i mik siælvo af thy som jak saa andra thrivas thy at meer lustadhe mik at læggia syndabordhe til synda æn lætta syndena. Mædhan bæghring thu æpte hørdhis røst sighiande. Thakka gudhi at thu æst ey mz tho otrofullo kærommen hulkin som gaa til siælft etrit var the sindir løsas ok genstan kungiordhis at annar biskopin var dødhir

xvij

Gudz modhir taladhe til brudhinna sighiande. Jak saghdhe thik i gaar af thæm som varo af sancti Dominici reghlo. Benedicta ha hafdhe min son for sin bæxvasta ha ok ælskadhe mik hans modhir meer æn sit hiærta. Min son viste tho hælgha manenom at thøm thing varo i værldinne hulkin som tho sama mino

ſon miſthækktos ſom ær høghfærdh ok
pæninga giri Ok kotſins giri til ſkørli
nadh Til hulkra thriggia miſſkilſa do
minicus giuadhe hialp ok lækedom mz
mæſtom ſnaat Thevars tavom gudh mis
kunadhe ok viſadhe hono mz ændeliko
inſkutilſom lagh ok reghlo godz livernis
Hulko Dominicus ſkipadhe thry godh thing
thy at mot giriinna laſt ſkipadhe han
at ænkte maghe ægha vtan ſins ſ̄ara
orloff Mot høghfærdhinne ſkipadhe ha
at hava ødhmiuka ok enfalla klædhe
bonadh Mot kotſins omætteliga ſualghe
ſkipadhe han ſtarhald ok ſkipadha tima
til at ſtyra ſik han ſkipadhe ok ſinom bro
dhrom prædika til ſiælz ok ſamhællis ok
kærlek ſomo The æpter viliande giua ſino
brødhrom nakat ſærlikit tekn ſinthrykte
han ſva ſom eet ændelikit kors vot i vin
ſtra arminn vidh hiærtat vm kænnedom
ok æptedome nar han ødhmiuklica kændhe tho
ok manadhe at ænnunas gudz pino prædika he
telica gudz ordh ey for værlz loff vtan for
gudz ælſkogha ok ſialnna han kændhe ok
thom at hall vara lydhoghha ok vndbuk
na An at vara formæn Thæta ſin æghin vilia
thola tholomodhelica ſmælikhet Ænkte
æſtunda vtan klædhe ok fødho ælſka ſamd
i hiærtano ok framføra hona mz munheno
ey læta ælla æſtunda ſit æghit loff vtan
hava al tidh gudhlik ordh i munenom
ok ey lata thom for blyghdh ſkuld ok ey
kænna tho ælla tala for mana thykkio
Var thas dødz time kom hulkin min ſon tedhe
hono ændelica gik han til min thas modhir
mz taarom ſighiande O maria himerikis drot
ning hulka ſialft gudh vtvalde ſik i gudh
domſins ok madomſins ſamfoghilſe Thu
ært the enkanelica iomfru ok enkanelica
værdhoghaſta modhirin Thu ært the vallo
ghaſta frum af hulke ſialft valdit fra
gik ther mik bidhiande thik Iak flyr
til thin thy at iak veet thik vara vallo
gha mz gudhi Tak mina brødhir hulka
iak opfoſtradhe vnd mino thranga ſkap
lara ok bavara tho vnd thino vidha mat
le Styr thom ok vidhirkæmp at gamble
ovinin fange ey makt ovir tho ok at tha
ſkuli ey fordærva nya vingardhin hulki
ſom thins ſons hoghra hand plantadhe
O min frv hwat mark iak vm than

thranga ſkaplarin ſom hau eet klædhe fra
man i bryſteno ok annat baktil vtan thræg
gia handa ſkudhilſe ſom iak hafdhe til mina
brødhra Hwſſelica iak hafdhe vmſorgh dagh
ok nat for tho hurv the ſkullin thiæna
gudhi i ſkællike ok loſlike tempran Iak badh
ænnægl for tho at the ſkullin ænkte æſtunda
af værldinne thz ſom gudhi miſthækktis ælla
matte minzka ødhmiuktena ok madomſins
frægdh nær thæra ſamæſtuo Nu for thy at
mina ærvogna time ær nær ændnordha iak
iak thik minom bwi lær tho ſua ſom ſyni ok
var tho ſua ſom modhir Medh thæſſom ok
adhro ok androm var Dominicus kalladhir i
gudz æro hulkom iak ſuaradhe ſva O do
minice min ælſkelike Om thu ælſkadhe
mik meer æn thik Iak ſkal værna ok ſtyra
thina brødhir vndir minom vidha mant
le ok alla the ſom ſtaa ok blivu i thine
reghlo ſkulu hele vardha Min vidhe
mantil ær min miſkund hulka iak ængom
bidhiandis nekar vtan alle the ſom
bedhas ænas vnd mino miſkuna ſkyte
æn hwat tro thu O dott hwat Dominici reghl
la ær ændelica thas reghla ær ødhmiukt
ok ſtarhald ok værldina forſmælſe thy
at alle the ſom thæſſin thry taka ok æl
ſka framhællelica ſkulu aldre fordømas
Ok the æru the ſom halda Dominici reghlo
Vtan thor nu thz ſom vndlikit ær Dominicus
ændnordadhe ſina ſyni vnd min vidha
mantol æn nu æru fæære vndir minom
vidha mantle æn tha var vnd thas thra
ga ſkaplara ok tho æn tha Dominicus lifdhe
hafdho ey alle thas brødhir Dominici ſidhi
ok faara vil ſua ſom iak vil tee thik thæra
ſidhi ok ſkipilſe bætir mz æptedome ok
likniſom Om Dominicus for midhir af hime
rikis høghdh i hulke han ær ok ſaghdhe
thiufvæno hulkin ſom framgik af daleno
ok ſkudha faarin at tha maghe dræpa
thom ok fortappa Hwi kalla thu ok bort
ledhe min faar thz iak veet at min
æru af viſſo marke ok tekne Thiufvin
ſvara O Dominice hwi æghna thu thik ok
kænne thik the thing ſom ey æru thin
thy at thæn gør oræt ok olvghæle ſom
androm æftak ſit Om Dominicus vil ſvara
ſik hava opfoſtrat thom ok fraſangit
for tho ok lært tho tha ſkal thiufvin
ſighia Om thu opfoſtradhe tho ok lærdhe
tha ærvlædde iak tho i thæra æghin

vilia mz søte lokkan oc blidhlatom Thy thu samablandadhe lætt thing ok hardh fore them tha lokkadhe iak them blidhelikare oc iak tedhe them thz them lustadhe søtelikare ok nu løpa flere æptir mine røst oc kost ok thy kænne iak the faarin vara min so mik følghia hetelikare thy at the hava frælst sialfs vald at følghia thæm som tho vadhir alla lokka Thy dominus suara ænnan tidh at thæs faar æru merkt mz rødho tekne i hiærtano tha skal thu fulkomlika sighia Hwi faar æru merkt mz mino merke the æru skaarin i høghra örat ok madhan mit tekn ær openbarlikit ok synlikt Æn thz tekn thy kænne iak min faar Thænne thumfulir ær dyærfullin hulkin mag hau opætit af domini faarom hulkin som skurin æru i høghra örat thy at the høra ey lifsins ordh sighiande at væghin ær thrangir til himerikis Ta høra lustelika ok fulkomlika halla the thing som them lyste Æn domini faar æru faa hulkin som hava rot merke i hiærtano thy at the ænnas gudz timo mz kærlek ok p̄dicade gudz ordh hetelika hava hælagh linærne i allom renlek ok fatikdom thy at thz ær domini reghla at hava al sin thing æ bakmom ok ænkte vilia æghia utan thz som reghlan lofar ok ey at eenast forlata ouirflødhis thing utan ok temprera sik studom af loflikom ok bidhia thorftelikom thingom for kotzsins timdogha

xviij

Maria gudz modher taladhe til brudhena sighiande Iak saghdhe thik for at alle the som æru i domini reghlo æru undir minom mantle Nu skal thu høra huru maghe thulke æru Thy dominus modhir fore af krassamna stadh i hulkom ha ær sanclia sal oc ropadhe sua O ælskelika brødhir følghin mik thy at idher æru til redho gond fyra godh thing som ær hedher for ødhmiukt æuærdhelike vikedoma for fatikdom Mætte utan ledho for ærvhald æuærdhelikt liff for vækdoma forsmælse tha hordhis uæxplica Swa thrænghit amot Thy dyærfullin opfor af halinte ok ropadhe annor fyra thæssom oliik ok saghdhe swa Dominus loffwade idher fyra thing Utan seen til min thy at iak skal tee idher mz handene the thing som i astundin thy at iak offra idher hedher Iak hau vikedom i handinne lustin ær idher redhobom vækldom skal vara idher lustelikin at mytia takin thy vidher thy iak idher offrar oc brødhre nytien the thing i ærin visse oppa lifsins mz glædhi at i maghe samuledhis glædhas æptir dødhin Thy thæssa tva røstina ær hordhins oc ropadhin i vækldome flere lupin til vøuarins røst som ær dyærfullin æn til mins hærra vins røst domini Æn huat skal iak sighia af domini brødhrom Thysselika faa æru the som æru i domini reghlo Ok færre æru the som følghia thæs fotspar ok ey høra the alle ena røst thy at the æru ey alle af eno kom ække for thy at ey æru alle af gudhi ok alle maghin helas um the vilia Utan for thy at ey høra alle gudz sons røst sighiande Kommin til mik oc iak skal vidherkvæka idher gifuande idher mik sialuan Æn hwat skal iak sighia af them brødhrom som astunda biskops dome for vækdoma skuld hwat ey æru the i domini reghlo ængaledhis alla the som taka biskops dome af skællike sak hwat ey vtelykkias the af domini reghlo nei vislika thy at beati Augustini hiolt rætta reghlo for æn han var biskoper ok forlæt ey reghlona linærne i biskops domeno æn thot han opfor til meer hedher thy at han tok nødhughir hedher ey til mak ælla hwilo utan til meer ærvodhe ok for thy at han saa sik formogha hiælpa siælomen thy forlæt han ok vidhersaghdhe sin eghin vilia ok kotzsins hwilo for gudz skuld at han matte swa afla thæs flere sialom gudhi Thy the som swa astunda taka biskops dome at the maghe thæs meer hiælpa siælomen the æru i domini reghlo ok thera løn æru twæfald först for reghlanna sötma af hulka the æru bort draghne Swa for biskops ambitis thunga ok mødho thy the æru til valde ok kalladhe Thy sughir iak um thæn sama gudh Thy hulkin apostatane skuldo hulke ey skuldo for othol vta thy at the toko gudz til sinna ordha vitne Swa sighir iak ok swærkin thæn sama gudh at tho brødhrome som forsmadho domini reghlo skal koma ey nedherman af valdeno mz otamom ok oftyroghe thindo Swa som um thæn navin saghdhe summom tha mang faar etc.

gingo j thim hagha oc yrtagardh som haua atirfult kot ok thera vil ær thof kuadh mz thorst hulkra miolk omyttogh ær oc thera kotte mykyt ostyrogh bundh thy at afhugga thom at ey skulin haggan na fødha vanskas for godho oc nyttogho faavomen ok at ey skulu godho faarin dro fluas af ondo farama ostyro oc kotte Than suaradhe hono atirlyst gapin at ey ingangin makar faar vtan the som vil tilbør at op fostra ok fødha oc the som æru spak ok høuisk Thwa sighir jak Forst skulu makl gap atirlykkias oc ther æpter skal nedhe manin koma mz hudomen hulke ey skulu spara villeme af skotomen oc ey kroppo men af faavomen til thæs at hwit skuli andas Sidhan skulu gomara koma hulka som grymlica skulu skodha oc atuakta af hwat kom the faarin æru som j skulu læras til hwars kost Gudz brudh suara dhe O min fru wredhgas ey vm jak spør Madhan pastorin villadhe thom veghlona hwaslikhet hwat ey æru the afsvitade vm the æta kot oc annor the thing so for tho sætias Gudz modhir suaradhe pastorin sko dhande manzlica naturinna kranskdom ok vanskilse æpter thy the saghdho hono ok lofuadhe tho skællica at æta kot til thæs at the skullo vara thæs quæmelica oc jdhnare at predica ok æruodha ok ey synas latare ælla løsare ok thy orsakom di pastoren af sinne lofwan Gudz brudh saghdhe annatidh Domen skipadhe ey at tha na klædhebonadh af bæzsto klædhe oc ey af smællicasto vtan af midhlasto hwat ey æru the afsantade vm the klædhas mz dy rom klædhebonadh Gudz modhir suaradhe Dominicus hulkin som veghlona diktadhe af mins sons anda bødh at haua klædhe ey af thy dyrasta at the skulin ey vanlica mærkias ælla afuitas for fagra klædhe bonadh oc dyran oc sva høghfærdhas Ey skipadhe ha oc at haua klædhe af thy smællicasta ælla hardhasta at the skullin ey ofmykyt ordas at faa sopn æpter mødho oc æruodhe af thom hardha klædhebo nadheno Vtan ha skipadhe at haua vidher thorftelik klædhe af midhal klædheno af hulkom the skullin ey høghfærdhas ok j hulkom the skullin ænkte fafænkt ha ua vtan hylia sik ok fordrina licamans kold mz tho klædho oc nytia til idhkelikin dyg dha thiænnadh Ok thy loffvo vi domen j sinne skipan oc stadhga oc straffom thæs bro dhir tho som haua sin klædhebonadh til fafængo oc ey til nytto Æn suaradhe gudz brudh hwat ey æru the brødhrine afuida de som byggia thimom sin høghia kirkio oc kostelica ælla æru the afuitande vm the thig gia mang thing til at fullkomna tholka bygninga Gudz modhir suaradhe Mar kirkia ær sua bygd at the faa rum som ingaa ok muranna thiokleker ær sua starker at tha ey synder løsis af nakro vædhre Mar thakit ær sua beuarat at thz dryp ey tha ær ympnyt bygt thy at meer thækkis gudhi ødhmiukt hiærta j ødhmiuke kirkio æn høghe mura j hulkom som kroppana æru jnantil oc thær tet vtantil thy thorfua the ey fylla kisto mz gul ælla sylff for bygninga skuld thy at hwat dughe salomone at haua bygt kaste lica bygning mædhan han glømde at ælska gudh for hwars skuld hon bygdis Sidhan thz var sakt ok hørt ropadhe jensta thæn ælære biskopin af hulkom nu for ær saght Sighiande o o o borto ær biskops hattin oc nu synis hwat som skyltis vnder hono Hwar ær nu hedherlike biskopin hwar ær hedher ughærdhe prestin hwar ær fatike brodhorin Vissellica borto ær biskopin hulkin som smordh var mz oleo til appostla ambite oc liuresfe renlekhet ok atirblu thraksins thræl smittadhir mz fitma Borto ær ænnugh prestin hulkin som bighildir var mz hælagho ordhe at ha skulle vmskipta dødh brødh j gudh hulkin som al thing gør lifwande oc atir bliner stadelike forradharin hulkin so salde thæn for giri skuld hulkin som alla atløste mz kærlek Borto ær fatike brodhorin hulkin som mz ædh nekadhe værldinna Æn nu ær jak domdh for mina høghfærdh tho nødhgas jak nu at prisa sannindina at thæn rætuise domarin som mik domde hafdhe hællir vilit frælsa mik mz sua besko dødh som han tholde tha han stodh a kor sins træ Æn rætuisan hulkin ey matte mote stadhas saghdhe amot at jak skulle annorledh domas æn jak nu være

Gudz son taladhe til sina brudh sighiandhe
Hui drøfuis thu dotter ok mødhis
thon swaradhe thy at iak blandas ok drøfuis
af mangha handa vmskiptelico ok ønytte
licom thankom hulka iak forma ey bort vø
ra ælla fran mik skilia Ok thins wærdheli
ta doms ræzl drøue mik Sonen suaradhe
thz ær san rætuisa thy at suasom thu losta
dhis for i wærldinna æfstudhilsom mot minom
vilia Sua koma thik ok handa om magrha
handa omskiptelike thanka mot thinom vilia
tho wærdh mz skællikhet ok trøst starklica
a gudh vitande for visso at nar hughin lus
tas ey i syndelicom thankom vtan striidher
amot thøm ok hatar thøm ledha tha æru the
siælinne reninse ok krona Æn vm thik løste
at gøra nakra litla synd hulka thu wæl
vndstaar vara synd at thu gør thøna for
thins atirhaldz trøst ok for nadhinna dyrf
ue tak thu ey idhrughtha for the syndina
ok gør ey andra bætring tha skalt thu
vita at the syndin ma wardha dødhelik
thy vm nakar synda thanke ok luste komber
i thin hugh ok hulkin han ær skodha gestan
til huat han ledhe ok hafver ængin for tha thy
at sidhan manzsins natur ær vanmaktogh
wordhin gaar syndin opta fran af mænniz
kiona kranklekom thy at ey finz nakor the
mænniskia som ey synda at minzsto nadhelica
Vta miskundsamber gudh gaff mannino læke
dom som ær at sørghia for hwaria synd
ok wærdhas bætradha synde at the æru
danlica ey wæl bætradha thy at gudh
hata ænkte sua mykit sua som at vita syn
dinna ok akta hona ey ælla at dirfuas
af nokre sinne forskullan sua som gudh
tholde thy ælla stadde nakra thinna synd
at han matte ey hedhras vtan thik ælla
han læti thy ok stadde thik loflica gøra
eet ont at thu giordhe mang godh thing
mædhan thu formatte ey at gøra gudhi
fult for eet ont for hans kærlek ok godh
lek Æn thot thu giordhe hundradha sinno
wæl thy wardh skællica Ok vm thu formatt
ey at forlata thankana tha thol tho tho
lomodhelica ok stat mote thøm mz viliano
thy at ey skalt thu fordømas for thøm vm
the ingangha thy at ey ær i thinne makt
at forbiudha annat vta at thu skuli ey
lustas i thøm Rædz annugel Æn thot thu
lydhe ey thankomen at thu falle ey for
høghfærdh skuld thy at hwar thæn som
star han star af ensaminz gudz dygdh
thy ær rædhoghin een som ledhe m i thinne
vike ok mange fiollo thy i synde ok syn
ghin dødh at the bortkastadho fran sik
gudhelikin rædhogha ok blyghdhos the
at skipta sik ok nidhgha sina synde for
manom hwar the blyghdhos ey at synda
for gudhi Ok thy wærdho thæs iak ey at
dhas nath for litla synde Ok sua økias
syndanar af idhkelike sidhwænio ok thy
nadhelikit ok forlatelikit skal wardha
storlica thungt for glømskona skuld
Ok for thy at mannin forsmadhe at bædhas
ra thy sua som thu mat vndirsta i thøsse
siælinne som nu ær dømd thy at hon
giordhe først nadhelica synd ok forlatlica
ok økte sidhan mz sidhwænione trøstande
a nakra sina godha gerningha sua som iak
skulle ey sina synde akta ælla døma Ok
sua snardhis siælin ok atirhaldz i vrægo
skipadz losta sidhwænio Ok wætte ey synda
vilian for æn dødhin war i dørinne ok
yttarste pinctin nalkadhis thy war anda
lykten kom bradhelica snardhis hans samt
dhulita ok sørghadhe at han skulle vasklica
dødh ok skilias fran thy litla wærzlico so
han hafdhe ok ælskadhe Æn gudh bidhar
ok thol mannin at til ytarsta pinctin vm
syndoghe mannin vil vand [illegible] sin
vilia hulkin han hauar allan fræsan fra
syndinne æfstudhan Æn for thy at vilin wætte
ey thy thrængis siælin mz oændelico anda
Ok dyæflullin vitadhe at hwar een skal
dømas æpter sino samitt ok vilia ærnodha
mæst i andalyktinne at siælin skuli fankas
ok wændas af wætte akt Hulkit gudh
lato ok studom handa thy at siælin for
smadhe at vaka madha hon formatte
thy skalt thu ey ofmykyt trøsta ok dir
uas vm iak kalla nakan min vin ok thiæ
nara sua som iak kalladhe thæmna for
uin ok nabothodonosor thiænare thy so
iak saghdhe sialuar I ærin mine vini om
i gørin thz iak budhar idher Elua sighir.

jak nu the xvii mine vini som mik folghia oc the xvii mine ovini som forsmadhe mik oc min budhordh oc hata mik Hwat ey syndadhe davidh j hordom oc mandrape sidhan jak sagdhe af hono at jak fan man æpter mino hiærta Ok salomon hulkin som vndfik thinghaøo gifwin oc lafwadh han gik af godhlekinom oc ey var lofwanin fulkompnadh for hans othokka Vtan j mik gudz syni thy suasom j thinne dikte syntz aterlyksilse mz anda Hwa sat jak thæn andan j min ordh oc tala at vm nakar gør min vilia ok lat sin vilia han skal taka æuærdhelikit liff til arff æn hulkin som hør min ordh oc blir tho ey stadhughir j godho gærningom han skal vara sua som onyttelikit oc othækt thræl Vta ey skalt thu of mykit vantrøsta vm jak kalla nakan min ovin thy at ænhvat som ovinin vmskipte vilian til got skal han vardha gudz vin Hwat ey var judas mz tolff apostlom nar jak sagdhe j xvii mine vini som mik følghin oc skulin sitia ofwer tolff sæte Vissalica j thæm timanom følghdhe judas mik oc tho skal han ey sitia mz tolff apostlom Huru æru tha gudz ordh san oc fulkompnadh Jak suara thik gudh hulkin som seer manzens hiærta oc vilia dømer oc aterløner æpter thy som han seer hiærtat Æn manin dømir æpter thy som han see j anlite thy thær til at ey skulle godhir høghfærdhas oc illir vantrøsta kalladhe gudh gudh til apostla værdhelikhet badhe onda oc godha sua som han kalladhe æn dagh lica badhe onda oc godha til værdhelikhet at hwar thæn som haller æmbitit mz [illegible] skuli æras j æuerdhelico liffwe Æn thæn som han hedhrin vtan thungan skal æras ena stund oc skal æuærdhelica forfaras thy for thæn skuld at judas følghdhe mik ey mz fulkompno hiærta hørdhe ey thet hono til som jak sagdhe j som mik følghin thy at han bleff ey til aterlønandh vtan til thæs som blinda villo nær mik badha j thæm timanom ok

i komaskulande tima thy at gudh j hwars asyn al thing æru j talar studom af komaskolande thingom oc gørskolando suasom nu næruarandom oc giordho oc studom samanblandar han framfarin tima oc komaskolande oc nytia framfarin tima for komaskolande at ængin skuli til dyruas at ransaka the hælgho thræfallelikhetz vmskiptelica radh Hor æn eet ordh Manghe æru kalladhe oc faa æru vtvalde Hwa var thænne kalladher til biscops døme ok ey vtualder thy at han var othækker at gudz nadhom ok thy var han biscoper j næpneno oc ey j forfullanne ok skal reknas mz tho som nedher fara ok ey mz thæm som opfara xx^{m}

20

Gudz modher taladhe Hwat ær at thæn som tok fæm pund afladhe annor fæm Hwat ær pundit vtan thæs hælghe anda gafwo thy at somlike taka visdom somlike rikedoma somlike hemelikhet oc vmskap mz riko manom oc thom oc tho skulu alle thwæfalt aterfialla sinom hærra mz thwæfalle afling Hwa som af rikedomenom lifwande sik nyttelica ok lovande andra af rikedomome oc andro gafwom hiælpande andro miskunlica oc nyttiande sialwer skællica Hwa nyttiadhe thæn godhe aboten benedictus nadhanna gafwo som han hafdhe takit nar han alt forsmadhe thz som framfarlikit var nar han nødhgadhe oc tæmpradhe sit køt at thiæna siælinne Nar han hølt æukte gærnar æn gudz kærlek oc vardhis æn thz ord at ey skullin gønom smittas af fanytte hærsl æller øghonom af lustelica thinga syn ok flydhe thy j ødhkemna folghiadhe hono som glædhiandis j modhers inælwom ey æn føddir vndirstodh oc kænde sins vænasta helara til kærlekind tho hafdhe benedictus fanghinnerike vtan ødhkyn thy at værldin var hono dødh oc hans hiærta alt fult mz gudz kærlek Vtan gudhi thæktis at kalla benedictum a liuæghit at flere skullin opuæktias mz hans æpterdømeme til fulkomplikit liwærne nar flevisto af honom Thæssa hælgha maz sins likame var suasom en iordhsækker. i hulkom thæs hælghe anda eldir inelyktis hulkin vtelukte dyæfulslikin eld af hans hiærta thy at sua som licamlikin eldir optændis af trenom thingom suasom af vædhre ok manzsins blæst Sua gar thæn hælghe ande i i manz sins siæl antiggia mz inblæsilsom ælla vm snabra manzlica hugsa ælla gudhelica talan opuækkiande hughin til gudhs Samuledh fork ok dyæfulslikin ande sina tæmi dran thom atskil olikelica thy at thæn hælghe ande gør hiærta siælinna til at ælska gudh ok bræmmir ey kotlica ha-lyster ænnal i alle matto til renlikhet ok myrk ey hughin mz ælsko An ond ande bræ-ne hughin til kotlik thing ok gør han otholica beska han myrke ok siælinna sua at hon skodha sik ey siælua ok medh thrykke hona olughlica til iordzlikom thing Thy thæt til at thæmme godhe eldom som var i benedicto skulle optænda flere thy kalladhe gudh benedictum a biærghit hulkin som kalladhe til sik flere gnisto ok giordhe af thøm mz thæs hælghe anda hiælp storsta baal ok samansatte thøm veghilo af gudz anda Vm hulka mange bordho sua folkopne som benedictus An nu mange branda bortkastadhe af sancti benedicti baale liggia huar stadh sunder-styngte hauande kold for hita ok myrk for lius An vm the laghin alle sama i eldeno tha gafuin the andelica af sik lugha ok hita xvij

21

21

Maria gudz modhir taladhe Jak saghdhe thik for at sancti benedicti licame var sua som sækker hulkin som tyktadhis ok styrdhis ok styrdhe ey vrsselica Thæs siæl var sua som ængil hulkin som gaff af sik storan hita ok lugha Sua som iak tedher thik mz liknilse Sua som thre elda varin forste eldin optændir i mirra gaff af sik sødlikhetz lokt Annar optændir i thorrom vidh gaf af sik brænnade kol ok lusa logha Thridhia var optændir i olio træ hulkin gaff af sik lugha ok lius ok hita

J thæssom threm eldom vndstar iak thre personas ok i thæm threm personis thry skipulse i værldine Forste stadhin var thera hulke som skodadhe gudz kærlek ok leto for thæs skuld sin eghin vilia i andra manna hændir ok tholdo fatikdo ok forsmalse for værldina hoghfærdh ok fagærgho ok ælskadho atirhald ok renlek for odhirhald ok ofuflødhelikhet Thæsse hafdhe eld i mirra thy at sua som mirra ær besk ok tho vtælte thæ dyæflanna ok slækkir thorst Sua var thera atirhald best licamenom ok tho vtslækte thæ vanskipadh girilse ok midhirflo alt dyæflanna vald Annar stadhin var thera som sua thænkte mz sik til huars ælskom bi værldina hedhir mædhan ha ær ey vta sua som vædhir orodhande ørom Til huars ælskom bi gull mædhan thæt ær ey vta sua som nedh iordh ok hwat ær kotsins girde vtan sor ok muld hwat dughir os at girnas iordzlik thing mædhan the æru al fafæng Thy viliom bi v til thæssa lifftwa ok æruodha at gudh maghe hedhras i os ok andre optændas til gudh af varom ordhom ok æptedhømo Thæsse hafdho sin eld i thy som thort var thy at værldina ælskoghe davdhir i thøm ok huar thera gaf af sik vætuisomma kol ok gudhelex kænnedhos lius Thridhi stadhin var thera som æftudadho mz alle astundan for ihu xpi pino brænnade ælskogha at dø for gudz skuld Thæsse hafdho sin eld i olio træ thy at sua som oleo træt hau fitma ok brænnande hita nær thæt optændis Sua varo thæsse allaledhis feete giordha af gudhelike nadh mz hulke the gafuo af sik gudhelex visdoms lius ok brænade kærlex hita ok thøniska vngagilsa styrk Thæsse thre eldaine tætnido sik lankt ok vidhvla Ok thæn forste eldin var optændir i æremeto ok renlivis manom sua som iohanning stwar hulkin thera liwne fan af thesse helghe anda in skiutilsom undrelikin ok wardh skyllelikin at folghia Annar optendis i helghom kennefædhrom ok thridhi i martiribus hulke som sit kot ut gafwo ok forsmadho for gudz skuld ok andre hafdhin thz forsmat um the hafdhin thet til help fangit af gudhi til somlica af thes som threm eldomen ok stadhgomen war sts benedictus sand hulkin som thre elda samablaste i een sua at the so osmielle waro wardho lyyste ok the som kalde waro optendis ok the som hete waro wardho hetare ok sua byriadhis sti benedictz lifnadher mz thessom thre eldomen hulki thet hwaren een styrdhe til ewerdhelica helso ok salughetz wægh Apter thy tha war skipadher ok thæs sin formatte gripa Ner sua som thes helghe andi somne blaste af sti bndicti sial Vm hulkin thet mag kloster opnyadhis Swa bortgaar mz thes helghe ande af magra thes brødhra sial thy at afkona hiti ar utslaktir ok brandene liggia sundir strinkte ey guade af sik hita ok ey liws utan orenlikhetz giwis rok Tho til magra hugghnadh gaf gudh mik thre gnisto i hulkom iak undirstar flere Forsta gnistin ar utdraghin af estallo mz solinna hita ok skini hulkin mz hanfast sik i thy som thort ar at storeldir maghe wardha af hanne Annar ar utdraghin af hardhe flinto thridhi af ofructsalico træ hulkit som wæxte ok utwide sin loff Vm estal stenin hulki som ar kall ok skør teknas the sial som ar kald i gudz alskogha ok tho bidher fresta ho mz bikano ok astudanne til fulkomlikhet ok bidher gudh sik til hielp thy bør thenne wilin hona til gudh ok forskulla at hanne wære frestilse Vm hulkin ho kolna af wrangho lusta til thes gudh byrande hiertat fæste sik sua i sialinne tome af wrangom lusta at ho vili mz ey lifwa utan til gudz hedher Vm flintona teknas høghfærdhin thy at hwar ar hardhare An thesse hughsis høghfærdh som astuda alla manna loff ok girnas tho at kallas ødhmiuk ok synas gudhelikin Hwat ar ledha an the sial som i sinom thankom haller sik bazt af allom ok wil af engom awitas ella lastas tho at um ens mange sua høghfærdhoghe ledhas ødhmiukelica af gudhi at høghfærdh ok hedher giri maghe bortføras af thera hiarta thy for then godha wilian bortvore gudh gemærdhogh thing af thera hiartom ok studom lustelik thing mz hulkom the bort drighas af wærldzlico thingo ok omwækkias til himerikis thing Vm ofructsamlica træit mærkis the sial som op ar fostradh i høghfærdh ok liwer wærldzlica ok astuda at hawa wærldzma apter allom sinom vilia ok hænna hedher tho for thy at ho wæxdhis ewerdhelikt dødh opvinir hon manga synda bolghio thet ho ey giordhe Vm hon ey wæxdhis thy wælkas gudh sialinne for thænna wæxdo ghan ok giwir hænne sua nath at omytlica træt wardher fructsampt mz thessom gnistom skal sti benedicti reulne opnyas hulkit mz synis maghom ødhelakt ok smælikit

Huru ey mik hafdhe høro hiarta ok sialslica dighflenom Capitulum xxi

Gudz modher taladhe til brudhena sighiande hwat seer thu awitelikit i thessom thar war far ho swaradhe at han sighir sialdan messo gudz modher swaradhe ey ar han thet af domadhe thy at maghe æru the som innas a sina gangha ok afhalla sik skællica at sighia messo ok æru mik ey thes sidher thække Vtan hwat see thu annat i hono Hon swaradhe at han hawer ey klædhe af sto bndicto Gudz modher saghdhe opta hænder at nakar sidhwænia byrias alle the som vita hona wara onda ok folghia hænne æru awitadhe An the som ey vita got ælla loflica skipa ok latin sik giærna noghia at tholka the fingin vm ey ware lang sidhwænia tholke æru ey vasklica ælla oskælica domande Vtan hør nu ok iak wil thik kungøra at han ar awitelikin ok straffande i andro threm thingom Forst thy at thæs hiarta i hulko gudh skulle hwilas ar i skøra thinno brystæ annan tidh thy at tha forlætit sit æghit ok girnadhis mykyt an wars Han lofuadhe at neka sik sialwan ok folghir tho allom sinom eghnom vilia. Thridhia tidh at gudh skapadhe thes siæl faghra som ængil ok thy skulle han hava ængla likamne Än nu havar hans siæl thes ængilsins ham ok likniske som fran gudhi gik mz höghferdhinne Han synis mykyn oc væl doghir for manom än gudh beet hulkin han ær mær gudhi Thy at gudh ær sua som thæn som nakat hau knyyt j sinom næfwa oc løne thz for andros til thæs han lætir op næfwan Hwa vtwæl gudh them som litin tilsyn ær til j værldinne ok løne thera krono til thæs han gialdir hwario æpte sinom gærningom Thænne var abote oc mykyt væzliken ok ænkte aktadhe sialuir han dos bradhelica vtan skriptamal ok kirkiona hælghelse af hulkom thæn ~~thæn~~ hælghe ande sagdhe O siæl thu ælskadhe jordhina oc nu takir jordhin thik thu æst dødh j thino liue oc nu skalt thu ey faa mit liff oc ey vardha luttakande mz mik thy at thu ælskadhe thæs kompaskap som gik fran mik mz höghferdhinne ok forsmadhe samma ödhmiukt

Bøn for syndogho Capitulum xxiij

23

O min sotaste gudh sagdhe sancta birgitta jak bidher thik for syndogho mano j hulkra tali oc værdhskapi jak ær at thu værdhughas myskunna them Gudh fadher suaradhe Jak hörer oc veet thin vilia thy skal thin kærleks bøn fulkomnas thy sua som jak sighir j dagh j epistola mz johanne thry æru the som bæra vitne j jordherike andin vatnit ok blodhit oc thri j himmerike fadher ok son oc thæn hælghe ande Hwa gifwa thri thik vitne thy at thæn hælghe ande som thik komde j modhirs liue bar vitne thinne siæl at thu æst gudz vm dopilsins tro hulka thine gudhfadher loffwadho a thina vaghna Dopilsins vatn ær thik vitne at thu æst cristi mandoms dotter vm rensilse vm adams synd Jhesu cristi blodh thz thu æst mz atirlöst bær thik vitne at thu æst gudhdomsins dotter skild fran dyæfwlsins valde mz kirkionna hælghelsom Ok vi fadher oc son oc thæn hælghe ande thri j personis oc en j gudhdoms varu oc valde barom thik vitne at thu æst swaar vm trona oc sannu ledh alle the som folghia the hælgho kirkio rætta tro thy til vitne at thu vili gøra varn vilia Gak fram oc tak aff prestins hand cristi mandoms likama oc blodh at sonin bæri thik vitne at thu æst thæs dotter hwars likama thu takir til siælinna styrk Ok gudh fadher hulkin som ær j sonenom bæri thik vitne at thu æst fadhersins oc sonsins oc thæn hælghe ande som ær j sonenom oc fadherenom oc andin j baadhom them bæri thik vitne at thu æst thrigghia oc ens vm samma tro ok ælskelikhet &c

Capitulum xxiiij

24

O min herra ihesu criste sagdhe gudz brudh jak bidher thik at thin tro skuli oc bidhias ofuir hedhningana oc godhe meer optændas j thenom kærlek ok ondhe bædhas Sonin suaradhe thu drømis af thy at gudh hau mindre hedher än thu vilde oc thu astundar mz allo hiærta at gudz hedher skuli fulkomnas Thy sighir jak thik eet æptedöme af hulko thu mat vndirstanda at gudh hedhras af ondra mana ilzsko än thot thz gaar ey af thera dygdh ælla vilia En jomfrw var sniæl oc faghir rik oc vælsidhogh hulkin som hafdhe nio brødher Ok hwar thera ælskadhe sina systir sua som sit hiærta ok hwars thera hiærta var sua som j hænne J rikeno thær jomfrw var varo sua skipadh lagh oc ræt at hulke som hedhradhe skulle hedhras ok hulke som rønadhe skulle rønas ok hulkin som vanhedhradhe skulle halshuggas J rikesins konunge hafdhe thre syni thæn forste ælskadhe jomfruna oc presenteradhe hænne forgylta sko oc gulbærtes finggul a hand oc krono ofuir hofwodh Annar girnadhis jomfruna æktho ok rønadhe hona Thridhi girnadhis jomfruna jomfrudom ok ærvodhadhe at han matte smitta ok krænkia hona Thæsse thri konungsins syni varo fangne af nio jomfruna brødhrom ok presenteradha konunghenom hulkos brødhrimne sagdho thine synir girnadhos vara systir Forste hedhradhe hona oc ælskadhe af allo hiærta Annar rønadhe hona Thridhi hafdhe girnadh giuit sit liff än tha hafdhe format smitta hona ok j them puttinom varo the fangne som the sua hafdho fulkopnan vilia til at fulkopna thz Konungin hordhe thz oc swaradhe

Hærin alle mine syni ok iak ælsker thær alla iamþulika thy maa iak ey ok ey vil iak gora mot laghom ok rætuisone vtan sva döma ofwir them som thiänara Thy thu min son som hedhradhe iomfruna kon ok tak hedher ok krono mz thinom fadhir ok thu min son som giurnadhis ok tokt iomfruna dygdho thu skalt ingaa i myrkestofwo til thæs roslit ätirgialdz thy at iak hördhe vitne ofwir thik at thu hafdhe idhrugha for thina gärunga ok vilde ätirgifva rof lyt ok formatte ey for bradhom dødh thy skalt thu blifva i myrkastofwo til thæs i ytarsta quarterit ätirgialdz Men thu min son som mz alle makt vidhirfrestadhe at smitta iomfruna ok hafdhe ey idhrugha for thina gärnigha thu skalt thola sva manga pinor huru manga vagha thu tillaghdhe til iomfruna vanhedher Alle iomfrua brodher svaradhe O domare loff va thik for thina rætuiso thy at vtan dygdh hafdhe varit i thik ok iämpnather i thine rætuiso ok thin kærlek i thino iämpnadh aldre hafdhe thu tholkaledhes dömpt Thæsse iomfrun teknar the hælgha kirkio hulkra skipan som höghelik är i trona faghir i sin kirkiona hælghilsom loflik i sidhom ok dygdhom älskelik i frukt thy at hon teer samman baggi til æuärdhelikhet Thæssin hælgha kirkia hau thri syn i hulkom som fler teknas Förste äru the som älska gudh af allo hiärta Annar äru the som älska värzlik thing til sin hedher thridhi äru the som meer älska sin losta än gudh Kirkiona iomfrudomber äru mangha siæla skapadha af ensampno gudhdomsins valde Förste sonin presenteradhe forgylta sko nar han tak sik idhrugha for sinna synder ok glömsko Han presenteradhe klädhe nar han vaktadhe laghsins budhordh ok gömde läxtina radh sva mykyt som han formadhe Han sände bakte nar han stadhelica forthänkte at staa ok blifva i ätirhalle ok renlek Ha sätir fingirgull a hand nar han tror thz som the hælgha kirkia budher som är komaskolande domber ok æuærdhelikit liff Fingirgulsins steen är hopit hopan dis stadhelica änga synd vara sva ledha ælla thunga at tho ey äf skiapas mz idhrugha ok vilia til at bätra Ha sätir ok krona a hofwodh nar han hau samma kærlek thy at sva som mange stena æra i kronone sva æra ok mange dygdhe i kærlekenom Biskupinna ælla kirkionna hofwodh är min licame ok hulkin som min licama älsker ok hedra ra han kallas värdhskyllelica gudz son Thy hwar thæn i tholka matto älska the hælgho kirkio ok sina siæl han haver mz brödher som äru mz ängla chora thy at han skal vara thera luttakare ok compan i æuärdhelico lifve thy at änglanne vmfæpna kirkiona mz sva storom älskogha sva som thyt ho vare i thwæris thera hiärta Thy at stenane ok bæggiand äru ey kirkia vtan rætuisa manna siæla Ok thy glädhias änglane af thera hedher ok thrifnadh sva som af thera eghno Annar brodherin ælla sonin teknar tho som forsmadho the hælgho kirkio skipan livande til världinna hedher ok kötzsins älskogha ok vanskapande dygdhanna fyghurind lina äptir sinom vilia ok tho tha faa the idhrugha vppa thz ytarsta for sina onda gärninga the skulu venias i skärslo elde til thæs the sättas mz gudhi for kirkiona böne ok gärninga Thridhi sonin teknar tho som skämda sina eghina siæl ok äkta ey at the skulu andhelica forfara vm the mogho fulkompna sin lusta ofwir tholka bedhis mz chora änglanna rætuiso thy at the forsmadhe at vmugendas til gudz miskund Thy lofua änglane gudh for hans obøghelica iämpnadh ok rætuiso nar hans rætuisa fulkompnas Annar gudz hedher fulkompnas glädhias änglanne af hans dygdh at han nytia ömugel alla mana thzsko til sin hedher thy nar thu seer forwanga men tha varkunna thöm ok glädz af æuärdhelicom gudz hedher thy at gudh hulkin som ankte alt vil thy at ha är aldra thinga skapare ok sanelica af sik ensampnom godher tho later han mang thing vardha sva som rætuisaste domare af hulko han hedhras i himerike ok iordherike for sin iämpnadh ok lönlica godhlek

25 xxiiij Huru gudh är glömder aff mango

Gudz modher taladhe Iak hörde forst at thz menlösasta lambit bars i dagh som bæzst kunne gaa I dagh thighdhe thz barnit som bæzst kunne tala I dagh vmkringskars thæn menlösaste som aldre syndadhe Ok tho än thot iak ey forma at brëdhghas tho synis iak brëdh af thy ok for th

at storste ok mæste than ær vardhin
litin barn for mænniskiona skuld ok glømis
af synno handa værke. Huru gudz
miskunna allom. Cap^m xxvi^m 26

Gudz son taladhe til leta forst j konun
ga bokinne Hwat ær at gudh
ær vndelikin ok mykyt lofliken Æn mi
ma jak kæra at jak ær litit lofliken ok
mangom okunoghir thy at alle leta sin
eghin vilia ok faa leta min vilia Æn thu
var stadhugh ok ødhmiuk ok opskogh
thik ey j thinom thanka mer andra mana
badha teas thik ok oppinbara ey thera
nampn vtan ~~vtan~~ thz bindz thik thy at thera
vadha teas thik ey til thera skam vtan at
the skulin vnnighxandas ok vnderstaa gudz
rætuiso ok miskund ok ey skalt thu fly tho
sua som fordømpda thy at æmuæl vm jak
sighir j dagh at nakar ær aldra værstir
kan than akalla mik morghon mz ydhrug
ha ok vilia til at bætra jak ær redho
bon at forlata honom syndena ok thæn
som jak saghdhe j gaar aldra værsta tha
sighir jak j dagh vara min kærastan vm
for ydhrughas skuld Swa at vm ydhrug
hin ær stadhughir forlat jak hono ey at
enast syndena vtan æmuæl syndena pino
Swa som thu mat vnderstanda mz æptedo
me ok j likilsom Swa som vm tw kulle
sylfs stykke varin ok skyndadhin badhi
at samanløpa j eet vm ey vari mæra
ater j thera samfoghilsom æn sua som eet sol
strand æn vare gudh maktoghir at the
ey samankomin Swa vm nakar syndoghir
man vare sua rotadhir j dyæfulzlikom
tingom at han stodhe j ytarsta fordømil
sinna pinte Æn finge han nadha ok mis
kund vm han kalladhe a gudh mz ydhru
gha ok fullom vilia at bædhra Hwi ma
dhan jak ær sua miskundsambir mat thu
~~thz~~ spøria hwi jak miskunna ey hedhingom
ok iudhom mædhan somlike aff thom som
gøra for gudz skuld vm the kærdhins mz
rætte tro jak suara thik at jak gor allom
miskund badhe hedhingom ok iudhom ok
ey ladz nakar creatura vtan mina miskund
thy at alle the som høra ok forsta at
hedhingana tro ær ey san ok astunda
hetelica samma tro ælska the som tro thz
vara bazt som the halda thy at thom

ær ey nakan tima æmat predicat ok gø
mz alle vidhirfresta thz the formoghu
Thera dombir skal vara mz lættare mis
kund thy at thriggia handa dombir ær
første ær thera som fordømdes skulo hulkra
dombir vara skal vtan miskund til æu
dhelica pino ok myrk ok thera vili stad
fastir mot gudhi Æn thera dombir som
helas ok frælsas skulu skal vara gudz
syn ok æra j gudhi ok at vilia gudhi got
Aff thæssom æru iudha ok hedhinga ok
falske ok onde cristne mæn vtelykte thy
at æn thot the hafdho ey rætta tro
tho hafdho the sit eghit samvit til do
mara trodhe than sama vara gudh so
the dyrkadho ok bisto væl han vara
gudh ok tho rætto the han mz vrango
tingom Æn thera vili ok tinga so var
ok ær æptir rætuisone ok mot syndine
the skulu hava mz mindra allom cristnom
manom slikstudinna dom j pinom for ræt
uisona ælskelikhet ok syndana hat ok
tho skulu the ey hava hughnadh j æwo
na mytian ok gudz syn thy the ey skulu
see for døpilsins mistalse thy at na
kat værdzlikit ælla loflikin gudz dombe
hindradhe tho ok atir drogh tho at
the skullin ey fructsamlica leta ok fin
helsona Æn vm ænkte hindradhe tho
ælla atir drogh tho at leta saman
gudh ok at faa døpilse ey rædhdoghe
ælla æruodhe ey gooz ælla hedhers
skadhi vtan at enast thz hindrit som
vndir mazlikin krankdom Jak so
saa cornelium ok centurionem ey æn døp
ta jak kan giua thæssom løn æptir thy so
thæra tro vtkræfdhe thy at Amor ær ræt
tsona samizska ok amor milhetz ok kan
samlikhetz Samuledh ær ok vatnsins
døpilse æmat blodhsins æmat fulcop
nins vilia ok al thæssin kan gudh skodha
ok løna hulkin som veet aldra mana
hiærta thy jak som fødis æuærdhelica
aff ophoueno ok jak som fødis æmat
tidh j timana anda jak veet aff vpho
ueno at ærlona hwarom eeno æptir
sinne forskyllan ok jak løner hwario
enu æptir sinne forskylla ok ey thz mæsta

godha som gøres i mino hws thz skal vara vta atirløn thy ægher thw mykit takka gudhi thy at thw ært fødh af kristno manom oc i thessona tima Ok mange astundadho at faa oc see thz som kristno manomen offras oc fingo ekke xpti

bidhir sancte birgitte bön for rom

xxvij 27 O Maria jak kalla mik thik til hiælp oc jak bidher thik at thw værdhis ghas bidhia for thinna høghelicasta oc helaghasta stadhenom Room jak ser at somlica kirkio i hulkom som helgha mana been hwilas æru ødhelagdha i somlico byggia oc nakre æn thera styrara hiarta oc sidhi æru lankt fra gudhi røkta tho oc giua tho kærlek thy at jak haui hört aff skriftinne at hwar daghir i aarino halli siw thusand martires ther i room Alla æn thot siælana haua ey thes minder hedher i himerike at thera been forsmas i jordhrike tho bidher jak thik at thino halgho manom oc thera helgho domom gøris meer hedher i jordherike oc at folkins gudhelikhet matte opuæktias Gudz modhir swaradhe Om nakor mælte hundradha fota jordh i langlekhet oc swa mykyt i bredhelikhet ok saadhe hona fulla mz reeno hwete sua thrangt at ey var atskilnadher mellan korn ok korn Vtan swa som eet lidhamot ok hwart kornit gaue aff sik hundradha falla frukt æn varin flere martyres oc confessores i room fran them tima no som petrus kom til room mz ødhmiukt til thæs celestinus gik aff høghfærdhma sæte oc vændis om til sit ensatu liune Æn jak tala af tho martiribus oc confessoribus som predikadho ræta oc sanna tro mot vantro ødhmiukt mot høghfærdh ok dødhe bliuo for trona sannind ælla varo redho mz vilia at døø Æn petrus ok andre flere varo sua hetir at the fora gudz ordh at hafdhin the format at dø for hwarionom eno man the hafdhin gerna giort thz tho varo the mykyt rædde at the skullo ey borttakas aff thera æsyn hulka the bidher quæktu mz predica oc hugh madz ordho thy at the astundadho mer thera helso æn sit eghit liff oc hedher The varo oc vari oc thy framgingo the lonlica thæntidh opinbart that var aff hedhingomen mot kristno manomen thz til at the matthin afla gudhi flere siæla Ey varo ok alle godhe mellan petrum oc clementum sua som ok varo ey alle ille vta summi varo godhe oc summi bætre summi bæzste The forsta thænkte sua vi trom alt thz the helghe kirkia bindher vi vilio ængin skulla vtan atirgifua thz som illa ær fangit Vi astundom at thiæna gudhi aff allo hiærta thølke varo oc thæntidh room byrghadhis æpte sinne tro hulke som sua thænkto Vi vndstandom oc vito aff creaturomen at gudh ær aldra thinga skapare tha vilio vi ælska ofwer al thing Mange thænkto oc sua mz sik vi hørdho af judhomen at sande gudh haui sik tho oppinbarat i magho parterno oc thy om vi vistom i hwario vi skullom fasta ok gudh giordho vi thz Æn petrus kom til rom i skipadhom tima oc opløpte thølka ok beuiste tho høghre thing oc kænnedo af gudhi thy at somlike toko sama tro ok blifwo i hionalaghi i loflike skipan somlike forlato sit goz for gudhelikin kærlek oc tedho andro goz liuinis æpte dome mz ordho oc gerningom oc hafdho gudh kæran ofwer all thing Andre varo the som sik gaffwo i pino for gudz skuld Æn letom nu hwar gudz brinnande kærlekir firiz Letom i riddarome ok kænnefædhrome letom i renliuis manomen som værldinna skulu ofwrgifwa oc forsmaa ok vissalica the finnas mykyt faa Als ær ey hardhare linnærne æn riddarskaps linnærne om the stodhin i sinne samme skipan thy at mukenom bindz at haua kuggele Riddarenom bindz hardhare so ær brynia ælla platan Om mukenom ær thænkt at stridha mot kotsins lusta thungare ær riddarenom at framga mellan vapnena ouini Om munkenom skipas hardh seng thungare ær riddarenom at liggia i vapnome Om munkin drøpnis oc thwingis aff atirhalle hardha ær riddarenom at thwingas aff iæghlekom liffs vaadha ok ræddogha.

Ecaus

thy var ey ępter vidherskap byriat for
vaerldinna aegho oc giri Vtan til at styr
kia sannindina ok vtvidgha sanna tro Æn
nu hava alle gangit af sinne godho oc
loflico skipan oc stadhgha thy at gudz kaer
lekir aer vmvaend j tho til vaerldinna giri
Ok vm æn een gulpaenge offradhis haelgh
lir thighdhe flaste sannindena æn the
taladhena ok mistin gullit Vs talar gudz
brudh sighiande jak saa ennatidh swaso
maga yrta gardha a jordhinne oc saa
jak roser oc lilio j yrtagardhome oc j
eno rumom jordhinna stadh saa jak een
akir hundradha fiaeta j langlek ok swa
maga j vidhelek oc j thwaris fiaetino sin
thwaete korn saadh oc thwaert korant gaff
hundradha falla frukt Tha aept hordhe
jak rost sighiande O roma o roma thine
mura aeru sundslitne oc nidhirslaghne
thy aeru thine portar vta gomo thin kar
salias thy aeru thin altare ødhelaghdh
Vinit oc offrit oc ottosaangir røkilsit
brinnes j vthusino ok thy vtgaar ey
sotaste lokt af hoxsta monstrino Ok
gimstan syntis gudz son ok saghdhe Jak
skal sighia thik hwat thz tekna jordhin
som thu saat tekna hwarin stadh som nu
aer ęstin tro j yrtagardhin tekna the sta
dha thz haelghe men toko sina krono
Tho varo gudz vtvalde men manger j
hedhnone swa som j asia oc j andro
stadho hulkra stadha thik ey tedhis
nu Æn hundradha fota akr j langlek
ok bredhlek tekna rom thy at vm alle
yrtagardha kring vm alla vaerldinna
varin tilfoghadhe alla liknadhe rom visse
lica rom var jam fior aff thom martiri
bus som pino tholdo i kotino Thy at thaer
stadhin aer vtvaldir til gudz aelskogha
Æn hwetit som thu saat mellan fiaetana
tekna tho som for kotzsins bindogha
oc pinugha oc manlost lifdhe ingi
go j himerike. Ok rosena tekna marti
res rødha giordha mz sino blodz vt
giutilsom i mangom stadhom. Lilionar
aeru confessores hulka som predikadho
ok stadhfesto the haelgha tro mz ordhe

ok gaerningom Æn nw maa jak tala
aff rom sua som propheta taladhe aff
jerusalem sighiande fordhom bygde
raetuisan j hanne. Ok hanna hofdhin
ghia varo fridzsins hofdhinga Æn
nw aer tho vmvaend j synd ok hanna
hofdhinga aeru mandraepara O roma
om thu viste oc kaende thina dagha
aendelica graete thu ok gladdis ey
Saenelica j gamblom aeftvom var rom
sua som litit karist mz aldra faghar
sta faerghom oc samanhaefwit mz aedhli
kasto thradh Jordhin litadh mz rødhe
farghom thz aer mz haelgha manna blodhe
oc blandadh mz haelghom manna beno
Æn nw aeru hanna portar ødhelagh
dha thy at thera vaeghtara oc gømara
aeru boghdha til giri Murena aeru
nidhirslaghna oc vta gomo thy at
siaelana skadha aktas ey vtan blaeyk
domen oc almoghe hulke som aeru
gudz mura syndirifwis oc skønkias
til at gøra kotsins bilia oc nyttelik
het Andhelik kar salias smaelika
thy at gudz sacramenta skipas ok gif
vas for manna vild oc paenniga Altara
na aeru ødhelagdh thy at then so
aembete gør mz karome ha hawir han
dua toma aff gudz kaerlik Ok æn
thot ha hawir sannelica gudh i maello
handena tho aer hiartat tompt aff
gudhi thy at thz aer fult mz vaerl
dsinna faafaengo Haelgha monstaris
hwar hoghsta offaerit offradhis tek
na gudhelica astundan aff hulke
kaerlek skulle opfara til gudh oc
himkirstins oc aetz aethaldz ok
dyghdhelikhetz lukt Æn nw opna
tis offrit j vthusens thz aer j vaerl
dinne thy at all gudhelikin kaerlek
aer vm vaend til at hold oc vaerl
dina fafaengo Tholikt aer rom lica
lica som thu saat Mang altare
aeru ødhelagdh oc offrit vtlaght

p

j thænkiwo the som offra akta mer kærlekena æn gudh Tho skalt thu vita at aff oodhmyogha petri tima oc til thæs bonefacius for opna ho-ghfærdhinna sætte foro otalike til himeriki Tho ær ey vom æn vtan gudz vini hulke som ropadho til gudh vm the hafdho hiælp oc han skulle miskunna them

28 Aff fyra handa kærlek

xcij Gudz modhir talar til brudhinne sighiande O dotter hwat ey alske thu mik Tho suaradhe O kæra frv kæn mik at alska thik Thy at min siæl ær vrean oc alla smittadh aff falska ælskelikhet For hulkit ho formaa ey at gripa alla vndstaa sanna ælskelikhet Gudz modhir sagdhe iak skal læra thik thz Fyra stadha æra i hulko fyra kærlika finnas vm the matten alla kallas kærlekir Thy at ey sighs kærlekir vara rætteliga oc fulleliga vtan hwar gudh oc siælin saman bindas i samma dyghdha sælhælle Forste stadhin ær prøvilsena stadher som nar værldin i hulke mannin sættz at han skuli prøvas vm han ælske gudh ællas ey at han skuli vrægna sin krak-dom at han skuli afla sik dygdher mz hulko the tha maghe atir koma til krona oc rensadher i iordhrike oc thær æpter kronas ævofulleliga j himerike Thæn annar stadhens finz van skipadher kærlekir nar kroppit ælskas meer æn siælin nar thz som værzlikt ær astudas hetelica æn andelikit nar lastin hædhras oc dygdhir forsmaas Nar pelegrims væghin ær mannome sotar æn fædhirnes landit Nar dodhelikin manniskia hedhras meer æn gudh æværdhelica styradhe Thridhi stadhin ær rensilsana stadher i hulkom siælana smitto aptherwas hwar gudhi thækkis at mannin som glømsk-var oc dylskir oc ostyroghir i sino frælsæ siælfs valde skullo rensas oc tho mz vædhrodogha for æn han matte kronas i hænne Thæssom stadhenom finz ofulkomlikin ælskelikhet thy at gudh ælskas ey aff hetom godvilia for hardho pinona beskelikhet fo-the lidha vta tha ælskas swa som aff hopi at tha vili vm siidhe losa manz sis pino oc fængilse Thridhi stadhin ær sorghanna stadher som ær i hælvite thær finz aldra æzsko oc orenlikhet oc hardhasko ælskelikhet Thænna stadhens styre gudh æmnugh vm sina skipadha rætuiso i thy at hwar pinas æpte sinom forskyllilsom oc i thy at tha at-halla diæflana æzsko at the formogho ey nokra siæl pina hardhelicar æn hon hafwir forskyllat Thy at swa som sumlike the som fordomas syndadho meer oc sumlike mindra Sua ær oc hwarom hardhare ætvighælz pina skipadh thy at æn thot alle fordomde innelykkias i myrkeno tho ey alle mz ene matto thy at mykit at skil som myrkin oc sumlik Sua skil oc at vædhrodogha oc vædhrodogha oc brændagha oc brændagha Thysselica gudh skipa hwaru stadh i rætuiso oc miskund oc æmnugh i hælvite at Annorledh pinas the som syndadho aff forthænkto modhe oc annorledh the som syndadho aff krankdom Annorledh the som thollo for ensampna adams synd thy at æn thot thera plaagha ær i thy at the misto gudz syn oc hælgha manna liwis tho nalkas the miskund oc glædhe i thy at the koma ey til styggia pino mædhan the hafdho ey mz sik wranga gerninga Ællighis vtan gudh skipadhe all thing i rætte matto hafdhe aldre dyæfwlin matto i sinne æzsko at pina siælana Fiærdhe stadhin ær krona stadher I som ær fulkomelikt ælskelikhet oc valskipadher kærlekir swa at ænkte astudas vtan gudh oc thz som astudas for gudz skul thy thær til at thu matte koma til thæsse stadzsins fulkompnilse tilbør thik at hava fyra handa kærlek So ær valskipadhan renan sanan oc fullko-

Tercius

nan Walsignadhe kerlek är mz
thulkom som kiptir oc warldin älskas
ey vtan til ensamit vppehalle oc wa
rdom älskas til enga ofuerflødhelik
het Samevistin for gudz skuld Hun
for lucurnesins venlikhet Quinna for
aldon Qwen kerlek mz thulkom lasti
älskas ey mz dygdhenne War kwang
fidhuqwinna forsmaas oc syndin slaktis
ey alla orsakas Than älskelikhet är
war gudh älskas aff allom godhwilia
oc allo hiarta War gudz hedher oc wed
doghe forhøxas i allom thingho | War
minzsta synd gøres ey for godha gär
ninga topst | War nakor mattar sik sial
nan smaklelica | at thay skuli ey vansk
as aff ofmyklo arfwodhe älla atghalle
oc ey gaa til nakra synd for frestilse
oc faamizsko | Fulkompnin kerlek är
war manenom är dulde sua sot som
gudh thänne kerlek byrias thär
i werldenne oc fulkompnas i himerike
Älska thy thänna sama fulkompna kär
lekin thy at hwar thän som ey hawer
han | han skal rensas i skärslo elde
Än han är tho trom oc hetir oc ødh
miukir oc døpt oc estnadher älla
skal han fara til rynsilsena stadh | thy
at sua som een gudh är sua är ok
een tro i the helgho kirkio oc døpil
se oc een krona oc atirlønana fulkop
nilse thy hulkin som astunda at koma
til gudh skal hawa een vilia oc een
kerlek mz enom gudh | thy ärv the
osle som swa sighia | thinkir är mik
om iak nødhir minzst i himerike | ey
vil iak wara fulkompin | O ofmodhir oc
faamizske thanke huru skal thu nakar
wara ofulkompin hwar alle ärv fulkop
ne somlike aff lucurnesins menløso so
like aff barnoms menløso somlike
aff renselsom somlike aff rätte tro

ok godhom vilia **Sancta birgitta**

Liknar maria salomonis mønstre

Walsignadh wari thu maria gudz
modher salomonis mønst
hwars mønstres väggia forgylta
waro Huars thak skinande war ok
golfwit bygt mz dyrasto stenom ok
all prydhilsin skinande ok alt fram
til wal loktande ok thäkt ok liuste
likit at se Thänlika thu liknas i
alle matto salomonis mønstre i hulko
sandir salomon hwazriadhe ok gat
Ok i hulkit han inledde kroma ark
ok linsa staka at lysa Thua äst thu
o walsighnadha Jomfru thäs salo
monis mønstre som giordhe fridh mal
lom gudh ok mannom hulkin som sätte
brutlica ok gaff dødhom liff ok
fratste fatika aff onillom lexinman
Wisselica thin likame ok sial waro gudz
domsins mønstre i hulko gudhelix kär
lex thak war | vndir hulko gudz son
vtganghade aff fadherens bygde
glatelica mz thät mønstrins golff
war thit prydda lefwne ok iøghe
lik dygdha idhn thy at thät brast
änghin hønizska Thy at alt war
stadhugt i thik | alt ødhmiukt ok
alt gudhelikt ok alt fulkomlikt
Mønstrins väggia waro aff silfren
thy at thu drøfdhis aff ängo oburg
dhelse thät høgfärdhadhis aff
ängom hedher thu oroadhis aff
ängo otholamodhe ok thu girna
dhis ängte vtan gudz hedher ok
älskogha | Thins mønstrans skipt war
idhelikin thäs helghe anda hiti
ok optändilse mz hulko thin sial
opfyltis swa mykyt at änghin war
the dygdh som ey war meer ok
fulkompnare i thik än i nokre andre
creatur I thesso mønstrino hwazrad
dhe gudh tha war han inne i
thinom liwi sins skilla stoma ok

iii

29

xxiij

hulkis Var guddomin tilfoghdhis mandomeno Thy vari thu vælsignadh o hælaghasta jomfru i hulke ok store gudhin var giordher litin barn ælzste than var giordhin son ungurdhelikin gudhs ~~[illegible]~~ ok osynlikin skapare var synlikit creatur Thy madha thu ært wællasta ok værdhogasta fru Undher jak thik at thu see til mik ok miskunna Thy at thu ært salomonis modhir ey thes som var dauidz son vtan thes som var dauidz fadhir ok salomonis thra som bygdhe thz andelika mønstret hulket som sannelika teknadhe thik Bone hore Than jeff modhorma ok syrlika tholka modhir dirna thy at unge salomon hulkin jo var sua som sovade j thik vari vakande mz ~~thik~~ mik at ængin synda luste skuli stinga mik Vtan at giordha synda jdhrughe vari mik stadhughir værldina ælskoghe vari mik dødhir tholomodh blina stadhughelika mz mik ok fructsa skriptamaal ok synda bædhring thy at ey haw jak nokot thz som dyghdh til høre for mik Vtan at ordh thz ær miskunna maria thy at mit mønster ær alstingx genudhoght thino mønstre thy at thz ær myrkt aff lasto thrækfult aff skørlifnadh Bund vifwit aff giris madhskom ostadhoght aff høghfærdh nidhir fallit aff værzlike fafængo Undz modhir suaradhe Valsignadhir vari gudh hulkin som mik lot j thit hiærta at framføra thesse helsona at thu skulle vndsta huro stor godhlek ok søtme j gudhi ær Dhen thu liknar thu mik salomom ok salomonis mønstre mædha jak ær thes modhir hulkins slækt ey haw ophoff ok ey ænda ok thes son ey sighx hana haft fadhir ok ey modhir th ær melchisedech Thy at han skulas hana varit prester ok gudz mønster til hør prestomen ok dofrunom Thy ær jak høghxsta prestins ok samma prestins modhir Jak sighir thik sannelika at jak ær badhe konungx salomonis modhir ok prestinsmodhir som fridhin giordhe thy at gudz son hulkin som ær min son ær badhe prester ok konunger ofwer alla konunga Dyrsselika i mino mønstre i fordhe han sik andelika presta klædhe i hulko han offradhe offer for alla værldina Ok i konungxlika stadhgeno kronadhis han mz konungxlike krono ok tho huasse Ok vta stadhin hiolt han kampin ok strydhena suasom starkaste kampe Ok nw maa jak kæra at thæn same min son ær badhe glømder aff prestome ok aff konungomen Dyrsselika konungane gøra sik aff sinom palatiis ok aff sino hærskapi ok aff sinom framgang i værldinna hedhir Ok prestene høghfærdhas aff sialana godzom thy suasom thu sagdhe at mit mønster var prydt ok skrivat mz gull Swa æru prestana mønster skrifwath mz værldina fafængo ok umsorgh Ok ær styr i thera hofdhe ok høxsta forman saghana ærff ær bort takin ok fangin Dyghdhana lyktor æru vtslækta gudhelikhetz bordh ødhelakt tha swaradhe o miskunna modhir miskunna them ok bidh for them gudz modhir suaradhe aff ophouene ælskadhe gudh swa sina mæn at ey at enast at the høras j sinom bøno at ok skulu andre nyta thera bøna Thy æru tw thing bidhir thorfftelik thz til at bøne skulu høras for andro Som ær vili at forlata syndena ok vili at thrifwas i godho thy huario thom som thæssen tw haw skulu mina bøne hialpa

Jomfru maria liknas blom xxiiij

Santa agnes taladhe til gudz brudh sighiande ælska miskunnena modhir

thy at tho ær lik thy blomstre ælla ørt
som kallas skwrdhon hulkit som hafwer
twa hwassa ægge oc klenan vd oc retwæx-
ke sik i høghelek oc bredhelek ower andra
blomster Swa ær maria aldra blomstra
blomster / oc thz blomstrit som vaxste i
dalenom oc vtwidde sik ower al bærghin
thz blomstrit som opuæxste i nazareth
ok vtspredhe sik ower al libani bærgh
thz blomstrit hafdhe høghdh ower annor
thy at vælsignadha himerikis drotning
gaa ower hwaria creatur i wærdhelikhet
ok valde Ok hafdhe maria twa hwas-
sasta æggia som varo hiærtans drøuilse
i hænna sons pino oc stridhasta stadhelik-
het mot dyæfwlsins inskiutilsom thy at
tha lydde aldre synd / thy spadhe thæn
gamble symeon sant hulkin som sagdhe
hænne Ewærdhit skal gaa gynom thina
siæl thy at thæn hon tholde sua som swa
mang swærdz stinga andelica Huru
mang saar oc plaghor ho foresaa at the
ske fora æn thz vardh / ok saa tha thz
hænde hænna son Maria hafdhe ok ower-
gangande kærlek som ær hænna miskund
thy at ho var oc ær swa mild oc misk-
undsam at ho ville hælder thola al dro-
uilse æn at siælana skullin ey atløsas
Ok samuledh nw tilføghdh sinom son
glome hon ey sinom infødda godhlek
Swa vtspredhe sina miskund til alla
manniskio ænnught til aldra værsto at
swa som hymnane oc iordhin lysas
oc værmas aff solinne swa ær ængin
thæn som ey kænne mildhet aff marie
sotma Maria hafdhe ok klenan vd thz
ær ødhmiukt thy at vm ødhmiukti
thækkis hon ænglomen Ewarande sik
thiænista hinna vara nar ho vtualdis
til fulbordin ødhmiuktinna aflagdhe ho
gudz son thy at ho ey ville thækkias
højfærdhoghom vm hona opfoor ho til
høghsta sætit thy at ho ælskadhe

ænkte vtan siælwan gudh Rak thy
thæn fram ok hælsa miskunna mo-
dhir thy at ho kombir nw Thaa
syntis maria oc sagdhe A agnes
thw sagdhe substantiuum lagh til
adiectiuum Agnes sagdhe vm iak
sighir aldra fæghirsta aldra dyg-
dhelicasta thz hørir ængo rættelica
æn thik som ær aldra hælso modhir
Gudz modhir sagdhe sant ær at
iak ær allom valloghar thy skal
iak tillæggia adiectiuum oc substa-
tiuum som ær thæs hælghe anda i
lætis kar som kallas truba oc kom
nw thæn thz iak liknar vidh thæsse
trubo oc hør mik Thæn sørghir ok
kwidhir aff thy at thz ordhquædhit
høris aff mangom liflosom æpte voro
lusta thy at gudh blidhkas vaslelica
nytiom værldinna oc hænna kædher-
mædha bi formoghe / thy at værldin
var skapadh for manzsins skuld Ha-
nelica dott thölik ordh ganga ey
fram aff gudz kærlek oc ledha ey til
gudz kærlek Æn tho glømer ey æn gudh
sina kærlek for thes skuld / Swa
teer sina mildhet i hwarie stund mot
manana otholka thy at ha ær lik-
tho smidh som smidhir høgtidhelik-
kærlek oc gæring hulkin som studo
gør hæct iarnit i eldeno oc studo
lat ha thz nordha bak Swa gudh
bæzste smidhir thz skapadhe værl-
dhina aff ængo tedhe sin kærlek
adame oc hans afquæmd Æn manne-
ne kolnadho swa mykit at the giør-
dho maga oqwæmelica synde mot
gudhi swa som reknade gudh for
ænkte / thy tedhe gudh sina miskund
førsta mannenom / ok manadhe tha-
makonit valmiliolica Ok sidha væt-
iusona i noe flodh æpte flodhena
satte gudh sina samsæt mz habram
oc tedhe hom sina ælskelikhetz oc
kærleks tekn Ok vtledde hans slækt

i undrom oc storsto jartekno oc gaff folkeno lagh aff sinom eghno munne oc stadhfaste sin ordh oc budhordh mz opinbarom teknom. Sidhan war nakar time gik fram kolnadhe folkit i kærlekenu oc kom i swa mykla galz oc dorskap at the dyrkadho afgudh. Tha wilde miskund gudh annan tima gora theta thom som kalla waro oc sande wærldinne sin eghin son thulkin som kende samma wagh til himerikis oc tedhe samma ødhmiukt them allom budhe folghia. Men nw ær tha aff mago glodir tho teer han oc frambiudher sin ordh oc myskund tho skulu the ey all synder folkomnas heller nw. Men for thy at for en flodhin kom manadhis folkit oc bidhadhis til synda ænge swa forquadhis oc watz moghe foren the inkomo i thz land som tho war aff gudhi lofwat oc lofwanin drox fran ena stund. Dysselica wil hafdhe gudh format at hawa utleet folket i fyretighi dagha oc ey hawa framdraghit lofwanena fyretighi aar / Utan gudz rætwisa utkrafdhe at folksins othokke skulle teeds. oc gudz miskund opinbaras oc komaskolande folkit swa myklo mera ødhmiukas. Men nw om nakar wilde hwgsa ælla spyria hwi gudh plaghadhe swa sit folk ælla hwi nakar sinna skulle wara ewdhelik madhan lifwir til at synda gitter ey warit ewdhelikit thz bare stor dyrfwe. Swa som than ær oc dirfwer thulkin som mz skælom ælla thanko wil fresta at undirstanda. oc beskipa hwro gudh ær ewdhelica. Thysselica gudh ær ewdhelikin oc ogriplikin oc i thom ær ewdhelikin rætwisa oc atlon oc othænkelik miskund. Ælligis uta gudh hafdhe teet sina rætwiso i forsto ænglome hwru skulle hs rætwisa wittas som dome al thing i iæmpnadh oc utan tha hafdhe annatidh giort miskund mz mannens skapande han oc frælsande mz otalicom teknom. Hwru skulle swa stor hans godhleker witas oc hans kærleker forstaas swa osighelik oc swa folkomin. Men for thy at gudh ær ewdhelikin thy ær ewdhelikin rætwisa i hom i hwlke ey ær tillæghilse oc ey minskilse. Swa som i tho manne som forhuxa at gøra sina gærning mz tholke mato oc i tholkom tima ælla dagh som hom thækte. Men gudh gørande sina rætwiso ælla miskund opinbara / hona nar tha wil hona gøra thy at aff ewdhelikw æru al nærwarande oc framfarin oc komaskolande thing nær hom. Thy skulu gudz wini tholomodhelica staa i gudz ælskogha oc ey drowas ælla oroas Men thot the see wærldzlica men hawa framgang / thy at gudh ær swa som bazster thenaresta hulkin som lægher orent blodhe mællan bolghiona at the skuli wardha wuar oc hættare aff watzsins ywilsom oc tho wakte tho grymlica bolghio slaghin at blødhit skuli ey mødher saxnkias. Swa sætir gudh sina wini i thesso wærldinne mællom hatikdomsins oc droulsa bolghio i hulko the wensas til ewdhelikit liff gomande tho graalica at the skulin ey mødher saxnkias aff of myklo sorgh ælla otholico drowilsom

Gudz son taladhe. En lækiar kom et c. seta i konunga bokinne xxxiij° cap° / Om mariam ledhas mange til himerikis hampn & Capitulum xxv 32

Maria gudz modher taladhe til brudhinna sighiande. Men man letade dyra stena fan en sighilsten oc oplyfte han mz sine eghne hand oc gomde i sino ligiande fææ oc ladde skipit oc styrdhe om han oc mz hom til tryggia hampn. Swa min son letade margra hælghra manna stena utwaldhe mik særlica sik til modher at om mik skulle mænniskiona at ledhas til himerikis hampn / thy swa som sighilstenin draghir til sik jarnit. Swa draghir iak hiarta til gudh thy skalt thw ey drøwas om thit hiarta

är studom hart thy at thz är thik til
mere kvono ok At gudz dome äpt thgavta

xxviii 33 Gudz son taladhe til sina brudh
thän andra aff tvem En var
sua som fyra slaghs sten annar jerusa
lems pelegrimber Sta huarghin ko til
thz thär hopadhis / Förste til thulbin thu
vardh sand var fiva slaghs sten stadhu
gher oc fast i thy tha hafdhe gripit oc
tho sua som thomas inllelica jæfvadhe
thy for thy skulo at ey var än timin
thulbom alzskin var fullkompnadh prouadhe
than bunit vtan ey svak tha thz. Aff and
rom at jak saghdhe at thän skulle vara
ädhir folghar oc kompan til ahvlin thz
var thy giort at j skulin vita thes stadh
gha som fraghadhin saghdhe halagha oc
oc vxtuisan vara thy at tha ~~än~~ är
venliuis man oc ombir j klædhabonadh
oc fine sidhoganga oc klosterlopa j sidhso
Päster i dyrdhelikhet oc tho syndanna
thraal pelegrimber j fraghadhine oc tho
umkring vafradhe j aktene / Ok thär oss
vtgik than mot lydhsane ok birkiona skipa
Ok äro all blandadher mz kärlik dwa
at tha två oc siggher sik skula vordha thär
pane som al thing skal opvixta oc hans
bok sighia oc bitna thz sama thy skal
than bvadhelita dyo / Ok vta tha vara sik
skal than tilfoghias lyghnena fadher thy
skalt thu ey dröuas om nakr thing sig
hias thik ämurklita älla vm the vordha
ey äpt thinom thanka thy at gudz ordh
maghs magalledhis vndirstandas Ok
huru opta thz vordher skal jak sighia thik
sannind aff thy ok jak gudh som sanelica
var j äbrly jak siälwir vil vara thins
säghs kompan siälin liknas vidh fingrgul

xxviiii 34 Gudz modher taladhe Hon nakvo gifte
thwalt fingrgull at fingrenom ok vm
raadh spors aff obrimenom huat görande
är tha suara tha at fingrin skal aff skä
ras oc swa fingrgullit aaxtias Hulko vi
nin sighir angenledhis skal swa göras
vta fingrgullit skal hallir mz hambrom

iiij

bruxlelias Ok vm nakar vil sila alle
tuna vallogxo thra dryk honom
ovent bladhe oc spordhe raadh aff
omonom tha suaradhe / Skär bort
aff bladhena alt thz ovent är oc
thwar nakot vent finnes thz sila
thrans dryk / Hulbom vinn suarar
angalledhes skal swa göras Sva
bladhit skal först vent göras oc
thwas oc sidhan dryklin silas Hua
är oc j andelicom thingom j fingr-
gullena vndirstandis siälin oc kroppi
j bladhena oc thy äghtir siälin som
skal vara gudz fingr briuxlelias mz
skallikhetz oc renlika hambre
Ok hiamen ey dvgxpas Vta renfas
mz atwthalle at gudz ordh maghti
bt gytas ginom thom thridhi bokin
lyktas här oc byrias fiardhe j thesso
capitulo som star j konunga bokinne
En märuiskia synt ok leta j konunga
bokine som är samansat oc thänt
bt aff allom reuelationibus oc thz
reknas fjm.ij. capi.ij.

kristne män liknas diur
oc hedhne fisk ok gudz
vin threm skarom
En brudh ste birgitta
syntes sua som thva migit
skala standadhe bidh
jordhena Thva hopstar
band foro op til skyn oc thva cirkla
gingo op ginom himelin J försto migit
skalane var een fisker / thans fiäll var
huast som harknifer / Thas syn som ba
silia minn swa som engiyrmgxo vt-
gytandis eet pvonin swa som huas
safta spint / Ok swa som jarnsbiwx
j andra migit skalene var eet diur
thäs skin var sua som flinta ahinni
stoz vtghiutande brännadhe lughna
ok braaharin sua som huassasta siugerdh
Pvonin vars aldra harghast bita-
dande huassasta skyttir ok strala
swa som aff hardho ok bandh boghha

Thu xpt synes thre skara standa
a iordhinne Forsta skarin var littin än an-
nar mindre thridhie minzst Än til
thra ropadhe een röst aff himmenom
sighiande O mina vini iek thörste oc
astunda thessa vndarlica diursins hiar-
ta Hon nakot var thän som aff kärlek
presentevadhe mik thz iak giwnas oc
fisksins blodh hiartelicast Än nakor
fundis som mik thz presentevadhe En
röst svaradhe aff skaromen sighia-
de sua som aff aldra munne O vaar
skapare thu thwi formoghom vi at pre-
sentera thik swa stort diurs hiarta
hwars skin hardhare är än flinta En
vi nalkoms thy diureno tha brännoms
vi aff thes munz lugha Oc om vi
seem thes öghon tha gnom stingoms
vi aff thes skota gnistom Oc om va-
lica vare nakot hoop at maghia faa
diurit Swa formaa at faa fiskin
hwars fina oc fiäl hwassare äru än
odda hwars öghon vtslokkia var-
sin hwars mudir ingint i os olykke-
likit etir Röst svaradhe aff himp-
meno sighiande diurit oc fiskin sy-
nas idher omnelikin vta när gudhi
är thz rast Then hulkin som letar
bogh oc vaadh til at stridha mot
diurino tha skal faa snille oc styrk
aff himerike Oc than som redhobo-
in är at dö for mik thom skal iek
gifwa mik sielwan til löna Forsta
skarin svaradhe O hoxste fadhir
thu äst aldra godha thinga giua-
re oc vi ärom thin creatur gärna gifwo
vi thik vaar hiärta til hedher Oc
al annor thing the som vtan hartat
äru skolo vi skipa til vars kropps fordha
oc vppehälle oc atirhalz Oc for thy at
dödhin synis os hardher oc kötsins
siukdoms thing oc var visdombir
är litin thy styr os mantil oc vtaal
oc tak thäkkelica thz som vi offrom oc

atirgält os thwi mykyt oc thwat som
thik thäkkis Annar skarin saghdhe Vi
kännoms vndhir vaar kranckdom oc skrö-
dho oc atualktom världinna fafängo
oc ostadhoghet thy skolo vi gärna gif-
wa thik vaart hiärta oc lata alla vary
vilia i andra mana händer thy at vi astu-
dom halder at vara andre vndirbughne
än agha minzsta thing aff världinne Thri-
dhi skarin alla hawskapit saghdhe For tha
som astudar diursins hiärta oc thörste
fisksins blodh gärna skolom vi giua thik
vaart hiärta oc vi ärom redhobone at
dö for thik giff thu snillena oc vi skolo
leta vägh til at finna diursins hiärta
Thu xpe hördhis oc lydde röst aff him-
menom sighiande O min vin om thu astu-
dar diursins hiärta bora gnom thina
händer i midhwaghtho mz hwassom nafwor
oc samanfästh östhnabrunnena aff hwal-
no vidh thina östnabryne mz starkasto
vidhi oc tak stalskiffwo oc binnt til thit
hiärta swa at stalsins vidhlek oc stärra
vari näst thino hiärta Oc at lyk nästo
baarona at dragande allan thin anda
i halsin Oc gak swa diärfwelica fra
mz atlyktom mun oc inclyktom anda
När thu komber til siälft diurit tha
giff thes öron mz badho handome Hwars
skote alla strala ey skulu tha skadha thik
vta skula vtganga gnom thina handa
ypna boro Oc lop mot diureno mz atir
lyktö mun oc inblas i thz allan thin anda
tha thu nalkas thy hwars tilkuamd
ey skal skadha thik Vtan thes lughi
oc skote skulu at vtgaa i diurit oc bro-
na thz Marx oc gramlica skapadhanna
odda som vtgaa aff diursins öghom
oc tilfoghth thom thin öghon vakrit oc
for benavadh mz hiälsins bryno Aff
hwars maktoghe samfoghilse diursins
skwardh oc hwasshet skal antigia bughas
alla vtgaa i diursins hiärta Oc bodha
oc atualktelica diursins hiärta röwilse
Oc fast thz stalsins egg maktelica gnom

iiij

ſtingande diurſins ſkin ſom ær ſom flinta Ok um flintan briſter tha ſkalt thu vita at diurit ſkal døø oc thæs hiærta ſkal vara mit Ok vægher hiartat eet pund iak ſkal giua them thiænadha ſom ærvodadhe Æn um flintan briſter ey oc diurit ſkadha maninn iak ſkal lækia than ſargadha mannin oc opreſa ſidhan Æn hulkin ſom vil preſentera mik fiſkin gange til ſtrandinna hafuande næt i handom hulkit ey bæri ſama budit aff thraadhum vtan aff dyraſto ær ok gange in i vatnit oc tho ey inner æn til knææ at ey ſkulin bylghiona ſkadha hom oc fæſte thu fotin ſom ſtadhoghir ær oc ſtadin vta thrædh. Thy æpter giori blunt ænnat ſit egghia oc vande thæt blunt til fiſkins hwars ſin ſom ær ſua ſom baſilici ſkal tha ængaledhis formogha mot mannenom Oc tabi ſkiold a ſin ærm aff ſtaal oc tha ſkal ey ormbitit ælla etrit ſkadha han thy æpter vtvække ſit næt ok fiſkin ſua varlica oc ſtarklica at fiſkin formoghe ey at ſynderſkæra ælla ſlita næthit mz ſino hwaſſom tinnom ſom æra ſom harkniffua oc endgaa mz nakvom ſtyk ælla vidherfærſtan Oc um han kænne fiſkin vtvække nætit hoghir oll han Ok um han hall han tio ſtund oll vatnit tha ſkal han døø ok bæri tha til ſtrandinna ſkodhi han mz the oghonom ſom ey ær blunt giort oc ypnetha i bakeno thy ſom mæſt ær aff blodhens oc preſentera han ſua ſin thra. Vm fiſkin gar vndan oc ſimbir til andra ſtrand oc gør mannenom ſkadha mz ſino etre iak ær wælloghir at lækia than ſom ſorgadhir ær oc ey ſkal mindre arlon vordha for fiſkſins blodh æn for diurſins hiærta Thy æpter taladhe gudh thæſſa mærkſkalana tekna ſua mykit ſua ſom nokor ſagdhe Hwar oc thol bidha oc miſkunna Ok ſua ſom nakar ſendande ærnars orættiſo oc manadhe han al tidh at han ſkulle lata aff illo Sua iak gudh oc aldra thinga ſkapare widherfar ſtundom til mannin ſua ſom mæxt ſkal manade han oc ſtraffade hom oc pinande han mz drøvilſom Ætu

ſom opfar iak lyſande mannanna hugha oc vpteendande oc ſøkiande mz ouam nadh Æn mærkſkalana band opfarande til ſkyn tekna at iak aldra gudh ſøkie alla ſua hedhninga ſom kriſtna Swa vini ſom ovini oc opphaller oc ſøke mz mine nadh Vm the funno nakre hulke ſom vildin ſuara mine nadh bortuændande ſin aſtundilſe ok vilia fran illo Æn diurit tekna tho ſom toko halagh dopilſe oc komo til ſkælla aldir oc folghdho tho ey laxtima ordhom oc exemplom Hulkra hiærta oc inder indherbordh æru til iordz ſlik thing ſom diur oc akta aldra minſt andelik thing Fiſkin tekna hedhningena vafrande i girna bolghiom hulkra blodh ſom ær thera two ær litin oc litin aſtundilſe til gudh thy aſtunder iak diurſins hiærta oc fiſkſins blodh vm tho funnins nokre the ſo aff kærlek vidherfreſtadhin at preſentera mik tho. Æn the thre ſkara æru mine Hini forſte æru the ſom nytia værldi ſkællica Andre æru the ſom forlata ſit godz oc lydha andrum ødhmiuklica Thridhi æru the ſom æru redhobone at døø for gudz ſkuld thætta ær thydhis liuſligar framledhis i theſſe fiærdhe bokinne. m

Hær æru borto tre capitla ſom ſkrivas i konungabokinne m Item at pafwin ſkuli koma til rom

Sanctus petrus taladhe til gudz brudh ſighiande Thu dotter liknadhe mik vidh ardher hulkit ſom gør vidha fora oc opvender rotena Thy var viſſelica ſant thy at hafdhe iak format at vmvænt alla værldina til gudh Ængaledhis hafdhe iak thy til hwart mit liff oc ærfwodhe Wiſſelica gudh var mik ſøt a thankanom ſøt a ordhom oc ſøt a gærningom ſua at al thing varo mik bæſk at thænkia vtan gudh tho var gudh mik capm v

aumugl bestr ey aff sik vtan aff mik
thy at thero opta jak thuysadhe huru
mykit jak brot ok huru jak neka
dhe han gruit jak beskelica thy at
jak kone nw folkoplica gelska oc gra
tin oc taarane varo mik lustelike sua
som sotir drykke Æn at thu bidher
mik at gifva thik dimmine Swara jak
thik huat ey giordhe tha huru glo-
ster jak var Visselica jak var fulco-
lica lydhogher i gudz vagh oc tilbat
mik om eedh til at staa oc doo m3
gudhi vtan siordher nekadhe jak
sannindena til ena thino ordh Æn thevi
thande thz vtan for thy at gudh latt
mik mik sialuom oc jak kende mik
ekke sialuan Æn huat giordhe jak
Visselica jak skodadhe mik sialua oc
jak stodh op ok jak lop til sannindena
som gudh ær huilkin sua mykyt mehe-
ykte i mit hierta aff sins namps
dimmine at jak formatte ey at glomma
thom for hofdhingom oc ey for pino
oc ey i dodhenō for oc then sua stat
op m3 dodhmukt til dimmesins mest
tara oc bæz dimmine aff thom thy
at han ensamin formaa al thing oc
jak skal hielpa thik at thu skalt
vardha lut takande the kornana so
jak saadhe i jordhrike Ther ow sig
jak thik at thænne stadhin som var
kampana stadher huars gatu stro-
dha varu m3 gull oc sylff Æn nw
æru thænna saphirs stena vmmgande
i thrvak Ok thænna inbyggiara my-
kyt faa huilkra hogthra oghia æt-
bruttit æru hogthra handum afhuggh
oc padh oc orma byggia m3 tho
for huilkra ætre sialwo dimm thora
ey synas oc ey mine fiska oplyfta
howodhit Thy skulu æn fiska sankas
i thænna stadhin oc vm the vordha
ey seva mange som fordhom tho skulu
the vordha dimfoter oc thurugha Seva
at aff thera leek skulu padhona ok
frodhene nidher fara oc ormane vms-
tas i lamb oc leonin skulu vardha sua
som duffwona vidh sin vindogha The
ow sigher jak thik at æn i thino da-
gho skal thorvas lifwi pristhano dimbz
man som dir pafwin oc tha skalt thu
see thom m3 thino oghom thy at jak skal
grana kvasana ~~[illegible]~~ baugh oc the
skulu nidher fara som sitia vppa thy oc the
so ey vilia nidher fara sialwiliandis skulu
koma nodhoghe mot aldra mana hopi
thy at gudh vil ophoghias m3 misfud
oc sannind got ær at bidhia for allom ov'

Beatus paulus talar til gudz brudh
sighiande thu dotter liknadhe
mik vidh leon huilkit som var opfostrat
i bland vlfwa oc vndelica vt takit fran
vlfwomen Sannelica dotter jak var vlf
kvande vlfwa vtan gudh giordhe mik til
lamb aff vlfwe Ok thz var for thy
först for sin stora kærlek huilkin som aff
ouerdhoghom gør sin kar oc sina vini af
syndoghom manom Annathedh fore ste
staffins bone forsta martirs thy vil jak
tee thik huru oc i huat akt Jak var
tha var ste stephanus stenkadhis oc hu
jak var vardhogher at niuta hans bone
Sannelica jak gladdis ey oc jak lusta-
dhis ey aff hans pino oc jak afwunda-
dhis ey mot hans æro tho giurnadhis
jak at han skulle doo thy at æpte
mine akt thotte mik ey at ha hafdhe
rætta tro Nar jak saa han olwmato lidha
oc thuungthan til at thola pinona Tha
sorghdhe jak angxelica mykyt thy at
jak vænte han vara otrone oc villa
fara Æn thot han var sannelica gudhi
fostrom oc jak alle blindir oc otrom ok
thy varkunadhe jak thom oc badh jak
aff allo hierta at hans beska pina
skulle dugha thom til trons oc æro

thy dughdhe hans bøn mik mz tho forsto thy at for hans bøne vardh iak skild oc vt takin fran mangom vlfwom oc giordher siælft lamb thy ær got at bidhia for allom thy at thom dughir rættuismanz bøn som mæst / oc gudhelikast æru at taka nadhina Than nw hæru iak at thænne manin sua væl talande mællan bærnefadhir oc sua tholughir mællan stenkara oc mykit hemdir aff mangra manna hæxta oc mæst aff tho som dagh oc nat skulu staa nær thom the bæra thom brutin sin kar oc tom thræk ful oc vamul oc styg / Thy sua som skøffwat ær skulu the j forat thuafalla skam oc blygdh

Cap^m vii Aff vndherlike skaro oc dom off ena siæl / vij

Ette mænniskio vakande a bønom oc ey sofwande syntis j andelike syn sua som tho saaghe eet pallatium ogripelikit j storlek j hulko otalike varo kladde j hwitom klædhom oc skinandom oc hwar thera syntis hawa æghit oc ærkanelikit sæte Æn j pallacio stodh eet førstelikit oc hærlikit domara sæte oc j thy syntis sua som solin oc liusit oc skinit som frangik aff solinne var ogripelikit j langlik oc dyplekhet oc j vidhelek Æn jomfru stodh nær sætino hawande dyra krono a hofdhe oc alle thiænaro solinne som sat j sætino lofwande gudh mz lofwom oc sangom Ther æpter syntis een blaman vndherlikin j aasyn oc at hørslom sua som fulle mz afflund oc vptændir mz stor wredhe hulkin so talande ropadhe O domare døm mik siælina oc hør hænna synda thy at litit staar æter aff hans liffue oc lat mik pina kroppin mz til thæs the skilias at Ther æpter syntis mik at en som stodh for sætino sua som vænliker riddare høuisker oc snæller j ordhom oc madhelike oc væl sidughir j synom at-

hæfdhom oc han taladhe sighiande O domare see hær æru hans gærninga so han giordhe til thæssa stund oc hinsta thordhis ropt aff solinne sitiande j sæteno sighiande hær ær mære lastin æn dygdhin oc ey ær rætuisa at lasti skuli tilfoghias høxsto dygdh Blamannin suaradhe thæt ær rættuist at thæsse siælin skuli tilfoghias mik thy at vm hon hawir nakan last tha ær j mik al wranglikhet Riddarin suaradhe Gudz miskund foghdhe hwarre mænniskio alt til dødhin oc alt til ytarsta puntin oc sidhan vordhir domin Æn j thænna mannenom ther vi nw vm talom æru æn siælin oc likamin til saman oc skællikhet blir æn j hom Blamannin suaradhe skriptin sighir hulkin som ey maa lughga Thu skalt ælska gudh ower al thing oc thin iamcristin som thik siælwan See thy at alla thæssins gærninga æru giordha aff rædhogha oc ey aff kærlek sua som han skulle thom hawa giort / Oc skalt thu finna at han hawir giort sin skriptamal mz litlom ydhrugha for sina stora synder Oc thy forskylladhe han halwite mædhan han forskylladhe ey himerike Oc thy æru hans synder hær opinbaradha nær gudhelike rætuiso at han fik aldre æn ydhrugha aff gudhelico kærlek fore sina stora synder som han hawir giort Riddarin suaradhe han trodhe andelika oc hopadhis at faa sannan ydhrugha for dødhin Blamannin suaradhe thu samansankadhe oc væst alla the godha gærninga so han giordhe Oc thu væst al hans ordh oc thanka som han hafdhe til sina siæl oc tee hulkin the hælzst æru The formogho ey liknas the nadhinne som ær gudhelikin ydhrughe aff gudhelike ælskelikhet mz tro oc hopi Ok myklo sidhir aff skapa alla tho syndir thy at rætuisa ær i gudhi at ængin syndoghir man skal ingaa i himerike thulkin som ey hawir fulkompna idhrugha Ok thy ær omoghelikit at gudhs dome mot the skipan som han forewiste aff æwerdhelico thy ægho thæsse siælin domas til heluitis oc tilfoghias mik til æwerdhelica pino Thær æpter thingdhe niddarin ænkte suarande til hans ordh Thær æpter syntis otalike diæfla like thom gnistom som opfara aff brinnande oghn oc ropadho mz eene røst sighiande thom som sat i sætteno sua som solin Wi witom at thu æst oc war oc ær for utan ændi ey gudh i threm personom oc ey ær annar gudh utan thu Thu æst sannelica siælens kærlekin thulkin miskunan oc rætuisan æru til foghadh Thu wast i thik siælwom aff ophoueno ænkte hawande i thik minzskelikit ælla umskiptelikit sua som gudhi hønir oc tilbør Utan thik ær ænkte ok ænkte thz han gladhi som ær utan thik Thy skapadhe thin kærleker ænglana aff ængo andro æmpne utan aff thinne gudhdoms walde ok thu giordhe swa som miskunn diktadhe Æn sidhan wi warom innantil optændande aff høghfærdh ok æfwund oc giri tha thin kærleker ælskande rætuisona vtkastadhe oss aff himerike mz wara glæsko elde oc i eet oghripelikit oc myrkt dimp thulkit som nw kallas heluite Swa giordhe thin kærleker tha thulki ey skal æn skilias aff thinna rætuisa dom hwat domin wordhir hældir æpter miskunne ælla æpter iamniadheno Wi sighiom meer Vm thz thingit som thu oss al thing ælska som ær iomfrun thz thik fødde oc som aldre syndadhe Vm hon hafdhe syndat dødhelica oc hafdhe warit dødh utan gudhelikin idhrugha Swa ælskar thu rætuisona at hænna siæl skulle ey faa himerike utan skulle wara mz oss i heluite thy o domare hwi døme thu ey oss thæsse

siælina at wi skolom pina hona æptir hænnar gærningom Æptir thz hørdhis sua som ludz røst oc alle thighdho the som hona hørdho ok ginstan taladhe een røst sighiande O alle ængla oc siæla oc diæfla thighin oc atludhin hwat gudz modhir talar Ok ænkannelika syntis een iomfru for domsins sæte hawande vndir sino mantle makar stor thing sua som lønlica oc saghdhe O oo ouini i hatin miskunnina oc mz ængom kærlek ælsken i rætuisona æn thot thær synis wanskulde i godhom gærningom for hulka thæssin siælin skal ey faa himerike Seen tho ok skodhin hwat iak haw undir mino matle Nar iomfrun hafdhe oplatit badhin mantol skøtin syntis vndir andro sua som een litin kirkia i hulke makre munka syntos Vndir andro skøtino syntis kunor ok mæn oc gudz wini renliues mæn oc andre Ok alle ropadho mz ene røst sighiande Miskunna miskundsamber gudh Thz æpter war thysta oc iomfrun taladhe sighiande Scriptin sighir hulkin som haw fulkompna tro maa føra aff stadh bærgh Hwat magha tha oc skulu aldra thera røster gøra hulke som hafdho tro ok thiænto gudhi mz brinnande kærlek Hwat skulu oc the gudz wini gøra som han badh bidhia for sik at han matte skilias fran heluite ok faa himerike ok astundadhe ey annor at løn for sina godha gærninga utan himerike Hwat ey magha tha aldra thera taara oc bøne hiælpa thom oc oplyppta at han matte faa fordhin gudhelikin idhrugha mz kærlek Ok thær oppa skal iak tillæggia mina bøne mz aldra hælghra manna bønom som æru i himerike hulka som han hedhradhe særlica Æn saghdhe iomfrun O diæfla iak budhir idhir aff domarans walde at ualkta hwat i seen nw i rætuisone tha suaradho alle sua som aff enom mun sighiande Wi seem at litit watn i wærldinne oc stort bædhir bliktha gudz wredhe Swa blidhkas oc gudh til miskund mz kærlek Thz

Æptir hordhis røst aff solinne sighiande For minna bina bøne skal thænne faa gudhelikin idhrugha for dødhin sua mykit at han skal ey koma i hælwite. Than skal rensas mz them som hawa mykit hardha pino i skærslo elde. Ok nar siælin ær rensadh skal hon hawa løn i himerike mz them som i jordhrike hafdho tro ok hop mz minzstom kærlek. Sidhan thz var sakt flydho dyæflanne. Tha æpte syntis gudz brudh sua som een rædhelikin ok mykit stadher oplatas i hulkom een brænnadhe ogn syntis snartil ok than eldin hafdhe ængte ænnat brænna æn dyæfla ok lifwandis siæla. Ok ofwan ofwir thænna ognen syntis the siælin hulka domber som nw hordhis ofwanreet. Siælinna føter varo fasta widh ognin. Ok siælin stodh rætt oppe sua som een mænniskia. Hon stodh hwarte i høxsta stadhenom ok ey i nedhersta uta sua som a ognsins sidho. Thænna skapnadher var rædhelikin ok undhrlikin. Aff ognsins eld syntis dragha sik høghit up mællan siælinna fotir. Swa som nar vatn draghir sik høght op gynom pipo ok ofwirwællelica saman thrykkiande sik foor op ofwir hofwodhit sua at alla suetthorona stodho sua so løpa de ædhro mz brænnade eld. Ørons syntis sua som malm giutara bælgha rorade alla hiærnan mz ædhelikom blæst. Øghon syntos vmvænd ok insunkin ok syntos sitian til vara fæst widh nakkan. Munnin opin ok tungan utdraghin gynom næso boronar ok hangde nidh a læppana. Tændhrna varo sua som jarnspica fæsta gynom gomanar. Armane varo sua lange at the rækto nidhir til fotana. Ok baadha handhirna syntis hawa ok sama thrykkia nakan fitma mz brænnade tiæru. Skinnit som syntis ofwir siælinna syntis hawa skinz likmilse ofwir manz krop ok var sua som linnit klædhe vm bring gutit mz mana natur. Ok thz klædhit var sua kalt at hwar thæn som thz saa tha skalff. Ok aff klædhenom ut flot sua som vaar aff bulda mz rutno blodhe ok sua ilan døn at han kune ængom værsta døn liknas i værldinne.

Tha hordhis røst aff siælinne hulkin so sagdhe fæm sinnom we we ropande mz taarom aff allom kraptom. Først sagdhe hon we mik at jak ælskadhe gudh swa litit for hans mæsto dygdhe ok the nadh som mik var giffwin. Annan tidh we mik thy at jak rædhdis ey gudz rætuiso swa mykit som jak skulle. Thridhia tidh we mik thy at jak ælskadhe mins syndogha kotz ok krops lusta. Fiærdhatidh we mik for wærldinna rikedoma ok for mina høghfærdh. Fæmptatidh we mik at jak saa nakan tima lodhwik ok Johanna. Ok tha sagdhe ængillin til mik jak vil utthydha thik thæsse synina. Thz pallacium som thu saat ær himerik likmilse ok thæn mykylikhet som varo i sætomen klædde i hwitom klædhom ok skinande æru ængla ok hælgha manna siæla. Solin teknar Cristum i hans gudhdom. Qwinna thæn jomfrwna som fødde gudh. Blaamannin dyæfullin som rogadhe siælina. Riddarin teknar ængillin som sighir siælinna fortiænisti. Ognin teknar hælwite hulkit thz sua brænnade ær innan til at vm al wærldin brunne mz allom thæ thingom i hænne æru thz var ey lika widh thæssa ognins mykla brænnadha ok hita. I thænna ognenom æru omskæpelica røste alla klaghande sina røste mz we ok samuledhis andande ok siælana synas swa som mænniskio hulkra limi utthænias aldre havande hwilo. Thu skalt ænnu æl vita at than eldin som synis i ogneno brinder i æuidhelicom myrkiom. Ok siælana som brinna i hono hawa ey alla jæmpna pino. Ok myrkin som syntis kring vm ognin kallas limbus ok gaar fram aff thæm myrkiom som æru i ognenom ok æru tha baadhin een stadh ok eet hælwite. Ok hulkin som thit komber tha skal aldre hawa blinilse alla varu ngu gudhi. Ofwir thæsse myrkin æru the har

dhasta oc storste skærslo eldz pina som
siælana formoghe at thola / Ok ow
thæn stadhin ær annar stadher hwar
mindre pina ær / Thæn ey ær annor vta
kraptana vanskilse j styrk oc fæghind
oc tholkom thingom swa som iak sighir
thik mz liknilse / Swa som maker vare
siuker oc nar sindoninn alla værkin at-
uærande hafdhe han ængha makt ælla
styrk j limomin for æn han atfinge
thøm fulaan ok fullan / Thridhi stadhin
ær olvmeer hwar ængin annor pina ær
vtan astundan at koma til gudz ok at
thæt skuli thæs bætre vndirstanda j thino
samviti sigher iak thik mz liknilse / Swa
som om malmber vare blandadher ok
skulle brænnas mz gulleno i hætasta
elde oc skulle sua længe rensas at mal
mbirin opnøttis ok gullit atirblifwi
reent / Æn hwru myklo starka oc thiok-
kare malmbrin vare sua myklo hetare
eld vidhir thorfte han til thæs gullit
vare alt swa som lopande vatn oc alt
brænnande / Bidhan framføre mæsta-
rin gullit i annan stadh hwar thæs mæghi
faa samman skapnadh i syyn oc hannan
/ Thu æpter sander han thæs j thridhia
stadhin hwar thæs mæghi gømas prese-
teras æghareno / Swa ær oc æmwæl
andelica j forsta stadheno ow myrkin
ær mæste skærslo eldz pina hwar thæt
saat the fortaghadho siælina rensas / Thæt
ær dyæflana hannan thær synas etir-
fulla madhka vm liknilse oc grwma
diura liknilse thær ær hitæ oc kold
oc myrk oc skam thulkin som framgaa
aff pinomen som æru j hælwite / Thær
hawa somlike siæla mer pino oc somli-
ke mindre æpter thy syndha varo bæt-
radha ælla ey j thøm timanom se siæ-
lin bleff mz kroppenom / Thær æpter mæsta-
vin thæs ær gudz rætwisa / framfor gillt
thæs ær siælana j andra stadhi hwar ey

ær vtan kraptana vanskilse i hulkom
siælana skulu dvælias til thæs the faa
hiælp aff sinom særlicom vinom ælla aff
the hælgho kirkio andelicom thingom
/ Ok hwru myklo mer hiælp siælin faar
sua myklo raskar faar hon bidher ok
skal frælsas / Thær æpter føres siælin i thridhia
stadhin hwar ey ær pina vtan astundan
at koma til gudz nærvaru oc hans sælo
syn / J thæssom stadheno dvælias mange
oc mykyt længe vtan the som hawa ful
komlica astundan mædhan the lifdho j
værldinne at koma til gudz nærvaru
oc hans syn / Thæt skalt æmwæl vita at
mange j værldinne ædho sua rætwise oc
menlose at the koma ginstan til gudz
nærvaru oc hans syn / Ok somlike hawa
sua bætrat sina synde mz godho thingo
at thera siæla skulu ænga pino kænna
/ Æn faa æru the som ey koma i thæmma
stadhin hwar astundan ær at koma til
gudz thy alla the siæla som dvælias j thøm
som thrim stadhom vordha luttakande
aff the hælgho kirkio bønom oc godhom
thingom som gøras i værldinne oc sær-
lica the godhgærninga som the giordho
mædhan the lifdho oc the som thera
vini gøra for thøm æpter thera dødh
/ Thæt skalt æmwæl vita at swa som synd-
na æru mangfalla oc vmskiptelica / Swa
æru ok pinona mangahanda oc atskillica
thy sua som hungrughir glædz aff mat
komande til hans oc thorstughir aff dryk
sorghfuller aff glædhi nakin aff klædhe
ok siuker i thy at han komber til sæng
/ Swa glædhis siælana oc vordha lutta-
kande aff thø godho thingom som gøras
for thøm j værldinne / Thær æpter saghdhe
ængillin Vælsignadher vari than som j
værldinne hiælper siælomen mz bønom oc
godhom thingom oc mz sins licama ærfwodhe
thy at gudz rætwisa maa ey liugha
hulkin som sighir at siælana skulu antighia
rensas æpter dødhin mz skærslo eldz

primo ælla raskelica losas for sina. Sina godh
gerninga. Sidhan hordhis manga røste aff
skærslo elde sighiande o thu jhesu søne
rætwise domare sænt thin kærlek thøm
som andelica hawa vald i væroldinne tha
maghom vi meer æn nw vardha luttaka
de aff thera sang ok læsing ok offre olva
thz rumit aff hulko thr ropit hordhis
syntis swasom eet hus i hulko maga røste
hordhos sighiande. Lon vari thøm aff gudhi
som os sænde hiælp i varom vanskilsom ok
nødh. Ok i thy husena syntis een daghrad
upgaa æn undir daghradinne syntis et
sky hulkit som ænkte hafdhe aff daghra
dins liuse. Ok aff the daghradinne fram
gik mykle røst sighiande. O hwa gudh giff
aff thinom oskiplico valde hwariom thøm i
værldinne hundradha fald løn som os oplyp
te mz godho gerningom i thinis gudoms
lius ok til thinis anlitis syn. Cap. lviii

Sidhan taladhe ængillin sighiande the
siælin hulkra skipilse thu saat ok
hulkra dom thu hørdhe ær i hardhasto
skærslo eldz primo ok thz ær for thy at hon
ey vndirstar hwat hon skal koma til huilo
æpter vensilsin alla. Vm tho ær fordømd
Ok thz ær gudz rætuisa thy at hon hafdhe
stor siæl ok samuit medhan han lifdhe i
værldinne thr han nytiadhe til værldinna
licamlica ok ey til siælinna andelica. Thy at
hon mykit glømde gudhi medhan hon lifdhe
thy thol nw thæs siæl hita i eldenom ok
skælwer i køldinne hon ær blind aff myrkio
men ok vræ aff rygghelike dyæflana syn
døff aff dyæflanna rope hungrogh ok
thørstogh mantil ok klædh mz skam vtantil
Tho gaff gudh hænne ena nadh æpter dø
dhin som var at han skulle ey koma til
dyæflana hænna. Thy at han ivardhe ok
forgaff stor brut sinom holwosgh ovinom
for ensamin gudz hedher ok giordhe vinskap
mz sinom dødz fighiandha ok holwosgh ovini
Thit ok ærnugel at hwat got han giordhe
ok lofwadhe ok gaff aff væl aflagho goze

ok mæst gudz vina bøne mænniska ok
siæla. Hans primo æpter thy forerskipat ær
i gudz rætuiso æn andra godhgerninga
aff illa aflagho gozse dugha thøm an
delica som thøm forva atto rætuislica
ælla licamlica vm the ærw værdhogha
æpter gudz skipan. Thæn taladhe ængilin
thæn hordhe for at thænne fik for gudz
vina bone gudhelikin idhrugha aff kær
lek for sina synde litit for dødhin ok
thæn idhrugha skilde han vidh hælvite
thy dømdo gudz rætuisa æpter dødhi
at han skulli brinna i skærslo elde vm sæx
tholka aldra som han hafdhe aff the
stundinne i hulke han giordhe forst dø
dhelica synd vitande ok til thæs han
fik fruktaman angher aff gudhelico kær
lek. Vtan han faa hiælp aff gudz vinum
i værldinne. Forste aldrin var at han
alskadhe ey gudh for hans ærlica licama
dødh ok for hans marghfalla primo ok
drøuilse hwilkin siælff jhesus tholde
ok for ængha andra sak vtan for siæla
na hælso. Annar aldrin var at han æl
skadhe ey sina siæl swasom cristin man
ok thakkadhe ey gudhi for sit dopilse
ok for thy at han var ey sua som judhe
ælla hedhninge. Thridhi aldrin var at
han wæl viste hwat gudh bødhat gøra
ok til at fulkompna thz hafdhe han litin
vilia. Fiærdhe aldrin var at han vis
te væl hwat gudh forbødh thøm som
vildo gaa til himerike ok giordhe
diærflica thz ær mot folghiande ey
sins samuitz stingom ælla motbiti
vtan sins køtz astundan ok vilia. Fæmp
te aldrin var at han ey nytiadhe the
nadh thøm var gifwin ok skiptamal
swasom han skulle medhan han tha haf
dhe swa langan tima. Siætte aldrin
var at han litit ælskadhe gudz lica
ma ey viliandhe taka han idhkelica
thy at han ville ey hælda aff syndinne
ok ey hafdhe han kærlek til at taka
gudz licama for æn i lifsins ænda
thz æpter syntis een. Swasom man stor

bita thornakrone i asyn oc skipilsom oc thas blodhe varo hwit oc skinade swa so mässo särker. Hwardagher mz linno linda oc hafdhe rodhan stolam om halsin oc under armana. Oc han byriadhe sin ordh i thässo matto. Thu som thz seer atwakta oc märk oc antwordha thino amne hwat thu seer oc the thing som thik sighias. Visselica som ärin liffuandis i wärldinne formaghin ey at vndstanda gudz vald oc skipan for alla tima. Swa som wi som äruom mz homom thy at the thing som wardha när gudhi j enn hwat the formogho ey sias mz hedher vtan mz ordhom oc liknilsom äpte thy som i wärldinne är skipat. Iak är ey aff thöm som thänne mannin hwilkin som nw är domder til skärslo elds hedhradhe mz sinom gaffwom mädhan han lifdhe. Thy gaff gudh mik aff sinne nadh at vm nakar vilde göra thz som iak sighir tha matte hans siäl foras i höghelicare stadh hwar hon finge sin sanan skapnadh oc kände änga andra pino ~~vtan~~ swa som thän som hafdhe hafft stora soot oc laghe i vanmakt sidhan alle werkiana varo borto. Oc gladdis tho aff thy at han visste sik for dysso skola koma til gudhelikit liff thy swa som thu hördhe at hans siäl ropadhe fäm sinnom ve. Swa sighir iak thöm fäm thungelikin thing. Forsta ve var at han älskadhe litit gudh thy thär til at han maghi siäl sins aff thässo ve giffwins thrätighi kalka for hans siäl i hwilkom thz gudz blodh maa offras oc siälwer gudh hedhras. Annat ve var at han rädde ey gudh thy at thz aff skrapis skulu thrätighi gudhelike preste oc hwar thera sighi thrätighi messor nar the gita nio aff martiribus nio aff confessoribus nio aff allom hälghom mannom. Ena af änglomen. Ena aff iomfrw mario oc ena aff the hälgho

thrifalleligheet. Oc bidhin alle atwaktelika for hans siäl at gudz vredhe maghe blidhkas oc hans rätvisa til miskund böghias. Thridhia ve var for hans höghfärdh oc giri thy at thz af skrapis take xxx fatighe män hwilka for thwas skulu mz ödhmiukt oc giffwins thöm kost oc penninga oc klädhe af hwilkom the maghin hughnas oc swa badhe the som thwa oc the som thwagne wardha bidhin gudh ödhmiukleka at han for sina ödhmiukt oc besko pino forlate hans siäl the höghfärdh oc giri som han hafdhe. Fiärdha ve var for hans skörlifnadh thy vm nakar hafwe ena iomfrw i klostre oc samuledh ena änkio oc ena iomfrw i sant hionalagh giffwande mz tho swa mykit goz som thöm är nödhtorfft til kost oc klädhe tha forlate gudh hans siäl the synder som han giordhe i kötino thy at thässe äru the thri lifnadha som gudh vtvalde oc bödh at staa oc hallas skullo i wärldinne. Fämpta ve var for thy at han giordhe maga synder mangom til drövilsa j thy at han laghdhe alla vin vppa at the tw som for nämpdos komo saman i hionalagh hwilkin som mykit varo när skyld. Oc the samfrälsin wetstadhe han meer for sina skuld än for rikesins skuld oc vtan paafwans orloff mot the hälgho kirkio loflike skipan. For thölka thinga wordho maga martirar at ey skullo tholik thing thulas oc stadhfäs mot gudhi oc the hälgho kirkio oc cristna manna sidhvo thy vm nakar viliande af skrapa thölka synder ginge til pafwans sighiande. Än mäniskia giordhe thölka synd tho fik hon idhrugha oc aflösn oc tho dö hon for än syndin var bätradh thy sätin mik thölka plikt i vilin oc iak formaa at thola thy at iak är redhobon at bätra the syndina a hans vägna. Sannelica vm thöm sattis ey mer plikt än et pr nr thz skulle dugha hans siäl til pinona minzilse i skärslo elde

Capitulum viij Quartus

Aff hardhe gudz kæro oc wredhelico dom mot romarom. Nota quod istud capitulum ponitur pro xx° capitulo in latinis libris sed hic ponitur pro viii° et sic procedendo per totum istum librum et ideo quia prescripta numeratio est distincta per ea capitula quod non est nisi unum capitulum et unus sensus et sic discrepat iste liber quartus

Guz son taladhe thæsse ordh sighiande. O rom thu atirgialdir mik ondt atir for mina godhgerninga. Jak ær gudh hulkin som al thing skapadhe oc opinbaradhe min ongxsta kærlek oc mins licama hardhasta dødh hulkin jak tholde siælf anhuandis for siælana helso. Nw æru thre wægha at hulkom thu jak wille gaa in til thik oc sanlica i allom tho wille thu forsmaadha mik thy at i forsta wæghenom opgangde thu storan sten oc mit hofwodh at han skulle synderbrøsta mik. J androm wæghenom satte thu hwast spiut hulket ey skulle lata mik gaa fram til thik. J thridhia wæghenom grof thu graff at jak skulle omarlica falla i hona oc quæfias. An thæsse thing som iek nw sighir skulu ey licamlica vndirstaas vtan andelica. Visselica jak tala til the romara som swa giora oc ey til mina vina hulka som ey følghia thera gerningom. Forste wæghin at hulko iek ær wan at koma til manz sins hiærta ær sannelica gudz rædhoghe. Om hulkin manin opgangde storan sten thz ær stoor haardz hiærta dyrfwe ey rædhandis domarin hulkom som ængin formaa mote staa. Than sighiande swa i sino hiærta om gudz rædhoghe kombir til mik tha skal mins hiærta dyrue synderbrosta. Annar wæghin at hulkom iek kombir ær gudhelix raadz ingiwilse hulkin optelica kombir mz predicam oc formanadhom. Visselica tha satte manin spiut mot mik i thæma wæghenom nar han synderlica mot minom budhordhom thænkiande stadhelica at bliua i sinom ondom syndom til thæs han formaa ey længir at idhma them. Thz ær sannelica thz spiut ey latir gudz nadh koma til manz sins. Thridhi wæghin ær thæs hælgha andans ingiwilse i hwars manz hiærta. Thy hulkit manin maa vndirstaa oc thænkia huru stor thing iek giordhe for hans skuld oc hulkin thing som iek tholde i mik siælfwom for hans skuld. An i thæssom wæghenom grof manin mik dupa graff sighiande swa i sino hiærta hwat mik lyster sighir han thz ær mik kærare æn hans kærlek. Oc ympnyt ær mik the thing at thænkia som mik lusta i thæsso lifwerno oc swa quæfs oc drukknar gudhelikin kærlek aff them mz ondom gerningom swa som i dupe graff. Sannelica thz giøra romara mik oc the tee thz vissælica mz ordhom oc gerningom rætnande min ordh oc mina gerninga for ænkte. Oc hwarnadhe mik oc mine modhir oc minom hælghom manom baadhe i kalke oc altara oc i klædhi oc i kirkiom oc giøra oc smælikhet i thæn stadhin thær the skulle oc thakka oc hedhra. Visselica ey hafwa the ækte kristna manna sidhwænio. Swa som the hælghir biskopa hon bwdhu thy at the hawa ey mer kærlek til mik æn dyæflane hulka hællir vilia quædhelica thola sina ysælo oc behalda sina ilzsko. An see mik oc bliua mz mik i æwerdhelico æro. Thollke æru the som ey vilia taka min licama hulkin som vighis a altarino aff brødhe. Swa som iek siælwer skipadhe hwars tekilse alra mæst hialp mot dyæfwlslicom frestilsom. O huru ilsle the æru som forsmaa oc vanþiotta som at thola hiælp magha. The æru helbregdhe thær for at the vilia ey halda sik af syndom. Thy skal iek nw koma atær ænom wægh som them ær obonoghir mz mins gudhdoms makt thz gørande

hærind som forsmaa min mandom Ok
sua som the sætia thry thing mot
mik j sinom dyrgho at iak skulle ey
ingaa til thæra Thwa skal iak vedha
thæm amot thry hulkva beskubbghet the
skulu kænna ok smaka baadhe lifuande
ok dødhe Min sten ær bradher dødhe
ok oforsedhe hulkin som thøm skal sua
synder kvosa at al the thing som the haua
til sin hughnadh skulu thøm atærbliua
ok æn samin sielin skal mødhas at
koma for min dom Mit spiut ær min
rætuisa hulkin tho skal sua lanket fora
fran mik ok stinga at the skulu aldre
smaka min godhlek som thøm ærlæste
Ok aldre see mina fæghrind som tho
skapadhe sina graff ær dupa hælwitis
myrk thær the skulu j falla lifwande the
j ewerdhelike ysælo Alle mine ænglar j hime
rike ok alle mine hælghe mæn skulu for
dæma thøm ok alle dyæfla ok alla siæla
j hælwite skulu forbanna thøm Æn tho
sighir iak thik som sua ærw skapadhe so
nw ær sæt ofwancer hwat the æru
hællir verldinas mæn ælla værldz klærka
ælla lekmæn ælla qwinnor ælla thræa barn
hulkin som komo til sua mykin aldir at
the vndirstanda at gudh haui alla synde
forbudhit ok vrædhia ok singhia sik ey
thy sielfwir forbannandis j syndomin ok
vtæklyktia gudz ælskogha ok hans vredh
dogha forsmande Tho at æn ens haui
iak nw thollin vilia som iak hafdhe nar
iak gangde a iordheno ok iak ær nw
then samme som iak var nar Iak forlæt
yfuarthøm som miskund beddis alla
hans synde ok iak oplæt thøm himarik
port ok androm yfuarthøm som mik
forsmadhe oplæt iak halwitz ætirlyk
kilse hwar tha skal ewindhelica pinas
for sina synd Aff iomfru marie lofwi

Sancta agnes taladhe Maria mo
dhir ok iomfru ok alla iomfru thæ
mat ewerdhelica callas daggrad
hulka sæn sol thins ærpus lyster Tra hwat

ey kalla iak thik daghrand for thina konungx
lica slækt ælla for rikedoma ælla hedhir
ængaledhis vtan thæ kallas rættelica
daghrand for thina ødhmiukt ok for thina
kyskhe ok for enbannelica renleks lofwan
Thæ budadhe ok framledde sanna solena
Thæ æft rætuisa manna helgho thæ æft dyaf
lana bortkasta thæ æft syndogha ma
na hughnadher Thy bidhir iak thik for th
brollopit som gudh giordhe mz thik i thæsse
studinne at thin dotter moghe staa thæms
sons hedhir ok ælskogha Thu moder sua
radhe Sighir hwru thæ menar thæsse brullopi
for hwilka skuld som thu hør Agnes sva
radhe thæ æft samnelica badhe modhir ok
iomfru ok hustru thy varo fæghersta brullop
giordh j thik j thæsse studine thy at gudz
tilføghdhis mandomeno j thik Vtan gudz
domsins ~~[illegible]~~ mz skilse ok iomfrudomb
ok modherlikhet saman føghdhos j thik som
frudomsins renlikhet oskadde Ok sua æft
thæ badhe thins skapara modhir ok dotter
dyrselica thæ fødde han j dagh vnder stud
ok tima hulkin gudhelica fødder aff gu
dhi fadher skapadhe al thing mz hom
Thæn hælghe ande var j man thik ok vtan
thik hulkin som thik giordhe fructsama
tha thu lydde gudz sandabudha ok
gudz son som j dagh føddis aff thik
var ærnidel j thik for æn hans sandebudh
kom til thik For thy mystud mz thina
dotter thy at tho ær lik fatike qwinno the
ther ænkte hafdhe j thorpeno ælla dale
nom ther hon bodhe vtan litit lifwadhe
som var hona ælla gaas tho hafdhe ho
sua mykin kærlek til thin hærra som bodhe
ofwan for a bærghano at hon vnte hom
ok gaff aff kærlek alt thæt som ho atte
lifwandes Æn hwan thæt scande suaradhe
Iak hau sælæ offrit ok fulstopa j allo
thingom ok ey vidher thorff iak thin thing
vtan thæ giffwe vanlica thy litit at thik
skuli mykit atergiffwas Hon suaradhe
hom Æn offra iak thik for thy thæssin thing

xiij

at the æru thik vidhir thorftelikin Vta for thy at thu læst mik fatika qvinno byggia mædh thit bœrgh oc pallacium oc jak hær hedhradh aff thinom thiænarom thy offra jak thik litit thulkit tho var mik thækkelikit at thu skuli profwa at jak giordhe storre thing æn jak formatte oc at jak vari ey othæk thinne nadh Thwan suaradhe mœdhga thu hedhradhe mik mz sua storom hœrlek tha skal jak optaka thik a mit bœrgh oc a mit pallacium oc gifwa thik oc thino folke ærlikin kost oc klædhe Swa ær oc thin dotter skipadh thy at hon ærlikt thik oc bute thæ ena som hon hafdhe lifwande som var værldena ælskoghe oc sina barna thy tillœt thinne milhet at forese henne Sidhan taladhe gudz modher til sins sons brudh sighiande Dotter stat stadhugh jak skal bidhia min son at han gifwe thik ærlikin kost oc oplyste thik j sit hœgha bœrgh oc pallacium Huar thusanda thusand ængla thiæna hanom thy at om alle mæn taldes huilke som vtfodde æru aff adam oc æn skulu fodhas til then ytarsta værldena ænda Æn finnas j himerike meer æn tio ængla for huarn een man ælla mænniskio Thesse værldin ær ey vta som een gryta Æn eldin vnder grytone oc ælian æru gudz ouini Vta gudz vini æru suasom bæzste kost j grytone Thy nar bordhit ær redho tha skal rote kosten presenteras hanom oc tha skal lustas j hom Æn grytan skal brytas ok tho skal eldin ey vtslokkias Huru gudz vini skulu studhe drøuas oc studhe hugnas Ca. xiiij

xiiij

Gudz modher taladhe Gudz vini skulu studom væxlas j ændelico drøuil som j værldene oc studom j ændelico hugnadh Andelikin hugnadher ær thæs hælgha anda ingiutilse Gudz mykla gerninga skodhilse oc hans tholomodhz vndran oc al thæssi fulkompnas lustelica j hiærtonom Æn andelik drøuilse æru nar orene thanka ok thrœtme ællo obuqvemelike drøua mænniskio hugh mot hanna vilia Nar hughin angxlas aff gudz vanhedhro oc sialana skadha Nar hughin nødhgas aff skællike sak drœfwias j værldzlica thinga vmsorgh Swa mægho oc studom gudz vini hugnas mz værldzlicom hugnadh Swa som aff kœnnedoms ordhom aff hœuiskolek ælla aff androm thingom j hulkom ænkte omitelikit ælla ohœuist vari Swa som thu maat vndhstonda mz dyrtedome æn næfnin huollis altidh ærlykt æntiggia tha kompnadhin sinna ællighis nammaktadhis handin Swa ær ænnugal j ændelicom thingom thy at om hughin stodhe al tidh j gudhelica thinga skodhan ændtiga vordhe han throtmade aff hœghfærdh glomande sik siælwom ælla minz skadhis hans æro krona thy hugnas gudz vini studom mz thæs hælgha anda ingiutilsom ok studom drøuas the mz gudz tillate thy at mz drøuilsom opviswas syndana rotir oc væxtnisana frukt rotas tho gudh som sær hiærtan oc them vndstaar han matta sina vina fræstilse sua at the varin tho til thrifnadh oc gagn thy at han lati vardha oc gør al thing væxtuslica j væxte vikt oc maale thy mœdha the æft kalladh j gudz anda tha haff ey vmsorgh aff thy at gudh framdraghir længe sina jættan thy at skælat ær at ængin komber til gudz vta gudh fadhir draghir han thy sua som hyrdin draghir oc lokker faarin j husit mz blomster quast oc ærlykke sidhan husit æn thot faarin lopa kring vm væggina tho skulu the ey hana vtgang thy at husit ær vmkring sat mz bœrghiom Thakit ær hœght oc dørena ær lykta for huilkit faarin tilnœmas at ata hœt oc vordha sua sœlvi oc spak at ata gras aff hirdhas hand Swa ær ænnugal giort mz thik thy at the thing som thik syntes for vara hardh oc vansamlikin at thola æru nu vordhin thik sua lœtt oc kœr at thik lyste ænkte vta sua som gudh Aff tvo gudhz thækko oc othækko

xv

Gudz son taladhe thu vndrar hui jak hœrer ey tha som thu sœr hana manga taara oc mykin graat oc gina mangh thing for min hedhir Jak suara thik til thz første Hwar thwa keldor fram lopa hande opta at the koma saman j eet / ok andra keldona vatn som ær thiokt ok oreent smittar renasto keldona vatn Swa at ængin gitir drukkit thz sidhan thz ær thiokt ok oreent vordhit Swa ær ok skriptat mz manghra mænniskio graat ok taaro thy at somlike mænniskio graat ok tara framganga aff thera ostadhelikhet ok natwrlika køghelikhet Stundom aff værldina dromilsom ok halwt ræddogha thølke taara ok graat æru orene ok illa loktande / thy at the ey fragaa aff gudz kærlek Vtan the taara æru mykit søte hwilke som fram gaa aff gudz godhgyrnga skodhilsom ok aff sinna synda aminnilsom ok aff ælskogha til gudh Thølke taara ok graat oplypta syælina mz væredhskylla til gudh ok fødha manin til æwdhelikt liff Nw ær twafald fødha køtlikin ok andelikin / køtlikin fødha fødhe manin aff ormilikhet ok til ormilikhet Mannin græter kropsins skadha tholghadhelika værldinna ærfwodhe / thølkin som sua græter ær ey thækkir taara som / thy at mz thølkom taro ok graat aflas ey æwdhelikit liff Vtan thæn maa kallas tarana thækkia som hwilkin som græter syælanna skadha hwilkin som atuaktol ær at han skuli ey reta gudh ok the modhir som thølkin som fødhe / mz lærdo ok kænnedom at sik sua hana / ær meer tallande modhir ok hom nærmer skyld for gudhi æn the som hann fødde kotlika / thy at vm tholka fødho aflas sælt liff Til amnat som ær at tha gifwer fatikom manom almoso Swara jak thik Om thu kopte thinom son kortel mz thins thiænara pæningom hwat ey vare kortelin vættelika thes som pæningana atte ændelika var swa Swa ær ok andelika

thy at hwilkin som thynge sina vndsana ælla jamcristna at han skuli hiælpa mz thera pæningo sinna vina siælom han værder mik meer til twedhe æn han blidhear Thy at ouærmislika aflat gooz som gifs til siæla vorder thz hiælp thom som thz atto for rættuislica ok ey thom som thz gifs fore Tho mædhan thæmme giordhe thik godhgyrnga skulu hom godhgyrnga atergællas andelica ok licamlica ændelica vtgiuttadhe bøne for hom til gudh thy at ænghen twor hwru mykyt gudhi thækkias ødhmiuka mana bøne Swa som jak teer thik mz æptedome ok liknilsom Om nakar offradhe nakrom konung stort sylffstykke tha sagdhin alle the som thz vm kring stodhin thz ær stort present / Om han laase konungenom ena pær mz tha gabbadhis han af flæstom Swa ær thz væt amot mær gudhi / thy at hwilkin som offra gudhi ena pæt mz for amnars siæl thz ær gudhi thækkiare æn stort sylff stykke Swa som synis j thom godha sancto gregorio hwilkin som mz sinne bøn oplypte hedhna keysarin til høghre stadh Amaadh skalt thu sighia hom thæsse ordh / For thy at thu giordhe mik godhgyrnga Bidher iek gudh allra godhgærninga lønare at han atergialler thik thz aff sinne nadh Sighh ok hom sua kæraste min Jak radher iek thik ok eet bidher jak thik jek radher thik at thu oplæt thins hiærta øghon skodhande værldina ostadhugheet ok fafængo / ok thænk hwru mykyt gudz kærlek ær kolnadher j thæmo hiærta ok hwru hardh pinan ær ok komaskolande domin rætthelikin Ok draghh sua gudz kærlek i thit hiærta skipande alla thina tima ok gyrnga ok værldz gooz ok alla thina thanka ok astundilse til gudz hedher ok antuordha thina syn modher gudz skipan ok forsyn ænkte minskandis aff gudz ælskogha for thera skuld Annatidh bidher jak thik at æra ok rækta j thinom bønom at gudh hwilkin som al thing formaa gifwi thik tholomodh oc opfylle thet hiarta mz sins vaelsignadha kaerlek

Ey skulu thz aff dieflenom som änkte annat astundar vita thz som gudhi tilhöre Cap^m xiiij^m.

Oc som taladhe hiin vaedhis thu oc omodhis thu aff at dyaefullin skal insända alla blanda nakar thing j thäs hälghe anda ordh Huat ey hördhe thu nakan tima the mänuiskio beholda sina tugho hela som hona lagdhe mällan tvaeggia leons tändir Alla huat ey sogh nakar nakon tima fotasta honagh aff hugorms stiugut angaledhis Än hiwa aer thz leon ella ormb^r utan dyaefullin leon for skäkona oc ormb^r for klokskapin Än huat aer tugan utan thäs hälghe anda hughnadher Ok huat aer at läggia tugona mällan leons tändir utan tala thäs hälgha anda ordh hulkin som synis i tugo likilse oc thom framfora for mäna thykkio oc loff Thy hulkin som talar gudz loff til at thäkkias manom han vardher andelica bitin oc skurin aff dyaeflenom Thy at än thot the ordhin aeru gudz tho framgaa the ey aff gudz kaerlekx rikom Ok tugan som aer thäs hälgha anda hughnadher bort takx aff hanom Än hulkin som änkte astundar vta gudh oc dröms mot allom syndelicom vaerildz thingom oc änkte girnas at see alla hora i licamanom vtan the thing som gudhi tilhöra Ok hulkin som haer j thäs hälghe anda inskiutilsom thollkin maa ey swikas thy at ondher ande vaghar ändan for godhom oc gaar bort for hanom oc thor ey nalkas hanom Än hwat tekna at sugha honagh aff ormsins stiugut vtan hopas hughnadh alla godha framgaa af dyaefulsins äggilsom oc radhom Hulkit angaledhis kan vardha thy at dyaefullin later hallit drupa sit thusada sinnom Än han gaffwe sigh lunne et hughnelikit ordh thz hanne var^o nyttelikit oc holpe til eunaelikit liff

For thän skuld thorft thu ey rædhas thy at gudh hulkin som byriadhe got mz thik han skal fulkomna oc framhalla thz til godhan anda Tho skalt thu vita at diaefullin aer suasom hunder slopin bandom Naer han seer thik ey vara i thäs hälgha anda ingiutilso tha löpir han til thin mz sinom frestilso oc äggilsom Än aer thz sua at thu sätter nakat hart mot hanom aff hulko has tändir antigia vaerkia ella eghna ella slighna tha skal han ginsta springa fran thik oc ey skadha thik Än huat aer thz hardha som mot dyaeflenos skal sätias vtan gudhelikin kaerlekx oc gudz budhordha fylghna Thy at än dyaefullin seer thom fullkomlica i thik tha vaerkar hanom i tändrna thz aer at has vidherfrestan oc vili vardher fafäng thy at han seer thik oc vndstaar j thik hiaerta vilia thola all genwaerdhogh thing än gaa mot gudz budhordhom

Hwi godhe drömas oc onde frexmas Cap^m xv^m

Gudz son taladhe thu vndra huij thu hördhe gudz brudh hedhrughdhan drömas oc gudz ouin vara hedhradha hulkin som thu thänkte oc trodhe skula plaghas Swa som thik var sakt j andra gudhelike syyn Jak suarar thik Gudz ordh skulu baadhe vndstandas andelica oc licamlica thy at huat aer vaerldi drömilse vtan ena handa oplyptilse oc rädhilse til kronono Än huat aer vaerldsina faghnadher oc saelikhet thom mane som nadhina vaentiar vtan ena handa medherfaerdh til drömilse thy at drömas j vaerldinne aer han ophöghilse til liffuit Ok at hava framgang i vaerldinne aer vitimisom mane han medherfaerdh til halsitis Thy til thins tholomodz styrkilsa oc lärilsa i gudz ordhom Englin sigher thik eet æptedøme Swa som een modher vare ther hafdhe twa syni Annar thera var fødder j myrkestuwa ænkte vitande ælla hørande vtan myrkit oc modhrena inplk Annar var fødder i litlo oc fatiko husi hafuande manzlikin kost hwilo ~~oc~~ sæng oc thiænist oc thiænisto quinno Then som fødder var j myrkestuwone sagdhe modhorin O son vm thu vilt vtgaa aff myrkeno tha skalt thu hawa kræselica kost blotarin sæng oc tryggan stadh Sonin hørdhe thæt oc gik vt thy at vm modhorin hafdhe lofuat hanom høghelicarin thing sua som var mykyt thæ misto fall ælla fulsbens hus ælla pallacia ælla høghia oc hæfwa hæsta ælla andra dyra hærsame han hafdhe ey trot hanne thy at han aff ængo visste vta aff myrkeno oc aff modhrena inplk Swa lofwar oc gudh stundom hetin thing ther han mz menar oc vndstaar høghelik thing æt mænniskian vm værldzlik thing skuli vinna æt thanka himerik thing Aen andro sonenom sagdhe modhorin O son hwat nyttelikhet ær thik æt dwælias j thæsso fingxlico huseno hør thy mit raadh oc thæt skal dugha thik Jak vet twa stadhi j førsta stadhenom ær ouandelik glædhe oc ofithelikin oc hedher for vtan ænda j androm ær kampa stridh hwar alle the bardha konunga som stridha oc alle the som vinnas vinna sighir Soma swenin hørande thæt oc vtgangande til stridhinna fik æt sar oc sagdhe modhorne Jak saa vndarlikin leek a bamne Somlike nidher sloghos oc nidhertrudhos Somlike nektadhos oc drapos oc tho thighdho alla oc ælle lebo oc ængin oplypte howodh ælla hand mot them som han nidher sloghe Modhorin swaradhe thænne stadhin som thu saat ær ey vtan som thorp vnder

ærona stadh thy at j thæsso thorpeno til hanom them vt vinna hulke som oquxmelike æru at ingangha j ærona stadh Ok them som han seer vara vakra ok starka til stridhinna them skal han høghelicar krona j ærone Ok thy sitia the j thæsso thorpeno som skulu prywa tho thæt kronas skulu j ærone Aen at thu saat tho som nidher sloghos naktadhos oc sloghos oc thighdho thæt ær aff thy at var klædhi æru smittadh oc oren aff vars fingxlica hws klædhom oc orenlikhet oc thy thorffua the starka stridh oc æruodhe at the maghin thæs renlica vinsas Pilten swaradhe thæt ær hart oc thunkt at nidher trudhas oc thighia thy thykke mik bætra vara at gaa til mit fatika hus Modhorin swaradhe Vm thu bliwr i varo fatika huse tha skulu madhka oc orma vpwaxa aff varo myrke oc orma thræk aff hulkra hørsl thin hørss skal styggias oc vædhias oc aff thera biti oc stiongom al thin makt skal kolna oc forgaa oc hæller Aen thu ville thæt lidha ælla thu mz ængha hald ville thu ey hawa varit fødder Soma swenin hørande thæt oc astudande litalikit got hulkit modhorin tho mente oc vndstodh thæt andelica vardh han thæs diærfwar til stridhinna oc vpwæktis daglica at forthiæna kronona Swa gør ok gudh thy at han lofwar oc jattar stundom oc gifwer licalik thing Stundom jatter han køtlikin thing j hulko han vndstar oc menar andelik thing at hughin skuli vpwækkias til gudz ælskogha aff tho gafwo som han haw tekit oc ødhmiukas vm andelik vndstandilse oc at han skuli ey trøsta a sik ælla dyrfwas aff sik Swa giordhe gudh wacks mogha thy at han j ætte oc gaff tho først værldzlik thing oc giordhe mz tho jarteky at the skullin lawas vm thøluk thing til at vndstaa osynlik ok andelik thing Ok sidhan meer gudz vidherkomma var giordh i thera vndstandilse taladhe gudh mz ypperstomen myrk ordh

ok hardh ok

af hardh oc vansamlik at vndsta mykla blandande nadh hughnelik ordh oc glædhis ful Swasom thay loffwadhe folke no atir koma til thera fædhrine land oc audhelikum fridh oc at vpbyggia alt thz nidhirfallit var Nw æn thott thz kotlika folkit vndstodh oc wille hava alla thæsse loffwanena oc iættena varzlica thy forskipadhe gudh oc forutsa at somlika aff thom skullo fulkomnas varzlica oc somlica andelica Æn nw mat thu spøria hui gudh hulkom alla tima oc stunde gøri kunnogha forsaghdhe ey al thing skælelica til vissa tima ælla hui saghdhe gudh annat oc mente annat Jak suarar thik Israels folk var kotlikit oc astundadhe ensam værldzlik oc kotlik thing oc formatto ey at vndsta ælla begripa osynlik thing Vtan vm synlik thing oc likilse thy thækktis gudhi at læra sit folk mz mangom mattom oc the som trodho gudz iartekn skullo thæs hæghelicare kronas for trona at thesom framgingo i godho skullin vardha thæs hætare til got oc the som lati varo skullo thæs hætelica optænnas til gudh Oc syndoghe thæs hællir aflata at syndi oc drøfdhe thæs tholomodhoghare at thola syna ysæld Oc the som æruodhadho thæs lystelicare at sta oc framhaldi oc the som bidadho thæs høghelicare at kronas for myrka iattan thy at vm gudh hafdhe iættat kotlikis folke ensam andelik thing tha hafdho the sionat i himerik ælskogha Æn vm gudh hafdhe iættat ensamin kotlik thing hwat atskilnadh hafdhe varit mællan diurin oc mannin Vtan mildhir oc snællir gudh thæt til at mannin suasom var dødhelikin skulle vitirlica styra sin licama gaff han thom licalik thing oc thæt til at tha skuli astunda himerike tedhe gudh thom ompna godhgiærninga oc iartekne oc at tha skulle rædhas at synda tedhe gudh thom sina rædhelica doma oc inbyrdilse oc fræstilse vm onda ængla Oc thæt til at iættana liusare oc snillina huare skulle æmuxl bidhias oc astundas blandadhis myrk thing oc iæffwogh mz hughnelicom Swa kungor æmuxl gudh i dagh andelica doma vm licamlik likilse Oc talande vm varzlikin hedhir at ensampnom gudhi tiffwis alt mæst skap thy at hwat ær værldma hedhir vtan vædhir oc ærvodhe oc gudelix hughnadz minzskilse Æn hwat ær drøfilse vtan dyghdhanna redhoboilse thy at lona vitisom mane værldin hedhir hwat ær thæt vtan at hindra oc fortaka andelikit gagn Æn at iak iætta værldma drøfilse hwat ær thæt vtan stors siukdoms lækedoms gaffwa Dott thy maghu gudz ordh mangfallelica vndstandas oc tho ær ængin vmskyptelikhet i gudhi mærkiande for thy Vtan hans snille ær vndrande oc værdhas skolande thy at suasom iak saghdhe mang thing licamlica mz prophetom hulkin fulkomnadhos licalica Jak saghdhe oc æmuxl mang thing licalica hulki andelica fulkomnadhos Swa for iak oc nw oc var thæsse thing hændha tha skal kungøra thik thera sak Capitulum xvj

Maria gudz modhir taladhe Thæn hærbærghadhin i thænna mætha hans tunga ær stortalugh hans liune obonoghlit oc hans sidhi værzlike oc løslatughe Hon suaradhe thy at han trodhis vara godhir oc at iak skulle ey skændas vm iak forsmadhe oc vndhir saghdhe kændan man Tho vm iak hafdhe vist at thz mistækkis gudhi ey hafdhe iak hællir takit han i mit hus Æn hugorm Gudz modhir suaradhe thænna thin vin gømde iak oc athiolt hans tungo oc hiærta at han skulle ey væra idhir til drøfilsa Thyslica dyghfullin ær klostir oc ledde til idhir vmgh vndir vlla fart at tha skulle faa tilfælle at mødha idhir oc skualdra mz idhir.

thom suaradhe os synis at tha ær gudhe
likin oc angrar oc vil bætra sina synde
oc at han sokte hælgha mæn ok sighir
sik vilia halla aff syndom Andin modhir
suaradhe thwar mast gaas ær mz fæ-
dhrom Sigh mik hwat thæller kotit plæ-
ghir ætas alla fædhrana hwat ey æru
fædhrana Samula i maghano æn ko-
tit mættir oc styrkir Swa ær oc ande-
lica the hælgho kirkio skipilse oc stad-
ge ær sua som gaas i hulke xpi licame
ær suasom færskasta kot oc kirkionna
hælghilse æru suasom gaasena inælue
Tungane tekna hælghra mana tunga
Hiærtit teknar hælghra mana kærlek
oc tholomodh Æn fædhrana tekna
aflat hulkit hælghe mæn hafua ok
forskylladho Thy hwar than som fangir
til aflat om the ær at tha skuli lo-
sas aff sino forra syndom oc tho at
tha skuli atirblifua i sine lastelike sidh-
uænio tha han hafuna fædhra aff
hulko hiærtin mættis ey oc styrkis ey
vta at enast om the ætas tha gora
the oc thæklia til opkastilse Æn the so
koma til aflat mz tho hugh at the vilia
thær æpter fly syndina oc atirgiua orætt
tælita aflat gooz oc fult gora tho
som the hafua orættelika skadha giort
ok æfla ey en skærff mz fule oc orætt
wise æfling ok at the villin ey liua
en dagh vta æpter gudz vilia oc at
the antwordhin gudhi sin vilia i gen-
ugerdho oc sælikhet ok at the skuli
fly værldina hedher oc hæmna vmskap
tholka skulu faa synda forlatilse ok
æru like gudz anglom i gudz asyn Æn
the so glædz aff forra synda aflosn
oc han tho ey vilia at forlata sina for-
ro fafængo alla sins hugx alla skipadh-
giwilse Vta vil behalla orættuislika
aflat gooz oc ælska værldina i sik oc
sinom ænom blyghis aff ødhmiukt oc
ey fly kranga sidhuænior Æn athalla

sit kot aff oæflodhis oc oloflico thingo
thom dugha fædhrana som ær aflatit
til opkastilsa thy ær til at faa idhrugtha
oc skriptamaal mz hulko syndin vtkastas
ok nadhin aflas ok han flyghir suasom
mz nakwom fædhrom aff diæfulsins hand
i gudz skot om han vil tho sialuir tilgora
mz godho vilia at han maghi thz faa Tho
suaradhe O miskunna modhir bidh for
thom at han maghe finna nadh i thins
sons asyn Thon sagdhe than hælghe ande
sokir han vtan nakat hugho fore thz hiærta
suasom sten hal forbiudhande at gudz
nadh skuli ey ingaa Visselica gudh ær
suasom hona alla fughil liggiande ofwir sin
ægh oc gørande tho heet aff hulkom
kwande vngha vardha Æn at ægghin hulki
som æru vndir honone taka hæma hita
oc ey annor vmkring liggiande ok ey
brytir modhorin ægghia skalina thz vnghe
i æflas vtan sialuer koklingin vndhirfresta
at bryta skalena mz sino nafwi oc mo-
dhorin seande thz vredhir vngans heeta
stadh hwar han maghe sta oc blifua Swa
sokir gudh alla mz sine nadh Æn tho
som sua thænkia mz sik vi vilio halla
aff syndina oc vi viliom vndhirfresta til
fulkomplikhet sua mykyt vi formoghom
tho sokir than hælghe ande idhkeli-
ca at the formaghin fulkomna got
thæss fulkomplica Æn tho som antuordha
gudhi allan sin vilia ey viliande ægha
minsta thing mot gudz æskogha Than fol-
ghia thom mænniskiom som tee sik fulkom-
na vara i godho oc sta æpter ødhmiuka
mana radhe skællica strædhande mot
sins kotz rørilsom tho læggir gudh vnd-
sik sua som hona sina vnga gørande tho
sit kok sot oc hughnadhe tho i thera vadha
Æn the som folghia sino eghno vilia oc
losta thænkiande litla godhgiminga so
the gora vara værdhogha stor lon
nar gudhi ok vndhirfresta ey at fragha
til mera fulkomilse vtan sta i the thing-
go som hughin lusta orsakande sin krak-
dom mz andra mana æptedøme ok
skærande sina laste mz andra mana krang-

likhet thölke vardha ey gudz kyklinga. thy at the hava ey vilia at bryta sin vilia fafængo. vtan vm the formattin vilin the hallæ længe liua at the mattin længer blifua j syndine. Ey giordhe sua than godhe zatheus oc ey magdalena. Vtan for thy at the hafdho syndat mot gudhi j allo limom thy gafuo the them alla sina limi til bætring for syndinar oc for thy at the opfors ædhghelika oc syndelika til værldena hedhir nidhirforo the ödhmiukelica j hæmna sinæ likhet thy at vanskapt ær nabrom badhe sinder alsba gudh oc værldena. Vtan han ær suasom thz diur soghon hals fore oc bak oc thölkin ær huru mykyt han ær atuaktol tho skal han dövas. En the som thölke æru som zatheus oc magdalena vtualdo tryggiasta dæhin

Sancta Agnes taladhe saat thu fruma j hogtidhfædh thz cap[itulum] leta j konunga boke aff varfrv loffwi ok sto johe & c

O Sota maria sagdhe sancta birgitta valsignadh vari thu mz alledhe like valsignan thy at thu vast jomfru fore barnbyrdh jomfrv æpte barnbyrdh oc jomfru vtan jaff tha thin fostenna. Jafnadhe vari thu valsignadh thy at thu æst modhir oc jomfrv thu ensamin gudhi aldra kæræst aldra renast ofwir alla ængla ensamin fullast mz trone mz apostlomen ensamin aldra beskast j hiertans sorgh aldra klarast j ærvalle ofwir halgha kæmesædhir hoghtelicast j renlek oc bindogha ofwir alla jomfrvr thy valsignan thik al thing ofwantil j himprikeno oc nidhra til a jordhinne. For thy at vm thik vardh skapin man vm thik sinder ræktin sinan nadho Ghyndoghe synda forlatilse dödhir liff oc vtlagdhe man ælla biltogha komber atir til sit ærflik fadherne land. Jomfrun suaradhe Ecce hwat ær at petro suaradhis nar han bar vitne minom son at han var gudz son. Jak æst thu pætar thy at kot oc blodh opinbaradhe thik ey thz. Swa sighir jak nu at thin kotlica siæl bemste thik ey ælla opinbaradhe thætta helso

ska han som var vta ophoff oc ær vta anda ban thy thu stodhogh tha skal jak vara thik mistbudhan. Johannes baptista skal vara thik sol som han jatte thik. Petrus skal vara thik milou. Paulus stark so kæmpe tha skal johannes sighia thik. O domsit j minno kunge. Petrus skal sighia. O domlat vp thin mun oc jak skal onnta thik mz sotmans kost. En paulus skal fora thik j kærlekfins vaby oc jak som modhir ær skal presentera thik minom son. Tho dommat thu thz amuxl vndfta andelica. Thy at j thöhe som tekna gudz nadh mækis han lydhna. Thyscelica sta johannes var sot fadhir oc modhir for vndarlica nadh Ebotir manom for enkanelica psicany Botir gudhi for himeskis halaghet oc lydhno. Dannelica han lydde j vngdomeno han lydde j sexlom thingo oc j gemidhoghetto. Han lydde oc stodh ödhmiukelica var han hafdhe maat hedhras han lydde oc j dödhino thy sighir lydhnan sit j kingen thz ær at far op til ödhmiuk thing oc thu skalt hava hoghelik thing. Forlat bæsk thing oc thu skalt faa söt thing. Forlat thin eghin vilia vm thu vilt vara litin fför smaa jordzlik thing vm thu vilt vara himeriskelikin alla halagh fforsma ofwir flödhelik thing vm thu skalt hava öfvit fulstopa andelica. J petro merkis halagh tro the halgho kirkio tro thy at sua som petrus bleff stadhugher alt til andalyktina. Swa skal oc the halgho kirkio tro stadhugh bliua for vta anda thy. Petrus som ær the halgha tro sighir lat vp munnin oc thu skalt haua bazsta kost thz ær lat vp j thina siæl vndfstandilse ok skalt finna j the halgho kirkio sötastan kost thz ær gudz licame a altarino oc mz lagum oc gablo oc halgho kæmefædhra vt thy dhilse j skriptinne thra tholomodh som dödh tholdo for gudz ærv. Paulinus maria ödhmiukt jomfru renlikhet oc aldra dygdha grundual. Leta thy the halgo tro j sit pæt kirkio oc halt hona j hin ne oc fulkomna i godhgerningom Ok paulo marcus oc forstandz tholomodh thy at han var hetir oc bramadhe mot them som stodho mot twone gladhir i drøwilsom langhughadhir oc stadhughir i helagho hopi Tholoughir i slikdom var kudramber mz sorghfadom ødhmiuko i dyghdhogho villir at harbarghia fatika mysskundsamber til syndogha alzra manna mastol oc barmefadhir stadhelica bliuande alt til dødhin i gudz kærlek Thy skal paulus som teknar tholomodh vækna thik mz dyghdhana vabno thy at sant tholomodh gruudat oc styrkt mz hopi tholomodh oc [illegible] ok has halghra manna optande gudz kærlek i hiærtano oc opnaklik hughin til at gøra starklica Ok gør manin ødhmiuka/ millan miskundsaman oc heta til andelik thing oc himerik thing at vaktogha um sik sialuan oc stadhelica bliuande i godhom thingom som han haw byriat Thy hwarin than man som lydhna opfostra i ødhmiukhma kux oc tron mgatte mz søtelikhetz kost Ok tholomodhit klæthe oc vækne mz dyghdhana vabno han ledhe iak miskunna modhir til min son hulkin som ha skal krona mz fotmans krono thy at i hom var orthakelikin styrk oc ovekna[illegible]de snille ok esighelikin dygdh oc undarlik kærlek Ok thy skal ængin gripa ha alla bortfør aff has handom Tho dotter myn thot iak talar til thin tho mener iak oc undstar bi thik alla them som folghia the helgho tro mz kærlex gerningom Thy at sua som i eno ma wæl undirstodz alt wæsle folk Sua mener iak oc undstar alla sanna oc godha cristna man um thik

Huru hopi brudh lofwir gudz modhir maria ok bidhir til hanna Cap^m xviij.

Osta oc søta maria my fæghrind klarasta fæghrind kom mik til hiælp at min vanskaplikhet skuli rensas oc min kærlek uptændas thy at thin fæghrind giwir thry thing hon giwir først ænnenno oc hughleno at gudz ordh søte-

lica anganden Annatidh at the hørins oc gømins lustelica Thridhiatidh at the hetelica sotgiutins oc framførins til samastins kænnedom Thin fæghrind gifwer ænnugxl hiærtano thry thing ho borttaker først fætina hardhasto byrdhe um thin kærlek oc ødhmiukt skodhas Annatidh gifwer ho øghone graat oc tarwa Um thin fatikdomber oc tholomodh atuaktas Thridhiatidh giu ho hiærtano quæfsta søtelikhetz bræxndagha Um thins millhetz ænne skodhas oc thænkis renlica Ganelica o søtasta siolw thær ast dyrasta fæghrind astudelicasta fæghrind thy at thær ast giwin sinkom til hiælp/ drøfdhom til hugnadh oc allom til daghelingarsto Thy alle the som thik hørdho vara fødhande oc the som vita thik oc vara fødda matto utropa sighiande kom klarasta fæghrind oc lys var myrk kom dyrasta fæghrind oc før bort var obrygdhilse kom søtasta fæghrind oc blidhka oc minzska vara beskhkhet kom vællogasta fæghrind oc løs vaar fængilse kom hæmskasta fæghrind oc afskrapa vara fulsko oc orenlikhet Thy vari tholik oc sua stor fæghrind vælsignadh oc hedhrlikin hulka som alle patriarcha astudadho at see aff hulke alle prophetha sugo oc spadho Aff hulke som alle utvalde oc godhe man gladdis Gudz modhir swaradhe Vælsignadhir vari gudh min fæghrind hulkin thik gaff oc styrdhe thik til at tala tholik ordh thy sighir iak at ælsta oc ælsdhelik fæghrind oc fæghruste hulkin som giordhe oc skapadhe mik skal styrkia thik/ the ælsta oc nya fæghrindin al thing opnyande hulki som var i mik oc gik fram aff mik skal læra thik undarlik thing Astudelicasta fæghrind lustande al thing oc gladhgoranda skal optænda thina sial mz sinom kærlek trøst thy a gudh thy at var thinne vilis fæghrind synis tha skal al iordhzlik fæghrind skændas oc vænnas suaso thræk

thy æpter sagdhe gudz son til sina modhir
O välsignadha modhir thw äst lik gulz
midh thulkin som redhe godha thing / alle
the gladhias som thingena älla wärkit se
oc offra tha äntigia dyra stena älla gul
at thz wärkit oc thingin skuli vaskelica ful
kompnas Swa oc min älskelica modhir giui
thw allom hialp tho som vidhir fresta at
opsta til gudh Oc ängin latar thw hutlosa
älla tomany aff thinom thughnadh thy mat
thw wäl kallas gudz thiaunta blodh / thy at
suasom alle licamans limi liuande göras
oc styrkias aff blodhens krafft Swa lifuande gö
ras alle vm thik aff syndomin mz dygdhe
liko thingom at vara skällikt at halla / xix,

Agnes taladhe O dottir stat stadhug
oc gak ey til ryggia thy at orimber
ligha for thinom thälom oc gak ey ofmy
kit fram thy at thuas främdz wedher stadr
mote thik Aff thulkom thw skalt sargas
oc stingas vm thw ofmykyt fram gar Ey
huat är at til ryggia ganga ätan ängra
i frestilsom at hawa vppa sik takit haardh
thing oc helsam oc vilia atergaa til forre
sidhuänio lustas mz thughthens i ordhom
thanks / Tholik thing myrkia al godh thig
kom the thäkkias thughthens oc atirdragha
han sinam oc sinam aff allo godho Ey skalt
thw oc ofmykyt franga thz är at thwinga
thik ofwir thina makt älla folghia androm
i godhom thingom ofwir thina natur oc krapt
Thy at gudh skapadhe aff äuärdhelico at
himerike skulle opleras syndoghom mänis
kiom mz barwlex oc ödhmiukatz thingom
Swa at skällik matta skuli gömas i allo
thingom Thw är dyrfollin adamz sun oc
raadhir oc äggiar fulkomna män at fasta
ofwir sina makt i atta owan oc mz thing
oc oskälikin vilia folghia fulcomin thing
sinne esthne makt oc krankdom oskodha
dhom at styrkin wanskie oc mänistkia iög
ne thz tho haui illa byriat mar for mana
blyghdh än for gudz skuld Älla at ho kra
kis oc vanskas vasklica for oskälikhet
oc sinkdom / mäl oc wäkth thy thik skalua

i thik skalue äpter thinom styrk älla van
makt Thy at andre ärw starkar aff natur
oc skipilsom andre vanmaktoghare oc som
like hetare i gudz nadh somlike vaskare
aff godhe sidhuänio Thy styr thit liwne
äptir thera radhe som gudh rädhas at
ormen skuli ey bita thik kom thu ey gialica
skodha thik älligthis oc at ätirfuldz sux
rödz vädir Thz är at dyäfwlsins ätir
fullasto äggilse skulu hafta thim thugh at
thw vili äntiggia synas thz thw ey äst älle
at thw astundar at vara thz som är ofwir
thina makt oc krapte Thy at somlike ärw
thulke som tro at faa himerike mz sinne
forskyllan thulkom gudh swar aff dyäful
sins frestilsom aff sinne lönlike skipan So
like ärw thulke som mz sinom ~~godh~~ thingo
värta at gudhi göra fult for sina synd
thulkra vilia alstingx är fordömelik thy
at vm ängel nakr mänistkia draape fry
licama thudradha sinom thon formatte
ey at suara gudhi eet for thusanda thy
at gudh giuir maktena oc viliam Han
gifwer timana oc helbregdhelikhet / Ha
gifwer godh astundilse Han giur rikedoma
oc äro han dyra oc gör lifuande Ha opho
ghe oc nidhir thrykke Oc al thing äru
has hand oc thy är hom ensampnom alle
hedhir giuande / oc ängin mana forskulla
rekuas for hom nakat Än at thw vndr
aff the folcke som kom til aflat oc var
dh smittadh oc valdförd Jak suara
thik at somlika qvinnor äru thulka som
hawa atirhald oc tho älska the ey atir
hallit thulka som hawa stora skörlinadz
lusta oc tho ey maktogh frestilse thulka
som gärna tokin hedhirlik giptomal
kom the budhinne tho Ota for thy at tho
bindhas ey höght thing thy forsma the
litin thing oc sua opwirdher thom högh
färdh oc dyrfthe aff thera atirhalle
Ok for thy hender tho studom at falla / af
gudz tillate oc thol / swa som thw vm hör
dhe Än vm nakr hafdhe tholka äkt
at han ville ey enteina smittas for alla
väruldina vm hanne thz budhis ömoghe
likit var at tholkin leddis til flel
thing älla smittilse tho vm gudh lete

tholka falla aff sina lønlico rætuiso dordhe thz thænne meer til kono æn til synd mædhan thz var mot hænna vilia thy skalt thu vita at gudh ær sua som een gulbin som aff høghdhinne skodhar huat som nidhre ær. Vm tha seer nakat opfara aff jordhinne ginstan nidherkastar tha thz sua som mz stafslyongo. Vm han seer nakat ærlikit sik genugirdhoot han ginomsla thz suasom mz stral. Vm nakat vnlikit dryppir ofwan til a han thz vtspydher tha starklica aff sik mz kingome sua som gaas. Sva gør oc gudh vm tha see manana hiærta aff køtzsins krankdom alla dyæful sins frestilsom opræte sik mot andans vilia mot gudhi ginstan gør tha thz til ænkte mz thy at han skiutir j dhrugga j manz sins hiærta oc lætr manin ætboma til gudh oc til sik siæluan. Vm køtlix lusta alla vikedoma giris ethir gaar in j manz sins hiærta ginstan ginomslaa gudh hughin mz sins kærleks stral at manin skuli ey bliua j syndinne oc skilias fran gudhi. Æn vm høghfærdhinna orenlikhet alla skørlinnadz thrældhir sinnær hughin ginstan nidherkastar tha thz sva som gaas vm trona ær thuyrsins stadhe likhet at hughin skuli ey hærdhas j syndome / alla at siælin tilføghdh gudhi skuli fordomelica snittas. O dotter skodha thy gudz rætuiso oc miskund j allo thino atundilsom oc thingom oc ælska altidh thina andalykt

Aff gudz høghelikhet oc at hetelica prædica gudz ordh

xxij

Xpi brudh sighir. Signadher vari thu min gudh hulkin som ær threfaller oc een threfaller j psonis en j natura. thu ært sialver godhleken oc sialf snillin thu ært sialff fasthemdin oc sialft valdit thu ært sialff rætuisan oc sanidin vm hulka al thing lifua oc opphallas thu ært sancelica likt thy blomstre som ankanelica vaxir a hedhne aff hulko alle the som thy blomsterno nalkas faa søtma j smakeno luktene j

hiærnanom kosta j synne styrk j androm sinom. Sva alla the som thik nalkas vordha thæs fæghre forlatande syndena vardha thæs smællare folghiande thino vilia oc ey køtzsins vardha rætuisare ælskande oc folghiande siælinna nyttelikhet j gudz hedhir. Thy o millaste gudh gif mik thz at ælska som thik lusta oc thækkis oc manelica sta mot frestilsom fforsma al værldz thing oc thik jdhkelica behalla j mino sinne. Gudz modhir suaradhe thæsse helgona forskylladhe thik aff gudhi sct ieronimus hulkin som bortgik aff falske snille oc fan sanna snille hulkin som forsmadhe oc vidhersagdhe værzlikin hedhir oc aflagdhe siæluan gudh. Sal ær tholkin ieronimus oc sæle æru the som folghia hans kænnedo oc liwne han var ænkis giordhir ælska godhra mana spegel oc sannindina ok renlekssins kænnefadher. Sva sigh dott huat ær thz som thik modhe oc drøue j thinom hugh. hon sagdhe thankelop mik mot sighiande. Vm thu ært godh læt thik noghia at thino godhlek huat vardha thik at doma alla læra andra hulkit ey tilhore thina skipan alla stadgha aff tho thankano rædhdis hughin sua at han glømde sik siæluo oc kolna alle j gudz kærlek. Gudz modhir suaradhe thæsse thankin æru draghir maga fra gudhi thy at dyæfullin hindrar godha mæn at the skulin ey prædica for ondom at onde mattin faa ydhrughia oc vordha bætre / Tha hindra tho oc jæmuæl at the prædikan ey ælla talin for godho at godhe ey vanlica oplyptins til høghre stadh thy at godhe hava opta godhra mana kænnedom oc oplyptas til høghre nadh oc forskullan oc stadhgha. Sva hafdhe thz hedhningin som læs ysaye spadom komit til mindre hælutr j sino. Æn philippus aplus ko til hans oc kænde hanom genstigh til himerik oc oplypte han til sælan stadh. Sva sandis oc petrus til cornelium vm cornelius hafdhe for varit dødhir vissulica

han hafdhe komit til nakra nadha for-
sma tro Than petrus kom oc ledde tha til
liffsins port Swa kom oc paulus til dio-
nisium oc ledde han til sæl atirløsn thy
skulu gudz vinir ey lættas j gudz thiænist
Than thruodha at ondher man vardher bætir
oc godher man kommi til fullkomilsa thy at
hulkin som han vilia til at hwirska j aldra
mana øvon at ihesus søpius vare samelika
gudz son oc giordhe thz til sua mykyt
som han formatte til aldra mana vmugx
dilsa hwat thæller faa alla ænge vmugx-
dinis ey thy sidhir fingh han sua stor løn
sua som thyt alle vmugændis til gudh Sua
som jak sighir thik mz liknilsom oc æptedø-
me Vm thre lekthe svena grofkom thar
dhafta bigrepth æpt sins hwa budhi oc en
nar thva fune got oc vtvalt gul oc an
nar thva fune ænkte thæsse badhe vor-
dho vardhe jamn løn for sin vilia oc
thruodhe Swa som paulus hulkin som vm-
ughændhe maga til gudh oc andre apostoli
vmugændho forre tho hafdho the alle ey
vilia Than gudz skipan var lønlikin thy
ær ey aflatande æn thot faa meniskior
ælla ænga taka gudz ordh thy at suaso
thornin gome rosina oc ærin bær Ok
framføre sin thra Swa dyærfuli syn-
dinna thøm dughir vtualdom [illegible] ana
nom sua som rosen vm dromulst a styn-
gia at the skulu ey sanytlica syndir
løsas vm hiartans divne Ok framle-
dha thøm sua som æsna til gudz hugh
nadh oc mer atirløn Aff grymo dom
mot thøm som raske æru til at synda

Gudz son taladhe vm jak matte dro-
uas tha matte jak nw vardh-
skyllelica sighia Mik angrar at jak haui
skapat mannin thy at mannin ær nw sua
som thz diur som sialfviliandis løpir
i matin thy at æ huru mykyt oppa hanum
ropas ey thæs sidhir folghe han sins vilia
lusta oc ey ær dyærfullin nw alstingx
skyllande at han dragher mannin mz vald
Vta sialff menniskian forekombir nw thæs
ondsko Swa som the løpande hunda hul-

ke som forst ledhas ælla føras j koplom.
ælla simom oc sidhan the vordha vani at
gripa diurin oc æta koma the raskare til
bradhskunda æn jagharin Swa mannin tilvanadh
til syndina oc kopladher j hæmne ær nw
raskare til at synda æn dyærfullin ær til
at frestha Ok ey ær thz vndir thy at longo
ær at værldina howodh som ær pafwans
fadher blidhkadhe gudh mz liwærnesins
hælaghet oc sins godho æptedøme Swa
som hælghe pafwa giordho forra Ok thy
æru andre lemine vordhne vanmaktoge
oc thwinnande Ok ey aktas nw ælla
skodhas hwi gudh som ær naturlica rik
var thz til vndhir thorftoghir oc fatikir
at han ville lære Ok kænna at forgang-
lik thing skullo omisvirdhas oc forsmas
oc himerike ælskas Than mannin som ær natur-
lica fatikir ær rikir vordhin aff falsom rike-
domom thz astunda alle at folghia oc ælska
Ok faa finnas andre hulke som thz ey gøra
thy skal dravarin koma vtgangande aff thøm
vallogasta oc høxstir aff thøm smal-
sta hulkin thz ey letar ælla aktar jordh-
ægho ælla licamlica fæghirind oc vandar
ey vm starka mana styrk oc vardhis ey
høfdhinga hørslo oc akt ey nakra me-
niskio værdhelikhet hulkin som skal faa
meniskionar kot oc mædhir slaa andana-
gus oc antwordha madhkome licama
oc sialana thøm som the thiænto Swodh-
in thy mine vini til hulka jak sænde
thik manelica oc vasklica thy at thz
som jak sighir skal ey vardha j ytarsta
daghome sua som jak saghdhe for vta
i thæssom daghomen Ok mange nw lifua
de skulu see thz mz sinom øghom at ful-
kopnas skuli thz skrivat ær Vardhe thra
hustrur ænkior Ok thra sini fadhirløse
oc alt thz mænnene astunda skal bort
takas tho alt vm ene hulke som til
mik koma mz ødhmiukt tho tak jak
miskundsamlica til mik Ok hulke som
fullkomna rætuisona frukt mz giærningom
thøm skal jak giua mik sialuan thy
at rætuist ær at husit skuli rensas.

hulkit konungin skuli nytaa ok glasit renlica thwas at dryckin skuli klar synas / Formit starklica thryskias at thz skuli skilias fran agnæno ok agnine ok thz som innelyckis i formone skuli starklica thryckias ok pressas til thæs thz sa formona likmilse Tho alt vin ens sua som saamarin komber æpter vintrin Swa skal jak giua tho hughnat æpter drøuilse tho som girnas at vara ødhmiuke ok meer akta himerike æn iordzlik thing Tho suasom manin fødhis ey ok døør i tho sama timano Swa skulu ok all thæsse thing fulcomnas i finom tima Thet skalt æmugxl vita at jak vil gøra mz somlico æpter almænnelico ordhskikadhe som ær slan a halsin ok læt løpan ok drøuilsin nødhgha at synda Mz somlico skal jak gøra suasom skriuas læt vp thin mæn ok jak skal fylla thæn til The thridhio skal jak siggia andelica hughnadhe tho konung fakunoghe ok enfalde ok jak skal giua idher mun ok snille sua at høghfærdhoghe ok mangtalughe skulu ey formogha motestridha Swa giordhe jak i thæssom dagheno jak oplypte enfalla mz minne snille ok the staa mote lærdhom manom Jak bortkastadhe stortalugha ok vallugha ok the bortthingto biradhelica Ey ær thz vndir thy at jak bødh snællom manom at the skullin skæra aff ormana tughor sua som thet høvrdhe ok villo ey Ok ey modhori hulkin som var almoghas kune ville vtskækkia munana at tho skulle vtskækkia siuma clo som var tændir i sonana hiærta Swa som jak manadhe / thy ophiog jak thom ok jak skar aff thera tugo i thera sælikhetz tima

Capitulum xxxvij

Iohes euangelista saghdhe til gudz modher Hør thu jomfru ok modher ens sons ok ey flere sona modher enga gudz sons alzra mana skapar ok atirløsare Hør sua som thu ok vi høre huru mykit thænne ær gabbadher ok sinkin aff dyæflenom huru mykyt han drøuodhe at han skuli faa thz som hom ær omøghelikit at fa

huru mykit ok huru stora thingh tha ær værdher aff lyghinna anda Ok huru mykyt han fiærkar sik fran gudhi i faars likmilse ok leons hiærta Jak predicadhe i værldine at thre æru hulke som bæra vitne i himerike ok iordhrike fadher ok son ok thæn halghe ande Æn thæssom bær ondir ande vitne at han ær allir hans hulkin thet fadhorin styrke ey mz sino valde Sonin sokk ey mz sinne snille Ok thæn halghe ande ey optændar mz sinom kærlek Ok thz ær ey vndir thy at han astundar vald mot gudz fadhors valde Han vil vara snillir mot gudz sons snille Han hau optændilse ok tho annorledh æn thæn halghe ande optænder Thy bidh thin son at han skuli borttakas skot at ey fortapins flere sælla ok at han vaskelica ødhmiukir vardhe for sina villo Gudz modher suaradhe Hør thu jomfrv thu som tho vast manzlik ok ey ænkons persona Thu æst thæn som gudhi thækktis at kalla aff værldinne mz lættasta dødh næst mik Jak var suasom somnadh i siælinna ok licamans atskilnadh ok jak vaknadhe i gudhelike glædhi Ok ey var thz vndir Visselica jak sørghdhe beskelicar æn andre i mins sons dødh ok thy thækktis gudhi at kalla mik aff værldinne mz lættastom dødh Ok thu vakkadhe mik næst aff allom appostlome Ok thu sot vonte stora mins sons ælskelikhetz tekin meer æn andre Ok bestar var thic mins sons gima æn andro hulka thu saat granlicar æn andre Ok for thy at thu lifdhe længer æn andre thine brødher thy næst thu sua som martir i aldra thera dødh thy thækktis gudhi at kalla thik aff værldinne mz lættasta dødh æpter mik Thy jomfrvn var jomfrune andvordadh thy skal thz vardha som thu badhis ok skal ey sænkas Tho vil jak tee mine dottor huru thænne ær skipadher aff hulkom thu vi nu vm talom Visselica han ær sua som myntare sven som tekna dyæfullin hulkin so sama blæse ok slaar sit mynt thz ær thæn hom thiænar mz sinom æggilsom ok fræstilsom til thæs han fulkomnar myntit æpter sino vilia Ok nar han gitir vrængt ok brutit

·manzsins vilia oc bøghit til kotzsins lusta oc wærldinna älskogha. Ginsta mæthrykka han oc stæmpla j mansins siona sina skipt oc tekn ælla mot. Thy at tha synis spynnyt a vatno teknomen huem tha ælska aff allo hiærta. Än nar tha fulkomnar sins hugx astundan mz thingom oc vil økflvia sik meer j wærldinne. Än thans stadhgha tilbør oc ville giua meer of giordhe än han formatte tha prøfuas dyæfulsins mynt vara fulkomnat. Thoo skalt thu vita at ännat ær gudz mynt oc ännat ær dyæfulsins mynt. Gudz mynt ær forgylt oc skinade bøghelikit oc ært. Ewa huar the siæl som hauer gudz tekn oc bilæte instæmplat j sik i gudhelico kærlek ær bøghelikin mz tholomodh dyr i godha gierninga adhnan. Thy samablær sik godh siæl mz gudz dygdh oc prøuas mz mangom frestalsom vm hulkin siælin skodhande sit ophof oc vanskelikhet oc gudz mildhet oc tholomodh nær sik. Oc vardher sua myklo dyrar nær gudhi oc for gudhi ær tho sua myklo dyrar huru myklo ødhmiukare oc tholughar thon finz. Oc atualktoghar om sik siælua. Än dyæfulsins mynt ær aff kopar oc aff bly. Aff kopar thy at tho hauer gudz liknilse oc ær hardz sko ful oc ær ämnæl bøghelik oc tho ey sua som gul. Ewa syndoræxtins manz siæl sik vara vus dom alla frasætæ sik i sin thing for alla ær obøghelikit til ødhmiukasta gierninga blot i sino gierningo vansamlik at atirhalla aff thy tho gripir vndhelikin wærldinne ömelikin gudhi. Dyæfulsins mynt ær oc som bly thy at thz ær vanskapat oc blot oc bøghelikit oc thungt. Ewa ær oc orætuis manz siæl vanskapadh j syndogho lusta astudhilsom thing j wærldinne giui bøghelikin suasom voo til alt thz som dyæfuls blæse j hughi. Oc än studho raska til at synda än dyæfullin til at frestæ. Ewa ær ämnæl thænne mynta suasin huilki som

ær latir vordhin oc onadhughir at staa j sinne reghlo gomo suasom han habir lofuat. Oc thænkte nakra vægha mz huilko han matte thiæblias manom vm skrymtelica hælaghet oc fødha krokselica sit bøt. Oc ginstan insændhe dyæfullin a hans hugh drømalyghn aff huilkom han gabbadhis oc davadhis oc trodhe omøghelik thing huilkin som ängaledhis skula wardha ælla hænda. Than thæs liff skal styntas oc ey skal han faa thænn hedhir som han girnas. Tho huar thæn som nabat myst mynt finder ælghir thz fæda til nakan snællar man som væl kan skiön a mynteno hua huar finnis bita. Oc vm tha finz tha æro tha thz ærnigia litit ælla ænkte huat hælder myntit ær falst ælla sant. Thy ær j thollo eet raadh sua som iak sighir thik mz liknilsom oc æpterdøme. Om hudenom kudhis een gulpænning tha aktadhe thz ænkte hua var gulpæningin smordhir mz nakrom fitma vta jaff tha toke væl hudhin han. Ewa ær oc nw vm nw sijo nakro singællo mane thæn manin han ær kallar tha ælar thz ey thy at gudz kærlek ær allir kolnadhir. Than vm sua sagdhis tha hauer magha gulpænninge tha lupin alla swndir thy skal skot bordha thz som paulus sighir a gudz vægna. Iak skal til änkte giora oc mødhir trykkia sin ælla mana snille oc iak skal opthoghha ødhmiuka. Tho dott mat thæs vndstanda hælghan anda ok ovenan anda aff sin thingo thy at gudz ande gør mannenom wærldinna ledha sua at hænna hærdhir vekna j hiærtano suasom vaxdhir ämatadh gør tha siælinne gudh kæran sua at alla kotzsins luste kolnar. Thridhiatidh gør tha tholomodh oc at manin vil j ängo ærvas vtan j ensamnom gudhi. Fiærdhatidh opnakir tha hughin til samwistins oc ämnæl til omnia kærlek oc varkunan. Femptatidh gør han fulkompnan renlek oc athald ämnukel aff lostica thingom. Siätta tidh gudh tha trøst i gudhi oc gledhe i allom drøuilsom. Siunda tidh gudh thæn astundan at gærna vilia fundarlighas oc dø aff warldinne oc wara mz gudhi thæller æn hawa frægang i warldinne oc fiuttas i hemme. Atta thæn gat ämot gør ondr ande ämoz fiw thy först gør thæn manens barldoma sota oc bæra oll himerike ledhugampt. Nionda tidh ægiar thæn at astunda hedhir oc loma sik sialuo. Tiundha tidh opin ber thæn hat oc otholamodh i thiuta. Ællofta tidh gøra tha mænniskiona dirue sua mot gudhi oc hardha i thy ondo som thon giorth. Tolfta tidh ægiar tha oc radher til at skylta syndenar ok ursaka them oc halda for dyghde. Threttanda tidh inskiutir tha hughrins ostadhughet oc kotzins ovilighet. Fiurtanda tidh gør tha hop oc trøst at lifua lenge oc blyghdh oc nydhersynia at bidherga oc skripta syndena. Fæmtanda tidh thima thanka at them synis ey aff tho ändenom.

At hawa tholomodh

Cap^m prim

Gudz modher taladhe huar ofkar gøras ther oplighgiør sik thaadhi brathelica oc nidher faller skøt. Ok the som nw standa vitande at tholik oplyftilse warther aff ofrins makt bidha thy til at ofin ær fulkoplica giort oc nidher lagt. Æn the som nw kan halla mykyt nyo til ofrarfins tiwta thæ dir ängia at tha minsa hardhelica gælla at thigxnin vpris oc varlz hardhelica. Swa ær oc andelica thy at studhand at somlica mana thiuta thrutma oc opfar aff sins hugs høghfærdh oc otholamodh. Æn dygdha magh vitade the høghfærdhina sranga aff hugsins ostadhughet oc kotzins vrulsa vmbæra hardh ordh tholomodhelica oc asta andalyktena vitande at lughn skal koma æpter storm. Ok at tholomodh sins dygdh ær meer oc maktoghare. Æn thæn som vnder hallande thus thy at han vnder mannin i sik sialuom, huilkit som ær varamlicast. Æn the som giuu mykyt otholighebidh ordh oc atergialla hannin ordh gialla hærwe ey ætlande quofullo tholamodz sin lon, oc ey huru smaklikin warlzsins thokke ær. The koma i sins fyra hugx ostadhughet oc fræstilse oc nalkas ofnær til ofuarsins ronilsa thz ær at the sæxia ordhin som ey æra nyta som vaxthir ofnær sino hiarta, thy nar i steen nakin vara otholoshga tha sati gømo i adhre minn mz gudz hiælp oc forlati ey the godho gærning som i thænin birghiat for otholamodz ordha skuld. Thæn tholin ok umbærin ordhin som i høredhin æpter thy skalibit ær sua som i hafdhin ey hørt them. Til thæs the som vilia fima til folke mot adher opinbara mz ordho huat the mena i hiærtano.

At mannin vare rædho ar gudhi

Maria gudz modher taladhe thakke tallagha

Dotther skalt vara sua som the brudh so star vidh parlabaan huilkin giinstan ær rædho til brudhgomans vilia nar than tallis koma. Thz parlaban ær thin licame helghande thina sial huilket idhelica skal thwas oc prøfuas ok tæmpras. Visselica tro ær sua so ... vidher thorflvade matelica fortgo at than skuli ey ofstarr vardha oc skalkit ærfuodhe at tha skuli ey høghfærdhas oc i ... slagh oc nyst at than skuli ey lat vardha. Thæt thy vidher parlakant thz ær vidh kroppin oc ey i kroppens gørande kotzins vrlo i astudilsom. Thæt vidher quælkande licamin mz matelike vidher thorfte. Thy at thæn star vidher licamin oc ey i licamanom huilkin som atær haller sin licama af matz oc drykz lusta oc ey aff vidher thorfte. Thæt ok kas haar lakaint forsmande kotzins lusta gørande gudz hedher oc ... thik alla gudhi. Swa skodho the som thera licama nidher kastadho oc ødhmiuktio for gudz skuld oc nidhertrodho tha suasom bladhe hulle thær i quarnom tima varo rædho æpter gudz vilia nar gudhi thækkis at kalla.

thøm ok ey var tho længer nyttoghir til gudz hulbin the hafdho altidh inærvarade Ok ey mædhan thrukto thunga byrdhe thera halsa thy at the forsmadho al jordzlik thing som varo i værldinne thy flugho the frwæsælika ok vtan hindir til himerikis thy at ænkte hindradhe tho vtan cet thænt blæthe aldra bazt tyktat Ok ginstan the fordhos ti thy blædheno fingo the thz the astundadhe Sva siæl thærne badhelica ey stodh finællelica vardhe sik manelica stridde starklica stodh stadhelica thy skal han nu kronas ængærdhelica ok æras i gudz asyn Gudz modhir radhir at hava skælikhet i allom dyghdha gærningom Ca xxvij

Akærsins blomster æru mang the koma the ey al til fullkomnilsa Sva æru mange dyghdha gærningar tho forskylla the ey alla himerikis lön vtan the giorins skællica thy at fasta bidhia ok sofia hal ghera mana stadha thz æru dyghdha gærninga tho vra the giorias mz thøm thingh at manin tro sik magha koma til himerikis mz thøm Ok raknar sik vara smyttelikin thiænd til al thing ok havi skælikhet i allom thingom tha dugha the thom litit til gudhelikin lön Sva som thu thær saghe thva man ænnar æru vndir kyrkno ok ænnar i fiælso sialfs valde Thz than fast som fiæls æru tha skal tha hava enfald lön Æn om thæn som æru vndir kyrkno ær ok i tho fastu daghano æptir reghlona skipan ok stadhgha Ok for kyrkiona skuld ok tho fastadhe han hallir thz lydhnan ey motstodha han skal hava tvæfald lön badhe for kyrkionna skuld ok sua for thy at han astundan thæn dradhis ok han vili ey fullkomnadhis thy skalt thu vara sua som brudh hulkin som for til vedhir kirudha hiusit æn brudgomin kombir firmadh sua som modhir hulkin som for vedhe til barna klædhin æn barnit fødhis thridhiadagh sua ok thz træ hulkit som for bær blomster æn fructin kombir firadhgatidh sua ok vent

kær quæmelikit til at taka godha dryk for æn han ingiunder Capm xxviij

Ionfru maria taladhe han ær thæn som sighir sik ælska mik vtan tho vænde han bakin til mik nar han thiænar mik Æn nær iak talar til hans sighir han hwat sighir thu Han vændhe sin øghon fran mik ok skodhir the thing som han meer lusta Han ær ondelica nækinn Sva som thæn som var i litalike strydh ok hafdhe hialmbornona i nakkano ok skiolden som skulle hængia a armominom hængdha a ryggenom Slighir dhit var bortkastat ok sværdhsliedhona atir blivo toma vtan som skulle værja livin ok brystit laghe vndir honom i sadhlenom ok hans sadhulrema varu alla losa a hæstenom Sva ær thænne andelica riddare for gudhi thy kan han ey skodha ingællakini ok ovini Ok ey kan han giora ovininom skadha Æn thæn andin som stridhe mot hanom ær sua som thæn man som sua thænkir mz sik iak vil vara mz tho fyrsta i stridhinne at iak maa see ok sobia kustana Thy the fyrsto tapa stridhena Thy the rina tha skal iak sua raskelica koma at iak skal reknas mz thøm fyrsto Capm xxix

Guz modhir taladhe kyrz dæghir skal starklica knodhas ok ærvodhas hwar han ær Ok plæyo at givas thromen hwete brødh ok almoghans thz brødh som nabat ær værra Ok hudome gifs thridhia brødhit som æn ær sæmra i thy at dæghin kniz ok ærvodhas hardhas dropulse Thy at andelikin ælla gudhelikin man dropis mæst af thy at gudh han ey hædhir af sinne creatura ok at litin kærlekir ær mz mænniskione thy at alla the som dropnas i thæsse matto the æru thz bazsta hwetit af hulko alt himerikis hærskap glæz Æn alle the som dropnas af værldena gærninghadho the æru sua som værs brødh tho dugher thz magho til at faa himerike Æn the som dropnas af thy at the ey formogha at giora alt thz alt the vilia the æru the hudana brødh som æru i hælvite xxix m Maria gudz modhir taladhe alla thessa som ther seer standa kring om iordh the æru j iordhe andelike thom dyrkfana anda. Thy the som haua stadhit j hulkom swara synder the æru. the som ater vilia mildhe vara j andhelica synder. Ty the som haua thera handa andebudh swa som tungor om hulka man draghir fra til sik. thy thay astundar thz æru the som frestas j iordh at j skulin taka oppa idher mykla godha thingh oc iordha makt j fasto nadhi bono oc ærunodhe alla at gifua vt iordha pæninga ofbællica Ty the som ther seer haua krokar j handom thz æru thz oc at samka oc atirdragha iordhir aff gudz thiænist at j barn latin til godha thinga thy mughu thay thessa andamne ara swa swunghe til at skadha iordhir tha skulin j thaima vilia halda som thz ær at ey vilia gora gudh vredha Oc bedhins gudz hiælp mot thera gen melikhet tha skal thera hogsla ey skadha idhir at

Capitulum xxx

xxx Sidhan hwat ær at than godhe apostolus paulus saghdhe sik vara en fingella man for them hofdhingano som hafdhe fangat sancte petar oc kalladhe petrum sannan fatikan man oc ey sundadhe paulus j thy thy at hans ordh varo til gudz hedhir. Swa ær oc mz tho som vilia oc astunda at tala gudz ordh thy at thom the formogha ey at inkoma for hærran the haua honeclik klædhe thz ær synda the ey hauande tho thom the mykna tho ey hul alla klædhe oc dyra stena j sinom vilia oc hiærta meer Ty sin fa klo klædhe thy at al the thing som j varldinne synas dyr æru iordh

xxxi xxxi m Gudz modhir taladhe hulki som begynte sik thingis man til at ærunodha sighiande hon ær sand aff svamne oc lata j quarne byrdhinne then ther kant nadhelica fima thz nakat hul stykke ey vardha hon lon thas minna hvat haller ha fune nakat alla andbte Swa ær oc mz tho som mz ordho oc thingo ærunodha mz gudhelicom kærlek til sina gagn thy at ey skal hon vardha minna lon hvat haller nakot alla anger vnnugandis alla betras aff has porta Swa som ther mat budstaa mz æptedome thæn orloghis man som vtginge æptersins hwa budhi til strides hauande vilia at stridha starklica oc koma at sarga ther hauade anga saanga skulle ey sa mindre lon for sin godha vilia Ty thot han hafdhe sighir kommit Swa ær oc mz gudz vinom thy at for hwart thz ordh oc thing som the gora for gudz skuld oc at sialanna skulin batras oc for hwarn dropulsa timan som the thola for gudz skyld skulu the kronas j himerike hwat hallir mange vnnugandes alla gengi

Capitulum xxxij

xxxij Maria gudz modhir taladhe gam alt ordh quadhe ær at mz tholko thinge mat ther ledha mik aff lande Swa sighir gab mir ængin ær tholkin alla swa stoor syndar j varldinne hulki som sighir mz hiærtano at min son aldra thinga skapare oc mannis skiona at losa sal ær hon ymlicast oc innelikast j hiærtano at gab ær ey innan redhobom at koma til hans swa som kærlex modhir til sin son omfampnade han oc sighia Oc son hwat thækkis thik Thy han hafdhe forskyllat dympasta heluitis pino oc hafdhe tho vilia at ændre alla varldinna hedhir alla giri alla kotsins orena lusta som kirkian forbiudhir Oc ville ændre astunda vtan til sit eghit oppehalle oc enkanelica fordha tha barom di junsta badhin vxl saat Thy hon som sighir min saang oc mit loff ey for sit loff vtan for hans hedhir oc loff som alt loff ær værdhoghir for sina thinga thy swa som varldinna hofdhinga gina sinom louarom værdhelik lon Swa skal jak andelica lona hom thy swa som ey sillaba han ther sik magha motor Swa thækkis gudhi at gina.

them krono j hymerike for thuaria the silla
ba som ær j sangeno oc skal sighias aff them
thee lofwærin komber thulkin for ænkte
wærldz gooz diktadhe sangin vtan for
ensamins gudz skuld Huru kirkionna
stadhge ær forghælica vmskipt til vra

xxxiij xxxiij Pi brudh sagdhe enom pafwans
sændebudhi O hedherlike thra hugso
vm pafwans j bland annor ærinde huru
høghelikin oc ærelikin kirkiona oc æfter
dømins stadhga ær thulkin fordhom war
mykyt sæl badhe likalica oc andelica Æn
nw ær thæn vsæl badhe likalica oc andelica
likalica thy at wærldzlico høfdhingane thul
ke som skullo wara kirkiona wæriara æru
nw hænna grymasta rofwara Ok thy
æru mang thus vmkul slaghin Manga kl
ostor ødhelagdha j thulkom wælsignadha
hælgha manna been thuilas j thulkin som ski
na aff æwofullom jarteknom thulkra siæla
som høghelica cronas j hymerike Ok mang
hælgha manna monster æru vtan thak oc dør
oc æru vmskipt j manna oc thiuda oc diu
ra hemelikhus Æn andelica ær kirkiona
stadhge spald thy at mange stadhga so
hælghe pawa stadhgadho j kirkione aff
thæs hælghe anda jngiutilsom til gudz loff
oc siælana helso æru nw affskrapadhe ffor
thulka thy war mange nya osidhi æru op
takne aff ildz anda jngiutilsom til gudz
forsmælse oc siælanna fortapilse The
hælgha kirkia skipadhe at the klærkia
som wille vighias til gudz ambitte skulle
hawa hællaghat ambitte thiænadhe gudhi
idhkelica oc gudhelica oc tænkiande andro
hymerike fædhirnis landz liwerne mz go
dho sæughom oc thøkko lofwas kirkio
ingiældo Æn mot thæsse kirkiona skipa
no ær thingær oc ondær osidhir optunnin
j thy at lekmanom gifwas kirkiona ingiældo
thulke som ey vilia taka sik laghgipta
hustru for thy at the æru kamba Vtan
hawa sina horvor oppinbarlica oc oblyghe
lica j sino husom vm daghana oc j sinom
sæughom vm nattina oc sighia dagarflica

os ær ey lofflikit at wara j gionalaghi thy
at vi gerom kamba ærmunkl presta oc messo
dyæcna oc subdyæcna riddoos fordho oms
liwernis wanfræghdh Æn nw thæzdhas so
like thera aff thy at the skodha sina hor
vor ganga mz thrudhgnadhe quidh j blad
andra qwinor Ok ey blyghias the vm thera
vini sighia them O thra skot skal jæghr fo
dhas som alla dott thy æru thølke vrett
misliktar callande dyærfulsins horro thæsta
Æn høghxsta gudz bighdha klærka Ok ski
padho ærmunkl hælghe fædher benedictus oc
andre fler reghlor mz pawana orloffwe
oppbyggiande kloster j thulko abota skullo
sitia mz sinom brodhrom siunga ok oppe
halla natta tidhe oc daghtidhe oc atuak
telica læsa mukana at lifwa wel Æffselica
tha war thughælikit at sokia klostrin war
thy giordhis gudhi hedher oc æra badhe
dagh oc nat a mukana saang Ok synd
ghia mykin rættos oc bætradhos aff thera
fædhirsta liwerne Ok godhe stykkios af
thera gudhelica kænnedom Ok the siæla
j skærslo elde waro fingo siæla roo ok thu
lo for thera gudhelica bøner Tha hafdhis
oc thæn mukt j mæstom hedher som bæzt
gømde oc thiolt sina reghlo oc hedherwad
his aff gudhi oc manom Æn thulkin som
ey aktadhe at halla sina reghlo wisse sik
for vtan iæff faa baadhe skam oc skadha
Tha matte oc hwar man skodha oc vndir
standa aff klædhebonadhenom thulki so
mukir war Æn mot thæsse høwiskasto skik
ugæmione ær forbannadher osidher optunnin
j magom thy at abotane æru idhkelica
j sinom afle gardhom oc annarstadz hwar
them lust ær j klostrome Thy ær nw sørge
likit at sokia klostrin thy at faa synas
nw j korenom tha tidhena skulu siungas
oc studom ænge hwar litit høris læsas
ok ænkte siungas Aff thulkra ondo fræghdh
godhe mæn dyrnas oc onde wardha myk
kærre Aff thulkra ondo vmgangilso oc
liwerne wærdhande ær at faa siæla faa
nakan thughnadh j sinom pinom aff thølka
munka bønom Ok mange munka hawa hwar
sik hus oc gardh thulke ey blyghias tha thra

dum til thera koma at vmfaghna sina eghi
na syni mz glædhe sighiande Ecce min son
ælsklica kan oc nw inubin borinnas af sinom blo
dhsbonadh thy at biortalin thulkin som
fordhom vakto til fotama forma nw napli
ca at thola kunin af thera arma. Æru mi
thranga oc kropadha thulka fordhom varo
bidha af synvrdh thiange nw vidh stødho
for stul oc taflo. Af napplica sindz at klæ
dhe at inubenom i thulko inubir ka vnde
standas thay ey skaplare thr opta lonis
Swa at thay aff ængom sees. Swa solast
oc skam vare at bæra nakat inukaklæ
dhe. Somlike blyghias oc ey at thana pa
nava oc annor vaky vndir sinom kiortlom
til thess at the moghto sua myklo thall
gora thuat thom loste vm nattina. Af va
ro halghe mæn thulke som forlæto stora
oc mykla rikedoma oc opbyriadho reg
lor mz fatikdom thulke alla giri forsma
dho oc thy villo the ey thana nokat eghit
Zthe flyghdos oc vidh vanloma thoghfardh
oc thoghbælle klædhande sik mz fatikasto
klædhom thoghelicast thatande kotsins
giri oc losta oc thy thollo the vtent likne
Af thæsse oc thera brødhir thighdo sik
sik opphælla. Thulka reghlo pauana
stadhfæsto glædhiandis aff thy at nak
re villo taka thølikt liuerne til gudz
hedhir oc siælanna gagn. Vita nw ær
sorgh at see i dagh thera reghlo vm-
skipta i thatelica osidhi oc angalædhis
haldas. Swa som augustinus oc franciscus
oc dominicus diktadho tho aff thæs
halgha anda inskiutil som thulke mange
rike mæn oc vælborne thiollo aldra bast
langan tima. Visselica nw finnas mange
the mæn som callas rike thr tho æru
fatike i pæningom oc sylfskedho oc an
dro sylfkarom oc thafkrom. Æn the som
loforadho gudhi at lina i fatikdom
Swa som oppinbarlica sinz mz tho oc thy
thana flæste aff tho eghit the so thera
reghlor forbiudha. Mæer glædhiandis
aff fordomalico oc thy forbudhno thera

eghno æn aff thælagthasto oc gudhi thæ
kærasto fatikdom. Af huas the aff thy at
the thana sua dyrt klædhe i thera klæ
dhebonadh som rike biskopa i thera klæd
hebonadh. Af bygde sancte gregorius oc an
dre halghe mæn nakar klostir i thulko
ænnor skullo sua innelyktias at the mat
tin nattlica sees i sinom daghom. Æn nu halla
the mykyt thingan osidh i sik i thy at por
tane æru oppne baadhe klærkom oc lek
manom thulko systrome thækkis at lata
in ænnual vm nattina. Af thy æru thølke
stadhalicar hørro husom æn halaghom
inno klostrom. Af stadhgadhe the hal
gha kirkia at ængin skulle taka pæninga
for thy at han gørdhe skriptamaal. Æn the
annot ær banzsatt osidhir komin i thæsse
matto at rika mænniskior giua sua mykit
som tho thækkis nar the thana skriptat sik
oc fatike nødhgas at gora samsæt mz
skriptafadhirno forra æn the thoras. Af visse
lica nar skriptafadhirne aflosa mz inneno
blyghias the ey at stinga pæningin i hughin
mz thandomen. Af var stadhgat i kirkior
at huar mænniskia aff lekfolkeno skulle
widhirgaa oc skripta sina synde oc taka
gudz licama at minzsto een tima vm arit
af klærka oc klostirfolk gora the optarmer
i areno. Annan tidh var skipat at the so
ey formatto at lina i aarthalle skullo lina
i thonalagh. Thridhia tidh at alle æstne
mæn skullo fasta vm langa fastona oc tho
swodh fasto daghana. Af andra the aptna
som biudhas aff kirkione. Vtan the mæn
niskior som hardhelica varin sinka. Fiær
dha tidh at alle skullin halla aff værlzlico
ærvodhe i halghom daghom. Fæmptatidh
var skipat at ængin æstin man skulle afla
pæninga ælla nakat annat thølkit mz okir
æn mot thæssom fæm æru fæm skadhelike
osidhi byriadhe. Forste ær at thudradho
the mænniskior som koma til skæla aldir
dom sua i thænna stadhseno vom at the
aldre giordho sin skriptamaal oc toko al
dre gudz licama thællir. Æn saime afgu
dha dyrkara for thuaria the mænniskio

som sik skipta oc taka gudz likama Thay præste oc nakre renliues män oc quinno Annar opidhin ær at mange taka laghgipta husfrur oc vm thom offrambir mz husfrurne tha forlata the thom sua lange som tho thækkis kirkiona valde offordho takande horkaano j thera stadh oc ælska tho ok haua j hedhir Somlike haua oc horkanu mz sinne husfru j sino huse gladhiandis aff thy at the hora tho badha sandir fødha barn j thy sama husena Thridhia opidhin ær at manga halbrygdha mænniskior æta kot vm fastona oc faa lata sik at nøgha at eeno maale vm daghin Ok finnas nakre the hulke som æta fastomat vm daghin oc æta lonlica kot vm natten Rysselica klærka oc lekmän j dhna thæsse farm oc thy æru the like thom hofdhingom som fasta vm daghin oc æta kot vm nattena Fiærdhe opidhin ær at än thot somlike halla sik aff ærvodhe vm halgho dagha tho sænde somlike rike män sina lagho män til at ærvodha j vingardho oc æria j sinom akrom oc hugga vidh j sinom skoghom oc føra heem j sin hus vm halgho daghana Ok sua haua fatike ærvodhis män ey meere lisa vm halgho daghana än vm søkno daghana Fæmpte opidhin ær at ægte män jdhna sua okir som judha Ok sancelica ægte okirkarla æru værre än judhane æru Ok var stadhgat j kirkione at tholke män som nu ær aff sakt skullo lysas j ban Siæt hulke tholke opidhir ær bygdhadhir at mange rædhas ey meer ban än välsignilse Än thot the vita sik vara lysta j ban tho fly the ey thy hældir kirkiona ingang oc mana vidhirtalan Ok faa præste forbiudha forbannadhom mannom kirkiona ingang oc faa styggias vidh banlysta manna vidhirtalan än the æru tho tilfoghadhe mz nakrom vinskap Ok vm the æru rike nekas thom ey kirkionna ingangir thy aghir pafwin at varkunna kirkione oc klærkdomanom at tholke opidhi mattin aflaghias alligh ær ræfwande at ästindom

forgaar vaskelica

pinor syndoghom
huru diaflana vegha

xxxiiij

Xpi brudh sagdhe mik syntis sua som jak saghe män standande oc bindande reep Ok somlike stodho oc vedho hæsta Ok somlike smidho tænger Somlica bygdho galgha Nar jak saa thæssin thing syntis mik een jomfru swasom drøfdh oc syrghiande oc spordhe mik vm jak vndirstodh thæssen thing Ok tha jak svaradhe at jak kunde thz ey forsta Sagdhe ho mik all thæsse thing som thu see ær andelik pina hulkin som thes sial vëdhas som thu kænne Repin æru til at binda hæstin som siælina skal slipa tængena til at syndirnappa näsonar oc öghonin oc öronin oc læpana Galghin til at hængia oppa nar jak drøfdhis aff thæsso Swaradhe jomfrun mik ämatidh drøfs ey thy at än ær time at vm han vil maa han syndir slita j sin vinkul kasta hæstana Ok smælta tängena som vax oc nidhir bryta galghan Ok än the onde maa tha haua sua brinnanda kærlek til gudh at al thessa pino tekin oc andbudhin skulu vardha thom til mesta hedhir Swa at repin som han skulle mz smælica bindas skulu thom vmgyrdas j gulbælte For hæstana ther han skulle mz draghas oc slipas vm gatunar skulu ängla sendas thom ledhande tha for gudz asyn For tängena mz hulkom tha skulle smælica nappas skal näsomen ginas söt lokt munnenom godhir smak öghomen fæghursta syn öronne lustelicaste sanger ¶ Thæmne som nw ær sakt aff var marskalk hulkin som kom til rom mz sua myklom jdhrugha oc ödhmiukt at han gik ther til manga kirkior barfotudh bidhiande til gudh ok badh andra bidhia for sik at han skulle ey atirkoma til sit fædhirneland at han skulle ey vanlica hända at falla i synder the apt Huars bön oc vnst gudh giordhe sua at han domonte flæsbin tha han gik vt aff rom af hulkom war thra sagdhe sidhan til sta birgitto Kere dott' huat min miskud giordhe oc huat godho vili gör thæsse siælin war j dyæfulsins kæptom oc godhvili at tok hona af hans tamo Hwa at hon är nw j a himerikis vægh oc wardher lutakande alz thæs godha som göres j the halgho kirkio

Huru wärldz lusta ofwirflödhelikhet sta amote tho halgha anda

xxxiiij xxxv Sötaste jhesu aldra thæra thinga skapare som skapadh äru Jak vilde at thæssins kænnin oc vndirstodhin thæs halghe anda gita tha astundadhe the meer himerike oc hatadhin hetelica wærlz thing Ok hin sta swaradhe j andanom thæra stora ofwirflödhelikhet j mat oc dryk oc sina budhordhom sta mote at thæn halghe ande wordher tho ey sötir oc at the mættas ey af wærldina lusta Ok thæra ofwirflödhelikhet j gul ok sylff oc karom ok klædho oc ingiældom star amote at mins kærleks ande opfylle ey thæra hiærta | ofwirflödhelikhet j thiænisto folke oc hæstom oc diwrom star amote at thæn halghe ande nalkas thom ey Vtan mine ängla thæra thiænara fiærka sik fran thom oc thæra forvaktha dyævlane nalkas tho Thy at the ey the söktise oc nadha sötma mz hulko iak so gudh är söt halgha siæla oc mina vini

xxxvj Sons ordh mot ondo klost' folke ok widherskapi xxxvi

Hör om huat mine ovini göra mot thy som mine vini giordho fordho Visselica mage mine vini hawo sik j klostir af skællicom radhogha oc gudhelico kærlek Men the som nw äru j klostrom gaa ut j wærldina for högfærdh oc giri hauande sin eghin vilia oc görande thz tho löste thy är thæra rættwisa som äpo j thölkom vilia oc skipilsom at the skulu aldre faa himerikz glädhe | Vta pino oc hælwite for vtan ända Thy skalt oc annual vita at the klostirmæn oc klost' folk som nödhgas mot sinom vilia af gudhelico kærlek vardha for mæn the äru ey vebnade mz thy sama talino Ok the widhara hulka som fordho vaaro vaky varo widhoborne at giua liuit for rættwisona ok sanninna sit blodh for the halgho tro fræmande vidhirthorftogha til rættwiso oc nidhir thrykkiande onda Vta hör nw huru standande the äru nw visselica tho thækkis meer at äpo j stridh for höghfærdh oc giri oc astund äpt dyæfullicom ægghilsom än lifva äpt mino budhordhom til at faa æwærdhelica glädhi Thy allom thom som äpo j thölkom vilia skal gifvas lön af rættwiso dom thz är at dyæflane skulu giwas thæra siælom til löna j thæra æwærdhelica samfælghilse Men the som thæna mik ægha at haua lön mz himerikis hærskapi for vtan ända

At wærldin är som opin sæk

Gudz son taladhe til sina brudh O dott' huru star wærldin tho swaradhe Hwa som opin sækkir til hulkin alle löpa oc sua som thæn löpande man som ey aktar huat äpt kombir Tha swaradhe thy är rættwisa at iak skal nu gaa vm wærldina mz mino ardhire ok hedhninga oc cristna Jak skal ey spara gamblo oc ey vngo ey fatikom oc ey rikom Vta huar skal dömas äpt sine rættwiso Ok huar skal dö j sine synd oc husin skulu atirlatas tom vta inbyggiara oc tho skal ey än wærldin ändas Hon sagdhe O min kæra vredhgas ey om iak tala Sænt nakra af thino vino at the manin tho oc forhavin af thæra vadhga var thra sagdhe Befuat är at rike mænnin j hælwite vanhopande af sine eghne helso badh sænda nakan til at forvara sina brödher at the skullin ey samuledh forfara Ok hon war swarat at ängaledhis skal thz vara thy at the hawa moysen oc prophetana af hulkom the moghho læras Hwa sighir iak om the hawa lastena oc prophetana kænnedom the hawa halgha kænnefædhra ordh oc äptedome nyttin thom oc the skulu hele oc syle nar dha thy at om iak sænde thik Ey formar thæn sua höghit ropa at thæn höris Ok om iak sænde mina vini tha äru the faa oc ogyplica hæras the Än thot the ropa Tho skal iak sænda nakra mina vini til thæra som mik thækkis at the skulu redha gudhi vaghin

iiij

Sonen taladhe til sina brudh Hwi gladz
thu sua aff gladhom drømom Ok hwi
sorgher thu sua aff sorghelicom drømom Hwat
en hawer jak sakt thik at dyæfwllin ær awn-
dzsiuker ok at han formaa en mer at giora
wtan mit tillat æn straa wndir thinom fotom
Jak sagdhe ænnuæl at han ær lyghinna fadher
ok finnare ok at han studhom blandar nakra
sannind medh alle sinne falzhet Thy sighir jak
thik at dyæfwllin sofwer ey wtan faar wm
kring at han maghi finna nakar tilfalle
at swika thy skalt thu wakta thik at dyæ
fwllin hulkin som aff sins wisdoms klokskap
ok yttro rørilsomen wndirstaar manna sinna
til at han swike en thik thy at han sændir
studhom gladha drøma j hiærtat at thu skuli
fampnelica gladhias Studhom sorghelica
at thu skuli sorghelica forlata nakra godha
thinga som thu hafdhe maat at giora ok
at thu wardhe wsæl ok sorgfull for en
ytzlom komber Studhom sændir han j skrift
hiærta thz som wil thækkias wærldine maga
falzhetir ok lyghn wm hulka mange swikas
Swa som hænde falso prophetomen ok thz hænde
thom manne som meer ælske annat æn gudh
Thy hændir at j mango falsom ordhom finnas
mang san thy at dyæfwllin gate aldre swi
kit wtan han blandadhe sannindin medh lyghnene
Swa som synts j thom mannenom som dyæfwlin
war j som thu saat Thy at æn thot han wiste
gik ok kændis widher at een ær gudh tho
tedho han ordh ok oblyghdho athæue at dyæ
fwllin war byggiare ok æghare j hom æn nu
mat thu spyria hwi jak latir dyæfwllin
tingha Jak swara thik thz latir jak wardha
for almoghans ok klærkanna synda hulke thz
wilia wita som gudh wil ey at the skulu wita
Ok astundadho thu framgang hwar gudh
saa thz ey wara nyttoghit thera siælom Thy
lat gudh wardha mang thing for syndana
skuld thz ey hændin wm manni wannytiadhe
en gudz nadh ok sin skæl Æn the prophetane
som ænkte astundadho wtan gudh ok willo
en tala gudz ordh wtan for gudz skuld the
swikos ey wtan the taladho sannindina ordh
ok æskadho tho swa som ey æruwalle drøma

talande ælla skodhande Swa æru ok ey alle
drøma forsmande Thy at studhom anskinir
ok wisar ænnuæl gudh ondom godh thing
ok thera wtgang aff wærldine at the skulu
lata aff thera syndom Ok studhom anskinir ha
godhom godh thing j sømpne at the skulu
thæs hetar wara til gudh Thy mæn ælla hwru
opta thik hænda nakar tholik thing tha
sæt ey hiærtat til thera wtan wægh tho
ok skodha medh thino andelico øghom ælla læt
thom alstingis fara ok wtlyk aff thino
hiærta swa som thu hafdhe thom ey seet
Thy at hulkin som lustas j tholkom thingom
daaras idhkelica ok drømis War thy sta
dhugh j the hælgho thræfallelikhedz tro
ælska gudh aff allo hiærta War lydhogh
badhe j gemnwærdhoghom thingom ok j godho
halt thik ey bætre æn andra j thino thanko
wtan wæl ænnuæl j thinom godhgiringom Ok
halt ey thin sin snillar æn andra mana
ok antwordha gudhi allan thin wilia ok war
redhoboin til alt thz som gudh wil Tha thorft
thu ey rædhas drøma thy at wm the synas
gladhelike tro thom tho ey ælla astunda thom
ey wtan j thom wndirstandis gudz hedher Æru
the ok sorghelike tha drøfs ey wtan sæt alt
thit hop til gudh Thy æpter taladhe gudz
modher Jak ær miskunna modher hulkit
som sofwande dott' redhe kladhe Ok
j farande dott' redhe kost Ok ærwodha
de dott' redhe kwono ok alt g[illegible] ok

Maria gudz modher taladhe til sin son xxxviij xxxix
sighiande Wor dott' ær som lamb hul
kit som lagger sit howodh j leonsins mun
Sonin swaradhe hænne Bætra ær at lam
bit sætir sit howodh j leonsins mun æn at
thz wardhe eet kot ok blodh medh leonenom
æn at lambit sughir blodh aff leonsins
koti Hwadhanaff komer wardher kotet
ok lambit thu skulle æta græs wardher
swikt Tho min kærasta modher for thy at
thu wart j thinom quidh alla snilles fullko
likhet læt hænne wndirstanda hwat leonit
ær ok hwat lambit ær Modhorin swaradhe
wælsignadher wari thu min son hulki som
ynnelica bliwande medh gudhi fadher for
ændher til mik ok skildes tho thik aldre
fran fadhrenom Andelica thu æst leon

aff gudhs slykt thæn ytst lamb vtan smitto thz som johes vdadhe oc bewiste mz sino fingre thy sætir han hofwodhit i leonsins mun thulkin som andwordha gudhi alla sin vilia oc vilia ey fulkoma sin vilia vtan han viste thz thækkias gudhi Æn thæn sughir leonsins blodh thulkin som othologhir ær aff thænne rætuiso ok skyppan oc øskir oc astundar at faa annor thing Æn thæn han skipat ok vilde vara i androm stadhgha ælla liwærne Æn thik thækkis oc thom sialuom hofdhe ælla mytokhit var thy at aff thølkom bladhras ey gudh vtan rætis til wredhe thy at sua som ghrasit ær lambsins fødha Sua skulle maniy lata sik nøghia at ødhmiukom thingom oc stadhgha Ok thy lær gudh mang thing vardha for mana othokka oc othol thulkin thing ey hændi mot manana helso vm the varin tholighe Jak dottir giff thy gudhi thin vilia Ok æst thæn studom minna tholugh æn til bør tha stat op mz idhrugha oc skipta maalom thy at idhrughin ær sua som godh thærværska oc skiptamalin æru sua som thæn som blædhit thorkar oc bleke

xl Rætuisa mana dødhir ær vmskipt til æwærdhelikit liiff

xxxviiij

Gudz son taladhe Dottir vndrz ey thy at thæsse siuka quinnan skal ey døø thy at hænna synda thækkins Nar hon var dødh sagdhe gudhz son Annan tidh Sea dottir Sant ær thz som iak sagdhe thik thæssin ær ey dødh thy at hænna siæl ær mykin thy at rættuisa mana siæla oc licama atskilnadher ær ey vtan sua som somn thy at the vakna i æwærdhelico liffue Æn thz ær sannerdh dødher thuar siælin skils fran licamano liwir i æwærdhelicom dødh Thæsse lita ey mange atuaktande koma skolande thing østia at døø mz æstelico dødh Huat ær kristelikt dødher vtan døø i medhø sua som iak døø ælla huat ey ær iak forsmande for thy at dødhin var smælikin oc hardher ælla varo thy minne hælghe mæn slati oc daara ælla bør tho forsmas for thy at the tholdo hardh oc smælik thing ælla for thy at thæra lykka

vakt thy ælla giordhe thz vakor odhyrolagh ælla stiærno gang Ængaledhis vtan thy tholde iak oc minne hælghe mæn hardh thing at bi skullom lææ oc bewisa mz ordho oc æptedømo at væghin til himirik ær hardher Ok at maniy skulle idhkelica thænkia huru onde mæn skulu pinas mædhan godhe oc menlose tholde sua hardh thing Thy skalt thæn vita at thæn døø smælica oc alla thulkin som liwa lustelica oc syndelica oc døø i thæsse vilia at han wille længe synda thulkin som hafuande værldina framgang øskir oc astundar at liua længe oc kan ey thakka gudhi Æn thæn som ælskar gudh aff allo hiærta oc dømis ælla døør menløslica vtan sak mz smælico dødh ælla thingis aff langom siukdom han liwir oc døør sælica oc væl thy at hardher dødher minzskar badhe syndena oc syndepinor oc økir kronona Sea iak ledhir thik twa til ammne thulke som dødhe blifwo mz smælicom oc beskom dødh Æptmana dom thulke thær aldre hafdho fangit himerike vtan the hafdhin fangit thølkin dødh aff minne mykle miskund Vtan for thæn skuld at gudh pinar ey tuem sinnom the som idhrugha hava i hiærtano thy komo the til kronona thy skulu gudz vini ey dønas vm the plaghas i værldinne ælla vm the døø mz hardho oc beskom dødh thy at aldra sælast ær at grata vm ena stund ok hava drøuilsa i værldinne at mannin skuli ey koma til ryggelike skiærslo eld thuar ey ær makt at vndan fly oc ey time til at gærnodha At ængel gifua onde præste sam kirkionna sacramenta xli

Gudz modhir taladhe Iak til thæs som ambitit haur at løsa aff syndom thy at a himi mykyt doranaktarin ær spitalskir ey thy sidhir maa han sua væl som helbrighdha man op løsa porten vm han haur nyklana Sua ær oc vm aflosnena oc gudz licama oc annor kirkiona hælghelsor a thulki prestin ær han ha tho rættelica ambitar tha maa han lösa han aff syndomen thy är ängin forsmaskulande tho forvarna jak thenna aff tvem thingom Eet är thz at han skal ey faa thz han borlica älskar oc astundar Annat är thz at hans liff skal vaskelica sluttas Ok sua som myran draghande nakat dagh oc nat til myrohopin oc faller stundom oc dör a mitfärghenom tha hon nalkas buinne oc byrdhi atublin dratil Sua skal han dö nar han tilbyria at koma til sins arvodhis frukt oc han skal skämdas oc pinas for sit fafänga arffvodhe

xlij At gudz vini haffdhi godha skäli

Maria gudz modher taladhe Gudz vini skulu vara sua som dör at huilke thz andre skulu gaa in thy är ivanlica vaktande at ey nakat huast älla hart stande mot tho som ingaa at the ey thrängins Än huat tekna dörin vtan höviska sidhi oc örtinsona ginga oc barmedoms ordh huilkin daghlica skulu synas i gudz vinom thy skal atuaktelica vaktas at ey nakat hart som är baktalan älla skör ordh skulin finnas i gudz vina munne älla nakat värzlikit i thera gärningom forhulkit the flyin til ryggia som villo inga oc styggins at ingaa

xliij Huru onde prestir liknas madhkom

Gudz modher taladhe thesse äru like them madhkom som seer oc finder bäzste sädh oc ätar ey at fruktin forgar älla faller Än tha formaa at bita oc gnagha rotena älla thz som näst rotinne är Sua skota thesse ey älla äkta huru manga siäla forfara vm the moghe fa värzlikit goz ok äfling thy skal tho koma innas sons rätuisa oc the skulu vaskelica borttakas aff världene Han suaradhe Allir time är ey nar gudhi vtan sua som een stund Ä huru lankt är nar os thy är thins sons tholomodh mykit amuxl ow wranga män Jomfrun suaradhe Jak sighir thik sannelica at thera domber skal ey framdraghas vtan han komber tho värdhelikin oc gripir tho oc skil them fran köttselico liuirne til skam oc blygdh

xliiij Huru fraelse manz sins vili ledhe siäle til hälvitis älla himerikis xliiij

Sonen taladhe Ffor them som astundar han äpter världena bölghio oc stormom Huar thän som är i hafwino skal ey rädhas nakat vm than är mz honom som forma at forbiudha vädhrino at thz blase ey Ok huilkin som formaa at biudha bort gaa alt thz som maa skadha oc lata hafs skärin oc klippona blutna Ok forma at biudha bölghiomen at the ledhin oc forskipit til rolica hampn Somlike i världine äru sua som skip ledhande lekama owir världena bölghio somlicom til hughnadh oc somlicom til drövilsa thy at manzsins fraelse vili ledhe somlica siäla til himerikis oc somlica til hälvitis Ffor thy than vili som änkte astundar at höra härlicare at höra än gudz hedher oc til änkte annat liffua än at han maghe thiäna gudhi han thäkkis gudhi oc i thollkom vilia blir gudh daghlica oc bort röre allan siälinna vadha oc gör skärin rolik oc blöt Ok huilkom siälin styre opta Än huat äru skärin vtan ond astundilse thy at lustelikit är at see oc höra världena ägho gladhias aff världena hedhir oc smaka alt thz som kötte lyster I tholkom stormis siälin opta vadhelica Än om nar gudh är i skipino tha blotnar allir kötlikin luste oc siälin forsmar al värzlik thing thy at al lekamlik oc värzlik fägherind är lik thy glasi som bratal är skört oc innan til är fult mz iordh Ok tha thz är sunder slaghit är thz ey til mera nyttelikit än suart iordh huilkin til änkte annat är skapadh manenom til ägho vtan at han skulle köpa himerike mz hänne thy at huar than man som ey astundar meer at höra sin hedher älla var koma hedhir xpont ok skadhelikit dødhir ok hatar ok dræpir sins kropz oquæmelika lusta thøm maa volika skælikas ok gladhelika vabna thy at gudh ær mz thøm j hwarionj tima. Thz capitulum som hær ær borto star j konunga bokinne som swa byrias Capitulum xxxiiij

Hab hæris ey at enast a mina bæghna stan a manga gudz vualda manna Et at ey astunda nakars manz gøz mot hās vilia

xxxiiij
xlvj

Sancta birgitta skreff til en herra sighiande O herra hab fornam jak aff jdhro sighia vaardha ledhande jak ær til minne hwru en konunger j gamblo laghome sik hawa astundat ens manz vingardh ok hafdhe budhit fult værdh for vingardhin Æn for thy at ægharanom thækkis ey at sælia vingardhin bedrøghadhis konungin ok aftok thøm vingardhin mz orætuiso ok olydhelse til hwilkin konung thøn helghe ande taladhe sidhan mz enom propheta dømande konungin ok drotningena at the skullo dø mz fulasto dødh for thø orætuisona ok thera arwa ælla barn hadhdhos æughalædhis aff thæs vingardhsins ægho Nw mægha j thin kristin man ok hafwin lofwat gudhi tro ok dyrin bisselika thøm sama gudh vara om som tha var ok sua vallogan ok orætuisan nw som tha thy maghin j vita thøm allan jærtegha at um j astundin ægha nakat orætuislika ænnigia sua at j nødhghin ægharan til at sælia thz mot sinom vilia ælla ok sua at j giffuin minna te værdh for thz at thøn valloghe ok orætuise domarin skal hæmpna owir jdher Ok j skulin rædhas at thølkin domber skuli koma owir jdher mz storom sorghom som kom owir the drotningena hwilkin som var trudhin til dødh vndir hæsta fotom ok opætin aff hundom ok at jdhor barn ælla arfwa skulin ey glædhias ælla nyt vardha aff illa afladho gozze Vtan hællir dødhas aff fatikdom thy manar jak thik om ihesu xpi pina hwilkin so at løste thina sial mz sino dyra blodhe at thu fordærwa ey sialffs thina sial ælla fortapa for nakar forganglikin værlz thing Vtan atergiff fullelika allom thøm som orættelika hawa fangit skadha aff thik ælla for thina skuld Ok atergiff ok atergiff alt thz thu afladhe ok fikt orætuislika thz som nw sørghia ok ændro til got æptedøme Ælla framgat at thu vilt faa gudz vinskap Gudh ær min vitnisman at jak ey skriwar thik thæsse thing aff mik sialue mædhan jak kænne thik ey Vtan thz hwilkit som hørdhe ene mænniskio thz nødhghadhe mik mz gudhelike varkunan owir thina sial til at skriwa Thy at the mænniskian ey sofwande vtan vakande j sinom bønom hørdhe ene ængils røst sighiande O O kiorn kiorn thu æst mykyt dyærfwir mot gudhi ok hās rættuiso thin vili vndir thit samwit j thik sua at thit samwit thighir æltingx ok thin vili tala ok gør Thy skalt thu sniot koma for gudz dom ok thin vili skal thør halda thyst ok thit samwit tala ok døma thik sialuan æpte rættuiso

xi
rætthet Et at vna sik ok vakta for dyæfulsins frestilsom

Gudh som taladhe til sina brudh Frestilsom som dyæfwlin bær a dyromen tha skulin j ey vara sua som getir løpande til vægghiana ok ey sua som vædhra hwilke som oplypptande sik stangas sin j mellom ok slaas mz hornomen Vtan j skulin vara sua som kyklinga hwilke som fly vndir modhorinna vinga ok skyla sik nar the see foghlana flyghia j vædhreno som vilia skadha thøm hwilke som ænnu ey gladhias æn thot the formogho ey meer gripa Æn ena modhorinna sighir ok hylgha sik vndir hænne Æn hwa ær jdhir moder Vtan dyæfwllin hwilkin som asfundas mot allom godho thingom ok bøsta ok røve manz sins hughi om jdhikelika frestilsom Thudom mz rwedhe ok bakta hau studom mz othologmodh ok om thy at mannin straffar ok døme gudz doma thænkiande tho ey rætta vara nær thøm koma ey al thing æpte hans vilia Ok studom frestar han jdher ok ørda mz otalico thanko viliande bort

Dragha iordh aff gudz thiænist oc at iorra ginga skulin myrkias mæn gudhi thy skulin j ey forlata iordhan stadh æ thulkin iordhr fræstilse æru Oc ey skulin j vara sua som get lopande j stenomen thz ær at hawa hiærtans hærdz sko ælla døma annars ginga j adhrom hiærtom thy at opta ær thæn morghon godher som j dagh ær ondher Vtan j skulin halla mædher jdher horn thz ær at pæghinuka iordhr oc væxdhas hawa de tholomodh Oc bidhiande gudh fore illa byriadh æ thing maghin vmuændas til bætra Oc ey skulin j vara suasom bokkra stangande mz hornom thz ær at atergiua oc giælla ordh for ordh oc obrygdhelse for obrygdhelse Vtan j skulin sta stadhelika oc j adhra fotir oc thiggia thz ær at stadhelika astunda iordhrs bætz astundilse oc hawa de forthanka j talan oc swaro Oc hallande iordhr j tholomodhe suasom mz olwngelle thy at vitinns man skal bæna sik sighlnan oc halla sik studom æmuædh af loflike talan at han maghe fly mangtalan oc at han skuli ey reta gudh til wredhe ælla sin jæmcristin thy at thulkin j sins thugororilsom bæguntir thz han kæmir j thughenom synis mz nakre matto hawa hæmpt sin oc kughiort sins thux ostadhughet Oc thy ær han tombær aff kronone oc lutløs aff tholomodhsins lønom thy at han vil de ey hawa tholomodh ena stund mz thulko han matte hawa aflat oc bætrat sin syndogha jæmcristin Oc hawa tilreet sik sighlnan til store løna oc krono Nu huat ær thonom dugha bta gudhelikit bald Oc snille byssclica Jak ær suasom hona maktelica værnande værnande thom for dyæfwlsins snarom som løpa æpter mine røst som astunda at skylas vndir mino vingo Oc smællelica kallar jak them til helso mz minom andelicom ingiwtilsom Nu huat ær vingin vtan min miskund thy at thulkin som hona faa han ma vara sua vrædd suasom kyklingin vndir modhorna vingom thy skuli j vara suasom kyklinga løpande æpter mino vilia j allo fræstilsom oc j genuærdhogo thingo Oc sighin mz røst oc sangom Vari gudz vili thy at jak vær tho mz mino valde som trøsta æ mik Jak kundhgører thom mz mine miskund Jak haller thom mz mino tholomodhe Jak føde them mz minom thughuadh Jak lyse thom mz mine snille Jak atirløsne thom thudradha fallelica mz minom kærlek

Thæssa vpelato som hær ær bortto so sua byrias

xlvi^m

Hin thæmme konungh vil hedhra mik minske først min vanhedher Oc øke sidhan ef

tho star j konunga bokine vij capitlo aff thøpsta kirkiona formana vadhelico stadhgha

xlvii^m

xlix

Ælle menniskio synes suasom tho ware en enom storom koor oc stor sol skinande synes oc suasom twe prestara stoda varo j kornom En høghre vaghin oc annar vinstre vaghin oc huar thera stadt skildi fran solinne Oc twa stool gisle utgingo aff solinne til the sto flamma tha hørdhis eyn røst aff them stolenom som var vinstra vaghin sighiande Hel gudher ædhelikin konungh skapare oc atirløsare oc vitins domare See thin æmbitzman thulki som sitir j thino sæte j værldinne atirleedde nu sit sæte til gamblan oc førra stadh Huar petrus første pave sat thulkin som var affslana høfdhinge Røst suaradhe aff høghra stolenom sighiande thwi maa pafwin ingaa j the helgho kirkio j thulke førra aghrlana borur æru fulle mz vrudh oc iordh oc thy æru førra aghrlane nidher bøghdhe til iordhinna thy at j boromen ær ænghin stadhir thz brokane skulu infalla oc slas som førvena skullo opphalla oc førra hakane æru alstingis utrakte oc ænkte bøghdhe til at halda Wolfwit ær alt opgrafwit j dimpa grafwa suaso dimpaste pitze thz ænkte grund hawer Thakit ær taxvat oc brinnir aff brænesteens eld oc drypir suasom aff thiokko vaxne oc aff suarta røkenom oc thiokka som opgaar aff grafwana dimpe Oc aff thæssins drupe æru alle vægghiane smittadha Oc æru sua ledha oc vanskapadha at see sua som vritit var blandat mz blodhe thy tho fwir ey gudz vini at blina j thølko mønstre Røst suaradhe aff thy sæteno som var vinstra vaghin sighiande Æt thy dh andelica thz thu sagdhe licalica thu sag dhe vestin pafwin teknas mz dørra axlomen oc ødhmiuktin j børomen huilkin sua tom skal vara aff alle høghfærdh sua som ~~bæra~~ boren aff vndher at j hanne skuli änkte synas vtan thz som tilhøre ødhmiuko pafwa ämbiti. Vtan nw ära børonar thz är al ødhmiuktinna ära sua opfylta mz owerflødhelikhet oc rikedom huilke til änkte ämat gömis vtan til høghfærdh oc änkte synis ødhmiukt thy at al ødhmiuktin är vmugand til varhlica balde. Thy är ey vndherlikt at pafwi som teknas j dørra axlomen är mykit böghdher til värlz thing huilkin som teknas j rudhreno oc jordhyme. Thy skal pafwin bæra samma ødhmiukt j sik sialuom först j sinom bonadh oc klædhom oc j gull oc sylfwe oc silfkarom oc hästom oc allo ändro hauande aff allom thessom ensamin vidher thorftelik thing ok al annor gifwande fatiko folke oc sæluca tho han veet vara gudz vini. Skipi sidhan matelica sit thiænisto folk hauande vidher thorftelica thiænara huilke som gömin thes liff thy at än thot han är j gudz hand nar gudh vil calla han for sin dom tho är nytt at han hafwi thiænara til at styrkia rätuisona oc til at nidher thrykkia thom som sik sättia mot the hälgho kirkio skipalsom oc sidhwænior. Dørra hakomen huilke som tilfoghias axlomen teknas kardinalane huilke som vtvalde äru sua mykyt som the formogho til alla høghfærdh oc giri oc köttsins lusta. Thy taki pafwin hamar ok tang j hand oc böghe kardinalana äpter sinom vilia. Än latade tho haua flere thing äff klædhom älla thiænisto folke älla nakro ändro vtan sua mykyt som vidher thorftin oc lifsins nyt ät krafwer. Böghe thom först mz tangene thz är mz lättom ordhom oc gudhelicom radhom oc fadhurlicom kärlek. Än the vilia ey lydha tha taki hamarin teande tho sina giuheet oc gørande huat han forma tho thz som ey är omot rätuisone til thæs the boghias äpter hans vilia. Gulueno teknas biskopa oc klærka huilkra giri som änga matto älla grund haua. Aff huilkra høghfærdh oc skørra liwne opgar suartir rök for huilkin alle änglana j himerike styggias vidher thom ok alle gudz vini j ordhrike. Thz ma pafwin j mago thingo bätra. Än han late huar ey haua vidher thorftelik thing oc ey owerflødhis thing ok bindhe huario biskop ätualkta sina klærka liwerne oc taki aff huariom tho sit inziäld som ey vil bätra sit liwne oc sta j ätuhalde thy at thækkiar är gudhi at ey siunis messa j thom stadhena än at skørra oc orena hørrohasta hand hanna gudz licama.

Aff magra siala dom

Pafwi brudh sagdhe. Mik syntis suasom en konungx sate ok domara sate ok huar lifwandis mäniskia j världene stodhe for hanom ok huar mäniskian hafdhe twa standande när sik. Än thæn syntis vara suasom vänkter riddare ok annar suasom suarter blaman. Ok for domarenom stodh bokastol j huilko bok laa mz the matto skipadh som jak saa for när jak saa thre konunga standa for hanom. Mik syntis ämuæl at suaso al världin stodhe for bokastolenom. Ok tha hordhe jak domarin sighia til then vänkta riddarin. Kalla tho til domin som thu thiænte mz kärlek. Ok genstan nidher fiollo the fornamnde vardho oc somom laghdhis langre tima oc somlico styntre for än sialana skildos vidh kroppin. Än all the thing som jak tha saa oc hordhe kan jak ey begripa thy at jak hordhe mangra thera mäniskio doma som än lifwa ok skullo skot kallas. Tho sagdhe domarin mik sewa än mäniskiona bätra syndena tha skal jak omlda domin. Manga saa jak ok tha dømas somlica til skärsloeld oc somlica til gudhelikhet ke

Aff vyghelicom dom owir ena siæl

Pafwi brudh sighir. Mik syntis suasom riddarin oc blamanin huilka jak saa for presenteradho oc fordho ena siæl for domarin oc mik sagdhis thz som thik nu synis thz var alt giort j thæsse siælina j tho tima hon skildis fran kroppeno. När siælin var presenteradh oc fördh for

397

iiij

domarin stodh hon ensamin thy at ho var j
quarghins thera handom som hona presentera-
dho hon stodh nakin oc sorghful ey vitande
huart ho skulle koma Thæ æpte syntis mik at
huart ordhit a bokinne suaradhe siælft til
alt thz som siælin taladhe of domarenom
athørande oc allo himerik hærskapi taladhe
thæn vakte nidhærin först sua sighiande
Ey ær rættuisa at the synde skulu annatidh
optærlias siælinne til skam oc blyghdh thær
mz skriptamaalom æru bætradha Tho iak so
thz hørdhe oc saa viste væl oc fulkoplica
at thæn nidhærin som tha taladhe viste al
thing j gudhi vtan han taladhe for thy at
iak skulle vndirstanda tha suaradhis aff
rættuisonna bok Var thæsse siælin j licamenø
giordhe hon skriptamal tha følghdhe ey fullir
j ødhmiughe oc ey ful bætring for thølka sy-
dir thy skal hon nu syrghia for the synde
som hon bætradhe ey tha hon formatte them
stan thz var sakt tilburdhe siælin at grata
sua sarlica oc barmelica at hon monde al
vrista syndir taarane syntos æn tho thor-
dhis ey røstin tha taladhe konungin til
siælinna sighiande thæt sannit skal opinbara
the syndir som ey følghdhe værdhoghin bæt-
ring Tha ophøghdhe siælin sina røst sua
høght at hon matte høras vm alla værldi-
ne sighiande Vee mik thy at iak giordhe ey
æpter gudz budhordhom thz iak hørdhe oc
viste ok røghadhe sik siælna sagdhe ho
Jak rædhdis ey gudz dom Thæmme suaradhis
a bokinne thy skalt thu nu rædhas dyæf-
wllin oc ænstan rædhdis siælin oc skalff sua
at hon monde al syndir løsas ok sagdhe Jak
hafdhe suasom ængin kærlek til gudh ok
thy giordhe iak litit got tha suaradhis
Thæmme a bokinne thy ær rættuisa at thu
skalt nærmbir nalkas dyæflenom æn gudhi
thy at dyæfullin lokkadhe thik til sik mz
sinom frestilsom Siælin suaradhe Jak vndirstar
nu at alt thz ilt som iak giordhe var æpter
dyæfwllsins inskiutilsom tha suaradhis
aff bokinne Rættuisan sighir at dyæfwlsis
rætto ær at atirløna thik mz pinom oc drø-
uilsom æpter thy som thu giordhe Siælin sag-
dhe Ankte var thz aff minne hofwodhz rækssa
oc til mina ylia thulkit iak ey klædde mz
høghfærdh Somlik fafæng oc høghfær-

398

dh prydhelse fan iak op siælu oc -
j somlicom følghdhe iak landzsins sidhuæ-
nio Jak twadhe mina hænder oc ænlite
ey at ænasto at the skullin rensas vtan at
iak skulle lonas aff manom oc sighias væn
faghir Tha suaradhes aff bokinne Ræt-
uisan sighir at dyæfwlsins rætto ær at
atirgiælla thik æpter thinne forskyllan thy
at thu prydde thik suasom han thik thz
inskøt oc thær til æggiadhe Annatidh
sagdhe siælin min mundir lætz opta op til skør-
ordh thy at iak ville androm thækkias oc
min hugh astudadhe al the thing som ey
fulghdho værldina blyghdh oc obryghdhilse
Rættuisan suaradhe a bokine thy skal thin
tunga vtdraghas oc vtthænias ok
thina tændir inkrøkias oc al the thing
skulu thik tillæggias som thik mistækkias
oc al the aff thik takas som thik thækkias
Siælin sagdhe Jak gladdis storlica aff thy
at mange toko æptedøme oc tilfælle aff
thøm thingom som iak giordhe oc at mange
følghdho minom sidhom Tha suaradhis af
bokine thy ær rættuisa at huar thæn som
vardher fangin i thølke synd som thu pinas
fore skal koma til thik oc thola the sa-
mo pinona ok thin pina skal økias for huars
thæs tilkwæmd som thino ondo sidhom
fulghdho Sidhan thz var sakt Syntis mik
suasom æt band varo bundit vm siælinna
hofwodh suasom en krona oc thrængdis
saman sua starklica at nakkin oc ænlitit
samanfoghdhos øghonin fiollo vt aff sino
sætom oc hængdo nidher a kinna mz sino
rotom hiarnit falnadhe sua som thz var
vræxit mz eldz hetinne sprak oc vtflot
aat næsonen oc ørunom tungan vtdrogx
tændha inkrøktos Bænin j armomen syndir
brutos oc vndos saman som reep Hæn-
dha syntis flaghna atirbudna a bakin
Brystit oc quidhin thrukktos saman sua
hardhelica at rifwin brusto oc hiærtat
oc siel vt mz allom inælwome Laarin hæn-
gdo vidh sidhona oc benin brusto oc vt
droghos suasom smaa thradhir væffdhis
j nysta Tha suaradhe blamannin O doma-
re nu æru siælinna syndir plaghadha æptir
rættuisonne Foghum os thy oc dømin os badhi
saman siælinna oc mik sua at vi skolom

p°

aldre skilias at tha suaradhe thiæn værde viddarin hor thw domar som al thing vest thik tilbor nu at høra siælinna ytarsta thanka ok vilia som siælin hafdhe vidh sins lifs ænda bisselica ho thænkte sua i ytarsta timano ¶ Om gudh ville gifua mik lifs frest iak ville gærna bætra mina synder ok thiæna hanom i allom minom lifs tima ok aldre optarmeer synda mot hanom ¶ domaren hon hørpadhe ok vilde tholik thing ¶ Men ok ørmaghe offa at thænne mæniskian lifdhe en sua langa tima at ho fik fulkomlica vndhstandelikit samuit thy ¶ hwa skudha thænna vinghdom ok hør miskud mz thænne / tha suaradhis sua aff bokinne tholkom thanka ok vilia bør en thæxlinte i ændalyktinne tha saghdhe domarin for mina pino skal thænne himerike oplatas nær hon hawer vart renadh i skærslo elde for sina synder ¶ sua langan tima so thænne tilbør ther pino thola vtan hon fa hiælp aff thera godhgiærningom som lifua i værldinne ¶ Thæsse qwinnan lofvadhe gudhi iomfrudom a ens prestz hand ok giptis sidhan ok dødh i barnbyrdh Aff nyttelike vanska pa terugghia mæniskio so hafdho vart i gionalatti ok aff vxdhelico dødh tha sigla

Lij

cap ij
e

En may syntis mik hwars øghon vtbrutin varo ok hængdo medh a kindena mz twem sinom hon hafdhe øron sua som hundir Næsa sua som hæstz mun sua som grumaste varghir tændar sua som størsta øgxa ælla ælghia føter hon hafdhe føter sua som gams klør En arma syntis mik stange hon thænna haar var sua som sinat brænt byske øghonin i nakkanom øronin aff skurin Næsana fulla mz var ok fylsko læpane sua so orma tænder Tungone var etir gadder tha dha varo sua som thwe vræthva fingra Føtne sua som thwe the orma som kallas skorpiones Nar iak saa ther en sofwande vta vakande saghdhe iak ¶ hwat ær thet ¶ Ok ginstan taladhe een søtlindhande røst til mik hulkin sua thughthelikin var at all vædhoghe gik bort fran mik sighande thw som ther see hwat bemerte thu thet vara iak suaradhe En weet iak hwat thet ær hwat dyæfla som iak ser ælla diur fødde aff diurlike natur ælla mænniskio skapadha feva aff gudhi tha suaradhe røstin mik ¶ En æru the dyæfla thy at dyæflanne hava en licama sua som thu ser thæssa hava ¶ En æru the ok aff diurlico kyn thy at the æru fødde aff adams slækt en æru the sua skapadhe aff gudhi vtan the synas for gudhi aff dyæflenom giordhe sua van skapadhe ok ledhe i siælomen ok ther synis thik sua som licalica ¶ Nw iak skal tee thik hwat ther teknar andelica ¶ Thæs manz sins øghon synas thik vtsprunghin hængiande mz thwe sino Om thwa synor skalt thu vndstaa tw thing forsta ær at han two at gudh lifer ændhelica annat ær at han tro sina ewghna siæl skula lifwa ændhelica æpter licamans dødh antigia i godho ælla i ondo Vm thu øghon skalt thu ok vndsta tw thing ¶ Forsta ær at tha skulle skudha huru tha matte fly syndena ¶ Annat ær huru han matte fulkomna godha gærninga ¶ Thæsse tw øghonin æru otfallin thy at han giordhe en godha gærninga for himerikis æro astudan / ok flydhe en syndina for hælwitis pino rædhogha / han hawer ørmagh hunda øron thy at sua som hundin æktar en sins tha nampn ok en nakars annars sua mykit som sit egit nampn vm han hørir ther næmpnas ¶ Swa aktadhe thænne en sua mykit aff gudz nampns hedher sua som aff sins eghins nampns hedher ¶ Han hawer ørmagh hæsta næsa thy at sua som hæstin brukandis ok lustas at lokta at sino thræk ¶ Swa synis thæssom lustelikit vara at lukta a syndena sidhan han hawer giort hona hulkin for gudhi ær fulaste thræk ¶ Han hawer ørmagh mun som grumaste vlfsens som plæghir astunda at opsvælghia alt ther han hør liuande vara mz øronen en thy sidhar at hans bukir ok munder ær fulir mz mat ¶ Swa var thænne skapadher thy at vm han hafdhe ææt alt ther han hafdhe seet mz øghomen æn astundadhe han the thing so han hørdhe andra æghia ¶ Han hawer ørmagh tænder suasom størsta ælghia føter hulkin som plæghir sundir slita ok slaa mz fotome tha han bordhir wredher ther diur som han orkaode for sina anghxolico wredhe en aktande hwart kottit fær ælla inghlucen vm tha gitir fortakit thy lifwit ¶ Swa var thænne var wredher aktadhe tha en vm hans oiums siæl for til hælwitis ælla huru kroppin pinitis i dødhenom vm han gat fortakit hanom lifwit

Tha han foro sua som gambe thy at suasom gamburin tha ha hauir nabat i sinom klom thz thay lyste at æta hallir thz sua hardhelica i klømen at the tappa sina makt oc krapt oc thay latir tha for wærdhz skuld suasom ey vitande falla thz som thay hiolt Hwa wille thenne halla alt til dødhin alt thz tha han mz ovat Æn tha war alle kunne wanskas nødhgadhis tha at slæppa thy Æn thz at the quinona haar synes sua som smat brent kyske Thaarsko som ær høghpot a thofødhens ok prydhe ærlicit teknas mz thøm vili som høghelicast astudas at thækkias gudhi thy at thøm vilin prydher siælina for gudhi Nu for thy at thessa quinona vili ær høghelicast at thækkias værldinne mær æn gudhi thy synis hænna haar suasom buska Hænna øgho synas i mækkano thy at ho væride sin andelik øghon fran tho thingom som gudz godhlek giordhe hænne skapande hona oc atirløsande oc forseande hænne nyttelica i mangom thingom Æn hon skodadhe atualtelica framfarlik thing fran hulko ho gaar bort daghlica til thæs the hwarffua alstingx fran hænna synom Oronin synas andelica afskornin thy at hon aktadhe aldra minst at høra læstina hænnedom ælla prædikan Næsana ær fulla mz bar thy at sua som søt lokt dragx lustelica til hænna hionom næsana at hænnin skuli thz aff styrkias Hwa draghir hon mz sinom astudilso oc hingom til sins røtelica kropps lusta ok styrk alt thz hon formatte Hænna læppa synas suasom ormaa tænder oc atirgadda i tungone thy at mar ormin bit starklica saman tanomen for gadhsins sary at tha skuli ey brytas tha utflyter ledhogh frodha mællan tanana oc hans munn thy at tho skil ey lankt a Hwa atlykte hon sina læppa aff sannom skriftamalom at ey skulle syndalustin brista hulkin hænna siæl war dødhelikin atirgaddir thy synis syndena ledha fradha oppinbarlica for gudhi oc hans hælghom manom Jak saghdhe thik for aff ens hionalax dom oc wanskipilsom hulkin som samanganghos mot kirkiona stadhga Nu skal iak thik fulkomplica sighia aff thøm ther saat quinona hænder nara sua som wæffwa stiærta Ok hænna føtir suasom thæs ormbs som hetir skorpio thz ær for thy at sua som ho war wanskapadh i allom sinom limom oc astudilsom sua stak ho sins manz siæl hardhelica Æn skorpio vetande han til kropsins lusta mz sinu limu handom oc sinom fota gang Ok i the sambo studhine synte een blaman hanade thrægwenadhan krok i handine oc i andro fotenom sua som thre hwassasta klor vopade oc sighiande O domare nu ær min time iak bidhadhe iak thigdhe nu ær time at døma Ok hinstan sat domarin mz otalico hærskapi Ok suasom en man oc en quinna synte nakin oc tha saghdhe domarin til thera Bighin hwat i giordhin Æn thot iak weet al thing Mannin swaradhe Wi hørdhom oc wistom kirkiona band oc aktadhe thz ey vtan forsmadho thz Domarin swaradhe for thy at i villin ey lydha hwano ær thz rætuisa at i skulin hænna stupoghenans bitsko oc hinstan infæste blamannin ena klo i bæggias thera hiærta oc thrykte tho saman sua starklica at the syntos suasom sat i præs ok Domari saghdhe Hwi dotto tholik thing forskulla the so sik fighirka vitandes fran sinom skapara for skapadho thingin Annatidh saghdhe domarin badhom thøm iak fik idher sæt at i skullin samasanka mina kraasa fruxt hwat hauin i nu atirbæra Quinna swaradhe O domare vi letadho oc ælskadhom hordz sins kraasse oc atirbarom ey vtan blyghdh oc skam Tha saghdhe domarin stupoghefwano atirgæld thz som rætwist ær Ok hinstan infæste han andra klona i bæggia thera quidh oc sargadhe sua sarlica at al malinn synte i sinom stughum Oc domari saghdhe Tholik thing forskylla the som gaa owir laghin oc taka atir forlæfdom Æn saghdhe domarin badho tho hwar ær mit liggianda faa som iak lante idher til okir oc bætan The swaradho badhom. Vi saghdho thik vndir vara fotir oc leta dhom jordzlikit liggiande fæ oc ey gudhelikit. Tha saghdhe domarin til dyæfwlin: atergælt thu thæn wæst ok skalt ok gitstan insætie han the ændhis klona j thæra hiærta quidh oc fore sua at the al samman syntos suasom eet kringlot nysta alla ballir. Tha saghdhe blamannin: O thæra hvart skal jak faa mz thom. Domarin suaradhe: thik hofwir ey opfara ælla glædhias oc gitstan bort foro the gratande fran domarenom. Ok domarin saghdhe: Sinne brudh thækkis dott thy at thæn æst skild fran tholiko.

xiij Huru jomfrw maria hiælpir allom

Hor thæn som mz allo hiærta bidhir at thiæna sym skulu thækkias gudhi. Hanelika tholik som ær gudhi thæk. Thy at ey ær nakar the modhir thæn min son alskir ower al thing. Oc bidhir thz sama hino son at jak ær ey gitstan til redho at hialpa hanne til sina bøna fulkompnilsæ. Ok ey ær nakir ambia the som bedhis stadhelica aff gudhi at sta j ambiodom til gudz hedhir alt til sin dødh. At jak ær ey til redho at fulkompna hænna vilia mz hænne. Thy at jak var ambia hauande thæn son j jordhrike som ey hafdhe kotlikin fadhir. Ey ær oc nakir the jomfru som astunda at goma gudhi sin jomfrudom til sin dødh at jak ær ey gitstan redhoboin at væria hona oc styrkia. Ok ey skalt thæn vndra hvi jak sighir thz. Thy at sofærat ær at Dauid astundadhe saulis dottir tha hon var jomfru han tok oc hona tha hon var ambia han hafdhe oc Urie hustru var hænna man lifdhe tho var ey Dauidz luste vtan synd. Thy at suaso thæssæ thry liuiin jomfrudomsins ambiodosins oc hionalagsins thækktos Dauid licalica. Swa thækkis minom son at haua tho andelica i sinom renasta lusta. Oc thy ær ey vndir at jak dragher tho andelica til minnis sons lusta. Thy at hans luste ær til thæra

xiiij Huru maria halp enom mykit syndoghom

See tarana som wro andelica nyfødda aff nyrkome hulkin som før var fødd aff sinne modhir a kotzsins vaxtna j nyrkoma. Thy sua som the qwinna som ær draghir barnit aff modhirna quidh draghir først hofwodhit oc sua handena oc sidhan alla licama til thæs barnit fallir a jordhina. Swa giordhe jak thom for gudz hama bøne oc tara. Andelica jak bedrogh han aff nyrkoma. Swa at han ær nu andelica suasom ~~thæn~~ nyføt barn oc thy skal han andelica oc licamlica opfostras oc thæn som jak sænde thik til skal opfostra han mz sinom raadhom. Thy the qwinna aff hulke thik ær sakt skal bidhia for hanom oc goma han andelica atuaktade at han hauir brodhir thorftelik thing licalica. Thy at han sipl sua dumpt j dødhelica synder at alle dyæfwlane j hælwite saghdho aff hanom. Latom op murin vm han hauilica koma at vi moghom opsuælghia han oc bita mz worom tanom. Thrækkis handena at vi maghom sargha han ok syndelika hafwom oc fødha til redho at trudha han oc suærna. Thy var thik sakt at han var nu andelica fødd. Thy at han ær nw frælst aff dyæflana valde suaso thæn mat ær vndfta aff tho ordho men som thæn hørdhe at han ælska gudh mz hiærta oc licama ower al thing. Gudz

xiiii modhir vil ælska oc rækna ey vnga ma

Leedh til dumma at skrivat ær aff moyse at konungsins dottir fan han j vatnæno oc ælskadhe han for sin son. Ok skrivas at moyses van eet land mz foghlom hulke som fordarfuadho ærorna. Jak ær konungsins dottir aff dauidz slækt jak vil ælska thænna smasuenin hulkin jak fan j tarana bolghiom hulka so ærw vtgiutna for thæs sial hulkin som var inclukt j hans licama. Ok the minne vini som jak saghdhe thik skulu opfostra han til thæs han kombir til aldir j hulko jak

xiiij

vil vækia han oc sænda at dœma hime-
riks konunge land. Æn huru thz skal vara
thz ær thik okunnoght oc mik kunnoght thy
at iak vil sua tilredha ha at aff hanom
skal sighias han lifdhe suasom man oc do
som kæmpe oc kom til domin suasom go-
dher riddare En drønas aff næsta

lvj Gudz modher taladhe thu drøme ha
dysselica fadhrin sla stundom sonin
mz læctom lima oc thu aff ægher han en
drønas æ Capitulum lvij

lvij Maria gudz modher taladhe Som ær sua
som than akir oc hulkin thistzla
ær i opuæxste thy skal thænne stadhin
forst rensas mz hwasso iarne oc sidha mz
eld oc thz æpte ærias mz oxnokiom thy
skal iak gøra mz idher suasom than ther
plantar føre i annan stadh thy at thæsso
stadhsens skal rensas tholik pina suaso
domarin sagdhe Flaa aff alt skinit aff
kotteno oc dragh alt blodhit Skær synd
alt køtit i stukke bryt synd al benin i
stykke at mærghin skuli vtflyta lvi

lviij Gudz son taladhe Jak ær lik tho thra
som tvolica stridde i sins pelegrims-
værs lande oc foor atir til sit fadhurins
land mz gladhi Thænne hwa hafdhe stor-
lica dyrt liggiandefæ aff hulko fler-
blind ødhom varo skær drøfdho hugh-
nadhis Æn thz til at liggiande fæt
skulle hemsklica oc tryglica gømas gior-
dhis oc fulbornadhis ææt hus stort
oc ærlikit hauade hemelica oc faghra
høghelikhet Ok siu trappor aat hulko
som op plæghadhe faras til husit oc til
liggiande fæt Han antwordadhe thætta
liggiande fæit sinom thiænaro til at see
oc hama oc gøma thz tvolica oc renlica
at hwars kærlek skulle prøfuas til
thiænarana oc thiænarana trolikhet
til hwars Thænne sik fran oc liggiada
fæt tok forsmaas husit sønkis ræxlda
Domarane slønadho oc gømdo hwars
kærlek Tha hafdhe han raadh mz sino
hemelico vinom hwat gøradhe varo ther
tholka misthykkio Æn thra suaradhe fr-
ighiande Ekfwat ær at folk sins høm-
ske gømare oc domara varo budhne
at opsøgghias i høghdhinna i sælgha i
folskinit Æn thik til hære baadhe domb-
oc miskund thy at thæn far allo thy at al
thing ærv thin oc thæn miskunar allom
Jak ær then han i likmilsom hulkin som syn-
tis i værldinne som pelegrimber A madh
sins værdhna dyrselica Jak thiolt sua har-
dhan kamp i iordhrike for siælana ælsko-
gha oc helso at alla mina hænda ok føta
sinur sundir rifwos Nar iak skulle forla-
ta værldina oc opfara til himerikis thy
iak aldre borto aff var a gudhdomsins
vædhna atirlæt iak værldinne værdhog-
hasta thing til aminilse thz ær min helgha
hafte licame at sua som gamblo laghin
ærvadhos aff ærchinne oc angla brødhino
oc aff them taflomen som laghin varo i
stfwadh oc androm høghtidho Swa skulle
nya mannin glædhias aff nyo laghinne oc
en som fordho aff skuggano vtan aff sa-
nindene som ær min korsfæsto licame
hulkin som teknadhis i laghomen alle ær
til at min licame skulle vara i gwo ok-
hedher Skipadhe iak hus thz ær the
helgha kirkia at han skulle ther gømas
oc hannas Ok prestena skipadhe iak has
synlica gømara hulke som i ambætteno
ærv oc ænglana mz nakve matto thy
at thæn som ænglane rædhas at hanna
for dyrdhing oc hedhers rædhogha skuld
han hanna prestena mz sinom handom oc mu-
Ok iak hedradhe prestena mz sinfallom
hedher suasom a siu trappom Først
skulle the vara mine enkannelike tekn
føraræ oc vini om husins oc licamans
renlekhet thy at renlekheten ær første
stadhin nær gudhi hulkom som ænkte
smittokt maa nalkas Thy vm prestomen
i gamblo laghomen lofwadhis thiona
læx samblande i them tima som the en
offradho ælla giordho thera ambitte thz
var en vnd thy at the hafdho skalena
oc en kænnan Æn nw mædha sannindin
ær komin oc tekenin ærv ændadh ær

renlekin hoghelikast hallande oc sua mykit fulkomplicare som kyrkin ær sotar af bætre æn skalit Oc j thæssa renlikhetsins tekn skæris först klærkiana haar at ey skuli skor luste thæs ow thughtin alla kotit ¶ J andre trappone skipas klærkiane at the warin suasom ænglanj alle ødhmiukt thy at mz thiænistune oc licamans ødhmiukt ma manni ingaa gino himelin oc binna hoghfærdhogha dyæfullin Ok thy til tekn vighias klærkane til at vtræta dyæflana thy at ødhmiukir man oplyptis til himerike hwaredhan hoghfærdhoghir nidher fiol for sina hoghfærdh ¶ Thridhio trappone skipas klærkane at the skulu vara gudz kæmme svena vm vdhkelica læsning j the halgho skript oc thy antwordhas them bok j hand aff biskopenom sua som riddarnom antuordhas swerdh at the witin hwat the skulu gora oc at the skulin ghegna mz bonom oc læsning at blidhka gudz wredhe for gudz folke ¶ Fiærdhe trappone skipas klærkane gudz monstris gomara oc siælana waktara oc thy antuordha biskopin them nykla at the warin athughule til sinna samwitzna helso fyrmiande them mz ordhom oc gerningom oc opnækkia latta man til godha gerninga ¶ Fæmpto trappone skipas the altarsins ambitzmæn oc røktara oc at the skulin forsma oc vidhertighia værldz thing oc at the skulin liua aff thy som altarino til hore mædhan the thiæna altarino oc at the skulin aldre bæsfwas j værldzlicom thingom vtan æpter thy som thera ambitte tilhore ¶ Siætto trappone skipas the at the warin suasom apostlane predicande læstinna sannind oc fullkomnande mz gerningom thz the predica ¶ Siundo trappone skipas the at the warin midhlara oc dagthingara mællan gudh oc mænniskiona j thy at the offra oc wighia min licama oc j thæssom stadhenom æru prestene j nakre matto j wærdhelikhet ow ænglana Æn nu klagar jak at thæsse trappona æru synder brutna thy at hoghfærdhin ælskas ow ødhmiuktinna orenlikhet j ælskas for renlikhetinna

gudz kirkie ælskas ey vtan værldhina bok. Alsomska synis j altarom ey gudz snille reknas skatia siælanna helsa ælskas ey Ok æn ow thz bortkasta the min klædhe oc forsma min daky Hemelica jak tedhe moysi a biærghenom the klædhe som prestene skulu hawa ey for thy at j himerike ær nakat tholikt vtan for thy at andelik thing kunno ey gripas ælla vndhstandas vtan vm licamlik likmilse thy tedhe jak andelik thing vm licalikin at vitas skuli huru mykin wyrdhning oc ærlekhet them ær thorftelikin som hawa siælna samindma som ær min licame Madha the hafdho sua stora renlikhet ok wyrdhning som waro skuggan ok teknit Æn hwar til tedhe jak moysi sua mykla klædhana fæghrind vtan ther til at siælina prydhilse oc fæghrind skulle vndhstandas oc teknas vm them thy suasom prestins klædhe æru siw Swa skal the siæl som vil ga til gudz licama hawa siw dygdhe vtan hulka ey ær helsa ¶ Forsta siælina klædhe ær jdhrughe oc skriftamal huilkit som hylhofwodhit Annat ær astundan til gudh oc fulkomin renlekir Thridhia ær ærwodhe til gudz hedher oc tholemodh j gen ůdhoghom thingom ¶ Fiærdhe ær at ey ælska mana loff ælla mana blygdh vtan vakta ensamins gudz hedher ¶ Fæmta ær kotzsins atwehald mz same ødhmiukt Siætta ær gudz godhgerninga thanke ok hans doma rædhoghe Siunda ær gudz kærleker ow all thing ok stadhukt framhald j godhom byriadhom gerningom Æn nw æru thæssin klædhin aflaghdh ok forsmadh Vissilica syndinna orsakan ælskas for skriftamalin Skørlifnadz jdhnan for renlekin oc licamlix nyttelikhetz ærwodhe for siælina helso ærwodhe værldina giri oc hoghfærdh for gudz hedher oc ælskogha ¶ For loflikit atwhald ælskas ow flødhelikhet j allom thingom dyrfwe oc gudz doma gensaghu for gudz rædhogha Ok klærkana othokke

409

ower alla for gudz alskelikhet ower al thing
thy suasom jak sagdhe j prophetome at jak
skal koma thom j mine ordhe ok ord
ulse skulu gifva thom vndirstandilse
Tha suaradhe miskuna modhrom vælsig
nadher vari thu min son for thina rætuiso
Jak tala til thin som all thing west for
thina brudh skuld som thar nær star/ hul
ka thz thu vilt lata vndirstanda andelik
thing. Hulkin som tho formaa ey at fpa
andelik thing vtan mz likniscom vtskilia
thu sagdhe j thino guddom for æn thu
tokt mandom aff mik at vm tio rætui
se men funnis j stadheno at thu ville
miskunna allom stadhenom for the tio. Hu
ru æn otalike the prester som blidhka
thik mz thins licama offre miskunna thy
for thera skuld tho som litit got hava
thz bidher jak som thik fodde a madom
sins barghna ok thz bidhia alle vtualde
men mz mik. Sonin suaradhe vælsignadh
vari thu ok vælsignadh vari thins mudz
ordh. Thu seer at jak swar thom for thy
godh thing som mins licama offir hava thy
at suasom thry godh thing thedhos j mik
aff judazsa forradharan dyrfue Swa aff
thässo offreno ok sacramento koma siælone
thry godh thing. Forst lofwas mit tholo
modh thy at jak btrande min forradhā
bortkordhe jak ey han aff minom vmga
gilsom. Annan tidh thy at tha forradharin
stodh nær mz minom ouinom modher fiollo
the alle a jordhina mz eno mino ordhe
hvar mit vald tedhis. Thridhia tidh thy
at jak vande alla hanz ok dyæfwlsins
til siælana nytto ok helso hvar min fulle
ok kærlekir oppinbaras. Swa koma ænnughæl
thry godh thing aff prestena offre. Forst
lofwas mit tholomodh aff allo hinerik
harskapi thy at jak ær than sami j godz
ok ondz prestz handom ok ey vighia mana
forskyllelse thz sacramentu vtan min ordh
Annan tidh thy at thz offrit hiælp allom &

410

aff hvat prest thz offras ok hanteras. Thri
dhia tidh thy at thz hiælpir ænnughæl thom
som thz offra ok hava alle the æru thy at
suasom alle mine ovini modher fiollo licamlica
a jordhina aff eno ordhe som jak sagdhe
at jak ær than sami som j letin. Swa vær
thz ordhit swo som min licame vighis mz thz
ær min licame tha fly genstan dyæflane
fran thera siælom som ambetit offra ok thz
vighia. Ey thorande sveka thom gilla ater
koma til thera. Vtan the attakey sik vilia
til at ater synda. Swa ær min miskund
allom ok thol alla. Vtan rætuisan ropar
hæmd thy at jak ropar dagelica at
thu seer væl huru mange mik suara. Tho
skal jak æn sænda tho mins mudz ordh
ok thom som hora thom ok fullkompna sku
lu koma til the glædhina som hwarske
kan sighias ælla huxas fullelica sua ær
hon søt. Æn the som ey vilia hora tho
ælla gora/ skulu vtvæna sua som skrivat
ær sit plaghor j licamenom ok sit j
siælinne hulka the skulu finna thænkia
de ok lexande the thing som giordh
æru/ at the skuly ey skelua vtvænade
thom § At prestin ægher hava thry thing

Gudz son taladhe prestin ægher hava lix Son
thry thing. Forst vighia gudz licamen
Annan tidh hava kotzsins ok siælinna ven
lek. Thridhia at forsee sinne sokn. Æn thu
mat spyria hvat som dugher at hafua
kirkio vm han havir ey sokn. Jak suarar
thik at than prester som hawer vilia at predi
ca ok hiælpa allom for gudz ælskogha. Ha
hawer sua stora ok vidha sokn som al vær
din ær thy at vm han formatte at tala
for alle værldine ey giordhe han sit
ærvodhe thy reknas hanom godher vili for
gerningena thy at gudh swar opta sino vt
ualdom manom aff ærvodhe at predica for
thera synde ok othokka som gora matto ok
tho gifwer han sinom vtualdom manom lon
for godhan vilia. Prestin bør ænnughæl hava
bok ok olio. Bok til at læsa fakunnogha
ok olio til at smoria siuka thy at sua som

j bokinne thaldz oc skrivas andelikin oc lica
likin kenne dombir Ella vari j prestenom
visdombir til sik sighluom oc matta oc tem
pran at hans kropper vari ey ofkaat fore
ovirflødhelikhet oc at hans sokna mæn
taki ey ont æptedøme aff honom han skal
oc fly værldma givi for hulka kirkiona oc
klærkiarna hedhir forsmas oc værlzlika
manna sidhir for hulka klærkiana værdhe
likhet forsmas oc vanhedhras Æn andhe
likin visdombir ær at læra ofmælla nærsta
brutlica styrkia alla j godho Solione mæ
kis komma rætme oc godh æptedøme thy
at sua som olian ær fetar æn brødhit Sua
ær kærlek bon oc godz livernis æptedø
me fullkompne at dragha mænnena til ab
got oc fect til at blidhka oc milda gudh
Barmelica jak sighir thik dotter at stort ær
præstins napn thy at han ær gudz ængil ok
mæklare ælla daghthingara Ok storra ær
hans ambitte thy at han hanna oghripelika
gudh oc nidhre thingin til fosthias himerik
gudh j hans hand gudz brudh bidhir til gudz

lviiij lx

Velsignadhir vari thu min skapare
oc aterlosare kære dhrotin ey vm jak
tala til thin Ella som thøn som sorgadher
ær talar til læknara Som drøfdhir til
hughsnara Ella som fatikar til rikan gar
gadher oc saar man sighir o læknar styrk
ey bidh mik som sorgadher ær thy at thu
ærst min brodhir O bazste hughnar forsma
ey mik ælla giff mik ofta for thy at jak ær
dughølaghir Stan giff mins hiærtans hulo
oc minom sinnom hughnadh Fatike manni sighir
O thu rike man oc dughesins bidhir thorf
uande skudha mik thy at jak thol hungir
oc sylt See mik thy at jak ær nakin giff
mik klædhe thet jak maa aff ømas Ella
sighir jak O Ballogaste oc kæraste thra
jak seer oc skodha mina synda saar aff hul
kom som jak ær sarghadh aff mino barndo
oc jak grat thy at timen ær fafanglica
oc onyttelica opnotte kroppin dughir ey nu
til arfwodhis thy at styrkin oc kraptin
ærv opnotte j fafængo thy bidhir jak thik
aldz godhlex oc miskunna kælda at thu
værdhoghas hanna mit hiærta mz thinis
ælskelikhedz oc kærlex hand Thy at thu
ærst bazste læknar hughsna mina siæl thy
at thu ærst bazste hughnare Xpus styrke
sina brudh sta mot diæfulsins frestilse

Ell aldra suartaste synis xpi brudh tha
gudz licame lyptis oc saghdhe Hwat ey
tro thu osmilla at the brødhskivan ær gudh
Visselica han var længo opadhin æn thot han
bare storsta bigærgh Ok ængin aff smællo judho
mæn hulkom gudh gaff smille tro thz Oc ey
skal diakar tro at gudh værdhoghas at hamas
oc ælskas aff orenasto præst hulkin som haw
thudha hiærta Ok at thu skuli profua thz vā
vist som jak sighir tha ær thænne præstin min
hulkin jak skal nu bort taka aff værldma nar
jak vil oc nu ær han o værsta prestenom Tha
syntis ænstan godhir ængil oc saghdhe O dotter
suara ey daarano æpter hans darskap thy
at han som thik syntis ær lygnena fadhir
Stan var vedhoborin thy at var brudhgo
me ihesus xpus ær nar hulkin som ænstan
kom oc saghdhe til diæfulin thæn drøm
thu mina brudh oc dotter thy sighir jak dotter
thy at jak skapadhe hona thy brudh thy at
jak aterløste hona mz minom kærlek Diæf
wllin suaradhe jak tali for thy at mik ær
thet til thol givit oc at hon skuli kolna j
thinom kærlek oc j thinne thiænist Var tha
saghdhe thz vænte hon j thæsse natene nar
thu samanthrukte hænna oghon oc andra
limi oc hafdhe mera giort vm thu hafdhe
thet til thol fangit En huru opta hon star
mote thinom frestilsom sua opta skal hænna
krona økias tho thu diæful mædha thu
saghdhe at jak vare længo opatin æn thot
jak hafdhe varit stort bigærgh Sighi mine
dotter ælskevande som licamlikin ær Scriptin sighir
at ey ær ormbir sattis oppa ena stang
tha folkit forfor oc dødhe j økneno Ok
huar thæn som vardh stunghin aff ormeno En
han fik see thæn eer ormbin vardh heel
Huat hallir var thæssa helsona makt aff ersins
styrk ælla aff ormsins liknilse ælla aff moisi
godhlek ælla aff æwnlike gudz dygdh Diæ
fwllin suaradhe oc saghdhe at thæsse helso
dygdh var aff ængo andro vtan aff ensampna

ok ærine gudz dygdh oc folksins tro som trodhe oc lydde gudhi sua fulkomplica at the trodho at gudh som al thing skapadhe aff ængo formatte iamwæl al thing gora som en varo. Æmantidh sagdhe gudh. Eigh diæfwl var vandin vmuandis i orm huat thalle var thz aff moisi ælla aff gudz budhi ælla for thy at moyses var thærlagher ælla for thy at gudh sagdhe sua. Diæfwllin suaradhe huat var moyses vtan kranker man aff sik oc vætins aff gudhi til huars ordh som gudh bødh oc sagdhe vardh vandin orms samelica æpter gudz budhi. oc moyses var thær til andbudh oc thiænare thy at for budhordhit oc for thæn gudz ordh sagdhis var vandin en vtan vander. Æn gudhi biudhande vardh vandin samelica ormber. Æwa at moyses vardis tha sagdhe var thera til sinna brudh sua ær iamwæl a altarenom thy at for thy ordhin framforas ær brødhit a altarino brødh. Ok tha nightil sa ordhin sighias vardher thz min licame huilkin badhe godhe oc onde taka oc hanna samelica. Æwa æn som thusanda oc tho en mz like nyttelikhet thy at godhe taka han sik til æuærdhelikt lif oc onde til hardhare dom. Æn at diæfwllin saghdhe at jak skulle smittas oc fylas aff prestins orenlikhet thz ær samelica fals thy at om spitalsker swen finge hanom nykla ælla om siuker man finge hom oc andwordhadhe bæsta yrte ælikte skadadhe thz thøm mædhan thæ sama makte var i thøm ær hua thøm finge thøm. Æwa vardher en gudh illir aff ondz thiænara olæsko oc en bætre aff godho thy at han ær altidh ombskiptelikin oc thæn sami. Æn at diæfulli saghdhe at han skulle skot døø thz beet han oc vndstar aff sinna natur blødhskap oc aff nyttvo verilsom tho formaa han en bort taka han vtan mit tillat. Æn tho ær han thø ighin vtan han vætte sik. Æn thy saghdhe diæfwllin han hawa illa lukstande lim ok thunda huita. han ær sanelica illa luktade oc kallo soot tholande thy at han hauhta vtantil oc kold innantil ok hollikin thorst ok thiænadh i simonien ok ledho oc styg vidh allan ændelica sotma thy at han ær het til væruldinna oc kallir til gudh han thorste oc lust kotzsins lysta hauande ledho vidh alla dygdha fughthrind. Han ær lat til gudz thiænist oc budhordh. Oc hetir til alt thz væruldine til hør oc kotino. thy ær en vnder at hom smakar en min licame. Vtan suaso bakat brødh i oghne thy at han livosar en oc smakar en ændelica thing vtan kotlica thy at nar agnus dei ær sakt oc tha halwr takit min licama i sin licama haar fadhursins vald fran hom oc sonsins sotasta nærwaru oc thæs halghe anda vælnilghet hulkin so ær samfoghlilsinna band oc ensamin brødzsins æmnine oc smak ær blir hom tho skalt thu en thænkia at han ælla nakar annar ær huru illir han ær ær vtan gudh. Vtan gudh haar fran hom en gifuande hom stora huginadh oc blir tho nær hom tholande han oc værnande han fran diæfleno. Æn at diæfwllin saghdhe at ængin aff sinalls judhomen vilia thz tro suara jak thik judhane æru suasom the som hawa mist høghro øronin oc halta mz baadho fotomen. ændelica for hulkit the æru osnialle oc skulu vara til ændalyktena. thy ær en vndir at diæfwllin gør blind oc hawdhe thera huita. Ok æggia tho oc radher oblygh thing hulki som æru mot trone thy huru opta nakar tholker thanke løpir mot thik aff [illegible] licama tha sigh thz thænom ændelicom kinom oc stat stadhugh i trone. Oc lit vtan iæff at thæn licamin som jak tok aff jomfrune oc thæn som korsfæstir var oc styr i himerike thæn sami ær a altarino oc han taka badhe godhe oc onde. thy at suasom jak tedhe mik minom lærosuenom som ængo mz mik til Emaus i androm ham mædhan jak var tho sander gudh oc sander man ingangande til mina lærosuena at luktom dørom. Sua tee jak mik prestomen vnder andro formo at tron skuli hawa løn oc at manana othokkia skuli synas oc en ær thz vndir thy at jak ær nu thæn sami som tedhe minis gudhdoms vald mz vndhelico tekno oc æn saghdho nykomne tha. Ebrøvom judha hulka som mogho gaa for os jak tedhe iamwæl judhomen min sanan mandom oc the korsfæsto han

jak ær thæn sami dagliga a altareno ok
æn sin vanilse ok forestilse ær os vndir
thæssom kostenom Hwat ma vara mer othyk
kia æn vilia mz skælom grypa oskilikin gudh
ok hans høghlica doma som han satte j sina
eghna hand thora at doma thy vil jak
tee thæm olærdhom ok ødhmiukom at the
skuli ophøghias ok høgfærdhoghe skan
das ·/· Huru onde prestir straffas ok afsittas

Cap^m lx

lxij

Nv æru prestir jordadhe en dødha ma
thulkin thær halft fiardha aar hafdhe
lighat sunkir tha hørdhe gudz brudh huru
than hælghe ande saghdhe til thæn sama
prestin O hin hwat for thu hawi dyrfwis
thu at hanna than dødha mædhan thi
hand æru fulla mz blodh / Hwi ropa thu
for hom til æruoldughan gudh mædha
thin røst ær sua som frodha røst Hwi
dyrfwis thu at blidhka domarin for
hom mædhan thine sidhi ok athæue æru
likare skandagast æn gudhelico prestir thy
skal nima ~~dyghdha~~ ordha dyghdh hial
pa tho dødha ok ey thin bøn ok hans
tro ok langa tholamodh skal mædha ha
til krononna Sidhan saghdhe thæn hælghe
ande til gudz brudh Thæssa prestins handir
æru blodhugha thy at alla hans gærninga
æru kotlica mz hulko han ma ey hanna tha
dødha Ok æn ey hulpit hom mz synom
forskyllilsom vtan mz æmbitz sins værdhe
likhet / Thy at godhe prester hialpa siælo
men thwem ludhom badhe mz gudz licama
makt ok sua mz synom eghnom kærlek
Hans røst ær suasom frodha røst thy at
hon ær al aff thrækfullom gærningom ok al
til køtz sins lusta / Thy far hon ey op til gudh
hulkin som astunda at blidhkas mz ødhmiukom
jdhrughan ok skriptamals røst Hans sidhi
æru som skamda gast hwat for skamda
gastin annat vtan han lifua sik værldz mana sidhu
ok gærningom æn hwat sighir han alla talar
annat vtan ætom ok drikkom ok lifuom
kræselica ok hans godha dagha j thæsso
lifue Vlva for thæmme han lifir sik allo
j klædhom ok gærningom at han skuli allom

thækkias / Han opuækker alla til oløflos
helik thing mz sino æptedøme sighiande
ætom ok drikkom thy at vær styrk ær
vars hra glædhi ynnunyt ær os at koma
til krona port ok kan jak ey in koma tha
stær jak væl vidh portin Jak vil ey vara
fulkomin Tholik røst ok lunærne æru thing
thy at ængin skal koma til krona port vtan
thæn som fulkomin ær ælla fulkomlica ren-
sadher Ok ængin skal faa himerik æro vtan
thæn som hona fulkomlica astunda ælla æruo-
dha for thæmme nar han forma Tho jak
aldra hra gaar in til thænna prestin æn ey
gnelykkis jak ælla smittas Jak gaar in sua
som brudhgume ok jak vtgar sua som do-
mare domaskolande thæn som mik forsma-
dhe Thy sua som jak saghdhe jak skal ko-
ma prestomen mz siw plaghom the skulu
vænas aff allom the thingom som the æl-
skadhe / The skulu bort kastas aff gudz asyn
ok domas j hans vrede ændualdhas
dyæflome / Thola pino vtan roo ok huilo
forsmas aff allom kidhirthorfua al godh
thing ok skulu hava fulstopa al ond thing
Samuledh skulu the plaghas mz siw
licamlico plaghom Thy skalt thu ey vndra
at jak thol ok sædhir at nakar ouær-
dhogh thing tees vidh min licama / thy at
jak thol alt til ytarsta punctin at mit
tholemodh skuli tees ok mænnana othokke
Tho skalt thu ey thænkia at tholik ouær-
dhoghet som thu hørdhe j thy at thæn
syndhe kan vardha mino licama vtan tho
lik thing henda til at opinbara mænniskio-
othokka ok ætuakt / ok til at tee tho vara
ouærdhogha at taka sua hælaght sacra-
ment Æn saghdhe thæn hælghe ande til dø-
dha manz sins siæl O siæl glædz ok frygdhas
thy at thin tro skilde thik fran dyæflens
thin enfallelikhet styrkte thik langa skærslo
eldz vægh / thit tholemodh ledde thik
til krona port Min miskund skal mædha
thik ok krona thik Huru dyæfwlin
dyghiar vantro vm gudz licama

En dyæfwl syntis gudz brudh mz langom quidh oc sagdhe hwat tro thu gima ælla hwat thænkir thu jak vet mykyt oc jak kan prøva min ordh mz opnin barom skælom jak vadhir thik ætwænda at huxsa otrolik thing oc tro thino sinno oc skælom hwat ey saat thu mz øghonome oc hørdhe mz thinis kropis ørom at brødhit brødz thu saat han vtspias oc hamnas owisklica oc nidhir kastas a jordhena ok flere owærdhogh thing vardha giordh vidh han hwilkin jak vilde ey thola i mik ok vm møghelikit var at gudh vilde vara j vxtinis manz minne hwru skulle han inga til orætwisa ingen hwilkra giwi ængin grund han Hon suaradhe til dæpri mandom som ginstan syntis ept fwrstilsen O hwa jhesu kære jak thakka thik for al thing oc særlica for thy först thy at thu klædhe mina sial gwande mik ædhruggha oc skiptamal mz hwilkom thz hwar synd affskrapas a hwru thing hon ær ærma tidh matte thu mina sial ingiutande thin kærlek oc thina pino aminne mz hwilko sialin lustas suasom aff bæzsta kost Thridhiatidh hughsna thu alla the som calla a thik i drøvilsom thy O hwa miskuna mik oc styrk oc stadhfæst mina tro thy at æn tho at jak ær bæradhogh at antuordhas dyæfwls gabbilsom tho tror jak at ænkte kan vardha ætan thit tillat oc at thit tillat ær ey vta thughnadh Tha sagdhe jhesus til dyæfwlin hwi tala thu til mina nya brudh Dyæfwlin suaradhe thy at ho var mik tilbudhin ok jak hopas æn at fangha hona mz minom nætti Tha var ho mik tilbudhin nær hon lydde mik ok adhlnadhe meer mik thækkias æn thik sinom skapara jak gømde alla hænna vægha oc ey ængo thæ æn aff mino aminne Var hærra suaradhe thy æst thu alla vægha spiare Dyæfwlin suaradhe Sannelica jak ær spiari i myrkrom thy at thu giordhe mik myrka Var hærra sagdhe Nar saa thu ælla hwru var thu myrk Dyæfwlin sagdhe Jak sa nar thu skapadhe mik fæghirstan ængil æn for thy at jak misfol onærlica i thit skin thy vardh jak blindr aff skinino suaso basiliscus Jak saa thik nar jak astundadhe thina fæghirind jak saa thik ok i mino samvitte nar thu nidhir kastadhe mik Jak kænde thik ænnughel tha thu hafdhe takit mandom ok jak giordhe thz thu tholde mik oc stadde at gøra Jak kænne dagllica thit vald mz hwilko thu skinde mik ok forwndir Var hærra sagdhe Vm thu vest sannind aff mik hwi lughir thu for mino vtualdo vinu hwar thu vest sannind aff mik Hwat ey sagdhe jak at thæn som ætir mit kot skal liua æwærdhelica oc thu sighir at thz ær lyghn oc at ængin ætir mit kot Ok sua var tha mit folk meer astundha dyrkara æn the som dyrka badhe stena ok træ Tho suara mik mine brudh atsporande hwilkin som ey forma at vndstanda andelik thing Han likwisse æn thot jak all thing veet hwat hæller var thæn licaminn som thomas hannadhe æpte min opstandilse andelikin ælla licalikin Ok vm han var licalikin hwru ingik han tha at luktom dørom oc vm han var andelikin hwru var han tha synlikin licamlico øghom Dyæfwlin suaradhe thukt ær thz at tala hwar thæn som tala ær allom othækk ok nødhgas at sighia sant tho skal jak nødhoghir tala at thu vpstandis aff dødh vast badhe andelikin oc licamlikin oc thy for æwærdhelica guddomsins dygdh oc særlica ærwadha køtzsins fordel mat thu hwarstadh inga oc hwan stadh vara Var hærra sagdhe amatidh tha moysi vandir vmuændis vti ormin sighh hwat thz var hæller ormsins likilse ælla alt ormbir vtantil oc innantil Ælla the brødhstykken som fylto tolff brødhskala hwat hællir varo the sant brødh ælla brødz likilse Dyæfwlin suaradhe Alt var ormbir j vandenom ok alt var brødh i brødhskalome oc alt var thz giort aff thine dygdh oc thino valde Var hærra sagdhe hwat ey ær mik nu vansamar at gøra æn tha ælla vndlicar vm mik sua thækkis ælla vm ærwadha køtit formatte at inga ælt luktom dørom til apostlana hwi maa thz ey nu vara i prestana handa Alla ær mino guddo ærnodhe ælla mødha at samafogha høxsto thingin oc mäktoghsto ängaledhis. Than samelica o lyghtmena fadher Elua som thin ilzska ær aldra mæxst sua ær om kärlek oc skal vara ofwir alla. Thy at vm een synis at brixma min licama ok ämnar tiugha than vndfoto jak ensamin beet aldra mana tro ok jak skipa al thing j rätte matto oc tholomodh oc jak gøra nakat aff ängo oc synlikit aff osynlico Ok jak teer nakat synlikit j tekne ok skipnadh hulkit som tho ær ämnat samelica j tekneno oc ämnat synis thy vara. Dyx fwllin suaradhe thässa thing hws samd vone jak daghlica nær mignene mine vini figurlas fran mik oc vädha thime vini. Än hwat skal jak meer sighia threllin nær han komber j siälfs valo teer tha ympnyt j ämnghena hwat tha thaw j vilia nom. Tha taladhe gudz son ämnadh tro dott at jak alfus gøre ær liffsins oprxttare oc thxlpare oc ey forvadhar. Thand ok siälff sannindin oc ey lughar thy at vm the thaw tro at jak ær j prestins thando än thor prestin jxfuadhe oc twxkadhe. Ey thes sidher for thra tro som nær standa oc tro ok for the ordhin som jak siälwer sagdhe oc skipadhe ær jak sannelica j hans handom oc hwar than som mik takar tha takar gudhdomin oc mandomin ok brødhsins liknilse. Hwat ær gudh vtan liff oc sotme lysande lius oswanskandis godhlekx Domande rätuisa oc the miskund som heler Än hwat ær mandomin vtan vhafta kot gudz oc mazsins samfoghilse aldra rätna mana hofwodh. Thy hwar thän som tror a gudh oc takar hans licama. han takar gudhdomin thy at han takar liffwit. Han takar oc mandomin mz hulkom gudh oc mannin samafoghias han takar oc brødzsins liknilse thy at han tax vndir andro formo hulkin som skylis vndir sine formo for trona prøwilse. Sua takar oc ondir man thän sama gudhdomin oc tho sik til dom oc ey til hugnadh. Han takar oc madomin ok tho sik litit blighan han takar oc brødzsins formo thy at han takar skylandes sannindina.

vndir the formo som han seer oc tho ey sik til ändeliken sotma. Thy nar han takar mik til sin mun oc tändir tha gaar jak fran honom mz gudhdom oc mandom oc ensamin brødzsins forma bliuer hon äter ey thy at jak var e thär samelica. Elva mz ondom som mz godhe for ämbetzsins skipan. Vtan thy at onde oc godhe faa. ey aff mik lica ändelikit gagn thy at nyttelica j thy offreno offras manen siälffe liffwit som gudh ær ok liuit gaar j oc bliuer tho ey mz ondom. Thy at the forlata ey alt oc thy äter bliuer ensamin brødzsins forma thra sinno Än thot thy brødhit ær thom tha änkte gagn thy at the änkte thänkia vta the brødzsins oc vinsins formo som the tha saghio oc kändo. Elva som vm nakar wallogher thra ginge in j nakars hws oc at craft hafdhis j ämne at han var thär oc hans godhlekx nxruara hemdis

Godho gwas prøwilse til min sona vm the thola tho tholomodhelica

lxij Fromfrw maria gudz modher taladhe Min son ær suasom fatiker bonde hulke ey hanande ora alla thra bar siälwir bordhin aff skoghenom oc annor ändebudh bodher thorfftelik til sinna hinga. Hulkin som ämnugx bar kuista j bland annor ändebudh hulke som nyttoghe äru til thes thing suasom at fläxngia mz olmodhoghan som ok til at värma mz thy som kalde äru. Sua min son aldra thinga hära oc skapare var als fatikast thär til at han skulle riban gøra mannin mz ärughdelicom rikedomom oc ey mz forganglicom. Hulkin som thingasta byrdhe bar a sinom bak bärande bosta ok thinga korsit oc pinona oc vensande ok afskrapande aldra mana synde mz sino dyrblodhe hulkin som j bland andra sina thing bualde dyghdha ändebudh thz ær dygdhännen vin hulka som magra mana hiarta vptändas til gudz kärlek mz thäs hälghe anda hiälp oc sannindina vordher oppinbar Han vtualde oc limana suasom äru vguldhna älskara vin hulka gudz syn oc vini fläxngias til thra kärilse oc nytilse ok mar varughadh oc ärlighin kristane anda

oc kaldo synna / Ok gudhs sonins ængel
aff thera els bran nw fforos j hwat matto
Andelica nar værldzlike men drotna guz
sinni oc the som aff ensampnom prinona
værdogha ælska gudhs drotnas oc skudha
værldina fafængo oc vnnandas thæs he-
telicar til gudhs / Ok gudhs varkunnande thra
drottninson sænde tho hughnadh oc kærlek
Æn hwat skal vardha aff hinomen tha synne
æru slange andelica skulu the kastas j
eld oc brinna thy at gudhs forsma ey sind
sinni nar than andwardha tho j omilla ma-
ma hand wtan than lær them swa so fadher
lær son Ok swa mylcar gudhs omilla mana
ælsko til sina thiænisto mana krono ok lon

gudz vini skulu ey læctias at tala gudz ordh hom

lxv Gudz modher taladhe thu skalt vara
swa som tompt kaar quæmelikit til at
j lata hulkit som nar ey swa flaat at thz
bort flyte som ther j latz Ok ey swa dimpt
at thz thaui ængin butn / ther kavit ær thz
licame hulkin som tha ær tomber nar than
ær vtan ælz licaliks lusta æstudan Ok tha
matelica vidher nar kotit thrangas skal-
lica / At sighin vari quæmelikin til at vnd-
standa andelik thing oc kroppin stark til
at arvodha Æn tha ær kavit vtan butn
nar kotit thran gis aff ængo atwhal-
le vtan licamanos gifs alt thz hughin
bedhis vtan hor mm hwat jak nw
sigher Min thianare fram fordhe ofid-
rat ordh. sighiande hwat nardha mik
at tala the thing som ey til hør minom
stadhga thollikt ordh thænir ey gudz thia-
nisto mane thy at hwar than som beet
sannindena oc thiggher ær saker vta at than
æstingx forsmas En tha nar havande
starkt hallande hws j hulko fyra thing
varo som varo oforganglikin som nar tha
kost som bort ælte allan thung helsalikit
natn ther vtslakte allan thorst vallok-
tande ørte som bort ælto alt thz som etz-
likit nar / Widher thorftelikin natn kro-
kande oc barnaktande hwarn ovin
Timin gik fram ok fastit belagdhis than
vndstodh thz oc sagdhe fromom kæræra
Jak ok ropa til mina viddara mz thø-
ghe røst oc sighi swa / Jak vil forælsa mit
fæste thy hwa mik folghe mz godhom
vilia than skal vara mz mik j hedher ok
æro Æn jak skal vprecsa them som fallin j
striidhinne til thz som ey hawa vanskilse æll-
ledho Ok jak skal giwa them ængxdhe-
lica bluande hedher oc the rike doma
som aldre vanskas ælla forgaa Ok wenny
tilbudhe at ropa oc ropadhe tho mindra
æn tilhørdhe swa at ey kom ropit til
fræmasta riddarin oc thy kom than ey til st-
ridhina / Hwat skal tha than gøra tho vid-
non som gærna vilde hawa komit oc arvo-
dhat oc hordhe ey kiravins røst ande-
lica skal than fa lon for godhan vilia oc
them dulske kiravin skal ey vara lutløs
aff næffst oc plagho Thz fæste ær the
hælgha kirkia opbygd mz mins sons blo-
dhe j hulke thæs licame ær hulkin som
bort ælte allan thungir / Thæssima sinnes vatn
thælghra mana æpredhoms godh lokt oc
gudz pino natn Thz fæstit ær nw belakt
aff ovinom thy at mange synnas j the
hælgho kirkio oc j æstnona hulke so peri-
ca min son mz røstinne oc sighia mot
them mz ginghome loffwa than mz røste-
ne oc sighia mot mz viliano Ey ak-
tandis hwicvik fædhernis land vm
the moghe faa sin lusta thy ther til at
gudz ovini skullin minzskas skulu gudz
vini ey læctias at arvodha thy at
thera arvoyn skulu ey vara vaklikin
vtan ævinnelikin hwru værlz goz ma
ægghias nadhelica vta synd cª lxvij lxvj

Maria gudz modher taladhe hwat
skadhir vm nakar stingx mz naal
ælla mz jarne j klædhin vm ey skadhas
kotit Swa skadher ey værlz goz vm thz
ær skællica Vta vm æstudanin at ægha
ær vanskipadh thy som thet hiarta
at them ælt vari godh thy at gudz or-
dh skulu mgiutas vm thik til andra.

ok suasom quærna damin hallir stadho eller watnit ok studhom lat han lopa tha Elva skalt thu grannlica gøma nar fafænytte thanka ok frestilse inflyta at the so fafængt ok vanskelikit ær sinnis Elva som strømat ær at midhro watnin flutu ok thesso watnin stodho suasom inbær Midhro watnin æru kotlike thanka ok onytte lik awilse hulkin som skulu bort flyta ok ey aktas | Thesso watnin æru gudhelik inskiutilse ok helghu anda ordh hulkin som stadhugh skulu vara j hiærtano suasom inbær at the for ænghin frestilse bort ryvins aff hiærtano At al thing standa æpter gudz skipan vtan syndhir mannz sialfs

lxvii

Gudz ~~modhir~~ son taladhe Jak ær mz fadhernom ok thom helgha anda een gudh Ok mins gudhdoms forsyn æru al thing forseedh ok stadhgadh aff ophoueno ok for æn værldin var ok al thing baadhe licamlikin ok andelikin haua vissa skipan æpter thy som forskipat ær j mine ingivaru Elva som thu mat vndstanda aff thræm thingom ffyrst aff thy som haua liff suasom ær at quinnan fødhe barn ok ey mannin Annatidh aff træmin thy at sum træ bæra søta frukt ok besk beska frukt Thridhiatidh aff skymen thy at solin ok maanin ok al himilstunglin halda sin gang suasom forskipat ær j minno gudhdo Elva æru ok siælana forseedha ok kænda j minom gudhdo hulkom tho ænkte moot ær til skadha at jak al thing forseet thy at jak gaff thom fræalst sialfs vald ok vilia at vtuælia hwat thom lyste thy at suasom quinnan fødhe ok ey mannin Elva skal godh gudz hustru som ær sialin fødha mz gudz hiælp thy at sialin ær til thes skapadh at hon skulle fructsam vara medh dyghdanna sædh ok vaxsa ok at hon skulle koma mællan gudhlegx kærlegx ærma Alla the sial som vanslæktas fran sino skapara ok gør ey hom frukt gør mot gudz skipan tho ær ey værdhogh at fa gudz sæma Annatidh symis ovnskiptelik gudz

skipan j træmen thy at sum træ bæra søta frukt ok besk beska Elva som thu thing æru j dactilo som ær søtmin ok stenin Elva ær forseet aff gudhdelico at hwar thæn helghe ande ær inbyggiar | thu haffs alle værldzlikin lyste ledhu | thu ær aller værldzlikin hædher thungt ok sua mykyn thes helghe andz styrkir ær j thy hiærtano at thæt bryz aff ængo tholomodhe ok medhrkastas ey aff genmæledhoghom thingom ælla motegang ok høghfærdhas ey aff sælikhet Elva ær ok forseet aff gudhdhelico at hwar som diæfwlsins hæm ær thæt ær fruct vtatil rødh ok innantil ful mz orenlikhet ok stynghiom Elva ær diæfwlsins lyste stundum ok full mz thornom ok drømilsom Æn tho at tha synis søtir thy at hwaru mykle meer maninin waxs j værldsdome mz sua myklo meer rekenskaps byrdhe thynger han | Thy suaso hwart træ bær tholka frukt som rotin ok bulin ær | sua skal hwar man dømas aff sina ginga akt Thridhia tidh standa al elementa j sinne skipan ok ordhilsom sua som forseet ær aff gudhdelico ok ryrias æpter sins skapara vilia Elva skal ok hwar skælik creatura ryras ok vara rædhoghom æpter sins skapara skipan æn nar hon gør [illegible] thæt amot ær opinbart at hon [illegible] mytiar sit fræalsa sialfs vald Ok the [illegible] som oskælik thing gøma ok halla [illegible] sina skipan the gaar skællica mænniskian bort aff | ok thynge sin dom thy at hon vanrøktar skælin | Thy skal mannin gøma sin vilia thy at jak gør ey mera at dyæflenom æn ænglenom | Thy at suasom gudh atbrydhas aff sinne brudh thæra vena søtman som ænghin kan ful sighia Elva brydhas diæfwllin aff sinne brudh thorna ok stinga | Tho forma han ænkte mote mannom vtan mannin vrange sialff ok bøghe sin vilia Diæfwllin liknas vidh vxa

lxviii

Gudz modhir taladhe Et litit diur ær hulkit som kallas ræfwer thz ær sløghit at vpleta sina didher thorfft | ok ær fult mz suikom | thz lat sik studhom suasom thz see dødt at thz maghe thæs vaskar taka ok opætta foghlana som ovarlica sætia sik ofwr thæt. Ræffstom skodhar oc foglana. flughi oc gripir thom oc ætir som han seer thiriotta ælla lata sitia a iordhinne ælla vndi træanin. Æn the fogla som flygha mz twæm vingom skadha han oc gøra hans æruodhe fafængt. Thænne ræffstom ær dyæfwllin. thulkin som hatar gudz vini oc mæst tho som ey haua ihugkomma gudz ælla wranglikhetz. Æt han lat oc sik vara dødhan oc sofwande thy at han lat stundom maniny vara lidhogha aff hardhom frestilsom at han maghe ouarlica swika han. Stundom latir han oc lastena synas dygdh/ oc dygdhena last at maniny skuli nakat oskællica tiltaka oc sua vanskas oc krænkias. Swa som thu mat vndstanda mz æptedome. Miskunin ær stundom laster thz ær nar hon vardhir til at thækkias manom. Rætuisan ær oc orætuisa nar ho sæghas for giri ælla othol. Ødhmiuktin ær høghfærdh nær hon vardhir til thz at maniny vil tee sik ødhmiukan for manom. Tholomodhsins dygdh kan synas ey vara dygdh nar maniny thæinde sina sin orætt vm han formatte ok thol tho thy at han finder ey æmpne ælla quæmelican tima til at hæmpnas. Stundom borttakir dyæfwllin drøuilse oc frestilse at maniny skuli synda aff osnille kate. Stundom insændir dyæfwllin ængxla oc sorgh i hiærtat at maniny skuli lættas i gudz thianisto ælla aff sinam syndom i stora. Swa ær thænne so iak taladhe aff dawidhir aff ræfwenom thy at mædhan han hafdhe mz i ædrune alt thz hom aatluste. Ok saghdhe sik mi sæla vara oc astundadhe længe liua. vardh han vaslica gripin vtan skriptamal oc sina ængxla rekinskap ok sua som myryn/ drøgh tha sama dagh oc nat oc tho ey i gudz ladhu. Æn nar han kom til dørrina thær han skulle inbæra do han bradhelica oc ærulætt androm sit æruodhe. thy at thæn som ink ey samasankir fruktsamlica i skyrdha timanom han skal ey gladhias aff sædhinne. thy æru gudz foghla sæle thulka som ey sofwa vndir værdina kraasa. vtan vtan flygha i himerik astundan thy at vm wranga ræffsins dyæfwlsins frestilse gripir tho vndflygha the vasklica mz ødhmiuka skriptamala oc himerik hops

thiænar. Godhe sidhi oc onde tekniras mz reno vatne oc oreno

lxix Gudz son taladhe aff thwem thingom ma skodhas oc vndstas. vm kællonna vatn ær ey rent ælla got. Først vm thz ey hafwir skyllughan lit. Annantidh vm thz ær dyokt. Thridhiatidh vm vatnit star iødhelica oc takir til sik sørogh thing oc tho ey bortskiutande. Vm thæsse vatnin vndirstand klærkana sidhi oc hiærta thulke som ægha vara søte til at dricka aff godhra sidha søtelikhet sua som vatn aff kældom ælla brunnom ok atirlykte for syndana smitto. thy ær han ødhmiukt eghin klærkana litir at the skulin sua myklo meer ødhmiuka sik i thankom oc gærningom thuru myklo skyllughare the vita sik vara til at æruodha for gudhi. thy thuar so høghfærdhin ær thær ær dyæfwlsins litir thulkin som vatnit gør let oc stygt til at dricka suasom spitalskz manz hand ørande vatn aff kældone. Swa bewisa høghfærdhin klærkana ængxla smittogha oc styggia for gudhi. Tha ær vatnit orent oc thiokkofult nar klærkin ær girughir oc latir sik ey nøghia at vidhir thorftelicx thingx thulkin sua ær andro skadhelikin vm sinna giri æptedome. Swa som han ær sik sialuo onyttelikin ok angxvol. Thridhiatidh ær vatnit orent nar thz takir til sik spør oc kastir ey fran sik thulkit som kombir aff thy at vtgangin ær atirlykt oc vatnit flytir ey vta fran quart. Swa ær thæn klærkir oren som aalsk kotzsins lusta i sino hiærta oc licama oc vtkastir ey aff sik alt thz orent ær mz sanno iydhrughta. thy at sua som smitta oc orenlikhet ær thuarn stadh ledh i kroppeno oc mæst i anlitino. Swa skal orenlikhet vara allom hatogh oc mæst tho so til høghelik thing æru kalladhe. thy skulu the klærkia vtuæliæs til mina thiænist som ey haua ordhfullan visdom vtan ødhmiukt ok renlikhet. thulke som væl lifwa sik sialwom oc læra andra mz ordhom oc æptedome/ thy at ænugal ær spitalskz hand nyttelik til mina thiænist nær thughtin ær godher oc andelica handi ær ey bortto.

Aff xpi pino ok aff thæs licama vænlek

lxx Iomfru maria gudz modher taladhe I mins sons pino tima varo tara i hans øghon ok swett a hans licama

for persona vaddogha. Ok sithan vardh
han gripin oc draghin bort aff mine asyn
ok ey saa iak han meer for æn tha han vt
leddis til at flængias. Ok tha drogh han sua
grymelica oc stottis mædhir til jordhina
at tændrna hans skullu tha hofwodhit
hans slos. Ok slos han sua hardhelica a
halsin oc kindrina at slaghsins liudh kom til
minna oyrna. Thær æptir fordhe han sik sialwr
aff klædhomen æptir korsfæstarana budhi
oc laghdhe sialfwiliande handhna om studhiona
ok bandz mz vidhiom oc allir hans licame
sarghadhis oc flængdis mz gadda gislom
huilka som ey at enast bort rifwo kotit vtan
suasom ardho allan licaman. Vidh førsta huggit
vardh iak aff synna sua som iak vare slaghin
j hiærtat / oc ena stund thær æptir komande atir
til sinnis. Saa iak allan hans licama sarghadha
oc alla saman hans licame var nakudher nar
han flængdis. Tha saghdhe een aff thøm som
thær nær stodho tha han flængdis. Hwat vili
j dræpa thænna mannin vtan doom oc giora
hans dødz sak sidhra sak oc sua thæt sighiande
skar han bandit oc min son vardh tha løs
fran studhinne oc vænde sik til sin klædhe
Ok tha gaffs ey hanom rwm ælla time at i
føra sik vta æn drogh han oc skøffs nær
han stak ærmana j ærmanar. Ok hans fiæt thær
han stodh vidh studhina varu ful mz blodhe
sua at iak kænde all hans fiæt oc færdh hua
rt han gik aff blodzsins mærke oc tekne
Ok sialwer thorkadhe han flytande blodhit
aff sino anlite mz kiortleno. Æn sidhan han
var dømder vtleddis han barande korsit
Ok annar tok thz a vaghenom oc bar ok
nar han kom thit som han skulle korsfæstas
var hamarin thær oc fyra jarnspica til re
dho. Ok sidhan aflagdhe han sin klædhe
oc hom sielff eet litit linit klædhe huilkit
han halp sialwer til at binda vm sinna lænder
Korsit var fæst ok thwær træt oplypt
Sua at badhe trææn fæstos saman vndir
axlome. Ok ey gaf korsit hofdheno
nakra studh tafla som the fyra ordhin
varu skriuadh oppa // var fæst vidh ba
dha korsins arma ofwan hofwodhit

han vænde bakin til korsit som hanom bødz
oc vtrakte førest høghro handina oc annur
handin ey rækkiande til borona vt tha
dis grymelica. Fotna vtthandos samule
varo laghdhe huar om annan oc tho skilde
at nædhan til stangos ginom oc fæstos til
korsit mz twem spicom thær benit var har
dhast suasom handena varo for ginom
slaghna. Vidh førsta huggit var iak aff
sorghinne suasom dødhna oc danande. Ok at
komande saa iak min son korsfæstan oc iak
hørdhe mænnena tala huar til annan. Hua
gioordhe han thiufnadh ælla roff ælla lygh
Somlike suaradho at han var lughare. Ok
tha vardh thornkrona sat om hans hofwod
huilkin som ondhrugik nidhuærtho a anlitit oc
mange blodz bækkia nidhir flutu aff thornga
dome om hans anlite ok haar oc øghon oc
skæg oc al saman syntis ængte vtan som blodh
oc ey gat han seet mik som stodh vidh kor
sit vtan sua at han bort thrykte blodhit
aff øghonin mz øghna brunin. Sidhan han
hafdhe andwardhat mik sto johi oplypte
han hofwodhit oc tarafull øghon til himile
oc ropande ælla vtgaff eena grotelica
røst aff inarsta hiarta sighiande. O min gud
hwi forlæst thu mik / oc the røstine gat
iak aldre glømpt for æn iak kom til himi
rikis huilka han framfordhe meer nødhe
aff minne pino oc sorgh æn aff sinne. Tha
syntis dødzsins litir a hans licama thæt
som han gat syns for blodheno / kinna
baro insænkta til tændrna / Rifbenin syntis
bar sua at the matto al tælias. Quidhin
sank in til ryggin thy at al vætzska var
vtflutin aff hanom. Næsana syntis blaka
oc thunna / oc allir licamin skalff tha hiær
tat sprak. Ok tha fiol hans haka ok
skæg nidhir a brystit. Ok tha fiol iak
nidhir a jordhina suasom dødh / Hans
mundir bleff vppin suasom tha han gaff vp
andan. Sua at tungan oc tændrna oc blo
dhit matte synas j munnenom. Øghonin varo
vppin til halffs oc var nidhvrugnd / Ok
alle dødhe licamen drogh sik nidhir /
Knææn bøghdho sik bort annan væghin ok

arma vaghin fodhe ok iarnspikana the j mellan sagdho mik somlike suaso ofwir gangande O maria thin son är nu dödher ok andre the som höghre syn hafdhe sagdho til mik O frw thins sons pina är nu ändadh til hans ärwordhelica äro Litin tima thär äptir var hans sidha gynom stunghin ok tha spiutit var ut draghit syntis eddin bruun aff blodhino at aff thy matte vndirstandas at hiärtat var gynom stunghit Ok swa gik stunghit gynom mit hiärta at vndir var at thz sprak ey Tha andre gingo bort gat iak ey bort gangit Vtan iak tok tha swa som gladhi ok hugnadh hans licama tha han var nidhir takin aff korseno j mit knä ok iak vpletadhe hans saar ok thorkadhe blodhit aff thöm Mine fingir ätir lukto hans öghon ok munin än ey formatte iak böghia hans arma swa varo the starknadhe ofwir brystit vtan ofwir qwidhin Knän gato ey vträktz vtan the stodho böghdh vp swa som the hardhnadho a korseno Än taladhe maria Ey formatte thu see min son tholkin som han är nu j himerike Visselica han var swa fagher j sino änlite här j världinne at hwar thän som han saa hugnadhis ok gladdis aff hans syn Ä thwru syrghiande han var än rättwise män hugnadhos aff andelico hugnadh aff thes syn ok onde ok syndoghe swa langa tima som the han saghe fingo the lisa ok lätilse aff sinne wärldzlike sorgh Ok plagadho syrghiande män sighia gangom til marie son at wi maghom faa hugnadh swa länge wi sem han Ok j sino tiughudha aar var han fullkomin j wäxt ok j styrk swa som thässe timans medhallanga män Ey mykyt kötfuller vtan j sinum ok benom bäzt skipadher hans haar ok brahaar ok skägg var rödhbrunt Skäggit swa lankt som een thwär hand Änlitit

oprätt / Näsana iämpna ey mykit stora ok ey mykit litla Hans öghon varo swa reen at ännogh lustadhos hans ovin at see han Läpane varo ey thiokke Vtan skälliga rodhe Hakan var ey mykit langh vtan mz väne matto fagher Kindhna varo mattelica fulla mz köt Hans litir var allir hwit ok rodh blandadher Hans wäxtir var rätter Ekka at j allom hans licama var ey nakar smitta Hulkit the vitnadho som han saghe alstinga nakudhan ok budhin vidh studhinna ok flenggda Aldre kom madhker ofwir han ~~alla~~ ok ey thoselvan alla orelikhet j hans haar Aff thre loflico stadhgo

lxxi

Gvdz son taladhe til sina brudh swara mik til fyra thing som iak spör aff thik Hwi nakar hafwe sinom vin frukt saman vinkwist hulkin hafwarin hiollo the quarvan vidh sik thus thy at han hafdhe hugnadh aff hans lukt ok syn Hwat skulle hafwarin swara vm thän som quistin var gifwin bedhis tha at planta j anna stadh hwar han matte mer frukt gora Hon swaradhe Vin vinin var smaller ok haff aff kärlek ok vnte them got som han gaff vinqwistin Andelica skulle tha lata sin vin gora aff thöm hwat tha ville sighiande thöm O min vin än tho at iak haw gladhi aff thy at vinqwistin är när mik tho for thy at han gör mik ey stora frukt glädz iak äff thy at thu mat planta han j fruktsamar stadh vm thu vilt Var tha swaradhe Annatidh Om fadhir ok modhir hafwin sina dotter nakro vngo man ok iomfrun vilde hawa tha ok vnge mannin at spordher swaradhe ey hwat hallir han ville hawa iomfruna ella ey hwat varo iomfrvn fast ella ey hon swaradhe swa som mik synis iomfrun var ey fast thy at swenin sagdhe ey sin vilia Var tha saghdhe thridhia sin Om välborin swen standande mällan thre iomfrur sagdhe til thära at hulkin aff tho thrim som taladhe thz ordh som han kunne draghatil mæstan oc hetastan kærlek. skulle faa thz som hon alskadhe hetelikast. tha suaradhe forsta jomfrun. Elva hetelica alskar jak thæn unga suenin. æn hællir ville jak dø æn smittas mz nakrom andro. Annar tha sagdhe hællir ville jak thola alla pino æn sighia eet ordh mot hans vilia ælla thz han drøfdhe. thridhia suaradhe hællir ville jak thola allan skadha ok beska pino æn se hans minzsto forsmælilse alla skadha. Fiærdh mik thy sagdhe var thra hulkin mæst ælskadhe unga mannin aff thæssom thrim ælla hulkin thera ægher fræmst vara j thæs ælskogha. hon suaradhe mik synis at the ælskadho han jamhetelica thy at the hafdho alla eet hiarta til hans. ok thy varo the alla jamskyllugha at hava hans kærlek. Var thra sagdhe fiærdha tidh. En bin flordhe raadh aff androm sighiande. Jak hav fruct sampt hueteborn um thz saas j jordhena for thz stora sædh oc mykla frukt. En for thy at jak ær mykit thunfroghir huat synis thik radhelicast at saa thz ælla jak ætir thz. Dimin suaradhe. Amorledh ma thæn hungrin kot slækkias oc mykelica ær at kornit saas. thæsse fyra som nu æru sagdh hora thik til. thy at thin doter skulla thu lofuadhe mik oc gaft ær sua som dimistir. En nw for thy at jak veet hænne quæmelica stadh vil jak planta hona. huar mik thækkis. oc ey skalt thu drøfuas ther aff at thu gaft thæma samthykkio ther til at hon annarstadh plantas. thu gaft mik thæma doter. En ey tedhe jak thik huat mik var thækkare hænna jomfrudombir ælla hænna honalagh. ælla um mik thækkis thz oft ælla ey. ok thy the thing som omislika varo j ordh maghto umskiptas oc rættas maghtu thu vest nu samdena. En sagdhe var thra jomfrudombir ær godhz oc hoxst ok ængloma lik. En han som skællica ok

høriskelica tho um ey ær vilians jomfrudombir mz kotsins jomfrudom tha ær jomfrudomin vanskapadhir thy at thækkiare ær gudhi ødhmiuk gift kona æn hoghfærdhogh jomfru oc oblygh. ok thø uisk gift kona lifvande j gudz rædhogha. ætir sine reghlo moghe vara lica j løno thy at suasom stort ær at vara j eldeno oc brinna ey. Elva ær mykyt at vara vtan vinlæksins eld. oc vilia hællir vara j eldeno oc brinna mz storra ælskogha til gudh vtan ellin. En thæn j ællenom ær. Jak sighir thik æptedøme aff thrim som ær susana judit oc jomfru tecla. Forste var gift. Annor ænkia. thridhi jomfru. thæsse hafdho olika liughirne oc ækt tho æru the alle lica j thinganda forskullilsom ok løno. Hamelica tha susanna rædhdis ovættelica aff pinomen ville hon hællir dø æn smittas mot sine reghlo. ok for thy at hon rædhis mik thæran stadh suasom nu vardhe. thy vardh hon vardhogh at frælsas oc ræddas. Judit saa sins folks vanhedhir oc skadha oc drøfdhis sua mykit at hon ey at enast satte sik j obrygdhilse oc skadha aff gudhelicom kærlek. Vtan hon var ænnær redhobon at thola pino for mina skuld. En tecla som jomfru var ville hællir thola beska pino æn tala eet ordh mot mik. Thæssa thre æn thot the hafdho ey ena thing tho æru the jæmpna j forskullan. thy ma badhe jomfru oc ænkia jæmlica thækkias mik um al thera astundilse mz godho liughirne æru til mik. En sagdhe var thra huat thin doter stær hællir j jomfrudom ælla j honalaghi thz ær mik jæmlica thækkelikit at mædhan ho skipas oc styris æptir minom vilia. thy at huat dughdhe hænne um hon jnclubtis mz lica manom um hon var vtantil mz hughenom. ælla huat ær hænne ærlica at lifua sik ensampne til fagn ælla hiælpa flere. En jak som al thing veet oc forseer. Jak gør

ænkte vta sal

ukte vtan sak thy skal hon ey koma til skipadhan stadh mz forste fructhine thy at hon ær aff mødhogha ok ey mz andre fructine thy at hon ær aff dyrsko / vtan mz midhlasto thy at hon hawir midhuagho karlek ok homskilikhetz fruct Än them som hona skal taka til hustru skal haua thon thing som ær thes ok klædhe ok kost mz hulko han maghe fødha hona Aff likilse vm lazarum ok martham ok magdalenam

Ihesus taladhe til sina brudh sighiande twa systrar varo / Marta ok Maria hulka som hafdho een brodher som het lazarus hulkin iak thom opreste aff dødh ok han thiænte mik meer sidhan än for ok samuledh hans systrar thiænto mik / ok än thot the varo mik hemelica ok vedhna til at thiæna mik for än iak opreste thera brodher tho varo the sidhan myklo athughulare ok gudhelicare til mina thiænisto än for Samuledh giordhe iak mz idher andelica thy at iak opreste idhan brodher thz ær idher siæl hulkin fyra dagha var dødh ok fullica luctande ok skirkadhe sik fran mik thy at hon brot mz budhordh ok mz bwagogiwi ok værldzlica sotma ok syndogha lusta Än fyra thing varu hulkin som mik vordhe til at resa vp lazarum / Første at tha var min vin mædhan han lifdhe Annat var hans systra ælskelikhet Thridhia var marie magdalene ødhmiukt hulkin sua mykyt forskylladhe tha hon twadhe mina føter at sua som hon dimplica ødhmiukadhe sik i budhafolksins asyn swa skulle hon ok gladhias ok hedhras i mangra manna asyn Fiærdha ær at mins mandoms æra skulle oppinbaras Thessa fyra varo ey i odhru thy at i ælskin meer værldina än the Thy ær min miskund mest til idher hulke mz än gom forskyllilsom forskylladho mina miskund swa som the systra Ok sannelica sua myklo mer huru myklo vadhelicare andelikin dødher ær än licamlikin ok sialinna opresilse ærlicare än licamans Thy madha min miskund ær til idher vtan idher forskyllilse bør idher at taka mik i idhro hugx hws swa som the systra giordho mz hetasta kærlek ande ælskande sua som mik ok hauande alla trøst til mik ok ødhmiukande idher mz magdalena gratande daghlica idhra synder ey blyghiandis at sua ødhmiukelica mællan hoghfærdhogha hauande aterhald mællan oaterhollogha ok teande ok bewisande andro vta til huru mykyt i ælskin mik swa til i skuli ok vara sua som the systra eet hiærta ok een siæl stark til værldzlica forsmailse ok redhobon til gudz loff Ok vm i giørin sua tha skal iak som opreste idhan brodher thz ær idhra siæl varia hona at hon døpis ey aff iudhomen thy at hvat hafdhe lazaro hulpit at hava opstandit aff dødh vtan han hafdhe sidhan lifuat væl i værldine ok thæs ærlicare opstandit til æwærdhelica bliuande liff Än hua æru the iudhane som vilia drepa lazarum vta the som kvedhias aff thy at i lifwin bætar Än the hulke som namo at tala hoghfærdhogh thing ok litit got gøra hulke so folghiande manna thykkio forsma sua myklo snarlicare sinna forfædhra gærninga huru myklo mindra the vilia vndsta fan thing ok høghelikin Tholke æru mange hulke so kunna disputera aff dygdhom ok tho ey gøma tho i dygdhelico lifwirne thy æru thera siæla vadhelica stadda thy at ordhin æru mang ok ængen synas ey hvat ey giordho sua mina predicara Angaldhis Ærlica the manadho ok lærdho syndogha men ey mz blotom ordho vtan mz fasta ok kærlekxfullom ok varo redhobone at giffua sit liff for thera siæla Ok for thy fingo andre kærlek thy at meer lære karmesfadherins kærlek thæs hugh som karmedomin hør än ordhin Än om tala flaste høgh thing än mik vta ængin fructin folgher thy at ensamin blæstin optændir ey eldin i vidhin vtan eld sinstan tillægher thy skal iak vækta idher ok gøma aff thæs som iudho at i skulin ey faa fran mik än ordh ælla gærninga tho skal iak ey sua værria idher at i skulin ande gemugherdhoght thola vta sua at i skulin ey falla än otholomodh thy latin i vilian til ok iak skal optænda idhra vilia mz minom kærlek ey

Ordhnas aff riddarom

lxxiij En riddar kirkiordhe fodhur hulkins Samual syntis gudz brudh i andelike syn suasom dødher bedhandis hielp Ok nar hon drøfdhis aff hans dødh sagdhe gudz modher til hænna Dottir hwat thænne riddarin ær dødher ælla ey thz skalt thu faa vita tha thz til kombir Æn vi viliom hielpa til at han skal bætir lina

lxxiiij Gudz son taladhe til sina brudh Thu napt i dagh i thinne lækxe gamalt ordhquædhe At bætra vare forekoma æn forekomas Thz star i konunga bokene xxxiiij° capitulo

Huru drøuilse ok frestilse ledha i til dygdha

lxxv Valsignadher vari thu min gudh min skapare ok atirløsare sagdhe xpi brudh thu ast thz værdhit mz hulko vi æroms atirløste ok mz hulko vi styrkoms til all helsam thing ok mz hulko vi til føthoms the halgho thrafallelikhet thy æn thot jak blyghis ok skæmis aff minom syndom tho glædz jak aff thy at thu som ærtima tholde dødh for vara helso skuld ok skalt aldre optare dø thu ast sannelica thæn som var for æn væruldin skapadhis thu ast than som hafwer liffsins vald ok dødhsins thu ast ensamber godher ok vætuis thu ast ensamben alzwalloghir ok hedhrande thy vari thu valsignadher ævardhelica Vta hwat skal jak sighia aff thik o valsignadh maria værldina helsa thu ast tho lik som lito sin syrghiande dhin rasklica see thz thing han hafdhe tappat aff hulko has sorgh lættas ok hans glædhe vaxe ok aller has hugher optændis mz glædhe Swa rædhe thu sotasta modher værldinne sin gudh hulkin som mænene hafdho tappat thu fødde han hulkin som for alla tima var fødder aff hwars fødzlo badhe himerike ok jordhrike glæddis thy bidher jak thik sotasta modher hielp mik at min owin skuli ey glædhias owir mik ok ey faa makt owir mik mz sinom suikom Gudz modher suaradhe jak skal hielpa thik Vta thæn drøms thu at thik rædhis ænnat ok ænnat høredhis likamlica i thy at thæn riddarin som likamlica rædhis thik dødher ændelica ok at vidher thorffwa andelica hielp æn hør nw sannindena Visselica al sannind ær aff gudhi ok al lyghin ær aff diæflenom thy at han ær lyghinna fadher thy æn thot sannindin ær aff gudhi tho vardher gudz dyghdh opinbara aff thy at han thol studom diæflenom at lugha for nokra lønlica sak Swa som jak skal tee thik mz æptedome En jomfru var hulkin som kærlica ælskadhe sin fæsteman ok han ælskadhe samuledh jomfruna Aff hulkra ælskelikhet gudh æradhis ok bæggias thera fadher ok modher gladdos Æn thera ovin seande thz thænkte sua mz sik jak vet at brudhgomin ok brudhin plægha saman koma mz thæm thingom som ær mz breffuom ok samtala ok mz likamana samfoghilse thy thz til at sændebudhane som breffuin bæra skulu ey fram koma skal jak opfylla ok atirtæppa alla væghana mz stokkom ok krokom ok fotaanglom Ok at the skulin ey koma til inbyrdhis samtalan skal jak gøra rop ok bang for hulkit the skulu hindras aff vidhertalan Ok at the skulin ey nakin samakoma i sængena skal jak skipa gomara hulke som alla stryngiona skulu gøma at the fanghin ey nakin tilfælle til at samakoma Æn brudhgomin varadhe klokare ok visare æn ovinin ondstodh thz ok saghdhe sinom thiænarom Min ovin sætir mik forsaat i thollkom stadhom ok thy gømin ok atuaktin vm thz ok finnin i at han gør swa tha latin han ærnodha sa fængelica til thæs han hauer sat gildrin ok krokana ok opstadhin sidhan ok drøpin tha tho ey vta bortælin han mz rop ok gap At andra mine thiænara seande ovinsins klokskap vardhin thæs athughula ok vaktar at vaka ok vakta sik Samuledhis ær i ändelicom thingom thy at breffuin mz hulkin the brudhin ok brudhgomin thz ær gudh ok godh siæl koma saman ærw gudhelica bøne ok akallan thy at suasom tekin kugora thæs vilia som them ut sændir ok hans astudan Swa ganga godhra manna bøne in i gudz hiærta ok tilføghia siælinna gudhi i eet kærlex band An dyæfwllin hindra studom manana hiærta at the skulin ey bedhas aff gudhi sina siæla helso ok thorfwa ælla thz som kotlicom lusta ær gennagudhoghit Than hindra ok at the skulin ey høras i sinom bønom bidhiande for andro syndoghio thy at the bedhas ey siælue sina siæla thorfwe ok ey andhelica helso An thz at ær sambyrdhis widhirtalan mz hulke brudhin ok brudhgomen wardha eet hiærta ok een siæl thæn ødhmiughe ok skriptamaal i hulkom dyæfwllin gør studom sua mykit roop at the høras ey inbyrdhis An hwat ær ropit wtan hans ægilse ængiande hiærta no kwang thing ok sighiande siælinne mz sino inskiutilsom tha hon vil ængo hawa ok fructsam wardha skriptamal gøra thæn ast kærlica wpfodh hwru vilt thæn gøra ælla byrghia thz thu ast ey wan Hwat ey gita alle wara fulkomne ompnyt ær thik at wara ey aff magom Hwi widhirfrestar thu storre thing hwi børiar thu thz som thu format ey fram halda thu gabbas aff allom Om thu ødhmiukir thik mykyt Aff tholkom inskiutilsom darwas ok gabbas siælin ok huxa mz sik thz ær hart ok thungt at forlata sin wana thy skal iak gøra skriptamal aff giordhom syndom thy at ompnyt ær mik at ga thæn wægh som flere gaa Ey forma iak at wara fulkomin Wisselica gudh ær miskundsamber ok ey hafdhe han atirløst os om han hafdhe viliat at wi skullom forfara mz tholko rope hindra dyæfwllin siælinna at gudh skuli ey høra hona Ey thy at gudh høre ey al thing wtan thy at han lustas ey at høra tholik thing Nar siælin liudhir meer sino frestilsom æn skalome An hwat ær at gudh ok siælin samafoghas nakin Wera himerikis

astudan ok ween kærlek aff hulkom thær siælin skulle brinna i allom timom An thæne kærlekin hindras fyrom lundom Forst æggiar dyæfwllin ok inskiutir siælinne at gøra nakat mot gudhi hulkit æn thot thz rekinas ey stor synd tho lusta thz hughin ok tholkin luste thy at han orsakas ok æktas ey stort ær gudhi hatughir Annatidh æggiar dyæfwllin siælinne at gøra nakra godha gærninga for manna thykkio ok forlata studom godha gærninga som tho matte gøra for wærldinna hædhir ok for wædhogha Tridhiatidh insændir dyæfwllin siælinne hlømsko ok ledho at gøra thz godha tho skulle gøra Hwardogha aff hughin wardhir latir ok dul at gøra nakat thz som got ær ffiærdhatidh inggiær dyæfwllin siælinna i wærldinna vmsorgh ælla i fafange glædhi ok sorgh ælla wædhogha Om tholik thing hindras brefwin som ærw wtrisa manna bøne ok brudhgomans ok brudhi inbyrdhis widhirtalan Nw æn thot dyæfullin ær klok tho ær gudh snillare ok starkare syndirslitande alla hans snaror sua at brefwi moghu fram koma til brudhgomans An tha syndirslitas snarona nar gudh gifwir siælinne at huxa godh thing ok hiærtat astudh at faa vilia til at fly kwang thing ok gøra thz som gudhi ær thækkelikit ouinsins roop syndirslitz ængel ok gørs til ænkte nar siælin takir sik skællikin ængo viliande ey optarmeer synda mot gudhi Thu skalt ængel vita at dyæfwllin gør ey æt enast roop ok stim gudz ouinom wtan ængel gudz winom Swa som thu mat wndirstaa mz likniskom ok æptedøme Swa som nakor iomfru war til hulka nakor man taladhe tho war eet sparlakan mællan han thra hulkit mannin saa ok iomfrun sa ey thz Nar widhirtalanin war ændadh oplypte iomfrun øghonin ok sa sparlakanit ok wædhio thænkiade mz sik Gudh wadhe at iak ær ey skilin aff ouinsins snarom An brudhgomin sændhe iomfruna drøfogha tok han bort sparlakanit ok tedhe hænne alla sannind Swa søkias ok gudhelike men aff gudhelicom inskiutilsom hulkom dyæfwllin gør tha roop nar han antiggia oplyste them mz bradhe hogferdh alla middher thrykke mz mykle som vardh dogha at the thola oc stardhgia andra mana synde ey affwitande tho alla at the hærdhas j sik siælwom oskællica alla sorghia O amulessa är giort mz thik Vysselica dyrfewlin ängiadhe somlicom at skewa thik oc budha them vara dødhan som lifdhe aff hulko thu fik mykla sorgh Vta gudh redhe thik hans andelica sødh at thz som skewdhe saghdho fals licalica thz redhe gudh vara sant andelica hugnade thik thy är thz sat som six døpnilse ledha in til godh thing andelik thy at vtan thu hafdhe vart dødh aff the lysmine som thu hørdhe hafdhe ey sua mykyn siælinna fæghmid oc dygdh varit thik redh Thy thu til at thu skulle vndstanda gudz lønlica skipan var som eet quarlakan mællan gudh som taladhe ok thinna siæl thy at siælin synte j thas likmilse som vidhir thorfte hiælp Ok gudh gømde them anda oc alt j snom ordho at han saghdhe at thu skulle thz vita tha thu til kome hwat han var hællir liuande alla dødhir än sidha siælinna fæghmid redhis mz hulke tho skulle prydhas oc thrifwas til himerik ingang var quarlakanit bort takit Ok sannin redh som var at them manin lifdhe licalica ok var andelica dødhir Ok huar them som skal ingaa j himerikis fæghmis land skal væknas mz thollom dygdho Tho var dirfewlsins akt thæssin at han vilde døpna thik at thu skulle for sorgh skuld aff sua kærs nins dødh bort draghas aff gudz ælskogha An sidha thu saghdhe gudh radhe at thz är ey vanlica fræstilse oc saghdhe gudh hiælpe mik tha var skulit bort takit oc sannin redh aff gudhi badhe andelica oc licalica thy thols oc stadz dighlenho studom at døpna wærlsa man thu til at thæra kwona skuli ødhas **Huru gudh vtualde første fatika oc fabonogha til kirkiona oppbyggilse oc styrara Rxxvj,**

Homfru maria gudz modhir taladhe til Xpi brudh sighiade Iæsu dromis thu dott Hon suaradhe thy at jak radhis at jak skuli sændas til hærdzsko fulla ma Maria saghdhe aff huario vndirstar thu hærdzsko fulla alla gudz wini Hon saghdhe

Ey kan iak thz oc ey thor iak nakra døma thy at thu vars mik redhe for ærmar synt ødhmiukast j mana øghom Kunor rugauol alla rusande oc giwrughir An thæra akt oc vili samdo ey mz ghingom Oc thy rædda giordhe the storlica min vndstandilse Modherin suaradhe hulkin ma døma the thing som oppinbarlica synas ok varkuna them som ville fara An aff hærfwoghs thingo är ey tryght at døma thy vil iak kungøra thik at the æru gudz wini som rædhas han oc thakka hom j huarre stund for hans nadhe oc gafw oc astunda ey owir flødhelik thing vtan lata sik nøghia at thy som the hawa An huar finnas thollke letom først j almoghans hua är them som sighir sik hawa ønyt oc astundar ey meer Letom j hwomen oc j riddaromen hulkin thæra thanke swa iak hawir aff hærs goodz aff thy vil iak hawa matelikit opphælle æpte minom stadhga Ok alt annat skal iak giwa gudhi oc fatiko folke Vm iak viste mik nakat illa aflat aff hærs goodz thua ville iak thz vt giwa oc fran mik skilia æptir gudz wina raadhe O dott thollik thanke är sialdan j oordhrike Letom annal j konungomen oc hærtogomen oc seem hulki thæra som star j snom loflicom stadhga Vysselica them är konungar hulkin som är j sidhome suasom Job j ødhmiukinne suasom dauid j laghanna ælskogha sua som phinees j siællikhet oc tholomodh sua som moyses them kallas hærtoghe som styre konungsins hær oc lær til stridh Hulkin som rædogha ok trøst hawir til gudh sua som josue ok leta oc ælskar sins hærra nytto oc gagn meer än sina sua som joab Ok ælska laghanna rættuiso oc almoghans gagn sua som judas machabeus thollkin hærtoghe är likir enhorninge hulkin som hawir huast horn j anliteno oc dyran steen vndir hornino An huat är hærtoghans horn vtan hans manelica hiærta mz hulko han skal starkelica stridha oc sla owinna An steenin vndir hærtoghans horne är gudhelikin kærlekir hulkin som j dykelica blivadhe j hiærtano fore tha til al godh thing varkan oc owinnelikin An nw æru hærtoghane lica kaatom getom

Æn enkornungom thy at the stodha thæran stadh for køtsins ok wærldinna mytto ok hedher ok ey for gudz skuld ælla siælanna gagn Petro ok j konungom hwilkin thera ey thyngde sina vndirdana for sina hoghfærdh ok giri skuld hwa sin stadhgha haller æpter kronona jngiældom thera som atungiu th godz som kronan orætte lica haldo Thera som aflæggi annor æruodhe til at gøra rætuiso for gudz skuld hafwa vilde at thølka konunga funnos j wærldine at gudh matte æras aff thøm Petom ok j klærkdomeno hwilke som skulle ælska atirhald renlek ok fatikdo ok gudhelikhet ok visselica the gingo ok bort aff sinom vægh Æn hwat æru klærkane vtan gudz lutir ok almosomæn ok the liuade aff gudz offre skullin vara sua myklo ødhmiukare ok bætare til gudh Huru myklo meer the skulu vara skilde fran wærldinna omsorgh Ok thy opreeß kirkian aff drøuilsom ok fatikdom at gudh skulle vara thera arff ok ey wærldin ælla kotit Vtan at the skulin æras j gudhi Hwat ey formatte gudh at haua vtvalt konunga ok hærtogha til apla ok tha hafdho the giort kirkiona rika mz wærlzlico arfwe Visselica væl hafdhe han th format Vtan rik gudh kom fatikar til wærldina at han skulle tee ok bewisa wærlzlik thing vara framfarlik ok at mannin skulle rima aff sins hwa æptedøme at ey blyghias fatikdo Vtan at skynda sik til samma rikedoma Thy byriadhe gudh faghersta kirkiono skipan mz fatikom fiskara ok satte han j sin stadh at han skulle liua aff gudz lot j wærldine ok ey aff arfwe Thy byriadhis kirkian aff thre godho thingom Først aff trona brændagha Annatidh aff fatikdom Thridhiatidh aff godhom thingom ok jærteknom Thæssin thry varo j sancto petro thy at han hafdhe trona hita nar han vidhirgik sin gudh mz frydhse røst ok var redhobon at døø for hans skuld Han hafdhe annan fatikdom nar han thigdhe ok arwodhe mz sinom handom til sina fødho Tho var han rik j andelicom thingom som meer ær Nar han gaff haltom ~~fatikom~~ manom gang hwilkit ængin hoffdhinge formatte gøra Tho hafdhe han ey gull ælla sylff at giua Æn hwat ey hafdhe petrus som opreste spedha fangit gull vm han hafdhe vilt Hu samelica Andelica hafdhe han fangit th Vtan han kastadhe fran sik rikedomana byrdhe at han matte obindradher jngaa j himerike ok at han skulle giua almoghanom æptedøme swaso almoghans mæstare at ødhmiukt ok fatikdome andelikin ælla licamlikin ær jngangir j himerike Thridhiatidh var j thøm jarteknana fulkomilse thy at vta høgher jærtekn heladhis annar sinke aff hans skugga Thy mædhan petrus hafdhe mz sik thæssa thrænna fulkomilse som ær at lata nøghia sik at sine nødhtorft thy var hans tunga himeriks nykil Ok hans nampn ær j wælsignilsom j himerike ok jordhrike Æn the som kalladho ok ophøghdho sit nampn j jordhrike ok ælskadho thæskin som ær wærlz gooz æru glømde j wærldine ok ryghelica skrivadhir j gudhelica rætuisa bok Tho gudh viliande tee at petrus ok andre flere hælghe mæn varo siælfwiliandis fatike ok ey nødhoghe opnæste manghra manna hughia at hiælpa thøm mz gafwo ok almoso Vtan the gladdos meer j fatikdo æn j rikedomana thornom Ok thy huru myklo mer the hafdho aff fatikdomeno Hwa myklo mer øktis gudhelikhet j tho Ok hwat vndir var th the satto sin lit j glædhi j gudhi ok thy matte ey gudh vara fran thøm Æn hwro matte ælla kunne gudh vara thøm søt som ælskadho wærldina rikedoma j hwilka øghom gudh var swa som pilagrimber Æn framledhis tha siluester pawe kom ok flere tha gafs kirkionne mykyt gooz at gudz vini skullo vara thæs hetare ok redhoboneare at prædica gudz ordh Ok at vitas skulle at ey æru rikedomane onde vtan the som tho vannytia hwilka hælghe mæn skipadho langa tima til sina ensampna nødhtorft ok gudz æra Thy skalt thu vita at the æru gudz vini hwilke som lata sik nøghia at gudz skipan Ok æn thot the æru thik obunoghe tho sermin som tho ok opta finz gul j hardho malm ok ædhgimsta j hardhe flinta Swa ok thy sighelica thy at først ær ropade ok sidhan the äptir gorande ok ey min son bliuande j lika manom vmuxande alt iudha landit skende ok ey appostlane allan hedhindomin Than lanx tima äru hauande til at fulbordha gudz thing

At gudz ordh skulu oppenbaras androm vm hans brudh lxxviij

Hedher vari alzuallogho gudhi sagdhe soni brudh for al the thing som skapadh äru loff vari hom for alla hans dygdhe Hedher ok thiänist gör hom for thäs kärlek jak ouärdhogh mänishia som mykyt haffuer brutit mot thik minom gudh aff minom vngdom jak thakka thik min sötaste gudh ok mäst for thy at ängin är swa syndogher at thu nekar hom thina miskund vm han bedhis hona aff thik mz kärlek ok sanne ödhmiukt ok forthaka at bätra sina synder O kärasta gudh ok aldra sötaste vndarlikit är allom tho thz höra hwat thu giordhe mz mik thy at nar thik thäktis tha söffde thu min likama ey mz likamlikom sömpn vtan mz andelike hwilo ok mina sial vpuäkte thu swa som aff sömpn til at sea ok höra ok känna andelika O hwa gudh huru söt thins munz ordh äru slik synis at huru opta jak hör thins munz ordh at min sial sluker tho j sik mz otalikoo sötma swasom sötasta kost Hwilkin som synis falla j minis likama hiärta mz stor gladhi ok otalikom hugnadh Thy synis thz vara vndelikit at mädhan jak hör ordhin vardher jak badhe mät ok hungrogh Thy mät at mik lyste ängte annat än at höra tho ffor thy hungrogh at altidh ökis mik lusten ok äptir dan at höra tho Thy vari thu välsignadher min gudh ihesu christe giff mik thy thina hiälp at jak maghe alla mina lifs dagha göra som thik är thäkkelikit Sonin swaradhe sighiande jak är vtan vpphoff ok vtan ända ok al thing äru skapadh j minom walde ok j mine snille ok all thing styras aff minom dom ok ängte är mik omöghelikit ok sannelika alla mina gärningha äru skipadha

aff kärlek ok thy är thz hiärtat mykyt hart som ey vil älska mik ok ey rädhas mik mädhan jak är badhe manna domare ok födhare Än diäfwlsins vilia som är min stapogreue ok manana forradhare göra the dyffelika han skenke swa skadhelikit ok dödhelikit ätir j värlkoma at sighin luste lika smakande thz forma ey at liua vtan dö ok fallar j hälwite tho thu liua skolande j äwärdhelike ysalo thz ätir är syndin hwilkin värdhelika bäsk är j ändalyktinne än thot tho smaka mangom sötelika Sannelika thz vinit drix j hwarre stund mz lusta aff diäfwlsins hand Hwa hördhe naka tima tholkit alla mer vndir thy at manens bindz liuit ok the vrughlia siälfful sandis ok vmskipna dödhin Jak som vallogher är ordh all thing varkunar thina nödh ok ysalo Thy giordhe jak swasom vilder ok kärlex fullir gomun hwilkin som sände sino hamelito vinom dyrt vin sagdhe tho Ok kanskin vinit flerom än ödher änsampno thy at thz är storlika helsampt thz giffs sinkom helbrighdho dödhfullom hugnadh ok helbrighdho manom manelikit hiärta Vinit sändis ok ey vtan kar Sannelika swa giordhe jak ok j thässo rikeno Jak sände minom thiänarom min ordh hwilkin som liknas bazsto vin ok the skulu skänkia thöm androm thy at the äru helsam Vin kärit mener jak thik som min ordh hör thy at thu giordhe badhe at thu hördhe ordhin ok swa fördhe thöm thy äst thu mit eghit kar Hwilkit jak vpfyllir nar jak vil ok aff hwilko jak vtaff later nar mik thäkkis Ok thy skal min ande tee thik hwart thu skalt gaa ok hwat thu skalt tala Rädz thy ängin vtan mik ok gladz ä hwart thu skalt fara ok sigh oräddelika thz jak budhir thik thy at mik forma ängte mote standa ok jak vil bliua mz thik Thr äptir taladhe brudhin sighiande jak som thässa röst hördhe swaradhe mz tarom O min

min hera gudh jak som är suasom minzsta
myst i thino valde bidher jak thik at
thu giff mik loff at suara thik. Rösti
suaradhe sighiande jak viste thin suar
for än thu thänkte thöm / tho giui jak
thik loff at tala. O alöra ärona konungr
oc alla snille ingiutari oc alöra dygdha
giorare oc sialff dygdhin hvi vilt thu
taka mik til tholikit ämbite / hulkin so
hafver opnot licamin i syndom oc lik äfna
i snille. Ok vanmaktogh i dygdha gerningo
O min sötaste gudh ihesu christe vredhgas
ey mik for thy at jak spordhe thik
thy at änkte vndir är vm thik thu mat
gora hvat thu vilt än alt undra jak oppa
mik thy at jak hafver mykit syndat mot thik
oc litit bätrat. Röstin suaradhe sighiande
jak svara thik mz liknilsom Vm rikom oc
valloghom konunge offradhis oc presenteradhis
mangh mynt ok han läte sidhan smidha kro-
no ok fingergul aff gul myntenno Ok duskia
oc dryckekar aff sylfmyntenno oc katla oc
gryto aff kopp myntenno oc nytiadhe all
thässin til sit gagn oc hedher Ok vm thu
vndradhe ey at han sua giordhe thorfte thu
ey vndra at jak gör aff mina vini hiärto
hvat som mik thäkkis hulkin thär the presentera
oc offra mik oc jak takar gerna Ok än tho
at somlica haua mera samnit oc some minna
tho nar the offra mik oc frambiudha ok
giffva sin hiärta tha nytia jak somlica til
eet oc somlica til annat oc alla til min he-
dher oc äro thy at rätuiso manniskio hiärta
är mik thoghelica thäkkelikit mynt Oc thy
maa jak skipa thz som mit är. sua som mik
thäkkis Ok madhan thu äst min thorfte
thu ey undra hvat jak vil gora mz thik
Vta var stadhugh til at thola ok villogh
til at gora hvat jak budhe thik. Jak är
valloghir i allom stadhom at giffva thik
al bidher thorftelik thing. Kirkio nidherfal

xxviii Gudz modher taladhe til sins forspadhis
sons brudh. Rädz ey vm at the thing
som thu nu hör oc see handa alla vardha
aff ondom anda thy at suasom thu thing bö-
ma aff sötma natturlikom hulkin som ey fölg-
hia myrka skuggannom Som är lusit oc
hitin Sva mz thäs halgha anda tilquämd
i manzsins hiärta koma thu thing som är
gudhlikx kärlekx hiti / oc the halgho tro ful-
komnit lius thässe thu kanne thu nu i thik
sialue Sva at thu änkte älska sua mykyt
som gudh Oc ey brister thik een punctu j the
halgho tro Thässin thu folghia ey onda än-
danom hulkin som liknas myrkom skogha
Sigh thy thöm höfdhingano at jak klagar
thöm at kirkiona grundual är sua ängxlica
nidherfallin at höxsta hvalfwit hafver mangha
rifwor oc sprungior som giffwa aff sik vadhe-
likt fall suad at maghe the som ingangha
the rätta lust. Ok maghe pilara hulke som
räxt skullo opsta böghias nu nidher til jor-
dhinna Ok alt golwit är swa opgrafwit at
blinde som fo ingangha falla vadhelica ok än
stundom the som skarulica see falla nidher mz
blindom j vadhelico grafwena Ok thy staar
gudz kirkia mykyt vadhelica Ok aff thässo
profwas hänna nidherfal näruara vta ho-
faar hiälp Ok hänna nidherfal skal sua stort
vara at thz skal höras vm allan cristindomin
oc thz skal ändelica vndstandas Än jak är
the som fyrr j hulkra quidh gudz son värdho-
ghadhis at koma mz gudhdom oc tho hal-
gha anda beluktom allom smittoghom licamans
lusta Ok thän sami gudz son föddis aff in-
nom darlukutom quidh mz gudhdom oc mandom
oc tho halgha anda mz mästo oc störsto
minom hughnadh oc gledhi vtan pino Jak
stodh ok ammaxl widh korsit tha som han
patsholica van hälmite oc oplyct himerike
mz sino hiärta blodhe Visselica jak var oc
a biärghenom tha thän sami min son for-
op til himerike Jak weet visselica alla the
halgho tro hulka som min son predicadhe oc
kände allom thöm som vilia ingaa j himerike
Jak star och vaxlsoma mz mine odhkelike
bön til min kärasta son Sua som väghthin bu-
ghin star ok skyyn hulkin som synis nidher
böghias til jordhinna oc hänna kona mz ba-
dhom andomin Vm thän bughan vndstar
iak oc menar jak thär mz mik sialua thy at

iak bøghir mik til thera som byggia j værl
dinne hannade badha onda oc godha mz
mine idhelike bøn Jak bøghir mik til go
dha at the varin stadhughe j thy godha
som the helgha kirkia biudher oc til onda at
the fangin ey framgang j sinne ondsko ok var
dha thes vre thy gør iak thom kunoght so
iak sændir thässom ordhom at myrk oc vædhe
lek skyn oprisa ey vaghin moot rætvisos
klarhet Om huilkit iak vndstar oc menar
mz the som hørdo lifwerne hava j sino kyti ok
dræ omættelike oc vtan grund til pænga
giri sua som haff swalghit oc at vtgiva sit
gooz oskællica oc vnlica for værldzlica rosn
oc balde suasom strømin vtgiutir sit vatn j
sinne kraszko Ok thässom thry idhna nu flæ
ste kirkiona formæn huilka synde opfara j
himelin ledha oc myrka for gudz asyn mote
mine bøn suasom myrkasto sky mote rætty-
boghas klarhet Ok swa væta the hardheli
ca gudz vredhe mote sik som gudh skullo
blidhka mz mik Ok tholke skulu ey ophøghias
i the helgho kirkio vtan nidhirthrykkias
thy huilkin som vil nidhirsætta at ophøghia
kirkiona grundual at ha vari stadhughir oc
golfast slaght giwnandis at opnya thän væl
signadha vingardhin som min son plantadhe
oc vætte mz sino blodhe Vm han see sik the
til litit formoghha tha vil iak himerik drot
ning mz allo himerik hærskapi koma hom til
hiælp oprifvande onyttugho oc ofructsamo
rotarna Ok ofructsamlico trægin oc vtkastande
tho j eld at brinna Ok plantande fructsa
ma quista j thera stadha Om vingardhin vnd
star iak oc menar gudz helgho kirkio j hul
ke tw thing æru som ær ødhmiukt oc gu
dhelikin kærlek skullin opnyas Aff tholomo
dhe ok gudhelike ødhmiukt mot afwnlso

lxxix

lxxviij

Alle the som opstanda aff dødhelico
syndom viliande koma verlek oc fly
høghfærdh oc giri koma j twæfalt hat
thy at the mæn som æru gudz ouini vilia ska
dha thom twem ludom licalica Ok dyæfla
ne vidhirsætta at skadha tho oc dragha
j fordømilse twem ludom andelica Først
lasta værldzlike mæn tho mz sinom ordhom
Annatidh dryua the tho fra mz sino gerningo
ok atirdragha tho aff godho byriadhom

gerningom vtan gudz man huilkin som nylica
ær vmuændir til andelikit lifwerne ma for
vna tholka idzsko fulla mæniskior Om han
hafwir tholomodh mot thera genmæledhoghe
ordhom Ok om han idhna idhkelica godha
oc gudhelica gerninga j thera asyn dyæflane
vidhirsætta annat at suika han twem ludom
Først astunda the at atirdragha han til forno
synda oc formagho the ey tha æruodha the
om at koma han til at gøra oskællica sina
godha gerninga j vaku ok atirhalle oc j andro
tholko at hans licamlica makt vanskis thæs
raskelica j gudhelico æruodhe Mot thy første
ær idhkelikt oc reen synda nidhirganga mz
sannom hiærtans idhrugha bazste lækedomber
Mot thy andra ær tholkin ødhmiukt bazste
lækedomber at han vili hælder lydha nakrom
gudhelicom gamblom man æn styra sik sialuer
j sinom gerningom oc synda bædhring lxxix^m

Een broder sagdhe enom a gudz vaghna
thu skipadhe thik mykyt hømiskelica Om
thu var j nakare værldz hera nærvaru ok
thy skalt thu myklo hælder mz alle hømiskelik
het oc ødhmiukt oc ærudhing sta j himerikx
konungx nærvaru ok thænkist huilkin som al
tidh ær nærvarande oc huarin stadh ok see
all thing Ok ey aghir thu at wærfwia thik j
nakrom gerningom vtan sang ok læsning ok bøno
ok studeran for æn høghmæssan ær sagdh
Jomfru marie ordh oc lækedombr Aff tho
taro oc grat so gudhi æru thække alla ey

Then mannin ær sua som sækker mz aghni hul
kom tio aghna tillæggias Om een taghs
bort tholkin ær then mannin som thu nu bidhir
for thy at om han afflat at gøra ena synd
for rædhogha skuld tha tillæggir han tio for
værldina hedher Aff androm mannenom for
huilkom thu bidhir suara iak thik at ey ær
sidhuænia at giua suino kyti oc nytio dyra
salso Visselica thu bidhir giua hom licalik
drømilse for hans sial nytto skuld oc han
vili ær thungært amot genmæledhoghe thine
bøn thy at han giwnas værldina hedher Ok
astunda meer rikedoma æn andelikin fatik
dom oc kotsins luste ær hom søtare for huilket
hans sial ær nytin oc fullica lustande for mik
Ok thy bør ey hom at faa dyra salso som
ær vrætisomma drømilse Aff thridhia ma

manom j hwars øghom thu seer hwat oc tu
ødvara gaf thik at thu seer licamin oc gaf
seer hiærtat thy swasom thu seer at stundom
opganga myrk sky aff iordhinne. ok draghha
sik j himilin vndir solina oc giffwa aff sik
thrigghia handa vaxsko som ær regn snio ok
haghl. Sidhan vardher thz skyt til ænkte thy
at thz var ok oprunnit aff iordhinna orenlik
het. Swa liknas thæn mannin tholko sky hulkit
opfostradher ær j syndana orenlikhet at til sin
aldir. Æn nar aldrin tilkom them tilburdhe tha
at vxdhas sodhin oc thænkia sin dødha ok
tho ær syndin them lustelik j hughheno thy at
swasom skyyt draghher sik aff iordhinna orenlik
het j himilin. Swa draghher tholik manz samt
sik aff licamans oc syndana orenlikhet til at
skodha sik siæluan oc giwir aff sik thriggia
handa tarar. Førsto liknas vatne hulke som
æru for the thing som mannin ælska a værl
dinna oc kotsins vaghna som ær at tha miste
vini ok værlz goodz alla licamlica helso oc hel
brygdho thy at tha otholas han aff gudz
skipan oc tillate oc vtgiuter thy magha tara
oc hwat myket oskællica. Andro tarane lik
nas snio. thy nar mannin tilbyria at hugxa
sin vadha oc licamlica doodz skilia oc hælwitis
nyskælse tha tilbøria han at græta ey aff kærlek
tin aff rædhogha oc thy smælte tholka tara
raskelica oc vardha til ænkte swasom snioin
Thridhio tarane liknas haghle thy at nar
mannin thænker huru sotir kotlikin luste han
hawit them oc at han skal mista thæn lustan
oc huru mykin hughnadher j himerike ær
tha tilbyria han at græta fordømilsana ska
dha oc kroona mistilse ey aktande at græ
ta aff gudz vanhedher at gudh miste siælina
som han atirløste mz sino blodhe Ok ey ak
tande hwat han saghdhe gudh æpter dødhi
alla ey vm han finge een stadh j himerike
ælla iordhrike hwar han skulle ey kænna
pino vtan hawa sin lusta æwærdhelica thy lik
nas tholke tara væl vidh haghil thy at
tholiks manz hiærta ær mykyt hart oc hawir
ængin kærleks hita til gudh Ok thy draghha
ey tholke tara siælina til himerikis. Æn nu vil
jak tee thik the tara som draggha ok le
dha siælina til himerikis hulke som liknas

. vidh dag thy at stundom gaar ena handa iiij
dæzska vp aff iordhinna sotma vp til himelin
draghande sik vnder solina hita ok faller
nidher a iordhinna oc gør fructsamt alt
thz som vaxer a iordhinne oc thz kallas
dag mz rætto. Swa synis ok j rosenbla
dhomen hulkin vaxsko giua aff sik nar the
koma til hita. Swa ær oc aff andelico man
bysselica hwa som thænker a the vælsignadha
iordhinna som ær gudz licame oc the ordhin
oc kænnedomin som ihesus taladhe mz sino
eghnom mun ok hulka nadh han giordhe j
værldinne. Ok huru besska oc hardha pino han
tholde for siælanna ælskogha oc atirløsn
tha gar thæn kærlekin som han hawer til gudh
mz myklom sotma til hiærtan som liknas
himblenom. Ok hans hiærta som liknas ro
sinne opfyllas mz gudhelicom hita oc sotma
ok øghonom fyllas mz tarom græatande hwa
rwedhan hiort swa godhan oc liofuan oc
kærlexfullan gudh viliande hælder thola pino
til gudz hedher æn hawa allan lusta oc mista
gudh. Thessa tara liknas væl vidh dag
thy at the giua hiælp oc makt til at gøra
godha gerninga oc gøra fruct j gudz asyn
Ok swasom vaxande blomstir draghher fal
lande dag j sik oc blomstrit smælykkis
j daghene. Swa the tara oc grater som
vtgiutas aff gudhelicom kærlek smælyk
kia gudh j siælinne oc gudh draghher siælina
j sik tho ær got at vædhas for tw thing
Førsta thy at swa stora godha gerninga magha
vara giordha aff rædhogha at the dra
gha nakra nadha gniste j hiærtat til at
faa kærlek swa som thu mat vndirstanda
mz æptedøme. Swa som nakor gulsmidher
var hawande rent gull til hulkin som
nakor kolare kome sighiande Jak hawir
kol vidher thorftelik til thina gerninga giff
mik swa mykyt som the æru værdh gul
smidhin gaff them gul ok skipadhe kulin
til sina gerninga oc kolarin skipadhe kolin til
sina fødho oc fordha Swa ær oc j ande
licom thingom thy at godha gerninga giordha
vtan kærlek liknas kolom Æn kærlekin lik
nas gulle thy at hwar thæn som gør godha

girnnga aff wærdogha hauande tho astu
dan at æfla sik siælfa hælso | Thænne æn
thot tha astuda gudh j himerike tho
wærdhis han at taka hærberghe j hæl
uite oc gör tho ey thy fiodher godha
girnnga oc tho æru the calla oc synas sua
som kol j gudz asyn Æn gudh liknas gul
smidh huilkin som vet j ændelike vætuiso
mz huat matto godha girnnga skulu at
lonas | alla mz hwat vætuiso gudz kær
lekær æflas | han skipa oc sua j sine forsyn
at manenom giffs kærlekær for godha gir
nnga giordha mz wærdogha huilka ma
nn skipa fiodha til sina siæla hælso thy at
swa som godher gulsmidher nytia ok
skipa kolin til sina ginnga Swa nytia gudh
calla girnnga til sin hedher Æmatidh ær
got at vædhas thy at huru maga syn
der mann forlat for wærdogha skuld
aff swa mangom synom frælsas tha j hæl
uite Æn tho haui han ey vet at vpsa
til himerikis thy at tha hauer ey kærlek
Thy at huilkins vili thölkin ær at tha
ville girna lifwa j wærldme quudhelica
j hans hiærta ær ængaledhis gudz kær
lekær ok gudz girnnga æru blinda for hom
oc thy synda han dödhelica oc skal dö
mas til hæluitis tho æghir tha ey brinna
j pino vtan sitia j myrke thy at tha aff=
lext at gora syndena for wærdogha skuld
Ok ey skal han koma himerik glædhi
huilka som tha ey astudadhe mædhan han
lifdhe thy skal han sitia suasom blinder
oc dömir oc suasom man ther ey hauer hæ=
der oc ey föt thy at hans siæl vndirstar
thz illa som j hæluite ær ok litit aff the
glædhina som j himerike ær ther æpt
taladhe gudz son See dotter oc skodha
huat got thæssa stazsins afflat gör tho
mænniskio som hit koma mz hælaghe akt
Thy at vm thusanda thusand aar gafuis
nakro suasom the oc sanelica gifwas for
thera tro oc gudhelikhet som hit koma
ey var Æn alt thz nærdhoght til at faa

gudhelikin kærlek vtan gudz nadha
tilhiælp huilkin kærlekær sannelica giffs
oc forskyllas for thz afflatit huilkit
ther mine hælghe männ forskylladho
mz sino blodhe æptir taladhe gudz son aff
enom riddara som tha lifdhe j wærldme
Thænne æghir thænkia thry thing som
skrifwas j almoghas laghom æct kallas at
ægha Annat at salia thridhia at köpa
J forsta stykkeno som ær at ægha Dyo at
ænkte ægho vætuislica vtan thz som væt
uislica aflas thy at nar nakat aflas mz
suikfullom sidhom alla ælzsko tilfallom alla
mz minduo wærdhe æn tilbör tholik aff
lan ær ey gudhi thæk Annat stykkit kal
las at salia nu sæls nakat thing sidhom
for fatikdom oc sidhom for ofwnalle oc orætt
uisa doma thy skal than j tholke matto
köpe granlica ranzsaka sit samuit ~~for sam~~
vm han hafdhe varkunan ok kærlek ow
thæn som han köpte aff Thridhia stykkit
kallas at köpa thy huilkin som vil köpa
nakat thing skal ranzsaka vm thz thingit
mz huilko som köpis ær vætuislica aflat thy
at j laghomen ær ænkte vætfangit thz som
ær mz nakre wrange vtthingan aflat thy
skal thænne granlica ranzsaka Thæsse thry
j sinom hughi ok witta for visso at han skal
gora mik rekenskap aff allom thom ok
ænnugl aff gozse som hans forældra ater
lefdho thom vm han vtgiuir tho for wærl
dina nyttelikhet meer æn for gudz skuld
witi oc at han skal göra mik rekenskap
aff sino riddelico æmbite mz huat akt tha
tok thz oc huru han hauer haldit thz ok
huru tha hauer fulkopnat sina lofwa so
han lofwadhe mik Aff skylina andelico br

Gudz son taladhe til sina brudh sig lxxx
hiande thu skalt sua som brudh
haua lustelikin mun ren oron blyghth og
hon stadhuke hiærta Swa skal oc sia
lin vara skipadh hænna mudir ær rky
hughir at thz ænkte ingage vta thz so
mik thækkis Ban oc munn thz ær hu
ghin lustelikin aff godha thanka ok

ok ødhkelica mina pino ämne ¶ Vari ødhmiuk
minnugh som är thughin vydher thz är brä
nande af gudhelicom kärlek at tha gøri
thz godha han vndstar thy at suasom än
thin astuda at kossa bleken mykin ¶ Swa thär
kis sialin ängaledhis mik wan the gør go
dha gärninga af godhom vilia ¶ Thughin skal
ødhmiuk hava twa lypa thz är twe vilia
mz enom skal han astuda himerike ok mz
androm forsma al wärdzlik thing ¶ Vidhre
sialinna goma skal vara dyrsins wärdo
the mz hulkom sialin skil fran kroppeno
ok huru hon ägher tha vara skipadh offre
gomin vari wärdhelica dyrsins wärdogha
¶ Hallan thässe twa skal tughan vändas
än huat är sialinna tugha vtan mina miskun
ok ødhkelik skodhilse thy mar thu sko
dha mina miskund huru jak skapadhe
thik ok atirløste ok huru jak tok thik
tha thu ytsa ødhmiuk huru hardher doma
jak är ankte latande opmat ¶ ok thu ytsa
ødhmiuk huru huru olins dyrsins time
är ¶ Siälinna øghon vari enfald suasom
dufwonna hulkin som skodha høkin vndfs
watnit thz är at thin thanke vari alltidh
vidh min kärlek ok mina pino ok gärninga
ok vidh mina vtualda mana ordh ok ba
nedom i hulko thu skalt vndstanda huru
dyrfällin plaghir siuka thik ok thu
vari aldre oräd om thik ¶ thin øron vä
reen at thu astudi ey at høra skør ordh
ella løghelik thit hiärta vari stadhukt
at thu gomade twena skuli ey vredhas
dødhin ¶ ey blyghias af vndelama ska
alla obryghdhelsom ¶ ey drøuas af lica
licom skadha om thu thol tholikt for
mik thin gudh Huru gudh älska sia
lina ok huru hon ägher älska gudh lxxxij

Gudz son taladhe jak älsker thik sua
som godher herra sin thiänara ok
swasom fadher son ok sua som bonde sina
hustru huan sigher thiänaranom jak skal
giva thik klädhe ok hedhelikin kost ok
matelikit arwodhe ¶ än til sonin sigher fa
dhirin alt mit goz är thit ¶ än bondin
sigher til hustruna min hwila är thin hwila
min hughnadher är thin hughnadher ¶ Huat
skulu thässe thri suara hom for sua sto
ra älskelikhet ¶ Sannelica suenin skal sig
hia herranom om tha är godher for thy at
jak skal arwodhe ok thiäna vil jak
hallir thiäna ok arwodha for thik ¶ än for
andro ¶ än sonin skal sighia fadhirno ¶ än
vil jak skilias fran thik thy at jak hawir
alt got af thik ¶ än hustru skal sighia bo
danom jak opphalz af thino arwodhe jak
hawir ... af thino bryste ok sötma j thi
nom ordhom thy vil jak hallir dø än
skilias fran thik ¶ Jak gudh är thänne ma
¶ Sialin är min brudh hulkin som skal hug
nas j mine hwilo ok vidhirbukas mz
mins gudhdoms kost hulke som
tilbør hallt at thola alla pino än at skil
ias fran mik thy at vtan mik hawir hon
ey thedhir alla hughnadh ¶ än tw thing til
høra thiänalaghino ¶ Först gorsit thär the
skuli mz fordhas ok opphallas ¶ Annatidh
sonin alla barnin som ärfwit bør taka ¶ thy
skilias af abram at han drøfdhis af
thy at the hafdhe ey son thiänarin vari
til at gøra thiänist ¶ tha hawir sialin oppe
hallis goz nar tho är ful mz dygdhom
hon hawir ødhmiuk som nar hon hawir skal
at skudha skällica mallan dygdhe ok
lasta alla synde ok vtuagl ok gør dygh
dhirna for gudz skuld ¶ hon hawir ok thik
nava thz är kotlik astudilse hulkin ey
äghia vorar äpte kötzsins giri ¶ Vtan äpte
thy som licamano til bør at sialin warma
dher folkomin i gudz thiänist thy älsk
jak thik suasom bondin sina hustru thy
är min vilia thin vilia ¶ thy ägher thu tho
la al drøuilse hallir än vita mik til
kwedhe ¶ jak älska thik ok suasom fadher
älska son thy at jak gaff thik skällikhet
ok fräldan vilia ¶ Jak älska ødhmiuk thik
suasom herran sin thiänara hulko han bør
at hava sina vidhirthorfftir ok matelikit
arwodhe ¶ än thänne thiänarin thz är
licamin är sua ofmoghir at han vil hallir

·thighna dyghdhena Æn mik hulkin honom·
gifwer aldre hwilo vtan ödhmiukhe oc vgul
dhna hwgsorgh Huru thre daradhos aff qwinno

lxxxiiij Gudz son taladhe thre män lätas hava
varit illa daradhe aff qwinnom Första
var een konungr hulkin thz hans fulla slo
bidh kundrina nar han loo ey blidhelica
mot henne thy at han var stadr oc styrdhe
ey henne oc astadhe ey sin hiertha Tha var
likr kronadho asna Asna for sina osnille
kronadho for dyrdhelikhetina Annar var
sampson hulkin som kononi var oc daradher
än thot han var starkaste man han hafdhe
haara hierta thy at han thordhe ey styrkia
ena qwno Thridhi var salomon han var sua
[illegible] som basiliskus hulkin som dräpar mz
synne Elwa gik salomons snille ok
alla tho drap qwino anlite han thy tilbör
at qwinnan skuli vari hörogh ok vnderbu
ghin mannenom Aff gudz rätuiso oc miskund

lxxxv Gudz son taladhe til sina brudh iak är
aldra thinga skapare For mik äru
sua som tw boka bladh j eno är miskund skre
uadh oc j andro rätuisa thy sigher miskundi
at min ande skal vptända thäm til at göra go
dha gärninga som hawa idhrughat for sina syn
der ok forthänkte stadhelica aldre optar
meer synda Än thäm som vil gärna skilias vidh
världena fafängo han skal min ande göra
hetare til thz got är Än thäm som rädhoms
är at döö for mina skuld han skal min
ande swa optända at han skal aller vara j
mik oc iak i honom J andro bladhino är rät
uisa skrewadh hulkin som sua sigher at hulki
som ey bätra sina synder mätha han haw ti
man oc vända sik brandis fran gudhi
Gudh fadher skal ey dörria han oc gudz so
skal ey miskuna honom Ok thän hälghe an
de skal ey optända han Skodha thy gra
lica miskunena bladh mäddhan tiim är
thy at hwar thän som til himerikis skal ko
ma skal antighia renfas mz bätn alla mz eld
thz är antighia mz litle synda bätring
här j världena ella j skärslo elde äptir
dödhin til thäs han är renfadher thu skalt
oc vita at iak tedhe eno man som thu kän
de thässe tw miskundna oc rätuisona bladh.
:

Än han gabbar nu mina miskund oc räknar
thz kranghet som rätt är ok astundar at op
fara ower alla suasom falkin ower andra foghla
Ok thy maa han rädhas at han skal leande
döö ther han vakte sik grankita oc borttakas
aff världena mz drinkarom oc frazarom
Elwa hände ok hom thz äpter thy at han stodh
op gladher fran bordhe oc var dräpin vm
nattena aff sinom owinom Maria lofnas
vidh thz blomstr som bin dragha honagh af

Gudz modher taladhe iak är himerikis
drotning oc miskunna modher Hin som
aldra thinga skapare hafdhe sua stora kär
lek sötma til min at han gaff mik andelica
vndstandilse aldra skapadha thinga thy är
iak likast thy blomstreno som bin dragha
sötma aff j hulko ey thäs mindre sötma
qwarblifwer at oakat vtdraghx aff thy Elwa
forma iak allom aruna nadhe oc al thiidh hau
iak ämykit Än the vm äru likt vidh bin
thy at the hawa alla gudhelikhet til min
hedher The hawa ok sua som bin thwa fötir
som är idhkelikin astundan til at öka min
hedher Annatidh arvodhande oc görande
hwat got the formoghha The hawa annat
twa binga Först räknade sik ougärdhogha
at loswa mik Annatidh lydhande j allo
thingom thöm som äru til min hedher Bin
hawa oc gad ok döö nar the mista han
Elwa hawa oc gudz bini världena ödhmiukhe
Ok thy thär til at the maghe gömas j
dyghdhom skulu ey ödhmiukhin takas fran
thöm for liffsins ända Ok thy skal iak som
han fulstopa hughnadh hugna thö

Pauus taladhe til sina brudh Iak sag
dhe thik for at thu skalt hawa
skär öghon at thu skuli see oc skodha the
ondo thing som the giordhe ok the godho
thing som the skulle hawa giort oc gior
dhe ey Thin modher thz är thin hughur
vari reen aff allo illo thre lapa som thu
skalt hawa är astundan at forlata al varld
thing for mina skuld oc vili at blifwa mz
mik thässe lapane varin mz rödhom lit
hulkin som är fagher oc synis lankt än
rödhe litin tekna siälina fäghrind oc al

fæghrind ær j dyghdhom oc thakkelikast .
ær gudhi æt mannin offra hanom thz som hanom
ær thakkelikast Oc huadhan ændre maghin
mæst hiælpas til siælinna thy skal. mannin thz
giua gudhi ætugia j vilia ælla gærningom som
hanom ær kærast thy sprewas æt gudh gladdis
tha han hafdhe fulkompnat sina gærning Swa
glaz gudh nar mannin offrar sik alla hanom vil
iande vara j ghædhe ælla j pino æptir gudz vilia
Armane skulu vara lætte oc bøghelike til
gudz hedhir Winstre armin ær mina godh
gærninga skodhilse som iak giordhe thik ska
pande thik oc atirløsande thik oc the
mysthykkia som thu giordhe mik / ey thakka
de mik / Høghre armin ær sua hetir kærle
ker til mik at thu vili hælder thola pino æn
tappa mik oc vetta mik til wredhe Mælla
thæsse twa armana hulas iak gærna / oc
thit hiærta skal vara mit hiærta thy at
iak ær suasom enna handa hugghelikhetz
eldir oc thy vil iak hetelica ælskas Hiskan
som varia hiærtat æru thine forældra ey
kotlike vtan mine vtualde mæn hulka thu
æghir ælska sua som mik oc meer æn thina
kotlica frænder the æru sannelica thik sua
som fadhir oc modhir thy at the fødo thik
til andelikit liff Æn siælinna skin ælla
hudh skal vara fasthir vtan alla smitto Hun
skinnit menar iak thin samwistu hulkin vm
thu ælska suasom thik siælua tha gømis min
ælskoghe oc mina hælgha mana oskaddir
Æn vm thu hatar nakan tha skadhas hiærtat
oc wiffwin bardha bar thz ær at mina hæl
gha mana ælskoghe ær mindre j thik haf
bi thy skinnit ængha smitto thy at thu skalt
ey hata thin samwistu vtan alla ælska for
gudz skuld Thy at tha ær mit hiærta helt
mz thino hiærta iak saghdhe oc for at iak
vil hetelica ælskas thy at iak ær gudhelica
ælskelikhetz eldir j minom eld æru thry
thing vndelik / Førsta ær at han brinder oc
optændis alder Annat ær at han aldre
vtslækkis thridhia ær at tha altidh brinder
oc opnøtis ælænigh Swa var min kærlekir
aff opphouene til ingamskiona hulkin mæst
bran tha iak tok mandom / oc brinder swa
mykit at han aldre vtslækkis Swa gør
siælinna brinnande oc opnøter hona ey vtan
gør hona altidh meer starka Swa so thu
mat vndstanda aff thøm fughlenom som kal
las fenix hulkin som plæghir samabæra
vidh tha han var vordhin gamal oppa høghxsto
biærghe oc than tidh nar vidhin optændis
aff solinna hita tha kastar han sik j eldin
oc aff hans asko lifnas annar fenix Swa
the siæl som optændis aff gudhelex kærlex
elde oc star op starka oc bætre aff honom
suasom fenix **Thry manna bøn liknas
threm skipom Capitulum**

lxxxvim

Ihesus gudz son taladhe Iak ær aldra
godhra oc onda anda skapare oc sty
rar Iak ær oc aldra thera diura oc thinga
skapare som hafua liff Oc thera som ey hafua
liff oc al the thing som æru j himblenom
oc j iordhinne oc j hafwino æru æptir minom
vilia vtan ensamin mannin Thu skalt ænnual
vita at somlike mæn æru suasom thz skip som
hauer mist styrit oc saghilwææt oc wrangx
thit oc thit j bolghiomen til thæs thz storir
a Sorzsins skær Thæsso skipi æru the som va
hopa oc anduordha sin hugh allom lusta Som
like æru suasom thz skip æn hauer saghilwææt
oc styrit oc eet ankara mz twem tughom
Æn hofwodh ankarit ær brustit oc styrit
løsis skiot vm bylgiona brætzska oc storma
han koma mællan skipit oc styrit thy vaktis
grannlica at styrit skils ey widh skipit Thri
dhia skipit hauer alt sit redhe oc ær redho
at sighla nar byrin blæser Æn førsta hof
wodh ankarit thz iak for aff saghdhe ær
renlifsins plikt sindhat oc slættadh mædh
tholomodhe j gudhelica ælskelikhetz plikt
oc hita hulkin nu ær synd løst oc atskils
thy at gambla forfædhra skipan ær nidh
kastadh vndir føtir Oc huar ey hauir for
vilius thz hom synis oc flytir suasom skip
mællan bolghiom Annat ankarit som æn
ær helt ær vili til at thiæna mik fast
oc bundit mz twem strængiom som ær tro
oc hop thy at the tro mik vara gudh oc
hana hop til mik at iak vili hiælpa thøm
oc iak ær thera styre Oc sua længe som
iak ær j skipino tha gaa ey bylghiona flodh

an thy at nakar farlexs thiti ær mællan ·
mik oc thera Oc tha ludho jak vidh thera
skip oc ær gna mz tho nar the ænkte sua
mykit ælska som mik Oc jak tilsæktis tho
suasom mz thenn stikom som ær vrædhoghe
oc oþoliukt oc mina thinga skodha Æn thy
the ælska nakat meer æn mik tha ingaar
syndena vatn oc skulane losna som ær vred
doghim oc oþolinktim oc gudhelik skudhil
sa tha bristir gooz vilia ænkar tho brista
hopsins oc trona strængia oc tiugh oc the
æru mykit vadhelica stadde som i thæsso
skipino æru oc thy fara the til vadhelica
stadha Alle vini æru i thridhia skipino thul
kit jak sagdhe vara vndho at sighla

lxxxix Guz son taladhe Hulkin som vil stridha
vari thiurughir oc fulhughadhir op
standande æn than fall trostande ey a sina
eghna styrk vtan a mina miskund thy at tha
som vantroste a min godhlek thænkiande
sua mz sik Æn jak nakar hardh thing til
tak i fasto ælla vaku ey forma jak thz fra
halla oc ey halda mik aff syndom thy at
gudh hiælper mik ey tholkin fall vardher skyl
lelica Thy hvar thæn som vil andelica st
ridha troste a mik oc at han maghe fulkom
na godha thinga mz mine nadh oc hans
vilia at gera thz som got ær oc lata thz
ont ær oc opstanda huru opta han faller
læsande thæssa boon O hera gudh alzwol
dughir hulkin som alla ledhe til got Jak
syndoghir man gik lankt fran tik for mina
synde jak thakkar thik thy at thu atirlad
de mik til rættan vægh Thy bidhir jak
thik millaste ihesu at thu miskuna mik
som blodhoghir oc værkxfullir stodh a
korsino Oc bidhir jak thik vm thin sam
saar oc vm thæn værkin som aff thino thino
stinghinom adhrom gik til hiærtat at thu
værdhoghas at gøma mik i dagh sua at
jak falle ey i synd Oc giff mik makt at
sta a mote diæfulsins skotom oc frestal
som oc manelica vpsta vm mik hænd at
falla i synde Oc thær til at thæn som stadhe
maghe blifua i godho bidhi mz thæsse mato
O hera gudh hulke som ænkte ær omøghe
likit Oc thæt som alt forma giff mik styrk
til at gøra godha thinga oc blifua i godho
Taki thær æpte suærdh i hand thz ær reen
skriptamal oc thz suærdh skal vara væl fæg
lat oc skinande Fæglat sua at han gralica
ranzsaki sit samuit huru oc huru mykyt
oc huar oc for huat sak han syndadhe
Swærdhit vari thæmmel skinande at han ænkte
blyghis oc ænkte løne oc sighi ey andrulegha
æn som han syndadhe Thz suærdhit skal hava
tva æggia hwassa som ær vili ey optarmer
synda oc vili at gøra godha thinga oc vili
at bætra giordha synder Thæs swærdz sins
bedel vari ødhmyughe mz hulkom dyæfuls
drapis Thy at mangin han sua ødhmyughia for
syndena som han gladdis for i thom oc gørd
aff thy at han rætte gudh til vredhe Thz
suærdhit skal hava handbafla thz ær at
skodha gudz stora miskund huars miskund
sua stor ær at ængin ær sua stor syndare at
han skal ey faa miskund æn han ødhmiuke
lica bedhis hona mz vilia at bætra sina
synde Oc mz thæsse atirtime som ær at gudh
ær ofwer al thing miskundsamber ær skriptamala
na suærdh hallande Thy at handin skulin
sarghas aff swærdz æggiome stande thz
jarnit a mot som ær mællan æggiana oc
suærdhskaflan oc suærdhklotit fortaki at
ey falle vanlica suærdhit aff handine
Swa thæn som hau skriptamalana suærdh ho
pande at syndin forladz oc visas vm gudz
miskund vakte at han ey falle ofmykyt i
trostande a miskunena thy stande suærdh
klotin a mot thz ær gudz rædhoghe rædh
handis at gudh ey borttaki nadhina oc
inføre vredhina for ofmykla dyrwe skuld
Nu at ey skuli thingena hand sarghas oc minz
kas vm ofmykyt ærnodha oc oskællikit
tha skal thæssæ jarnit som ær mællan han
dena oc suærdz æggiana thz formena thz
ær gudz rættwiso skodhilse Thy at æn thot
jak ær sua rættuis at jak later ænkte oræt
sakat oc ænkte syndelikit oputat tho ær
jak sua miskundsamber oc ødmiuk oc rætt at
jak ænkte vtkræfer ofwer thz som naturin for
ma væl at thola Oc for godha vilia for
later jak mæsto oc størsto pino oc stora synd

for litla bardaghing. Riddarins brynia
ær thæt som styrdhe striidh vari atir
halde thy at sua som bryniān ær aff maghu
ringom Swa ær oc athalld aff mangom
dygdhom som ær at sik athalla aff wra
ghe oc oloflike ælla fanytte syn ok hørsl oc
ordhom oc andro thollko oc aff skørlifnadh
oc ofstopa fylle oc ofstyrdhis kladhebo
nadh oc aff mangom androm hulkin som sti
budict forbindhir at gøra. Ræt ære mang
ey wal siælff budit a sik thæssa brynio vtan
annars hiælp thy ær min modhir maria a
kallande oc hørande thy at i hænne var
skælicasta lughne oc aldra dygdha æpt
dome hulkin som fullkompnat athalde skal
hughøra minniskione i hughleno om tho sta
dhelica atallas. Hialmin ær fullkompnat hop
hulkit hafu sua som tva borgh gønom hulka
som riddarin seer. Første boran ær forsta
ke i gørandom thingom thy hwar them so
hopa a gudh huxse al tidh hwat them bør
til at gøra til gudz hedher ælla lata. Skiol
din vari tholomodh mz hulkom ha tholi
gia al tilkomande thing. Gudz vini æru sua
so thes ærmbe

Fiirde gudz son taladhe
mine vini æru sua som min ærmbir
i ærmenom æru fyrm thing som ær skinit
kotit blodhit benin oc mærghin. Ok iak
ær sua som smalle læriar hulkin som første
skar aff alt omyttelikit oc sidhan ena ha
kotnu kotit oc benin til been. Ok thæn
æpte tilleggis han helsomma lækedom
Swa giordhe iak tho samu mino vino
Første borttok iak aff tho alla værldina
girni oc oloflik kotzsins astudilse. Thæn æpte
tilfoghdhe iak min mærgh thæra mærghe
Hwat ær min mærghir vtan mit guddoms
wald thy at sua som hwar mar thæn ~~sam~~ dør
som ey hafu mærgh sua dør them som ey
ær luttakande mins guddoms hæn til
laghdhe iak thæra saarom oc krankdom
nar min snille smaka them oc gør hagh
lica fruct i tho Nar sialin vndstar hwat
gørande ær ok latande. Benin tekna
min styrk hæn tilfoghe iak thæra styrk
nar iak gør them starka til at gøra
godha gærninga. Blodhit tekna vilian
hæn tilfoghdhe iak thæra vilia nar the
ænkte astunda ælla leta vtan mik. Ensampnan
kotit tekna mit tholomodh thz tilfoghdhe
iak thæra tholomodhe nar the æru sua tha
lughe som iak var. Hulkin som aff kotzsins
ythom oc til iæssan var sua sargadher at
ænkte var helt a mik. Skinnit tekna kærlek
hulkit iak tilfoghdhe mik nar the ænk
te ælska sua mykit som mik oc vilia giua
døø for mina skuld om mine hiælp. Ca xcj

Pilus taladhe til sina brudh thu skalt
hughminka thik fyrom ludom. Første for
værldina vallogho manom thy at mædhan
mannin forsmadhe at lydha gudhi ær vær
dhokt at han skuli vara lydhoghir oc vnd
danoghir manne sik licom. Ok for thy at
værldin kan ey sta vtan rættara thy ær
værdhugh gørande valleno. Annattidh for
ændelicom fatikom manom thz ær for syndo
them manom bidhiande for tho ok thak
kande gudhi at thu vast vaulica ælla
æst ey tholik. Thridhia tidh for ændelica
rikom thz ær for gudz vinu thenkiande
thik vara vgærdhoghra at vmgaa mz tho
ok at thiæna tho. Fiærdha tidh for værl
dinna fatikom manom hiælpande tho oc
klædhande oc thwande thæra føter
Gudz vini bliuande i dyghdho hava gudh i sik
xcij

Gudz son taladhe iak saghdhe thik
for at mine vini æru min ærmbir
ok sua ær sannelica thy at i tho ær gudh
fadhir oc son oc thæn hælghe ande. Ok
min modhir mz allo himerikis hærskapi
visselica guddomin ær sua som mærgh
vtan hulkin ængin lifwir. Benin æru mins
mandoms hulkin som starkir var til pinona
thæn hælghe ande ær blodhit hulkin so
alt opfylle oc gladhir. Ok min modhir
ær sua som kotit i hulke guddom oc ma
domin var oc thæn hælghe ande. Skinnit
ær at himerikis hærskap thy at sua som
skinnit hol kotit Swa gør min modhir
mz dygdh ok alla hælgha man thy at
An thot ænglane æru rene tho ær tho

vænar Ok æn thøt apostlane varo opfylte mz gudz anda Ok martires tholdo maga pinor tho var hetare oc fullare ande j minne modhir Ok tho var meer æn martir Confessores tholdo sik aff magom thingom tho hafdhe min modhir fulkomlicare athaldo thy at j hænne var min guddombir mz mandomenom Ok thy war mine vini hava mik tha ær guddomin j tho aff hulkom sighiz liu Ok mins mandoms styrk aff hulkom the vordha starke at til dødhin oc mins anda blodh aff hulko the vardha rørlike til alt got Ok thva kot ær fult mz mino koti oc blodhe nar the vilia ey smittas gomade sik j verlek mz mina nadha hiælp Thit skin ær tilfoghat thæra skinne nar the folghia mina halghra mana lughne oc sidho Sua kallas mine halghe man væl min limbir hulkra limbir thu skalt gøras mz vilia at framgaa j godho Ok folghia tho sua mykyt som thu format oc suasom jak tilfoghadhe thom mik æn mins licama tilfoghilse sua skalt thu tilfoghias mik oc tho æn tha sama min licama Aff hardho dom mot tho som mz oskællike akt gaas j kloster

Jhesus gudz son taladhe til sina brudh jak biudhir thik thry thing Først ænkte aftunda vtan kost ok klædhe Annatidh ey girnas andelik thing vtan æpte mino vilia Thridhiatidh ey drøuas vta aff thino oc andra mana syndo Thy æn thu vilt flyghia tha skodha min hardha dom hulki thu mat thænkia oc rædhas j thænna manneno som nu ær dømdir han gaff j kloster havade thry thing j sinom hugh Først at han skulle vara vtan arvodhe Annatidh at han matte hava kost oc klædhe vta vmsorgh Thridhiatidh thænkte han sua æn kotz lyste gør mik ma jak vndkoma mz nakro ampno oc tilfallom Ok for thæssin thry vardh han threm ludom plaghadhir Først for thy at han ville vara vta arvodhe nodhghadhis han oc thvingadhis til arvodhes mz ordho oc slagho For annat tholde han vanskilse j kost oc klædho Thridhiatidh var han forsmadhir aff allom sua at han gat ey lustatz j skørlinnadh nar han ville gøra reghlona vidhirgango alla lofva lydhno thænkte han sua mz sik mædhan jak gitir ey varit j væruldine vtan arvodhe ær mik bætra arvodhe for gudhi j klostrino oc for tholkin vilia kom min miskund til hans mz rættviso at han skulle visas j skærslo elde oc skua kona til æværdhelica ærvo Ok æmstan han hafdhe lofwat lydhnona vardh han thuingadhir mz hardhom sukdom oc sua plaghadhir at øghonin gingo vt for nakot ørvonin hovdho værkte oc j allom limom var han vanfør thy at han ville vara vtan arvodhe Han tholde oc meer nakt j klostrino æn for j væruldinne Ok gat ey ætit tha han hafdhe Ok hafdhe ey tha han ville oc naturin vidhirthorfte Ok sua var hans natura opnøt for æn han dødhe at han var suasom onyttelikin stokker Æn æptir dødhin kom han for min dom suasom thiuffer thy at han ville vara j klostrino æptir sinom vilia oc ey til at liua væl tho skulle han ey dømas sua som thiuf thy at æn thot han var osnillir j skælomne oc samuitno tho hafdhe han tro Ok hop til mik sin gudh Ok thy var han domdir til miskund Ok for thy at hans synd gat ey rensatz mz licamlike pino fullelica thy pinas hans siæl æn sua hardhelica j purgatorio suasom hudhin vare aff flaghin oc benin satt j stok alla pinas at marghin skulle thæs hællir vtthuingas Hvat skulu tha the thola som allan sin liffs framgang faa oc hava ænkte genuærdhoght ælla vilia hava Vee ær them thy at the sighia til mik Hvi dødo gudh ælla hvat nyttelikhet ær j hans dødh thæt atergiælla the mik for thæt at jak atløste them oc gømde them oc giffuer them helbrighdho oc thæra nødhirthorfft Thy skal jak vtbyrfia dom aff them thy at the brutu sina tro som the lofwadho mik j døpilsom Ok at the synda daghlica forsmande min budhordh oc ey skal jak nakat minzsta lata opmat thæt the æru bundne til j reghlone Huru xpus lærde sina brudh faghra bøne [illegible]

Gudz son taladhe ytra faghirhvindin tekna the inre faghirhvindina hulka manniskia skal hava Thy nar thu laggir strik ælla hiorf a thit hofwodh mz hulko som haarit sama bindz tha skalt thu sighia Hvra jak thakkar thik thy at thu vmbar oc tholde mik j syndinne oc for thy at iak ær ey værdhogh at see thik for mit oatirhald thy hyl iak mit haar thær æpter sagdhe. Nar thra O æva ær mik leet oatirhaldit at hulkin iomfru so hal vilia at liua skærlifa ær ey nu iomfru nar mik vtan hon vætte than vilia mz idhe rughsa. Nar thu hyl thit änlite tha sigh O thra gudh thæn som al thing skapadhe ok manin skapadhe hoghelikar oc valdoghare androm thingom æpter thine likilse miskunna mik oc for thy at iak gomde ey mins änlitz fäghrind til thin hedher thy hyl iak mit änlite. Nar thæn dragher a thik thina sko tha sigh valsignadher vari thu min gudh som budher mik at hava sko at iak vari stark oc ey dufkin i thinne thiænist styrk thy mik at iak maghi gaa i thinom budhordhom i allom androm thinom kladhom vari al ödhmiukt oc matadh hömskelikhet i allom thino liuo. Nar thæn gaar til bordz tha sigh O thra gudh bæn thu ville suasom thæn ok formatte at oppehalla oc vtan mat gæræna badhe iak thik thz. Än nu for thy at thu budher oc at taka mat mz skällikhet bidher iak thik giff mik atirhald i mat at iak maghe bæn thina nadh gæta æpter naturlika nödhthorft oc ey æpter kötzsins astunday oc giri. Nar thu gaar til sömpn tha sigh valsignadher vari thu gudh som timana skipar oc til siælinna oc licamans hughnadh oc lättilse. Jak bidher thik giff minom licama hwilo i thässe nat oc göm mik oskadda aff ovinsins valde oc snarom.

Huru gudz ovin sta mote hom vankete mz iskeo

Gudz son taladhe. Jak star sua som konung redder til stridz. Ok dyäfwlin star a mote mik mz sino härskapi. Sannelica min akt oc stadhelikhet ær tholkin at for än iak ginge aff vaxtinsone i cenom punct for skulle himelin oc iordhin oc all the thing i tho æru falla. Än dyäfwlsins akt ær tholkin at for än han ville ödhmiuka sik for mik for ville han at sua mang haluite varin so solagvandin synas vara oc at tha skuli thola pino i thöm allom saman. Än nu nalkas nälke mine ovine til domin ok ey skil thöm mer at oc mik än tvæggia fota rum. Thæra baner ær opvest skioldin ær a ärmeno handbidh sughvdhit. Än ey ær än sughvdhit vtdraghit ok sua stort ær mit tholomodh at iak slar ey vtan the slaa forra a mina ovina. Baner æru thön thing som ær olfstopa fylk giri oc skörlinnadher. Thæra hialmbe ær thæra hiärta hardzska thy at the akta ey alla hwgha haluitz pino oc ey syndena huru the ledha æru. Hialmborenar ær kötzsins luste oc vili at thäkkias varlzme thy at vm tholik thing lopa the hvarn stadh oc see thz som the ey skullo. Skiöldin ær thæra bantro thær the mz orsaka syndena ok skylda kropsins krankdom for thz at the liua illa oc thy akta the ey at bidha synda forlatilse. Thæra sughvdh ær thæra vili at blifua i syndinne hulkit ey ær än vtdraghit thy at thæra iäzska ær ey än fulkompnadh hulkit tha vtdraghx nar the vilia sua länge synda som the lifwa. Än tha sla the nar the vosa sik aff syndinne oc astunda länge at liua i illo. Ok nar thæra iäzska ær sua fullkompnadh tha skal röst ropa til minom hær sighiade hug nu til. Ok tha skal mina rätuisetz sughvdh fordärua them. Ok huar skal sua thola pino som han var vanker. Dyäflane skulu taka thæra siäla hulka the thæra siäla skulu slita vtan atirvændo sua som rifwande foghla.

Capitulum xvij

Gudz son taladhe iak sagdhe thik for at mællan mik ok mina ovini ær ey vtan tvæggia fota rum oc nu nalkas the til domin mz andro fotenom. Än thænne fotin ær the godho thinganda lön som the giordho for mina skuld thy at aff thässom dagh ens skal thöm ökias vanfiraghdh thæra luste beskna thæra gladhi bortakas oc thæra sorgh oc drövilse ökias. Annar fotin ær thæra iäzska hulkin som ey ær än opfylt alla fulkopnadh vtan sua som sadhquærna ær at sighia at nar nakat thing ær fult tha visna thz. Ok sua fordomas the aff domarnom nar thæra siäla oc licama skilias at sughvdhit ær vili at synda hulkit som ær vtdraghit til halfs thy at nar manin ällis oc genidhogh thighanda tha angrolas han mear ok brindher til syndina thy at thæra hedher oc fragangr lät thöm ey stort thänkia alla akta huru ledh syndin ær. Än nu astunda the länge liua at the mattin fulbordha sin vilia oc tilbyria mz äghirflitar at synda Æn for thee är thöm thy at thera fordömilse nalkas nu vtan the batra sik

Höghferdh ok giri sta mote thz halgha anda

xrom

Xpus taladhe mz sine brudh til en forman sighiande. thöm thw äst liki bugerna thwle thulikit som är ouerlikit oc nar thz star fast ey röriande sik tha mals ey kornit. Thz thulikit tekna thin vilia thulkin som skulle vara rörlikin oc böghelikin äpter minom vilia oc ey äpter thinom vilia oc astundan oc allan thik skulle thu anduordha i mina handir. Æn thz thulikit är mykyt ouerlikit äpter minom vilia thy at varldzlika thanka flytande vatn rörir mykit oc mödhe thin hugh oc mina gärninga skodha oc thanke oc min pina äru sua som spegh i thino hiärta. Ffor thulikit siälina bost smaka thik ey. Tak thy op stampnebordhit at vatnit maghe flyta oc thulikit vandas oc kornit vasklika malas. Stampnebordhit som athaller vatnit är hughsins höghfärdh oc giri mz thulke thäs halgha anda nadh oc alt got hindras aff thulko siälin skulle frucktsam vardha. Tak thy sama ödhmiukt i thin hugh thy at num hona skal mins anda sötme flyta i thina siäl oc alle varldzlike thanka ut flyta. Ok ämuxl vm mina nadh skal thin vili rörlikin vardha oc fulkomin äpter minom vilia oc tha skalt thu börgia at skodha oc döma thina gärninga oc räkna mina gärninga vara mykyt vardhogha. Æn hwat är san ödhmiukt vta at ey älska manna thykkio ella loff älla last oc mottalan. Ok sua gaa at mino vägh thulkin som nu är glömd oc ey älskadh äu ouerflödhis thing oc likna sik enfallo thöm manom. Vm thu älskar oc gar thana vaghin tha thakkis thik andelik thing oc min pina oc mina halghra manna väghir är söt i thino hugh tha skalt thu fa vndirsta huru mykyt thu äst skyllughir siälomen som thu tökt at styra. Thw forthy at thu fort hoghthi opa thulikit maghbados fotome som är vald oc hedhir thy är thik giri aff ~~[illegible]~~ valdino. Ok

höghfärdh aff hedhirnom. For thy numedhir ödhmiukande thik siälvan i hughenom oc bidhiande ödhmiuka man bidhia for thik. Älligis skal iak sända thik onna vattuso suasom sködhastan strom oc iak skal vtkräffia räkinskap aff thik til ytarsta skärfwin badhe for hwang astundilse oc thanka oc ordh oc gärninga. Ok iak skal vtkräffia aff thik the siälana som thine forsyn oc styrilse äru anduordhadha thulka som iak siälue atirlöste mz mino blodhe

Horu syndoghe mæn skulu askilias

xrom

Ihesus gudz son taladhe. Iak skal giua minom ovinom fyra skote mz forsto skal skiutas som blinder är a andro öghano mz andro thän som halter är a androm fotenom mz thridhia thän som döuir är a andro örano mz fiärdha thän som ligger nidher a iordhinne. Thän är blinder a andro öghano thulkin som ser oc veet gudz budhordh oc gärninga oc älskar thöm ey oc seer varldzina lustelik thing oc girnas tho. Tholkin är skiutande mz tholka matto at höm sighis sua thu äst likir lucifero höxsta ängxlen thulkin som saa höghxsta gudz faghrind oc for thy at han astundadhe ouervinslika thz ey skulle thy for han nidhir til hälwitis Ok til hans skalt thu nidhir fara. Vtan thu batra thik thy at thu vndirstar gudz budhordh oc at all varldzlik thing äru framfarlikin oc äkt thz ey thy är thik nadhelikast at halda thz som visst är ok lata thz so framfarlikit är at thu skuli ey nidhirfara til hälwitis. Æn thän är halt a andro fotenom thulkin som haw i skriftugha for giordha synder oc tho äruodha han at samalaggia oc faa varldz thing. Han skal sua skiutas at höm sighis thu äruodha for licama gagne thulkit som madhka skulu sköt op äta. Äruodha thy hällir hör äpter for thina siäl thulkin som äuerdhelika skal lifua. Thän är döuir a andro örano som astundar at höra min ordh oc mina halghra manna oc han ännat örat opit til skor ordh oc værdhlik thy sighis hom thu æst lik iudasse forradhara hulkin som hordhe gudz ordh mz eno øra oc læt tho ut ganga at andro thy dughdhe hom ey thz han hordhe Ætirlyt thy thin øron aff fanytte hørsl at thu maghe koma til anglana sang Æn thæn liggr allir a jordhne hulkin som vaxe j værldzlico thingo ok vilde tho vita huru han matte bætra sik hon sighs sua Æ thin time ær stutter suaso en punctu oc hælvitis pina ær oændelik ok hælghra manna æra ævindhelik thy lat thik ey thikkia thunkt vara at tiltaka nakat hart alla thunkt foro thina synd at thz thola at thu maghe koma til æuidhelikit liff thy at sua som gudh ær mildir sua ær han oc rætvis thy huar som sua vardher skuti oc tak[illegible] sik fullan idhrugha oc vilia at [illegible] bætra sik han skal faa mina nadha ol[illegible]o om hulke alle thas hin skulu læk[illegible]nas

Onde cristne män som forsma dopin aru like tho som hom korsfæsto xcix

Maria gudz modher taladhe j thænna timana pintes min son ok var iudas forradhare nalkadhis hom medh boghdhe min son sik til hans thy at iudas var stutter man oc min son kyste han oc saghdhe hanum til huat kom thu Ok ginstan grypu somlike han oc solike hardroghu han oc somlike spottadho han thær æptir taladhe somin sighiande Iak vænas suasom madhker hulke so ligger om vintrin suasom dødher ok the som framganga spotta a han ok stighia oppa hans bak Swa giordho iudhane vidh mik j dagh suasom vidh madhk thy at iak var singhlicast ok ovyrdhoghast vænadher aff them Swa forsma oc cristne män mik hulke som alt vænta fafængo thz som iak giordhe for thera skuld oc tholde aff kærlek The stighia oc oppa min bak nar the rædhas meer man oc hedhra æn mik sin gudh. Nar the vrækia mina rætuiso for ænkte oc vilia at iak skal miskunna tho æptir thy so tho thækkis the sla oc mik j tændrna nar the høra min budhordh oc pino ok sighia ey thy sidher Æ from har j værldinne huat os lyster oc ey thas sidher skulu vi faa himerike thy at ey hafdhe gudh skapat os ælla ætirløst os mz sua hardhe pino vm han vilde at vi skullo fortapas Thy skulu the kænna mina rætuiso thy at suasom ey skal minzste godhgirning vara vtan atirløn Swa skal oc ey minzsta ilt vara opinat the forsma ænnyghel mik sua som trudhande mik vndir fotom thy at the ækta ey kirkiona doma ælla at the lysas j ban Ok thy suasom banlyste flyas aff androm Swa skulu thæsse skilias fran mik thy at nar mannin bæt sik vara banlystan oc ækte thz ey tha drøves sighin suasom licamin mz swærdhe thy vil iak som in synnis som madhke liffna ok æe min rædhelica dom Ok iak skal koma sua rædhelikin at the som mik see skulu sighia Biærghomen fallin vt ovir os ok hylin oc skiulin os fore gudz vredhe

Capitulum C.

Gudz son taladhe til sina brudh thu skalt vara suasom thz lækiara and budh som tallas fiædhla vm hulka fiædhla vm gør sota liudh oc sylff sla hona ok prydher vtantil at hon skuli synas thæs dyrar oc gylle hona innantil mz stadhu hulle Swa skalt thu vara sylfuer vadh mz godho sidho oc manzlika snille at thu skuli vndirstanda huat thu ægher gøra gudhi ok huat thinom iamcristnom ok huat siælinne tilbør oc huat licamano til æuærdhelica helso Æn innantil skalt thu vara forgylt mz ødhmiukt at thu ængom vili thækkias vtan mik oc at thu skuli ey rædhas at misthækkias manom For thy skuldo thz æptir gør fiædhlari them thing sinne fiædhlo forst suepe han hona j sindale at hon skuli ey smittas Ænnattidh gør han thænne thus thz tho maghe j gømas

Thridhia tidh gör thän thinens faas at tho skuli ey bort takas aff thinswom. Fiärdha skalt thu skickas j ödhmiukhet at thu vili ey optar meer smittas antiggia mz lusta ella mz gärningom vtan ärwodha thina thz vm at thu maghe vara ensamin thy at wranga manna vmganga fordärua godha sidhi. Fämptin är thän gvan synnina oc thörstina oc mathlysins oc thinghegomo at thu skuli vakta j allom thinom thingom at thu swikis ey aff diäfwlsins klokskap. Nykelin är thän hälghe ande huilkin som thit hiärta skal oplata swasom mik thäkkis til minna hedher oc thina nyttelikhet. C. j^m

Jomfru maria gudz modher taladhe. Mins sons hiärta är aldra sötast swa som honagh oc renast swa som vnasta keldha thy at al dygdh oc godhlek^r gar fram aff thy swasom aff keldo. Min son är aldra sötast thy at hwat är gudhelica mane sötare än at skodha gudz kärlek oc at tha ätirhugsa mannin ok hwat kärlek tha teedhe j sino ärwodhe oc kärnedom oc i hans nadho oc tholomodhe som tha teer manneno daghlica. Thyskelica thas kärlek är ey flytadhe swa som vatn thän är stadhelica oc langlica bliuadhe thy at hans kärlek bliu^r äft til thz ytarsta mz mannenom. Tha at stordhe synder gör man j fordömilsana dödhom än tokis tha thädhan vm tha ropadhe mz vilia at bätra sina synder. Nu äru thre vägha mz huilko man ma koma til gudz hiärta. Försa är sanz idrugha ödhmiukt huilkin som man ledhe j gudz hiärta oc thas sylica nidhertalan. Annar väghin är mins sons pino skodha huilkin som bortdrive hiärtzsko aff manzsins hiärta oc lat^r thän glaadhelica lopa til gudz hiärta. Radhelikin kära ok domb^r ord en nnik

C. ij^m

Maria gudz modher taladhe til sin son sighiande min käromal äru mykin thz iak sigher for hanna skuld som a gör. Än thu thot thu vest al thing. Sonin swaradhe mik är alle dombir gifuin oc mik tilbör ofw^r al thing doma. Än domarin tilhöre iiiio godh thing. Först ägher tha granlica oc atnämelica höra. Annantidh granlica skodha käromalin. Thridhia tidh vilia rätuislica doma. Fiärdha tidh höra afhwat

sak käromalin äru oprunnin. Fämpta tidh at höra huru bägge käromalin haua bliuit ella standit thy at opta vardher stor skadhe aff domsins dwalu. Siätta tidh höra hulke vitnarane äru vm the äru prouadha j sannind ella vm annar hau^r flere vitne än annar. Siunda tidh ey vara bradher oc ey vredher j domeno oc ey rädhas valdh ella skadha ella vanhedher for sannindina. Attonda tidh ey äkta nakars böne ella gafwo. Nionda tidh at vara jämpn oc rätuis i domom oc swa doma fatikom som rikom swa brodher oc son som vtlänningo oc ey gora mot sannindine ella rättino for nakat j världine lustelikit ella sina atnytto. Thy min kärasta modher sigh hwat thu vilt. Modhorin swaradhe twe kifua änglar sin j enom är godher ande oc j andro ondher. Än the kifwa aff thyno blodz löpe annar til at drikka oc annar til at göra lifwande. J eno är kärlekir ok [illegible]dyghqua j andro är hat oc höghfärdh. For thy domin. Sonin swaradhe huru mage vitnara äru mz themo vm ok huru mage mz androm. Modherin swaradhe min kin hau^r faa oc annar haua mangha huilke som väl vita sannindina oc forsma tho at höra hona. Sonin swaradhe iak skal göra rätuisan dom. Modherin swaradhe. Min kin kär^r ey thy at tha later sik nöghia at sins licama fordha oc opehalle. Vta iak som hans frv är rädh at ey skuli sialin faa framgang. Sonin swaradhe thu vest at licamlik domb^r gaar for andelikin dom oc ey skal nakar domas for än syndin är fullkomnadh. Maria sagdhe O son än thot thu vitom al thing tho spor iak for hanna skuld som a höre huilkin licamlikin dombir oc andelikin skal vardha ofw^r thänna. Sonin sagdhe licamlikin domb^r är at hans sial skal vaskelica skilias vidh kroppin oc hans hand skal bordha thas dödher. Än andelikin dombir är at hans sial skal ophängias j hälwitis galgha huilkin ey är aff repom vta

aff mäst bränan.

Aff mast brynnade elde thy at han är afgangit faar fran sine hiordh tha taladhe en hiälpare innkir til domarin sighiande Ändte är thik mz thässom thu calladhe han til himils oc han glomde hanne Hans lydhna är brutin Hans napn är afskrapat oc hans gärninga äru ängä Domarin suaradhe hans siäl är ey närwarande i domenom til at suara Tha sagdhe dyäfwllin Iak wil suā thär calladhe han aff wärldena bolghthis til himils oc iak niderkastadhe han aff högxsto byrghthe i dympasto graff Hans lydhna är waskast til min wilia hans napn är ärlikit när mik Domarin sagdhe vtthydh hwat thu menar Dyäfwllin sagdhe thz gör iak nödhugher thu calladhe han aff wärldena vmsorgh til ändelix lingarins himils suasom til godha hampn Än han hall thz oc rekuar for ändte Ok äftudar meer wärldena modho oc fäfängo | högxsta byrghthit tekna sanan ödhmiukhä oc skriptamal hulkin som them hallz fulcomlica | han tala mz thik som äst äluallo gther oc nallas thino walde Aff thässo högxsta byrghthenis niderkastadhe iak han nar han forthänkl at synda äk til ändalyktina oc röna oc haald syndena wara ändte oc hald thina rättuiso for fäfängo Dympasta graff fflom är hans sualgh oc giri thy at sua som dympasta graff fyllis ey waskelica Swa är ok giri omätteliken hans napn är innkir ok innkins napn är at göma sik siälua oc hana afhald ännughl aff loflicom thingom Än thässi al äru afskrapadh i hom oc han callas insaul hans lydhna är brutin thy at suaso tve rutne träs ända kuno ey stadhelica sama fästas Swa kan ey gudheliken kärlek ok himerikis äftudan hulkin som äru suasom lydhnona ända oc samfoghilse samafästas i thas lydhno thy at han lydde ey vtan til wärldzlica nyttelikhet oc sin eghin wilia ok hans gärninga äru äpter minom gärningom thy at Än thot iak läs ey mässo oc iak sungar ey oc iak gör ey annat suasom tha tho gör thaima gärninga nar han gör al thässin äpter mino wilia | ok maghis callas mina gärninga thy at

nar han sighir mässo tha gaar tha til thik aff dyrfwe Ok aff the dyrfwene opfyllis han mz mör mine ilsko han siong ok ännughl for rosn oc for manna loff skulo Ok wände sin ryg til min nar iak wände min bak til hans oc han wände sin quidh til min quidh nar iak wil thz är at tha fulkompnar allan sin lusta äpter mino wilia Ok alt thz som han gör thz gör han for sina eghna nytto skyld oc äpter sino eghno wilia Ok thy äru hans gärninga mina gärninge thz äpter synas the sama siälin skild widh kroppin blind oc skälwade Ok en suarta dyäfwl ropadhe til Domarin sighiade Dom mik thässe siälina thy at hon är nu siälff närwarande oc hänna lica like domber är olwgangin swa som thu sagdhe at hans hand skulle wara hans dödher Domarin sagdhe thz ma tweledom vndirstandas antigia at ond gärnigar hans dödz tilfälle äta at hans licamlica hand styrte hans licamlica liff Dyäfwllin suaradhe Waadhin äru san thy at hans oblyghtha lunde drap hans siäl oc hans othalamodh lyxt op hans dödz saar aff hulko han doo Domarin sagdhe thu röfdhe hom för än han folghdhe thinom wilia i allom thingom oc at thu nidhirkastadhe han aff högxsta byrghthe oc at han wände sin quidh til thik thy hörom nu hwat siälin sighir siälff til hulka domarin wände sik tha ok sagdhe O siäl thu hafdhe skäl at skodha mällan ont oc got hui kastadhe thu tha hedherlica prestins napn vndir thina föt Hon suaradhe Iak hafdhe skäl vtan iak folghdhe hälder minom wilia ey troande at sua stor makt oc mykylikhet huldis oc skyldis vndir sua litlo thinge Domarin sagdhe thu wiste at ödhmiukt oc lydhna är blo str lingarins fulkompnilse hui mgik thu tha suasom wanghir vnd faars likinilse Siälin suaradhe at iak matte vndfly wärldena skam oc obrygdhilse ok hana rolicare lunne Domarin sag dhe. O brodhir oc tho ey min son thæn saat hælghra brodhra æptedøme ok hordhe hælghra manna ordh thu folghdhe ey thu thom. Sidhan suaradhe. Al the godho thing som iak hordhe oc sa varo mik hatelik oc thung. Oc thy stadhgadho iak j mino hiarta hælzt folghia minom vilia æn hælghra manna sidho. Domarin sagdhe Huat ey ædhnadhe thu fasto bone oc skriptamal. Sidhan suaradhe iak plaghadhe gøra oc ædhna tholik thing. Tha iak giordhe suasom them som sighir minzsto thingin at han maghe thækkias oc løne størsto oc mæsto thingi at tha skuli ey misthækkias. Domarin sagdhe Huat ey las thu at huar mænniskia skal gøra renskap aff ytarsto skæruveno thæt ær aff minzsto thingomen. Tha suaradhe sidhan suasom mz myklo thuti. Iak las thæt oc biste j mino samiti. Tha iak vænte thina miskund vara sua mykla at thu vilde ey æuærdhelica fordøma thæn æpter syntis diæfullin oc sidhan badhin saman budhin oc foro modhir til hælutis. Hær æru thry capla borto oc the skriuas j konunga bokine fforsta xxxvi Annat xxxvij oc thridhia xxxviij j konunga bokinne so oc veknas hær for capla

C iij
C iiij
C v

Huru man skal oc skodha mot frestilso mz hælghra manna æptedøme

C vjᵐ Persons taladhe til sina brudh. Hui rædhis thu thy at æn thot thu ætte fyrom sinnom om daghin thæt viknadhis thik ey til synd. Om thu giordhe thæt mz hans lofue som thu æghir lydha. Ætat thy stadhugh thu skalt vara suasom ridda hulkin som vardhir slaghin j stridhinne mz magom saaro oc giuir ater ominno myklo hardhare saar oc ær æ thy hetare til at stridha at han vardhir meer slaghin aff ovinenom. Sua skalt thu sla ater j gen ouinen oc vara stadhugh oc hava skællikin vilia at bliva j godho. Tha sla thu ater ouinin nar thu lydhir ey frestalsom. Tha staar manelica mot thy sextande ødhmiukt mot høghfærdhinne oc afhald mot ofstopa fylle. Tha ær thu stadhugh nar thu kortar ey mot gudhi utan thol al tilkomande thing gladhelica oc thakkar gudhi. Æn tha ær thin vili skællikin nar thu æstunda ey lon utan æpter mino vilia oc later thik alla j mina hænder. Thæt forsta godha som ær at sla ater j geen ouinen hafdhe ey lucifer thy at han lydde genstan sinom thanka oc thy fiol han sua at han skal aldre oprættas thy at sua som han hafdhe ænghin sina ondsko æggiara sua skal han oc ænghin oprættaren hava. Thæt andra godha som ær stadhughetin hafdhe ey judas thy at han vanhopadhe oc drap sik siælua. Thridhia godha som ær godhir vili hafdhe ey pylatus thy at han hafdhe hælder vilia at thækkias judhomen oc til sin eghin hedhir æn til at frælsa mik. Æn forsta godha so ær at sla ater j geen ouinin hafdhe min modhir hulkin som gaff ater dyæflenom oc motesatte sua mang genslagh huru mang frestilse han kastadhe mot henne. Thæt andra godha hafdhe david hulkin som tholughir var j gennuærdho oc ey vanhopande j sina syndafalle. Thæt thridhia som ær fulkomin vilia hafdhe habram hulkin som forlet sit fædhernis land oc offradhe sin enga son. Folgh thy thu thom æptir thinne makt

At døma dyghdhe mot diæfulsins fres til som

En mykyt faghir ængil syntis til hulkin andre ængla syntos tala sighiande. O son hui offra thu vore gudhi toma nyt. Tha suaradhe han thot j al thing enkin tho talar iak for hænna skuld som ælskar. For vars gudz nærvaru ma iak aldre drøvas oc sua thiæna iak hans vilia til siælna thrifnadh at iak aldre miste hans nærvaru Ok æn thot iak offrar ey thom søta nøtir tho offra iak nakat lustelikit som ær mykil aff renasto gulle bylster oc krono aff dyrom stenom. Slykellin tekna renan synda angir hulkin som oplatir gudz thiænista ok ælskadhe synda. Than man j gudz thiænista hawir tekna lusta oc kærlek j hulkom gudh thiænas sötelica mz siælinne hwonan ær stadhughe thiænistina aff gladhu thiænista / oc thæsse thry bekwæffum min gudh aff hælghe siæl Nw æn thot thæssin siælin som ær anduoz dhath mine gömo forsmadhin thæssin thry tho æru bær iak tho ok offra gudhi ænnatidh huilkin ha offradhe hom ok gudz hedhir vardhir ey thæs sidhir j sæ-nughans mykil ær thæssom thingom sua at ha vil ey höra han Ændhelica ælskelikhetz hav ær hom sua best at ha vil ængaledhis lofta thz / Thy at huru ha ændelikin sötme hom sötir vardha madhan kötzsins luste ær rotadhir j hom thy at ey kunno thu gemudhogh thing seem iak j eno havi Hydhnoma hwona ær hom thing at bæra thy at thas eghin vili thækkis hom sua mykyt at hom synis sötare at folghia sinom eghno vilia æn gudz vilia Tha vænde ængelin sik til gudh oc sagdhe See thva mykillin hawit ok hwonan til huilkin thæsse siælin giordhe sik owærdogha ok thy thæn tidh som siælin visna ær tho innan til ful mz thiorsk huilki som skulle vara ful mz sötasta honaghe slit j skalmme liggir ormber Skalin ær thværtat huilkit som fult ær mz værldena astudilsom suasom mz thiorsk var thz visnar j södhenom ormin ær siælin huilkin skulle vara skiærare æn solin oc thektare æn lughti Æn tho ær nw vordhin ledhir ormbir fulle mz etir ængom skadhelico vta sik siælino til fortapilse Tha taladhe var thva til sina brudh sighiande Iak sigher thik vm liknilse huru tha ær skapadhir Ewa som en man stodhe oc annar kome til hans var huars thera ænlite var til annars sagdhe thæn som gik O thu suasom et rikin ær mællan os tee mik huat vægh iak skal gaa thy at iak seer thik vara wællogasta oc sötasta ok aldra bæzsta

sua som thæn aff huilkom al godhlekir ær ok vtan huilkin ængin ær godhir Tha suaradhe O min godhe vin iak skal tee thik thriggia handa vægh huilkin tho ledhe oc dragha til eet Then ær stænoghir oc myrkir j förstone oc hardhir oc beskir ok j ændanom skærast ok lysastar oc sötast Then suaradhe tee mik at enast væghin oc iak vil gha fratal dra han thy at iak seer vadha vara j dualano oc skadha at villas vt aff væghenom ok mæsta gagn at folghia væghenom thy fullkomna mina astudan ok tee mik oc visa sannan vægh Iak aldra thinga skapare ær thæn som skar ovm skiptelikin ok ævirdhelica stadhughe Tha kalladhis hon mik nar hon ælskadhe mik oc astudadhe ænkte sua mykyt som mik oc iak vande mit ænlite til hans nar iak insynde gudhelikin hughnadhir j hans siæl ok værldena glædhi oc kötzsins luste var honom hatughir oc styggir Först tedhe iak hom at ha skulle vara lydhughir mik sinom gudhi oc sinom formane Vta tha suaradhe mik hughrösande j sinom thæka Ey skal iak thz göra thy at formanin ær hardhir oc ey kærleks full ok thy forma iak ey at lydha hom mz godhom vilia Iak tedhe hom annan vægh som var at fly kötzsins lusta oc fylghia minom gudhelicom vilia ok fly kræselica födho ok ælska ætirhald thy at thæsse vaghane ledha til sanna lydhno / Ok han suaradhe mik Ængaledhis gör iak thz thy at min natura hon ær krank thy skal iak æta oc sofwa til mætte ok tala ok lee for værldena glædhe ok hughnadh Iak tedhe hom thridhia væghin som var at hawa got tholomodh for mik sin gudh thy at tholomodhin ledhir til ætirhald oc thæragha lydhno Tha han tha suaradhe mik Ey skal iak thz göra thy at vm

mj

iak vmbær oc thol the smælikhet som mik göres tha kallas iak flatir daare thæs iak fatikare klæddhe æn andre tha forsmas iak aff allom oc vm nakat vanskipat ær j minom limom tha ær vidherthorftelikit at nakar min ling manom thæt opfylle oc bætre thz Swa stoddom vi sagdhe vor thva iak oc hans samuit til thæs tha fiærkadhe sik fran mik oc vændhe til mik nakkan oc ey ærulitit æn nar giordhe han thz Jamnelica tha han ville at enast lydha j them thingom som them thæktos æn nu ær nödha dyæfullin at han maghi göra tha allan blindan oc maallösan oc binda hans handher oc fiætria hans fötir oc ledha han sua blindan til hælwitis myrk Æn tha for dyæfullin han blinda nar han thænkte sua gudh ætirløste mik mz sino blodhe oc pino En fortapa han mik thy at tha ær miskundsamber oc ey vanzaba han ælla ~~vanga~~ næffse sua hardhelica syndena so manin synda j hwarre stund Aff thæsso prouas at hans tro ær ey stadhugh thy at tha findz j mino ewangelio at iak kræfs rækenskap aff ordhom thuru mykle hældir aff gærningom Oc rike manin jordadhis j hælwite ey for roff vtan for thy at han vannyttiadhe thz som thøm var lænt Æn tha for dyæfullin han mallösan nar han höre mina dima ræktdome oc ordh oc sighir opinbarlica at ængin forma om sua lifwa Aff thæsso prouas at tha han litit hop thy at iak som gaff minom bino sua renlica oc ærlica at lifua iak ær oc mæktoghir at giua thøm tholik sama æn tha hopadhe a mik Tha bindz dyæfullin hans handir nar han ælskir nakat meer æn mik oc aktar meer værldena æn min hedher Vakte thy at tha dragx ey aff dyæflena nar han sigher sik j værldine thy at dyæfullin satte thz kroki hwar minzt vaktas Tha bindz dyæfullin hans föte nar tha vakta ey sina thanka oc astundilse oc skudhe ey mz hwat matto han frestas oc vake sua jamfortis oc kötzsins lekamlica nyttelikhet at tha vakte ey sit siæla gagn Hugxse thy hwat iak saghdhe j ewangelio At manin læggiande handena a ærudhit skal ey see til ryggia Oc hulkin som byrghiadhe meer nyttelik thing skal ey gaa til ryggia til thz som ær mindra nyttoghare Æn tha satte dyæfullin band om hans hiærta nar tha böghe hans vilia sua til alt at han thænkte vilia vara j værldena hedhir oc blifua j thollis stadhgha Duinceledhe han oc til myrkit nar han thænkte swa Ey ake iak stort hwat iak hæller faar himerike ælla hælwite Vee ær them j thollikt myrke komne Tho vm tha vil vænda sik til mik hanande vilia at göra got hwat han forma skal iak löpa mot hanom suasom fadhir thy at suasom ey bör nakrom manne at taka nakra til hustru mot hin vilia Sua hedhrir thz oc ey jomfruna sym Thy ær anlicet andbudh mz hulko gudhelikin kærleledhis hin j siælina Oc suasom thæn som stena bryter letar först sina springor oc sidhan störra Swa letar iak först godha vilia mz hulkom thær iak ingiuter mina nadh oc sidhan tha godhe vili vaxer meer oc ökis mz godhom gærningom gifuer iak meer mina nadh til thæs sten hiærta vmuændis j köttlikit hiærta oc köthiærta j andelikit hiærta

Jomfru maria oc johannes baptista oc magdalena thæktos gudhi mæst C viijm

Gudz son taladhe Thri hælghe thæktis mik for andra Maria min modhir johannes baptista oc maria magdalena Thy nar min modhir var föd var hon sua fagher at ængin smitta var j hænne oc thz visto oc forstodho vel dyæflane oc hwllo thz sua syrghelikit oc tokko sua illa vidh sik at suasom een röst hafdhe ropat aff hælwite sighiande En jomfru ær föd hulkin sua dyghdhelica framgar at hon gaar ofwer alt thz som skapat ær j himerike oc j jordherike oc skal koma til gudz sæte Vm vi fraga gom mot hænne mz allom varo snarom hon synderlöse them alla oc the syndelitas aff hænne sua som skoghfeva oc rutin vecu

Æn vi komom mot hænne mz alle vare ilzsko oc orenlikhet hon syndskær thz alt sua som græs aff skærs mz lia. Æn vi kasto for hona værldina alla kötzsins lusta tho vtslæk thom vaskær æn eldz gnista slækkis aff starkom strøm. Nar johes baptista var födder mistrøstis han sua drøflome at sua som en röst ropadhe aff hæluite sighiande. En vnderlikin pilt ær födder. Hwat skolo vi göra. Æn vi gam mot hom mz høghfærdh han forsma at høra os. Ok vil ængale the kysgha varom aggilsom han nænde til os nakkan vm vi teem hom rikedoma oc vil ey se thom oc allir luste ær dødh j hom. Nar maria magdalena var vmuænd tha saghdho drøflane huru skulu vi atir ledha hona vi tappadho feta braadh hon thwa sik sua mz tarana vatnom at vi thorom ey se til hænne hon hiol sik sua mz godhom gärningom at ængin smitta gaar til hænna hon ær sua bevarnade oc heet j gudz thiænist ok hælaghet at vi thorom ey nalkas hænne. Thæsse thry hafdho sina siæl suasom frw oc sin licama suasom thiænara. Ok thæra siæl hafdhe thry godh thing. Först ælskadhe hon ænkte suasom mik sin gudh. Annatidh ville hon ænkte göra mot mik. Thridhiatid vilde ho ænkte lata thz som gudhi til hördhe. Nw æn thot thæssin hafdho thol kin vilia tho forsmadhe the ey sin licam oc gafwo hom ey ætir for kost oc ey thorna for klædhe. Ok ey lagho the j omyroghøgh æn the hafdho matelikit oppehalle til min hedher oc siælina nytto oc klædhe til at hylia licaman oc ey til høghfærdh. Sömpn til hwilo oc sæng til roo oc hwilse tho hafdho the gärna ludhit al bespasto thing oc hafft til kost ok thorna haft for klædhe ok ligghat j myroghøgh. Vm the hafdho vitat thz hawa thækkz mik. Ok vm jak hafdhe gifwit tho thæt til nadh. Æn for than skuld at the visto mik vrætuisan

ok myskundaman j allo thy suasom the varo skællik til at atirhalla licamans oloflik vorilse. Sua varo oc the miskundsam oc vyttig til at giua kroppenom sina vidhærthorfft at licamin skulle ey falla oc fordærvas for mykit arvodhe alla atirhald. Æn nu mat thu spöria hwadhan hælghe ærmeta hafdho sua stora nadh at somlike aff thom ato ey vtan een tima j vikone ok somlike lifdho oc födhos aff thy som ænglanna fördhe thom. Thæn jak gaff ekke thæsso tholka nadh jak suara thik the hælgho fædherne fingo thollikit atirhald oc fasto for thry thing. Först til at oppinbara mit vald oc nadh at mænniskian viti at suasom jak oppehaller siælina vtan licaliga födho. Swa forma jak æmuæl at oppehalla licaman vtan mat vm mik sua thækkis. Annatidh til at tee æptedöme mz thæra æptedöme at mænnene vitin at licalikit arvodhe oc drøuilse dragha oc ledha siælina til himerikis. Thridhiatidh for syndina skylse thy at lustin dragher mannin til pino vtan han atirhaltz. Thy thæt til at mænnene skulin nima atirhalla sik oc matta oc tæmpra sik til at liua vgttelica. Nytiadhe jak gudh oc man licalica födho oc matteliga nödhthorfft j værldinne. Æn tho at jak hafdhe makt at liua vtan mat at manin skulle thakka mik j allo tinom. Ok hava matalikin thughnadh j værldinne oc fullkomit fylghe mz hælgho manom j thime vike ʒ At at fylla tappadha tima mz klæx arvodhe

iij

Maria gudz modher taladhe Hwar hanom psentens myt sinnas studom nakra tima j bland tho hulka som op skulu fyllas at the vari hanom thæs thækka. Swa ær ok j andelicom gärningom. Mange göra magha godha gärninga for hulka syndin minskas at the skulin ey koma til hælwitis tho varo mange fafænge tima for the godha gärninga. Oc j bland tho hulke andelica ærfwa vpfyllas æn tinin

C. ix.

vrekkir til at drøuodhe / en thinn vrekke ey
tha ägher idhrughe oc kärlek at opfylla .
Elwa offradhe maria magdalena gudhi
mötir thy är godha gerninga i bland hulka
maga tima mytir varo / thy at hon hafdhe
langan tima til at synda / vtan hon oplypte
them alla mz langom drøuodhe oc tholomodh
En iohes baptista offradhe gudhi swaso
fulla myter thy at han thiänte gudhi aff
sinom barndom offrande hom allan sin tima
En iak som gudz modhir är offradhe
fulla myter oc sötaro än honagh / thy at
aff minom barndom var iak oplypt mz nadh
oc gömde i nadhinne . Thy sighir iak at
En thot syndin är mannenom forlatin thz
skulu forno tome timane atirlösas mz
tholomodhe oc kärleks drøuodhe mod
han mannin haw timan aff godha anda oc onda

C.x.

Gudz son taladhe iak skal sighia thik
hwru godher ande oc ondir äru
vndstandande mædhan twe anda äru
sinn ande är hetir oc gör thu godh
thing först lätir han änkte astunda vtan
gudh . Annat tidh giwir han högxsto ödh
miukt oc varldina forsmalse . En ond
ande är callir oc hetir kall thy at
han gör mannen beest alt thz som
gudhi til hör hetir thy at han böghe
mannin til kötzsins lusta oc varldina
höghfardh oc til at astunda sit eghit
loff ok rosn . Han kombir swa blidher som
een . En han är swa som bitande hund
han kombir oc swasom sotir smighnar
En han är varste swikal ok forradhare
thy skalt thu sighia hom nar han kom
bir . Ey vil iak hawa thik thy at thin
ande är ondir . En godho anda ska
lt thu swara nar han kombir kom hwa
swasom eldir oc optänd mit hiärta
thy at en thot iak är ouärdhogh
at hawa thik tho vidher thorff iak thik
a mina vaghna oc ey vardher thu
bätre aff mik . Älla vidher thorff mik
vtan iak vardher bätre aff thik oc for
thina skuld oc vtan thik tha ger iak
änkte Hwru andelikin hedher ma
aflas fyrom ledhom .

C.xi.

PRimo talathe thry laghi äru eet är
kirkioma . Annat kesarins thiriodhia
almoghans . Al thässin laghin skriwas a
dödhra diwra skinnom . En annat laghi är
andelikit hulkit ey skriwas a dödhra diu
ra skinnom i liffsins bok hulkit som aldre
tappas älla opnotis aff äldsdom ok hafs
aldre i ledho ok ägho ey om vansamlikhet
Nw är hwart eet laghi got oc skal styras
oc skipas til sialinna helso oc til at fulkompna
gudz budhordh oc til at fly ond astudilse
oc til at at göra godha gerninga . Nw i laghi
men som skriwas a skin är eet ordh som six
at faa nakat thy thz til at nakar maghe
faa nakot är eet aff fyrom vidher thorfte
likit . thy at antighia giffs nakrom nakar
gaffwa for kärlek oc hemelikhet älla for
arff älla mz skipte älla for ödhmiuka thiä
nist . Samuledh är aff andelicom rätt ok
laghom som är at vndstanda gudh älska oc
mytia . Ok i thässo laghi är hedher oc ande
like rikedoma som är at vmskipta al ska
padh thing i skaparin forlata sin eghin vilia
for gudz skuld älska dyghdhe oc giffwa oc
skipta varldoma for himerike . Thässe rike
doma aflas fyrom ledhom . Först for kärlek
thy at swasom varldzlikin hwa giwir nakro
gaffwo aff kärlek vtan hans forskylla . Swa
iak skapadhe oc atirlöste mannin mz mino
godhlek oc iak vmbär daghlica mz hom
oc hedhra han mot the misthykkio som han
gör mik . Ok en thz ow hulkin som mik äl
sker aff allo hiärta oc astundar änkte vtan
mik han skal hawa the dygdh i iordherike
som skriwas i hiärtano mz gudz fing ok tha
hedher i himerike som skriwas i liffsins bok
som är ewärdhelikit liff . Annat tidh faas
andelikin hedher for arff . Thysselica iak köp
te oc oplat mannenom himerike mz arffs rät
tom mins madoms primo thy at swasom ma
nin saldo diäflenom gudhelikit arff taka
de thz for litit äple til vidher skipte
for äldhelican losta / forbudhin kost for
liffsins trä / fals for sannind . Swa syndir
slet iak olydhnona hiff lydhande gudhi
fadhir iak fult giordhe for äplesins .

485

sotma vm mins thiænista plagho ok beskelikhet oc jak forskylladhe mannisskione liffvit mz minom dødh. Ok jak atirledde mannin om mins madhoms æro. Ok sua skipadhe jak alla sanind ok thy hulkin som tro mina sannindha ordhom oc folghie mik than skal faa ændelica rikedoma mz æuffs vext. Om mina nadh. Thridhiatidh faas ændelikin thedhir for skipte nar mannin skil sik fran køtlicom lusta oc kraasom oc vmskipte kotz sins lusta j atirhald rikedoma j fattikdom thedhir j forsmælse liuflica fægnad j gudz vmma idhertalan ok værldina syn oc vmgango j gudz syn oc omskap. Fiærdhatidh faas ændelikin thedhir for ødhmiuka thiænista oc gerninga. Nar mannin stridhe j gudz thiænisto oc j tholomodhe suasom starkir riddar j strid oc thiænar j ødhmiukt oc troskap suasom trohin swen oc skipa al thing som thom æru ænduordadh miskunelica oc rætuislica suasom godhir ambizman oc talar sik vara oc nakar mot frestilsom suasom godhir vaktar. Than ær værdhoghir at faa thedhir oc ændelica rikedoma hulka ey kunno skrifuas j diura skinnom vtan j sialinne. Ok suasom thry skrifwadh lagh æru nyttogh til at gøra oc fulkompna rætuiso. Swa ær ændelikit lagh sot til løna. Dott ærwodha thy at faa ændelikin thedhir mz kærlek ænkte ælskande suasom mik mz æffstadhelica troande alt thz som kirkian kunnir. Mz ødhmiukom gerningom gørande godha gerninga til min thedhir. Thridhia ær calladh j minom laghom oc thy æghir thu homa min lagh. Æn mit lagh ær at lifua æptir minom vilia thy suasom godhir klærker lifuir æptir kirkiona laghom sua skalt thu lifua æptir mina ødhmiukz laghom liknade thik innom vmom. Al værzlik lagh æru andel til værldina thedhir oc andel til hælwita forsmælse. Æn ensamit mit lagh thz ledhir til himerik thy at for mik oc æptir mik vndirstar ængin fullelica huru æro fullir himerik sotme ær sua som jak oc thæn som jak vil thz oppinbara. Hogfærdhoghe liknas vidh fiædhol

486

Cxij

Iesus gudz son taladhe til sina brudh. Hwi ær ey aff thessa mannanna hogfærdogh hulkin thz vaskilica far fram. Ena fiadhir flughu kan ær hulkit som callas fiædhal thz hawir bredha vinga ok litin krop. Annantidh maghra handa lit. Thridhiatidh flyghir than høght j vædhrit for sina lættelikhet. Æn for thy at tha hawir litin styrk fallir than vaskilica oppa thz som næst ær stokka ælla stena. Thz flughu komit tekna hogfærdhogha hulke som hava bredha vinga oc litin krop thy at thera hughir thrutnar aff hogfærdh suasom vtblaast blædhra oc the tro sik hava al thing for sina forskyllan oc halda sik bætre oc værdhoghare æn andra. Ok berømma sin nampn ofwer alla værldina vm the thz formatto. Æn for thy at thera liff ær stut suasom een punctir thy falla the nar the ey thænkia. Annantidh hava hogfærdhoghe mangfallan lit suasom somar foghlin thy at the hogfærdhas aff sina lima fæghrind oc aff goz oc slækt ok vmskipta sin stadhogha æptir alla hogfærdhinna fundom. Æn nar the døø æru the ey vtan jordh. Thridhiatidh nar hogfærdhoghe æru opkomne a høghsta hogfærdhinne trappo tha falla the vadhelica j eno øghnablikli j dødhin. Æn aflatir sik stort mampn j værldinne oc ewa pino

Cxiij

Gudz son taladhe Laxi skriptena j galicie. Hwa som vil ok than skal fima at jak giordhe opta aff thudhsom oc vngo mannom oc fakunoghom. Ok æn thot ey toko alle hælghona ordh oc kænnedom tho thz til at min kærlekir skulle kungøras komo min ordh til maga. Swa vtvalde jak oc fiskara til at predika læstina oc ey snialla mæstara at the skullin ey dragas aff sinne fulle. Ok at alle skulle vndirstanda at suasom gudh ær j sik vndirlikin oc othænkelikin sua æru oc hans gerninga othænkelica thy at than gør mæsto thing j minzstom

thy at huar thæn man som haar æpter
wærldinne til at hawa hedhra æro ok at
fullkomna sin lusta han lægger oppa sik stor
ok thunga byrdhe Jak sighir thik æpte
dome aff enom man Han gik mz alle astu
dan æpter wærldinne ok aflade sik stort
nampn aff wærldinne ok lagdhe mæsta synda
byrdhe oppa sin bak thy haver han nu stort
nampn i helwite ok størsta thunga ok ysald
til lona ok hedhelikin stadh i pinone Som-
like foro medher hanum i thæn stadhin ok
somlike mz hanum ok somlike æpter hanum ok
the foro for hanum hulke som han styrkto
mz hialpa wærldinne til at utuidha sina ilz-
sko ok hans hinga atirlon mædhfore mz
hanum Æn the foro medher æpter hanum som fol
ghdho hans æptedomom ok thy ropa the
førsto til hans sua som aff striidh sighia
ok Vi brinnom hedhelicar aff thine ugær
narin thy at thæn lydde warom raadho
thy wari thu forbannadher ok wanwerdoghar
the opheningias huar aldre bista repin
tan the som ouwardhelikin eldin blw
warsta skam wari thik for thina hedhirfær-
dh ok giwi hans hingha ropa ok sighia
O ærald iordhin formatte ey at fødha
thik mz sina frukt thy gurnadhe thu
al thing Diwl ok sylff ok sylff format-
te ey at fylla thina astundan ok giwi thy
æpt thu nu thær aff skild ok tomber aff
allo godho thy skulu liwande kropa slita
thina sial thær sua skal syndesslitas at
tho aldre minzskas alla forgar bita al
tidh dødh ok liiw tho Æn the som medh fo-
ro æpter hanum ropa sua Wee thik at thu
wast fødder thin lusta skal umuighnedhs
thik i hat ok alzsko Gwa at thu wili
ey tala eet thæt ordh aff hulko gudh
matte hughnas thy at sua som all go-
dher hughnadher ok luste ær i gudz
hedher ok alskogha ok otallikin glædhi
hulkin thær ær æwom ouwerdhoghe at fa
thy at vi folghdho thik Gwa wari thik
sorgh ok ofarnna aff diæflana kopanske.

.api skam for hedher brandaghti for skørom
lusta ængin huila for køtzsins hughnadh
køld for thin ælskogha ok for stora nampnit
som thu hawer ouwerdhelica wari thik for
bannilse ok siuklikast stadher for æroful
ok hedherlikit sæte Wee talande mz lik-
nilsom tholik thing forskylla the hulke so
snærias i tholkom thingom ok gudz skipan

Ræt at wari i allom thingom Cxiiij

Prins taladhe til sina brudh Wakta thik
for diæfwlsins stek hulka han steke
i skørlunnaz ok giwis eldz thy at huar so
sitwe kombir til eldin thær dryper nakat
aff Giwa dryppa synde aff wærdzlica mana
umgango ok kompanskapi ok æn thot thu
west ey aldra mana sarnuit tha oppinbara
ytters tekn hwat som innan skylis i hughe
nom Thæt æpte taladhe gudz modher Hwar
thin thing wari skællik ok thin alt ut at
thu giori alt thæt thu gør mz the alt at gudz
hedher fulkomnis ok siælinna nytta ok sagh
satis for licamans lusta thy at mage thig
na gudhi mz thingene than wrang alt
mykit alt got Giwa som thu inat undsta
mz likmilse ok æpterdome Æt duur ær
hulkit som kallas biorn Nar han ær sultin ok
seer the bradh som han astunder tha sætt
han een fotin i bradhina ok mz andro leta
ha huar ha maghe sætta fotin stadhelica
at bradhin skuli ey slippa hanum wta at ha
maghe wænda hona ok æta æpter sino vilia
Thænne biorn see al tidh ok skodha bra
dhina ok ey alt ha ælla skyt gul ælla
wællostade ok dyra nytte ælla dyra stee
nan at ena sighiwan stadh ok sætte at ha
maghe halda atolin ok bradhina som ha
haw Gwa thigxna mage mik mz klenom ok
fasto aff wærdoghna thy at the see ok sko
dha wærdhelica pinona ok minna myklu mi
bud The hedhra mik mz nakrom litlom
thingom ok mz wilianom giora the mot mins
sons budhordho Thy at the hawa alla sina
alt til køtzsins lusta ok wærldina giwi
Æn for thy at the wardhas dødhin ok
koma skolande pino thy thiæna the mik
at the skulin ey mista nadhina ok ey koma

i pinona Ok thz synis vali thy at the aldre thænkia mins sons pino huilkin som ær suasom dyrasta gul ok ey akta the thæs hælgha anda gafuor Ok suasom vallobradhe yrte Ok ey fordhia the hælghqua mana liuine thulke som æru suasom dyrasta stena Ok ey gøra the mins sons vilia vta at enast vilia the styrdhia sik vidh mik at the moghe thæs trøstelicare synda ok faa framgang i varldinne Ok thera atvløn ær littin thy at thera gang gik fram aff kaldo hiærta Ok sua som biornin aktar ey fota fæstona nar bradhin ær opadhin Ok sua dughir thæs litit min fasta nar thera liffs luste ændas thy at the forlato ey sin eghin vilia at the skullin gøra. guz vilia ok bedos ey mina hialp aff kærlek vta aff ræddogha Siælin hans andelika linni Cxvi

Guz son taladhe til sina brudh thæt ær suasom thz hiule som folghe andro hiule Ok sva skalt thu folghia mino vilia iak saghdhe thik for aff eno thulkis siæl dighfullin atte Nu skal iak sighia thik i huilkom lim han ær fanghin Iak ær likir thøm manne som sigher firom stupogvefwa A mino huse æru thre gømor i the forsto æru the som vardhogha æru at mista liuit I andro æru the som mista skulu nakan lim i thridhio the som skulu flængias ok mista hudhin Stupogvefwin suara o thra vm nakre skula mista liuit ok nakre hamblas ok flængias thær vnder domin thy at thera sorgh ærom dis vm the domdis vaslika Than suara Iak gør ey vta sak thz som iak gør thy at the som liuit skulu mista skulu opinbarlica næfsas ok gødhe seande thera plagho ok ysald vardhin thæs bætre ok onde rædhins ok vaktin sik framledhis Æn the som hamblande æru skulu forst dømas at the thænkin i sino hiærta thz onda som the giordho ok sørghin Ok the som flængiande æru skulu plaghas mz sorgh at the kænnis vidh sik i sorghinne mædhan the glømdo sik i gladhine ok vaktin sik thæs gravlica at the værra tholde Iak ær thæn thræl iak haffr dyæfullin suaso stupogvefwa til onda mana næfst æptir huars ænes forskullan Huilkom vald ær giuit ower thæssa siælina i thøm lim som iak thik sighir thy at suaso licamin ær skapadher vm lim Vttal Ok sva skal ok siælin andelika skipas innantil thy suasom licamin hau mænghe ok been ok køt ok blodh i kødhino ok køt i blodhino Sua skal siælin haua thry thing som ær Amne ok samuit ok vndstandilse Nu æru somlike the som vndstonda høgh thing aff skriptine æn the haua ængin skal tho bristo ey limbl Somlike haua skællikit samuit ok ængin vndstandilse æn somlike haua vndstandilse ok ey minne ok the æru hardhelica siuke Æn the æru helesiæline som haua helt samuit ok amne ok vndstandilse kroppin hau ok thre lime Første ær hiærtat ower huilkit een klæn hinna ær varade hiærtat at ey skuli nakat thz som orent ær hanna thz thy at æn minzsta smitta hannadhe thz ginsta dødhe manin Annat vumit ær maghi thridhia inælffwen huar som orin thing vtgandis Ok sva skal ok siælin haua thry thing Førsta ær gudhelik astudan sua som hiærtat at siælin astude ænkte hætelicare æn mik sin gudh Alligis vm nak minzste vrang astudan ok giwi gaar in i hiærtat ginstan smittas siælin Annat som inæluffin ær thz ær skællik timana ok gingana skipan thy at suasom matin smæltes i maghano Ok sva skulu alla thænka ok tima ok ordh ok ginga skipas nyttelica ok skællica æptir gudz skipan Thridhia inælffwin thz ær gudhelikin rødhvughe vm huilkin thz orin thing vrensas ok gudhelikis visdoms koster smak søttelica Kroppin hau ok thry mz huilkom hiælpir sik som ær hoffwodhit ok handvna ok føtna Hoffwodhit teknar gudhelikin kærlek thy at suasom fæm sin æru i hoffwodhno Ok sva smakar siæline søtelica i gudhelicom kærlek alt thz som sis ok høres ok sees ok kiindz aff gudhi huilka liff gudh ær Handena tekna trona thy at suasom mage fingir äru j handinne. Hwa äru mangh stykke j tronne än thot tron är en / thy fulkomnas aller gudhelikin vili hin trona ok hon skal tilgöra oc närsta j hwarre godhe gerning thy at suasom händerna göra fingrena vtan til. Hwa gör thäm hälghe ande innantil vm trona. Trom är alla dyghdha ophalle thy at hwar som ey är tron thär är hwarleken borto oc godha gerninga. Siälina föter är hopit mz hulko thär hon gaar fram til gudh / thy sua som likamin gaar fram mz fötomen. Hwa nalkas siälin gudhi mz gudhelike ästhan oc hopi. Blomin som är ower alla blomma teknar gudhelikin hughnadh hulkin som hughna oc glädhir alla siälina. Alla än thot dyäfwllin faar stundom makt at drova ämninet ok stundom händerna oc fötrna tho är gudh al tidh siälina suasom hamne oc hughna hona suasom fadhir ok läkehona suasom läkiare at hon skuli ey döö thässa manzsins siäl äff hulko iak saghdhe thik var tha fangadh tha hon var nödh at mista händerna for trona ostadhughhet thy at hon hafdhe ey rätta tro än for thy at om gär time at miskunna hänne for tu thing. Först for min hwarlek. Annatidh for minna vtualda manna böne thy hässi min vin ower hon the ordh som hon varo forsagdh oc tha skal siälfwir göra thry thing. Först ängina alt thz alla afladha goz som han hawir. Annatidh röfta sik aflösn äff pawanom for sina olydhno. Thridhiatidh at han taki ey min likama for än han är äff löst. Jhesus hawir at ok kirkiona halghelse forsmas CXVII

Gudh son taladhe til sina brudh. Jak tala til thin vm liknilse suasom thre ingen varin than forste saghdhe til mik. Jak tror thik ey vara gudh oc ey man. Hwa sighir hedhningin mik. Annar thz är gudhi

sighir iak tror thik vara gudh oc ey man. Thridhi som är ondher äftin man tro mik vel vara gudh oc man oc tror ey mino ordhom. Jak är thän ower hulkin gudz saghwo vast hördhis sighiande hän är min älskelike son. Jak hawir a minos guddoms väghna at mänena vilia ey höra mik. Jak ropadhe oc saghdhe j skulin hawa äwärdhelikit lif än j tron mik. Ära the forsmadho mik. Alle saghdo min guddoms vald när iak oprestte dödha oc giordhe mang annor iarteknc oc skotto thy än betre. Jak hawir ä madomsins väghna at ängin akta the thing som iak skipadhe j the halgho kirkio. Vissolica iak satte ok skipadhe suasom sik bar j kirkione j hulkom alle skulu vmnas thy at iak skipadhe döpilse til vmilse äff forälldra synd. Fermilse til at samsätas oc stadhfästas mz gudhi. Olming til styrk mot dödhin. Skrifftha oc skriptamal til aldra synda forlatilse. Hälagh ordh mz hulko al sacramenta skulu halghas oc skipas. Pästa vigsle til värdhelikhet oc gudz lidhir kärmo oc til ämnine gudheliks kro lexo. Hionalagh til at afla barn til gudz thianista. Thässin skulin takas mz ödhmukt oc gömas mz vnilikhet oc giwas bran givi än nu takas the mz högfärdh oc gömas j orenom karom oc vtgiutas mz girv. Jak hawir ämnil at iak var födder oc dödher for manna helso ok vm människian vilde ey älska mik for thz at iak skapadhe hana / matte hon at enast älska mik thy at iak atirlöste han än nu älskora mänene mik äff sino hiärta suasom Judhalskan oc styggias vidh mik sua som vidh orent kladhe. Jak hawir ämnil a guddomsins väghna at mänene akta ey thäs samma guddomsins hughnadh ok hwarlek Gudh hughna ok röke tho som han älska

CXVIII

493

Nw ær en man kas swa min fordhe yppi .
brudh at gudz ande saghdhe hænne
O min brudh iak swara thik a gudhdomsins
væghna at thu skalt hava arff mz thino
fadher Annantidh a madhomsins væghna
at thu skalt vara mit monster Thridhia
tidh a thes hælghe anda væghna at thu
skalt ey hava firestilse owr thz thu for-
maa at thola thy at gudh fadher skal
bævia thik / hans sons madhomber skal
sta nær thik / than hælghe ande skal op
tænda thik / thy swasom modher løp gla
dhelica mot sinom son nær tho hør thes
røst ok swasom fadher skande sin son ærf-
nodha løp mot hanom j omdhom væghe-
nom ok lætte hans byrdhe Swa løpir
iak mot minom vinom gørande tho al thing
ok vansamlik thing lætt ok lustelik
at bæra ok swasom nakor skande nakot
lustelikit hughnas ey vtan han nalkas thy
Swa nalkas iak tho som mik æstuda:

Huru gudh fadher draghir til sik mannin

118 Ihesus taladhe hulkin vm godha vilia
som vil tilfoghias mik han skal
dhrughanda sin vilia til mik ok hava ihughu-
gha for sina synde Ok tha draghx han
til fulkompnilse aff mino fadher Thusselica
gudh fadher draghir them som vnskir
te onda vilia j godha ok æstuda gærna
at bætra sina synde Æn huru draghir
gudh fadher Ganslica fulkompnande vilia
j godho thy at vtan vilin var godher
tha hafdhe gudh fadher ænkte at dragha
Æn iak ær somlicom swa kaller at min væghir
thækkis tho ængalundhis Ok somlicom
swa hetir at tho synis swasom the vare
j elde vm the skulu gøra nakat got
Ok somlicom ær iak swa sotir at the æstu
da ænkte vtan mik Tho skal iak giva
the glædhi som aldre ændas aff ihesu christi

119 Jomfrw maria gudz dyrlikhet ok smællikhet
modher taladhe min son hawir silw godh
thing han ær vællogha(st) swasom eldir
al thing opnotande Annatidh smællast

494

hwars snille ængin forma at gripa ey hællir
æn ordha hawit Thridhiatidh aldra starkast
swasom oruerlikit biærgh Fiærdhatidh
dyghdhelikast swasom the yrtir som bin
dragha aff honaghe Fæmptatidh aldra
fæghærst swasom skinande sool Siætta
tidh rætuisast swasom konunger ængom
sparande mot rættenom Siundatidh mil
dast swasom then han som sit siælua
gaff for sins thiænara liff Han æmot
tholde tha æmot sin thing For valdit
bar han glodher swasom madhkir
For smællena swasom osmællaster dare
For styrkin swa som barn bundit j tano
For fæghrindina swasom spitalsker For
dyghdhanna stodh han nakin ok bundin
For rætuisona vekuadhis han lyughare
For mildhetina tha do han Cxxiiii

Gudz son taladhe mællan min ok thes
ær een thima for hulkit min luste
luster ey han ælla hughna thy at tha æstu
dar nakat annat æn mik Gudz brudh
saghdhe Hwat ey gitt tha nakan tima
hafft nakan lusta Var tha swaradhe
thuæggia handa luste ær andelikin ok
kotlikin | Kotlikin ælla naturlikin luste
ær nær mannin æter til sit opehælle j
hulko mannin skal swa thænkia O hwa
gudh loff vari thik thy at thu bødh
os at taka fødho til vara ensapna
bidher thorfft giff mik nadh at mik
hænde ey synd tha iak taker mat Æn
om varilz goz luste oprinder tha
æghir mannin at thænkia swa O hwa
gudh al jordzlik thing æru ænkte vtan
jordh ok framfarlikin giff mik thy thina
nadha at skipa tho swa at iak biti
gøra thik rækinskap aff allom Ande
likin luste ær nær siælin lustas j godho
gærningom ok nytia værzlik thing ok
hindras j tho nøthorfft til ensapna
bidher thorfft Æn thinnan brydz nær
gudh ær siælinne søt ok hans vredhe
doghe iordhelikin j hughienom Badhe
adhskiughe skil siælina vidh diæfulli

8 CXXI En dieffwl syntis oc sagdhe Ecce Mukin flogh bort af ensamin skugghin blivir ater i geen Var frua sagdhe Et thydh quat thu mener Dieffwllin suaradhe thz gor iak Modhughir hans mukir ær sin gomar hans bladhebonadhe ær hans lydhna oc thes veghlo goma thy at suasom litta min thole mz bladhom sua bladhis oc prydhis sialin mz dyghdhom En nar thænne mukin thænkte sua iak veet mina synde iak vil bætra mik thædhan fraan oc mz gudz hielp oc nadho aldre optar meer synda tha gik han fran mik mz thessom vilians oc ær nu thin Var frua sagdhe huru blir liknilsit alla skugghin ater Dieffullin suaradhe nar han bedhir ey sina synder til thimme oc hær ey sua fulla anger for thom som han skulle Syndoghir ma liknas a vadhelike bro

CXXII Than ær min hofwodh owin thy at han gabbar mik i sino kalzse han fulkopna oc opfylle sina giri oc sin vilia æpte thy han forma Han ær sua som thæn som liggir a thrange bro a hulkes vinstre hand mæsta oc vadhelikasta diup ær hugxdha han kombir aldre op som thit kombir nidhir En hoghra vaghin ær skip ther han ma in springa oc mz arvodhe vndan koma sua at hom ær liffs hop Thæsse bron ær hans brotelica oc stutta liff i hulko han star ey sua som man manelica stadhande oc gaar ey fram i dyghdha vægh sua som pelagrimber vtan liggir latir astundande at drikka lustans vatn thy sta hom thu thing for at thy at vændir han sik til vinstra delin thz ær til kotzsins ginga tha faller han i hælwitis diup En springir han i skipit tha ma han mz arvodhe vndkoma oc helwardha takande oppa sik hardha synda bætring Vmgadhe thy sik vaklika at aninn skuli ey nidhir kasta han aff brone thy at tha skal han ropa oc høras vta ævardhelika pinas Thænne vigot vætn gønom bindogha ow xpi brudh ther hon gik at thrange gatune oc tho sagdhe Gudh lata thik ey gialla thz i andre varils ther æpte syntis oppus hænne oc sagdhe Thæn mannin som vatn got odw thik aff afwnd han thørstir blodh han astunda iordhina oc ey mik han talar diærflica mot mik Han dyrkir oc ælskir sit eghit kot for mik sin gudh oc vtelykke mik aff sino hiarta balke thy at han skuli ey doo aff blodh Than same mannin lifdhe litin time ther æpte oc doo aff næsoblodz fluti sua som hom foresagdhis at ey at dwaghas aff gudz alskogha

Gudz son taladhe til sina brudh Iak ær likir thøm brudhgoma som faste sik brudh hulka som fadhorin oc modhorin oc systirin oc brodhorin atirbedhas Fadhorin sighir faa mik atir mina dottor thy at ho ær fødh aff mino blodhe Modhorin sighir gæff mik atir mina dottor thy at ho ær opfostradh mz mine miolk Systorin sighir lat atirkoma mina systor thy at ho ær opfødh mz min Brodhren sighir andvordha mik atir mina systor thy at iak ægher at styra hænne Brudhgomin suaradhe O fadhir vm hon ær fødh aff thino blodhe tha skal hon nu opfyllas mz mino blodhe O modhir vm thu fødde hona mz thine miolk tha skal iak nu fødha hona mz mino lusta O systor sua som hon ær opfostradh æpte thinne sidhuanio sua skal ho nu halda mina sidhuanio O brodhir suasom thu styrdhe hona til thæssa sua skal iak nu styra hænne Owa ær giort mz thik Vm thin fadhir thz ær kotzsins luste atirbedhis thik tha bør mik at opfylla thik mz mino kærlek Vm modhorin thz ær værldina vmsorgh atirbedhis thik tha skal iak fødha thik mins hugnadz miolk Vm systerin thz ær værlz vmgangx sidhuania atirbedhis thik tha ægher thu hallir halla mina sidhuanio Vm brodhorin thz ær thin eghin vili atirbedhis thik tha ægher thu hallir gora min vilia

Sancta agnes taladhe til brudhena sighiande Kom dottor oc tak oppa krono a thik sattha oc giordha mz siu dyrom stenom Hvat ær kronan vtan tholomodz prowilse hulkin som smidhas aff drovilsom oc prydhis aff gudhi Forste thina krono sten ær iaspis Thæn stenin satte han i thina krono som sagdhe til thik mz smælek sik ey vita aff hwat anda thu taladhe Oc sagdhe at thik var nyttelicara at sitia oc spinna som andra qwinor gøra æn disputera aff the hælgho skript. Thy sua som iaspis thuæsse synna ok optænde glædhe i hughenom Swa optænde gudh glædhe i siælinne aff drøuilsom ok lyse vndstandilsen til ændelik thing ok draghr krop sins uanskipadho vilie Annar stenin ær saphirus han satte thæn i thina krono som væl taladhe til thin i thina æghoro ok taladhe alla oppa thin bak. Thy suasom saphiri ær bla som himelin ok gømo hinna helbrægdho sua prøua manana ælzska vintuisan man ok lat han ælskada himerike ok gøme siælina hini at tho ey høghfærdhas Thridhi stenin smaragdus han tilsatte thik thæn som sagdhe thik hava sakt thz thu ey saghdhe ok ey thænkte thy sua som smaragdus ær skør ok brakir aff sik ok tho faghr ok grøn Swa vardher manana lyghin skøt til ænkte ok tho gør ho siælina faghra for tholsmodhsins ater son Fiærdhe stenin ær margarita han tilsatte thik thæn som lastadhe gudz nin i thine nærvaru aff hwars last thu drøfdhis meer æn aff thino eghnom Thy suasom margarita ær hwit ok faghr ok læker hiærtans pino Swa mildhe kærlek sorgh gudh i siælina ok stækir tvedhis ok otholomodz pino Fæmpte stenin ær topatius han satte thæn i thina krono som beskelica taladhe til thin ok hardhelica ok thu saghdhe thom thz æmot vælsignilse Thy suasom topatius hau lit som gul ok gøme renlek ok ærenlek Swa ær ænkte faghra ok gudhi thækka æn at manniskia skadhi ey tho som hona skadha vtan ælske thom ok bidhi for tho som hona hata Siætte stenin ær adamas han tilsatte thik thæn som thik giordhe licamliki skadha hulki som thu tho thulomodhelica tholde ok ville ey vanfræghdha thæn som thik skadha giordhe Thy suasom adamas brytz ey ællar synd gaar aff slaghom vtan mz bokka blodhe Sua thækkis gudhi at mannin skuli glømma for gudz skuld licaliken skadha sik giordha ok thænkia æltidh hwat gudh giordhe for mæz

liij

sins skuld Siunde stenin ær carbunculus han tilsatte thik thæn som thik budadhe fals tidhande sighiande thin son karl væ dodhan hulkit thu tholde ok vmbar tholomodhelica ændnordhande gudhi thin vilia Thy suasom carbunculus lyser i myrko husse ok ær fæghærst i sins gulleno Swa thæn som tholughir ær nar ha miste nakat thz thing som hom ær kært ællar gudh til sina ælskelikhet ok lyser i hans hælghra mana asyn sua som dyrsten O Dott stat thy stadhugh thy at æn æru nakre stena vidher thorftelica til at vtuidgha thina krono thy at habraham ok looth vordho batre ok merkande ok vidhfrægdha aff prøuilso ok iobs halagare aff sannadna vittne

Aff siu diuro ok hwat the tekna

Cxxvij

Maria gudz modhir talar Siu diur æru Forsta diurit haf stor horn aff hulkom thz høghfærdhas gørande striidh mot androm diurom ok dør vaskelica thy at thz forma ey vaskelica løpa for storo hornana skuld vta hindras ok ater halz i træs buskome Annat diurit ær litit havande eet horn ok dyran sten vndir hor neno thz diurit takx ey vta nar thz ser nakra gomfolk tha løpir thz til hærma ok søfwir i hænna skøte ok dræpps aff hærme Thridhia diurit hau ey ledhamot ok thy hwilas thz standande vidh nakat træ hulkit vedhemanin saande afhugg trait til halfs ok sidhan tha faller diurit ok thz takx Fiærdha diurit synis aldra sqvast ok thz gør ængom skadha mz hornom alla mz foto Vta hwar thæt so thæs anda kænner vardher spitalskir thy at thz diurit ær alt spitalst fra til aff sine natur Fæmpta diurit væxdhis hwarn stadh ok forse forsæt Siætta diurit væxdhis ænkte vta sik siælft ok um thz see sik i sinom skugga tha løp thz sua at thz mon dø Siunda diurit væxdhis ænkte ok ey dødhin thy at thz veet ey ællas kænna dødhin for æn han kombir thz diurit hafdh fyra r

vndelik thing førſt hau thz oſighelikin hugnadher jmatil Amatidh hau thz ey vmſorgh for mat thy at thz ær tholikt tholikit ſom thz faar aff jordhine Tæpi dhatidh ſtar thz aldre vtan loff alltidh Fiærdhatidh thules thz gagande ok ær matelikit j ſinom ſvagang Førſta dwerit liknas tho ma ſom høghfær dhas aff ſinne værdhoghet Æn for thy at tha ær thung oc ſeen at løpa j godho gærningom thy gripes tha varſ lica vtan tha varar ſik Annat dwerit høgfærdhas aff dyrom ſteen thz tek na tha ma ſom høghfærdhas aff ſino wlæk oc vil ey høra dwitelſe vtan halder ſik bætre æn andre thy vakte at tha gripes ey alla daga aff iomfrue ſom tekna høghfærdhina oc dryckis aff hænne Thridhia dwerit ſom ey hawer likhamot tekna then ma ſo ey hawer gudhelica aſtudan ſua ſom ande lik likhamot ok thy gripes tha j tho thingo ſom tha luſtas nar tha thænk ſik volica huilas Fiærdha dwerit ſo alt ær jmantil ſpitalſt tekna then ma ſom ær allær ſpitalſk aff høgh færdhine Fæmpta dwerit tekna then ma ſom j allom thingo ær vægl tam pradher oc ſkællikit Sietta dwerit tekna then ma ſom j allo thingo ær vredher oc vanzſabar gralica ſit hiærta oc ſtyr ſik oc alt ſit ſinelle lica Siunda dwerit tekna then ſom hau ſialma ælſkogha oc vrædhis ey j ſinom hugh thæn ordh ſom tala mot hom ok høghfærdhas ey aff ſinællo ordho oc ær redhobon at dø for gudz ſkuld ok vtgaa aff værldinne ok ær ænnæl redhobom at liua til gudz hedher vm gudhi ſwa thækkis

Cxxvij

Jomfru maria hwru kærlek forſkyllas gudz modher taladhe Thry thing hiælpa til at faa gudhelikin kærlek

Førſta ær at bidhia gudh ſik til hiælp at. ævang luſte bortakis oc vili giuis at gøra thz ſom gudhi thækkis Thy at gudhe likin kærlekir faas ey vtan han aſtundas ok ey ær aſtudilſe ſkællic vtan the ſtadh fæſtas j gudz kærlek Ok thy æru thry thing j manenis for æn kærlekin jngaar Ok an nor thry jngaga nar gudhelikin kærlek jng giudz thy at for mannin faar gudz kær lek tha dryvis han aff dødzſins tilbu æmd oc aff værls hedhre oc vinſkapes minzſkilſom ok aff værldina genwærdho ok kotzſins brankdom Æn nar mannin hau fangit kærlek tha jngar glædhe j ſialina aff thy at han thol værldina dro uilſe oc hugſtin angxlas at Thridhia værldina oc glæz at gøra gudhi hedher oc at thola drøuilſe for gudz hedher Æn nat thz ſom vlædhe gudz kærlek ær at gøra almoſo aff thy ſom manniſkione løp oc ſit enkanelica ophælle oc fordha Thridhia ær kærlex æruodhe thy at huilkin ſom ey laaſe vtan ena pr noſter til at faa kærlek han thækkis gudhi ok gudhelikin kærlekir vækſas hom thæſſo vaſkar ok Thz ſom hær ær borto aff thæſſe reuelacione ſkriwas alt maſtadhel j thridhio bokine j førſto andro ok thri dhia capitulo

hwru ſyndoghe ſtne ok hedhninga liknas vidh diur ok fiſk ok vxtuiſe mæn tekna them ſom tala them Cm CXXVIJm

(129)

Gudz ſon taladhe til ſina brudh ſighia Ædher jak ſagdhe thik for at jak aſtudar diurſins hiærta oc fiſkſins blodh Æn huat ær diurſins hiærta vtan the ælſkelica oc ødhøghelica ſtna mana ſiælin huilkin ſom mik thækkis mer æn alt thz ſom aſtudelikit ſynis j værldine Æn huat ær fiſkſins blodh vtan folkopinn kærlekr til gudh Thy ſkal hiærtat preſenteras mik mz vhaſtom hando ok blodhit j ok pryddo kari thy at vn lekin ær gudhi oc ænglome thækker ok sua som dyr sten ær fagher j fingergulle swa ær vthlekin quæmelicast j hwarre andelike gerning | thy skal gudhelikin kærlek presenteras j prydhdo kari thy at hedhingana siæl skal lysa ok brinna mz hetasta ælskelikhet til gudh vm hwilkin trone oc otrone enas suasom een licamne sino hofdhe gudhi thy thæn som astundar at presentera mik ærins manz hiærta som hart ær j syndinne | ok tha ær sua som dyr vta lydhnona tok lopadhe løs j syndom oc linadhe j sino astundilsom tha skal genom bora sina hænder mz thuassom maflvor | thy at tha skulu ey sughadh oc ey skot formagha at skadha thonom æn hwat æru vætius manz hænder bra hans gerninga andelika oc licamlika licamlik hand ær at æruodha til licamans bidhu thorfft oc oppehalle æn andelik hand ær at fasta oc bidhia oc annat tholikit thy thæt til at hwar manz sins gerning vari matelik oc skællik skal tho genom boras mz gudz vishdogha thy at manni ægher thænkia j hwarre stund at gudh ær narvarandhe oc skal ræddhas at the nadh hom ær giuin takis ey aff hom thy at vta gudz hiælp forma manni ænkte | oc mz thas kærlek forma tha al godh thing | thy suasom nafwarin vædhe thy thinge borru som in skal fættas ok naghlas swa fæste gudz vishdoghe alla godha gerninga oc vædhe gudhelikos kærleks nagh oc kokkel gudh sik til hiælp thy vari manni vishdom ok skællikit j allo sinom gerningom thy at æn thot æ badhe andelikit æruodhe oc licamlikit ær nødhthorftelikit tho ær thæt ey nyttoghit vta vishdogha oc skællikhet | thy at oskællikhet oc dyrfve fordærua oc skænde al thing thy thæn som astunda at vinna dursins hiærtes vari obøghelikin j skællekhetz gerningom ok stadhughær j vishdogha hopande stadhelica gudz hiælp ok nødhfæste sua mykit tha forma ok gudh skal giua hiælp syndbrytadhe hærdha hiærtat Mannin skal oc beuara oc væria sin øghon mz hwalsins øghna brunom oc starkasto biki at tha skuli ey dø aff ormsins syn som het basilisko æn hwat æru vætius manz øgho vta the thing som tha skal dagheliga fordha som ær gudz godhgerninga skodhilse oc sin eghin nødha kænna ok thænkiadhe gudz godhgerninga oc thas miskund olydhi oc sin eghin brankdom oc synde oc thæs otækka som tha hau gudhi giort mot hans godhgerningom ok nar hughin vndstar sik at haua forskyllat hardha dom tha vakte oc vække sina hugxsilsa øghon mz hwalsins brunnom thet ær mz gudhelix godhlex hopi oc tro at han dyrfuis ey ofmykyt hwxsande miskunnina ok vanhope ey thænkiadhe gudz hardha dom thy at suasom hwales brunnar æru ey blotta som kot oc ey hardha som been swa vari manni j midhlamato mællan gudz miskund oc hans dom hopadhe a miskunena stadhelica oc rædhandis domin smællelica Slæxdhis oc aff miskunene oc gange fra aff enne dygdh oc til andra for vætusonna thy hwilkin som sua star daghelica mællan miskunna oc rætwisona mz hop ok vishdogha | tha thorff ey rædhas dursins øghon æn hwat æru dursins øgho vta værldzlik snille oc fragang | ok værldzma snille hwilkin som liknas forsta dursins øgha ær suasom basilici syn | thy at the hopas the thing som synas ok thæs dursins snillis æruodhe ær litin thy at the astunda forganglik thing æn gudhelik snille tho hopas the thing som tho ey see Æke ey værldzma handgang ælla sælikhet ælska ødhmiukt oc tholomodh ok læte ey æruodhe vta [illegible] æuærdhelikin Annat dursins øgha ær værldzma sælikhet oc godher handgang hwilka som onde man astundande glømma

hymerike oc hata oc hardhas mot.
gudhi thy hwar then man som astundar
sins samvitz helso tha tilføghe mædh
skællikhet sin ødhgho diurfsins ødhgho thz
ær sins samvitz sighiande thøm gudz godhe
gømingh oc miskund oc hans hardha doma
forthiandis gudz snillis ordh oc bisdoe
mot nærwkelico ordhio thienande dyghdhe
lica blifwande luff ødhmiukhallogho for
smaande næruarande hedher oc vbedhom
for gudz kærlek pinande ok lærande
idhkelica oc hørande ok fulkompnande
thz hørande ær thz som han andro lærne
thy at got oc andelikit liwne prophua
ordhin dara sagn oc stadhfæste thøn ok
meer dugha helagh xpristendome Æn
ordhful talan ther ey fylghe gerninger thy
at hulke som gudz godhe gerninga oc hans
doma hawa al tidh i hughenom oc gudz
ordh al tidh i munenom oc fulkompnar
thøn mz gerningomen oc hopas stadhelica
a gudz godhlek the skadhas ey aff
diurfsins skæwerdh oddom thz ær aff
skrøklico næruklica mana fædhe dyan
dardha thera bætre oc vmuglida nil
fardhe mæn for kærlekx skuld til gana
lekek Æn the som hoghferdhas aff the
nadh so thøm ær giuin oc leta ok
astunda verdhzlica bættan ok løn for sin
lærnedo the æru dødhe fore gudhi
Æn thot the lifwa i næruedhe Tha skal
oc bmda stal skiftwo ofwer hwat thy at
gudz kærlek ær al tidh hawande for
ødhgho. thankiande huru gudh ødhmiuk
te sik oc nærdh man oc huru han predi
kadhe oc tholde hungir oc thørst oc
arwodhe huru han war vphængdir
a korsit ok dødher oc stodh vp aff
dødh oc for vp til himerikis Thæsse
staal skiftwan som ær klækin ær bredh
ok slæt mær hughin ær redhobom at
thola gerna al tilkomande genwærdhoght
thing Mar han motkorva ængo gudz
domom ok angrplas ey aff drøwelso
vta sæte alla sin vilia oc lecamans gudz

vilia ok skipan O dott' sak. war starkasta.
staal nar iak vtthandr a korseno ok suaso
slømadhe minne pino oc saaro badh iak for
minom ouinom Thæssa kurunda ærn oc ærwlyk
kande oc mz ærwlyktom mun ær løpade til
diurit thy at suasom bloxstin ingaar oc vt
at næsomen Swa ingaar lifwit oc dødhin
i siælina vm mæzsins astundilse ok thy skal
mannin suasom for dødhenom vakta sik for ondo
astundilsom at the ey ingange i siælina gøla
at the ey dødhas i thenne vm the ingingo
Thy hulkin som wil kænna hwat thing vakte
at sinom forstilsom Ok vakte at gudz ælsko
ægge mz skiæl ey i thøm for wrang astundilse
thy at mz alle astundan oc gudhelico ælsko
ægha oc mz alle tholomodh ær løpande til sin
dødhan mædh hetelica oc thrøxtelica. at han
matte kænnandas ok hwar som rætuis ma
gete ænkte holpit talande ella manadhe thz
ødhme gudhelica bøne mz ødhkelike stadhugh
het Diwrit skal oc sporas mz badho handom
Thy han diuvit tw porin eet portt thz thz gnaa
mz hørn sik thrækkelik oc fafong lustelik
thing Annat som thz ærlykke ey viliadhe
gøra thz som siælinne ær gagnlikit Swa ær
oc gudz bæm ~~[illegible]~~ nyttoghit at hawa
twa andelica handh Swa som hafdhe for
licalica oc hafwi thøn sinom borandha Æn
handen vari gudhelik snille mz hulke han skal
tee syndoghom mane at al værdz thing æru
framfarlikin oc forgangelik Ok at thæn
darvas oc kriukx som lustas i thøn ok hælsis
ey thy at værldz thing æru manenom lænt
til nødhthorfft oc ey til ouerflødhelikhet
Annor handin vari got xpristendome oc godh
gerning thy at godhe man skal gøra thz han
predica. at the som han høra styrkins aff
hans xpristendome ✗ Ok ey mz godho xpristedo
mom hulke som like æru thøm som byggia
mwr mz stenom vm kintarin vta liim oc
kalk hulkin thz gensta løsis sundr nar
stenin faller ofwer han Æn diurfsins skin
✗ thy at mage predica mz ordhom

thulkit som ær suasom flinta skal syndir. brytas mz hamar ok eld j diursins skinne mykils hoghfærdh ok fals hælaghet thy at onde astunda at synas godhe æn thot the ey sua æru ok for thy at the astundu at kallas loflike ok lofwas ok wilia tho ey loflica lifwa thy tee the hælaghet vtatil ok lata sik hawa vitniso hulka the angalædhis hawa j hughenom ok orlianom ok thy hoghfærdhas the swa ok hærdhas som flinta. j skrymptelike hælaghet som synis vtatil at the blotna ey aff afwitelsom ok ey aff oppinbarom skalom thy skal gudz thiænara mot tholkom mykla hardha awitelsa hamar ok gudhelica bøna eld at onde kunnins mz sannindha ordhom ok vardha thæs batre smaam ok smam aff sinne hardzsko ok vardhin bætre for gudhelica bøn skuld ok sua optænkindhis til sins gudz vidherkænno Ewa giordhe strupis thy at tha taladhe ey syndoghom manom thækkelik ordh vta sam ey blot vta thwas thy thryuos mage ok vardho batre for thæs skuld thy vm nakar ginom bora sina handa ginga mz gudz vxedoghta ok varna ok vakne sin øgho mz gudz miskund ok hans vitniso skodha ok lagh gudhelix kærlex skal skino ok sit hiærta ok ærlykke vxsubovona vaktade sik for ondo astundilsom ok ꝑsentē mik sua diursins hiærta Iak gudh skal giwa hom lustelicasta liggiande fæ. aff hulko so synin lustas ok horslin glædz Aff hwars nytian smakin mattis aldre Aff hwars thaman aldre kænnis ækir vta sighin skal kæna ok nyttia fulstopa sotma ok ængeldhelica glædhi Æn sidhin tekna hedhingana thra siæl ok sinn æru aldra starkast ok hærdhast thy at the æru hardhe j syndo ok ihæsko Thy suasom fiællit staar amote at vædharit gaar ey in Swa hedhingane ærande ok glædhiande sik j sinom syndom ok liuande mz fafængo hopi vgæria sik mz sinne villo ok æmo hotilsom ok vxedoghta mot mino ordhi thy hulkin so astuda at ꝑsentē mik

fiskins blodh rykke vt ok tha mattit thz ær sina p̄dikan hulkin ey vari aff vitnom thra mæstara ordhom som tala aff mæsterskapi ok blokskap Vtan aff ordhanna enfallughet ok gingana ødhmiukt thy at gudz ordha enfallughet p̄dica ær søtelica lydhande j gudz asyn ok stark at dragha syndogha man til gudz ok thy hafdhe ey min klia ophoff ok framgang j kloklica talande mæstara vta vm ødhmiuka ok fabonnogha Bakte ok æmugh p̄dican at tha gange ey j vatnit vtan til kugen ok satti ey fotin vta thz som sandin ær fasto at ey skola føthe aff stadhgøras vm bølghiona gaa ok kugen Huat ær thu navuande lifwit vta suasom vorlikit vatn ok ostadhulit til Thulkit andelix styrko kunk ær ey bø[illegible]ghiade vta til ensapna vidhærthorfft ok thy skal mæssins vilia ok astundilsa fotfæstas j fastom sand thz ær j gudhelex kærlex stadhughet ok j komaskoladh thinga skodhan thy at hulke som vtugækia sina astundilsa færæ ok sin styrk til værzlik thing the æru ey stadhughe ia til at afla gudhi siælana Vta the Som æsksynkias aff vadhelica thinga bølghiom ok vmsorgh Artiius man skal æmugh gøra blint sit øgha thz som han vænte til fiskin thy at tw øgho æru licalikit ok andelikt licalikit øgha vardhz vxt nar thz see omilda mana vald ok grumelikhet aff hulko thz hughen skodhande sin krakdo rædhis at tala sannind Thz thær vxedoghans øgha skal blint gøra ok vtbrytas aff hughenom mz gudhelex godhlex skodhan thænkiade ok stadhelica tvoende at hwar than man som sit hop sætir til gudh ok letar at afla gudhi syndoghama han skal hawa siælwan gudh til væriara Æn mz andelico vndstandilsana øgha skal tha see til syndoghama alla naka ærnan vmuandan til gudh granlica at vaktande hulkaledhis tha maa frestas Alla thima han star j frestilsom at han falle ey vanlica j ævnodhe tilfagande ødhan thing alla at tha ang° hawa takit a sik hardh thing for drövilsa skuld . Thodhi ängxl vitnis man huilkin tha halzst är huru than otrom man som om är vand ok komin til trona haver sik litalikit opphalle at han skuli ey thiggia alla medhethyrkias mz thervaldom alla renas aff loflico fyrlse ok tholl vmuandh til trona skuli jdhelica larvas mz the halgho tro ok tha laghom dygdha aptedomom thy at thz är mik thakt at hedhingane som vardha omwande til trona skuli see halagha sidhi ok hora karleks ordh . thy at mange kristne man osidhughe ok otoktoghe komade til hedhingana hwa sik thv aff at the drapa thra kroppa ok rofwa thra goz Thz är mik sua thakke suaso thoin som offradho gullkalueno j okneno . Ok thy huilkin som astuda at thakkias mik sa vadhe til hedhingana ok bryte sik forst grima eggia ok varthsix vedho gha hauade ypit varkunna ok vndi stan dilsinna eggia til at affla gudhi thra siala änkte astudande vtan at antigia do for gudz skuld ella lina til gudz hedhe ico ga . Ok skal vittnis man haua skiold aff staal thz är sant tholomodh ok stadhughet at han skuli ey vardas firan siin karlek ey for ordh alla forsmagda ok ey laxtias for nakat sal alla kovra amot gudz domo j nakre matto thy at suaso skiolden var mannin ok tak vidh slagome Swa var sant tholomodh j freistilso ok linder ok lisar j drovilsom ok gor mannin vsdhobom til alt got thamme tholomodz sins skioldir skal ey vara giordher aff vrtins thingo vta aff starkasta ser . Thy at sant tholomodh skal gorvas ok proavas aff mins tholomodz skodhan . thy at jak var suasom starkasta staal när jak ville hall thola dodhin än mista siälanna ok hall ville iak hora al obrygdhilse ok onda tiltalan ok haadh än mistefara aff korsano . Thy huilk som astuda tholomodh folghe mine stadhughet . thy mindha jak som var alsting ok sala ok menloos tholde pino . hwat vndh är at syndoghir man thol nakat . thy huilkin som sua är

vaktir mz tholomodh ok vtwalse natit ok fisken ok hald han tio studer owan vatnit han skal faa fiskesins blodh . Än huat äru thässe tio studena vta tio radh huilko radho than ägher folghia som vm är vändir til retta tro . Forsta radhit är at tro mino tio budhordho huilkin som iak bödh israels folke at holda ok goma . Annat är at tha taki ok hedhre kirkiona halghilse . Thridhia är at tha skal syrghia ok haua idhrughha for sina synde ok haua fullkomin vilia at ey gora synd optar meer . Fiärdha är at tha ägher lydha minom bwm än thot the bindha thom nakat thz som är amot hs vilia Fempta är at forsma alla sina kiwaga sidhuenio huilka som äru mot gudhi ok godho sidhom . Siätta är at tha ham astudan at dragha alla thom til gudh som han forma . Siunda är at tha skuli tee sana ödhmiukt j sinom thingom flyande twang aptedome . Attonda är at han haui tholomodh j genwärdhoghom thingom ey korrade mot gudz skipan älla domo Nionda är at tha hor ey aller han när sik alla vmgange ok styrke tho som äru genuardhoghe the halghe kristne tro Tionda är at tha bidhi gudh siälu ok vidhefreste at tha maghe blina j gudz älskogha ok huilkin som vmuandr är fran illo ok gome ok hall thässen tio radhin tha skal do fran varldzma älskogha ok lifwade gorvas til gudz älskogha . Än nar fisken thz är syndoghir man är vt draghin aff kiftas vatne ok vil nu goma thässin tio radhin tha skal tha vpskiwas j bakin thz mast är blodhit . Än huat tekna bakin vta godha thinga mz godho vilia huilki vili boghias skal apter gudz vilia thy at opta synis godhthing vara giordh for mannom vta tho är ey aktin . ok godhthingana vili är ey al tidh godhz . Thy vittnis man huilkin som astuda at vmwända syndogha skal lata ok proua mz huat akt the byriadho godha thinga ok mz huat akt the vilia blina j tho . Ok vm tha finde høghlica ok wærldzlica astunda i ændelike gerning ængxghia til forældra / gælla til at afla wærlz gooz skynde hinstan at afskæra tholik thing thy at suasom ont blodh inledher foot ok hindra gangin ok thrænger hiærtas tilgang ok ætirtænkt mat lustan Swa ondh vili ok wrang ælst vmkul sla gudz ælskogha ok dragher til lysti ok ætirlykkæ fore gudhi hiærtas tilgang ok gør alla mansins gærninga gudhi ledgha Æn thz blodhit som iak astunda ær fæghrt ok giuir limmonen liff thz blodhit ær godher vili ok kærleker til gudhi / huilkin som redher tilgang til tronna / ok hinnir til vndirstondilse ok alla limmna til gærninga ok lokka gudh til sinna hiælp Thænne vili ingiuldz mz mine nadh økis mz bøno ok minom godhlek fulkomnas mz godho gærningom ok minno sotma Ok i thæsse matto skal fiskins blodh præsteras mik ok thu som mik præsterar thz sua / tha skal fa bæzsto lon thy at aloz sötma strømber skal inflyta i hans mun Ænglærdhelikit sken ok lius skal lysa hans siæl ok hans helsa skal opnyas ok forvta ænda

Capitulum CXXVIIII

Jesus taladhe til ena mæniskio sancte Birgitto aßorade thin ögho varo kring ok rask til at see skör thing ok lustelik thin öron rask til at høra thit loff ok skör thing thin munder ypin til at tala bakmal ok fanyt ordh thin buker al tidh fuller mz kræsselicom mat ok drykke nekadhe thu thom thz tha vilde hawa thu pryddhe thik mz kladhom ofmatto til thit loff ok ey til mit Minne vini stodho ute vsle ok hungroghe ok nakudhe the ropadho ok thu hørdhe thom ey the gunadhos ok vilde inga ok thæw kwedhgadhis mot tho thæw obrygdhe ok formitte tho thra y sald ok gabbadhe tho ok ey varkunadhe thu siæl ofwo tho Lett synt thik alt thz thu giordhe til thins licama hedher ok ofwo matta thukte alt thz thu giordhe for minni skuld thæw sat ok thæw laat nar thæw vilde ok ey aktadhe thu mina vartniso Thæw astundadhe alt thz thu sagh hert nar i værldinne ok mik værldinna skapare aktadhe thu minzst aff allom thingom Thy æn iak skulle dela mz thik æn rættwisan dom bar thu wærdh for thinom mundz høghfærdh ok alla thina lima at alle skullo styggias vidh thik ok skæma thik oppinbarlica mz alle blyghdh ok obrygdhilse For thin skörlimnadh var thu værdh at alla thina lima lidhamot skullin syndirskäras ok alt kött rotna mz fulasto varboldo ok stinkt visna for thrutnan ögho thin utbrytas munnin vrængias af laghi Hændirna ok fötirna afhuggas ok alle limmir vta ænughirdho afskæras ok hamblas ffor mina vina ok fattika mana forsmædhilse ok for værldinna vinskap bar thu værdhoghe sua mykin hunger at thu gnaghe thina lim ok thorst ok drikke thit orna bath ok tho gato ey hunghrin vtsläkkz For thina huilo ok lysti var thu værdh at hawa alstingx ængha huilo vta huarn stadh ysald ok drøvilse ffor mana thykkio som thu astundadhe meer æn mik bar thu værdh sua mykin forsmælse at ænglar thine syn ok thine kæraste skulle fly fran thik ok thu skulle lokta i thra asyn sua som rutit köt ok fulasta mana thrækker ok at the villin hudradha lutom hawa hiærta thik sedgha æn see thik lifwande Ok for thy at thæw giordhe thinom iamcristna ovnalle ok orætt til at nödhgha thina høghfærdh ok hafdhe ok ætirhiolt annars thing thy var værdhoght at huast swærdh skulle syndirskæra alla thina lim Ok huassaste sagh skulle sagha ok slyta thit köt vta ætirwærdho thy at vsald man ok fatik thwingadhe oc thæ varkunadhe ey thom for thinna. Affund oc athsko oc bwredhe var vngudh ofta at dyæflanna skulle thik alla sama opsuelgha mz sinu mu oc mala thik so smiol vnder sinom tanom. Ok thro skulle affunda at døø oc tho ey gitta døt. Vtan altidh syndir slitas oc tho altidh liua til at thola samo pinona. Tho for thy at iak ær miskundsamber oc thy at iak gør ey nakra rættuiso vtan mz miskund oc ey miskund vtan mz rættuiso thy ær iak redhobon at miskunna allom thom som miskund bedhas tho sua at iak forlater ey rættin vtan sua at iak vmskipte stora oc mykyn rætt i lætta bædhring. Thy at iak gør ey med orætt dyæflenom æn ænglomen i himerike. Thy sua som thu syndadhe i allom limom sua skalt thu bætra i allom limom at thu maghe faa mæsta pina for litit ærvodhe. Affhalde thy thin munder aff mykle talan oc aff thuærio fafængo ordhe. Thin øron aff lyskning til at høra baktalan oc thin øghon aff faanytte syn thinna hænder oplætins til at giua fatikom manom almosok thin knæ bøghins til at thiena thæ for. Thin likame afhalle aff kræselike fødho oc vidherquækis suasom tha gitt gudhe likast standit i mine thianist. Ok sua at tha vardher ey offratar. I thino klædho vari ey een thradher i hulko høghfærdh maghi mz markias. Vtan varin thik at enast til nytto oc bodhe thorfft ok ey til ouerflødhelikhet. Capitulum cxxix

Maria gudz modher taladhe vælsignadher vari thu min kæraste son vtan opliff oc vtan ænda. thy at i thik æru thry thing som ær vald emille oc dygdh thu tedhe valdit i værldinne skapan hulka som thu skapadhe aff engo. Emillena i værldina skipan var thu al thing skællica oc snællelica skipadhe i himerike ok i iordhrike oc i hælfwitomo thu tedhe thina mæstu dygdh thæn tidh thu sændis i min quidh mz hom som thik sænde. Mz thæssom thrym hauer thu samual tw thing som ær miskund ok rættuisa. Sannelica thæn tidhina at thit vald i miskund oc i rættuiso oc i thinne fulle. Samuledh var thu skapadhe al thing miskunnelica oc stridde mz dyæflenom oc fornattan dyærflelica oc snællelica. thu tedhe oc thina dygdh i alle miskund oc rættuiso nar thu vilde fødhas aff mik ok atærløsa mannin hulkin som nidherfiol vm sik oc formatte ey at vpsta vtan vm thik. Som suaradhe Vælsignadh vari thu æroma konungx modher oc ænglanna fru thin ordh æru mik sotast oc the æru visselica sanast thæt saghdhe væl at iak gør al thing i miskund oc rættuiso thz syms oppinbarlica tha ænglane varo først skapadhe hulke som summa saghdo i sino samuite hulkin iak var æn thot the smakadho ey mik. Huadhan aff somlike aff tho vil nytiande sin frælsan vilia stadgadho i sino samuiti at sta aff kærlek æpte minom vilia. Æn somlike høghfærdhghandis vændande sin vilia mote mik oc vtan skæl thy var rætt at høghfærdhoghio ænglane skullo falla oc rættuiso ænglane smaka min sotma oc stadhfæst stadhelica. Sidhan tedhe iak mina miskund skapade mannin at ey skulle thæn rum tom vara som nedherfollo. Tha fiol oc mannin samtykiande ok tappadhe thz første godha ok bortæltis aff sotmanom tho forlæt min miskund hann ey alstingx. Als ær thz rættuisa at suaso tha bort gik sialfuiliandis aff forstæ skipanine Sua skulle tha oc atærkoma mz sialf som vilia oc tho mz hans hiælp som aldre gioredhe synd vtan hafdhe høghosta vilek. Vær sandz ængin thæn som fult matte gøra for sin æghin brut oc siedher hela andra oc ængin thæn som fødis aff kuno var lutlos aff syndinne for førsto olydhnona tho sændhe gudh i mazsins samblande sial skapadha aff gudhdomenom at mannin skulle bidha oc staa til thæn bæzste kome oc thæn vnaste hulkin som formatte at frælsa thæn som nidherfallin var at dyæfullin skulle ey glædhias om hans sial. Thy then tidh time kom thæktis gudhi fadher at sænda mik sin son mz sik siæluo oc thꝫ hælgha anda j thm vælsignadha inælue oc taka kot oc blodh a mik for thyggia handa sak Först at mannin skulle ey androm thiæna vtan sino gudhi oc skapara oc atrløsara Annat thy at iak skulle tee min kærlek som iak hafdhe til mannin oc mina ydhmiuko thy at ydhmiukt var at mædhan iak dø aff kærlek som aldre syndadhe at mannin skulle frælsas som fangin thiofz thy saghdhe thu æst min kæraste modhir at iak giordhe al thing j ydhmiuko oc miskund Vælsignadh vari thu thy at thu wast sua søt at gudz menom thækthis at koma til thik ok aldre skilia sik fran thik thu wast sua ven som venasta hws thꝫ pryt var mz alle fæghrind oc vælloktande aff alle dygdha lukt thu wast sua heet oc brænnande sua som klar brænnade ælden thꝫ aldre opnøt Hwa brant thu til mik offwer alla andra mz thꝫ kærlek som aldre vtslækkis thy sꝫ thu værdh skyllelika vara ful mz miskund oc kærlek thy at all blomstradhis vm thik ok alle finna miskund j thik oc mz thik thy at thu inlukte miskunna keldo j thik aff hwars fulstoplikhet thu annaghe framburdhi thinom værsta oin daghlenom miskund vm tha ødhmiuklica beddis thy bedz hwat thu vilt thꝫ skal thik giuas Modhirin suaradhe o min son min kon ær thik væl komogh vtan thy at thæssin thin brudh vndstande andelik thing Bidhir iak thik at thin ordh hulki som thu wærdhogadhis at tala stadhfæstis oc j thina vina hiærto oc fulkomnis mz gerningom Sonin suaradhe vælsignadh vari thu aff allo himerikis hærskapi thu ær sua som daghstiærna thꝫ vtgar mz alla dyghdha klarhet thu ær sua so skyg gagande for solina skin thy at thu gar for mine ydhmiuko mz thinne snillhet thu ær sniæl daghsthingiurska giorande fridh mællan gudh oc mannin thy skal thin bon høras oc min ordh fulkomnas suaso thu vilt Ok mædhan thu see al thing oc vest j mik tha sighi thinne dotter mine brudh hwru min ordh skulu framgaa j værldinne oc oppinbaras mz miskund oc ydhmiuko Jak ær sua som thæn fughil som ankte astudar at æta vtan først fughla hiærta ok ankte astudar at dricka vtan først fughla hiærta blodh Ok gramlica hata see mar tha seer foghlana flygha vm thꝫa hiærta ær først Ok takar ey andra fughla vtan the som først hiærta hafa Swa astuda iak ey vtan først hiærta thꝫ ær gudhelica siæl først mz gudhelicom astudilsom oc godho gerningo hwars kærlekx blodh iak giruas at dricka thy at min fødha ær brænnade kærlek til gudh ok venfadh siæl aff syndom thy for thꝫ skuld at iak ær kærlekx full oc ydhmiuk ok thy at iak ængha astuda vtan thꝫ brænnande kærlek hafwa thy skulu min ordh in gaa j værldina mz ydhmiuko ok miskund mz ydhmiuko at mannin thiæne mik ey for mina ordha værdhogha [illegible] ok ey for thy at ha dragx til at thiæna mik suasom aff ~~kærle~~ kotlicom sotma vtan aff gudhelico kærlek hulkin som kombær aff mina gerninga skodha oc sina eghna synda aminnelso thy at hulkin som thæssin tw j ødhelica thænkir ha sinder kærlek oc ha sinder at iak ær alt got ok loff værdher Min ordh skulu oc ingaa j værldina mz miskund at mænniskian skodhi at iak ær nødhokom at giua miskund ok at mannin vndstande sin gudh som ha hauær glømpt oc bætre sina synde Capm Cxxxm

Gudz son taladhe til sta birgitto sighiande Jak ær then som sændis j jomfrua inælue mz them som mik sænde oc iak tok mandom oc iak føddis aff jomfru at iak skulle tee the hælgho two mz ordhom oc gerningom Jak tholde dødh at iak skulle oplata himerike Jak stod vp aff dødh oc iak skal atirkoma ok døma hwaryn æpte sinom gerningom thy thꝫ tidh biskopane æru samakøpne tha sighi ærkebiskopeno thu vndra hui iak talar mik ordh Læt op thin øghon oc see huru at mz thinom ørom oc hør Læt vp thin mun oc spør Lopt vp thin øghon oc see huru iak ær aff allom glømdh See huru iak ær aff allom vtæktir See at ængin astuda at haua mik j sinom lusta Læt op thin øron oc hør thy at aff solinna opgang oc thit som hon bærghas tha ær manana hiærta thrunghit oc gript at vtgiuta sins jamestins blodh for sina giri skuld Hør at alle prydha sina kiuni for høghfærdh skuld hør oc at manana luste ær oskællicare æn diurana Læt vp thin mun oc spør hwar tionabærara æru hwar the sinas som fførdha mot ouinnom ok hwar the gæra som lint vilia giua for mik sin hyra Spør apte tho oc thu skalt finna mykyt faa mina thiænare thy tha mat thu finna at iak tala ey vta sak Spør oc framledhis oc hør hulkin romara kirkio skipilse ær hwar mit sæte skulle vara Huasom j sætteno æru fyre stolpa som bæra oc oppehalla thz som midhuagho ær a stoleno a hulko man plæghir at sitia Sua j mino sæte hulkit iak gaff pauano skulle vara fyra thing som ær ødhmiukt oc lydhna oc rætuisa ok miskund / ok j midhuagho gudhelik snille mz gudheliko kærlek æn thz sæte ær vmkring skipt oc myot sæte ætirtakit j hulko høghfærdh ær for ødhmiukt æghin vili for lydhno pæninga allskoghe for rætuiso vredhe oc afvnd for miskund Midhalsætit at tallas mæstar oc vara snællir til vxrsdma Bua ær mit sæte vmuænt oc omskipt See nu meer ok spør ændæ hofwdhsins lim ok allan klærkedomin oc thu skalt finna at iak gudh

ok aldra thinga skapare ær tho thingl suaso steen iak smaka thom suasom ætir Jak ær j thera sualghe suasom smola See huru iak ær bort kørdhir oc huat mik ær vngældit for kærlek iak skapadhe thom oc atirløste mz sua storom sampnadh oc rætuiso Huasom mætthal var framsat j hulke iak ey dømat sinne laghdhe æn mit æghit hiærta thær til at rættelica skulle væghas Jak var fødh oc kring skorin Jak hafdhe mangfaldhovilse oc armodhe Jak hørdhe vanskta ordh oc obryghdhilse Jak var fangin oc slængdir oc budin mz repom oc pinadhir suasom j pinas Sinonar bet thandos a dhrona krusto al lidhamotin syndløstos Min hæsse ok alt mit hofwodh sargadhis aff thornana stingom All anlitit oc skæggit oc munen oc tungan fyltos ok hyldis mz lifradho blodhe Tannaköttit oc kindna thrutnadho aff pustomen Jak var vt thandir a korseno Mit hofwodh hafdhe ænkte at løghia sik til vta mina axla Mine arma droghos mz repom til korsins borom Føtne varo nidhardraghne oc gønom slaghne mz twe spikom hafdho ænga studh vtan spikana Thin inælue varo al thør oc krympnadh Mit hiærta var fult mz sorgh oc værk ok thy at thz var aldra starkast oc aff bæzsta natur thy gik værkin studom aff sinomen oc til hiærtat ok at aff hiærtano oc til sinonar ok sua økte værki ok dødhin længdis Thæn tidh iak stodh sua værkio fulle saa iak mina modher grætande nær staa Ok hænna hiærta var fult mz sorgh ok bæsklighet oc alle hænna limme bolnadho oc bleknadho ok hænna sorgh oc drøuilse pinadhe mik meer æn min æghin værk Jak saa ok mina vini vara j mæsto angxla oc somlike aff tho iafwadho at iak var gudh ok somlike twedho æn thot the

mykyt drøfdhis ok thæntidh iak bleff
standande j thollom vark ok veetbrast
hiærtat vm sidhe for pinona storlikhet ok
vark ok siælin gik vt / tha æpte oplypte hof
wodhit sik litit alle limine skuluo oghom
latos op til halffs hofne oppehiollo allan
kropsins thunga ok iak hængde swaso synd
riftwit bladhe ok vanskapat thollit thol
de. iak thin skapare ok ængin altar thz

Jak ær swasom giutare hulkin so faghert bi-
læte gør aff leer forthænkiande at gylla
thz ædhlica framledhis seer han at thz ær
vanskapat aff vazsko ok at mwnin ær
bortvrængdh aff sine fæghirnd swasom
hwda mwndir grønin midhir hængiade ø-
ghonin ommænd anlitit ok kindna insunkna
tha sigher mæstarin til bilætit ey æst
thu wærdhoghit at kladhas ok prydhas
mz minom gulle ok slaar syndir thz bilætit
ok gør annat ok gylle thz. Swa skapa
dhe iak mannin aff iordh thær til at iak
ville gylla han ok prydha mz minom gud
doms gulle. Æn nu ær han swa fwl vor
dhin aff ortiom lusta ok giri at tha ær
owærdhoghir at gyllas mz minom gulle
thy at mannin som ær skapadher til mit
loff talar annat vtan sik thakkelikit
ok finom j amestne skadhelikit / Eronin
høra annat vtan værdzlikin thing / oghon
see annat vtan licamlica lustelikhet / Ødh-
mwktina anlite ær nidher fallit ok hog-
færdhina ær oprest. Thy skal iak vtualia
mik fatika ok forsmadha thz ær hedhing-
ane ok iak skal sitia thom han j ok hæri
lius j mins kærlex arin. Æn j som skulle
vara mine ok forsmadhin thz listum æpte
sinom lusta j sinom tima ok j minom
tima som ær doma daghir skal iak sighia
sighir. Jessir skal swa mykyt giuas aff pi-
nonen huru mykyt som j alskadhin sigha
lusta meer æn mik sighan gudh Cxxxiij.

Gwz son taladhe til sina brudh. Scriff
pauanom clementi a mina vægna
thæssin ordh. Jak ophøghdhe thik ok iak

lot thik opfara ow al hedhirs ambite. Stat
thu op ok gør fridh mællan franz ok æng
landz konunga hulke som æru swaso grym
ok vadhelik diur ok siæla forrædhara
Kom sidhan til ytaliam ok predica thær
ok budha helsomma ordh ok gyllena ærit
ok gudheleex kærleex ok skudha the stado
na som strødda æru ok stænkta mz mina
hælgha mana blodhe ok iak skal giua
thik the løn som aldre ændis. Ætrunka
annar thina framfarins tima j hulkom
thu rette mik digarflica til karedhe
ok thu giordhe hwat thu vilde ok
thu ey skulde. ok iak thigdhe swaso
iak ey domar vare. Æn nu kombir skot
min time j hulkom iak skal vtkræfia
aff thik alla thina glømsko ok synde
ok swasom iak lot thik opfara ow
alla stiga skalt thu andelica nidhirfara
j rædhelica pino hulka thu skalt fa-
nelica vtrøna j siæl ok licama vtan
thu lydhe minom ordhom ok thin stor
talughha tunga skal thighia j thik.
Thit napn hulkit som thu hælgadhe
j iordhrike skal vara j glømsko ok j
obryghdhilse j mine asyn ok mina hæl
ghra mana. Jak skal ok vtkræfia af
thik at thu owærdhelica kom til he-
dhirs ambite. Æn thot mz minom tillate
hulkit iak veet bætir æn thit glømska
saunt annino thz. Jak skal ok spøria aff
thik huru slio thu vast at gøra
fridh mællan konungana ok huru my
kyt thu bøghdhe thik til anna dele
Æn skal ok glømas huru mykit giorv
ortis ok væxste j thinom tima ok at
thu matte mykit hava bætrat vm thu
hafdhe vilit. Stat thy op for æn thin
ytarste timen kombir hulkin so thik
nu nalkas ok bætra forvo glømdo
timana mz tho litla timanom som
nu ætirstar thy at miskund ok rætuisa
aff hulko iak talar nalkas huarin
stadh thit sammit sighir thik thz vã

iiij

skyllikit oc aff kærlek thy som iak mana oc vaadhir ok vtan mit tholomodh hafdhe gømpt thik hafdhe thu nu dumplica nidhir sunkit j hælvite. Æn the pana som for thik varo læta j thinu samuitz book oc se vm iak tala sannind

Cxxxiiij
136

Thænne pave ær aff bætre malm æn then som for hom var oc quæmelikit ampne til at litas mz bæzsto lit æn mana ikzska vtbrughør at tha skal raskliga bortakas aff værldinne oc hans godhe vili skal vekias til krono ok ærona øbilse. tho vm han hørdhe min ordh som thik æru fangin varidhe tha bætre oc the skullin faa høghre løn som them fordhe min ordh

Cxxxv
137

Gudz son taladhe til sina brudh thul dhen som hau thradha nysta j thul ko som bæzsta gul ær jnnantil tha aff fal ey at affnysta thradhin til thæs tha sindir gullit oc nytiar thy sidhan til sin hedhir ok gagn. Swa ær thænne pave vrbanus bøghelikit gul til godh thing vtan han ær belagdhir mz værldina vmsorgh sigh thy hom a mina vægna thin time ær kunt opstat ok atuakta hwru siælana so thik æru antwordadha maghin helas. Iak synde til thik the reghlo som iak siælu dhiktadhe huilkin som byrias ok skal haldas j vazstena klostre j suerike. Ther madha thu æst min ambuts man j iordhrike vil iak at thu skalt stadhfæsta hona ok styrkia mz thine sigil. se iak beganadhe thy klostir mz ændelike gafwo gifuande thy alt thy aflat som ær j sancte petri kirkio admincula j room. Stadhfæst thy thu thy for manom j iordhrike thy som for allo stadhgat ær oc hælghat for allo mino hærskapi j himerike. ok thy ær thik tekn at min ordh æru sann at them skal sik andelikin thignadh tha thu forst hørdhe min ordh. æn thu min brudh vm thw kant ey faa pauans insigle oppa aflatit vtā pæningh

tha ær min signilse thik nughin til stadfæsto. Jak skal stadhfæsta min ordh ok alle hælghe mæn skulu mik vara vitnā. Min modhir skal thik vara for insigle. min fadhir stadhfæstar oc min hælghe ande skal vara thera thignare som til thæt klostir koma. Cap Cxxxvi

136

Iak ær gudz modhir thy at hom thækktis swa. jak ær alwa thera modher som æru j himerikis glædhi. ok swasom æn thot barn hawir sina thorfwe æptir sino vilia tho øke thy barnana glædhi at the se modhrina ænlite blyt. Swa thækkis gudhi at gifua allom glædhi oc frøghdh j himerike aff mine ærofulle domos vnlikhet oc mina dygdogha forthinord. Æn thot the hawa ogarplica alt got aff hans gudsdoms valde. Iak ær ok ænmugh modhir alwa thera som æru j skærslo elde thy at for mina bøne minzskas thera pina j hwarie stund som the æghu thola for sina synde æ vrstuisona vix thina. Jak ær ok ænmugh modher alwa thera rættuisa mæn skio som æru j iordhrike hulka rættuiso min son æskadhe mz fulkomlicasta ælskelikhet ok swa som modhrena hawer ær redhobom til at sættia sik mot tho vadha oc skadha som hænna son matte hænda. Swa ær iak redhobom til at væria rættuisa mæn j værldinne ok frælsa tho aff allo andelicom vadha. Jak ær ok ænmugh modher alla syndogha manna som vilia bætra sina synde ok hawa vilia at ey optar meer synda. Ok iak ær redhobom at taka syndogha manna j mina wærn swasom kærlek ful modhir hwar tho seer sin son løpa til sik nakin vndan sina dødhelica owina draghno swærdho ok frælsa han aff sina owina handom. Swa gør iak allom tho syndogho manom som bedhas miskund aff minom son mz sanne ødhmiukt oc gudhelike ælskelikhet. Thor nu thu ok atuakta huilica hwat iak vil sighia thik aff twem ~~minom~~ minom sonom som iak vil næpna thik. Første ær min son ihesus xpistus huilki som føddis aff mino jomfrulico kræpti thiit til at han skulle tee sin klerk oc atirløsa siælana for hulkit han sparadhe ey sins licama arwodhe oc ey sins blodz vtgiutilse ok thordhe obrygdhelse ok tholde hardha pino oc aer nu vidir oc alzwallogher i ewerdhelike hædhi. Emar hulkin iak vthuar min son aer han som sit i gudz sæte i wærldinne. Om han lydhe mins sons budhordhe oc alstingh han mz fullkomlico kerleke Tha fik thæs hælgha anda ingiutilse at han skulle koma til room oc at gøra værtuiso oc styrkia ænna tro ok opnya the hælgho kirkio ok sua som modher ledhe sit barn huart tho vil mz sik mz thy at hon teer thz sina spina. Swa ledde iak han til rom mz mine bøn. dan alla lica likin vadha. Nu nu vændir han til mik bakin oc ey anletit ok vil gaa fran mik oc thiit til ledher han ok lokkar ond ande mz sino swiki thy at han ledhis vidher gudhelikit arwodhe ok lustas til sit licamlikit hagh. Diæfullin dragher oc ha oc ledher mz wærldzlicom lusta at aftuda til sit fødhrins land, han lokkas oc dras aff køtlica vina radhe hulke mera akta hans kerlek oc hans vilia æn gudz hedher oc vilia ok siælana helso. Nu om han far atir til sit fødhrins land tha skal han vasklica faa sua storan eey pust at thæs tændir skulu skælla hans syn mørkias ok alle hans limi skælua. Thæs hælghe anda hita skal hon minzskas ok alle the gudz vin lættas som for hon bidhia ok han skal gøra vkinskap aff thy ha giordhe i sino pauadome ok aff thy so ha aflæt at gøra thz som ha hafdhe mat at gøra thz

Cap.m Cxxxix.m

Maria gudz modher taladhe. Swaso mild modher seande sin alskelica son liggiande callan a jordhinne ok hauande ey makt at sik oprætta vtan hiælp til modhorna hiælp mz grotelike rost. Tha oplypte ho han til sit bryst ok værme mz modherlicom kerlek oc bidher quække mz sina spina mølk. Sua vil iak miskunnina modher gøra gregorio pauanom om ha vil koma til room ok blifua thær for siæla hagh oc opnya the hælgho kirkio stadhga mz ødhmiukt oc kerlek. Tha vil iak suasom mild modher oplypta ha nakin oc frusin aff jordhinne thz aer at skilia hs hiærta fran allom værldzlico lusta ok alskogha som aer amot gudz vilia ok iak vil værma han søtelica vidh mins kerleks bryst ok vidherkvækia ha mz mina bøna mølk. O huru mange otalike opperhallas aff mina bøna mølk ok mættas søtelica. mz thæsse mølk skal iak mætta ha ok bidhia min son at ha værdhoghas at blanda sin hælgha anda mz thæs sama gregory paua hiærta blodhe. Swa at ha astunde til ænkte annat at lifua i værldinne vtan at gøra gudhi hedher mz alle sine makt. Nu tedhe iak hanom modherlikin kerlek hwat iak skal gøra hanom om ha lydhe. Thy at gudz vili aer at ha skal flytia sit sæte til rom mz ødhmiukt. Ok forwarnar iak ha aff modherlico kerlek at han skal kænna gudz anda hampn ok oblidhe om ha ey lydhe, thy at tha skal hans liff styttas ok ha skal kallas for gudz dom. værldzlica hans vald skal ey hiælpa hanom ok ey lækiara lækedom oc ey blodz nærdher ok ey hiælp hanom at koma til rom vtan han komi mz ødhmiukt oc hans vilia thær at blifua ok hwate siælanna fortappilse ok opnye kirkiona stadhga ok gøri alt som foraer sakt. Nu taladhe jomfru maria. Jak manadhe gregorium pawa at fara til rom mz ødhmiukt ok kerlek ok blifua thær til sin dødh. Diæfullin ok andre pauans radhgifua radha hanom thærwært amot oc for thy at han vilde lydha thom meer æn gudz vilia thy hafwir nu dyrfullin mere vald at frælsa han tho kugor iak æn ænnatidh hom at ændelica ær gudz vili at han skal rasklica koma til rom Alla skal han suara for gudz rætuiso æptir sin dødh thæri han var gudz budhi olydhoghir Ok kugor iak hom at aldre sua stadhugher alla siæles fridher vardher j franz at the thær byggia j skulu nakorledhis hærdhias mz fulle sighirlikhet ok seenno for Æn thæs rikesins almoghe blidhka gudh min son mz nakrom storo milhetz ok ødhmiuktz gerningom | hulkin the til wredhe retto mz sinom mangom syndom Ok skal han vita at thu hawin aff wrango kompaskapi som thænkte haua at fara til mins sons graff for høghfærdh ok pæninga girimer æn for gudz hedher | Ær gudhi sua thækkir suasom thz gullit som dyrfullin formeradhe gulkalfwen aff j øknene Ok skal han vita at suasom ofwerst aff synder riffs j stykke sua skulu the land som nu liggia vnder romara kirkio slitas fran hænne ok koma j renara hænder hulkit pafwin skal see mz sinom øghom sik til dromilsa ok ey formagha thz bætra mz alle sine makt

Cxxxiiij

Gudz son taladhe til sina brudh sighiande Helsamber drykker ma wardha aff kallo jarne ok hardho stenom ok aff thorro træ ok beske yrt æn thu ma thz wardha Visselica vm stal fiolle hardhelica ok brænnestens birgh tha vtginge eldir aff stalino ok vpbrande birgir aff huars hita olio træ nær stadin de ræntil thyrt ok smantil futt mz sitma tilbyriadhe at flyta sua at beskyrt vnder olio træno vardhe

søt ok thz aff matte vardh helsamber drykker Sua giordhe iak thæt ændelica thæt hiærta var kalt sua som staal til min alskogha ok tho vordhis j thy en litin alskogha gnista til mik || nar thu thænkte mik vara vardhogha alskogha ok hedher ok alla Æn thz thæt hiærta fiøl sua ok brænnestens birgh thæradh varth ære ok liste mishækkis thæt ok thin husbonde tox fran thæt mz dødhenom hulkin tha thu kotlica alskadhe ok alla Sanelica varth hedher ok liste liknas vidh brænnestens birgh thy at the hawa mz sik hughsens høghfærdh ok girnafulo koste ok pæninga brændagha Nu thu tidh thin husbonde hardhelica drøfdhis j thins bonda dødh tha tilbyriadhe mins alskogha gnista hulkin som slykte j thino hiærta at vtgaa thy at thu skodadhe tha vnlodhna fæfængo ok andvordadhe thin vilia j mina hænder astundande mik ok al thing For thæssa alskogha gnistona smakadhe thæt søtelica thorra olio træt som var min barnedombr ok mina vma vngango ok affhald aff oloflico thingo hulkin so thæt synt forra al thior ok al the thing som thæt syntos forra besk | tilbyrdho at vara thæt søt thu tidh olian tilburdhe at flyta ok min ordh oppinbaradhos thæt j andelike syn Stodh æn oppa birghieno ok ropadhe sighiande Aff thæssom druk vtslækkis thørst ok kallir man hinis aff hom | drøfdher glædz ok siukir vidher faas iak gudh ær thu som ropar Mm ordh hulkin thu hørde j andelike syn idhkelica aff mik the matta siælinna sua som godher drykker The vma tho som kalle æru ok gøra gladha drøfdha ok the hela siuka siæla

Cap / Cxxxv

Thæs synttis sancta birgitto som jomfru sancta maria gudz modhir stodhe nær hænne ok a hænna høghro hand lagho mang andelik thing thær j allom nadhe likom fallom matte mz hiælpas ok linas Æ hærra himirix hand lagho ok andbudh ther domde æpt vilianom skullo j dyrkene hauas thom saghdhe Sua som thu see maga handa andbudh huart til sina g mz hiælpa licalica Twa ær th thu nu ser mz likamlicom andelica jak kombir til hiælp mz thæssom minom andbudhom allom thom mæn som vakthas ok ælska ther gudz vilia amotte su(n)estilsom standa Thæsse æru sua som the ther j borghena muvrom inne sitia ok nat ok dagh stridha thr amotte dyæfle lica fianda tha kombir jak thom til hiælp ok væriom mz minom vapnom Vilia the murin fælla tha bær jak vndir studhina Vilia the mz stigha klywa tha hau jak kaxse til vdho Bryta the gap a væggene tha bøte jak th atir mz mine sterkdhme ok sua kombir jak til hiælp mz huario andbudhi som thik a mina thæghiro hand synis tho thwarro at the ey mer æn thry nampne Allom tho sik vilia vidher gudh bætra ok aldre optar meer mot thom bryta Th thik synis a mina vinstro hand vil jak thik amna thry andbudh nampna th forsta ær mit sværdh æn stupo grefnanes ær huassare Ey suara ok bidhin som tho skal brænna som sik haua fordomdo mz vilianom j ytarsta punctenom fol dødhin For thy at thæn tidh vilin ær at mænniskian vil forthunxande mote gudhi bryta ok ey for atirvændanda æn tho forma ey at synda tha ær hærra dombir rætdhelik pina Ok sua som æpt thy so brutin æru til ginas mangra handa dødha ok vmskiptelike hær j iordhrike Sua ginas ok for syndena vmskiptelica ok maga handa pinor j hælvite Than th thuxar at han vil a mædhan han forma at synda th var thes rætt at ginstan skulle dyæfullin haua vald ofvir hans siæl ok likama Ok sua som plæghir skravas aff lifvade likama køt fran bene Sua burdhe thom skilia at sua lang

hans aldr var suasom mz slioom flintostene Vit ok th for sant tho at thwro at nakar var mz siæl ok likama j diæfla handom aff gudhi vtgivin tho var aldre penitencie nadhir aff thom takna a mædhan han hafdhe sant The som ey sa angrin thom styrke mit sværdh nakat aff likamans pino for dødhin at diæfullin hauir ey sua vald ofvir likaman mædhan han ær hær j iordhrike suasom han hauir siælinna j hælvite Suasom nakar saghadhe aff halsin til meer pino sino ovin Thwa saghir diæfullin siælina mz sino sværdhe livade j aandhelico dødhe Mz suarone liknas sorghin so siælin skal haua æpt dødhin a thy længre aldrin ær j iordhrike j syndoma lusta thy meer ær sorghin j hælvite thy vilde diæfullin at the ~~skulde~~ mænniskia som vilian hauir at synda a mædhan tho forma at tho skulle lifva j ytarsta punctenom a mædhan thon længst formatte at lifva til thæs likamin var alstingis opnotter æn thy ima nadha okilse som tekna the snaran som thik synis thr styrkir vraldz syndom manz aldr ok tima vtan diæfulsins thak Ok swa æpt vertuisomma dome vardher sorghin nakat mindre ok linar mot thy diæfullin ville Han tænde ok baalit j sina bina hiærta mædha the æru lifvande th ær then luste som samuitit sighir at mote ær gudhi ok tho vil vilin ey thy sidher lustan folkopna tho at huaro at tha veet th mote gudhi vara Thy hauir diæfullin ræt til at sua magom sinno han folghe lustano mædha tha ær lifvande sua tikla ok opta bør thom pikia ældin j hælvite Cxxxix.

The som gudz brudhe vilia vara the skulu mera thr til ærnodha at gudz vili fulconadhis æpt hans lustilse æn for sina æghna thorftir gælvilia Thom bør vara skipadha suaso the brudhir som bort æru farna fran sinom æghno ætthom ok gooze ok æru a wæghenom at gøsta sins brudhgoma fæghrene thera athughor ær licamans fralse ok wærldzlika vmgangilse ok alla the mwdhelio hwarne til høra thz skulu the mz bilianom ok fara ok aldre meer at koma. The skulu ok j fara brullopis klædhe thz ær ødhmiukt oc tholomodh oc lydhna. the prydha sialina oc gøra hona wæna / the skulu oc opstanda oc aff stadh ganga thy at the skulu for brullops folkens synas oc oppinbaras oc aff brudhgomans synas. O huru hømiskom tho brudhgo bør at wara / ok j dhelica aat sik atskotno j sidho oc ordho ok gangom. Thz brudhløpis folkit ær gudz modhir mz allo himerikis hærskapi so thom skodha. Brudhgomin ær kesar ower alt thz til ær / oc han sander gudh wil tho sialul hawa. Tha æru tha opstadna thæn tidh the hawa sin skiptamal giort mz skællico angre ok vilia aldre mz vilia optar synda. Tha æru the aff stadh gagna / tha the alla wærldzlika athughor hawa nidhir salt oc vilia ænkte aff thy adhla / oc ey vm sin eghin vilia wald hawa. Än tha æru the mz sino brudhgoma bighdha. tha the lafwa a sina tro reghlona at halda / Tha fara the sighna wægh oc wattan til hans kameram tha the æpte hæmme gøra. Tha professio ær giordh tha byrias brullopis daghin oc lyktas tha sialin gar vt aff licamanom tha bør thom thæmma daghin mz threm thingom ok lidha / thz ær mz skællike wædde oc gudhelike glædhi ok brinnande kærlek. Capitulum cxl

Hedher oc loff oc thak oc thiænist wari gudhi thz ær sialff dygdhi mz sino walde. Som thæktis at ree thz ceene persone tha han war wakin oc ey j sømpne vm ens sial thulkin ~~som~~ hõ war ascende tha hon war nykomin aff licamano oc stodh for gudz dome ffor thy at andelik thing gitir mæniskian ey begripit vtan mz licamlik liknilse. Tha synt som thz war eet litit hws vm the mato

suasom ena alin høghit ok bret ok langt a alla sidhe. Ok thz syntis wara giort aff thom thrække som sopas oc saman skutas aff watom wæghio som fult ær mz stikko stram oc rutne fylsko ok alla handa dye ok thrække. Oc thz war sua hart som thz war giort aff stene ok thær sat ha inne lykt ok thabit lagthe a hans iæssa ok bar alt husit mz ogruppelike thunge byrdhe. ok kring vm husit stodho mage diæfla oc huar thera hafdhe spiut ok kniff oc swærdh ok all the wnnor andbudh man ma anna skadha mz / Thær mz stugo the gøno husit ok j sialina. Thylikir synt som huart waknat hafdhe a sik eet motstandilse ewa at ey gat huar dyæfullin sua dimpt instugit j sialina som ha sua wille thær næst taladhe een røst ok sagdhe thæmme sialin tho han andra fem sinnor mz thæssom som thikni synis thz ær hite ok kold ok hungr oc thorst ok blyghdh. Thot hewavo for than skuld at ha giordhe nakir the thing so gudhi thæktis mædhan ha liuande war thy gaff gudh aff sinne dygdh at han fik ang for dy han doo mz gudhelico kærleke ffor thy ær ha ey j tali alla veking mz thom som æru fordømde. Thy thing æru the som naker wil thik sighia som ha giordhe mædhan han pawa wald hafdhe thær has sial hawr mr sinnor maga for oc stordroulse. Første ær thz at nakor æru the thing som han lofwadhe ok stadhgadhe thz mote war the hælgho kirkio budhi / ok giordhe thz for wærldz kærlek oc ey for siala thorfwe. Annat ær thz at ha giordhe nakar the thing thom luste gøra tho sagdhe thom hans samvit at thz war mote gudz vilia / oc giordhe thz ey thy sidhir æpte sinom eghno vilia / Thridhia ær at ha alskadhe ey sialana som han skulle thz jhesus cristus køpte mz sino blodhe oc fordeles tho som han matte hulpit hawa vm ha hafdhe haft til thera gudhelikin kærlek sua som thom til burdhe. Vit ok thz hon thik syntis som ha war j litlo huse thz giort war aff maga handa rutnom thrække thz war for thy at ha hafdhe vilian meira at wærlzlia

sik i the thing som værldine thæktis oc
hanne til hørdhe æn at mødha sik i an-
deliko arvodhe ok thy kom ha ey for
domin i tholkom skrudhe som hælaghom
manom tilhørdhe. Thy at thæn stygdhis ey
vidh høghfærdh alla vidher the mik-
doma thr ovirflødhis varo ovir thes æm-
bitz thorftwe. Mera ær thik ey lofvat
at vita aff andro thæs syndo. Vit oc thz
at ha ær i the stadh hom hiælpa alla god-
thinga oc ankte ma hom raskar til
hiælp koma æn at gudz vini for hom bidh-
hia aff allo hiærta. Capitulum Cxl

Gudz modher maria taladhe til sancta
birgitto. Iak ær the som ængelin sag-
dhe sua til. Aue gratia plena. For thæn
skuld bindhas vt mina nadhe allo vidher
thorftoghlo thom mina nadh vilia hava. Iak
bindher idher mina hiælp til idhars rikis
styrilse mote gudz ovinom likaliko ok ande-
likom. Iak bidher idher at i maghin arvodha
at rikit finge then konung thy matte hiælpa
oc styra til godha thinga oc høviska sidhi.
Iak vara idher vidher at gudz rættuisa vil
skilia konungin oc hans affkomo vidh thz
rikit. En annar man i rikeno infødder thz sin
ongændir ær aff gudhi til konung valdir
ha skal rikeno styra æptir gudz vilia vadho
oc rikesins nytto oc tharflom. Sørin so
idher raadz til thæs at førre fingin ska-
dha ok i matte fler til idher dragha. Thaf-
win thz raadh hemelikt i fyre badhe fo
gudz vini oc hans ovino bør idher thz fo
løna. Vita i finne then sua vil so lat idher
nu sighia at rikit maghi i gudz hedher
styrkias oc godh sidhuænia børyas ok
opnyas ok thz krona haui mist vndir hona
læggias. Byri sua til ey aff idher alla
fler oc gange til konung magnusse ok
sighin sua. Vi hafwom malat thz sighia
thz idhra sial vardha ok suasom skiptamal
bidhio vi idher thz løna oc mz flero ordhe
som thr til hør vm idher sua thækkis.
En sua ær sensus i hafwin the fulasto
freghdh i rikeno oc vtan rikit thz æstim
ma maa hava. Ffførra at i hawin hafft

natura bland mz manom ok thækkis thz
væl vara likt sanno thy at i ælskin meer
mæn æn gudh alla idhra eghna sial alla
idhra eghna husfrv. Annat at æn ey vito
huat i hawen rætta tro alla ey for thy
at i vaarin aff kirkione i forbudhi at
høra mæsso thr hafwin i ankte vm vta
thingin i kirkio tha som før oc hørdhin
mæsso. Thridhi ær at i æruin vara krono
røffware landz oc gooz. Fiærdha at i haf-
win varit idhra thiænisto manna ok vnd-
sama forvadhal skamma thr idhir ok
idhrom sym thiæninto ok villo idher ok
idhro sym thiæna ok landit til vara
krono mz rætt halda ok kronona ovinu
skadha gøra. Ændevordhin thom i hænd-
thra høxsta ovin sua at the æru aldre
ær mæsgha han bu gooz alla liffs feloghe.
Vilin i bruttin oc syndena bætra oc lan-
dit atirvinna tha viliom vi idher gærna
thiæna. Vilin i ey sialue tha faan ok
idhra son sua at i bort aff landit fari
alla oc kronona hom op andevordhin
mz skornom ordhe at ha vil wart land
atirvinna. Sino radhe oc sino thiæ-
nisto manom lydha ok almogha til
rætt styrkia. Thot huaro ær thz annar
som gudz konung skal vardha æn thyl
ma ha mz thollo framkoma mz minz
stom vadha ok skadha. Thy at gudh
hawir sua fast vald ovir them vnga som ovir
them gambla liff at styrkia alla aff
lande kora sua sum som tha vta han
vil æptir sino skipadho dom al thing
hava længia alla styrkia. Han thz skal
vara at the vilia ey lydha tha letin
hemelica idhra vini oc tha i hawin
nakra thr aff riddirskapino thz mz idhir
halda tha sighin thom oppinbarlica
thz i saghdhin konungenom hemelica oc
sighin at i vilin engom rættaro thiæna
alla forvadhara ok ey hans syni vm
ha vil sins fadhers thingom folghia

ok takin jordhir stodhan een forma thz
a konungxins vaghna orloghana Ær thz
samma man som valdh vardhir tha
vardhir han fullkompnadhir ok stadhfast
Ær han ey tha vardhir han afskrapa
dhir j laghin til vaadha ok pinunga ok
iak laggir til thiuwu ok manlikit thiuw
tel ok thz ey vil tha skal lydha / Vil
konungin af landino fara ængin af ladhe
skal honom folghia Cap^m Cxlij^m

Min kæra ihesus xpus iak tro fulle
lica thz ængin ær sua syndoghir thz
hialp af thik bedhis til synda bætril
se at the bönin höris ey / Tha veet iak
ænkte thz thu syndena sua vaskelica
af skrapar alla godhgiærninga styk
sua som ær at faa thik ælska ower siæl
ok licama gooz ok hedhir vini ok fræ
dir ok alla værldina Finge iak the
nadhina at ælska thik som iak skulle
tha finge iak væl idhrilse for mina
synde / Thu ær thu samme gudh nu so
thu var tha thu a korseno vndfvano
suaradhe ok hans bön hördhe Min
kæra ihesus xpus hör mina bön æn thot
thwaro at iak hawir mz synom til thz
ænkte forskyllat tho hör thz for thy
at thu æst sandir gudh ok nadhoghir
hör mit thiænta bedhmande af thes
kærlex elde Sua at alt thz j thy ær
thz thik ær amot fornordhe sua som
ælska j blæsande vadhre Min fru jomfru
maria gudz modhir bidh for mik at
iak thæssa nadhina finge for thz thu
bandhe j thom puctenom tha gudh
vardh man ok thu jomfru ok gudz mo
dhir tha ængelin thik thz budhadhe
Andhin for mik alle ængla ther vtan
licama varin skapadhe for the glæ
dhe j tha fingin tha j gudh forst saghe
ok at j varin af tho som stodho ok ey
af tho som fran thom fiollo Andhin for
mik patriarcha ok prophetha ok alle tharn
sto skari thz af adams kön j myr=
keno varin for thy gudh pintis for thz j
j thom puctenom bandin tha gudz signa
dhe licame tholde dödhin Thas signa
dha licama öghon misto liusit ok varo
dödh j hans signadho hofwodhe j misti
myrkit ok fingen liusit af thas guddo
me hans mund var full mz tvæggia
handa beskelike Ey var thu som gik af
allom [illegible] j dödzins tilgange
Annar thu beskleka tha tha ædikkio ok
galla smakadhe j idhra ændelica munna
fyltis mz tvæggia handa sötma / Forste
sötmin som j bande j idhir siælino thz j
varin skapadha til helbreghdhelikhet ok
ædhelikit vike ok skilde idhir al dröwilse
Annar sötmin j fingin af gudz syn tha j
fyltins mz æuærdhelike glædhi Andhin
for mik syndoghe at gudh for idhra bön
forlate mik mina synde / ok göri mit thiæn
ta til sina thiænist ok bæt bruxmade An
dhin for mik apostoli ok ewangeliste ok alle
the thz predikadhe j the husenu varin a pin=
gizdagha dagh tha j thz halghe anda finge
for thz j tha bandin tha j fingin thiænu at
tala ok til alla pino ok dröwilse j idhra
licama til hans thiænist hafdhin offrava
hiælpin mik til at for idhra bön thu sami
ande nadhoghas mit thiænta sökia ok
sik siælvan j thy tænda ok aldre aslata alla
slækkia Tha finge iak ordh ok giærninga til
at göra ok tala æpter hans signadha vilia
Andhin for mik alle martyres ok confessores
ok alle the siæla som af purgatorio æru
lösta for the glædhi j tha fingin tha j
forst ihu xpi licama j thas guddo saghin
idhra varu skipadhos næst gudhi thuær
æpter thy som han gudh ælskadhe mædhan
tha lifdhe j fingen liws af hans nær
lek / tha vndfik idher som fadhir sin bar
nasta son thz sluppin var sino dödhe
lico omin j hördhin idhre hedhrs rop
af allo himerik hærskapi hiælpin mik
thr til mz idhre bön at iak finge tha sua
ælska at min thugxsilse ordh ok giærninga var
dhe alla æpter hans signadha vilia

Quartus.

iiij

Var vnderstandilse gita ey gripit andelik thing vtan medh liknilsom som äru j väroldinne. Enna handa pulwir är aff elde sua birghnade at tha thz sme-likt är j nakro thinge tha gör thz aff sik sua stort liudh aff pulwers makt ok wildsom. Swa at alle the thz höra gömas ödher aff andre thinge. Jak mener var gudh fadher j sinom guddome. Widh pulwers liknas gudz son ther födis aff fadhrenom vtan al thera atskilse. Widh eldin then helghe ande. Jhesu christi höxsta kärlex dygdh oppinbaradhis tha for allo himerikis härskapi, tha thz litla kytstykkit gudz signadha hiärta var aff sino döt a korseno ok licamin ther dödher hängde aff thes rörilsom tha var j gudz signadha bryste. Tha ropadhe alt himerikis härskap aff mäste sine makt medh höxste glädhi ok nyo lofsan ok sötastom sange. Loff ok hedher ok ära gudhi. Tha fik lucifer höfdhinge j hälvite sua stort fal at tha j sino styrk ok krapto domnadhe ok alt dieffla kömt root ok thoot ok skalff aff rädhde ok andre. Himil thunglin vanskadhis j thera krapto. Jordhin rördhis medh allo sino thinga ok andrastom. O härtoghe af bethlem tha fulkompnadhe thu härtogha lughxne tha thu then stora skava aff myrke ok drövilsom til ändhelika glädhi bödde. O ärughogaste vidher gudz signadhe licame thu vast sialff giordher aff adams kön j thinna modher liue. O himmanelica thu fulkompnadhe vidh likin vxt som thera nyghelo talburdhe thes styrkte kirkiona tha thu nyo laghin sagdhe ok skipadhe thes vaardhe kirkiona tha thu skriptamal loffuadhe. Thu halp fadherlosom barnom tha thu medh thino hiärtablodhe himerike vpnadhe. Thit hiärta är idhkelika til redho at göra rätviso ok orätviso fordärvuo. Klora karaste mine sial ok mino licama ok alt thz so skapat är. Gudz son ok iomfrua thik äre ok thakke alt thz j himerike är for sina glädhi ther skal vara for vtan ända ok hedhre thik alt thz j skärslo elde är for thina miskundsama ginga. Thit loff vari äwinnelikt j hälvite for vtan thera vilia for thina rätviso doma. Alle himpnane medh sino planeto begistom thik til hedher vnnasta liudh medh sino rörelsom ok sanga. Ok gange väroldin medh allo thy j hänne är dödho ok liuande ärudhelika til loff gudz signadha licama, for thz thu ville man vardha ok thit handauärk sua dyrt köpa ok thim befal thu ärughelika j thik var for allom oppinbara. Min herra hwa gudh jak är en aff thöm som thu köpte medh thino dödhe. Hwat skal nu vardha om mik, jak haw nu sialff forskullat hälvite sua magom ludom jak haw giort mot thino budhi. Jak känner j mik godhskinana vanskilse ok syndama lusta. Ok faar jak aldre himerike vtan jak faar aff gudhelico kärleke mina synda jodhvilse. Min herra gudh suasom thz omöghelikt var at koma til himerikis for än thu dödho for adams synd. Swa är ok mik omöghelikit at skilias vidh hälvite som jak sialff forskylladhe vtan medh thine hiälp min skapare ok herre. Hela mik ok miskunda mik for thina store dygdh ok miskund skuld. Explicit.

Min herra alzwoldughus sande gudh thu äst min skapare ok atlösare ok min domare. Jak känner mik mykyt mote thino budhi haua brutit. Thu thin dyghdhelika tholamodh haw mik thulpit. Medh thine nadh vil jak mik gärna bätra. Herra min jak känner mik for thik. Giuu mik thykker mit hiärta vara skipat mik thykke som j hiärtano är een ecblema ther standa ok göro hiärtat twe thorna ok vta vm thz är draghi en himna som thz thrängir ok quäl mik mykyt nadhelica. Min herra gudh thz är mik omöghelikit at göra siälne vtan mz thine hialp thy bidher jak thik for alla the ødhmiukt som thu oppinbaradhe j værldinne / Ruff ut aff the himmona thz jak menar mz høghfærdh ok kleff thær vm the ødhmiukt thær vtan opphoff hafdhe varit j thins gudhdoms dyghdh / Min herra gudh jak bidher thik for thz at thit hofwodh kronadhis mz thorne riff ut thæn thornin som star j mino hiærta som ær kødhlikin kærlek til bonda ælla til barna vini ælla frænder ok sæt thær j for gudhelikin kærlek til mins jamcristins siæla gagn / jak bidher thik min kære herra for thy at thina signadha hænder ok føter rifnadho sunder for naglome riff ut aff mino hiærta thæn thornin som ær værldinna giri ok sæt thær j for astundan ok giri til thina thiænist ok til thit ævardhelica rike / Min kære herra gudh jak bidher thik nw for thz som thit dyra hiærta tholde tha thz aff hardho dødho a karseno dodh ok aller licamin kolnadhe / ok æpter dødhin thit bryst for spiute rifnadhe riff synd ok twblemo j mino hiærta Cap^m cxliiij^m

Glædz min herra ihesus christus j ewerdhelicom hedher ok valde for then sighir thu vant j værldinne / Hwat glædhi tha tillaghdhis allo thino hærskapi tha thin signadhe licame kom førsta sin til himerik / the matto ok alle sighia mz enne røst var ok konung gudz licame aff stadhinne ængin var fødder ælla fødhis ok ey skapadher thin like / Æris thu aff thænom ofwir alla stadz mæny thær vaaghat hava sit liff for rætuisona / thu thordhe ganga j stadhina nakin mz tholomodhe / Loffwis thu ofwir alla ængla chorur / thy at thu thordhe thola thz the gato nappelica see ok æn sidher siælue gøra thu vant thina dødheliha ovini the som æfwnd til thik hafdhe / mz ødhmiukhetine ok thu vant diæfla konst ok thera skara mz tholomodh j ytarsta dødhsins pinete thu thordhe oplæta himerike ok bina hæluite mz thino hiærta blodhe / thin signadhe licame æris aff thino signadho fadher thær thik vtan licama j værldina sændo / thy at thu vant ofwir alla licama ok ængla høxsta sæte næst hanom / thz sama sæte thær thu vtan licama ævardhelica hafdhe / Loffvi thik gudz licame jomfru som thik fødde / for alt thz som thu mz hænne giordhe / thy at ordhit vardh køt ok blodh j hænna inælvom aff hænna køt ok blodhe / aff thæs hælgha anda aflan ok økilse jomfrudomsins helom ok helbrygdha vtan alzskons smittilse hon bar thik j sino dyghdhelica quidh vtan aldræpilse hon fødde thik mz alle glædhi / thu vitiadhe hona førsta æpter thin dødh mz høxsto hughnadh / ok æpter hænna dødh hænne næst thik siælfwo sæte skipadhe ok hona ofwir alt thz skapat ær foru giordhe ok til høxsto keysarinna kronadhe / Æra ok loff hawi thin licame aff allo thino vindarskapi j himerike ok jordhrike thz konnit hava mz thine hiælp sighir ofwir køtit ok diæfla ok værldina / the hava alle ræt til thin at tala ok bitire bæra ok sighia / Gak fram for os gudz signadhe licame j størsta glædhi ok høxsto hedher ok j høxsto valde næst thinom fadher / Thu æst starkaste kæmpe ok malicaste riddare / Thu giordhe størsto thing ok tholde hardhasto pino j værldinne / O jomfrua son / Hwar var thin licame klen ok ømber ofwir alla licama / Swa som skil at ælsteinin ok hælin thy var thin pina storre ok hardhare æn nakars annars hwat tho var hælder stakkot ælla langre hwat tho var a lande ælla vatne ælla j elde / Ropis thin æra aff allo himerikis hærskapi / Opi til the høghdhina thær ængin giter begripit ændan j gudhdomsins valde / Gangi ok thz ropit nidher j hælvite thær aldre finz grund j thy dypt thit loff æpis ok økis j værldinne som æru j badhe thine vini ok ovini for

537

thz thu war förste ok fræmste j stridhinne vndir thino eghno baner thz licanda mz thinom kærleke. Tha lypte op banerit ok syntis nw thu tima thu sagdhe Consumatum est ok til thæs thu thin ande j thins fadhurs hændir andwardadhe. tha aff allo thino saro war kiane sokto til hiertat. Thu hördhe tha ovini mz höxstom röste ok forsmælsom ok hædhelicom ordhom a thik opa. Thu saat thina alöva kærasta modhor aff sorgh ok drövilsom suasom halff dödha. ok alla thina vini mz störstom drövilsom thina pino grata thz thu j tho pinettenom ey mædhir aff korseno foor ok thino eghno hiærta limadhe. Thina vini hugnadhe ok thina ovini fordærvadhe suasom thik vil formatte nw thu vilde. Tha synte kærleken at thu ville hælder at thit hiærta sunder ginge æn siælana mistin himerike. Capitulum Cxlvm.

V. Rev. 3.

Gudz son taladhe huar sum madher j husena vm mystelikin lækiar ingaar til hans vndstar ha varsklica aff nyttoo teknome siuka manzins siukdom. Thy vm lækirin vitande siukdomin giuir siuka manneno thz lækedom som ha dör aff. tha afbrytir han ok kallas suasom drapare ok ær ey sander lækiare ok vm nakan thz som kan lækia ighna lækedoma for varolz atarløn tha faar ha ey løn aff mik. ok vm nakor ighna lækedom for mina skuld tha ægher jak giua hanom løn. ok vm nakor ær ey mæstare j lækedom ok giuir tho ok gör siuko lækedom suasom ha vænte hanom nyttelikit vara tha ær han ey afbrytande suasom drapare thy at ha giordhe thz aff godhe akt. Vtan suasom foldiærves vm siuke manin dör æn vm siuke manin vidhirfaas aff hans lækedo tha ægher ha ey hava løn suasom mæstare thy at han giordhe ey lækedom aff visdom vtan æpte thy som ha vænte dugha. Jak skal sighia thik huat

538

thæsse tekna the mænnene som thu kænne ærw andelike siuke ok böghdhe til höghfærdh ok giri folghiadhe sino eghno vilia. Thy vin thera vin thz jak likna vidh lækiara giuir tho hielp ok raadh til giri ok höghfærdh hæradha aff the andelica dö skal jak andelica vtkrævia thera dödh aff hans hand thy at æn tho at the dö aff sine eghne ondzsko ok vranglikhet tho skal ha ey vara lotlös aff pino thy at ha var ok tilhialpare til thera dödh æn optho gör ha tho j varvldma for kotikin velskogha ok for sin hugnadh tha faar ha ængaledhis thær for løn aff mik. Æn thænkir han suasom godher lækiare sighiande mz sik. Thæsse æru siuke ok thorfua vidher lækedo ok thy æn thot min lækedombir synis tho beske tho skal jak giua tho han at the skulin ey dö thy at ha ær helsamber. Jak skal giua tho kost ok klædhe matelica æpte thera stadhgha ok vidhirthorfft. ok halda tho vndir styrsl at the skulin ey höghfærdhas ælla andro skadha. Tholkin lækiare skal faa godh løn aff mik. thy at tholik mæst thækkis mik. Æn vm thera vin thænkiande mz sik sighir sua. Jak skal giua tho ok skipa thera vidhirthorfft æn ey veet jak huat thz ær nyttoghit thera siælom. ælla ey tho tror jak at thz misthækkis ey gudhi ok skadhir ey thera siæl. Vm the dö tha aff hans gavo alla synda tha ær ha ey afbrytande suasom drapare. vtan ha skal faa løn thy at ha ælskadhe thera siæla. ok the siuko skulo thrifwas ok vaxa til helbrygdho hulka thær the hafdho naplica fangit vtan kærlekin hafdhe til varit. Thæsso for thy at the æru aff thy kömi som astunda at opheghias ok thera vili thyrster thæs meer at ha meer drikker thy skal thera vin ey giua tho tilfælle ok ämpne til at synda. Hær æpte skrifwas at sancta birgitta saa eens.

mykyt boklärdher mikit thanka ok huru han spordhe i sinom thanko mang blok thing aff gudhi ok gudh swaradhe hanom til aldra thera ok alt hafdhe ho i sinne i sino amne thz som i thesso femto bokinne skriwas huilkin som han byriadhis oc ho skreff thz alt först a swensko swasom andra reuelaciones Capitulum j

Sancta birgitta saghdhe Jak saa i himprike een stool a hulko var thra Jhesus xpistus sat swasom domare ok jomfru maria sat for hans fotom ok otalikit angla härskap oc thälgha siäla ok een mikin mykyt boklärdher syntis standa hoghe a enom stighia hulkin som stodh a jordhenne ok rakte op til himelin Ok thänne mikin syntis tala til domarin mz otholikom athäfwom ok orolikasto hughe oc sinnom swasom han vare fullir mz swik ok ilsko oc spordhe O domare jak spor thik thu gaff mik mun hwat ey skal jak tala thz som mik thäkkis Thu gaff mik öron hwat ey skal jak höra the thing so mik lyst Thu gaff mik öghon hwat ey skal jak see mz tho thz som mik thäkkis Thu gaff mik händer hwi skal jak ey göra mz thom thz som mik är thäkt ok liwfft Thu gaff mik föter hwi maa jak ey gaa äpte minom astundilsom Domaren sitiande a stolenom hwars athäfwe höfwis kast ok siäfwast varo swaradhe sightiande O vin jak gaff thik mun thz til at thu skällika skulle tala thina siäl oc thins likama thorfwe ok nytto ok the thing som höra til gudz hedher Annattidh gaff jak thik öghon at thu skulle see ond thing ok fly tho ok godh thing ok göra tho Thridhiatidh gaff jak thik öron at thu skulle höra the thing so höra til sannind ok höuiskhet Fiärdhatidh gaff jak thik händer at thu skulle göra mz tho the thing so likamenom äro thorftelikin ok siälinne ey skadhelikin Femptatidh gaff jak thik föter at thu skulle bortgaa fran wärldinna älskogha ok gaa til thina siäl hwilo ok älskogha ok til mik thin skapara oc atirlösara ¶ Annatidh syntis samme mikin a sino stighia sittiande O xpe domare thu tholde siälfwiliande beskasto pino hwi skal jak ey tha hedhirlika hawa mik i wärldinne oc höghfärdhas Thu gaff mik wärldz godz hwi skal jak ey äghia hwat jak vil Hwi gaff thu minom likama lime vm jak skal ey röra tho ok opwäkkia äpte minom vilia oc lusta Til hwat gaff thu lagh ok rätt vta til at göra hämnd alla hwi lat thu os kanna modho ok drowilse mz ädha thu lofwadhe roo ok hwilo Domarin swaradhe mannins höghfärdh tholdis ok vmbärs länge aff mik tholomodh at ödhmiukt skulle ophöghias ok min dygdh oppinbaras Ok for thy at höghfärdhin är ey skapadh aff mik vtan funnen aff diäflenom thy äghir tho flyys thy at tho ledhir til hälwitis Ok ödhmiukt äghir gömas thy at tho ledhir til himerikis hulka thä jak siälwar gudh tedhe ok kände mz minom ordhom ok äptedöme Än wärldz godz är giffwit mannanom ok lant at han skal nytia thz skällika ok byta ok omskypta skapadho thingh i mik thin gudh som är aldra thinga skapare lofwande mik

541

ok hedhrade for mina godhgiærninga
ok ay lifwande æpter kötzsins astu
dilsom. Ok likamans lusti æro thy
giffne manenom at the skullo te
siælme nakna thanda dyghdogha lik
nilse ok at the skullo staa oc vo
vas æpter sialma budhi ok ambute
swa som ambudh. Thy ær vixtuisa
ok lagh skapadh aff mik at the
skullo gøras mz gudhelico kærlek
ok at gudhelikt samhælle oc sæ
mia skulle fæstas mællan mana ok
Thy gaff jak ok vnte manenom at hawa
likalica thiuilo at kropsins krankdo
skulle styrkas til godha giærninga
Æw for thy at kött vardher styrdo
oskællica faar thy skulo dröuilse
ok al thing mz thulko kött maa
vixtas tholomodhelica tholas. The
æpter syntis them same vnlifwes ma
nni som for a sino stighia oc sagdhe
O domare jak spør thik hwi gaff
thu os likalik syn vm vi skulom ey
røras ok lifwa æpter them. Ok hwi gaff
thu mat ok dryk ok annor lustelik
thing til likamans oppehælle vm vi
skolom ey lifwa ok æta til mætte
æpter kötzsins lusta. Hwi gaff thu os
frælst sialfswald vm vi skulom ey
folghia varom eghnom vilia. Hwi
gaff thu manom ok quinnom naturlik
lusta j samblande om the skulo ey
lifwa æpter sinom naturlico lusta. Hwi
gaff thu hiærta ok vilia vtan the til
at the skullo ælskas som lustelicast
ok sötast ær at mitia. Domarin swa
radhe. O vin jak gaff manniskione syn ok
vndirstandilse til at skodha oc æl
ska ok folghia lifsins vægh ok til
at fly dödhsins vægh. Jak gaff fö
dho til mazsins vidhertorft ok
matelikit oppehælle at manni skul
le styrkias j gudhelikit ærfwodhe
ok ey krankias ælla vanskas aff

542

ofmykle fylle. Jak gaff manniskione
frælst sialfswald thy til at han skul
le forlata sin eghin vilia for mik sin
gudh ok faa thæs meer løn. Jak
gaff ok naturlikit sambland thy til
at mankönit skulle skællica økias
swa som forskipat ær j the halgho
kirkio. Jak gaff manenom hiærta at
han skulle inelykkia j thy mik sin
gudh thulkin som ogripelikin ær ok
hwar stadh ær. Ok at hans thanke
ok luste skulle vara mz mik oc j mik.

v

vij

Renlifwes manni syntis som for
a sinom stighia sighiade. O do
mare hwi skal jak leta gudz snille
mædhan jak hawer værldina snille. Hwi
skal jak græta ælla sorgha mædhan
jak hawer værldina glædhe ok æra.
Hwi ælla huru skal jak glædhias j
kötzsins dröwilsom. Hwi skal jak vax
dhas mædhan jak hawer likamlik styrk
ok makt. Hwi skal jak andro lydha
mædhan min eghin vili ær j mit eghit
vald. Domarin swaradhe. O vin hwar
thu som snillir ær til værldina ha
ær blindir oc dawer til mik sin
gudh. Thy thær til at gudhelik snille
maghe faas ok aflas tha ær vidher
thorftelikit at tho skal ødhmiukeli
ka oc ärwarkelica at letas. Æn hwar thn
som hawer værldina hedher oc hæxma
glædhe tha snarvs j mykla fafængo
thulki som ledher til hælvitis. Thy thr
til at ey skal nakar villas aff himerik
vægh ær vidherthorftelikit at drø
fwas innelica ok bidhia til gudh oc
græta. Ok mykyt ær thz nyttoghit at
glædhias j kropsins dröwilsom ok
sukdom. Thy at min miskund nalkas
them som hafwa kötzsins thuang ok
dröwilse. Ok thær mz nalkas manz
kian rasklica dauerdhelico lifwe
swanilsedhis for thy at jak ær starkar

Æn huar thæn som starker ær thy ær
huar stadh vrædhandis at ey skal
styrkin fortakas Ok huar thæn som
haver frælst sialfs vald j sine hand
skal vrædhas oc samelica vnderstadha
at andelike ledhare sua vaslica til
æuerdhelica pino suasom eghin vili vta
mik ledhara thy hulkin som lat
mik sinom gudh sin eghin vilia fy
dhande mik han skal faa himerike
vta pino

iij

Mykin syntis som for sighiadhe
dhomare Han skapadhe thæn
madhka hulke som moghu skadha oc
til andelike dugha Han skapadhe thæn
grym diur hulkin som ændelegh gora
manniskione skadha Han sende thæn
siukdom ok værk j kroppana han
thol them oc stridher mangha wranga
dhomara j okysko oc thera vranglikhet
hulke som thwinga oc plagha sina
vndirdana sua som kopta thræla han
dyrnis manzsins licame ændelegh j skygh
sins pint Dhomarin suaradhe Jak
gudh ok dhoma skapadhe himel ok
iordh ok al the thing j them æro ok
tho andelike vta sak ok ey vta ande
lica thinga likmilse thy at hælgha
mana siæla liknas hælghom ænglom
hulka som æro j æuerdhelikit liff ok
sælikhet ok orættuisa mana siæla lik
nas diæflom hulka som æra j æuerdhe
licom dødh Thy for thæn skuld at
thæn fiordhe han sak skapadhe madh
ka suarar jak thik at jak skapa
dhe them til at tee ok bevisa minos
godhlek ok sinllis mykla vald
thy at æn tho at the moghu gora ska
dha tho skadha the ey vtan mz mino
tillat oc for syndena skuld oc ma
nin hulkin som forsmadhe at vndir
giffvas mik som høghost ær skal
sørghia sik magha skadhas af minsto
thingom ok at han skal vita sik æn-

ke magha vta mik hulkom oskællik
dhiur thiana oc sta til mit budh Ty
hui jak skapadhe grym diur suarar jak
at al the thing jak skapadhe varo ey
at enast godh vta ænnugæl storlica godh
ok æntæggia skapadh til manzsins nytte
likhet ok prøuilsa alla oc til andra
skapadha thinga nytto Ok at mannin skul
le sua myklo ødhmiukare thiana mik
sino gudh huru mykyt ædlicar oc sæla
ha ær for al annor thing Tho skadha
opta diur j nærkzlicom thingom for
twæggia handa sak Fførst til ondra
mana vrædhe kænno ok næffsilsa at the
moghu aff plaghom vndirsta skulu lydha
mik sino ødhman Annatidh skadha the
ænnugæl godha man til dyghdha thrif
nadh ok vnsilsa Ok for thy at mannin
syndadhe oplyptte sik mot mik sinom
gudh thy oplyptte sik mot hom al thing
som skullo vara hom thiænogh ok vnder
bughin Ok thy kom bl licamano siukdomb
at mannin skulle warna sik ok minna
andelica tæmpran ok tholomodh om kot
j sins bindagha mot ovfløghelikhetz
oc otidhvhalz last Fly wrange domaru
tholas ok stradhias til andra manna
vnsilsa oc for mit tholomodh ok sua
som gullit vnsas j eldhin sua vnsas sia
lana aff wranga mana ilsko ok lærvas
oc at hallas aff ey gørasskolande thingo
Hwa ~~skal~~ thoe jak ok tholomodhelica onda
man at dyæfulsins agna skulo skilias
fran godhra mana hiærte ok at thæra
givi skal opfyllas aff mine lønlike gu
dhelike rættuiso Ok rættuist ær at lica
mn skal thola pino j dødhenom at mannin
skal pinas vm tholik thing som han synda
dhe Ok for thy at han syndadhe j van
skapadho lusta ær vel værdhoght at
han skal pinas mz skipadhe pino ok besk
likhet Thy børias somlicom hær dødhin
ok bliv for vta ande j hælvite ok
somlico andas dødhin j skærslo elde
ok børias æuerdhelikin glædhe

iiij

Nu synes mykin som føre ä smom stigha sighadhe . Doma iak spyør thik hwi framgaar annat barnit lifwande aff modhorna quidh ok faar döpilse ok annat dör j modhorna liff hwi hænder rætuisom manne genwærdhogh thing ok ondom oc orætuisom manne framgang(er) æpte hans vilia hwi kombir sot ok thung(er) oc annor ond thing som kroppin thwinga hwi kombir bradher dödh opta ouarandes ok swa at tha skilda forwetz hwi latir thu ænn drunka mæn ok bradhelis fulla koma til stridh ok hæmpna sik Domarin suaradhe . Vin thin spørilse æru ey aff kærlek utan aff mit tillat thy sua var iak thik mz ordha liknilsom thu spyør hwi annat barnit dör j modhorna liff oc annat framgang(er) lifwande Visselica allir barnsins styrkir æru aff fadhurs ok modhurs samblande ok for thy at somlik barn hawa ey fullan styrk aff fadhurs oc modhurs natur thy dö the vaskelica ok koma mang thing aff fadhurs ok modhurs vanrykt oc oskæt mædh ok glømsko Mang thing hænda ok samugel aff gudz rætuiso ok ey mal kas skylin for thy hardhasta pino at hon sik ey langa tima til at vara mz kroppen vta hæll(er) hæles tho for the mistud som mik ær kunnogh thy at sua som solin inskinadis j nakat hws synis ey swa som tho ær j sine fæghrunde a himnom . Swa thøkka barna siæla ær tho at the see ey mit anlite for döpilsins mistilse tho nalkas the nærmer mistud æn pino tho ey swa som mine vtualde mæn . Æn hwi rætuisom manne hænda genwærdhogh thing swarar iak Gudz rætuisa ær at hwar ey rætuis ma skal faa thz som han astundar . oc ey ær then rætuis huilkin som ey astundar at thola genwærdhogh thing for gudz hedhers ok rætuisona fulkomilse . ok huilkin som ey gör sinom jamæftne godhgiærninga aff gudhelico kærlek thy ma vini skodhadhe hwat iak thola gudh oc at lofa giordhe ok lofwadhe tho . ok atuaktande samugl the rætsko som j værldinne æru oc viliande hældir thola genwærdhogh thing til gudz hedher oc sina eghna helso oc til synda värilsa æn hawa värdhlica sælighet thy lat iak tho hænda dröwilse . Æn tho at some aff thöm thola tho ey tholomodhelika tho lat iak tho ey värdha vtan iak ok j dröwilsom star iak nær tho . ok swa som sonin væxsir aff kære fulle modher ok kan ey stort thakka hanne j barndomeno thy at han kan ey thænkia for hwat sak han astuttis . Vta tha han kombir til skala aldir thakkir han modhrinne thy at hænna nærst atwrdogh han aff karwangho swo . Swa gör iak mæþ vtualdo manom the andworogha mik sin vilia ok ælska mik owir al thing thy hænder tho dröwilse j værldinne ok æn tho at the ey tha fullelica vndirstanda mina godhgiærninga tho gör iak thz som them ær fulkomlikast ok bæzt . Æn for thy at omilde mæn ælska ey mina rætuiso ok rædhas ey at göra andrum orætt ok astunda världz lustelik thing oc ælska thy faa the framgang aff mine rætuiso ok æra hær j værldinne fraelse aff plaghu at the skulu ey vanlita mer synda än tho hænder genwærdogha tho gifs ey allom ondo thz som the astunda at the skulu vita at iak gifwir hwem iak vil . Æn hwi sot ok sykt kombir swarar iak . Beswat ær j laghome at then som stiæl skal meer atergifua æn han bort tok . Swa for thy at onde taka mina gafwor oc vanytia tho ok göra mik ey skyllugha hedher thy plaghas kroppin j thæsse værlde at siælin skal minna pinas annarstadz . ok studom plar iak lita mæns ok plaghir iak tha j tho thinghe som tha ælske vta til at then som ey ville kænnas mik mik gladher skal kænna mik ok vndsta drøfdher. Æn thui bradhir dødh kombir opta swarar jak. vm mannin viste sins dødz tima tha thiænte tha mik aff rædhogha ok vanskadhis aff sorgh. Thy at mannin skal thæna gudhi aff kærlek ok vara altidh ætuaktol vm sik. Thy ær dødz sins time ovis ok forthy at mannin forlæt thz som vist var oc sant thy tilbør at han skal plaghas aff thy som ovist ær. Æn thui jak læt mænnena koma til stridh suara jak thik thwar thæn som hawer fullan vilia at skadha sin samæftin tha ær likir diæflenom oc ær hans lim ok ændbudh huilkom jak giordhe orætt vm jak toke hans thiænara fran thom vta rættuiso thy swa som jak nytiar mine thiænara til thz som mik thækkis. Swa ær rættuisa at diæfullin skal gøra mz them som hans limir ær thz som hans ær æntiggia til andra vænsælla ælla til at fulkompna sina ilzsko swa so syndin orkrafær vm

Mønkin synte som for ær sinom stighia sighiade. O domare jak spør aff thik thui kallas skøt ok fagher i værldinne. thui skal jak hata værldinna fæghrind mædhan jak ær faghir oc aff ædhlike slækt thui skal jak ey ophøghia mik ouir andra mædhan jak ær rikir thui skal jak ey sætia mik for andra mædhan jak ær hedhirlicar æn andre thui skal jak ey astunda ok leta mit eghit loff mædhan jak ær godher ok lofliken thui skal jak ey kræfwia at lon vm jak gør andro fagn. Domarin suaradhe. O vin værldinna skøt ok fagherhet ær sua som søt ok bæst thy at værldinna skøt som ær værldinna forsmælse ok hænna genuægher tha ær swa som ena handa beskelikhet vtan rættuiso mans nytogh til hælso. Æn værldinna fagherhet ær hænna sælikhet ok tho ær swo som en blidher ok lustelikin fals sotme ok stinkande. Thy huilkin so flyr værldinna fæghrind forsmaadhe hænna sotma han skal ey koma til hælwitis fylsko ok ey smaka ælla ut tyna hælwitis beskelikhet vtan han skal opfara til mina glædhe. Thy thær til at hælwitis beskelikhet oc pina maghe flyias ok himerikis søtme maghe aflas ok faas ær vndher thorftelikit hællir vmskympna værldinna smælikhet æn hænna fæghrind thy at æn tho at al thing æru vt skapadh aff mik ok æru al thø ængelika godh tho ægher mannin mæst vakta sik i them thingom som æru sak oc tilfælle til siælinna skadha vm the oskællika nytias. Æn thui ey ær høgh færdhandis aff slækt suaru jak. Thy thu hafdhe ophoff i modhirliftwe aff fulasta orenlikhet ok vast thz swa dødher ok all orn ok ey var i thit vald at fødhas aff ædhlico forældrom ælla van ædhlico vtan mīn godhlek sighx vara ædhlikin ødhmiuka thik vndir mik them gudh huilkin so thik skapadhe at fødhas aff ædhlico forældrom æpter værldinna rækning ok lita thik thino jamæftne thy at tha ær aff thz sama æmpne so thu. Æn tho at thu framgik mz mine forsyn aff høghe slækt æpter værldinna rækning ok han aff laaghe slækt ok thu so æst høghslæktadh vardz meer æn vanslæktadher thy at swa mykyt rikar ok høghbornar thu æst swa mykyt hardhar rækinskap kræfs aff thik oc meer doom. Æn thui ey ær

høghfærdhandis aff rikedoms swa
var iak wærldzma rikedoma æru
ey thinæ vta til andhre thorftelik kla
dhe ok fødho thy at nakrom ær
ther skapadh til at manni hafwadhe
sins licama oppehalle skulle mz ødh
miukt ok ærvodhe at koma til mik
sin gudh hulkin han forsmadhe olydho
ghir oc høghfærdhandis alskadhe ey mik
Æn them sighir nakr gør vara thit
sighir iak thik for sant at alt thz thu
hafdhe ower thina bidhir thorfft thæta
war them owugallelika ok orættelica
thy at nakr gør æghir allom andhre
thorftelic vara almænnelikit oc sampt
aff kærlek Æn thu takir thik orætt
telica til owerflødhelikhet thz som andre
skulle gifwas aff kærlek tho hafua
maghe nakr gør meer æn andre oc
skipa thz skællica thy ær thik nadhe
likit at thu ey samasankadhe gør ok
høghfærdhandis rokna thik bætre
æn andre at thu ey hardhelica af
wittis i mynom doom thy at thu tok
storre thing æn andre thy at swaso
lustelikit ær at hawa opnyt gør i
wærldinne swa ær i mynom dom nadhe
likit ok owmatto thukkt at ey hawa
skællica skipat ænmel loflik thing
Æn hwi æghit loff ær ey letande swa
iak thik ængin ær godhir aff sik sialff
vtan iak ensamen gudh ok hwar thæn
som godhir ær / ær godhir aff mik thy
æn thæn som ænkte aff letar thit e-
ghit loff ok ey mit loff aff hulko thz
hwar fulcompnin gafwa ær tha ær thit
loff fals ok thu gør mik orætt thins
gudh oc skapara thy swa som aff mik
æru al godh thing hulkin thu hafdhe
swa ær mik alt loff giffwande ok swa
som iak thin gudh giflw thik al nakr
lik thing ok styrk ok samuit ok hel

brygdhe ok tima ok liff ok skæl
likhet at thænkia thz som thik ær
nyttokt Swa æghir thu hedhra
mik aff allom thæssom ok skipa them
skællica Skipar thu tho oskællica
tha ær thz thin last ok ofbrækka Æn
hwi nakrlik ærlon æru ey leta
ok alla takande for godha gærninga
Huarar iak thik Hwar thæn som got
gør androm swa at han æsker ey ma
na ærlon vtan tholik lon som iak gudh
vil hanom giffwa han skal hawa mæsta
for minzsta andhelikit for nakradhe
likit æn hulkin som letar ~~nakradheli~~
~~kit~~ kærlikit for andhelikit han
skal faa thz som han astundar ok mista
thz som ær andhelikit thy thz til
at thz som ær andhelikit maghe faas
for nakrlikit ær nyttoghit at ey
leta alla bedhas ærlon aff ma
nom vtan aff mik

vij

Mankin synt som for sighiadhe
Domar Hwi thol thu at
aff gudh skatas i monst oc hawa
hedhir swa som thu sighir mædhan
thit rike ær andhelikit ower al thing
Hwi lat thu ey see mænniskiona thin
gha i thæsso liffwe at mænniskia matte
astunda hona thæs hetelica oc kær
lica Hwi lat thu ey ænghla ok hæl
gha man synas i thæsso liffwe
mædhan thera ærlikhet ær hedhlaghra
ower al skapadh thing Ok mædhan
hælwitis pinor æru rædhelica ower al
annor thing hwi lat thu ey sees
them aff manom i thæsso liffwe at
the matto flys ok mædhan diæf
lane æru ledhe oc rystelike ower
al annor thing hwi synas the ey
synlike manom thy at tha folghdhe
ængin thz alla lydde Domarin
swaradhe Dvm iak ær gudh
allra thinga skapar iak gør ey

mer orätt ondo än godho thy at iak är siälff rätuisan Ok om rätuisa är at ingang i himerike skal faas mz stadhelike tro ok skällikt hop ok brennade kärlek thy at swa som alt thz som meer ok hetelicare älskas i hiärtat thz thänkis idhkelicare ok hedhras ok dyrkas atuaktelica Swa sætias ok affgudh i mönstren än tho at the äru ey gudhi äller skapara thy at ey är nakar skapare vtan iak en gudh fadher ok son ok then helghe ande Tho älskas affgudh meer aff sinom dyrkarom ther til at the maghe faa framgang i väruldenne än iak älskis aff them at the matte siälica blifua mz mik Thy om iak fordärvadhe the thing som mänene älska meer än mik ok lote iak tho dyrka mik mot thera vilia tha giordhe iak tho orät fortakande them thera frälsa siälfs vald ok astundilse thy for then skuld at the tro ey a mik ok i thera hiärta är nakat lustelicare än iak thy lat iak skällica vardha at the fulkomna vtatil mz gerningene thz som the älska ok astunda i hughseno Ok for thy at the älska meer skapadh thing än mik skaparin hulkin the moghu vnderstanda aff gerningom ok tekno om the villo nytia sin skäl Thy äru the blinde ok thera affgudh forbanadh thy skulu the skamdas ok fordömas for sina folsko thy at the vilia ey vndirstanda huru söt iak gudh är hulkin som mannin skapadhe ok atloste mz kärlek Än hvi min ära synis ey svarar iak Min ära är otalik ok gaar ower al thing i sötma ok godhlek thy om min ära syntis swa som hon är tha vanskadhis mänisktona vorlelike kropp ok siuknadhe ok vanskadhis aff licaliko ärfwodhe for siälina gladhi thy ther til at troon skal faa löön Ok kroppir dar för til kärleks aruodhe vtan hulkit ey är ingang i himerike thy könis min ära nakra stund at tho skal for astundan ok tro thäs sälicare ärudhelicare synas Än hvi helghe män synas ey som the äre svarar iak om nakre helghe män syntos oppinbarlica ok taladho synlica tha giordhis thy hiärter swa som mik siälfuo ok tha finge troen ey löön Ok ey formatte kranke licamin see helgha män Ok ey lat äller stadher min rätuisa at swa mykyn klarhet skal sees aff swa stor kranklikhet thy giör ey mine helghe män ok sees ey swa som the äro at aller hedher skal gifwas mik Ok at mannin vita at ängin skal älskas ower mik Tho om mine helghe män synas stundom tho synas the ey i the äro som the äru rättelica vtan i them skapnadh som the sita ok moghu sees vtan vadha Än hvi helvitis pina synis ey svarar iak Om helvitis pinor syntos tha kolnadhe mannin aff rädhogha ok bedis himerike aff rädhogha ok ey aff kärlek Ok for thy at ängin skal astunda himerikis gladhe aff pinona rädhogha vtan aff gudhelico kärlek Thy lönas nu pinonar ok thy swa som godhe ok helaghe magho ey smaka otallica himerikx gladhi for än siälin skils vidh kroppin Swa kunno ey onde män helvitis pino for än siälin är skild vidh kroppin ok the skulu tha thz röna i ärlde som the vildo ey för vndirstanda Än hvi diäflane synas ey svarar iak Om diäflane syntos swa ledhe ok rädhelike so the äru tha vardhe then som them saghe swa so osinna ok hiärtat swa som dödher ok alle licamin skäluadhe thy ther til at siälin skal blifwa stadhughir i sinom sinnom ok hiärtat vakande i sinom älskogha ok kroppin för til ärfwodhe ok mina thiänist Thy at halz än diäflana älska ok ey synis huru ledhe the äre

am

Märkin synes som for äro sagdha
sighiande · Domarin jak ffør aff
thik. Thy synis thet swa mykyt orätt
j thina nadha gafwor j thy at thu
vtualde thina modhir maria oc op=
hoghadhe hona ofwir alla ängla chora
Thy gaff thu änglom anda vtan licama
ok gaff them at staa j himerikis glädhi
ok manneno gaff thu jordhzlikin licama
oc anda ok gaff thu hanom födhas mz
grat / lifwa mz arfwodhe oc dø mz
värk. Thy gaff thu manneno skällik
vndstandilse ok syn ok diurome gaff
thu ey syn äller skäl. Thy gaff thu diuro
men liff oc ey somlikom andro skapa
dho thingo Thy är ey swa lyust vm
nattena som vm daghin Domarin swa
radhe · Vin al komaskulande ok gora
skulande oc giordh thing äru forwiti
oc forseedh j minom guddom aff opphof
vtit thy sua som manzsins fal forwistis
ok lätz vardha aff gudz rätuiso ok
vardh tho ey giort aff gudhi oc skulle
ey göras for thy at tha thz forwiste
Swa var oc manzsins atirlösn ändeligh
forseedh at tho skulle vardha aff gudz
miskund Än thet ffør thy jak forsatte
allom mina modhir maria ok alskadhe
ofw al skapadh thing thz var for thy
at j hänne fanz särlikin dygdh thy sua
som thz brinder vaskast som nast är el
den ok quämelicast är til at brinna
Swa thu tidh gudhelex kärlex eldir
thulkin som j sik är obimskiptelikin ok
ändhelikin tilbirdhis at optändas oc
synas oc guddomen ville madho taka
tha var ängin creatura qwämelicar
oc fulcoplicar til at taka then kärlex
eldin än jomfru maria thy at ängin
creatura bran aff swa mykin kärlek
so hon · Ok än tho at hänna kärlek
var tedher oc oppinbaradher j timana
ända tho var tha forsedher for värl
dina opphoff ok swa var forskipat
ändeelica j guddomeno at swa som
ängin fanz hänna like j kärlekin ·
Swa skulle oc ängin vara hänne jampn
j nadh ok välsignilsom Än thy jak
gaff änglomen anda vtan licama swar
jak / Jak skapadhe änglana j opphoff
for än varldin var at the stadadhe
j frälso sialfs valde äptir minom vilia
skullo glädhias aff minom godhleek
oc äro än some aff them giordho sik
ilt aff godho vorande vanskipelica
frälsan vilia oc for thy at änkte ilt
var j naturine ällä j skapanine vtan
egins vilia vrangskipilse thy mädhir
fyllo the Än andre änglana vtual
do at sta j ödhmiukt vndir mik sino
gudh thy forskylladho the ändelica
stadhughet thy är vardhoghet ok
rätuist at jak gudh thulkin so är
oskapadher ande ok allra skapara ok
hwa skal ämnat haua ängla thiänist
Ok for thy at mik burdhe ey hafwa
minz skilse j mit härskap thy skapadhe
jak mannin j the änglanna stadh som
midher fiollo thulkin mz frälso sialfs
valde oc godho vilia matte forskyl
la the värdhoghet som änglane for
tappadho Thy at vm mannin hafdhe
siäl · oc ey licama tha gatte han ey är
fwodhat oc ey forskyllat swa höghe
lica fot thy til födhis licamin siäl
sine at han matte forskylla ändhe
lik hedher Ok thy ökis mannanom
dröfwilse ok kranksom at han skal
pröuas j frälso sialfs valde oc ey
höghfärdhas Ok at han skal astunda
the gaffvo som han är skapadher til Ok
at han skal fylla the ölydhno so han
sialfwiliandis giordhe Thy tillagh
dhe gudz rätuisa hanom gudhelikin
ingang ok vtgang oc modhosampt
oc arfwodhis fullt lifwerne Än thy
som diurin haua ey skällik vndsta
dilse som mannin swarar jak thik Al
the thing so skapadh äru ära til maz

sins nytto ok tiggia til hans nadher tho
vise ok opphelle alla til hans lærilse
ok næpsilse alla ok til thes hugnadh
ok ødhmiukilse Thy vm dieffwlin haf
dho vndirstandilse som mannin nw the
hom vta iaff til drøuilse ok skadha
meer æn til hialp thy thit til at al
thing var manero vndirgifwin for thul
kom al thing varo skapadh ok at al
thing skullo vxdhas tha ok at than
skulle ængin vxdhas vta mik sin gudh
thy gafs ey oskællico diurome vndirsta
dilse æn thøn tux ok ænnor tholik
thing hafwa ey lifwande liff Enan
jak thik Alt thz som lifir skal dø
ok alt thz so ær lifwande nør vta
thz ærwhaltz ok thindris aff nokro
motstandande thy vm bergh ok thra
handa hafdho liff tha vordho the
sik meer mot manenom æn mz thom
Thy thit til at al thing var manero
til hugnadh thy æru øffro thingin
so æru ænglane gifne hom til gømo
mz hulkom tha hals skal ok sielma
ødhøghelikhet Ok skapadho thingh
i iordherike æru hom gifne til nytto
ok opphelle ok lærilse ok redhu æn
thøn aller timen ær ey daghir suarar
jak vm æptedøme bnd huariom vaghn
æru hiul at lassit skal thæs raskare
fræfaras Ok æptiro hiulin folghia
framribro hiulome Samuledh ær i
andelicom thingom Varldin ær stort
lass thyngiande mannin mz vmsorgh ok
drøuilsom Ok for thy at manenom
ledis vidh hiulona stadh ær thz vl
væt at tha skal vtrøna arfwodhz sins
stadh thy thit til at mannin giti tholt
thæssa varldina arfwodhe gifs
hom nattin til hwilo Ok daghin til
arfwodhe ok at tha skal astunda at
koma til thæn stadh hwar ey ær nat
ok ey arfwodhe vtan æwærdhelikin
daghr ok æwærdhelikin æra viij

Mænniskin syntis som for a pino sti
ghia sighiade ◦ Domar jak
spør aff thik mødha thu ast alzval
doghr ok faghrest ok dyghdhelikast
Hwi inførdhe thu thin guddom hul
kin mykyt klarar ær æn solin i tholki
sæk som ær madomin Hwaru inlykte
thin guddom al thing i sik ok inlyk
kis i ængo opphallir al thing ok holz
aff ængo Hwi ville thu swa langan
tima liggia i jomfrvna quidh ok fram
gik ey genast thu var æfladhr ok
mødhan thu formatte al thing ok
æft hwar stadh naruarande Hwi syntis
thu ey genast tholkin so thu vast
tha thu vast thritighi ara gamal
Hwi ville thu olu skæras mødha thu
hafdhe ey licalik fadhr Hwi ville thu
døpas mødha thu vast æfladhr ok
fødder vta synd Domarin suaradhe
◦ Vin jak suarar thik vm æptedøme
Enna handa timbar ær sua starkt
at thz vinit thit i ær haar vt vta pss
Ok thæn tidh thz ær moit sætir æsta
vin kar vndir vmbaruin ok ey bidhr vinit
kavit vta kavit bidhr vinit Ok vm
flere kar vndirsættias tha ingutz vinit
sik i thz kavit som næst ær Thz vmbar
ær min guddom swa først mz gudhe
lix kærlex vine at alle ængla thorva
opfyllas aff thy ok al godh thing var
dha thit aff liidtakande Mannin gior
dhe sik olvdhogthan thæssa vinis mz
sine olydhno Thy thæn tidh gudh min
fadhr ville tee sin kærlek i forskri
padho tima sændhe tha sit bwn thz ær
mik sin son i thz kar som næst bidha
dhe vm sins tilquamo thz ær i jomfru
na quidh hulkin som hetasta kærlek
hafdhe til mik owir al skapadh thing
Thæssi jomfru ælskadhe mik ok astunda
dhe swa mykyt at ey var thæn time
i hulko the tho ey astundadhe mik gir
nadhis at vardha min thiænista qvinna
Thy fik tho vtualt ok aldra bæzsta vin
som hafdhe thry thing mz sik Fforst.

styrk thy at jak vtgik vtan manna haman Samtadh fæghursta lif thy at jak aldra fæghrest ingik fore aff høghxsta himmenom til at strida Thui diatadh bazsta sötme glædhiande mz høghxsta vælsignilse Thy thær vmit som jak sielff ær ingik thy j jomfru inælue at jak osynlekin gudh skulle synlikin vardha Ok at fortappadhe manni skulle frælsas Hwsslica vel hafdhe jak format hava takit aina skapnadh Vta vætuisan var j gudhi at thoilk natura skulle bæra som the var som bvøt Swa formatte tha tvo gella thækia at jak alzwolloghir gudh ville mik swa mykyt ödhmiuka at jak skulle taka a mik madhomsens jak Vta thæn otalikelike min kärlekir hafdhe varit mz hulkom jak ville synlica vmgga mz manom Ok for thy at jak saa jomfru brinna mz swa brinnadhe kärlek thy var min gudhlica gudhomlikhet bunnin oc kärlekin tedhir at manni skulle sattas ok forlicas mz mik Hwat vndrar thæt at jak gudh som ær siælffir kärlekin ok änkte hatar jak thz som jak skapadhe Jak skapadhe ey at enast at giffva manenis bazsta gafwor vtan mik sielwan til atirlösn ok til lön thær til at alle høghfærdhoghe dyrflane skullo skendas Æn huru min gudhdomber inelykkel al thing j sik suarar jak thik Jak gudh ær ände Jak sighir ok genast ær thz giort Jak bivdhir ok al thing lydha mik Jak giffwir allo at liffva oc vara Jak var j mik sielffwo för æn jak skapadhe hymelin ok jordhena Jak ær vtan al thing ok innan al thing ok al thing æru innan mik ok änkte ær vtan mik thy at min ande ær hwar tha vil ok vaet al thing ok

forma al thing Ok ær vaskare allom andrvm andom havande alla dygdher ok skodhadhe al framfarin oc nærvarande oc komaskoladhe thing Thy ær min ande thz ær min gudhdom vævdh skyllelica ogripelikin ofvande al thing Æn thui jak laa swa længe j modhirs quidh Suarar jak Jak ær naturena skapar ok jak skipadhe hwarre natur skællica matto oc tima at födhas thy vm jak skaparin hafdhe genast som jak var aflatdhir fragangit aff modhir liffwe tha hafdhe jak giort mot natturlike skipa ok tha hafdhe mins madhoms takilse ey varit san Thy ville jak swa længe vara j modhirs quidh som annor barn at jak skulle fulkompna ok opfylla j mik naturena skipa som jak hafdhe vt skapat Æn thui jak ey genast swa stor var nar jak var födder som j mino thrætighionda aar Suarar jak thik Vm jak hafdhe thz giort tha hafdhe alle vndrat oc rædz mik oc følght mik meer aff rædho tha ok for jartekne æn aff kärlek ok tha hafdhe ey prophetana spadom varit fulkompnadhir so forsagdho at jak skulle laggias j jætu for diur oc at konunga skulle offra mik Ok at jak skulle offras j mønstrit ok fly for minom ovinom Thy vægxsto mine limi vndir stund ok tima til at tee ok bewisa mine madhom vara sannan oc prophetana spadom vara fulkompnadha j mik hulkin swa mykin var j fullinna fulkomplikhet som jakföddis som tha jak doo Æn thui jak ville omskæras suarar jak thik Æn thy at jak hafdhe ey fadhir

aff Abrahams afquæmd tho hafdhe
iak modher aff hans slækt tho vtan
synd thy mædhan iak skipadhe laghin
j minom guddom ville iak thola them
j minom madom at mine ouini skullo
ey sighia mik ther hafwa budhit som
iak ey ville gøra Oc hwi iak ville
døpas swarar iak thik hwar then
som vil tee ather byria nyan vægh
ægher forgaa then gamla væghin Thæ
var iudha folkeno gifwin en køtlik
vægher som var vmskæralsen til lyadh
no tekn oc comaskolande reensilsa
hwilkin som giordhe j them so laghi
gømdo for æn iak gudz son kom | ko
maskolande nadha fulkomilse oc
sidhan sannindin kom skipadhis j
guddomeno at gamble vægher oc
laghin ther ey var vta swaso skug
ge skulle til vyggia gaa oc mista
sina makt Thy ther til at sanninde
skulle synas oc skuggi til vyggia
gaa oc vaskar vægher tees til
himerik ville iak sandir gudh oc
man fødder vtan synd døpas til
at tee androm ødhmiuktina æpte
døme oc lata op himerike them
so vætta tro hafwa Til hwars tekn
himelin opnadhis tha iak døpt
oc gudz fadhirs røst hørdhis
oc thæn hælghe ande j duwo like
syntis oc iak gudz son tedhis j
madomenom at alle cristne mæn
skullo tro oc vita at gudh fadher
oplat himerike them som døpas
Then hælghe ande ær mz døpado
mins mandoms dygdh ær j vat
nit oc æn tho at een gerning oc
een vili ær fadhurs oc sons
oc thæs hælgha anda oc sua then
tidh iak ær sialff sannindin kom
j værldina tha bort hwarff skuggi
oc gamblo laghin ændadhos oc
døpilsit stadhfæstis j mik mz hulko

himerike oplatz vngo oc gamblo
oc buredhima sonir vardha nadha
na sonir oc æværdhelex liffs arf
vingia

Munkin spyrth som for ær a sino stigha
sighiande o domare iak spør
aff thik mædhan thu ært gudh oc ma
hwi tedhe thu ey thin guddom swa
som thin mandom tha hafdhe alle troot
thik hwi læst thu ey gøra al thin
ordh j enom punkt tha thorfte the ey
sua længe hava predikatz Hwi giordhe
thu ey alla thina thinga j ene stund
Hwi væxte thin likame sua langa
tima oc ey j eno punkt Ælla hwi tedhe
thu ey thik j thinom guddoms valdh j
thinom dødh Ælla hwi tedhe thu
ey thina grymlikhet alla hæmpdo aff
thina ovinir tha thu saghdhe alt var
fulkompnat Domarin swaradhe o ven
Iak swarar thik oc ey thik iak swara
thik ther til at thins thanka skrifta
skal androm hughnas ~~til~~ oc ey thik
thy at thæsse ordh tees ey ælli hugho
vas til thina nytto vta til andra gagn
oc varilsa Thy at thu vil ey omkring
skipta thin hardha hugh thy skalt thu
ey fara aff thino dødh j ævardhelikit
liff thy at thu hatar sant liff j thino
lifwe Thy skulu andre the ther høra
thit vranga lifwerne oc dødh fara
til sant liff thy at ifwat ær at gudh
thighiandi gøras al thing til godho oc
gudh lat ænkte vta sak vardha Thy
swarar iak thik tho ey talande mz manz
tungom mellom ælla som man plægher tala
mz røst til anna thy at andelik thing
gøras oc vardha mællan os Vta the
thing som thu ægenkt oc gørnas skal
andro oppinbaras vm liknilsa Thu
spor thu iak tedhe ey min guddom
oppinbarlika swaso min madom thz var
for thy at guddomin ær andelikr oc
madome licamlikin Tho var guddome

oc madom

ok madhome oatskilika sidhan the forst samanfoghadhos Tho ar gudhdome oskapadher vm hulkin al thing aru skapadh ok j gudhdomenom ar al fullkomlike ok fæghrind thy vm swa mykin fæghrind ok fullkomlikhe tedhis synlika krankom oghom ther ey formatto see solinna j sine klarhet ffor matte the mykit sidher at see gudhdome j sine klarhet Thy for tw thing tedhis gudhdome ey oppinbarlika Forst for likamans krankdom hulkin som smolte swa som vax for elde ok siælin gladdis swa mykit at kroppin vardhe fordhra Annat for gudhelikin godhheet ok hans oomskiptelika stadhughet Thy at vm jak tedhe likamlicom oghom min gudhdo ther mykit meer ar skinande en eldin ella solin giordhe jak mot mik sialfwo Thy at jak saghdhe at man skal ey see mik ok lifwa ther medh Ok ey sagho prophetana mik sua som jak ar j minom gudhdo Vtan hørdho at enast mins gudhdoms røst Ok sagho berghit rykande ok basunos lighiade Tale moyses til os ok vi skolom høra Thy tedhe jak miskundsambe gudh mik mannom j the formo som them var likt at tha skulle mik thes bætar vndirstanda hulkin som matte synas ok kænnas j minom mandho j hulkom gudhdome ar swa som skylt at mannin skal ey rædhas af olike formo thy at gudh matte thollika synas j mandomeno än j gudhdomeno Æn hwi jak taladhe ey al min ordh ok kænnedom j ene stund swarar jak thik At swa som likamenom ar gen værdhoghit at æta swa mykin mat æn dugh som tha matte mang dagh mz opphaldas Swa ar thz mot gudhelike skipa at min ordh hulkin som aru siælina fødha skullo al talas j ene stund Vtan swa som likamlik mat taghs saman ok tuggas ok smæltis til likamans opphælle Swa skullo ey min ordh sighias j ene stund Vtan vm flere tima æptir thy som the formatto vndirstanda som at hørdho ok opuæxtias til høghre thing Æn hwi jak giordhe ey alla mina gærninga j enom punkt swarar jak thik Somme af them som mik sagho likamlikin trodho mik ok somme ey thy var them som trodho nødhger thorftelikit at læras mz ordhom j flerom timom ok stundom mz æptedømom at the matto stadhfæstas mz gærningom ok at the som ey trodho skulle see sina ohørsko swa mykit som natturan tholde them Thy om jak hafdhe giort alla mina gærninga j enom punkt tha hafdhe alle mear folght mik af rædhogha æn af kærlek Ok tha hafdhe ey makten mins atløsn rættelika varit fulkompnadh Thy swa som al thing varo skapadh forst j opphofueno j atskildo timo Æn tho at the varo al samen j gudhdomsins nærvaru Swa skullo ok al thing skællika gøras j minom mandom til aldra helso ok lærilsa Æn hwi min likame vaxte j mang aar ok flere ok langa tima ok ey j enom punkt Swarar jak thik thin halghe ande hulkin som andelika ar j fadhrenom ok sonenom tedhe prophetomen hwat jak skulle gøra ok thola j likamano Thy thæktis gudhdomeno at jak skulle taka thin likamen j hulkom jak matte arfwodha flere aar af minom forsta tima ok til min dødh Thy ther til at prophetana ordh skullo ey synas fanyt Thy tok jak gudh som likama Vtan synd likan vidh them som ~~som~~ jak skulle aterløsa at framwarande mannin skulle atledhas Dødhe opvstas ok saalen aterløsas Æn hwi jak tedhe ey mins gudhdoms vald at jak var sander gudh tha jak

sagdhe a korsano at alt var fulkomp
nat Swarar jak thik Al the thing
som varo fulcopnadh aff mik skullo
fulkopnas Ok thy fulkopnadhe jak tho
alt til ytarsta punctum Also for thy at
mang thing varo forsagdh aff mine
opstandilse ok opfærdh til hympna
thy skullo ok the fulkopnas Thy vm
jak hafdhe tet mins guddoms vald
i minom dødh tha hafdhe ængin thorft
nidhurtaka mik aff korsit ælla jordha
Visselica vt hafdhe jak format hana
nidhirfarit aff korsit ok dræpit
them som mik korsfæsto Vtan tha haf
dhe ey spadomin varit fulkopnadhe
ok ey mins tholomotz dygdh tedh
ok matto mine ovinir hava sakt at
jak hafdhe giort thz aff ille konst
swa som the saghdhe tha jak opvæste
dødha ok heladhe siuka Thy thær
til at fangne mannin skulle løsas
ville jak fangas ok stadhelica sta
mensse a korsit thær til at ostadh
ugh thing skullo stadhfæstas mz mine
stadhughet vm

Mænnskin syntes som for a sino stygha
sighiade O domare jak spør
thik Hwi ville thu hælder fødhas
aff jomfru æn aff andre qwinno thær
ey var jomfru Hwi tedhe thu ey mz
synliko tekne at tho var modhir oc
reen jomfru Hwi lønte thu swa
thina fødzlo at tho var ey magho
kunnogh Hwi flydhe thu i egyptu
for herode ok lat dræpa metoso
barnin Hwi lat thu hædha thik
ok stadhir lyghnena gaa olo fa
nndena Domarin swaradhe O wim
thy ville jak hælder fødhas aff jomfru
æn aff andre qwinno ey jomfru thy at
mik vnastom gudh høvir al vnasta
thing Thy swa længe som manzsins
natur stodh i the skipan som tho var
skapadh hafdhe tho ænkte frukt

æn fursta budhordhit var brutit
hande naturine blyghdh ok vanska
padh vørilse ok mast i them limeno
som skapadhir var til meer frukt
tho vændis the vørilse aff gudz godh
lek til got at naturin skulle frukt
gøra oc økias Also for thy at guli
kar ær at gøra nakat got thz ma
gtt ovir budhordhit thy thæktis gu
dhi at vælia thz til sina gørning so
til mær vilek studadhe aff kærlek
ok thz ær jomfrudomin thy at dyghdhe
likare ær ok hedhirlicare at vara i
dreuilsamma elde ok brænna æn vara
vtan eldin ok tho brænnas Also for thy
at jomfrudome ær swa som en faghir
ste genstigh ~~thy~~ til himerikis ok tho
nalaghit swa som vaghir thy bordhe
mik til vnasta gudhi at hwilas i
vnaste jomfru at swa som forste
mannin var skapadhir aff jordhinne
som æn var osmittadh aff blodh oc
swa som jomfru Ok for thy at Ada
ok eua syndadho i naturinna helig
het swa ville jak gudh takas i v
nasta kar ok opnyia al thing i minom
godhlek Æn hwi jak tedhe ey mz
oppinbarom tekno at min modhir var
jomfru ok modhir Swarar jak thik
hedhnatome varo al thing bughiordh
aff mine køtlike fødzlo at the skullo
swa mykyt stadhelicare troos hwru
mykyt længer the varo forsagdh
ok at min modhir var jomfru badhe
før æn tho mik fødde oc sidhan var
ofvit joseps vitne hwilkin hænna
jomfrudoms gømare oc vitnare var
Ok æn tho at hænna jomfrudom haf
dhe varit tedhir mz oppinbarom
teknom tho hafdhe ey thy hæller
otrona manna ilzska trott at jomfru
var hafwande aff guddomsins valdh
hwilkit mik ær lættar at gøra æn
solinne at gaa ginom glasit ok var

thz mins guddoms vtuisa at mina
fortzlo ambitte skulle komas for diaf-
lenom ok opinbaras manom j natzinna
tima. Aen swo sighir jak at min modhir
ar samelica jomfru ok modhir ok sua
som vnderlikit guddomsins vald var j
adams ok euo skapan ok lustelik thof-
witzlikhet j thera sabyggilsom. Swa
var vnderlikin godhlekir mins guddoms
til jomfrua thy at min ogripelike gud-
doom mindir foor j atwlikt kar vta
smittilse ok ther var mik lustelikit at
byggia thy at jak gudh innelukt j
madomens hulkin som hwar stadh var
mz guddomenom. Ther var ok vnderlikit
wald thy at jak gudh ingik vta lica-
ma ok vtgik aff hennes licalikin
jomfrudomenom osmittadho. Ok for
thy at mannin var skeen at tro at min
modhir ar aldra ødhmiukast thy thak-
tis mik nalwa stund koma hanna fagh-
rind ok fulkomlikhet at tho skulle thas
høghelicare kronas ok jak gudh awas
j them tima som jak ville fulkomna lof-
wadho thingin godho til godh lon
ok ondom til ond. Aen thui jak teddhe
ey manom mina fortzlo swarar jak thik
aen tho at diaefwlin miste sina vaerdhe-
likhet tho miste han ey sin visdoom hul-
kin hom ar til fordha mana procuilsa
ok hans eghna skam. Thy ther til at
min madom skulle vaxa til skyllugha
tima lonte jak mins mildoms ambitte
for diaeflenom komadhe lonlica til at
omskodha han ok vinna. Ok ville jak
vara forsmadhir ther til at mana hogh-
fardh skulle medhir thrykkias ok ødh-
miukas. Thesselica taghama mastara
forsmadho mik aff hulkom ther the
laaso j sinom bokom thy at jak ko ødh-
miuk. Ok for thy at the varo hogh-
fardhoghe villo the ey høra sanna

vtuiso hulkin som ar atrina tro ok
atwløsn thy skulu the skandas thu tidh
ther antixpus kombir j sine høghfardh.
Aen hafdhe jak komit vaelloghast ok
hedhirlicast huru hafdhe tha høgh-
fardhoghe ødhmiukatz. Thy at al-
dre skal høghfardhoghir ingaa j
himerike. Aen jak kom ødhmiuker at ma-
nin skulle ødhmiukas ok mina ødhmiu-
kt. Ok jak lonte mik for høghfardh-
ogho thy at the villo ey vndsta mina
gudhelica vtuiso. Ok ey sik skelua. Aen
thui jak flyddhe j egypti suarar jak thik
for aen budhordhit bødz var ey vaeghir
til himerikis bredhir ok vidhir j dygh-
dhom ok lifwis j gudhelike fulle. Aen
sidhan wilin vnskipt byriadhus thre
vaegha ey ledde til himerik ok annar
bortledde lydhnan ledde til himerik
ok olydhna bortledde ok for thy at
ther var j manzsins sialfs valde at vt-
valia got aellar ilt var ther j manzsins
sialfs valde at lydha aellar ey lydha
hwilkin thy syndadhe at han annorledh
ville aen jak gudh ville at han skulle
vilia. Thy ther til at mannin skulle
helas var vtuisit ok vaerdhoghet at
naker thy skulle koma ok atwløsa hulki
som fulkomna lydhno ok menløso haff-
dhe. Ok j hulkom som the matto tee
ok bewisa kaerlek som ther villo ok the
alzsko som ther villo. Aen ey skulle aengil
sandas at atløsa mannskiona thy
at jak gudh gifwir ey androm mina
aero ok ey fandz naker ma hulki som
formatte at blidhka mik for sik
sialwo ok sinom for andro thy ko
jak gudh ensamin vtuis ok vtuii
so giora alla. Ok j thy at jak flydhe
til egyptu teddhis min madom ok
fradome fulkomnadhis ok gaff jak
aptedome at stundom fly omilla ma-
na hat for meira koma skoladhe aero

ok mins gudsdoms raadh gik ower
mana raadh thy at jak fandz ey aff
thom som mik letadho thy at ey war rætt
at stridha mot gudhi Ey at barnin
dræpos th(et) var ena komaskolande
pino ok gudhelex karlex tekn thy
at än tho at drepno barnin baro
mik ey vitne m(edh) röst tho baro the
mik vitne m(edh) sinom dödh swa so sinom
barndom thöfdhe thy at forskeet var
at gudz loff skulle fulkomnas aff thera
menlösa blodhe Ok än tho at ovætins
ilzska plaghadhe them ovætuislika tho
lett min gudhelica vælwilighet th(et) rætt
uislica vardha til at tee mananaskzsko
ok mins gudsdoms ogripelica radh
ok milhet gifwande nadhinna ok
hwar ey var tughona vidhrgange ok
alt ther var samansankadhe vtgutna
blodhit fulkomplica got Ey hwi jak
lett mik hædha suarar jak thik sik
kwat war at ey hamnadhe dauid ko
nung tha tha flydhe for sinom son
absolon Ok dauid forbodh sino thia
narom at dræpa han först for thy
at tha hafdhe hugh ater koma Anna
tidh for thy at tha skodadhe sin eghin
krankdom ok synd ok gudz tholomodh
ok godhlek til sik ok hans fadurzsko
som banadhe Jak är then dauid j
tekne mannen hatar mik m(edh) sino ondo
stingom swa som thræl hwa vtkasta
de mik aff sino rike th(et) är aff sialinne
som jak skapadhe hulkin mit rike är
Han atvitte mik swasom ovætuisan j dom
tha hædhir mik thy at jak är tholo
ghir Ey jak thol hans osnille thy at
jak är mild Jak bidhir tho ummgondil
se alt til ytersta punktin thy at jak
är domar

Mærkin synd som för a sino stighia
stighiadhe O domar jak spør
aff thik hwi fortas them nadh andro
rasklica ok some tholas ok stadhias
lenge j sine ilzsko Hwi gafs andro
nadh j vngdomenom ok andro fortas
tho j ællinne Hwi drøfwas some ow(er)
matto ok some æru alstingx swa som
fughlæ aff dröwilsom Hwi gifs somo
got næme ok sinæl vnd(er)standilse ok
some æru swa som asna vta vnd(er)standilse
Hwi hafwa some mykit hart hiærta
ok somlike vndlikin hughnadh Hwi gifs
ondom meer framgang j væraldinne än
godho Domarin suaradhe O Brudh alla
thina spurninga æro j mine ingivaru aff
opthofwit ok al the thing so skapadh
æru æro skapadh til mazsins hughnadh
Ey for thy at mannen sæte sin eghin vilia
for min vilia thy fortaks min rætuisa thom
the godho thing som thom gifwin varo
at mannen skal vita al skællik thing ok
rætuis vara nær gudhi Ok for thy at
mangæ æru otakke at minom nadhom
ok vardha thæs ogudhelicar at mina
nadhir gifwas them meer thy fortakas
ena gafwor them vaskelika at mins gud
doms raadh skal vaskelica oppinbaras
ok at mannen skal ey koma j thæs stor
re pino at han vanrøkiar mina nadh Ok
thy tholas ok stadhias onde j sine
ilzsko længe Thy at some aff them hava
nakat mællan sin ond thing for hulkit
the tholas thy at the æru ængighia
nakrom til hughnadh ælla thwifnadh
ælla til varilsa Swa som saul tha so
tha atvitis aff samuele synts litit
hafwa syndat j mana asyn Ok dauid syn
tis meer hava syndat tho gik saul
olydhoghir fran mik sino gudh ok spæ
dik raadh aff trolkonone tha tha fres
tadhis ok dauid var tronar j sino
frestilsom tholande tholomodhelica huat
thom owergik Ok reknadhe sik th(et) hava
hant for sind synd thy tedhis sauls
otakke ok mins gudsdoms tholomodh
j thy at jak vmbar tha tholomodhelica
Ok j thy at dauid vtualdis tedhis at
jak al thing forweet ok dauidz ko
maskolande ödhmiukt ok idhrughe

569

Ath thridhi sinne fortapas min nadh j ældinne swarar iak. Allom gifs nadh thit til at nadhgarna giffwar skal ælskas af them oc for thy at mange varu othakkle oc oskynioghe at mon nadhs vndher andalyktena. Swa som salomo thy ar vitnist at thz skal fortakas j andalyktinne huilkit som ey gomdis grannlika fore an dødhin kom. Oc studom fortapas mannome min gudhelica nadh for thera glømsko skuld thy at the ey aktadhu huat the toko oc huat the skulu atergialla at huar ey hawande ma nadh skal aldregh vardhas annugl aff annars falle thy at oc fiollo smighle man aff glømsko oc annal the fore syntos vara mine vini varo daaradhe for sin othobba. Ath fiærdhi somom ar meer drøuilse swarar iak. Jak ar allra thinga skapare thy kombr ængin drøuilse vtan mz mino tillatte oc ey hawandir hedhningom drøuilse vtan mik oc ey vtan skællika sak. Oc annal fortaghdho mine apgeta mangh thing aff thesom mz sina hemmgardho at glømske vannytande skælin skullo lærdhas mz plagho. Oc at iak gudh al thing latande vardha vitirlika skulle kænnas oc rædhas aff allo folke. Thy maghra gudh spar ey hedhningome aff plaghom. Spardha slegh them som meer smakadho aff gudhlikx nadha sotma. Ath at minnre ar somom oc somom meer thz ar for thy at manene skullo vndas fran syndeme for the drøuilse som the hær thola oc faa hugnadh j andre værld. Thy at alle the som hær dømas oc vrsas mz plaghom the skulu fara aff dødhenom oc til lifwit. Ath at some sparas hær oc vmbæras aff plaghom thz ar for thy at the skullo ey plaghadhe kærra mot gudhi oc koma j thæs størro pino. Oc mange varu thes ey varu værdhoghe at plaghas j thæsse værld. Oc mange varu the som ey plaghas hær andelica oc ey

570

likamlika vtan varu swa frælse som gudh varder ey all swa som han sparadhe them for thera vitirlika gærninga. Oc the mangha syrlika vardhas oc sørghia at ey jak gudh ær sparande them skal koma them aff oforsagho oc fordøma them thæs hardhelicar at the hafdhe ey j dighnugha. Oc some hafwande likamans helso drøuas j siælinne aff gudz forsmælsom. Some hafwa ey likamans helso oc ey hughsins hugnadh oc thø sta the j mik thiænist æpte sina makt. Some varu aldregh siuke. Jak allra thæssa drøuilse maattar jak thera gudh swa at ængte varder vtan sak oc atlon. Thy at magra ødhmiuk opta latas j drøuilsom som for sofwo. Ath thwi somo hafwa meer vndirstandilse swarar iak. Ængte dugher siælinne til andelica helso at hafwa kloka snille vtan the hawir got lifwærne oc nyttelicare ær at hafwa minnre visdom oc bætra lifwærne. Them aru skælin huarios swa matadh at han ma faa himerike vm han gudhelica lifwer. Them aru skælin olik j mangom æpte naturinne oc andelike skipan. Thy at swa som mannin thrifs til dygdha fullkomilse mz dygdhom oc gudhlikx kærlek swa flyr han oc opta j fafængo mz ondom vilia oc naturinna ond skipilse oc vranga opfødho. Opta thol oc naturin vanskilse nar the vidhgørest at synda mot naturine thy ar ey vtan sak at skælin aru større j somom æn them at onyttelik. Swa som j them som hawa visdom oc ey got lifwærne. J andro ær minnre visdom oc bætre lifwærne. J somo badhe snille oc got lifwærne oc hwaxske j somo. Oc thæsse omskiptilse kombr studom aff mino vælskapadha gudhlica tillatte atgærdha til mannanna nyttelikhet allr oc til thera ødhmiukilsa oc hwilsa oc studom for naturinna vanskilse oc likamlica synd. Oc studom til at fly størrre synd oc studom for thy at naturin ær ey quæmelik til at taka høghre thing. Thy huar then som stor vndstandilse hafdhe ma vrdhas thes hardhare doom Vm tha glømskir æru æn then som hafdhe litin vndstandilse gøri swa mykyt for than forma ok war gladhir thy at tha æru frælse aff manga synda tilfallom Petrus apostolus war glømskir j vngdomeno ok johannes fafængskir tho gripo the ok finge sama snille j aldrinne thy at the lette smællmna hughoff Salomon war vngir ok vis j vngdomenom ok aristotiles klokir tho gripo the ey snillena ophoff thy at the ærado ey visdomsins gafwara swasom the skullo ok følgdho ey all thollo thz so the visto ok kundo ok mano ey sik vta andro Ok balaham hafdhe visdom hulko tha ey følghdhe ok thy afwitte ok straffadhe æsnin hans snille Ok Daniel vnger domde gambla præstena thy at ey thektis mik boklik konst vta got lifwirne Thy skulu the nypas som vanytta skalkin thy at jak aldir gudh ok hwa gifwir manenom visdo ok jak vette snilla ok osnilla Æn thwi some thardhas swarar jak At prøwas thardoghit aff thes last ok ey aff sinom thy at tha ville ey lika sik sinom gudhelikø vilia ok the thardhskap ær ængte vta mina gudhelica nadh fortalilse Thwilkin thy fortaps at manin gifwir ekke mik sinom gudh sin vilia som tha hafdhe frælsta Swa som thes ma mz æpte domo ok liknilsom vndstanda Æn man ætte twa akra Annar war ørktir ok annar bar frukt j nyssom tima tha sporde hin thwi tha ørkte ey sin akir tha swaradhe Annar akarin bar ey vta ogræsto yrt Ok thwru mykyt jak tha yrkir all gørdhe thy ligge tha ørkte vndir fæfoot at fæt smakande thes bæsta gras haf we ey ladho widh spotar gras Annar akarin ær skipadhir æpte timanom hulkit thy somastadz ær stenoghir ok vidhir

thorff gørsll Somastadz vatir ok widhirthorff thorko thy vil jak skipa mina gifningar æpte thy som akarin vidhirthorff Jak gudh ær lik thæsso man ffyrste akarin ær frælst vilians øpilse gifwin manenom hulkin tha ypir ok ighnar meer amot mik æn mz mik Ok vm tha gør nakat thz som mik ær thækt tho gør tha meer mot mik thy at maz sins vili ok min sæmia sik ey Swaso prøwas faste sin vilia j sine ilsko mote mik æn tho at tha vndstodh mit wald aff vyssom tekno thy yrkte tha man vttviso Annar akarin ær gudz vilia lydhna ok sins eghins vilia nekilse ok fortakilse thollik hughthir vm tha ær thør j gudhelikhet skal bidhia mit gudhelica nadha vrekin Vm tha tha ær stenoghir vm otol ok thardzsko budhi vnpilse ok vrettilse Vm tha ær vat vm skør limpnadh take ætir hald ok war sua som thz dirw som vadho ær æpte ægharins vilia thy at aff tholkom hughi æras jak gudh mykyt Ok thz at some thardskas gør mykyt manz sins vili thir mik ær genmardhoghir thy at æn tho at jak vil alla hela ok frælsa tho helis mannin ey vta tha sialfwir tilgør likande sin vilia æpte minom vilia Æn at ey gifs allom jempn nadh thz ær min lønlike domir thy at jak veet at matta huario thz hon hørir ok at hall manzsins vidhirfursinn at tha skal ey diwpare falla Some hafwa nadhana pnd sua at the formagha vel gøra ok gøra ey Some halla sik aff syndine for pino vædhogha ok for thy at the hawa ey æmpne ælla tilfælle at synda all for thy at syndin løste tho ey Æn thwi onde faa meer framgang j verldinne æn godhe Swarar jak thz ær minis kærlekx ok tholomodz tekn ok for vrettuisa mana prøuilse thy Vm jak gaffue varlz goz exsampnom mong vmo tha vanskapadhis onde ok godhe hogfardadhis Thy gifs varlz goz allo at jak gudh aldra skapare ok giffuare skal atskias aff allom ok at godhe hoghfardhandis skulu lærias til rættuiso vmonda / Ok at alle skulu vndhsta at varlz goz skal ey atskias ofw' gudh vtan haffuas til exsampna fordhan ok offthalle Ok at mannin vare sua mykyt hetare til ana thiænist huru mykyt mindre stadhugher tha findir j varlz goze En han ey kallas vng(er) til gudz nadha ok vidhrbærmo ok annar gamal suarar iak Jak ær swa som modhir hulkin sorande lifs hop j sinom barno oc sono giffuir sonom starkar kost ok sono lattar En them som ey ær oppa lifs hoop them varkonar hon ok gør swa mykyt som hō forma En vardha the nærre aff hanna lakedom tha thorff hō ey ærfwodha alla sik modha Swa gør iak maniskione thæs vili som forsees hetare ok ødhmiukare ok stadhughare hom gifs aff ofthofluit ok folghir til andan En hulkin som astundar at vardha bætre j sino ondo tha forskyller at kallas vidh andan En then so othakkler ær j nadhine ær ey værdhir at takas til modhorna spina

Munkin syntis som for a sino stigha fightiadhe O domar jak spør thik Hwi thola diwrin omak madhan the haua ey skæl oc faa ey andhelikt lif Hwi fødhas alle mz værk madhan ey ær synd j alle føzslo Hwi bær barnit fadhirsins synd madhan thz ka ey synda Hwi hænder thz opta som ey forsees Hwi døø onde mz godhom døø sua som rættuis ma Ok rættuis stundom mz orættuisom døø swasom orættuis ma Domari swaradhe O Vm thin spørilse ærw ey aff kærlek tho suarar iak thik for andra kærlek ok nytto thera spør Hwi diwrin thola siukdom thz ær for thy at j tho æru mang vanskapadh thing Jak ær aldra natura skapare ok jak gaff hwarre natur sina skipan oc tempran j hulke hwart æt nøris ok lifwe En sidhan mannin for hwars skuld al thing varo skapadh satte sik mot sino atskan thz ær mot mik sinom gudh tilbyriadhe all annor thing at taka ok faa sin vanskipilse Ok al the thing som hom skullo vardhas tilburdhe at setia sik mot hom Ok aff thæsse vanskipanne odhygdh ok last hænda mang dyoslik ok genwærdhogh thing sua vt diurom som manome Stundom pinas ok diur for sina vanskipadha natur Stundom for sins thrughetz minzskilse ok naturlika vnsilse Stundom oc for mannana synder at mannin skal thænkia huru stora plagho tha ær værdhir madhan tha hafwer mer skal En diurin hulke som ok plaghas stundom vtan mannanna synder thz forskylladho oc vt kræfdho ey plaghadhis diurin som æru j manzsins værio swa enkannelica ok ey plaghas the vtan stora rættuiso Thy at ærtiggia ær thz thy til raska lifs anda alla til starka naturina opnotilse ok mindre ærfwodhe alle aff manzsins oskællikhet oskællica ærfwodhande mz tho Thy ater mannin rædhas mik sin gudh ok vara swa mykyt millar vidh diurin hulko tha æter miskunna for mik sin ok thera skapare Thy bødh jak manneno at halda synoslagsins høghtidh at mik ær æct at hwarre mine creatur Hwi al thing fødhas mz værk sua jak nar mannin forsmadhe fæghersta lusta kom tha genast j ærfwodhis sikt oc mødhosamt lifwine Ok for thy

at nänskilsin bythiadhis först i manne
nom ok vm mannin thy ar min rætuisa
at nakar dröuilse ok plagha vare
andrum krethurum som skapadh aru
for manzsins skuld til at tampra thes
lusta thy födhis mannin mz wark ok
gaar fram mz arfwodhe. at tha skal
skynda at koma til samma hwilo. Thy
döör naken ok fatikt at tha skal
at halla sin nänskipadho dröuilse ok ræ
dhas komaskolande doom Dauidh
födha ok samuel mz wark at nödh
ok plagha skal tampra lusta ok at the
war manzsins luttakande i arfwodhe
ok wark thy huru mykyt mannin ar
ædlitar æn diurin Swa mykyt hetra
aghir tha alska mik sin gudh ok skape
Æn thei barnit bar fadhursins synd
swarar jak thz som framgaar aff ordho
thz ar ække vnt thy vtkordhis mannin
aff paradis for olydhnona. Miste men-
losomma fagherund ok swepth i ovulikhet
thy kan ængin aff sik sialfwo thæsse men
losomma atirfaa. For hulkit jak misku-
samblika gudh skipadhe dopilse i hulko
som barnit vnsas aff fadhurs ok modhurs
synd ok thy skal ey barnit bæra fadhur-
sins synd. Æta huar ey skal dö i sine
synd. Æta for thy at barnin folghia
opta ok göra thælka synd som thera
forældra thy plaghas opta forældra
ok fadhursins synd i barnome. Æy for thy
at fadhurna synd aru o pinadha i tho
sialfwo æn tho at pinonar vmdraghas
ena stund Æta huar ey skal dö ok
pinas i sine synd. Studom söktas ok
hæmpnas syndenar i fiærdha slæktene
thy at gudz rætuisa ar at nar sonene
blidhka ey gudz wredhe for sik ok
forældrome tha skulo the pinas mz
fadhrome hulko so the folghia mot
mik. Æn thei thz hænder opta so ey for
sees. Suarar jak. Ærfwat ar at man
nin skal pinas aff them thingom vm hulki

han syndadhe ok ængin kan vndstaa
gudz wadh. Thy for then skuld at manghe
leta æpte mik ok tho ey rættelika vtan
for wærldena skuld. Some wæxas
ofmykyt ok some dyrfwas ofmykit.
Some hoghfardhas aff sino vadho
thy at jak gudh hulkin ælska mana hel
so gör latir. Studom thz hænder so man
nin rædhis ok studom thz fortæs som
oskællika ælskas. ok thz fiærkas so illa
ætudas at mannin skal altidh ow al
thing ælska ok rædhas ok vndfa mik
sin gudh. Æn thei ondar ma dödhr mz go
dhom döör swa som thy at tha nar go
dhir ok rætuis. Suarar jak. Onde göra
studom nakra godha gærninga ok rætt
uisa thz the skulu for taka lön i thæsse
wærld. ok rætuise göra studom nakat
ont for hulkit the skulu hær plaghas
thy aru al thing thz olwis ok ghömas
til komaskolande doom. ok for thy at
allo ar een ingang i wærldena thy
skal allom ey vtgang vara thy at ey
dödhin ær afgangin aff wærldene vtan
got lifwerne gör manniskiona sæla. Tho
at ondo hændir dödh swa som rætuisom thz
ar aff mine gudhelike rætuiso thy at
the ætudadho then dödhin ok dighfulli
forseande sina vina vtgang kughor
them studom thera dödz tima til thera
fanytto æra ok hoghfærdh ok skinhelgh
at the skulu lofwas æpte dödhin swa
som rætuise. Thwært amot komber rætt
uisom manniskio sorghelikin ok hardher
dödher til thera meera atirlön at ma
dhan the waro altidh idhne i dygdhom
skullo the aff smælliko ok sorghelicom
dödh flyghia snælle til himerik vtan
pinitto. Swa som skrifwat ar at leonit
drap olydhogha prophetan ok aat tho
ey aff hans likama vtan gömde han.
Thz at leonit drap olydhogha prophetan
thz var mit gudhelika tillat at prophetans
olydhna skulle plaghas ok i thy at
leonit aat ey aff likamanom tedhis

mz upphetande godha thinga hulkin som
thær vrsäktis ok fanz vtærmis j ände
ve väruld. thy ärtho thevar en vrædhas
oc vandzsaka mina doma thy at swa
som jak är oendhelikin j dygdh ok vald
swa är jak oc vrædhelikin j minom domom
ok vaadhom ok the som mik villo stridha
j sine skille moghir fiollo aff sino hopi

viij

Munkin syntis som for sighiande
O domar jak spør thik hui äru
mang thing skapadh hulkin som til
enkte synas nyttogh vara. thui synas
en siklana lifwande j licamenom ällir
vtgangande aff them thui thorvas en
al tidh thine vini som bidhia til thik.
thui mage viliande illa göra faa en
thys makt thui hävnd mangom ond
thing aff oforskyllande. thui är dax
fullin altidh nær somo oc somo aldre
thui synda the som hafua gudz anda.
Domarin svaradhe. O vin swa som mina
thinga äru magha swa äru the ok vn
dhelika ok ogripelika oc tho är ängi
thera vtan sak. Vissalica mannin är lik
barne opfostradho j myrkestofwo thz
en thordhe at lifwa ok stiærnor vara
til än tho at hanom thz sagdhis thy at
han aldre them saa. Swa sidhan mannin
forlät sant lifs lostas han j myrkit
swa som almänelica sighx. At mannin
ma swa vænias vidh alt at hanom thykker
alt fult sot vara. Thy än tho at manz
sins vndstandilse är myrkt tho är
enkte myrk ok enkte omskipte j mik.
thy at jak skipar al thing swa skø
nilika ok skälika at enkte är ska
pat vtan sak ok nytto. Ey thorfte bra
vgh ok ey odhgly oc ey kar oc ey diur
ok ey ormadhra vtan swa som jak
forseer manenom swa forseer jak
ok andrum skapadhom thingom thera
nyttelikhet. Vissalica jak är likt thö
ma som soma stadhir hafwer sik til nytta
ok hugnadh oc soma til at goma j sin
andbudh ok soma til nærn ok soma til
fæghrö. Swa skipar jak alla stadhir skäl
lica soma til mana hugnadh oc nytto
soma til diwra nærn ok fughla. Som
for manzsins giris atvhald. Soma
for mina thinga vndir. Soma fore
synda plaghor ok soma for the sak som
mik enskapnom är kunogh. Ok swa som
bit är litit ok kan tho klokli ca go
nagh samanbæra aff magrom rötom swa
gaa ok margh sma ok stor creatur ov
manin j nyttama skodhilsom ok sma nytto
skodhan. Ok mang thing äru tho hagheli
likin som manenom äru skadhelikin huat
vndl är tha at manzsins sammit van
maktoket til at vndsta min vndlik thing
mædhan han ämugh aff minz sto skapadho
thingome. vintz huat är lethar än
fiødhin ok ormin oc ämnor tholik thing
ok tho äru the storlica godh tho som ka
vndstanda mina thinga ok swa äru al
thing skapadh til nakat nyttogh ok
huart thz som værit bäct thuru thäs
natur ma opphallas oc styrkias ok thy
mædhan alla mina thinga äru vndlika
ok lofwa alla mik thy skal mannin vita
sik swa mykyt skyllughar til min hedher
thuru mykyt han är fæghre ok förnama
ov al skapadh thing. ok vta vatnena
bryzska ärwthwangdis mz nakrom
bærgha ändom hafdho ey manene si
ghvelica bygning. Ok vta diuren haf
dho skøgha at fly til vntkomo the ey
manana omættalica giri ok vm mane
nom var al thing äpt hans vilia tha
astundadhe han aldre himerike. Thy äru
margha mina thinga manenom ogripelica
at min skille skal vndras ok hedhras
j swa vndlika ok stora thinga skapa
än thui siklana sees ey aff manenom
Swarar jak at sighin är mykyt bätra
än licamin thy at hon är skapadh aff
mins gudhdoms dygdh ok är odhödhe
likin havande liknilse mz änglome
ok är ärlicar än al väruldin ok al
himeltungel ok for thy at sighlin är
aff ärlicaste ok hete natur giffuadhe

likamens lifs vgærna ok at lifwa ok gaar ændelik thy kan tho ey sees aff likamenom vtan nw likalik lighnilse Dy[illegible]re thwi mine wini høras ey all tidh aff [illegible]u mik tha the bidhia sina bøner swara iak Jak ær swa som modhir ther seer sin son bidhia studhom mot sine hælso ok dødh, ok at høra hans bøn sækiande hans giwat mz thørzslom hulkin thørzla ey ær kwedhe vtan stoor miskund Swa hør iak ey al tidh mina wini thy at iak seer bæt hwat them ær nyttokt til hælso æn the siælue hwat ey badh paulus ok andre mine wini fulkomplica ok hørdhes ey thy at mine wine hawa studho nakat thz som vnsas skal ok thy høras the ey at the skulu vara swa mykyt ødhmiukar ok hetar til min kærlek at iak gømer them oskadda j synda fresilsom thy ær thz min mykla miskund at mine wini høras ey al tidh j sino bøno them til meer løna ok til thera tro prøuilsa Thy at swa som diæfwllin vildhe fresta nw tha forma at smitta rætuis manz lifwne mz nakre synd ælla mz smællicom dødh at swa skulle mina kwinna stadhlikhet skiøna Swa latar iak ey vtan iak rætuis mæn prøfwas at thes stadhlikhet skal andrum kunghøras ok tha høghelicare krønas Ok swa som diæfwllin blyghis ey at fresta sina mæ thy at han ser them redhobona at synda Swa spar iak ey mina vtualda mæn thy at iak seer them redhobona til alt got Æn hwi nakre viliadhe illa gøra ok stadz tho ey altidh Swarar iak Vm nakar hafwadhe twa syner ena lydhogha ok ena olydhogha staar mot them olydhogha at han skal ey illa gøra j sine ilzsko ok opuækker then godha ok lydhogha sonin til bætre thing ok til at wel gøra ther til at then olydhoghe sonin skal opuækkias vm lydhogha sonsins lydhno Swa later iak studhom onda man ey synda thy at mællan sin ondo thing gøra the nakat got mz hulko the hiælpa ærtighia sik ælla andrum Thy ær min rætuisa at the andwardhins ey genast diæflenom ok fulkompna ey allan sin onda vilia Æn hwi nakrom hænder ond thing swa som aff oforskylladho swar iak hwar then som godher ær ær mik kunogher ok hwat han forskyllar ok mag thing synas faghir hulkin ey swa æru ok eldin prøfwer gullet Thy dømis studho rætuis man at han vare andro til æptedøme ok sik siælfwo til krono Swa prøfwadhis iak hulkin som før var godher ok sidhan mer kunogher manom Æn hwa skal thora ranzsaka hwi iak plaghadhe han vtan iak siælfwer so han gode ok forkom mz mine nadh at han skulle ey synda ok iak prøfwadhe han mz mine rætuiso ok miskund thy at ængin gøres rætuis j mina asyn vtan mz mine nadh Æn hwi the synda som hawa min anda swarar iak Minis gudhoms ande ær ey bundin vtan blæser hwar han vil ok gaar bort nar han vil ok byggir ey j thz kar ælla hiarta som ær vndhirworpit syndinne vtan j thy som hafwer kærlek thy at iak gudh ær kærlek Ok hwar iak ær ther ær frælse thy hulkin som takir min anda synder ey vtan han vil Ællis for thy at hwar man hafwer frælst siælfs vald thy nar mannin rørir ok styrir sin vilia mot mik tha gaar min ande som j hom ær bort fra hom Ok studhom næffis mannin at han skal rætta sin vilia Swa ville balaham banna mit folk hulkit iak lot ey ælla stadde hom thz ey at gøra Ok æn tho at han var ondher ok girugher tho taladhe han studho godh thing ey aff sik vtan aff minom anda Swa hafdho ok ey hedhne mæstara disputeret aff swa høghelico thingo vtan the hafdho haft min anda Ok ey swa flatlica ville farit vtan the hafdhe vndirstadit mot mik ok bøght sik til høghfærdh vikande vita fler thing än the skullo. Än thön dighfullin är opta mer soms swarar jak. Dighfullin är swa som vextnisa mana stupogrefwe ok profwa thy mödher thay soma mana sigla aff motallate ok soma ongxnisko litama ok myrker soma mana sambwit. Thay mödher thera sigla hulke som syndande mot skalo vndgifwa sik älle otrolikhet ok otrolikhet tha drofwir thera samt ok litama hulke j vxurkome mödhas ok profwas for nakra synd. Ok thz hände ok studom barnom badhe hedhnom ok cristnom for nakra synder älla naturina vanskilse älle for andra mana vxodogha ok odhmiukilse hulkit mik vxtuisa odhmiuklita swa skipar at the hulke swa so fortax synda tilfälle skulu thes mindra pinas älle thes hoglicare kronas. Ok handdirwom mang tholik thing äntiggia androm til plagho älla til vaskar lifs ända älla for sina natur onda skipa ok kranksdom. Thy är mik tallat at dighfullin är opta meer somom ärtiggia for meer odhmiukilse ok varilse älle for meer krono ok astunday til mik älle for the synd som vnsas skulo j thässe värld älle for thy at nakars forskylla vtkrafwir at thön skal pina thär byrias ther blifwa skal for vtan ända.

xviij

Mankin syntes som for sighiade j Domar. Jak ffor this. Thön skipar thön kidhin a thima vinstra hand swa som kästin sighe ok faarin a thi hoghre hand. Thwat ey hughthas thu älle hadz aff tholka madha ther ät gudz son jamny gudhi fadher. Thön skwas tha at ey thu ok ey änglane vita domadaghs tima. Älle madha thyn ande taladhe j ewangelisto. Thön hafwa the ey the sama ordh ok madha swa mykin thalsa var makymno j thine tilquämd. Thön dualde thu j swa langa tima at tala madom ok madha thwaria mänisko sial är bätre än al världen. Thön sände thu ey al tidh ok thwar stadh thima prädica.

Domarin swaradhe o kon thön pror ey thy at thön vil vita vta ther til at thön thiska skal vitas. Thysslica j guddomeno är änkte hwilkit älla botlita liknat thy at min guddom är ände ok ey mögho onde samabyggia mz mik ey halder än liwsit ok myrker ok ey är hoghre hand älle vinstre hand j minom guddome. Swa som licalica a mina hoghre hand än the som äro vinstra handena. Än thz är skrivat ok sakt j liknilsom thy at vm hoghre handena teknas min gudhlica hoghelikhet ok dygdh ok mz vinstra hande äls gotz vanskilse ok mistilse. Ok ey äru faar älle kidh älle nakat tholikit smittoght älla omskiptelikit j mik äro. Thz mananna sighe ok skipilse markias opta ok teknas vm skilwra liknilse. Swa som menlöse markias j faarom ok j kidhom teknas orenlikhet ther stadde ok skipade är a vinstra handina thwar äls gotz vanskilse ok fortabilse är. Thy skal thön vita at jak gudh nyta manzlik ordh ok liknilse at barn skulo hafwa hwadha aff thz maa thrifwas ok fulkomne vardhe fulkomna. Ok skrifta fulkomne som sighe at jomfruna som är satt j motsaghn at thanka skulu oppinbaras aff margho hiärtom. Än thön jak gudh som sagdhe mik ey vita domadagh swarar jak at skrivat är at Jhesus thrifs ok vaxte mz allo visdom thy hafwa alt thz som thrifs ok vaxer allar vanskas omskiptelikhet. Än guddomin hafwer änga omskiptelikhet thy at

jak gudz son andhelikin mz fadhrenom
thrafs ok wxste thz hafdhe jak aff
mandomenom ok at jak ey viste thz
viste ey min mandom Ey a gudhdomens
vegna viste jak ok weet al thing
thy at fadherin hor ande alla weet
vra thz jak sonin ok then helghe an-
de hor ok wet thy weet ensamin
gudh fadher mz hulkom sonin ok then
helghe ande ar een gudhdom j vith
weet doma dagx tima ok ey anglar
alla Annor creatur Ey thwi ordhin
skilia swa mykyt at j lastune medha
then helghe ande taladhe j ewange
listis Ewarar jak Hwat ar at tha
helghe ande ar margfaller j sino gafwo
ok nadhom thy at han gifwer vtualdo
manom manghaledhis sina gafwor Da
nelica then helghe ande ar sua som
then ma hafwande wagh skaal j sine
hand matande ok likande hona til
thess tho kombir til stadhgha Hulka
then mat annorledh som thz ar nay
bidhir ok annorledh then som owa ar
ok annorledh then som stark ar ok
annorledh then som krank ar Swa
opfar studhom then helghe ande j
manna hiarta ok studhom far tha
nidher han opfar then tidh tha oplypter
hughin til gudhelikhet ok til klok
vndirstandilse ok gudhelik astundilse
Ok nidher far nar tha lat hughin
angholas j farghanghom thingom ok dyo-
wilsom thy swasom waaghin hafwar
garlite vist vta tho mattas ok styrs
Swa ar got lifwne ok enfald alt
ok skallikhet bidher thorftelik til mins
helghe anda fanga Thy then tidh
jak gudz son predikadhe hafdhe jak
maga folghiara ok hörara Some
folghdho mik aff kärlek ok some til
at finna tilfelle mot mik ok some
folghdho mik hafdhe kloka nyme.

ok vndirstandilse ok some enfallare
thy taladhe jak enfalt thing til en
falla manna kennedom ok studhom
högher thing til snialla manna vndir
Studhom taladhe jak myrklica j lik-
nilsom ok studhom skirom sinno thz sama
tillaghiade ok aftakande thy ar ey
vndir at Ewangeliste skrifwo manga
ledhis ok tho alt ret ok sant studho
ordh fra ordhe ok studhom ordhana
vndirstandilse ok sin ok studho thz
for som annattidh sidhgunner Ok tho
alt swasom then helghe ande gaff them
at tala Jak sighir thik hwat war j
dagh löst syndir mz starke ok jak skal
at opbyggia thz the som thz hördho
ok vitnadho war sant ater thy som
the hördho Vta the war falske vitna
thy at the aktadho ey mina ordha
vndirstandilse thy at jak mente thz
ok saghdhe aff mino licama Swa ok
tha jak saghdhe vta j aetin mit köt
hafwin j ey andhelikt liff Thy at the
ey atualktadho mina ordha andelik
vndirstandilse ok thy war ey vnder at
the foro wille thy at the fylghdho mik
ey aff kärlek Ok j the samo stund
saghdhe domare til mikin som stor-
dhe O kwin thu spordhe opta aff mik
klok thing Nw spör jak thik hwi
thin sial hafwer vndirstandilse godhra
thinga ok ondra hwi tho älskar meer
kärlik thing än himerike ok lifwir
ey sua som thu vndirstaar Tha swara
dhe thy at jak hör mot skälomne
kännande licamlica sinnen gaa ower skäli
Domaren swaradhe thy skal thz sam
uit wara thin domare Gudz son saghdhe
Jomfrv til sine brudh Ecce hwru mykit
ey at enast dyrfwilsins alzska vta
Annual swanghit saint jorde j man
nom ok thz kombir aff thy at mannin star
ey mot sinom frestilsom sua som tha

skulle æn thet jak dualde swa
længe at madom taka Suarar jak
Sämelika mine madoms takilse
var thorftelikin thy thulka barnit
var lofst ok al thing sakt j himeri-
ke oc jordhrike tho var vidher th-
orftelikit at manen skulle forst
skiras mz naturlikom laghom thy at
mz naturliko laghome synes huru
mykin manzsins karlek var ok
vm skriuadho laghum vndirstodhs tha
sin krankdom ok vsald ok tha
tilburdhe tha at leta lakedom thy
var vatwist at tha skulle lakari
koma nar siukdome var hardhast
ok hwar siukdome var stoor ok
mykin skulle lakedome vara mer
tho varo mange vatwise mæn j natur-
liko laghome oc j skriuadho laghome
ok mange hafdho then halgha andet
oc forsagdho mang thing ok lær-
dho andra til thøkwise thing ok
bidhadho mik helara Thæsse nalka-
dhes mine miskund oc ey dødhelike
pinos Æn hwi prouara ey sandes huarn
stadh ok altidh madhan ey sial ær
likare æn all varldin Swarar jak
Sannelika tho ær vardhoghar ok
ærlicar æn varldin ok stadhoghar
allom thingom tho ær vardhoghar
thy at hon ær andelik oc jamnin
vidh ænglana ok skapadh til ændhe-
lika glædhe tho ær dyrar oc var-
dhoghar æn varldin thy at tho ær
skapadh til mins guddoms liknilse
ok ær odhødhelik ok ændhelik ok
for thy at manin ær vardhoghar
ok ærlicar allom skapadhom thingom
thy skulle han ærlicast lifwa
thy at han skal ofwer

annor dyur Æn vanytiar manin skæli
oc ma gudhelika gaafwor hwat vndir
ær ~~at~~ vm jak pinar then j rætwisona
tima som syndadhe j misbrukna tima
Thy sadhas ey prouara hwarn stadh
ok all tidh thy at jak gudh forsea-
de manana hardzsko spar minom vt-
ualdo manom aff arfwodhe at the
skullo ey fafanglika drøfwas ok
for thy at mange syndande aff for-
akt vilia hallir blifwa j syndene
æn bætra sik Thy æro the ouardho-
ghe at høra helsona sandebudha
Vta o thy nw skal jak sænda mz
thik thina thanka swar ok the
skal sænda thit luff Nw skalt thu
profwa hwat thik dughir ordh-
ful talan ok mana thykkia Ok
huru saal thu var vm thu hafdhe
vaktat ok gømpt thina sofwa ok
vaklona bidhirfango ok lydhno
Thy æpter saghdhe gudz ande til
brudhena O dotter thænne so synes
tholik thing hafwa stort lifwi æn
j licamenom æn ey skal ha lifwa æn
dagh hær æpter huare hiarta tha-
ka thik æru tradh vm likmilse ey
hon til mera blyghdh æller obrygh-
dhilse vta til siala helso ok nw
skal hans hoop ok luff sændas mz the
thankilsom oc givilsom **Aff thio dyg-**
dho hauande inantil oc vta xvij.

Maria gudz modhir taladhe til sta birgitto
O dotir thik tilbor at haua fem
thing inan til ok fem vta til Forst
vta til vtia mun aff baktala atlykt
oron aff fanytte talan blygh øghon
ærfwodhandis hænder j godho thingo
ok fiarka thik fran varldina vmga-
ngom Thik tilbor at hafwa fem
thing innantil som ær at ælska gudh
hetelika astundan ha smakkelika ok

gifwa varldz godz mz rætte æpt
skællica / thy varldzma ødhmiuklica
oc bidhia gudz nadha langlica oc
tholomodhelica Huru Jesus lærer
sancta Birgitto at hava tholomodh j
widherthlika thinga mistilso oc allahanda
drøvilsom

xvij Gudz son taladhe til sina brudh
sighiande O dotter vakta thik
thy at varldin sænder mot thik fy-
ra sina thiænara viliadhe suika thik
Første ær rikedomana umsorgh
Swara thom thagha tha komber Rikedo
mana æru fram farlike aff thulko
swa mykyt meer rikinskap ær
forvande huru mykyt meer the
vaxa thy æpter jak ey thæs thy at the
folghia ey sinom ægharana vtan forla-
ta tha Annar ær rikedoma mistilse
oc skadhe Swara thom swa thæn
som gaff rikedomana han bortok
thom han weet huat mik ær bæzst
oc thorftelikast vardhe hans vili
Thridhi thiænari ær varldzma drø-
vilse Sigh thom swa valsignadher
var thu min gudh so mik gaff the
drøvilsen thy at vm drøvilsen
vndstaar jak mik vara thina dott
thy at thy lat thu mik drøvas j
thæsse varld at thu vil spara mik
j andre varld thy giff mik tholo
modh oc styrk at thola Fiardhe
thiænari ær varldzma forsmælse
oc obrygdhilse Swara thom swa
Gudh ensamen ær godher oc hom
bør alle hedher æn jak som giordhe
syndelica thinga ær ey værdhogh
at hedhras Vta hælder ær jak vær-
dogh blygdh oc obrygdhilse thy at
al mit lifwne hafde gudh æller
huat dughir hedherin mik meer
æn obrygdhilse ælla lastin Vta ha
opinxle hoghfardh oc minzskar
ødhmiukt swa at gudh hønnis thy
var gudhi alt loff oc hedher Vtan
thy stadhelica mot varldzma thiæna
rom oc sændebudhom oc ælska mik
thæn gudh aff allo hiærta Frestilse
xvij tholomodhelica oc skællica thola.

xviij Gudz son taladhe Hwat ær at
Jacob thiænte længe for rachel
for æn han fik hona til hustru Oc thæn
tymen thotte hanom vara litin time for ælsko
hans storlek thy at kærlekins stor
lek latte ærfwodhit Oc thæn tidh
Jacob thankte thæs swa som han æftir
sadhe vardh han slinkin oc tho æf-
ter han ey at ærfwodha thy at ær
skogthin sakar ey vansamlikhet oc
æptar ey ælla spar sit ærfwodhe til
thæs han faar thæs han æpter Swa
ær oc j andelikom thingom Mange ær-
fwodha malika mz bono oc gudhelikom
thingom thær til at the maghæ faa hi-
merike Oc thæn tidh the thænkia sik
koma til thusprins hwilo bekwas
the j frestilsom oc drøvilsom oc fina
sik æfstingo o fullkoplica Oc the thæ-
nkto sik vara fullkoplica thy at fres
tilse prøfwa mannin oc visa oc gora
han fullkomnan Thy vaxe somo frestil
se thæn tidh the vændas først til an
delikt lifwerne oc the stadhfastas
stadhelikar j andalyktane Andre fr
estas hardhelica j midhuaghonne oc
j andalyktane oc thæm tilbør at gvali-
ta ætvakta aff sik sialfwo oc aldre
dyrfwas vtan ærfwodha starklica
thy skal thu ey vndra vm thik vaxa
frestilse j ældre thy at ær madha
mannisskia lifwir ær moghelikt at ho
maa frestas Thy at frestilse ær til
falle til fullkomlikhet at mannin skal
ey dyrfwas aff sik Jak sighir thik
æptirdome aff twem Annar thera
frestadhis j førstone oc motestodh
manalica oc fik thæs so han æptir ra
dhe Oc annar vrvente harde
frestilse j aldre aff thulko
han litit viste j vngdome.

ok snardhis swa j tho at han glømde them lusta ok hughnadh som han hafdhe før hafft Æn for thy at han lydde raadhe ok lot ey aff at dyrfwodha Æn tho at han war tallar ok dofwin tho kom han til hughs sins hwilo ok kande j sik sialfwo at gudz doma æru lønlike ok rættwise ok vta the freistilsen hafdhe them wart hafdhe han wansamlica komit til æuardhelica helso ok glædhe

Skripta mal ær jdkelica gørande

viiij Gudz son taladhe Hwar eld ær j hwsit ær vndhirthorftelikit windogha at hwilko røkin vtgange at husins inbyggiara magho glædhias aff varman Swa ær jdhkelica synda vndirganga ok skriptamaal vm hwilka synda røkin vtgange hwilkin them ær vndhirthorftelikit ok nyttoghit som astunda at behalla sina gudhelica nadh thy at æn tho at min gudhelikin ande ær oumskiptelikin j sik tho bortdraghe han sik raskelica aff thz hiærta som ey gømer ødhmiuk skriptamaal

Huru værldin smitar

x Gudz son taladhe til sina brudh Thu wast opfostradh j fatikx huse ok ko j vællogha mana bardhskap j fatika husit æru thry thing som æru smittogha ok orena vaggia ok skadhelikin røk ok fwlt foot Æn thu æst leedh j thz hws hwar som faghrind ær vta smitto ok fylsko varme vta røk gømme vtan ledho Fatika husit ær værldin hænna vaggia æru hoghfærdh gudz glømska syndina storlica myrkelik thet ok anga komaskolande thinga skodha thæssa vaggia smitta thy at til aukte gøra the godha gærninga ok hylia gudz anlite for mænniskione Røkin ær værldinna ælskoghe han skadhar øghoma thy at han myrker siælinna vndirstandilse ok later hona mødha sik æpte fafængo thingo Botit ær bortz sins luste ena stund lustade ok aldre mættande mz værldzlico sotma Aff thæssom æst thu bortakin ok jnleed j thæs halgha anda jnbyggilse hwilkin som ær j mik ok jak j honom ok jnnelukte thik j sik han ær aldra renast ok fagherst ok stadhlicast thy at han oppehaller al thing thy lica thik husins jbyggiara blifvande ren ok ødhmiuk

Skriptamal æru jdkelica gørande

xj Gudz son taladhe til sina brudh thz hwetit ær blandat mz maghom syndo lange oplagdho ok thy moghu ey min ordh æn thær vpkoma ælla frukt gøra Swa so thu maa mz æptedøme vndirstanda Æn nakor frukt kærne var plantadher j jordhine ovir hwilkin so nakat thunght laghe swa at han finge ey vættan opgang thær han platadher var tha letar han oc finder sik annarstadh j jordhine opgang ok fæst sina rot swa dwplica ok stadhlica at han ey at enast gør faghersta frukt vta vpnaper mz swa starkom bol at han bortvændir alt thz hans opgang ok vaxst hindradhe Thænne kærnin teknar min ordh hwilkin ey kunno æn hafwa quæmelikin opgang ok vaxst j thæsso rike for syndinna skuld thy skulu the annarstadz for oppinbaras til thæs thæssa rikesins hardzska ok ilzska minzkas at miskund ma j thy oppinbas

Huru synder standa mot gudz nadho

xij Gudz fadher taladhe Æn tha var hwilko hans thiænar saghdhe See thæn akar ær orker ok rothna æru oprykta nar skal hwetit saas Than saghdhe Æn tho at rothna æro oprifna tho blifwa æn rotne stobba æt thulke som synder skulu kirssas vm varna aff vaghin ok vardhe thy bidha tholomodhelica til saldhis tima kombir. Thiænarin swaradhe hwat skal jak tha gøra mællan vartimin ok saldhatima. Than sagdhe jak veet fæm stadhi huar thu so kombir til them tha skal faa fæmfalla frukt vm tha kombir vrey ok tobir ok skildir vidh høghfærdh ok brænande i kærlek. I førsta stadheno var ærlikt hus ok ey ærlikt litit hus ok ey litit liwst hus ok skurade ok ey skurade tompt hus ok ey topt. I andrum stadheno føddis leon hulkit som syntis ok ey syntis hørdhis ok ey hørdhis hamadhis ok hanadhis ey kændis ok kændis ey thøltz ok thøltz ey. I thridhia stadhenom var klipt lamb ok ey klipt faughat lamb ok ey faughat ropade lamb ok ey ropade tholade lab ok ey tholande døiande lamb ok ey døiande. I fiærdha stadhenom syntis ormbir hulkin som laa ok ey la rørdhis ok ey rørdhis hørdhe ok ey hørdhe saa ok saa ey kænde ok kænde ey. I fæmpta stadhenom var orn hulkin som fløgh ok fløgh ey hulkin som kom i thæn stadh aff hulko thær tha aldre bortgik thwilts ok thwilts ey omyadhis ok omyadhis ey gladdis ok gladdis ey hedhradhis ok hedhradhis ey.

Gudh fadhir taladhe thz kaut thz jak thik aff sagdhe var maria joachims dotir ok guz madoms modhir ho var ærlikt hus ok ey ærlikt ærlikt for diæflens ok ey for gudhi thy at swaso strømen viliade inga alla inflyta i noket hus som mot them ær sat ok ey formoghade læctar tha tha annat ingang ok vtgang. Elva giørnadhis diæfullin hulke som ær kastana strømbir mz allom sudom at vallkas marie hiarta / Thy aldre gat tha bøght hanna hugh til minz sta synd thy at ho var ærlikt mot has frestilsom ok mins anda strømbir hafdhe inflotit i hanna hiarta ok opfylt hona mz alla nadha søtma. Annattidh var maria mins sons dotte litit hus ok ey litit / Litit for sina ødhmiukt stort hus ok ey litit i sins gudhdoms kærlek. Thridhiatidh var maria tompt hus ok ey tompt. Topt aff allom fulom losta ok synd. Fylt mz himerikis søtma ok allom godhlek. Fiærdhatidh var maria skurade hus ok ey skurade liwst ok skurade thy at huar sial ær fagher skapadh aff mik. Æn marie sial væxte til alla dygdha klarhet ok fullkomilse. Elva at min son fæste sik i hanna sial aff hwars faghrind himerike ok jordhrike gladdis vta ey var tho thæn hus skinade alla liwst nar manom thy at hon forsmadhe hedhir ok rikedoma. Fæmptatidh var maria vnit hus ok ey vnit. Rent thy at ho var al fagher ok swa mykyn ovnlikhet fanz ey i hænne som eens naals oddir matte fæstas oppa. Æn ey var hon vnit hus thy at ho føddis aff adams ~~[illegible]~~ slækt at min son skulle fødhas aff hænne vtan synd thy hulkin so kombir til thæn stadh thær maria var fødh ok opfostradh tha skal ey at ænast vnsas vtan tha skal vardha kar til gudz hedhir. Annar stadhin var Bæthleem huar min son føddis swa som leon hulkin thøltz ok saas a madomsins vaghna. Æn a gudhdomsins vaghna var tha osynlikin ok okædh. Thridhi stadhin ær kalnarie huar min son var sarghadh ok dødhir swa som menloft lamb a madomsins vaghna. Æn a gudhdomsins vaghna var tha opinlikin ok odødhlikin. Fiærdha stadhin var yrtagar thy j thulkom som min sons graff var thwar tha lagdhis swa som smaellikin ormble ok la a mandomsins vaghna æn a guddomsins vaghna var tha thuarn stadh. Exempla stadhi var oliueti bargh aff thulko min son flogh swa som orn til himerik a mandomsins vaghna huar tha dagheliga var a guddomsins vaghna han opnyadhis ok hwilt a mandomsins vaghna æn a guddomsins vaghna var han altidh hwil ok al tidh ok then same. Thy thulkin som vin kombe til thessa stadhanna mz godho ok skellico vilia tha skal see ok smaka huru sot jak judh ær.

Sankta birgitta saghdhe. Thu judh jak hörir margha thing sattias mot paauans at tha skal ey koma til rom ok some sighia sik at vara tret aff judh. Var thu swaradhe. Jeremia propheta dagho varo margha falsk propheta thulko so waringe ok oratiuse konungin trodhe ok trodhe ey prophetano Jeremia ok kom ey hafdhe tha trot ensampnom Jeremia tha hafdhe ey judz wredhe komit ofwer tha ok folkit. Swa ær ok nu thy at huat thall smaelle mæ aller drömara aller kotelike viner afsaggia paauans at koma til room tha skal jak judh meera maktha æn the. Ok jak skal ledha tha til rom ok tho ey til thera hughnadh thz æpte taladhe var thu til gregorium paawa. Hwi hatar thu mik swa mykit ælla huij thin dirwe swa mykit mot mik thin daarlike gardh vpslogh min himerikis gardh thi högh fardh vpslogh min faar aff mik ok thu giffwir kirkionna godz som mit ægit ær thino kötlikom vinom vino ok skattar ok thiäningar thir til thina fatiga vndersta. Jak lat thik koma til högxsta valde ok jak manadhe thik til thina siäla hälso ok thu giwer mik thz at for mina godhgiärninga at mæsta högh fardh styrk j thino gardh ok omattelik giri ok forbanadhe skörlifnadh ok værste swalgh ok vredhelikit ok thu vpstal aff mik otalika siäla thy at thu sanker j helwitis eld alla flesta som koma til thin gardh thu skulle vara mina faara gomar thy ær thik thi fast vm thu äst ey atualtol vm thera siäla hälso. Nu æn tho at jak mätte thik fordöma a rätuisona vaghna tho manar jak thik for thina siäla hälso at thu ko til rom vaskelica thy at swa mykit vaskar thu kombs swa mykit meer skal thik vaxsa dighdhir ok mins halgha anda gafwor ok mikar sack. Kom thy ey mz högh fardh ok værlzlike bælle vta mz alle ödhmiukt ok brinnande kærlek ok thu tidh thu swa kombe tha opriff ok fordriff alla lasta j thino gardh ok vpor bort fra thik ok skil thik fra thina kotlica ok værlzlica vina raadhe ~~ok op nya mina kirkio~~ ok folgh ödhmiuklica mina vina raadho ok opnya mina kirkio ok thalgha stadhgha thulka so jak opbygde mz mit blodh. Nu vm thu lydher ey minom vilia so sant ær tha skal jak sättia thik aff thit ämbitte mz skam ok blygdh ok kwälia thik ok bortkasta aff himerik gardh ok al the thing som thik æru til frudh ok gledhi skulu vara thik til forbanilse ok dieffwleli skam. Ok hwar thaluitz diäfwl skal gripa stykke aff thinne sial æn tho at ho ær odödhelik ok skal aldre forgaa ælla opnöras ok for välsignilse skal thu opfyllas mz dieffwlelike forbanilse. Huru länge skal jak thola thik olydhogha alla huru länge skal thu fragang haua. Tho hwaro manar jak thik æn at thu omvandt thik ödhmiuklica til mik ok lydh mit radh som ær thin fadher ok thi skapare tha vil jak taka vidher thik so mild fadher ok göra miskund mz thik ok välsigna thik ok kladdha thik mz dyrom paaua kladhom ok föra thik j mik siälua swa at thu skal vara j mik

ok jak j thik ok thu skal ævdhelica
varas. **Aff ene siæl som syntis hava
varit sancte birgitto husbonde** xxiiij

En siæl syntis sancte birgitte sighia
ve jak thatt kant domaris vrett
vro ey nu minzskas gudhlikhetin ok
miskunnin vaxar. Jak giordhe fæm synder
for hulka som jak hafdhe for fulla
skriptha. Første ær at jak syndadhe
mykyt mz the galna jakteno som thu
kænner hwadhinadhis ok lustandis j
hans galnis ok losthelica athæfwo.
Annat ær at jak ey for æn jak doo
fult giordhe the skilione som thorfw
twet for the godz som jak køpte aff
hanne thy at jak glømde thz æn tho
kombir mørgho til thik tha hælt
hanne swa mykyt som tho bedhis thy
at tho bedhis ey mer æn tho ægthe
hava. Thridhia ær at jak swa som
j kabse lofwadhe hom at sta hom
nær j hæs nødhir thorfte thu tha tok
sik aff dulwa ok satte sik mot kono
gæno ok lagthome. Fiærdha ær at
jak jdhnadhe dystevan ok andra ugal
dma fafængo mæar for rosn ok
høghfærdh æn for nakra nytto. Fæmptu
ær at jak var mykyt hardher ok obøn
likin ens vidherskapis mane at tha
skulle biltoghir domas ok æn tho
at tha hafdhe sik forbrutit tho var
jak hom mina miskundsamb æn jak skul
le. Tha sagdhe sancta birgitta o siæl siæl
hwat vardher thik først til hælso
ælla hwat ma thik frælsa aff pino.
tha swaradhe hon. Fæm thing hielpo mik
Første skriptamaal hulkit jak giordhe
hwar fredhagh tha jak skriptafadhe
sik hauadhe fullan vilia at bætra
mik. Annat ær at tha jak sat for
rætt j dom tha dømde jak ey
æpt manna vild ælla for pæninga hui
vtan jak ranzsakadhe granlica
ælla mina doma vedhobøm at rætta
mik vm jak viller foor. Thridhia
ær at jak lydde mino mæstara hulki
mik rædh at halla mik fran mina

hustru sæng sidhan jak vndstodh at lif
uande barn var j hænna quidh. Fiær
dha ær at jak vaktadhe at jak
skulle ey vara fatikom thungir ok skadhe
likin j gæstning ok at jak skulle ey
koma mik j mangh giæld. Fæmpta ær
the athwhald som jak hafdhe j pelegrims
færdh til sankti jacobum thy at jak drak
ey j nøghthenom thær jak hwilte ok fore
the athwhald skuld afskrapadhis the
fanga bordhskattan som jak hafdhe
ok the mastalan som jak tha jdhna
dhe ok nu ær jak vis a mine hælso
æn tho at jak ær ey vis nær jak siæls
vardher. Siætta ær at jak andwar
dadhe mina doma them som jak tidhe
vgætuisa vara at the skullo betala
min giæld. ok for thy at jak ræddis
at vardha mykyt giælskyllughir
thy ær andwardadhe jak konungin
sin hæradhe at ey skulle min siæl
thola hardha gudz dom for them.
Æn for thy at jak ma nu bedhas hiælp
bidher jak thik at thu lætir sighia
mæssor vm eet helt aar aff vare
frwo sancte marie ok aff allo hælgho
ænglom ok aff allom hælghom ok
for alla cristna siæla ok aff vars hera
ok helara pino ihesu christi. thy at jak
hopas vissolica siæls vardha ok var
sardeles athuaktol vm fatikt folk
ok spar ey at vtgifwa kar ok hæsta
ok annor tholik thing j hulko jak
mykyt lustadhis ok lat gøra nakra
kalka vm thæt format til gudz thiæ
nist hulkit mykyt hiælp siælene til
hælso. Oc ørlikt godz atwlat barno
men thy at ey sighir mik mit samvit
at jak hawir nakat aff them orætuis
lica aflat ælla atholt for andro
ok ey gaft thær til vilia. **Aff varfru
klostir som kallas vazstena klostir**

Xpus taladhe jak ær then som xxv
bødh abrahe at offra sin son ey
for thy at jak ey forwiste hans lydh
no vtan for thy at jak wille at the
vili skulle vetas ok kunoghas æpte

hær sigx aff

koma dom til at göra thokkit sama
Thy vil iak nu at landzsins höfdhi
ge skal lata byggia kloster j mina modhers
hedher thy thz til at syndena skulu
minzkas bedhes iak hiälp aff almo-
ghano til thes sama klostersins fulkom
nilse Ey swa som nakhir thorfwande ällr
thiggiande mädhan iak är aldra thigga
ra utan at thera vilia värslikhet skal
androm kunogh vardha thy huar thän
som är komin til skällikhet ok forthä
kir stadhelika at blifwa j somfordom huat
haller han är man äller qwinna gifwe en
pänning the mynt som gänkt är samuledh
thän som är j ärkiodom Än thän som är
j thonalagh gifwe twa pänninga annan
for sik ok annan for sina husfru til mina
modhers klosters bygning Än hulke so
hawa söner älla döttr som koma til
skällikhetz aar som är sexta aar
gifwe for huart thera en pänning at
gudheliko kärlekx ok lydhno frukt ma
the ökias j them Än vilifwis mannis
kior som är kloster folk hulkit som
ägher gifwa mik sik ok sin thinga ok
klärka hulke som gawo mik var frughe
ok samoledh alt thiänisto folk thy at
the ära sik bundhin j sino skwt ok hawa

en siälfs vald vm sik xcvij

Guz som talar en skal nakat vära
skrifwat ällr malat a kirkiona
väggiom vtan at enast korsi mina ok
hälghra mana bilaete tha at opta häd
at the som inga j kirkior kostas mera
at see huat skrifwat ok maalat är a
väggene än the kostas j gudz godh
gärningom Kirkia skal hawa thre
dör Förste skal kallas synda forla
tilse dör ok gönom hona skal vighth
folk ingaa thy at huar thän so ingar
gönom thässa dör mz j ogrugthu hiär
ta ok vilia at bätra sik tha skal
faa lisa ok lättilse j frestilsom styrk
til godha gärninga/ gudhelikhet j bö
nom synda forlatilse ok skällikhet
j sinom gärningom Thänne dör skal
vara ytantil thy at gudz kärleke
skal thz opinna som inga gönom hona
ok vaxa thro liwe skal styrkias j thin
Annor dörin skal kallas miskunna
dör gönom hulka bryggiome skulu
ingaa j sin kor thy at for thera tro
ok böner skulo syndoghe mz nadhom
gudhs ok rikesins stadhge bätre
vardha ok gudz wredhe blidhkas

ne mik gemugardhoghet Ätta lext nu thz
sighia hom at iak skal giwa hom mina
nadh vm tha hafr vilia at bätra sik vm
tha längs kan lifwa ok manis at hawa
vilia til at bätra sik thy at aff mykle
miskund var kuna iak hom for persona
bestlikhet som hom bör hawa for synder
Var thz sami var dödhir for primis
tima synts vor hwa amatidh ok saghdhe
Se hwru vextins iak är j minom dom
thänne som thyngdis aff sua storo
sukdom kom aff til min dom ok än thot
tha var domdir til nadha for godha
vilia thz for än tha nordhir fullelica

[illegible]
Thänne var munk ok frestadhir
vm gudz licama tolff aar vm thz
var sand ok marie napn hulkit han
gat aldre nakot vta sina ok syrghia
thanka Han vardh fröxle for sta bir
gitto bön sua at tha kunne aldre gha
dhir vardha vta thz dagh tha tok
gudz licama ok marie napn var hom
sötast Ok een prestir tryldir aff ene
trolkonu til kötzsins skörlinna dh
badh sta birgitto bidhia for sik hulki
som höghde aff gudz anda O Sote thz
undra hui duxfwllin hwas öls thänna
manin thz for manana ostadhuga vili

Thænne dør skal vara væktatil thy
at for thera bønir skal diæfulsis
vald drifwas ok bortkøras fran
marghom at tha maa ey swa mykyt
frestha ok skadha som thay vil Thridhi
dørrin skal kallas nadha ok gawo dør
genom hulka som synthna skulu ingaa
Thy at hwar the syk som ingar mz
idhrugho hiærta ok fulkomlike akt
at thækkias gudhi skal faa gudz
nadh i thæsse varld ok thrifwas
ok framgha i dyghdom / Fiærdha i fres
tilsom ok daro i hæmelike thy vare
thæsse dørrin nordhatil Thy at sua
som aldra ilzsko kold oppinbaras
aff diæflenom Swa skal fulstop
tak vxl signilse ok thæs hælghe
anda thit ingiwtas i them som inga
genom Thæsse dør ok gudhelix kær
lex brændaghe skal økias i thom

Sequitur sextus liber

te tha saghdhe sancta birgitta o siæl siæl
Hwat vardh thik først til hælso
ælla hwat ma thik frøghdha aff mino
tha swaradhe Twæ thing hiælpo mik
Først skriptamaal hulkit jak giordhe
hwar fredhagh tha jak skripta fadher
sik hauadhe fullan vilia at bætra
mik Annat ær at tha jak satt for
rætt i dom tha dømdhe jak ey
æpter manna vild ælla for pænninga giri
bæt jak ranz sakadhe hanlica
alla mina dømda vndhergiwom at bætra
mik vm jak viller foor Thridhia
At jak lydde minom mæstara hulki
mik vardh at halla mik fran mina

ok annor tholik thing i hulko jak
mykyt lustadhis ok lat giora nakra
kalka vm thæt format til gudz thiæ-
nist hulkit mykyt hiælp syælinne til
hælso Ovørlike godz atwlat barno
men thy at ey sigher mik mit samvit
at jak hafdhe nakat aff them orætvis-
lica aflat ælla at hollit for andro
ok ey haft thær til vilia Aff varfru
pænning som kallas vazstena pænning

Prius taladhe jak æn thæn som xxv
bødh abrahe at offra sin son ey
for thy at jak ey forsmaste hans lydh
no vtan for thy at jak ville at the-
mi skulle vetas ok kunnoghas æpter

thær sik aff

Hær sighx aff xpi fæghrind oc at
nar iudhane varo drøfdhe hugna
dhos the nar the saghe hans anlite
Capitulum j

Gudz modher talar til brudhina sighiande Jak ær himerikis drotning Sliken son ælske thik aff allo hiærta thy radher jak thik at thu ælska ansikte hans thy at han ær swa astudhelikin at thu thorff ankte astunda om thu hawer han Swa fagher at al fæghrind aff elementum ælla nakor andre klarhet oc fæghrind ær swasom skugge i hans likniloom ok thy nar iak opfostradhe han nar han swa fagher at huar thu han saa fik hugnadh aff the hiærta sorgh som han hafdhe Thy saghdho opta iudhane mællan sin Gangom at se marie son at vi maghom fa hugnadh Ok æn thot the ey visto at han war gudz son tho fingo the storan hugnadh aff hans syyn Hans likame war ok swa reen at aldre kom lws ælla nakar madher a han ok ey fandz nakor orenlikhet ælla thofkan i hans haar Aff enom som domdis til skærslo elds

Gudz son saghdhe sinne brudh Than som nu ligger sinkt for hulkom thu bidher hawer mykyt dyrft warit til mina thiænist Ok hawer giort alt sit liuerne mik gennaredhoght Vta læt nu tho sighia hanom at iak skal giua hanom mina nadh om han hawer vilia at bætra sik Om han længer kan liffua ok manis at hawa vilia til at bætra sik thy at aff mykle miskund warkunna iak hanom for pinonna beskelikhet som han bør hawa for synder Nar thæn sami war dødher for primis tima syntes wor hærra dimatidh ok saghdhe Se huru rætuis iak ær i minom dom thænne som thyngdis aff swa storo sinkdom kom aff til min dom ok æn thot han war domdher til nadha for godha vilia tho for æn han wordher fullelica renssadher skal han hawa swa beska ok hardha pino i skærslo elde At ængi dødhelikin ma forma thz thænkia huat skulu tha the hawa som allan sin vilia hawa i værldinne oc mødhas aff ængo drøwilsom Huru dyæfullin flydhe fra enom gudhelicom manne oc en prestir fralste som længe war trylt ij

Ell dyæfwl syntis gudz brudh stadhanær budhnom hans nar enom som stodh a gudhelicom bønom Nar dyæfullin hafdhe ena stund standit ropadhe han mz rysthelike røst ok høghe ok myklo thuti ok gik swa bort skammadhis Aff hulko godher ængil saghdhe til brudhinne thænne dyæfwl drøfdhe nakra stund thænna manin ok syntes thy hawa bundnahans at han fik ey makt ower han sulfso han hafdhe vilia Ok for thy at thænne stodh maluca amore dyæfwlsins hawer ho swæsilsom ær thz gudz domber at dyæfwllin forma ey at gøra hanom som han ville tho hafdhe æn dyæfullin hop at faa makt owir han Vta i thænna timano ær han swa komin at han skal aldre optarmer fa makt owir han Vta gudz nadh skal skiæs thænna manens daghlica Ok thy ropadhe dyæfullin at han miste thz han hafdhe swa længe frestat

Thænne war mik ok frestadher om gudz licama tolff ar Om the barn sand ok marie napn hulkit han gat aldre nærpt vtan sinna oc sorghfulla thanka Han wardh frælst for sta birgitto bøn swa at han kunne aldre tholadhes wardha vtan thz dagh Tha tok gudz licama ok marie napn war hanom søtast Ok een prestir tryltir aff enne trolkonu til kotzsins skørlinnadh badh sta birgitto bidhia for sik hulke som hørdhe aff gudz anda O Søte thu undra hui dyæfullin hwas owir thænna manin thz gør manana ostadhugha vili

Sua som thu mat vndirstanda j thenne
tw̄ysta p(er)sonen aff twolkonone thy skalt
thu vita at thæsse qvinnan hafdhe thry ond
thing som ær otrolikhet oc hordomsska
ok penninga giri ok skørlinnadh thy
nalkas dyæfwllin hænne ok skænke
hænne aff sins beskliketz dryk thy
skalt thu vita at thæssa qvinnona tunga
skal vardha hænna ande ok hænna had
hænna dødher ok siælas dyæfwllin
skal gøra hænna testament Tho komo
hænne all thæssin thing thy at the
thridhio nattena vardh hon galin ok
grep kniff ok stak sik j mælin ok ro
padhe allom æhørandom dyæfwl oc
fyl mik ok ginsta andadhe tho sit liff
mz væsælico ropi Æn p(re)stin vardh fræls
aff frestilsom oc gaffs j klost(er) oc thiæ
te gudhi alt til sins liffs ænda At
gudz ordh skulu p(re)dicas allo oc ænnugel
thøm som ey vilia gærna høra thom vii

Hwilkin som hafu sins thra snillis gul
dghir gøra thry thing Først suna
thz thio thz vilia hawa ok bindha thz thio so
thz vilia ey hawa Annatidh skal han tholu
ghir vara oc matelikin Thridhiatidh skal
han vara skællikin ok jæmpn at vtgiua
thy at thu ma som hafwer thæssa dygdhe
han hafwer mit gul som ær min snille thy
at ænkte ær dyra j malmeno Æn gull
swa ær oc ænkte dyrare j skriptene Æn
min snille Jak opfylte han mz thæsse
snillene som thu nu bidhir for thy skal
han suasom min viddal dyærflica p(re)dica
min ordh oc mina nadh ey at enast tho
som vilia høra tho vtan ænnugel tho so
ey vilia høra tho Annatidh skal han vara
tholughir for mina skuld vitande sik ha
na thu tha som al obrygdhilse oc hadh
tholde Thridhiatidh skal han jæmpnlica
vtgiua min ordh oc tho p(re)dica sua fa
tækom som rikom p(ar)avi ængom oc værdhis
ænghin thy at iak ær j hom ok han i mik
Hewa forma at skadha hom mædhan iak

alzwalloghir ær j hom ok vta han Jak
skal giwa hom dyrasta løn for sit ar
uodhe ey lìtalikit oc ey jordhlikit vta
mik sialvan i hwilko alt got ær ok alt
ympnyt Hær æfwitas onde ok vloigher
ue vnlues ongi oc manas til batring
vij capitulum

Iak ær aldra thinga skapare ok aff
ængo skapadhir Jak bortnæmde lan
gan thima min øghon aff thænna stadhe
nom for thæra wranglikhet som byggia
j hom thy suasom the som først byggia
j hom skyndadho sik til enna dygdh Sua
ga nu thæsse aff enom illo oc til annat oc
hwar astunda at forkoma annan j ondo
ok rosa sik aff syndom Æn nu byggia mina
alskelica modhir bøne mik til miskund
vta Æn aterblina nakra røt aff vørsto
slækt Sua som thu mat vndirstanda mz
æptedøme oc liknilsom Vm nakan hirdhe
saghdhe til sin thræl min thra faa siæff ok
qwak faar æru j thæme faara hiordh ok j
bland tho finnas stangole ok otami vædhra
som stanga oc omaka faarin thra hofwodh
ær til ænkte nyttoghe thra skin ær synder
riffwit thra køt vrutit oc thra inælue
alla liktande Æn han suaradhe iak skal
afhugga vædhrana hofwodh mz hwassasto
iarne at min siælfwo faar skulin ey drønas
thra skin skal aff flaas thy at thz baer mik
ængha ol thra køt ok inælue thy at the
aru vittin skulu vtkastas a mark ok gif
uas foghlom som ey kunno skodha mællan
rent oc orent Jak ær thn thræl iak hafw
j thænna stadhenom nakra suasom enfald
faar Æn j bland tho æru somlike suasom
stangule vædhra stangande farin the fra
løpa bradhelica suasom vædhra vsfwade
vllena thz ær stanga the mz hornom oc
sla nidhir farin til jordhena Sua dyrswa
thæsse manløsa mana enfallughet ok sla
tho nidhir til jordh mz bakdantalsa hornom
ok mz sino ondo gængam hornom Thy skal
thra hofwodh som ær thra høghmodhogha

ælt mz thera høghfærdh oc ondra dir-
fwis thornom huggas bort aff them mz mi-
nom grimma dom hulkin som ær hwassasta
swærdh | thera skin som ær thera skrympelik-
het som the hawa sik j fort for vnlekfnis
enfallughet oc for the sama skrympelik-
hetina skal thera skin flaas aff allo godho
aff dyaflome thy at the tedho [illegible] ok beuisto
annat ok annat varo the the [illegible] thiænto
mik mz munenom oc ey mz gingomen thera
kropp ær v'dhoboit oc vndirgiuit skørom
lusta ok ær thy j mine ogon suasom thorno
bot | thy skal thy bortmas mz eld vta mik-
und thera inælue thy æru thera thanka ok
astundilse som the hafdho til værldena
oc ey til mik j hulkom mine ouin' som æru
syndena ok dyaflane skyltos oc ey iak sku-
lu plaghas aff dyaflomen sua at ey skal
vara nak' wrango luste ælla nakar the
wrang astunda ælla vili thy the skulu
ey for pinas | thy mædhan thæn ær timin
skulle thera wranga hofwodh som ær thera
wrange vili oc høghfærdh afhaggias
oc nidhirboghias til ødhmiukt | ensal
loghetena skin æru takas bort at hallas
aff wrango lusta | sualskin som æru than
kane helms ok lækins mz ødhmiughia ok
skriptamals at iak skuli ey vtkrafwia af
the bradha vaxtuisto æpt' thera forskylla
ok vndgiua thom dyaflanna valde swa
at the formaghin ændte vta thy som dyaf-
lanom thækkis oc skulu dæltas aff dyaflo-
man aff eno illo oc til annat

Huru som syndas fyrom ledhom j wærldhe ok ey ær bradhelica suarade j wærldhe

m
vj

Iak ær thin skapar ok brudhgome thu min
nya brudh syndadhe nu fyra fallelica j
thine wærldhe | først for thy at thu vast
otholugh j thino hiærta vidh ordh mædh
than iak tholde for thik slagh ok skada
dha for domarenom suaradhe iak ey et
ordh | annatidh syndadhe thu j thy at thu
suaradhe grym ordh ok opslogadhe myk'
thina røst mz obrygdhilse mædhan iak
korsfæst' mz øghonom saa op til himelin oc
iak oplat ey min mun | thridhiatidh thy
at thu forsmadhe mik for hwars skyld
thu skulle al thing tholomodhelica tho-
la | fiærdhatidh for thy thu gaff ey got
æptedøme thinom jamcristne som villir
for ok hafdhe skulit mz thino tholomodhe
læras til bætra | thy vil iak at thu skalt
ey optar mer wredhgas | æn nar nak'
vettir thik til wredhe | tha tala ey
før wredhin ær bort wordh aff hiærte-
nom ok tha hughsins vetilse ok wredhe
ær ok farin oc wredhena sak gvalica
thænkt tha tala mz siælfhet | ær ok
nakat j hulko ey ær ælla varoghir nak'
nytta talande oc thu synda ey thighia-
de tha ær bætr' at thighia for mere
forskyllan

at gudz ordh æru p'dicande

viiij

Iak ær thin liva oc gudh ok aldra thin-
ga skapare | æn thot iak ær glømd
ok forsmadhir thy skalt thu sighia honom
som thu vest at mik ælska som thu
bidhir for | Nar thu var skapadhir j mæsso
dighins ambatte tha fikt thu vald at
p'dica at thu skulle læra fatunoghia oc
æfwita otokoghia sua giordhe iak sialf
ok thy giordhe mine æpla ok barnefødhena
hulke for ena sigl æpling gingo kring
um mang land | stadhi | ok bya ok andwor
dadho sik j dødhin for siælanna helso
thy mædhan thit ambite ær at p'dica
thy bør thik ey at thighia thy at mine
værste ouin' æru nær thik ok thu vmgar
mz them | Vissilica thera forbanadha sualgh
ok drykkir ær mik sua hatughir suasom
the æin bot a langa fredagh | the æru
suasom vppit bar at badho ændome hulk'
aldre opfyltis æn thot alt hafwit ingu-
tis j thy | Swa kuno the aldre mættas
ok thera olwmatta skora bætre ok thera
sualgh oc synd | the kora annat fran sik
mina ængla thera gømara ok kalla til sik
dyaflana hulka som æru nærmer them | æn
godha ængla the sta j minom koor ey

at the skulu thiænas mik vtan at the
skulu ey æftirtaka ælla misthiænas ma-
nom | the thiænas vara gambla forfædhe-
ra folghiara | æn the æru sannelica
liughiara oc swikara j mine æghn | the hava
brutit the tro som the lofwadhe mik
oc swika siælama aff thulko valghningo
the lifwa thy at the thiæna thø ey mz
godho huxane ælla bonom thy for allo
minom ænglom oc hælghom manom swær
iak j minne sannind iak som ær siælff
sannindh oc ey skrømtir æff mino mu-
ntan sannind at vtan the bætra sik iak
skal lata thø ena stund frænga at sino
vilia vægh oc sidhan skal iak ledha thø
owir thæn vægh som liggir ær thornom oc
hwassom stenom oc iak skal skipa mina
thiænisto mæn a høghro hand oc a vinstro
handena som thø skulu forbiudha at
gaa aff vægheno oc ater thø oc bære
fram gaa oc sidhan swasom ødhe krop-
pin fallir a iordhena swa skulu thera
siæla mæghi fara til hælwitis oc hyllas
mz hælwitis pinom swa dyuplica at the
skulu aldre opstaa At straffa oc amina
oc læra syndogha mæn dirfflica vtan rædhogha

Pius taladhe o min brudh thu hugsa-
dhe opta mz thik. Madhan min gudh
aldra hælghas oc alzwalloghir tholdhe tholo-
modhelica sin forradhara hwi skal tha
ey iak som ær hans tiænare thola oc
vmbæra mz thø som byggia nær mik at
the vardhin ey vanlica före aff mino æf-
nitelsom oc manilsom til thøllin thanka
swara iak thik at tha ær ey del milder
oc tholitic j gudz kærlek brinnade thy
at godhir riddare stander mællan ondha
mæn oc seendhe sins hærra ovint hæn for-
man ey meer tha tala hæn at minzsto mot
sins hærra vanhedhir oc thol tholomodhe-
lica the smælikhetina som hæn faar thz so-
dhan skalt thu trøstelica tala oc æmta
thera brut thy at the æru mykyt ledhe
aff ødhelico syndo oc a huilka ledhis
the hærdhas mot mik æff thy thz skal
ey reknas thik til synd at thu taladhe
vtan meer løn skulu thik vaxa thy swa
som mine apostla prædhikadho mæghom æn
thot ey alle vmwændos ey thy sidhir fingo
the sin fulla løn swa skal oc thik vardha
thy at æn thot ey høra alle thik thø skulu
nakre bætras oc helas aff thino or-
dhom thy skalt thu sighia thø at iak
skal koma a swa vaskl oc grymbir vtan
the bætra sik at alle the thz høra skulu
grata oc the thz vrøna skulu vanskas
Iak skal doma thø swasom thiwfwa mz
otalike skam for allo mino ænglom oc
hælghom manom thy at the toko ey vnlines
klædhebonadh til at liua væl j mine æghn
æru the swasom thiwfwa æghiade thz
goodz som ey ær thera vtan thera som væl
liua oc thy skal iak løna thø swa som thi-
avom mz mino sewgardhe hulkit som alla
thera limi skal synder skæra aff hofwodhe
oc til fotana iak skal opfylla thø mz brin-
nande eld oc vællande thør aldre skal
vanskas ælla forgaa thy at iak kalladhe
thø som milder fadhir oc the villo ey
høra mik iak redhe thø min ordh swa som
aldre var før giort oc the forsmadhe
thø hafdhe iak sænt hedhingom ey min
ordh the hafdho vanlica takit vidh thø
oc bætrat sik thy skal iak ey swara thø
oc ey taka mina ælskelica modhir bøne
oc ey mina hælghra mana for thø vtan the
skulu vara j pinone swa længe som iak ær
j mine æra hulkin som ær oc blir a for-
vtan ænda thø huru længe so siælin swa
lyklig j licamanom swa længe ær min mis-
kund them øppin At dixfla fra sær ondo

Pius sighir then prestin prestom
som thu bidhir fore ær swa som taug
mz hulke mina dyghdha gul vt draghx
tha ær swasom dilt faar ey viliadhe høra
modhirna røst. Nar tha gar til oc tal
fra dyxflana vidh hans sidho huars
siæl the innebyggia thy at ho ær dødh

Sexto.

609

for mik. Nar thu laggir hofuodhlinit .
a sik tha myrkia diæflane thæs sial sua
at thu thorfar ey ok vndstar ey huru
ovärdhelikit ær at gaa til mit altara ok
huru ren thu skulle vara som nalkas
mik altara renastom Nar thu far i messo
särkin tha j föris thu j hiartano hardhzsko
ok ogudhelikit thy at thu thänkir ey sina synd
vara thunga ok ey ärvordhelica pino var
stora ok aldre kombir j thæs hugh hulkin
ärvordhelik hälghi ær Nar thu insätir
sik stolan tha sätir diäfullin thungt ok
ok hans hals Sua at synda lustin lust
tha ok thyngir sua hans sial at han latir
han ey at skodha alla gratta sina synde
Nar thu takir sik handlinit tha vardha alla
gudhelica thinga hom thunga ok blyghelich
ta ok värlzlica thinga lätta Nar thu girdhar
sik mz lindanom tha bindz thæs vili
mz diäflenom sua at han forthänkir ok
vil lina j syndene Ok tha sudhirlösis min
kärlek mz hom thy at thæs vili ær til alt
thz som diäfullin skriuir j hans hugh Vta
han atirhollis mz minom lönlicom doms
Nar thu för sik i messo hakulin tha i för
diäfullin han j vantro Nar thu läs confiteor
tha suara diäflane thu liughir vi ærom
vittnisman thin skriftamal ær lik judassa
skriftamalom thy at thu sighir ämnat mz mu
nenom ok ämnat hafuir thu j hiartano
Nar thu gar til mit altara tha vändir jak
mit änlite fran hom hwat hälder thu sigher
messo aff minne modhir ella aff minom häl
ghom manom thz ær mik sua kärt suaso
vm almoghin gifwa offradhe mz nalkom magne
kari sit ovina manadha blodh at drikka
Ok sua som nak sagdhe til sin ovin
vakta thik iak vil göra thik skadha
Nar thu vighir min licama tha fly diäfla
na fran hom ok hans licame atirbliui sua
som stokkir thy at hans sial ær dödh
for minom ögnom Ok aff the diäflome
at tha takir mik til sin mir löpir allir
diäfla skarin atir til thæs thy at han hafuir .

610

ängin kärlek til min Tho ær jak sua .
miskundsambir at vm tha saghdhe mz
idhrughans hiärta ok mz sanne forakt
ok vilia at sik bätra O thu gudh forlat
mik mina synde for thina pino ok for thin
kärlek som thu hafdhe til mankonit Jak
toke vidh hom ok aldre opta mer
komo diäflana at thil thæs Vta han
hafuir vanvärdhelica thiokt j sinom munn ok
opuallande madhka j sino hiarta thy
thänkir hom ey mina ordha sötme
O mykitlica thanka ätta thæs hiärta sua
at tha thänkir änkte a mik thy skal
han aldre ga til mit altara Än hwat
ær mit altara vta thz himerikis brödhirt
ok ärran som ær j himerike aff hulka
änglane ok hälghe män glädhias thz
tekna thz altarit j kirkione aff stenom
hwar min korsfästir licame offras dag
lica suasom offrin tekn adho j gambla
laghome hulkin nu göras j kirkione
hwat tekna himerikis brödh vta sang
ok glädhi the glädhina skal han aldre
vtröna ella smaka j himerikis glädhi
For thässo altarino skal han aldre sta
ok aldre skal han see mit änlite Än nine
syni the skulu see mit änlite Jak ær
sua som sander pellican thy at iak skal
giua thom mit eghit blodh ok iak vidhir
quäkte thom hær ok j komaskolande vär
vild alt til matte Thänn lekir prim
skal födha thänna prestin hwars sioh
ugxma ær at fortaka sinom vngom thera
fodha ok födho ena stund sua at the
synas maghro aff hughir allan sin luffs
tima Sua skal diäfullin födha tha ena
stund mz sin lusta at tha skuli kenna hugh
for ytan ända Tho ær min miskund
hom ypin medhan tha lifuir vm tha vändis
til mik Thänne prestir var forghlatte ok
sattis aff sino foghiti for sancta birgitto
ordha skuld ok thz ärve kom tha til
hamna suasom galin ok affinna ok saghdhe
Ek vorentin j mik aff minom hiärtom ok .

mino insighle hwru mykit batadhi j them swaradhe En ma klærkin hulkin som ær enkannelica gudz thiænare hawa tholikt ämbite vtan sighla vadha thy sighir iak thik at thu skal vardha vtan iäff swa som iak giordhe j gudz dom vtan thu bætra thik oc vara thik varlica Ok swa som iak kallas birgitta swa skalt thu ey vndkoma gudz som ok onanan oc onda dødh Maria stud thær æpte miste thæn prestin fran kirkio oc do mz olydhogho dødh thy at nar een klokka giordz vtsprang vællande malmin af hun-tone oc formone ok brænde tha til dødz

xl Huru sighla moghu frælsas af skærslo elde

Jak ær himerikis drotning Jak ær miskunna modhir Jak ær rætuisa mana glædhi Jak ær syndogha mana tilgangir til gudh Engin pina ær thæn j skærslo elde thær ey vordhir lættare at thola for mina skyld ~~thy~~ Æn tho ällighis nar engin ær oc swa forbanadhir at tha miste miskund nædha tha lifes thy at for mina skuld fræstas tha lættare af diæflenom Æn thay ällight fræstadhis Engin ær ok swa bortuænder fran gudhi vtan thay se alstingis forbanadhir vm tha kalla a mik at tha maghe ey at koma til gudh oc fa hans miskund Thær for thy at iak ær miskundsam oc iak fik miskund af himnom som vil iak te thik huru thu skalt them dødhe vm thær thu for sørghir ma frælsas af hans plaghom thær min son thik af saghdhe Först ma tha frælsas af thøm eldenom som tha thol for skørlinnadhinn vm nakar ville for thæs sial skuld hiälpa ene fatiko til giptomala ok andra gina j klostir ok thiænisto hialpa til at tho maghi sta j ænkiostø thy at tha syndadhe mang fallelica j skørlinnadh Annatidh thy at tha syndadhe thrætfallelica j ofmato swalghe Först thrætfallelica oc ofmato ætande ok drikkande Annatidh rædhande magha vætte for høghfærdh skuld Thridiatidh længe sitiande ofwir bordh ok forlattande gudz thiænist ok rætuisa ok dyghdhelica gærninga Thy hulkin som vil taki in j gudz hedhir som ær thræfalle ok een for thæsse ofmatto fylle thre fatika mæn vm eet halft aar ok gine tho tholka vætte ok swa godha so tha sielwir ætar som tho intaka ok æti ey sialwa for æn tha see the thre æta At the langa swalan som than hafdhe sitiande widh bordh maghe bætras ok afskrapas vm thæsse litla widadhena ok skipi thom thræm ympnyn gangklædhe ok fæmga klædhe swasom than see at the widhir thorftwa Thridhiatidh for høghfærdh som tha hafdhe mang fallelica skal thæn som vil intaka siw fatika mæn j hwars kiko vm eet aar hwat dagh tha vil oc thwa thra føtir ødhmiuklica thænkiande swa mz sik j sino hiærta nar tha thwa tho O thu ihu xpe thæn som stughin var af judhome miskunna them Annatidh O thu ihu xpe thæn som bundin var widh stwdhina miskunna them Thridhiatidh O thu ihu xpe thu som menløs var dømder af omildom miskunna them Fiærdhatidh O thu ihu xpe thu som var fordhir vr thæmom eghno klædho ok fordhir j gabbilsa klædhe miskunna them Fæmptatidh O thu ihu xpe thæn som swa grymlika vast flængdher at thit liff syntos oc ænlite var helt a thik miskunna them Sixtta tidh O thu ihu xpe thu som var slaghin a hals oc spottadhir j ænlite miskunna thonom Siundatidh O thu ihu xpe thu som var vtrækt a korseno oc hafdhe blodhoghir hofwdh oc hand oc fötir . oc munnin oc ôron ful mz blodh oc ögho min ful mz taarom miskunna hon. Bidhia fatike mænniskene æru thwæraghtne tha giui thō mat suasom han forma ok the nidhir thorfwa ok bidhi thō ødhmiuklika at the bidhin for hans siæl. Thridhia tidh syndadhe han mangfallelika i læti Först war han latir at ga til kirkio Annatidh at leta ok wökta sik aflat. Thridhiatidh at sökia hælghra manna stadha. thy for thz forsta huilkin som wil gange til kirkio entima i manadhenom vm eet aar ok læte sighia ena mæsso for hans siæl For annat gange hwru opta han ganglika gitr ælla wil særlika for hans siæl til nakra stadha som aflat gifs ok hwar han hör wara gudhelika thiænist som aflatit lysa For thridhia sænde sit offir mz nakrom tronom wæxtuisom man til the hælgho mæn hwar æru i rikeno hwar almoghans samquæmd ær aff gudhelikhet for aflat skuld suasom til sta Erikx ok ste sigfridh oc andra flere Fæmptatidh thy at han syndadhe i fanytto æro oc glædhi. thy huilkin som wil taki alla the fatika mæn som i hans gardh æru ok grænd centidh i hwario manadhe vm eet ar ok læti sighia ena siæla mæsso for thō i sino husi ok prestin mane thō at the bidhin for hans siæl for æn han byriar mæssona oc giui fatiko mannomen mat sua at the gangin thædhan mz hughnadh oc thæn dödhe glædhis for thera bone Siættatidh thy at han skal giælla sin giæld til ytarsta skærfwin ok drwælians i pinone skalt thu vita at han hafdhe i sino ytarsta tima vilia æn thot ey sua hæta som han skulle at giælla sin giæld ok for thæn viliam Ær han i hælso hopi aff huilko manin ma vndsta hwru stor ok mykin mins sons miskund ær huilkin so hawlo giui for sua litit thy at hafdhe han ey hafft thæn viliam tha hafdhe han nwit for vtan ænda fordömilse Thy skulu hans ærwingia hawa vilia at giælda hans giæld allom thō the vita at han war skyllugher ok bidhia thō ødhmiuklika at the forlatin hanom vm the fingo skadha aff thy at the bidho æptir sino pæningom. Ællighis skulu hans ærfwa bæra hans synd Bidhia sænde hwario klostre i rikeno thollkit offir som han wil ok læti sighia ena mæsso oppinbarlika i conuencione ok bidhia alle for hans siæl i mæssone at gudh wari hanom mildir. Attir æptir sighis een siæla mæsso i hwarre sokna kirkio thær han hafdhe godz ok prestin sighe folkeno for æn han byri mæssona Thæssæ mæssan skal sighias for hans siæl iak bidher vm ihesu christi napn at i forlatin hanom vm han brot nakat mot idher i ordhom ælla gingom ælla budhi For sikunda at han war doma ok andwordadhe sina doma krangom mannom ok for thy ær han i diæflanna hændo thy for thæn skuld at thz war mot hans vilia at the giordho orættelika æn thot han aktadhe thz mindra æn han skulle thy ma han frælsas vm han faar hiælp | oc the hiælpin ær mins sons hælghaste likame som dagliga offras oc vighis a altarino thy at thz brödhit som sætz a altarit ær brödh for æn the ordhin æru saghdh som thær til hörra ok tha ordhin sighias vmwændis thz i mins sons likama som han tok aff mik vtan smitto ok læt fidhga korsfæsta Tha loffwas gudh fadher aff sonsins limom ok hedhras i thō hælgha anda Sonin glædz i fadhursins valde ok iak hans modhir som han födde hedhras aff allo himirikis hærskapi Ælla ænglane wændha sik til hans oc loffwa han Rætuisa manna siæla thakka hanom thy at the æru atirlösta vm han o huru wærdhelikit

·ællom syndarom æru hulke som dyrvas at hanna thokkin oc sua nadhoghla mz sua obl'dhoghom handom thy ma thænne licamin som dø aff kærlek frælsa tha thy sighis en messa aff quarre mins sons høghtidh som ær aff thæs førsto dagh aff attanda dagh thrættanda dagh paska dagh hælgha thorsdagh pingiz dagha dagh hælgha licama dagh ok ena aff quarre mine høghtidh ok mo messo fo' mo ængla thiona ok kost ok klædhe giues mo fatiko manom at ænglane som thay var giffuin til gømo som thay magh fallesh ta kuedha giordhe maghin blidhetas oc offra gudh hans siæl thæt æpte sighis en messa for alla æftna siæla at thæs siæl ma thæ faa hælso mz tho thænne var væl borin ena oc miskundsambir æpte thæs dødh syntis tha sta birgitto sighiande ænkte oplyste mik sua mykyt aff mino drøuel som som at gudz licame offras fo' mik oc rættuisa mana bøne ælla for thy at iak var domar ok iak andhwordhadhe mina doma tho som litit ælskadho rættuisona thy thalz iak æn i utlæghe vta raskelica nærdhe iak fræls vm the som skullo var' mine vin narin æthughulær vm ma helso

At al thing dyrvas nar aluæs aff xp̄us thol de pinona

xij^m

Gudz modher taladhe til brudhena sighiande æl thing dyrfdhos i mins sons dødh thy at guddomin som andhwordhadhe som i dø dhin ok skildis aldre fran thom ok ey i dødhenom syntis sua som nar kunnande i thom dødzsins tima æn tha at guddomin ma ænga sorgh ælla pino thola thy at han ær opinlikin oc odødhelikin Bixlu som thol de nær i allom limom oc æmnxl i hiærta æn thot tha var odødhelikin at guddomsins dyrghna thæs siæl som odødhelikin var thol de thy at hon uthgik aff licamano ængla syntos æmnxl sua som dyrfdhe nar the saghe sin gudh pinas i mandomeno æn huru matte ænglana dyrvas hulke som odødhelike æru Sancelica sua som godhir ·oc rættuis man seande sin kiæra thola nak' hardh thing thæt tha skulle faa for mæsto æro gladdos aff the æronne som thenin skulle faa oc tho dyrfdhis tha aff thæs pino Sua varo ænglane sua som dyrfdhe aff mins sons pino æn thot the æru opinlike ok varo gladhi aff hans pino nyttelikhet ok koma skulande æro Æl elementa dyrfdhos Solin ok maanin ater droghho sit liws ok skey iordhin skalff stenane syndir brusto graf rana opfyltos i mins sons dødz tima Alle helghingane dyrfdhos huar the varo thy at sua som een sorghfa stung' kom i thæra hiærta æn thot the viste ey alla vnd'stodho hurdhana tha var æmnxl dyrfdhos thæra hiærta som tha korsfæsto i tho timano tho ey til thæra æro ok æn æmnxl dyrfdhos ovine andane i tho timano æn the so varo i habrams skote dyrfdhos sua mykyt at the vildo hælla hava varit æuardhe lita i helwite æn see thokin pino i sino thæra ok iak thæs modher som thom nær stodh thol de tha hardhar sorgh æn nakor forma at thænkia thy o min dott' minz at mins sons pino oc fly værldina ostadhughet hulkin ey ær vtan fanyt syn ok skot falnande blomster

Jomfru maria liknar sik vidh bistop

Iomfru maria gudz modher taladhe o mins sons brudh thu helsadhe mik ok liknadhe mik vidh bistok Bysselica iak var sua som by thy at min licame var sua som ensamit tvæt i mina modher quidh for æn siælin tilfoghadhis thom llin licame var ok æpte minom dødh sua som tvæ til thæs gudh ophøghdhe mina siæl mz licamano til guddomin thz vardh tha bistokke nar thz signadha barn drogh sik aff himpnenom ok livande gudh nidher for i min licama Bysselica i mik var en sotaste honans dropi hulkin mz alle matto var til redhir at taka thæs hælghe anda nadha som liknas sotasta honagh oc var opfylt nar gudz son kom i mik mz valde ok kærlek oc thø wisklekhet tha kom mz valde thy at tha var thra ok min gudh tha bo mz klek thy at

617

618

vj

tha tok madhom ok tholde dødh a korsseno for thin kærlekin tha hafdhe til mamana siæla. Than kom mz høuiskhet thy at al adams synd var skild fran mik thy tok min høuiskaste son ok høuiska licama ok sua som birt haw gad thz thz tho ey mz stingx vta nødhoghit. Sva haw min son værtuxsomma hawz sko ok giruhet thz han tho ey ledhna vtan nar han vetis aff syndom. Thæsso binno var alla ætirfullit thy at for valdit var han andwordhadher j twanga mana hænder. For kærlekin var han giwin j fyrma mana hænder. For høuiskhetena var tha nakta dher oc omiskunelica flængdher. Thy vare thz birt valsignat hulkit aff mino twa giordhe sik bustok oc opfylte han mz sino hunaghe sua fulstoplica at aff thøm sotma mik ær giwin bortført thin ætervilike smakin aff aldra manna munne

At maria agher skipa allan sin tima til æruinga æpter gudz vilia Capitulum xiiij

Gudz son taladhe til sina brudh. Thu skalt hawa thry thing. Forst ey ga vta æpter mino vilia. Annatidh ey sitia vta til min hedher. Thridhiatidh ey sta vta til thins brudhgoma nytto ok gagn. Tha gaar thu æpter minom vilia nar thu skip allan thin tima æpter minom vilia nar thu ey æt oc ey sofr oc gør ey nakat annat vtan sua som thu vndirstar at mik thækkis. Than thu star stadhelica nar thu haw vilia at sta j mine thiænist. Than thu sitr nar thu ædhelica oplypte thin hugh til thime rikis thing skodhandhe hulkit ærudhelikit liiff ær ok hælghra manna æra. Mz thæssom threm skalt thu hawa annor thry. Forst skalt thu vara skipadh sua som the som som skal fastas. Thz sua thænkir mz sik. Alt thz iak forma skal iak nu samasanka aff mins fadhers goze til min brudhgoma. Thz iak skal mz vara j vidher thorft ok genuger dho alla nødh ok lost. Sva skal ok thu gora thin licame ær sua som thin fadher thy skalt thu vtbryxla aff thom alt thz ærvodhe som thu formar til fattika manna nytto ok andra godha gærninga at thu maghe gladhias mz mik sua som mz thino brudhgoma. Ok for thy at thin licame ær dødhelikin thorff thu ey spara han j thæsse værld at tha maghe opsta til bætra liiff j komaskola oc værld. Annatidh thænk mz thik sua som godh hustru thænkir mz sik. Sighadha min man ælska mik. Hui skal iak drøwas. Alla synghia alla hærin skal iak vrædhas. Bin tha ær mik fridhsambir. Thy ther til at han skal ey vrædhghas mik skal iak gora hom allan hedher oc sta altidh æpter hans vilia. Thridhiatidh thænk mz thik at thin brudhgume ær ærudhelikin oc aldra rikast mz hulko thu skalt hawa ærudhelikin hedher oc æuærdhelica rikedoma. Ælska thy ey forganglik thing at thu maghe faa ærudhelik godh thing.

Huru xpus liknar sina thiænisto vinir til sik mz sino godho anglo xiiij

En angil taladhe til gudz sighiande. O hwa loff vari thik aff allo thino hærskapi for allan thin kærlek ok ælskogha. Thu andwordadhe j mina gomo thæssa thina brudh hær standande. Nu ær andwordadher iak thik hona. Iak lokkadhe hona til thik sua som barn gøradhe hænne æple. Sidhan æplit var ætit sagdhe iak hænne. O dotir følgh mik framer. Iak skal giwa thik sotasta bin thy at j æplenom ær ey vta litin smak. Æn j binenom ær sotme ok huxsins gladhi. Sidhan tho hafdhe smakat binit sagdhe iak hænne. Ganak æn framer ok iak skal skipa thik thz som ærudhelikit ær j hulko alt got ær. Thz æpter sagdhe var hwa til sina brudh. Sant ær thz som min thiænisto man taladhe thik ælskadhe. Tha lokkadhe thik sua som mz æple til mik nar thu thænkte mz thik at al the thing thu hafdhe varo aff mik ok thakkadhe mik ensampnom. For tho thy at sua som j æplenom ær ey vta ey smak

ok litin mætte. Hwa j thes timans smaka-
dhe ey min kærlek mykyt thik vta sua
at een gudz bidhia barnnos smak var j thi-
ghiarta. Æn tha gik thu længra fram nar thu
huxsadhe sua mz thik gudz gava ær ældhe-
likin ok varldina gladhi mykyt stunt
ok j ændelyktinne omykit omyttelik. Hwat
dughir mik at iak ælskir sua thæssin varlz-
lica thing. Aff thollo thanka thilburdhe
thu makta affhalda aff varldina lustir
som ok gora godha thinga æpter thy thu
formatte for mit nampn ok tha astundadhe
thu vinsins sotma thy æpter nar thu
huxsadhe gudh vara ælzuallughan aff
hulko alt got ær ok forlæst thin vilia.
Tha vast thu sannelica giordh min eghin
ok thy gaff iak thik mina santhykkio ok
iak giordhe thik enkanelica mina. Bi-
dha sagdhe nar hwa til ængillin min
thiænar. thu ast nu mz mik ok thin hedher
æruærdhelikin thins kærlex eldir slek-
kis aldre thin dyghdh vanskas ælla min-
zskas aldre thu anduardadhe mik mit
bruudh æn iak vil at thu skalt æn goma
hona thær til at tho kombir til laghlikin
aldir. Som hona at diæfwllin skuli ey
kasta nakat mot hænne ouarlica. Ok
thu forse ok skipa hænne dyghdha
klædhe ok alz vænlekx klædhe mætta
hona mz mino ordho hulkin som æru sua
som først bot thær blodhit aff betras
ok færskas ok krankakøtit maktas
ok godhir luste vpuækkias j siælinne. Iak
giordhe hænne sua som nakar plaghir
at gora sin vin som han fanga aff kærlek
for hans godho ok sighir hanom min vin
gak in j mit hus ok se hwat thær ær ok
hwat thu skalt gora. Nar tha gaar in j
husit tær tha ey hanom fulasta orma ælla
grymasta leon thær æru j husino at vin
skuli ey rædhas vtan til vinsins hughnadh
lat tha orma synas sua som fagher faar
sighiande sinom vin. Ællin vin thu skalt vita
at iak ælska thik ok iak fangadhe thik
for thino godho thy sigh minom vinum alt
thz thu see. Thy at the skulu goma thik
ok hughna thik sua at thik skal bæter thæk-
kias min fængilse æn thit eghit frælse. Tha
miskundh giordhe iak. Iak fangadhe thik nar
iak kalladhe thik aff thino lusta til min
ælskoghha. Nar iak kalladhe thik aff varl-
dinna vadho j thæssa hwilona hæm j hulke
the æru sannelica leon vm sina dyzko som
thu vænter vara jomfrur mz vilek. Ok
the thu tror vara enfalla som faar j gudhe-
lica thinga. Skodhan the æru sannelica sua
som orma som krypa a quidhenom j olimato
swalghe ok jordzlica thinga giri. Thy hwat
som hælzst thu hør ælla seer aff thæs føre
thz ey til ændra æn til mina vini hulke so
thik goma ok læra thy at min ande thær
thik ledde j hæpnena ok til godh opbyrilse
tha skal thik ledha til fædhernis landit
ok bætra ænda. Hær sigx at onde kirkiona
formæn liknas farande quinno ok dumbaro
xxv

Thæn formannin thu bidhir for vænde
hin sin ædhom fran mik ok vænde sik
til varldina mz sins vardzlikhetz prydda
klædhabonadh. Thy at vm tha ville vara min
tha saaghe tha daghlica til min ok lase
andaktelicare mina bok. Ok huxsadhe ey
sua andaktelica the laghin som kallas kir-
kiona lagh hon suaradhe. O min kære. Hwa
hwat ey æru kirkiona lagh thin lagh. Var-
thra suaradhe the varo min lagh mædhan
mine laase tho ok the laasos for mina skuld
æn nu æru the ey min thy at the læsas
j dublara husom hulke som thær ædho kas-
ta a tinne tærning. Thy at for litla vrætuiso
som the finna j kirkiona laghom afla the sik
stora pæninga summo. Ok ey læsas the nu for
min hedher vta j the matto ok til thæn
ænda at pæningin maghe aflas. Æn j dob-
lara husom plagha vara almæningx quinor
ok dumbara. Thollike læsa nu ok kænna
kirkiona lagh thollike kallas nu vise ok
snælle. Vta the æru sannelica dara
ok osnille thy at sua som almæningx

quinna är kyndogh ok diärff j ordhom løs j latom fagher j anlite ok prydh j klädhabonadh Swa the som nu lära mina kirkio lagh äru skør j sino ordhom aldre oplätz thera munn til at spotta ok aldre til mit loff The äru løse j sinom sidhom swa at ämwäl blyghas lekmän aff thera sidhom ok ey at enast forderua the sik sielua vtan ämwäl dragha the andra til synd mz sino äptedøme ok anlite afunda the vta synas ok lofwas aff wärldinne Thaa høghfärdhelica ok the sgolica kläddä ok äfla hedher ok rike doma Min kärmedombl ok min ordh ok budhordh äru thöm besk mit lingxune ok min wäghir ledher Sanctlica thera vmgangh ok lingxune loktar j mine asyn swa som almänligh quinna thy at swa som almännelig quinna är ledhar ok fular än andra quinnor Swa äru tholke mik hatughare än nakre andre thy at the prisa sik ok rosa aff thy at the kunna laghin hulkin the nytia til at fulkompna sin lusta ok swika andra ämwäl j mino husi Hwar laghin lärsas äru drinkara ok skørlifnadz män hulke sik ära aff thy at the gaa offwir andra j ondo ok vta ok opwäkkia natwina til owflødhelikhet Tholke äru nu laghkarla mästara glädhiandis aff owflødhelicom thingom ok änkte blyghiandis aff sinom syndom ok aldra minzst syrghia the aff andra manna syndom Tho alt vm enn vm the läsin väl min lagh skulle the finna at the wardhin wardh skyldoghare at lifua vnlicare än andre ok at the skullin wärdoghare än andre ok bätre lifua än andre Jak är swa som then wallugher hwa som älskar magura bya faar hulkin tho takar alla eghnar sik eng sins bysins faar än thot tha är wallogger vta the tha ägher hawa mz rät Swa jak än thot jak är alzwällogher ok aldra thinga skapare tho takar jak ey nakra vtan tho jak ägher at hawa a rättwisona wäghna ok the som mz kärlek widher komas at the äru mine Tho alt vm ens hwa som billir hwar fran mik ok vil atkoma til mik ok høra mina røst tha skal hel wardha ok swa som faar wilt farade fran sine eghne hiordh ok komit til andra hiordh ok thär hør sina modher brekia skyndar thz at løpa til modhrena ok samuledh modhorin høradhe sins lambs røst løpir mote thy mz alle makt ok halzey ätir aff ärmodhe vm tho är j sughelso siälffs walde Swa jak aldra thinga skapare takar gerna thän som hør mina røst ok gladhelica løp jak mot thöm swa som fadher glädhiandis aff tappadho son ok aterfangno ok swasom modher glädhiandis aff sins tappadha barns aterkomo

Aff hälghra manna glädhe ok onda manna pino j allo thera limom

En helagher man taladhe til gudz brudh sighiande Um jak hafdhe tholt een dødh for hwaria the stund som jak lifdhe j wärldinne ok hafdhe jak altidh ater fangit liff aldre hafdhe jak thy hällir format at fulthakka gudhi for hans kärlek thy at hans loff gaar aldre aff mino munne Glädhi skils aldre widh mina siäl Hedher ok ära är altidh j mine syn Wälädhi ok frygdh är aldre borto aff mino hiärta Ther äptir sagdhe war herra tha til thän sama helagha manne Sigh thässe mine brudh hwat the forskylla som meer älska wärldena än mik sin gudh ther meer älska skapadh thing än skaparin ok hulka pino the quinna haw nu hulkin som lifdhe j allo lusta mz tho lifdhe j wärldinne Thän helghe mannin swaradhe Hännas pina är nu aldra thungast thy at for høghfärdhina som hon hafdhe j allom limom optændis hænna hofvod ok hændir ok arma ok fotir ok brinnā suasom j rædhelicom lyghn eld hænna bryst stinghis suasom mz ygghilkutta skinne hulkit om fæsth j hænna kot suaso thorna alla gadda stingande sorghelica hænna arma ok alle andre limi hulka ho sua sotelica vtræktæ til manzsins vmfæpnil se. Æru sua som tuæ orma hulke som slongas kring vm hona ok bita ok opsuælghia olyuclica ok throttas aldre at slita hona hænna qwidher pinas sua vsælica sua som huassaste pal var instunghin j hænna natwrlica hemelica lim ok insloghis mz alle nidher freslan ok makt at tha skulle ther meer ok meer inganga hænna laar ok hænna knæ æru suasom thærdhaste is oboghelikin hana ee ænga ro ok ængi vīla hænna fot mz hulko ho fordhe sik til lustas ok drogh andra mz sik standa suaso om huassasta hærkmyfla sudhir skærande vtan aterfængdo Thæsse frun folghdhe sino eghno vilia ok styghdis mykyt badh skriptamal ok do bradho dødh aff strupans thrwytnan vtan skriptamal ho syntis sta j gudz dom ok alle diæflane røsthadho hænne sighiande O domar see the quinna som sik vilde hona for thik æn aff os var ho kænd Domarin suaradhe synda vidhirganga ok skriptamaal ær bæsta thiufwærska thy for thi skuld at ho ville ey visa ok thewa sik j sinom tima skal ho hærdha fran suart goras aff idher ovilighet ok for thy at ho ville ey skænda sik siælua for faam manom thy skal ho nu skændas aff allom for mango at mote stada

xxiiij

Diæfuls frestilsom ok thera [illegible] Maria gudz modher beda for diæflem

Maria gudz modher talade O dotter vm thin ovin fresta thik mz nakughor lusta suara hono O ovin thu skapadhe ænkte thy formatthu ok ænkte at giua ok vm thu formatte nakat giua tha forginges thz vasklica Vm han frestar thik j verzlica mana vinskap sighi hom at verzlikin vinskap ændas mz vee Vm han lokka thik ok bliidhka mz køzsins lusta suara hom at thu vilt ey hafua thin lusta thy at tha smakas som ær j ændalyktinne ok ændas mz sorgh Æn tha j thæsse samtalan syntis biradhelica diæfullin ok iomfru sagdhe til hans hør thu diæful sigh hænne alsvarande hua ær thz thu skapadhe Diæfullin suaradhe jak skapadhe ænkte vtan jak var vt skapadher kreatura ok aff mik siæluom var jak ond Tha sagdhe iomfru maria æmantadh huat ey hafdhe thin vinskap nakan tima sælan ælla godhan ænda mz glædhi Diæfullin suaradhe thz var aldre ok aldre skal thz vardha Thridhia tidh sagdhe iomfrun hwat ey hafdhe thin lusta nakan tima godhan ænda Diæfullin suaradhe Ney thy at tha byrias j ondo ok ledher til ondan ænda thær æpter sagdhe diæfullin til iomfrw maria Thæ iomfru giff mik vald ofuer thæssa iomfru suaradhe hwi tak thu hona ey j thit vald Diæfullin suaradhe thy at iak forma ey at skilia thwæggia handa blodh ther ær saman blandat j eeno kari thy at gudz kærlex blodh ær blandat mz hænna hiærta kærlex blodhe Iomfrun sagdhe hwi latær thu ey hona vara tha j ro ok hwilo Diæfullin suaradhe aldre skal iak thz gøra thy at forma iak ey at dræpa hona mz dødhelicom syndom tha skal iak læggia rœkt oppa at ho maghe plaghas ok næpsas for nadhelica synde ok vm iak forma ey at fullkompna thz tha skal iak kasta mina thistil borra j hænnas kladhis fald aff hulkom ho skal mangfaldelica orolas for æn hon gitir tha borthkastat thz ær at iak skal insænda j hænna

hiærta vmskiptelica thanka. Aff hulko
hon skal mangfallelica ordas som fyr
saghdhe tha vil iak hialpa hænne oc
hwru opta hō bort visar thō ok atir-
kallar thō j thit anlite swa opta skal
syndin forlatas hænne ok hænna kro
na ok løn økias **Aff thō som ey taka alla
vndfa thækkelica gudz gafwo ok nadhe**

Hus sighir vm nakar ær sua som
bidhir thorftoghir oc fatiker ma
ok thørftoghir hwars røst husbondin
hører giui hōm aff thøm bæzsta dryk-
kan hafwer then vidhir thorftoghe takade
drykkin ok smakande sighir tha thænne
drykker thækkis mik ey oc ey thækker iak
thik for han oc atirkastar tha drykkin j
gifwarens øgho giuande hōm oc goran
de smalikhet for karlek husbondin
takir smælikhetina oc for thy at tha ær
milder thænker tha mz sik Min gæster hior
dhe mik storan orætt Vta ey vil iak hæmpna
ofwer tha for then thingx time ær ok vi ko
mom badhe for rættan domara ok atirth-
orka sua alla smittona aff sino anlite
Swa gøra mik nu mange vnlines mæ
thy at the ropa til mik j sino fatikdo
oc forsmælsom ok drøuilsom sighiande
Giff os nakan hughnadh tha varkunna
iak thō aff mine mykle miskund oc iak
gifwer thō bæzsta vin oc dryk thz ær min
hælghe anda som thō opfylle ok lato
thō ey atta forsmælse alla fatikdo
Men the smaka mins anda vin oc halla
thz ena stund oc forsma thz sidhan ok
thækka ey mik vta atirkasta thz j mit an
lite nar the forthænkia ok astunda oc
yskia hællir vara mz wærldinne ok hogh
modhas aff ene nadh som the hawa Swa
gør nu then mik som thu kænne huilkin
iak hughnadhe mz mino anda nar tha var
fatiker oc vta hughnadh oc tha tha var
forsmadhir oc hafdhe ey sialma glædhi
bidhir quækte iak tha mz mine glædhi thy

at then thot iak tala ey mz licamans
røst alla min ordh hørs ey oppin-
barlica thō vør min ande inna vt
ualdu mæn mz lønlico inskutilsom
ok søtilsom oc opuækte thō ok lyuer
til bætre thing at meer ok meer
Men thænne smakadhe min anda oc tok
mins hughnadz nadh oc vrena sua
som ankte thz iak gaff hōm ok fore-
thænkte nu at atirkasta min dryk j
mit anlite thō atirkastadhe tha ey then
min dryk Hwer haar ok skodha hwru
tholughir oc miskundsamber iak ær thy
at ey at enast vmbær iak tha tholo
modhelica vta for othykkio atirgiallar
iek hōm godh thing thy at tha hawir
nu meer hedhir oc godhuilia aff
mannom oc fulstoplica oc meer then
for gifwas hōm vidhir thorftelik thing
Men for thy thænna tha nu mik mindra
then for sinna nadhe ok alskelikhet hafwer
han ok vrena for ankte ok sua star
han for mik sua som thy ma so thænker
mz sik at han vil atirkasta drykkin j
gifwarens øghon thy at wærldin som
han forlæt lusta meer hans hugh then
iak hōm synas thung the thing som
tha hafwer oppatakit ok andelikit
lifwerne ær hōm ledhosampt ok vm
skipa loktin ree thik ympnyt at thu
maghe thz bætre profwa thy at swa
længe som tha thiænte mik aff allo
hiærta ok bant sik hetelica til mik
tha kændis ena handa søt lokt j
hans klædhom oc thz ær ey vndir thy
at ænglane som fulle æru mz søtma
vmbæringgina oc nær æru daghlica
gudz thiænaro Men nu kænnis tholki
lokt som villin ok huxsins akt ær
Men hwat skal iak gøra nar min dryk
ker atirkastas j mit anlite Sannelica
iak skal atirthorka han sua som sialfwer
oc tholughir man oc vmbæra tholo
modhelica til thæs som kombir almæ

nelikit thing kombær j mins doms tima Ok tha skal allom synas oc tees synderlica mik hans dirfve ok othokke oc otholugha thwang vald

At somlike ætla ey komaskolande dom ok ey æptir pino alla goddgerninga ok thy fordømas the Cam xix

Thæn som thu kænne lex ok song tho hwa gudh fyrle mik aff ondo ma Thøsse røst ær j mino øron sua som røst aff pipo Hans lopper røst ær swasom thwægggia samaslaghna stena liudh thua kan tha suara til thæs røst mædhgha ey vectz hwat tha sigher Thæs thæruta ropa til mik suasom mz thre røstom Første røstin sigher Jak vil hava min vilia jak skal sofwa oc opsta nar mik thækkis Thæt ordh skulu vara j mino læppom | thz som lusta ok søt ær skal ingaa j min mun Ey vil iak hava æthald vtan iak vil hava natwinna oc kroppsins mætte oc fylle Ok iak skal giva hænne penning hwat tho bedhis Jak æstunda pæninga j pungi oc klædhana bløtelikhet opa mino likama oc nar iak havir all thæssin thing tha havir iak mina glædhi oc thz iak æstundar ok thz reknar iak mina sælikhet Annor thæs røst ropar oc sigher Dødhin ær ey sua hardher som sik aff domin ær ey sua grymber som skrivas | predicarene sighia oc thæta mag hardh thing for værdogha ok varilsa skuld Vta møre thing ærugiællas for miskunna skuld thy ær mik lustelikit ok aldra bazt nu iak havir min vilia j thæsse værld sighiom gange thæt tho git Thridhia røstin rop oc sighir Andh hafdhe ey skapat mik vtan tha ville giva mik sit rike tha hafdhe ey tholt pinona vtan tha ville inledha mik j himerik fædhrins land ok hwi vilde tha thola sua hardha ok beska pino alla hua nødde tha thær til alla hwat nytto ær aff thy alla huru ma iak vita at himerik rike ær Ey vndirstar iak thz vta suasom aff ænne høyrsl Ey see iak hans godhlek oc ey vet iak hans godhlek ok ey vet iak hwat thom ær trodhande ællas ey Nu iak havir min vilia thz ær min glædhi ok thz hafdhe iak gæna for himerikis rikis glædhi Thollkin ær hans thanke ok vili thy lydher hans rops røst j mino øron suasom stena liudh Vta iak suaar thom til førsta hans thæruta røst Min son thin næghir ær ey til himerik ok ey smaka thik mina pino thanke thy ær hæluite thik øpit thy at thit lughne ælska nidhersta thingin ok thit leedher thin næghir Til andra røstina suara iak thik O son dødhin skal koma thik hardher Domin skal vara otholikin oc omøghelikit skal thik vara vnda fly thu skalt hava beska pino vta thu bætrir thik Til thridhio thins thæruttas røst suara iak thik O brodhir al the thing som iak giordhe tho giordhe iak aff kærlek for thik at thu skulle vara mik liker oc atirkoma til mik nar thu villir for ærin nu ær min kærlekir vtslokter j thik min ordh synas thik vara flætia Min værldher vansamlikin oc hardher at gaa thy æpter star thik besk pina ok dyæflanna kompaskap vta thu vmskipte thit thæruta til bætre thing Vssælica thu vænde til mik thin vmllasta (?) thra ok skapara bakin oc ey anlitit thu ælska min owin til min forsmælse thu trodher min tekn vndir thino foto oc vtvalkir dierulica owinsins tekn ok banir Se huru the sta for mik som synas vara mine æghne Jak see thz oc iak thol tholomodhelica vta for thera hardz sko skuld | Vilia the ey æn atuakta hwat iak giordhe for thera skuld ok huru iak stodh for them Standelica iak stodh for them thre lidhom Førsta suasom then ma hwars øghon huassaste kniffwi genom gik Annat lidh swa som then ma hwars thæruta gino stunghin mz huassasta suaradhe. Thridhia tidh suasotan man som kolnadhe j allom limom for instandande pinona hardha beskliket. Sua stodh iak for tho. Æn huat tekna øghat bran min licame thy at hon war pinan sua om ok saar suasom øghans strong ok ewiw ok ey thy sidhir tholde iak hona aff karlek. Huat tekna suaradhit wan mina modhirs sorgh hulkin som meer drøfdhe ok thrangadhe mit hiarta æn min eghin sorgh ok pina. Thridhia tidh skulno al min maghe ok alle mine limi j pinone sua stodh iak for tho tholik thing tholde iak for tho/ Vta the forsma ok gløma al thæssin thing sua som ondher son glømande sinne modhir huat ey war iak tho sua som modhir hulkin som hauadhe barn j sinom quidh aftuda at barnit skal fødhas aff quidhino ok om barnit faa dopilse æfta tho litit sin dødh. Iak fødde mannin sua som modhir mz mine pino aff hælwitis myrke til æuærdhelikin dagh. Iak bar tha sua som j quidh mz mykle wan samlikhet nar iak fulkopnadhe al the thing som prophetane spadho aff mik. Iak fødde han mz mine ængsle nar iak teedhe hanom min ordh ok iak gaff hanom liffsins budhordh. Vta mannin forsma mik sua som glømsker son glømadhe sina modhir wardher/ Han drøfdhe mik for min karlek tha gør mik graat for quidz værkia han tillægger siukdom til min saar. Tha frambiudhir mik stena j thughrenom ok mætte mik mz thrak for thørst. Æn hulkin ær the sorghin som mannin gør mik mædhan iak ær odrøuelikin ok opinlikin bliuadhe quidhelica gudh. Aandelica tha gør mannin mik sua som sorgh nar han tha skil sik fran mik mz syndina ey for thy at mik ma nakor sorgh ælla drøwilse handa. vta sua som nakor ma syrghe stundo aff annars ondo. Ok mannin giordhe mik sorgh nar tha wiste ey huat synd war ælla huru hardh tho war tha tha hafdhe ey prophetana kænnedho. ok ey laghin ok hæfdhe ey hørt mins mundz ordh. Æn nu gør han mik sua som graat ok sorghena. Æn thot iak ær oumskiptelikin nar tha wet min karlek ok min wilia. ok gør mot mino budhordho ok syndher diærfuelica mot sins samuidz skælom/ For hulkit nu sinka mage dympar j hæluite bidha the wisto min wilia. Æn the hafdho sukit um the hafdhin ey fangit budhordhin. Æn mannin giordhe mik sua som saar. Æn thot iak gudh maa ey saarghas/ nar tha lagdhe synd ok synd. Han tillagdhe sua som skadhelikin siukdom ok min saar nar tha ey at enast gør maga synde vta rosa sik aff syndome ok hawer ey aangrugha for tho. Thy ok giffwer mannin mik stena for brødh ok thrak at slækkia min thørst. Hwat ær thz brødhit som iak astunda vta siælina thrifnadhir hiartans aangrughe gudhelik astudan ødhmiukt j brinnande karlek. For thæssin tiil mannin mik stena mz sins hiarta hardzsko mætte mik mz thrak j thy at tha hawer ængin aangrugha vta fafænga trøst/ Forsma at atkoma til min. Æn thot tha thu til manas ok plaghas ok byudhir sik ey at se til min ælla skodha min karlek/ thy maa iak ok kæra at iak fødde tho ok frambar j liws swasom modhir mz mina pino wærk vta the wilia hælliir wara j myrkrome. Iak fødde tho ok fødhe mz mins spena miolk ok the gløma thz ok thy læggia the diæflica litzskona thrak ok samizskona wærk mik som the skullo fødha mz dygdhanna tarom mætta the mz syndinne ok frambiudha mik stena for godha sidha ok ængha spena. Thy skal iak opsta j quæmelico tima mot tho æpter thra forskyllan swa som wætrins domare hauadhe tholomodh j wætruiso ok miskund j wætruiso. ok smælæ j miskunene ok the skulu see mna æro pinan himilin ok iorda ok mædha ok vta himilin ok j huario stadh ok j allo kullo ok dalom. ok ænglar the som fordømas skulu see hona oc skulu skamdas mz wardoghe skam oc blyghdh

At hälgh moþirskia j gudhelico ælsk fore tho hafwa idhrughha skal skodha omfrw maria gudz modhir sighir x° p̄mo

Jak ær suasom the modhir som hafwir tua syni Ena the formoghha ey at taka modhrina spina thy at the æru mykyt kalde bliuadhe j kaldo huse Tho ælska modhrin tho sua mykyt at vm thz vare møghelikit gifua syni skaw tho sina spina til synina nytto Jak ær sannelica miskunna modhir thy at iak miskuna allo Jak hafwir suasom tua syni Forste ær thera idhrughe som bryta mot mino son Ænnar ær vili at bætra giordha synde Ena thæsse tue synine æru mykit kalde thy at the hafua ænghin kærlek hita oc ey gudhelex kærlex astunda thera sial ær swa mykyt kald j gudhelex thugnaz lughha at the formaghha ey taka mina spina Vta for thy at iak ær miskundsam gik iak til min son sighiande O min son loff vari thik oc hedhir for alla the ælskelikhet som thu giordhe mz mik Jak hafwir tua syni miskuna tho thy at the æru sua kalle at the formagha ey taka modhirna spina Min son suaradhe mik O ælskelica modhir for thina skuld skal iak sænda eldz gnisto j thera hus hwærdha aff fulstopa eld ma optændas thy skal eldzins gnista vidhir quækias mz bidh at thine syni maghin vmas oc gita takit thina spina Vidha saghdhe maria til gudz brudh Han som thu bidhir fore hafdhe særlica guthelikhet til mik oc æn tho at han vafdhe sik j myklo ondo tho tyste han altidh a mina hiælp oc hafdhe en litin kærlek vmma til mik Æn til min son hafdhe han ænghin kærlek oc ~~thy~~ hafdhe han gudhelikin rædhogha oc thy skulle han pinas vtan ænda vm han hafdhe vart talladhir aff værldine j sinom ondom gærningom Æn for thin skuld at iak ær full mz miskund thy glømde iak ey hanom vtan æn ær nu nakat got hop j hanom for mina bøne skuld vm han vil siælwir hiælpa sik Thy at han hafwir nu idhrughha for giordha synde oc vilia at bætra vtan han ær mykyt kallir j kærlek oc gudhelikhet Ok at han maghe hetir vardha oc gita takit mina spina skal eldz gnista sændas j hans sial thz ær at mins sons pino skodhan skal idhelica vara j hans thanka Skodhi thy huru gudz son oc iomfrua son huilkin som ær een gudh mz fadhirnom oc thøm hælgha anda var pinadhir huru han var fangadhir oc slaghin oc spottadhir oc flængdir ælt in til rifbena swa at køtit slitnadhe oc bort røktis mz flægionen Huru han stodh værkx fullir a korseno tha alla hans synor varo vtthadha oc ginostrughna Huru han ropadhe a korseno gaff op sin anda Vm han blæse idhekelica at thæsse gnistene tha skal han varmbir vardha oc iak skal taka han til mina spina thz ær til tua dygdhe som iak hafdhe Huilka som æru gudz rædhoghe oc lydhna Thy at æn thot iak aldre syndadhe tho rædhis iak j huario tima at iak skulle nakvalædhis dirva min gudh mz rædhoghanom skal iak giva dia mino sono thz ær at iak skal økia hans idhrughha som thu bidhir fore at han skal ey at enast hava idhrughha fore at han giordhe illa Vtan han skal æmuæl rædhas pinona oc rædhas at optarmer drøfua min son iwin dom Jak skal æmuæl dia giva hans vilia Visselica Jak ær the som aldre var gudhi olydhog thy skal iak sænda j thin som hetir ær mins sons kærlek oc lydhno mz huilke han skal lydha j allo thy hanom vardhir budhit Thænne var sta birgitto frænde oc mykyt værltzlikin oc vnnandis til idhrughha mz gudhelico ordho han plaghadhe opta sighia at mædhan iak styrdhis widh synda æghrughin tha kænde iak mik thyngdan suasom mz boiom Æn sidhan iak tilbudhe at ædhna synda widhergango kænde iak mik sua lættan j mino hugh at iak aktadhe ey hedhir alla skadha ok ænkte ær mik søt at høra ok tala wtan aff gudhi han tok kirkionna hælgilse ok døø sighiande Gøde ihesus miskunna mik

Maria bidhir for enom dødho ok sæghir at thøm dughir litit hans ærwinga vlgærninga som gøras mz høghfærdh xxi

Maria gudz modhir taladhe O min son welsignat wari thit nampn thet æft æronna konungx ok wælloghir hwa hauande wærtuiso mz miskund Thin likame mik ældra kærast thulkin som fødhis ok opfostradhis j minom quidh wan synd bighrdhis j dagh for thæsse manzins siæl thy bidhir iak thik o kæraste son at thu hiælpe hans ok miskunna hønom Sonin suaradhe Welsignadh wari thu min signadha modhir aff huaria kreatura thy at thin miskund ær otalikin Jak ær lik thøm man som køpte litin akar sua som fæm fota widhir for mæsta wærdh j hulkom bæzsta gul war gømpt thænne akar war thænne man hauande fæm licalik sin thulkin som iak køpte ok atirløste mz mino dyrasto blodhe j hulkom dyrt gul war thz ær siælin skapadh aff minom gudhdom thulkin som nu ær bort førdh aff kroppeno ok ensamin iordhin ætir blifwir hans arfwa ok æptirkomande æru like thøm mactoghe man thulkin som gangande til dom ropa til stupogrefwin ok sighir Hil høfwodhit fran hans kropp mz suærdhi ok lat han ey længe liwa ok spar ey hes blodh Swa gøra the thøm thy at the gaa sua som til dom nar the ærnodha thrælica for sins fadhirs siæl Thæn the ropa til stupogrefwa ok bidhia hugga aff høm høfwodhit Swa ær thænne stupogrefwe wtan diæfwllin skiliade the siæl som thøm lydde fran gudhi til hans ropa the nar the forsma ødhmiukti ok gøra for høghfærdh ok wærldzlicha hedhir.

thz godha som the gøra mæer æn aff gudhelicom kærlek Thy at vm høghfærdhi skils høfwodhit som ær gudh fran mannenom ok tilføghis thøm mz ødhmiuktine The ropadho ok ænnæl at tha skulle ey længe liwa nar the akta ey hans ordh at the maghin faa hans goz The ropa ok at ey spara hans blodh nar the akta ey hans bæsko pino ok ey huru længe tha ær j thæne vm the maghin fullkomna sin wilia Vyselica thera thanke ær allir til wærldinna ok litit akta the mina pino Tha suaradhe iomfrwen O min son iak see thina hardho pino wærtuiso thær iak ey til tala Vta til thina mildasta miskund Miskunda thy hønom for mina bøne thy at han las daghlica mina tidhe j min hedhir ok lat ey han giælda hans æptirkomande høghfærdh som the ædhna æptir tha thy at the glædhias ok han gratir ohughnelica Sonin suaradhe welsignadh wari thu min kærasta modhir thin ordh æru ful mz søtma ok søtare æn honagh thin ordh gaa fra aff thy hiærta som fult ær mz miskund ok thy lydhe the ok røkta miskund Thænne for thu bidhir for skal faa thræfalla miskund for thina skuld Først skal han frælsas aff diæflana handom som han slita omænlica sua som korpa thy at suasom gripande fogla slæppa the bradh som the hawa j sino klom nar the høra nakat vædhelikit liudh ok fly for thæs liudhsins vædhogha Swa skulu diæflanne slæppa hans siæl for thina skuld ok aldre optar hænna høna alla drøua Annatidh skal ha føras j hardha brænda hitha ok j lættarin thridhia tidh skulu hæl the ængla hughna ha tho ær ha ey æn alstinghis frælst Thæn æn thorff ha hiælp widhir thu wæst ok seer alla wærtuiso j mik at ængin maa inga j ædhelica sælikhet Vta ha ær vrensadhir sua som gul vrensat j elde thy skal thænne alstinghis frælsas for thina bøne thu tidh miskunna ok wærtuisona time komber

Huru ihesus takir ey til miskund ok radhir høm føra fran sik høghfærdh ok giri ok liwa mz miskund.

8

Of pætruso capitulum xxx

Jesus taladhe o min brudh thu for manin som thu bidhir fore hom nu atir til min threm ludom först swasom nakin man Primatidh swasom hauade skuldh i hand Thridhiatidh swaso fram rækkiade handina ok bedhandis miskud thy for mina modhir bøne skal iak nu wænda mik til thes ok løpa mot hom swasom modhir mot tappadha son thær hon hawir nu atir fangit ok æn thot mine apostla offradho mik sina bøne fore hom tho hafdho the litla nadh fore hom thy at æ sidhan han tok mina kirkio wærdhelikhet tha hawir han warit mik genwærdhoghir ok ey hawir han sat sik fore kirkiona swa som godhir forman æn nu skal iak blædha han at han skuli ey wara nakin hwat ær hans nækt wta thes faa godha gerninga hwars godha gerninga blædhebonadhir skullen blædha mz dygdho hans siæl som nakin synis i mine asyn æn thot tho synis hom siælwom ok blæd Nu skal iak giwa hom hiælp for mina modhir bøne ok mina hælgha manna at han maghe blædhas ok iføras thy at han kom nakin til min Nar han thækte swa mz sik Jak hawir ænkte got af mik iak forma ænkte wta gudh ok iak ær ænkte got wærdhir thy wiste iak huru iak matte blidhka min gudh ok hwat hom ær thækkt gærna giordhe iak thz ænnugel um iak skulle dø for hans skuld mz thol kom thanka kom han til mik thy skal iak løpa mot hom ok blædha han Tha hafdhe ænnugel swærdh i hand nar han skodhadhe mins doms grymlikhet sighiade mz sik Gudz domber ær otholliki ok omøghelikit ær at undafly thy wil iak gøra alt thz gudh wil ok iak ær redhobon til hans wilia mz mino wilia thy at iak hawir ænga godha gerninga wardhe æpte hans wilia ok ey æpte mino thæmme thanke ok thinne wili fordha fran hom mins grymelikhetz skughardh ok fördhe til hans mina miskud thridhiatidh framrakte han handina nar han skodhadhe mz sik Jak beet mik hawa syn ær ok ømatto ok iak war wærdhoghir thardhan dom tho trøste iak a thin godhlek o thu gudh hopandis hiælp thy at thu forsmadhe ey thin hatar paulum ok ey the syndogha qwinona magdalena thy bændhe iak mik til thik o thu gudh at thu wili gøra mz mik æpter thinne mykle milhet ok miskud For thænna thanka ok astunda skal iak rækkia hom mina miskunelika hand ok økia hom mina søtma wm tha fulkomna manelika thæssen thry som iak hom sighir Först skal han føra fran sik alla høghfærdh ok rosn ok taka sama ødhmiukt Primatidh læggia af sino hiærta alla giri ok hawa thæsse wærzlica thing sik lænt swa som godhir syslo man gørande rækinskap sinom Thridhia tidh wari atuaktol at han gløme ey sina synde ok sina budhana uta rætte thæs ok næffse mz ræt wiso ok miskud skodhande sins gudz gerninga hwilkin til sik tok af miskud oppinbara syndara tollara ok almænninges qwinor ok forsmadhe høghfærdhogha a rættuisona dyghdhina Hwat ey skrifwas at een kom til min ok saghdhe Mæstar iak skal følghia thik hwart thu faar ok iak swaradhe hom Ey skalt thu følgha mik Ey hawi nekadhe iak ok nidhirsaghdhe hom uta for thy at iak saa thes hiærta ok wilia at han wille hawa lof ok oppehælle ok thy forsmadhe min rættuisa han Swa gøri ok thænne Thæri hwaris tho brutlica miskud som kombir til thes ødhmiukande sik ok frambiudhade wærdhogha bætring ok bedhis nadh ok næffse tho först mattelica ok swa hardhelica mz plaghom alla pinga skadha so han findir wilia blifwa i sine synd ok ey atir.

637

uærnda ok vakte at gøre ey the mæststena for giui vta for kærlek ok rætuiso ok værnde the pinoghana i tholka matto at tha mætte gøra gudhi godha rekinskap aff thy æva at the pinungane var miskunnelica vt takne aff tho som brutlike varo ok tho synællelica vtgiui til gudz hedher ok vm thu som een tima ær næstar mz sak ok pænigha skadha vil ey bætra sik tha taki aff them badhe ingæld ok æmbitte at tha skuli skæmmas suasom æfne huilkin som tros nakat mykyt værdhoghar vara tha tha bær forgylta sadhul ok tha sadhulin tax aff them vtbærs tha suasom osinnoghat diur ¶ Sua gør iak aldra thinga skapare ¶ Først næste iak mænniskiom mz licamlike sorgh ok værk oc hans vilia genuærdho ok vil tha æn ey tha lata aff ondo tha før iak mina miskund fran them ok lat han i the pino som them ær redha a rætuisona vægh

Huru maria bidher sin son for eno mykyt syndoghom ok somum sighir them huru tha ma bætra sik hotande them hardha pino vm han ey bætra sik
Capitulum xxiiij

Jomfru talade til sin son sighiande O min son vælsignadher vari thu iak bedhis aff thinne miskund for thæssom røfuarom for huilkom thin brudh bidher grataande ¶ Sonin suaradhe ¶ O min modher hui bidher thu for them han hauer giort thry røff ¶ Først røfuadhe han oc rænte mina ængla oc vnualdu mæn ¶ Annatidh rænte han maga mina licama thy at han skildhe thæra siæla vidh thæra licama før æn thæra naturlica dødz time kom ¶ Thridhiatidh røuadhe han maga mina gooz ¶ Først røuadhe han ænglana thy at han bort førdhe maghra mana siæla fra tho huilko so skullo til fyllias thæra værdhskapi thy at han drogh tho til ond thing

638

mz skøørom ordhom oc ondom æggingom oc æpterdømom ¶ Ok for thy at han tholde oc stadde onda mæn i thera ilzsko tho som han skulle mz rætt pina oc rætta oc næffsa ¶ Annatidh bødh han at dræpa maga mæn løsa mæn i sinne livedhe ¶ Thridhiatidh røuadhe han ouærtuislica menløsa mana goz ok laghdhe otholliken skat a fatika mæn oc vsla ¶ Mædhan thæssom thræm hauer han ænnor thry ond thing ¶ Først mykla værdhna giui ¶ Annantidh skørt lughne thy at æn thot han ær i thonalagher tho halder han thæt ey aff gudhelico kærlek vtan til at opfylla oc fulkomna sin skørlusta ¶ Thridhia tidh hauer han høghfærdh swa at han vænar ængin vara sik lica ¶ Nu huilkin han ær som thu bidher for thu see alla rætuiso i mik ok hwat huariom til bør ¶ Hwat ey suaradhe iak iacobi ok iohannis modher tha tho gik til mik oc badh at ey thera skulle sitia a mina høghra hand oc annar a mino vinstro hand ¶ Jak suaradhe hænne at them som mera ærvodha ok sik ødhmukar meer skal sitia a mina høghro hand oc vinstro ¶ Huru skal nakar thin sitia mz mik alla vara mz mik so ænkte ærvodha for mik vtan halle mot mik ¶ Modhrin suaradhe Vælsignadher vari thu min son fullir mz alle rætuiso ok miskund ¶ Jak see thina rætuiso som eld ok aldra starkasta so biærgh oc hænne thor ængin nalkas vtan thiuækt æmot seer iak thina lættasta miskund ¶ O min son iak tala til hænne thy at æn thot iak hauer litla rætuiso til at vppuarme værghina tho forma the rætuisan ængalsdhis hela han vtan thin miskund thær til hiælpe ¶ Vissilica han ær lik thy barne so hauer mun oc øghon ok hænder ok føter oc tho kan thæt ey tala mz munnenom

Ok ey skudha ælla skilia mællan eldin oc solina klarhet ok ey gaa mz fotomen ok ey ærvodha mz handome Ælla ær thenne rønare vissælica han væxte aff sino førsta tima til dyærfwlsins ginga Hans ørom varo aterlykt til at høra godh thing Hans øghon myrktos til komaskolander thinga vndirstandilsa Hans mundir var aterlykt til thit loff ok godhaginnga hændir til gudh varo thøm alstingx vanmaktogha sua mykyt at all dygdh oc allir godhlek var suasom dødhir for thøm tho stodh han suasom mz enom fot j tvem fiætom thæn fotin var hæs astudha oc thanke thær han mz hugxsadhe nær sik mz astudan sighiande Gudh gaue at iak sune nakan thæn mik sagdhe huru iak matte mik bætra ok blidhka min gudh thy at skulle iak æwinnelik dødh for thæs skuld ginna giordhe iak thæt Førsta fiættir var at han ræddelica ræddis ok thænkte huru hardh æwerdhelik pina ær Annat fiættir var for the sorgh han hafdhe aff himerikis rikis mistilsom Thy o min sotaste son miskunna thøm for thin godhlek oc mina bøne thy at iak bar thik j minom quidh Sonin suaradhe Væl signadh vari thu min sotasta modhir thin ordh æru ful mz snille oc rætuiso ok for thy at al rætuisa oc miskund ær j mik thy atergalt iak nu rønarinno thry godh thing for the thry godho han giordhe mik til hedhir Iak tedhe thøm enin bin som thøm viste liffsins vægh thy at han hafdhe vilia at bætra sik oc for thy at han rædis æwerdhelica pino thy gaff iak thøm meer vndirstandilse aff æwerdhelicom pino æn han for hafdhe at han skuli vndirstanda j sino hiærta huru hardh oc besk æwerdhelica pina ær For the sorgh som han hafdhe for himerikis rikis mistilsom lyfte iak hans hop at han hopas nu hetelicare æn for oc rædhis nu snællelicare ok skællicare The æpter sagdhe Maria Vælsignadhir vari thu min son aff huario creatura j himerike ok iordherike thy at thu atergalt rønarenom thæssin thry aff thinne rætuiso Thy bidhir iak nu thik at thu hedhoghas sua thøm æwinnel thina miskund thy at at thu gør ænkte vtan miskunn folghe Giff thy thøm aff thine miskund ena nadh for mina bøn oc andra for thins thiænisto manz som mik bidhir bidhia for thøm Ok thridhia nadh Giff thøm for mina dottor oc thina brudh bøne skuld oc taara Sonin suaradhe Væl signadh vari thu min kærasta modhir ænglla folk oc alla andra drotning thin ordh æru mik søt suasom bæzsta vin oc lustelikin ok thæk ol al the thing som kunna thænkias oc æru prøuadh j alle snille oc rætuiso Vælsignadhir vari thin mundir oc thine lapa aff hulko al miskund gaar fram til vsla syndogha man Thu six oc predicas oc æst sannelica miskunna modhir thy at thu skodhir alla manna vsældir oc bædhe mik til miskund bedz huat thu vilt thy at ey ma thin kærlek ælla thin bøn fafæng vara Tha suaradhe Modhrin O min son ok min hærra Thænne røfuare ær mykyt vadhelica stadder thy at han star a eno fot suasom j tvem fiætom thy thær til at han maghe stadhelicare staa tha Giff thøm thæt mik ær aldra kærast thæt ær thin hælaghaste oc renaste licame hulkin som thu tokt aff mik vtan alla syndelica giri Thænne licame ær raskaster suka manna hiælp han giuir blindom syn døuom hørsl haltom gang handomin gerning han ær starkaste ok fetasta plastir thær sukir aff rasklica mæktas oc vndir faas Giff thy thøm at han maghi kænna hiælp j sik aff thænna licamanom ok lustas j thøm mz kærlek hita Annatidh bidhir iak at thu dagoghis tee thøm huat han skal gøra ok huru han maghe blidhka thik Thridhia tidh bidher iak thik at them giues hwila aff sins kötz brennandagha for thera böne som bidhia for them Konun swaradhe O min kärasta modher thin ordh äru söt som honagh j mino öronom Än for thy skuld at iak är rättius ok thik ma änkte nekas thy vil iak sua som ängell thua thiänkia mik vm thina bön Ey thy at nakat vmskipte är när mik älla at thu veest ey al thing ok seer j mik Vtan iak dröghl for mina brudh skuld at tho maghe vndirstanda mina snille

.xxxiij.

Maria gudz modher taladhe välsignadher vari thu min son Ärona konung ok änglanna Iak bidher thik ämna tidh for röuarno Konun swaradhe välsignadh vari thu min kärasta modher Sua som thin ängil j mins manadoms licama ok styrkte alla mina limi Sua saga thin ordh in j mit hiärta ok lusta thz / thy at hwar thin bön är aff skälikhet ok all thin vili til miskund thy skal iak gora miskund med röuarnom for thin kärlek Modhrin swaradhe O min käraste son giff thy them thz som mik är kärast thy at thänne röfwar är hungrughir ok tombir aff godho thy giff them nadh at hans wrange thorster maghe vtslökkias ok thas sukdombir minzkas ok hans vili rättas ok vptändas til godh thing hulkin häer til hafwer varit slio ok kalder j thino kärlek Konun swaradhe suasom thz barn som matin fortaro thz döör vasklica j licamenom Sua thänne som dighr kanz var födder aff sino barndom forma ey liua vta tha födhis med mino kost thy vm han astunda at taka min licama ok vm han gitnas at bidher quäkkias med hans söta frukt Tha skal han gaa til min med thre dyghdho som är med sanno ädhrughha for giordha synde ok med fullo vilia at bätra sina synd ok med vilia at aldre optar mer gora illa vta blifwa j godho Til thz böne som bidhia for them swara iak thik at röuari skal gora thz som iak sigher vm han vil faa hälso först for thy skuld at han thordhe sta mot Ärona konung thy skal han nu for sina synda bätring vyria mina hälgho kyrkio tro ok hafwa sit liff offrat til dödhin for hänna vären Ok suasom han dirwdadhe for mz alle makt for värlz hedher ok värlzlik thra gagn Sua skal han nu dirwdha at min tro maghe ökias ok kyrkiona ok trona ouinmodher thrykkias ok dragha alle the so han forma til mik med ordho ok äptedömom suasom han droghz forra fran mik nar han dirwdhadhe for världine Iak sigher thik for sant at thor han ey meer Än at han binder sin hiälm for min hedher ok tak skioldin a sin arm mz the akt at han vil sta när mine hälghe tro thz skal räknas hom for fulla gärnig Vm han var dödher kalladher j thöm plutteno Ok vm ouinine nalkas hom forma ängin skadha hom thy dirwdher dighrlica thy at han hafwer vallogha thra nar han hafwer mik til thra Dirwodhe manelica thy at dyr lön skulu givas hom som är ängerdhelikit liff for thy at han dröfde änglana ok hälgha män thy lati sighia ena mässo hwar dagh vm eet heelt aar aff allom hälgho manom hwar hom synis ok giui fatöcom sin lön at änglar ok hälghe män maghin blidhkas aff thy offreno ok vända sin ögho til hans thy at the blidhkas vm thölik offer Nar min licame som är konungxlikit offer offras ok tas mz kärlek ok ödhmiukt Bidha for thy at han hafwer röuat manga manna godz ok giort orätt änkiom ok fatikom ok värnolösom skal han atergilla alt thz som han veet sik orätlica hafwa bidhiande ödhmiuklica tho som orättadhe äru at the forlatin thz miskunelica Ok for thy at han forma ey allom folk gora tho som han hafwer orätt giort thy lati byggia eet altar j nakra kirkio hwar hom synis aff sino [illegible] eghnom

kostnadh Hvar een messa skulu daghlica
sighias ok meddhan verldin stär for them
som thän haua giort skadha Ok at thz ma
thes stadhughare vara giui sua mykyt ingiald
til altarit at een prestir maghe ewerdhe-
lica oppehallas aff thy thz ær gört for thy
at ödhmiuktin var langt fran them for
thy skal tha ödhmiuka sik thz mæsta tha
forma/ ok binda them til fridh ok samio
som thän tvedhra giort haua suasom thz
ma quæmelikast vardha Ok nar tha thön
synde ælla laste afbætas ælla loffvas
i nabrom vari ey dirvis at nævna tho
ok lustes ey i tho mz fanytte ordh utan
hvpe ok sighi ödhmiuklica Samelica
syndin lustadhe mik hulkin som mik dug
dhe til ondre/ ok mykyt syndadhe jak
i folsko dyrfwe ok væl matte jak hava
vaktat mik um jak hafdhe vilit thy kæro
brödher bidhin for mik gudh at han giui
mik sin anda mz hulkom jak maghe sta
mot thölkom thingom ok bætra mina
synde Æn for thy at thän syndadhe mang
fallelica i sino kæti tempre sin lecama
mz skællico arvhalle um thän thöre min
ordh ok fulkomnar them mz gerningome
tha skal them vardha helsa ok ændhe
likit liff ewerdhelighis skal jak ok korsfæsta
hans synde alt til ytersta punctin ok tha
skal hava thy hardhare ok beskare pino
at jak lot them thz sighia Æn tha haf
dhe ælligh fangit ¶ Item hvem dhom opte
taladhe gudhz son til sina brudh Jak
sagdhe thik for aff nöfuarno Faghra
sang ok faghersta gano ok lækedoms
Æn nu sighir jak ey them helsonna sang
utan grat ok vee thy at uta tha vænde
sik vaslica a andra sidho skal thän
kænna mina rædhelica rætvisu/ thy at thes
dagha skulu styttas hans afködha skal
ey göra frukt andre skulu taka hans
samansankadha rikedoma ok gooz ok
tha skal dömas suasom ohörsamber ok
suasom o lydhoghir son forsmande sins
fadhers mamilse Sua hændo them al

thässe thing thy at thän ville ey bætra sik

Gudz son taladhe ok Læta i konunga bokinne caplo xxx At skodha gudz undhelica gerninga ok ey værdzlica mana skodhe ælla gerninga

Prius sighir sine brudh Hvi lofte thik at xxiiij
höra værdzlica mana gerninga ok froma
mana stridhir Ok hui hindras thu i thölke onyt
telike hörsl Madha jak ær aldra thinga spa
ok ængin luste ær rekenande utan mik Um
thu ville höra hærvelica gerninga ok skodha sto
gerninga Skolle thu andelica skudha ok höra min
gerninga hulka undhelica æru i thankanum ok i
hörslinne ok ogripelike i undirstandilsom Nu
æn thot dighirfullin röre varldena hva æpt
sinom vilia ok æn thot the faa framgang aff
mine konlike rætwiso tho ær jak thera domare
ok the skulu dömas mz minom dom the byr
iadho sik my lagh mot minom laghom thy at
the læggia alla akt uppa huru the moghho
hedhras aff verldene afla rikedoma fulkom
in lusta ok vaudha ok upphöghia sina slækt
Thy sværir jak i minom gudhdom ok madom
at um the dö i thölkom skipilsom the skulu
aldre inga i thz landit som israels sonom
lavadhis undir likmilsom hulkit som flöt
mz miölk ok honagh ey hællir Æn the som
astudadho korthyrytona ok blino dödhe mz
bradhom dödh thy at suasom the döo mz
bradhom dödh swa skulu thässe dö mz siæ
lina dödh Æn the som min vilia göra skulu
ingaa i thz landit som flytir mz miölk ok ho
nagh thz ær i himerikis ærvo hvar ey ær for
dhirvund ok ey himelin ovan til uta
jak sighir aldra thinga hva ok skapa Jak
ær undi uta ok ovan ok innan Jak skal
opfylla al thing Jak skal mætta mina vini
ey mz honaghs sötma uta mz ævelico ok und
licom sötma sua at the skulu ænkte æstu
da utan mik ok ænkte nidhir thorfva
uta mik i hulko alt got ær/ thz godha sku
lu ome vini aldre smaka uta the vændas
fran sine kranglikhet Thy at um the thæn
kin hvat jak giordhe for them skuldo tha
rættan the mik aldre sua til vredhe jak

gaff tho al vidher thorftelik thing ok lustelikin at hava mz matto Jak vnte tho matelica hava varlz hedher ok vini ok lusta Thy thuar thu som ær j hedher ok huxsa sua mz sik magha iak ær j hedher tha vil iak mik hava thorftelica j minom stadga Jak skal gøra minom gudhi ærodhing Jak skal ængin medher thrykkia hiælpa vanmaktoghe ok ælska alla Thollin thækkis mik j fins hedhers stadugha æn thu som havir vikedoma ok thænkir sua mz sik mædhan iak havir vikedoma skal iak ængins thing taka orætuislica ok ængom gøra orætt Jak skal vakta mik for dødhelicom syndom ok hiælpa fatiko manom Thollin ær mik thække j minom vikedomo Æn thu som ær j lusta ok tilbudhin giptomalom ok thænkir sua mz sik Slikt køt ær ostadhught ok iak forma ey thy ærwhalla Thy magha iak havir laghlica husfru skal iak ey girnas flere Jak skal gøma mik aff hvarre vanskaplike fylsko Thollin ma thækkias mik Æn flæste sætia nu sin lagh for min lagh thy at j sino hiærta vilia the ænga hava sik hægher The kunno aldre mættas aff vikedomom j sinom lusta vilia the gaa ovirlofslica matto ok skipan Thy vta the bætra sik ok byria ænna værra skulu the aldre inga j mit land j hulko som andelikit honagh ok miolk ær Thz ær andelikin søtme ok mætte sua fulkomlica at the som thæn faa æstunda ænkte meer ok ændher thorfwa ænkte vta thz the hava

At ey siæl fordømdis for thy at hon æstadhe ey gudz dødh Cap. lxxxvij

Mykyt hærskap synis sta nær gudhi til hulkit var hra sagdhe The siælin ær ække min thy at ho varkunnadhe sik ey mer ovir mina sidho saar ok mins hiærta Æn ærn hærmas ovins skiold ginom stungis hon æstadhe sua mykit mina handa saar Sva som thyndir klutir syndir rifflos ok mina fota saar varo hænne sua bløt sua som thæn saghe bløt æple syndir skæras Tha taladhe gudh til siælina sighiande thæn spordhe opta mædhan thu vast livandis hui iak gudh dø j licamenom Hvi spør iak aff thik O vsol siæl havi æft thæn dødh tho svaradhe thy at iak ælskadhe ey thik Tha svaradhe var hra siælinne Thæn vast mik suasom dot borit barn sine modher hulki som ey thol minne værk for dødha barne Æn for thy som livandis gaar fram aff hænni gudh Sua atirløste iak thik mz sua storo værdhe ok sua mykle besklikhet Sua so vaka min hælgha man Æn thot thu ælstadhe thz ænkte Thy suasom dødhborit barn havir ey søtma aff modhorna spino ey hugnadh aff hænna ordhom ok ey vrma aff hænna brystom Sva skalt thu aldre hava mina hælghra mana otalikin søtma thy at thu luste ok søtme thækktis thik Thu skalt aldre høra min ordh til hugnadh thy at thinis mudz ordh ok værldina thækktos thik ok mins mudz ordh varo thik besk ok othæk Thu skalt aldre kænna min kærlek ok godhlek thy at thu vast kald so frost til alt got Ok thy thet som dødhborin barn skulu vtkastas hvar thu skalt andhelica bliva j thino dødh thy at thu vilde ey lifwa j mino live ok live Thæræ taladhe gudh til sit hærskap O mine vini vm alla stiærno ok planeto vmvædhis j tugo ok vm alle hælghe mæ ladhin mik ey giordhe iak miskund mz tho som aff skyllogha rætuiso ægha fordømas Thæsse siælin var lik thyem ffførst tho som følghdhe mik j mine prædica aff ilzsko at the mattin finna tilfælle aff mino ordhom ok gærningom at røgha mik ok fordærva mik the saghdho mina godha gærninga ok iartekne som ængin formatte at gøra vta gudh The hørdho mina snille ok prisadho mit lofflica liwne ok the æfundadhis a mote mik aff thy ok wredhghadhos mot mik j sino hugh Vta hui giordho the sua Fafænelica thy at mina gærninga varo godha ok thæra gærninga varo onda ok for thy at iak lydde ey thæra syndom vtan iak stodh mot tho ok affuite tho hvasselica Sva følghdhe thæsse siælin mik mz licamanom ok ey æff gudhelico kærlek vtan for ensampna mana syn tho hørdhe mina gærninga ok saa mz øghomen ok wredhgadhis mot thøm. Thom hørdhe ok min budhordh ok gabbadhe tho / kærande min godhlek ok aktadhe them ey. Saa mina vini thrifwas j godho ok æfwndadhis mot tho. Æn thwi giordhe tho sua vtan for thy at min ordh ok mina vtualdo manna varo mot thærra ilsko. Min budhordh ok manilse mot thærra lusta min kærlek ok lydhna mot thærra vilia. Tho saghdhe thærra samuit thærre at thærre tilburdhe hedhra mik ofwer al thing aff himeltunglanna vxvil som ok iardhena frukt ok andra thinga skipan forstodh tho ok viste mik vara aldra thinga skapara | ok æn thot tho viste thz tho wredhgadhis tho mino ordho thy at iak straffadhe ok afwrtedhe thærra onda gærninga. Amatidh var tho lik tho som mik dræpo hwilke som saghdho mællom sin. Dræpom tha diærflica thy at tha skal arfwaldhis opsta. Æn iak forsaghdhe minom thiænarom ok kænnomerkio at iak skulle opsta thridhia daghin vtan mine owine værldena ælskara trodho ey at iak skulle opsta mz vitnisso thy at the sagho min ensame mandom vtantil. Æn ey sagho the gudomin jnantil ok thy syndadho the diærflica mot mik. Æn hafdhin the vitat at iak var gudh aldre hafdhe the dræpit mik. Swa hugxadhe thæssin siælin jak skal gøra min lusta swa som mik thækkis. Jak skal diærflica dræpa tha mz syndelico vilia ok tho gærningom som mik lustar. Hwat skadhir mik alla thw skal iak halla mik aff minom lusta thy at ey skal tha opsta dha at døma ok ey dømer tha æpter mannana gærningom thy at vm tha dømde sua hardheliga aldre hafdhe tha atir køpt mannin ok vm tha hafdhe syndena swa ledha ok hatugha aldre vmbartha syndogha mæn sua tholomodheliga. Thridhia tidh var tha lik tho som gømdo mina graff hwilke sik vænto ok værnadho grafwena mz gømarom at iak skulle ey opstanda sighiande. Gømo grawa at tha ey opstande ok vi skolo ey vanlica thiæna thøm. Swa giordhe thæssin siælin hon vænte sik mz synda hardhisko ok gømde gravlica mina graff thz ær mina vtualda manna vmgangilse i hwilko iak hwilas tho gømde gravlica at ey skullo min ordh ælla manilsse inga til thærra thænkiande sua mz sik. Jak skal vakta ok gøma mik fran tho at iak skuli ey høra thera ordh ok fa nakra gudheliga thanka ok sua tilbyria at forlata min vana lusta at iak skuli ey høra nakat thz som mino vilia mistækkis ok sua aff ilsko bortvogh ho sik fra tho som ho skulle hællir hawa tilføght sik mz kærlek. Thænne var høgh slæktadher litit aktadhe gudh ok hafdhe gudz hælgha mæn sitiade vidh bordh han doo myusande vta skæmtamal. Hans siæl syntis sta i gudz dom hwilke domarin saghdhe thu taladhe so thu ville ok giordhe som thu formatte thy bør thik nu thighia ok høra. Swara thy mik æn thot iak al thing veet mine brudh alhørande. Hwat ey hørdhe thu at iak saghdhe at iak vil ey ælla astunda syndomanz dødh vtan at han skuli vmuændas thu køpt thær ey at til min mødha thu formatte. Siælin suaradhe jak hørdhe thz vta iak skøtte thz ey ælla aktadhe. Domarin saghdhe annantidh hwat ey hørdhe thu at iak saghdhe. Gangin forbanadhe i eldin ok komin vælsighnadhe i rikit. Hwi skyndadhe thu ey tha til vælsignilsen. Siælin suaradhe iak hørdhe thz vta iak trodhe thz ey. Æn saghdhe domarin hwat ey hørdhe thu at iak gudh ær rætuis ok ævardheliker ok rædhelikin domare. Hwi rædhis thu tha ey koma skolande dom. Siælin saghdhe iak hørdhe thz vta iak ælskadhe mik siælinna Jak atirlykte min øron at jak skulle ey høra. Domarin. Jak atirtæpte hiærtit at jak skulle ey thænkia wærtins thing. Domarin sagdhe thy ær nu wærtinsa at drøwilse ok skam skal wplata thit vndirstandilse thy at thu wille ey vndirstanda mæn thu formatte. Tha burtførdhis siælin aff domeno thiutande ok ropande ok sagdhe. we. we. hulkin atirløn vtan mar skal andin wardha. Tha hørdhis røst sighiande. Swa som sialfft aldra thinga ophoff hawir ey ænda swa skal oc ey thin wardha ænde.

xxix Xpus biudhir sine brudh andelica at taka hans licama

Jak ær then gudh ok thra hulkins røst moyses hørdhe i buskano ok iohannes i iordane. Swan thænna dagheno wil iak at thu skalt andelica taka min licama. Han ær lækedombir ok kost thy siælin aff styrkis ok sukir man i siælinne ok wanmaktoghir i dygdhomen bidhir quækis ok styrkis. Hwat ey skiwas at apostlom sændis til cena amno hulkin han fødde mz litlo mødhi ok thz minzskadhis ey til thæs gudh gaff wæxtin ok iordhinna. Jak ær lik them apostelanom min licame ær thz molit han ær siælina kost ok opnøtis ey ok minzskas ey vtan mætte siælina ok ær al tidh then sami. Swa at han kan ey opnøtas æn licaliken kost. Thry thing han tuggas først ok smaktir. Annatidh gørs han til ænkte. Thridhia tidh mætte han ena stund. Æn min licame tuggas ok bliuar otuggadhir. Annatidh gørs han ey til ænkte vtan bliuir then sami. Thridhia tidh mættir han ey ena stund vtan æwærdhelika. Thænne kostin fortæknadhis i thympna fordhomme som kalladhis Manna som the gamblo fædhrene ato i ødhmerkene. Thz ær thz korit som iak loffuadhe i lagstine ok thz mættir andelica. thy swa som sukir man waxer til licalikin styrk aff licalike fødho swa hwar then som takir min licama mz godhe akt waxer til andelikin styrk. Han ær starkaste lækedombir hulkin ingaar til siælina ok mætte hona. Thæssin fødhan ær licamans sinnom konlik ok siælinna

vndirstandilsom oppinbar thænne koster ær wansmakande ondom manom hulko ænkte thækkelica smaka vtan wærldinna søtme hulkra øghon ænkte see vtan sina giri hulkra vndirstandilse ænkte skodha vtan sin vilia.

Huru godhir vili liknas widh træs rot thz aldrigh ædhir wara vtan gudz vilia xxx

Gudz son taladhe til sina brudh. Æn thot iak al thing weet tho sigh mik mz thinom eghnom ordhom hulkin thin vili ær. Ænbrat swaradhe hænna ængil for hona hulkin som hænne war giuin til gømo sighiande. Hænna vili ær swa som skriwas. Wardhe thin vili swa i iordhrike som i himerike. Wari tha swa sagdhe. Thz ær thz som iak vil ok iak bedhis. Thz ær mik thækkiast thiænist. Thy thu min brudh thik tilbør at wara swa som wælwoxit træ hulkit ey thorff rædhas thry ond thing. Først vm træt ær wæl rotat i gømo graffs thz ey aff mullwærpeno. Annatidh omkulslaas thz ey aff wædhir stormeno. Thridhiatidh thorkas thz ey aff solinna hita. Thit træ ær thin siæl hænna førsta rot ær godhir vili æptir gudz vilia. Aff thæssa vilians rot framganga swa manga dygdhe huru manga røtir a træno æru. Thy skal thæsse rotin aff hulke aldra røtir waxa wara stark ok thiok ok dyuplica rotadh i iordhinne. Swa skal thin vili wara starkir i tholomodh thiokkir i gudhelico kærlek dyuplica rotadhir i samme ødhmiukt. Æn thin vili ær swa rotadhir tha thorff han ey rædhas mullwærpelin. Hwat tæknar thænne mullwærpel som gaar vndir iordhinne vtan diæfullin hulkin som lønlica ok osynlica gaar kring vm siælina ok drøwir hona. Han klyfwir vilians rot vm hon ær ostadhughir at thola ok vistir hona sundir mz sino biti. Nar han insændande drøwagha thanka ok astundilse gripir thin vilia til mang thing ok lat thik astunda nakot mot minom vilia ok nar fyrmsta ok starkasta hofwodhrotin ær skadadh tha skadhas alla andra rotna ok bolin thyrkas ok falna. Thz ær vm thin vili ok astundilse

bewxngis tha smittas alla andra thina
dygdhe oc misthækkias mik oc ænglel
nære thu værdhogh vndfangnas diæfwlsins
thradome for ondan vilia Vm tha vexttis
ey mz ydhrughtha Æn thot vilin foltopnas
ey mz giningene Æn vm vilias vot ær stark
oc thiok tha ma vmlugxpelin gnagha
hona æn ey forma han blyfwa hona Æta
aff thy bitino næxe rotin Annantidh til
meer styrk Swa vm thin vili ær starke
oc stadhughir i genmgærdhogo ok sælom thin
gom tha maa diæfwllin gnagha vilian
thz ær at han ma misyndha bwanga tha
ka Æn vm thæ lydhir ey thio vta star mote
mz viliano tha skulu the ey nærdha thik
til pino Æta tha skulu dugha thik for
tholamodhsins skuld til meer løn ok dyg
dhama høghelikhet Æn vm thik hænde
at falla i synd for othol ælla aff oforse-
dho tha stat op raskelica mz ydhrughtha
oc skriptamalom tha skal iak forlata synde
ok giua thik tholomodh oc styrk aff diæ
fulsins miskunlsom Annatidh Vm træit
ær vl rotat thorff thu ey ræddhas vædhir
storma Swa vm thin vili ær æpter mino vilia
tha thorff thu ey drøuas aff værldena
gemindho oc motegang hulkin som ær sua
som vædhir thænkiande mz thik sua Æt
vanlica tilbør mik swa thola drøuilse oc
genmgærdho Ey skalt thu drøuas aff thi
nom fænglik ælla obrughdhilse thy at iak
forma at vphøghia oc nidhir thrykka
hwem iak vil Ey skalt thu syrghia aff
thins licama plagho oc pino thy at iak for
ma hela oc slaa ælla plagha ok iak gør
ænkte vtan sak Æn hulkin som hawer sin vilia
mik genmgærdhogha han drøuis hær i
værldinne thy at han forma ey at fulkop
na thz han vil ok æn star hans pina rædho
i andre værld for ondan vilia Æn vm han
andwordadhe mik sin vilia tha formatte
han raskelica al tilkomande thing thola
Thridhiattidh vm træit ær vl rotat thorf
thu ey ræddhas mykin hita thz ær hulkin
som hawer fulkomin godha vilia han thør

kas ey aff gudz ælskogha for værldena
ælskogha oc ey atirdraxs han aff gudz æl-
skogha for nakar wrang fræstilse Æn tha
siæl som ostadhughe ær vmuiændis rask-
lica aff godho byriadho oc aff gudz kærlek
ændagia aff diæfulsins fræstilsom ælla aff
wærldena genmgærdho ælla gønandis omyt
telica fanyt thing for hænna ælskogha
Thy vit at thæn mannin som thu nu oppa
thænker ær ey got træ hans howodh vot
ær brustin som ær godhir vili swa som skwas
bardhe gudz vili thy at han tok odhir hal-
lox lingærins thinga Æn kærlekins hiti kol
nadhe i hom Iak hafdhe hom for sina modhers
bøne skuld thy at han hafdhe thry thing
fatikdom i rikedomo Ødmiukdo i kroppe
nom oc vanskilse oc minzskilse i visdo
Thz var min vili at vm han hafdhe tholo
modhelica standit i thæssom thre skulle
han hawa fangit æværdhelica rikedoma
æuerdhelica helbrygdho oc fæghrind ok
gudz vidhirkænno ok syn ok til at fa
thæssin thing halp iak hom giwade hom
andelica thinga styrk oc miskundande
hom min vilia Æn hans vili ær genmgær
dhoghir minom vilia Han bedhis skiolica
hiælp thy at han ængxlas aff fatikdome
nom at han skuli ey thola sorgh Annatidh
ængxlas han aff sukdomeno at han skuli
thola værk han ængxlas aff visdomsins
vanskilsom at han skuli ey forsmas aff andro
thy sik han aff minom høuilica bydho hiælp
i tho thingo som han drøfdhis aff æpter sino
vilia thy at han hawer nu mere rikedoma
æn han hafdhe for oc mer visdo ok hedhir
Thy nar diæfwlzlike vmlugxpelen bit han
mz sino fræstilsom ma han ræddhas at han
falle thy at hans vilia godha howodh
vot ær brustin ok thy vm værldena ælsko
ghe vardhir hetar i hans hiærta visna
han genstan i godho oc gar fram til giri
Æn hom koma drøuilse ængxlas han ald
vægxna swa som træ aff vædhirstormom
i ængo stadhughir vtan til al thing kæ-

vofull. om værlsoma hedher tilblexst. hom moddis tha en litit huru tha maghe allom thørffias oc aff allom tallas godhe oc mote løpa allom thingo snællelica. See huru mykyn ostadhughet hom kom aff ostadhogo vilia æn hwat skal iak gøra. Iak ær sua som godher yrtagardz ægha i hwars yrtagardhe mag ofructsamlikit træ æru oc faa godh træ. Om al the godho træn ophøgghins hwa ingin se tha i yrtagardhi ælla trægardhin. Ok vm al fructsamlico træn oprifwins mz roto tha synis trægardhin mykyt feel aff grasfwome ok aff iordhinna ophwaniltom. Hwa vm iak vtrødde alla godha aff værldhe hwa ingin se tha i mina kirkio. Ok vm iak bort toke alla onda i ænu putt tha synis mada fula grasfwa i trægardhenu æn at tha thrøngthin alla mik for prioña vrødogha skuld oc en aff kærlek ok minne ælskogha thy gør iak sua som godher træplantare hulkin som i sæt plantto quist ælla telong i thorvan stok ok nar han ær nakat vaxin ok fæst tha affhuggha thz som thort ær oc kast i eld. Swa skal iak planta mik sot dyghdha træ ok nar the taka vaxa sa skal iak affhugga thz som thort ær oc kasta i eld. Ok iak skal visa min trægardh swa at ænkte ofructsamelikit skal ær blifua thz som the nyo frukt i stana maghe hindra

Huru en siæl oc en diæful syntos lik i allom limom. Capitulum xxxj

G~~dz~~ brudh sa standa i Gudz dom swa so twa diæfla lica i allom limom thra mina nævo gapande swa som bolua thra øghon swa som lughtade glas i mantil bryxmade thra øron nidher hangdo sua som hunda. Bukin stor oc thrutinade handne som gripis klør laarin synis vta liidhamot føthe sua som hambradhe oc til halsis affhugne tha saghdhe en thra til domarin. Domar døm thæsse vidhdarins siæl so mik ær lik til mina husthru ok samføghilse. Domarin suaradhe Sigh hwat rætt thera til hærme. Diæfullin suaradhe Iak klør aff thik thy at thera æst rættins. Hwat en hwar nakat dyur finz andro likt plæghir siglias at thz dyurit ær kons køns ælla vargx ælla nakat thollikit. Nw kør iak aff thik hulkins køns thæssin siælin ær ælla hwat hon ær lik diæflomen ælla ænglome. Domarin suaradhe en ær tho ænglomen lik vta thik oc thino likom som nympnyt synis. Tha saghdhe Diæfullin Swa som kænde oc glædhia dis. Mædhan thæssin siælin var skapadh aff thinis kærlekx hita var hon lik thik. Æn nu thy at hon forsmadhe thin sotma ær hon vordhin min mz thæxfallom rætt. Forst thy at vi ærom lik i skipilse oc skapnadh. Annatiedh thy at vi hawo litin smak. Thrediatidh for thy at vi hawo badhin een vilia. Domarin suaradhe Æn thot iak veet al thing tho for mina brudh skuld som hær nær star sigh huru thæssi siælin ær thik lik i skipilsom. Diæfullin saghdhe Swa som vi hawo lica hini sua hawa vi ok lica ginga vi hawo ypin øgho tho seem vi ænkte got. Vyselica iak vil ænkte see thz thik tilhør ælla til thin lista swa vilde ok hon ey see mædhan hon formatte thz thik til hørdhe ælla til siælinna helso vta hon aktadhe oc saa ensamu værlsoma lustilse. Vi hawo ænnugel øron oc tho hørdo vi ænkte til nartgagn. Swa vilde hon ænkte høra thz sotillhørdhe thino hedhre. Thz ær samuledh mz mik al the thing thin æru the æru mik besk thy skal thins sotma oc thins godhlex røst aldre inga i var øron ok til hugnadh oc thrifnadh ælla glædhi. Vi hafwo ypna ok gapande muna thy at hon hafdhe sin mun ypin til al værldzna søt thing oc æwlukta til thik ok thin hedher. Swa haw iak oc min inu yppin til thin vetilse ok drøwilse. Oc aldre ärvthøllo iak min nu aff ondo thik j mot vm møghelikit var at thu matte drøuas älla minzskas j thine gärno Hans hander äru suasom grips klo thy at alt th tha formatte at faa aff værldzlico thingom th hiolt tha til sin døødh ok hafdhe længer haldit vm thu hafdhe tha latit længer liua Swa halder iak alla the som koma j mins valdz hander swa faste lika at aldre slæppe iak tho vm the takins ey aff mik nødhogom mz thine vreniso Hans quidhir är thriutmande ok stor thy at hans giri vtvæktis vtan matto tha opfyltis oc mættadhis ey Vsselica sua mykyn var hans giri at hafdhe han ensamne format at faa alla værldena gena hafdhe han thär til ärvodhat Ok än hafdhe han vilit styra owan til j himerike Vi hafwo ämnat lika giri thy at vm iak formatte ensaman at faa alla siala j himmerike ok j iordherike ok j skærslo elde gena giri iak tho ok vm en sial var ouäldat for mina giri læte iak ey hona frælsa aff pinone Hænna bryst är kallast suasom ok är innit thy at ho hafdhe ängin kærlek til thin ok aldre smakadhe hænne älla thækkis thin kærnesombl Swa haver oc iak ängin kærlek til thin vtan for the älendena som iak haver til thin læte iak gerna drepa mik mz hardhasto oc beskasto dødh ok all tidh opnyas til samo pino til thæs at thu skulle dræpas vm møghelikit vare at drepa thik Var laar äru vtan lidha mot thy at en är var vili thy at aff thy forsta iak var skapadher vordhis min vili mot thik ok aldre vilde iak th som thu ville Swa var ok siælina vili alstadh genudhoghir thino budhordhom Var fot synas swa som hambradhe oc til halfs afhugne thy at suasom plæghias framgaa mz fotomen til kroppsins nytto swa framgaar mannin til gudh.

mz kærlex astunda oc godho gerningo Än thænsin siælin ville aldre framgaa til thik mz astundan älla gerning Swa som iak vil oc ey thy ärom vi lik j alle bina skipilso Vi hafuom ämnat likan smak thy at än thot vi vitom væl thik vara høghelicast godhan tho smakom vi ey thuru got ok godher thu äst thy sua som vi äro lik j allom thingom sua dom os til samføghilse Tha suaradhe en ängil sighiande O thu gudh Vidha thænse siæl var tilføghdh lika menom følghdhe iak hænne al tidh oc ey skilde iak mik vidh hænne sua længe iak sa nakat got j hænne Än nu forlat iak hona oc nidhirsighir suasom toma sæk aff allo godho Samelica ho hafdhe thry ond thing særdeles Første at ho hiolt thin ordh ok kænnedom for lyghn Annatidh hiolt hon thin dom for fals Thridhia tidh hiolt ho thina miskund for änkte Vtan thin miskund var suasom dødh for hænne Thænsin siælin var j hionalaghi ok hafdhe ey vtan ena husfrv ok blandadhe sik ey mz andre qvinno ok thænna hionalax troskapin gømde han ey for gudhelikin kærlek oc ræddogha Vtan for thy at han älskadhe sua kærlica sina husfrv kot at han gunadhes ey at blandas mz andro kotti Han hørdhe oc mæsso ok var j gudhelico tidhom ey for gudhelikhet vtan at han skulle ey vara vtskild älla vtmærkter aff andro cristno manno Han gik oc til kirkio mz androm for the sak oc mz the akt at thu skulle giua hanom sins kropps helso oc forlek oc værldzlika rikedoma oc hedher oc at thu skulle gøma han aff thy misfelle hulkit som kallas olykka aff manom O thu gudh thu ärvgalt hanom alt j værldenne ok myklo mer Än han fortiænte thy at thu gaff hanom fagher barn oc kroppsins helbrygdho oc værldzlika rikedoma oc hedher oc gømde han aff tho skadha ok olykko som han rædde Thu gaff

hom aff thine vitnisso thz tha gunadhis
sua mykyt at thu atergalt hom thudra
dha for eet ok enkte atu bleff olønat
thy atu lat iak hona toma aff allo godho
Tha suaradhe Sigxfullin O domar mix
dha tha folgdhe mino vilia ok thiw at
galt hanne thudradha faalt aff thy ho
skulle hava aff thik | thy dom ok til sam
foghilsa hwat ey ær skrivat i thinom
laghom at hwar som een vili ær ok een
samthykkio thz ma vardha laghlik hio
nalagh samfoghilse Hwa ær ok mællo
ok thy at hanna vili ær min vili hwi
komom vi tha ey til mbyrdhis samfoghil
se Domarin suaradhe Sighti sialin sialff
sin vilia huru hanne thækkis thin sam
foghilsa Sialin suaradhe domarenom
hælder vil iak i hælvitis pino vara æn ko
ma i himeriks gladhi thz til at thu gudz
skuli thz aff hava hughnadh Hwa ast
thu mik hatughir at mindra ælskar iak
ina pino æn at thu hughnis ey Tha
saghdhe Sigxfullin til domari Tholkin
vilia haw ok iak thy at iak vil hælder
ærudhelika pinas æn koma i thina æro
til thæs at thu skulle hava thz aff
hughnadh Tha saghdhe Domarin til sigx
fulla thin vili ær thin domar ok æpte
thino vilia skalt thu thola domin Ok
tha vændis domarin til mik som al
thæssin thing saa ok saghdhe mik Ve
ær thæssom thy at tha ær dre æn
thn røffvarin thz iak thik før aff
saghdhe tha hafdhe sina sial fala æftir
dadhe kropsins ovilikhet ok sluck
sin iæstin thy ropa manana røst hæmd
ok tha Anglane vænda sit ænlite fra
hom hælghe men fly hans kompanskap Tha
nalkadhis Sigxfullin sialinne som hon var
lik ok saghdhe til domari Wee iak ok
iak Iak thy at iak ær ille aff mine abysko
ok ey aterløsdar ok ey skal iak aterløsas
Æn thænne ær suasom annar iak | thy at
tha ær aterløst / ok liknadhe sik mik ly
dhande hollir mik æn thik thy dom tha
mik Domarin suaradhe Om thu ødhmiu
kadhe thik | iak gaue thik æro ok om thæsse
sialin hafdhe beez nadha i ytersta puncte
nom mz vilia at bætra sina synde ældre
skulle ho sta i thino hando Vta for thy
at ho lydde thik ælt til andalyktene thy
ær rættuisa at ho skal ændhelica vara
thin Tho alt um eens The godho thinga
som ho giordhe nar ho lifdhe the skulu
aterhalla thina ondzsko at thu maghe
ey pina hona sua mykyt som thu vilt
Dixfullin saghdhe thy ær ho min thy sua
som plaghar sighias hanna køt skal vara
mit køt Æn thot iak ær ey køtlikin ok
hanna blodh skal vara mit blodh / Ok Dix
fullin syntis mykyt gladhias aff thy ok
samay slo sinom hando Ok tha saghdhe
Domarin til hans hwi gladz thu sua
mykyt alla hwat gladhi ær thik aff
sialina fortapilso sigh thz alhørande mine
brudh hulkin som ey kan begripa alla vnd
staa andelik thing vta liknilse Æn thot
iak vndstaar ok veet al thing Tha sua
radhe Sigxfullin Nar thæssin sialin brinder
tha brinder iak æ meer ok meer grym
melica ok nar iak vptænde hona mz
pino ok brinnandagha optændis iak æ
thæs meer Tho for thn skuld at thu
aterløste hona mz thino blodhe ok æl
skadhe sua mykyt at thu gaff thik
sialuan vt for hona ok tho formatte
iak suika hona ok aff thy gladz iak
Domarin saghdhe thin ilzska ær mykyn

Nu thæssin sialin presenteradhis
domarenom ælles ho aff fyro diæflo
hulke som syntis like fyrom blamannom
hulke som saghdho Wee bradhin vi fol
ghdho hanne ok mærkto alla hanna
vagha ok nu fiol ho i vara handar
hwat skolom vi gøra Domarin saghdhe
hwat sak hawin i mot hanne Første

Liber

blamannin sagdhe thu gudh sagdhe sua. iak är rätuis oc miskundsamber oc mana synde. En thässin siälin thökte ok vrätnadhe sik suasom hon var skapadh til äwärdhelik fordömilse. Annar blamannin sagdhe thu tua gudh sagdhe at mannin skal vara rättuis mz sino samuitne oc ey suika tha. En thänne slukte sin samuitin ok borghadhe oc tok aff magom alt thz tha formatte hana oc ängin vilia til at atirgiälla. thridhi sagdhe at mannin skulle ey skapadh thing meera älska än skaparin. En thänne älskadhe al thing vtan thik. ffiärdhe sagdhe at ängin ma ingaa i himerike vtan then som leta ok älskadhe gudh mz allo hiärta. En thänne älskadhe änkte got oc ängin ändelik thing thäktis hom vtan thz got som tha giordhe thz giordhe tha til thz ena at tha skulle ey marvkias alla vtnas aff cristno manom ey vara cristin. Tha sagdhe domarin siälinne hwat sighir thu aff thik siälue. Hon suaradhe mit hiärta är hart mot thik ok iak vil thik ilt tho är min skapare oc atirlösare tho skal iak nu nödhogh sighia sannind. Iak är suasom dödhfot barn blint ok halt forsmadhe oc ey skodhande modhorna mamilse. Thy sighir mit samuitt mik min dom at iak skal folghia tho i pinomen huilka sighi oc raadh iak folghdhe i iordhrike ok sua gik hon bort aff gudz asyn mz mästo grat. Domarin sagdhe til diäfullin ho siälinne var lik. See vm tving thy at iak lat thik see oc vndirstanda ok tha synis ey fäghirsta stiärna vp fara i himelin ok diäfullin fäldhe hona thighdhe. Tha sagdhe var frua til thäs hwem är hon lik. Diäfullin suaradhe hon är meer skinande än solin. Swa som iak är suartare än rök hon är ful mz allom fäghirma ok gudhelike älskelikhet ok iak är full mz alle ilzsko ok beskliket. Var frua sagdhe huru thäkkis thz thik i thino hugh älla hwat ville thu gina til at hon gawis i thit vald. Diäfullin suaradhe Alla the siäla som äru i hälvite fran the försto thit ko oc til thässa stundinna gawe iak gärna for hona. Ok än ville iak thola sua beska pino suasom otalike fengerdz odda varin i skäfte vidh nakan stolpa odd vidh odd sua samarlica at nappelica var ey nals vdd mällo thra gärna for iak aff thimpnenno oc midhir til hälvitis at tho stolpano til thäs at the stiärnan gafwis i mit vald. Var frua suaradhe thin ilzska är mykin til mik oc ma vtualda mana. Tha är iak sua kärleksfuller at vm moghelikit var at iak matte ännatidh döö gärna tholde iak ena thollka pino for huaria ena siäl oc for huarin een orth anda som iak tholde en tima a korseno for alla siäla. Hwa at ey en orth ande atirbliui vtan thär äst sua afwndz sinne at thu ville ey at en ensa min siäl kome til mik. Tha sagdhe var frua til the godho siälinna som synte op fara so stiärna. Siälin vtualda kom i the glädhe thu älskadhe kom i thän sötma so aldre skal ändas kom til thin gudh ok frua huilka thu opta älskadhe. Iak skal giua thik mik siälwan i huilko alt got är ok al sotme. Kom til mik aff världene huilkin lik är sorgh oc pino thy at i hänne är ey vtan vsälo. Tha sagdhe var frua til mik som thz saa oc hördhe. See dott thz var giort mer mik i enu punkt alla ogna blikki. Vtan thu forma ey gripa ändelik thing vtan liknilse thy tedhe iak thik thz sua at mannin skuli vndirstanda huru hardher iak är ondo oc huru mildher godho.

Huru onde ~~forält~~ foräldra som lärna sino barnom at hava ondz sidhuna at i syndelico sidho til at stinga anda mz örwaglle ok orättuiso liknas vidh orma

Cam xxx

Ormin oc hans ungons maki hava badhin etir i sino samblande nar the samablandas oc aff thera natur är fas etirormbir. Nar ormin är äfladher forma tha ey liwa värdha vtan vm mänadh thy at änkte är vtan mik. alla manna vara ... faa anda vtan aff mine dygdh

aff helghe algoth i skara (4)

Nar ormin ær føddir for thy at modhorin hawir ey spina som tha maghe dia læggir hon sik owir sin son oc gør han sua heta at han nær quæffs. Nar tha kømme mykin hita owa til oc mykla køld aff iordhinne tha thrwngir modhrin tha til at tha vænde munnin til iordhinne oc tilbyria sinam oc sinam at sugha iordhinne oc æta thz æptir lærer modhorin tha at røra sik oc stingir tha i stiærtin. Ok nar tha tilbøria at vtrækkia sik stingir tho han ænnatidh at han skuli at sik dragha stiærtin. Samuledh stingir hon hofwodhit ok kænner hon sua sik vtrækkia oc studom sik at vmgslinga. Thær æptir skodhar modhorin nakar stadh hwar solin ær heet oc draghir thit mz sik sin son gangande lætlica for hon at tha minni folghia oc nar tha folghir oc sompnar i solinna hita hwxsar modhorin swa mz sik. Min son hawer gud til idzsko oc thy ær nødhir thorftelikit at tha minni stinga. Vta for thy at tha hawir æn bløtan gud thy birfwir han næsblica vm iak læggir nakat hart for tha fornæn tha vardhir starkar oc van at stinga. Ok thy forsee tho hon vislica oc letar nakat ældra bløtast oc læggir for tha soswande. Thær æptir blæs tho i hans øron oc vpuække tha sua hardhelica at tha vardhir allir swa som skinna aff thæs blæstins vælsom oc tilbyria at stinga thz bløta som ær sat for hon oc tilwæxis sua længe at stinga thz bløta at gudhin hardhar aff strangdomma sidhuænio at tha mymbir sidhan stinga stena oc stokka oc annor hardh thing. Nar sonin ær sua lærdhir at stinga læte. modhorin tha fara | thollkin ær thon mannin som thu kænne thy at tha ær huasom ormunge føddir aff ormslico sædhe oc ormslike oc ætlike dimo thy at hwa dhin thæssin saman komo mz værsta ætre som ær høghfærdhin hulkin fordomelica skadhir siælinna æn licamlikit et kroppin. Syssellica thænne ormbir hafdhe ok matto æstuda til hiedhir oc oskællica giri ok kiran til ænnona lusta tho skødhe han vara smællan ok fæghran ok kiran mz gamprnom ælskogha til ormin thy sama.

komo the mz høghfærdh | ok forsmadho min vtvaldogha oc føddo sua som ætorm aff ætorlico køm i hulkra samblandh | iak gaff siæl skapadha aff mino gudhdom thy at iak ær miskundsambir oc swa vtkrafdhe rætuisan. Nw for thy at modhorin hawir ey andelix kærlex spina mz hulko tho matte gifua dia sinom son thy gør hon han hetan vndir sik thz ær at tho opfostra tha til væruldzlica ælskogha oc vtledhir tha mz væruldzlica høgho manom æstudande mz alle giri at tha maghe vnnas mz vælloghom manom oc opuækkiande tha til sina fordomilsæ tala tho til hans sighiande Om thu hafdhe thz hwasomt oc thz høfdhinga somit matte thu vara likir thino sædhir ok thollkin hedhir hawir thik oc æptir thollkom hedher ægher thu ærwodha thy ormungin lærdhir mz thollko ordho aff modhorne oc heet giordhir til iordzlik thing oc kald i gudhelico kærlek tilbyria tha tha at æta oc sugha iordhina i thy at æstuda owærttelica iordzlik thing oc ætande hungra tha æ thæs meer. Thær æptir stings tha i stiærtin aff modhorne at tha skuli minna at røra himina oc opuætta hofwodhit nar tha læris aff hænne at lokka til sik somlica mz blidhe lofwan oc solica til søghia sik mz fæghrom oc liofwo ordhom. Ok nar tho bindhir hon ey spara pinunga ok gooz at tha skuli tallas godhir. Ey spara liff at tha kallis malikin. Ey hawa hwilo at tha maghe æfla sik høghtidhelikit napn. Modhorin kænne ormungans krypa oc for gang oc ledhir tha til solinna hita nar tho høghfærdhas i sine grymelikhet oc mz sino lefsom lato vpuække tha til thollik samo thing sighiande hon hemelica oc oppinbarlica. Swa lifdhe thin sædhir oc thine slækta man oc swa hoof oc tilbøre væruldzlico oc fromo ma liua oc fræmga blyghdh ær vm thu vilt vara hiælaghar æn the. Vanhedhir ær vm thu vilt vara oskinmika æn the | hulke mz

·Fagherom ok blidhom ordhom aflaadho sik
mana thykkio ok godhwilia ok fingo stort
napn aff thy at the litadhe sik thera sidho
Men om nagin framlokkadher mz thæsso
manilsom følghe modherne aff ene synd
ok j andra til thæs tha komber til kothins
skøtr limpnadh sua som j solina hetta ok
nar tha tilbyria ther at hwilas ok poreli
ta lustas læris tha aff modherne at stinga
ok for thy at ho veet thas vanmakt j
hadderno ok fatikdom j gøre ok vanskil
se j styrk thy æggar hon ok vadhir hom
førsth blot thing at tha skulu fa ok afla
sik førsth thz gooz minna vrbnas ok sua
faa førsth hem hedher hulkit som alt synis
j ophoueno blot ok sot at hawa ok tha
lydhande eterlito vadhelio thinger vsla ma
ok fatika hulka som ey hawa makt at motesta
borttakande thera gooz Somlica thinger tha
mz ovært somlica mz hat ok skil tho fra
lifwerno Sidhan thzskona hadder ær starker
bordhin j thessom mindro thingomen op
ukkis han aff modhona blæst ok vadho
ok tilbøria at vpfara til høghre thing
thzskas sidha ok afwndas mot vallogho
høz forvændilse ok opuækkir ørlogh ok
kiff Swa at tha vaxelis ey at vtvækkia
sina thzsko gad til starkasto thingin thz
ær til the hælgho kirkio ovært Vta thz
atuaktelica forsees ok bevaras sniælle
lica· Men at ophifwa thæssa hadzins ok
ormsins thzsko ær ey vta een vægher
som ær at ormsins tugha afhuggis ok thz
skuli· snielle man skudha hwat thas tugha
ær ok hwru hon skal· aff huggas thær
æpter saghdhe var hwat Swa som klæchit
kæmme ey at thz j gæmi stingx ok suaso
æplit skalas ok thæs æghar skadhas
ey Swa ær min pina i thæssa ormsins hiær
ta· thy at aldre ämmins tha hona atuak
telica j sino hiærta Vta tha sæt sina two
j forskipan sighiade Om gudh forvniste
at jak skulle fordømas hwi skal· jak
leynger ærinodha Om jak skal· hælas ok
has vasklica tha taker tha min sidhughtha

·ke ær hon vta tha hærva sik vasklica
thy at ængin fordømis aff thy at jak
all thing forveet Thu skalt ok vita
at the ormslica qwinnan hans modher skal
ey fa thz ho osnællelica astundar ok ey
skulu the synne ælla the slæktin thrif
was vta ho skal døø j sorgho ok hænna
ämne skal vara j glømsko At jesus
ælskadhe swa mykyt kirkiona at
tha ville korsfæstas for hona hulki
nu ælska ey han fulkoplica xxxvij

GVdh fadher taladhe til sin son thu
ært lik tho brudhgoma som
fæste sik brudh faghrin ænlite
ok høwiska j sino sidhom ok inledde j
sit brudhahus ok ælskadhe ho sik siæl
nan Swa fæste thu thik nya brudh nar
thu kom mz swa storo kærlek til mæ
nniskiona siæla at thu vilde siælaw
for tho sorgas ok a korseno dødhawils
tho inledde thu j mæna hælgha kirkio
suasom j brudhahus hulka thu
bigdhe mz thino blodhe Vta sa
nelica thin brudh ær bordhin
horkona Brudha husins dør
ær atirlykt ok j brudhma stadh ligger
værsta horkona hulkin som sua thæk
ke mz sik nar min man sofwir ok
ligger nakin tha skal jak sualedha mot
hom hwast sværdh ok dræpa tha thy
at tha thækkis mik ey hwat tekna bru
dhin vta siælana hulka ho thu atløste
mz thino blodhe hulkra margha ma
tho callas een brudh for ena two ok
ena ælskelikhet Men thot the æru magha
the æru nu vardhna horkonu thy at
the ælska mera varldina æn thik the
leta ok astunda ännars lusta ok ey thin
Brudhahusens dør som ær kirkian ær
atirlykt hwat tekna dørina vta godha
vilia vm hulkin ther gudh gaar jn j siælina
thæsse dørin ær atirlykt sua som hawa
ærkins gooz fulcomilse vtan thins omins
vili fulkopnas thy at alt thz som kusta
ok thækkis til kroppin thz ælskas thz hedhe

thz sidh oc pinas helaghet oc got æn thin eli hulkin som ær at mænena skulin ælska thik hiærtelica ælskoda thik snællelica oc giva al thing for thik skællica ær alstingx atirlykt oc glømd oc somlike ingangha æmnugæl stundom at thins brudhahus dørro ey mz the ækt at the vilia gora thin vilia ælla ælska thik aff allo hiærta vtan for manna blyghdh at the skulin ey kallas ælla synas lwanghe oc at ey skuli oppinbarlica synas kætil for manom thokke som the æru prantil for mik sinom gudhi. Sva ær brudhahusins dør alla atirstængd oc mer ær thera luste oc kærlekir til horkarlom æn til thik. the huxa æmnugæl mz sik at the vilia dræpa thik nar thu ær nakin oc sofwande tha synis thu tho nakin nar the see thin licama vnder brødz liknilse a altarino hulkin thu tokt aff renasta iomfrwna innælvom tho ey minzskande guddomin oc rikna han vara sua som litit brødh. Thy at the see ængte i thom aff thins guddoms makt vrædha. thu æst tho sannelica gudh oc ma hulkin myrk giordhe øgho aff vgerdoma myrkir gitta ey seet. Oc tha synis thu them sofwande nar thu thol tho oc læt tho opinadha oc thy inga the dighrflica i thit brudhahus thænkiande mz sik. Jak skal ingaa oc taka hans licama som flere oc ey thy sidhor skal iak gora thz mik thækkis. Bidha iak haw tabit thy at hvat skadha mik ærvm iak tak han ey oc hvat dughir mik vm iak tak han. Bee vm tholka thanka oc mz tholkom vilia dræpa the vise thik aff sino hiærtom æn thot thu æst ødhmiukir oc i hvarom stadh styrande mz thino guddoms valde. Nu for thy o min son at thik høver ey vara vtan brudh oc ey hava vtan renasta brudh thy skal iak sænda ena vin thulka thik skulu taka nya brudh faghra i asyn oc hømiska i sidhom oc mærdh forvetho oc ærlidelica i hanan oc skulu ledha ho i thit brudhahus æn the ena vin skulu vara raske som flygghande foghla thy at min ande mz mik sielfuom skal ledha tho the skulu vara starke sua som the mæn for hulkra handom muren synder løsis the skulu oc vara storhughadhe oc dirfwe sua som the thær ey rædhas dødhin oc æru redhobone at giva lifwit. The skulu ledha til thik nya brudh thy ær at the skulu æfla thik ena vtualda manna siæla mz myklom hedhir oc sømd mz mykle gudhelikhet oc kærlek mz mannelico dirvoghe oc starko framhallelse. Jak som nu tala ær then som ropadhe i iordane oc a bærghenom fighthande thænne ær min ælskelike son min ordh skulu skot fulkomas.

Hær sighir hwru iomfrw maria vitadhe thessa bokarna ordh aff sino son i hulko miskund konas ødhmiukom oc fordømilse hærdzsko fullom. Cam xxxiiij

Iomfrw maria taladhe. Min son ær lik tho konunge som hafdhe maktogha stadh i hulkom siutighi høfdhinga varo oc i hvars thera hæradhome var ey vtan een. Tvem konungenom tha saghdhe the trone til tho som varo otrone oc tho burdhe ængte aff konungenom vtan dødhin oc fordømilse oc thy skrefwo the til ena frw som konungeno var hemelicast. Bidhiade hona bidhia for tho oc at konungin skulle skrifwa tho manilsta ordh for hulket the matte lata bøt aff sine ondzsko oc hærdzsko. Tha ho taladhe til konungsins oc badh ha for thera helso. Swaradhe konungin. Ængte atirstar tho vtan dødhi oc dødhin æru the værdhe. Tho for thinne bøne skal iak iak skrifwa tho thry ordh. I førsta ordheno mærkis thry thing. Førsta fordømilse som the forskylladho. I andro sælikdomber. I thridhio skam oc vanhedher som the æru værdhe for sina gærninga. Annat ordhit ær at hua sik ødhmiukar skal faa nadh oc mynta lifwit. Nar konungsins liff som thæsse ordhin varo scrifvadh j kom til the otrono mannana sagdho somlike aff thom . Vi ærom sua starke som konungin oc thy viliom vi vara os . Tholike sagdho vi aktom ælla lifverdho thævazske liff ælla dødh oc byrdho ey stort huilkit hællir kombir . Andre sagdho fals ær thz ok lughit som vi hørdho thy at thz ær screvit oc thæsse ordhin vtgingo aldre aff konungsins mun . Nar the trono mænnene hørdho suarin . Screfvo the anna tidh til suna som konungenom var hæmelicast ok kærast sighiande the otrono tro ey konungsins ordho ælla varo . thy bedz aff konungeno at han sende thom makat særlikit trolikhetz oc visst tekn aff huilko the maghin tro screvit hava vtgangit aff konungsins mun . Konungin hørande thz sagdhe . Tu thing som ær krona ok skioldin til høra konungeno . Bærlica konungxsins krono ma ængin bæra vtan konungin ok konungsins skioldar sæte missæmiande thy skal jak sænda thom thæsse tu . Om the tro tha varlica minom ordhom oc lata aff sine ondzsko thænne konungx tekna ey annan æn min son huilkin som ær krona konungx oc gudz son oc min tha havir een stadh som ær værldin j huilkom siutighi tungo æru sua som siutighi hvsdome oc j huarie tungone ær een mins sons vin thz at ængin ær the tunga j huilke ær finnas nakre mins sons vini huilke som teknas j eeno for æna tro oc een kærlek . En jak ær the skioldin som konungenom ær hemelicast . Ok mine vini vttade at værldin hafdhe mykla vrædho forskyllat . Bidhiande the til mik sina bøne bidhiade mik at jak skulle blidhka min son for værldine . Ok min son bøyghdhe oc blidhkadhe aff mino bøno ok sina helgha manna sænde værldine sins mundz ordh forvitin j thom ærudhelica . Til huilka trolikhet at the skullin ey vænas lyghin vara aff nakrom ær jak til særlikit tekn konungsins krono oc skiold / Kronona for thz valdh som eno gaffs ok ovina anda . Skioldin for stadzsins gømingh huilkin som gaffs andrvom til at gøra fridh mællan thom missæmmande varo oc at gøra missæmiade hiærta til eet hiærta ok kalla thom ok vnda til sæmio oc kærlek . En mins sons ordh æru ey vtan som tu ordh thy at j allo thom æru ey vtan thæssin tu som ær fordhærvilse ok thom som sik hærdha mot gudhi ok miskund ok thom som sik ødhmiuka . Vidhan thz var salt taladhe sonin til modhorna sighiande . Velsighnadh vari thu . Thu ært sua som the modhir som sændis at taka sonneno husfru . Sva sænde jak thik til sina vina huilka mik tilføghia vtvalda manna siæla j andelikit hionalagh huilkit som gudhi høfes . thy for thina stora miskund oc kærlek mz huilko thu hetelica ælska siælanna gudh jak thik valdh ok the kronona ok skioldin at thu mat ey at enast giva them tvenne . Vta ok andro hvem thu vilt thu ært ful mz alle miskund ok thy dragher thu alla miskund aff mik til syndoghra mæn . Velsignadher vardhi thik thiona thy at tha forlatz ey dødhir oc ey lifvande . thz ær talaðhe modhrinne til brudhina . Screfvat ær at johannes baptista gik fore mins sons ænlike huilkit ey sagdho alle thy at han var j økneno . Sva gaar jak for mins sons vredhelica dom mz mine miskund . Sighi thy thom a mina vægna som kronona hava at hvru opta tha kænne j sik thokkin mins sons anda oc lita som tha ær nær tha læsi thæssin ordhin ok thu som mødhis aff dieflen . Gudh fadher huilkin som ær mz sonenom oc them helgha anda aldra thinga skapare ok domare huilkin som sænde sin velsignadha son mz sik sielue j jomfrunna hælue for vara helso . Binder jak thik ovene ande til hans æro oc for jomfru marie bøne at thu skuli vtgaa aff thæsse gudz kreatur j hans napn som fødhis aff jomfrunne jhesus christus huilkin som ær mz gudhi fadher oc them helgha anda een gudh .

Bidh thu ærke at mina værghna thæs som hafwer skioldin thær sende mik opta suasom thit sændebudha til gudh at iak skulle biodha min son for thik. Nu bidher iak thik at thu skuli gaa mit budhskap til thogosta kirkiona forma thy at nu thu sitar biscuper. By thy sidhe skuli mins sons ordh fulkopnas ærke thaus vilia nar tha kombir til franz ok høfdhingane koma for tha tha sighi thæsse ordh j thera æghoro. Sudh hulki som ær mz fadhurno ok thæm hælgha anda. al dra thinga skapare hulkin som værdhoghadhis nidher at fara j iomfrw mariæ liue ok tilbindha mandomenom sin gudhdom ey skiliande sik aff gudhdomenom. Hulkin som sin kærlek fæste sewa til mannin at nar tha saa spiuttit ok hwassa spiuna ok al dødhsins andhbudh for sik ville tha halla døø ok thola al værdhelico dødhsins andhbudh ok halla lata syndoga skæra sina sinor ok hændr ok føtr ginom stingas æn forlata thæn kærlek som tha hafdhe stadhfæst til mankønit. Han værdhoghas samanføghia j ordhe for sina pino som hær til hawa varit missærmande. Biodha ærke thy gudz andelikær tha skal tha sighia thæs aff halwitis pinom ok aff himerikis glædhi vertinsa manna lønom ok ondra manna dyæwlsom.

Thær sighx aff eno godhz mannx sial ok annars oguþelix mannx sial som plaghadhis aff mo diæflom xxxv

Gudz son taladhe til sina brudh. Thæ saat thæs dødha mannsins sial værdh skyllelica j stiærvno like thy at thæn so var liws ok brinnande j sino liwærne sua som stiærvna thy at tha ælskadhe mik fram for al skapadh thing ok lyste j sina vrghilo domo. Thæsse sialin tedhis ænnughl thik for æn ho døø j tholko stadhgha ho var tha ho tedhis thik ok thæt var nar hon kom til sin ytarsta lifs anda. ok nar thæt siukdomsins tekn tilnaro som dødhin tedho thy nær ho nalkadhis dødzsins anda tho ho j skærslo eldh ok thæn skærslo eldin var hænna likame huar ho vpsadhis mz værk ok siukdo ok thy tedhis ho thik som stiærna j myrko kari. ok thæt var thy at tha bran j minom kærlek. ok thy ær ho nu j mik ok iak j hænne. thy at suasom stiærna ~~nar~~ Nar hon kombr j mykyt skimade liws synis ho ey længr sua ær tha nu jnnelyktir j mik ok iak j hænne ok skal glædhias j the otalico ærone hulkin som aldre skal andas. Thy nar thæssin stiærna var j sinom skærslo eld vekhnadhe ho licamans ængxola ok vilia vara aldra lættasta ok hænna glædhi byrias j dyæfulsom ok væxte til andhelica glædhi. ok thæt saa diæfullin ok ville gærna finna nakan sin ræt j hænne ok for thy at skælikhetina ho hafdhe til mik hafdhe ho gærna forlatit ok vmbarit alla andra sialla for hona.

¶ Annor sial thedhis thik ænnughl hulka diæfullin atte mz myo rættom. ok for thy at iak tedhe thik for hænna dom thy vil iak nu tee thik hænna pino. Nu for thy at all thing værdha for gudhi j eno punt tho kunu the ey fraførias ælla høras licamlica vtan likmilse. Swa som the tees thik. thy nar the sialin kom til pino liwn siw dyæfla mot hæni for sino høfdhinga sighiande vi hawm ræt j thæsse sialinne. Førsta saghdhe høghfærdhina diæfull. ho ær min thy at ho vekhnadhe ængi sin lica ok ville vara ower alla sewa som iak ok vil. Annar som var girina diæful saghdhe ho komme aldre fyllas ælla mættas suaso ok ey iak thy ær ho min. Thridhi som var olydhnona diæful saghdhe ho var tilbudin lydhno ok vrghilo vta ho var j allo thingo olydhoghir gudhi ok lydhoghir ko tino thy ær ho min. Fiærdhe tidh saghdhe swalghsins diæful ho hafdhe ower flødhelikhet j dryk ok mat ok stande ok drikkande j oloflico timo suasom iak ægghiadhe hænne ok ville ække atrhald hawa thy ær ho min. Fæmpte som var fafænga ærwo diæful saghdhe han sang for fafængha ærwo til vossen ok fanyt napn ok nar has vpst nidher thrykkes nakat ok lættis tha oplypte iak hona høghra ok gladhelica løp iak fra at hiælpa hom. Siætta tidh saghdhe eghelikhetz diæful han hafdhe skulit vara fatik j vngdome ok hana ænkte æghit æn thwært amot sama sankadhe hon som myran alt thz hon formatte at faa ok atte thz gømde sinom forma oppordho thy ær tho min brudhe som ægh giadhe at forsma vilivit saghdhe tho var tilbudin mz væghiloma plikt at gøma skipa dha tima j allo sinom gærningom æn thwært amot hafdhe tha alla tima vanskipadha thy at tha atit ok drak nar han vilde soff ok vakadhe ok taladhe nar thom thæktis ok giordhe al thing vtan vighloma plikt ok thy ær tho min Tha saghdhe dighflana høfdhinge sua som tedhde mz æptedøme thy at thu høghfærdhigma dighful atte hona sinatil ok vtatil thy ingak j tha ok thrøngt sua hardhelica swa som nyn møghelikit var at vm ændelik thing hafdhin limi ok tilludhin licameno ok sama thrykt swa vyghelica at thiæranin vtgange mz øgomen ok mighorthin aff likhamotome ok alle limme syndelosins Til anna thz ær til girina anda saghdhe tha thu atte tha æpter thino vilia ok aldre mættis tha thy gak in j tha mz ærom hita æn ætir ok hetare æn brænade bly ok vptænd tha swa vsulica at sua som thin øfwirst in gangande j thz halsker som hals maga pipor thz opfylle al vunin Swa thin ætrlike hiti ok brænnade so vællande bly ingange j alla hans limi ok brinne j tho for vtan anda Til thridhia som var olydhghona anda saghdhe tha thu atte tha ok rædh ok styrdhe hom til all the thing som varo thwært amot hans lofwan ok tha lydde thik meer æn sinom gudh thy ingak j tha sua som hwassasta swærdh ok tilludh hom sua ok skillelica swa so thz suærdh som var instunght j hiærtat ok ey skulle vtgaa hiærzske olwan til alla nidha Vta blinadhe ovivilica skulle pina ok hollica Fiærdhe hatridh saghdhe tha til swalfins anda for thy at tha lydde thik til alla olflødhelikhet thy opnot tha mz thino tanom ok slit synd hans hiærta at hwar thn andin som nu ær optalde for ær høghfærdhghma ande ok girinna ok swalfins ok olydhghona ægha een del aff tho hiærta ok pine swa at tha skuli aldrigh minzskas ok aldre opnotas Fæmptatidh saghdhe tha til fafængu æro anda gak j j tha ok lat han aldre hava hwilo for thæs faang / Framgangde aldre aff hans sinne dran vee Al gladhe ok luste som tha lette ok astudadhe j vngdome skal vændas hom j graat ok andhelica ysæld Til sætta anda thz ær til thn dighfullin som hom vardh at hava æghit saghdhe tha gak in j han ok modh tha mz alle beskelikhet ok lat tha mista al the lustelik thing som tha astudadhe ok for tho skal tha hava otalica skam ok osighelica fordomilse ok andhelica blyghdh Til thn sinda dighfullin som hom styrdhe til at forsma sina vighilo saghdhe dighfla høfdhingin for thy at tha hafdhe alla sina tima vanskipilica thy skal hom nu koma een time hulkin som aldre skal ændas j hulko tha skal thola køld ok hita for vtan anda Tha syntis grifta j samo stud for dighflanna høfdhinga twe anda alla dighla sighiande Vi hafwom annat lut ok deel j thæsse sial Thn forste saghdhe tha var prestir ok lifdhe ey sua som prestir thy hals jak lot j hans sial Annar saghdhe tha hafdhe æt hedhins mark ok een grima j sino hofdhe j hulkom som ævonna kvona hafdhe bort sta ok hona fik tha ey thy æn thæs sial min / Høfdhingin swaradhe for the dhivilica prsta napnit skal thæs napn vmskiptas ok tha skal callas dighful ok for kvonona hulka tha forsmadhe at hava sextie forbanilsa obrygdhilse j kvonona stadh Bidha taladhe var thu til sina brudh ok saghdhe See hulkin ævrlon ok hwru olita badha thæsse siælana fingo badha af enclisnadh ok tho mykin orampn j ævrlono hwatt ey vest thu hwi jak tee thik thæsthing Vissælica for thy at godhe skulin styrkias ok onde vitadhe min dom lata af illo Sannelica sighir jak thik at thæssa hinnadhsins man vændo sik mykit fran mi swa som thu mat vndstada mz æptedømi ok likmilsom jak ær lik tho husbonda stok sik ævnodhis man hulko tha andnica

gadhe spadha til at grafwa jordhena
oc skofwil til at opkasta hona aff graf
wome oc kar til at bortbæra jordhina
Hin sidhe forsmadhe gudhlikis mæn
ne hans budh oc kæro at sino thra the
andbudhin sighiande Spadhin ær ey nøkl
hwas oc jordhin mykyt thor bi formoghho
ey gudhogha j hænne Skoflin ær mykyt
thun ok klen oc forma ey at halla jordhin
karit ær mykyt thunt oc vanskapt at bæ
Swa gora thæsse limnadz sins mæn mik
jak andwordhadhe thom spadha sua som gudho
dhis manom thz ær at jak gaff thom vald
til at predica min ordh oc grava jordzlik
hiærta mz mino vædhogha Æn the kasta
nu ordh thænna spadhan ok taka op anna
nyan thy at the vmnuxnda min ordh ok
mna skipa til kropsins lustilsa at the
maghtins thækkias manom oc vaxa j rike
domo Thænna hiærta ær mykyt hardh
oc vars thra ordh mykyt thwas til at op
uækkia gudhelikhet ok thy predica the
manome thz tho thækkis hona mna vixtiuso
oc straffa ey alla afwita syndena hwasse
lica oc for thy lata the sina hiærta tvos
telica hwilas j syndome oc dylsklica
anger oc bætra sina synde Kinnadhin and
vardadhe jak tho skofwil mz hulke the
skullo vt kasta jordhina aff grafwome thz
ær at the skullin ælska fatikdom ok ødhmiukt
Æn thæsse skofwil ær tho thun thy at
the sighia vm bi hans ankte aff hwario
skulu vi tha lifwa vm vi ærom smælica
klædde aff hwem takoms vi tha j hær
bærghe oc sua ær the sinkne j false
trøst oc gaa mi swa mykyt owar andra
j høghfærdh hwru mykyt the skullin
vara ødhmiukar Æn andre jak gaff thom
ærmugl sua som kar mz hulko the skulli
bæra jordhina thz ær at the skulli hava
athald aff kropsins lustelico thingo Æn
thz kar mædhurkastadho the for mna for
sighiade vi vansko mis æn vi lifwo j thollo
gudhodhe ok j thollo athalle som var

forfædher oc forsmaans alstingis vm
vi lifwom ii swa hardho athwhalle
ok sua ær tho thukt at thz ouliueno
tilhør oc the gora thz som tho thækkis
Æn hwat skal jak gora mædhan min an
dbudh mædher kastas oc mit gudhodhe
nekas Andelica skal jak sighia tho
lifwin æpte idhro vilia oc gudhodhin
idhrot eghit gudhodhe oc j skulin finna
idhra frukt hwaflum værldena hedher
for ævirdhelikin hedher Værldena rike
doma oc hænna vinskap for gudhelik
thing Værldena lusta for thæn lusta al
dre ændas Jak swær j mine samind at
eet thra hwis skule ey sta opvakt vm
jak hafdhe ey giort thz for thu godh
thing thu jak thol tho for sforesta ær
mna modhur bon hulkin idhkelica bidher
for tho mz mnnom kin som thra limnadh
byriadhe Annat ær min vitwisa thy at
æn thot jak ægher tho ænga miskund
gora for thra alzsko tho thol jak thom
for thra gafwo oc almosor som tho offr
sit offar oc almoso som mik thækkis thy
at the ære suasom andbudh aff hulko
andre thurfwas thy at andre opuæk
kias til gudhelikhet oc godha gærninga
aff thra predican ok sang Thæt the mædhe
kasta sik siælua j dimpit thy at the thiæ
na ey til gudhelikhetz æfling the ære
samelica thiugha oc faa sinas andre
oc swa faa at nappelica een j thudra
dha Thæssa munkins siæl som hær først
aff sighs synts tha tha var lifwade fordh
v skaplavho oc undrelica vanskapadh j
allom limom tha sagdhe Jhesus Enna
handa folk hørande ymels syni hwarn
stadh Enna sigher oc rædhos at vnd
gifwas oc vardhe komne aff thom
syndo til thra sina syndebudha hava
de gambla sko a fotom ok gamalt
brød j snom skræppo ok lingade sagdho

the sik vara aff ytarsto lando ok
thy nar sannindin oppinbaradhis var-
dho the mødhu kastadho j æwerdhelikin
thrældom. Oc hwa skrympta mange vili-
us mon latande sik vara thz the ey
æru ok thiänara wærldinna vndir vilkes
klædhabonadh ok thy vtelykkias the
aff andhelico arfwe. Aff thesso är
thænne hulkins sial diæfullin æghir
mz mo(n)gha rætto. Først är at hon høghfær-
dadhis haaldar sik bætre æn andra
teande sik vara dyghdhana widheghag-
ga(n) ok gømar ok är tho fullir mz lasto
ok syndom. Annat är at hon æstuda al
the thing som hon see ok later sik ey nø-
gha at bidhia thorftelico thingo. Thridhi
är at hon hyghir ok gør the thing som
hom lustar ok annor thing gør hon nødhu-
ghir alla leta han tilfælle at fly thom.
Fiærdha at hon lustas j owerfløødhelikhet
ok är thra kompa aff hulko som sik
at thra buk är thra gudh. Femta
är at hon æstudar at lofwas aff mano
ok ey aff gudhi thy predicar hon høghelik
thing. Siætta hughir høghlit ok gør enkanelik
thing. Siunda är at hon æra sik j owerflo-
dhelico thingom ok j ouanom klædhabonadh
hulkom rætter fatikdombir til hør. Atunda
är at hon gømer alla akta ængha tima
vta styr sik æptir sins eghins huxs æstu-
dan ok sins kotz blæst. Nionda är at
hon gar oblyghelica ok orædhelica til
mit altara dighthadhe min licama ok aff-
køpande andra mædhan hon är fixlær
hærdhir han ok stan. Tionda at hon är
samsæt mz minom owin ok hær owidhe-
lica ærvonna tekn j sino hofordhe thy skal
iak skænkia hom aff mine rættwiso vta
tha bætre sik. Brudhin suaradhe O min
kæra gudh han sighir messo ok predicar ok
hans predican thækkis mange hwat ey ma
thz vara vta aff thino anda. Gudh swa-
radhe thz är aff minom anda. Vta nar
han predicar ey mz tho kærlek ælla akt

som sanner predicara skal predica kombir
ey hagh aff thes predican thy at ewange-
lande gør mz hom at han tunger stra ok
sughir ormsins staghit ok leta ok søke
forganglik blost. Tha saghdhe brudhin O
min hwa bærdhoghthas at thydha hwat
thz tekna thy at iak forstar thz ey. Hor
thra saghdhe tha tungir stra nar tha smaka
ey thz andhelica brødhit. Ok gudhelik
smelle haar ey in j hans hiærta hulkin so
sighir komin til mik ødhmiuke ok iak skal
bidhia kwækka j dhighir tha sughir ormsins stingi
nar gudhelica vndfstandilsa drykken smaka
ey hom vta diæfulsins klokskap hulki
som sighir ætin ok idhir ødhon skulu op-
latas. Tha letar ok hænter forgangilikit ok
fallande blomstir nar tha akta ey andhe-
lex sotma fruct. Atta hafs daghelica j
munnena wærldina ok kotz sins orodh

Than hælghe ande sandis apostlome
thy at the hafdho thwy godh thing mot
hulko ondo hawa thwy ond thing Ca xxxi

Iak som tala mz thik är then som j thol-
dagh som j dagh är sænde min anda
j mina apostla ok lærimesuena hulkin som
ko til thra j thryggia hadha matta. Først
swa som strømbir. Annantidh swa som eldir
Thridhiatidh j tungo like. Tha ko til thra
atirlukto dørro thy at the varo ensampne
ok for thy at the hafdho thwy godh thing.
Først hafdho the allan vilia at halla vit-
ok liwa ærlikelica j allom thingom. Anna-
tidh hafdho the sannlica ødhmiukt. Thrid-
iatidh hafdho the alla æstuda til gudh
thy at the ænkte æstudadhe vta tha. The
varo swa som ren kar ok tom thy ko then
hælghe ande ok oplyste tho. Tha ko swa
som strømbir thy at han opfylte alla thra
likami ok limi mz gudhelico lusta ok hug-
nadh. Tha kom swa som eldir thy at han
optænde swa thra hiærta mz gudhelex
ælskogha brinnandagha at the ælskadho
ænkte vta gudh ok rædhdos ænkte vta tha.
Thridhiatidh ko han j tungo like thy at

ſva ſom tugha ær j munnenō oc ſkadha ·
tho ey munnen vta hiælpir til at tala Sua
var then helghe ande jnnantil j thera ſiæl
hulkin them lært ænkte aſtuda vta mik ok
gioꝛdhe tho talande j gudhelike ſnille mz
hwars dygdh the taladhe alla ſannind ſua
ſom mz tugho Ok for then ſkuld at thæſſin
karin varo tom for gudz aſtuda thy var
ſkærdhoghet at then helghe ande ſkulle
koma til thera thy at han ma ey inga til
thera ſom opfylte æru Æn hulke æru opfyl
te Vta the ſom opfylte æru mz alla ſyn
dana ovenlikhet the æru ſkva ſom thein
vſto kar Førſta ær fult mz værſt lukta
da mana thwækk then ængin forma at
lokta for thæs værſta døn Annat ær
fult mz fulaſta mana natur thet ængin
forma at ſmaka for beſklikhet Thridhia
ær fult mz vitnaſta blodhe ok vaar hulkt
ængin gitr ſeet for ſtyglekhet Sva æru
onde man fulle mz vædhloma giri hulkin
ſom var loktar j mic æſyn oc ma hælghu
mana æn mana thwække for manom Ok
ælle vædhloma man luftas j thæſſom vſta
thwækkeno raſklica forgangliko Jandro
karino ær myklin ſkørlinnadhir oc ælttir-
hald j allom gingom hulkin mik ær beſ
kar at ſmaka æn beſkaſte galle thy at
ey forma iak at thola alla ſtærkia tholka
Oc myklo ſidhir inga til thera mz mine
nadh Thy at huru ſkulle iak ſan vilikhet
inga til tho ſom ſva orne æru huru ſkulle
iak ſanna ælſkelikhetz eld' aptænda tho
ſom ſua kvrangir ſkørlinnadz eld' gør lu-
ghande Thridhi ær thera høghfærdh tho
ær vſſelica ſuaſom ruttit blodh oc vaar thy
at tho ryte mannin jnnantil oc vtantil ok
fortalkar hom ok formenar gudz nadhe ok
gør ha ledhan gudhi ok manom ok then
ſom ſua ær opfylt' ma ey opfyllas mz thæs
hælghe anda nadh Æn iak ær ſua ſō then
ma ſom halder fakt kvin hulkin ſom gen ſino
bondo ther aff førſt at ſmaka nar ha vil
ſælia vinit Ok ſidhan ſænde ha nakra ſua
ſom kvrava ropade ok ſighiande Vi ſina .

kadho vinit ok thz ær [illegible] got thy alle
the ſom vilia komin ok [illegible] drikkin
Sva hawer iak bæzſta vin[illegible] thz ær then
ſøtmen hulkin ſom ær otalikin Thænnæ
ſøtman ſkænkte iak ſomlico monnom vino
mz mino ordho ſom framgingo aff mino
mun Aff thæſſom ropanom ſom vinit
ſmakadho ſkal thænne vara ſom kom til
mik j dagh havade ſua ſom thein kar op-
fylla ſkolande Ha kom havade vilia at
halda ſik aff allo ſloſſlico ok hafdhe
ſin vilia til alla ødhmiukt Aſtuda til
alt thz ſom mik ær thækkt thy opfylte
iak hans kar j dagh Førſt ſua at ande
lica thinga ſnille ſkal varda hom lius
at vndirſta oc qwæmelicar at thænkia Æn
for Annatidh opfylte iak ha mz minom kær
lek aff hulkom ha ſkal varda heta" æn
før til alt got Thridhiatidh gaff iak hom
ſkællica" rædhogha æn før ſua at ha ſkuli
ænkte rædhas vta mik oc thz mik thække
likit ær Thy ſkal ha høra min ordh at ha
ſkuli vita ſighia oc ropa for andro vin ſis
ſøtma hulkin ordh iak ſiælu" taladhe oc
ſkrifwat æru At ha ſkuli varda ſua myk
ko meer heta" oc athughula" at ropa at
ha hørdhe min kærlek oc rættuiſo oc ſma
kadhe gudhlica" ſinſins ſøtma Thænne
brodhir følghdhe ſte birgitte til ſta iacobs
ha ſaa hona j andelike ſyn ſva ſom kro
nadha mz ſiu krono ok alla ſolina ſaa ha vā
ſuarta Nar han vndradhe hørdhe ha
røſt ſighiande til ſik Thæſſe myrka ſolin
tekna ſweris landz høfdhinge hulkin hawer
ſkinit ſom ſolin oc ſkal varda forſma
dhir oc mana obrygdhilſe Ok thæſſe
qwinnan ſom thu ſee ſkal faa ſiufalla gudz
nadh oc thz tekna the ſiu kronona ſom
thera ſaat Ok thz ſkal vara thik tekn
at thu ſkalt helas aff thæſſom thinom
ſiukdom oc helbryghdha hem koma ok
oplyptas til høghra vald ha kom atir
oc vardh abote oc ſtyrktis ok thre ſo
j dygdha lngxne Maria ſighir huru
fyra handa mana kon helſa hona ok
thænna hymne Capitulum xxxiiij

Maria gudz modher taladhe fyra æru the mana skipilse oc kon som hælsa oc thiæna mik Forst æru the som alla sin vilia oc sit sampnit lata j mina hændir oc alt thz the gøra thz gøra the for min hedher thæra hælsa oc thiænist ær mik sua lustelikin som sotaste drykker Andre æru the som rædhas pino oc halda sik aff syndom for rædhogha skuld tho gifwer iak them the blifwa stadhughe j minne thiænist ok lofwi wrangho rædhogha minzskilse oc sanz kærlex økilse mz hulko the skulu minna æt alska gudh skællica oc smællelica Thridhi æru the som ympnyt høgxt ropa oc opluppta mit loff oc tho mz ængæ andre alt oc æstudan vita æt wærulzlikin hedher oc framfarlik nyttelikhet oc gagn skuli tho vara oc økias thy suasom nakar hwa hulkom nakar gafwa sændis sænde ætir nakat ængot thom hom sænde Swa for thy at the bedhas wærulzlik thing ok æstuda ække kærlica thy gifwer iak tho thz the vilia at the moghu swa taka sin ætirlon hær j wærldine Fiærdhe æru thulke som lata sik vara oc hawa tho syndena j lusta oc synda hemlica hwar the kuno alt koma at the skulin ey sees oc skændas aff manom thænkiade sua mz sik Jomfru maria ær mild oc hø ærna oc vækta nadh oc miskund ginsta hon vardher akallaþ Thæra rop oc hælsa ædla thiænist thækkis sua som thz kar som vtantil ær prydt oc syluerat oc innan til fult mz værst loktande thræk hulket ængin forma at lukta thulke æru somlike for værstan vilia aff ondom anda ok godhom

xxxviij

Sonin tala til sina brudh sighiande Godher ande ær j manzins hiærta hwat ær godher ande vtan gudh hwat ær gudh vtan hælghin ande æra oc sotme ænglanna gudh ær j tho ok the j hom oc tha hawa the alt got nar the hawa gudh vtan hulkin ække got ær thy at the hawa gudz anda the hawa gudh oc alt himerikis hærskap oc alt got Sannuledh them som hawa onda anda hawa alt ilt j sik Hwat ær ondher ande vtan diæfullin hwat ær diæfullin vtan pina ok alt ilt Ty suasom godher ma kænne ey thurgha aff alla thera thæs hælgha anda sotme in kær sik j hans thughh oc forma ey smaka ha fulkoplica j thæsse wærld tho ma ha endel smakas Swa onder man nar han ængolas til giri oc æstuda hedher bitz aff kæredhe oc smittas aff skørlinnadh oc andro flerom lasto thz ær diæfulsins pino oc ædhelica oro tekn Mæn thot thz kan ey fullica vndstas j thæsse wærld Wee ær tho som styras oc skulu tilhøra thæssom anda huru ey diæful hafdhe sik bok mot ene siæl

En diæful syntis sta j gudz dom hulkin som hiolt ens dødz manz siæl skælwade sua som mz skælwade hiærta then diæful sagdhe til domarin Wee braadhom then ængil oc iak folgdho thæsse siælne aff hænna ophoue oc til hænna lifs ænda Wi ha folgdhe til at gøma oc iak til at skadha hona Ok vi badhe bi værsadho oc vedom hona swa som vedhiona oc tho siæl hø j mina hændir j ændano ther til at iak matte hona æfla oc faa ok behalda ær iak sua giurugher ok hastugher oc bræzskofullir swa som nedher fallande strømber ther ække mote staar vta jordhin alla nakat thz hart ær mote staar oc atirhalde Oc thz ær them wæxtnisa hulkin ey ær æn pinfwadh oc framfordh mot thæsse siælne oc thy aghter iak ey hona æn trøstelica Jak æstuda ok ænnugh hona sua hetelica swa som thz diur som dødhsultit ær hulkit som ænnugh ætir sina egthna limi for hunger skuld Thy mædha thæn aff wæxtnis domar som rætta dom ofwer thæsse siæl Domarin swaradhe hwi wast thu hænne nærmer æn min ængil Diæfullin swaradhe thy at hænna synde varo flere æn hænna godho gerninga Domarin swaradhe tee thulka gerningana æru Diæfullin swaradhe iak hawer ena bok fulla mz hans gerningom oc syndom Domarin sagdhe hwat ær bokina napn Tha swaradhe hænna napn ær.

olydhna ok j the bokin æru siu bøker ok hwar bokin hafwer thry bladh oc hwart bladhit meer æn thusanda ordh oc ænkte thera hafwer mindra æn thusanda oc som hawa myklo flere Domarum swaradhe Jhesus thæsse bokana napn thy at æn thot iak weet al thing tho vil iak at thu skal tala thet til at min vili oc godhlek skulu androm kungøras Dixfullin swaradhe ffyrsta bokin napn ær høghfærdh oc j hænne æru thry rwm fførst ær ændelik høghfærdh j samuitimo for thy at tha høghfærdadhis aff godho samwitne hwilkit han trodhe sik hawa bætre æn andra han høghfærdadhis oc aff sino vndirstandilsom oc sniella samuiti Annat at tha høghfærdadhis aff thy goze thom var vnt oc aff hans thianorom ok aff klædhabonadh oc androm thingo Thridhia var at tha høghfærdadhis aff sina lima oc sins krops fæghrind oc aff sinne ædlike slækt oc byrdh oc i allom sino thingo oc j thæssom varo otallik ordh swa som thik ær vel kunnoght Annor bokin var the giri tho hafdhe thry bladh ffyrsta var ændelik giri thy at tha thænkte syndir ey wara sua thunga som sin oc girnadhis oc astudadhe ædhelica himerikis rike hwilkit ængom gifs vtan fulkoplica vnto Annat at tha meera girnadhis oc astudadhe j værldene æn som nødhu thorfte likit var oc thes vili oc giri var til thet ena at ophøghia sit napn oc sina slækt ok opfostra sina arfwinga oc gøra tho vællogha ey til thin hedhir vtan til værldina hedhir Thridhi var at tha girnadhis værldsma hedhir oc at ophøghias oc wara ofwer andra oc j thæssom suasom thik ær vel kunnoght æru otalik ordh mz hwilkom tha letadhe sik mana godhuilia oc vinskap ok afladhe sik værlz gooz Thridhi bokin ær awnd tho hawer thry bladh ffyrste var j the hugh thy at tha afwndadhe tho lønlica som meer hafdho oc meer thrifwos æn tha Annat at tha tok thera thing aff awnd som minna hafdho æn tha oc meer nødhu thorfto Thridhi var at tha skadadhe sin jamcristin lønlica aff awnd mz sinom radho oc æn ugl oppinbarlica mz ordho oc gerningom ok vino oc thianarom ok opuækte ok rædh andra til tholik thing ffiærdhe bokin ær nidhskap oc j hænne varo thry bladh ffyrsta var nidhskap j hugghenom thy at tha ville ey sighia androm til hugghnadh alla gagn the thing som tha viste thænkiade sua mz sik hwat nytta alla ærwløn vardhar mik at iak gifwer thøm alla tho thz maadhit gæll vin iak hiælp tho mz raadhom alla ordho ok sua bortthik thin nødhu thorftoghe fra thom drøfdhu oc vtan hugghnadh hwilki som hafdhe mat vardhit fæghdhu oc hulpi aff thom mz godhu vili hafdhe til vartt Annat var at tha ville ey sætta missæmnada alla hugna drøfdha var tha gat thz vel giort Thridhia var mzskap j thes goze thy at tha angholadhis ok drøfdhis vm tha skulle giua een pæning j thit napn oc gaff hina hundradha for værldzma hedhir ok j thæssom threm varo otalik ordh sua som thik ær væl vitarlikt thy at thu wet al thing ok ænkte ma lønas for thik vtan thu nødhigha mik mz thino valde at tala thy at thu vilt andro hiælpa ffæmpte bokin ær lati ok j hænne æru thry bladh ffyrst thy at tha var latir j gerningene at gøra godha gerninga j thin thedhir oc thin budhordh thy at for sins krops hwilo miste tha sin tima ok hans krops nyttelikhet oc lyste var thom aldra kærast Annatidh var tha lat j thakami thy at var thin godhe ande sænde j thes hiærta nakan idhrughtha alla andelik vndirstandilse synties thz thom mykyt lankt ok burt drøgh opta sin hugh aff andelico hughrøsilsom ok al værldighladhi syntis thom lustelik ok søt Thridhia tidh var han lat j munnenom til gudhelica bøne oc at tala thz thik var til hedhir oc androm til nytto æn øfrit kyrmande var han til skøpt ordh æn .

huru mang otalik ordh i thässom thre. Huru thz är thik ensampnom wäl kunnoght. Siätte bokin bar vitnadhe tho hafdhe thry bladh. Första var at hon vitnadhadhis sino iämcristne aff tho thingom som var ey nyttelik. Annat at hon skadadhe sin iämcristin mz gärningom i sine vitnadhe aff tabaride som hans thing. Thridhi at hon drøfdhe sin iämcristin aff vitnadhe. Siunde bokin var hans luste tho hafdhe thry bladh. Första var at hon utgöt sina natur vanskipelika oc oquämelika thy at än thot hon var i hionalaghi oc smittadhis ey mz andro quinno tho utgöt hon sina natur mz vanskaplike matto vm oloflik vmfampnilse oc oquämelik ordh ok blyghdh at hörde. Annat var at hon var mykyt skör i ordhom oc opuäkte ey at enast mz sino ordhom sina eghna husbonda til meer skörs lusta hita / utan drogh iämuäl optelica andra at höra skör thing ok thänkia. Thridhia var at hon mykyt kräselika födde sin kropp vedhande som maga vätte til meer kropsins lusta oc opuäkkia / oc til manna loff ok at hon skulle kallas godher ok sat länger vidh bordh än tilburdhe ey aktande thän tima som var giffvin til synda bättring oc taladhe oquämelika ok tok mer mat ok dryk än hon nödhgher thorfte. O domare nu är min bok uplätin oc fulkompnadh thy döm mik siälina. Tha sagdhe domari. Ok miskunna modher iomfru maria syntis gaa närmer hulkin som för syntis sta fiärmer oc sagdhe. O min son iak vil disputera aff rättuisonne mz thässom diäfle. Domin svaradhe. O min kärasta modher huru ma rättin nekas thik som är min modher oc ängla frw mäktogha hon nekas ey diäflenom thu format al thing oc vest mz mik utan thu tala. thy at thu vilt at min älskoghe skal andro tees oc kungöras. Tha sagdhe hon til diäfullin. Iak budher thik svara mik til thry thing iak spör aff thik ok än thot thu gör thz nödhughir tho äghir thu thz göra aff rättuisona nödhgha thy at iak är thin frw. Sigh mik huat ey vest thu alla mänskia thanka. Diäfullin svaradhe. Ey veet iak utan at enast the thanka som iak kan undsta vtatil a mannzsins gärningom oc skipilsom oc the som iak siälaf insände i hiärta thy at än thot iak tappadhe mina kärlikhet tho aff mina natur ärlikhet ätir bleff mik sva mykyn snille at iak kan undsta thankana aff yttra mannzsins skipilsom. Utan mannzsins godha thanka kan iak ey undsta. Tha sagdhe miskunna modhorin annantidh. Sigh mik än thot thu gör thz nödhughir. Hwat thinge är thz tho maa afskrapa thina skript aff thine book. Tha svaradhe. Änkte maa hona afskrapa utan eet ok thz är gudhelikin kärlek thy at hwa som kärlekin faa i hiärtat ä huru mykyt han är syndoghir thz afskrapas alt aff sine bok. Än sagdhe iomfrun thridhiatidh. Sigh mik diäful. Hwat ey är nakar sva orin synda älla sva bortuändir fran minom son at han ma ey atirkoma til nadh mädhan han lifver i världenne. Han svaradhe. Ängin är sva syndoghir at han ma ey bättra sik mädhan han lifver thy at man nakar umskipte sin onda vilia ä huru mykyt han är syndoghir oc tak gudhelikin kärlek oc vil blifva stadhughir i hono ey formagho alla diäfla halda han. Tha vände miskunna modher um sik til the som umkring stodho oc sagdhe. Thässe siälin vände sik til mik i sins dödz ända oc sagdhe thu äst miskunna modher miskunna vslom. Iak vi

ær owerdhoghir at bidhia thin son thy
at mina synder æru mykyt hardha ok
maagha oc mykyt vette iak tha til hwedhe
ælskande meer min lusta ok væruldina
æn min gudh oc skapara thy bidhir iak thik
at thu miskuna mik thy at thu neka æn-
gom miskund thom thik bidhia thy vændhe
iak mik til thik oc iak lofwar thik at
iak vil bætra mik vm iak lifwir ok vændha
min vilia til thin son ok ælska ænkte vtan
han ok mæst hwat iak nw ok sørgher at
iak giordhe ænkte got til thins sons he-
dher mins skapara thy bidhir iak thik mil-
lasta frw at thu miskuna mik thy at iak
hawir ængin at fly til vtan til thin Mz thol-
kom ordhom ok tholkom thankom kom thæsse
siælin til mik i lifsins anda hwat ey skal
iak giora hona hwa ær then som bidhir
ænnan mz allo hiarta oc bætrilsa vilia
at han forskylla ey at høras hwru myk-
lo hællir skal iak som ær miskuna modhir
vm giora thæt som ropa til mik Dyghfulli
swaradhe ænkte viste iak aff tholko
vilia vtan prøfwa mz oppinbarom skælo
hin swa ær sant som thu sighir Jomfrun
swaradhe thæt ær owerdhoghit at iak skuli
swara thik thæt for thy at thæt vardhir æn-
dhom til hælso hulkit som hær tees thy
swara iak thik Thu vsals saghdhe før at
ænkte ma affskrapa thina skript aff thine
book vtan gudhelikin kærlek ok tha vm
vændhe tho sik til domarin oc saghdhe O
min son bindh them vplæta sina bok ok
læsa oc see vm thæt ær alt fullelica skr-
iwat alla vanlica nakat aff skrapat Tha
saghdhe domarin til dyghfullin Hwar ær
thin book Tha swaradhe i modhrin quidh
Domarin saghdhe hwar ær thin quidhir dyg-
fullin swaradhe i mino hiærte thy at swa
som al orenlikhet ær i quidhnino ok al
skul lokt swa ær ok al ælska oc kærlig-
likhet i mino hiærte hulkin som rinka
swa som vxuste lokt i thine æsyn thy at
nar iak gik fran thik oc thino liuse mz

-ine hiærta frawendh tha fan iak mik al ælz-
sko oc mit hiærta myrkris i gudz godho
thingom oc i thæsso mine hiærta ær al syn
dogha mana kranglikhet skrifwadh Tha
saghdhe domarin til dyghfullin Jak bindher
thik at see ok læta gralica i thine bok
hwat thær ær skrifwat alla affskrapat af
thæssa siælina syndom oc sighi thæt oppinbar-
lica Han swaradhe Jak see ænkte thing
skrifwadh i thine bok æn iak thænkte thy
at iak see thæt siw vara affskrapadh ok
ænkte atirblivit aff thy i thine bok vtan at
enast at synis at thær hafdhe varit
nakat skrifwat Thær æptir saghdhe doma-
rin til then godha ænglin hulkin som
nær stodh Hwar æru thæsse siælinna
godha gerninga Tha swaradhe O min hærra
al thing æru i thine nærvaru ok bidhe-
kæmo ok al nærvarande thing ok fra-
farin ok komaskolande seen bi oc vito
i thik ok thu i os ok ey ær os vndhir thorf
telikit at tala thy at thu vest al thing
vtan for thy at thu vilt tee thin kærlek
thy kungør thu thin vilia tho thik thæk-
kis iak var mz thæsse siælinne fran thy
første tho var til føghdh i licamenom Jak
skrefft himirikis eena bok aff hænna go-
dho gerningom ok i thino valde ær nw
thæt vilt giora thæsse bok Domarin swa-
radhe Ey ma iak doma før æn iak
hawir hørt hænnas godha gerninga ok onda ok
sidhan hænnas gerninga æru gulica skodhadha
skal tha rættvislica domas æptir thy rætt-
uisan vtkrafwir antigha til liff ælla dødh
Ænglin swaradhe Min bok ær hænnas lydh-
na mz hulke hon lydde thik ok i hænne
æru siw bladh Første ær hænnas dopilse
Annat ær hænnas atwghald i fasto ok aff
olofliko gerningom oc syndom oc aff hænnas
køtz lusta ok frestilsom Thridhia var
hænnas bøn ok godh akt som hon haf-
dhe til thin Fiærdha var hænnas
godha gerninga i almosom oc androm
miskunna gerningom Fæmpta var hænnas

hop til thin Birgitta var thaa tvo hulk a
ha thiolt swa som ostin ma finda var
gudhelikin kærlekē thu ært sagdhe
domari til thn godha angillin hwar
ær thin book tha swaradhe o min hwa ho
ær j thine syn oc j thino kærlek tha sag
dhe maria til diæfullin obrygdhande
hom huru gømde thu thina bok alla huru
ær thz affskrapat som skrivat var j hænne
tha ropadhe diæfullin vee vee thu suekt
mik thu ært sagdhe domarin til sina
millasta modhur t thw fik skællita domin oc
thu afladhe thessa siælina oc vant hona
mz rææt thu ært sagdhe diæfullin jak
tappadhe jak ær komin æn huru lenge skal
iak halda thessa siælina for thesse affskra
padha synde Domari swaradhe jak skal
kungøra thik thz thy at bokena æru oplæt
na ok læsna Birgitta thy nu æn thot jak vet
al thing vm thesse siælin skal ælla tilbør
jnga j himerike a ratz vægna jak latar
thik see nu ok vitta rætuisonna sanind Diæ
fullin swaradhe the rætuisa ær j thik at
vm nakar gaar aff værldene vtan dødhe
lika synd tha skal ey inga j hælutz pino ok
hulkin som hafwer gudhelikin kærlek æghir
mz rææt at hava himerike thy for thæn
skuld at thesse siælin gik ey aff værldene
mz dødhelike synd oc hafdhe gudhelikt
kærlek ær ho værdh at ingaa j himerike
nar ho ær vnfadh som tilbør Domari swa
radhe thy mædhan jak oplæt thik vndirstand
oc jak læt thik see sannindina lius oc ræt
wiso Birgitta ahøradom tho som mik thækker
hulkin thessa siælina rætuisa skal vara
Diæfullin swaradhe at tha skuli swa vnfas
at ey ær een smitta j hænne thy at æn thot
ho ær thik tildømd mz ræt tho ær ho æn
oreen ok ma ey koma til thin for æn ho ær
vnfadh Birgitta thy at thu domare sporadhe
aff mik spør jak ok æmugel aff thik huru
ho skal rensas ok huru lenge ho skal
[illegible] j pino hafdo vara Domari swara
dhe thik bivdz diæful at thu skalt
ey inga j hona oc ey mz swælgha hona j thik
vtan thu skalt vnfa hona til thes hon
vardhir reen ok osmittadh thy at ho skal
thola pinona æptir thy ho syndadhe han
syndadhe threfallelika j synine threfalle
lika j hørslenne oc threfallelika j hanainne
thy skal ha threfallelika pinas j synine
Først skal han siæli see sina ledho synde
Annatidh skal ha see thik j thino rædhelika
skapnadh thridhia tidh skal han see andra
siæla ysæld oc rædhelika pino Banulcodh
skal ha threfallelika pinas j hørslinne Først
skal ha høra rædhelikit ve thy at ha ville
høra sit eghit loff ok rosin oc værldena lusto
likhet Annatidh skal ha høra rygelikit diæf
lanna roop oc gab thridhia tidh skal ha
høra obrygdhilse oc hadhuctilse oc otholika
ysæld thy at ha hørdhe lustelika oc hælle
værldena godhwilia ok ælskogha æn gudz
ælskogha oc thiænte hetelikar værldene
æn sino gudhi Tha skal æmugel threm ludo
pinas j hanningene Først skal ha brænna j
mæst brænnande jnan til oc vta oc ey vara
minzsta smitta ælla orenlikhet j hom hulki
thu ey skal vnfas j eldeno Annatidh skal
ha thola vsta kold thy at ha bra j sine
givi oc var kald j mom kærlek Thridh
iatidh skal ha vara j diæflana hændo at
ey vare minzste thanke oc ey minzsta ordh
hulkit som ey skal rensas til thes hon
vardhir reen som gul hulkit som vnfas
æptir ægharins vilia j æssione oc moteno
Tha sagdhe Diæfullin huru lenge skal
thesse siælin vara j thesse pino Domari
swaradhe swa lenge som hænna vili var
at liua j værldene Ok for thy at ho haf
dhe hafua lifwat j likamanom til værldir
ænda thy æghir thesse pina bliua til
værldena ænda thy at thz ær min rætuisa
At hwar thæn som hafwer gudhelikin kærlek
til mik oc astunda mik mz alle astundan
girnandis at skilias fran værldene ok
vara mz mik tha æghir hava himerike vtan
pino thy at thæssa lifsins drøvilse ær
hans vnsilse Æn hulkin som rædhis dødh
for dødzsins hardha pino oc for koma
skolande pino oc vilde thy lengir liua at .

han matte bætra sik tha æghir haua lætta
pino j skærslo elde ∙ Æn hulkin som hanum vilia
at lifua til doma dagh æn thot tha synda
ey dødhelica tho for æudhelican vilia at
lifua ægher tha haua æuærdhelica pino til
doma dagh ∙ Tha swaradhe mildasta mo-
dhorin sighiande Wæl sighnadher vari thu
min son for thina rættuiso hulkin som ær
j alle miskund æn thot vi seem ok vitom al-
thing j thik tho thæ til at andre maghi
vita ok vndirstanda | Sigh mik hwat læke-
dom swa langer pino time maghe minzskas
ok sua grymber eldr vtslækkias ok huru
thæsse siælin ma frælsas aff diæflanna
handom ∙ Sonin suaradhe ∙ Thik ma ænkte
nekas thy at thu ært miskunna modhir
ok thu røktar ok letar allo miskund ok
hughnadh | Thry thing æru hulkin som magho
minzska swa langa pino tima ok vtslækkia
eldin ok frælsa aff diæflanna handom ∙ Første
ær om nakar atergiællir thz gooz som han
tok orætlica aff andro ok atte rættuis-
lica androm atergiælla thy at thz ær rætt-
uisa at siælin skal pinas til thæs at thz
ær alt atergullit til ytarsta skærfuin
som han orætlica tok aff androm ∙ Ællighs
at thz bætris mz hælgha manna bønom ælla
almosom ok androm godhom gerningom til
thæs siælin wardher fullelica vnnadh ∙ Æn-
nat ær fulstopa almosa vm hulka eldin
vtslækkis ∙ Thridhia ær mins licama offer
a altarino for hanom ok mina vina bøne
Thæssin thry magho frælsa han aff thom
thræm pinom ∙ Tha suaradhe miskunna mo-
dhorin hwat dugha tha hanom the go-
dha gærninga som han giordhe for thik
Sonin swaradhe ey spør thu thy at thu
vest ey mædhan thu see ok veest al-
thing j mik vtan thu spør for thy at
thu skuli tee andro min kærlek ∙ Visselica
ey minzsta ordh ok ey minzste thanke
som han thænkte til min hedher skal
hanom vara vtan atirløn thy at al the
thing som han giordhe for mina skuld.

æru nu for hanom j hans pino ok aff the
hals han hughnadh ok suala ok lisa ok
hæmne mindre brænnadha æn tha ællighs
hænde ∙ Tho æptir taladhe maria til sin
son sighiande hwi ær thz at thæssin siæ-
lin star swa ouorlikin ey ropande hand
ælla fot mot sino ouini ok tho lin ho
Domarin swaradhe Prophetin skref aff mik
at iak var swa som lamb for tho thz
klipptir ∙ Samelica iak thighdhe for minom
ouino ok thy ær rættuisa at mædhan thæsse
siælin aktadhe ey min dødh ok hiolt
mina pino for litit at ho ær nu j dra-
parana handom swa som thz barn som ey
forma mot ropa ælla sik hiælpa ∙ Mo-
dhorin suaradhe Wæl signadher vari thu
min sotaste son thy at thu gør ænkte
vtan rættuiso thu saghdhe for at thine
vini matto hiælpa thæsse siæl ok thu
vest wæl at ho thiænte mik thræm
lundom ∙ Første j atirhalle fastade mina
høghtidhis aptna ∙ Annatidh thy at ho
las mina tidhe ∙ Thridhiatidh thy at ho
sang mz sinom æghino mbøn til min he-
dher ∙ Thy mædhan thu hør thina vini
ropande til thik bidher iak thik
at thu værdhoghas æn wæl at
høra mik ∙ Sonin swaradhe
hulkin som nakro hina ær meer
særlikin j ælskelikhet tha hør rasska
j sino bøno thy mædhan thu ært mik
aldra kærast ouir alla beetz hwat
thu vilt ok thz skal thik gifuas ∙ Mo-
dhorin swaradhe thæsse siæl thol thre
pinor j synne ok thre j hørslinne ok
andra thre j kænningine thy bidher iak
thik ∙ Min kærasta son at thu værdho-
ghas at minzska hanom enna pino j synne
at han skuli ey see rædhelica diæflan
ok tholi andra thwa pinona thy at sua
vtkræff rættuisan hulkin som iak forma
ey at møta ∙ Annatidh bidher iak thik
at thu vili minzska hanom ena pino j
hørslomme at han skuli ey høra sina ska-
ok obrygdhilse ∙ Thridhiatidh bidher

·iak thik at thw minzska hon ena pino
i hanamne at ha skuli ey komma kalla
sta bolōma som ha ær wærdhogh at hawa
thy at ha var kallast i thino kærlek
Somm suaradhe welsignadh wari thu
min kærasta modhir thik ma ække
nekas thz som thu bedhis Swa skal·
wardha Modhorin suaradhe welsigna
dhir wari thu min sotaste son for alla
thin kærlek ok miskund Tha i tho sama
punctenō synti een hælagher man mz
myklo hærskapi sighiande Loff wari thik
O hwa gudh aldra thinga skapare ok do
mare Thæsse siæl thiænte mik gudhelica
tha ho lifdhe i licamanom thy at hon
fastadhe i min hedhir ok lofwadhe mik
ok thina nimi hær um kring standa
mz helso ok bonom ok sine thiænist Thy
bidhir iak thik a thina nadhina ok mīna
at thu miskunna hænne for wara bone
ok giff hænne huilo i ene pino at dighir
samme hafkin ey wald at myrkia hænna
samuit Thy at the aff sine iksko myr
kia swa hænna samuit vta the at
hallas at [illegible] hon aldre hopas ysal
dima [illegible] anda alla at ho maghe
faa ævonna ok thz ær hænne
incero pina æn nokor annor the pina
ho thol Ok thy swo opta som thik
thækkis skodha hona mz thine særlike
nadh Thy o mildaste hwa giff hænne
for wara bone at i huat pino ho komb
at ho skuli vita for sant at the pina
skal ændas Domaren suaradhe thz ær
san rætuisa thy at thæsse siælin bort
drogh opta sit samuit aff andelico
thanko ok wndirstandilsom til licalik
thing ok wilde myrkia sit samuit ok
radis ey at gora mot mik thy ær
rætuist at dighirsamme myrkia nu
hænna samult Vta for thy at i mē
kærasto Bini hordhin min ordh ok ful
kopnadhin tho mz gingene ær ey lof
likit at neka iedhir nakat thy skal·

·iak gora thz i wilin Tha suaradhe alle·
hælghe mæn welsignadhir wari thu hwa
gudh i alla thinne rætuiso thy at thu dome
rætuislica ok lat ække olonat Ther æpt
sagdhe thn godhe angele til domarin
hulkin som siælinne war giffwin til gomo
Iak war mz thæsse siælinne aff thy forsto
at ho war til føgdh licamano ok iak folg
dhe hænne aff thins kærlex forsyn ok ho
giordhe studom min vilia thy bidhir iak
thik miskunna hænne War hwa suaradhe
Vi wiliom thænkia os um thz ok swa ænda
dhis the synin Thænne war wdda godh
wlioghir ok fatika mana ælska has husfru
giordhe stora almoso for hans siæl hon
for til rom ok doo thz swa som aff hænne
ammarstadz sighx i gudz anda ¶

Thær æpt i siærdha aarino sa iak
ammatidh ey mæst skinade angil mz
thæsse forsagdha siælinne hulkin so war sua
som klædd ok pryd ok tho ey fullelica ha
sagdhe domarino sitiande i waldz sins sæte
hulkom thusanda thusand ngær stodho ok
alle lofwadhe ha for hans tholomodh
ok kærlek O domare thz ær the siælin so
iak badh for ok thu suaradhe at thu
wille thænkia thik um ha Thy bidhio
vi nu alle ammatidh thina miskund for
hænne ok æn thot vi vito al thing i thinne
alskelikhet tho talo vi for thina bruds
skuld hulkin som thz hør ok see andelica
Domarin suaradhe huar nakr bagn
bar fullir mz ægxom ok mage mæn
huar æpte annan bort toke sit ægx tha
minzskadhis ok thra tal ok thunge um
sidhe Swa ær nu thy at mage taara ok
maga kærlex gingna koma for mik for
thæsse siæl thy ær domb at ho skuli
koma til thina gomo Ok thu skalt fo
hona til hwilo hulka ey formoghir ogho
at see alla øra at høra ok ey siælin
thænkia mædhan ho ær i kotino huar ey
·ær himelin owantil ok ey iordh nædhan til

hwar ok hw

hwar othænkelikin høghelikhet ær ok osighelik fanglikhet ok vndarlik vidhelikhet ok oghriplik simplekhet hwar gudh ær ofwir al thing vtan al thing ok innan Styr al thing ok haldar al thing ok halz ey aff nokro Thær ært synte the fiskin opfara i hymerike swa skinande som mæst skinande stiærna i sino skini ok tha taladhe gudh til mik sighiande Thot skal time koma i hulkom iak skal framfora mina hæmd ok giøra mina rætuiso mot thæssa døgha manz sins slækt thy at thæ slæktin stighi op mz høghfærdh ok skal mædhirfara til høghfærdhinna ærwløn xli capitulum

Gudz son taladhe ~~ok leta thz capitulum i konunga bokinne capitulo xliiijo~~ || Thær sighir maria aff sino lofwi ok bidhir for sins sons brudh capitulum xlii

Maria gudz modhir taladhe aff minnom vnghdo thænkte iak al tidh mins sons hedhir ok altidh var min vmsorgh huru iak skulle thækkias honom ok æn thot allir hedhir ær minna hedherlicar i mazsins eghno mædhan tho sighir iak thz ey swasom the som leta ok astunda sit eghit loff Vtan til mins sons hedhir hulkin som vndlica fæste solinna i mullinne ok innlykte eldin i thørro ey opniøtande vtan loghande ok optændande ok lat vaxa søtasta ok værdhoghasta frukt vta bæzsko Sidhan vænde hon sik til sonin ok saghdhe Welsignadhir vari thu min son Jak ær sua som the qwinna som hørdh ær mæn hwano ok bedhis miskund vanmaktoghir Swa bidhir iak thik for thina dotter thine brudh thy at hon ær blygh hulkra sial thu atirløste mz thino blodhe lyste mz thino kærlek ok opuæktæ mz thino godhlek ok fæste thik mz thine miskund Jak bidhir thik o min kære son giff hænne thry thing Først ey varo klædhe thy at hon ær høghsta konungx dotter ok brudh thy at brudhin forsmaas alstingx vm hon haw ey konungxlikin klædhabonadh ok hon vardhir straffadh ok awith [illegible] mz skam ok obryghdhilsom vm hon findz oskømlik Thy giff hænne klædhebonadh ey aff iordhinne vtan aff hymerike ey the som skina vtantil vtan the so skina mz kærlek ok vilkæ inantil Giff hænne dyghdhana klædhabonadh at hon ey vidher thorffwe ytre thinghin vtan at hon hafwi ympnyt inantil ok at hon maghi lewa ok lysa androm mz dyghdho Annatidh giff hænne kleynar kost thy at hon ær vay vidh gwff kost ok vidhir thorff nu at værmas vidh then kost hulkin som hanas ok synes ey halsz ok kænnis ey innætte ok bætz ey ædla vndstaz aff licaliko sinomem | Haar in ok ær hwar stadh thz ær them værdho hælste licame ok them madombir hulkin thu tokt vndsamlica aff mik ok fulko nadhe thz som stekta lambit teknadhe i gamblo laghomen ok them gudhdombe mz madomeno tee thz dagh licaa vara sælelica fullkompnat O min son giff thine brudh then kostin thy at vta ha thorkas hon ok vanskas alstingx Swa som fiskir barn vta moll ok mz thom ok vm han opnyas hon til alt got swa so sinblma aff mat Thridhia tidh O min son giff hænne hetta anda thy at hon ær swaso alore optændil eldir hulkin ok alore slækkis hulkin som læt lustelik synlek thing forsmas ok komasbolande thing hopas O min son giff hænne thænna anda Tha swaradhe sonin sighiande O min kærasta modhir thin ordh æru søt vta swa som thu vest hulkin ~~[illegible]~~ so beta høghelik thing thz tilbør at tha gøre først stark thing ok sidhne ødhmiuk thing thy æru hænne thry thing nødhe thorftelik Først at hon hafwi ødhmiukt thy at vm hona faas høghelikhet at hon skuli sik vita hawa the godh thing som hon haw aff gudz nadho ok ey aff synom forskyllilsom Annatidh skal hon

hawa skyllogha thiænist hulka tho ma-
ghe ætirgiælla nadhinna gafwara
thridhia tidh haffdhi vordh dogha at
tho skuli ey minzska sik gifna nadh thy
thæ til at hon maghe faa the thy som
thu bedhis oc thom æghia ok behalda
skal tho ey gløma thæsso andro thy thy
at ænkte dughir manenom hawa fangit
goth thing vta ha kan gøma tho oc æghia
ok othollitar pyna the thing hughsin so
manin hawir fangit oc miste sidhan æn
the som ha aldre fik gull ælte Aff
lydhnona dygdh ok huru gudz vini vak-
na sik mz dygdha vaknom ok onde mæn
bort kasta thæsso vaknin Capitulum xliiij

Prius taladhe til sina brudh Sigh
mik thu drømis thu æn thot
iak veet al thing tho vil iak thik thøm
talande at thu maghe vita hwat thu
skalt suara mik Brudhin swaradhe
iak rædhis oc drøms aff tvem thingom
fførst thy at iak ær mykyt otholugh
til lydhno ok litit glaadh at thola Annat
tidh at thinom vinom tilkombir drøwilse
ok thine ouini hwas tho Var thæ sua
vadhe iak ær i hom hulkom thu æst
giffwin til lydhno ok thy hwar stund ok
hwar punctir i hulko thu hawir samt-
hykkio mz vilianom til lydhno oc vilt
lydha mz viliano æn thot kroppin mote
stridhir / skal vænas thik til løna ok syn
da rensilsa Til annat som ær at thu
drøms aff mina vina genuærdhogho Swara
iak thik vm æptedome hwar thre æru
stridhande mællan sin ok annar kasta
bort sin vakn oc annar vækne sik astadh
mz sinom vakno hwat ey skal than rask-
licar dømas som bort kasta vaknin æn
than som sik dughlica vækne Swa ær
oc vm thy at mine ouini bort kasta sin
vakn Thy æru thriggia handa vakn
Først vidhir thorftelik til stridh fførsta
ær thz som manin framfør alla bær.

som hærstir ælla nakat thollikit Annat ær
thz som manin vær sik mz swa som swærdh
thridhia mz hulko ha vna kroppin swa
som brynia ælla plata ælla tholik thing
Bra mine ouini misto først lydhnona hærst
mz hulke the skulle framføras til alt got
thy at mz lydhnone halder manin vinskap
mz gudhi oc gøme hon hoffwadha tro
the bort kastadho oc gudhelex rædho-
gha swærdh mz hulko kroppin æruhaldz
aff wrangom lusta ok dyrfullin ælskis
fran siælinne at ha skuli ey nalkas hæx-
ne The tappadhe oc bryniona mz hulke
the skullin vnas oc bevaras mot skuto-
men thz ær gudhelekin kærlekir hulkin
som glædhir manin i genuærdhogho thingom
ok vær i sællom oc lusteliko thingom oc
gør fridh i frestilsom ok livar i sorghom
Thra hiælmbir som ær gudhelikin smælik
ligger i thrækkeno hals vakin som ær
gudhelikin thanke æru nadhir fallin
thy at swa som hoffwodhit røris vm
halsin Swa vm gudhelikin thanka skul-
le hughin røras til alt thz so som ær
gudhi thækkelikit Bra gudhelikin thanke
ær nadhir fallin thy at thra hoffwodh
ligger i thrækkeno oc stort aff nadhar
stormom Bryst vakin æru mykyt vanstarke
thz ær at thra astudan slionadhe sua mykit
i tho at tho kan næplica sees oc sidhir
kærmas bakn skone som ær gudhelikin
ædhrughe for syndena oc vili at bætra
æru alstingx glømd thy at the glædhias
i syndomen oc astuda at blina i tho sua
længe som the formagha Annat vakin
thz ær godha gærnga æru tho alstingx
hatugha oc synas fafængha thy gøra the
dyrflica thz som the vilia ok blyghias
ey Bra mine vini vækna sik dughlica mz
mnom vaknom The vidha a lydhnona hærst
swa som godhe thiænara forlatande sin
eghin vilia for sins hærra budh The vidha
mot syndomen mz gudhelikir rædhogha
sua som godhe riddara The thola al.

tilkomande thing mz kærlek suasom godhe orloghis mæn bidhande sins hæra thiænist. Thre varna sik mz gudhelike snille ok tholomodh mot baktalarom swa som godhe klostmæn skiliande sik fran værldinne. Thre æru raske til gudhelikom thing suasom rørlikit vædhir. Brymade til gudh mz kærlek swa som brudh til sins brudhguma vmfamnilse. Starke ok raske at stinga ok vædhrina lusta swa som hiorta. Athughulike ok vakre i gørandom thingom suasom myrin. Vari sua som væktara. Ecce tholke æru mine vini ok swa væpna the sik dagheliga mz dygdhanna vapno hulkin vaghn som ouinne forsma ok thy vinnas the vasklika. Thy andelik stridh hulkin som ær i tholomodh ok gudhelicx kærlek ær myklo ærlica æn licamlikin stridh ok diæflens mykla hatugha thy at ey ær swodha diæfullin at han maghe bort taka licamlik thing vtan at han maghe lasta dygdhana ok borttaka tholomodh ok dygdhana stadhughet. Thy skalt thu ey dröuas vm mænnom vinom hænda nakar genmælogh thing thy at thædhan aff koma tho meer lön

Xpus liknar sik vidh glasmæstara ok bij tekniade onda cristna manna atervændilse ok hedhningana vmvændo Capitulum xliiij

Jak ær sua som godher glasmæstare hulke mag kan gør aff asko ok æn thot mag synd brytas tho aflat han ey at göra til thæs kærdhna tal opfyllas. Swa gör iak thy at aff vanærlico ampne gör iak ærlica kreatur som ær mænniskian ok æn thot mage bortgaa fran mik vm sina onda gerninga tho aflat iak ey at skapa andra til thæs ænglla korin ok toma stadhane i himerike varda opfylte. Jak ær ok ænkannelikin godho bij hulkit so vtflyghadhe aff sinom bigardh alla stok flygher til faghra yrt hulka thz seer langdan ok letar at finna faghrista blomster ok vælloktade lokt ok sötasto frukt ok nar thz nalkas yrtene sinder thz at blomstrit

ær thört ok loktin omskipt ok til ænkte bordhin ok sötmin alstingx vtdraghin. Thy æpter letar han andra yrt nakat huassa hulkins blomster ey ær mykyt fagher ok lokta ey mykyt. Ok sötmin thækkil ok tho litin. I thæsse yrt sökte han sin fot ok vtdraghir aff hænne sötma ok bær at i bistokkin til thæs vinkit vardher fult æpter hans vilia. Jak som ær allra thinga skapare ok hwa iak ær thz bij. Jak vtgik aff bigardhenom nær iak tok mandoms natur ok iak synte synlikin i hænne. Jak sökte ok letadhe faghra yrt thz ær at iak tok til mik ebreska folk hulkit som faghir var aff tvænne sot i kærlek frukt samelikit i godho vmgangilso. Æn nu ær ebreska folk borthangit aff förva godha stadhgano ok synis faghir aff napneno ok van skapat i vmgagilsom fructsamlikit til værldina ok kotit ok ofructsamlikit til gudh ok siælinna. Ek siælno sööt ok mik aldra beskast. Thy skulu the falla ok til ænkte varda ok iak skal suasom bij bruka mik andra yrt nakat huassa thz æru hedhningane ympnyt frauændande ok afgangne i tidhen ok tho hava the somlike litit blomster ok nakan sötma thz ær vili mz hulko the gerna vmuændins ok thiænom mik vm the hafdhin hiælpara. Ok aff thæsse yrt skal iak sua mykyt sötma vtdragha at tomo rumin i himerike skulu opfyllas. Ok sua mykyt vil iak nalkas thæsse yrtene at ey skal sötmin brista hænne ok ey bisins ærnodhe fafænkt vara. Ok thz som hwast ær ok fulkt ok vanskapat skal vndarlica vaxa til hööxsta fæghrind. Ok thz som faghir synis skal nidhir falla ok vardha fulkt ok vanskapat

At gudh maa væl vndirstandas aff sine rætuiso ok snille ok alla thinga skal like skipan ok snialle styrsl. xlv.

Iomfru maria taladhe. Vælsignadher vari thu min son min gudh ok min hærra. Æn thot iak kan ælla maa ey

·sørghia tho hawir iak warkunnan owir mæniskiona i thrigghia standa matta. Først thy at mannin hawir øghon oc ær tho blind han see sin wadha ok fangilse oc fly ey tho. Æbba thima vrætwiso ok see mz muneno til sina giri oc fallir i ænom putt til æwærdhelica pino oc miste sælasto æwærdhelica æro. Annatidh warkuna iak mæniskione thy at tho hunas at skodha skadhelica wærldena ælska ey thima miskudsleta thz som litit ær ok bort kasta thz som mæst ær wært. Thridhiatidh warkuna iak thy at æn thy at thu æst aldra gudh oc hwa tho ær thin hedher glømdh aff manom oc thima thinga dødha for tho thy min wælsignadhe son miskunna tho. Sonin swaradhe alle the som i wærldene æru oc sawit haua see at vrætwisa ær i wærldene mz hulke brutlike mæn pinas. Thy mædha bæwzlik brut pinas oc plaghas aff wærlzlitom manom aff vrætwiso hwru myklo hællre ær vrætwisa at odødhelik siæl skuli pinas aff odødhelico gudh. Thz matte mannin see oc vndirstanda om han ville. Vta han bøthe øghonin til wærldena oc astudilsin til sin lusta oc thy folghir han nattine swa som matbakkan. Ælsker forganglik thing oc hatar gudhelica blunadhe godh thing. Annatidh matte mannin see oc skodha om han ville at himeltughlen træ ok yrte æru faghir oc mædha al thæsse wærlzlico thingin æru swa faghir oc astudhelik hwru myklo hællre ær aldra thæssa skapare faghir oc astudhelica. Ok mædha thæsse wærlzlica forgaghlica æran hunas ok ælskas swa hetelica hwru myklo hællre war the gudhelica æran astudande. Thz matte mannin see om han ville thy at wæl hawir han sin at vndirstanda thz at thz skulle hællre ælskas som ævelica ær oc meera æn thz som mindra oc æra ær. Vta for thy at mannin hulko som giwit war at see op til himelin nidher bøghis astadh til iordzlik thing swa som oskællik diwr thy wærdher han swa som lokka mæt forlatir ænglanna.

·fæghirwind ok ælskir framfarlik thing. Blomstras een litin tima ok falna wæsklica swa som græs. Thridhiatidh vndirstadha the i sino samwitti som wilia aff thæsso skapadho thingome at een ær aldra gudh oc skapare thy at vta skaparin war tha ingin al thing vanskaplica mædha tho æru ængin thing vanskapadh vta thz som mannin alla skapa. Æn thot mænniskione swa synis hulkin himeltughlane ok timana skipa ok gangir æru obunoghe ok thy at gudz doma æru for mænniskione lønda for syndana forskyllan. Nu mædha een ær gudh ok han ær aldra bæzter thy at alt got framgar aff honom. Hwi hedhra ey tha mæniskian han for al thing ok meradhan amor thing. mædha mannana skal sighia tho at han ægher at hedhras owir al thing aff hulkom al thing æru skapadh. Vta swa som the sagdhe mannin hawir øghon ok see ey thy at han ætirlykke siælwir sin øgho ok hadhuetze gudhi sighiadhe thz wara aff stiærnome at mænnene æru onde ælla godhe ok vtna wara aff lykkio ok skæpno thz gemidhoghet som hande sær som nakat gudhelikit war i tho mz hulko the mattin antiggia fødha ælla nakar thing skipa mædhan skæpna ok lykka æru tha ænkte vtan manzsins skipilse ok al thing æru forsedh i gudhelike stadhelikhet ok i sinom tima gudhelica ok skællica swakomin æpte thy som hwario ærno til hør ok thz vtkræfter. Æn thot mang skællik thing synas i tho skipadh oc tæmpradh æpte natwrna oc timana quæmelikhet. Thz mattin mænnine see om the willin. Mædho min swaradhe hwar thin ma som hawir samwit vndirstar vel at gudh ær meer ælskande æn nakat annat oc at sighlas mannin ægher gøra godha thinga til gudz hedher. Æn hwat teknar thæssin thima som ær napsin owir maga mana vndirstandilsa øghon vta at the skodha ey koma skoladhe thing. Thy bidher iak thik min kærasta son at thu wærdhoghas at tee mz nakro

Hulkin thæn rætuisa ær ey at mazfins
blygdh oc ysxlo skulu rædha thæræ mæn
æn at hans pina som tha haua forskyllat
for syndena rædha thæræ mindre Ok thæn
rætuisa maghe vitas oc rædhas thy at
hwar nakar syndir vare fullir mz nakro
thinge ælla kan fult mz ondo ælla honagh
Huru matte mannin vita hwat thæt pine
var vtan thæn vtlæxtis oc tedhis opinbar
lica Swa ær thæt thæn rætuisa ær mykyn
vtan thæræ hona opinbarlica tha rædhas
ey mange hona thy at thæna vndelica gingha
synas manomen litit rædha for thæmana
langlikhet oc studhma myklikhet Annan
tidh bidhir jak at thu værdoghis opin
bara thæna misskund vm nakan thik kæra
for andra mana gudheliket ok vsla
mana hughnadh Thridhia tidh bidhir jak
at thit napn komi j hedhir at the maghe
vitas som thik ælska ok late optændas
Sonin swaradhe Hwar maghe vm inga
oc bidhia forskylla the at hørs huru
myklo hællir vm nakar fulo hwanom ker
vast ingaar oc bidhir thy skal thæt rædha
som thu vilt Min rætuisa skal synlica
opinbaras swa at thæn hæme vtvæne
skal koma oc hans limi skælua oc hans
gingha opinbara rædha Annatidh skal
jak gifwa Ene ingænistio swa mykla nadh
som tho nidhirthorff ok forma at gripa
Hænna licame skal ophøghias ok hænna
sial ærbas thæt til at min misskund skuli
opinbaras Thæt æpte taladhe maria
Thænne vilines mamana stadhir ær aff=
gangin ok bortugnd aff godho ok gru
dadhir offwer ok hulkins grundual som var
vnasta gul aff ophouemo hwar hom ær
ingæsta dup thy nar solin takir skina lossna
i sin ok fingxl ok thæt fallir j dupit so
thær ær offwer bykt thy min vælsignadhe son
misskunna thø thy at fallit som tho fore
staar ær ryggelikit ok otholelikit myr
kin angxrdhelikin ok pinan lang Jomfru
maria vadher sins sons brudh fulcomna

siæx læstna ordh at tho maghe faa
gudhelikit kærlek Capm xlvi

Brudhgumin taladhe til maria sighiande
O hua gudh huru søt tha ær thy
at hwar thæn hom haui alcra søtast skal
ængha the sorgh faa j hulke tha kænne ey
nakan hughnadh thy bidhir jak thik o væl
vilghasta modhir at thæræ værdhoghas
swa bort dragha aff mino hiærta alcra
værldzlica thinga kærlek at thin son va
ri mik søtast offwer all thing til min dødh
Jomfrv swaradhe mædhan thu æstuda at
haua min son alcra kærast tha ælska ok
gøm hans ordh som tha siælff taladhe
j læstne thy at the ledha ok dragha
thæt til at tha skuli ælskas offwer al thing
Ok thy ledhir jak thik til annare siæx
læstnna ordh Først at tha saghdhe vita
manenom jak ok siæl ælt thæt thæræ haua
ok giff fatikom manom ok følgh mik Annat
ær at hafwin ey vmsorgh aff morghin
fødho Thridhia ær at seen at fughlane
fødhas aff gudhi huru myklo hællir skal
tha fødha mænena Fiærdha ær gifwin
keysarino thæt keysarins ær ok gudhi thæt
gudz ær Fæmpta ær letin først himerikis
rike Siætta ær at alle hughugthe komi
til mik ok jak skal mætta jdher Thæn synis
al thing sælia hulkin som ey æstuda haua
meer æn sins licama matelikit opehalle
ok fordha ok gifwa al annor thing fatikø
manom ey for værldzma hedher vtan til
gudz hedhir at tha maghe faa gudz vin
skap swa som syntis j thæn godha gregorio
oc maghom androm konungom ok høfdhin
gom hulka som gudh tho mykyt ælska
dhe æn thot the hafdho rikedoma at
skipta androm Swa som tha ælskadhe
thom thæt al thing j sændir forlatto for
gudz skuld ok thiggdho føda aff andro
thy at the hafdho varit rikedoma til
gudz hedhir at chasto ok hafdho ghna
mist tho vm thæt hafdhe varit gudz vili
Ok thæssetoko ok hollo fatikdo som the
æstudadho til gudz hedhir Thy hwar thæn

man som hawer ængho ælla ingiærdhe aff vært-
telica afladho gooze thom sofwas at
opbæra godz sins ingiærdhe til sit opphælle
ok fordha ok sins thiænisto folks j gudz
hedher ok giffwi gudz vnom thz ower ær
Ærnatigh at hafwin ey vmsorgh aff mor-
ghonfødho thy at æmnæl vm them ænkte
hawer vtan bavan kroppin hopa a gudh ok
tha som føddhe foghlana ok opphallar
skal æmnæl føda ok opphalla them so
tha at løste mz sino blodhe Jak suaradhe
o kæræsta frw them som ært faghr ok rik
ok dygdhafwl thy faghr at thu al-
dre syndadhe thy rik at thu ært gudz
kæræsta bina thy dygdhafwl at thu
ært fulkomlicast j allom godhom thingom
O min frw hør mik som fwl ær mz syndom
ok fatik j dygdhom bi hafwom j dagh kost
ok vara nødhir thorfft En morghon thorwom
vi annars nødhir ok vanskoms alstingx
Huru moghom vi tha vara vtan vmsorgh
nar vi ænkte hafwom thy at æn thot siælin
hawer hughnadh aff gudhi tho ærmin so ær
kroppin astudar ok sina fødho ok fordha
Jomfrun swaradhe vm j hafwin nakar
ower fløddis thing the j gitin mist tha
sælin tho alla pant sæltin ok lifwin swa
vtan vmsorgh Jak swaradhe bi hafwom nytia
kladhe dagh ok nat ok bordhkar ok
presten sina bøkir ok hafwom vi kalk ok
mæsso kladhe Jomfrun suaradhe presten
skal ey vara vtan bøker ok ey in vtan mæsso
Ok ey skal mæssan sighias vtan j renom
prydhilsom ok rægh licame skal ey vara
bar vtan kladhir at tha maghe fly frost
ok blyghdh thy nødhir thorfwin j tholik
thing Jak suaradhe hwat ey skal jak
taka pæninga til lønis oppa ma two til
nakan vissan tima Jomfrun swaradhe
vm thu ært vis at them mat bitala j
fortalkno tima tha ma them gøra thz alli-
gis tha ær bætra at them fate thz thy at
bætra ær them at mista mat een dagh
æn vtsættia thera sannind ok two forvist

Jak saghdhe hwat ey skal jak ærnodha
at afla fødho Jomfrun swaradhe hwat
gør thu nu daghlica Jak suaradhe
jak nimbir latina ok jak læs ok jak skriwar
Jomfrun saghdhe ey bør til at forlata tholikt
ærnodhe for licamlikit ærnodhe Jak sag-
dhe hwat skolom vi tha hawa for mor-
ghon kost Modhorin suaradhe Rædhins
j ihesu christi nampn vm j hafwin ey ænnat

At siælin prydhis mz dyrom kladhom nar ho tholomodhelica vmbær obryghdhilse Capitulum xv

Jomfru maria saghdhe Drøffs ey vm
them skalt sighia gudz ordh tho som
ey gitna vilia høra tho thy at thin som stwaf
fas ok mz blyghdh afwitis nar tha hørasr
gudz ordh ok thol tholomodhelica Than
lita sina siæl mz alle fæghurind ok vm tha
mødhe sin licama j gudz hedher thas siæl
skal hawa fæghurind aff thy ok prydhas
thy at manzsins siæl hulkin som hør bak-
talan mot sik ok an ey ilt baktalarenom
tha prydhis ok kladhis mz fæghursta kla-
dhom Swa at brudhgumin hulkin som ær
een gudh j threm personom gnas ok astuda
at hawa the siælina j sins gudhdoms ælsk-
lica lusta ok thy skulu gudz vini gitna mø-
dha sik at vmuænda tho som mer ælska
høghfærdh ok giri æn gudh thy at the
liggia swasom vndir thungo bærghe ok
thy ær ærfwodhade at the maghin liuna
dis thærdha takas thy at swa som then so-
ser sina brødhir liggia vndir mæghirfalno
bærghe sla stundom bærghit at tha ma-
ghe vtkasta ok bort føra stenana ok
stundom brytis tha lætelica at then vndir
bærghleno liggia skuli ey hardhare thrængas
Stundom sla tha starklica at bærghit
skuli minz skas ok thrængin lættas aff
thom som vndir liggia ok ey ake than sit
ærnodhe vm vndirliggiade manzsins liff
maghe frælsas Swa skulu ok gudz vini
ærnodha at siælanna maghe frælsas
thy at swasom faa varo the som vætta
two hafødho nar min son for vp til himerik

Swa hawir nu the faa som fulkomna thz budhordhit. Thu skalt ælska gudh ower al thing oc thin iamcristin som thik sielffwan. Thy swa som gudz wini gingo før til hedhingana swa gange nu til kristna mana. Thy at swa som omøghelikit war at the matto faa himerike som hørdho trona oc gømdo ey hona. Swa ær omøghelikit at the æftne maghin fa himerike som dø vta gudhelikin kærlek.

Huru xpus giu̅ sino wino sina anda søta dryk mot frestilsom Capitulum xlviii

Xpus taladhe til sina brudh. Jak ær swa som godher lækiare oc vtablandare til hwilkin alle the lopa som tha ælska thy at the vita at hans drykkir ær godher oc søt. En hwilke som drikka aff hans dryks søtma oc thænkia han wara helsama the søkia opta oc idhkelica lækiarins hws. Æn the som kænna stronga aff drykkeno the fly tha. Swa ær oc aff andelicom dryk som ær min ande. Thysse lika gudz ande ær søt at smaka oc kobir til alla limana styrk oc løpir nidher in hiærtat oc gør gladhi oc hughnadh mot frestilsom oc drøwilsom. Jak gudh ær then lækiare oc vtablandare redhobon at giua min dryk allom tho tha astunda mz kærlek. Drykkin ær søt oc then ær quæmelikin taka min dryk hwilkin so ey haw̅ wilia at bliua j syndene. Swa nar tho smaka min dryk lystas tho idhkelica oc opta drykka han. En hwilkin som haw̅ wilia at bliua j syndene han lustas ey at haua gudz anda.

Gudz modher kungør at hon war aflat vta synd

Gudz modher taladhe. Vm man wille fasta hwilkin som hafdhe astundan at æta oc wilin stodhe mot astundelsome vm han budhis aff formanenom so han skulle lydha at æta for lydhno skuld oc tha æte for lydhnona mot sinom wilia tholik æta war wærdh mere løn æn fasta. Swa tholka matto war mins modhers oc fadhers samblandilse tha iak afladhis oc thy ær sannind at iak war afladh

vta adams synd oc ey i synd thy at swa som min son oc iak syndadho aldre. Swa war ænkte hionalagh hælghare æn thz som iak aff afladhis oc fødhis.

At gudhi thækkis høghelicast at manni ælske han offwer al thing Capitulum l

Gudz modher taladhe til brudhinna sighiande. Ænkte thækkis gudhi swa mykyt som at manni ælska han offwer al thing. Swa som iak skal sighia thik liknilse oc æptedøme aff ene hedhne quinno thz giorde oc wiste aff æfne two thiænkte swa mz sik. Jak weet aff hwat æmpne iak kom j mina modher quidh. Jak twor æmughl at omøghelikit ær at iak hafdhe fangit liwama oc likamot oc mælne oc sin vta nakar hafdhe giwit mik tho. Oc thy ær nakar skapare som mik skapadhe swa faghra mænisklo oc wille ey skapa mik wanskaplica swa som madhka oc orma. Thy synis mik at æn thot iak haw̅ fleer maghin at vm the alle kalladhin mik hwilkir løpi iak æpter enne mins skapara kallilsa wist æn æpter alla thera røstom. Jak haw̅ æmughl fleer syni oc dottir tho vm iak saghe tho hana mat i handom oc wiste iak min skapara hugva andelica tokke iak matin aff sonana handom oc gladhelica prentevadhe iak han minom skapa. Jak haw̅ æmughl mangha ægho oc goz som iak skipa æpter minom wilia tho vm iak wiste mins skapara wilia skua forlæte iak min wilia oc skipadhe iak tho til hans hedher. See dottir hwat gudh giordhe mz thæsse hedhno kuinone tha sende hænne een sin son hwilkin hona lærdhe i thæ hælghe tro oc skærdhe gudh søkte hona. Swa som thu mat vndersta aff hænna ordho thy at nar then gudz son predicadhe for hænne at een gudh war vta ophoff oc vta ænda hwilkin so ær alzra thinga skapare. Swaradhe hon swa. Skal ær thz trolikit at han som mik skapadhe oc al thing haw̅ ey skapara offwer sik. Oc ey synis sant wara at hans liff ær ærudhelikit hulkin som formatte at giva mik liff Thær the sama qvinna fik ytermer höra at then skaparin tok madom aff jomfru oc at han pinadhe mz sino eghnom mun swaradhe ho Wæl ær gudhi tröstande til alla dygdhagha qvinna Thæ thu gudz vin sighir mik hulkin the ordh æru som framgingo aff skaparins mun Visselica jak wil forlata min vilia ok lydha hönom æpte allom hans mundz ordhom Thær gudz vin pinadhe aff gudz pino ok korse ok opstandilsom swaradhe qvinnan mz taarom ullom ok grætande öghom oc saghdhe Welsignadher wari gudh so swa thölomodhelica tedhe sin kærlek j fordhwike hulki som han hafdhe til os j himerike Thy vm jak ælskadhe han för for thy at han skapadhe mik ær jak nu skyllughare at ælska han for thy at han atterlöste mik mz sino blodhe jak ægher oc at thiæna hönom mz allom minom styrk ok limom thy at han atterlöste mik mz allom sinom limom Ok the ordh ær jak skyllogh at wara fran mik al min astudilse som jak för hafdhe til ægho ok syni ok frænd ok at enast astuda min skapara j hans æro ok j thy ærudhelica liveno som aldre ændas Ængel saghdhe gudz modher Wee dotter the qvinna fik magha fal lön for sin kærlek ok ærlikhet Swa giffs ok æn daghlica swarin lön æpte thy so han ælska gudh mædhan han lifwir j wærldinne

Nyttelikin kænnedoombl mot thvem qvinno som ær wærldin ok wærdzlike dhin ok hedhir Capitulum xi

Thæn marin som thu wæl kænne thær vi nu vm talom hawir thre diuin först ær hwarnstadh mær hom hwat han hawir sosom alla nakar ok thæn qvinnin sec han ey Annar ær hom hemelikin oc mær hom mær han nakar ok thænna hör han ey Thridhi ær hom hemelikin ok thænna kænne han ey ok tho

hata thænne han Förste qvinin ær digfullin hulkin som firesta han mz höghfærdh oc giri ok magom androm matto Thy skal han hawa gisl mot thæsso qvinnæffande hom sua O dirfull thu hafst alla gul ænkte got ok skapadhe ey mik hwi skal jak liva æpte thino vilia hoggfærdhandis ok thu letar ok astudar at fordærva mik ok ropus kalla mik til liff Thy ær wardhoghit at fly thin vilia oc ælska ok fölghia gudz vilia ok hans budhordh thy hwar thæn som mz tholke akt nakar alla sofas han viste gisl mot dirflenom For hulke han fly vædher ok bort ælis Annar qvinin æru hans hemelike vini ok thiænara hulke som hom sighia ok radha thæt komber j skadha vm thu ært mykit rætvis thu mat studom göra thit æghit gagn ok skrympta mang thing ok thu skalt forsmas vm thu ært mykyt ödhmiuker haff ok ægh thy rikedoma ok gooz ok gör os rika mz thik astuda hedher ok vi skolom hugnas mz thik Thæne qvinin latar höra sik daghlica Ok thy ær thiokke mbor opbyggiade mot hom at han skuli ey höras æn thænne muvin ær godher vili som ær at hallir vilia thola thola fatikdom for rætviso æn hawa rikedoma mz orett ællir blyghdh for ödhmiukt æn hedher for höghfærdh ok swari swa qvinno rædhande vm jak gör nakat mot gudhi bidhir jak thik at thu forvara mik thy at tha glædz jak hællir aff thino ordhom æn jak drömer Wari thy tholkin mbor mællan hans oc hans qvinnin at thæn ordh wari swa som bædher hulkit som blæsar os minnin at the formoghe ey hawa hans hiærta alla wara aff gudz kærlek Thridhi qvinnin som han kænne ekke thæt æru the so gunas ok astuda hom blyghdh ok skadha ok stunt liff at the maghin faa hedher ok wærldina sælikhet thy hafwi mot thæssom qvinno lankt ræp.

thz teknar kærlek til gudh ok jamskyn- mz thulkom than astunda at thola vædhiom til alt thz gudh vil lata thom thola vilia ꝺ ængin skadha Ok tha skulu the obrygdhilsen ok skamin som ovinin thænkia thom vændas til hans hedher ok badhi til nytto stuta lifsins til liffins langlikhet Ok ovinin skal brindhas um tholik thing swa at han skal ey formogha at skadha

Har sigx vrædhelikin syn aff thwem quinno ther en var j vrædhelike thølutz pino ænnor j skærslo elde thridhia lifdhe j værldinne ok haffdhe j kloster um sidhe Capitulum lii

Then brudh sancta birgitta saghdhe Loff vari thik O thu gudh for al the thing som skapadh æru ok hedher for alla thina dygdhe ok thiænist gøre thik aff allo for thin kærlek Jak ovirdhoghost syndoska aff minom ungdom thakke iak thik o min gudh thy at thu neka ængom syndoghom tho som bedhis thina nadh utan thu givar ok miskunar allom bidhiom O søtaste gudh thz ær undhelikit som thu gør mz mik thy at thu søfve min likama nar thik thækkis mz andelicom sømpn Ok opuække mina siæl at høra ok see ok kænna andelik thing O min gudh o huru søt thin ordh æru mine siæl hulkin thom swælgher swa som søtasta mat ok inga mz glædhi j mit hiærta ok nar Jak hør thin ordh ær iak badhe mæt ok hungrogh mæt thy at ængte lista mik utan thin ordh thy hungrogh at iak girnas æ mer ok hetelicar at høra thom Thy o min vælsignadhe gudh giff mik hiælp til at gøra al tidh thin vilia Xpistus swaradhe Jak ær utan upheff ok utan ænda ok al the thing som æru the æru skapadh um mit vald Al thing skipas j mine snille ok al styras mz minom dom ok alla mina gerninga skipas mz kærlek thy ær mik ængte omøghelikit ok mykyt ær thz. huartat hart hulkit som ey æska ælla rædhis mik mædhan iak ær aldra thinga skapare ok domare Ok fulkomna hæller diæfulsins vilia hulkin som ær min stumpoghæsse ok mæniskiona forrædhare thy at han skænke vilia ewit um værldina for hulko siælana som thz smaka formogho ey lifwa utan nidhir sænkias j hælwitis dødh Thz ewit ær syndin hulki søtelica smaka æn thot tho ær besk ok skænkis dagelica aff diæfulsins hand ok manga Vta hwa hørdhe tholikit thing ælla mer undhir thy at allom offras ok biudz lifwit ok the utærlia dødhin Tho ær iak gudh tholughir ok iak varkunna thera ytærlo vesælica Jak gør sua som konungr hulkin som sændande sinom vinom ok thiænarom vin sighir Skænkin vinit flero thy at thz ær helsamlikit ok giver siukom helso drøfdhom glædhi ok hugnadh helbrygdhom manelikit hiærta æn ey sændis vinit uta j quærnelico kari Swa sænde iak min ordh hulkin som liknas vidh vin minom vinom ok thiænaro mz thik som ær mit kar hulkit iak vil opfylla ok tøma æpter minom vilia Min halghe ande skal kænna thik hwat thu skalt gaa ælla hwat thu skalt tala thy skalt thu gladhelica ok oræddelica tala huat iak biudher thy at ængin skal formogha mote mik Hon swaradhe O alla æro konungr ok alla snillinna ingiutare ok alla dygdha gifware hwi tak thu mik til tholka thiænist hulki som haver opnøt kroppin j syndom Bisselica iak ær sua som osniallir asne vanmaktogher j dygdom Jak syndadhe j allo thingom Andin swaradhe Hwa undradhe Om nakar thra giordhe sik kruno ælla fingergul ælla kar til sina nyttelikhet aff thy mynte ælla malm som hon præsenteradhis Swa ær ey undher at iak taker mina vina hiærta som mik varda præsenteradh gørande mz thom min vilia ok

For thy at ey hafwir mindre vndirstandilse.
ok ämnir mer thy nytia iak swa quarns
ens samnit som hoghelikit är til min he
dher thy at vxtins manz hiarta är mit
mynt ok thäkt off thy skalt thu vara
stadhugh ok redhobon til min vilia Thär
äptir taladhe gudz modher til mik sighiande
hwat sighia bokena ok höghfärdhoma
qwinno i thino rike Jak swaradhe Jak är
ey aff them ok thy skämis iak at tala i
thime asyn Gudz modher swaradhe än thot
iak weet al thing tho vil iak thz hora
aff thino ordhom Jak swaradhe Hwar os pre
dikaris sagh ödhmiukt sagdho vi at war
forfädher ärfdho ok ärwlätto os vidha
ägher ok mykyt goz ok faghra sidhi hwi
skulom vi ey tha fölghia them Var modhir
sat mz thon försto ärlica klädh hawande
maga thiänara ok opfostradhe os mz
hedher hwi skal iak ey är swa mz dott
tholik thing som iak nam som är at
hawa sik ärlica ok liua mz littaliker hä
dher ok ädhe mz storom världzlikom hedher
Gudz modher swaradhe Hwar the qwinna
som hawir tholkin ordh ok fölgher mz ging
gene gaar vttan helwitis vägh ok
thy ärw tholik swar hardh thy at hwat
dughir hawa tholik ordh mädhan aldra
thinga skapari lät sin licama bliua i varl
dine mz alle ödhmiukt aff sine födho
ok til sin dödh ok aldre kom höghfär
dhoma klädhe oppa han Ewanlica tholka
qwinno see ey hans änlite alla skapnadh
nar han stodh liuande ok dödher a kor
seno blodhoghar ok bleker aff pinome
ok ey akta the hans obryghdhilse ok
häd som han hördhe ok ey hans fingelica
dödh thz han vtwalde Ok ey akta the
alla minnas stadhin hwar han vpgaf
andan thy at thär som thiluffua ok röf
wara toko sina plaghor thz var ok
min son plaghadher Ok iak är hono
kärast aff allo creaturo ok i mik är

al ödhmiukt ok iak var thär nar Ok
thy the som göra tholik höghfärdhogh
ok höghbärlis thing ok giua andro al
falle at fölghia them the ärw like styn
kilse i hetto vatne thär brinne ok smitta
alla them som thz ströke Swa gifwa hög
färdhoghe höghfärdhoma äptirdöme ok
brinne sarlica vm ont äptirdöme Thy
vil iak nu göra swa som godh modher
hulkin som gör räd sin barn lärer thon see
limay hulkin som thrälane ämnugal see
ok skodha Än synne seende limay rädhas
at göra brwedha modhrena thakkade
hanne at ho hötte them ok flängde them
ey än thrälane rädhas at flängias vm
the bryta ok swa göra synne fler godh
thing än förra ok thrälane fär ond
thing Swa vil iak tee syndarna ärlon
thy at iak är miskunna modher at gudz
Bini varda bräämade aff gudz kärlek
ok syndoghe män vitade sin vadha fly
at enast syndena aff rädhoghä ok mz
thässe matto miskunna iak badhe ondo
ok godho Godho at the maghe fa
thäs störr krono i himerike ondo at
the komin i mindre pino Ok ängin är
swa stor synda at iak är ey redhobon
at löpa mot hom ok min son at giua
hom nadh vm han bedhis mz kärlek Thz
äpter syntos thre qwinnor Swa som modhe
rin ok dottrin ok dotter dottrin Än
modhorin ok dotter dottrin syntos dö
dha ok dottrin syntis lifwandis Dö
dha forsagdha modhorin synts swa som
krypa aff enom swartom pudz i myklo
myrke Hänna hiärta var vtdraghit
ok läppane aff skorne ok hakan skälua
de tändrena skinu hwita ok langa ok
skaldradho Alla näsana varo aff ätna
ok öghonin vtbrutin ok hängiade nedher
a kinderna mz tvem sinom Änlitit synts
insänkt ok i änlitisins stadh var stort
diwp ok myrkt hiärnskalin var borto i
hofdheno ok hiärnin val som bly ok.

vt flöt som tighra ok hænna hals vm-
hwærvis swa som thz træ som swarwas
j swarwo stole hulko hwassasta jarn
ær mote sat afbrakande vtan hugnadh
Brystit syntis ypit fult mz langhom madh
kom ok smam thr hwar wændos ok sly
ongdis hit ok thit vm andra Armane
waro like slipostens bekkiom Hændna waro
swa som mydhio ok alla hænna ryggio
taflo waru lösa hulka thr aldre lytto
aff at röras vtan een for vp ok annor in
dhr Ok een langr ok stor orm drogh
sik midhia til vp gēnom maghan ok föghdhe
saman höfwodhit ok stiærtin swa som bu
ghi ok gik idhkelica kring vm inælwen
swa som hiul / Laarin ok skinbenin syntis
swa som twe torn bækkia fulle mz hwassasta
thorngaddom Hænna föter waro swa som brædh
föta alla paddo skipadha Tha taladhe
dödha modhrin til sina lifwande dotter
sighiande Hör thu etir ödhla min dotter
See ær mik at iak warth nokotima thin
modhir Jak laghdhe thik j högfærdhi
bædhil oc opfödho thr thu innan wændis
ok wæxte til thæs thu kom til aldir
ok swa mykyt thækktis högfærdhina op
födha thik at thu opnötte thin aldir
ok tima j hænne Thy sighir jak thik at
huru opta thu vmwænde thin öghon mz
högfærdhinna syn Swa opta kasta thu
wællande etir j min öghon mz otholiko
hita Ok huru opta thu tala högfær
dhina ordh som thu napt aff mik swa
opta swælghir iak beskastan dryk Ok
huru opta thin öron opfyllas mz högh-
færdhina wædhir hulkit högfærdhina
bölghio vpuækkia som ær at höra sit
eghit loff ok astunda wærldzlica hedhir
som thu napt aff mik Swa opta komber
rædheliket liudh j min öron mz blæsa
de wædhir ok brænnade Wee ær mik
fatike ok vsle / thy fatike at iak hawer
alla kæmme ænkte got / thy vsle at iak
hawer alt ilt Ën thu dotter ast lik bo-

vompo hulkin som gagande j dyanom
styrke ok smitta alla nalkandes sik
Swa opta som tho vepta vm kring mz vom
pone Swa thu dotter ast lik boo thy at
thu hawer ey gudhelica smikke ok gaar æpte
thinis likama giingom ok vrilsom thy huru
opta thu fölghe sina skadheligho giingom som
æru syndena som iak kænde thik Swa opta
opnyas min pina ok brinder thæs hetare o
min dotter hawi högfærdhas thu aff thine
släkt Hwat ey ær thik hedher ok sömd
at mina foräldra thrædkir var thit ornagad
ok at min blygdhelike limbir var thin vt
gangr Ok mins blodz oreinlikhet var thit
klædhe var thu födis thy ær nu min
quidhir j hulkom thu laat vpwæxtin aff madh
kom Æn hawi kær iak ok thik dotter mæ
dhan iak skulle myklo meer kæra ær mik
thy at thry thing æru hulkin nu thynga
mik sarlicast j hiærtano ffyrsta ær at iak
var skapadh aff gudhe til himerik rike ok
iak wanrøkte mit sælut skipadhe mik
sielffwa til hælwitis pino Annat ær at gudh
skapadhe mik fæghra som ængil ok jak
wanskapadhe mik sielua swa at iak ær li
ter diæflenom æn gudz ængle Thridhia
ær at iak giordhe storlica ont skipte j mom
tima thy at iak tok litit framfarlikit thz
ær syndina luste for hulkit iak thol nu
ændalösa hælwitis pino Thr æpter saghdhe
tho til gudz brudh thu som mik seer thu
seer mik ey vtan vm licalik liknilse / thy
at saghe thu mik swa som iak ær thu doe
aff ræddogha thy at alle mine limi æru
diæfla thy ær skrifftin san hulkin som sighir
at swa som rætwise mæn æru gudz limi
Swa æru ok syndoghe mæn diæfulsins
limi Swa röne iak nu at diæfla æru
fæsta widh mina siæl thy at mins hiærta
wili skipadhe mik til tholka wanskaplik
het Ën hör nu ytarmeer thik synis
at mine föter æru swa som brædh föta thz
ær for thy at iak stodh stadhelica j syn
dene thy sta nu diæflanne stadhelica j
mik bitande mik ok mættas aldre Min

.skinoben ok min laar æru slik som thorn.
kæppa thy at iak hafdhe min vilia æpter
allom kødhlicom lusta oc mino vilia so mik
thæktis. Ok at hwar ryggio taflan æru løs
ok hwar rørs mot andre thz ær thy at
mins hughs glædhi opfor stundom mykyt
i wærldzlicom hughnadh ok nidher for stund
om mykla bedrøuedhe aff wærldzlika genuædho
ok thy swa som bakin wæris æpter hofwodz
sins wilsom Swa skulle iak hawa warit
stadhugh ok rørlik æpter gudz vilia hulki
som ær aldra godhua mana hofwodh Vtan
for thy at iak giordhe ey thz thy thol iak
rættwislica the thing som thu see. Æn at
een ormber hals draghit sik nidhatil op
gnom maghan ok standande swa so buggi
køppir vm kring swa som hiul. thz ær for
thy at min luste war wanskapadher ok min
vili vilde al thing ægha oc magsalleli
ca oc oskællica vtgiwa thy gaar nu ormin
ohughnelica ok syrghelica kring vm min
skælue ok biter mik omiskund samlica Æn
at mit bryst ær barit ok gnaghit aff
madhcom thz tekna samma gudz rættwiso
Dyrskelica iak ælskadhe rotelik oc syndelik
thing mera æn gudh ok mins hiærta æl
skoghe war til framfarlik thing ok thy
swa som lange madhka wærdha aff andro
madhcom swa ær min siæl fødh mz diæf
lom for rotelik thing som iak ælskadhe
Mine arma synas som slipo stens kæppa thz
ær for thy at min astudilse hafdho sik
swa som arma thy at iak gwnadhis langa
aldir oc at iak matte længe liua i synder
Iak gwnadhis æmnigh ok astundadhe at gudz
dombir war lættar æn skiptin sigher Tho
saghdhe vel mit samwit mik at min time
war stuttir ok gudz dombir hardher ok o
thollikin Thwært amot saghdhe mik min
astudilse ok luste til syndena at mit
liff war langt ok gudz domber thollikin
ok aff thollkom thankom ok æggilsom vm
wændis mit samwit ok vilin ok skæle
folgdho lustano ok thy røør nu diæfulli

.i mine siæl. mot minom vilia ok mit sam
wit vndstar ok kænne nu gudz dom va(ra)
rættwisan Mina hænder æru swa som blynda
ælla klubba ok thz ær for thy at gudz
budhordh waro mik ey lustelik thy æru
mina hænder mik til thunga oc ey til nak(ar)
nyt Min hals løpir vm kring swa so thz
træ som swarwas mz hwasso jarne thz ær
for thy at gudz ordh waro mik ey søt at
swælghia i mins hiærta kærlek vtan mykit
beskt thy at the straffadho ok waro amote
mins hiærta lusta ok vilia ok thy star
nu hwast iarn mote minom strupa Mine
læpa æru aff skorne thy at the waro raske
til høghfærdhugha ordh ok skæmt ordh ok
late ok sene at tala gudz ordh Hakan
synis skælwadis ok tændina skalda thz
ær thy at iak hafdhe fulkomin vilia at
giua minom licama mat ok dryk at iak
skulle synas fagher ot astundelik ok hel
brygdher ok stark til alz licamans lustilse
ok thy skælwir nu hakan vtan hughnadh oc
tændrena skælla thy at tanana opnøtilse
ok daruodhe war fafængt ok onyttelikit
til sialina gagn Næsanna æru af skorna thy
at swa som tho plagher giøras mz iægher
til meer blygdh som bryta i thollko falle
Swa ær mik blygdhinna mærke insæt
til mina æuinnelica skam Æn at øghonin hæn
gia nidher a kindena mz tvem sinom thz ær
rættwist thy at swa som øghonin gladdos
aff limmana fæghrind for høghfærdhuga
telse Swa æru the nu vtbrutin aff myklo
grat ok hængia nidher a kindena mz blygd
Ok rættwislica ær mit anlite insækt oc i
anlitesins stadh ær stort dup ok myrkt
thy at høghfærdhuga klædhe vmkring
gaff mit anlite ok iak vilde synas ok
æras aff wærlek ok thy ær nu mit anlite
myrkt ok wanskapat Æn at hiærnin opuall
ok vtflyt swa som bly ok tiæra thz ær væl
dhoght thy at swa som blyit ær bløt oc
bøghelikit æpter thæs vilia som thz nytia
Swa mit samwit hulkit som laa i hiærnan

bøghdhis hiertir mins hiarta vilia æn thot
iak wel vndirstodh hwat iak skulle gøra
Ok gudz sons pina fæstis aldre j mino
hiarta vtan vtfløt swasom thz iak ok
viste ok aktadhe thz ey Ok ey aktadhe iak
meer aff thy blodhseno som vtfløt aff
gudz sons limom æn aff taarum Ja iak
flydhe gudz kærlex ordh swa som taarum
at the skullin ey vanda mik aff licamans
lustilsom alla hindra mik ok drøfua Tho
hørdhe iak studom gudz ordh ok predican
for manna skuld vta swa vaskelica vtgingo
the aff mino hiarta som the ingingo ok thy
vtflytir hiartin swa som brynnade tiara
mz hetaston wel Min øron æru ætir tæpt
mz hardhesto stenom thy at høghfærdhogha
ordh ingingo gladhelica j thom ok ondhir
foro sotelica j hiartat ok gudz kærlek
var vtelyktir aff mino hiarta Ok thy
for høghfærdh ok værldena skuld giordhe
iak alt thz iak formatte thy æru nu glæ
dhina ordh vtelykt aff minom øron æn
thu mat spiria æn iak giordhe nakra
godha gærninga iak svara thik Jak gior
dhe swa som pænninga skiptare hulkin som
synd skærande pænningin ætir andwordha
tha hwanom Ena giordhe iak Jak fasta
dhe ok giordhe almoso ok andra godha
gærninga vta tho giordhe iak for hælwites
pino ræddogha ok at fly værldena gengærdho
Æn for thy at gudz kærlek var
aff skorin aff mine gærning thy dughdhe ey
mik tholik thing til at faa himerike
tho varo the ey vta ætirløn Ennatidh
mat thu spiria hulkin iak ær jnantil
j vilianom mædhan iak ær swa skapadh
vtantil Jak svara Min vili ær swa so
ma drapara ok modhir drapara hulke
gha drape sina modhir Swa vil iak aldr
værst gudhi minom skapa hulkin mik
var bæztir ok søtastir Thu spurt tala
dhe dødha dott dottorin thæsse for
sagdho dødha modhir modhrena til sina
eptirlivade modhir sighiande hør
thu skorpio min modhir ve mik thy at
thu swekte mik alla thu tedhe mik blit
ændlice vta hardhelica stakt thu mik
j hiartat thre aff thino min gaft mik
thry raadh Ok thry nam iak aff thino
gærningom Ok thre vægha tedhe thu mik
j thinom framgang Førsta radhit var
at ælska thæsse værldena vinskapo til
at faa hænna køtlikin ok fagherinan værlz
vinskap Annatidh at vtgiua rikelica væ
rlz gooz for værldena hedhir Thridhia
var at haua hwilo for kropsins lusta
Thæssin thry raau mik mykyt skadhelik
thy at iak fik blyghdh ok andelica affwnd
for thin skuld at iak ælskadhe
fagherinan værldena ok køtz sins vinskap
ok værzlica maria Ok for thy at iak
vtlagdhe rumlica værlz gooz ok fortæ
radhe olæghdho thy var iak røynt aff
gudz nadhagaffwom Ok fik iak blyghdh
æpte dødhin for thy at iak lustadhis
mykyt livandis j kropsins maki ok hwi
lo thy byriadhis mik siælina ovo j dødzsins
stund vtan hughnadh Thry thing
nam iak aff thinom gærningom som var at
gøra nakra godha gærninga ok tho ey for
lata nakra the synde som mik lustadho
Swa som thu gør som blanda ætir mz ho
nagh ok offra domarenom ok domarin
vardher vredhir ok vtgiuter ætir ovir
thin som thz framber Swa gørde iak mz
myklom angxla ok drøuilsom Annatidh
nam iak vndelica mato at klædha mik so
var at hylia øghonom mz limo klædhe
hafwa natsko a fotomen handzska a ha
ndom ok aller halsin var vtantil var
thz limna klædhe skyladhe øghonom tekna
mins krops vænlek hulkin thz swa myr
kte min øghon at iak aktadhe ey mina
siæl fagherind Natskona som varia fotha
vndirlaat ok ey ofwan tekna kurskona
hælghho two som iak hiolt twolica æn han
ne fylghdho ængha fructsama gærninga vta
swa som natskone fræmia fotha swa
stodh mit saint j trone oc framfordhe
siælina æn for thin skuld at ey fylghdho
godha gærninga thy var siælin swa so var

handstane a handomen tekna fafæghlight.
hop som iak hafdhe thy at iak vtvalde mina
gerninga som teknas j handome j sua mykla
ok rumma gudz miskund at nar iak hamnadhe
gudz rætuiso kunde iak ey ok ey aktadhe
iak hona thy var iak mykyt diærff at syn
da. Æn nar dödhin nalkadhis fiøl klædhit
aff minom öghom olu gordhena thz ær olu
min licama ok tha saa sighin sik ok vidher
kændis at tho var nakin thy at mina godha
gerninga varo faa ok syndena magha / ok for
blygdh skuld matte iak ey sta j gudhelex
konungx pallatio thy at iak var blygdheli
ta klædh ok tha drogho diæflana mik j
hardha pino hwar iak gabbadhis mz blygdh
Thridhia hulkit iak nam aff thik modher
var at klædha thrælin mz hærans klædho
ok sætia tha j hærans sæte ok hedhra swaso
hærran ok gifwa harrano thiænistmäns aturleno
ok al fæghlik thing Thæmne hwan ær gudz
kærlek ok thrælin ær vili at synda Thwa
sættis thrælin som ær syndena luste j mit
hiærta hwar gudhelikin kærlek skulle
styra ok tha klædde iak thrælin nar iak
vænde alt thz skapat var ok værzlikit
til min lusta ok aturlæfwona ok afskre
dhona ok thz færgalitasta var gaff iak
gudhi ok tho ey aff kærlek vtan aff rædh=
dugha ok swa gladdis mit hiærta aff
mins lusta framgang thy at gudz kærlek
ok godhe tha var vteluktir fran mik
ok ondher thræl inclykte Ecce modher thæsse
thry nam iak aff thinom sinnom ærmugel
tedhe thæn mik thre nagha j thinom fra
gang Förste var livs ok var iak ingik
j tha vardh iak blind aff thas skini Annar
var stutter ok hal swa som is ok nar iak
hafdhe framgangit alt them eet fiæt
atarskredh iak eet trin Thridhi var mykit
langer ok nar iak fra gik at hon kom
æpter mik bradher stormbir ok førdhe mik
nidher vndi bækkugh ok dimpa grafwa
J første nagghenom merkis mina høghfærdh
framgang hulkin som var mykit livs.

thy at the bællin som framgar aff høgh
færdhinne skin swa mykyt j minom öghom
at iak thænkte ey hæmna ænda ok thy
var iak blind J androm nagghenom mær
kis olydhna bæsselica olydhnona time
ær ey langt j thæsso lifwerno thy at æpter
dödhin nödhgas mannin at lydha tho
var han mik langer thy at nar iak fragik
eet fiæt j skriptamalanna ödhmiukt at
skredh iak eet trin Thy at iak ville at
bidher fangna syndin skulle forlatas æn
ey ville iak fly syndena æpter skriptamalin
Ok thy stodh iak ey stadhugh j lydhnona
fiæti Vtan iak atarskredh j syndena sua
som thu som skridher a is thy at min vili
var kallir ey viliande lata aff the thingo
som mik lustadho Ok swa nar iak framgik
eet fiæt atarskredh iak eet trin thy at
iak ville annatidh æpter skriptamalin gøra
syndena som mik lyste Thridhi nagghin
var at iak hopadhis omøghelikit som var
at maghta gøra syndena ok ey faa langa
pino ok maghta ærmugel længe lifwa sua
at dödz sins stund alla time skulle ey nal
kas ok nar iak hafdhe framgangit Thy
thænna nagghin kom æpter mik bradher stor
mbir som ær dödhin hulkin som gripa
de mik ok ledhande fran ænno ar ok
til annat ok omkul kastadhe mina fød
mz siukdomsins pino Æn hwat varo føthe
vtan at nar siukdomin nalkadhis formatte
iak litit akta kropsins mytto alla min
lusta ok ey mina siæl helso thy fiøl iak j
dimpa graff nar hiærtat brast som høght
var j høghfærdhinne ok hart j syndinne
ok siælin fiøl dimplica j pinona graff for
syndena Ok thy var thænne nagghin mik
mykyt langer thy at langa pinona byria
dhos bradhelica nar kotz sins liff ænda
dhis O min modher ve ær mik thy at
alt thz som iak nam aff thik mz glædhi
thz gieldir iak nu mz grat The æptir
taladhe thæ sama dødha dottorin til
gudz brudh som thz saa sighiande hør
thu som mik see thik synis at mit hofwudh.

ok änſikte är ſwa ſom thordon mz lyghn-
elde mantel ok vtan halſin ok bryſtit ſua
ſom ſat j prexs mz langom ſpetom Roma-
ne oc fortune äru ſwa ſom lange orma
ok quidhin ſlas mz ſtorom hambro la-
rin ok ſkinabenin äru ſwa ſom flytande
bath aff theus thakxoyxlom ok än är
en pina mantil j mik beſka än alla th-
etſſe Swa ſom om nakl mæniſkia vare
hulke al liffwandis andarkom varen at-
tapt ok alla adhrona fulla mz bxdhe
ok thryxngdom ſik til hiärtat hulkit ſo
tilbyriadhe at briſta for wxdherfins
makt oc obunghelle Swa är iak vſulik
mantil ſkipadh for hoghfxrdhgma wx-
dhe ſom mik var aldra kxraſt Tho
är iak j miſkunna wagh thy at j mino
hardhaſta ſiukdom ſkiptadhe iak mik
ſom iak bæzſt kunne ok tho aff wxrdogha
Än nar dödhin nalkadhis kom mins
gudz pīno ſkudhilſe j min hugh at hon
var myklo hardhare ok beſkare Än min
pīna ſom iak var wærdh at thola for
mina ondo forſyllan ok aff tholko tha-
ka fik iak taara gratande at gudz
kærlek var ſwa ſtor til min ok min
ſwa litin til hans ok tha ſaa iak til he-
mz minom ſialz öghom ok iak ſagdhe O
kæra gudh iak tro thik vara min gudh
ok ionfrua ſon miſkunna mik for thina
beſko pīno thy at hær äpter ſkulde iak
ſkia bætra mit liuærne vm iak hafdhe
tima ok j tho puntenom var een kærlex
gniſta optænd j mino hiärta mz hulke
ſom xpi pīna ſyntis mik beſkare än min
dödher ok ſwa ſwak tha hiärtat ok
min ſiæl kom tha gniſtan j dighflana hædl
thy at ey var wardhokt at fyghiæm
ſinna ängla ſkullo nalkas ſwa warſka-
padho ſiæl Än nar dighflane ropadho
j gudz dom mina ſiæl domas til hælwitis
Swaradhe domarin Jak ſee ena kærlex

gniſto j hænna hiärta hulkin ey ſkal
vſlæckias vtan vara j mit aſyn ok thy
döme iak ſiælina til renſilſe til thæs
hon wardher wærdhelica renſadh ok bæ-
dhoght at faa nadh Än then mat ſporia
dom iak wardher luttakande aldra godh-
ra thinga ſom göras for mik Jak ſuara
thik vm likniſe Swa ſom thu ſaghe twa
vaagha hængia for thik ok j andre wa-
ghn naturlica nidher draghade ok j andre
nakat lætt höght opfarande huru myklo
fler thing ok ſtörre ſom laghdhos j the-
tomo waghena Swa myklo vaſkarin op-
lyptin the thungo vaghſkalina Swa är
oc mz mik thy at huru myklo höghre iak
var j ſyndene Swa myklo dyupare nedher
ſank iak j pīnona ok thy hwat ſom hælzſt
ther göras for mik til gudz hedher ok
ſæralica wxtuiſa mana ok gudz vina bö-
ne ok the gerningo ſom göras aff wærttelica
afladho goze oc kærlex gerninga ok tholik
thing lata mik daghlica nalkas gudhi
Ther äpter taladhe gudz modher til bru-
dhinna thu vndra huru iak ſom är hi-
merikis drotning oc then ſom liuir j wæ-
ldome ok the ſiælin ſom är j ſkærſlo elde
ok annor j hælwite talom ſaman Jak ſkal
wæl ſighia thik thz Viſſelica aldre far
iak aff himerike thy at iak ſkal aldre
ſkilias aff gudz aſyn ok ey ſkal ſiælin ſo
är j hælwite ſkilias aff pīnone Ok ey the
ſiælin aff ſkærſlo elde for än tho är renſadh
ok ey ſkalt thu koma til os for thu äſt
ſkild widh kroppin Vtan thin ſiæl mz thino
vnderſtandilſom oplyptis mz gudz anda
dygdh at höra gudz ordh j himerike ok
thik lofwas at vita nakra pīno j hæl-
wite ok ſkærſlo elde ondom til varilſa
ok godho til hugnadh ok thrimnadh
Thy ſkalt thu vita at thin licame ok thin
ſiæl äru ſamafoghdh j iordhrike Vtan
then hælghe ande hulkin ſom är j himerike
gaf thik vnderſtandilſe at vnderſtanda hans vilia

liij. **At forman vari ødhmiuke mz xpi aptedome**

Gudz son taladhe til sina brudh sighiande Thz är stort thing ok mykit vnder at hwar dronna konungx ødhmiuktas thu wil mannin som skyllughir är vndir rikinskap høghfärdhas Thy vm nakar hialpir andro i godho ey skal han ther aff høghfärdhas at han är forman vtan hällir rädhas thy at alle äru aff ene natur ok alt wald är aff gudhi Om thz är godho som andro hialpir tha är thz aff gudhi til hans helso ok andra manna Om tha är ondh thz är aff gudz tillate til vndirdanana rättilsa ok hans sialffs mer ok hardhar dom ok ey är thz vnder vtan rätlughirdhoket ok rättwist at mannin som forsmadhe at vndirgiffwas swo ska hava skuli ytrona mindre manz hädhome sik sio thy nar nakar ärtighia nödhghas ella astuda vara forma tha tee sik ok frabindhe vndirdanome thokkin at tha vare astudelikin i sidho ok ämughel i tunghone ok nytteliken i rättwiso ok samqwämdh Hwsselica aff naturna samqwämdh skal hwar forma ødhmiuka sik ok minka ok rätta sik sielua i sik sielwo at han skuli ey oplypta sik ofuir sik Ok tilbør hom at minna ok vndirstaa aff sik sielwo at varkunna andro ok rädhis ämughel at hom skuli ey atir mälas i thy sama male som han vtmäle andro Swa tempradhe iak gudh ok maninsk sielwan at än thot iak kände mänena Om min visdom tho tholande pinona ok korsit vtrønte iak thz iak viste ok thz til at iak skulle giua mik andro til äptedøme tilburdhe iak for at gøra än känna ok for thiäna än thiänas Swa ok min modhir än thot tho var appostlana fruw tho älskadhe tho ødhmiukt for allo androm ok var swa som een aff minzsto Ok thy opfor tho til høghsto sälikhet Thy skal formannin ömma vndirdanna vanskilse aff sino ästhno kranckdo ok atuakta ok gømä at tha giui ey andro ämpne ella tilfalle at synda mz ordho ella äptedømo ella sins walz vanryktan Thy at änkte rete swa gudh til vredhe ok mänena at synda som formanna skøra käte ok ond äptedøme Thy vm helgh prester hafdhe standit i sins prestadøms ella ämbitis värdhelikhet swa som moyses ok phinees ok hafdhe älskat andelica sina synir tha hafdhe al hans släkt varit the lagh ok fulast Än for thy at tha ville køtlica thäktias sinom synom thy atirlet han sin äminnilse i dröuilsom ok sine afquämd til blyghdh

At siu synda vägha ledho iudha ok hedhingha swa so blinda liiij

Iomfru maria taladhe til sin son Välsignadhir vari thu min son thu äst opphoff vtan timas opphoff ok wald vtan hulkit ängin är värloghir Iak bidher thik at thu fulkomna vällelica thz thu byriadhe sinällalica Sonin swaradhe thu äst swa som søtir drykker thørstogho ok swa som kalda bätande thor thing thy at allom flyter nadh aff thik thy skal iak gøra thz thu bidher Sonin taladhe änna tidh Thänne världin var for än iak tok mandom swa som een ødhken i hulke een myrker brunder ok orm var ok alle the som drukko aff hom thørsto thäs mer ok surblind øghon vardho sinkar aff hom Vidh thänna prinzin stodho twe män Annar thera ropadhe ok sagdhe drikkir sighirlica thy at ey lätiar kombir bort takande allan sukdom Än annar sagdhe drikkin gladhelica fafänkt är at astuda ouis thing til thänna prinzin ledho siu vägha ok thy gunadhos alla tha Thässe världin ma ok liknas ødhkn hwar diur ok ofructsam tre äru ok orint vatn thy at mannin var girughir swa som diur at vtgiuta manna blodh ok var ofructsalikin i rättuisonna gärningom ok orin Om skørlifnadh ok giui A thässe ødhkninne letadhis ok astundadhis een orm prinz aff mannomen som var världenna älskoghe ok hänna hedher hulkit som är diurin i

725

høghfärdh ok oren i kötzsins vilst ok
vm sorgh ok hans tilgang var vm sin
glädhelika synde swasom vm sin vaghta
Än thre män standande widh prim tek
war hedhningana ok iudhana mästara
iudhana mästara höghfärdadhos ok thera
thö sik aff laghomen som the hafdho
oc gömdo ey ok for thy at the waro
girughast vpwäkto the folkit mz ordho
ok äptedömom at astunda ok äfla wärdz
lik thing sighiande lifwom sighelika thy
at xpus skal koma ok oprätta al thing
Hedhningana hämnesfädher sagdho / Nytin
skapadho thingin som i seen for thy skuldh
at thy är wärldin skapadh at i skulin
hona nytia ok gladhas War mannin skodh
swa blindher at han aktadhe ey gudh ok
thänkte ey koma skolande thing tha ko
m iak i wärldina een sander gudh mz fadher
num oc thy hälgha anda ok iak wor
tadhe oppinbarlica i minom mandom sighia
de thz som gudh iätte ok moyses skreff
är fullkomnat Äpter thy himerikis thing
thy at wärzlik thing forfara ok iak
skal giua idher äwärdhelik godh thing
Iak tedhe sinfallan wägh vm hulkin ma
nin skulle vendas aff sine fafängo thy
at iak tedhe fatikdom ok lydhno iak
lärde fasto ok böne Iak flydhe manna
vmgango standande stundom ensamin a
bönom Iak tok ok tholde obryghdhilse
Iak vtualde sorgh ok ärvodhe Iak tholde
pino ok smälikin dödh thänna sinfalla
wäghin tedhe iak i mik sielfuom vm hulki
me nimi gingo langan tima Än nu är
wäghin vmskipt gömarane sofwa ok the
som framfara at wäghens lustas i fafän
gom thingom ok nyom thy skal iak opstanda
oc iak skal ey thighia Iak skal borttaka
gladhama röst ok skipa min vingardh
andro hulke som mik skulu gora fruct
i sinom tima Tho for thy skuldh at suaso
syn i almännelico ordhsquädhe nimi finnas
i bland ouini thy skal iak sända vinom

726

sinom min ordh sötare än honagh ok dyrare
än gul Ok hulke som tho taka ok halda
skulu hana thz liggiande fä ok dyrasta
hafwor Hulkit som blir sälilica ok äwar
dhelica oc wanskas ey älla forgaar vtan
ökis i äwärdhelico lifwe **Aff dyrasta gudz**

Maria gudz modher taladhe modhre lofwi R.

När min fadher ok min modher komo
saman äpte thonalags wt giordhe thz mer
lydhnan än wilin ok meer giordhe ther gu
dhelik kärlek än kötsins luste thy the
stundin i hulke iak war aflagh ma wäl kal
las gyllene time ok dyr thy at andre
thonalags folk plägha komo saman aff kötlico
lusta Än min fadher ok modher komo sama
aff gudz budhordhe ok lydhno Thy war
min aflan wäl gyllene time thy at tha
byriadhis aldra helso opthoff ok myrkin
skyndadho i liusit Gudh wille gora eet
enkannelikit i sine gärning oc wärldene lön
likit swa som han giordhe i thorra wadheno
som blomstradhis Tho skalt thu vita at
min aflan war ey allom kunnogh thy at
gudh wille at swa som natuirlico laghin
hiollos ok gömdos ok forägingo städfwadho
laghome ok sialffs wiliandis vtwällilse göz
ok iz Ok sidhan skulle stadhfwadha laghit
koma hulkit som skulle forbiudha wäska
padh vorilse Swa thäktis gudhi at the
vm skullo millelica iärfwa aff mine aflan
Ok hwar skulle tee sin älskogha til thäs
sannindin skulle skällica liws oc oppinbar
lica thä i forskipadho tima **Capitulum [illegible]**

Gudz modher taladhe war min modher
fodde mik vtgik iak gönom alma
nelicom port thy at ey skulle nakar mz
andre mattir födhas vtan särlica min son
hulkin swa som gud är aldra natuirna skape
Swa wille han ok vndhlica ok otallica föd
has Än när iak war föd war thz ey honi
kit vsigflenom vta mz liknilsom sighiande
thänkto the swa mz sik see ey iomfru
är födh hwat skolom wi gora thy at eet
vndhlikit komaskolande synis i hanne vm
vi lägghio for hona al var älskogh nakt.

hon skal syndaslita them swa som skalfwa . Om vi letom al hiærna mæthe tho ær vaarnadh mz starke varn ok ey fingh smitta j hiærne hvarcen synda bodhir magha infæstas thy ær vndhandis at hiærna renlekhet skal fina os ok hiærna nadh minz ska allan varn styrk ok hiærna stadhelikhet mæghir kasta os vndir sina føter Æn the gudz vini thulke so varo j lange bidhan sagdho aff gudz anda j skintalsom Hwi sørgthom vi meer / Hæller magho vi glædhias thy at liusit ær født aff thulko var myrk skulu lysas ok var astudilse fulkompnas Æn gudz angla gladdos æn thot thera glædhi var æudhelica j gudz syn oc skodhan sighiade Ok astudelikit sæghis gudz alskogha ær født j jordhrike om hulkit sandir fridh skal stadhgas j himerike ok jordhrike oc var skadhan opbyggias ok opfyllas O dotter jak sighir thik sanlika at min fødzla var sama glædhi ophoff thy at tha framgik vandhin aff thulko thz blomstrit framgik hulkit konungane oc prophetane astudadho æn sidhan jak var sua aldrugh at jak formatte vndhstanda nakat aff minom skapara bran jak til thæs mz osithelico alskogha ok jak astudadhe tha mz allo hiærta ok mz vndhlike nadh var jak gømd ænnugel j barndomenom at jak hafdhe ey samthykkio til nakra synd thy at gudz kærlek oc mins fadhers ok modhers at vakt ok hømiskt opfødha oc godha mana vmganga ok astudan at vita gudh blifswo altidh mz mik Æn nu kæn jak at the qvimona som nu fødha ok fødhas ffødhas mz styg oc orenlikhet ok lustas j hiærne ok ey akta the ma vnafta fødzslo bra the ærn ivre æn oskallico diurin thy at the lifswa alstingx æpte kødhino vta skal thy skal lusti skilias vidh thz renlekhins ande skal skilias vidh thøm ok san glædhi skal fly fran thøm ok orenlekhetz ande som the alskadho skal drukna føra tho Pon

Jomf° maria taladhe til sins sons brudh O min dotter thu skalt vita at jak ey bidhithorfte vnsilse sua som andra qvinno thy at min son som fødis aff mik tha vnsadhe mik ok ey fik jak nakra minzsta smitto thy at jak fødde renastan son vta alla smitto ok orenlikhet tho ville jak lifva æpter laghomen thæt til at laghin ok prophetana spadombir skulle fulkompnas ok ey lifdhe jak æpter varzlicom forzldro vta jak vmgik ødhmiuklica mz ødhmiuko ok ey ville jak tea j mik nakat thz so enkanneliket alla vtingarkt var Vtan jak alskadhe alt thz ødhmiuktine til hørdhe ok j tholkom dagh som j dagh ær var min sorgh økt thy at æn thot jak viste aff gudhelico inskintilsom at min son skulle thola pinona tho aff symeonis ordho thulkin som saghdhe at sværdhit skulle gaa gionom mit hiærta oc min son skulle sættias j tekn thulko so skulle mote sighias / gionom stak thæsse sorghin hardhare mit hiærta thulkin aldre var borto aff mino hiærta for æn jak var optakin til himerike mz siæl ok likama Æn thot tha tempiradhis stundom aff gudz anda hughnadh / jak vil ænnugel at thu skalt vita at aff thæssom daghenom var min sorgh siæx fald / først j thankanom thy at huru opta jak saa ok skodhadhe min son tha jak svepte tha huru opta jak saa hans hænder oc føter Sua opta drøfdhis min hughir sua som mz nye sorgh thy at jak thænkte huru han skulle korsfæstas Annan tidh var sorghin j mine hørsl thy at huru opta jak hordhe mins sons obrygdhilse ok gab ok at tha kalladhis lughare oc falsare oc at hon forsattis forsaatire sua opta rørdhis min hughir aff sorgh ~~sua at jak~~ sua at jak formatte vngælica halla mik aff sørghelico graat / Tho aff gudz dygdh hafdhe min sorgh matto ok høuisklikhet at ey skulle otholamodh alla ostadhughet mærkias j mik Thridhia tidh var min sorgh j mine syn thy at nar jak saa min son bindas ok flængias ok ophængias a korsit nidher fiøl jak sua som dødh Æn ater taknom andano stodh jak syrghiade ok sua tholomodhelica tholande

at ey funno ouinine ælla andre vakat
annat i mik. Æn stadhelikhet fierdha
tidh var min sorgh i thamgamne thy at
iak modhir tok min son af korseno mz
andrum ok iak swepte han oc lagdhe
iak han i graff / ok tha oktis min sorgh
swa at næplica hafdho mina hændir oc
føter makt at sta. Huru gerna iak hafdhe
varit fordherfadh mz minom son Fæmptatidh
tholde iak sorgh af ængxlike ok mykle
astundan at koma til min son sidhan han
for op til himerikis thy at the langa bi-
dadhin som iak hafdhe i værldine æpter
hans opfærdh økte mina sorgh Siætta
tidh tholde iak sorgh af apostlana drø-
uilsom ok andra gudz vina ok thera
sorgh var min sorgh thy at iak rædhdis
altidh oc sørgdhe frædhandis at the skulle
ey falla ælla vanskas i frestilsom ælla
drøuilsom sighiande thy mins sons ordh
ok kænnedomber hafdho alla stadz gen-
sagn ok æn thot gudz nadh bleff al
tidh mz mik oc min vili var æpter gudz
vilia tho var min iordhelica sorgh bla-
dadh mz hugghnadh til thæs iak var
optakin til himerik i siæl ok licama til
min son Thy o dotter lat ey thæssa sorghe
gaa af thine siæl thy at utan drøuilse
varo komo faa til himerik Ca.m xviij.m

Maria gudz modhir taladhe til
brudhinna sighiande Iak sagdhe
thik før af minom sorghom æn the sor-
ghin var ey minzst som iak hafdhe nar
iak førdhe min son flyande til egypto
land ok nar iak hordho menløso barnin
dræpas ok at herodes vilde gerna dræ-
pa min son ok æn tho iak visto the thing
som skriwadh varo af minom son tho
for ælskoghas storlek skuld som iak
hafdhe til min son opfyltis mit hiærta
mz sorgh ok angist Æn nu mat thu
spyria Hwat min son giordhe i allo tho
sins alders tima før æn han tholde dødh

Iak suara at swa som skriptin sighir at
han var undhirgiwin oc lydhoghir mik oc
ioseph ok hafdhe sik swa som annor barn
til thæs han kom til mera aldir tho syn-
tos oc iartekn i hans vngdo huru skapa-
dho thingin thiænto sinom skapara Huru
afgudhin thighdho oc nidhir fiollo mang
i hans tilquæmd til egipto land Huru ko-
nungane fortaghdho min son vara tekn
stora komaskolande thinga Huru æmugl
syntos ænglane thiæna hanom Huru ey
ko nakar orenlikhet ower han oc ey syntis
thofwan a hans haar oc annor tholik thing
hulkin thik ær ey al nødhirthorftelik
at vita mædhan hans gudhdoms ok man-
doms tekn skriwas i læstine af hulkom
thu ok andre maghin lærias Æn nar han
kom til mera aldir var han idhkelikin a
bøno ok lydhoghir ok for mz os til ski-
padha høghtidhir i ierusalem oc andra
stadha hans syn ok talan var swa vndar-
likin oc thækkelikin at mange the som
drøfdhe oc syrghiade varo sagdho ga-
gom til marie son af hulko vi maghom
hughnas Æn nar han vaxste i aldir oc i
snille arvodhe han mz sinom hando the
thing som hønelik varo ok taladhe hæ-
melica hughnelikin ordh ok gudhdoms
ordh swa at vi opfyltoms ok gladdoms
mz otalico hugnadh Nar vi varo i fatik-
dom ok vædhogha oc vansamlikhet ska-
padhe han os ey gul ælla silff vtan styrk-
te os ok rædh os at hava tholomodh
ok vndelica varo vi gømd for ondo ok
afwndz skullo Stundom komo os nødhar-
thorftelik thing af milda manna milhet
Stundom af varo arwodhe swa at
vi hafdho nødhirthorftelik thing til enast
mit opphelle oc ey til oværflødhelikhet
thy at vi ænkte astundadho vtan at thiæ-
na ensampnom gudhi Han taladhe ok hæ-
melica mz sinom vinom af laghomen ok
thera teknom han disputeradhe ok oppin-
barlica mz snællom mannom swa at the

vndradho sighiande Ecce ioseph som læ-
dhe mæstarana Vakar stor ande tala i
hom. En tima nar iak thænkte aff hans
pino ok tha saa mik vara sorghfullast
Suaradhe tha mik. O modhir troo thu ey
at gudh fadhir ær i mik ok iak i hom huat
ey vast thu smittadh i minom ingang hulla
aflan alla drofsth i minom vtgang. Hvi sør-
ghir thu ok huat minis fadhirs vili ær oc
min vili mz fadhirnom at iak skal thola
dødhin. Thy som iak haw aff fadhirnom ma
ey pinas vtan kottit som iak tok aff thik
thy skal pinas ok andra mæniskio kot skuli
atirløsas ok frælsana helis. Sva var han
æmughel lydhoghir at nar som hande at
iosep saghdhe hom gør thz alla thz ginstan
giordhe han thz. ok sva lønte han sins
guddoms vald ok ey formatte thz vittas
vtan aff mik ok studom aff iosep hulkin so
saghho vndelikit lius optelica skina kring
um han ok hørdhom ængla røste siunga
ower hom. Vi saghho oc orena andana vt
ganga vidh mins sons syn aff them mæni-
skiom som the i varo hulka ey formatto the
vtkasta som ther til hafdho særlikit æm-
bite ok konst i varom faghho. Ecce dotter
thæssin thing varin lønlika i thino sin-
ne ok thakka gudhi hulkin som vm thik
ville oppinbara androm sin barndom. Lix

Gudz modhir taladhe. Vista thu
æpter at iak lydde ænglenom som bu-
dadhe mik at gudz son skulle fødhas aff
mik kænde iak i mik nakat obrant ok
endelikit. Oc thy ængxlica vndrande foor
iak aff stadh ok til elyzabeth mina frænd-
kono som var hafwande. At iak skulle
hughna hona ok tala mz hænne aff tho
thingom som ænglin hafdhe budhat mik
ok nar ho kom mot mik vidh kællona
oc vi vmfæmdos mz inbyrdhis vmfæm-
nilsom i glæddis barnit ok frygdadhis
i hænna quidh mz vndarlico ok synliko
rørilsom. Sva var ok iak tha rørdh
oc optænd i mino hiærta aff ouane glæ-
dhe at min tugha taladhe ohugsadh thing
aff gudhi ok min siæl formatte næpelica
grypa sik for glædhi skuld. ok var eliza-
beth vndradhe andans brynnadagha so
taladhe i mik ok iak vndradhe samuledh
nadhena i hænne ok vælsignadho badha
gudh ok stodho saman nakra dagha.
Thær æpter tilburdhe ey thanke at gøra
min hugh mz huat matto ok huru gu-
dhelica iak skulle hava mik til sva sto-
radh som mik var giordh ok huat iak
skulle suara vm iak spordhis huru iak
afladhe barn ælla hwa thæs fadhir var
ælla at ey skulle iosep aff ouinsins in-
skiutilsom vanlica værta nakat vrangt
mote mik. ok tha iak sva thænkte stodh
en ængil nær mik ey olik thøm som iak
for saa sighiande. Vaar gudh hulkin so
ær ævoghelikin han ær mz thik oc i thik
vræz ey thy at han skal giva thik huat
thu skalt tala ok suara. Han skal styra
thina vægha ok stadha. Han skal fulcom-
lica gøra mz thik vallelica ok singelle-
lica. Æn nar iosep hulkom som iak var
anduardadh hafdhe vndstandit mik
vara havande vndradhe han ok ængxla-
dhis vænnade sik ouærdoghan at byggia
mz mik ok viste ey huat han skulle gøra
En ængil saghdhe hom i sømpne. Thu skalt
ey skilias vidh iomfrvna som thik ær
anduordadh thy at sva som thu hørdhe
aff hænne sva ær sannast. Hon afladhe
aff gudz anda ok skal fødha son værldinna
helara. Thiæna thu hænne trolica oc var
hænna iomfrudoms gømare ok vitnare.
Fran tho dagh thiænte iosep mik sva so
sine frw ok iak ødhmiukadhe mik æmughel
til has minzsto thinga. Thær æpter var iak
idhkelik a bønom. Sællan ville iak see
andra ælla sees aff nakro ok sællan
vtgaa vtan til særlica høghtidha. Ok gra-
lica vaktadhe iak the læsning som vare
prophete saagho havande vissa tima til licalikit
ærvodhe. Iak var skællikin i fasto sva so
naturin formatte at thola. i gudz thiænist
ok the thing som varo ofwer vara fødho
gafwom vi them som fatike varo ok løtom

os møgha at tho thingo som vi hafdho. En swa thiænte josep mik at aldre hørdhis skørt ordh alla motkorvost alla kiwest aff hans mun thy at han var tholughast i fatikdom ødhm i arvodhe hwar vidher thorftelikit var. Sighæfwast mot delandom lydhughast i mine thiænist raskast barnar mot tho som bakdantadho oc taladho mot onom som fruudo trolikast vitnad gudz undarlika thinga. Han var oc swa dødher værldinne ok køtino at han ænkte thiænkte vtan himerik thing han var ok swa trom gudz ~~gaffwom~~ lofwan at han eskelika sagdhe. Gudh gaue at jak matte lifwa ok see gudz vilia fulkomnadhan. Sialdan kom han til manna samquamo ok thera vadh thy at al hans astundan var at lydha gudz vilia thy ær hans æra nu mykyn Capitulum lx

Gudz modhir taladhe til brudhinna Hwat sagdhe thin ordhfulle mæstara um thik at mins Jeronimi breff hulkin breff ok skrift som talar aff mine optakt til himerik skulle ey læsas i gudz kirkio thy at hom synis at Jeronimus raskwadhe aff mine optakt for thy at han sagdhe sik ey vita hwat jak var optakin i likamanom ælla ey ælla aff hulko mannisko jak var thædhan borin. En jak gudz modhir swara mæstarnom swa at ænkte rafwadhe Jeronimus ælla twekadhe aff mine optakilse vtan for thy at gudh oppinbaradhe ey oppinbarlica sannindena aff thy for thy ville Jeronimus hælder mullelica twekka æn thz for sannind sighia som ey var tect aff gudhi. Vtan o doctor minz a hwat jak sagdhe for at Jeronimus var ænkio alskare fulcomna munka følghiare ok sannindena kungørare ok væriare hulkin thik forskylladhe the bønena mz hulke som thu helsadhe mik. Thy tillægger jak nu ok sigher thæs meer at Jeronimus var som ludher gynom hulke then hælghe ande taladhe ok lughi optænder ok tændhande aff tho eldeno som kom ofwir mik ok apostlana i pingizdagha dagh thy æru the sæle som hans thænna læro ok folghia hanom. Capitulum lxj

Gudz modhir tala Minz a doctor at jak orsakadhe Jeronimum for aff mine optakilse. En nu skal jak kungøra thik the optakilsinna sannind. Visselica jak lifdhe længe i værldinne æpter mins sons opfærdh ok swa ville thz gudh vppa thz at mange skulle see ok skodha mit tholomodh ok mina sidhi ok swa vmugandis til hans ok gudz apostla ok andre vtualde man styrkias ok ænnugæl vtkorafdhe thz mins likama naturlik skipilse at jak skulle længe lifwa ok min krona skulle økias thy at i allo tho tima som jak lifdhe æpter mins sons opfærdh søkte jak the stadhana i hulkom han var pint ok tedhe sin vndirlik thing. ok swa var hans pina fæst i mino hiarta at tho var swa som færsk i mino aminne hwat jak hælt æt ælla arvodadhe ok swa varo min sin bortdraghin aff værzlico thingo. at jak æskelica optændis aff nyom astundilsom ok stundom aff sorgh. ok tho tempradhe jak swa mina sorgh ok glædhi at jak ænkte lat aff tho thingom som gudhi tilhørdho ok swa vmgik jak mz mannom at jak aktadhe ænkte ok jak tok ænkte aff manna lustelico thingom vtan vidher thorfteligin kost oc klædhebonadh. En at min optakilse var ey mangom kunnogh oc ey aff mangom predikadh thz ville gudh hulkin som ær min son at hans opfærdz trolikhet skulle først infæstas i manna hiarta thy at manna hiarta varo vansam ok hardh at tro hans opfærdh Huru myklo hælder vm min optakilse hafdho varit predikadh aff trona opphofwe. Capitulum lxij

Gudz modhir tala nakro arom æpter mins sons opfærdh var jak ængxladhis mykyt vm en dagh aff astundan at koma til thin sama min son. Tha sa jak een skinadhe ængil swa som jak hafdhe for seet hulkin som sagdhe mik Thin son hulkin som ær var gudh ok hærra sændhe mik at kungøra thik at nu ær time at thu skalt likamlica koma til hans ok taka thik-

redda krono thulko jak swaradhe hwat
ey vaeft thu daghin alla studena i thulko
iak skal fara aff thessa varldinne angels
swaradhe thius sons vini skulu koma thul
ke som skulu jordha thin licama ok war
angelin hafdhe thz sakt synttis tha ey langer
ok jak redde mik til vtfaerdh aff werldi
ne sokiande ok vmkring gangande som jak
var van alla the stadha som min son war pinto
Nar min thughter war vplypt een dagh i gudz
kaerleks vndran tha war min sial opfylt i
the skodhilsome mz swa stor gladhi at
ho formatte naplica at halda sik Oc i the
thankano war min sial løst aff licamano aen
hulkin ok huru stor thing ok huru mykelik
thing min sial saa tha ok mz hwat hedhir
fadhir ok son ok then halghe ande hedhra
dho hona ok mz hulke angla mykelikhet
tho war opplypt thz format thu ey gripa
ok thz vil jak ey sighia thik for aen them sial
ok licame skylias Aet aen thot jak tedhe
thik nakat aff tho i the daghlico bønine
som min son thik inskøt ok diktadhe aen
the som varo mz mik i husena war jak
gaff vp andan visto wael aff thy ouana
lwsena som the sagho hulkin gudhelik thing
tha giordhos mz mik Tilsv apostole sande
min son sina vini thulke som jordadho min
licama i josaphat dal mz thulko otalike
angla varo swa som sola grand Aen ondo
andane thordho ey nalkas ok femptha
dagha laa min licame jordadhir i jordhi
ne ok thz apostolo var tha vptakin til hime
rikis aff magom anglom Ok then time
war ey vtan mystra teken thy at i siklonda
timanom skal krossana opstandilse war
dha ok i attanda skal sialanna ok licama
na salikhet fulkompnas Forsta time war aff
bervfdinna opliofwe ok til then tima at
laghin gafwos mz moysi Annar aff moysi
ok til thaes min son tok mandom Thridhi
war min son skipadhe dopilse ok giordhe
gamblo laghin lettare Fiaerdhe war tha
predicadhe sialwir mz ordhom ok fullkompna
dhe mz gerdhom Femte war min son
vilde pinas ok døø ok war tha opstodh

aff dødh ok prøuadhe sin opstandilse
mz oppinbarom prøuilsom Siatte war tha
opfor til himerikis ok sende sin halghe
anda Siunde war tha skal koma til domin
ok alle skulu opsta til domin mz sinom kroppo
Attanda war al lowadh thing ok spadhe aff
prophetomen skulu fulkompnas ok tha skal
fulkomin salikhet wardha tha skal gudh
synas i sinne aero ok alle halghe man
skina swa som solin oc ey skal optarmer
wardha sorgh Populus autem ey vaua for
sina synder ok budhet hom koma til ytalia ok t
rom

Rom

Gudz son taladhe til sina brudh Ebulliff
a sina vaghna thessa ordh Clemente
pawa Jak ophøghdhe thik ok lyt thik
opfara olws al hedhirs ambite Opstat
thu oc gør fridh maellan frankz oc Auglandz
konunga thulke som aeru swa som grymm oc
wadhelik diwr ok siaelana forradhara
Sidhan kom til ytaliam ok predica ther guz
ordh ok helsona aar ok gudhelica aelske
likhetz Ok skodha stridha gatu mz mina
halgha mana blodhe ok jak skal giwa
thik the løn som aldre skulu andas Atwal
ta amingh forra timana i thulko thu vitta
mik ouaerdhelica til wredhe oc jak thig
dhe ok thu giordhe thz thu vilde oc ey thz
thu skulle ok jak tholde swa som tholugher
domare Nu at thin time nalkas nu oc
jak skal vtkraefwia aff thik thins tima
glømsko ok dirfwe ok swa som jak lyt
thik opfara olws al hedhirs ambite ok
trappo Swa skalt thu andelica nidherfa
ra annan trappo som thu skalt sanneka
vtrøna i sial ok licama vta thu lydhe
minom ordhom ok thin storalogha tunga
skal thighia oc thit napn thulkit thu
hedhradhe i jordhrike skal wara i gløm
sko oc obrygdhilse i mine asyn oc mina
halgha manna jak skal ammingh vtkraefwia
aff thik huru ouaerdhelica thu opfort tho
mz mino tillate olws al ambite thulkit jak
gudh veet baetre aen thit glømska samt
minz thz Jak skal ok spøria aff thik huru
thu slionadhe ok wardh latir at saetta
konungana ok huru mykyt thu bøghdhe thik

til domaren dely ok ey skal glömas huru myk-
kyt gudi blomstradhis ok ökti j thinom
tima j kirkione Ok at thu hafdhe makt
mang thing at bätra Vtan for thy at thu
varande kötz sins älskare ville thu ey / op
stat thy for än ytarsta timen nu nalkandis
kombir ok vtslekt oc bätra forra timana
glömsko / mz när ytarsta timans kärlekx
ärwodhe Än vm thu gaffwar aff hiärte
ande thässe ordhum äru tha är mänskia
ok vilt thik kunogth j gudhom vndirlik thing
äru giordh thy at rätuisa oc miskund nal
kas Aff gudhom iak tala nalkas hwan stadh
j världine ok thet samuit sighir thik vara
skälikit thz iak mana ok kärlekx strit thz
iak äggia ok radhir thy at vtan mit tholo
modh hafdhe gömpt thik tha hafdhe
thu dupliare mädhir farit Än andre thz for
thik varo thy läta j thins samitz book ok
see ok pröua vm iak talar sannind x got

lxiiij **G**udz son taladhe Vtan ey ondo vibaldo
thässe darrasanda vibaldana thy at
iak skal brädhelika koma tho ey swa som
thiuff vtan swa som then som hämd skal taka
Aff tho Vee är them thy at the ville ey lata
ärugärdhelikit got j fridz sins tima Iak si
ghir thik at the slektinna män opstodho
aff beskelikhetz sins root ok saman sanka
dho fäföngona ok sina giwis frukt thy
skulu the nu mädhir fara ok fatikdombir
ok fangilse ok blyghdh ok mädhir thrykk
ilse oc sorgh skal opstanda thö / tho the
som sik ödhmiuka skulu finna nadh j mom
öghom Dyr kännedombl aff gudhelico lune

lxv **G**udz son tala thu hugxinne äru huldi
som liknas marthe oc marie Ok
huldin som thö vil folghia göri först
vena vidhirgango oc skriptamal aff allom
sins syndom takande sanan idhroughtha for
thö ok hafnadhe vilia at ey göra synd optar
meer Första hugxunit huldit maria vtual
de varo thua vitnadhe ledhe til gudhelica
thinga skodha Thz är bäzste lutir vtugl
iande ok gudhelica helso dapredh thy at
hwar then som astunda at halda marie lune
bryti sik nöghia vm tha halt at enast lita
mas nödhir thorftelik thing som är klädhe
Vta flöghfärdhoghet kalde mat ok dryk
j snarlikhet ok ey j ouerflödhelikhet kärlek
Vta nakan swänga lusta Skullu fasto äptir
kirkiona skipan än huldin som fasta vakta at
tha ey vanmaktis aff oskällike fasto at than
minzske ey böne ella predikan for thy suckedom
min ella late andra godha hinga aff thy
mz huldom tha hafdhe mat hiälpa sik oc sino
iämcristnom Ok vakte ok gome domuxel gua
lita at tha vardha ey slö aff fasto til vpt
visonna hwardzsko ella dylikir til mielhetz ger-
inga thy at badhe licalikir styrkir ok ande
likin är nödhir thorftelikin til at pina gen-
strädhoghet ok vndirgiffwa ofrona vndir tröna
Ok thy hwar then sukir may som hällir
ville fasta j gudz hedhir än äta tha skal hawa
swa stor lön for godha vilia swa som then
som fasta skullu aff kärlek Gammaldh
huldin som ätir for hegalagha lydhno vilia
än hällir fasta än äta tha skal hawa the
samu lön som then som fastar Armatidh skal
maria ey glädhias aff världina hedhir
ella hänna rolikhet oc handgang ok ey
sörghia aff hänna gennumredho vta glädhis
j thy at omilde vardha gudhelike ok värl
dinna älskara vardha gudz älskara ok
godhe thriffuas ok ökis j godho oc stri
dhande j gudz thiänist vardha gudhelica
Ok skal maria sörghia domuxel aff thy at
syndoghe män falla j värra ok at gudh
älskas ey aff sine kreatur ok at gudz budh
ordh forsmas Thrädhia tidh skal maria
ey vara latt ok ey martha vta mar hon
haffuir sofwit thorftelikin sömpn tha stande
op ok thakke gudhi mz alle hiärtas at
vakt thy at tha skapadhe al thing aff sino
godhlek ok takande madom opnyadhe
al thing mz sino kärlek ok tedhe vm sina
pino oc dödh sina älskelikhet til mannin
swa stora at ey matte storra vara Thak
ke domuxel maria gudhi for allo thö som nu
äru heladhe ok for alla thö som äru j skärslo

ælde ok for thy som æru j wærldinne byd-
hiande gudz ødhmiukleca at tha lætu
tho ey frestas oldo thera kraptæ Vari ok
maria skællik j bønom ok wælsignadhi j guz
lofvan thy at vm tho hawo sit opphælle
oc nødhor thorftelik thing vtan vmsorgh
tha skal tho gøra længre bøne Æn ledhis
hænne bidhia ok vaka hænne frestilse
tha ma tho arvodha mz sinom handom nakra
høuiska thing ot nyttelica til sina eghna
nytto vm tho nødhor thorff ælla til andra
manna gagn Æn vm tho lætis ælla ledhis
j badhe Antighia som ær j bønne ok j
ærfwodheno tha ma tho hava nakra høuis
kan hugnadh ælla høra gudhelex hænne
doms ordh mz alle stadhelikhet til thæs
siælin ok licamin wardha hoghelik ok qwæ
melik til gudz thing ok thiænist Æn vm
maria ær tholkin at tho hawo ey licamans
opphælle vta aff sino arvodhe tha gøri
stynttre bøn for nødhorthorftelico thinge
ok thz arvodhit skal tha wardha bønna
fulkompnilse ok økilse Æn war maria kan
ey arvodha ælla giter ey tha blyghis ey
ok vari ey hænne thunkt at thiggia vta
hæredhis hællir mykyt thy at tha følgher
tho mik gudz son thy at iak giordhe mik
siælwan fatikan at manin skulle riker war
dha Æn vm maria ær vndergifwin lydhno
hun æpter sins formans lydhno ok budhi
ok hænna krona skal twafald gøras
meer æn tho war j frælso siælfs walde
Fiæredha tidh skal maria ey wara mz sik
swa som ok ey martha vta aldra minlast
ok swa so martha gaff wærldzlik thing
for gudz skuld swa skal maria giwa sin
andelik thing Thy vm maria hawer gudz
kærlek j sinom hiærta tha wakte sik for
thy ordheno som magte hava j munneno
sighiande Mik ær ympnyt vm iak forma
hiælpa mina eghne siæl / at hwat ær mik
vm mins jamcristins thinga ælla vm iak ær
godher hwat ær mik vm annars ilgærne
Dotter the som tholik thing hugsa ok
sighia vm the saghin sin æru wanhedh-
ras ok drøuas thes løpin alt til døtsi
at thera vm skulle vttakas aff drøpilso
Swa gøri maria hon skal sørghia at
hænna gudz wredhe gørs ok at hænna
brodher som ær hænna jamcristin skændis
ær thz ok swa at nakr komber j nakra synd
bidher freste maria swa mykyt tho forma
at tha maghe skilias ok vttakas aff syn
dine tho mz skælikhet ok vm maria
hatas for thz tha letta dina trygghia
stadh thy at iak siælwer gudh saghdhe vm
j wardhin hatadhe j enom stadh tha flyn j
annan Swa giordhe min apostolus paulus
thy at tha war nødhorthorftelica j andro
tima ok thy wardh tha vtlæthy vm muren
j enom kop thy thet til at maria wari vn-
gaflul oc mild æru faen thing hænne nødhor
thorftelik Forste thes j hulko gestene so swa
Annatidh klædhe at klædha nakna Thridh
iatidh kost at mætta hungrugha Fiærdha
tidh eldir at gøra varma tho som æru frosne
Femptatidh lækedombir at lækia siuka thz
æru hugghnelikin ordh for gudz kærlek
Marie hws ær hænna hiærta hænna ondo
gæste æru al the tilkomande thing som dræpa
hænna hiærta som ær sorgh ok giri ok høg
færdh ok mang tholik hulkin som ingangha
vm faen licalik sin Thy skulu alle thæsse
laste war the koma liggia swa som the
gæste som sofwa ok æru j thiulo thy at
swa som hærbærghis husbonde takir onda
gæste ok godha mz tholomodh Swa skal
maria al thing thola for gudz skuld oc ey
lydha lastom ælla syndom j minzsto thinge
vtan mz gudz nadh ok hiælp bortrøva tho
sinan ok sinan aff sino hiærta swa mykit
som tha forma Æn vm tha forma ey bort
røva tho tha tholi thom tholomodhelica
mot sino vilia swa som ouin bitadhe wisse
licast at the dugha hænne til meer krono
ok ængaledhis til fordømilse Siætidh
ham maria klædhe mz hulkom gæstena
skulin hylias som ær inære ødhmiukt ok

741

ok ytre ok huxsins varkunan ok barm
het j sina jamcristna thwingo ok plagho
Aen vm maria forsmas aff manom tha
ginstan til sin gudh huxsande huru jak
gudh forsmadhis tholde tholomodhelica
huru jak thighiandhe domdis ok huru jak
ey motkorradhe flengde ok mz thorn
kronadhis. Atuakta ok æmughel maria at ho
skuli ey tee oelandom ella hamadho ok
thrættandom mot sik. huredhis ok otholo
modz teken/ ok vælsighne hatando sik at the
som the vælsighnin gudh som maria ælska
ok følghia ok siælui gudh skal giua væl
sighnilse for hanno. Vakte ok ok æmughel
maria at ho ey baktali ælla obrygdhe
drøuandom sik thy at fordømelikit ær
at bakdanta ok høra bakdantara ælla
obrygdha ælla skæmma sin jamcristin aff
otholi. thy at maria ægher fulcompna
ødhmiukt ina ok tholomodz sins dygdh
idhne at forvara tho som andro bakta
la aff thera vadha ok mane tho mz kær
lek ok ordhom ok giærningom til samma
ødhmiukt. Framledhis skal marie klæ
dher vara varkunan at vm hon see sin
jamcristin synda varkunne hon bidhiande
gudh at tha miskunne hom. Vm ho see hom
thola orætt ælla skadha ælla blyghdh var
kunne hom ok hiælpe hom mz bønom ok sine
hiælp ok sine vmsorgh æmughel nar væl
dina vallogho manom thy at san var
kunan letar ey sin thing ælla ake at
ena sit gagn vtan sina jamcristna. Aen vm
maria ær tholkin ok swa skipadh at ho
hørir ey mz høfdhingom ok hærra vtgafo
aff sællanom dughir ey. Tha bidhi gudh
ødhmiuklica for drøfdhom ok thrængia
dhom ok gudh som hiærtans skodhar
ær skal vænda manana hiærta til drøf
dha manz sins fridh for hans kærlek som
bidhir ok ængin skal tha frælsas aff
sinom ørvilsom ælla skal tholomodh
giuas hom aff gudhi at hans krona skuli
tvæfald giøras. Thy skal tholikit klædhe

742

som ær ødhmiukt ok varkunan vara j
marie hiærta thy at ænkte draghir sua
gudh j siælina som ødhmiukt ok jamcristins
varkunan. Thridhiatidh hawi maria mat
ok dryk at giua gæstome æn thughe gæste
the gæsta tha j marie hiærta. Nar hiærtat
gripz vtan sik. Nar øghat astunda at see
jordzlik lustelik thing ok ægha væruzlik
thing. Nar ørat astunda at høra sin eghin
hedhir. Nar kørit leta at lustas j kotlico
thingo. Nar andin frambiudhir krankdoo
orsaka ok syndamna skættilse swa som hal
lande tho for litit. Nar manin vardhir
latir til godha gærninga ok glømer koma
skolande thing. Nar godha gærninga vrænas
magha ok onda gærninga æru j glømsko. Mot
tholkom gæstom ær marie raadhelikit at
ængalædhis sofwa skrymtande vtan opsta
de starklica vakint mz the hælghe tro
ok swari tholkom gæstom sighiande swa
Jak vil ey ægha nakat af væruzlico thingom
vtan jak vil hawa litit til mins likama
oppehalle ok fodha. ok jak vil ey opnøta
minsta stundinna ælla timana prut vtan j
gudz hedhir. ok jak vil ey skøta ælla ak
ta faghirt ælla fult ok ey kotzsins gangn
ælla skadha ok ey mom smak smakande
ælla vansmakande vtan til gudz thiænisto
ok siælinna nytto. thy at jak lustas ey at
liua eena stund vtan til gudz hedhir. Tholkt
vili ær tilkomande gæstana kost. ok tho
likin swar vtslækkia al vanskapadh lustilse
Fiærdhatidh hawi maria eld at giøra
vma gæstena ok at lysa tho/ thænne eldin
ær thæs hælghe anda hiti. Vissælica omø
ghelikit ær at nakar forma at neka ok
nidhir sighia sin eghin vilia ælla sina forsæl
dra ok frænda godhuilia ælla kærlek til
rikedoma vtan aff thæs hælgha anda in
skiutilsom ok hita. ok ey forma siælf
maria æ huru mykyt ho ær siælff fulcom
min at byria ælla stadhelica framhalda
gudhelikit liwerne vtan thæs hælgha anda
ælskogha ok inskiutilse thy at maria

maghe lysa tilkomande ærostone tha hughe först thæssaledhis Gudh skapadhe mik mz them skæl at iak skulle hedhra han oc al thing oc hedhrande ælska han oc widhas / Oc han födhdis aff iomfru at han skulle kærna wæghin til himerikis Oc at iak skulle folghia honum aff ödhmiukt thy æpte uplat han himerike at iak skulle astunda oc skynda at koma thit Thænke ænnughl maria oc vanzsaki alla sina thinga oc thanka oc astundilse huru ho synda mot gudhi Oc huru tholomodhelica gudz thol mannin oc mz huru maghom mattom han kalla mannin til sin Tholke thanka æru marie godho gæste hulke alle æru swa som i myrke vta the lysins mz thæs hælgha anda eld Hulkin eldir tha kombir i hiærtat Nar maria thænkir skællikit vara at thiæna gudhi Nar ho vil hællir thola alla pino æn nitandis vara gudz til vredhe aff hwars godhlek sielin ær skapadh oc atærløst mz wælsignadho blodhe Oc tha haldir hiærtat live aff thæmma godha eld Nar hughin thænke oc skodha mz hwat ært / hwar gæstin thz ær hwar thankin tilkombir Nar hiærtat vanzsaka hwat thankin ær hælle til æwærdhelica glædhi ælla framfarlica glædhi Nar han later ængin thanka oskodadha ængin opmadhan oc ængin vta vrædhdogha Thy thær til at thæmme eldir maghe fas oc gömas ær vidhir thorftelikit at maria samalhænte thorran vidh mz hulko thæmme eldir maghe opfostras oc haldas thz ær at vakte qvalica kötz sins vpwilse at kötit vardhe ey ostyroghit ælla ofkat Oc tillægge alla atuakt at milhedz oc dygdhogha thinga oc gudhelica bone ökins aff hulko thæn hælghe ande lustas kitade oc astundande at hwar eld ær vptænder i atirlukto kari ey hauande vtgang han vtslækkis raskelica oc karit kolna Swa ær oc mz maria thy at om hon vil til ænkte annat lua vta til at ho maghe göra gudhi hedhir / tilbör hænne at hænnes munnir oplætis oc hænna kærlex loghi vtgange Æn tha oplætz munnen nar hon talande aff brænnande kærlek födhe gudhi ændelica sin Bta atuakte maria granlica at ho oplati thz sin munnen at predica hwar godhe maghin var tha thæs hetare i kærlek oc onde thæs bætre oc vistuise maghin ökias oc twang sidhwænia afskrapas / thy at min apostolus paulus vilde studo tala oc var forbudhin aff minom anda thy thighdhe han i quæmelicom tima oc taladhe i thorftelicom oc quæmelico tima oc nytiadhe studom hættar ordh oc studo gömna oc hafdhe al sin ordh oc thinga til gudz æro oc hedher oc til tronna styrkilsa Æn um maria forma ey at predica oc tho hafdhe ho vilia oc visdom at predica / göri swa som væffwin hulkin gangadhe kring vm bærghit oc leta magha stadha mz fotomen oc hwar han finder bætre oc quæmelicare stadh thær gör han sina hwilo graff Swa skal maria mz ordho oc dyptedhomom oc bönom hæmta oc vanzsaka mangha manna hiærta oc hwar ho finder quæmelicare hiærta at taka gudz ordh thær dræxlis ægghiadhe oc manande thz ho forma Ærnodhe ænnughl maria at quæmelikin vmganger hans hema eld ælla lughha thy at huru myklo mer eldin ær oc lughin störe swa myklo fler lysas oc optændas aff honum Æn tha haldz lughin quæmelikin vtgang nar maria vædhis ey last oc astunda ælla leta ey sit eghit loff ælla rosn oc nar ho vædhis ey thinkwærdhogh thing oc lustas ey i sælom thingom oc thæ ær thz gudhi thækkare at maria göri sina godha thinga oppinbarlica æn lönlica at the som thz see ærin gudz Nw ær vitadhe at maria skal vtgænda twa logha een lönlica oc anna oppinbarlica thz ær at ho skal hava twæfalla ödhmiukt Första ödhmiuktin vari lönlica i hiærtano innantil Annar vari vta til Förste vari at maria hughse sik vara ovärdogha oc onyttelica til al godh thing oc vakta at ho ængo forefor sik i sinom thanko oc astude ey at loffvas ælla sees aff manom. Flyr høghfærdh ælskade gudh ofwer al thing ok fylghe hans ordh ok kænnedom ok nw maria vtsyande tholka lughta ok optænde ok latir brinna tholkt eldh ok lughta mz gerningana tekno ok beuisan tha optændis ok lysis hænna hiærta mz kærlek ok al tilkomande gerningar dyghdhogh thing vinnas ok tholas raskelika. Ænnar eldin ælla lughti vari oppinbarlika thy at nw sæn ødhmiukt ær j hiærtano skallo ok æmwæl synas j klædhomen ok høras j munnino oc fulkomnas j gerningomen. Æn tha ær sæn ødhmiukt j klædhomen war maria æmwæl hællir the klædhe som minna æru wærdh ther hon hawi aff wærnadh oc nytto æn the klædhe som dyr æru ok mykyt æru wærdh oc faghir ther hon hawir aff høghfærdh ok bælde thy at the klædhe som litit hællir ok kallas fult ok smælikit for manom the ær sannelica faghir for gudhi thy at the kalla til ødhmiukt. Æn hulkit klædhe som køpis mz myklo wærdhe ok kallas faghert the ær fult oc wanskapat for gudhi thy at the fortaka ænglanna fæghrind som ær ødhmiukti bta nw maria nødhgas aff nakre skællike sak at hawa nakat bætre klædhabonadh æn hon vilde drøuis ey for the thy at aff thy økis hænna løn. Maria skal ok hawa ødhmiukt j munnino som ær at tala ødhmiuk ordh flyænde skør ordh baktade sik for mangtalan ey talande klok ordh ey forførande ælla forsætiande sin ordh oc vadh bætre mana sinom. Æn nw maria hør sik lofwas for nokra godha gerninga høghfærdhis ey vta swari swa loff wari gudhi hulkin som gaff al thing. Hwat ær iak vtan som muld ok wædhir storm ælla hwat got ær aff mik hulkin som ær jordh vtan vatn. Æn nw maria lastas drøuis ey vtan swari swa wærdhogh ær iak thes iak thol thy at iak swa opta syndadhe i gudz asyn oc hafdhe ey fullan anger. Thy ær iak wærdhogh at thola meer drøuilse.

thy bidhin for mik at iak tholande wærdzlik drøuilse oc obryghdhilse maghe vndfly ærwdhelika pino. Æn nw maria retis til wredhe aff nakonstins oskællikhet varne gwanlika at hon løse ey tungona mz oskællico swaro thy at høghfærdhin følghe opta wredinne. Thy ær vaadh war wredhin ok høghfærdhin kombir at læpane saman lykkins swa langa stund at læpane formoghin bedhas tholomodz hiælp aff gudhi ok forthænkia hwat ælla hwru ledhis swarande ær ok manin maghe dæmma siælue sik thy at tha læghis wredhin j hiærtano ok manin forma snællelica swara oskællo. Thu skalt æmwæl vita at diæfwllin alwndas mykyt vidh marios lughne ok nw tha forma ey at koma hænne til at bryta gudz budhordh tha opwækkir hana til stora wredhes raskhet ok til fafænga glædhis løslikhet ælla til løsordh ok skæmtelikhet. Thy æskir maria bedhas hiælp aff gudhi at al hænna ordh ok gerninga styrins aff honom ok wændins til hans hedhir. Ffiramledhis hawir maria ødhmiukt j gerningom at hon ænkte gøri for wærdzlix loffs sak. Vidhir fræste ælla optaki ænga nyo sidhwænior blyghis ænkte ødhmiukt flyr enkanelikhet j sinom gerningom gøri allo wyrdhing ok hedhir. Rekne sik oværdhogha j allo thingom. Ffiramledhis vtwæli maria at sitia ok vmgaa hællir mz fatikom æn mz rikom. Hællir lindogha æn bindogha hællir thighia æn tala hællir wara ensame æn vmgaa mz wællogho ok forældro. Ok æskir maria hata sin eghin vilia ok altidh thænkia sin dødh ok vari ey motkorrol ok glømi ey gudz rætuiso ælla sin astudilse. Vari ok maria bryænande ok het til skriptamal. Ætuaktol j frestilsom. Astudande til ænkte annat at liua vtan at gudz hedhir ok siælana hælsa maghe økias. Nw vm maria ær swa skipadh som nu ær sakt vm hon vtuæls j marthan oc lydhadhe aff gudz kärlek takir at styra manga siäla tha skal hanne giuas thuäfald krona Swa som iak tee thik mz liknilsom En wällogher hwa war hawande löt skip mz dyrom köpskat hulkin som sagdhe sinom thiänarom Siglin til the hampn alla stadh som iak wil oc thär skal mik wardha stor äfling oc gawoful frukt dwnodhin manlica kom stormbir kombir mot iordh oc warin ey lati thy at iordh lön skal wara stor Nar swenane sigldo näste störmbir stärk bölghiona högdho oc skipit skottis hardhelica Tha thröttos styromannin oc alle wanhopadho aff liwino oc stadhgadho at siglla til andra hampn hwart wädhrit bläste tho oc ey til the hampnena som han hafdhe sakt tho Thz hördhe ey tromir thiänarom oc brinnande aff hans älskogha grep styrit mz makt oc ledde skipit til the hampn som han wilde Thänne mannin som swa manlica ledde skipit til hampn är nagher meer lön än andre Samuledh är aff godhom forman hulkin som for gudz älskogha oc siälanna helso skuld takir sik til styrilsi ämbite oc mödho ey aktade aff sino hedher ha skal hawa tuäfald lön Först thy at han skal wardha luttakande aldra thera godhiua böna thär han ledde oc styrdhe til hampnena Annatidh skal hans ära ökias wtan ända Swa skal thäwärt a mote wara thö som giwnas hedher oc formanzdöme thy at the skulu wara luttakande aldra thera pino oc synda som the toko at styra Annatidh skal thera skam wara for wtan ända thy at the formän som giwnas hedher ärw litar ämnom än formannom thy at the sanka siälana mz sinom äptedömom oc ordhom oc ärw ouärdhoghe at kallas martha älla maria Vtan the bätrin sik mz iämringha Fämptatidh skal martha giwa

thyrstome läkedom thz är at hon skal göra them gladha mz godhom ordhom thy at i allom them thingom som til koma hwat the äru häller gladhelik älla drövelik skal hon swa thänkia oc sighia Jak wil änkte vtan thz som gudh wil at iak skal wilia oc iak är redhobon at lydha hans wilia Iämwäl om iak skulle gaa i häluite Thy at thölkin wili är läkedomber mot allo tho thingom som til koma hiärtano Oc thänne wili är lustilse i drövilsom oc godh tempran i sälikhet Vtan for thy at maria hawer magha omin tilbör at hon idhkelica göri sin skriptamal thy at huru länge hon dwals wtandis i syndomen hawande ämpne at skripta sik oc glömme älla awakta ey tha är hon häller kallande klosterlöpa for gudhi än maria

Thu skalt oc iämwäl vita at än thot Rev maria dehl är bäzsta tho är ey for thy marthe dehl ondir vtan loflikin oc wälthäkker gudhi Thy skal iak sighia thik huru martha skal skipas Hon skal swa som maria hawa fäm godh thing Först halla rätta gudz tro Annatidh vita gudhdomsins budhordh oc sannindina raadh skipadh i hiärtine oc fullkompna tho mz wilia oc gärning Thridhiatidh aterhalla sina tungo aff hwario ondo ordhe hulkit som är mot gudhi oc iamcristnom oc handerna aff hwario oskipilike oc oloflike gärning oc aterhalla hughin aff ofmyklom lusta oc giri Oc kuna läta nöghia sik at tho thingom hon hawer oc ey astunda överflödhelik thing Fiärdhatidh fullkompne miskundsama gärninga skällica oc ödhmiuklica at hon skuli ey reta gudh for the gärningana tröst Fämptatidh älske gudh owir al thing oc meer än sik siälua Swa giordhe martha thy at hon gaff mik gladhelica sik siälua älskande oc följande min ordh oc gärninga Thera äpter gaff hon alt sit goz for min älskogha oc hafdhe styg oc ledho widh wärldzlik thing oc astundadhe oc letadhe himerik thing ok røktadhe andra som sik sighia thy thænkte hon altidh min kærlek ok mina pino ok gladdis j ødhmiukhom ok alskadhe alla swa som modhir hon folghdhe æmughl mik dagheliga lukte astundande vta at hona liffsins ordh | hon varkunnadhe syrghiandom thiughnadhe siuka hannadhe ængom lyt sik ey vita thu ovat hænne giordhis ok badh for allo / thy hwar then som astundar kærlek j thesso liuwne skal folghia martham alskadhe sin jamcristin at tha skuli faa himerike ey styrkiande thæm j lastom flyande eghet loff ok alla høghfærdh ok thwæfallelikhet ok ey gøma wredhe alla alomd | Nw ær ingærkiadhe at martha biddiande for sino dødha brodhir lazaro kom for til mik æn ey opvækstis hænna brodhir fyrsta vta maria kom thær æpte kalladh / ok tha opvækstis brodhirin for badha systrana | hwa ær ok j andelico liune thy at hulkin so fulkoplica astundar at vara maria skal første vara martha arvodhande likamlica j minom hedhir ok kunna først sta mot kotzsins astundilsom ok mota diæfulsins frestilsom ok thær æpter mz skællike forakt vpfara til marie æmbite | thy at hulkin som ey ær prøuadhir ok frestadhir ok forvan ey sins kotz rørilse ok frestilse / huru forma han dagheliga thænkia himerikis thing. æn hwa var marthe ok marie dødhe brodhir vtan ofulkomin gærning / thy at godh gærning gøres studom mz oskællike akt ok oforthænt loom hughs ok thy framgar hon dylslica ok siolica | vta at godh gærning vari mik thækkelik opvæksis ok lifwa vin martham ok maria thy ær nar jamcristin alskas renlica for gudz skuld ok til gudh ok ensamin gudh astundas ofwir al thing ok tha ær al mænniskios gærning gudhi thækk | thy sagdhe jak j læstine at maria vtvalde bæzsta lutin | thy ær marthe lutir tha godhir nar hon sørghir aff jamcristna syndom | ok tha ær marthe lutir bætre nær hon arvodha at mænnene skulin snællelica ok høuisklica liua ok gør thz for ensamins gudz alskelikhet | vtan marie del ær bæzstir nar hon skodhar ensamin himerikis thing ok siælinna afling | ok tha gar gudh in j marthe ok marie hws nar hughin ær opfylt mz godho astundilsom ok fridhgadhir ok skilos fran værdzlico bange | ok hugha gudh al tidh swa som nærvarande ok thænker ey at ensast j hans ælskelikhet vtan arvodha dagh ok nat //

Capitulum lxvj

Gudz son taladhe æn thwa fæste ok sik hustru hulke tha bygdhe hws ok skipadho hænne thræmisto mæn ok thræmisto qwinno ok kost ok tha for siælos pelegrims færdh | æn sidhe kom hwan ætir ok hørdhe hustruna vara illa vanfreghdadha thiænarana olydhogha ok thræmisto qwinnor skæmda | hwan vardh wredhir ok andswordhadhe hustruna j dom ok thiænarana pinarom ok thræmisto qwinnor plaghom | Jak ær then hærra hulkin som mannsins siæl skapadhe aff mins gudhdoms valde ok fæste mik hona til hustru astundande at hava mz hænne osighelikin mins gudhdoms søtma | Jak fæste mik hona j thro ok kærlek ok dygdha framhald | thæsse siæl bygdhe iak hws nar iak gaff hænne dødhelikin likama j hulkom hon skulle prøuas ok ødhmias j dygdhom | æn thz hws som ær likamin haver fyra æghelik thing so ær ærlikhet dødhelikhet vmskiptelikhet ok rotelikhet kroppin ær ærlikt aff thy at han ær skapadhir aff gudhi

ok haua luttaklikhet mz allo elementom ok
skal vpstanda a doma dagh til ewer-
dhelikhet Thra vanerlikin ær kroppin æn
siælinna tilsyn thy at han ær af iordhinne
æn siælin ær andelik ok for thy at likamin
hawer tholka ædhlikhet thy skal han prydhas
mz dygdhom at han maghe æras mz opsta-
dilsa æro a domadagh Kroppin ær ænmughel
dødhelikin thy at han ær af iordhinne
thy tilbør at han vari starkel mot lustilso
ok frestilsom thy at falle han vnder thøm
tha misto han gudh Kroppin ær ok vnskip-
telikin ok thy skal han stadhgas mz siælinna
skælom thy at han vari ey likir oskællikom
diurom vm han følghe kroppsins vilio
Fiærdha tidh ær kroppin vrtelikin thy vari
han al tidh ren thy at han astunda orenlik-
het hulkin som fly vanglama gømo
Thessa husins som var likamins inbyg-
gista ær siælin i hulko hon bylo swa so
i huse ok hon likamin hwadhe thy at vta
siælinna ingangu ær kroppin styg ok
illa loktande ok fwl at see Siælin hau
ænmughel fæm thiænara hulke som thiæna
husino til hughnadh Fyrsta thiænarin
ær synin hulkin som skal vara swa som
godher tyner hulkin som skal gwarlika
see ok skodha mællan komande owin ok
vini æn tha koma owinne var øghonin
astunda at see faghir ænlite ok kroppsins
lustelik thing ok the thing som æru ska-
dhelik ok oskønisk Æn vinine koma tha
var han lustar at see sina pino ok sina
vina hinga ok the thing som æru til
gudz hædher Annar thiænarin ær hørslin
hulkin som ær swa som godher dyrawak-
tar opluktadhe for vinome ok atirlatadhe
for owinom Æn tha lat han op for vinome
var han lust at høra gudz ordh ok hælg-
nedom ok gudz vina hinga ok atirlykke
for owinome var skøre ordh ok baktmal
ok fafæng ordh forbindhas Thridhie
thiænarin ær smak at æta ok drykka
han ær swa som godher læktar hulkin

som skipa matin til nødhoghtorft ok ey til
ofwerflødhelikhet thy at mat ok drykker
ær takande swa som lækedomber Ok the
thing æru skodhande i smakeno som ær
at ey ofmykin matir takis ok ey oflitin thy
at æn ofmykin mat ok drykker tax tha
gør han sinlikom tax han ok oflitin tha gør
han ledho ok dyghdo i gudz thiænist Fiærdhe
thiænarin ær thæfnin han vari swa som go-
dher warudhoghe man warudhadhe vrtuslika
mz thæfnen til kroppsins ofwerhælle ok for-
dhan warnadhande sniællelika at tæmia kop-
zins olofliko vællyste warnadhade astundelika
ok kærlika at han maghe fa andhelika hælso
Fæmpte thiænarin ær lustelika thinga lokt
thænne ma borto vara ok vmbæras i mango
~~thinom~~ thingom for gudz skuld ok andhelika
bøna Thy vari thænna thiænarin swa so
godher skiptera thænkiande vm thz alla thz
tilbør siælinne æn hon forskylla nakat i thy
ok vm kroppin maa ofwerhallas vta thz Æn
mannin see ok kan pryda at likamin forma
at vara vta alla handa lustelika lokt ok
hald sik thær vt af for gudz skuld tha for-
skylla han stor løn af gudhi thy at the
dygdhin ær gudhi mykyt thækkelik mz
hulke hughin forbindz ænmughel af lofliko
thingom Thy at nar siælin hawer tholka
thiænara skal hon ænmughel hawa fæm slæghtha
thiænisto qwinnor hulka som fulwna skulu
vakta ok gøma hona for sino skadha ok
wadha Fyrsta vari ræd ok atwaktol at
brudhgomin vretis ey til wredhe mz thy
at hans budhordh brytas ælla at fulin
finnes i høniske Annor vari gudhelik at hon
ænkte astunda vta brudhgomans hedher ok
sina fulu gagn ok nytto Thridhi vari ma-
telik ok stadhelik at fulin syndir løpis ey
af glædhi ok falle ey af genuærdhoghetho
thingo Fiærdhe vari tholugh ok snial hulke
som maghe hughkna fulna mote tilkoma-
de genuærdhoghetho thingo Fæmpte vari
blygh ok ræd at ey finnes nakat vanhe-
dherlikit ælla dylst i thænna thankom.

ælla ordho ælla gerningom thy nu sialin haw tholikit gewe som iak saghdhe ok swa sidhugha thiænara ok hoviska thiænisto thænno ær fulkt nu sighir sialin som ær fullin ær ey fagher ok gudhelik thy wil iak ænnu æn tee thik sialinna prydhelse ok fagherind. Thon skal wara skællik at skodha hwat som skal gøras fran æno ok hwat gudhi thy at thon ær luttabande mz ænglomen i skælom ok kærlek thy skal thon hawa licanin swa som æsna giwande thom matelica liffne nidhir thorft. up vækkiande them mz ærwodhe ok wærkande mz wæddoghta ok tæmpran ok afhalde ok gømende thæs wilse at thon ey swa war kune køtzsins wanmakt at sialin synde mot gudhi. Annantidh wari sialin thinewsklikin ok gudhelikin thy at thon haffr ok bær i sik thinewikis gudz bilæte. Annat thy ælske ælla lustas i kotlico thingo at thon skulu ey likna sialffs diæfulsins bilæte. Thridhia tidh wari brænnande i gudz kærlek thy at thon ær ænglanna systir ok odhødhelik til æuærdhelik thing. Fiærdha tidh wari fagher i alle dygdh thy at thon skal ædhelica see sialff gudz fagherind. Æn nu thon lydhe kotzins thra wardher thon ædhelica wanskapadh. Annugh tilbør sinna thz ær sialinne at hawa kost som ær gudz godhgærninga aminne ok hans wisdhelico doma skodhilse ok lustilse i hans kærlek ok budhordhom ok thy skal sialin grannliast atgøma at thon skuli ey styrras aff kotzino thy at tha wanskipas sialin ok tha wilia oghonin see thæs thing ok skadhelik ørum høra fafængh thing ok tha thækkis at smaka søt thing ok ærwodha fanytlica for wærldinne tha skulas sialin tholomodhe styre ok thæs gudhelikhet minz thæs dyrska økis ok wæxe. Syndin ortalas ok haldz for dikte ok komaskolande thing ælskas ey. Tha hafs ændelikin kost i ledho ok al gudhelik thing synas thung. Thy at hwru ka thæ idhkelik gudz aminnelse lusta hwar tholket luste ær ælla hwru forma sialin likna sik.

gudz wilia war ensamin kotlik thing thækkias honne ælla hwru forma tho at skodha ok skilia sant aff falso war al gudhelik thing æru honne thung. Thy aff swa wanskapadhe sial ma sighias at gudz hws ær wordhit diæfulsins skat hws ok tolbodh ok thom ginit. Tholik ær thæs dødha manzsins sial hulka thu see. thy at diæfullin ægher hona mz mino wærto. Første thy at tha lydde sialfs wiliadhe syndinne. Annantidh thy at tha forsmadhe sina wærdhelikhet ok lofwan. Thridhiatidh thy at tha æktadhe ey forwnilsinna nadh sik gifna aff biscopeno. Fiærdha at tha æktadhe ey timan sik gifnan til synda bætring. Fæmpta at tho wærdhis ey mik sanan gudh i sinom gerningom ok ey ina doma wta sik fwan mik aff forthænkto modhe. Siætta at tho forsmadhe mit tholomodh swa so thyt iak ey war ælla swa som thyt iak wille ey døma. Siunda at tho æktadhe ok skøttende min raadh ok budhordh æn mana radh ok budh. Attonda at tho thakkadhe ey gudhi i sino hiærta for hans godhgiæringa thy at alt hænna hiærta war til wærldin. Nionda at al min pina war swa som dødh i hæs hiærta ok thy thol tha nu mino pinor. Første ær thy at al the thing tha thol thol tha ey aff kærlek wtan aff ondom wilia. Anner thy at tha forlæt skaparin ok ælskadhe skapadh thing thy hata nu hwar tve ættwa tha. Thridhi pina ær sorgh aff thy at tha forlæt ok miste al the thing som tha ælskadhe ok the æru nu mot honom. Fiærdhe ær brandaghe ok thorsto thy at tha astudadhe meer forgangilik thing æn ændhelikin. Fæmpta ær wædhoghe ok diæflanna wald thy at tha wille ey wædhas wælwiliogha gudh mædhan tha formatte. Siætta ær at tha miste gudz syn thy at tha wille ey i sinom tima see gudz tholomodh. Siwnda ær wanhop aff nadh thy at tha wet ey hwat tha skal frælsas aff fordømilso ællas ey. Attonda ær samwitzsins motbit ok aftwælse thy at tha forlæt got ok hiordhe ont Nionda pinan ær böld ok graat thy at tha astundadhe ey gudz kærlek Tiho hafdhe thæsse sial thu godh thing Först mina kirkio tro ok stodh mot them som taladho mot mik swa mykit som tho formatte Annat at han ælskadhe mina modhir ok hælgha mæn ok hedhradhe tho mz fasto thy for mina vina bön som bidhia for hænne skal jak nu sighia huru tho maa helas ok frælsas Först skal tho helas for mina pino thy at hon hiolt mina kirkio tro Annatidh for mins licama offran thy at thz ær siælinna hiælp Thridhiatidh for mina vtualda mana böne som æru j himerike Fiærdhatidh for godha gærninga hulka som göras j the hælgho kirkio Femptatidh for godhra manna böne lifwande j wærldinne Siættatidh for the almoso som göras aff rætto afladho gooze ok vm the thing ærughinas som nitas vara jlla aflaadh Siwndatidh for rætuisa manna ærwodhe hulke som fara pelegrimis færdh for siæla helso Attonda tidh for aflat som pawa giua Nionda tidh for mykla synda bætring som monge taka a sik for the siælinna som tho ey lifwande fulkomnadhe Ecce dottir thæssa synina forskylladhe thik thin patron sanctus Ericus hulkis thæsse siælin thiænte Thy vit ok at time skal koma j hulkom thæsse landz sins ilzska skal minzskas ok kolna ok kærlekir skal opsta ok ökias j magra mænniskio hiærta

Capitulū xxvij

Gudz son taladhe thæsse wærldin ær swa som skip hulkit som fult ær mz mödho ok storis ok ællis aff dröwilsa ok forstilsa bölghiom ok ey lat tho mannin nakon tima hættan ælla sighran för æn tha kombir til hwilona hampn Æn swa som

skipit hafwir thre dele som ær fræmboe stampnin ok mydhal delin ok æptre stapnin Swa tekna jak thik ok swa thre aldra vara j wærldine Första var aff adam ok til jak tok mandom ok thæn aldarin teknas j fræmbra stapnenom thy at tha var höghir ok undarlik ok starkir höghir j patriarchanna milhet vndhelik j prophetanna visdom starkir j laghanna gömo Æn thæmne delin tilburdhe tha midhir boghias var judha folkit forsmadho min budhordh ok inwafdho sik bladadhos mz ondzsko ok omilhet ok thy varo the bort kastadhe aff hedhir ok æro Æn skipsins som ær wærldinna midhal del tilburdhe tha synas var jak siælwir gudz son ville kötlikin vardha thy at swa som skipsins midhaldel ær længre æn andre delane Swa tilburdhe ödhmiukt ok hömiskhet at predicas ok læras j mina tilquæmd ok mange ælskadho mik ok folghdho j langa tima Æn nu for thy skuld at omildhet ok höghfærdh æru opstaghin ok maktoghir vordhin ok min pina ær glömd thy byria nu thridhi delin opfara hulkin som skal bliua til doma dagh Ok j thæssom aldreno sænde jak wærldinne mins mundz ordh mz thik ok the skulu vardha sæle som tho höra ok fölghia Thy at swa som sokes j ewangelio ey fino vta minno sighir Sæle æru the som ey saghho ok tho troddho Swa sighir jak nu the skulu vara sæle mz æuærdhelike sælikhet hulke som höra thæsse ordh ok göma ok fölghia tho Æn i thæsso aldarsins ænda skal antechristus födhas thy swasom aff andelico hionalaghi födhas gudz synir Swa skal antichristus födhas aff forbannadhe qwinno skrymptadhe sik vnderstanda andelik thing ok aff forbannadho man aff hulkra sambladhe diæfullin skal skapa sina glung mz mino tillate Æn thæssin antichristi time skal ey.

wardha swa som thin brudhgom skipadhe hwar böker thu saat vtan j thom tima som mik ær kunnoghth war ewangelistin vppinbarilsas ofwir matto ok omildhetin vaxse otalita thy skalt thu vita at throna porter skal oplatas nakrom hedhningom for æn antichristus kombir Thet æpter maa cristne man taka ælska willo ok wantro ok wrange man mdhir thryckia ok hata klærkdomin ok wtwisona ær oppinbart teken at antichristus skal skiot koma xxviij

Gudz son taladhe til brudhina sighiande jak sighir thik aff tho mikeno thz thu aff æskwa at otholamodhlikt thom forlata sit forra klostir ok ingik mz lyghin j annat klostir ok kom bandzsatt j min stadh thirin ok thy forskylladhe tha at gabbas ok skrikas aff diæflenom thy at tha blyghdhis at wara ödhmiukir mik ok stan sine tallan ok wighslo til thulka tha war talladhir / för thy the böker tha hafdhe ok thu skalt finna j tho giri ok thes eghit loff / thy at thu las ok vndirstodh j thas bokom at petrus ok paulus saghdhe tha wara wardhogha höxsta presta ærinbite ok at tha skulle baadhe sændir wardogha kesar ok pafwe ok at war tha war bidhir thorftoghir fan tha nakra gulpainga ok ena handa okunnoght mynt ok at michael archangelus synte thom j ens köpmanz liknilse ok huru tha sama sankadhe alowa thera stado som för thom hafdho warit thy skalt thu wita at al thössa thing æru aff diæflenom thulki som gabba tha ok daara thy sigh thom at tha skal en wardogha pafwe ok en kesar ok æn thu owir skal than dödh j mina stutasta tima swa som klostirspar owirdhoghir helgha mana ok godha munka wardhoskapta tha vaskelica ærw kombne til sit klostir ok stan swa som ödhmiukir munkir xxix

Christus talar jak saghdhe j mino ewangelio at himerike ma fas vm thz thigx forsta ær vm manin ödhmiuka sik swa som barn Annat vm manin gör sik siælkom owilughe thridhia ær ödhmiukir thulki som æ huru mykyt tha göre godh thing tho rekna tha tho swa som ænkte ok tröste ænkte a sina forskyllan ok thir gör sik owilughe thulkin som motstandande hotzsis wanskapadho werilsom wæxse kroppenom skællica at tha skuli en göra gudh wredha ok twoe en at faa himerike for sina vixt wisa gärninga vtan aff gudz miskund Æn thoxne brodhervin thulkin som ænkte ædhit j langho fastone ok hafdhe ændra orskællica fasto gernadhis at faa himerike for sina fasto thwars atir halodz ok wxtiuso gärninga meer fragingo aff högfærdh æn aff ödhmiukt thy skal tha dömas mz tho som fastadho ok tyondadho ok forsmadho ændra thulko betra hafdhe warit vm tha hafdhe fölght thera syndogha magha sins ödhmiukt som en thordhe oplypta öghonin til himelin thy at jak siælwir gudh ok sannir man vmgagadhe mz manom æt ok drak thollikit so mik for sattis æn thot jak hafdhe ekke somat hawa warit vtan mat tho thir tilat jak skulle giwa manom æptedöme huru the skullin lifwa ok at mænniskene skullo taka sins licama nödhthorfft aff mat ok thakka gudhi Capitulum xxx

Ens dödz kardmala siæl synthis sitia swa som een mæxniskia a eno twæbækka thulke fyra suarte blamenn redho fyra kamarar gönom thulka siælin skulle fara j forsta kamarenom waro mang klædhe som siælin hafdhe ælskat j sina lifdagha j andro waro gull ok silffwir ok manga handa ammor kar j thulkom siælin lustadhis j licamanom j thridhia kamarenom war kost ok manga handa ok lokande thing j thulko siælin nödhir quæktis mz licamanom j fiærdha kamarenom waro hæsta ok diwr aff thulko siælin swa fordhis war tho war j licamanom Ther war siælin for sino klædha

kamarin plaghadhis hō ok thwingadhis
aff otholike kiold ok mykit thrubtis aff
vgudhelicom thinga ok vopadhe gudhelica
sighiadhe Ve ve mik thy at jak alskadhe
hedhers faghert ok mykelikit jak alskadhe
ok astundadhe at ophøghias ok lofwas
thy ær nærværoghit at iaka skal nu ondhe
thrykkias vndir fixflama for Var ho
for gnum dinar kamarar kynde hō tighru
ok brænnade bigha aldra næsthna kring
om sik Ok tha vopadhe siælin sighiadhe
Ve mik ædhelica thy at jak dvalt ok
ama tima dvalt jak letadhe faghir ok
skinadhe jordzlik thing ok thy ær jak
nu nærværoghit at dvulkin gøras aff
diæfulsins lusta stenom Var siælin forgino
thin thridhia kofwan kynde hō næsto lokt
ok brænnade orma ok vopadhe tha vg
udhelica sighiadhe O O jak alskadhe thæs
nisto ymona ok forsmadhe sælunda Jak
alskadhe søt thing thy ær jak nu nær
dhogh at smaka thæssin besko Æn mær
ho for gnom fiærdha kamarin hørdhe
hō vædhelikit liudh swa som thordyn
ok vopadho vsulita aff vædhoghha O
huru vædhoghth min atirlon æru the
dæpre thordhelis een vist sighiadhe Hwat
hiælpa mannin j jordhrike at gudz son
lugher huilkin so sighir at manin skal
gøra vænskap aff mizsta quarterno
Wiskelica jak sighir thik thet mera ær at
manin skal æmuæl gøra vænskap aff quard
stud ok quarto pæning ok aff mat ok dryk
ok aff allo thanko ok ordho Vta the aff
skrapas mæ jdhrugha ok skriptamalo æll
hwat ey tro klærkane ok ravdmala ok
biscopa at jak ey nederuærdhas vænskap aff
mynom almosom huilka the ata ok nota ey
mæ wdhoghha ok gudhelikhet vta op
søkaligha thæs vta frukt Alla hwat ey
tro the at siælanna som atto gozsin thæ
the aff høghfærdhas bedhas hæmd
ræs thæs j inne æsin Ewinelica jak skal døma
ok grwalica vanzsaka mæ huat skal thæ
opbæra mit offir ok ængla ok mæn sku
lu døma thæs thy at iak ok mine vini ga
nadho mina kirkio at klærkane skullin thæræ
volica thiæna mik Utan nu lina ey klærka
ne som vini ok ey bidhia the swa at the
høras thy skal iak miskunna ok forsæa tho
siælome som the gozin atto aff mina pino
bordhe.

Capitulum cxxxj

Wiis talar Ækløse thin godhe skriptafa
dhorin alla the som koma til hans
mæ jdhrugha til thæs mattar kombr huilki
Jak sighir at ey skal aff løsas vta valde
sik for kirkiona opinbarom domom cx

Gudz son talar thwa smittor æru j
mine kirkio En ær at faa mæn aff
løsas vta the gimin pæninga Annor ær
at sokna prestæ thora ey aflosa syndoghha
aff allom thæra lønlicom syndom vta sighi
dhe sik ey maghha aflosa thæs for somlica
synde thy at thæs liggio til biscopana Bæ
dha the samu syndoghha mænniskio swa kynge
til biscopana at lønlica synde wardha
allo opinbara thy skulu the som hawa
siælanna alskoghha helsamlica motelowa
thollico fallo at ey skulin siælana dø j
dødhelicom syndom for blyghdh skuld
alla hærvedzsko

Capitulum cxxxij

Thænne skriptafadhir ær spitalsk
ok swa som thin foghil som kallas
nucfanakir thuingher ok digerfar j minz
stom thingom høghfærdhoghir som leon ok
thy skal han falla aff minzsto digrdhir swa
som fiærdhal alla som somar foghil huilki
so hawir bredha vinga ok litin kropp Thy
skalt thu vita at han aflosin som han gør
thæs so skripta sik mædhir han ær stadhughir
ok fast nær gudhi for kirkiona vald
swa som vættuisa presta aflosin Frælsedhis
sigh thom swa thu skalt fa thet thu ætu
dha ok gimas ok ey ægha ok andre
skulu taka thin samansankadho thing thet
æpter sik han ærkebiscops dome ok dø
sama dagh

Capitulum cxxxiij

761

Jak saa j rom aff pauans pallatio mær sancti petars kirkio alt til castrum angeli ok thædhan ok til helgha andz hws ok alt til kirkiona sancti petars kirkio swasom en slæt war ok en stanbaste mwr gik kring om slättina ok mang boo ok byggilse vtom waro bygd murin. Tha hørdhe jak ena röst sighiande. Then pawe som älskar sina brudh mz tholke älskelikhet som jak ok mine wini älskadho hona skal æghna thæra stadhin mz sinom tilsiaarom at tha maghe thæras forwisliker ok volighar samansankas sina vadhgwara. Capitulum lxxxv

Nar mæster mathias predicadhe entidh ropadhe en røster swa som galin sighiande. Om min siæl kombir en til thine vrbis gange som dwr standande jordh ok torrbark sankt är än til domadagh ok engin siæl skal see gudz äro for thæn domin. Gudz brudh war när ok hørdhe thz ok gwt sighiade. O min hwa dwomma komir jak veet at thw äst miskundsambir ok mykyt tholughir ok alla the som thigia sannindena kostwas j naghlonne. Än the som tee ok haua thøm älskogha for sinas thy hwa gudh giff thæssom mæstara stadhughet ok thitt ok kiärlek at tala ok predica. Tha saa hon himerike vpit ok hælwitit brænnande ok hørdhe röst sighiande sik. See himelin ok see siälana mz hwat äro the äru thæddha. Sigh thy thino mæstara thz sighir en anna än thøm gudh ok skape ok thøm ärwlosar. Predica thwært talika ok qwämelika predica sighwlika ok stadhelika predica at hælgha siäla ok vm sadha see gudz änlite predica hetelika thy at thik skal wardha løn swa so thæres sons som høra sinas fadhurs röst. Om thu j swa hwa jak är som tala skalt thw vita at jak är thæn som fødde fran thik thin firestilse. Thz äpter saa jak hælwitit ok tha jak war rædd hørdhe jak röst sighiande rædz en andana alla diäf.

762

siälana som thær seer thy at thæra hændir thz är thera vald är budit at the formagho en meer vtan mik än swa for thinom fotom hwat hiopa tha mænnene som til diäfwlsins aff sik at jak skal en taka hand aff thø mædhan jak vndergiuir änmughel diäflanna mnom vilia. Brudhin swaradhe. O min hwa vredhgas en vm jak tala hwat en thæt som äst miskundsamir praw the ändhelika hulkin som en forma ändhelika at synda ok en tro mænnene ther hona thinom gudhdom thy at thu ophøghir miskunna ok dom ok en pina mænnene ändhelika thø so bryta mote thø. Anden swaradhe. Jak är siälff sannindin ok vætwisan jak gifwer hwarium äpter thæs gärnigom jak skodhar hiärtan ok viliana ok swa som skil är himelin ok jordhina. Swa äru mine wægha ok mine doma langt fran wärltzlika manna raadho ok vnderstandilsom thy at mædhan mannin vætte en sit lif mædhan han liuir ok forma hwat vnder är vm han pinas hwar han ändte forma. Alla huru skula the bliua j mine renasto ändhelikhet hulke ändhelika vilia liua ok ältidh synda / ok thy hulkin som vætte sina synd mædhan han forma skal ändhelika bliua mz mik thy at jak forma al thing ändhelika ok jak ~~skal~~ liuir ändhelika. Thæssin vaghnar hær fore næmpdis war gipter ok thokt oppinbarlika firillo j sino huse alla hiorkarn. Han manadhis til bätring ok stodh op fran bordhe j sins hiärta ängxla ok ondzsko ok drap firillona han so siärdha daghin j sins hiärta hærdzsko vtan kirkiona hælghilse ok jordadhis j ene vnka kirkio. Aff hulkis graff röst hørdhis vm mangha nætter mangom brødhrom ahørandom sighiande. Ve ve jak brinnir. Thz sagdhis hans hustru ok lät vpkasta graffwena j hulke ändte fanz vtan litit aff skonom ok klädhom som kroppin war swepter j.

grafstein aterfylt ok sidha thördhis ey the vistin Capitulum Cxxvj

Nar sancta birgitta hafdhe eentidh takit härbärghe j enom by hände at hänna klädhe ok annor hänna thing ok hänna thiänisto folks opbrändos thär äpter nar tho var a bønom sagdhe christus hänne Seff nat är at stekarama höfdhinge opbrände monstarit j iherusalem swa är thänne höfdhinge Vtan the som meer leta kötz sins kräslikhet än sina pino baskelikhet Swa leta thär j thino thiänisto folke fagher änlite ok fagher klädhe ok astunda ey alla straffar thera osidhi ok synde at thär skuli ey synas thom vara thungt ok hardht ok thy hand thollen skadhe som thär nu seer At thär skuli vndirstanda ey vara vmnyt til fulkomlikhet at växta sik sielwan Vta ämuxl kalla andra ok hälst sina thiänara til tholik thing ok höwist lingwne thy at thz som thär mat växta ok nära ok forlat thz for värdzlikin godhwilia thz skal thär vänas til dom ok synd Ok skalt thu vita at thässa husins inbyggiare haw two ond thing Forst vantro thy at tha tro al thing styras j stiärnom ok lykko Annat mykla tha galdra ok somlik diäfwlzlik ordh at tha maghe faa maga fiska j sionom Ok for thy at tha är aff thino thiänisto folke thä mana tha mz ordhom at tha late aff sino allo ok bätre sik Alligis skalt thu see mz thino ögho at diäfwllin som tha thiäna skal faa makt ower tha Tha hördhe gudz brudh manlike ok forsmadhe ok fanz bradhska dödher j sinne säng halseno at böghdho til bakin Capitulum Cxxvij

Gudz son taladhe til sina brudh hwat sagdhe thik thin magtalughe brodhir Hon swaradhe at hedhningane hulke som ey varo kalladhe til vingardhin skullu ängin lönt haua aff vingardheno Han swaradhe Sigh thom at time skal koma j hulkom eet faara hws skal wardha ok en hyrdhe een tro ok ey klar gudz vidherkänna Ok tha skulu mange the bort köras som kalladhe vare til vingardhin Än the som ey varo kalladhe ok tho arwodhadho äpter sine makt at the skullin kallas skulu faa nadha miskund ok oplyptilsinna nadh än thot the skulu ey ingaa j sielwan vingardhin Framledhis sigh thom swa at bätra är thik til helso at läsa pater noster aff gudhelik enfalloghet än konsteliga disputera aff swa klokthingom for världena fafänght nappeliga Huxa thy hulkin thär inge j kloster ok thär skalt vita at thär skalt vaskliga thiggia brödh annarstadz Tho vm thär vmskipte them vilu skal gudh mildha sin dom Capitulum Cxxviij

Nar christi brudh gäste vm ena nat j enhusi thär som diäfullin taladhe ok gaff swar oppinbarlica ok forsagdhe mang thing Än tha tho var näär tha thighdhe thin orene andin Ok tha hördhe tho j sine bön eena röst som sagdhe hänne tho saa tho ängin j thässom stadhenom sagdhe röst ärin giordhi nakar ond thing aff tho thär for bygdho ok aff tho thär nu byggia thz at the dyrka ok hedhra tompta gudhen ok gaa ey til kirkio vtan for manna blygd Ok ey höra the nakan tima gudz ordh älla predican thy hawas diäfullin ok märkta j thässom stadhenom thy skal them stiptafadher lata alla tho j thässo husens byggia ok j thera grännd koma for sik ok sighia tho thässen ordh Än gudh är ok thrinfallugher vin hulkin ok aff hanom äru al thing skapadh ok vtan hans forma änkte wardha Än diäfullin är tha kreatur hulkin ey forma röra eet stra for idhro fotom vtan mz gudz tillate Vtan war j astudin ok älski meer skapadh thing ok världena än gudh tha tilbyria diäfullin at ägha idhra sighla ok lat idhir faa framgang j världzlico thingom aff gudz rätuiso tillate thy tro a gudh ok forlatin the ormana som j skaken miolk ok görin ey tompta gudhom min tionda aff idhro fää ok sionom ok ey aff brödhe alla vini alla andrvm drykk.

ok ey aff androm thingom ok sighe ey at lykta alla skapna styr nakar thing alla gör Vtan tron at gudh lext swa ganda ok sighen ey at a altarino offras ok hanteras aukte vta ey litin bryzski swa Vtan tron stadhelica at thet ar sannelica gudz licame som korsfester var ok tron sannelica kirkiona halghelsom som dopilse ok fyrmilse ok olning oc annor flere ok tha skal diaffullin fly fra sik Tha ropadhe alle sighiande ui trom oc lofwom bekering ok gamstan aff angnena hwarff diaffullin gaff andswar hördhis rost sighiande Ey than jak lenge thar stadh ok sidhan hördhis ey thet diafulsins rost alla dropilse lxxxiiij

En som ey var vighdher til presta dom bite sagdhe messo tha vardh han gripin ok fördher til dom ok dömdis at brennas Ihesus sagdhe sine brudh tha tho badh for hanom Skodha mina miskundh um thenne mannin hafdhe vart lattin opmadher tha hafdhe han aldre fangit himerikis ara Men nu fik han ödhmiukha ok thy for pinona som han tholde ok for ödhmiukhetz skuld nalkas han nadho ok huilo Men nu mat thet höra um folkit som hördhe hans messo ok tok kirkiona halghelse aff hanom ar fordompt alla syndadhe dödhelica Jak svara thik Englaledhis ar swa vta thera tro som han hördho fralste them thy at the thenkto oc trodhe han vara vighdhan aff biskope ok mik vara i hans handom a altarino Swa dughdhe ok them som döptis aff hanom thera gudhsfödhira tro thy at tro mz kärlekx gärningom huilkin som tro godh thing aff gudhi skal ey vara vta ärilsom oc ey vexnas aff sinom astundilso

En qvinna som kwald var aff diaflenom vardh swa stor i hagheno swa som tho skulle ginsta födha barn ok annatidh sama drogh hanna hafdhe sik swa som thyt tho hafdhe ankte haft i hanom ok nar hon lenge möddis swa aff ordhom anda ok thrutmadhe ledhikelika swa som tho skulle barn födha Spordhe hanne fru Ihesu brudh aff huario thollkit monde vara Ok Ihesus sagdhe sine brudh Swa som een ar andro högre i godho andome swa ar ok en androm wrangare ok värre i ondo ande men thy äru thry diafla hon sarlica i thesse rikeno Eet ar etzlikit oc lugtadhe huilkit som radher oc styr i them som kwafnas i ofwerflödhis mat ok dryk ok i drinkarom Annat ar diafwlzlikit huilkit som äggiar manzsins licama ok siel Thridhia ar nairo ok ledhar aff annor huilkit som opväkker manniskiona til skörlinnadh a mot naturne ok for thy at diafwllin hwas i thesse qwinnone för hanna otrolikhet oc otukthald oc for thy tho sik ostpradh for blyghdh ok skam skuld at taka min licama thy skal tho spita sik for the synd som tho hawo lenge leent ok gudz vini bidhin for hanne ok taki thet Aptre min licama aff prestins hand thy at mik thekkis at tarva oc böne skulu vtgiutas for hona ok hon skal helas aff nakrom annom vinom kirkia swa var giort nardh qwinnan heel lxxxv

Eth barn thriggia ara gamalt kunne aldre hawa roo alla lifsa vta nar thet stenktis mz kallo vatne gudz brudh beata birgitta saa thet ok vndradhe ok sidhan sagdhe Ihesus hanne Thee gudz rattviso ok tillat i thesso barne thessa barnsins modher qualdis lenge aff eno diafle thet sik redhe swa som ledhnade skörlinnadh mz hanne thy at madhan diafwllin war ande taka han ok formera sik licama aff sädhinno i huilko tha redhe sik synlikin ledhnande sina wrangulikhet ok alzsko mz the qwinnone swa som vm skörlinnadh ok an thot barnit ar fot aff.

fadhurs ok modhurs samblande tha hafdhe
dighafullin forsta vald j thom pilteno for thy
at tha vaar ey døpt vtan mz the matto som
qwinnor plæghadha døpa ey vitande the hælgho thre
falloghetz ordh thy skal barnit døpas j
naffn fadhurs ok sons ok then hælgha anda ok
sidhan skal thz fulsas ∙ Æn modhorin skrifte
sik for sina synd ∙ ok sighi swa nar dighafulli
gaar til kirkna ∙ O ihesu kære liwandes gudz
son thu som føddis aff jomfru ok korsfæstis
for manna hælso ok styrir nu j himerike ok
jordhrike miskunna mik qwinnan giordhe thz
ok vardh fulsas Capitulum xxxvij

Ell vidhar at leta j konunga bokene
capitulum xxxviij xxxviij

Gudz son taladhe til sina brudh sighiande
thu skalt vita at æn skal swa stor
gudhelikhet vardha j hedhningomen ∙ at
kristne mæn skulu andelica vara swa
som thera regla ok skipan skal fol- konnas
hulkin som sigher at ey vndherstandande mo-
ghin skal æra mik ok dyrkana skulu
byggias ok alle skulu siunga ∙ Æra vari
fadher ok son ok the hælgha anda ok
hedher allom hans hælgho manom xxxviiij

Nar kristi brudh om midhuinters tidh
kom sighiande til ena øø j swe-
rike hwar alle thr byggiadhe rofwo ok
tho ville engom gøra ondo ok thy bleff
tho j skipino til daghadhis ∙ Nar alle swe-
nane sofwo ok matto kaynde tho swa
mykin orma at alle the hona thanadho
ok saghdo vndradho ∙ kristus saghdhe thaime
nar tho var a sinom bonom tha saghdhe
deghis ∙ O herra mykyt ingrmene vant
vorta a mik thulke som sik thrynga mz
kladhom swa som aghulkuttan mz æplom
ok paroghlin mz fiadhrom ∙ Swa hoghfær-
dhas the aff faghrom klædhom moradha the
kuno tho ey varme vardha vtan mik ok
ey synas fagher vtan aff mik ∙ Tho om the
sattin sit hop til mik tha skulle jak giua
tho likamans ok siælina værma ok gøra
tho faghra j mina hælghra mana asyn ∙
Æn nu æru the vanskapadhe ok ledhe thy
at the lata sik ey nøghia ok æsta herreli-
tar skapadh forganglik thing ∙ Æn skapari

En som fyritighe aar hafdhe varit j skæ-
rslo elde synis gudz brudh ok saghdhe
jak ær længe plaghadher j skærslo elde for
mina synde ok for the vanskilo gozin so thik
æru kunogh thy at jak hørdhe opta nar jak
lifdhe at the gozin varo illa afladh aff
minom foreldrom ∙ Vtan jak aktadhe thz ey
ok ey atirskipadhe iak tho ∙ Æn nar somlike
mine æpterkomara som hafdho vit sannt
ok vndherstandilse atirskipadho the samo goz
aff gudz anda jngiutilsom æpter min dødh
tha vardh iak frælste aff skærslo elde ok
for the hælgho kirkio bøne ∙ Thr æpter sag-
dhe kristus til brudhinna ∙ Hwat tro mæn-
ne som haua onda tro thulke som vitande
atirhalla orætuislica afflat goz ∙ Hwat ey
tro thæat the skulu jngaa j mina dyro ok
hærlo ney sannelica ey hællir æn lucifer
ok ey skulu almosor aff illa afladho goze
hiælpa tho ∙ Vtan the skulu vmughendas til
thera samma hwana hughnadh som atto the
gozin æn the som ouitande haua illa aflad
goz skulu ey pinas ok ey mista himerike
æn the haua fullkomlica fasta vilia at atir-
skipa tho ok algøra mz gingene swa myk-
kyt som the formogho thy at for godha vilia
skal gudh fylla tho som afat ær gærningia
j thæsse værld ælla komas bolande xxxx

A pingizdagha dagh saghdhe en prestir
forsta messo j eno klostre tha var so
gudz likame lyptis saa kristi brudh eld nidher
fara aff himpnenom ofwir alt altarit ok saa
tho brødh j prestins hand ok eet liuande lamb
j brødhieno ok eet loghande manz ansikte j
lambeno ok tha hørdhe tho røst sighiande
til sik Swa som thu see nu eldin nidher fara
ofwir altarit Swa nidher for min ande ofwir
apostlana j thollo dagh som j dagh ær
optenandande thera hiærta ok brødhit vm
ordhit vardher liuande lamb thz ær mine.

likame ok andelike j lambino ok lamb j andelikeno thy at fadhrin ær j sonenom ok sonin j fadhrenom oc then hælghe ande j badhom tho ok æmnatidh saa tho j prestins hand nar gudz likame lyptis ey forgherfta vngan man thulkin som saghdhe jak wælsig nar jæghe som tro oc them som ey tro skal vara domare

Capitulum lxxxvij

En dagh war xpi brudh sta birgitta sat nær enom biskop ok andro andelicom manom kænde tho wærsta lokt ... sua som aff ruttnom fiska fiællom ok war alle vndradho at tho kænde loktena ok ey andre fingu genstan ey man thulkin som war lyst j ban ok aktadhe ey banz malit thy at tha war vællogher Tha war samtalanin war ændadh sagdhe xpus sine brudh Swa som fiska fiælz ruttelikhet ær wadhelica lika manom æn annor ond lokt Swa ær banit andelikin siukdombir thy at tha skadha ey at enast tho som bansatt ær vtan ænnu tho som tillydha ok vmgaga mz them Forvordhin biskopin thy at tholke skuli pinas at ey skulu flere smittas ok rotas aff hans vmgangilsom

Capitulum lxxxviij

A iula nat til kom xpi brudh swa mykyn ok vndarlikin hiærtans frøghdh at ho formatte nøppelica at halda sik for glædhi skuld Ok j the samo stund kænde ho vndarlik oc hæmelik rørilse j sino hiærta swa som een liuande barn war j hiærtano vmvændande sik ok rørandis The samo rørilsin blivo længe ok ho tedhe them sinom andelicom fadher oc andro sinom andelico vinom radhandis at thz war ey vanlica diæfwls gabbilse the prøvadhe thz mz syn ok hænnar ok vndradho mykyt Samma daghin j hoghmæssone synte gudz modher oc saghdhe brudhinne O dottir thu vndra aff the rørilsene thu kænde j thino hiærta thu skalt vita at thz ær ey gabbilse vtan ena hande tekne ok bevisning lik tho sotmano ok the omskud som mik giordhis thy at swa som thu veest ey huru thik kom sua vasklica hiærtans glædhi ok rørilse Swa war mins sons glædhi j mik vndarlik ok bradh thy at swa brat som jak lydde ænglenom som mik budadhe gudz sons aflan kænde jak j mik eet vndarlikt ok liuande ok war han foddis aff mik mz osighelike glædhi Tha framgik tha mz vndalike vaskilikhet vtan jomfrulica quidh ærvlykto Thy dottir rædz ey gabbilse vtan glæz thy at the rørilsin som thu kænde ær tekn mins sons tilquæmd j thit hiærta Thy swa som min son gaff thik sina nyo brudhsnapn Swa kalla jak thik nu mina sona quinna ok swa som fadhorin ok modhorin in sættia ok skipa sona quinnane boskaps sysslo oc ærvodhe ok sighia hænne huat gøras skal j husino oc gardhino Swa gudh oc jak som nu ærum gamul j manana hiærta ok kald j thera kærlek vilium kungøra barom vinom ok værldine van vilia mz thik ok thæssin thins hiærtans rørilse skulu blifwa mz thik ok økias æpte som thit hiærta forma at gripa

lxxxix

Nar mæste mathæus giordhe vtthydhilse ofwir apocalipsim badh tha xpi brudh at ho matte fa vita aff gudhi aff antichristi tima oc vm sancte johannes saman skreff apocalipsim thy at somlike saghdho thz at mot Then xpo nar ho war a bønom saa ho ena mæniskio swa som smorda mz oleo ok skinande mz mykyt skini thulke xpus sagdhe Sigh sannind hwa som samasatte ok skreff apocalypsim Tha suaradhe jak ær johannes thulkin som them andwordadhe thina modher a korsino thæn tha tedhe mik oc inblæste mik the bokina ordh ok jak skreff tho til thina komaskolanda thiænisto manna hughnadh at the skullin ey vændas aff trone for komaskolande fal ok war tha sagdhe Ecce dottir jak sighir thik at sua som johannes skreff aff sinom anda komaskolande thing som tha saa Swa forstar mathias thin skripta fadher aff tho sama andanom oc skriver andelica sannind the

·hælgho skript thær ok sigh tho sama thinis mæstara hulkin iak giordhe til mæstara at nu æru mange ænkiopa æn huru ælla nar then forbannadhe ændaxpus skal koma thz vil iak tee them mz thik Capitulum .c. j.

En mykyt boklærdher vilnues man suaradhe mæstre mathiue talande Af thæsse nadh som gudz brudh var giffuin at thz var ey tvolikit ok thz ey sæma mz kristne at gudh gik bort fran venlines mæniskiom som vidher tighia værldine ok ok tær sin hemlik thing høghbornom qvinno ok æn thot mæstarin prouadhe thz mz magom thingom tho vilde munkin ængalædhis tro Nar gudz brudh hafdhe thz hørt ok seet mæstarin drøfdha badh hon sina bøne ok hørdhe røst i gudz anda sighiande sua Manga mana sukdombe æru sua nadhelikin at the siukna af sialfvo lækedomenom ok thy æru ey lækedomin gnade tho at the skulu hardhelicar ok thæs nær siukna Iak ær suka mana lækedombir ok villa farinda saninde Vtan thænne squalkande vilnues manin astuda ey lækedo thy at han hawer fafængx visdoms thurst i sino hiærta thy skal iak gina thom ey Pust mz sine hand at af allom skal høras at iak ær gudh ey squalvogher ælla magtalugher vtan folcoplita alvar ok vxedhelikin Thænne vilnues man ødhmiukir thz æpter mz drøvilsom ok doo af skyllo sot omyttelikin i allom limom .c. ij.

Nar xpi brudh var eenna mykyt vanmaghtogh af fasto ok vaku sua at hænna hughe formatte ey begripa the thing som xpus hænne saghdhe for vanmakt skuld Tha bødh xpus hænne at gina licamenom matelik bidher thorftelik thing til mat ok dryk sighiande Mik thækkis at kotit hans matelika bidher thorftelik thing at siælin hindris ey i andelicom thingom for licamans vanmakt ok krankdom Capitulum .c. iij.

Nærvarande xpi brudh bar en munkena bok som kallas vitas patrum for swerikis konung ok hans radhgiuara læsande i hænne at mange varo daradhe af ofmyklo atruhalle ok oskællikhet ok thy saghdhe tha sik vndrahas at xpi brudh daradhis ey vanlica samuledh Nar tho stodh a bønom thær æpter hørdhe ho xpum sighiande til sik hwat saghdhe thin munkin At mange hælghe mæn varo gabbadhe af diæflenom Sannelica thæn ordha sæktin saghdhe som tha ville ok ey som tha skulle thy at ænge mine vini varo gabbadhe hulke som mik ælskadho fulkellica vtan the som høghfardadhos af sine vitniso ok atruhalle sætto sik for andra ey viliandis lydha ødhmiukom the varo gabbadhe Ok for thn skuld at thænne munkin bar mot mik hælgha fædhra bok hulkra folghiare tha ey æru thy skal iak bæra mot thom oma vxtruiso bok at tha som nu lofdas i sine snille skal koma for oma snille ok tha skal tha see i sino sannite at hans snille ær ey i høghelicom ordhom ok bloko bra i reno samuite ok sanne ødhmiuke O huru langt thæsse kunnadz sins ordins munka borttgingo af sins fadhrs fotsporo hulkin som var niþerfalna gardha opbyggiare ok swa som man gangande fulcopna mana væggha Capitulum .c. iiij.

Pri brudh saa i andanom ena qvinno sitiande a eno vepe En faghir man oppehiolt annan hænna fot ok en vænasta iomfru annan Tha synte maria ok saghdhe Thænsin frw som thik ær kunogh var hafdh i mykle kotzsins ok værldzma nu sorgh ok ær vndelica gomd at ho skulle ey falla Hon hafdhe opta vilia at synda ok tha fik ho ey thær til stadh ælla time ok thz giordhe scte pædhers mins sons apostolos bøn hulkin som thæsse qvinna ælskadhe Ok nar ho hafdhe stadh ok tima til syndina tha hafdhe ho ey vilia til hænna ok thz giordhe min kærlekir som ær gudz modhir Ok for thy at nu nalkas hænna time vadher petrus hænne at ho taki nakra hwassælikhet i klædhabonadh aflæggiande dyrklædhe thy at siælin hopte apostlin tholde

ngit ok myrkestofwo ok thige
tha var vællogher i himerike
rike ok iak gudz modher hulki
oma forsymadhe i iordhrike ælla
an haltans drøuilse skadher tha
thom hyggis ey at vara ødhmiuk
gha gudz bønom thær æpter syntis hen
tus petrus apostul sighiande brudh
thu varo thra ok vaara gudz mya brudh
to gaff the qvinne hulka iak tal
ok gomde an tho vil vanlica
varo min dot ok tha tho bar
saghdhe tho sik thz vilia af allo
pædhar swaradhe hænne
forsee hænne for thinne dot petro
iak skal taka tho na i sina gømo
thæ forlin hørdh thz vmskip
hugane ok ey lanket thz æpter
ok blef krank allan sin lifs
hafs tho gaff op sin anda mz mæste
Nar thæsse forlin var i sinom
oma saa tho scte pædher apostol i
brudh ok scte pauar martir i suarta
klædhabonadh hulka tho ælska
mæsta tho lifdhe ok tha sagh
oppenbarlica O sine thra hwat ær nu
stodho giordhe hwat tho saa
dhe iak see vndelik thing thy at
thra scte pædhar apostol i biscops
ok scte pauar i suarta bro
dhabonadh hulka iak ælskadh ok
i hulkra hialp iak altidh hopadhe
opgaff hon sin anda ropande
vari gudh Capitulum .c. v.
modher talar i thækom dagh
dagh ær opstodh min son af
swa som hon thy at tha mæsta
fullsins vald ok vttol sina vt
suala hulka som opforo mz
ghedhe æn thu mat høra
siælana varo som tha tha forlsa
valutte til thæs the opforo til
iak suara thik at the varo i ene
som at ekast kunoghe thy at
som var ok ær thz var ok ær glæ
swa som tha saghdhe ionathro
tha varu mz mik i paradiis

ängxl mykit ok myrkestofwo ok thunge. Æn thot tha war vællogher j himerike oc jordherike ok iak gudz modhir hulkt engin tima forsymadhe j jordhrike alla var stan thiænarans dyrwilse stadhe thæne at thon blygdhis ey at vara ødhmiuk ok hydha gudz kinom. Jhesus christe synti genstan sanctus petrus apostolus sighiande brudhine Thu vart thra ok vaart gudz nya brudh gak ok thor aff the himone hulka iak al skadhe ok gømde som tho vil vanlica alstinghs vara min dotter ok tha tho var atsporadh saghdhe tho sik the vilia aff allo thiærta Sancte pædhar swaradhe thænne iak skal forsee thænne so[illegible]me dotter petronille ok iak skal taka tho[illegible]na j mina gømo ok ginstan the fulbyrdh thordhe thz vmskipte tho sit lighirne ok ey langt ther epter bleff tho siwk ok bleff krank allan sin lifs tima til thæs tho gaff op sin anda mz mykle gudhelikhet Nar thænne fulbyrdh var j sinom ytarsta tima saa tho sancte pædher apostol j biskops skrudh ok sancte pætar martir j suarta brødhra klædhabonadh hulka tho ælskadhe badha mædhan tho lifdhe ok tha saghdhe tho oppinbarlica Come thra hwat ær nu the vm kring stodho spordhe hwat tho saa tho swaradhe Jak see vndhelik thing thy at iak see mina thra sancte pætar apostol j biskops skrudh ok sancte pætar piscatora j suarta brødhra klædhabonadh hulka iak altidh ælskadhe ok j hulkra hiælp iak altidh hopadhe ok ginstan opgaff hon sin anda ropande velsignadher vari gudh Capitulum lc. vi.

Gudz modher talar j thollom dagh som j dagh ær opstodh min son aff dødh starklika swasom leon thy at tha mæghtrudh dyrxfullsins vald ok vttok sina vtualda mæna siæla hulka som opforo mz hanom j himerik glædhe Æn thu mat spøria hwar the siælana varo som tha thæn forlsadhe aff helwite til thæs the opforo til himerikis Jak suara thik at the varo j ene glædhinom son at ænast kunnoghe thy at hwar min son var ok ær tha var ok ær glædhi ok æra swa som tha saghdhe røvarino j dagh skalt thu vara mz mik j paradiis.

ok mage døsdhe opstodho j thollo thz dagh. Sidi saghdhom oc thæra siæla opforo mz hanom sonstan thra licama bidha dom ok opstadilse mz androm Ok for synti tha mik so var hans modher ok drøfdh aff ogrymlike sorgh æn androm Ok tedhe mik sik liosliga ok kemelica hugnadhe mik ok sighiande sik skula opfara j himiriki j mangra asyn ok æn thot thz ær ey opinbarlica skrivat for mina ødhmiukt skulu tho ær thz vissasta sannind at min son opstandande aff dødh tedhe sik for mik æn nokrom andro Ok for thy at min son hugnadhe mik j thollo dygh som j dagh ær thy skal iak j dagh hær æpte minzska thin fræstilse ok iak skal lxra thik huru thu skalt sta mote thom thy at thu vndra thui thik hænde ok til vppa fræstilse j ellene som thu ey vavonte j thinom vngdom ok ey j thino thionalaggi Jak svara thik at thz hænde thz til at thu skuli vita thik æncte vara ok æncte formogha vtan mins sons hiælp ok vta min son hafdhe gømpt thik var ey nakt synd thær thu var ey aff nakat smittadh thy gifwer iak thik nu thre lækedoma mot fræstilsom Thy nær thu fræstas aff orino fræstilso skalt thu sighia Jhesu christe lifwandis gudz son thu som best al thing hiælp mik at iak lusti ey i fanyttom hugsilsom Nar thik luste at tala skalt thu sighia Jhesu gudz son thu som thighdhe for domarom halt mina tungo til thæs iak gitt thænkt hwat ok huru iak skal tala Nar thik luste at ærvodha ælla hwilas ælla æta skalt thu sighia Jhesu gudz son thu som bundin bast styr mina hændir ot alla mina limi at mina gærnga maghin koma til godha ænda ok thz vari thik tekt at aff thænna daghenom skal thin thræl som ær thin licame ey formogha oss thina siæl lc. vij.

Litit for ens biskops dødh tha hænde at sancte pætars kirkio klokkor j rom opbrænnos aff vndelico falle Tha christi brudh hørdhe thz bedrøvadhe tho Jhesu christe tha tho war a bønom synth jhesus thæmme ok sagdhe Carmelita broder thz ær stort tekn Hwat ær at al elementa waru kunadho mik j mynom dødh war the atwthiol ko sit skeen Swa stridha ok studom elementa ok skapadh thing for gudhi oc kugora ok tee gudz kwedhe ok komaskolande thinga tekn j finom gang Sta nu opbrgdos klokkona ok swa som alle ropa thwan ær døddher Biskopin gik bort wari thænne daghin welsignadher ok tho ey thænne thwan welsignadher O vndarlikit ær at thr som alle skullin ropa ok bidhia kun thænne thwan længe ok syalica thr ropa alle ok sighia glædhelica fari indher oc fari ey op ok ey ær thz vnd thy at tha so skulle ropa komin ok j skulin finna jdhra sigla thwilo tha ropar j swa mattos komin ok seen mik j bælle ok giwi meer æn salomone Komin til min gardh oc tomin jdhra pungha ok j skulin finna idhra sigla fortapilse Swa ropadhe tha mz æpter dome ok gningom ok for thy at nu nal kas thom twedhinna time thy skal jak for doma thom swa som prætars faara for dærwara O Huilkin domb thom forstar tho vm tha vil æn wænda sik til mik skal jak løpa mot thom j midhio wæghenom swa som mildir fadhir At syndoghe man manno til jdhrughtha ok skriptamal

Ic vij En stor thwa a wærldzma wægna so længe hafdhe warit oskriptadher wardh siuker Jhesu brudh war kunadhe thom ok badh for thom tha sagdhe jhesus thænne brudh thinom skriptafadher at tha søke thin siuka mannin hørade thom skriptamal Huilke mannin swaradhe thom komade ok sagdhe sik ey vidher thorfwa skriptamaal thy at tha sagdhe sik opta hawa giort sin skriptamal Annadaghin bødh jhesus skriptafadhir hanom atwgaa til thes tha ko ok fik tholik swar so før thridhia daghin kom skriptafadhirin ok sagdhe thom swa Aff jhesu ordhom som tha sagdhe fine brudh Jhesus Amandis gudz son oc digherfullfinis thwa sighir thik at thæn hafwi j thik siw dighfla En sit j thiortano bindade thz at thæn skuli ey jdhrughas for syndenna Annar sit j øghonin at thæn skuli ey see sighlina nytto ok gagn Thridhi sit j munenom at thæn skuli ey tala the thing som æru til gudz hedher Fierdhe sitir j nidhero limmonom thy at skadhe thæn oulikhet Fæmpte j handome ok fotome thy wærdhis thæn ey røfwa ingen ok dræpa Siætte ær j indeluomen ok thy hawi thæn alskat swalgh ok drukkinskap Siunde ær j siælinne Hwar gudh skulle sitia ok boo æn nu sitir thr dighfullin thes owin Skripta thik thy wasklica at gudh skal miskunna thik Tha swaradhe then siuke mz taarom Hwru mat thæn loffwa mik nadher mædha jak ær firardher j swa magom oppinbaro syndo Skriptafadhorn swaradhe Jak swær thik thz som ont ok sant ær at thæn mat heel wardha vm jdhrughtha ok skriptamal æn thot thæn hafdhe giort store synde Tha sagdhe tha annatidh gratande En hopa jak mie sial helso thy at jak gaff mik dighflesno hwilkin som opta taladhe mz mik ok nu ær jak sextighi adra gamal ok aldre giordhe jak æn ena synda vidhergango ælla skriptamal ok ey tok jak jhesu licama Bra jak læt mik hawa annor ærinde war andre toko gudz licama æn nu vidhergaar jak for thik fadher at jak minnes mik aldre hawa hæft tholka taara som jak nu hawir Han skriptadhe sik fyrom sinnom vm then daghin ok tok gudz licama annan daghin ok doo siætta daghin ther æpte Aff thom sagdhe jhesus siælff til sina brudh Thænne manin thiænte thom wnuarno thwars wadha jak tedhe thik for ok nu flydhe dighfwllin fran thom hwilko tha hafdhe giort thiænist oc manskap for then jdhrughtha som tha hafdhe ok nu kom han

j skærslo eld ok hans helso tekn var
thær j dryvghin som han hafdhe j andalik-
tine. Æn nu mat thu spøria hvi thæn
mannin var værdhughir at faa idhrugh
tha som vafdhir var j swa magom synde
jak svara thik thz giordhe min ælskelikhet
thy at iak bidha manz sins vmvændilse
alt til ytarsta punctum ok giordhe thz oma
modhir forskyllan hulka som han ælskadhe
j sino hiærta ok varkunadhe hænna
sorgh huru opta. Tha æmintz hona ok
hovdhe hona ingivnas. Thy fan han
helsomma genstigh **Capitulum jc viij**

Gudz son taladhe thæ abbadissan hær
aff fetom køm gangande j dya oc
stankiande tho som vmæringa standa mz
smom thrækfulla stiært. Swa stanke tho
sina syster mz sino wranga æptedome. Hæ-
na kladhis vrynkio bara vitne at tho ær
ey minne sala benedictz dottir ok ey ødh-
miuk brudh. Thy at tho ær glømsk ok ey
j hugh komade sina lofwan hænna vighsla
bindhir at hava thæ kladhe som æru grof
ok smælik oc tho hawir tho aff thy som ær
bætra ok fæghra ok lustelikare. Ok ænkte
hava æghit ok tho hawir tho æghit gør
sik feta swa som diæfwlsins boo folghia-
de ok gørande sin æghin vilia. Reghlan
bindhir æmuæl at alt gozit skal vara j
abbatissana hand. Æn hon atuakta ey mins
hælgha benedictz ælt hulkin thy satte al
thing j abotans hand at abotin skulle var
skællikin ok særlikin reghlona folghiare.
Æn tho takir børlozsins napn ok ordh til
sina køslikhet ey atuaktande at tho skal
gøra mik rekinskap aff alla systrana siælo
Thy skalt thu vita at vta tho vætte sina
sidhi oc sina systir skal tho gaa j hælvite
mz fetom køm ok hælvitz korpa skulu slita
hona thy at tho ville ey flyghia til hime-
rikis mz ødhmiukom ok atirhallo ghom

c. ix Nu ær thæsse abbatissan var dødh synte
tho sta birgitto nakat hwit ok swa som
klædh mz jarn natti. Hænna tugha syntis sva
som eld hænna hændir ok føter swa so bly
hænna øghon ælstinghxo gratadhe ok fiul mz
taarom ok saghdhe. Thu vndra a mik hvi
iak synis swa vanskapadh. Thz ær gudz rættvisa
atirgiald. jak synis hwit thy at jak haf-
dhe børsins jomfrudom. Nu jak ær nu brug-
sat ok svart mz jarn natti thy at iak gøm-
de ey reghlona stadhga ok tholomodhzins
dygdh thy swa som maga masko samalkin
das j natino. Swa dighir jak mag thig
thola thy at iak forlæt at gøra manga
godha thinga som jak matte hava idhnat
mædhan iak hafdhe timan. Æn at min tugha
synis som eldir ær værdhokt thy at tho
lystis til mæt fanyt ok squalvoghs ordh
mot ærne rætlo. Mina hændir ok føter synas
swasom lik bly thy at mina thinga hulka
som teknas mz handome thæt skullo hava
varit skinande swasom gul thæ varo
bløta ok løsa swa som bly. Mine føter thær
iak mz skipadhis hava skulit ganga til
mina systra mz godho æptedømo oc vno
bingangilsom. Skridhu til værlozlica thinga
hælko ok ostadhughet ok varu late til
alt andelikit got. Mijn øghon synas swa so
thiæs som hawir mykin grat ok thz ær vær-
dhoghit ok rætt thy at iak sparadhe tho
aff graat nar iak matte hava æfskra
pat ælz mins hugxvins glømsko. Thoo ær
jak j miskunna stadhga ok gotz hops bi-
dhan for thæ godh thing som gøras j
gudz kirkio ok for hælghra manna bøne
ok ihesu christi blodh **Huru diæfullin synte. C.**

Swartaste blaman **j nunno ham oc skapnadh**
syntis j eno klostre mællan nunnor
mz swartom vile ok nunno klædhabonadh
aff hulkom christus saghdhe sine brudh
Hulkit ær j mino ewangelio at varna
de ær aff thom som ganga vndir faara
klædhom ok æru inwærtis rifwande vlfua
Swa sigher iak nu at thæn blamannin so
synis mællan nunnonar j nunno klædha
bonadh tha ær grimma diæfull hulki
som thom ægghia ok raadhir at samasa-
ka æghho ok goz ok maga rikedoma

at the maghin sina kirkelica aff tho ok giua vuma almosor ok bortgaa vndir thollo vsilme aff fatikdom som mik ær ok bryta sina veghilo sinam ok sina ok forlaffa sina sighla / thy skalt thw vita at bra the vakta sik granlica for thæssom girinna vagh latande sik nøghia at vidhe thorfteliom thingom thulkin the haua ok ænkte meer viliande vapa j værilzlico æghom ok rikedomom / Skulu ænuæl thæssa thiordhinna helbryghatho faar foromelica sikrna aff thom ok the æpt omskudsamlica sliitas aff vaghnome / thy at meer thækkis mik at the liwin j volico ok thralagho fatikdom swa som the loffuadhe ok latin sik nøghia æn at the vaxin ok snærin sik j værilzlike ælt ok styrsl ok æwins fanyttelica / giuande almoso aff andra mana gooze At ængin formar at krænkia gudz ordh

C j

Nar xpi brudh vndradis at thæssa bokana ordh so hærne æru aff gudhi tedh ok oppinbaradh skullin krænkias ælla nakvalcedh vanuirdhas ælla vrængias aff akziskofullo mano / Tha taladhe Jhesus til hænna tha tho var a sino gudhelicom bønom ok saghdhe / Jak haw twa arma mz enom vmfampnar jak himilin ok al the thing j thom æru / mz andro vmfampna jak jordhena ok hafwit / Fyrsta armin vtrækker jak til ma vualda mæn j himerike ok jordhrike hedhrande thom ok hughnande / Annan vtrækker jak ow manana akziskotholadhe tho miskunelica ok atwhallande tho at the gøvin ey swa mykyt akt som the vilia thy vrez ey / thy at ængin skal formøgha at krænkia min ordh / Vta the skulu koma til thz stadh ok folk som mik thækkis / tho skalt thw vita at thæsse ordhin æru suasom olea thy skulu the bløtas ok trudhas ok vt thrwingas ok pressas studom aff afwndzsiukom ok stundom aff tho som thøm vilia vita at mit tholomodh skuli vtuidhgas ok synas at thæssin gudz ordh skulu sændas gudz vino ok allo almoganom

C ij

Gudz son taladhe til sina brudh sighiande

jak ær swa som en thra thwars sym thærrans ofwir haw swa medhr thrykt ok tvylt at the æra sik j sinom ænglilsom ok glædhias ok vilia ey oplypta ønghonin til fadhorin ok avfwit / Skriff thy ok sænt the ordh som thu hørdhe aff mik til minum bina ok sona ok the skulu sidhan saa tho mællan almoghan / Vm the vilia vanlica kænnas vidh sin otholokka ok mit tholomodh thy at jak [illegible] gudh vil vpsta ok tee almoghano mina [illegible] vrætuiso ok kærlek At licamans siukdo[illegible]bw ær nyttoghir sialine Cal cij

En fru aff swerike bar længe siuk j vom ok saghdhe entima swa som leande ok mz kalse j ste Birgitte ahøro thz sighi at j thæssom stadhenom ær aflosn badhe aff syndome ok pinom / Æn gudhi ær ænkte omøghelikit tho thol jak ok kænne pino ok drøwilse / Æn morghonin æpte at hørdhe gudz brudh røst j andano som saghdhe til hænna / Dottir thæsse qwinna ær mik thæk forthy at ho lifdhe væl j sik sialue ok opfostradhe mik til hedhrus ok thiænist sina dottir / Tho hafdhe ho ey æn swa stora jdhrugtha j pinomen thuru mykyn lusta ho hafdhe j syndome vtan hon hafdhe navitt at halla aff mnom kærlek / thy maghan jak forsee huariom enom j helbryghdhelikhet ok siukdom swa som jak see at huariom ær thørff / thy skal jak ok ey vtas ælla dømas aff nakrom j minzstom ordhom vtan hwarn stadh vrædhas ok hedhras / Thiggi ænuæl hænne at romara kirkio aflat ær meer ængu gudhi æn sio / thy at the som koma til thz aflatit mz fullkompno hiærta skulu ey at enast faa synda forlatilse vtan ænuæl ærudhelica æro thy at om manin drape sik ænuæl thusanda sinnom for gudz skuld tho var tha ey værdhogher the minzsto æro som gifs hælghom mannom ok æn thot manin formaey at lifwa swa mag thusad ar tho for then skuld at oændelica pinor ægha tholas for maga synde ffor hulka manenom ær omøghelikit at fult gøra j thæsso liwono / thy løsas maga synde for aflatzsins skuld ok thungasta pina ok længste vmskiptis j minzsto pino / at the so

fingo aflat ok ganga aff varldine
mz fullkomnom kærlek ok sannom ydhru-
gha lofas ey at enast aff syndomen
vtan samuledh aff pinomen thy at iak gudh
skal ey at enast giva minom vtualdo ma-
nom thz the bedhas Ita iak skal samuledh
gøra thz thusandfalt ok hundradhafalt for
kærlekin Mana thy thæssa siuko quinna
til tholomodh ok stadhughet thy at iak
skal gøra hænne thz som hænne ær nytte
bæzt til helso ¶ Thæssa fulkomna siæl saa
sancta birgitta opfara swa som lughande
ok mædh blamannen lypu mot hænne ok
aff thiwa asyn vardh sialin vis ok swa
som skælvande ok genstan syntis en vænasta
iomfru koma hænne til hiælp ok the som
fore sagdhe til blamannenum hwat havir
j mz thæsse sialinne hon ær aff mins sons
nyo brudz thiænisto folke ok ginsta sky-
dho diæflane ok folghdho langt æptir
aat Mar sialin kom til domin sagdhe
domarin hwar swara for thæssa sialina
alla hwar ær hænna hiælpare ok genstan
syntis sanctus iacobus narwarande ok sagdhe
O hwa iak ægher swara for hona thy at
tho var tvem sinnom til min stadh mz myk-
lo ærwodhe O thæn miskunna hænne thy at
tho ville ok formatte ey Domarin sagdhe
hwat var thz tho ville ok formatte ey Ia-
cobus sagdhe hon ville thiæna thik aff allo
hiærta Vtan hon formatte ey thy at hon
hindradhis aff sukdom Tha sagdhe do-
marin til sialina Gak thy at thin tro
ok thin vili skal hela thik ok ginsta bort
gik sialin aff domarins asyn glædhiadis
ok skinadhe swa som stiærna ok alle nær-
stadande sagdho Valsignadher vari thu
gudh hulkin som ær ok var ok skal vara
thy at thu bortvænder ey thina miskund fra
thom som hopas a thik **Sanctus nicholaus
syntis smordher mz oleo capitulum c iii**

Nar xpi brudh sokte sancti nicholai hal-
ghodoma j baar Thilburdhe tho vidh
hans graff at thænkia a the olione som
flytir aff hans licama ok tha saa hon i
andelike syn ena manniskio smordha mz
oleo ok aldra bazst loktande hulkin som
sagdhe hænne Iak ær [illegible] nicolaus biskop
hulkin som thik synis j [illegible] tholke likmil
se swa som iak var skipa[illegible]dher j sialinne
nar iak lifdhe thy at alle [illegible]ine limi varo
swa quæmelike ok bøghelike til gudz thiæ-
nist swa som thz smort thing hulkit hul-
kit som bøghelikit ær til allehanda gær-
ning Ok thy var glædhinna loff altidh j mine
sial ok gudhelik pinan j mino mun ok
tholomodh j minom limom ffor vilchiffne
ok pinutma dyghdhe hulka iak særlica
ælskadhe En nu for thy at maghra manna
ben æru thor aff gudhelike nadh Thy
giva the aff sik fanyt ok luftande lundh
nar the samanslas ok æru ohøuelikin til
at gøra vatnsomma fruct ok leedh gudhi
at see Men thu skalt vita at swa som rosin
giv aff sik lokt ok vintlassin søtma Swa
gaff gudh minom licama enkannelik vælsig-
nilse at olia skulle flyta aff hom thy at
han hedhra ey at enast mina vtualda mæn
j himerike Vtan han glædher ok ophøghe
tho samuledh j jordherike at flere skulin
vardha luttakande aff thiwa nadh **Sancta
anna kallar sik alla hionalagh modhir c iiii**

Sixta j sancte pancle klostre vtan muvrin
j rom gaff xpi brudh halghodoma
aff sancta anna nava fulv modhir iomfru marie
Mar brudhin thænkte huru ho skulle lag-
gia tho ok hedhra Syntis sancta anna hænne
ok sagdhe Iak ær anna aldra hionalagha
fru hulkin som varo j gamblo laghomen
iak ær samuledh aldra ætna hionalagha
modhir hulkin som æru æpte the laghin
thy at gudh vilde fødhas aff mine slækt
Thy o dotter hedhra gudh j thæsse matto
Valsignadher vari thu ihesu xpe gudz son
ok iomfrua son Som thik vtualde modhir
aff ioachim ok anne hionalaghi miskunna
thy for anne bøne allom thom som vel
liua j hionalaghi at the formaghin gøra
gudhi fruct Ætyr samuledh alla the som vilia
vara j hionalaghi at gudh hedhris j tho
Men mine halghodoma som thu havir skulu vara
thom til hughnadh som tho ælska til thæs
gudhi thækkis hedhra thom høghelicar
J ytarsta hælghra mana opstandilsom

C N

At mera aflat ar j rom än mænniskior tro

Gudz modher taladhe til brudhinna sighiande o dotter ... huj dröms thu tho suaradhe thy at ... iak söke ey thessa helgha stadhana som äru j rom. Maria sagdhe thik lofwas at söka thessa stadhana mz ödhmiukt ok gudhelike kärlekhing thy at thar j room är meer aflat än mænniskiomene kunna tro thz gudz helghe män ärvadho ok forskylladho mz sino dyra blodhe ok bönom aff himnom for thy tho dotter skalt thu ey forlata thina skolo ok nema, ok ey thins andelica fadhers helagha lydhno. At forlata wärldina Capitulum lxvi

Hon sagdhe sik vilia thiäna gudhi ok viliande vita huat hälsta han matte hälzt thäkkias gudhi ok swordhe son brudh astundande gudhelikin swar aff hulkom sonens taladhe til sina brudh ok sagdhe til henne. Thänne kom ey än til jordanem ok än sidher for han ofwer hona. Swasom skrifwas aff helya at när han hafdhe farit ofwer jordane ok kom j ödhkenena tha hördhe han gudz hönlik thing. Än hwat är thässin jordanis vtan wärldin hulkin som flytir swa som vatn thy at wärzlik thing opfara nu mz mannenom ok nu nidherfara the. Stundom oplypta the han mz hedher ok salikhet. Stundom thryngia the han ok nidherthrykkia mz drömilsom ok jämmerdho ok aldre är man vtan vmsorgh ok drömilse. Thy hulkin som astundar himerike han skal bort vända aff sinom hugh al jordzlik girilse. Thy at al wärzlik thing ledhas tho som gudh är sammakita fört. Än thänne mannin kom ey än the thil at han forsma ok vidhersighia al wärzlik thing vtan han hawer än sin vilia j sine hand. Thy skal han ey än höra himerik hönlik thing for än han forsma fullkomplicare wärldina ok latar sin vilia j gudz hendher. Gudh forsee sino vinom Capitulum lxvii

Gudz son talar til sina brudh sighiande. Ormin see aff högdhinne hua hans vnga vil skadha ok flyghir at värja tho. Swa forsee iak vdher nyttelika thing. Thy sighir iak stundom bidhin ok stundom sighir iak gangin än for thy at nu är time gangin til emalfie stadh til min apostolom andream huars lecame som var mit mönstir pryt mz alle dygdh. Thy var ther giordh syndoghia manna hughalp, thy at the som thit koma mz tweno hugh til hans the ottas ey at enast aff sinom syndom vtan the skulu hawa fulstopa andelikin hugnadh. Ok ey är thz vndher thy at han blyghdhis ey mit kors vtan bar thz ödhmiuklica thy blyghdhis iak ey at taka thom ok höra thz han forbidhz thy at hans vili är min vili. Nu j hawin varit nakar thom atirkommin genstan til neapolim tha til min fördzlo dagh. Blivande brudhin swaradhe. O hwa var tidh forgiar ok aldarin ok siukdomin nalkas ok wärzlik hughalp ok pinga minskas. Tha sagdhe iak är naturina skapt j vidherthorfft ok värian ok givar thy swasom thu som hawer kärlek hawer sparth ey sinne välugnaste ding at hästin skuli thz födhas. Swa iak hulkin som hawer al thing ok ängte sins vidherthorff ok iak see ok skodha aldra manna hugha. Iak insände j thera hiärta som mik älska at the skulu göra godha gärninga innom vinom ok än ugl mana iak thom som mik ey älska at the göra godha gärninga innom vinom at the maghin thes bätre vardha for godhra manna böne skuld ok thera forskyllan. Aff sancti staffans dyrdho Capitulum lxviii

Pa sti brudh badh sina böne vidh sancti staffans graff j rom vtan murin ok sagdhe swa. Välsignadher vari thu sancte staffan thy at thu forskylladhe thz sama som sancte laurinz thy swa som han predikadhe hedhningomen swa predikadhe thu judhomen ok swa som laurincius tholde gladhelica eldin swa tholde thu gladhelica stenand thy lofwas thu värdhelica först inghan martiris. Tha syntis sancte staffan ok swaradhe. Iak byriadhe aff minom vngdom hawa gudh käran thy at iak

hafdhe forvarlova som atgømdo vm
mina fighla thetta Æn nar min tha j thus
xpus var kørlikin vordhin ok tha byr
iadhe prædika tha hørdhe iak tha mz allo
hiærta Ok ginstan æpter hans opfærdh
tilføghdhe iak mik apostlomæ thiæna
de thø trolica mz ødhmiukt j thy ambi
te mik var anduordadt Ok nar iudha
ne hædho min gudh alzuin xpm gladdie
iak mik haua takit tilfælle at tala mz
thøm Ok iak straffadhe ok æpteruite stadhe
lica thera hiærdzsko Ok var iak rædhoboin
at dø for sannindina ok folghia mino
thra Ok thy holpo thry thing til mina
kruno ot æro thæt iak am mz gatas ok
glædz Forsta var min godhe vili Annat
mina thra bon apostlanna Thridhia mins
gudz pina ok kærlekr Thy hauer iak nu
thræfalt got Forsta ær at iak see vtan
atuiuaundo gudz anlite ok æro Annat
ær at iak forma alt thz iak vil ok iak
vil ænkte vtan thz som gudh vil Thridhia
ær at min glædhi skal vara for vtan ænda
Ok for thy at thæn glædz af mine glædhi
thy skal min bøn hiælpa thik At thu skalt
faa mæra gudz vidherkænno ok gudz ande
skal blifua mz thik ok æn skalt thu koma
til alsvlin til mina pino stadh At ey tryste a
makra sina dyghdh ok halla sik at af mang

Gudz modher taladhe talan Capitulum lix

Gudz modher taladhe
Hærzste kost vansmaka vm nakr
beskelikhet inguttz j han Sva hulka ok
thuru magha dyghdhe nakan hawer vm tha
lustas j nakre synd thækkis ey tha mnom
som ængin thy thøm mnom vm at vm tha
astunda at thækkias mino son ok mik
tha tryste ey a sina dyghdh vtan rædhi
sina tungo af mangtalan ok løghe Ok
forbiudhe sina sidhi af allæ løslikhet
thy at tha skal hawa blomster j munenom
mz hulkom tha skal lokka vansmakade
til bæzsto frukt Ællæ vm nakr beskelikhet
findz j blomstrome tha forsmas the ot
godha fructin astundas ey Enghl oc thøm
at sua som bondin ok husfrun ælskas
studom sin j mællom for ensamt licalikit
oppehælle Ok sva som mikit ær studom j
klostre for licamlikit got Sva thæn mannin
som tha vil komme astunda at vara j klost
no at han skuli ænkte hemuardhoket thola
tha astunda ok vara fatikr sva at høns
skuli ænkte brista Fortas thy j sin eghin
vilia thy at thækkiar ær gudhi at tha
liui vætuislica j væruldenne ok ærunodhe mz
sinom handom æn at han stande j ødhmiuk
ne ælla klostreno vtan gudz kærlek Thz
æpter sagdhe xpus Hæri drømis thu om
thæn ære ærmugel tio sinnom vm daghin for
hydhno skuld thz skulle ey rædnas thik for
synd thy at iomfrudomin forskylla kruno
ænkiodomin nalkas gudhi Vtan hydhnan
inledhe alla til krona æn sagdhe than
hælghe ande Hulkin som ey skøte ælla
atuakta sina synde ok lætta fallr vaskelica
j storæ synde thy at ærmugel nadhelik synd
hulkin som kr mot samuitino varder dø
dhelik vm ho adhnas ok skal hardhelica
pinas for forsumilsin Æn taladhe xpus
j mønom mandom tempradhe iak sva mina
bøne ok ærnadhe ok fasto at the so mik
sagho skulle ey taka drankt æpterdøme
Vtan alle the som hafdho vilit hafdhin
mat folghia mønom ordhom ok gærningo oc
æpterdøme Æn thæsse fisk som thu nu see
hawer vndelik atthauer ok thz ær ey vtan stor
frestilse ok hærma sanitz motbit ok striidh
thy ær hærme vadhelikit at bætre tempra
sina mæzsafærdhe Ok gøra the thing hælle
lønlica æn oppinbarlica som tho gør Alla
skal hærma ærnodhe vara sanyt ok hær
na bøne minne til kruno Capitulum lx

Sancta birgitta var entidh frestadh j sino
bøno hulke gudz modher sagdhe Dia
fullin ær swa som alundz sinks prestar le
tade at røghia ok thindra godha thy æ
thuru mykyt thæn frestas j bønom bidh ey
thæs mindra ok vidher fresta at bidhia
thy at thin astundan ok godh vidher fresta
skal rænas thik for bønina fulkomilse
Ok vm thæn formar ey at vtkasta ovna
ok fanytta thanka som koma j hughin.

tha skal the vidhir fwrstandin vpenbaras thik til kwnno. Om thu lydhe en fwrstilsamen vtan thol thom mot thinom vilia. Capitulum xlj

En man aff abo biskops dome kom til rom en kunande swenskt maal. Var ha fik en skriptafadhir thy at ingin forstodh has maal j rom. ha spordhe aff sta birgitto hwat ha skulle gøra hulke ropus saghdhe thin mannin hwat thy at ha faa en skriptafadhir. Sigh honom at has vili vmpinngas honom thy at hwat dughdhe alla halp rønarnom a korseno. Hwat en godhir vili. Alla hwat oplat himerike vtan godhir vili at vilia got ok hata ont. Alla hwat gør hællite vtan swang vili ok vanskipadh aftirdan. Hwat en var lucifer vtan skapadhir. Alla hwat en iak sielwir godhlekin ok dygdhin skapadhe nakat ilt angalennne vtan sidhan lucifer vanrytiadhe sin vilia ok vxendhe han vanskaplica thy vardh ha illir aff ondom vilia. Stande thy thænne mannin stadhelica ok gange en til ryggia ok var ha kombir til sit fædhernis land tha spøri ok høri sina siel helso aff snillo manom ok andwordhe tho sin vilia ok lydhe hall vittuisa mana raadhe. Ey sinom vilia dyn dhos ha hawir j mællan j vaghteno tha skal hon vardha swa som iak saghdhe rønarino thik skalt vara mz mik j paradhis. En falloghet thakkis gudhi

En enfallir man hulkin som ey kunne fullelica pater noster spordhe sialinna raadh aff sta birgitto. Var thva swaradhe thænne ahorade ok saghdhe. Mera thakkis mik thæssa enfalla manzsins enfalloghet æn hoghfærdhogha mana snille thy at j tho ar hoghfærdh bort kørande gudh aff hiærtano. J thæssom ar ødhmiukt som inledhe gudh j hiærtat thy sigh honom at ha idhne the thing som ha ar van swa som hær til ok ha skal hava løn mz tho som iak saghdhe. Kommin til min j som arwodhin ok iak skal mætta idhir mz andhelico brødhe thy at nu iak sighir honom swa som iak saghdhe iudhanom som bedhis snillica raadh aff mik. Som budhordhin oc søk the thing som thu hawir ok giff fatiko manom. Forma han ey thet gøra alla fullona thy at aldrahomin takir ey lardom ok fatikdomin hawir ey thet ha maghe sælia tho aru budhordhin widhir thorftelikin tho som astunda at koma til æwerdhelica helso thy at vtan tho kan mannin ey hel vardha. nu ha hawir kænnefadhir ok tima at inna tho. Men thæssa manzsins visa fakunoghet ok godhe vili thakkis mik swa som the tue ænkionna pænninga som hon offradhe ok forfordhe konunga rikedomom thy at ha haw alla snille j sine faakunno thy at ha ælska mik ok thet hawir han aff minom anda. ok thet synis væraldina snillo manom vara osnille at ey ælska rikedoma ok kunna tala stor thing thy saghdhe iak visa fakunna thy at ha nam sanna snille ok visdom aff minom anda. thet ar at ælska gudh. Hwat ey synis han thik vara sannelica snialle thy at ha kan ey vtan eet ordh som ar at ælska. Thy at om thæssa snille gøme han al moysi lagha budhordh. Om hona gibir ha gudhi thet hon bør. Om hona oc mz thænne gøme han al lastina raadh. Om thæssa snille gøme ha alla rætte ok lagh. Om hona ælska ha samwetin ey girnandis annars thing. Alla takade oc ey swikande sin samwetin. Om hona aminnes idhkelica sin dødh ok dom mz hulkom ha skal dømas aff mik. Thy at then som vil koma til mik thorff ey mødhas aff laghsins fakunno. Om ha vil nytia sit samwit hulkit hon sighir. At skal thet gøra androm som han vil sielwir thola. Thy at til hwat nimbir mannin swa mang thing ok ordlekxs maga bøkir hwat ey til at thiæna mik. Hwat ey hiællir til at vita klok thing ok timans framledhilse ok sin tilse alla for vthan skuld ok at vilia tallas mæsta. Tho ær vmæns star hwar j sino sanite ok hwar een dømis aff thy o dott hulkin som aff fullkomne tro oc godhom vilia

C xlj

læs thæsse thry ordhin O ihu miskunna mik / tik thækkis mik meer æn then som læs thusanda vers vtan athuakt

Aff sotu marie gudz modhirs miskund Capitulum cxiij

Maria taladhe ængin ær swa stor synda ok i swa fulo ambite satt vm han calla mik sik til hielp jak skal hielpa hanom Hwat synis vara oskonistar gning æn vokta skor skvot hoffwid Vm nakar akalla mik i the gning jak skal tee hielp / at han skuli hetas ok vmas hwat ær fular ok ovnar æn the anbudh ther thyrkke ok jordhin vtkastas aff motahuseno i vaghnum Vm nakar akalla mik i tholke gning jak skal hielpa hanom Hwat ær fular æn thera spitalsk saar Vm nakar thz grovande akalla mik jak styggis ey at hanna ok smoria ok læka the saarin sami brudh swaradhe O helaghasta fru jak veet at thu æst ødhmiukast ok valloghast ok vælvilloghast hielp the siælinne for hulke jak badh thik swa opta Gudz modhir swaradhe The siælin hafdhe thry thing nar tho lifdhe hon ville hava vælfærdha ok hælsom ville ey hava han Annadh ætskadhe hon sit kot ok oaturhald thy vilde han ey koma til hionalagh Thridhiadh ælskadhe han gudh ina æn hon skulle æn thot han var stadhughir i trone Aff thæssom ær siælin nu frælst ok bardher om i ødhelita luttakande aff gudz milhetz bordhe Tho standa æn nakar thing ater aff hulko hana hon skal vasklita frælsas

cxiiij [illegible]

Gudz son taladhe Swa so høgh tvivit hafw manga qvenna æn a ok the qvennana som høghre i st ær taka meer aff hitanom ok bædhreno Swa ær ok aff dyghdhom bisklika gudhelikin kærlek ær swa som tree aff hulkom alla dyghdhe framganga mæl lan hulka lydhnan halle formanz dome for hulka jak siælvir gudh ville thola korsit ok dødhin thy ær lydhnan mik thækk swa som sotaste frukt ok swa som friodhgramaste friodhir Swa ær ok then man mik vmlicast hulkin som aff ødhmiukt vndirgivir sik androm / ok sæt allan sin vilia i annars manz hande Thy thækkis mik at thæsse frum lydhe forlatande sin eghin vilia at ho maghe forskylla sik storre gudhelikin kærlek ok storre krono thy at Abraha bardh mik ælskelicar aff sinom godha vilia ok vmth mæxvar ok thækkelicar i gudz folke thy at han lydde ey sinom eghno vilia

Capitulum cxv

Pius taladhe Lydhnan ær dygdh mz hulke al ofullcopnadh thing fullcopnas ok alla glømsto vtslækkias Thy jak gudh som ær fullkopnast for allom ok sialff fulkoplikhetin lydde gudhi fadher alt til korsit / At jak skulle tee mz mino ajutedome huru thækt gudhi ær at manin neka sin eghin vilia Æn mange ey athuaktade lydhnona dyghdh ok ey havande skællikin hita følghia ok fullkopna thz the gripa ot stadhfæsta i sinom eghno hugh ok thwinga sua orkællica sit kot i litlom tima at the æru længre tima omyttelike sik siælvo Aff hulko the thækkias litit gudhi ok ære androm thinge ok dyrlike Nar tholke skodha sin vanskilse alla kvanskom ok vilia tha ater dragha sina førre gninga blyghas the at forlata the thing som the hava byriat ok for sins hughs hærdzsto thora the ey tilgaa helsamare thing Aff tholkom ær thænne manin hulkin thu seer thy at han akta ey prøfuadha mana vaadh ot ey min ordh i hulkom jak saghdhe At jak vil ey ell astunda kotz sins dødh alla fordærvilse vtan syndinna / thy ær hon vrødhandis at han komber i mere dyrvilse ok mazsins vanskilse Thy vm han lydhe smællo manom ot fatir aff the hærdzstone han hafwer gripit ok stadhfæst i sino hugh skal han krona ok løn twafald gøras ok andelik gudhelikhet skal økias i hanom Ælligh skal hanom bardha swa som st hwat ær ounlike manin kom ok ok sadhe thz stilin ok thz stlane opnaxto ok quafdho ot fordæruadho godha sædhena Tu aut [illegible]

vj

Huru gudz modher lofuor sancte birgitto at hon skulle koma til iherusalem Ca j

Nar sancta birgitta xpi brudh varadhe j rom stodh entidh a gudhelicom bønom tilburdhe hon at thænkia oppa huru jomfru maria fødde sin son ok af hwoslom gudz godhlek hulkin ville at vtuælia tholka vænasta modher Ok tha optændis hænna hiærta swa mykyt i jomfrua ælskogha at hon saghdhe i sino hiærta o min frw himerikis drotning Swa mykyt gladz mit hiærta af thy at høghste gudh ville thik vtuælia til modher / Ok værdhoghas at giua thik swa stora værdhelighet At hælder vtualde iak mik at pinas æværdhelica j hælwite æn at thu skulle falla af minzsta punt af swa høghelike æro ok af thine himerikis værdhelighet Ok swa stodh hon opfylt mz ælskoghas søtma oplypt j gudhelike skodha Ok tha synte jomfru maria hænne ok saghdhe Vtuælda dotter Jak ær himerik drotning ok for thy at thu ælska mik mz storom ælskogha thy lofuor iak thik at thu skalt koma til thæn hælgha stadhin iherusalem nar minom son thækkis Ok thædhan skalt thu fara ok til bethleem ok thær skal iak te thik allaledhis j huat matto iak fødde j them stadhenom min son ihesum xpm thy at swa thækkis honom

Af kyndelmesso hoghtidh Ca ij

A kyndelmæsso dagh var xpi brudh var j the kirkio j rom som kallas sancte marie Var hon griptn j andelike syn ok oplypt j gudhelike skodha tha syntis hænne j himmerikeno at alle redhdo sik til stor hoghtidh Ok tha saa hon swa som eet mønster vndarlikit j rymd ok fæghrind Ok thær synte thæn hedherlike gamble rættuise mannin symeon redhobon at taka [illegible] ihesum j sin fagn mz høxste gladhi ok astunda Ok saa hon jomfru maria høuisklica koma ok bæra [illegible] ihesum ok offragha j mønstrit æpte gudz laghom Ænddha saa hon otalica angla mykylikhet ok mægha handa gudz hælghra manna skipilse ok hælghra sigla ok hælagha jomfrur ok fruur gangande for hænne ok kring vm jomfru mariam mz alle gudhelikhet ok ængil bar for hænne et langhit swærdh ok breet ok blodhoghlikt hulkit som teknadhe the mæsta sorghena som jomfru maria tholde af sins ælskelicasta sons dødh Ok the sorghina teknadhis j thy swærdheno som thæn rættuise symeon sagdhe at skulla gaa gonom hænna sial Ok alt himerik hærskap gladdis ok brudhine saghdhis see huru stor hedher ok æra himerik drotning ær giældz j thæsse hoghtidhinne For the sargha swærdhit som hon tholde j sins ælskelica sons pino

Huru sancte francisci bødh sancta birgitta til sin kamara iij

A sancti francisci hoghtidh j hans kirkio j rom vidh tyberim Synte thæn same sancte franciscus xpi brudh sighiande Kom j min kamara at æta ok drikka mz mik Ok hon hørande thæt redde sik til vægh at hon skulle sokia han j assis Ok nar hon hafdhe thær varit vm fæm dagha thænkiadhe tha at atir fara til rom Ok ingik j kirkiona at anduordha sik ok sit fylghe sancto francisco Tha syntis ha hænne ok saghdhe Var væl komin jak bødh thik til min kamara at thu skulle æta ok drikka mz mik Tho skalt thu vita at thætta husit ær ey the kamara som jak saghdhe thik Vtan min kamara ær san lydhna som jak altidh hiolt at jak ville aldre vara vtan thæn so bødh ow mik / Thy at jak hafdhe altidh een prest mz mik hulkom jak ødhmiuklica lydde j allom budhordhom ok thæt var min kamera Før ok thæt samuledh thy at swa thække gudhi Æn min kost af hulko jak lustelica vidher quæktis var at jak aldra hælzst drogh mina jamcristna af værldzlica lusternis fafængo til at thiæna gudhi af allo hiærta Ok tha sinadhe jak the gladhina swa som søtasta kost Æn min drykker var the gladhe som jak hafdhe nar jak saa nakra the som jak hafdhe vmuænt ælska gudh mz allo kraptom ok vara idhkelica a bønom ok gudhelikhet / ok læra andra at lifua vel ok ælska sama fatikdom Se dotter thænne drykkin giordhe swa gladha mina

siæl æt al the thing i wærldinne waro
wanskapadho mik. Ok thy in i thæs-
na min kamara ok æt mz mik thænna kost
ok drik mz mik thænna drykkin at
thu skuli andelica hugswalas mz gudhi

c. iiij

Ælle ingangin skio warande æ gudhelico
bønom syntis swasom hænna hiærta
war brinnande mz gudhelicom kærlek
ok alt fult mz andelike glædhi. Aff
hulke hænna licame wardh swa som wan-
skandis i allom sinom limom. Tha hørdhe
hon røst sighiande sik. Jak ær skapare ok
atirløsare ok tholka glædhi som thu
nu kænne i thinne siæl tholkit ær mit
liggiandafæ ok haafwor. thy at swa som
skrifwat ær andin blæss hwar ha wil
ok thu hør hans røst. Vta ey wæst
thu hwædhan ha kombir ælla hwart ha
faar. Ok thz liggiandafæ gifwer jak mang-
fallelica minom winom ok mz mangom mattom
ok mangom gafwom. Tho wil jak sig-
hia thik aff andro liggiandefæ hulkit
ey ær æn i himerike vta mz iordh i ior-
drike. Thz liggiandafæ æru mina wina
licama ok halghodoma. thy at mina wina
licama æru sannelica mit liggiandafæ
ok hafwor. Quat the æru hælder rutne
ælla forwiske ælla vmmugnde i muld ok
asko ælla ey. Vta nu mat thu sporia
mærdha skriftin sighir at hwar thit lig-
giandafæ ær thær ok thit hiærta. Hwru
mit hiærta ær mz thæsso liggiandafæ
som ær halgha manna halghodoma
Jak swara thik. Mins hiærta høghxste
lyste ær at giua æwerdhelik løn allo
søkiandom mina halghra manna stadha
ok hedhrandom thera halghodoma
ok the halgho orun menar jak som
æradhe æru mz iartekno ok halghe
lyste aff pafwanom. Ok jak giwir lø-
nin æpte thera vilia ok tro ok æruodhe
som søkia halgha men. thy ær mit hiær-
ta mz mino liggiandafæ. Thy skalt thu
vita for visso at i thænna stadhenom
ær mit vtualdasta liggiandafæ som

ær mins apostels halghodoma sancti tho-
me. thy i ængom stadh æru swa mange
orutne ok osyndurskipte ælla atskilde
swa som i thæsso altarino. thy at war thin
stadhin war forærnadher som thæssins
mins apostels licame war først laghdher
Tho førdho somlike mine vini thz liggia-
dafæit mz mino tillate til thænna stadhin
ok laghdho i thzta altare. Æn nu ligger ha-
ner swa som lønlikin thy at for æn mins
apostols licame kom hit waro thæsse
vikesins høfdhinga swa skipadhe som skri-
fwat ær. The hawa mun ok skulu ey tala
the hawa øghon ok skulu ey see the hawa
øron ok skulu ey høra the hawa handir
ok skulu ey hanna the hawa føte ok skulu
ey gaa. Hwru magha tha tholke ok the
som tholkin vilia hawa til sin gudh
gøra tholko liggiadafæ hedhir ok
skyllu... tha ærwordhning. thy hulkin so
halzt ... som ælska mik ok mina winir
owir al thing hælder villiadhe døø æn
vta ... mik i minzsto thinge hawa dhe æn
vngæl ... vilia ok makt at hedhra mik
ok ... bindha andrum. Tholkin hwa ha
halzt ær skal ophøghia ok hedhra
mit liggiandafæ. Som ær thæssa mins
apostols halghodoma hulkin jak vt-
walde. Thy skal sighias ok predicas for
visso at swa som mina apostla licama
petri ok pauli æru i rom. Swa æru mins
apostols halghodoma sancti thome i orthona.
Abrudhin swaradhe. O min hærra hwat ey
sixto thæssa vikesins høfdhinga byggia
kirkio ok giordho stora almosor. Var
hærra sagdhe. The giordho mik stor thing
ok offradho mik mang thing aff malme-
nom at blidhka mik mz tho waro margha
thera almoso mik litit lustelica ok thæk-
kelica for thera hionalagh skuld som
waro samaføghdh mot halghra fædhra
skipan. Ok æn thot the hionalagh so pa
fwane lofuadho samaføghias waro fast
ok hallaskulande tho skal thz vanzsakas
ok dømas i minom gudhelica dom æt.

thera vili var bevanget ok the vidherf-vestadho mot kirkionna skipan ok synthis sancte thomas sighiande biudhume jak skal nu giua thik fange aftudat liggiandafæ ok j samo stund gik eet stykke aff sancta thomasa benom fram aff kistone swa at engin hannadhe thona hulkit sancta birgitta tok ok gømde mz gladhi ok wirdhing

·v·

Loff ok æra vari alzualloghom gudhi aff hulkom al godh thing framganga ok særlika for the thing som han haw giort mz jordhir j bughdomsins aldar aff hwars nadh bedhiandis ær at then kærlekin hulkin j hafwom diughlika til gudh skuli økias j idhir alt til dødhin En konungx starkir ok maktoghir opbyggiande hws j hulkit han satte sina dottir sik mykit alskelika andwordhande hona ens. manz gømo sighiande swa Min dottir haw dødhelika owin ok thy skalt thu gøma hona mz alle akt ok gømo Thy æru fyra thing som thu skalt vakta mz alle akt ok gianom ok jdhelikom forthanka Førsta ær at engin graffwi ondhir husins grundual Annat ær at engin fari owan ower murana hoghan Thridhia ær at engin bryte husins vægghia Fiærdha ær at engin omain ingange gønom portana O min kæra thz skal andelika forstandas hulkit jak skrifwer idhir aff gudhelikom kærlek gudhi bitnande hulkin al hiarta skodha Om husit vndirstaar jak ok menar thin likama som himpna konunger skapadhe aff jordh Om konungsins dottir vndirstaar jak thina sial skapadha aff høghsta gudz dygdh ok satta j thin likama Om gømarin vndirstaar jak manzlikin skal som thina sial skullo gøma æpter ængladhelix konungx vilia Om grundualin vndirstaar jak godha ok fastan ok stadhugha vilia Om hulkin ok mz hulko al godh thing æru opbyggiade ok mz hom sialin bæzst bæris Thy nar thin vili ær thollkin at thu vilt tilænkte annat lifwa vtan at følghia gudz vilia ok tillæggir alla akt hwru thu maghe han hedhra mz ordhom ok gerningom ok thiænande hom mz likama ok gøze oc allo kraptom swa længe som thu livir at thu maghe atir andwordha thina sial hænna skapara gømda aff alle kotzsins orenlikhet O hwru æruærdhelika tilbør at gøma thænna grundualin thz ær thin vili mz gømarom thz ær mz skælomen at engin formaghe mz sinom ondo fretilsom alla sudom graffwa vndir han til sialinna skadha Om thom som vndir fresta at grava vndir thænna grundual vndirstandas the so swa tala til thin sighiande O min kæra barlekman takande thik hustru hømiska ok faghra ok ærlika ok rika at thu maghe gladhias aff barom ok arfwe oc ey thurfgas aff kotzsins drøwilsom Andre sighia banlika swa Om thu vilt vardha klærker tha min thir til boklika konste at thu maghe kallas mæstare vøktande thik aff kirkiona ingiældom swa mykit som thu format mz bønom ok gafwom tha skalt thu faa værlz hedhir for thin visdom ok æras aff mangom værlzlico vnd for thina maga rikedoma skulo See vm nakvadhir thik vanlika tholik thing Tha kat gimstan gømarana som æru skælin swara hom at thu vili hælder thola al kotzsins drøwilse en tapa vilekin Swa ænnugh at thu vilt gina afla visdom ok konste til gudz hedhir oc ethna tvo nærio ok til godhra mana styrkilse ok villafarande vpættilse ok aldra thera som vndir thorfwa thit raadh ok kænnedo Ok at thu vilt ey nakat astunda j thæsso lifwino owerflødhelika ok for fafænga æro ower thinis likama . Bidhir thorftelika thiænisto folks Bigg ænnughl at vm gudhelik forsyn tillæggir thik nakat ingiælde alla værdhelikhet at thu astunda at skipa alt thz sinællkelika til gudz hedher ok thina samestna nytto Ok swa forma andelika gømarin som ær skælin at .

797

bortkasta thöm thz som widhirfresta at grava vndi grundualin som är thin godhe vili Oc skalin skulu ämnugx altidh gralica atuakta at änginn opfari ofwir mvrana höghdh om hulkra mvra höghdh iak vndirstaar kärlekin hulkin som höghxt är i allo dyghdhom Thy skalt thu samelicast vita at dyghfwllin astunda änkte swa mykit älla meer än at thrunga ofwir thärna mvrin Ok thy widhirfresta han owirwindelica swa mykyt som han forma at wärzliken kärlek oc köttzlikin älskoghe skuli ey gaa ofwir gudhelikin kärlek i thino hiärta Ok thy o min hera hwro optta wärzlikin älskoghe widhirfresta at forsätia sik gudhelicom kärlek i thino hiärta Thänt grunstan mot thöm gomarl som är skalin mz gudz budhordhom sighiande At thu wilt hallda thola dödh i sial ok licama än thu til lwa at thu skulle vreta swa välwiloghan gudh mz ordhom älla gärningom Ok at thu wilt halla swa lwa at thu ey spari thit eghit liiff i nakre matto ey gotz oc ey ägho ey vnna älla firanda godhvilia at thu maghe alstingx thäkkias ensampnom gudhi ok tha i allom thingom hedhra Ok at thu vtughli hallir sialfs vilia dös at thola aldra handa drövilse än gora nakrom thinom samestnom mindrom älla meeri naka skadha älla skam älla drövilse ok vanda Oc at thu wilt hällir brödherlica älska alla thina samestna äptir gudz budhordhe O min hera mik thykker swa at tha prouas thu at älska gudh meer än thik sialwan ok tha ma gomarin som är skalin rätlica hwilas thy at ängin thina sial ouin forma at fara ofwir mvrana höghdh vm ngghiana vndirstaar iak fyra handa himerikis lusta ok gladhi thz manin äghir astunda mz atuaktelicom thanka innantil Forsta är at astunda hetelica i hiärtano at see sialwan gudh i hans äro ok the oforgangelica rikedoma thz ängom aftakas thöm som thöm faa Annar är at vilia oarbandelica höra the sötlindastho ängla

798

röstana som lofwa gudh vtan ända ok aldri lödhas vidh ok bidhia til hans vtan atuända Thridhi är at girnas mz allo hiärta ok brinnande astundan at lofwa gudh ändelica swa som sialue gudz ängla Fiärdha är at astunda at nytia äwärdheliken hugnadh i himerike mz helaghom änglom ok sialom Ok aff thy är märkiande at swa som man stadhelika i husi staa altidh väggiana kring vm hwart han sik vände Swa hwar thän som girnas mz höxsta astundan thässin fyra som är at se gudh i hans äro ok höra änglana lofwa gudh ok lava gudh samuledhis mz thöm ok nytia thera hugnadh dagh oc nat Samelica hwart han vände sik ok hwat thing han gör tha gömis han altidh oskadde swa som innan älla innan starka väggia Hwat tha ämnugl timade i thässe lwerno synis thz ämnugl hava gudz vmgangilse mällan änglana O min hera huru mykyt thän owin astunda at grafwa ginom thölka väggia ok bortföra thölka gudhelica lusta aff thino hiärta ok infalla i thän astundilse andra lusta som gaa thwärt amote thässom thz thina sial maghe thunglica skadha For thy skuld tilbör gomarino som är skalin at hava granna gömo i thessom vägghiom aff hulkom owinin är van at koma Försti är synin Annar är hörslin Om hörslina kombir han insändande hiärtano värzlica sanga lusta ok vmskiptelica ändbudha sötelica lwdhande omyttelik äuintyr oc annor thing ok hälzt the som lwdha til manzsins loff ok rosin Aff hulkom manin skilis swa myklo längx fran thöm ödhmiuka dygdh hwru myklo meer han vphöghdhis i sik sialuo vm höghfärdhena Thy skal gomarin som är skalin sta mot thölko lusta sighiande swa Swa som diäfullin hatar alla ödhmiukt hulka thän helghe ande inblas oc insändir i manzsins hiärta Swa skal iak mz gudz hiälp hata alla bakle hulka onde andin ingiwt i hiärtan mz ekelicom inskiutilsom Ok swa skal höghfärdhin vara mik hatugh swa som thän onde ok fule dön som gaar aff rutnom kroppom aff hulke thz qwäfwias älla kofna ginsta som hona hwa mz naxsomen ok lokta Vm synina ær omin vay at koma swa som at andro vaghkenom at gvana gnom thæssa forsagdho vaggiana forande mz sik mang andbudh aldra handa malma som smidhat j mang thing oc formo dyra stena thedholik klædhe hærlik pallacia hallande hws iordh ægha fiske sioa skogha ok vingardha ok mykla andra pæningha æfling thy vm al thæssin æftydhas hætelica tha prouas the raskelica syndbryta thæssa forsagdha vaghiana som æru himerikis lustilse Thy tilbør gomarin som ær skalin motelopa bradhelica for en tholik thing komin j lustan sighiande Vm iak skal faa j mina ægho nakat aff thollkom thingo th skal iak læggia j the kisto hwar ey thiuu swa ælla maar skulu thz opnota ok mz gudz hiælp skal iak ey drøua min gudh j thy at iak skal hawa giri til iordhrikis thinga hawor ok ey skilia mik mz nakre matto fran thæra kompanskapi som thiæna ropogirnandis ænnars thing Vm hufuis porta vndstar iak al licamans vidher thorftelik thing som licamin ey ma mista Swa som ær at æta ok drikka ok vaka ok stundom drøuas ok studom glædhias Thy tilbør gomarin som ær skalin at sta vidh thæssa licamas ok vidher thorftina porto mz gudhelico ræddogha ok wyrdhing ok sta snællelica ok iæfkelica mot owinomin at the ey jgangin til siælinna Thy ær vaktande j mat ok dryk at owinin ey ingange mz owerfløhelikhet hulkin kroppin gør latan til gudz thiænist Samuledh ær ok vaktande at owinin fange ey ingang mz ofmyklo atirhalle hulkit kroppin gør vanmaktoghan til al the thing som gøras skulu Atuakte ænnæl gomarin som ær skalin at ey iæhnins ælla plaghins mange vætte for værlzlikin hedher ælla rosn ælla for mana thykkio ærtigghia tha thu ært ensamin mz thino thiænisto folke allugh nar gæste koma Vta gør hwariom enom godhginga aff gudhelicom kærlek Swa at ey hafwis mange kraase ok mykyt kostelica rædde Skodhi

Thær æptir gomarin som ær skalin vaklica ok atwaktelica at sua som matin ok drykkin swa ær ok sømpnin ællafedhis mattande mz ræddogha at licamin vari kættir ok valskikkadher til allan gudz hedher at alle vaku timane skipins nyttelica i gudhelico ambute ok hømsko ærvodhe Allom sømpnsins thinga fiærre bortværdhom En nar nakor glædhi ælla nakor drøuilse kombir motelopi gomarin som ær skalin raskelica mz gudhelico ræddogha at thik skuli ey hindra for wredhe ælla othol at mista gudz nadh ok vta gudh hardhelica mot sik Thær æptir nar nakor hugnadher ælla glædhi opfylle thit hiærta tha skal gomarin som ær skalin hardhelica nidhertrykkia j hiærtat gudhelikin ræddogha hulkin som mz gudz nadha hiælp swa skal matta allan thin hughnadh ok glædhi swa som thik ær bazst nyttelikit Huru xpus biudher sine brudh at fara til rom Cam vi

Nær xpi brudh var daghelica sitiande j rom ok stodh een dagh a bønom syntis xpus hænne sighiande swa Redhin idher nu at fara pelagrims færdh til iherusalem at søkia mina graff ok andra halgha stadhi som thær æru ok j skulin fara aff rom thæn dagh iak sægher sidhan Huru jomfru maria suara e mi v

Alzuallogsthom gudhi vari hedher ok thak ok hans værdhogasta modher jomfru marie Mik owærdhoghe mænniskio saghdhe sta birgitta tha iak var a bønom syntis at gudz modher taladhe til min thæssin ordh som hær æptir staa Sigh thom brødhernom minom vm hulkin som sænde mik sina bøn vm thik at han tro ær ok fullkomplikin kærlekir at vm nakor mænniskia hafdhe syndat aff diæfulsins æggilsom alla synda mot gudhi ok toke sik j skriftha thær æptir mz rætto skriptamalom ok sannom vilia at bætra syndena ok hedhis ødhmiukelica miskund aff gudhi mz brinnadom kærlek Engin iæfwoghe ær at vælwiloghir ok miskundsamber gudh va ginstan swa redhobon at taka the mænniskio j sina nadh mz mykle glædhi Swa som kærlekfullir fadher hulkin som saaghe sin ælskelica son atir koma til sik som nu var sluppin ok frælstir aff mæsto skam ok fulasto dødh

ok sannelika myklo hællir æn likaliken sa
dher forlat gudh sialuer smom thiænisto ma
ne alla synde hulke som idhkelika latta angra
sik sina synde ok bedhas ødhmiuklika mis
kund aff hanom ok rydhas. at synda optarmer
ok gömas gudz vrezde. Ty mz samme astunda
ok al thing eigh thytthom. brodherna a
ma vexthna at for thes godha vilia ok
minna bøne aff gudz godhlek æru alle thes
synde thöm forlatne hulka tha syndadhe j
alla sins liffs dagha Sigh ænnugel thöm at
for ma bøn skal then kærlekin som tha hafuo
til gudh altidh økias mz thöm alt til thes
dødh ok ængaledhis minzskas Sigh ok
thöm at mannom son thækkis at tha bliue j
rom pærdande ok gangande godh vaadh
thöm som bedhas thorande stadhamal ok sighi-
ande thöm helsama bætring som sik skipta
kiödh tha van thans forman synde tha annar
stadh for nakra tagthlica vidher thorfft Ok
afflate ænnugel kærlika sina brodher for thera
brot mz godhom ordhom ok helsami ræfst
ok rætuise hvar thy forma at rætta til
thæs at the göma sina regla ok bætra sik
ødhmiuklika Thy bydher iak thik at thæs messa
ok læsning ok bøne æru gudhi tækkelika ot
thækka ok thy sigh thöm at swasom thy
göme sik aff alle owerflodhelikhet j mat ot
dryk ok sömpn Swa vakte ok sik aff
ofmykla affhalle at thy skuli ey faa nakra
kranklom ok vanskilse j gudz thiænist ot
gudhelico arvodhe Thaffni ot ænnugel ey
owerflodhelik klædhe vtan vidher thorfte
lik æpter sancti Francisci reghlo at ey skuli
hoghfærdh ot giri thræcha aff folghia all
mærkias j thöm thy at thy meer vardher
tömin thuru mykyt mindra klædhen æru
vardh Lydhe ødhmiuklika sino forman
j allom thöm thingom som tha bidher thöm
som ey æru mot gudhi ok hulkin tha for
maa at fulkompna Sigh ænnugel thöm a ma
vexthna at tha skal svara thöm kættarom
som sighia pavan ey vara rættan pava ok
at thz ær ey sans mins sons ihesu christi lica
me som vighis a altarino Vændom nakka

til gudh ok thy sean j ey tha Vændom thy hæller
anlitit til hans ot tha maghin j see han
Thy at san æstin tuo æru at thæn pave hulke
som ær vtan kættari A thuru mykyt tha ær
smittadher aff andrum syndom tho ær tha
aldre swa aller aff thöm syndome alla aff
andrum smom ondo gerningom at ey ær fulkt
vald j thöm at binda ok løsa sialana hulkit
vald han sik ok tok aff gudhi vm sancte pætar
apostol Ok mange pava varo fore iohannes pava
hulke som foro til hælwitis Ok ey thy sidher
æru thera rætuiso ok skællico doma ok ski
pan som the giordho j værldinne stadhughe
ot prouadhe när gudhi Medh sammo skæl
sighir iak thik at alle the præste som ey æru
kættara æru samme præste ok the vighia mins
sons ihesu christi sanna licama æn thot the
æru fulle mz mangom andrum syndom Ok
the hanna sannelica gudh mz smom hando
aa altarino ok giua annæ kristna hæl
gilse Æn thot the for sina synde ot ondo
gerninga æru owerdhogha at faa himerik
æro när gudhi Æn svara iomfru maria
tho sama brodhrenom Capitulum viij

Sigh thöm sama brodhrenom mönom vm
at thik ær ække loflikit at vita
hwat hællir pave iohannes ær j himerike ælla
j helwite Ok ey ær thik loflikit at vita na
kat aff thöm syndom som then pauen fördhe
mz sik tha tha kom fore gudz dom æpter sin
dødh Vita sigh tho sama brodhrenom at
the stadhga ok rætt som then sami iohannes
pave stadhgadhe ok thy som christus ætte sik
eghit halle ænga villo mot kristne tro
ok ey nakat kætteri Visselica iak som födde
sanan gudh bær vitne at then sami min
son ihesus christus hafdhe eet eghit ot thz
adhe tha ensamin ok thz var then kiortele
som iak giordhe mz minom eghnom hændom
thz vitna apostelin a mins sons væghna
sighiande swa The dubbladho vm mit klæ
dhe atuakta at tha sighir ey vart klæ
dhe vtan mit klædhe Thy skalt ænnugel
vita at thuru opta iak inførdhe tha j then
kiortelen for hans hælaghasta licama
nyttelikhet tha opfyltos genasta min ordho

vij

mz taarom ok allir min likame thwinga
dhis mz mangom drøfwilsom ok sorgh
ok beskliket Aff thy at iak wæl viste
mz hwat matto then kiortelin skulle fra
ledhis skilias widh min son j hans pino ti
ma Hwar tha skulle nakin ok menløss kors
fæstas aff judhomen ok thænne kiortelin
war thz klædhit vm hulkit the dubbladho
som han korsfæsto Ok ængin hafdhe thæna
kiortelin mædhan han lifdhe vta tha ensa
min Thw skalt æmuæl vita at alle the
som sighia pawan ey wara wærta pawa ok
the preste som æru wættelika vighdhe ey
wara sanna preste ok sighia at thz ær ey
mins wælsignadha sons sander likame som
presterne vighia j mæssomen Alla the som
fara mz tholke villo ok wantro æru opta
ok aff hæluitis diæfwls ~~eloe~~ anda ok
somlike the kættarane giordho nakra
swa hardha lasto ok wædhelika synde
mot gudhi at the for sin wærsta forsk
yllilse æru fordømelica opfylte mz diæ
fwlslike twanglikhet for sina wantro
ok vndantakne ok burtskilde aff cristna
mana thiordh ok tali nakar gudhelix valdz
wærtulso dom Swa som judas war vn
dantakin ok vtelykt for sina wærsto
forskyllan aff halgha apostla tali
thy at han forrædh [illegible] min son
Thu skalt thæt vita at alle the som sik
vilia bætra skulu faa miskund aff gudhi

Huru christus brudhgumme sine brudh at fara
til til jherusalem ca. ix

Gudz son taladhe til
sina brudh sighiande Gangin nu ok
farin aff rom til jherusalem Hwi skyllin j
aldirdom Jak ær naturena skapare Jak
forma at giora tho sinka som iak vil
Alla starka swa som mik thækkis Jak
skal wara mz idher ok iak skal styra
idhan wægh Jak skal fram ledha idher
ok atirledha idher til room ok røkta
idher widher thorftelik thing ympnelika
æn j hafdhin nakartima for At prester
moghu ængaledhis wara j thionalaghi ca. x

Sancta birgitta saghdhe hwadz æn
dhelika wælsignadhe gudz likame
j eukaristhelicom hædher ok sighir ok j thes
andelico valdz wæl ok mz thino fadher ok
thom halgha anda Ok mz thine wærdhogasta
modher ok mz allo thino ærofullo himerik
harskapi O ær[illegible] ædhelikin gudh vari thik
andelica [illegible] thakke for thy at thu
wærdoghadhis [illegible] at wærdha man ok ville
vighia os ok [illegible] halgha thin hedherlica
likama aff leuelico brødhe ok gaff os han
kærlica til kost til wara siæla helso Eme
mænniskio warande i bønom hørdhe at hon
hørdhe ena røst sighiande til sik Hør thw
hulke som giuit ær at høra andelica ok see
Hør nu the thing som iak vil thik kungøra
ok opinbara aff tho ærkebiskopenom hulke
som saghdhe at han ville giua allom prestome
orloff at wara j thionalaghi vm tha ware
pawe thænkiande ok troande thz wara gu
dhi thækkare æn at klærkiana lifdhin swa
skørlica ok løslica som the nu lifwa Thy
at han trodhe at storre kætzsins synde
skullen flyys for thionalaghit Ok æn thot
han vndistodh ey gudz vilia j thy tho var
then sami ærkebiskopin gudz vin Æn nu
vil iak sighia thik thæt vm gudz vilia thy
at iak fødde sialuan gudh Ok thw skalt
thz kungøra sinom biskop sighiande thom swa
at vmskæring skyrdhin war giuin habram
lankt for æn laghin gafwos moysi Ok j
thom habrams tima styrdhos mænene
hwar æpter sinom vnderstandelsom ok æpter
sinom eghnom vilia ok skælom ok tho war
mange aff thom tha gudz vini Æn thær æpter
sidhan laghin varo giuin moysi tha thækkes
gudhi bæter at mænene skullin liwa æpter
thom moysi laghom hællir æn æpter sino
eghno manzlico siælfs walde ok vndirsta
dilsom Samuledh war ok ~~om~~ af mins wæl
signadha sons likama thy at sidhan han
skipadhe thz nya sins likama sacrament
ok foor op til himerik tha gømdis ok
hioltz æn thz gambla laghit at cristne preste
lifdhe j kætlico thionalaghi Ok tho ey thy
sidher varo mange aff thom gudz vini thy at
the trodho mz renne einfallogheet at thz thækt[is]

swa gudhi at ëstne præste skulli hava hustrur ok liua j thionalaghi swa som the thæktis hom fordhom j judhap stomen ok swa giolle ëstne præste magh aer Æn thæsse gambla somay ok siodhuanian synts mykyt styght ok hatught allo himerikis hærskapi ok mik som fodde thæn sama likaman at thz skulle swa hallas ok gomas aff ëstnom præsto som hanna dho mz snom handom thz nyo sacramentit osmittadha som ær mins hærla gasta sons likame | thy at judhane j gamblo laghome hafdho skughan ok tekn thæssa hærlagha likamans Æn ëstne præste hava siælua sannindena sama gudh ok man j thy nærlig nadha nighgodha brødheno Ok thy æpter nakr tima thra førsto ëstno præstanna som thr swa giollo haff. sialuer gudh j pauans hiærta thæs som tha styrdhe kirkiona Amoz lagh vm sins halgha anda ingiutilse som hom varo thækkar ingiutande j thæs hiærta at thæn sami paue skulle stadhga j allom kirkiome ok ëstnone at ëstne præste hulke som hava swa halaght ok værdhoghet ambite At the skulu vighia ok hanna thz dyra sacramentit skulle ængalesghis liua j snittoghom thionalakotz lusta Ok thy aff gudz forskipan ok hs dom ær thz rætuislica skipat at the præste som ey liua j kotzsins vilek ok ativhalle æru forbannadhe mæn gudhi ok værdhe at mista præsta ambite Ok tho the som vilia sannelica batra sik mz sanne forakt at ey optarmeer syndande the skulu faa miskund aff gudhi Æn skalt ængual vita thz at vm nakr paue gafwe præstomen orloff at liua j thionalaghi han skulle andelica fordomas mz thollkom dom Swa som than man som swa hardhelica brutit hafdhe at hans ødhon skulle vtbrytas æpter laglike rætuiso Ok hans tungha afskæras mz læpomen ok næsana mz øronen ok hs føt ok hænder aff huggas ok alt hans krops blodh vtgiutas ok alzstingx kalt vardha Ok allir thæn blodhløse likamin vtkastas for hunda ok annor diur Samuledh skulle andelica vardha tho pauano hulkin som gaue præstomen thollikit orloff at halla thollikit kotlikit thionalagh mot gudz forskipan ok vilia | thy at thæn same paue skulle renas aff gudhelike syn ok hørsl ok andelicom ordhom ok thingom ok al hans andelik snille alzstingx kald vardha ok æpter hans dødh skulle hans sial nidher kastas j hælvite ok thær pinas ændelica ok vardha diæfla matr for vtan ænda Ok vm sancte gregorio paue hafdhe stadhgat ok skipat thz aldre hafdhe han fangit miskund j tho fortagadha dom aff gudhi | Vta han hafdhe ødhmiuklica ativkallat thæn domin for sin dødh

Aff frælso sialfs valde xj.

Jak ær gudh allra thinga skapare jak gaff ænglomen ok mannomen frælst sialfs vald at the som vildo gøra min vilia skulli bliua mz mik æuerdhelica ok the skulli skilias fran mik hulke som villo sta mot mik | thy vardho somlike ænglana diæfla | thy at the villo ey ælska mik ok ey lydha mik Thr æpter var mannin var skapadher ok diæfullin saa hans ælskelikhet til mannin vardh diæfullin ey at enast min ouin vtan vordhe ængx stridh mot mik opuakkiande adam at bryta min budhordh Ok tha fik diæfullin makt ofuer han aff mino tillate ok mine rætuiso ok aff tho timanom missæmio vi ok stridho thy at at jak vil at mannin liui æpter minom vilia Ok diæfullin vidher frestar at han skuli følghia hans vilia ok astundan Æn j tho prættenom tha jak læt op himerike mz mino hiærta blodhe tha vardh diæfullin vrænter aff tho rættenom som han synts hava ok the siælana som værdhogha varo | vardho helagha ok frælsta | Ok tha var ængel lagh skipadh at thz ma vara j manz sins frælso sialfsualde at følghia sino gudh at han maghi faa æuerdhero Æn vm han følghe diæfulsins vilia ok astundilsom tha skal han hava æuerdhelica pino Swa stridhom vi jak ok diæfullin astundande siælana swa som brudhgomma sina brudhe Æn jak astunda siælana at jak skuli giua tho æuerdhelica glædhi ok hedher Ok diæfulli astunda tho thr til at han skuli giua tho æuerdhelica styg ok sorgh

Aff biscops ambite Ca^m xij.

Præsus taladhe til sina brudh sighiande Sigh hom at vm han vil kallas biscopr j gudheliks doms rættuiso/ Tha skal tha ey fylghia somlica thera siddi ok mædhfærdhe som nu æru kirkiona rættara. Sannelica iak tok manzlikin licama aff jomfru at iak skulle fulkomna the laghin mz ordhom ok gerninghom hulkin forskipadh varo j gudz domeno aff æudelico oplatande himerikis port mz mino hiærta blodhe kysande værldina ok vørdhe mz ordhom ok gerninghom at alle skullo fylghia mino aptedome til at forskylla æuærdhelikit liff. Æn sannelica the ordhin som iak saghdhe æru nu swa som aff skrapadha ok glømda til hulkit ængin hawir swa mykyt til giort so kirkiona formæn the som fulle æru mz høghfærdh ok giri ok licamins lusta orenlikhet hulkin al æru mot minom budhordhom/ ok høuiskom the hælghu kirkio stadhgom ok skipan hulka mine vini skipadho aff mykle gudhelikhet sidhan iak var opfarin til himerik ok iak hafdhe fulkomnat min vilia j jordherike. Thy at the ondo kirkiona formæn som op varo fylte mz ondz anda thæsso æru leto manome mykyt skadhelikit siæla aptedome Ok thy tilbør mik at vtkræfria aff them fulla rætviskap ok rættuiso gørande rættan dom ok them ok afskrapa them aff liffsins book j himerike ok sætia them nidher mædh ondom diæflenom j hæluite at the skulu æuidhelica pinas j hæluitis sætom. Tho skal thæn vita at the som vilia bætra sik for dødhin ælskade mik aff allo hiærta ok hallande sik aff syndo iak skal vara rask at giua them miskund. Sighi thu them swa som a thinna væghna thæsse ordh hær æptir følghia. O min thra brudhom hawande at aff suartom oghon vtan faghir lughi nyttelikin ok mykyt thorftelikin til at smidha faghra gerninga ok them tilbør ey at lofwa oghnen for sina suartelikhet. Vtan them bør loff ok hedher ok thakke som æru thera gerninga mæstare ok gørare. Samuledh ær ok aff mik ouerdøghe æn j summum nakat nyttokt j minom radhom thy at tha skulin I ey gøra mik bætra siælwom gudhi hulkin al thing gør ok giordhe ok giui fulcompnin vilia at gøra godh thing andelica thakke ok rættuis.

ghia thiænist idhkelica. O min thra. Iak byria førist at tala aff them thingom som hawa ok høra ædhra siæla helso/ radhande ok vilande vm j vilin hawa gudz vinskap at j vighin ey nakra ælla lætin vighia ælla hiælpe til presta vighil Vtan the æru førra granlica prøuadhe ok sune at vara quæmelike j liuærne ok sidhom til at taka sua værdhelikit æmbite mz smællo ok sanninda mana vitne. Ætuakin ok granlica at samuledh gørin ok alle andre biskopa j idhro ærkebiskops dome/ thy at ængin kan tro huru stor gudz vredhe ær mot them biskopom som ey akta at vita ok granlica prøua hulke the æru som the vighia ok frama til swa værdhogha vixle j sinom biskopsdømom ok hwat the gøra thæt hælder for gløms(k)o ælla for andra mana bøn ælla for dylsko ok lati ælla værdhogha skulu the thær aff gøra hardhastan rækinskap j gudz dom. Iak raadher ok æmnal idher at granlica prøuia ok opleta huru mange ok hulke the æru j idhro biskopsdome som mykyld hawa ok siæla røkt ok samakallin them alla til idhra nærvaru at minzsto entidh j aarino ok talin mz them badhe aff thera siælfra ok thera vndhdana siæla helso/ ok vm the gita ey vanlica alle samankomit j enom dagh tha forsætin them flere dagha ok tima j hulkom the maghin særlica koma til idher j huario aare Swa at ængin thera maghe orsaka sik nakrledhis at tha hawi ey en tima raadh mz idher j aarino/ Ok forsighin them hulkit liuærne the skulu hawa/ hulke so hawa sua værdhelikit æmbite. Vitin ok æmnal at the preste som sænghia deghio hawa ok sighia messo the æru gudhi sua thække swa som the som bygdho j Sodoma hulka gudh nidhersænkte j hæluite Ok æn thot messan ær al tidh the sama j sik ok hawi the samo dygdh ok makt the Kristz sins kroppan hulki the skørlimpnadz prestene giua j messone æru gudhi swa thækkil swasom Jude kus hulkin mz them kussenom forrædh ælldra mana helara. Vidherfrestin thy at thæssa thær til idhkelica swa mykyt som j for.

magthin mz ordhom ok gerningom lokkande nøystande ok manande at the idhin at hava vent liugxne hulke som skulu hanna thz hælaghasta sacramentit ok tee andre twno cristnom manom ok thet hanna ok giua mz sinom handom / Framledhis vadhin allo for manom ok konukom ok ænnugæl mindrom klærkiom som æru undir idhre styrsl ok hava kirkio ok insighle at the alstingx vextin ok bætrin sik helsamlica ok twe ey nakla at thom ær loflikit at liua skørlica at tha skoli ther aff alla ther forr fly the lædho skørlimpnadhsins synd som ær amot naturine ok ey skal klærkdomenom ther for stadhias at sinittas mz qvinnom / Thy at hvar cristin ma hørande undirstandilse hulkin ey ækta ær ødhelikit liff mædhan han liuir tha skal vara renlift thola ærudhelica hardhasta hælwitz pino æptir dødhin / Jak raadher ænnugæl at i havi ey ofmykit thiænisto folk for høghfærdh skuld utan matelikit æptir idhars æmbitz styrsl ok nødhthorft ok æptir thy som idhre stadhge ok kirkias / Enn the klærka som idhre kompane kallas hwar i ærin hawin thom hællir mz idher for idhart got vitne æn for fafænga æro ok høghbørdh ok the varin hællir faa æn mange / En the klærka hulka i til æmbeta annat oppehallin vara til at siunga gudhelikit æmbitz alla at minna nakat ælla at læra andra ælla at skriva thom hafwin swa maga som idher thykke ok tho tilbør idher at hava gvanna ætuakt aff thera nøyst ok vættilsom ok sixla helso Ætuaktin ok aff androm idhrom thiænarom at hvar thera hawi sit æmbite ok vm nakar æru ovflødhis / for fafænga æro skuld tha hallin thø ængalædhis at idhur thiæra skuli ey høghfærdhas havande meer thiænisto folk æn idhre forthørwr ok bør idher at hava gvanna ætuakt vm thera i idhra thiænara liuerne som i havin dygdhlica thema mz idher for idhra nødhthorft skodhade ætuaktelica thera liuerne swa som sander husbonde ok vættande thera siunga ok liuerne ot sidhi ok lærande tho mz fadherlicu ok godho læromedom ot manade tho at the ninnin fly synde ok laste ot idhrin at ælska gudh ovir al thing / Nyttelica gudhi ær mykyt thækt ok idher meer nyttelikit at i ængenlædhis havin naka thæ thiænara mz idher hulkin som ey vil lydha godhom raadhom ok ey vil ødhmiuklica bætra sin livit / Aff idhorom i følio klædhom raadher iak idher at i havin aldre meer sændh i idhre dhatho æn thorf war klædhe / ok givin ginsta sixluom gudhi al tho som ther ovir æru / Aff sanga klædho ok handklædho ok bordhdukom hafwin swa mykyt som idher ær nødhthorftelikit ok nyttokt ot givin gudhi thz ovir aat ær / Aff sylfkarom hafwin swa mykit som idhre persone ær ympnyt ot tho gæsto som ætha nidh idhre cattit bordh ok givin gudhi mz gladho hughi tho som ther æru ovir aat / Thy at annat idhre thiænisto folk ok gæste sitiande vidh annor bordh mægho vel æta ok drykka aff tinkarom ok leerkarom ot trækarom ok glaskarom vtan nakra blyghdh / Thy at the sidhuænian som nu ær i thrana ok biskopana husom i hulko ofmykin gulz ok sylfs ovirflødhelikhet ympningas / ær sixlomen mykyt skadhelik ot sixluo gudhi storlica ledh / hulkin sik gaff undir alla fatikdom for vara skuld / hafwin ok ey ofmanghe vætte ot ofmykyt kughelica / ok hafwi ey stora hæsta ot dyra vtan matelica starklek ok vyrdhe / thy at the nidher thorswa tholka hæsta som skulu ridha for vættwisona vægny ok sins liffs gømo ok ey for høghfærdh / Jak sighir idher at hvru opta formannene opfara ovir stora hæsta for høghfærdh ok fafænga æro ælla vosn / swa opta opfar diæfwllin ovir thera hiærta / ok iak veet ena mænniskio hulki som saa at nar formannene ot kardinalane oplyptho sina føter mz høghfærdh at ridha ovir sina stora hæsta bak tha oplypte diæflana i swarta blamana like sina føter ok opforo ovir the formannana halsa ok saato ther lædhande / ok hvru opta the formannene hughgho hæstana mz sinom sporom aff høghfærdh swa opta oplypto the blamannene sin hofwodh i sine hiærtu ok hioggho ok sloggho thera vidhanda hiærna bryst mz sino hælom / ok raadher iak idher at i lati idhra æmbitz klærka kona mz swarno edh at the æmbite til dyrkannis at gøra mot.

rætuisomme æ j dhes æmbitz vaghna ok göra the sidhan ther mote tha mæssan thz som rætt ær ok göra j swa som nu ær sakt tha maghi j tröpsta at j dhet sant ær wæl thet. Swa ok dhis radher jak for thera siælanna thurfuadh ædhra dödhra vina aff hulkom j fiordhin nu the varin j skærslo elde alla ey ok aff almoso som skullin göras for thy at j latin thwarin dagh j eno aret sighia twa mæsso for thö ok födhin tiu fatik folk huarn dagh Ok giffwin swa maga pæninga fatikom folke j huarn dikom som ey hulpæninga ær nødhogher Dighin æmugh sokna prestom at the ræthin sit sokna folk for oppinbara synde j thö fallom som thö tilhöra at the maghin thæs bæt lina ok vilia the ey lydha sokna prestome tha bör j dher mæssa thö Ok vm j ræthin nakan oppinbarlica ~~synde~~ f brytta mot gudhi ok rætuisomme ok vm the æru swa vallughe ok grymi at j for moghin ey rætta ok thö tha sighin thö mz ræthom ok sötom ordhom at the ræthin sik Ok vm the vilia ey lydha tha ræthin thö vndir gudz dom hulkin som skal skodha sidha goda vilia Thy at ey tilbör at kasta siælff lamb mællan grymma vlwa tændir thy at vlwin nædher grymar aff thy thö tilbör at forvan thö aff thera siæla vadha mz kærlek sua som fadher gör sonom sik stundom genudhoghom thö ræthin j ey afflata at mæssa for nakan vadhoghæ skuld til j dha likama vta siæla vadhe matte nakwaledhis thz aff koma xiij

Jomfru maria gudz modher mz gudhi vællogh ast ok ödhmiukast syntis ene prsone vakande ok ey sofwande ok saghdhe swa Jak vil thik sighia huru jak giordhe the siælinne tha hö gik aff sino likama Swa som thenna som nær stodhe andre tha barn skulle födhas Thö hielpe barneno at thz skulle ey aff blodheno drukna ok ey j thy thranga rumeno som thz vt aff födhis kufna Ok vm thæs oirum j husino var at thz skulle ey j thera thædir koma ok the thz fordærua Swa giordhe ok iak Jak stodh nær hænne for æn tha döo at ha skulle ey kotlikin kærlek swa j hugh koma at ha for thy nakat mot gudhi hugxa sa skulle ælla tala ælla göra ælla lata thz has siæl matte skadha Jak halp ok hænne j thy thranga rume j siælinna vtgange aff

likamanom thz tha skulle ey swa hardha pino haua at han matte ther aff nakat ostadhughter vardha ok nakat vanhop faa ok j dödheno gudhi glöma Jak gömde ok hans siæl for the dödhelico ouinom Swa at ænghin thera hona hamadhe thy at genstan hans siæl gik aff hans likama tha tok jak hona j mina værn ok genstan rymde diæfla moghin som ha hafdhe hugxat swælghia ok mz sine ledhsko pina huru hans dombær giordhis thz skal thik visas tha mik thækkis Capitulum xiiij

Jomfru maria taladhe til enna prsona tha hon var vakande ok ey sofwande ok saghdhe swa Thik ær lofwat aff gudhi at see ok höra huru ena siæl dombær giordhis tha hon var nykomin aff likamanom Thz tha var giort j eeno öghna bragdhe for gudhs doms ogriplico valde thz skal thik synas ok tees mz likamlicom liknilsom som thu mat göra mz thino vndstandilsom ¶ J the samo stundene syntis the prsone som hö var j eno storo pallacio ok faghro ok thus ropus saate siælff j thö domeno kronadher som kesar mz myklo hærskapi ok næst hanom stodh hans sighnadha modher som granlica a domin hördhe Ther æpter syntis ey siæl standa for domenom swa skælwande at hö al darradhe ok nakin som thz barn nyföt var ok swa som blint swa at hö j pallacio ænkte saa Thö fullkomin j samitmo at vndstanda huat ther taladhis ælla giordhis En ængil stodh a domarins höghro hand nær siælinne ok en diæfwl stodh a has ~~höghro~~ vinstro hand ok huarghin thera kom vidh siælina ælla a hænne tok Tha tok först diæfullin at tala ok saghdhe Hör thu domar alzuallugher jak kær a ena thenna ther badhe ær min fru ok thin modher ther thu hawer sua kæra at thu hawer hona giort vælloghja badhe ower himerike ok iordhrike ok ower os alla diæfla j hælvite thö giordhe mik oræt mz thæsse siælinne Jak hafdhe ræt vidher hænne at taka ok mz omom kompanom hona for domin föra Ok the sama jomfrun grep siælina maxsan æn för hö kom vt aff munneno mz sino handom j sina værio ok fördhe for domin Jomfrun gudz modher swaradhe hör thu dyæful huat iak thik suara tha thu vast skapadher tha thækkes gudhi at giua thik.

vij

813

vndirstandilse at vita thæn rættin som var j gudz
domenom vtan opbyrilse ok siælffs vald at
göra æpter thöm rættenom thy thæt siælar ville
æn thot hwaro at thæt ville hælder gudh
hata æn han ælska Ey thy sidhir vest thu væl
huat vætniso bør at göra thæsse siælinne Tha
tho var j sinom licama fik tho storan kærlek
til mik ok tughtadhe oppa thy at gudh siælver
vilde mik til sina modhir taka/ Ok mik ower
alt thy som skapat ær ophøghia ok firir ower
göra ther fik han aff swa storan kærlek til
gudz at han sagdhe thy ær ænkte thy skapat
ær j værldinne ok ængin licamlikin luste thy
iak vil for the glædhinna vælia at jomfru
maria gudz modhir ær hans aldra kærasta
ok var thy mogheliket at tho skulle skær
kas gudhi alla thöm skirmeer ganga jeno
minzstom punt Jak ville hælder vælia mik j
hælwite for vtan ænda vara ok thy vari gu
dhi thak for hona ok thiænist ok æra/ thy
hona til sina modhir ville hava Tee diæ
fwl mz thollkom vilia doo tha/ hwat thykke
thik diæfwl hwat nu burdhe hælder hans
siæl j sina værio takas alla ok j thina hæ
dir giffwas Diæfullin swaradhe ey ær thy
min vætniska at the siælin skal koma j mina
hændir thy meera ælskir thik æn sik for
æn domin ær giordhir ok mædhan vætniska
dömde thik the nadhan mz hom at göra/
tha döma tho hans gerninga siælena j mina
hændir æpter domin Swa at iak skal hona
sidhan hava æn ffør iak ok thik drotning
ffor hæwi kördhe thu os alla saman diæfla
na fran hans licama swa at ængin vaara
matte thær nakar styggilse göra Jomfru
swaradhe ffor thæn brinnande kærlekin
som han hafdhe til min licama ok the glæ
dhi han hafdhe aff thy at iak vardh gudz
modhir tha thigdhe iak the nadhina aff minom
son at ængin oren ella vranker ande matte
nær hans licama vara ælla huar han var ok
ey hælder thær tha nu ær Thær æpter synte
diæfullin tala til domarin swa sighiande
Jak veet at thæn ær siælff vætnisan ok
valdit thu döme ey hælder diæfwlomen
orætt æn ænglomen döm mik rætt ower thæssa

814

siælina Jak havir skrivit j mine fulle the iak
fik tha thæn mik skapadhe alla hans synder
ok iak gömde tho alla j mine tasko the iak
hafdhe tha iak fiol aff himerike Thæt försto
tha kom til thæn aldir at han viste vara synd
thy han giordhe tha drogh jnsta hans vili han
thær til at lifva j værldinna høghfærdhogh ok sin
licama lusta hælder æn thær standa mote Ænge
lin swaradhe thæt försto hans modhir vndstodh
thy hans vili var til synd böghelikin tha ko
hans modhir for ok halp mz bönom ok goodhgær=
ningom at gudh skulle hom miskunna ok han
skulle ey fran gudhi ganga ok gudz vinskap
hava Annistan fik han ok thær for gudhelica
rædde at tha han fiol sik sina skriptadhe Diæ
fullin swaradhe ok ville j samo stund taka til
ok byria ~~ok~~ at sighia ok j the samo stundinne
tok diæfullin at ropa ok grata ok j sik siæl
uom leta baadhe j hofdhe ok bryste ok bu
ke ok j allom thöm limom han synte hava
ok thikt som han var aller skælvadhe aff
drömilsom ok ropte Ve mik vme langa arvo
dhe/ hwar ær ey at enast aff thæswaghtin tæxo=
stivin ok skriptin som iak hafdhe mz skrivat
alla hans synder Vtan æn the bokin ok bladhi
ærn al brænd som iak hafdhe opta skrivat
Som varo the timane som han syndadhe hulka
som iak ey hælder minnis æn syndena so j tho
skrivadha varo Ængillin swaradhe thæt hava
giort hans modhers taara ok graat ok
hænna langa arvodhe ok maga böne for hans
synder Swa at gudh varkunnade hænne ok
gaff hom thæn vilia at for hwaria the synd
han giordhe/ sik mz rættom angir skriptadhe
ok gudhelico kærlek ok for thy æru the synder
glömda j mino minne Diæfullin swaradhe tha
havir iak æn een sæk fullan mz the skriptinne
som han skulle hava bættrat mz/ sina synder
thy bör mik til at han pina alt til thæs the
æru alle opnøta Ængillin swaradhe tak
fran sækkin ok beez dom ower the sakana
som thik tillbör at pina Diæfullin ropte swa
som thæn ofmæktoghe ok galin var ok sagdhe
Jak ær rönadhir j mino valde hwar ær borto
baadhe sækkir ok saka Sækkin var fyltia

thu hafdhe iak glømpt j alla the saka som mik tilburdhe for at pina han / thy at for lætta skuldo forlæt han mang godh thing Ængillin suaradhe thik røfuadhe hans modhers taara / the slitu syndir allan sækkin ok for dørvuadho alla skriptina thy at swa thækkis gudhi Diæfullin suaradhe iak hawer æn mær frambæra som mik bør han for pina thz æru hans nadhelika synde Ængillin suaradhe han sik vilia at fara aff sino forædhrinis lande j pilagrims færdh ok forlæt goz ok vini ok mødde sin likama til hælghra manna stadha for sina synde Ok rødde sik swa vidher at han var værdhir aflat aff kirkionne thiggia ok ville sik thæn bætra vidh sin skapara / ok thy forlætes hanom alla the sakana som thu hafdhe skrivat for synde Diæfullin suaradhe Mik bør tho at hævna at pina han for alla the nadhelika synde som han giordhe ok hiolt tho suasom for ænkte thy at the æru ey mz aflate afskrapadha / the æru mang otalik thusand the som æru alla j mine tungo skrifvadha Ængillin suaradhe Række ut tungona ok tee skriptena Diæfullin vardh som galin ok ropadhe vee mik iak hawer aldre eet ordh at sighia thy at min tunga ær afskorin mz rotom ok allom hænna krapto Ængillin suaradhe thz giordhe hans modhir mz sino idhkelico bønom ok ærvodhe thy han siæl ælskadhe aff allo hiærta / thy thækkis gudhi at for hænna skuld forlætes hanom alla hans nadhelika synde the han giordhe aff synom barndom ok til sin dødh ok for thy hawer thin tunga mist sina krapte j thy Diæfullin swaradhe Æn hawer iak eet thz glømpt j mino hiærta thz ængin maa afskrapa thz mik bør han for pina thz ær thz han hawer orætteliga aff androm takit ok ey atergallit Ængillin suaradhe thu for giordhe hans modhir almosor ok bøne mz graata ok storo ærvodhe Ok aff thy boghdhis rætuisa til blidhskap ok gaff hanom sina nadhe swa at han fik fulkomin vilia oppart hawa alt thz han formatte at aterfylla ok bitala allom tho han atte gialla ok thz han hafdhe takit orætteliga æpter thæra vilia thu mist hafdho sit thz aterfylla thænna vilia tok gudh for gærningena mædhan han formatte ey længer lifva ok thy tilbør hædhan aff hans ar fuom thu lita ok vært for hova Diæfullin suaradhe Nu mædhan iak hawer ænkte vald at plagha han for syndena thy tilbør mik at pinan for thz at han giordhe ey godha gærninga tha han hafdhe samnit fult ok helan likama æpter thy han formatte mz goze ok liue For thy at godhgærninganna æru thz liggiandafæ ok halvor thu hanom burdhe at hawa mz sik til tholkit rike som ær himerike læt for thy mik nu opfylla thz mz pinone som hanom brast j godhgærningomen Ængillin suaradhe thz ær skrivat at tho som bedhis hanom skal givas ok tho som stote a porten stadhelica bliuande til anda hanom skal oplatas Hør nu diæful hans modher hawer idhkelika clappat ok bidhit for miskunnina portom meer æn xxx aar mz mango otalico thusanda taarom thz til at gudh ville giua hanom sin anda j hans hiærta ok faa the natthena at han matte oppart hawa goz siæl ok likama til hans thiænist Swa giordhe ok gudh at han vardh swa hetir ok brinnande at han lyste tel ænkte annat liua uta til thæs at han skulle gudz vilia følghia ok hanom hedhir giora Tha gudh var sua længe bidhin tha sænde han j hans hiærta sin signadha anda somsin gudz modhir gaff hanom aff sine dygdh alt thz hanom brast j andelico vapnom ok j tho klædho som tho riddara burdhe til at hawa som ganga skulle j tholkit rike Gudz hælghe mæn j himerike the som han alskadhe j iordhrike laghdhe hwar thera til hans hughnadh aff sino forskyllilso han samansankadhe ok dyra hafvor ok liggiandafæ swa som the pelagrima som daghlica skipa bort værlzlica ægho for æuirdhelikin rikedom ok thz vardher hanom til ærudhe æro glædhi ok hedhir Ok raudeles for then biliay han hafdhe at fara til jhrlin ok sit liff thæn at giua for the hælgho graff ok the hælgho æstuo tuo / Swa at ho matte j hedhir hallas som hænne burdhe æn han hafdhe thz format ok for thy hawer thu ængin rætt at opfylla thz han ey fialle giordhe æn thom nakat brusthe Dieffullin swaradhe æn brustho thom kronan matte iak nakat til thænne smidha thz giordhe iak gena Angillin swaradhe thz ær sant at alle the som sik binna siælue for dødhin aff thalutte tho thækkis gudhi at giua krono mz sine thughnadha licama sighers krono tha the æru æpter vætuisonne vene giordhe ok thy thalu thw ænkte giøra mz the krono thom bør at haua Dieffullin øpte høght ok røpt ok thøpt ok sagdhe ve mik thy at aff mik ær takit alt minnit Jak minnis nu ænkte thz tha æpter mynom vilia giordhe ok æn thalu iak glømpt thæs napne swa at iak weet ey alla minnes huat thæs napn ær alla thet Angillin swaradhe tha thet taavana som j thinne vike Dieffullin øpte hwat forbannadhe soo var the som swa sidhan bolgh hafdhe thæt swa mykyt vatn var j gutit at al min min j thænne varo opfylt mz taara batne bardho tho forbannadh aff mik ok allo thæl mit thærskapi Angillin swaradhe thæm forbannilse ær gudhi thedhe ok allom thæs vinom sighnilse The æpter taladhe Domarin ok sagdhe Drak bort olwin ok kom min vtualda ok j the samo stundine rymde Dieffullin ok ey var tha længre domarin The persona som thz hørdhe sagdhe swa O ælskelikin dygdh ok ogrymlikin gudh ihesus cristus thik giuir j hiartan al godh thughnilse ok bøne ok tara thu ærwone thina eghina gafwor ok gifwer for tho ælskelik ærofull løn Varde thik thak ok hedhir ok thiænist aff allo thy som skapat ær for alla thina thinga O søte gudh thu æst mik aldra kærast baadhe ok siæl ok licama Angillin taladhe til sta birgitta som synina saa ok sagdhe thu skalt thz vita at thæsse syn tedhis thik ey for thin eghin thughnadh aff gudhi vtan for thy at gudz vinir skullo vndirstanda ok vita hwat tha gør for sina vina ok thiænisto manna skuld som for ændrom bidhia aff hiærtano ok sta thalo modhelica ok stadhelica j gudhelico ærvodhe Thu skalt ok thz vita at tha hafdhe ey fangit tholka nadhe som thom hafwos vtan for thy at tha hafdhe j viliano aff sino barn-

dom gudh at ælska ok hans vini ok j allom synda fallom sik gena bætra

Aff tho nadho ok aflate som giuas godhom pilagrimo j iherusalem vidh halgho graff Cap^m xv

Gudz son taladhe til sina brudh sighiande Jak var j grafftin j mit mønster som nighit ær mz mino blodhe varin j swa vanadh aff idhro syndom swa som j hafdhin tha varit kopne v fudkarino ok for idhart ærwodhe ok gudhelighet vordho nakra idhra fyrnda sigla fughlsa hulka som varo j skirslo elde ok gingo in j himerike j sina ærvo Thy at alle the som koma til thænna stadhin mz fulcopnom vilia at bætra sik æpter sino bæzsta samviti ey viliande annatima falla j synde thom forlatas alstingx alla førre synde ok thom økis nadh at vaxa ok thrifwas j godho

Aff vars frv pino

xvj

Sta birgitta sighir Nar jak var vidh vars herra graff sorghfullast ok grætande Saa iak min herra nakin ok flængdan ledhas aff iudhome til at korsfæstas ok tha giømdo iudhane ena granhica ok saa iak tha at een hola vthugghin a bærghweno ok iudhane redhobone at fulkompna sina grymlikhet ok var herra vænde sik til mik ok sagdhe ænvakta thu som thz ser at j thæsse hælle skorone var korsit fæst j mina pino tima ok strax saa iak huilkaledhis iudhane fæste ther starklica hans kors a bærghweno j hælla skorone ok slogho vm kring alla væghina mz hambrom ok fæsto mz sinam træploghgho at korsit skulle fastelica sta ok ey falla Thy nær korsit var swa fastelica fæst ther sama stadh / Tha lagdho the stenstan træfiøla alt kring vm korsit swa som træ trappo alt til thæn stadhin a korseno hwar hans føtir skullo korsfæstas at badhe han ok korsfæstarne matte opfara at tho trappome ok sta oppa tho mædhan the korsfæsto han The æpter opforo the alt tho samo trappome ledhadhe han mz mæsta gab ok hadh ok han opgik gladhelica at tho swa som sæfft lamb draghit til dødhin ok nar han stodh nu ower the trapponar Tha vtrakte han sin arm sialfwiliandis ok ey nødhughir ok lagt op høghro handina ok lagdhe a korsit hulka the omildasto iudhane ok stuko gyefwane ginom stugo ok korsfæsto stenstan grymelica ok stugo gino hona mz jarn spikom ther bænit var

hardhast ok fastast Ok sidhan tha drogho
the angxlica hans vinstra hand mz repom oc
korsfasto samuledhis Sidhan vtthando the
allan likaman owmatto a korseno ok satto et
skinubenit ow annat ok foxsto swa baadha
fotena saman foghadha mz twem spitom Ok
ok vtthando swa mykyt the arufullo limmena
a korseno at alla adhrona ok sinona slitna
dho Sidhan thz var giort satto the annan
tidh thorn krono a hans helaghasta hofwdh
hulka som the borttoko aff hans hofdhe
inxdhan the korsfaxsto tha hulkin krona
sua hardhelica stak hans hedhirlica hofw-
odh at hans øghon varo genstan opfylt mz
flytande blodhe ørom atirtaptos ok an-
litit ok skægghit var alt holt ok stænkt
mz thy rosen blodheno Ok genstan bortror-
dho riddarne ok korsfastarane the tiappo
war som the hafdho sat widh korsit Ok
tha atirbleff korsit ensampt ok høght
Ok min son korsfæst a thy Ok tha jak
var swa opfylt mz sorgh skodhande thera
grymlikhet Tha saa jak hans sorghfullasta
modhir ligia a jordhinne swa som skal-
uande ok half dødha hulka johes oc andra
hænna systor hughnadho ok stodho tho ey
lankt fran korseno høghra wæghin Ok
thy nya sorghin som jak hafdhe tha j hæ-
laghasta guds modhirs varkunan tho thræn-
gadhe mik swa mykyt at mik thotte so
eet hwast swærdh ginge genom mit hiær-
ta mz beske sorgh Omsidhe opstodh hans
ærofulla modhir swa som dødh j likama-
nom ok saa til sin son ok hænna systor
oppehiollo hona ok ho stodh swa som dødh
liuandis genomstungin mz sorghanna suærdhe
Ok nar hænna son saa hona ok andra sina
vini gratande andwordadhe han hona redhi
mz grotelike røst Ok vl synis tha j hans
athæfwom ok skipilsom ok hordhis j hans
røst at hans hiærta genu stungit var mz
hwassasta sorgha stral aff sina modhir
warkunan Ok tha syntos hans æhskelico
ok faghro øgho half dødh hans nindw
kar ypin ok blodhughir anlitit blekt.

ok insunkit ok likamin var allir blekir
oc blodhrusa ok blaa ok thrutnadhe aff
idhkelitom blodz sins vtflytalsom ok hans
iomfrulica likama som var swa klent
ok thunt at aff litlo hugge syntis blat
tekn vtantil Stundom widhir fræstadhe han
at oprætta sik a korseno for ofmykla
thwang ok mødh skuld som han kændhe aff
langom hwassastom værk Thy at stundo
opfor værkin til hiærtat aff hans limom
ok genumstungnom adhrom ok synom ok mødde
han ok pinte grymelica mz langom pino ok
swa langdris hans dødhir ok økthis mz beske
pino ok hardhe Ok tha thy at han var nær
dødhenom ropadhe han for owmatto
værkxsins angxla oc nødh til guds fadhir
mz høghe røst ok grøtelike sighiande O
fadhir Hwi forlat thu mik tha hafdhe
han bleka lapa ok blodhogha tungo ok in
sukin quidh tilluthadhe ryggeno Swa
som thyt tha hafdhe alstingx anxt ingel-
ue Ok annatidh ropadhe han mz angxlico
ok mæstom værk O fadhir j thina hænder
anduardhir jak min anda Ok tha oprætte
hofwodhit sik nakat ok nidhirboghdhe
sik genstan Ok swa gaff han op andan Ok tha
hans modhir saa thz skalff ho al aff stor-
beskliket ok drøwilsom ok vilande
nidhirfalla a jordhina Vta ho hafdhe
oppehallits aff andro qwinno Tho timano
atirdrogho hans hænder sik nakat aff jarn-
spicana stadho for thunga kropsins byrdhe
ok swa oppehiolt hans likame aff jarnspi-
kome som føtene varo mz korsfæste Fingrana
ok handena ok armane varo meer vt
thande æn før Hans skuldra ok bak thryxt-
dos hardhelica til korsit Tha ropadho
judhane som vm kring stodho sighiande
mang thing mot hans modhir mz hadh oc
haab Somlike saghdho Maria thin son ær
dødhir æn andre saghdho annor gabbilsa-
ordh Ok tha moghin stodh allir vm kring
kom een løpande mz mæsto gald ok instak
spiut j hans høghro sidho Swa angxlica
oc maktlica at spiutit ville gaa genom
andra sidhona Ok nar spiutit vt drogx.

aff licamano vtflöt blodhit gunsta swa fulstoplica aff thy saarino swa som blodz flodh mz strøm ey quitz sins rarv ok nakt stanghinna deel vtgingo røødh aff licamanom ok stenkt ok farghat mz blodh Ok var hans modher maria saa thz skalff tho swa angxolica ok sorghelica mz sorghelicom graat at vl synti j hænna aulite ok athæuom at hænna siæl gynom stax mz hewssa sorghanna swærdhe Sidhan thz var giort ok moghlikit vortit modher toko thæs Vini tha aff korseno ok thæs modher tok tha vnnelica mellan sina hælaghasta ar-ma ok sitiande laghdhe tho thæn j sit knæ allan sorghadha ok blodhghrosa / Ok tha thorkadhe hans sorgfullasta modher alla hans licama ok saar mz sinno klædhe ok at lykte hans oghon kyssande thom ok swepte tha j rino sindale ok swa baaro the tha mz graat ok mæste sorgh ok laghdho tha j graff

Ther æpter taladhe xpus | tho sama timanom til sina brudh sighiande Thæssin thing som thu nu saat ok annor hulkin som iak tholde akta ey værldsma høfdhinga ok ey the stadha j hulkom iak var fødder ok pinadher Thy at the æru like thoma som halv diura hæsta j hulko tha lat løsa sina løpanda hiuda ok lustas at høra ok skodha hudana løff ok diwrana Swa værldzma høfdhingia ok kirkiona formæn ok alla værldinna stadhga ok mana skipilse stodha hælli ok lustelica værldzlik lustelik thing Ey min dødh ok mina pino ok min saar thy skal iak sanda tho min ordh mz thik ok vta the vmskypta sin hiærta ok vmuænda sik til mik skulu the fordømas mz tho som skipto mællan sin min klædhe ok dobbladhe vm tho Capitulum xviij

Gudz modher tala | thæssom stadh syons berghe æru tveggia handa mannakon somlike ælska gudh aff allo hiærta Solike vilia hæna gudh vta tho ær værldin tho søtare Æn gudh ok thy ther til at godhe skulin ey skændas ok ey dylskom huas til falle ok koma skolande æptedøme Thy ær bætra at hæfta j tho stadh so pelegrimom ær skipadher thy at min son skal forte ...

allom thingo swa som hom thækkis xpo. vij

Sca birgitta ær letta j konunga bokinne xxxij cap° xxxiij Aff sti francisci brodhro xpo

O Andelica thakke ok søtmink ok fire adhusairo thiænist ok hedher ok loff vari gudh j sino andhelica valde ok makt hulkin som ær een gudh j threem personis thy at thæs øgvrplica godhlek thækkis at hans værdhohasta madombur skulle tala til ene mæniskio varande a bønom sighiande hænne swa Hør thu som giuit ær at høra andelica ok see ok halt grandlica thæsse ordh j thino sinne En man var som het francistus hulki som sik var tha vmuænde sik aff værldzlike giri ok høghfærdh ok kotz sins lustelica lifnadh til andelikit ok fullkomlikit lifwerne saman idhrughda for alla sina synde ok fulkomin vilia at bætra sik sighiande swa Anker ær thz j thæsse værldinne hulkit ther iak vil ey gærna forlata for vars herra ihesu xpi ælskoghæ ok hedher Ok anker ær swa hart j thæsse live at iak vil ey gladhelica thola thz for hans ælskoghæ Ok gøra al the thing som iak forma j hans hedher æpter mins licama ok siæls makt / Ok alla andra thom som iak forma vil iak lædha ok styrkia til thz at the ~~skulin~~ ælskin gudh ower al thing aff allo hiærta Thæssa francisci reghla som han byriadhe var ey diktath ok samasat aff hans mænzlico snille ok vndirstandilse vta aff mik æpter mino vilia Thy at hwart thz ordh j hæne ær skrivat thz var hom ingivit ok beuist aff mino anda ok sidhan fra fordhe han ok tedhe andro the reghlona Ok swa alla andra reghlor som mine vini byriadho ok hiollo siælue ok gømdo ok lærdo andro fulkomplica ok andwardhadho andro Varo ey diktadha ælla samasatta aff thera mænzlico snille ok vndirstandilse Vta aff thæs helgha anda raadhe ok inblæst Thæssins francisci brødher hiollo væl ok gømdo the reghlona næsta aar æpter mino vilia badhe andelica ok gudhelica Aff hulko gamble owinin dyæfullin hafdhe mykla afund ok drøuilse for thy at han formatte ey at svima the brødhrona mz sinom frestilso ok svikom Thy letadhe diæfullin grandlica hwar han matte sina nakrin man j hulko han

tha matte blanda hin onda anda mz thes
manz sins vilia / Than san umsidhe en blaurok
hulkin som swa thænkte mz sik / Iak ville
gerna j tholkom stadhga vara hvar iak matte
hava værldena oc mins likama lusta ok
hwar iak matte samansanka swa maga pæninga
at mik ænkte skulle brista j allom thæm thingom
som til hora til mina nødhir thorfft ok lusta
Thy skal iak giva mik j francisci reghlo ok
iak skal lata mik vara storlika ødhmiuka
ok lydhoghna ok swa mz tholke akt oc vilia
ingik thin forsagdhe blaurokin j francisci
klostir oc ginstan ingik diæfullin j hans hiær-
ta ok swa vardh thin sami blaurokin brodhir
j the reghlone / Tha thænkte diæfullin swa
mz sik / Swa som franciscus vil dragha ma-
gha aff værldene mz sine ødhmiuko lydhno
til at taka stor løn j himerike / Swa thænne
min brodhir hulkin som skal kallas genvær-
dhoghir for thy at han skal vardha genvær-
dhoghir francisci reghlo / Skal dragha ma-
gha francisci muka aff ødhmiukt ok til hogh-
færdh / aff skællico fatikdom ok til giri aff
sanne lydhno til at gøra sin eghin vilia ok
følghia sins likama lusta / Nar thænne genu-
dhoghe brodhir ingik j francisci kumpnadh
tilburdhe han ginsta hugsa swa mz sik aff
diæfulsins inskiutilsom / Iak skal tee mik
swa ødhmiukan ok lydhoghna at alle skulu
rekna mik vara helagha / Nar andre fasta
ok halla thyst tha skal iak gøra thvært
amot mz minom særlicom kompanom ætande
ok drikkande oc talande swa lønlika at
enghin annar skal thz undirsta / Iak ma oc ey
æptir the reghlone at hava pæninga oc ey
gull ælla sylff ok thy vil iak hava nakan
særlikin vin hulkin som skal lønlika gøma mit
gull oc mina pæninga nær sik a mina vaghna
at iak ma nytia the pæningena æptir minom vilia
Iak vil oc næma bokelika konste oc visdom
til thæs at iak magha faa naka hedhir ok
værdhelikhet j kumnadhenom havande hæsta
ok sylfkar ok faghir klædhe oc dyr pry-
dhilse / Ok um nakar straffar mik ok skylla for
tholik thing skal iak svara at iak gør thz
for mina reghlo hedhir / Ok æn at iak matte
swa mykit ærvodha ok gøra at iak matte
vardha biskop tha var iak sannelika sæl for

thz liuerne iak matte tha hava thy at tha
var iak j mino eghno frælse ok tha matte
iak hava allan mins likama lusta / Hør nu
hvat diæfullin hafdhe giort j the forsagdho
francisci reghlo / Sannelica ær nu thz sant
at flere æru the brødhir j værldene hulke
som halla æntiggia mz gerning ælla vilia ælla
astundan the reghlona som diæfullin kænde
brodhir genværdhoghna æn the som gøma
the reghlona som iak kænde brodhir fran-
cisco / Tho skalt thu vita at æn thot thæsse
francisci brødhir ok brodhirs genvardhoghe
brødhir æru samablandadhe swa længe
som the liva j værldene tho skal iak skilia
tho æt æptir dødhin thy at iak ær thera
domare oc iak skal døma francisci reghlo
brødhir til at bliva mz mik ok mz francisco
j ændhelike glædhi / Æn the som æru aff bro-
dhers genvardhoghe reghlo skulu dømas til
ændhelika pino j helvite utan the vilia
ey ødhmiuklika rætta sik ok bætra for dø-
dhin / Ok thz ær ey undir thy at the som skullo
giva værlz manom ødhmiukt ok helaghet
æptidøme the giva fula vibalda æptedøme
mz sine høghfærdh oc giri / Thy skulu the same
brødhirne visselica vita at badhe the oc alt
annat klostirfolk hulkom reghlan forbiudhe
at hava eghit / Ok tho hava the nakat eghit
mot sine reghlo viliande thær mz thækkias mik
at the giva mik nakan del thær aff / Thera
gafvo æru mik ledhe ok hatugha ok æru the
ey vardha nakar godh løn thy at thækkare
ær mik at the gømin helagha fatikdo hulka
som the lofwadhin j sinom reghlom æn at
the presenteradho mik alt thz gul ok sylff oc
alla the malma som æru j værldene / Tha
som hør thæssin min ordh skalt ænkte vita
at thik hafdhe ey varit lofflikit at see
thæsse syna / Utan for een min godha thia-
nara hulkin som badh mik aff allo hiærta
for thæsso francisci brødhrom hulkin som astu-
dadhe at vardha thæsso sama brødhrome
nakar nyttogh thera siæla vaadh aff gudhe-
licom kærlek / Hær six huru iomfru
maria fødde sin son j bethleem cap^m xxi

Sancta birgitta sighir / Nar iak var vidh
varo hera iætu j bethleem sa iak ena
fagherista iomfru havande mz barne / Fordha
j hwitom mantol ok klenan kiortil ginum

hulkin jak saa skærlika hænna jomfrulika
licama hænna quidher var fuller ok mykit
thrutnande thy at hon var nu redhobon
at fødha barn. Medh hænne var en høuis-
kaster gamal man ok the hafdho mz sik en
oxa ok en asna ok nar the varo inne i
thy rumeno bant then gamble mannin oxa
ok asnan vidh jatuna. Sidhan gik han ut ok
bar til jomfruna eet tent lius ok gik
ut sidhan at han skulle ey nærvara mædhan
jomfrun fødde barnit ok drogh jomfrun
tha sina skoo aff sinom fotom ok lagdhe aff
sin hvita mantol ok sit hovodhklædhe
ok lagdhe nær sik ok bleff i ensampno
kiortlenom mz fagherista utlagdho haar
ofwer skuldrona. ok hon hafdhe mz sik tw re-
nasto linin klædhe ok tw ullin hulkin hon
tok tha fram viliande svepa i tho bar-
nit som fødhas skulle. ok annor tw litin
linin klædhe at svepa ok binda ofwer barn-
sins hovodh ok lagdhe tho nær sik at
hon skulle nytia thom i thorftelico tima
Nar al thässin thing varo swa tilredd
tha bøghdhe jomfrun sin knæ til gudhelika
bøne mz mykle vyrdhning ok vændhe
bakin til jatuna ok ansiktit østir op til
himilin ok swa stodh hon mz oplyptom hændom
ok øghom til himelin ok tha hon stodh swa
i gudhelicom bønom ok thanka. Saa jak
barnit røras i hænna quidh ok ambrat
i eno øghna bliki fødde hon sin son aff
hulkom swa mykit lius ok osighelikit
sken framgik at solin var ey lik thy skine-
no. ok ey gaff thz liusit som gamble mannin
satte a væggena nakat lius ælla sken
aff sik / thy at thz gudhelica liusit giordhe
alstingx til ænkte thæs licamlica liusins
sken. ok swa bradhelica føddis barnit
i emo øghna bliki at jak formatte ey at
nakta ælla begripa ok skodha huru ælla
i hulkom limom jomfrun fødde. Tha saa
jak ginstan thz ærofulla barnit liggia a
jordhinne nakit ok skinadhe hulkins køt
ok licame aldra snast var ok hafdhe
ængta handa smitto ælla orenlikhet. Tha
hørdhe jak sotasta ængla sanga / undarlica
ok ginsta samadrogh jomfrunna quidher sik
hulkin som forra var mykit thrutna-
de ok tha syntis hænna licame mykit
fagher ok klen. ok nar jomfrun kænde at
hon hafdhe født barnit bøghde hon sik
til barnit mz bøghdho hovdhe ok saman
fogdhom handom mz mykla hovisklikhet
ok vyrdhning. ok sagdhe. Var væl kom-
min gudh ok min herra ok min son. ok tha
kuinkande barnit sik a hardha golueno
ther thz laa gratande ok skælvande for
køld skuld ok hardha golfsins quasselik-
het ok utrakte sina limi letande at fiina
modhurinna hughsl ok godhvilia. ok tha
tok hon tha i sin famn ok lagdhe tha thæt-
lica til sit bryst ok værmde tha mz kin
kinbeneno ok brysteno mz mykle glædhi
ok modherlike varkunan. ok sat hon
a golueno ok lagdhe sin son i sit knæ ok
tok thas nagla klenlica mz sinom fingrom
hulkin ginsta var afskorin ok ey utgik
ther nakar blanadher ælla blodh. ok ginsta
tilbirdhe hon at svepa tha grannlica først
i linno klædho ok sidhan i ullinom klædho
ok bant licaman ok skinnbenin ok thas ar-
ma mz enom linda som budin var i øfwersta
linna klædhenom. Sidhan svepte hon barnsins
hovodh ok bant ofwer thz the tw linna
klædhin som hon hafdhe ther til reet. Ther
æpte ingik then aldroghe mannin ok føl
nidher a sin knæ ofwer jordhinna ok badh til
barnit ok græt for glædhi skuld. ok ey
umskiptis the jomfrun nakat i byrdhinne
i sinom lit ælla vanskadhis i sukdom ok
ey vanskadhis nakar licalikin styrkir i
hænne swa som i androm konom tho som
fødha barn. Utan at hænna thrutnadhe
quidher atir drogh sik til forra skipilse
swa som tha var for æn hon afladhe barnit
Tha opstodh hon havande sina sveinin i sino
fapne ok badhin the hon ok joseph lagdho
han i jatuna ok badho til han mz bøgh-
dhom knæm ok mz mykle glædhi. xxij.m

Jomfru maria syntis mik annatidh i
thom sama stadheno sighiande. min
dotter jak jættadhe thik langa i room at
jak skulle tee thik hær i bethleem mz.

Hwat matto iak fødde min son ok æn thot iak tedhe thik nakat aff thy j neapoli som var hwru iak stodh nar iak fødde min son tho skalt thu visselica vita at iak stodh swa ok iak fødde mz tholke matto som thu saat standande a bøno̅ mz bøggdhom knæm ensamin j stallenom ok iak fødde han mz swa mykle siælinna glædhe ok frygdh at iak kænde ey nakan thunga ok ey nakan værk nar min son framgik aff minom licama ok genstan swepte iak han j vslicom klædhom som iak hafdhe lakt forra tilreet ok nar Josep saa thz vndradhe han mz stor glædhe ok frygdh at iak hafdhe swa fot vtan hiælp ffor thy at mykle moghin j Bathlem var tha thm̄dradhe j androm ærindo æptir keisarins budhi thy atuaktadho the swa mykyt at hans budhi at gudz iartekne gato ey kunnogadz j tho ok thy skalt thu sannelica vita at æn thot mænnene nidhirfiesta æptir manzlicom sinnom at bugøra at min son føddis mz almænnelike matto tho ær sannind ok vtan iæff at han føddis swa so iak saghdhe thik før ok thu saat nu Hwru

hyrdhane komo til betleem xxiiij

Iak saa j tho sama stadhenom nar iomfru maria ok Josep stodho ok badho til barnit j ottune at tha komo hyrdhane ok fæghømarane at see barnit ok ok hedhra thz ok tha villo the vita om thz var mankøns ælla qvinkøns thy at ænglane hafdho budhat tho at varldinna helare var fødder tha tedhe iomfru tho manzlikit barnsins køn hwilkin the lofwadho sidhan mz mykle wyrdhning ok glædhi ok foro sidhan heem lovande gudh ok ærande j allo tho thingom som the hafdho hørt ok seet

capiiij

Gudz modher taladhe ok min dotter thu skalt vita at iak forwiste vl thra konungana tilquæmd før æn the komo at bidhia til min son ok min son frygdadhis mykyt tha the ingingo ok badho til hans ok hafdhe tha gladhare ok blidhare ænlite for glædhi skuld æn annattidh iak gladdis ok mykyt mz otalke glædhi ok frygdh j minom hugh atuaktande thæra ordh ok gerninga ok gømade them j minom hiærta

Capitulum xxv

Gudz modher taladhe the sama ødhmiukt ær nu j minom son j hans gudhdoms valde som var j hanom tha han laghdhis j iætuna hwilkin som liggiande mællan tu diur Æn thot han al thing viste a gudhdomsins vaghna tho taladhe han ække a mandomsins vaghna swa ok nu sitiande a gudz fadhurs høghro hand hør han alla talande til sik mz kærlek ok swara mz sins hælgha anda ingiutilsom somlico mz ordhom ok thankom ok somlico talande mz munne swa som hom thækkis samuledh iak som hans modher ær swa ødhmiuk ær iak nu j minom licama hwilkin so ær ophøghdhir ovir al skapadh thing swa som iak var tha nar iak var fest Josep tho skalt thu for visso vita at Josep vndirstodh aff tho hælgha anda for æn han fæste mik at iak hafdhe lofwat gudhi min iomfrudom ok at iak var osmittadh j thankom ok ordhom ok gærningom æn han fæste mik mz the akt at han ville thiæna mik havande mik for sina fru ok ey for husfru iak viste ok gønugl visslica aff tho hælgha anda at min iomfrudomber skulle ændhelica blifua oskadder æn thot iak fæste mane aff lønlike gudz skipan vtan sidhan iak kiødde gudz sændabudha ok Josep saa min qvidh vaxa aff thæs hælgha anda dygdh tha ræddis han mykyt ey for thy at han thænkte nakat wranght mot mik vtan han amintis prophetana spadom hwilke som forsagdho at gudz son skulle føddas aff ene iomfru ok thy rænadhe han sik ovirdhogha at thiæna tholke modher til thæs ængillin bødh hanom ey rædhas vtan thiæna mik mz kærlek Æn aff gozs ælla rikedomo ætirgømdo vi os ænkte iak ok Josep vtan nars oppe hælla widhir thorfft til gudz hedhir ok alt annat forlætom vi for gudz ælskogha Æn nar mins sons forlos tima kom hulkin iak vel forwiste tha kom iak æptir gudz forsyn j Bethleem førande mz mik venasto kladhe til mins sons nyt ok thorff the som ængin hafdhe før haft ok nyttiat j hulkom iak suepte min son først som føddis aff mik mz allom vilek Ok æn thot iak var foresedh aff æwdhelico at sitia j høghxsto sæte ok hedhir ouer alla creaturas ok ouer alla mæn tho for mina ødhmiukt tilredde iak the thing som varo widhirthorftelik joseph ok mik siælue Samuledh var ok min son underbughin joseph ok mik swa som iak var ødhmiuk j væruldinne kunogh ensamom gudhi ok joseph Swa ær iak ok nu ødhmiuk sitiande j høxsta sæte vidhrbom at presentera gudhi alla skællica bøne ok somlico swara iak vm gudhelikin inskutilse ok til somlica talar iak lønlicar swa som gudhi thække

Nær iak var j valle josaphat XXVI

a bønom widh ærofullo jomfru marie graff tha syntis mik the sama jomfrun skinade mz myklo skini sighiande Atuakta dottir iak lifdhe xv aar j væruldinne sidhan min son for op til himerikis ok swa langa tima ouer at som ær fran hælgha thorsdagh ok til min dødh nar iak var vp takin til himerikis ok tha laa min licame dødhir fæmptan daghar j thæsse grafwine Thær æptir var iak optakin til himerike mz otallikom hedhir ok glædhi ok the klædhin som iak var jordadh vt j atirblifuo tha quar j thæsse grafwinni ok iak var tha førdh j tholik klædhe som min son jhesus christus ær j førdhir ok skalt thu vita at ængin manlikin licame ær j himerike vtan mins sons ærofulle licame ok min Thy j farin nu atir til cristna mana landa ok økin alt idhart liwærne j godho ok liuin mz høghxsto gømo ok atuakt thær æptir mædhan j sokin nu thæssa hælgha stadhana hwar iak ok min son lifdho licamlica ok varom dødhir ok jordhadh Capitulum XXVII

Jhesus christus syntis enne mænniskio varande a gudhelicom bøno sighiande henne swa hør thu hulke som giuit ær at høra ok se andelik thing ok atuakta grandlica j thino hughi the thing som thu skalt nu høra ok kungøra almoghano a mina vaghna at thu tala ey tho for thin hedhir ælla mana loff ok ey skalt thu thighia tho for nakan værlzlican rædhogha ælla obrygdhilse ælla forsmælse Thy at ey tees thik thæssin thing so thu skalt nu høra at enast for thina skuld vtan for mina vina bøne hulka som varo j thæssom stadhenom Neapoli ok badho mik mang ater aff allo hiærta ok sino bønom ok arvodhe for mionom omnom som byggia j tho sama stadhenom at iak skulle tee thom nakra nadh vm hulka the mattin helsamlica atirkallas ok atirdraghas aff sinom syndom ok ofsidhom Aff hulkra bønom iak bøghdhis til at sighia thik thæssin ordhin ok thy hør grandlica hwat iak tala Jak ær aldra thinga skapare ok hærra Swa ouer diæflana som ouer alla ænglana ok ængin skal vndfly min dom Vissælica diæfullin syndadhe threm lundom mot mik j høghfærdh ok afwnd ok j sins eghins vilia ælskogha Swa mykyt høghfærdadhis han at han ville vara hærra ouer mik ok at iak skulle vara vndbughihom ok swa mykyt awndadhis han vidh mik at han gierna hafdhe tha dræpit mik vm thz hafdhe varit møghelikit thz til at han skulle vara hærra ok sitia j mino sæte Swa kær var ok honom hans eghin vili at ænkte aktadhe han min vilia vm han kune fræmia ok fulkompna sin vilia ok thy fiøl han nidhir aff himerike ok vardh diæful aff ængle j hæluitis dimpe Thær tha iak saa the storo ilzskona ok afwndena so diæfullin hafdhe mot mannenom tedhe iak mannenom min vilia ok iak gaff mannenom min budhordh at vm the giordhin min budhordh mattin the thækkias mik ok misthekkias diæflenom Thær æptir for then mykla kærlekin som iak hawer til mænniskiona kom iak j væruldina takande licama aff ene jomfru ok iak kende siælwer mannenom sama hælso wærldh mz ordhom ok gerningom ok thy til at iak skulle tee thom fulkompin kærlek ok alsoghna oplat iak tho himerike mz mino eghno blodhe Æn hwat gøra the manene mik nw thulke som æru mine owin Sanelica the forsma min budhordh Vtkasta mik aff sinom hiærtom swa som wærsta dødhelikit ætir ok vtspotta mik aff sinom munnom swasom vrtit thing ok stygghias at see mik swasom spitalskan man wærst loktande Æn diæfullin ok hans gerninga vmfæpna the mz allom sinom godhwilia ok gerningom inledha the j sin hiærta gørande lustelica ok thækkelica hans vilia ok følghiadhe hans anda inskiutilsom Thy skulu the aff minom rætwisa dom taka løn aff diæflenom j hælvite for vtan anda For hoghfærdhogha som the æghna skulu the hava ændeløsa blyghdh ok skam swa mykyt at alle ængla ok diæfla skulu sighia aff tho at the æru opfylte mz skam alt til ofwsta For thera omættelica giri skal hwar diæful opfylla tho mz sino dødhelico ætre Swa mykyt at ængin stadhur skal ater blifua tomber j thera siæl hulki ey skal vara opfylt mz diæfulzlico ætre For skørlivnadhin thy the æru j brænnade swasom oskællik diur skulu the aldre koma til minis anlitis syn vtan skulu skilias fran mik ok vænas aff sinom vanskipadha lusta Framledhis skalt thu vita at swa som alla dødhelica synde æru thungha swa ok nadhelik synd vardher dødhelikin then man lustas j hænne ok vil blifua j hænne Thy skalt thu vita at tva synde j æghnas hulka iak næfne thik ok draghas mz sik magha andra synde hulka alla synas swasom nadhelica vtan for thy at folkit lustas j tho mz vilia at blifua j tho warda the dødhelica ok magha andra ledha ok fula synde gør almoghin j thæssom stadhenom neapoli hulka som iak vil ey nw næfna for thik Forsta synden aff tvem ær at mænniskion som skal hava sinpæria sin anlete ok lita

mz maghom litom Swa som bulkæte litas thy til at the skulin synas fæghrø æn iak skapadhe tho Annor syndin ær at manna ok quinno licama vanskapas aff sinom rætta stadhugha mz othømiskom klædhasidh so folkit nytia ok thy gøra the for hoghfærdh skuld at the skulin synas fæghri ok skøpare j sinom licama æn gudh skapadhe tho ok at the som thom see mogho thæs vaskare optændas til skøra kotzins giri ok lusta Thy skalt thu wisselicast vita at huru opta the sinpæria sin anlite mz nakrom lit Swa opta minzskas tho nakot the helgha anda ingiutilse ok diæfullin nalkas tho thæs mer Ok huru opta the prydha sik mz othømelico ok vanskipadho klædho ok vanskapa swa sina licama swa opta minzskas siælinna prydhilse ok diæfulsins valdøkis j tho O mine owini hulke som gøra vtan rædhogha ok vtan blyghdh tholka synde ok andra synde mot minom vilia hwi glømin j mina pino ok akten ey j idhrom hiærtom huru iak stodh nakin budhin vidh stulpana Slaghin grymelica mz hardho slaghom huru iak stodh nakin ok ropadhe a korseno opfylt mz saarom ok alla hulder ok klædder mz blodhe Ok nar j sinpærin ædher anlite hwi skudhin j ey tha mit anlite huru thet var opfylt mz blodh ok hwi seen j ey oppa min øghon huru the myrktos ok huldos mz blodh ok taarom ok mina øghna brune blanadho Hwi skudhin j ey til min inlon ok øron ok skægh huru the varo stænkt ok færghadh mz blodh ok alle andre mine limi grymelica færghadhe mz maghom wærkiom ok pino ok huru iak hængde bla ok blodhroda for idhra skuld ok thy aff allom gabbadher ok forsmadher at j mattin opuækkias aff thesso ærmo at alska mik idhan gudh Ok swa vndfly diæfulsins snarur aff hulkom j æru ryghelica budne tho æru al thæssin thing glømdh idhro aghi ok hiærtom Thy gørin j swa som farande quinnor plæghia hulka som alska kotzins lusta ok ey at føda barn Nar the

kuinna barn

hemma barnit lifwande j sinom quidh til
gøra thz ok vakta mz nakrom thingom at
barnit skuli forgaa At the skulin ey mista
sin værsta kotz lusta vta barfwnas dødh
j sinom skørlimpnadh ok orena kotz sins sam
blande Swa gøren ok j thy at jak idher
gudh ok skapare ok atterløsare søke alla mz
mine nadh bøstande at idhrom hiærtom thy
at jak ælska alla Vta nar j hafwin naka
mins helgha anda ingiutilse j idhro hiær
tom alla nakan idhrugha Alla nar j
faan nakan godha vilia høvande min ordh
ginstan vøkten j at forkoma ok drapa
mins helgha anda ingiutilse atraggia
orsakande idhra synde alligre ok lusta
dis j thz ok viliande ævinnelik fordøme
lika blifwa j thøm Thy gøren j diæfulsins
vilia inslykkiade tha j idhrom hiærtom
ok swa ortæltin j mik smælika forhulkit
j æren vta mik ok jak ær ekke mz idher
Ok j æren ey j mik vtan j diæflenom thy
at j lydhin hans vilia ok æggilsom Thy
mædhan jak saghdhe nu domin Skal jak
ok nu sighia mina miskund Min miskund
ær thæssin at ængin aff minom ovinom
ær swa stor syndare vm tha bedhis mis
kund mz ødhmiukt ok fulkomlico hiærta
at thom nekas nadh Thy skulu mine ovini
gøra thry thing vm the vilia faa nadhe
ok miskund ok min vinskap ok sættas vidh
mik Fførsta ær at the hafwin ængir ok
idhrugha aff allo hiærta at the syndadho
mot mik sinom skapara ok atterløsara
Annat ær reen ok idhkelik ok ødhmiuk
synda vidhergangha ok skriptamaal som
the skulu gøra for sinom skriptafadher
Ok at the bætrin alla sina synde ok gø
rin fulla bætring for thz æpter thæs
sama skriptafadhers sins raadhe ok skælik
het tha skal jak nalkas thz ok diæ
fullin skal fiærkas thz Thridhia ær
at the takin mins likama sidhan the hafwa
thæssin thing fulkompnat mz gudhelikhet
ok fulkompnom kærlek ok hafwi then vilia

at aldre optar mer falla j synde Then
blifwa j godho alt til sins lifs ænda Ok
jak vil løpa mot thz som sik bætra mz
thæsse matto swa som mildir fadher mot
villom farande son Ok hællir vil jak thz
taka til mina nadh æn the kunno siælue
bidhia alla thænkia Ok tha skal jak vara
j thøm ok the j mik ok skulu lifwa ok glæ
dhias mz mik ævinnelica Men min vret
visa skal vta jæff koma ofwir thøm som blifwa
j sinom syndom ok ælsko Ok swa som fiska
rin seende fiskana løpa j vatneno bekast
sin meetekrok ok taker thz ey alla fiska
na sander vta forst soma ok swa soma
til thæs tha faar thz alla Swa skal jak
gøra minom ovinom som blifwa j syndinne thy
at smam ok smam skal jak taka thz aff
thæsso værlzlico lifweno j hulko the lustas
syndelica j kotino Ok jak skal taka thz
j thøm tima som the ey tro ok tha the blifwa
j sinom mæsta lusta aff thæsse værlzlica
lifweno Ok jak skal sænda thz j ævudhe
likin dødh hwar the skulu aldre see
mit anlitte alla mina ævo thy at the æl
skadho hællir at gøra ok fulkompna sin va
skapadha ok orena lusta Æn at fulkompna
min vilia ok min budhordh At twolkonor

Æru forbanadhe

Jak som tala til thin ær himerikis drotning Jak ær swa
som thæssa værldinna ytta gardz mæsta
hulkin som vaslika framløpir ok binder ok
fæste sina planto fista ok vng trææ j sino
ytagardhe Nar han seer maktoghet ok
stadhelikhet væxter koma at the skulu
ey brytas alla mz rotom oprinas aff
vadher stormom Swa gør jak miskun
modher j thæsse værldinna ytagardhe
thy at nar jak seer vadhelica frestilsa
vadher ok diæfulzlica ælsko æggilse
blæsa in j manana hiærta ginstan løpir
jak til min son ok min skapara ok gudh
ok min son ihesum christum mz mino bøno
hiælpande thz ok vøktande aff thøm
at tha ingiute nakan thæs halgha an
da ingiutilse mz hulkom the mattin.

styrdhias ok helsamlica stadhfæstas oc
oskadde andelica hømas aff diæfwlzlica
frestilsa valde ok at diæfullin fange
ey makt owir tho brytande thera siæla
oc opinskwande thøm fordømelica æpte
sinom ilzskofullo æfstundilsom ok thy nær
mænnene taka ok æta mina studh ok hialp
mz ødhmiuko hiærta oc godho gerningom
tha værias the ok beuaras aff diæfulz
lica frestilsa ingiuttilsom ok bliua stadhu
ghe j gudz nadha stadhugha ok gøra
gudhi oc mik søtelikhetz fruct j guxme
licom tima ♦ Æn the som forsma mins sons
ok mina andelico studh ok hialp the bø=
ghias aff diæfulsins frestilsa stiærdhe
mz vilia ok gerningom ok opinskwas aff
nadhana stadhgha mz oloflicom æfstundil
som oc gerningom til dipa ændhelica
pino ♦ Ællo æru mange mæn ok qwinnor som
leta raadh aff forbanadho trolkono
ok galdrekarla studho thær til at the ma
ghin afla barn ok fødha ♦ Somlike at
the maghin faa thæs meer ælskogha
oc hiærtelikin kærlek aff nokro manom
ok qwinno ♦ Somlike at the maghin faa
vita komaskolande thing ♦ Somlike at
the maghin faa helbrygdho aff sinom
siukdom ♦ Thy alle the som tholik thing
gøra ælla nakra andra galdra ælla
trolldoma oc the som halla ok hyra
tholka j sino husom ælla tro tho æru
hatughe ok forbanadhe nær gudhi
♦ Ok ældre skal nakar thæs hælgha an
da ingiutilse ælla nadh ingaa j thera
hiærta ♦ Ælla længe som the bliua j thol
kom stadhgha ælla vilia ♦ The som sik
vilia bætra ok bedhas ødhmiuklica
miskund mz allo vilia at ey optarmer
falla j tholka synde ælla andra skulu
faa nadh oc miskund aff minom son Huru
xpus himerikis keysare synte sitia
a domstol hardhelica dømande jordh

c.ij.j.

rikis konunga ok høfdhinga oc alla
syndoghan mogha for thera synde oc
otholka mz rædhelico hotalsom sins son
ok manar tho at the skulin vmuændas

Iak saa stort pallacium likt vno himene
j hulko som var otalikit himerikis hær
skap swa som solgrandin ok aff tho fiægir
lius ok sken swa som soolgisle ♦ Ok j thy
pallacio sat j vndelico sæte swa som ens mans
persona ogriplico vænlek oc osighelico valdz
hvra thera quaro klædhe vndelik varo aff osighe
like klarhet ♦ Ok een jomfru stodh for
thøm som sat a stolenom hulkin so var
meer skinade æn solin ♦ Hulka al the himere
rikis hærskapin som thær nær stodho hedh
radho mz hedher ok tvyrdhing swa som
himerikis drotning ♦ Æn tha som sat a stolenom
oplæt sin mun oc saghdhe ♦ O alle mine ovini
som bliuin j værldene hørin thy at jak tale
ey til mina vina hulke som folgha minom
vilia ♦ Hørin alla klærka ærkebiscopa oc
lydhbiscopa ok alle andre som minna
vald haua j kirkione ♦ Hørin alle reghulus
mæn aff huat hælzst lifnadh som j æru
♦ Hørin konunga ok høfdhinga oc værldz
domara ok alle thiænara ♦ Hørin qwinnor
oc førstinnor ok alla frur oc thiænisto
qwinnor ok alle sma ok stor som byggia
j værldene j hulkom hælzst stadhgha
ælla skipilse j æru ♦ Thæssin ordh som iak
sighir som ær idher skapare talar til idher
♦ Gør thær at j ginghin fran mik ok gafuin
tro minom ovin diæflenom ok forlætin
min budhordh ok følghin diæfulsins
vilia oc haas eggilsom ♦ Ey ækten j at iak
osinnitteliken oc æværdheliken idher skape
for idher aff himpnome til ena jomfru
takande aff hænne køt ok vmgagande
mz idher oplæt ok tedhe iak idher
væghin vm mik siælfuan ♦ Ok tedhe idher
radh vm hulkit j skullin gaa til himere
rik ♦ Jak var nakta dhær ok flængdher
ok mz thorno krona dhær oc sua starklica

837

ut thrända a korseno at alla sinona ok lidhamotin syndir køptos Jak hørdhe al obrygdhilse ok iak tholde smärtelikasta dødh ok beskasta hiärtans sorgh for idhra helso O ärme ovini j atuaktin ey all thässin thing thy at j ärin swikne ok ärin diäfwlsins buk ok byrdhe mz swiklicom sotma ok vttin ey ok känin ey for ondelik sorgh nalkas idher ok byrdhena ok ey äru thässi thing idher ympnin vta swa stor ok mykyn är idher høghfärdh at formattin j at opfara ofwir mik j giordhin thz gärna Ok swa mykyn är idher kötz luste at hällir villin j mista mik än forlata idhra fula ok vanskipadha lusta Thär ofwir är idher giri omättelikin swa som opin säkker thy at änkte formaa at mätta idhra giri Thy swär iak vm min gudhdom at j än j thässo skipilsom j thulkom som j nu ärin j skulin aldre see mit änlite vta for idhra høghfärdh skulin j swa diupt nidher sänkias j hälvitte at alle hälvitis diäfla skulu vara ofwir idher synderlica pinande idher For idhra skørlimpnadh skulin j opfyllas mz vädhelico diäfwlslico etre Ok for idhra giri skulin j opfyllas mz värk ok ängxla ok skulin vara luttakande alz thäs illz som j hälvitte är O ovini ledhe ok othakke ok vanskaptoghe Jak synis idher swa som dødher madhker vm vintrin ok thy görin j hwat som thänkst j vilin ok hawin framgang thy skal iak nu opsta j somarnom ok j skulin thighia ok ey skulin j vndfly mina hämd Tho alt vm ärin o ovini for thy skuld at iak atløste idher mz mino blodhe Bedhis iak änkte aff idher vtan idhra siäla Thy atirkomin än til mik ok iak skal thäkkelica taka idher swa som syn Kastin aff idher thunga diäfulsins ok ok minnins a min kärlek ok skulin see ok finna j idhro samuite at iak är søt ok mildir

838

Här byrias himerikx keysara book til konunga ok høfdhinga thär gudhelica var teedh ok oppinbaradh sancta birgitto aff sweriklis rike hulkin som sighir

Jak saa stort pallacium osighelikit j storlek ok thz syntis likt vidho himpne ok j thy syntos otallica manniskior sitiande j sätom j fördha hwit klädhe ok skinande swa som solgislor J thz pallatzit saa jak en vndirlikin stool ok a thöm sat swa som een man skinande meer än solin osighelikx valz tha ok ogripelikx vänlekx Ok hans liws ok skin var osighelikt j langlek ok widhlek En jomfru stodh vidh stolsins sidhe skinande mz vndirlikit skin hawande dyra krono a sit hofwodh Ok alla the thär til standande thiänto thöm som sat j sätit lofwande han j lofwo ok sangom Ok hedhradhe the som frwona wärdhelica swa som himpna drotning Than som sat j stolenom saghdhe til mik mz høfwerskaste røst Jak är skapare himels ok jordh En mz fadher ok them hälgha anda sann gudh thy at fadhirin är gudh sonin är gudh then hälghe ande är gudh Ey thre gudhi vtan thre personer ok en gudh Nw mat thu spøria vm thre äru personer hwi äru ey thre gudhe Jak swarar thik at gudh är siälft valdit siälff snillen siälfwer godhlekin aff hulko alt vald är vndir himerikin ok ofwa himelin al snille ok al mildhet hulkin som maa thänkias Swa är gudh thrafall ok ey thrafall j personom ok een j natura thy at fadhorn är vald ok snille aff hulko al thing äru Ey aff andro valloghe vta aff sik siälfwo ok äwerdhelica Sonin är vald ok snille jämpn fadhernom ey aff sik siälfwo valloghir

j.m

vtan aff fadhrenom vallelica ok otalica føddir / opphoff aff opphofveno ok aldr atskilt aff fadherno / Thæn hælghe ande ær vald ok fulle framganganda aff fadhrenom ok sonnenom ok jæmpn j valdit ok maktinne Thy ær en gudh ok thri persone thy at thera thrigghia ær een natur En gømning ok vili En æra ok vald thulke som æru enadhe j guddoms vara at the æru æmugal atskilde j personana eghelikhet Thy at aller fadheren ær j sonenom ok andanom ok sonen j fadhrenom ok andanom ok ande j badhom thæm j ene guddoms natur / en swa som forra ok æptir vtan otalica thuar ække ær forra æller æptir ække andro meera æller mindra ok læss annars vtan alt otalikit ok jæmpt Thy ær ok skæwat at gudh ær vnderlikin ok mykyt loflikin Bisselica guddome sænde jomfrw marie sit ordh vm sin ængil gabrielem tho at thwarro thæn same gudhin som sænde sændis aff sik siælffwo / var mz ænglenom ok var j ænglenom ok for ænglenom j jomfrue Æn tha ordhit var framfort ok sakt aff ænglanom ær ordhit giort kot j jomfrue Thy ordhit ær jak thulkin som talar mz thik thy at fadheren sænde mik vm sik siælwan mz thæm hælgha anda j jomfrua quidh En swa at ænglane mistto ænga syn ok minne guddoms nærwarw vtan jak sone thulkin som var mz fadhrenom ok thæm hælgha anda j jomfrulikom qwidh Jak var thæn same j himerike mz fadhrenom ok thæm hælgha anda j ænglana syn al thing styrade ok al thing opphallande æn tho at min mandom takin aff mik ensampnom thwilte j marie qwidh Thy jak en gudh j guddom ok mandom værdoghadhis tala mz thik til at tee min kærlek ok til the hælgho tro styrkilse Ok æn tho at min mandom synis vara mz thik ok tala mz thik tho ær sannelica at thæn siæl ok thæn astundilse ær mz mik

ok j mik thy at mik ær ække omoghelikit ok ække vansamlikit j himirike ok jordhrike Jak ær sannelica som mæktogh konung thulkin som komade til nakan stadh mz sinom hær belagger alla stadh ok opfyllir Swa min nadh opfyller alla thinna limi ok styrker al thing Jak ær sannelica j thik ok vtan thik Ok æn tho at jak talar mz thik tho ær jak thæn same j æronne Thy at hwat ær mik vansamlikit medhan jak opphaller al thing mz mit vald skipar al thing mz mine fulle olugaar al thing mz mine dyghdhelikhet Thy jak mz fadhrenom ok thæm hælgha anda vtan opphoff ok vtan anda thulkin for manna helso var pinter j teknom mandz guddomeno bliffwande oskaddom opstodh ok opfoor til himpna talar nu sannelica Jak ær sander ok høghste kesar ok gudh thy at ængin gudh ær mik høghre ok var ey for mik ok skal ey vara æpte mik thy at alt herradome ær aff mik ok vm mik / Thy ær jak sander gudh ok ængin ær kallande sander gudh vtan jak ensame thy at al makt ok herradome ær aff mik ok ængin forma motestaa mit vald Jak ær æmugal kronona konunger / hwat ey veest thu thæn jak saghdhe kronona konunger Bisselica min guddom var vtan opphoff ok skal væra ok ær vtan ænda Thænne guddom liknas værdhskyllelica krono thy at krona ær vtan opphoff ok vtan ænda ok swasom kronan j rikit gømis komas kolande konunge Swa gømdis min guddom innom mandom mz hulko han skulle kronas Jak hafdhe bæzsta thiænara ey var klærker ok annar var leekman Første var petrus min apostolus havande klærkx ambitte Annar var paulus swa som leekman Petrus var tilbudhin hionalaghi thulkin som seande hionalaghit ey moghha oflogmelica vara mz klærkx ambitte ok skodhade sins hughx vaadha at thola j ortarhalle ok skilde sik aff hiona-

laghit a korz sins samblandz vægh
ok tilføghdhe sik mik mz fulkomno
thughth Æn paulus giømde sik ofmitta
dhagh aff allo kotlico samblande Æn
thulkin kærlek jak giordhe mz thæsse
tva thy at petro gaff jak hymerik
nykla ok thulkin thing tha bude ok
løste j jordhrike skulle vara løst ok
budhin j hymerike Æn paulo gaff jak
at han skulle vara likir petro j æro
ok hedher Ok thy skal thu vita at sua
som the varo jæmpne ok samføghdhe
j jordhrike Swa æro the nu samaføghdhe ok æradhe j ændhelike æro j
hymerike Ok æn tho at jak nempnir
thæsse tva oppinbarlica tho vndirstar
jak ok menar j them ok mz them andra
biskopa ok konunga ok mina vinir / Thy
at swa som jak taladhe fordhom j la
ghmine til ensampnan israel swa som til
een man / mædhan jak tho menadhe alt
israels folk Swa vndirstar jak nu fler
mz thæsse tva thulka jak opfylte mz
mine æro ok kærlek Æn sidha nakar
time var swan lidhin tilburdho ond
thing mangfald giordhis ok kottit van
maktadhis ok vaskadhir nærdha til sin
Æn før ok thy miskunlica forseande
badho thæssom stadhgome som ær klær
kana ok lekmanana thulka som jak
vndirstaar j petro ok paulo Vnte jak ok
loot jak klærkana hafva mattelica
kirkiona goz til licamans fordhan
ok nytto at the skullo vara thæs mer
hete ok brinnande ok thæs j ædhelica
j mine thianist Mik thækte ok æmuledh
at lekmænene skullo lifva thøkkelik
lica j thionalaghi æpte kirkiona sidh
uænio ok skipa Xpc høghiste kesar
sighir hwar først aff konungs thulka vadh

Jak ær sand konungh gifva the skulu haa
ok ængin ær værdhoghir at kallas
konung vtan jak / thy at all hedher ok
vald ær aff mik Jak ær then som dom
de førsta ængelin thulkin som nidhir
fiol for høghfærdh giri ok afund

Jak ær then thulkin so dom de adam
ok euo ok alt mankønit ok lat
koma flodhena for man syndir Jak
ær then same thulkin som lat israels
folk koma j fanghilse ok vtledde
them vndhlica j vndhlico teknom J mik
ær al rætvisa ok var vta ophoff ok
skal vara vta ænda Ok alove mannz-
skaps rætvisan nær mik vta al tidh
blifver tho san ok oumskiptelikin j mik
Æn nu for thy at thænne swerikis
konunger ær aff mik ødhmiuklica thuru
tha skal lifva j sine styril ok rike ok
rætvislica ok snællelica Thy skal jak
kungøra thom tio thing the som han
skal gøra Første ær at han late fra
sik the raadhgifvara thulkra thiufta
hedhirsrughir æru ok gozgirughir thul
kra tunga twæfald ær ok swik ful
thulkra øghon sinblind æru til ande
lik thing Ok vtvælie them som ey sykia
rætvisona for peninga thulke som bly-
ghias lyghn ok fals thulke som mer
ælska gudh æn kotlik thing ok the
som varkuna sina samcristna ok vndi-
dana nødh ok ysalo Annat thz so
jak vil ær at sialfver konungin thiælpe
mz sina thiælp til at opbyggia thæt
kloster hwars reghlo jak sialfver dik-
tadhe Thridhia ær at han synde sina
thianara ok soldenara til the hedh-
na mana land ok stadha thwar cristi
tro ok gudz kærlek matte økias Ok
vtte at hans thianara varo dræpne
ok slaghne j kopmana hamn thy at
han thurnadhis nakar deel ænnars
æptna mana vikis Fiærdha ær at
sialfver konungin læse daghlika sina
modhir jomfru marie tidhir Ok nar
han haver doma alla nakot høgh thing
for sik ma han latta daghtidhirna
thøv æmukt huar dagh tva messor
hemelica læsna alla ena sungna
ok æmnes thuar dagh fam fi-
nom aff mnom fæm saaro thulki
jak tholde for them a korz sit Fæm
ta ær at han faste halg mana

843

aftna ok ma modher hulke
skipadhe æru aff the helghe kirkio
ok faste frædaghin vidh fiska ok
løghurdaghi hin han vil vidh hanta
mat ok hal de laangha fastona
æpte landzsins sidhuænio ok vakte
at tha var matelikin ok tamindher
i sine fasto at tha vardher ey slik i
raadhom ælla sylskl i thim domom
tha skal gøra for ohøflica fasto
ælla oskællica vako ok langa dofna
ok slioa bøner Vtan nar them vaxer
meer arfwodhe tha lydhe ma kirkio
formana raadhe ok valde ok skipa
Slykta ær at tha gifwe til fatika
mana almosor hwar tionda pæning
som tilbør thes konunglika fatabur
ok vil tha makle thing ther ær gifna
villelica for nim thedher ok alsko=
gha aff skællike akt tha skal them
vardha thæs meer som Binda
ær at tha intake hwar frædagh
thrættan fatika man ok thwa thera
fot ok gifwe them kost ok pæninga
mz sine hand Vtan tha ær vanlica i
vægh for hulkit tholik thing æru
lattande ok um frædaghin nar tha
hawir rolica sæto i sinom gardh tha
gør sik allan redho ok lidhoghan
at tha skal høra i thim dagh almo
ghas i vikenio ok sina vndersana ok
thiænara kæro ok vkinskap aff fo
ghodo lænsmanom ok ambitzmans
aff konunglica inigælda ok skattan
saminaghantaro Standa ær at sigle
konungin var skællikin i sino hafwo
at tha giflue swa eno at tha var
ey androm mz skel ok um tha vil nak
rom gifwa for sins lifwnis ælla
for ... thiænist forskyllan æn andro
tha gø... ter mz skællikhet ok varli-
ke at ... uakt at ey skal ofaxmpnadher

844

mærkias i konungeno ælla dæmpne
ok tilfælle til motkorra thy at
ærkte ær swa æwitelikit i vallo
ghom hva swasom oskællik gifwa
ælla ofmykyn mz skap ok ærkte prydhir
swa konungin swa som bindha mz matto
ok ætarløna æruodhade man i sine
thiænist mz kærlek ok ma ærmugh ko
nunghin gifwa sina haafwar vtlæninge
them som halla fridh i hans rike ok
them so thola nødher thorft ok tho go
ter swa at hans eghne mæn hønnis
ey Mionder ær at tha skal ey ofirgaa
ælla bryta ælla motegaa gudz lagho
ok ey misædha ælla stadhgia nya sidh=
uænio ælle ofidhe mot loflico rikesins
stadhghom ok ey vallelica skipa ælla
døma the thing hulkin som bradheli=
ca koma i hans hugh Vtan gør al thing
rættuislika æpte gudz lagho ok rikesins
stadhghom thy at ey bør konungenom at
oskællica bindha ok ærkte gøra ok
forlata rættuisona ok bindha gørlica
Tionda at konungin frambiudhe sik
ok bewise tholkin allom i sino thingo
at tha see vardhoghir konungxlico
nampne flyandhe giri ok sanclica al
skandhe ødhmiukt thy at swa mykt
meer ok vardhogar som konungin
ær æn andre Swa mykyt ødhmiuka
skal tha vara for gudhi aff hulko
alt vald ær Thy at gudh vtkorades
swa thranga vkinskap aff konungo
i sino doom swa som aff almoghano

Huru Iustinus høghste kesar skipar
ther at konunga skulu bæra hof
wiskan kladhabonadh ok ærlica
for androm til thera hedhers
tekn ok huru the skulu bæra sina
krono um høghtidhis dagha

Gudz som taladhe for then skuld
at manin forsmadhe at lydha
gudhi thy ær nødherthorftelikt at
han skal lydha mane sik licom ok

for thy at konungx skipas aff gudhi
til at doma ok til at han skal rät
telica styra Thy är nödhoght at han
skal hedhras ok rädhas aff sino und
danom thy thet til at konungin maghe
vmgärdas aff androm är nödhthorf
telikit at han hafwe särlikin kladhe
bonadh höfwiskan ok hedherlikin for
androm thy at swa som rättwisan ok
rätte dom är konungxsins hedher
Swa är konungxsins fagherind ok hö
uisklikhet almoghans hedher Thy
lofwas konungenom at hawa hedherlikt
ok höuislikan kladhabonadh / ok tho
bärande han nakte at han ey höghfär
dhis aff gudz tillat vtan ödhmiuke
skil skodhande sins ambitis byrdhe
J thässom daghom skal han bära krono
swa som är vm inn förzlo dagh som
faa bonoghe almoghin kalla Jula dagh
thrättanda dagh Paaska dagh Helghe
thorsdagh Pingizdagha dagh ok
sina modher optakilsa dagh til hime
rikis Helgha kors vphöghilsa dagh
allra helghona dagh ok j androm them
daghom j hulkom han skal göra widda
Thy at swa som alt himerikis härskap
gladz j nimis madhoms höghtidhis
daghö ok j sina helgha mana awilsa
daghö for sina godhgiärninga Swa aff
konungxsins rättwisa hulkin som märk
j kronone skulu mänenne gladhias
j iordhrike ok alt himerikis här
skap gladz aff rätwis konungx atlo
nom

xpistus högxste kesar gifwer här konungom tio helsam raadh hwru the skulu styra sik ok sin rike Capitulum iiij

Gudz son taladhe til sina brudh
san birgitta sighiande Jak
sagdhe konungenom for nakra twappo
vm hulka han ma vm han them halder
ok gömer opfara til himerik mz swa
mykin rasklikhet swa so thän mik
hulkin som idhkelica skodhar himerik

thing ok thz astud mz alle akt Nu
vil jak gifwa hönom tio raadh Första
är at han ey ensamen war widh sit
bordh vtan siti mz nakro sino thiäna
rom hulke som moghe hughnas aff
hans närwaru / Thy at mz thy bort
draghas the aff syndom ok ohöfwisk
likhet Annat raadh är at han maa
ena litla stund staa äpter mat ok hughnas
höfwisklika mz sino mano thy at aff
ödhmiuke ok hemelike samtala faar
han sina thiänara thokka ok älskogha
ok than skal höra marghra thera skäl
ok raadh ok hugh ämaggia nyttogh
älla onyttogh thet han maa göra älla
lata äpter Thridhia är at han war mis
kundsamber ok rättwis j allom sino do
mom ok gärningom at han ey forlate for
winskap älla for falsa warkunan älla
for nakat sit särlikit ~~magn~~ gagn ok
bätre nytto älla wadhogha at jdhna
rättwiso ok dome ey älla forlate mis
kunna for wredhe älla othol Thy at
jlla star thz konungenom at winnas ok
styras aff wredhe ok domarenom at
doma bradhelica älla villas aff rät
ransomna rätth for nakars böner älla
lokkan Fiärdha raadhit är at konungin
andwordhe ey sina doma älla styrils
them som han vet vara girugha älla
älska sina särdelis fordela älla them
hulke som kunno slughlica vt thrängia
pänninga thy at tholke fara ville ok
ok bortgaa rasklica aff rättwisonne Vta
kere them ok spör hulke som äru wäl
skipadhe aff natur ok folghia sina
forälldra godha gärninga ok fotsparo
ok the som meer älska rättwisona gär
ningha än rikedoma Fämpta är at ko
nungen spör idhkelica ok höre hwru
rättwisan ok laghin gömis j hans rike
ok late ey them oplaghadha som bru
telike äru them han forma at näffsa
ok nakte at han ey ofmykit vt thrängie
pänninga ok bätring aff them so skyllughe
äru ok mödher thrykke ey them som

847

menløse æru mz nakrom klokskap Vtan gør millelicar mz ødhmiukom ok sine grymlicar them som æru hardhskofulle ok gøme rættuiso ok miskund i allo thingo Ok huar tha seer meer ødhmiukt thær late miskunena ok rættuisonna gaa Sixta ær at konunger idhkelika vanzsakte sina doma ok gerninga ok huar tha seer sik i nakro bradhelika hafwa villat farit blyghis ey at atur dragha ok rætta the thing som illa æru giordh thy at tha ær ey snællar æn dauid hulkin som ville foor ok ey thalagar æn apsleti hulkin som truande lyghthine dardh drapin aff leonit Siunda ær at tha var ey mykyt braadher i dømande thingom vtan forsee ok vmkring skodhe atuaktelika æuandana ænda ok mytte smalla mana raadh ok venta mæma thera som gudh radhas ok lydhe them oc dragha ey fran them thy at thz ær vanskylkadz ok mistrekkeleker hugher at haua profwadha raadhgifwara misthrenkta Ok hana ok trakteva mz smekarom the radh hulkin som for æru malita ok skallica hannadh Attanda ær at tha vakte oc fly lettelikhet i ordhom oc sidhom ok i andrum thingom æmugl nær smo themelico thiænaro ok fly smekara oc ondz skofulla swa som værsta ærorma thy at the styrkia tha i syndom ok skynda godha Thy tilbør konungenom vara swa skipadher at han skal vædhas aff vngom manom hedhro aff aldrughom lofwas aff smællom alskas aff rættuisom ok æstudas thækkelica aff them som æru mz orætt mædher thrvukte Nionda ær at han skal ey vmgaa æller nidher skipte haua mz them som bannsatte æru aff kirkione ok styrke ey tho hulke som gabba gudh oc hans budhordh vtan lær them ok mane mz kærlex fullom ordhom ok

848

mamlsom ok vilia the ey lata aff ondo tha næpse them mz hardhet ok fortake them oc minzske sina godhgørninga thy at konungx sins hædhir ær at ælska gudhlik thing ok al thing ok at økia gudz hedher mz allo sino krapto Tionda radh ær at han skal ælska sine rikis almogha ok hanne millelica sina vidhæra ok ænnires i sonomen forsædhrana godhgørninga

Huru dypne radhir konungom at the skulu studom læsa ok høra helgha mana æptedøme ok aff thy ma thera hiarta opuækkias til gudh ok viser eno konunge thera bazsta radhgifwara andelica andrum konungom til æptedøme

Genz som talar Hwat ær aff eno konunge hulkin ey gat soffwit at han lat læsa for sik aff malica mana gerninga Swa thæmme konunge for thy at han ær barnlikin late læsa for sik malica mana gerninga ok æptedøme oc æthærftur i hulkom hans hugher maa opuækkias til gudh oc huru han ma studom nytia hofwiska hughnadh mællan vikesins ark ok vmsorgh Thær æpte skip jak ok sænd thom tva mana numer hulke sohom æru som tva mødhir Aff eno skal han haua swasom miolk oc brødh oc aff andrum kun ok lakedom Ok then første skal kungøra thom huru ok i hulko thingo han bryt ok synde Ok huru han skal bætra sin brutt ok huru han ma hughnas i dyrwilsom ok blidhka mikredha giordhan Aff andrum skal han hafwa sinlle oc raadh i i æfwosothingom ok raadh ok hialp til løsn i hardhom ok thungom thingom oc mykla at vndirstonda ok visdom til at styra ok næria sit rike Thy vm han lydhir ok fare thæssom skal han thiwsliwas badhe naar gudhi oc manom Tho skal han ey swa lydha thæsso tvem at andre radhgifwara synas forsmadhe vtan hør mz thæssom flere mana raadh Ok vtuæle the bazsto aff allom mz skællike forakt Huru høghste ke

Här yppir lat konunga at hava sina undirdana hallande vissa styrilsma mato ok budhor tho at the aflägge wranga ok oratuisa sidhwänior Ca[pitulum] vi

Gudz son taladhe Jak saghdhe thik ffor at konungen skulle älska sins rikis almogha Än tha teer tha sik älska tho vm tha lat tho nyta godh gamul lagh ok än grymme ffosthota ok lexsingar älla ambiz singar orättuise ok skattaua thuas än ouer almoghan ok vm the thwingas än älla plaghas mz ouanom skattom som them tillaghx mz nyom sidom ok alaghingom ok vm the fordelaghias än älla thyngias mz thunge ok ouane gestning thoma konungin til thedhna mana vmskuthilse ok ledhong ödhmiuklica bedhas hiälp aff rikesins almogha vm tha nödhthorff tho vakte at the nöghir thorfti ok hiälpin kome än j sidhuänio älla hall for lagh j one ämugel at bortrypva ok afläggia ondo ok wranga sidhuänior gennödhogha siäla helso ok aldramäst the ondo ok gambla sidhuäniona som är at nar skip brytas j thäs valz strandö aff storm at skipmännene rinas ok röffwas aff thy godze som flyt til landit O huru stoor ok omild grymlikhet thz är at tilläggia them plagho som plaghadhe äru thy at ömkelikt är them fattikom til sina sorgha ökilsa at hava mist skipit at änmat godz än aff takes them Thy skal konungin afläggia thässa ok andra wranga sidhuänior aff sino rike ok tha skal finna meednadh ok thriffnadh j ewinnom ägodhom

Huru Jhesus radher konungom at vm the vilia hedhra han skulu the goma hans budhordh ok kännedo ok at the ok hans hedher älskande sina vndirdana siäla som han atlöste mz sit eghit blodh Capitulum vij

Gudz son talar aff eno ffwerbis konunge sighiande vm thäne konunger vil hedhra mik minz ske först vm

vanhedher ok öke min hedher Danelika min vanhedher är at min budhordh som jak bödh ok min ordh som jak taladhe siälffwir forsmaas ok vänas aff maghom sva som änkte Thy än han vil älska mik haffwe hiärtha j swaa meer kärlek til aldra mana siäla for hulkom jak lät op himerike mz mino hiärta blodhe Thy vm tha astundar meer the thiulo hulkin som är nyer gudhi än at vtwidgha sit fadhone tha skal ha sanlika haffwa meer losta ok hiälp aff gudhi at atirwinna then stadhin sirtin j hulkom min dödhe likame laa Digher änmugel thes thom hulkin som thz hörer Jak gudh lät han kronas ok thy tilbör hom meer folghia minom vilia ok mik for al thing älska ok for tha än the tha skulu hans dagha styttas ok the soha kotlika älska skulu skilias fra hom mz drouilsom ok hans rike skal skiptas j flere dela For then skuld at os höghste kesar til at tee at gudhelika drotningha ok dyghdhofulla skullo vtväliaas teer tha thz sama mz sit eptedome thy at han vtualde dyghdhelikasta j alle dyghdh aff allom qvinno sik til modher ok himpna drotning Cap[itulum] viij

Gudz son talar til sina modher jomfru mariam Jak är kronadher konunger j minom gudhdom vtan ophoff ok vtan ända Krona haffwer än ophoff ok än ända teknande mit vald hulkit än haffdhe ophoff ok än skal hava ända Samulika jak haffdhe andra krono gömda j mik hulkin krona jak siälffwer gudh är the krona var reedh the drotning hulki meer kärlek haffdhe til mik öffwer alla O min söthasta modher thu van thässe krono ok droght til thik mz alle rättuiso ok kärlek thy at ängla ok andre halghe maan bära thik vitne aff thy at mäst brinnande kärlek var j thik til mik ok thin kärlek vna allom thäktes mik öffwer alla Sanlika thit hoffwdh var som skinande gul ok thina lokka sva som solgislor Thy at thin renaste jomfrudom hulkin so ær j thik ok thit tarhals aff allom oloflicom rørilsom thæktos mik ok skino j mine aghon mz alle ødhmiukt ok thy kallas thu værdhogh skyllelica kronadh drotning ower al the thing som skapadh æru Drotning for thin renlek ok kronadh for hoghelik værdhelikhet Thit ænlite var klart aff otalicom hwitlek som teknas mz thit blygha sanit j hulko manzliko visdome fulkompnadhe ær ok gudhlica snilles sotme skin ok lyser j thit samuit ower alla Thin øghon æru swa likes j mins fadhers asyn at han speghladhe sik j thøm thy at han saa j thøme andelike syn ok j thina siæl vndirstandilse alla thøm vilia at thu ænkte ville vta so than ok ænkte astundadhe vtan hans vilia Thin øron varo aldra renast ok vplatin swasom fyrsta bindogha nar gabrial angil kunghiordhe thik min vilia ok nar jak gudh ær giordher køt j thik Thina kindir varo aff bæzstom lit ok færgho hwite ok rødhe thy at thina gerninga loflica frughdh ok thina sidha færghrid thæktis mik mz hulkom thu dagheliga optændis Sannelica gudh min fadher gladdis aff thine fæghrind ok aldre vande han sin øghon fran thik ok alle singo kærlek aff thino kærlek Thin mun var swasom lampa jnnantil brænnande ok vtantil lysande thy at thin ordhe astundilse varu brænnade jnnantil j gudhelike snille ok vtantil skinade aff loflike skipa thina licamlica rørilse ok fæghrsta prydhelse thina dyghdha Sannelica min kærasta modher thins munz ordh drogh min guddom til thik ok thina gudheliko ælskelikhetz brændughe lat mik aldre skilias fran thik thy at thin ordh æru søt ower honagh ok honaghs dropa Thin hals ær ærlica oprættir ok fæghrlica oplyft thy at thina siæl

rættuisa ær fullelica oplyft til mik ok hoghelica æpte minom vilia thy at thu var aldre bøghdh til nakat thet ter hoghfærdhme til hører thy at swasom halsin bøghis mz hofwdhit sua bøghdhis al thin akt ok thin gerning til min vilia Thit bryst var fult mz alla dyghdha sotma swa mykyt at ey ær nakat got j mik som ey ær ænnugh j thik thy at thu drogh alt got j thik mz thina sidha sotma nar minom guddom thæktis ingaa til thik ok minom mandom at byggia mz thik ok drikka thina sama miolk Thina arma varo mykyt faghera min gudhelika lydhno ok tholomodh j arwodhe thy hanadho thina likamlica hænder min mandom ok volica ok lustelica var jak j mælla thina hænder ok arma mz minom guddo Thin renaste qwidh var swa som fulsben ok swa so dyrstadher skinade aff dyrom stenom mæst skinadom thy at thin stadhughhet ok thin tro slionadhe aldre ok vanskadhis ey j drøfuilsom Thæssa hedhsins som ær thina tro sidhir gull stadhughhet varo swa som skinade gul j hulko som mærkis thina dyghdha styrk ok thin snille ok rættuisa ok tempran mz fullkoplico framhælle j godho thy at alla thina gerninga ok dygdher varo fullkoplica j gudhliko kærlek Thine føter varo aldra renaste ok vt thwaghne ok swa som fylle mz vallokande yrtom thy at thina siæl astundilse ok hoop varo rætt til mik thin gudh ok valloktade til aldra æptirdome ok æptirfolghilse Thins quidz stadher badhe andelikin ok licamlikin var mik swa astundelikin at thin siæl var mik swa thæk at jak nidher foor aff hoghsta himpnenom til thik ok jak styghdis ey at

[illegible] skulle vara
st. B. hon vara ok
skrift efter C.

byggia j thik Vtan jak sustadhis sotelicast mz thik Thy min kærasta modhir thu konungxlica dyra krona hulkin som gomdis j mik hulkin krona jak sialffwer gudh ær som skulle kotlikin vardha skulle ænge qwinno jnscriuas vtan thik ensampne hulkin som ær baadhe san modhir ok jomfru ok keyserinna owir alla drotninga

Hær talar var herra høghxste kesar vm ena drotning som nylica thæn tima var fæst enom konung ok sigher at aff thz hionalaghit skal ey hælsa oprinna j rikit vtan hælder drøwilse thy at hon ær fødh aff fordømdo kone mz barn ok fæst innan laghlikin aldher Cam 170

Gudz son talar aff ene drotning thær ey konung hafdhe takit ~~til~~ til husfru at ho ær aff fordømdo kone mz barn aff kiurbione ok for laghlikin aldher sighiande Ratuakta dotter at thu skalt vita at j hwart hionalagh ægter vara laghlikin aldher ok samthykkia Æn j thæssom ær ænkte thera ok thy ær thz hionalaghit likt dokko ok barnaleek thy at værzlica hæra letas ok astundas aff them ok ey æktas ther gudz hedher ælla cristna mana lagh ok thy skal drøwilse oprinna aff thæsso hionalaghe j rikit ok ey helsa Ok æn tho at thæsse nya drotning ær dotter fordømpda foreldra aff klione tha skal ho ey bæra ælla giælla sins fadhers ondzsko Tho skal aldre helsa ælle faghin koma aff thæs manz afføda som mik vtte til vredhe ok thy manadhe ysaak sin son at taka husfru aff sine slækt at han skulle ey smittas aff thy folke som gudh var vredh Gudz modhir manar ena drotning værdzlica j skradho at ho skal vmuændas sik til gudh gifwande aff sik dygdha blomster ok løff ok frukt taladhe ok høradhe godh thing ok ælskadhe gudh

Gudz ~~son~~ modhir taladhe til brudhenna sighiande sigh drotningene at jak miskunna modhir tok hona swa som ærtin kærna j æple thær ey var faghir at se vtan beskir at smaka ok vansmakadhe at swælgha Tho plantadhe jak hona langledhis j annat land at ho skulle bæra godha frukt Thy swa som trææt føder fram aff sik løff blomster ok frukt Swa skal ho bæra dygdha løff genom høradhe gudz ordh hulkin som sialinne æru nyttelikin so liknas mz trægna løfwom Tale ok amugal the thing som gudhi ær til hedher ok jamcristno til nytto thy at tha bær hon faghir blomster ælske gudh ok jamcristin tha hafwer hon faghra frukt Vtan nu talar hon gærna skæmt ordh ok the thing ho ma mz afla værldinna hedhir ok thykkio Ok thy vmuænde sik til mik bærande innom som j hiærtal ok ordhom ok gærningo kærlekx frukt thær hon smakar sotlica thz ær hona sial hulka ha astundar hiærtelica at ægha Xpus straffar ena athaldz loffwan thær en konung ok en drotning badhin hon loffwadho vtan radh ok skællikin forthanka ok sighir at ther aff ma vardha mer ont 171

Thæt ær at en konung ok en drotning hafdho fangit tva søner loffwadho the vlex ok atirhaldz loffwa ingellan sik owir hulko gudz brudh bidhir ok spordh at hon skulle thær vm fa vita gudz vilia Xpus synis hænne ok saghdhe [illegible] sighir at mannin skal ey til dirwas at skilia thz at som gudh samafoghadhe Swa skal tha thøer vmskipta thz hulkit som ær skællica giort ok halghat j gudz laghom Tho maa kotlikit ok værzlikit got aff vartinse sak opskiptas studom j ande likit got ok tha ær ey hionalaghſins løſn vtan ſwa ſom ena handa vmſkipte. Nar the mz ſkællicom forſmaka ok raadhe hana ſamthykkio til bætra got aff gudhelicom kærlek. Æn thænne konung ok drotning hafdho ſamthykkio ok ena handa ælſke ſom ſynſ godh ok var tho ey ſkællikt for thy at annat thera lydde vilkio lofwan aff mynom ok bradhom hita ok oſkællicom ælſkogha ok hughſins lættelikhet ok oſtadhughhet. Annat thera lydde thy til aff ena handa manathykkio ok bradho inſtøt ok oforthænktom hugh ok for the ſak at ho ſkulle ey kænna barn bærkia. Thy ær tryggiar ok loflicar at ær koma til for lagh ok hionalagh ſa ſøghelſe thy at om the framhallelica ſeghia oſkællik thing napſa vanlica fireſalſe ok ang aff oſkællica tækne forakt ok ſiogha maa thagdha aff meira ælt napſa ok tilfalle til baktalan tho gøro thæſſe tw j thæſſom thingo æpte ſniælla mana raadho. Thy at ey ær ſynd ællæ blyghdh thæn ſniellelica ær kalla ſom oſkællica ær optakit ok børiat

Xpus lærer konunga j huat mato the ſkulu ſkællica æflwita ſina huſfrwr ok manar faghrelica ena gudhelica drotning at ho var ødhmiuk ok varkunſam vtan ſwikl ok mattelik j allom thingom mz fullom kærlek Capitulum xij

Guz ſon talar til ſina brudh ſighiande. The ag thy ælla thæn thorn ſom faſt ær j kott nær hiærtat ær ey raſklica ok bradhelica oprykkiande vtan ſinaam ok lættelica ſynd ſkærande. Swa ær godh qwinna ælſkande. Ok tho ær ho thin mane ſom aſtudar at koma til fullkoplikhet ſtudom hindr. Ok thy thu ma hulkin ſom ær tilbudhin huſſ mz hionalaghe huar tha ſeer ſin naadha haſwe ſtudo læt ordh ſwa ſom blidhir manar / ſtudo mattelica huas ſwa ſom ſniælle lækiar ok nytte ſtudom huaſſa afſkyrdh ſwaſo godh lækiar. Thy at qwina ær ſniællelica hørande at ho ſkal hughſnas mattelica / ok lønlica / ok hemelica ælwarlike at ho ſkal ey forſmaas / høfwiſlika hørande ok ſtudom ey hørande at vætuiſan ſkal framgaa ok ey forlatas. Thy hølwir drotningene hughſins ødhmiukt matta j gærningom ok ſnille j gørade thingo ok ømka ok varkund ok ſatiſka ok vſla man. Thy at Dauid var bliodhtadher vm qwinona ødhmiukt ok ſnille at ha ſkulle ey gøra ſynd. Heſter kom til rikit mz ødhmiukt ok Iezabel the drotning var vtkaſtadh for hoghfærdh ok giri ok min modher maria ær vordhin alra drotning ok modher j himerike ok jordhrike for ſin kærlek ok varkunnan ok for thy at thæſſe drotning ſom thu for bidhir lætir mik ſøria mz thik til raadz thy ſuara hanne a mina vægna ok ſigh at ho hafwi nakar inſkiutilſe ok fireſtalſe ſwa ſom aff twem ando / ando ok godho ok thy aff ſkal jak thik yemeer ſighia annat ſin

huru Xpus lærer ſine brudh thænka ok fireſtilſe godz ok ondz anda ſom aggiadho ok fireſtadho the ſama drotningena hugh ſom nw for aff ſaghdhis Capitulum xiij

Xpus talar til ſina brudh ſighiade aff twem ando ægghias ok ingiuttas fireſtilſe ok thanka j mananna hiarta. Swa ſom aff godho anda ok ondo. Skælica godher ande radher manneno at ælſka ok aſtunda koma ſkolande himerik thing ok ey ælſka værldzlik thing. Æn onder ande æggiar ok radher manniſkione at ælſka thæſſe nærvarandis thing ſo mannin ſeer ortabar ſyndena ok venar fatta

ælla for ænkte skyllar ok allegera
siukdoma ok forsyt sik kranka ma
na æptedøme Jak vil sighia thik æpte
døme at badhe thæsse ændane søkia
ok optænda mz sinom ingiwtilsom ok
instinctilsom ok raadhom the drotnīgx
hiærta som jak thik for aff saghdhe
Bodhir ande vadhir hærme swa j
hærma thankom Rikedoma æru thinge
væruldina hedhir swasom vædhir kot
æfins luste swasom sompn skadhin
framfarlikin ok al værzlik thing fa
fænga komaskolande doom oslyliki
ok innærin myklit hardhir ok thy synes
mik myklit thukt ok hart vara at
vara pliktugh til at gøra ok ærvgialla
hardhasta rækinskap j gudz dom for
framfarlica rikedoma ok vpbæra ænde
likin vanhedhir ok last for falfængt
badhir ok thola lang drøwilse for
litin lusta ok gøra rækinskap thom fo
al thing æru kunnogh for thy the var-
dha Thy ær tryggar at forlata mag-
thing ok vara skyllugh til at ærgialla
mindre rækinskap æn fugxrias j mago
thingo ok hallas til at gøra skula
fangha ok thungan rækinskap Ethwart
a mot swarar ondir ande mz sinom
illzskofullo raadhom ok æggilsom Lat
fara sighir han tholka thanka thy at
gudh ær milder ok blidhkas vaskli
ta Rætt ok nytia værlz gotz diarff
lica ok skiput ok giff the thing thu
hafdhir matica til loff ok rosu thy at
rikedoma æru thik til thz gifne
at thu skalt lofwas aff them ok gif
twa them thik lisdhia æn forlat thu
rikedoma tha skal thu thiæna them
som thik thiænto them hedhir skal
minzskas aff thz ok them forsmælse
økias thy at fatigh mænniskia haar
lita hughnadh ok hart ær thik
at thæna thit kot mz ovano ok
nyom sidhuanom ok tæmpra ok tæm-
na thin licamma mz vtlændz sko sidho
ok lifwa vtan thiænara ok thiænist.

Stat thy stadhlica j thz ambite ok he
dhir som thu hafdhir til thik takit Halt
thit ambite ok stadhgha konungxlica
Skipa thit hws loflica thy at omskipte
thu them stadhgha tha skalt thu afluni
tas for ostadhughet Stat thy hællir
ok bliff j thz thu hafdhir byriat ok thu
skal æras mær gudhi ok mano Ama
tidh søkir godhir ande ok radhir the
drotningina hughi sighiande swa Jak
veet tw thing vara ændhelikin Swa
som ær himerike ok hælwite thy hwar
the mænniskia som ælskar gudh ofwir all
thing skal ey ingaa j hælwite Thy at
sialfwir gudh hiordhir ma framgik
at them vaghir mz jærtecknom ok sinom
dodh O huru ærofull himerik thing
æru O huru besk drøfwilsinnes ilzska
ær ok huru fanyt værzlik thing æru
Thy folghe gudh hans modhir ok alle
hælghe mæn hulke hællir villo thola alla
pino ok mista al værzlik thing ok
vanwirdho ok forsmadho ænnugel sik
sialfwa at the skullo ey tappa ændhe-
likin himerik thing Thy ær tryggar
at forlata værzlica rikedoma time
lica æn halla them ælt til ænda at
ey skulu syndina glømas nar dødz vær-
kiane væxa j ytarsta timano ok tha
skulu the taka ma rikedoma so ænkte
akta ma sial ok hærma ælso Ethwart
a mot swarar digxfulsins ingiwtilse
Lat aff sighir han at thænkia tholik
thing thy at vi æro kranka mænniskiæ
Xpus ær gudh ok ma ey skolom vi lik
na vara hinnga vidh hælghra mana
hinnga hulke som hafdho meer nadh
ok hemelikhet mz gudhi ympnyt
ær ok at hopas himerike ok lifwa
æpte varom kraukdom ok bætra ok
aterløsa vara synder mz almosom ok
bønom thy at barna sidhir ær at ok
osniælla mana at tiltaka ohwan thing
ok ey maaghu them fulkomna Ematidh
swarar godhir ingiwtilse Jak ær ol-
dhogh at liknas hælgho manom tho
ær storlica trught smaam ok smaam.

sidhir forsta ok opfara til fulkompnilse
thy at hwat staar amot at til taka ok
til gaa olvan thing ingaedha gudh ga-
mærktoghe at gifwa hiælp Opta hænd
at fatik man følghir vællogho thwa vægh
ok rikir Ok æn tho at thæn vællogho
thæn kombir raskar til hærbærghis
ok fødhis mz kræselicom kost ok hwi-
lis j blote sæng Ey thæs sidhir kombir
fatike mannin til sama hærbærghit
æn tho at senarmer ok værdhir liit
takande thær samastadz hwans kost
ok atelosfwom Ok ey hafdhe tha fangit
aff hwans kost vta tha hafdhe følght
hans vægh ok lettat hans hærbærghe
Swa sighir jak nu at æn tho at jak ær
olærdhogh at likna hælgho manom
tho vil jak gaa oppa væghin æptir thy
at jak at enast maghe wardha litta-
kande aff thwa smolom thy at tw
thing æru hwilkin som mik mødha j mom
hugh Første ær at høgh færdhin hwas
mik vm jak blifwer j mino fædhernis lad-
huma firanda alskoghe hwilke so be-
dhas hiælp midhir thrykkia im hugh
Thæmisto folk ok klædhe olwflædhe
lighet ær mik thing Thy ær mik lusta-
kar ok raadhelicar at midhir fara
aff hoghfærdhinna sæte ok ødhminuka
min licama j pelegrims færdh æn blifua
j hedhirs stadhgha ok samasanka synd
til synd Annatidh mot mik almoghans
fatikdo ok roop hwilkin jak dagheliga
thyngir mz mine ogarnaru thy jak skulle
hæll hiælpa them thy thorff jak godh
raadh vidh Ondh jghintilse ok diæful-
zlik æggilse swarar thz hør til o-
stadhoghe hugh sighir tha at fara pe-
legrims færdh madha miskunn ær-
thæckiar offre thy vm thu gaar vt
aff thit fædhernis land tha thora
gwnghe mæn thina frændher ok skulu
røfwa thik ok faanga thik ok tha
skalt thu kæra thyngilse for firelse
fatikdo for rikedoma vanhedher
for hedher ok drøfwilse ok mødho
for mak ok hwilo Thodhe ænde si-
ghir Annatidh jak hørdhe sighia tha

ey hawa nakit faangadhir ok satt j
torn hwilkin meer hughnadh hafdhe
j myrke æn tha hafdhe nakan tima j
ænyno rikedomo ok værldzlico hugh-
nadh Ok thy vm gudhi thækkis at jak
skal drøfwilse thola tha skal mik vær-
dha meer løn thy at gudh ær milder
til at hugna ok raskir til at hiælpa
særlica vm jak ey vtgaar aff mino fædher-
nis land vta mz thz akt at vinsa ok
bætra mina synder ok forskylla gudhz
likn kærlek Ondh jnghintilse ok diæfwls
ægghilse swarar Annatidh hwat vm
thu ær olærdhogh at faa gudhelikin
hughnadh ok vm thu faar vakt ok tho
lugh til fatikdom ok ødhmiukt tha
skal thik ængin hawa til takit hærdh
thing tha skal thu hawa kapp j hado
for fingerful smælik klædhe æ hofdhe
for kwono ok fulan sæk for dyran
klædhebonadh Thodhe ænde swarar jak
hørdhe sighir tha at sta elizabeth
konungx dotter aff vngaria kræselica
opfødh ok ærlica gipt tholde stora
fatikdo ok forsmælse hwilkin meer
hughnadh fik aff gudhi j fatikdom
ok høghelicar kwono æn tho hafdhe
liffwat j allo værldinna hedher ok
hærma hughnadh Annatidh swarar ond
jnblæsilse hwat skalt thu sighia tho
vm gudh antwordhir thik j mana hæ-
dir vm thu faar vakt sinttadh ok
valdfordh til thin licama hwat ey
skal thu formagha at sta ællir nak-
stadz at synas for tholka blyghdh hwa
ey skal thu olughnalica synghia aff
thinne dulwe Ok al thin slækt skæmpæs
skal ævita tha skal thik vaxa ochol
ok angxle j hiærtat ok othokke til
gudh tha skal thu ønskia dødhin
ok nar thu værdhir vanfrægdadh
j aldra mana munne hwat ey skalt
thu nakirstadz thora synas Thætir næst
swarar at godhir thanke jak hørdhe
saghdhe tha aff Sepcone at sta lucia
jomfru tha ho var leedh til høro hws

var stadhugh j trone ok tro stadh. A gudz godhleek sagdhe huru myket som hælzst min likame mødhis ey thæs sidhir ær jak jomfru ok kona skal mik thwæfald gøras ok gudh skodhadhe hanna two ok gomde hona oskadda swa sighir jak at gudh som ængin latir frestas vtover sina makt skal giøma min hugh mina two ok min vilia thy at jak andhwordadha mik hanom vardhe hans vili j mik. Allu for thy skuld at thæsse drotning vørdis aff thæssom thankom tha manar jak hona at ho latte sik j hugh koma thry thing. Førsta at hanne j hugh koma til hulkin [illegible] hedhe ho ær vtualdh. An[illegible]nantidh hulkin kærlek gudh hawer teet hanne j hanna honalagh. Thridhiatidh huru miskunelica hon ær gømd j thæssom dødgha. Ætho næst varar jak hona aff thre thingom. Første at ho skal giøra rekinskap aff allo sino værlzlico goze ok ænmal aff hwariom thin skærff ho atte huru ho hafdhe han alle vtlaghdhe. Annantidh at hanna time ær storlica stut ok ho veet ey før æn hon faller mz dødhin. Thridhie tidh at gudh spar ey meer j sino doo drotning æn thiænistokwinna. Thy vardhe jak hanne thry thing. Første at hon hafwe jdhrughta for giordha synde ok bætre fructsamlica skriftadha synde ok jdhne ok ælske gudh aff allo hiærta. Annantidh vardhir jak hanne at fly skadlica skærslo eldz pino thy at swa som thin som ey ælskar gudh aff allo hiærta ær værdhir pino j hælwite swa thin som ey bætrar sina synder mædhan han forma ær værdhir skærslo eldz vnsilse. Thridhia tidh vardhe jak hanne at forlata ena sted bøtlica ok værlzlica ymer for gudz skuld ok koma til room hwar genstighir ær mella himerike ok dødhin til at fly skærslo eldz pinor thy at thz ær aff lat ok synda forgiptilse hulka hælghe paaua gafwo ok gudz hælghe men forskylladho mz sit blodh.

Kristus sighir til sina brudh aff thæsse forsagdho drotning at ho rekinar thukt vara gudz radh thy bughør hanne at hanna liff skal stut vardha vta ho lydhir / Rekinskapin giøra skulande j domeno ok thugher ok andalykin forgull capl xiiij

Filius talar til sina brudh aff næst forsagdho drotning. Thæsse drotning aff hulke jak sagdhe thik før giordhe raadh aff mik ok sidhan ho hørdhe raadhit som jak gaff hanne synis thz hanne aldra thungast. Thy sigh hanne nu at een drotning var j Sicilie apherre daghom hulkin so ælskadhe sina hwilo ok mak meer æn mik ok hatadhe sannindha ordh ok trodhe sik at sta aff sina sulle. Ok thy hænde at ho var ey at enast forsmadh aff allom swa som før hedhrath vta æn ænmigel drøfdh j sinom dødh. Ok thy jak gudh hulkin som liuflica seer ok veet koma skolande thing sighir nu thæsse drotning at hanna time ær stut rekinskapin so ho skal giøra a doma dagh ær thung ok hanna andalykt ey swa som hanna ophoff ~~thy~~ vta ho lydhir mynom ordhom.

Huru sancta Agnes vt thydher brudhinne een litalik vaghn høghfærdhogha j hulko een høghfærdhugh drotning sat ok sighir at thæs vaghns kørswen ær diafullin ok vt thydher ey anna andelikin vaghn hwares korswen ær gudz ængil xv

Beata Agnes syntis brudhinne ok sagdhe hanne aff ene høghfærdhoghe drotning. Dottir thu saa høghfærdhoghta kwinna j dagh j høghfærdhgha vaghn ok sate æn. Ho swaradhe sancte Agnete. Jak saa thz sagdho ho. Ok jak swa som hi smadhe ok skionadhe at køt ok blodh mulo ok thræk vsul mænniskia æstu ær noa

swa loffwas thu / Hwar tho skulle va-
rdhskyllelica ødhmiukas thy at huat
ær tholik tekne vtan gudz gaffwor
oskællic fortærwilse Almoghans vndir
vætuisa manna dyrswilse oc fatika
manna ødhalagghilse gudz vretilse
oc sins sialffs glømska oc komarsko
lande domé hardhar dom oc siæla
skadhe Sta agnes swaradhe gladz
dott thy at thu æst skild aff tholke
fafængo thy vil jak thik bewisa oc
vt thydha een anna vaghn j hulko
thu mat sighurlica hwilas thy vaghn
om j hulkom thu skal hwilas oc
sitia ær styrk oc tholomodh j dro-
uilsom thy at mar magnista tilbyr-
iar at træmpra oc at halla kost oc
andwordha gudhi alla sin vilia tha
antiggia hoghfærdhin mødher hughsi
som plæghir oplypta mannin aff sik oc
ower sik at tha vil rækna sik lican gu-
dhi oc vætuisom manom Ællr oc byr-
tha oc bøghir til othol oc oskællik-
het at mannin antiggia atergang til
vana synder Ællr vanskas oc taper sin
styrk oc kraft aff oskællikhet at
tha var sidhen oqwæmelikin oc til
andeke fallin j gudz arwodhe thy
ær skællikt tholomodh nidhir thorf-
telikt at mannin skal ey atrugnanda
aff godho for othol oc ey blifua
Ællr framhalla oskællica vtan likt
sik sins kraftom oc timo Forsta thæsse
vanghansins hiwl ær fullkomin vil at
forlata oc nidhirsighia al thing for
gudz skuld oc ankte astunda vtan gudh
thy at mage æru the hulke so nærk
thing forlata mz thøm vilia oc akt
at the skulu mista hemwrdhogh thing
Oc tho swa at thøm ankte brist til
thera nytto oc losta oc thera hiwl
vændis ey væl oc vætlica thy at nar
fatikdom mødhir thøm astunda the at
haffwa alt ofwitt Nar hemwdhogh thess
thing oc dyrsw thøm tha leta the
sal thing oc lifwa æptir sinom lusta

Nar forsmælse firest tho korra the
aff gudhelike skipan oc hwnas hedhir
Nar the kæmma hemsdhogh thing
leta the ehir frælse thy ær thu nu
thakkar hulkin ankte astundar at hawa
aff sino hwarte j nødh ællr kost ey
j hemwrdho oc ey j sælikhet Annat
hiwlit ær ødhmiukt mz hulke mannin
ræknar sik owerdhogh til al godh thing
Skodhande sina synder for sin øghon
oc thænker j hwar tima rønade sik
brutlikin j gudz asyn Thridhia hiwlit
ær at ælska gudh snællelica oc fulle-
lica hulkin omkring skodhir sik sialff
hatar sina lasta ~~hiwl~~ hulkin so dyrf-
kas aff sina [illegible] forglora oc jamæfra
syndom oc [illegible] gladz aff thera
godho oc andeli[illegible] som thrifnas
til gudh hulkin som ey [illegible] astunder
sin kiin skula lifwa til sina eghna
nytto oc gagn vtan at tha skal gudhi
thiæna oc rædhas at tha skal gudh
kwedhian gøra for sina nærvzlica
sælikhet oc framgang thy ær the
ælskelikhet snæl hulkin som hatar las-
tana oc ey styrker ællr stadhir thøm
for nakrz hedhir alla godhwilia oc
ælsker thøm meer som than seer meer
hetta oc brænnadha j gudz ælskogha
Fiærdha hiwlit ær skællikit kotzsins
athald thy at hulkin som j thionalaghi
ær oc thænker swa mz sik Kotit
dragher mik vanskaplica oc oskællica
til ondan lusta vm jak lifwer æptir kotit
tha veet jak for sant at gudh som
ær kotzsins skapare kwedhias mik
hulkin som forma at plagha oc kwæ-
lia oc vanmaktoghit gøra kotit
hulkin som skal drøpa oc døma tho
for thæs ælskogha oc wyrdning ællr
vrdoghta vil jak sialfwiliande atir-
halla mit kot oc lifwa mz skyllogh
oc vælskipadhe matto til gudz hedhir
Thy hulkin som swa thænkiar hedhra-
dis gudz thæssi hans hiwl skal vara
thækkelikit gudhi Ay ær tha vnlifwes-
ma oc thænker sua kotit dragher mik

---

thing sendher oc time ger
sik til at fullkomna lusta
vil jak ey falla j synd
for litin lusta Bane
ær th som jak loffwadhe
jak om j værldena oc
skal jak vtan for gudz so
aff allo mik anduær
vil jak mik aterhalla aff
at jak skal ey kwedhia gu
min jamcristin mz ont
gøra mik sialuan men-
tholikt aterhald ær nyt
maker ær j hedhir
som oc thænker swa jak
oc fulkomna likedoma oc
vanskas oc hawa dyrwilse
oc tho ær ey aldra manna
forskylladhe jak ællr huat
Ællr hwat ær kotit vtan
Alla hwat æru swa ma
vtan styt oc ledha oc vanmil-
doms tilfalle tima forta-
skal jak aterbezla oc athalla
at madhka som æru syndelik
skulu ey kæta vara j thy at
thighan dom Oc at
omyttelica oc alla fortæra
som mik gaffu giffna til synda
Oc vanlica madhkar mit
oc kætlica op æt oc forma
vanskelica at bøghias til groff
som fatik ma thy vil jak
forsaka thy nakor kwæ-
Vtan hulkin jak forma vt
som at jak hawer sina nidhir
oc ey ower flodhelikhet hulk
thænker oc nidhir firest foran
swa mykyt som than
maa kallas martir oc
thy at sino kon ær at hawa
oc tho ey nytta kraffa at vara
oc tho forsma hedhir vara
wrdhogh for manom oc halla

til kyrkelik thing stadhir ok time her ok aldre offrat sik til at fulkompna lusta tho mz gudz hiælp vil jak ey falla j synd mot mine lofwan for litin lusta. Sannelica mykyt got ær thz som jak loffwadhe gudhi. Fatik gik jak ey j wærldina ok fatikhær skal jak utgaa for gudz æro gørande ælændskap aff allo mik ændelica skadho. Thy vil jak mik atirhalla aff allo oloflico at jak skal ey ærwerdha gud ok skanda min samwitin mz ont æxtedome ok gøra mik siælwan menskugvia. Thoolikt atirhald ær væxt stoor atirlon. Ærn makar ær j hedhir ok rikt ok kraasom ok thænke swa jak hafwer øfrit ok fulstopa rikedoma ok fatike man wanskas ok hawa dyrwilse ok nødh ok tho ær ey aldra mana gudh. Huat forskylladhe jak ællir huat syndadhe han. Ællir hwat ær kott utan madhka mat. Alla hwat æru swa mange kraase utan styg ok ledha ok wæmilse ok siwkdoms tilfalle tima fortapilse. Thy skal jak atirbezla ok athalla mit køt at madhka som æru syndelik wælilse skulu ey kaate wara j thy at jak skal ey undgaa thungan dom. Ok at jak skal ey onyttelica ok illa fortæra ma tima som mik æru gifna til synda bødhring. Ok wanlica madhir mit køt ær illa ok kaatlica opfødt ok forma ey for thy wasklica at bøghias til gudz thing swa som fatik ma. Thy vil jak smaam ok smaam fortaka thy nakr kvæselik thing. Utan hulkin jak forma ut at sta swa som at jak hawer ma andre thorfft ok ey ofwerflødhighlikhet. Hulkin som swa thænker ok nidhir fwest gørande mz grunkinne swa mykyt som han forma tha maa kallas martir ok confessor. Thy at ænno køn ær at hawa kraasa ok tho ey nytia kraasa at wara j hedhir ok tho forsma hedhir wara stoor ok vidhirthogh for manom ok halla tho litit aff sik siælfwo. Sannelica tholik hiwl æru mykythæk gudhi.

Thee dott jak bewiste thik nu wagnin hwars køresuen godhir ængil ær. Thy wakta at thu ey bortkastar hans ok ok bæzl aff thinom hals. Thz ær at thu skal ey forlata hans helsamlo raadh ok inskiwtilse løsande thit hiærta ællir thy sin til fafæng thing ok skør. Nu vil jak ok annyx ut thydha thik thin wagnin thz the drotningin sat jnan. Siælfws sigxfullin ær hiærtta otthol mot gudhi ok mot samwistine ok mot sik siælfwe. Mot gudhi dømade hans raadhelica doma thy at tho faar ey fragang æpte sino vilia j hærskandis mot sinom samwistine thy at tho faar ey hans goz otholught j sik siælfwe otholica trudde sins hiærta løslik thing. Førsta hiul thæsse wagns ær høghfærdh fortradde sik androm ok dømade ok forsmaade andra ok girnandis hedhir. Annat hiulit ær gudz budhordha olydhna hulkin som jnledhir j hiærna hiærta kranksdoms orsakt sina synda glættilse ok orsaka hiærtans dyrfwe ok litzkona warilse. Thridhia hiulit ær ugætzlica thinga girni hulkin som hona dragher til at oskællica utlæggia sit goz ok lat hona glømma sik siælfua ok komaskolande thing ok gør hæne dyrwilse ok angxla j hiærtat ok sliolikhet til gudz ælskogha. Fiærdha hiulit ær sins siælfs ælskoghe thær tho utelyckir fra sik sins gudz kyrdhning ok rædhogha ok athnaktar ey sin ande ællir dom. Thæsse wagnsins køresuen ær dyæfwllin thær hona gør glædha ok drøfua til all the thing som tha sander j hiærna hiærta twe hæsta som dragha thæssa drotningina wagn ær hoop til at længe lifwa ok vili til at synda ok til gudhan. Berzlit ær blyghdh at nidhirgha ok skripta ok

vøghia sik hulkin blyghdh skal dragha
thænna hughx aff vittom vægh oc thyng-
thona skal j synoma vm langx liifs
thoop oc vilia til at synda at tho gitir
ey opstandit | vad giordh mz synno ok
ey skamme mz blyghdh ælla lavdh mz ma-
nilsom thy nar thon tvor sik sta sighthlica
nidhir far tho j dilpit vta gudz nadh
hiælp thænne Xpus forbiudher enom
konung at han skal ey taka til vaadh-
gifwara ey smekiara oc trolkarll
thy at tha ær swnighir oc skalkfull
ok thøt thom æn tha gør thir amot
capitulum xvi

Gudz son talar til sina brudh Aff eno
smekiara oc trolkarl hulkin ey
konung wille opthøghia oc taka j sit
raadh sighiande thænne mannin som thu
kænner thr konungin vil nu taka til
sin radhgifwara ær værghir Æn hwat
plæghir værghin gøra vta skrika ok
gripa ok swælgha Thy sigher jak at
vil tha finna sin vinskap tha vakte sik
ok skili sik vidh hans vinskap ok vmgæ-
ghilse ok vme thom ey minz sta figt aff
jordh som tha bedhis aff thom oc ey
hiælpe thom mz sinom manom ælla gafwo
thy at tha hawa enfald ordh oskællikit
thørst oc skalklikit ætir j hiartat Æn
gørir konungin hans raadh oc vil hawa
hans vinskap ok slaar sik løs mz thom
tilstande fullelica a tha tha skal tha
ater prøfwas aff mik oc faa sina mis-
thykkio ok skal varda magra mana
æwintyr ok løghe som sighia Ecce
konungin ær litar æfna æn koronadho
høfdhingia ok æmugel ma tha vrædhas
at tha skal mista rikit mz sorgh Xpus
forbiudher eno konung at han skal
vntfaa ey stora thra vtlænninga
swa han gifwe thom ey naka ingang
j sit rike thy at tha liknar tha vidh
vargh thy at tha ær swikfull ok høg-
færdhughir oc enfalla mana røfwar

xvii Xpus talar til sina brudh sighiande
konungin letar ok astundar væxe
hiælp oc vinskap Æn hwat ær væxsis

sidhwænia vta skrymptelica lata sik
vara dødhan at tha skal gripa enfalla
fughla Æn komber han jn j gaarda husit
ey lat han sik nøghia at tha ætu ena
gaas vta tha drap alla sama Swa
thænne vm tha far ey del aff landit
tha lat sik ey nøghia for æn tha faar
meer ok tha skal tha faa missæmio thy
at infødde men skulu ey sæmia sik mz
vtlænningom thy flyes hans vmgænghilse
swa som af blæsandis ormis thy at vm
tha faar framgang tha skal tha fordar-
fwa landit j nidhir fal ok plokka en-
falla fæssena Thy skal konungin ok ri-
kesins radhgifwara ærfwodha at
the pæninga thom æthlas for morghon-
gafwo betales thom thy at æpt almæ-
nelico ordhquædhe Bætra ær at
vara for var æn æpter snar Hurv gudz
son visar eno konungin tva bæzsta
radhgifwara som hafwa gudhelikit
kærlek ok vætursomma ælskogha
teende konungenom thr mz at the
skulu taka tholka radhgifwara
ok ey glømska ælla værldena ælska-
de ok sigher hwi han latar sina
tiæner koma j drøwilse xviii

Gudz son taladhe til sina brudh sa-
tha hon badh for eno konunge oc
sagdhe Vm thænne konung vil ærfwodha
til at vinnanda siælana tha skipar
jak thom tva radhgifwara hulke so
hans rike skulu styra Første ælskar
mik meer æn sin thing oc ær æmal-
redhoboin til at dø for mik Annar
hawer takit lambs horn ok ær nu redho-
boin til at lydha mik oc ey kotino vta
at lydha andanom Æn nu mat thu
spøria hwi jak vtsæt sina wine ok
late thm koma j drøfwilse Jak swarar
thik mz liknilse oc æpte dømæ Swa so
vm naker hwa var hulkin som hafdhe
naka skogh ælla ødhken vmkring han-
dha mz inbør innan murin varo otam
dior ok vtan murin faar oc muri
hafdhe mang gap oc hol ok trw·

869

vtom widh hwart han än hwan ärwak-
tal ok gömel Vm sin faar sighir swo
thiänarom O ine thiänara j wita at
min faar äru enfald ok the diurin
äru grym ok hwande thy standin ok
gömin hapin ok tholin at ey skulu the
grymo diurin vtgangande aff ärwalyk-
kelsomen skulu ok göra skadha enfallo
faaromen Ey war jäghir ledha j ärwo-
dhe ey latte j wako sighir röst ware swa
som ludhir Stafful war jnghelita j idhro
handom at tha som gripande diuri nalkas
faarome skulu the ropas | Thiänarne
hördo sins hirdha budhordhe Vm sighir
saghdhe hwan sinom nädhstama Jak vt j
min skogh ok lat diurin höra ludhirsins
röst ok föör thöm vt mz thät rop
Hwans thiänara hörande ludhirsins röst
saghdho Thz är ware hirdha nädhstamans
röst opstandom thy nu warklica ware
ey nu wäxde ok ey glömske war nu war
hans swarar til at slaa war röst högh-
re til at ropa ögghat wakir til at see
ok hwar vi skipadho för andra for-
farama Swaren ther syntom ok nu sighia
Jak sighir gudh är lik thiänna thira
ödhkenum alla skoghin är wärldin full
mz grymasto ok otamom diuro som
äru syndoghe män som lifwa vtan lagh
vtan gudhelikin kärlek ok vtan skällik
sin wädhobone til al ond thing Thässe
wärldin är vmkring hwärf mz ofmyk-
la häwdzsko ok dyrlinas mikir thy at
mänenir wanytia gudz tholomodh ok
thrifwas ok hedhras ok opskötas j
allo thingo Than ludh thiänna mikir
äru ine vini hulke so äru opstande mz
ymom kärlek fölghia ymom forsmaar
ok letta ima haghlia ymna nidhin äru
the hulkira giri ey hafwa mätto Hulke
som skapadh thing älska mer än ska-
parin | älska mänena ok ey sialana
Äfftir wärlinde thing ok glömma

870

komaskolande godh thing Thässa
mirsins han äru ärlik ofta ok äls-
ka hulkin ey spara fadhir ey son Thän
hwas swa mär magom at höghsta
got ok salikhet wekna at faa wärzlik
thing ok ey äkta gudhelica ärvo thy nu
widh hapin äru the ofiädhi äll thy ond
thing j wärldine Försla är andelikin
ok annor kötlikin Försla är at gifwa
andrum äptirdöme til at synda mz or-
dho ok gingom Annor som är licalike
är swa som twäfald Försla är at
skrympta vtan om syndha hulka som
ägha wittas för gafwo skuld älla for
godhwilia ok mana thykkio för hedhz
skuld älla for wärzlikin wärdoghta
Annar är at for sina nyttelikhet för
wärzlikit gagn ey wilia pina oppinbara
synd äll thöm nappa Hy thiry könlik
han äru thy ahstofulla mana äftir all-
ze thy at the antiggia skadha sina
iamcristna liff älla kurenkia thira hedher
älla göra thöm skadha j thira goz
äll wino Wedhermanin teknar gudz
rättuiso som skal oppinbaras hulkin röst
tholik skal wara Waff hardho hardh
thing ok bloto blot thing thudana
som fölghia wedhermaninno äru hwarg-
likhetz män hulka gudh nyttiar til
got thö ey thö sialwo til got än thö
at the onde äru vtan thöm til got
som hwar skulu ryzas aff synd the
äru fanalica swasom omättelike hunda
hulke som wane äru at hatta faarin
stingerna thöm mz thira höghfärdh
riffwa aff thöm vllena ok mudhr-
twdha thöm mz sino foto Ok for thy
at thässa konunghsins rike är aff
thässe ödhken ok skogh hawande flere
stan ok grym diur än faar thy
skipadhe jak ima wine ymna salwa ho-
mara hulke som wedhobone äru at
gifwa miskund ödhmiukom ok härdh-
sko fullom rättuiso ok göra allom

samfwnadh Framledhis skulu thæssine Romi wakta sik for them gømarom hulke som standa vndi gapin ok hawande spiwt j handom halla them op j høght mædhan diawlin ok owinene fara fram ok sidhan the æru vnda gangne sla the gørdhema mz mæktughit rop at the skulu synas hawa giort starklica ok ærwodhit manelica Thæsse æru the gømara hulke som ey akta alla læta siælina gagn vtan vllafættena som teknar wærldzlica mytto ok aghor hulke som skrympta vm syndena swasom ey lætande sik vita the synder som gøras ok thæn orætt ok akwita hona lætlica at the skulu thækkias ok æru swasom sofwande ok dofne j læte ey opleetande ok warzrakade vm synder ok the orætuiso som gøres En thæsse mine ærwodhe atuaktelica at rættuisan skulle gømas almoghin alskas / gudz hedher økias genstodhe ok omilde pinas En hwat hælder ma rættuiso rost skal koma j thæra dagha som nw liffwa ælla ey ær tho ey loflikit at vita Vta stadha the stadhelica ok ropa the manelica thy at jak gudh som ær sialffwer sannindi skal giffwa them sannindina løn Thær sighir jomfrw maria ok at thy dhær hwi hon sighir stundom vi war tho taler ok tha jomfrus talar sighir tha jak ok hot hardhelica enom konunge vm han skil ey fra sik en rangan radhgiffwara ok manar konungin at han war vak ok athughul j gudz kærlek

xvij

GVdz modhir talar til gudz brudh sighiande thu vndrar hwi jak sighir stundom vi war jak talar til thik ok war min son talar til thik sighir tha jak thu skalt vita at thz ær for thy skuld at war min son talar til thik talar tha a gudomsins wæghn

mz thik thy at the hælgha thrifalleligheet ær een gudh En nar jak talar talar jak aff the hælghe thrifallelighetz makt ok dygdh ok thæra thrigghia personana ordh ær eet ok thz sama ok thy sighir jak vi En sighir mik thæssom konunge som thu bidhir for at kærlekssins modhir forwarar han aff hans blyghdh ok skam ok skadha thy at blyghdh ok skam war hænom hardh skipadhe sin thræl j sin stadh ok skadhe war vm nakot skipte ok gaafwe kisto fulla mz gul for toma kisto the til litit war nyttogh Elwa ok thæne konungin for thænk diæfwlsins thianisto ma at opthøghia ok giwas at lydha hænom hulkit som ændelica ær endelikin blyghdh Thy sighir jak vm thæn fyrm min son at vta han skil han fran sik lætande han bliffwa j enfallo stadhugha æptir sine slækt ey giffwande hænom wald ok ey skarf aff konungxlico ingiællom jak skal flængia han ok plagha aff sins hoffwodz jssa ok til sma ylia alt til thæs han sighir aff wærk ok sorgh miskunna mik maria thy at jak vitte thik til wredhe Amatiedh forwarar jak han aff sinom skadha at han skal ey swa akta ok alska litla hwarlo ok roo at han skal koma j langa oroo Vta ærwodhe hælldr atuakktelica ok starklica j gudhelico kærlek at han skuli faa thz dyra gull ok ewærdhelica som ær himerikis løn En han vil lydha som min son hawer sakt hænom tha syrghe ey thy at vi skolom vl finna vægthia vm hulka han maa vtkoma the thing som byriadh æru vta wærldzin obrygdhilse ok skam ok skadha Hwru gudz modhir sighir konungom at the skulu ey taka radh aff blindom manom ok døffwom ok dumbom ok sielwkom j sialinne vtan aff thøm som helbrighdho

æru j

Æru j andelike snille ok dygdh thom Capitulum xx

Gudz modher talar til gudz brudh sighiande. Sigh them konungenom som thu bidher for at han haui fæm thiænara ok raadhgifwara. Then forste ær blinder tho ær j hom æt æmne aff hulko fæghurt bekæte maa vardha thy ær ey raadh hørande aff blindo for æn han faar skaua syn. Annar ær dofwir thy at ængen gudhelikit kærlek haar om j hans ørom thy æru ey andelik thing hanande mz hom vta han faar byria høra. Thridhi ær dumbe thy at gudhelik kærlek ær ey j hans sial ok thy alt thz han taker ær antinghia for pinona rædde ælla for hwarfz æfling ællr til mana thykkio. Fiærdhe ær borttaki ok vanfør j allom limom ok thy ær han osspuelikin ok ey glædhimelikit til andelica thing. Fæmpte ær aller andelica fiitalsk ok thy ær hans topanskap ok omganga flyande at ey skulu andre smittas aff hom. Ok thy for thæsse fæm thiænara thær vil afvaadha hom. Æpthrom vi hom andra fæm hulke som andelica æru vel seande ok hørande ok vta smitto ok lydhir han them tha skal han behalla mins sons vinskap. Sigh hom ok thz han stande mz lydhno j kronone ællr ok skal min son skilia han fran kronone ok vikit. Ok thz ordhit skal jak thik bætir vtthydha j sino tima. En riddherskaps ma gabbadhe gudz ordh for enom konung ok xpus hot tho konung vta han næffser tho gab bara thy at krona skal twæfald gøras them domara som næffser syndogho ma for gudz skuld ok pina skal twæfald gøras tho doma som ey vil næffsa brutlikom. xxxi

Gudz son talar til sina brudh. Hui undrar thu at jak thol han swa tholomodhelica som mik gab badhe hwat ey bæst thu at thukt ær at guddhelica brænna ok hwar som oskiptelike lite saas ok the opvikswas for glædhmelikin tima tha dugha the ey til thz som litas skal. Swa ok som vm the samaghantos ok optakas j glædhmelicu tima ok skullo them Swa min ordh hulkin so skulu oppinbaras mz vtiumso ok miskund skulu vaxsa til thæs the æru fullelica moen ok tha skulu the glædhimelica samafoghas mz thy thinge hulko the skulu tilsættias ok skulu glædhmelica ok faghirlica lita mina dygdh. Ok thy vakte konungin at hans sigl skal ey vara for thæs gabbirins sigl thy at hulkin som næffser syndogha ma for gudz skuld at han skal ey pinas aff gudhi. Swa som moyses giordhe hans krona skal twæfald gøras thy at han bliodhe gudz vredhe ok minzskr brutlikx manz dom at han skal ey pinas ewerdhelica. En hulkin som skrymper ok forlat at næffsa brutlika han gør twæfalla pinona obiande koma skolande pino ok ey idhghia ok vtrwisona. Huru konungx xpns thiænara aff cipro badho xpi brudh at tho skulle bidhia gudh for konungenom ok rikeno ok tha tho var j rom synti xpus hanne ok tedhe henne mærkelikit tæknadom thz tho skulle sendha swa ok kugøra konungenom ok hs fadher fadher vikesins hoffdhingia xxxij

Jhesus talar mz sine brudh konunge aff cypro hulkin som var barn ok pilt fiorta aara gamal ok hans fadher fadher vikesins styrm sighiande til sina brudh. Atualkta

Dotter the vaadh som thu skalt sighia them piltenom som är valde til konung oc höfdhingano hans fadhurfadhur. Ok sidhan them swa som a thenna vaghna sighiande tho swa. Fyrst vadhir jak sighir at hwar sigh för mz sino skriptafadhur rena oc fulla synda vndhirgango oc skriptamal aff allom sino syndom thu tha giordhe mot gudz vilia oc take swa genast vars herra ihesu christi likama mz gudz rädhogha oc kärlek. Annat vadhit är at i varin badhe enadhe i sanom älskogha swa at i varin eet hiarta til gudh oc thäs hedhir styrande vist til gudz hedher. Ok idhra vndirdana nytto oc gagn. Thridhia vadhit at i varin badhe enadhe i sanno kärlek mz idhro vndirdanom forlatande oc sparande for ihesu christi pino ok dödh allo them hulko som mz vadhe ällir genning ällir sarthykkio gafwo tilfälle til thins fadhurs dödh konungx pardhans takande them mz allo hiarta i idhir kärlek thy til at gudh rädhoghas at taka idhir i sina miskund ok at han vil styrkia idhir til sin hedhir ok rikesins styrsl. Fiärdha vadh är at mädhan gudh forsyn skipadhe idhir rikesins styrara at i skulin tillagghia alla akt the i formoghe mz kärlekx fullo ~~ordhe~~ hugh at tala mz allo kirkiona oc klostrana formanom radhande them at alle the ok thera vndirdana skulo rätta rätta sik i allom them thingom i hulko the hava ville farit andelica ällir värdhslica aff hälghom stadhgha hälghra forfädhra som for them gingo. Ok at komo til fyrra stadhgha lifwande andelica swa som hälghe forfädhir hulke for them gingo at the oc thera vndirdana swa bättradhe magho faa gudz vinskap ok värdhoghe

vardha bidhia gudh at han värdhoghas miskundelica opnigha allan klerkio stadhgha i dyghdhana hälighet. Fämta vaadh är at i vilin for thin kärlek mz hulkom gudh älskadhe idhra siäla älska idhra vndirdana siäla. Radhande idhro vndirskaps folke at alle rätte sik ödhmiuklica oc vaslica hulke som gudh giordho brutlica i nakrom thingom. Ok alle the som äru vndir romara kirkio lydhno hulke som komo til skäla ällir sidhne ödhmiuklica skriptamaal oc samsätte sik oc göre sätmo mz sino jamekstno mot hulkom the äru brutlike ok take ihesu christi hedhir värdhogha likama sidhan the äru bättradhe. Ok hafwi thu äpte cästelikit lifwerne lifwade tro lica i thionalagh ällir i andelico ällir i kostlikom somfdoms stadhgha gomade al thing som the hälgha kirkia biwdhir manade alla sina hemelica thiänara oc vndirdana oc alla andra som the gitu mz äpte domo oc ordho oc kärlekx thingo at the gör samuledh styrkiade them i thollko stadhgom mz sino godho manilsom. Ok i skulin vita for sant at alle the som ey vilia lydha i thässo thingom skulu thola skadha i siäl oc likama. Siätta vadh är at i talin mz allom kirkiona formanom at the mane idhkelica oc fulkoplica alla sina klärka oc kirkio styrara at hwar thera vtan granlica i sine sokn ey nokor thera sokna ma blifwa ällir staa i nakrom oppinbara syndom til gudz vtalse ok the hälgha kirkia forsmalse ok hulka the finna i swa matto oblyghelica ok syndelica lifwande i oppinbaro syndo tha forna them fulkoplica aff sino siäla vadha oc laa them andelica läkedoma ok matto thy the mogho sik ödhmiuklibætra mz Ok vm nokor lifwande j oppinbarom syndom vilia ey ødhmiuklica lydha tha dwælie ey the kirkiostyrara alla prowasta ok andre at kungiora thz sino høghra formanom oc biskopo at the magho mz kirkiona dom laghlica rætta oc ræfsa owir tholka hærdzskofulla man Ok vm the foresagdho formæn oc biscop formogha ey at rætta owir thæm allar plagha for thera hærdzsko ok høghfærdh allæ nærvlikit vald Tha bindz idher a gudz wæghna at j værin thera forsaghdho formanna tilhiælpara mz idhro vælloghe hand at the forsagdho hærdhe syndara mz idhre hiælp mogho rættas oc faa gudz miskund vm sidhir

Hær byrias annor oppinbarilse tedh sta birgitto j urbin thæru ioppus bilodhir thæssom forsagdha konunge oc høfdhinge j cipro at han skal genast oppinbara hona allo rikeno at the skulu bætra sik ok for thy at the giordho ey bætring thy vardho the genast vædhelica nidhr slaghne aff annars landz folke xxiij

Nær ioppi brudhin stodh oplypt j gudhlica thinga skodhan bidhiande til gudh saa hon j andelike syn eet pallacium ogurlikit j storlek oc osighelikit j fæghurind oc thær saa hon ihesum swa som høghsta keisare sittiande j høghasto keisarlico sæte Mællan sina hælgha mæn hulkin som oplatande sin vælsighnadha mun fraforadhe thæssin ordh so hær æfftir sighiande Jak ær sannelica høghste kærlek thy at al the thing som jak hafwer giort aff ophofwit giordhe jak aff kærlek Ok samuledh al the thing so jak gør ok jak skal framledhis gøra framgaga aff mino kærlek thy at kærlekin ær swa ogurlikin j mik Nu Ewa som tha var j sina pino tima Thær jak mz minom dødh frælste aff hælvite alla sina vtvalda mæn hulke som værdhe varu thæsse atirlosn ok frælse Thy at vm møghelikit va at jak matte swa opta dø thuru maga siæla j hælvite æru swa at jak skulle thola annatidh een tholka dødh for hwaria thera som jak tholde for alla Thy var min licama redhoboin at thola oc vndgaa al thæsse thing mz lostoghom vilia oc fulcomnasta kærlek Thæta sannelica omøghelikit ær at min licame maghe optar meer dø æller thola nakra pino æller dorpilse Ok swa ær ok annat omøghelikit at nakor siæl hulkin æpter min dødh vardher fordømpd til hælvitis maghe naka tima thædhan frælsas alla nytia himerikis gladhi hulka som mine hælghe ok vtvalde mæn nytia aff mins licama ærofullo syn Thæta fordømda siæla skulu kænna hælvitis pino j ewærdhelico dødh thy at the villo ey nytia sina pino ok dødh oc villo ey folghia minom vilia mædhan the lifdho j iordhrike Ok for thy at ængin ær domare vm the vtilse ok misthykkio som mik æru giordha Thæta jak siælff Ok for thy skuld at min kærlek hulkin jak tæer altidh mannom kærar for sina rætwiso owir syndogha Thy tilbør rætwisone at døma owir syndogha æpter mino vilia Nw kærar jak owir cypri rikinbyggiara swa som owir en man thy ey kærar jak owir sina vinir som thær byggia hulke mik ælska aff allo hiærta ok folghia minom vilia j allo thingo Thæta nu talar jak kærande til alla thæm swa so til ena mæniskio hulke so mik forsma

ok mote staa aldrigh minom vilia ok
æru mik mæst genom værdhoghe ok
thy børiar jak nu tala til alla them
swa som til ey may j cristi folke mik
genom værdhoghet lydha ader ok ætuak-
ta gudhlika hwat jak sigher Jak al-
skapadhe thik swa som fadhir ælska-
dhe sin enga son hulkin som tha vil
opbyggia til alla hedhir Jak skipa-
dhe thik land j hulko thu matte
hafwa fulstoplika al bidhir thorf-
telik thing til thins likama oppe-
halle Jak sende thik mins hælgha
anda thita ok liws at thu skulle
vndirstaa rætta cristna tro hulke
Thu tilbant thik trolika ok vndir-
gaff thik ødhmiuklika the hælgho
kirkio lydhno ok hælghe skipan
Jak satte thik ængil ok skipadhe
j then stadh hulkin vt var glømme
likin trono thignara swa som mæla
ma olwna at thu skulle faa thæs
dyrar krono j himerik rike for
værdzlikit dyrfwodhe ok likamlika
frødhe Jak bar thik j mina hiærta thæ
dir j mins gudhdoms kærlek ok
jak gømde thik swa som øghasten
j allo ødhmiukom ok genom værdhno ok
huru længe thu hiolt min budh-
ordh ok gømde trolika the hælgho
kirkio lydhno ok stadhgha tha san-
lika komo mangh otalika siæla cristi
rikis til mit himerik rike at nytia
mz mik æwerdhelika æro Æn for then
skuld at thu før nu thin eghin vilia
ok al the thing som lusta thit
hiærta ok rædhis ey mik som ær
thin domar ok ælskar ey mik som
ær thin skapare hulkin som thik dyr-
køpte mz mino hardhasta dødh
Æta vræffsottadhe mik aff thino
inbyn swasom illa lustande thing
ok vansmakande ok snelykkir

ængel diæfwllin j thino kamara
mz thine siæl ok vtdrefft mik thædhan
swa som thiwff ok røfwar ok bly-
ghis ey meer at synda j mine asyn
dy oskælik diur j sino samblade
Thy ær værdhugh rættwisa ok rætt-
wis doom at thu skalt vtkastas aff
himerike fran allo minom vinom ok
skipas ævordhelika j hælwite mit j
bland mina owiner Ok thu skalt thz
vita vtan jæff at min fadhir hulkin
som ær j mik ok jak j honom ok then
hælghe ande j os baadho tha ær
mik vitne at aldre fragik aff
minom mun vtan sannind Thu skalt
ok vita for sant at hulkin so halz st
swa ær skapadher som thu ært nu
ok vil ey bætra sik thæs siæl skal
faa then sama rætthin som lucifer
fik for sina høghfærdh ok judas
som mik saalde for sina giri ok
zambri hulkin som phinees drap
for skørlifnadh dyæfwlslika han
syndadhe mz qwinno mot mit budh-
ordh ok thy var hans siæl fordømd
til hælwitis æwerdhelik dødhin Ok thy
kunger jak cristi folke at om thu
vilt ey rætta thik ok bætra tha
skal jak swa affskrapa thina slækt
j cristi rike at jak skal ey spara fa-
take mæniskio alla rike Ok ængel
skal jak swa affskrapa the sama
thina slækt at thit namn skal j
stuttan tima mædhir skrudha ok glø-
mas aff mana hiærtom swa som j
hafdhe aldre varit fødder værl-
dine Ok thu ær æpt thækkis mik
at planta nya plantor j thæsso cristi
rike hulke min budhordh skulu
fulkomna ok ælska mik aff allo hiærta
Ok tho skulin j vita for sant at hulkin
aff jdhir som vil sik bætra ok
atirvændas til mik mz ødhmiukt
jak skal gladhelika løpa mot honom
swa som milder faare gømar ok op-
lyptande han oppa mina axla ok

atir bewara tha sigles til min faar. Nu om mina axla vndirstaar jak thz at for mina pino oc mins dödz dygdh som jak tholde j mynom likama oc mynom axlom. Thölkin som fulkomlica bewarar sik han skal taka mz mik ärudhelikin thughnadh j himerikis rike. Ij skulin oc vita visselica at j mine owini som byggia j thy forsagdha rike waru ey wardhoghe at tholik min gudhelik opinbarilse oc forwarilse skulle sendas jdhir. Vta some mine vini varadhe j thy sama rike hulke som mik thiana trolica oc älska mik aff allo hiarta bödhe mik til thz mz sino arfwodhe oc taarafullom bönom at jak skulle lata jdhir vndstanda vm thässa mina opinbarilse oc ordho jdhir thiugha oc stora sighla vaadha hulkom somo mynom vinom var thz opinbarat at otalica sighla aff thy sama riki vtelykkias aff himerikis dyro oc fordömas äwärdhelica til hälwitis dödh. Än thässe forsagdho ordh talar jak til the ästna man aff latine tungo hulke so vndir gifne äru romara kirkio lydhno oc lofwadho mik vätta ästna tro j döpilse oc bortgingo allalesthis swa mik th iprande the ginga som mik äru jenugardhogha. Än the qwetzske man som vita at alla ästna man tilbör at halla ena ästna tro oc lydha atenast ene romara kirkio oc ~~mynom ambitz man~~ hawa owr sik j vgildome en ensapnan oc almannelikin höghxsta romara pawa andelikin fadher oc romara oc the vilia ey vndirgifwa sik ödhmiuklica the sama romara kirkio oc mynom ambitzmanna palwano for thera hardha höghfärdh alla giri alla for kötzfis käte alla for nakat annat thz vgildome tilhörir thy äru the owärdhoghe at faa aff mik nadher oc miskund äpter sin dödh. Än andre qwetzske hulke som astunda hetelica at vita sanelica romara kirkio tro oc kunna ey fatta hona oc tho toko the gärna hona gudhelica vm the visto hona oc lydde henne ödhmiuklica oc tho lifwa the äpter sino bazsta samwite j them stadhgha oc tro som the äru affhallande sik aff syndom. Thölke skulu äpter sin dödh finna miskund nar the varda kalladhe for min dom. Qwetzske skulu annughl vita at thera rike oc hwadöme skulo aldre staa sikherlica alla volica j samno fridh vtan alladh vara vndbughne sino owino aff hulkom the skulu thola thyngxsta oc mästa skadha oc sughlica ysalde alt thz til the vndirgifwa sik the samo romara kirkio mz ene ödhmiuk lydhna alla sidhis the samo kirkio oc hänna helgha skipan oc sidhwänio. Än sidhan sancta birgitta hafdhe seet oc hört j andanom thässe thing tha borthwarff thässe syn oc hon bleff atir j stoorom vaadhoghta oc vndre.

Primo sighir här mz äpterdöme at konunga skulu vara ödhmiuke oc varske til at höra höwelik gudz radh. Än tho at the äru ey prydde vtaal mz ordhfulle tala thy at the thing hulki som synas vtan manom äru opta strafande for gudhi. primi.

Gudz son talar til sina brudh. En lekiar kom langledhis j okunnoght rike j hulko som konungin ängo styrdhe alla vägh. Vta ha styrdhis aff andrum oc ha hafdhe hawa hiarta oc thy syntis han sitia j konunghlico säte swa som kronadher äsne. Oc hans folk vafdhis j offlödhis dryk oc mat. Romadhe höfisklikhet oc jämpnadh oc hatadhe alla the mästerskior som them haffwo helso raadh til at faa koma skolande himerikis godh ok thing. Oc nar lekiarin presentradhe oc bewiste sik konungenom oc saghdhe sik vara aff vise oc lustelico lande. Oc saghdhe sik vara komin j thäs land for thy at han vnderstodh thera manana swik. Som än konungin vardh mykyt vndrande aff manenom oc hans ordhom ok swaradhe. Jak hafwer thwa män j myrkestowo som skulu morghon halshuggas oc annar thera forma näplica andas ok annar thera är starkar oc ferd än tha var nar han ingik j myrkestowona thy gak in til them oc skodha thera anlite hulkin thera aff bätre naturlike skipan är. Laxiarin gik in oc saa them. ok saghde konungenom thz manin som j sidhin starkar vara är licast dödhom män oc ey forma tha at lifwa än aff androm är got hop. Konungin saghde. Hwadhan aff vest thu thz. Laxiarin saghde. Annar thera är opfylt mz onde wätsko oc ka ey lekias oc annar sarlica thwingadher oc til änghxsnis nordhin ma raskelica lekias vm han kombir j lät oc blit vädher. Tha saghde konungin. Jak skal samankalla ärlica män ok snialla at thu skalt synas ärlikin j thera öghom for thina snille. Laxiarin swaradhe änghaledhis skalt thu thz göra thy at thu vesst thet folk vara afundzfult mot annars hedher oc äro ok hatar them oc wrängher mz ordhom hulka the formoghha ey skadha mz gärningom. Bra bidha oc jak skal tee thik hemelica ensampnom ena snille thy at mik är kärt at hafwa ena mästo snille hemelica oc litit oppinbarlica ok ey astundar jak ällä letar äro ällä loff j thinom myrkiom mädhan jak gwas j mins fädhernis landz liwse ok ey är än läkedoms time för än synnan vädher blaser ok solin synis j middaghs stadh. Konungin swaradhe. Hwro ma thz vara j mino lande thy at solin synis här sallan oc vi äroms nordhast j väroldine hwar altidh är mak tokt ok blas kalt nordhan vädher. All huat dugher mik thin snille ok swa lang läkedoms dwale. Jak hörer oc seer thik ympnyt hafua mang ordh. Laxiarin swaradhe. Engel kom mane tilhörer at ey vara bradhir än thu til at jak skal ey synas thik höghfärdhogh oc othak. Giff mik thässe twa män j vald ok jak skal ledha them til landamärin huar som vädhrit är qwämelicar oc tha skalt thu see huru mykyt snille dugha. Konungin swaradhe. Vi äro forkompne oc hindradhe aff höghom ärendom thär bort draghe thu ok all huat got gör os thz mast skal mädha vi lostoms ok glädhioms j närwarandom godhom thingom thz vi seem ok äghom ok ey lenktom vi alla astundom til komaskolande thing som os äru owis tho tak thässe män som thu bedhis oc vm thu teer ok bewisar j them nakat mykyt oc vndersamlikt tha skolom vi lofwa thik oc hedhra ok latha thik prisas äro fullan. Laxiarin tok männena oc fördhe them thit som vädhrit var helsampt hwar som annar bleff dödh oc annar nidher qwaktes aff vädhrins syndogh oc godhlek oc lifnadhe. Jak är then laxiarin hulkin som sände väroldine min ordh vm mz ar thik gudhlikis at läkia mannanna siäla. Ok än tho at jak saa magra mana siwkdom tho tedhe jak thik twa j hulko thu ma vndra ena räthwiso ok miskund thy at een tedhe jak thik hulkin som dieffullin ärtte lönlica oc tho äudhselica j komaskolande hwars sinnis tho loffwadhes oc synttes manom swa som räthwisa. Än annan tedhe jak thik hulkom diefwllin thwadhis oppinbarlica ok hom saghdhe jak magha helas ok frälsas j sinom tima än tho at thz vardh ey oppinbarlica for manom swa som thu trodhe thy at sudhelik räthwisa var at swa ondher ande tilbyriadhe sinam oc sinam at hwas owir tha. Swa diktadhe.

ok the sama gudz rætuisa at tha skulle vtgaa smaam ok smaam swa som tha ængil til thæs siælin skilds widh kroppin oc diæfwllin kom til domin mz hænne siælo som domarin saghdhe Thu wisadhe hona ok saldadhe swa som thwerte Æn nu tilhør mik at kvona hona mz twæfalle kvono for hænna widhorfango oc skriftamal Jak thy bort fran hænne sielka som thu wensadhe swa langan tima Sidhan saghdhe domarin til siælinne O sall oc wælsignadh siæl kom ok see mz andelicom synom hwa æro oc hwa gladhe Æn til andra siælina saghdhe tha for thy at san two war ey j thik oc tho lofwadhis thu ok æradhis swa som twom æstin man Ok for thy skuld at rætuisa mana gringa synas ey fulkomlica j thik thy skalt thu ey faa løn mz twonom æstnom manom thu thordhe opta j thino lifwe Hwi jak wille dø for thik oc swa mykyt døy minkas for thik Jak swarar thik at the hælgha kirkia two ær sam hulkin siælina draghir oc ledhir til himerik hoghdh ok min pina oc mit blodh miledhir them j himerike Thy skal them otwolikhet oc them fanytte ælsko the midhir thrykkia thik til ænkte oc thu skalt wara ænkte j ændhelica andelica thinga vekning oc tilsyn Æn til thes at diæfwllin gik ey vt aff them manenno j mana æsyn Swarar jak at thæsse wærldin ær swa som fwlt hyrdha skiwl ælla scrina fughia j tilsyn ok liknilse thæs palladz ælla borgh j hulke gudh bygg Ok folkit hærdhir gudh ok thy swa som tha smaam oc smaam ingik sua vtgik han

Johannes ewangelista sighir til gudz brudh at konunga hwilke som ælska orætuisa man ok mædhir thrykkia rætuisa man ok villa ey rætta oc næpsa tho som æru brutlike ok lata bort taka fran vndhana godz ok alagghia thunga skatta ok hedh ey gudh j sino gringo thølke konunga æru hælle røfwara ok forradhara Æn konunga ok sighir mato huru the skulu bætra sik Cap^m xxxvi

Æll mænniskia syntis brudh oc the mænniskona haar syntis omkring skorit mz obryghdhelsom ok litamin war stænkt mz olio ok war allir nakudher Oc tho ænkte blyghandis hulki som saghdhe til hænne Scriptin som j kallin hælgha sighir swa at ængin gring skal wara vtan ærwløn Thæsse ær the skript hulkin som kallas mær jædhir biblya oc mær os ær tho dyyr ok skinade swa som solin mæra skinade æn gul oc frukt førande swaso the trædh hulkin som framførir aff sik hundradha falla frukt Thy swaso gul ofwir gaar andra malma swa skript hulkin j kallin hælgha ok vi kallom j himerike forgylta gaar ofwir alla andra skript thy at sander gudh hedhras ok prædikas j hænne Paratur thanna gringa Animas aphætana bexmedo oc spado vt thydhis Ok for thy skuld at ængi gring ær vtan ærwløn tha hør hwat jak sighir Thænne konung som thu bidhir for ær røfwar for gudhi oc siæla forradhare oskællikin rike . . doma vtgifwar ok fortærar ok thy swa som ængin forradhare ær wre æn then som forradhir sik ælskande man Swa forradhir thænne andelica maga thy at tha ælskir wærldzlica ok licamlica them som onde oc orætuise æru j thy at tha orætlica ophøghir tho som omilde æru oc forsmar ok nidher thrykker them so godhe ok rætuise æru ok næpser ey ælla rætter ofwir them so æru fake ok brutlike Ænnatidh ær ængin røfwar wærre æn then som røfwir oc forradhir the mænniskiohulkin som sit hofwodh lagdhe j hs skøt Swa røfwadhe thænne konungin syrghelica rikesins almogha hulki som war j hans skøøt litande bort taka soma thera goz ok laghdhe oppa them soma thunga oc otholica skatta Ok

skipadhe ey them rät som orät thol-
do ok altidh idhnade ghömsklica
ok dyrsklica rätuisomma. Thridhia
tidh var ängin wärre thiwffwer. Ty then
thulkin som stiäl aff them sino thera
thulkin so thaalir thom antwardhat sina
nykla ok alt sit goz. Swa thärme
konunger tok waldz ok hedhers nykla
ok walde thar tha nyttiar orätuislica
ok oskellica gozsit ok gifwande
ey til gudz hedher. Ty for then skuld
at han forlät for gudz älskogha
nakar thing sik thak thy vardher
jak thom thyn thing. Först at han
var then sonen som sighx aff i lastin
at han forlät swina draffwit ok
gik atir til sin fadher. Swa ok han
forlate wärldz rikedoma ok hedher
thulke som i ärudhelica godha thinga
tilsyn atir swa som swina draff at-
komande til gudh sin fadher mz ödh-
miukt ok gudhelikhet. Annan tidh
lätte dödha jordha sina dödha
ok folghe thrangan wäghin alla ok
thulkin som korsfäst var. Thridhia
tidh afflagge thunga byrdhe sina
synda ok ingange um then wäghin
thulkin som i opthoflerit är thrangir
ok i ändan glädhis fuller. Ty thu
som thw seer ok hörer vnderstar
at jak är then thulkin som fullelica
vnderstodh gyllene skiptena ok jak
ökte thona vnderstandande. Jak var
nakwedher fiordh skämlica vta. Jak
tholde tholomodhelica ok gudh
klädde mina sial mz ödhmiukelico
klädhe. Jak var vnder ok sodhin
mz olio ok thy glatz jak nu mz äwärdhe-
like glädhis oleo. Jak foor ängel
aff wärldene mz lättasta dödh näst
gudz modher ok min licame är
vnnastom ok sighirlicastom stadh. S.
Birgitta saa huru sancte Dionisius badh
gudz modher for franka rike
ok hon hörande badh sin son ödh-
miuklica mz hom Capitulum xxxiii

Nv jak var ensamen bidhian-
de til gudh saa jak hulka-
ledhis sancte Dionisius talar til
sancta maria wars fru modher sigh-
iande. Thu ärt miskunna drot-
ning hulke al miskund är gifwin.
Thu ärt wordhin gudz modher for
wsla manna helso skuld. Miskunna thy
franko rike thino ok mino thy at
some thes inbyggiara hedhra thik
äpte sine makt. Mino thy at jak är
thera patron ok the hawa tröst a
mik. Thu seer huru siälana äru wa-
dhelica stadda i hwarion tima ok
manamna licama mödhe slaas swa so
dilir. Ok the som thungar är ok har-
dhar är otalica siäla mödhe fara
til helwitis swa som snio. Hialp thy
them ok bidh til thin son for them
thy at thu ärt aldra manna frw ok
hialperska. Miskunna modhirin swara-
dhe. Bedh fram til [illegible] son ok läto
hans biudh thz maar staar gora hwat
han skal swara. Huru miskunna mo-
dhorin jomfru maria bidher sin
son mz sancto Dionysio for franze
ok englandz rike orlogh the twegg-
a konungana stridh hulke som lik-
nas twe grymasto diurom xxxiiii

Gudz modher talar til sin son
Välsignadher see thu min son
Hwat är at jak kalladhis väl-
sighnadh thy at jak bar thik i miom
qwidh. Ty thu swaradhe at then är
ängel välsignadher hulkin so hö-
rer thin ordh ok gömer thom
thy min son jak är the hulki thin
ordh gömde ännelica i mino hiär-
ta. Thy draghir jak til ämne et
ordh thulkit som thu saghdhe sancto
petro. Nar tha sworde än tha skulle
forlata syndoghom alt til siu sinno
ok thu swaradhe alt til siu thiughu-
dhu sinnom. Siu sinno märkiande
ther mz at huru opta nakar ödhmiukt

sik mz bidia at bætra syna syndir thu vedhorbom at giffva miskund Sonen swaradhe Jak bær thik vitne at min ordh varu rotadh oc stadhfæst j thik swa som the sædh som sas j feta jordh som giffwer aff sik hundradhafalla frukt Ælva thina dyghdhafulla gerninga gøra allom gladhyma frukt thy betz hwat thu vilt Modhirin swaradhe Jak bidher thik mz sancto dionisio oc andro helghom manom hulkra licama so hwilas j franka rike oc hulkra siæla j himerike æru miskunna thæsso rike thy at talande mz likamlsom fo thina brudh skuld som hær nær staddeær j andanom Seer jak swa so tw frymasto diwr hwart thera aff sik kon Annat diwrit ær girughast til at opswelgha al the thing thz kan fa oc huru mykyt meer thz at thæs hungrugha thz ær oc aldre mættas thæs hunger Annat diwrit bidhgofrestar at opfara ofwer alla Thæsse tw diwr hawa thry ond thing Første vadhelica røst Annatidh æru the fwl mz vadhelicom eld Thridhiatidh astundar hwart thera at swælia j sik annars hiærta oc ey thera letar j annars nyg at finna ingang til hiærtat mz sinom tanom thæssa diwrana vadhelica røst hørs lankt oc al diwr som koma til thz mz opno mun vardha brænnade mz thera eld oc thy falla the j dødh En the diwr som koma til them mz lukcom mwn vænas aff ullene oc gaa bort nakudh j thæssom twem diwrom undistas twe konunga swa so Franka rikes oc Englandz Annar konungin mættas ey thy at hans skodh ær aff giri Annar konungin vidhghofrestar at opfara oc badhe æru the twedhe aff giri eld Thæssa diwrana røp oc røst ær tholkin Jak gul

oc værldzsma rikedoma at thu skal ey spara æstna manna blodh Hwart thz diwrit astundar annars dødh oc thy letar hwart thera at skadha annat En thz astundar at skadha j nytghenom hulkin som astundar at hans orættuisa skulle høras vara rættuis oc annars rætt skulle sighias vara orætt Annar letar at skadha hiærtat j brysteno hulkin som veet sik hawa rættuiso oc thy gør han storan skadha ey aktande andra manna vræld oc fortapilse oc ey hawande gudhelikin kærlek j sine rættuiso En han letar ingang j annars bryst thy at han hawer meer rættuiso til rikit oc mz the rættuiso hawer han høghfærdh oc twedhe En annar hawer mindre rættuiso oc thy brinder han aff giri Annar diwr hulkin som koma mz opno mwn æru the som koma til them for giri skuld at the opfylla thera mwnna hulke som kallas konunga oc æru sanne forradhara thy at the vtgifwa vislica oc fulstoplica pæninga oc gafwor j thera mwna oc gøra thz swa hetta oc brænnande til stridh at the falla j dødhin hulkra gooz værldin takir til sik oc jordhin takir kroppana oc madhka æta thøm oc diæflane taka thera siæla oc swa fortappa thæsse twe konunga manga siæla fra mnom son hulka som han aterkøpte mz sit blodh En the diwr so røfwas aff ullenne alla skinnena æru the enfalle men som sik lata nøghia at sit gooz hulke so gaa til stridh mz the akt at the two sik hawa rætt oc two stridhma vara rættuisa oc thy vænas the aff ullene thz ær aff kroppenom mz dødhin En thera siæla nakna giordha aff kroppeno takas til himerik thy min velsighnadhe son miskunna them Sonen swaradhe O min kærasta modher

thu ser al thing j mik thy sigh
mædhan thæsse min brudh ahørir
som thæt ær staar j andanom huat
rættuisa ær at thæsse konunga skulu
høras ællr thom skal nadh gøras

Modhorn suaradhe jak hørir thre
røst. Førsta røstin ær thæssa konunga
en thæn thænkir swa vm jak hafdhe
nu mit jak aktadhe ey nu hawa an
nars. Æn jak rædhis at mista alt
saman ok aff thæssom rædhogha so
ær at han rædhis værldina obryg
dhilse ok blyghdh vænder han sik
til mik sighiande. O maria styr mik.
Æn annar konungin thænkir swa jak
ville at jak var j mynom fødhrna stadhga
thy at jak ær nu thrøtter ok thy van
der han sik annat til mik. Annor
røstin ær almoghans hulkin so dagh
lica bidhir mik at stridh ma vardha.
Thridhia røstin ær thinna vtualda
manna hulke som ropa sighiande. En
gratta vi dødha manna kroppa en
skadha en fattikdom vtan vi gratta
siælanna fal hulka som daghlica gangu
vadhelica stadde. Ok thy o kæra fru
bidh thin son at siælanna moghe
helas thy o min kær son miskunna
thinom bonom. Suaradhe sonin skrivat ær
at op skal latas for thom so banka
a døræna ok thom swaras som
kalla ok thom gifs som bedhis. Vtan
swa som hwar then som bankar ær
vtan døræna swa thæsse konunga
æru vtan døræna thy at the hawa
ey mik j sik. Ok tho for thina
skuld ær oplatande thom so
bedhis

Xpus sighir sine brudh
mattu hwru fridh maghe var
dha mællan franz ok Englandz
konunga ok vilia konungana
ey lydha tha skulu the hardhe
lica pinas Capitulum xxviij

Gvz son talar. Jak ær thy konung
hulkin alle skulo rædhas ok

hedhra tho for mina modhor bøner
skal jak sænda franz ok englandz ko
nungom min ordh. Jak ær sander fridher
ok hwar som fridher ær thær ær jak
sannelica. Thy vm thæsse twe konunga
franz ok englandz vilia ~~fridh~~ hawa
fridh skal jak gifwa thom æwerdhelica
fridh. Æn sander fridh kan ey faas vtan
sannindin ok rættuisan ælskis. Ok for
thy at annar konungin hawer rættuiso
thy thækkis mik at fridh gøres æn tho
nalagh at rikit maghe koma til
rættan arfwingia. Æmadhan vil jak at
the var eet hiærta ok een siel oka
de the halgho cristno tro. Hwar the
gita thæt faghnlica giort til min hedher.
Thridhia tidh aflægge otholica skat
ta ok swiklica fynder ok ælske
sina vndersana siæla. Æn vm then konunge
som nu haller rikit vil ey lydha tha
skal han vita for visso at han skal
ey thrifwas ælla fulkomas j sinom
gærningom vtan han skal ænda sit
liff j sorgh ok ædhre sik lata rikit j
drøuilse ok hans son ok hans slækt
skal vara j lwedhe ok obrygdhilse
ok skam swa at alle skulu vndra.
Æn vil then konungin lydha so rættuiso
hafwer tha skal ~~ha~~ hiælpa ~~thom~~ hom
ok stridha for hom. Æn vil han ey lydha
tha skal han ey koma til sin æstundilse
vtan han skal mista thæt han hafwer
fangit ok sorghful aff fang skal
bedrøfua ok myrkia hans glædher
fullo opbyrian. Tho alt vm ens
var franka rik mæx taka samma
ødhmiukt skal rikit koma til lagh
likin arfwingia ok godhan fridh

Huru himerikis drotning sighir
ath gudz brudh enom gudheligom
høfdhingia at godhe ok rættuise
høfdhinga nar the kallas aff konungx
til almoghans forman ok styrl
skulu the ænna taka the byrdhena
for gudz hedher ok almoghans
gagn skuld Capitulum xxix

Nw en stoor høfdhinge ok rætuis aff swerike rike hulkin so kalladhis thra isil kalladhis opta aff konungenom mz mangom bonom til meer vardhughet ok rikesins styrsl ok tha hauande astundan at fara mot hedhningom ok dødhe i stadh for the halgho tro skuld til gudz hedhers ok var angalædhis bøgheliken til at taka the sama vardhughet Tha taladhe gudz modher til sponsu brudh sighiande Thy the hulke som vita rætuisonna ok astuda at gøra thom neka at taka arvodhe for gudz hedher alla byrdhe huru skal tha rikit vel staa i sine makt Sammelica thz ær ey tha rike vita hæller vsfwara hald ok omilda mæna inbyggiandes hwar wraghe thrats ok ophoghias ok godhe ok rætuise nidhe thrykkias Ok thy skal godher ma ok [illegible] rætuis draghas aff gudz kærlek[illegible] ok sik anama ok oppataka aff godho [illegible]vilia at styra almoghanom thz til [illegible]at thay maghe hialpa mangom Æn hulke som astuda ~~at~~ ok girnas formanz dome ok styrsl for varlz hedher skuld the æru ey sanne alla rætte høfdhinga vta hælle sanne vaans thra Ok thy thænne min son isil take thæsse rikesins styrsl ok vardhoghet for gudz hedher hauande al tidh sannandina ordh i mwne ok rætuiso swærdh i handom Ok skodhe ey ælle bøghe sik til mæna thykkio ok ey til fiande ælle winer ælle thiænara Ok akte ey nakra mænniskio swa at rætuisan forsymis Ok jak sigher thik at ey skal sighias aff thæssom Tha vtgik aff sit fædhernis land manelica hedhrade gudz modher vnlica ok thiænte gudhi trolica Thy skalt thu vita at jak skal ledha than nu ænna vægh til mit rike swa som the thre konunga som innom sin først offradho at komo nu ey ænna vægh til sit rike Swa handom sammelica al thæsse thing thz ær at Thy at nakrom arom framlidhnom vtgik thænne thra isil aff sit fædhernis land mot otrons hedhingo ok kom til rytho i thydhisland huar han vardh siuk Ok nar han kænde sik dødhin nær vara foor han til domkirkiona thær i stadhin mz nakro sino thiænarom Ok satte dyrt fingergul a vaara frv bilæte finger hulkit som thz haaldz ok dyrkas mz mæste vyrdhing ok andakt thz fingergullit ok saghdhe oppinbarlica til bilætet Thu æst min frv ok thu vast aldra sötasta thu jak kallar thik til vitnara thy andsworddher jak mina sial thine forsyn ok miskund Thær æpter took han gudhlica the halgho kirkio sakramenta ok do sidhan Thær æpter badh gudz brudh for thom ok gudz modher taladhe ok saghdhe swa aff thom Han gaff mik sins kærleks fingergul astundande mik sina brudh thy skalt thu sammelica vita at han ælskadhe ey mik aff halfwo hiærta mædhan han lifdhe vtan aff allo hiærta ok i allom sinom domo ok tingom raadhis han min son Ok thy sigher jak at mz mins sons hialp ledde jak han til himerikis nu thæn vægh som thom var mæst nidher thærtelikt. Ok mykogh Ok jak presenteradhe han halgha ængla ok halghra siala hærskape i himerike aff hulko han var mykyt ælskadher Ok thz var thom nyttelikit at døø vtlændis at han skulle ey ~~[illegible]~~ hindras aff værzlicom hughnadh hælle Æn han hafdhe spot i sina skylla mænna handom Visselica hans godhe vilie thæktis swa gudhi swa som thy at han thæfodhe dødt j hedhnone stridhande mot hedhingom for the hælgho tro

Xpistus sighir til j hwat matto konunga skula kronas ok til hwat nytto ok gudz hedher aff rætuisom ok godhom manom Capitulum xxx

Xpistus talar til sina brudh nar tho badh for enom konung sighiande. Tha som aff diæfulsins lim ær nu vordhin min lim ærvodhe swa som the ærfwodadho hulke som at opbyghdo iudhans mwra ok ærfwodadho at oprætta gudz lagh hulkin som aflagdh ok forgangen varo ok sankadho samal ambitz kar j gudz hws hulkin som bort fordh varo ok atirskipadho them j thera forra stadh. Swa kærer jak sannelica aff thre thingom. Først at iudhans mwr ær nidhirslaghin. Hwat ær iudhans mwr som ær min kirkia vtan æstna manna licama ok siala thy at aff them skal min kirkia opbyggias. Hulkin mwr nidhirfallin ær thy at alle astunda at gøra ok fulkompna sin vilia ok ey min. The bortvændo sin øghon fra mik ok vilia ey se mik. Alla høra mik ropande til thøm. Min ordh æru them thung at bæra. Mina gerninga synas them fafænga min pina ledh ok thung at thænkia. Mit liflwne othokkelikt ok omøghelikt at følghia. Annat kærer jak at mins hws andbudh ok kar ok prydhilse æru bort fordh til babiloniam. Hwat æru mins hws andbudh ok mangfra handa kar ok skrudh vtan klærkanna ok andelicis manna skipan ok madhfærdher thera godho skipilse ok prydhilse æru bort borin aff mit mønst til babiloniam thz ær værulsma høghfærdh ok likamlikin luste ok synd. Min snille ok kænnedom synis them fafængh. Min budhordh thung the gøra til ængre the tro the mik loffwadho. The bryta ok skæmma min lagh oc mina goma skipan ok stadhga so for them gingo ok gøra sik nya sidher ok halla for lagh. Thridhia tidh kærer jak at mina budhordha lagh æru tappadh. Hwat ey sterfwas j læstine at nar en spordhe mik sighiande. Mæstar hwat skal jak gøra at jak skal faa æwinnelikit liff. Jak swaradhe hanom. Hald min budhordh hulkin budhordh nu æru tappadh ok glømd. Thy tilbør thæssom konung som thu bidher for samansanka andelica mæn ok sniælla j mine snille ok them som hafva min anda ok spør ok vtlete granlica æpte thera raadh huru mina kirkio mwr maa atirbyggias nær æstnom manom ok j them ok gudhz hedher gøras ok vtæstin tro blomstras. Andhelikin kærlek j æstno mannisklo optandis ok mina pinos amminne j manna hiærta skrivas. Æpter ok æmugal konungsin huru mins hws kar maghe atirskipas j sin førra stadh ok stadhga thz ær at klærkane ok andelicis mænene skulu forlata høghfærdh ok taka sama ødhmiukt oc vara atirhalloghe ok ælska renlek. Ok the som gifte æru ok værdzlike halde sik aff værulsma giri at the maghe lifva ok gaa for androm. Ærfwodhe æmugal konungin starklica oc snællelica at min budhordh moghe atirvakelica ælskas ok samasanke rætuisa æstna mæn at tha skule atir opbyggia andelica mz them thz som omkul slaghit ær. Thænelica min kirkia ~~ær~~ bort gik swa lankt fra mik at ey var hop til miskund vtan thz hafdhe vællit mina modhers bøner ok aff allom lakmanome æru vidhærne meer bortgangne fra mik. Æn nakre andre thulkira vadhe ok pina thik varo for tedha

Huru guz brudh syntis j tekne solina ok manan myrkias ok hwat thydhas genast hwat the teknar Capitulum xxxi

Nar iak stodh bidhiande til gudh syntis mik himilin swa som myrkt ok solina ok maana skinande j skærasta klarhet ok thera lius vtrækte sik vit ofwir himnana Nar iak saa til atuaktelsina saa iak godhe angla ok onde stridde mot solinne ok mot manan Æn the formatto ænkte vinna for æn en stor ok vxedhe likin drake for op j himilin thulko solin ok manen hafwo sina klarhet ok tha vardh genast solin blek ok swart ok manen flydhe vndir iordhina Nar iak saa til iordhina sa iak hona fulla mz krypande madhkom ok ormom thulke som aato iordhina grøsha afwan til ok stugho mannen ok drapo mz sinom stingxtom thær til solin nidhir fiol j vatnena diup Thes æpter allo swa aarom framfarnom horde iak ropi rost sighiande til mik O min brudh minz hwat iak tedhe thik j stokholm aff myrko ok stormande himne Æn nu skal iak vtthydha thik thæt hwat thæt teknar Himilin som iak tedhe thik myrka ær thæt swerikis rike thy at thæt rike thulkit ther skulle vava swa som himilin volikit ok vxt twist æris nu ok modhis aff dyowulsina storm ok nidhir trodz ok fordærwas aff wranglikhet ok skattom Ok thæt ær ey vndir thy at konungin ok drotningin thulkin so skullo skina swa som solin ok mane æru nu myrk ok swart giordh swa so kol thy at the æru omskipt j vilia

ok fridh ok hava hedhrat ok vphøghet een man aff ødhslo slækt at han skal nidhir slaa mina vinir ok enfalla mæn thy skalt thu vita at thæn drakin skal hastelica mz skam nidhir fara æn han opfoor Ok mine vine the some æru swa som angla j lifwine j bland thæm æru some smittoghe ok orene swa so fwle angla Ok onde skulu oplyptas ok frælsas aff sinom dyrwilsom Ok solin skal ~~blikna~~ blekna til thæs ho komber vndan kronone thy at han ville ey vættuglica stad j kronone ok skal sighias aff hono at æpter hans skine æru hans myrk margfald giordh

Huru var hwa kænner haar ok lewiser ena nya matto til at gora riddara til the helgho kirkio ok trona værio ok hedhna mana stridh xxxii

Ihesus taladhe til sina brudh sighiande Mællan annar thing O min brudh atuakta ok thu skal vita at riddarana stadhge var væl skipadh fordhom j gamblo æwo thy at some thera vrkte iordhina ok akra ræddhe mz manlikt arwo Ok some sighlado mz skip ok fordho kopinskap til annar land ok rike at ens rikes fruktsamlikhet skulle hielpa ok lætta annars landz ok rikis fatikdom Andre jæfnadhe adra handa omskiptelica ginga ok sløghdhir j bland thæsse varo some trona værdara ok mina kirkio hulka som kallas væpnara thy at the toko sik vapn til at hæmpna ofwir trona ok the helgha kirkio ovinir ok motstridharom J thæsso væpnarom syntis ok fandz een godh man ok min vin hulkin som thænkte swa mz sik Jak vrker ey iordhina swa som bonde alla akarma Jak swettes ey aff arwodhe j hafsins flodhom swa som kopma Jak iafnar

ok ey handa thingh alla sløgdhir swa
som godhir arwodhis ma Hwat skal
jak tha gøra alla mz hwat thingom
skal jak bliddhka min gudh Ok ey ær jak
malica i kirkiona arwodhe Min kropp
ær vanmaktogh ok blødh ok oway at
thola saar handin ær dylsk ok jak
kan at stadga ok slaa owinna min
hughir ær lat at thænkia himerikis
thing hwat ær mik tha gørande
Sanelica jak vet hwat jak skal gøra
Jak skal opsta ok tilbidha mik mz sta-
dhelico dygh vndi landzsins høfdhingia
at jak skal væria the hælgho kirkio
two mz minom kraptom ok mino blodh
Thænne min vin komade til høfdhingian
alla konungin saghdhe Swa jak ær ey
aff kirkiona væriarom min kropp ær
mykyt bløt ok oway ok klen til at
thola saar handin dylsk til at sla
hughin ostadhugh til at akta ok
thænkia godh thing min eghin vili
thækkis mik loftugh hwila læte mik
ey stadhelica sta for gudz hws Thy
tilbinder jak mik mz opinbara edh vnder
the hælgho kirkio lydhno ok thina
som ært høfdhinge at jak skal væria
hona alla mina lifs daghha Ok min
hughin ok vilin ær Sanlica dofwin
alla dylskir ok slo til at arwodha
ok stadga tha maa jak nødhgas
for edhin skuld til at stadga ok
arwodha Høfdhinge swaradhe
hom Jak skal gaa mz thik til gudz
hus ok vara vitnar thina lofwan
ok edz the komo baadhe til mit
altara ok min son stodh a kne for
mit altara ok saghdhe Jak ær mykyt
ostadhughir i mit køt at thola slagh
ok saar min eghin vili ær mik kær
handin ær lat at sla ok stadga Thy
lofwar jak min lydhno gudhi ok thik
thy at thu ært høfdhinge mz minom
edh fastelica tilbindande mik at
jak skal væria the hælgho kirkio mot
hænna owino ok styrkia hænna

vinir ok hiælpa ænkiom ok fadhir-
løsom barnom ok allom gudz thiænista
manom Ok at jak skal aldre gøra
nakat genugærdhoght mot gudz kirkio
ok hans tro Ok thu owir tilbinder
jak mik thæne næst vm jak villir
far ok at jak moghe swa mykyt
hældir vakta mik for syndom ok fly
min eghin vilia at jak ær tilbudhin
lydhno Ok swa mykyt hældir ok
rasklare gøra gudz vilia ok thin
Ok jak skal vita mik swa mykyt
fordømlicare vara ok forsmælicare
æn andre vm jak til dirfwis at
bryta lydhnona ok gaa mot thino
budhordhom Sidhan thæsse vidhir-
ganga ok lydhna var giordh for
mit altara thænkte høfdhinghen
snællelica ok skipadhe hom klædhe
bonadh atskildan aff androm værlz-
manom ok tekn thæs at han hafdhe vidhir-
sakt sin eghin vilia ok at han skulle
sik vita hafwa forma ok skal
lydha hom Høfdhinge andelikr
sadhe ængel swærdh i hans hand
sighiande Mz thy ~~thy~~ swærdh skal
thu dræpa ok minzska gudz owin
han skipadhe ok skiold a hans arm
sighiande bær thik mz thæssom
skiolde mot gudz owina skotom
ok thol ok bidha tholomodhelica
the slagh thik komo inforas at for
skal skiolden vifna æn thu skalt
ryma Thænne min son lofwadhe
stadhelica at gøma al thæsse thing
i mine kærlekx aghøro som nær var
hulkin hom gaff min licama til
styrk ok trøst Sidhan han hafdhe
giort sina loffwan at min son til-
budhin mik vm min licama skulle
aldre skilias vidh mik Tholkin var
min son georgius ok flere andre
ok tholke skulle ridhdhna vara hul-
ke napn skullo hawa for værdhe-
likhet ok klædhebonadhin fore
thingena ok the hælgho tro væryan
En hør nw min brudh hwat sina

dome gøra nu mot thy som sine döme giordho for Riddara hulke som bæra min napn varo redhobone at giffwa sit liff for trona styrkiande them som vidher thorffto til rætt ok vidher thrykto onda ok orætuisa Aen thoer nu huru the æru fravaxande Sannelica nu thækkis them hællir do j stridh for høghfærdh ok giri ok afwnd æptir diæfulsins ægghilsom ok vilia Aen at thiæna æptir mannom budhordhom at the matte faa ævardhelica gledhi Thy skulu alle the riddara som dö mz tholkom vilia aff gudz rættuiso dom taka lön mz sino siælom j æuerdhelike diæfulsins samfoghilse Aen the som thiæna mik ok tha hafwa lön mz himerike hærskap vtan ænda Thæsse ordh sighir jak ihesus christus sander gudh ok sander man altidh een gudh mz fadhrino ok them hælgha anda

Huru diæflane komo mot ens riddara siæl hulkin som bortgik aff sanno riddarskap ok thiænte diæflano ok værldinne ok aff rædhelicom dom ok hans fordömilsom Capitulum xxxiii

Allir time thæsse liffs æru ey vtan swasom een stund nær mik thy thz som jak sighir thik nu thz var æwerdhelica j minne forthy jak saghdhe thik for at ey var hulkin som byriadhe sant riddarskap Nw sighir jak thik aff androm hulkin som skamelica bortgik aff thy ok hom følghdho sidhan mange andre ok følghia æn dagelica Tha som bortgik aff sanno riddarskap vtgik aff sina ödhmiukhetz monstre ok atirkastadhe the hælgho tro skiold ok sins rædhogha swærdh ok for oppa hedhna mz alle høghfærdh Idhnadhe sik j allo kötlico lusta ok sins

eghens vilia æfwndilsom forsmadhe min rædhogha ok firgemdis ok thræffs j sine synd ok lusta Nar tha kom til sins liffs ytarsta ænda ok siælin skulle vtgaa aff kroppen lopo diæflane mot hænne mz bradhsko mot hulke siæl thre röste ropadho æmbrat aff hælfwitte Förste saghdhe hwat ey ær thænne then same som bortgik aff ödhmiukhetine ok fölghdhe os j alle høghfærdh ok hafdhe tha æn formatt at opfara os ok twem fotom høghra j høghfærdhinne tha hafdhe hænna giort thz at tha hafdhe stighit ofwir os ok hafdhe matt hana hwadhome j høghfærdhinne hulke röst the salugha ok vsla siælin swaradhe Sannelica jak ær then same hulkom gudhelik rættuisa swaradhe thz ær atirlön thina høghfærdh at thu skalt falla aff enom diæfle ok til annan alt til thæs thu kombir til then nædhersta j hælfwitte Ok swa som ænghin ængil var hulkin som ey viste sina vissa pino ok hwat pino som tilburdhe hwarom ortelico thanka ok gærning Swa skal thu ok sins thera pino vndfly vta thu skal vara luttakande aldra thera ilsko Annor diæflanna röst ropadhe sighiande hwat ey ær thænne then riddari hulkin som skildhe sik aff gudhi lofwadho riddarskape ok tilfoghdhe sik varo riddarskape Riddarins siæl swaradhe Sannelica jak ær then same Tha saghdhe gudhelik rætwisa thz ær thins löns lotter ok thin atirgiald at hulkin som følghir ok ælskar thit riddarskap ok lifwirne tha skal koma til thik ok öka thin værk ok pino mz sine ilsko ok pino j sine tilqwamd til thik Ok thy swasom then som hafdhe ompt saar æn hon inførdhis saar ofwir saar alt thz til at tha var alt full mz

faarom han pinadhis otholikha ok skulle
ropa eve oc ve Swa skal thik ysald
koma oc ysald thin sorgh skal ængin
ændas oc alla sorgh thin pina skal alde
vanskas thet ve skal aldre minzkas
Æ thridhia røstin aff thæs lutte ropadhe
sighiande Hwat ey ær thænne then
som saalde sin skapara for skapadh
thing ok salde skaparans kærlek for
sin kærlek ok lusta Rætuisan swaradhe
sannelika han ær then same tha skal
thom oplatas swa som tw gan Om an-
nat skal thom ingaa hwar skapadh pina
for minzsta synd til ingxsta thy at tha
saalde sin skapara for sin lusta At an-
dro skal thom koma ok ingaa al sorgh
ok skam ok aldre skal gudhelikin
hugghnadh ok kærlek ingaa til thom
thy at tha ælskadhe sik for sin skapara
thy skal hans liff vara for vtan
ænda ok thas pina blifwa vtan atu-
ugande thy at alle hælghe mz vænda
sin ænlite fran thom See min brudh
huru vsle the vardha hulke som for
smaa mik ok huru mykyn sorgh the
kopa sik for litin lusta Nota in isto
spacio nichil deficit Sequitur in
summitate folii sequentis

Huru var hera for sina modher
kroner ok sancti johannis baptiste
ok flere hælghra manna lete
ændelika prydha ok væpna
en riddara mz dighdom

Capitulum xxxiiii

Xpus taladhe til sina brudh Thæn nast j dagh j thinne kirkio gamalt ordhsquædhe ær bætra var forkoma æn forkomas Swa forkom iak thik om minne søtma nadh at ey skulle diæfulli thraas oræ thinna sial Ok gensta synte ste johannes baptista sighiande Velsignadher see thu gudh hulkin som ær for al thing mz hulkom ængin var nakantima gudh oc æn thik skal ængin vara thy at thu vast ok ær æudhelica en gudh Thu æst samme lofwadh aff prophetom ther iak aff gladdis for æn iak var føddar Ok thu æst then iak fullelica kænde ok trodhe thu æst var glædhi ok æra thu æst var æstudilse ok matte thy at thin syn op fyllir os mz lustelicom søtma hulkin søtma ængin veet vtan the tha smaka Thu æst var ælskelikhet ok ey ær thz undir at vi ælskom thik thy at mædhan thu æst sialf kærlekin ælska thu ey at enast tho som thik ælska vtan mædhan thu æst aldra thinga skapare gør thu æmwæl tho kærlek som ey vilia vita thik Thu ær min thra for thy at vi ærom rike aff thik oc j thik bidhiom vi thik at thu giff tho aff varom andelicom rikedomom hulke som fatike æru ok ænga rikedoma haua at swa som vi glædhiomps j thik ey aff vara forskyllan Swa vardhin ok flere luttakande aff varo godho Xpus suaradhe Thu æst sannelica høghoste limbrin mz hofdhano ok vidh hofwodhit Tho æru kæptane mæmbre ok høghre Swa ær iak ældra hofwodh Min modhir swa som kæptane ther næst ænglane ok thu ok appostlane swa som ryggio tastonar thy at j ey at enast ælskin mik Vtan æmwæl fiændin ok ælskin the som mik ælska thy ær thz sant som iak saghdhe j lifstime The thinga som iak gør skoli ok j gøra ok ydher vili ær oc min vili ok thy swa som licamans hofwodh værdher ey vtan limma Swa ær ok ey j idhre andelike samføghilse ok enay mz mik nakat thz som j formaghin ey fulkomna vtan hwar j ydhra forma fulkomna ælt thz tha vil thy skal thz vardha som thu vilt Ther æptir framledde stus johannes ther til asyna een riddara swasom halfdødha ok saghdhe til sonin Thee tha thænne hær star tha haw lofwat thik riddarskap Tha vndhirfresta at stridha ok forma ey thy at han ær ouænkio oc vanmaktoghir Æn iak ædhir at hiælpa honom for tuæfalla sak Først for thæs forældra forskyllan Annatidh for then kærlek som han hafdhe til min hedhir thy tha gudh giff honom for thik sighlian riddarskaps klædhe at thæs blyghelica nakit skuli ey synas Var tha swaradhe Giff honom hwat thu vilt ok klædh han swa som thik thækkis Tha saghdhe johannes til riddarins O min son kom ok tak aff mik første klædhe thins riddarskaps ok sidhan thu haw thz fangit format thu bæra ok vaska taka ok bæra annor riddarlik klædhe Riddarnom tilhør at haua thz klædhe næst kroppeno som lint ær ok hwit swa som ær trøia thy skal iak føra thik j thæsse trøio thy at swa thækkis gudhi Swa som lina lik trøia ær bløt ok hwit Swa ær andelik trøia at haua gudz kærlek j sine sial ok søta j sinom æstudilsom Æn søtme til gudh kombr aff tvem thingom swa som aff gudz godhgiærninga skodhilsom ok sina giordha synda aminnilsom thæssin Thu hafdhe iak nar iak var qvik Visselica iak skudadhe hulka nadhir gudh giordhe mz mik æmwæl for iak var føddir mz hwru stor vælsignilse tha vælsignadhe mik æpte mina fødzlo Ok thz skodhade gørt iak aff kærlek hugsande hwat iak skulde atirgiælda mot gudhi for tholka godhgiærninga Jak skodadhe æmwæl værldina ostadhughhet ok thy flydhe iak aff værlz mana vmgango ok gik iak j ødhkenena hwar min thra ihesus xpe var mik swa søt at al værldina lustelik thing varo mik j ledho at thækkia

ok thiuf at gunas kom thy vidha ok far .
i thæsse twæ thy at annor klædhe skulu gi
færas thæt i sinom tima Ther æpter synte sanctus
petrus apostolus sighiande til viduwin sancte gaff
thæt twæ æn iak som thiufliga fiol i syn
de ok starklica opstodh iak skal giua thæt
brynio ælla panzara som ær gudhelikin kær
lekin thy at swa som brynian ær aff magom
iarnringom swa gudhelikin kærlek vær ma
nin mot owinsins skotom ok gör tha iamhogha
dhe at thola tilkomande ok aliggiande ond
thing ok fulkomnar tha vaska til gudz hedhe
ok brukmade til gudhelikit ærvodhe omne
likin i sinnuværdhogho thingo langhoghadha
i hopi ok stadhelica blinade i godhom byria
dho thingom Thæsse brynia skal sima so
gulds vara stark som staal ok iarn thy at
quar ma hanade kærlek skal vara bøghe
likin i tholomodh swa som gul ok skmade
lim sinlina ok skællikhetina at tha skuli
ey taka ælla lydha villo ælla vantro for
vætta tro ælla rætvogh thing for san thig
Thæsse andelica brynia vari stark so iarn
at swa som iarnit tæmbir ok smidhar
ælla malma Swa kærlex fullir ma skal lyg
ma at mædher tryggia tho so staa a mote
trone ok godho sidho Tange ey ær til
ryggia for hardha tiltalan domsins ey
ælla dylsk vardhe for sin værdzlikin gagn
ok nytto Boghis ey for vinskap skromte
ey for kötzsins hiulo Rædhis ey for dö
dhens thy at ængin forma at fortaka
lifvit vtan mz gudz tillate Ther æn tho
at brynian ær aff magom ~~ring~~ cirklo
tho æru thre högxste cirkla mz hulkom
kærlekins brynia samanbindz Förste kær
lex cirkil ær gudz vidherkænna ok iæ
kelik skodhilse gudhelica godhgiærnga ok
budhordha at mannin skuli vita hwat
han skuli göra gudhi Thæt sinom iamcrist
ne ok hwat værldine Annar cirkil ær
sins eghins vilia aterhald for gudz skuld
thy at hwar thæn ma som gudh ælska
hetelica ok fulcolica at göma sik ænkte.

här är det slut med
Skokloster hdskr.

aff sinom vilia thz som ær amot gudhi .
Bee som thæssa brynio gaff gudh thæt
ok iak forskylladhe thæt hona aff gudz
kærlek Ther æpter synte sanctus paulus ok
saghdhe til viduwin O som petrus högxste
gudz saarahomar gaff thæt brynio ælla
panzara æn iak aff gudz kærlek skal
giua thæt plato thz ær kærlek til sam
cristin som ær at vilia giua dödh fore sam
cristins helso mz gudz nadha hiælp thy swa
som i platone æru mang skörff ok stykke
Ther ok thre samabudin ok naghla so tho
sama foghia Swa i samcristins kærlek
samaloppa mangha dygdhe Thy at hwar
thæn ma som ælsker sin samcristin æghir först
at syrghia aff thy at æn tho at alle æru
aterlöste mz kristi blodhe tho atergialla
ey alle kristo kærlex giærnga ok thiænist
for sin dödh Annatidh ær syrghiande at
the hælgha kirkia gudz brudh star ey i
sine loflike skipan Thridhia tidh at fa
æru the som ammas kristi pino mz kærlek
ok beskelikhet Fiærdha tidh skal mannin
atuakta at thes samcristin skuli ey skændas
aff nokro thes rvanga æptedöme Fæmta
tidh skal tha giua sinom samcristne gladhe
lica aff sino goze ok bidhia gudh for hanom
at tha maghi fulkomnas ok thrifwas i
allo godho Naghlane som samafoghia plato
skörwin æru gudhelik ordh thy at kærlex
full ma hwar tha sir sin samcristin dröf
dha ok syrghiande skal tha hughsvala ham mz
kærlex fullom ordhom ok næria thæt ok hial
pa hanom vm tha mædher thrykkis ælla vmst
dhis mot vidhersone Ther næst sökia sinka
aterlösa fangna ey blyghias firtiba ælska
altidh sannindina ænkte sextia fore gudz kær
lek ok aldre villas aff vidhersonne
Jak var i fördher ok banke mz thæsse
plato thy at iak var sink mz sinkom ok
iak blyghdhis ey ælla rædhis at tala
sannind i bland konunga ok höfdhinga a syn
ok iak var redhobon at dö for sam
cristna helso Bidhia synte gudz modher ok

sagdhe riddarenom O son hwat brister thik än tha sagdhe o min kära fru mit hofwodh hawer ey hiälm Tha sagdhe miskunna modher til thän ängil som var gömare hans siäl Hwat dughdhe thin göma thässe riddarins siäl alla hwat haver thu presentera varom gudhi Ängillin swaradhe Jak haver nakar thing än thot the äru faa ok litin thy at thänne riddarin gaff stundom almoso ok las nakra böne aff gudz kärlek ok forlat stundom sin eghin vilia for gudz vilia bidhiade gudh ödhmiuklica at världin skulle hono(m) ledh wardha ok at gudh skulle hono(m) kär wardha ower all thing Gudz modher swaradhe got är at nakat got tilböra Thy vilio vi göra swa som godher gulsmidher gör hwilkin som gör nakat stort ella dyrt värk aff gulde vm hono(m) brister nakat i thinghene ok thorff tha hiälp i gulle tha bedhis tha hiälp aff sino vino(m) ok alla the som gul hawa tilhiälpa at hans thing maghe fulkompnas Thy vm nakar gör nakat värk aff leer hwar skal giva hono(m) aff sino gulle mädhan gullet är oväärdhoghit at tilbindas alla bladas mz thrakkenom Thy alle hälghe män vilia i gullino the skulu forskylla thik mz mik hiälmin som thu skalt hawa Än thänne hiälmbär är vili ok astunda at thäkkias enskapanom gudhi Thy swa som hiälmin vär hofwodhit for skuto ok slaghom Swa godher vili ok astundan til gudh vär siälina at diäfwlzlik frestilse skulu ey magha mot hänne ok inledha gudh i siälina Thänne hiälmin hafdhe thän godhe georgius ok mauricius ok fler andre ok amugel vopwarin so hängdela borsenö ok nu thänna godha vilia läggia ängin godha gärningar ok skal ey koma til arvoma kvono Thässo hiälm skulu vara tva born for ögh(o)nome mz hwilko tilkomande thing skulu seas swa som är skällikhet i görande thingom ok varilse i latande thingom thy at nu skal likhet ok forthanka äru mang the thing

ond i andalykteme hwilkin som godh synas i opbyrghningne Än talar gudz modher til riddarin O son hwat brister thik än tha swaradhe mina händer äru bara ok hawa ey vabn Maria sagdhe Jak skal hiälpa thik at thina händer varin ey bara Swa som tva äru lica mas händer Swa äru tva andelica händer Thän högra handin i hwilke swärdhit är halla de tekna rätwisa gärninga i hwilke fem dygdher skulu vara swa som fem fingir Första är at hwar rätwis man man vari först rätwis sik siälfuom vaktade at ey skuli nakat synas ella finnas i has ordhom ella gärningom ella åtradhöme thz hans samwetnan maghe nu ella opväkkia til nakat ont Ok at han skuli ey fordärva i androm mz ordhom ok vanskipadhom sidhom thz tha kämin ella affvitto mz rät Annor dygdh är at ey göra rätwiso ella rätwiso gärninga for mana godhvilia ella värdz giri utan for ensamans gudz älskoghia Thridhia är at ey rädhas nakan mot rätwisonne ok ey skrymta for nakan vinskap ok ey böghias aff rätwisonne for fatikan ella rikan vin ella ovin Fiärdha är ey at enast at göra rätwiso utan än amugel siälfelica älska rätwisonna at i hwaro rätwiso vari miskund ok grymhet Ok at annorledh skuli wäffas thön som mindre synda ok annorledh the som meer synda ok annorledh the som synda aff fakunsko ok annorledh thön som synda aff forthanka ella iseko Hwilkin som hawer thässin fem fingir skal vakta at han hwarse ey alla vokke slugurdhit i otidhe ella at värzlikin luste thz ey sliot göre ok at oforsyn ella glömska ut skydde thz at thz falle aff handme Ok at thuzsonnes lätte likhet ella ostadhughet göri thz ey sliot Vinstra handin är gudhelikin bön hwilkin annuel hawer fem fingir Första är at stadhelica tro aff gudz gudhdom ok mandom alt thz ästin tro kämer ok visar ok thz sama fulkompna mz gärningom ok tro alt thz the hälgha kirkia gudz brudh vidhergar ok kämer Annar är at ey vilia vitade syndha mot gudhi ok vilia ther bættra . alla giordha synde mz ydhrughta ok fulle bætring Thridhi tinghin ær at bidhia gudh at kærlikin ok nadhelikin alsvoldhe maghe vinnandes j ændelica alsvoldha Fiærdhe ær at ey vilia til annat lifua j væruldinne æn vta at gøra gudhi hedhir ok mænniska synde Fæmpte tinghin ær at ænkte til dyrfluas aff sik sialvo vta altidh rædhas gudh ok bidhia dødhin j hvariom tima Ecce son thæsse æru thre bakn handzska ther thu skalt hava j thøghtho hadhine ær rættuisoma fiughurdh hallande ok vistadhe mot tho som thær til brytta ok synda Annat handin ær gudhelik bøn mz hvilke hiælp ær bedhandis aff gudhi at thu skuli aldre trøsta aff thine rættuiso alla dyghdh ok makt ok at thu skuli ey forthunghas mot thino gudh Æn syntis jomfrv maria ok saghdhe viddarino O son hvat bristir thik æn tha svaradhe jak havir ey vaknisko hon saghdhe hør thu som førra var værldina viddar æn nu ær min viddar Thu skapadhe al the thing som æru j himerike ok jordherike vta mal kan al thing ær sialin fæghir ok ærlica hvilkilik ær godho vilia thy sva som magha grena framgha aff tvæno Sva framgaar alla dyghdha thrinadhir aff sialine mz ændelike rædhin ok thing Thy thær til at ændelike bakn skoo skulin faas skal godhir vili vara opphoff gudz nadh som thær til skal hiælpa j hvilko vilia thvæfald skodhilse skal vara sva som tvæ føter mz gudhelike snille Første fot j fulkompne sial ær tholik skodhilse at tho ville ey synda mot gudhi æn thot tho rædhis ey pino Annar fot ær at gøra godha thingha for gudz mykla tholomodh ok kærlek annughol thz tho viste sik skula fordømas Sialina kunæ æru godz vilia hadhelikhet ok styrk thy at sva som kunug bøias ok krøkias til fotana nyt Sva skal sialina vili bøghias ok athallas æpter ska komen til gudz vilia Thy at hvat ær at andin ok kødit stridha mællan sin Thy sighir paulus ey gør iak thz godha som iak ville gøra Sva som ha vili sighia jak vil somlik godh thing ther jak forma ey at gøra for kropsins krankdom ok æn jak forma studhom nakat got gøra tho gør jak thz ey mz lof ok glædhi ængaledhis værtis hay aff godhom bønom vta hællir ok ty hans krona thvæfallelica Førist thy at hon var ærvodhis ful thing j yttro mannenis som ær til sin likama for kødit som mot stridhe godho Annatidh thy at hon var ey altidh ændelikin hughnadhir aff indra mannenom ok thy maghe værdzlike mænn ærvodha værdzlica thinga ok kronas ey for tho thy at the ærvodha mz kødzsins vervilio Æn nar thz ærvodhit til gudz hedhir ok has bud giordha tha varin the ængaledhis sva bræmnadhe til thz ærvodhe Thæssa thva fot som ær at ey vilia synda mot gudhi ok vilia gøra godha thinga annughel æn thot fordømilse skulle æptefolghia Føtrene æru vaknadhe mz thvæfallo vaknom sva som mz skællike nytian værdzlica thinga ok mz skællike astundan himerike thinga Æn skællik nytian værdzlica thinga ær at hava gøz til sit mattelikt opphælle ok ey til ovirflødhelikhet ok skællik astudan himerikis thinga / ok vilia forskylla himerike mz godhom thingom ok rættuiso ærvodhe thy at mannin vændis fran gudhi vm orthyktio ok lætti ok thy ær ater komade til gudh vm ærvodhe ok ødhmiukt ok thy at thu hafdhe ey thæssin thing skulu hælghe martyres ok confessores hiælpa thik thy at the æpmyntadhos j thæsso thingo ok thæssom vaknom Tha syntes ambrat otalike hælghe man ok saghdhe O vælsignadha frv thu bart vary hera j thik ok thu æst aldra frv hvat ær thz thu format ey / thy at thz thu vilt thz ær giort / thy vili ær altidh var vili Thu kallas værdhugh skyllelica ok æst kærleksins modhir thy at thu søke alla j kærlek Thy syntis gudz modhir ok saghdhe viddarino Son æn brister os skioldin thær thing tilhøra skiøldino sva som ær starklikhet ok hans tekn vndir hvilkom ha stridhe thy tekna skioldin ændelica skodhilse mins sons

ihesu christi beesko pino hulkin som skal
vara j vinstra armenom ner hiartano At huru opta korsins liste lustar
hugxin skodhins gnistan ihesu christi blanadhe oc pinor ok huru opta vardher
genomgangha ok forsingulse stinga oc
drøua hugxin skal christi beeska pina oc
dödher thænkias Thollikit skiolder skal
haua styrk ok stadhughet framhald j godho
ok kærlek sins vidherlikhet Skiolsins
tekn skal vara aff tvem litom thy at
ænkte skodhas længra all klarar æn
thz som samafoghat ær aff tvem skinadom litom En tve liti mz hulkom gudz
pino skodhilsa skiolder prydhis ær
Danskipadha astundilsa arvhald ok
kotz sins oc kropsins syndelika rørilsa
arvhald ok vilelse Aff thæssom tvem
litom lysis himelen ok ænglane seande
tho glædhias ok fighthia Hee vare kompanskaps ok vilexo tekn thy ægho vi
hialpa thæmma riddara En diæflana
seande riddarin vara prydda mz
thollikom vapnom ok skioldz tekno skulu
ropa O kompana hvat skolom vi gøra
thæmme riddar tha ær vndhelikin at
strædha mz faghir ok rost j vapno dyghdhana vapn ære a hans sidhom Ænglana hærskap opta thas vyg tha hals bæzsta
ok vapkarsta gomara som gudh ær a
sina vinstra hand ok høghro tha ær
aldra vaghna fullir mz ødhom mz hulko
tha skodhar vara æzsto Vi moghom ædha mot hom ok tho os sighuom til
skam thy at vi formagho æn gaaledhis
forvinna tha O huru saal thollikin riddar
ær hulkin som ænglane hedhra ok
diæflane rædhas O som thy at thz
fikt ey æn thæmma skiold bidhio vi hælgha ængla hulke som skina j ændelito
vilek at the hiælpin thik En taladhe
gudz modhir sighiande riddarins O
son æn birist thik swærdh Tu thing
tilhøra swærdheno Først at thz haui
tva æggia Annat at thz vare vl huast

En swerdhit ær andelika trøst a gudh
at skola stridha for vantrosomma Thæsse
trøst skal haua tva æggia som ær vntrosomma vppa j sælom thingom swa som
a høghro hand oc at thakka gudhi j
genomgangholdhom thingom oc drøuelika
thz vari swa som annor æggin a vinstro
hand Thollikit swerdh hafdhe thæn godhe job hulkin som offradhe gudhi offer
for sinom synom j sine sælikhet thy at
tha var fatika mana fadher ok hans dør
var vppin væghfarande manne Ey gik tha
j fæfængo oc ey gumadhis tha annars
thing Vta han vndhis gudh swa som nakar
ma thz stadhe var ofver hans flodhe
Tha thakkadhe gudhi j genomgangogo tigo
Nar tha miste sina syni ok goz ok kastadhis
aff sine husum ok plaghadhis mz værsto
byld ok tholde thålomodhelika sighiande
Dar thra gaff ok var thra borttok vari
han valsignadher Thz swerdh skal vara
val hwast mædhir thrykkiande thz som stridha mot vantrosone swa som moyses
giordhe ok david ok hanade laghsins
ælskogha swo som phinees talande stadhelika gudz ordh swa som helyas ok
johes O huru maghra swerdh nu ær
mykyt slionat thy at æn thot the tala
nakat mz ordhome tho gøra the ænkte
mz gningome The leta ok astunda manna
thykkio ok vinskap ok ækta ey gudz æro
Nu for thy at thu hafdhe ey thollikit
swerdh thy bidhio hælgha patriarcha
ok propheta hulke som hafdho thollika
trøst oc os skal giwas trøstelika En
synte gudz modhir ok sagdhe O son din
ær vakn vorkin thik nidher thorfteliki
ok vakmin mz hulkom vakmin skulu
væruas for rudher ok at the skulu
ey sinittas aff vaghin Thæmme vakn vorkin
ær gudhelikin kærlek at vilia ok for
gudz æro ok annugel vm thz var moghelikit vta gudz vsalse at vilia skilias
swan gudhi for samæstna helso Thæmme
kærlek hyl alla synde bliædha gudz

-kærdhe gør al thing moghelikin Vex
-the diæflana ok ær ænglana glædhi
thænne bakuroker skal vara smattil thur
ok vratal sæmadhe swa som gul Thy at huar
gudhelig ælskogha brinnandaghi ær thær ær
huærkin vnlekin ælømde appostlane ymp
myngadhes oc varo vike aff thæssom kær
lek ok thy æru the bidhiande at the skul
pin thik Æn synnis gudz modher ok fagher
O som æn ær thik nidher thorftelikin hæst
ok sadhul vm hæstin menas ok vndirsta
das døpilsen andelica thy at swa som hæsti
hauade fyra føter framfor manny at fulko
na nakan vægh Swa døpilsit hulkit som
vndirstars vm hæstin fra for manny for
gudz asyn havande fyra andelik fulcom
milse Første ær at the som døpas frælsas
fran diæflesio til gudz budhgordha ok thia
nist Annar ær at the vnsas aff adams
synd oc fadhirs oc modhirs Thridhia ær
at the vardha gudz syni ok gudz samma
ærfvinga Fiærdha ær at himerike vplatz
tho Æn thy ær nær at mage nar the ko
ma til skæla aldir læggia the bezeel a
døpilsanna hæst ok bortledha tha vm
vranga ok falsan vægh Andelica tha ær
døpilsanna vægher rætter ok haldz rætte
lica nar mannin fran skæla aldir læres oc
gømis j gudz sidhom ok thuæsa siskeli
nar tha komber til skæla aldir huat sofwat
nar j døpilsom ok haller osmittadha gudz
tro ok kærlek æn tha bortledhis tha aff
rættom vægh nar værldin oc kotit ælskas
meer æn gudh Hæstins sadhul tekna sko
dhilse gudz beska dødz oc pino alhu døpi
mnus sons vm hulkin døpilsit fik makt
at oplæta hiomma ingang thy at hwat
ær vatnit vtan vatn Æn sidhan gudz blodh
var ingutit kom gudz ordh til vatnit mz
vtgutna gudz blodz makt / ok swa ær
døpilsanna vatn vm gudz ordh / giort
gudz ok manz sins samsæt miskunna por
tir diæflana vtæltilse himerikx vægher
oc syndma forlatilsæ Ok thy hulkin som
vil æras j døpilsana dygdh huxe forst
gudz pino ok dødz beskilikhet aff hulko
som døpilsit fik sina makt Ok nar

manz sins hugher høgh færdhas tha thæ
ke huru hardhelica ok beskelica tha ær
ætirløst oc huru opta tha haldz brutit
døpilsins lofwan ok huat tha forskylla
dhe for tholkin brot ok othokka Ok
at mannin maghi stadhelica sitia j døpil
sins sadhle æru tu istødh nødhirthorfte
likin swa som æru twæfald skodha j beno
thy at forst skal mannin bidhia gudh
tholka ledh O thu gudh alzwolloghir
vælsignadher vari thu thy at thu skapa
dhe mik ok ætirløste ok tholde oc vm
bar mik j syndo nar iak var værdhir
fordømilse ok ætirledde mik miskunne
lica til synda angir Iak kænnis for thino
valde thu gudh mik hava onyttelica oc
fordømelica forgiort al the thing som thu
gaff mik til hielpo / thy at timan j hulko
iak skulle mina synde bætra halde iak op
not j værldsma fafængo licama j ofuer
flødhelikhet døpilsanna nadh i høgh
færdh ok al thing ælskadhe iak meer
æn thik min skapara ok ætirløsara ok
fødhara ok domara Thy bedhis iak thina
miskund thy at iak ær vsalo aff mik
Thy at iak kænde ey thit vælniogha
ok hofwa tholomodh thæt thu hafdhe
mz mik Iak rædhis ey thina rædhelica
rætuiso ok ey ælskadhe iak huat iak
skulle suara thik for thina magha otalica
godhgiurninga Vtan dagh fran dagh rete
iak thik mot mik mz ømom ondo gerningo
Thy thu gudh hafwer iak ey vta eet ordh
til thik / swa som ær Miskunna mik for
thina mykla myskund Amor bønin vari
tholik O thu gudh alzwalloghir thu
veest mik al thing hava aff thik ok vta
thik ænkte vara ælla formagha vtan
the ena iak siælwer giordhe som ær syndin
thy bidher iak ødhmiuklica thina mildhet
at thu gør ey mik æpte mino syndom
vtan æpte thine mykle myskund Ok
sænd mik thin hælgha anda hulkin
som skuli lysa mit hiærta oc stadh
fæsta mik j thina budhordha vægh at
iak maghe stadhelica blifva j tho godho

thingom ther iak vndstodh aff thins and-
elicom insikutalsom oc for ængha freistilsa
skuld skilias fran thik. Ok for thy at hanum
wiste thik bidhiom thom som forsto gudz
pino saar ok beskelikhet i hino hiarta
at the giuin thik aff sinom karlek. Nidha
thu var alt sakt synis ginstan swa som
han hafdhe vaxit mz forgyltom bonadh oc
prydhilsom ok tha saghdhe gudz modhir
thænne prydde ok væluerde hafer tekna
thæs halgha anda gafwo hulka som giuas
i dopilsom thy at i dopilsen [illegible] nu hwat
haldir thu gøres alla [illegible] giffs han go
dhan alla onda tho forlatz fadhurlikin
synd i aflanine. Madhin ok hwar synd
forlatz. Than halghe ande gifs til pant
engillin til gømo ok himerike til arff.
Thes som thæssin æru andelik riddara
prydhilse ok hulkin tho bær værdheli-
ca skal taka the ofighelico kønin mz hulko
andhelik lustelikhet kopis ok aflas
wlitaste hedher. Ok andelica rikedoma
fulstoplikhet ok liff foruta ænda. Amen

Hær sigher war herra at for then karlek
ok godhgærninga som tha haff giort oc
gør riddarskaps mano gøra the hom
mystykkio ok forsmælse. ok lærir han
konungom nya matto huru the skulu
gøra riddara til the halgho kirkio
tro oc værio Capitulum xxxv

Jak ær mz fadhurnom ok tho halgha
anda en gudh. Jak saghdhe thik forst aff thy
riddarskapi som mik var fordhom kærast
som mik var tilbudhit mz karleks bande
thy at riddarne tilbudho sik mz eedh oc
loffwan at giua sit køt for mit køt ok
sit blodh for mit blodh. thy tilføghdhe iak
mik tho i eet karleks band oc i eet kom
panskap. Æn nu klagar iak ower thæssa riddara
ther skullo vara mine at the æru bortuæn-
de fran mik. Jak ær thera skapare ok
atirløsare. Jak ær thera hiælpare. Jak ska-
padhe tho likama ok limi. Jak skapadhe al
the thing i værldinne æru til thera nytto
ok gagn. Jak atirløste tho mz mino blodhe.
Jak køpte tho andhelikit arff mz mine
pino. Jak værna tho i allom vadho. Jak

gifwer thom styrk at gøra ok arwodha. Æn
nu æru the bortuænde fran mik halla ænga
pino for ængte. Glømma min budhordh. ther
thera sial skulle mz lustas ok fødhas. The
forsma mik ok vtælta mik aff allom hugh
ok wilia. ok lata sit køt sarghas for rosen
ok mana loff ok vtgiuta sit blodh for sina
giris skuld. Gøra dø the for værldzlik ok
dyæfulzlik ok fafæng ordh. Nw æn tho at
the æru sua fraluende tho ær min rætuisa
ok miskund mz tho thy at mz miskunne gø-
me iak tho at the skulu ey ændadhas
dyæflanom. Ok mz rætuisone thol iak tho
ok vmbær. Ok æn the wilia æn vmuændas
taker iak tho gladhelica til mik ok gena
løpir iak mot tho. Sigh thy tho som sit
riddarskap vil vænda til mik at tha matte
thækkias mik vm thæssa matto. Hulkin so
bil vardha riddare skulle ganga til kir
kiogardhin mz sinom hæst ok bonadh ok
ther kwarvan lata hæstin thy at hæstir
ær ey skapadher til mana høghfærdh
vtan til liffsins nytto ok værio oc gudz
owina bæstridhilse. Sidhan taki riddarin
mantol. alla kapo hwars band ær sattiade
framan for ænneno ok swa som mæsso
dyækn taker stolam i tekn at halla gudhe-
lica lydhno ok tholomodh. Swa taki rid-
darin kapo ok satti bandit ower ænnit til
tekn bidhergangins riddarskaps ok lydhno
som tha haff takit til korsins ok krona
bærio. Værldzlikx valdz baner skal gaa
for tho riddara at tha vite sik skula
lydha værldzlico valde i allom tho thingo
ther ey æru mote gudhi. Nar tha gaar
in i kirkiogardhin skulu klærkane gaa
mot hanum mz kirkiona fanu ther min pina
ok min saar skulu vara oppa skriwadh
til tekn at tha skal væria gudz kirkio ok
tro ok lydha ænnugx kirkiona formanne.
Nar tha ingaar i kirkiona skal værldzlikx
valdz baner bliua vta kirkiona ok min
fana skal gaa for hanum in i kirkiona
til tekn at gudhelikit vald gaar for
værldzlico valde. Ok at andelik thing æru
vardhogar ok mer aktande en licamlik.
Sidhan mæssan ær saghdh alt til agnus

dei tha then konungin alla værldzlike thing framgange til riddarin vidh altarit ok sighi vilt thu vardha riddare ok nar han swarar jak vil tha sighi konungin loffwa thu gudhi ok mik at thu vilt væria the helgho kirkio ok tro ok lydha hænna formannom j allom them thingom som ey æru mot gudhi Ok nar riddarin loffwar sik swa vilia gøra Andwordhe høfdhinginn swærdhit j hans hand ok sighi Ecce jak andworadha tik swærdhit j thina hænder at thu skulit hawa offrat thit liff for gudz kirkio ok tro / at thu skulit nidhir thrykkia gudz ouini ok væria gudz vini Ther æpter andwordhe han skiold ok sighi Jak andworadha thik skiold at thu skulit væria thik mot gudz ouinum ok at thu skulit gøra hiælp ænkiom ok fadherløsom barnom ok thz til at thu skulit økia gudz hedher j allo thingo Ther æpter lægge hand ok hans hals sighiande Thu ært undirgiwin kirkionna valde ok lydhno atuakta thy at swa som thu bant thik mz vidhirgangone ok loffwanne swa fulkompna oc mz gerningene Ther æpter lægge matolin alla kapona ofwa tha at tha hafwi idhkelica j ænne hwat tha loffwadhe gudhi ok at tha tilbant sik oppinbarlica j kirkione meer æn andre ok trona væria Sidhan thz ær giort ok agnus dei ær sunghit tha prestin som messona sigher giwi hanom min licama at han skuli væria the helgho kirkio ok tro Jak skal vara j hanom ok han j mik Jak skal giwa hanom hiælp ok styrk ok at han skulu ænkte vilia vtan mik ok ænkte rædhas vtan mik sin gudh Ær han dødhlica a markinne ok vardher thæn riddare for mins hedher ok mina tro væria ey thæs mindra drughir thz hanom æn æktin ær rætt thy at jak ær hwarin stadh mz mino valde Ok hwar thæn som rætta ælskar hans ok godha vilia maa thækkias mik Jak ær kærlekir ok ængin forma at koma til mik vtan han hawi kærlek Ok tho bindher jak ængom at

gøra thz som nu ær sakt thy at tha thiætin the mik aff rædhogha bæra hulke som vildom swa vardha riddara som sakt ær mattin thækkias mik Sannelica værdhoghe nar at swa som bort ær ganghit aff rætto riddarskapi vm høghfærdhina Swa skullin the tee sik vilia atirkoma til sant riddarskap mz ødhmiuktinne

Huru Jhesus sander kesar oc konunger manar riddarskapens ødhmiuklica oc kærlica suasom fadher ok brodher oc hwa at the vmwændin til has oc bughor[illegible] the pino ha tholde for tho ok loffar [illegible] tho ærofull løn Capitulum xxxv

Jak ær [illegible] sander konunger ok ængin ær vardhoghe at kallas konunger vtan jak Aff mik ær alt vald Thy for thy at jak ær rætuis ok miskundsamber manar jak them som kallas riddara at the leta mina miskund at min rætuisa skuli ey finna thom hulkin som ær swa som hand boghi vasker til at skiuta Jak mana them thræfallelica først swa som fadher synum at the vmwændins til mik ok jak skal giwa them thz fædherne som the ægha hawa mz fadhrinum rætt Vmwændins til mik thy at æn thot jak ær forsmadher aff them tho vil jak taka vidher them mz glædhi ok løpa mote them mz kærlek Annattigh bidher jak thom som brødher at the aminnins mina saara ok pinga Vmwændins til mik ok jak skal taka them som brødher Thridhia tidh bidher jak swa som herra at the vmwændins til mik sin herra hulkom the ægha thiænist ok giordho sik ther til skyllugha mz edh Thy o riddara vmwændins til mik jdhan fadher som jdher opfødde mz kærlek Skodhin mik jdhan brodher for jdhra skuld jdher giordher likir Vmwændins til mik mildan herra Visselica stor ohøfuisla ær at andro herra giwa tro ok androm thiænist j harom mik tro at j skullin væria mina kirkio ok æsta tro ok at j skullin hiælpa vslo ok fatikom Ey j gørin mon ouinom thiænist Hafdhin vidher min baner oc oprættin ouinsins baner Thy o riddara komin at til mik mz sanne ødhmiukt thy at j hinsin firan mik mz høghfærdh Ok vm jdher

921

synis hart at thola nakit for mina skuld
tha skodhin hwat iak tholde for idhra
skuld iak gik for idhra skuld mz blodho
ghom fotom til korsit iak hafdhe hand
ok fot gønom boradha mz spikom for idhra
skuld iak swaradhe engom minom fin for
idhra skuld ok tho glømen j alt thz bort
gangadhe fran mik atirkomin thy til mik
ok iak skal giua idher thry thing til
hiælp Först styrk mot likamlicom owino
Annantidh stora dyrfwe swa at j skolin
ekke rädhas vtan mik ok lystelikit skal
idher synas at arvodha for mik Thridh-
iatidh skal iak giua idher snille swa at
j skulin vndirstaa rätta tro ok gudz vilia
thy komin atir til mik ok staan manelica
jak som idher mana är then som änglane
thiana iak frælsadhe idhra forfædher
thom som lydhoghe varo iak domde ok
næfste olydhoghom ok iak ødhmiukadhe
høghfærdhoghom Jak var först j stadhinne
först j armone følghin thy mik ok älskin
at j skulin ey sundarløsas ok smælta swa
som vax for elde Hwi bryttin j idhra
loffwan hwi forsmaan j idhan eedh hwi
är iak j idhre asyn minnre ok owærdhoghta
än idher værzlikin vin thulkom j haldin tro
ater idhra loffwan Än mik som baadhe gifwer
liff ok hedher ok sømd idhra hælso atir
giællin j ey loffwadha tro thy gøren idhan
haldin idhra loffwan ok än j formoghin ey
j gerningene bidhin fræstin at enast mz vilia
nom thy at iak varkunna idhan thurælde
mz thulko dyghfullin mædher thyrykke iak
iak skal taka vilia for gerningena ok om
j atirkomin til mik mz kærlek ok arfwo
dhin for mina kirkio tro iak skal løpa
mot idher som mild fadher mz allo mino
hærskapi ok iak skal giua idher fæm godh
thing til løna Först ændalikin hedher
skal aldre bortgaa aff idhre høgh

922

Annantidh gudz änlite ok æra skal aldre
bortgaa aff idhre syn Thridhiatidh
gudz loff skal aldre bortga aff idhro
mune Fiærdhatidh skal idher siæl hafua
alt thz hon astundar ok skal ekke annat
astunda vtan thz hon haver Fæmptatidh sku
lin j aldre skilias fran mik idhro gudh
vtan ä for vtan ända skal idher glædhe
blifwa ok for vtan ända skal idhar siæl
lifwa j glædhi O wedhara tholik skulin
idhir ærløn vara om j varin the
hælgho tro ok arfwodhin meer for mins
hedher än for idhan hedhar Aminnis
om j hafwin widhirstandilse at iak är
tholughir vidhir idher ok at j gørin mik
tholka forsmælikhet thulka som j villen
ey thola aff idhrom thianaro ok än
tho at iak formaa al thing mz mino
walde ok än tho at rættvisan ropar
hæmd ower idher tho min miskund thulki
som är j mz snille ok godh [illegible] lek
swar idher Thy kærin mik [illegible] kunena
thulka som iak bidher idher [illegible] aff kær
lek ok hona skulin j ødhmiuklica bee-
dhas aff mik Xpus beuisar hær aff
ene siæl mz hwat æro ok hedher godhe
skulu takas til himerik æro thy at
änglane komo mote tho ok al the
hælgha thryfalloghet mz glædhi xxxvij

Xpus kesar talar til sin brudh
sighiande Jak saghdhe thik förr aff
anda ok pino ens wedhara thulkin först
bortgik aff widherskapi mik loffwadho
Än nu sighir iak thik om likmilse thy
at thu gitt ey annorledh vndirstandit
andelik thing aff thæs hedher ok æro
thulkin som manelica tyriadhe sant widh
darskap ok fulkomna ok manelica thæn
min vin var tha kom til sins lifs ända
ok siælin skulle vtgaa aff kroppeno sinsta
fændos mot hænne fæm ängla skara
ok j bland tho komo otalike dyæfla
at the skullo finna naka sin rætt mz
hænne thy at the äru girskefulle ok

ok lata aldre aff thænne. Tha lydde
en røst vnlica ok lustlica j hymmenom
sighiande. O thu gudh hevat ey ær thæn-
ne thæn olsta gudh fadher hulkin som
~~thæt~~ tilbant sik til thin vilia ok fulkop-
nadhe fulkomlica thin vilia / Tha swaradhe
siælin j sino samuitte ok vndirstandilse
sialff. Sannelica jak ær then sami. Bidhia
gørdhis thre røste een a gudhdoms
vaghna sighiande til siælinna. Jak ska-
padhe thik jak gaff thik siæl ok licama
thy at thu ær min son ok thu giordhe
thins fadhurs vilia kom thy til mik thin
vælloghasta skapara ok sotasta fadher
thu skalt hawa fadhurins arff thy at
thu lydde hom kom thy til mik o sotaste
son ok jak skal taka thik mz glædhi oc
hedher. Annor røst hørdhis a mado-
ms vaghna. O brodher ko til mik
thin brodher jaffradhe mik j stridhena
for thik. Jak vtgøt mit blodh for
thik. kom til mik thy at thu
atergalt blodh for blodh. Thu vast
redhoboin at giwa blodh for blodh
ok dødh for dødh ok liff for liff.
thu følgdhe mik ok afskadhe j thino
lifwe thy kom nu j mit liff ok mina
glædhi som aldre skal ændas thy at
jak vidherkænnis thik sannelica vara
min brodher. Thridhia røstin hørdhis
a thæs hælgha anda vaghna hulke
ey æru thri gudhi vtan een gudh sigh-
hiande kom min riddar thu vast swa
lustelikin jnantil at jak girnadhis at
byggia mz thik thu vast swa manelik
vtaal at thu vast værdhogher at jak
skulle vara j thik. Thy for thins krops
smak ok oro gak jn j thwilo ok ro
For thins hugs drøwilse gak jn j ota-
lican hugghnadh for thin kærlek ok ma-
lica stridh gak in j mik sialua ok jak
skal byggia j thik ok thu j mik. kom
til mik min vtwalde riddare thu som
ænkte astundadhe vtan mik. Ko ok thu
skalt opfyllas mz gudhelico lusta. Ther
æptir hørdhis fæm ængla skara taladhe
swa som mz fæm røsto. Ok hwar thæn
ængla skarin hafdhe j sik siax thusand
siax hundradh ok sio ok vi ængla. Ffor-
sta røstin taladhe ok saghdhe. Gangom
for thæssam vtualda riddare ok bærom
for hanom hans vakn ok presentero varo
gudhi hans tro som han gømde osmittadha
ok værdhe fore vantrusomma owinom. Annor
røstin saghdhe. Forom for hanom hans
skiold ok teem varo gudhi hans tholo-
modh ther æwerdelighin skal værdha aff
varo vitne æn thot al thing æru varo
gudhi kunogh thy at mz tholomodheno
tholde han ey at eenast genuidhogh
thing vtan giordhe gudhi thakke for
genuidhogh thing. Thridhia røstin sag-
dhe gangom for hanom ok presenterom
gudz asyn hans swaerdh thz ær at vi
skulum tee hans lydhno mz hulke han lyd-
de j hardho thingom ok lætto æptir sins
lofwan. Fiærdha røstin saghdhe kommin
ok teen gudhi thæssa riddarins hæst
thz ær at vi skolo bæra vitne hans
ødhmiukt thy at swa som hæstin bær
manz sins licama swa ødhmiuktin først
ok æptarst førdhe han til hwaria go-
dha gerning. Visselica ænkte fan hødh-
ferdhin sit eghit j hanom ok thy vedh
han sighirlica. Ffæmpta røstin saghdhe
kommin ok teem varo gudhi hans hiælm
ok bærom vitne hans gudhelico astundan
som han hafdhe til gudh. Sannelica han
thænkte a gudh j sino hiærta j hwario
tima ok han hafdhe gudh j sino mwnne
ok j sino gerningom ok astundadhe han
ødhe al thing ok bewiste sik værdoghe
swa som dødha for gudz ælskogha oc
hedher. Presentero varo gudhi thæssa

thing thy at thänne är wärdher at. hawa änglodhelica hwilo for litit ärwodhe ok glädhias mz hänom hwa hulkin tha swa mykyt oc swa opta astundadhe / mz tholkom röstom ok otalicom ängla koor fördhis min vm i änglodhelica hwilo hulka sighi seende ok glädhiandis innarlicast sagdhe. Säl är jak at jak var nakatima skapadhir Säl är jak thy at jak thiänte hänom gudhi hulkin som jak nu seer Säl är jak thy at jak haw ävo thir aldre skal ändas thollikaledhis. ko min vin til mik ok mz tholko lönom är tha gafwadhir ok lönt ok än thot ey vtgiuta alle sit blodh for mik ey thäs sidhir skulu the hawa tholik lön vm the hawa vilia at giua sit liff for mina skuld ok twänna värio vm swa händer time ok tilfälle See huru mykyt godher vilioghe

huru xpus bindhir fordriwa aff rikeno ok landino trolkonor ok lifkonor ok spakonor alla hwilka som plägha swika siälana mz tholke dijäfulzlike konst ok giua sik dijäflenom for wärlz thing

En riddare aff swerikis rike spordhe til ena spakono vm thäs rikesins män skullo örlogha ok stridha mot konungenom älla ey / ok swa hände tho spakona sagdhe / ok var riddarin sagdhe thz konungenom swa at xpi brudh thz hördhe. Annista tho gik fran konungeno hördhe tho röst som sagdhe til hänna hördhe thu huru riddarin spordhe raadh aff spakonune ok huru tho forsagdhe komaskolande thingh Thy sigh konungeno at thz var aff mino tillate for folksins wantro thy at dijäfullin forma at vndstan da mag komaskolande thing aff sine kloko nattur / hulkin tha kungör tho som raadh spöria aff thom at tha skuli swika tho som thom tro oc mik äru otrone Thy sigh konungeno at the so fara mz tholkom spadom skullen fordömas ok oprifwas aff cristna mana gardzskapi thy at tholke äru siälana swikara thy at the giua sik dijäflomen for wärlzlica

älsking at ther skulin swikas ok ey är thz vndir at var mannin astundar at meer vita än gudh vil at han skal vita / ok girnas at vitu wardha mote gudz vilia tha faa dijäfullin makt at fresta thäs hugh oc for thy at han seer han nidhir böghdha til sina ondo frästilsa sände han sina hughl vara swa som trolkonur ok andra trone genningardhogha mz hulko manniskian skulu swikas ok manga tha faa litit värsliket taff tha thz ängdhelikit är

huru xpc sigher konungenom at hulke som vilia stridha oppa hedhninga skulu thz göra mz rätte akt swa som for gudz kärlek ok siäla helso vättande först sik siälua. xxix

En swerikis konungir badh xpi brudh at tho skulle spöria ok leta radh aff gudhi vm them thäktis at han skulle fara mz här mot hedhingo thy at han hafdhe thz lofwat ok när tho badh til gudh synte xpus hänne oc sagdhe Om konungin vil fara mot hedhingo thz radher jak hanom än ey bindher jak hanom thz thy at meere lön är thz nört at gora äpte raadhe än äpte budhi Thy radher jak hanom tw thing först at han hawi got hiärta ok quämelikin licama / Hawi got hiärta swa at ängin vari annor hans akt at stridha ok vtgaa mot hedhningome vtan for gudz kärlek ok siäla helso / Hawe quämelikin licama at han vari skällikin i fasto ok ärwodhe Annatidh arwodhe at han hawi sina vidhdara ok thiänara viliogha ok vattadha aff syndo thy faar Först vm konung sit eghit rike opletade ok ranzakande huru rättinan är hallin oc gömd ok huru ok vm hulka män styrsl oc doma äru giordhe ok halne Thy at hulki som nidhir fresta at sända andra til himerik tha skal böria aff sik siälwo vättade sin eghin brot ok thär äpte vätta oc mana sina vndirdana opingiskiadhe tho mz dyghdha äptedöme xp

Huru christus radhir them som fara til hedhninga at the biudhin them först fridh ok frälse ok sidha vm the vilia ey vndirgaa thaa striidhande mot them

Christus talar til sina brudh sighiande thz sir at ængin j lastom skal nödhgas til himerikis rike jak suara thik at huar godh blomster hindras aff thistlom huat ey ær betra at thistlane skulin oprykkias at opgangande blomstarin skulin ey hindras thy hulke som gaa til hedhna manna land biudhin them först fridh oc tro ok frälse ok vm hedhningane vilia ey vidhir taka ok lydha thera raadhom oc manlsom tha ær kristnomma brandaghi ok hæmd sig- nande mot them ok stridh ær them biudhande. jak gudh som ær siælfver kärlekin skal atergialla them sanda fuld lön allom them som dö for min kärlek ok ämnil siælue hedhningane skulu koma til mindre pino æn the komin vm the længe lifdho oc döin j fridhi thy at lifdhin the längh tha syndadhin the meer ok kärlekin ær sua godher at ey minzste kärleks thanke ok mykla siælfs godhgärning skal vara vtan atirlön

Sägher samtalan mällan gudh ok hans brudh vm konungx sins ärffe rätt j rikeno ok vm han maa ælla ey forskipa ælla aflata nokat aff kronone tilhöro oc huru han tilbör thz aterkalla Capitulum xli

Gudz brudh taladhe til sonin bidhiadhe for swerikis rike sighiande mällan annor thing. O min hera wredhgas ey æn jak spör. jak hörde aff skriftine at andelika thingh afflas ælla afhändas mz rät ok andelika illa aflat ælla fangit ær hallande mot rättino. Nw hawer thänne konungx eet land hulkit somlike sighia han hawa mz rät ok some sighia thzwärt a mot ok thy ær vndran thenne thol thz j hom hulkit them straff oc vilt ey stadhgia andro. Gudh suaradhe äpter noa flodh aterblivo ænga människior vtan the som varo j noa arch ok aff them födhis en

slächt hulkin som kom öst j narlöma aff hulke somlike komo j swerike ok annor slächt kom näst j narlöma ok somlike födde aff the slächt komo j danmark. Æn the som först byriadho at yrkia the jordhina som ey var vmbyng lagh mz rät the äghnadho sik ænkte aff thera lando som bygdo j riome. Swa huar ey lät sik nöghia at thy som han hafdhe. Swa som skrivat ær aff loth ok habraham at habraham saghdhe til loth vm thu gaar til höghro hand jak skal gaa til winstro. Swa som han ville sighia huat thu äghna thik thz skal vara thit oc thina afflingia. Thy äpte nokro tima framlidhno komo domara ok konunga hulke som läto sik nöghia at sino lando ok hindradho ey thera land som bygdo j östroma oc östr vattnin. Swa huar ey stodh j sina fordhra landz ändo ok landamärom. Gudz brudh suaradhe huat vm nakar rikesins deel bortlätis mz nakro gafvo huat ey skulle then delin atirkräfias aff them som äpte kome. Gudh suaradhe thänne krona hömdis j eno rike tilhörande konunge ok rikesins almogha skodhade sik ey moghha sta vtan konung. Vtnalde sik konung andvordhade them kronona til at göma ther skulle at andvordhas them konunge äpte han kome. Thy vm thänne konunge som swa ær vtualdher ælla til rikit komin ville minzska ælla forskipa nakan deel aff kronone. Sanlica äpte komande konunge matte ok tilbiudhe at bedhas then delin thy at ængin minzskilse ægher vara j kronone ok ey ma konungi minzska ælla annars göra rikesins krono vtan vanlica aff skällike sak j sinadagha thy at huat ær rikesins krona vtan konungxlikit vald ok huat ær riket vtan almoghin som them tilhör j rikeno. ok huat ær konungin vtan almoghins ok rikesins mödhlar ok värjar thy skal kronona gömar ok värjar ængaledis synderskipa ælla bortläta ælla

minzska kro

929

minzska kronona til skadha ælla ovæt
them konunge som æpter kombir. Æn thy
swaradhe hwat æn konungin nødhgas af
nødhthorft ælla olykko at bortlyta
nakan kronona deel. Thær thwa swaradhe
Æn the mæn varin oskæmande ok ænnar
vællaghar ville ey gøra nakat ælla skemo
vta ænnars sinne skulle af hugxas hulkis
var asthugne singhum vta thæs so ska
dhan singe ok tholde. Swa ær ænnuxl af
vikeno. Æn nakar konunger minzskadhe naka
deel af vikeno for nødhthorft ælla fran
gilse samelica æpterkomande konunge til
bør at at kræfswia then delin thy at ko
nungin ær ey kronona hwa vta rættar ok
nødhthorftom gør ey laghl. Tho swaradhe
hwat æn konungin hafdhe lænt i sina dagha
nakros hwa nakan kronona deel ok konung
ens dødho then hwan ok thes æpterkomara
behollin thæt lænt for sit eghit hwat
ey var thæt at kræfswande. Thudh swaradhe
ændelica skulle thæt landit atærkoma til
laghlikin hwa thæt ær til then konung som
ærfwinge var thæs konungsens so før
var ok landit vtlænte. Tho swaradhe hwat
æn kronona deel var pantsat nakros
for gield ok ha opbær ther af pæninge
ok giællin mangh ar ok døe sidhan. Ok
landit kome sidhan i ænnars hand som
ther hafdhe ænghin ræt til thy at thæt
var ey hanom lænt ok ey pantsat. Thæn
hafdhe fangit thæt af eno tilfalle ok
ville ey sleppa vta pæninga hwat var
gørande i tholko falle. Thar thwa saghdhe
Æn nakan hafdhe gulklimp i sine hand
ok saghdhe tho ther mæn stodhe. Thænne
gulklimpir ær them vilt thæn ha at hana
giff min swa mangha gulzvaghir. Wisse
lica hanom skulle givas swa mangha vaghir
thy at hwar nakat land vællelica haldit
ok fridhelica ær thæt skal fromlelica
atærbedhas ok vtænadho skadhanom
at kræfswas. Æn taladhe brudhin til gudh
O thra kwedhgas ey vm iak spør. Æn en
tidh thænne konunger hafde twa syni ok

930

the vike i andro vikeno vtugxls konung
mz arfs ræt ok i andro ~~ok~~ æpter folksins
gøzhwilia. Æn nu ær giort thwært æmot
thy at yngre sonin ær takin i arfs vikit
than ældre sonin i vtugxlilsa vikit. Tudh
swaradhe thry oghenelik thing varu i thæra
vtugxliarom ok thæt skadha var vta matto
kanskipadhir ælstoghe skrymptelikin
klokskap folskva mana fracknig van
trøst a gudh ok vikesins almogha ok
thy var thera vtugxlilse mot rættisonne
ok mot almoghans gagne ok nytto.
Thy ther til at fadhir maghe vardha
til almoghans nytto ær radhelikit ok
budhir thorftelikit at ældre sonin at
take arff vikit ok yngre sonin komi
til vtugxlilsa ællighis. Vta swa gøris
ok førro gingana at dragsins skal
vikit thola skadha. Vikesins almogha
thwingas slipssenna oprinna. Donand
dagha skulu vara i dromilsom ok thæra
vike skulu ey om vara vike vta swa
som stawat ær bællugtsi skulu nidhir
fara af sinom sætom ok the so gaga
a iordhine skulu ophøghias. Thæ sak
sighir thik æptedøme af twem vikom
i andro ær vtugxlilse ok i andro arff
Forsta hwar vtugxlilsin ær thæt ær vm
kul slaghit ok plaghat thy at sandir
arfwinge vtualdis ey ok thæt gørdho
the som vtualdo. Ok thæs gæri som vikit
girnadhis æn gudh thwingh ey sonin
for fadhorsins synde ok kwedhgas
ey æidhelica. Vta gør rættuiso ok
gømir i himerike ok iordherike. Thy
skal thæt vikit ey koma til sina førra
ærvo for æn sander arfwinge komber æn
tiggia af fædhirnis ælla mødhirnis
afkomo. Huru prins kær hardhelica
æd æstna mæn ok sighir villia vænda
sik til hedhningana ok brudhir sino
vino ok thianaro at the farin ok hialpi
them til æstindo mz rætto kærlek ok kænnedo

Prins talar til sina brudh sighia
nde sak ær likir eno konungi hulkit so

p[illegible]

stodh a markinne til hwars høghro hand
hans vini stodho oc quinne a vinstro ha-
ndinna ok war the swa stodho kom en
ropande röst til høghro handinna hwar
alle stodho vtan vaerldinne ok hafdho bud-
na hiælma ok andelikin vænd til sin hwa
Aen röstin ropadhe swa vændin idher til
mik thy at iak haver gulde at gifa idher
The hordho röstina ok vmvændo sik ok
tha the varo vmvænde saghdhe röstin ama-
tidh vm i viliin see gullit hörin idhra
hiælma ok vm i æstudhin æghia thz tha skal
iak binda amatidh idhra hiælma æpte
mynom vilia The lydho hom ok han bant
thera hiælma swa at fyrambwe delane
oc øghna borona varo i nakkano ok
hiælmana æptro dele myrkto øghonin
at the gato ey seet ok swa ledde thz
roparin tho blinda æpte sik Somlike ko-
nungsins vini kunghordho sinom hwa konung-
enom at han man varo swaradhe aff sino
ovinom Han saghdhe til sina vini gaan vt
raskelica til thera ok ropin swa hörin idhra
hiælma ok seen at i æruin skulne Vmvæn-
din idher til mik oc iak skal taka idher
mz fridh the villo ey höra tho vta haf-
dho thz for gab ok atloghe Athernava
ne kunghordho thz sino hwa hulkin so sag-
dhe Fore thy at the forsmadho mik gan-
gin fram raskelica til vinstra delin ok sighir
tho ther standa thæssin thyn Baghsin hulki
som lædher til lifvit aer idher vpnoborin
portin aer vppin ok thaen vil siæluir löpa
mot idher mz fridh thy thom stadhelica
lifvit vara idher vpnobolt Hopin stadhe-
lica portin vara idher vppin ok han ordh
vara sam löpin mot thom mz kaerlek ok
ha skal taka idher mz fridh ok kaerlek
ok ledha i æudhelikin fridh The hordho
syndarabudhgana ordh ok trodho tho ok
varo takne mz fridh Iak aer then same
konunger iak hafdhe æfna man a mina høgh-
ro hand thy at iak vedhe tho æudhelikit
got aen thera hiælma varo tha bundne
ok thera andlite ok øghon til mik vændh.

var the hafdho fulkomin vilia at göra
min vilia ok lydha mynom budhordho ok
thera æstudhan var alltidh til himerik om
sidhe hördhe dievulsins röst i vaerldinne
som aer höghfaerdhin hulkin som tedhe
vaerldina rikedoma ok köthlikin lusta ok
tha vændo the sik om til hans röst var the
gafvo höghfaerdhinne sin godhvilia ok sam-
thykkio for hulka the laghdho aff sina hiæl-
ma var the fulkomnadho ondan vilia mz
gerningene ok hiollo værzlik thing værdho
ahav ok gærwar aen andelik thing Sidhan
the hafdho aflagdhit gudhelighan vilia hiælma
ok dygdhoganna vaktin tha formatte högh-
faerdhin sua mykyt i them ok giordhe them
swa mykyt sik skyllugha ok vndandogha
at the vilia gerna synda alt til yttersta
timan ok gerna vildin the æudhelica liva
ther til at the mattin æudhelica synda ok
thæssin höghfaerdhin giordhe them amugel
sua blinda at hiælmborona ther the skullo
see genom sta i nakkano ok omyrkin i aen-
litene Aen hwat tekna hiælmborona vta
kommaskolanda thinga forsyn ok nærvara-
ndar thinga sniæl vmkvin skodhan Thino
forsto borona skuldin the skodha æudhe-
lik lön huru lustelik the aeru ok gudz
doma huru hardhe ok vredhelike the
aeru Genom andra borona skuldin the
skodha hwat gudh haver budhit alla for
budhit ok huru mykyt the hava bort
gangit aff gudz budhordho ok huru the
skullin bætra sik Aen thæsse boro sta i
nakkano hwar andre sees thy at himi-
rikis thinga skodha aer komin i glömsko
Gudz alskoghe kolnadhe ok vaerldina
alskoghe skodhas oc æktas ok vndfaas
swa sötelica at ha ledhe them swa som
vael smort hiul til alt thz ha vil Thy
at hwarro mine vini seende min vakedhe
ok siælamna fal ok dievulsins hwadhome
ropa the dagelica for them til mik mz
sino bönom ok thera böna rösta gingo
genom himelin ok in i min örun ok iak
böghdhis aff thera bönom sende thom.

daghlika sina predicara jak teedhe
thz ok magfalla giordhe sina nadher vta
the forsma alla sina gaffuo ok nadhe
swa at the økia ok læggia synd oppa
synd Thy skal jak nu sighia minom vinom
ok fulkompna j sannind thz jak sighir o
mine thiænara Gaan fram oppa høghro han
dina thz ær til hedhingana huilke so haar
til haua varit a mot mik ok forsmat
mik thy æru the swa som a vinstro handina
Gaan fram ok sighin tho swa himerikis hera
ok aldra thinga skapare lat jdher sighia
himerik næghthir ær jdher opit hafwin
vilia at ingaa mz stadhughe tro Himerikis
port star jdher opin løpin stadhelika ok
j skolin ingaa j himerike Himerikis konunger
ok ænglanna hera vil sialwer løpa mote
jdher ok giua jdher fridh ok æuerdhelik
sighermilske løpin mot them ok takin tha mz
hand tro thz tha teer ot hughor jdher
thz himerik næghthir mz værdhis Takin
tha mz hopi thz j skulin mz hopas at tha ma
dagha han hawir nu vilia at giua jdher hime
rike ælskin tha aff allo hiarta oc fulkom
min thes vilia mz gærningene ok gangin j
genom gudz port aff huilkom æstne mæn
som ey vilia ingaa ok gøra sik ouerdhogha
mz sinom gærningom ok syndom skulu bortta
tas Jak sighir jdher j mine sannind at jak
skal fulkompna mina ordh ok ey forlata thz
jak skal taka jdher til syna ok jak skal
vara jdher fadher mangha æstne mæn for
smadho mik smælika Thy o mine vini huilke
som ærin j værldinne gaan fram sigherlika
ok ropin ok kungørin thz min vilia ok hiæl
pin thz at the formaghin fulkompna min
budhordh Jak skal vara j jdhro mu oc
j jdhro hiærta Jak skal vara jdher be
skærmare j liffwerno ok domare j dødheno
jak skal ey forlata jdher Gangin fram
diærflika thy at aff æruodhe skal æra
vaxa Al thing forma jak j eno punct oc
eno ordhe thz vil jak at jdher skal vaxa
ok økias løn aff jdher stridh ok min the
dher skal vaxa aff jdher malikhet Ok

vndrin ey at jak talar Thy at nu fingil
kaste man j værldinne gate seet huru ma
gha siæla nidher fara daghlika til hælwitis
the varin flere æn hafsins sandh ok stra
dinna smastena ok thz ær ynkelika thy
at the skildo sik fran sinom gudhi ok
hwa Thy thz til at diæfulsins tal sku
li minzskas ok nadhin vitas ok mit
hærskap opfyllas thy talar jak Æn the
villin vanlika gøra mik ok lata aff allo

Xpus lær konunginom at nar the fara mot
hedhningom hawin tw banir at aff vare
hærra pino ok annat aff thæs rætuiso ok at
the føri mz sik klærka ok munka aff
flerom klostro the som æru ok boklær
dhe ok dygdhelike Capitulum xliij

Gudz son taladhe til sina brudh sigh
iande Thæn konunger som ælskar ok be
tar siæla nytto ok gagn thz vil gaa
mot hedhningom hafwi tw baner j førsta
vari min pina skriwadh huilkin som teknar
miskunena Ok oppa andro banerino vari
skriwat mina rætuiso skriwadh Ok nar tha
kombir til hedhningamna oprætte først
miskunena baner offrande ok biudha
dhe thz fridh ok vilia the ey nidher taka
tha oprætte thz andre rætuisona baner
ok nu tha trøste a min godhlek thorff
tha ey rædhas at ouinine æru mange
Ok gange ey til ryggia for huxsins
rædhogha ok akte ey dolla hær thera
røste som sighia vændom atir huar til
skolom vi længer ærvodhe Ok nu konungen
rædhis at stadhelika fram gaa tha
bidher freste ey ok børi ey til at fara
thy at bætra ær at ey til taka høgh
thing æn thz ey fulfølghia mz kærlek
Taki iamwæl konungin mz sik the klærka
som prøuadhe æru j godho liffwerne Ok
vnlinces mæn aff flerom lifwerno huilke
som sannelika haua ouer giffwit oc affsakt
værldina thy at mange finnas j bland
hedhningana huilke som prisa oc predica
sina tro ok villo ok thy ær thz smællelika
suarande Klærkane skulu iamwæl lærra
folkit ok mana at the skulin ey koma
han for giwi alla dø for motborran ok

oc atirhallogher konungene Huru christus straffar them som mz ofmyklom moghe fara mot hedhningom oc hawa ey for skællica forsyn vm sin bestandilse oc ferdh

xliiij

Christus taladhe til sina brudh sighian-
de aff eno konunge iak saghdhe
thik for at thænne konunge var barn
hulkit som thu mat vndestanda aff tve
thingom forst aff hans styrsl/ Annat
aff hans otalica hærskapi Hwat ey forman
Dauidh mædhan han var fatikmar starka ha-
nom hwat ey wan han mz sine makt oc snille
Antalcidis var sua Vta han van mz gu
dhelike makt thy at vta gudh hafdhe
giort sliok oc til ænkte kempans dyur
-ke oc styrke piltz sins hugh huru haf
dhe piltin thort gaa mot kempano Alla
huru hafdhe stenin midher slaghit sua
starka alla hit oppa sua hardha vta
gudz dygdh oc makt hafdhe varit j
stenenom thy vnder thu væsklica hulket
som gudh hawer til hiælpa oc ey thorff
han mykin licamlikin styrk/ Vta tro oc
kærlek hulkin som fulkoplica trøster a gudh
en vanzlike man vænta sik vinna mz sino
licamlikom styrk oc faktia stridhanna vt-
gang oc ænda j mans fromhet oc visdo
oc nar the vinna tha rekna the oc til
sin stiva mæir stridhanna sighir sine fromhet
æn gudz dygdh Oc æn thot ey godhe
oc ey onde vinna sighir vta mz gudz til-
late oc vilia/ thy at stundom faa godhe
sighir oc onde aff lonlico gudz tillate
Oc for thy at faa man vilia skodha
gudz tholomodh oc vilia for alman-
nelica domsko/ thy vanhedhras gudz
dygdh oc manni pinas oc opthoghthe sua
som maktoghir oc stridande sighir oc
vinnadhe aff sine dygdh oc makt Oc
saghdhe iak ey vta sak at thænne ko
nunge ær barn thy at sua som barn nar
thz seer tu æple annat ær forgylt
vtantil oc tompt oc rutit innantil oc
annat mindra fagher vtantil oc ær

tho innantil fæxt oc vlast Barnit
vtuelr hælder thz som fagher ær vtantil
oc rutit ær innantil ey konande skodha
vta the thing som vtantil synas fagher
Sua gør thænne konunge thøm synes fa
gher at fanga mz myklom hær oc
folke æn han viste ey oc sko dadhe ey hul
kin nytsalo innantil skyltz Oc aktadhe
ey huru mykin halung oc sorgh ther
æpter skulle koma Oc at hans thianara
vtgingo vilie aff hug oc komo vsla
at Æn thøm synes skult oc davot at fa
mz littlom hær Æn mykin nyttelikhet
skyltz ther innantil thy om han gaar mz
ødhmiukt oc littlom hær iak skal op
fylla hans sannint oc vndstandilse mz
gudhelike snille Jak skal starka gøra
hans licama mz gudhelico styrk thy
at iak forma at gøra starkan aff van
maktoghu oc hoghan aff ødhmiuko oc
hedherlican aff forsmadhu Thy sigh thøm
at han vrædhis ey vta sætti sit hop til
mik oc gøri hwat han forma mz gudhe
like snille oc manzlico forthanka Oc
sua skal godher vili oc kærlek orsa
ka han/ Hwar manz slik snille vansker
oc ey til vrekker Huru gudz modhir radher
them konunge som vil fara til hedhna
landa at hawa matelikit oc vælskipat
hærskap et capitulum xlv

Gudz modhir taladhe til sinni brudh
Om konungin vtgaar mot hedhningom
hawi forskipat hærskaps tal thy at
iak veet hans vesa badhe j vtgang
oc atirgang Oc at mage fara mz thøm
hulke gudhi skulu vara ey mindra gin
uædhoghe æn the som vtgingo mz moyse
Vta sua som moyses inledde ey folkit
j thz land tho var lofwat for theira othokka
oc motkorvan sua the som ey æru æn
fødde skulu fulkompna gudz vilia Trøste
oc ey konungin a thz at iak kalladhe han
min son oc at iak saghdhe at iak ville
aldre skilia mik fran thøm Thy at ængha
hallir oc gøme mz mik sina lofwan.

937

tha skal iak halda hom mina lofwan. Ok then han forsma mik maa tha vndrghas at han skal vardha forsmadher

Thuru gudz modher sigher nyttelikit raadh thes bistope som konunge folghia til hedhnu land hwat han skal gora capitulum xlvj

Hemerik svotingh taladhe til popi brudh sighiande Bee sigh frudher drotte bistop gik vt aff englande ok giordhe gudz vilia j swerike Ella thænne bistop som thu bidher for huilkin som gaar mz konungenom mot hedhningome Var tha kombr til hedhningarna ok nakar thera land vardha komin skipi först domkirkio j nakrom quæmelico stadh at æfne mæn moghe hava tilflytilsa til hænna j frælsinna vidher thorfft swa som til modher ok ther æftelica vidher quæxkias ok andelica hughthnas Ok vm bistopin for maa ey at skipa ther ælla opphalla vta een klærk ælla twa mz sik late sik noghia thy at inni som ær maktoghe at økia sina gafwo ok vtwidgha bistops domit ok then tha ælla andre mæn vini dodh for then thæssin ordhin fulkoplikas tha skal godher vili vekkas thes for gang ok the skulu faa lon ther for thy thorff engin twifta a lankt liff Vtan hwar een bidhe thololmodhelica gudz vilia

Thuru gudz modher sigher aff sine fulstopa nadh ok hon straffar en swerikis konung oskynioghan aat gudz nadhe thulkin fo ey viliade fylgha gudz radhe ok andelica mana radhe gik bort mote gudz vilia fran hedhna mana orloghi som tha hafdhe byriat ok thz giordhe tha mz varzlica mana radhe sik siælue til storro blygdh ok sino rike til stora skadha

Hemerik svotingh synte gudz brudh ok sagdhe til hænna Hör thesso see andelik thing ok ko mz mik j thæs hælgha anda vidher talan Jak ær opfylt kar thy at swa som thz kar ther staar vnder nakrom strøm opfyllis aff vatneno ok swa som vatnit ower flyter ok thø ær karit altidh fult aff strømsins fluti Swa min siæl nar hon var skapadh ok

938

til føghdh licamans opfyltis hon aff thæs hælgha anda strøms inflytilsom aff huilkom hon tømdis æn aldre sidhan Thy huar then som kombr til mik mz ødhmiukt ok vno hiærta skal fa hiælp aff them hælgha anda thy maa jak væl kallas opfylt kar Thy at mædhan jak var j værldinne kom gudz son j min licama mz thæssa strømsins inflytilsom ok tok aff mik badhe køt ok blodh Ok dwaldis j mik til thæs han fødis aff mik mz the fødzlo ther gudz syni høforde fødhas ok nar han var fødder ok kom j mina hænder gladdis ænglane ok budhadho fridh j iordhrike Ther æpte drøghdo min son j dødhsins pino viliandis tha lifnadhe skinnit aff gislomen benin syndbrutos aff spikomen ok nar hiærtat sprak ok alle limine dodo Thz dødsins sar var sua stort at aff thy minz skadhis diæfulsins vald ok himerikis porta oplyktos Thy liknar jak mins sons pino andelh thordhyn hwars til quæmd for hwris en hesliste krafftin kombr ok længe sidhan Swa mins sons pina kunghiordhis længe mz apostlomen for en han pintes ok nar min son do tha var mæste krafftin ok liudhit ok hiordhis længe æpte hans pino ok predicadhis ok mange hafwo gladhelica sit liff for hona Æn nu ær min son swa glömder at somlike halda hans dødh for ækte Somlike sighia sik ey vita vm hans pina ~~ælla~~ ok dødh var ælla ey Some vita thz ok akta thz ey ælla skøta æn faa æru the som minnas hans dødh mz kærlek thy ther til at mins sons pina skuli aminnas thy komo gudz ordh j værldina som thik æru aff gudhi visadh Ok for then skuld æst thu sænd til thæmma swerikis konung huilkin som snardher ær j magom synda snaro sidhan han var skildr fran diæflenom tok iak mik han til son astundande at gøra aff hom min orloghis man til gudz hedher En diæfullin nar han ther

saa abindadhis tha mot them swa
som fordhom vidh moysen tha han var
vtkastadher j vatnit thy gudh styrdhe
til landit ok then thot han vardh fi-
ndha brendher a tughorne tho taladhe
han thz som gudhi thaktis / ok flydhe for
vredhe thera aff egypto ok kom atir mz
gudhelike forsyn til pharaonem Sam-
uelen giordhe dieffullin konunghenom
han kastadhe hans hiarta j ena bolghio
at han skulle samansanka mykyt hær
skap ok swa bortgaa aff stadhenne for
fatikdom ok hunghir ok skipadhis them
vist matal ok thankte konunghin sua aff
diefulsins æggilsom Gudz vini hafua
ey visdom til stridh thy skal jak latta ok
finna færdha man til stridh ok sidhan
sænde dieffullin them manga aff sino
thianaro mz thulikra raadho tha skulle
styras Thy var konunghenom tekt thulikra
ok hwat mand raadho tha skulle lydha
konunghenom var samuel radhit at
klærkia ok vilnes man som profuadhe
varo j godho lughene skullo følghia
them ok thz var giort aff thæs halgha
anda forsyn mot diefulsins klokskap
Visselica dieffullin viste ok at then time
var ey langt j thulko gudh ville tee thæru
stadhin skulle faa Diæfullin vet samuel
maga vara j hedhnone thulkx sik vikna
vara frigella j sine villo ok vantro ok
deet tha at mage æru the som astunda
at vita hælagha ætna tro ok thy astu
da dieffullin at the skulu sændas j
nadhana tima til hedhinghana thulke so
æru fakonnoghe ok fulle mz givi ok thy
skulu gudz vini klærka ok vilnes man
vara vedho mz gudhelike snille at swa
hedhinghomen som koma ok vilia nærvia
sina villo ok vantro Mang thing æru
ok sagdh thik thulkin som ey skulu ginsta
fulkopnas vta ordhin skulu gomas til
forskipadha tima Thy vit at gudh te
dhe moysi mang thing thulkin so ey ful
kopnadhis j ene stund swa var ok samuel

konungher langan tima tedher ok vald
for æn han kom til valdit Thy skulu
gudz vini bidha tholomodhelica ok ey
lattias j arvodhe Vi saghdhom samuel
at brødher aff domici ok francisci ok ber
nardi ordho skullo vtgaa ok følghia
konunghano til hedhinghana thy at thæsse
thre lifnadha æru førsti kallande til hedh
inghana thy at klostrin skulu børias vm
the som sannelica forsma værldina ok
the som ey hava annan vilia æn hedhra
gudh ok koma j hans vinskap Ska thyosa
somlike aff tho brødhromen swa hwar ær
folkit ther vi skulom for predica hwar
æru stadhane som vi skulom byggia Sa
muelen saghdhe ysraels folk moysi hwar
ær landit som os ær lofwat Hwar haf
dhe os varit at vara sitit j egypto lan
de ok kot grytone æn lidha nødh j
ødhkenene aff hunghir ok drøuilsom tho
kom israel til thz landit som tho var
lofwat æn thz somlike mot korradho
Thy skal konunghin hava mz sik altidh gu
dhelica klærkia the som them vilia fol
ghia sialfs viliande aff gudhelico kær
lek ok vakte at tha ey hann gunghia
klærka Thær apter sagdhe miskunna
modher hør hwat jak skal nu sighia Them
konunghin som jak kalladhe for min son ær
nu vardhin olydhnona son thulkom ær
vike sondas nar tha var barn ok nar
han kom til skæla aldir styrdhe han ouært
visslica ok giordhe al thing vta skællik
het Æn gudh giordhe altidh tholomodhe
lica mz them ok giordhe samuel ændelik
godh thing mz them nar han vændhe thes
hiærta kærlek til gudh Thu mz sighir
iak them ok leedher thry thing til aminnes
som gudh giordhe mz them Thy at optta
hændher at barnit ær sua starklica budit
j modherna quidh at thz kan ey skilias
fran hænne æn nakar singel ætna sko
adhe thz thiosa mz sik sighiade Om
thz barnit dwals længe j modherna
quidh tha dør the baadhin æn skilias

the at tha maa barnit liua æn thot modhirin døø ok swa skil hon barnit fran modhorne Samuledh thænne konungi var tilbudhin værldinne sine modhir ok hafdhe han længe standit mz hænne tha hafdhe han andelika varit dødhir til hælwitz pino Æn jak himerik drotning gik til konungin ok skilde jak han fran værldin ælskogha æn mz them gangenno som jak mz gik til konungin vndstar jak ok me nær mz ~~jak~~ thæs hælgha anda ingang j hans hiærta thy at hwar som gudz ande ingaar thær ingaar fadhirin mz the hælgha anda ok sonin mz fadhernom ok andanom ok modhirin mz sonenom Thy at hwar thæn man som hawer gudh j sino hiærta hawer ok mik thy at swa so omøghelikit ær at thre persone j the hælgho thrinfallogheet moghe atskilias Swa ær ok omøghelikit at jak som ær modhorin maghe skilias fran gudhi Sannelika jak hafdhe gudz son j mik mz gudhdom ok mandom ok thy hawer gudh fadhir mik j sinom gudhdome ok vart ælskogha band ær thæn hælghe ande hulkin som ær j fadhernom ok sonenom ok tha ær ok j mik ok aldre moghom vi atskilias Thy nær jak gik til konungin mz thæsse matto gaff gudh ingiwtha hans hiærta ok hans øghon andelika taara hulka ænga kan faa vtan gudhelika nadh Sannatidh lætti sik konungin j hugh koma hulkin nadh hiordh ær j thæs rike For thy skuld at min son hulkin som sit j høxsta valdz sæte talar lekamlika vidh thik som fødh ær af hans rike Ok thæssa nadh forskylladhe jak konungenom at han skulle gøra gudhi hedher ok gagn sine siæl Hulko jak tedhe ænglel mz thik huru han skulle sinællelika styra sit rike ok sins rikis almogha kærlika ælska Ok huru han skulle styra sit licame likamlika ok andelika til gudz hedher Thridhia tidh radher jak hom j hugh koma huru han var vtualdir at føra hælgha cristna tro til hedhnona æn han ville Æn hør nu hwat thænne konungi gør jak miskunna

modhir kalladhe hænna konung min nya son thy nyan Thy at han hafdhe nylika komit til hælagha lydhno ok jak lofwadhe hom mz thik at jak ville vara førir ok værnirska hans hærskaps ok hans rikis Ok at jak skulle sta for hom j ommina lande ok swa var giort thy at fridhir var j hans lande af gudhelike forsyn for mina bønir skuld Ok at jak var for hom j hans omma lande Nar jak samansankadhe alla hans storsto owini j en stadh hulka som jak skulle ændvordha hom Siti tima thær æpter thingo diæfulsins ændebudh til thæn konung thær varo fulle mz ondo hiærta ok iæzskofullom anda hulke som meer trosto a mana hænder æn sins skapara hiælp Ok thera giri var meira til værdzlica æghodo æn til at hiælpa siælome Thera tungo vordhe ok opnadhe tha at tala som iudasa tungo vordhe at sælia sin skapara hulkra hiærta opfylt mz diæfulzlicom fingrom Thwaria kallo lypa smordhe varo mz diæfulzlico etre Thy smakadhe the æn gudhelikin kærlekir vtan the hafdho falshet j sinom mun vtspottande sannindina ordh Ok konungin lydde thera iæzskofullom radhom ok løp fram ok tok bort af sinom handom sina samansankadha owini standande mot the hælgho tro ok tha bleff jak atir mz tomo skøte Ok konungin lææt løpa vlwana andwardadhe lambin j vlwanna munna hulke vedhobone varo at synda vlfwa faarin ok æru opfylte mz meer iæzsko etre Tholik thing fræghingo af diæfulsins sukklico æggilsom thy at konungin forsmadhe gudz vina raadh ok lydde værdzlica vina raadhe ey aktande gudz styrk ok ey thænkiande min raadh Ok tha kom at hon til sit land vtan nakra frukt ok thwingadhe sins rikis almogha Ok ær nordhi olydhoghir gudhi ok manom ok hawer brudhit sins vidhskaps lofwan ok ædh æn swa som modhorin ær van at blidhkas sonenom nar han bedhis miskund swa sigher jak nu hom O min son vænt

thik vm til mik ok iak skal vænda
mik vm til thik. Statt op aff thino falle
æpter gudz vilia raadhom æn thu ær nytta-
sta thes som iak skal sænda hom. Gudz
modhir talar ok kungør gudz brudh
hwi gudz ordh sighias opta swa myrk-
lika at the maghu maghaledhis vt thy-
dhas ok at the vndirstas stundom annorledh
aff gudhi ok annorledh aff mannom ok
quinnom al the halgha thrinfallogheet teedhe
sik brudhinne vndirlika vndir bokastols
ok forgylta bok likwisse ok thriggia
persona ok thriggia handa farghor ok
kungør brudhinne ok vt thydhe marke-
lika the synina mz fagher bewisning ok
vt thydhe hwilsom aff the halgho thrin-
fallogheet ok aff lifsins bok ok hwru
christi brudh sancta birgitta saa for gudz do-
me ok domstol vndirlikin dom thrig-
gia konunga siala aff hulko een var
æn tha lifwande ok annar fordømder til
helwitis ok thridhi til skærslo eld ok hwar-
ss ffwas mang markelik thing aff gudz domlike

rættuiso ok miskund

c xviij

Gudz modhir taladhe til christi brudh
ok saghdhe. Dotter iak saghdhe
thik for at thz var nyttasta thes
at thom konungenom ænom vm sænda
ok thz ær vndirstandande aff tho thingom
som vørda ok hanna enkannelika hans
personam ok mina. Thy vm nakar stadhe
hørdhe konungx nakat nyttelikit som
tilhørdhe hans vm ok saghdhe tho samul
hwat thz var hælir glædhis sang alla
helsama æmtilsa breff. Hwar thera ba-
dhe then som sang ok then som diktadhe
var værdhir ærulon. Swa ok gudz rætt-
uisa thz døme j læmpnadh ok gør rætt-
uiso mz miskund vil konunga rættuiso ok mis-
kund thy hwar then som gøra vil gør at
thz ær ey afskilia thes vita rættuiso ok
kærlex sang. Ok thy fordho nar nakro
sændis thes thiolt thz thes afskilse ok
mamlse amindadhe aff goddhingana o
thokka ok manadhe aff sidhama vmiugx
dilse. Æn nu konunger gudhelik rættuisa fag-
ran sang hulkin allom til hør ok hulka
som then sang hør ok tro ok fulcompna mz

gudhdomen skal finna hælso frukt ok gu-
dhelix liffs. Nw mat tha spøria hwi gudz
ordh sighias ok fraføras opta swa myrk-
lika at the maghu mz vmskiptelico matto
vtthydhas ok vndirstandas stundom annor-
ledh aff gudhi ok annorledh aff manno.
Iak suara. Gudh ær likir tho manne som
gør brygt vm alla brygt vatn hulkit
som gøres ok blandas aff vine. Thænne
blandar hælir maga pipor somlika opfa-
rande ok somlika nidhirgangande vm
hulka vinit stundom opgaar ok stundom
nidhirlop aff eldzsins makt ok hita
til thæs thz vardhir fulcompnat. Swa gør
gudh j sinom ordhom stundom opgar han
vm rættuisona ok stundom nidhirfar han
vm miskunna. Swa som synes j tho ko-
nungenom thær apostelom til saghdhe æ rætt-
uisonna vægna at han skulle dø ok
tho tillaghdhe miskunn hanom ok økte
hans flere ar at liua. Ok stundom nidhir-
far gudh vm eenfalda ordhanna fram-
førilse ok likalika oppinbarilse. Æn han
opfar annatidh vm gudhelik vndirstan-
dilse swa som synes j dauid hulkom
mang thing saghdhos vndir salomons
nampne ok varo tho vndirstandin ok ful-
komnadh j gudz sun. Stundom talar gudh
aff komaskolandom thingom swa som aff
nærwarandom ok menar ok hanar ba-
dhe komaskoladhe thing ok nærwarande
thy at al nærwarande thing ok fra-
farin ok komaskolande æra j gudhi swa-
som een punctur alla øghnablik. Ok ey skal
thz vndra at gudh talar mz myrko matto
thy at thz vardhir aff fyrm falle. Iak
Først at gudh skuli tee sina mykla mis-
kund at ey nakar hørande gudz rættuiso
skuli vanhopa aff hans miskund thy at
nar mannin vmskipte viliann fran syndinne
tha vmskipte gudh sin hardha dom.
Annor iak ær at the som tro rættuisone
ok gudz loffwan skulu thæs høghelica
kronas for sina tro ok tholugheet bidhan.
Thridhia iak ær at vm gudz vadh vist
j vissom tima dro fiendes folka ofmyket

for the genumwordho ok fal the forlusti
ok andre lættin aff himom affaldhom ok
hela kyrkie for thy at tho ledhis nidh
fanga bidhan ok qwalo Ok thy for thæssa
sak war iak stæfwar alla sandir nakwo
nakl ordh/ sidh ey oppinbarlica hwat the
skulu takas aff them mz godhuilia ok twos
alla ey ok ey kunghoris thik hwat tha two
ordhome ok fulcopna tho mz githgene
alla ey thy at ey ær thik thz loflikit
at vita Fiærdha sak ær/ At ængin skuli
til dyrnas ofmyckelica alla thrifteelica
at vanzsaka gudz ordh thy at gudh gør
ødhmiukan aff høgho Ok wm aff olwm
exempla ær at hulkin som leta tilfælle
at han skuli nidher fara skuli finna them
ok hulke som smittas ok orene gøras
søghas en meer ok nawdhin thæs oppi
barar ¶ Thy aptir sighir yppi bwdh
Gudz son taladhe til mik sighiande Wm
nakl taladhe himom the propho som hafdhe
thre born ok saghdhe tho som hørdhe a
hwat ey hør thet omma wpst aff thæsse
born Ey war han affwittande wm han tala
dhe hwat andra twa Budh ær ok ængel
mu i war nidhertalan thy at en tho at min
modher maria saghdhe at thz war ytharsta
breff som sændas skulle komughens thz
ær vndstandande aff hanna persona En nu
iak gudh som ær i modherliue ok modhe
rin i mik skændhe mit bwdhskap koninge
nom baadhe for thwa skuld som en lifua
ok swa ok for thwa skuld som ey æru en
fødde Rættuisa ok miskund æru i gudhi
aff æuerdhelico thy war thænne rættin
i gudhi aff æuerdhelico at mædhan gudh
war fullir mz sinne godhlek ok walde
for luciferu/ wille han at fleri skullo
wara luttakande hans godhlex ok thy
skapadhe han ænglana En somlike aff
tho abtande ok skodhande sina fæghrind
afundadho at wara olik gudh ok thy nidher //

fiollo the ok wardhe onde ok ledhe diaf
la vndir gudz fotom Ok ænggel hafwir gudz
miskund ouir them i nakwa handa matto
Thy at war diæfullin aff gudz rættuiso
ok tillate/ fulcopna thz onda som han giir
nas hughenas han swa som mz nakre matto
aff sina æghsko framgang Ey swa at diæ
fwlsins pina minzskas aff thy vta swa
som nakar krankir ma hawande starkas
tan olwm hughenas ok hærz æn han hør ok
før han døgha En thot hans siukdoms
wærkir ok pina minzskas ey aff the hørsl
Swa diæfullin war gudh gør rættuiso
mot manenom hæradz han i the abundime
thr ha mz bwnd ok hans ælzsko thørste
sløkkis nakat/ En thr æpter at diæflane
war falne ok gudz saa minzskilse i sino
hærskapi tha skapadhe han mannin at han
skulle lydha hans budhordho at han skul
le fruct gøra i godho thingom til thæs
swa maghe man foron op til himerikis
hwru maghe ængla nidher foro aff hime
rike thy war mannin skapadher fulcopin
Ok war han hafdhe takit liffsins budhordh
saa han ey til gudh ok ey til sin hedher
Vta lydde diæfulsins æggian brøt
gudz budhordh sighiande ætom aff træno
ok vi skolom vita al thing suaso gudh
Thæssin thu suasom Adam ok Eua villo
ey gudhi ilt swa som diæfullin ok
ey villo the wara olik gudh suaso diæ
fwllin Vta the villo wara singel suaso
gudh ok thy fiollo the En ey fiollo the
swasom diæfullin thy at diæfullin haf
dhe afwnd til gudh ok thy skal aldre
ända wardha hans ysald En mannin
vilde annat en gudh vilde at han skulle
vilia ok thy forskylladhe han ok tholde
gudz rættuiso Ok Adam ok Eua tholdo ok
røntto gudz rættuiso war the fingo nakt
for æwona klædhabonadh ok hungr for
paradis fruct kotzsins lusta for somfu
dom Arwodhgha for sighiolikhet Aruo

dhe for hulo Tha the fingo ok samuel gin
stan mistrud swa som blyudhe mot naktine
kost mot huguenom jnbyrdhis samfogh
hilsa sighthelikhet for skilse thera afkomd
ok affo dho Samuelita Tham hafdhe
hpuskafta lingomr hulkin aldre hafdhe
husu vtan kuan ok ey andra kono vta
hona ensamna Gudh hafdhe samuel vixtiuso
ok mistrud j diuvome Gudh skapadhe
thry vtvald thing Forst anglana so hawa
anda ok ey kot Annattidh manniskiona so
hafdhe sial ok kot Thridhiattidh diurin hulki
som hawa kot ok ey sial swa som mannin
Ay angillin thy at tha ar ande blui tha nagr
gudhi vta atrugundo ok thorff ey vidhir
manzlica hialp alla nakl licalik thing
Ok mannin thy at tha ar kot forma ey at
blwa mz gudhi oatrugandelica for thy
thz som dodhelikit ar skils fran andano
Ok thy thu til at mannin skulle opphallas
skapadhe gudh thom til hialp oskellik
diur at the skullo lydha ok thiana ma
nenom thy at tha ar bathr ay the Samuel
hafdhe gudh mykla mystrud j thessom oskal
lica diuvom thy at the hawa ey blyghdh
aff sinom limom ok ey sorgh aff dodhe
nom for thy tha kombl the lata sik no
ghia mz ensallom kost Ay sidhan noe
skoldh var oskarin giordhe gudh samuel
vixtiuso mz mistrud thy at vald hafdhe
gudh format hawa vtlet jsraels folk
j thz land som thio var lofvat j styntre
tima / Atta vixtiusa var at the karin so
skullo halda batzsta dryk skullo Forst
prouas ok visas ok sidhan halghas
hulkom gudh giordhe samuel mykla
mistrud var moyses badh for thio ok
thera synd var forlatin ok gudhelik nadh
var thio ginen Samuledh sapte thz at
jak tok madom jsrahas aldre vixtiusa
vta mistrud ok ey mistrud vta vixtiuso
Thahordhis an hogh rost sighiade

o miskunna modhir oc ärudhelix konung
drna ok vokta miskud thy at til thik
komo bone ok taara thins thiänisto manz
konungsins Vi vitom at vixtiusa är at
thas synde skulu pinas ok plaghas vta
drna miskud at tha skuli vmwändas oc
göra sina synda angr ok batrinas ok gö
gudhi hedhir Andrin suaradhe j gudhi
Fyrafald vixtiusa är at tha som oska
padhir är ok ärudhelica är skuli hedh
ras oc al thing thy at aff thom är al
thing ok al thing blwa oc opphallas j
thom Annor vixtiusa är at thom som är
ok var ärudhelica ok hulkin som j for
skipadho tima fodhis vndir stund oc tima
skuli thianas aff allom ok at tha skuli
älskas j alle vnlikhet Thridhia vixtiu
sa är at tha som aff sik är opinlikin ok
aff madomeno är giordhir pinlikin ok
hulkin som j tekne dodhelikhet forskyl
ladhe manenom odhodhelikhet skuli ästu
das oc al thing hulkin som maghto ästu
das ok äru ästudelikin Fiärdha vixtiusa
är at the som ostadhughe äru skulu ke
ta samma stadhelikhet ok the som j myr
kio äru skulin astuda lius som är thu
halghe ande bedhandis thas hialp mz
jdhrugha ok samie odhmukt Nu aff
thom konungenom gudz modhir thiänisto
mane for hulkom nu bedhis miskud
swara vixtiusan at omen ymnyngas
ey thom til visaskolande vardhelica
äpte thy vixtiusan vtkrafar the synde
hulka tha syndadhe mot gudz miskud
Ok ey forma thas litame thola the pino
som tha forskylladhe for sina synde Tho
forskylladhe gudz modhir thom nadh
ok drnadhe miskud for tho sama sino
thiänisto ma at tha skuli hora the thing
som tha giordhe ok huru tha maghe
sik batra vm tha vili vanlica jdhrughas
ok vmwändas Ok fmsta j tho sama
puct saa jak j himpneno sat thus vnder
lik vänlex oc mykelikhetz Ok j husro

syntis bokastol. ok bok var a thy bokastolenom Ok tha saa iak en ängil ok en diæful standa for bokastolenom Diæfwllin taladhe ok saghdhe Vnt mapn ær älri thænne ängil ok iak æptefölghdho ok saghom eet thing os astudelikit thy at vi seem at vallogthaste hwa forthænkte at opbyggia stort thing Ok thy ærwo dhom vi badhe / ängillin til thingsins opbyggilse ok iak til thæs fordærwilsæ Än thz hænder os at nar then astudelike konungin kombr stundom j mina hændir ær han sualtir ok brænnade at iak formaa ey at halda hans sial / ok nar han kombr stundom j ängilsins hændir ær tho swa kald ok hal at tho äinstan mædhirskridhir aff hans handom Ok nar iak atuaktelica skodadhe til then bokastol mz alle hugxsins atuakt ympmyngadhes ey mik sin ok vndirstandilse ok min sial at gripa ha ok vndirstanda thæs fæghirind swa so ha var Ok ey formatte min tunga thz vtthydha thy at thæs bokastolsins tilsyn var swasom solgisle hanadhe vp dhan lut ok hwita oc forgylta skinadhe Then gylte litin var skinadhe sua som solin än thwite litin var swasom thwitaste snio Ok rødhe litin var swaso rødhmadhe roos Ok hwar litin syntis j andro thy at nar iak skodadhe gyllene litin saa iak hwita litin oc then rødha j hono ok nar iak saa ok skodadhe then hwitta litin saa iak andra twa litina j hono Ok samuledh nar nar iak skodadhe rødha litin swa at hwar thera syntis j androm ok tho var hwar thera at skildir aff andro / ok hwar thera var sik ok ängin andro fyrre ælla æptre ängin andro minnre ælla meer Vtan j allom thingom ok hwarin stadh syntos the iämpne Nar iak saa hökt op for matte iak ey gripa bokastolsins langleek ok vidhlek Ok nar iak saa nidhir formatte iak ey gripa hans diups omætelikhet thy at al thing varo thær ogriplikin at skodha ok begripa Thær æpter sa iak j siälwo bokastolenom ena skinadhe book swa som mäst skinande guld / The book var öpin ok hænna skript var ey skrifwadh mz bläk ælla mz nakro tholko Vtan hwart et ordh j bokine / var lifwandis ok taladhe sik siälft Swa som nakar skulle sighia gör thz ælla thz / ok strax var thz giort mz ordhsins framförilse ängin las bokena skript Vtan hwat som hælzt the skripti hiölt thz syntis alt j bokastolenom / oc j thy litomen For bokastolenom saa iak en konung som än tha lifdhe j wärldinne vinstro wæghin widh bokastolin saa iak een annan konung dødha hulkin som var j hælwite Ok höghro wæghin widh bokastolin saa iak thridhia konungin hulkin som var j skærslo elde Thænne forsagdhe liuadhe konungir var swasom j enom glashøgh ælla turkle sittiande kronadhir / oc glas turklena hængde eet rædhelikit thærvddat swærdh som nalkadhis glas turklenom j hwario stund swa som hængiande lodh widh orloghin nalkas til sit tekn Widh thæs sama liuadhe konungxsins högro hand stodh een ängil hanade forgylt kar ok forgylt skøt / oppa hans vinstro hand stodh een diæful som hafdhe hamar ok tang ok baadhe stridho the hwars thera hand nærmer skulle koma glasturklenom / nar tha hamadhis ok syndirslitis aff swærdheno Än tha hördhe iak rædhelica röst thæs diæfulsins sighiande huru længe skal thz vara vi badhe ängillin ok iak æptafölghiom ena bradh Än ey vito vi hulkin vara thænne skal vinna Ok strax taladhe gudhelik rætuisa til mik sighiande Thæssin thing hulkin som thik tees æru ey licamlik vtan andelik ok ey ær ängil ælla diæful licamlike.

vita thz vardhir for thy at thu format ey vndirstanda andelik thing vtan mz likamlicom liknilsom. Æn liuadhe konungin synes thy thik swa som j glas tykke thy at hans liff ær ey vtan swa som skørt glas ok skal andas j enom punct. Thy gudhodat sighardhs ær dødhin hulkin som før thry thing var tha komit. Thy at tha wan make kroppin vmskipte samtit ok drapp alla styrkin skiliadhe swa som sighardhs siælina fran kotino. Æn at ængillin ok diæfullin synas stadhga ower konungsins glas twkelin thz tekna at huar thera astunda at hawa konungxsins siæl ok thom thera skal tho til dømas huars raadho tho meer lydher. Æn at ængillin hawir skøøt teknar at swa som barnit hwilas j modhrinna skøte swa æruodha ængillin at siælin skuli præsenteras gudhi swa som j kari at hon skuli hwilas j gudhelix hugnadz skøte. Æn at diæfullin hawir hamar ok tang teknar at diæfullin draghir siælina til sik mz thwangx lusta tang ok sundirkrose hona ok skene mz onda samthykkio hambre ok synda gærning. Æn at konungxsins glas twkelin ær studom mykyt hett ok studom hal ok kalt thz tekna konungsins ostadhugheet thy at nar han ær stadder j frestilse huxa han swa mz sik. Æn thot iak veet at iak gør gudhi wredha vm iak fulcompnar min lusta tho skal iak thæsso sin fulcompna han thy at iak formaa ey at halla mik aff thæsse gærning ok swa syndir han vitadis mot sinom gudh. Ok for thy at han syndir vitadis kombir han j diæfulsins handir ther æpte tafl konungin j ødhmiukha ok skriptamaal ok vndkombir annatidh diæfulsins handir ok kombir j godz ængils handa valdh. Thy at vtan konungin forlat sina ostadhugheet star han vadhelica thy at han hawir van skelikin ok falsan grundual.

¶ Ther æpte saa iak vndir bokastolsins vinstra vægh then andra dødha konungin hulkin som fordømbdir var til hælwitis han syntis klæddir mz konungxlicom klædhom ok syntis sitia swa som a stole hulkin som var dødhir ok blekir ok mykyt rædhelikin. Framman for konungsins anlite var et hiwl hawande fyra kimo j ytarsto ok thz hiwlit vændis æpte konungsins blæst ok hwarkinan gik vp adhra nedhir æpte konungxsins vilia thy at hiwlsins rørilse var j konungxsins valde. Ok thre aff tho kimomen hafdho skript ok j fiærdho kimone var alstingx ænkte skrifwat. Iak saa ængil vndir thæssa konungxsins høghro hand een ængil swa som faghirsta man ok has handir varo toma ok tho thiænte han til bokastolin. Ok vinstra væghin vndir konungin syntis een diæful hwars hofwodh likt syntis vara vndir hund has hwæghir var omætelikin. Hans nafle var vppin opnaxllande mz litadho etre aff allom etirfullom litom ok han hafdhe stora ok starka ok hwassa klør j hwariom foot. Tha saghdhe til mik een mæst skinande swa som solin ok vndirlikin at skodha for sina skinande faghirind. Thænne konungir hulkin thu nu seer ær vsals hwars saant nu skal teeas thik hulkin han var j sino rike ok sine akt mar han doo. Æn hulkit hans saant var for æn han fik vikit thz ær thik ey loflikit at vita. Tho skalt thu vita at hans siæl ær ey for thinom øghom vtan hans saant ok for thy at siælin ok diæfullin æru ey licamlik vtan andelik thy skulu thik teeas diæfwlsliks frestilse ok pina vm licalik liknilse. Ok ginsta tilburdhe tha dødhe konungin at tala ey aff munnino vtan swa som aff hiærtano ok saghdhe swa. O min vadhærwara min akt ær at halda ok goma alt thz vndir mine krono ær. Iak vil ok ænnugl ærvodha at iak magh øka thz fangit ær. Ok at thet aff skuli ænkte minzskas æn ey akta iak at spøria ok leta alla ranzsaka mz hwat matto thz fangit ær som iak haldir vpintyt ær mik at iak forma halda ok øka thz iak hawir fangit. Tha ropadhe diæfullin ok saghdhe. Domen ær borat hwat skal min krokir gøra. Tha swaradhe vatnisan a bokinne som var j bokastoleno. Iniæt thin krok j brunna ok dragh til thik ok ginsta thz var sakt

aff vrethwisonne tha var brokin mz att Æn
i the samo stund kom miskunna hamar for
konungin mz hulkom thetta same konunger haf-
dhe smat vtslaa brokin vm tha hafdhe vp-
lesatt samwndena aff allom ok vrettelica
ok forutsamlica vmskipt vilian Han taladhe
then same konunger sighiande O mine vadhgi-
uara ok mine magh i takin mik til hua ok
jak tok idher til vaadhgiuara thy bughoz
jak idher at een man ar i vikeno hulkin
som ar mins hedhers ok mins liffs forva-
radhar hulkin som ar forsatar ok fridhzsins
hatar ok almoghans i vikeno Thy vm thol-
kin staxs ok tholis skal almoghin skadhas
oskynna okias ok maktas ok inbyrdhis
ond thing okias i vikeno Hurdhe ok olyr-
dhe vallogthe magh ok almoghin trodhe
mik i thessom ordhom som jak tho saghdhe Thua
mykyt at then manin som jak lastadhe ok van-
fordhadhe sik mestan skadha ok blyghdh
swa som thyt tha hafdhe giort forvrethilse
ok biltoghia dombir ok vtlaghthe haffs mot
thom tho viste val mit samuit huat samind
var i thesso Ok at jak saghdhe mag thing
mot tho manno for vikesins givi ok for
thy at jak rædhdis thz mista Ok thy thz til
at min hedher skulle vtmidhas ok at mik
skulle mik ok mnom aptekomaro thes
fastelicar tilhora Jak thænkte gemagl
mz mik at ey thot jak viste samindina huru
vikit var aflat ok fangit ok huru tha var
orettadhir tho vm jak takir tha annatidh i
mina nadh ok oppinbara jak samindina tha
kombir allir skadhi ok skam ower mik Ok thy
stadhfeste jak i mnom hughi hallir vilia dø
æn mina orettuiso sigha ok ordh aterkalla
Tha swaradhe dighfullin O domar ecchuru
konungin vtrekte ok bindir mik sina tugo
Tudhelik rettuisa suaradhe mot huaru
var dighfullin hafdhe thz giort tha synes
eet huassafta jarn hangia for konungsins
mine thz tha mz hafdhe maat hava sundir
skorit suaruna Æn tha hafdhe vilit Han ta-
ladhe then sami konunger ok saghdhe O mine
vadhgiuara jak hafdhe vadh mz klerkom
ok lerdhom manom æn vikesins stadhga.

Ok alle sighia the mik at vm jak andwor-
dha vikit i andra mana hand skulle jak
vardha mangom til skadha ok liffs ok goz
forradhar Ok thy thz til at jak matte be-
halda vikit ok varia thz ok beuara for
ovinom til bøz ok at thænkia ok finna nak-
ra nya fundir til at skatta vikit For thy
at gamol ingiæld ok kronona goz ok the
rentor som tilhøra konungxlicom fatabur
the rekkia ey til at styra ok væria vikit
thy forthænkte jak nakra nya ok skalklica
fundir ok skatt til at læggia oppa vikit
til mangra vikesins mana Ok gemagl men
løsa mana ok vegh farande mana ok
køpmana skadha i hulkom fundom jak for-
thænkte at blivia ææt til dødhin Æn thot
mit samuit viste vl at thæssin thing varo
mote gudhi ok alle rettuiso ok oppinba-
ra dwisklikhet Ok tha ropadhe dighfulli
sighiande O domar thænne konunger bøgh-
dhe badha sina handir vndir mit vatnkar
huat skal jak gøra Rættuisan suaradhe
vtginit ower tho thit æru ok tha Kovit
var vtgiutit kom gnistan smørilsana vm
for konungin thz tha hafdhe format hava
aftwaghit thz ceuit vm tha hafdhe vilit
Tha ropadhe dighfullin mattelica ok sagh-
dhe Jak see vndirlikit ok othænkelikit
thy at min krok ar insatt i thessa konungs
sins hiarta Ok gingstan sikx som hamar
i skøøt Ok min suara ar insat ok fæst hans
tugho ok min Ok huassasta jarn brøz som
skit ect ar gemagl ingiutit hans handom
ok æn offras thom smørilsa kar Rættuisa
suaradhe aff bokinne som var i boka sto-
leno All thing hava tima ok miskunnin ok
rettuisan motas ææt Ther æpte taladhe
gudz modher til mik sighiande kom dott-
ter ok hør huat godher ande ok huat
ondir ande aggiar ok radher siælinne
thy at huar ma hava ingiutilse ok søkil-
se studom aff godho anda ok studom aff
ondo anda ok ey ar nakar then hulkin
som ey søkis aff gudhi swa
lange som han lifir

Ok gimstan synis thu sanni dyrdhe konungin hwars sighil gørdhe ande vrdh thes lik thing mædhan han lifdhe. O Om thu ast skyllughir at thiæna gudhi mz allo kraptom thy at han gaff thik liff sampt vndirstandilse helso ok hedhir ok thz mz thol han ok vmbær mz thik j thino syndom. Konungx sonsins samuit swaradhe talande om liknilse thz ær sant at iak ægher at thiæna gudhi aff hwars walde iak ær skapadhir ok atirlöst ok aff hwars miskund iak lifwir ok opphaldz Æn thz thrugar amot aggiadhe ok vredh ondhe ande konungeno. O brodhir iak rädhir thik got radh gör swa som then som ætar æple tha kastar bort skalit ok astredhona ok thz bæzsta ok thz nyttelicasta atirgömer han sik / For thy samulēdh thy at gudh ær ødhmiukir ok miskundsambir tholughir ok ængxsins vredhe thorfwande giff thy hom aff thino godze thz thæt ær wæl ok fagnlica mist ok behalt ok atirgöm thik thz som nyttelicast ok bæzst ær / For thy alt thz thik lyster til kroppin thy at thz ma raskelica bætras ok forlat thz thik ey lyster at göra ok. Æn thot thu ægher thz göra ok giff almoso fore thz thy at flere mötho thæn aff hungras / Konungxsons samuit swaradhe thz ær nyttelikt radh thy at iak ma vel nakat giua aff mino godze / thz som iak hawer aff ængi skadha hulkit gudh vilia tho aldramæst ok alt annat skal iak göma til mina nyt ok ekkit fagn at iak mæghe afla magha mana vinskap Thær æptir taladhe ængillin annatidh hulkin som konungenom var giuin til gömo mz sino inskiutilsom ok sagdhe konungeno O Vin thænk at thu ast dödhelikin ok skal skiot dö huxa O annat at thz liwit ær stunt O gudh ær rætuis domare ok tholughir hulkin som vaktar ok döme alla thina thanka ok ordh ok gerninga aff thinom vndirstandelica allws opthofwe ok til thina ændelykt Ok annat domir tha alla thina akthir ok astudilse ok lat ængte ovansakat thy nytia thina tima ok förlek skællica / Styr thina limi til siæliuna nytto liff vtmattadhir ok gör ey kötzsins vilia j ondo astudilsom thy at the som lifwa æpte kötino ok sinom vilia skulu ey koma til gudz fædhirnis land Thrughar amot aggiadhe ok vredh dyæfulsins ande konungeno mz sinom inskiutilsom O brodhir om thu skalt göra vinskap aff allom stundom ok tino hwru skalt thu tha glædhias / Thy hör mit raadh gudh ær miskundsambir ok tha blidhkas raskelica ok tha hafdhe ey atir löst thik om tha hafdhe vilit fortapa thik thy sighir skriptin at alla synde forlatas for jdhrughas skuld For thy swa som een klokir man hulkin som skulle gylla tho som han var skyllughir xx vaghir alla pogul ok then tidh han hafdhe ey thz han skulle mz betala tha förordhe han radh aff sino vin hulkin hom rædh at han skulle taka xx vaghir kopar ok forgylla them mz ene vagh guldz ok swa forgylta skulle han gylla them han var skyllughir Ok swa giordhe han æpte thy radheno hom var giuit ok galt swa tho tha ætte ok hom hænt ok tiot hafdho xx pund alla viktir kopsmordha mz gul ok nittan vaghir guldz atirhiölt han ok gömde sik For ok thu samulēdh skipa nittan stunde aff timano til thin vilia ok losta ok til thina glædhi Ok een tima ær thik ofvit til at hawa sorgh ok jdhrugha for thina synde For thy dighirlica æpte thina synda vidhirfango ok skipta amal thz thik lyster thy at at swa som kopar smordhir mz guld synis allir sama guld Swa synda gerninga hulka som teknas j koparenom forgylta mz jdhrugha skulu afskrapas ok alla thina gerninga skulu skina som gul Konungxsonsins samuit swaradhe thzta radh synis vara skællikit ok lustelikit thy at om iak swa gör maa iak skipa alla timana til mina glædhi Æn taladhe godhir ængil til konungxsins mz sino inblæstilsom ok sagdhe

O sin thänkia först mz huat mästerskapi gudh vtledde thik aff thinna modhirs thranga quidh Ok thänk annatidh mz huat tholamodh gudh lät thik lifua thänkia thridhiatidh mz huru stor kärlighet han atirlöste thik aff äwärdhelicom dödh Thänkt amot inblaste diäfullin sighia de konungeno O brodher än gudh vtledde thik aff thrängom modhirs quidh j waerldinna wndhlek thänkia hamual at gudh skal vtledha thik annatidh aff waerldinne mz hardho dödh ok thänk hamngel at vm gudh lät thik längre lifua tha hafdhe thu ok mykyt omak ok drövilse mot thino vilia j thässo liue Ok vm gudh atirlöste thik mz sino hardha dödh hwa nödhgadhe han thz til ok ey badh thik han thz til Tha swaradhe konungsins sannind swa som talande j martil bant är thz thu sighir Mer sörghir jak nu at jak skal dö än var jak war födder aff modhir liue Ok thunga är mik thola waerldsina drövilse ok motgang oc mino thiwo genstridh än makat annat Ok jak ville än mik hafdis wsk / häldir lifua j waerldinne bära drövilse ok blifua j thänna hughnadh än skilias aff waerldinne Ok häller vilde jak haua äwärdhelikit j waerldinne mz äwärdhelike salighet ok thänna gladhi Än jak ville at xpus hafdhe mik atirlöst mz sino blodhe Ok ey äktadhe jak at vara j himerike vm jak matte haua waerldinna äpte minom vilia j iordherike Tha hördhe jak ordh aff bokastolenom aff vatteno so swa sagdhe Jak bort fran konungeno snöwilsa karit thy at han syndadhe mot gudhi fadher / gudh fadher hulkin so är j soneno oc thöm halgha anda äwärdhelik gaff vart lagh oc san mz moysi Än thänne konunger skipadhe gemärdhogh ok twang lagh Jta for thy at thänne konunge giordhe nakat godh thing ok än thot ey mz godhe äpt thy gifs thöm at thägha vistit ok beholda thz j sina daghha at han skuli swa taka sin lön j waerldinne Annatidh taladhe ordhit aff bokastolenom sighiande swa Wordföör thz thwassasta jarnit fran konungxsins öghom thy at han syndadhe amote gudz syni hulkin so sighir mz sinom äpple at dombir vtan miskund skal varda thöm manne som ey gör miskund Än thänne konunger ville ey göra nadh ok miskund mz thöm man som orättelica var plaghadher Ok ville ey rätta sina bello ok ey vmskipta sin twaghan vilia Tho for nakra godha thinga som han giordhe gifwis thöm til löna at han hafwi bis ok smal ordh j munnenom / ok at han vakins smakker aff flästom Thridhiatidh taladhe vattusona ordh ok sagdhe Takis bort fran konungenom hamarin thy at han syndadhe mot tho halgha anda thy at than halghe ande forlat synde allom tho so haua sanna jdhrugha Än thänne konunger forthänkt at blifua j sine synd äpt til dandalykstimna tho for then skuld at han giordhe nakra godha thinga gifwis thöm thz han hettelikast astuda hans öghom lustelikit som är the faghra quinna ther han astuda ok begärdhis til hustru Ok at han skuli faa faghran lifs ända ok ysselikin for waerldinne Thz äpte var konungxsins ytharste time kom tha ropadhe diäfullin ok sagdhe snöwilsa karit jan är nu bort takit thy skal jak thyngi ha v ok plagha thändna at the skuli ey göra fructsamli thinga Ok ginstan diäfullin hafdhe thz sakt var konungin rättr aff styrk ok helbrägdhelikhet Ok ginsta ropadhe diäfullin ok sagdhe Thwassa jarnit är bort takit thy skal jak thyngia oc ysttia hardhelicare mina snaru Ok ginsta vardh konungin skildir fran maalenom Ok j sama punktenom taladhe vattusan til godha ängillin hulkin som konungenom var gifwin til gömo ok sagdhe / Seta j thiuolenom oc se huilkin liman som upgaar ok opnetir j hoghet ok tha fans the opnita j huilke som alstingx ænkte var skrivat vtan var alstingx slæt ok tha suaradhe jomfruan For thy at thæsse siælin alstadhe thz so tompt var thy skal ho nu gaa til sins ælskara ælskelikhet Ok ginsta skildis konungxsins siæl vidh kroppin Nar siælin var vtgangin ropadhe ginsta diæfullin ok saghdhe Jak skal synderslita thæssa konungxsins hiærta thy at jak ægher thæs siæl Ok tha saa jak huru konungin aller vmskiptis aff hofwodhzsins jæssa ok til yliana Ok syntz vædhelikin swa som thz diur som alt var flaghit ok hans øghon vtbrutin ok alt køtit swa som sama lifrat Ok tha hørdhis hans røst tholkin sighiiande Wee mik thy at jak ær blinder vordhin swa som hwalpr føddir j blinde sketande modhorna baklot thy at for min othokka seer jak ey modhorna himna Wee mik thy at jak seer j mine blinde at jak skal aldre see gudh / thy at mit samuit vndstar nu hwat jak hafdhe skulit gøra ok giordhe ey Wee mik thy at Jak var føddir j varldena mz gudz forsyn ok vnfadhir mz døpilse glømde at ælska gudh Ok for thy at jak vilde ey drikka aff gudhelex søtma miolk thy ær jak likar blin kit j som hund ær skande barne ok lif amuande Æy nu ænnugel mot minom vilia æn thot jak var konungx nødhgas jak at sighia sannind Jak var tilbudhin swa som mz threm kronom / ok skyllugher at thiæna minom gudh for døpilsit ok for hionalaghit ok for rikesis krono Æn thz forsta forsmadhe jak thy at jak vænde min godhuilia til værldinna fafængo / thz andra aktadhe jak ey thy at jak æstuadhe annars hustru Thz thridhia forsmadhe jak nar jak høghfærdadhis aff værldzlico valde ok jak aktadhe ey hælla thiænkte gudz vald ok himerikis æro ok for thæn skuld æn thot iak ær nu blinder tho see jak j mino samuite at jak skal bindas til diæfulsins hat for døpilsins forsmælse ffor kotzsins vanskipadha lusta ok vørilse skal jak thola diæfulsins lusta Æn for høghfærdhinna skal jak til bindas diæfulsins fotom Tha swaradhe diæfullin O brodhir nu ær time at jak skuli tala ok gøra mz ordhomen ko thy til mik ey mz kærlek vtan mz hat Sannelica jak var fæghrast aff allo ænglom ok thæn næst dødhelikin man ok vælloghaste gudh gaff mik frælssiælfs vald æn for thæn skuld at jak rørdhe thz illa ok vanskiplica ok jak ville hælder hata gudh at jak skulle gaa ower hia æn iak ville ælska han / Thy fiol jak swa som thu hofwodhit hawer nidhervænt ok fotena op æn thæt swa som ok hwar man næst skapadhir æpter mit fald ok fik særlikin fordel ower mik swa som ær at thæt æst atærløst mz gudz sons blodhe ok ey jak / Thy for thæn skuld at thu forsmadhe gudz kærlek skalt thæt vænda thit hofwodh til min føt Ok jak skal taka thina føt j min mun at vi skolom vara swa samafoghidhe swa som the som annar haldr swærdh j annars hiærta ok annar kniff j ænnars inælwom thæt stik mik mz thime hwrdhe ok jak skal stinga thik mz mine ilzsko Thy at jak hafdhe hofwodh som ær vndstandilse at hedhra mz gudh vm jak hafdhe vilit ok thu hafdhe føt thz ær styrk at gaa til gudh ok thu ville ey Thy skal mit vædhelica hofwodh opswælghia ok opnøta thina kaldo føt Visselica thæt skalt opswælghias vtan ætuændo ok ey opnøtas vtan thæt skalt opnyas til the samo pinona ælendhelica Føghiom os ok ænnugel ok

961

samabindom swa som mz threm spiko
forsta vepit var j mædhwaghno mz thul
ko thin nagle ok min skuli samafoghas
at nar jak andas skuli thu dragha
mit ero j thik / ok nar thu blæser ok
andas skuli jak dragha thin maxlue j mik
ok thz ær val varit / thy at thu ælskad
he meer thik æn thin atwlsfara / Swa
som jak ælskadhe meer mik æn min ska
para / foghthiom samman mz andro vpeno thit
hofwodh ok mina føt mz thridhia mit
hofwodh ok thina føt / Thær æpte saa jak
thin sama dixful halva thre quarta klo
j quariom foot ok sagdhe til konungin
O brodher thy at thu hafdhe øghon thz
til at thu skulle see lifsins vægh ok
saint til at skodha mællan ont ok got
thy skulu twa mina klo ingaa ok ginom
stinga thin øghon / Ok thridhia klon skal
ingaa ginom thin hiærna ok aff them
skalt thu swa quæsias ok plaghas at
thu skulu æller vara vndir mina fotom
thy at thu vast thær til skapadher at
thu skulle vara min hera ok jak thin
fota pallir / Thu fik ok tw øron til at
thu skulle høra lifsins vægh ok nu til
at tala sialinna nyttelik thing / Æn for
thy at thu forsmadhe høra ok tala thz
siæls helso thy skulu twa klo annars
mins fotz ingaa j thin øron ok thridh
hia j thin mun / ok aff them skalt thu swa
pinas at al the thing skulu vardha thik
beskast som thik syntos vara søt nar
thu syndadhe mot gudhi / Bidhia thz
nar sakt samafoghadhos thz mz fore
sagdho matto konungxsins hofwodh ok
føt ok nagla mz dixfulsins hofdhe
ok fotom ok nagla ok swa samabundne
nidherfor the badhe j helwitis dup
Ok tha hørdhe jak ena røst som sag
dhe O o huat haldir nu konungin aff allo
sinom rikedomo / Sameliga en vta ska
dha ok huat aff hedhreno visselita
en vta blygdh ok huat haldir han aff .

962

sine giui thær han mz giurnadhis sanelica
en vtan pino / Han var smordher mz helagha
oleo ok vighdher mz helagho ordho ok
kronadher mz konungxlike krono at han
skulle hedhra gudz ordh ok styrkia ok varia
gudz folk ok styra ok vita sik altidh vara
vndir gudz fotom ok gudh sin at lønara / Æn
for thy at han forsmadhe at vara vndir gudz
fotom thy ær han nu vndir diæfulsins fotom
ok for thy at han ville ey atwr køpa sina
tima mædhan han matte thy skal han ey hava
hædhan j swa skwt samlikin tima / Thær æpte
taladhe vxtinsan a bokinne huilkin som var
j bokastolenom sighiande mik / Al thæssin
thing som thik æru swa aluarlica teedh
æru j enu punct nær gudhi / Vta for thy
at thu æst licamlikin thy ær nødhogher thorf
telikit at andelik vndirstandilse skulu
thik bewisas mz licamlik liknilse / Æn at
konungin ok diæfullin ok ængillin syntos
thik samatala ær ække annat vta at ængs
gilse ok ingiutilse godz anda ok ondz æn
tiggia som hænda vm them ælla thera vadh
gmara ælla thera vini til konungxsins sial
Æn at diæfullin ropadhe ok sagdhe Hans
borat ær / Nar konungin sagdhe sik vilia
halda huat som halzst vndir kronone var
mz huat halzst matto thz var fangit ok
aflat ok ey akta vxtinsonna / Thz ær swa
vndirstandande at konungxsins samuit gisno
boradhis mz diæfulsins jarne thz ær mz
syndena hardzsko nar han ville ey vplata
ok vanzsaka huilkin thing vxtinsita hør
dhe til rikit ælla ey / Ælla nar han akta
dhe ey at skodha ok vægha huilka rætt
uiso han hafdhe til rikit / Æn tha var kro
kin nufsyst j konungxsins sial nar diæ
fulsins swestilse formatto swa mykyt j
hans sial at han ville bliua j sine orætt
uiso alt til dødhin ok at han ær synd
koma j konungxsins skøt æpte kroken
teknar at j dødhsins time som konung
ens var siuken thy vm konungin hafdhe
haft thollkin thanka jak syndadhe ey.

vil jak længer atirhalla vttade jlla af
latt godz ¶ Jak skal bætra mik thædhan
fran thiænistan hafdhe nyttusomma krokir
varit vtslaghin mz jærnhanz hambre
ok konungin hafdhe komit til godha vægh
ok liff ¶ Æn at dyæfullin ropadhe sighiande
konungin bundhin mik tughona ok thænsta var
snaran misat thz var for thy at konungin
ville ey gøra nadh mz them manenom
som vanfræghdadher var af them ¶ Thz ær
swa vndirstandande at huilkin som hælzt
som vitande laster ok vanfræghdher sin
jamcristin thz til at han skuli vtvidha sina
ægna fræghdh han styris af dyæfulzlicom
anda ok skal bindas mz snarum swa som
thiuffar ¶ Ok at huast jarn kom for konungi
æpter snarunna teknar timan thienan ko
nungenom thz han hafdhe jnnan mat vm
skipta ok rætta vrangan vilia ok hug
thy nar mannin ræt sin brot mz godho
vilia ok bætring ¶ Tha ær thollkin vili
som huassasta jarn mz huilko som dyæ
fulsins snara synda skæras ok synda forla
tilse forskyllas ¶ Thy vm konungin hafdhe
vmskipt sin vilia ok giort nadha thæ oræt
tadha ok vanfræghdadha manenæ thiænsta
hafdhe dyæfulsins snara varit syndir
skorin ¶ Æn for thy at han stadhfæste sin vilia
j ondo forakt thy var rætuisa at han
skulle thæs meer hedhras ¶ Thridhia
tidh saa thu at nar konungin thænkadhe
at alæggia nya skatta j rikeno var et
jngiutit j hans hiærna ¶ Ætit tekna
at konungsins gærninga styrdhos mz
dyæfulzlicom anda ok vrangom ægghil
som ok radhis thy at swa som ætir gør
oro ok kyld j kroppenom ¶ Swa mødhis
konungin ok oroadhis af ilzsko fullo ra
dho ok æggilsom ok thanko vpleta
de ok thænkiade mz huat matto ok
sudom han skulle faa andra mana godz
ok ægho ok vægfarvanda mana gulld
¶ Thy at nar vægfarande mæn sofwadhe
trodho sit gulld vara j sino ægho pung
tha the vaknadho saagho the thz vara j

konungsins valde ¶ Æn at sinorilsa karit
kom æpter etrit thz teknar jhesu christi blodh
mz huilko hwar siæl lifwandis gøris
thy vm konungin hafdhe rætt ok starkt
sina thænkia j jhesu christi blodz skødhilso ok
hafdhe bidhit gudh til hiælp ok hafdhe
sakt ¶ O hwa gudh thu som mik skapadhe
ok atirløste ¶ Jak veet at jak kom mz thino
tillate til rikit ok kronona ¶ Sindagh thy
ouini som mot mik stridha ok bitala ok
løs mina skuld ok giæld thy at ~~jak~~ rike
sins jngiæl vpnpningas ey til thz ¶ Jak haf
dhe andelica giort hans thiænista ok hølpit
them ok giort hans byrdhe lættari at bæ
ra ¶ For thy at han hiwnadhis annars goz
viliande synas rætuis ok rætfarandhe dhoghe
huar han viste sik vara onda ok orætuisa
thy styrdhe dyæfullin hans hiærta huilkin
som them æggiadhe ok rædh at gøra mot
kirkiona skipan ok opinbærlica orløghe ok
stridhe ok ranka ok plagha menlosa mæ
niskior thz til rætuisan af gudz valdz
bokastole ropadhe oro han hæmd ok dom
ok ræmpnadh ¶ Æn huilkit huilkit so nørdhis
ok væxndis æpter konungsins blæst teknar
konungxsins saint huilkit som nørdhis
ok vaxndis swa som hiwl studdom til glæ
dhi ok studdom til sorgh ¶ Ok fyra limor huilka
som syntis vara j hiwlenom tekna fyrafal
lan vilia thz huar ma ægher at hawa
¶ Swa som fulkompnan stadkan vnan ok rætta
¶ Fulkompnin vili ær at ælska gudh ok vilia
hawa han offir al thing ¶ Ok annar vili
skal vara j forsta ok høghsta limonne ¶ Æn
nar vili ær at astunda gøra sino jamcristne
got swa som sik sialuo for gudz skuld
¶ Ok thridhi vili vari stark at han skuli ey
ønska af hat ælla mz skat ¶ Thridhi vili
ær at vilia sik afhalla af kotzsins ok
orena kropsins astundilsom ok astunda hæi
mælik thing ok thridhi vili vari rætter at
thz var dhe ey til at thænkias mano vta
gudhi ok thridhi vili skal vara skipadhe
j thridhia limona ¶ Fiærdhe vili ær at
ey vilia hawa værldena vtan skællica til

ensamna nidher thorft tha hiulit var omnugent synes j thre limone som opgik j höght at konungin älskadhe vaerldzlika lustilse ok forsmadhe gudz älskogha ok kaerlek j andre limone var scrivat at han älskadhe vaerldzlika magh ok hedher j thridio limone var scrivadh the älskelikhet som han hafdhe alla oc vanskaplica til vaerldzlika aeghor ok rikedoma j fiaerdho limone var änkte scrivat vtan alt var thet tompt j hulke gudz älskelikhet ok al thing hafdhe skulat vara scrivadh / ok thy thet som tompt var j fiaerdho limone teknar at hans siael var tom aff gudz kaerlek ok älskogha ok vaerdogha / thy at vm vaerdogha dragher siaelin gudh til sik ok mz älskelikhetinne fyller gudh j godhe siael thy vm manin hafdhe aldre älskat gudh j lifwandis lifve ok saghdhe nu j ytarsta timano aff allo hiaerta o herra gudh mik angra aff allo hiaertano hawa syndat mot thik giff mik thina älskelikhet ok jak skal bätra mik haer äpte thaen ma tholka älskelikhet hafdhe skulle ey gaa til hälvitis nu for thy at konungin älskadhe ey thet han skulle älska thy haver han nu sins älskelikhetz ater lön ther äpte saa jak thaen andra konungin nidh vaetiso ma höghro hand hulkin som var j purgatorio ok han var lik nyföddo barne ey formoghande röra sik vtan at enast at han oplypte öghonin ok vinstra vaegh nidh konungin stodh een diaeful hans hofvodh likt var smidhio belgh mz lange pipo ok hans arma varo swasom twe orma ok hans knae swa som pryxe ok hans föt swasom lange krok widh konungxsins höghro hand stodh faegherste ängil redhoboin at hiaelpa oc tha hördhe jak röst sighiande thaenne konungs synis nu swasom hans siael var skipadh nar hon gik aff kroppeno ok ginsta ropadhe diaefullin til bokina som var j boka stolenom ok saghdhe vndhelikt synis haer thy at thaenne ängillin ok jak bidhadhom thaessa barnsins forslo han mz sine renlikhet ok jak mz alle mine orenlikhet thy at thz barnit var födt ey til kött vtan aff kötino synttis j thy orenlikhet thz ängillin styghdis nidher ok formatte ey at hanna smaskwenin aen jak hanna han thy at han fiöl j mina haendir aen ey veet jak hwart jak skal leedha han thy at min myrko öghon see ey han for ens klarhetz skyn framgangandis aff hans bryste aen ängillin see han ok veet hwart han skal leedha han ok forma ey at hanna han thy thu som vaetins domare aer skil vara stridh oc thraetto ordhit swaradhe a bokine som stodh j bokastolenom thaen som tala sighi for hwat sak thaessa konungxsins siael fiöl j thina haendir diaefulli swaradhe thaen aer sialff vaetinsan thu saghdhe at änghin skulle inga j himerike hulkin som ey for aterghaeldir oraettelica aflat godz ok borttakit aen thaessin siael aer alsmittadh aff oraettelica afladho godze swa mykyt at alla hans aadhro oc innaelfwe ok köt ok blodh aeru föddes ok vaxto aff oraettelica afladho godze oc kost domarin saghdhe thaen at lighiande fae ok hafwor hulkit som maar ok madhka gnagha oc opnöta skulle ey samansankas vtan the som bliwa ändhelica aen j thaessa sighne aer thaenne stadhin tomber j hulko himerik lighiande fae skulle lighia aen thaen stadhin var fuller hwar madhka ok siudhe födes oc opfostradhos diaefullin saghdhe thu at jamcristin skulle älskas for gudz skuld aen thaessin siael älskadhe meer kroppin aen gudh oc aktadhe änkte aff jamcristins älskelikhet / thy at byggiande j kötino hughnadhis han aff thy godze som oraettelica bort tok aff hans jamcristne ok sarghadhe sina vndherdana hwarta ey aktande andra manna skadha maer aen han hafdhe ysvyt / tha giordhe hwat som haelst som thaerf ok bödh hwat han ville ok litit aktadhe han aff jaemnadhenom thz aeru the höxsto saki thy han forkom j mina haendir ok thaer folghia otalica andra tha swaradhe ordhit a vaetinsona book

sighiande til ængillin. O thu ængil siæ-
linna gømare huilkin som ær i liuse ok
seer liusit hwat nyt alla dygdogha hawa
thu til at hiælpa thæssa siæl. Ængillin
swaradhe hon hafdhe thæslagha tro ok
trodhe ok hopadhe hwaria stund skola
aff skapara sinom i skrifta ok skriptamaal
ok nadhis ha gudh æn thot mindra æn
ha skulle. Annattidh taladhe nytwisan aff
bokinne ok saghdhe. O thu min ængil thik
loffwas nu at hawa siælina ok thik diæ-
fwl loffwas at see siælina liws oplytin
thy baadhe ok wanskapin huat thæsse siæ-
lin ælskadhe mær the lifdhe i licamanom
ok hafdhe alla lim hela. Ængillin ok diæ-
fwllin swaradho baadhe tho ælskadhe wærlz-
mæn ok rikedoma. tha saghdhe nytwisa
a bokinne hwat ælskadhe ha mær han
angxladhis aff dødhins thrange. Tha
swaradhe the baadhe ha ælskadhe sik
siælwan thy at mær angxladhis ha aff
kroppsins sukdom ok hiærtas drøwilse
æn aff sins atirløsara pino. Æn taladhe
nytwisan oplytin huat ha ælskadhe i sit
liffs yttersta punct mær ha hafdhe æn
i sit hælt samwit ok vndirstandilse. Ængil-
lin swaradhe ensamin thæssin siæl huxa-
dhe thokka lædhis. Wee mik thy at jak
war mykit diæfwl mot minom atirløsara
gudh hafwer at jak hafdhe ey tima i hulko
jak matte thakka minom gudhi. Mær drø-
wir mik nu ok sørgher at jak hawer syn-
dat mot gudhi æn mins kropz værk ok
ængxl. æn thot jak finge ey himerike tho
vilde jak thiæna minom gudhi. Nytwisa swa-
radhe sighiande a bokinne thy at thu
diæfwl forma ey see siælina for hænna
klara sken ok thu min ængil format
ey hawa hona for hænna orenlikhet
Thy ær thæt nytwis domber at thu diæful
skuli vmsa hona ok thu ængil hughna
hona til thæs tho skuli inledhas til æro-
rona klarhet. Æn thik siæl loffwas at
see til ængillin ok hawa hughnadh aff honom

ok thu skalt wardha luttakande christi
blodz ok hans modhir ok gudz kirkio
bøne. Thær æpte taladhe diæfullin til
siælina. ffor thy skuld at thu kopt i ma-
hændir ful mz alla afladho goze ok kost
thy skal jak toma thik mz minom pinom
ok sætte tha diæfullin konungxsins hiær-
na mællan sin klær som syntos wara lik
pinx ok samanthrængde starklica i lang-
lek ok viglek thær til aller mærghin
bardhis thiundh ok klen swa som træs loff
Annattidh saghdhe diæfullin til siælinna
thy at stadhin hwar dygdoghenar skullo
wara ær tomber thy skal jak opfylla
ha ok tha sætte diæfullin swa som smidh-
iobalgx pipo i konungxsins mun ok blæste
starklica ok maktelica opfylladhe han mz
vedhgelito wædhre swa mykit at alla
konungxsins ædhro ok sinu skina slitna
dho ynkelica. Thridhia tidh saghdhe diæ-
fwllin til konungxsins siæl thy at thu
wast omiskundsamber ok omillir widh thina
vndirmanna hulke som hafdho skulit wara
swa som thine synir thy skulu mine arma
brinnande thrængia thik thy at swa som
thu skalt thina vndirdana. Swa mine
arma som æru like ormom skulu slita
thik mz værsto værk ok plaghom æpte
thæssa thine pinor swa som pipsins ok
blæstins ok ormana. Nær diæfullin
ville æn thrængia ok hærdha pinonar
ok byria aff the førsto tha saa jak
gudz ængil vtrækkia sina hand ower diæ-
fwlsins hand at han skulle ey tha thrængia
pinona swa mykit som førsta sinne. Ok
swa minzkadhe gudz ængil pinonar i
hwaria stundinne. Ok siælin oplypte sin
øghon til ængilsins æpte hwaria pinona
tho ænkte talande. Vta swa som tek-
nadhe i sino athæfwe at hon hugnadhis
aff ænglenom ok skulle skiot hælas. Sidhan
taladhe ordhit aff bokastolenom si-
ghiande til mik. Al thæssin thing som
thik æru swa fullelica tedh wardha

nær gudhi

ær gudhi j enom puncti ok øghna bliki
Æn for thy skuld at thu æst kærlikin thy
tees thik thæssin thing vm liknilse Nu
æn thot thænne konunger war giwghir til
wærlz hedhir ok at taka the thing som
ey waro hans tho for thy skuld at han
rædhis gudh ok æflat at gøra som the
thing som hom lyste for thy rædhogha
thy drogh thænne rædhoghe han til gudz
kærlek Thy skalt thu vita at mange
mykyt bwtlike ok rætfærdhe j mangom
syndom faa mæstan idhrughtha ok synda
ange for sin dødh Hulkra idhrughe swa
fulkomplikin ma wara at ey at enast forlatz
tho syndin vtan ænnugh skærslo ælla pina
vm the døø j tho idhrughtha Æn thænne
konunger fik ey kærlek for æn j ytersta
liffsins punct ok nar hom wanskadhis sam
witit ok al kropsins makt fik han gudhe
likin miskunnalse aff mine nadh Swa at han
sorghdhe meer aff gudz wanhedhir æn
aff sinom værk ok plaghom Ok thænne sorgh
teknadhe thæt liusit som dyæfullin war blinder
aff swa at han viste ey hwart han skulle le
dha konungxsins siæl ok thy saghdhe han
sik wara giordhan blindan thy at han hafdhe
ey andelik vndirstandilse Vta han vndra
dhe swa mykla liusins klarhet ok swa
mykla orenlikhet j the siælinne æn ængillin
wiste ok hwart han skulle ledha siælina
Vta han matte ey hanna hona for æn tho
war vnfaadh swa som skrewat ær ængin
skal see gudz anlite vtan han ær for vnsa
dher Æn taladhe ordhit a bokinne sighiande
thæt at thu saat ængillin vtrækka sina hand
oc dyæfulsins hand at han skulle ey thyn
gia ælla hawdha persona thæt tekna ængil
sins wald oc oc dyæfulsins makt oc wald
mz hulko ængillin atirhaller oc fortaker dyæf
lens sit wald Thy at dyæfullin hafdhe
ængha matto ok ængha skipan til at pina
siælina vtan han atirhaldis mz gudz dygdh
Ok thy for gudh ænnughel miskund j hælvite

Thy at æn thot fordømdom wardhir
ey atirløsn ok ey synda forlatilse ælla
hughnadhir tho ær gudz miskund j thy at
the pinas ey vtan æpte wærtuisonne swa so
the hawa forskyllat ælla hafdhe dyæfullin
ængha tempran ælla matto j sine akæsko
Sannelica at thænne konunger syntis swa
som nyføt barn at hulkin som vil fødhas
aff wærldina fasænggo til himerikis liff
skal wara menløs swa som barn oc wara
til fulkomnilsa j gudz nadhom ok dyghdhom
Ok at konungin oplypte sin øghon til æn
gillin thæt teknar at han hafdhe hughnadh
aff tho ængle hans gømare war oc glæ
dhi aff hopi thy at han hopadhe fik kom
til æværdhelikit liff ok swa vndirstandis
andelik thing vm licamlik liknilse thy
at ængla ælla dyæfla hawa ey tholka
limi ælla nidhirtalan mædha the æru
anda vtan thwa godhlekl ok iæska kughøres
licalicom øghom vm tholik liknilse Thæt
æpte taladhe ordhit aff bokastolenom
sighiande mik Bokastolin som thu saat
teknar siælfuan gudhdomin fadhir oc son
ok thæn halgha anda Æn at thu formatte
bokastolsins langlikhet ok widhlæk
ok ey dyuplikhet ok ey høghlikhet
thæt teknar at ængin forma at finna j gu
dhi opphoff ælla ænda thy at han ær oc
war vtan opphoff ok skal wara vtan ænda
Æn at hwar litin aff thøm thwem litomne
syntos j andrum ok tho skodhadhis ok
skildis een litin aff andrum teknar at
gudh fadhir ær j sonenom æværdhelica
ok j tho halgha anda Ok sonin j fadhre
nom ok tho halgha anda ok thæn hal
ghe ande j hwarijom thwa sannelica en
natur ok atskildhe j persona eghelikhet
Ok at en litin syntis blodhrødhir tekna
sonin hulkin som tok manna natur j sina
persona gudhdomeno oskaddo Hwite litin
tekna thæn halgha anda vm hulkin som
syndana vnfilse ok forlatilse wardhir.

Liber

Dyllene litin teknar fadhorin hulkin som ær alla thinga ophoff ok fulkompnilse ey at nakat fulkompnilse ær hællr i fadhrenom æn i sonenom ok ey at fadhorin ær storre æn sonin ok ey at thu skuli vndstadha at ey ær fadhorin thæn sami so som ær vta fadhrom ær annar i p(er)sonna annar then hælghe ande i p(er)sona æn the æru eet i natur thy tees thre liti atskilde ok samafoghadhe atskilde i p(er)sonana atskilnadh / ok enadhe vm naturina enan ok swa som thu saat i hwario eno litinom andra twa litina ok ey formatte thu see ey vta anna ok ey i litinom nakat for ælla fyrremeer minnra ælla meera swa i the hælgho thræfallelikhet ær ænkte for ælla fyrremeer ænkte andro storra ælla minnra atskilt ælla missæmiande vta een vili een gudhelikhet eet vald een æra Æn thot sonin ær aff fadhrenom ok then hælghe ande aff hwarium thera tho var aldre fadhorin vta sonin ok then hælgha anda ok aldre sonin ok then hælghe ande vta fadhorin æn taladhe ordhit til mik ok saghdhe Bokin som thu saat i bokastolenom teknar at i gudhdomeno ær æuærdhelik vitzuisa ok snille thæn ænkte maa tillæggias ælla minzskas ok thy ær liffwinis book hulkin som ey ær scriffwadh som the script hulkin som ær ok ey var Vta thæssa bokinna script ær æuærdhelika thy at i gudhdomenom ær æuærdhelikit ok vndirstandelikit alla thinga nærvarandesa fyrafarande ok komaskolande vtan vmskipte ok vidhirskipte ok ænkte ær honom osynlikit thy at han see al thing ok veet Æn at ordhit taladhe sik sialft teknar at gudh ær æuærdhelikit ordh aff hulko al ordh æru ok i hulko al thing lifwande gøras ok opehallas / ok thz taladhe tha synlika nar ordhit var giort køt ok vmgik mz manom Thz thu skalt

ok ænngel vita at gudz modhir forskylladhe thæssa gudhelika synena ok thæssi ær miskund loffwadh swerikis rike ok at mænniskiona byggiande i thy skullin hora the ordh ok lærnedom som fraginxto aff gudz munne Æn at faa æru the som vidhirtaka ok tro himerikis ordho som thik æru kunoghadh aff gudhi thz ær ey gudz last vta manana / thy at the vilia ey forlata sins hugx køld ok ænngel lastiordh æru ey fulkompnadh mz forstom thæs timans konungom vtan æn skulu tima koma i hulkom the skulu fulkompnas

Xpus kungør sine brudh hwi gudh plaghadhe walsk folk i øknene ok ey i egypto lande ok aff moysi prowisso ok ænit ey komu mz hæl som at han var kunnadhe ey sino vndhranom ok sæghis vm onda vadhawara ok at han skuli ey trøsta a thz at han kalladhe han fovra sin Capitulum xlix

Thæn tha taladhe til sina brudh ok saghdhe Thry mana køn ok skipilse varo i walsk folke somlike aff tho ælskadhe gudh ok moysen andre ælskadhe sik meera æn gudh Somlike ælskadho hwarke gudh ælla moysen vta ensam jordzlik thing Madhan thz folk var i egipto kalladhis the alle gudz syni ok walsk syni æn ey thiænto the alle gudhi mz iampno hughi Swa nar gudhi thæktis at vtleedha folkit aff egypto / vatto somlike gudh ok moysen thy tedhe gudh mykla miskund ok vitzuiso hwarz sko fullom Æn thu mat sporia hwi gudh vtledde folkit ok plaghadhe tho ey hællir i egypto mædhan han forvisste at ey var æn tha miskunna time ok the manana ilzska som skullo fordærvas varo ey æn opfylta i tho ladoso the skullo hava ok vinna swa at gudz vitzuisa skulle tho fordærffwa Jak swara sialff gudh vtualde walsk folk swa som dighna at læra tho ok prøua ok tho var nødhirthorftelikit at haua lærmefadhir ok ledhare at tha skulle gaa fore thøm mz ordhom ok gerningom | thy thz til at lærmesuenane skullo fulcoplica lærar var okmynmeer nødhirthorftelikt æn egypto lad at the skullin ey vanlica ofmykit hindras ok oras aff thøm som bygdho j egypto lande vndi [illegible] gudz rættuiso plikt alla at the [illegible] skullin ey ofmykel lelica høghfærdhas [illegible] aff miskunna teknom thr lonande varo for gudhom ok moyses skulle prøuas huaro folk sins mæstar at tha som gudhi var opinbar skulle samuel varda lærmosueno men kunoghir til at giua aptredome sik folghia huilkin aff folksins ofmikle ok rætteknome var ærlita ok allom kunoghir | Iak sigher sannelica at samuel bra moysen hafdhe thifdhe folkit vart vtleet ok sørt | Bra for moysi godh lek doo folkit ok plaghadhis lættar ok for folksins bærlek kronadhis moyses høghelitar ok ey ær thz vndir thy at moyses barmadhe sik ok pinadhis suasom aff ømko ok varkunan j alla thera døødh ok thy dualde gudh sina jgær at folkit skulle prøuas ok gudh kunoghir vardha aff sine tholomodh ok miskund ok rættekno ok folksins othokke ok vili skulu tees til thera vavilsa som aptre skullo koma | Bra j hin go mage hælghe men j theshin lande aff thæs hælgha anda inskutil som huilke som ey fingo alla domo thz the villo tho kronadhos the høghelica for godha vilia | ok gudh skynda miskunna tima ok myan nøgh for thera tholomodh thr the nødhir fordhadho ok for thera godha vilia ok ledde thæs vasklicar til fulcomilsa thy tilbør at gudz doma skulu altidh hedhras ok rædhas | ok høghelicast ær vaktande at manz fi·es

vili vardhe ey genudhoghir gudz vilia | An thænne konunger thr iak aff talar som thæn lærme hafdhe ey tholkin godhuilia til folkit som moyses | thy at thænne konunger æftadhe ey alla tuyrdhe vm ælt thas folkdoe vm tha ensamin blefue behalom j sino hedhir | tha styrdhis aff eghafeulzlico vadho ok ville ey forlata sins hugs ostadhelikhet ok thz tha byriadhe halla | ok ey ville ha lydha mik ok tho [illegible] vadhom som ha skulle aff huilkom han matte haua got vadh ok godha styrsl [illegible] ok gudheleko visdoos miolk ok ey [illegible] thz vndir thy at han fragik aff the root som gudh vette til tuvedhe | Thw skalt samuel vita at j thæsso rike var fyra handa konunga slækt | j forsta var giri ok grymhet ok tho tholde gudh thøm ok stadde for nakra godha gerninga ok folksins synde | j andre var ottirhald ok orættuisa hulka gudh plaghadhe ok ødhmiuka giordhe miskundsamlica ok kalladhe ok skilde fran rikeno ok kronone | thridhia slæktin framgik aff hedhirgiriughe rot ok gardhom bol | ok j hænne var giri ok ælskoghe til sik sialua | ok gudh plaghadhe ok næfste tho j thæsse værld at the skullen lættar haua j andre værld | j fiærdhe var skrymtelik ødhmiukt ok rættuisonna vanskilse ok forsymilse ok oskællik forgøvilse thy skal iak aff bækte miskunna ok domin ok vil han ey høra ok lydha tha skal iak flæxngia han aff jæssano ok til yliana | Swa at alle the thz høra skulu skælua ok vndra aff gudz rættuiso ok jamnadh | ok ey thorff han trøsta a thz at iak kalladhe han min vin | Bran atuakte ordhanna anda som ær at hald han sina tro mz omk tha skal iak halla mina lofwan mz hom |

Huru Jhesus vadhir beysarnom aff thy ærskolande at han vare hiælpande fyro ærlica systro j estone at the matti koma til sin forre hedhir ok at the mattin fordinas aff estim domeno ok kurkione som oværtelica ævu opphøgdha j thera stadh Ca^m j

Prius brudhgumin sine brudh at tho skulle scriffwa keysarino swa som aff sik sialue gudhelika oppinbarilsa ordh i thysse matto jak hawir ey at enast a mina weghna vtan a magha gudz vtualda mana weghna for hwilko keysarliko walde at fyra systor waro waldoghs konungs dott' ok hwar thera hafdhe sæte ok wald i sino fæderne ok hulke som hælzst som wildo see ok skodha thera systrana wænlek fingo hughnadh aff thera fæghrind ok godh æptedøme aff thera gudhelikhet Forsta systorin [illegible] sa calladhis ødhmiukt i alla gørande thinga skipa Annor systorin calladhis at hald aff alle sinitelike ok syndelike vmgangilse Thridhia systorin hafdhe napn aff thy at tho lot sik nøghia at sine nødhør thorfft vtan ofuerflødhelikhet Fiardha systorin calladhis kærlek i samsætnadromilsom thessa fyra systor æru nu fordrifna ok til ængxsins wardhna ok swa som aff allo forsmadha ok i thera stadh ær systrom æru fyra andra oækta syst' opsatto ok mskipadha the fødda æru aff skørlimnadh ok the callas nu ok hallas for frwr Forsta callas frw høghfærdh at thækkias wærldinne Annor callas lustans frw at lifua æpter kotzsins astundilsom Thridhia callas ofuerflødhelikhet offuer alla nødhør thorft Fiardha callas fru ofuer af hwars skulle nyhæppelica forma nadh at gøma sik thy at hwat ther ær hællir rætuislica ælla orætuislica afflat som tho faar tho tak tho ther alt mz giri Thæssa frw tala mot gudz budhordhom vliadhe tho til ængte gøra ok sina tilfælle mangom sialom til æuerdhelik fordømilse thy hwa giorir for then kærlekin som gudh giordhe mz idhir at i hiælpin thæsso fyrom systrom tho forstom som callas dygdhe ok frægingo ok waro fødda aff sialue dygdhinne Ihesu christo høghsta keysara hulka som nu æru nidhir thrykta i the hælgho kirkio ok æmbitzmænom hulkin kirkia som ær Ihesu christi fæsthmø at the raskelica ophøghins ok at lastene ok syndenar som nu halla frwdome ok radha ok styra i wærldinne skulin nidhir thrykkias hulka som æru sialana forradhara thy at the hafdho [illegible] opthoff ok afladhos ok føddos aff sialuo lastenom ok forradharinom diæflenom

Prius keysar kungør ok scriffwar keysarino aff thy ærlande i hwat matto han taladhe mægh thing mz sine brudh mz sinom æghno munne som scriffwadh æru i himerikis book ok lifuandhes hom at han skolde see tho ok ranzaka ok sidhir fresta mz pauanom til the rættforma stadh fæstilse hulka sialff gudh diktadhe

Prius taladhe til sina brudh sighiade Scriffwa keysarino a mina wæghnæ thæssin jak ær thz liusit hulkit so lyste al thing nær myrkyt hulde al thing jak ær æmugal thz liusit som osynlikit ær a gudhdomsins weghna ok synlikit synlikit a mandomsins weghna Jak ær æmugal thz liusit. ther thik skipadhe ok satte i wærldina swasom synlikit lius at mædh rætuisa skulle finnas i thik for andro ok at thu skulle styra alla til rætuiso ok millhet thy kungør jak thik at jak ær sant lius ther thik vnte ok lot ophøghias til keysarlikt wald ok sæte Nw thy at mik thækkis swa talar jak mina rætuiso ordh ok mina miskunna ordh mz ene qwinno Jak thy the bokinna ordh som the qwinna skreff aff minom mun ok wægh tho ok ranzaka ok grundha at min rætuisa skuli ræddas ok min miskund skællica astundas Thy so keysardømit hald skalt æmugal vita at jak alldra thinga skapare diktadhe ana wæghin til thæsso mina ælskelico mod

977

hærs iomfrw marie ok iak skipadhe
hona först thässe ämno huilka tho skrif-
thit / ok läs thy hona oc vidhirfästa
ok tilgör ok hiälp mz pauano at the
forsagdha reghla diktadh aff enom
egnom man skuli prouas oc stadhfästas
mz manom vm tha som är min ämbitz
ma j valdme huilka iak gudh stadhfäs-
te for allo mino himerikx härskapi

Huru xpus radde enom konunge so oly-
dhoghen hafdhe iomfru marie radhe at
tha skulle fara til rom ok bedhas afløsn
aff pauano for sina thunga synde Capl l ij

Gudz son taladhe brudhgume sighiande
for thy skuld at konungin var oly-
dhoghen mina modhir raadhe thy iak
gudz son huilkin som är j modhrine iak ra-
dhir hom at tha skuli vtgaa til päfwa
bedhandis ödhmiuklica afløsn aff sino
syndom thy at storsta synde äru bätrade
ok afløsande vm hösta biscopin so hawir
hösta vald ok tha hawir hösta vald
huilkin som sittiade j mino säte oc hawir
vald j väruldinne at løsa ok binda a
mina väghna thy vm konungin lydhe mino
raadhe tha skal iak giua hom twällo-
ghasta liggiadax ok iak skal vgaria tha
aff thäs onno ok løsa al hans giäld
ärmligia licalica alla andelica vm tha
forma ey løsa tho ok huart forskyldir
som tha ärnodha for min älskogha skal
iak rekna ok ätirgiälla hom j ändhelico
liffwe Än nar konungin kombir til pafua
ödhmiuke sik hom aff allo hiärta ey for-
nadhe sina synde / oc ey orsakande / vtan be-
dhis afløsn aff the olydhno tha hawir
giort mot the hälgho kirkio skipan ok
aff thy bane tha är j budhin ok aff sino
oppinbaro menedhe ok aff them owana
thunga ok skat tha hawir lakt a sins rikis
almogha ok for thy at olydhoghe klär-
ka äru komne til kirkiona mgiäld for
thäs skuld ok for al the thing huilki thin
sami konunger hawir giort mot roslico rike-

978

sins ok biscopana stadhgom Gudz radh
the sama konunge som for var sakt aff

Xpus talar til brudhgma sighiande Capl liiij

Om konungin vtfaar ok gaar til pafua
ok räknar han sina synder vara stora tha
vakte sik for sinom kiärom som hom radha
at tha skuli vtgaa oc fara mz höghfärdh
til thz at hans napn skuli lofuas j landome
ok vakte sik for them so hom radha at
giua sina gafwor rikilica at thäs frägdh
skuli oppinbaras oc radha hom sama san-
ka mykyt thiänisto folk at tha skuli
ey gripas oc fangas aff owinom Vtan
vtgange snällelica ok ödhmiuklica tha
skwande vidhir thorftelica thiänara gu-
dhelica ok hömiska ok ey ofmagha ey
vtläggiande alla tärande sin thing til
sina rosn ok tälse alla bälde vta til
gudz hedhir ok sina nytto Vakte ok sik
snällelica for tho manom thär astunda at
göra hom skadha thy at än thot iak for-
ma al thing mz mino valde tho är studo
görande mz manzlico radho ok hiälpo ot
thy än thot iak taladhe mz moyse tho
hördhe han oc folgdhe ens hedhens manz
raadhe thy at thz var got oc for somlik
thing vidhirthorftelikit ok nyttoght

Huru xpus manar konungin ok radhir tho
at afläggia sina synda thunga byrdhe mz
ängilsins äpterdöme som synte thobie gäst
rädhir swa som i thobie til nägh ok at
the skullu giordha sik mz godhra ordha
ok gärninga bälte Capitl l iiij

Xpus talar til sina brudh aff tho
konungenom som owanner är sakt aff
sighiande Hwat är at ängillin synte
gudhradhir thobie nar han ville fara
til anna stadh thz märker räthins manz teky
thy at the människia som astundar at faa
sina synda forlatilse skal afläggia sina
synda thunga byrdhe mz idhrugha ok
räthom skriptamalom ok vmbiring giua sik
mz godho ordho ok gärningom Swa hon
ok thinne konunger räthe alla sina gärninga
for än han vtgaar aff väruldine hanande

forakt at swa forlatta ok bortkasta alla sina forra synde ok fafængo ok lættalighet at ga aldre optarmeer lustl i thes thy at vanskapat ær at loffwa fornæmstom hwa thianist ok folghia hans fagrind ok sidha atrugna til vanskapadh thing thy dauidz swena mar the waro fulita vanskadhe i sino skæggie ok stakte i sino kladhom matte the ey ingaa i iordherikis ierusalem for thy thwa kladhe waro bætradh ok thæs skæg atrunnit vta blino i drøuilsa ok forsmælsa stadh hwru myklo hællr jak gudh fadher ok skapare thom dauid leta fagher thing i manome thy vil jak ey at the hafwin stutt kladhe swasom skamda gæste ok ey ok quinzlik atthæfwe swaso quinzlike mæn vta jak lær manome nyttelik thing ok høuisk at the warin kladde til nytto ok høuisklikhet til min hedher ok at the warin redhobone at gøra mik thienistskap nar mik thækkis at calla thom aff wærldinne Dominus hughswar sina brudh ok sighir hanne at hon skuli ey thrytthia gudz ordh som hanne æru tedh dannial æn thot hon aff thy lastas ok at hon skuli ey thom tala for manna loff cap^m lv

Gudz son taladhe til sina brudh ok saghdhe thu som andelik thing see ok hør skalt ey thy thrytthia at thu lastas ok ey for thy tala alla persona at thu lonas aff manom ok ey vædhas aff thy at min ordh som thik æru gudhelica tedh ok opinbaradh forsmas ok fulcompnas ey hælstan thy at rætwisan dome ha som mik forsma ok miskunn gifwer thøm løn som mik lydhe ok thy wardher tvæfallelica først thy at syndinna pina ok forskyllan afskrapas aff rætwisomma bok ok manadh thy at lønin økis æpte thy som skulde gøras for syndena ok thy sændas al min ordh ok skrifwas vndher thes ænda at vin the hulko som min ordh sændas høra ok tro ok fulcompna thøm mz thingene tha skulu ænna jattir ok lofua haldas thøm ok fulcompnas ok for thyn skuld at nakot folk ville ey følghia omon budhordhom vta forlæt vætta ok trygga ok.

gik vm thrangan vagh ok mødho sama ok wardh allom for thy hatlikit ok mage aff thøm æru i hælwite ok thøm flere i thime vike swa ær ok dannial nu thy at thæssa vikesins folk som jak hawer plaghat ær ey wordhit ødhmiukare alla bætre ok lydhoghare for plaghona skuld vta ær wordhit thæs hardhare ok dirfwa mot mik ok meer genwærdhoghit tha æpte hørdhe jak røst sighiande o min kære son hulkin som ma kunnit fyrælste mz thinom dødh aff hælwite statt op ok vær thik thy at mage man ok quinna vte lukto thik aff sino hiærta thy hawa the i vikit sinælleliga swasom salomon lypt bort dorenar aff dorra agzolomen starklica swasom samson Item forsator mot kære komen ok snaru i næthæno for viddarana føte Item hædher quinonar mz vatno ok midhdaghe kasta brona for almoghano swa at ængin aff thæno oinom vndagange for thy the som hærdhas omote thik bedhas miskund mz samme ødhmiukt Huru var hwa kughor ok teer hardha do amote ænu konung som thy tha lifdhe thy at ha var gudhi olydhoghir ok hær ær mykin margfaldelik kænnedombir cap^m lvi

Gudh fadher taladhe til brudhinna ok saghdhe hør the thing som jak tala ok tala the thing som jak budher thik ey for thin hedhers skuld ok ey for thin last vta halt ængtungelika ok haf jæmkæra thom som thik loffwa ok thøm som thik lasta swa at thu skuli ey røras til vredhe for lastin ok ey opphøghias til høghfærdh for loffordit thy at thu ær wardhoghir hedhers hulkin som andelica var i sik sialuo ok hulkin som aff kærlek skapadhe ænglanna ok mænniskiana til thæs ænda at flere skullen vara luttakadhe hans æro jak ær samelica nu then same i valde ok vilia som jak var nar min son tok kotlikin licama i hulko jak ær ok var ok ha i mik ok then hælghe ande i ok baadho æn thot værldine var

konlikit at han var gudz son tho var
thz nakrom kunnoght än thot saman mæn
niskiom Thy skalt thu vita at thz är
gudz rætuisa huilkin som aldre hafdhe
ophoff swa som sialwer gudh hafdhe aldre
ophoff Ok for var anglomen tect hws
än the saagho gudh huilke ey fiollo thy
at the visto ey gudz lagh ok rætuiso
Vta for thy at the vildo ey holda hona
ok goma Thysselica the vndirstodho at
alle älskadhe gudh skullo se gudh ok
bliua medh hom ewärdhelica Ok the so ha
tadho gudh skullo pinas ändhelica ok
skullo aldre se han j sinne äro Ok tho
vtualde thera høghfærdhogha giri hall
hata gudh ok bliua j tho stadh thär the
skullin ändhelica pinas An älska gudh
at the skullin äwärdhelica glädhias
Thölik sama rætuisa är aff manneno swa
som aff änglome Thysselica manin ädhir
for älska gudh ok sidhan se gudh Thy
ville min son fødhas aff kärlek äptir
rætuisonna laghi at han skulle vara syn
likin j mandomenom huilkin som ey formatte
sees j sino gudhdom Ok swalst sialffs
vald är swa giffuit mannome som äng
lomen at the skullin astunda himerikis
thing ok vidhirsighia ok forsma jordz
rikis thing Ok thy jak gudh søke maga
medh magom mattom än thot min gudhdo
bir synis ey Ok j mangom landom teer
jak magom mænniskiom huru hwars lanz
synd ok brot maghi bätras ok huru
miskunn maghe faas ok forskyllas For
An jak giordhe min dom ok rætuiso j
thom samo landom An mænniskiona atuak
ta ey ok äkta ey thässe thing Thässe
rætuisa är äminnexl j gudhi at alle the
som äru j jordhrike skulu skolin Først
stadhelica hopa the thing som the ey see
Ok tro the halgho kirkio ok the halgho
lärast ok sidhan älska gudh ower al thing
som thu gaff al godh thing ok gaff sik

sialwan j dødhin for thom at alle skullin
glädhias äwärdhelica medh hom Thy talar
jak gudh til thera som mik thiäna at alle
skulin vita huru syndin skuli bätras ok
huru pinan skuli minzkas ok kronan økias
Thy äptir syntis mik at swa som alle himi
rane varin eet hws j huilko een domare
sat a stole ok husit var fult medh thiänaro
som alle hørdho domarin hwar een medh
sine røst Än vndi himirikenom syntes eet
rike ok ginstan hørdhis røst ok sagdhe
swa at alle matto høra konung j badhe ängil
ok dyäful til domin thän ängil som är
konungxsins gomar ok thän dyäful som
är konungxsins styrare Ok ginsta ordhit
var sakt stodho ängillin ok dyäfullin
for domeno Ängillin syntis swa som eno
fagher man ok dyäfullin swa som glädhia
dhis man ok tha sagdhe domarin O ängil
jak satte thik ok skipadhe konungxsins go
mara var han bant samsæt medh mik Ok
giordhe vidhirgangho ok skriftamal aff allo
sinom syndom som han hafdhe giort aff sino
ungdom at thu skulle mærmeer vara
konungenom än dyäfullin Hwru äst thu
nu sighirvadher ok gangin fran hom Än
gillin suaradhe O domare jak är ther
ok brygmade aff thins kärlex eldh Aff
huilkom konungin var ok ena stund hetir
giordher Än var konungin hatadhe ok
forsmadhe the thing som thine vini sag
dhe hom ok rædho Ok var lat ok dyl
skir at gøra the thing som thäsi rædh
hom tha gik konungin äptir thy som hans
eghin luste drogh han ok bortlangdhe
sik fran mik ok swa nalkadhis han om
menom j allo studom Dyäfullin suara
dhe Jak är sialfft frostit ok thu äst
sannelica hitin ok gudhelikin eldh Thy
swa som hwar thän som nalkas thik
varder brygmade til godha gerninga
Swa konungin nalkandis mik är var
dhin tallar til thin kärlek ok hetar

til mina thinga Domarin suarade konungens war vredgit at ælska gudh oc all thing ok sin iamcristin som sik sialuan thæn bortdraghir thu tha fran mik then man som jak atirloste mz mino blodhe ok lat than oc vredhir gøra skadha sinom iamcristne ey at enast til værlz godz vtan æmuæl til lifsens Sigfullin suarade o domare nu bør mik tala oc ænglenom thiggia Danelica war konungin bortgik fran thik ok thino vredho ok kom til mik tha vrdh jak thom at ælska meer sik sialuan æn sin iamcristin ok at tha skulle ey ækta ælla skodha sialfa gaghn vm tha hafdhe værlz thadhir ok at tha skulle ey ækta at tha sialff vndirthorfte ok hafdhe vaskilse ok swikis vm thaus vini hafdhin yfryt Tha sagdhe domarin til Sigfullin visselica thetta war then som vil bortgaa fran thik skal thz formagha ok ey skalt thu formagha nakan hindra oc atirhalla vtan sina thak mz olbughelle Thy skal jak æn sænda konungenom nakra mina vini som thom skulu forvara aff sino vredha Sigfullin suarade Rættuisa ær at thuar thæn som vil lydha mik skal styras aff mik ok jak skal æmuæl sænda konungenom mina vredhgiuara ok tha skal synas hulkins vredho tha meer lydhir Tha sagdhe domarin Jak thy at min rættuisa ær at dœma stupo gudfruktanom thz lis ær ok gøranhom thz thæs ær j thæs sak Æpte nakar ær saa jak annatidh xpm domara mz allo sino himerik hærskapi meer vrødha ok rættan æn før ok sua som kwedha ok sagdhe til Angullin oc Sigfullin Eighthin hulkin j ødhra so nan Angullin suarade Nar jak kom til konungin mz gudhelicom insikutilsom ok raadho ok thinne vini mz andelicom ordho æmbitit blixte Sigfullins fixdebudha j thæs ømom ok sagdho thæn skalt thu spara værlz goze ok thino thadhir ælla sialom ælla kroppom thør til at thinne vini som thu ælska meer æn thik sialua magthin firmas ok hedhras Ok konungin lydhande thøm suarade ok sagdhe thinna vina radho jak ær vmpnyt snyllir oc vis til radha æmuæl vtan thør gaan fran mik mz blyghdh Ok sua vændu konungin nakkan til thik ok ænlitit til ovinin ok bortkørdhe fran sik thinna vini vanhedhradha ok orøktadha ok gabbadha aff værldinna vinom Tha ropadhe Sigfullin O domare nu bør mik at styra konungin ok giua thom radh vm mina vini Domari suarade Jak ok plagha konungin sua mykyt so thik lofwas ok styrdz thy at tha vitte mik til kwedhe mot sik Thwem daghom thær æpte framlidhno syntis domari ammatidh for hulkom Angullin oc Sigfullin stodho ok Sigfullin sagdhe o domare Som nu jak skal kungora rættuisonna Visselica thetta æst sannelica sialw karlekin thy bøør thik ey blina ælla boo j thy thiarta j hulko ælskand ok kwedhe ær rotadh oc stadhfast Thu æst oc æmuæl sialfsnillin oc thy skalt thu ey vara j thæs thiarta som ælskadha at skadha sina iamcristna liff godz ok hedhir Thu æst sialff sanningin oc thy hørir thik ey at dwælias mz thøm mane hulki som mz swornom edh haua lofwat at gøra forværdhilse Thy for thy skuld at thane konungen ok spottadhe thik swa so thz plaghir ok spottas som dwamult ær Thy latt mik pinua tha oc mødhir thrykkia swa at tha bardha allir osinna thy at tha vrækna min radh vara snille ok thin radh haua tha for gab Visselica jak ætludhar at afløna thom mz tholkom atirlonom thy at tha giordhe min vilia thz forma jak ække gøra vtan thit tillat Bidha thz var sakt tilburdhe domari at haua swa som vndirlikt vmskipte ok synes tha skinadhe swa som solin oc j sighne solinna syntos thy ordh swa som waro dyghdhogh sannind ok rætwisa dyghdhin taladhe ok saghdhe. Jak skapadhe al thing thy ængin hafdhe aff mik nakat forskyllat ok thy ær jak wærdhoghir at hedhras aff mine kreatura oc ey forsmaas jak ær æuighl wærdhogher loff aff minom vino for min kærlek jak skal æuighl hedhras ok rædhas aff minom ouinom thy at jak vmbær mz tholomodhelica vtan thera forskylla mædhan the wærdhogskyllelica hafdho forthiænt domin ok thy o diæfwl bør mik at doma æpter mine rætwiso ok ey æpter thinne ælsko. Ambrat taladhe æuighl sannindin ok saghdhe j minom gudhdom tok jak mandom aff mine jomfru j hulkom mandom jak taladhe oc pinadhe jak sænde æuighl apostlome min hælgha anda ok jak taladhe mz thera tughom swa som jak æn tala dagheliga mz them mik thækkis mz andelico inskiutilsom thy skulu mine vini vita at jak sialwr som ær rætta sannindin sænde min ordh enom konunge thær tha forsmadhe thy thæt diæfwl kwz at nu thy at jak wil tala at vitas skuli hwat hællir konungin lydde minom ælla thinom radhom ok inskiutilsom. Æn jak wil nu optalia ok sighia al radh som konungeno waro giffwin oc saghdh ok tho opvæknar mz fyræ ordhom hulkin jak saghdhe for mz flere ordhom. Konungeno war radhit at vakta sik aff allo syndom forbudhno aff the hælgho kirkio ok at hawa mattelica fasto ok at han skulle hawa til rætta ok swara sino vndirdanom ok thiænarom ok almoghanom ok wara vrædhoghom at gøra rætwiso rikom ok fatikom at ey skulle wanlika almoghans gagn j rikeno ok styrsl minzskas fortho ofmatto æthald ok at han skulle ey wardha dylsk at høra alla tho som kærwomaal hafdho for wanskipadha.

ok ofwrmatto fasto ælla for ofmykla olflødhelikhet konungenom war oc radhit hulkalædhis han skulle thiæna gudhi oc bidhia til gudh ok j hulkom dagho ok timo han skulle giwa sik tom til at skodha almoghans nytto j rikeno ok war konungenom visat j hulko dagho han skulle bæra konunglica krono til gudz hedhir oc at han skulle hawa oc tracte al sin radh mz godho manom ok gudz vino som ælskadho sannindina ok at han skulle aldre vitande staa mote sannindine ok laghome ok ey læggia oppa almoghan j rikeno ouana skatte ok thunga. Utan for rikesins nødh ok hedhningana striidh ok orloghe konungenom war oc radhit at han skulle hawa sina thiænara tal æpter sins rikis ingiælda makt ok hwat thæn ower war skulle han skipta mz sino riddaro ok vino ok war hanom radhit at han skulle synderlica bortskipa fran sik ofrydhogha oc ofmælla mz radhom oc kærlek ok wæfsa tho manelica ok at han skulle ælska singælla mæn ok qwinna j gudz kærlek ok værja sins rikis inbyggiara oc at han skulle giva sina gaafwo mz skælikhet ok at han skulle ey minzska ælla ændro ændwardha the thing ælla nakra land thær konungeno til høræ ok kronone ot at han skulle døma ok rææt skipa inlændingo ok vtlændingom ælska klærka ok til fogha sik kærlica sit widherskap ok halda ok gøma sins rikis almogha j fridh. Thæs æpter swaradhe diæfullin domarino oc saghdhe. Jak rædh konungeno at gøra somlica synde lønlica som han thordhe ey gøra oppinbarlica ok jak æggiadhe æuighl hanom at læsa lange mangha bøner oc salma vtan ætwakt ok hiærtans gudhelikhet thær til at han skulle ængin kærwomal høra ok swa framdraghande tima onyttelica oc at han skulle ey gøra nakra rætwiso tho som owærtholdo. Jak rædh ok konungeno at han skulle forsma alla rikesins go

Etha man oc at tha skulle oploghthia een
man oc alla oc alska tha aff allo hiarta
meer æn sik siælwan oc hata amual sin
eghin som thwinga vilie sins almoghia mz
skattom drypa man oc røua kirkior Jak
vidher oc konungenom at tha skrymptadhe
vætwisonna skulle thwan een lata skadha
androm Oc at tha skulle ~~oc~~ bort giua oc
andhwordha enom maktoghom høfdhinga
annars rikis minno swørno brødhom mak
land tilhørande kronone thy til at for
vidherlikse oc strudhe skullin opuæktias
Ødhe oc vætwise drøuias / Ondhe thæs
dimpar i thæsume sænkias oc andre i
skærslo elde thæs thunglica pinas / Summor
valdtakas Skip i hæfwino vpnas / Kirkio
thælagh thing forsmas Skørt lugarne
thæs loflica iodhnas oc aller man vili thæs
fræklselica fulkomnas O domare aff thæsso
thingo nu saghdho oc vm konungin mz thær
ingom swa fulkomnadho oc andro flero
syndom maa prøuas oc yfwyt dittas huat
thæll' konungin lydde thino radhom alla
innom Thy æpte taladhe vætwisan suara
de oc saghdhe ffor thy skuld at konungi
thætadhe dyghdhena oc forsmadhe samdma
thy bør nu thik til at økia konungeno
nak' ond thing oc jak skal a vætwisonna
dyghdhena minzska hom nak' godh thing
som jak hafdhe gifwit hom aff minno
nadhom Dighfullin suaradhe O domare
saghdhe tha jak skal økia konungeno oc
magfalla gøra hom ena gafwo oc første
skal jak sænda hom tholka glømsko at
tha skulu ey atnakta gudhelica ingiutinga
i sino hiærta oc at tha skulle ey thænkia
thina vndfanga oc æptedøme i sino
hugh Gudz vætwisa suaradhe jak skal
minzska hom hans hælgha anda ingiutilse
oc jak skal bort dragha aff hom the
godho amminelse oc føro thanka oc
hugnadha som tha for hafdhe Oc tha
suaradhe Dighfullin jak skal insænda
hom dyrfwe at tha skuli thuxa oc gøra
dødhelica synde oc nadhelica vtan blyghdh

oc vidherdøghtha Tha suaradhe vætwisa
jak skal minzska hom skæl oc forvakt at tha
skuli ey skodha alla vanzsaka nadhelica
oc dødhelica synde doma oc atergialda
Tha saghdhe Dighfullin jak skal insanda
hom vidherdøghtha at tha skula ey thora tala
alla gøra vætwisona oc mæst mot gudz
vinom Vætwisan suaradhe jak skal minzska
hom snille oc visdo i gøradhe thingo at
tha skuli synas licare dara oc skæmdaghast
i ordhom oc gærningom oc allom sinom mædh
færdhom æn snigello mane Tha suaradhe
Dighfullin jak skal giua hom hiærtans
angxla oc drøuilse for thy at tha faar
ey framgang æpte sinom vilia Vætwisa
suaradhe jak skal minzska hom the hug
nadha som tha hafdhe fordhom i sinom
bønom oc gærningom Dighfullin saghdhe
jak skal giua hom klokskap at thænkia
oc finna kloka funde thy tha magthe
mz sanka the manniskior hulkra fortapilse
tha astundar Vætwisan suaradhe jak skal
minzska hom astundilsin swa mykyt at tha
skal ey akta sin hedhir oc gagn Dighful
lin suaradhe jak skal tilsætia oc gifwa
hom swa skipadha sins hugthx oplyptilse
oc villo at tha skal annugh glædhias
aff sine blyghdh oc sina sighel skadha oc
kwadha vm tha forma at faa sin værzli
kin fragang æpte sino vilia Vætwisan
suaradhe jak skal minzska hom the for
thanka oc skodha oc vanzsaka som singel
ke omæn haua i sino ordhom oc gærningom
Dighfullin saghdhe jak skal giua hom
sino dyrfwe oc oghønelikin vidherdøghtha
oc swa skipadh sin oc at hafwe at tha
skal synas licare vibaldhe æn kronadho
konunge Vætwisan suaradhe oc saghdhe
thollkin dom ær thin vgerdhe hulkin so
skil sik fran gudhi thy at tha skal for-
smas aff sino vino oc hatas aff sino eghi
no folke oc almoghia / oc mædhom bastas
oc thrykkias oc fordrifwas aff gudz
ovino thy at tha vanytiadhe gudz kær
lex gafwo badhe andelica oc licamlica.

Thy äpte taladhe ~~dyghfullin~~ dyghdhin ok saghdhe thässin thing som thik äru tedh äru ey tedh for konungxsins forskyllan hwars siäl ey är än dömd vta tho skal dömas i thöm ytharsta pinit ok anda nar tho tallas. Äpte thässin thing saa jak at the thry swo som war dyghdhin ok sannindin ok rätuisa waro lik domarenom hulkir som taladhe widh konungxsins siäl. Ok tha hördhe jak ena röst swa som ens kuenna röst hulkin som saghdhe swa. O alle himpna mz allom himeltunglom giffuen liudh ok alle diäfla hulke som ärin i myrke aatlyghdhins ok alle andre hulke som ärin i myrko stadho hörin at höxste keysar forthänkte at höra ok göra doma ollom wärldinna höfdhinga ok ämbät. The thing ther jak saa ok hördhe waro ey lekamlik vtan andelik. Ok min andelico öghon oplatos til at the skullo höra ok see. Ok tha saa jak Habraham koma mz allom helghom mannisko som vt waro födda aff hans släkt. Ok alle patriarcha ok prophete komo. Thy äpte saa jak fyra ewangelistas ok thera skapnadher war likir fyrom diurom swasom the pläghas scriwas a wäggio i wärldinne hulke som tho syntos lifwandis ok ey dödhe. Thy äpte saa jak xij sätte ok i tho xij apostla bidhande hvan ok waldit som än tha skulle koma. Sidha komo Adam ok Eua mz martyribus ok allo confessoribus ok andro helgho manom som vt waro födde aff tho än xpi mandombe syntes ey än tha ok ey hans signadha modhers likame. Vtan alle bidho at the skullo koma. Jordhin ok watnit syntes oplyptas til himilin ok al the thing i tho waro ödhmiuktos sik waldino mz wyrdhning. Thy äpte saa jak eet altara hulkit som war i waldzsins sätte ok kalk mz win ok watn ok brödh i oplatis likilse a altarino. Ok tha saa jak hulkaledhis i ene kirkio i wärldinne en prest i fordho i messo klädhe byriadhe messo. Ok nar tha hafdhe giort al the thing messone tilhördhe ok hafdhe komit til the ordh ther brödhit mz wighis. Tha syntes mik swa som solin ok manin ok stiärnona mz allo planetom ok alle himnane mz sino gango ok rörilsom hafwo liudh mz omskiptelico röstom ok sötom notom ok sangom. Ok aldra handa sangs hördhis ok otalik sangara andbudh syntos ok thera söta liudh ok sang omöghelikit är at begripa mz sinnom. Alla vt thydha mz ordhom. The som waro i liuseno saagho til prestin ok böghdho ok ödhmiukto sik waldino mz wyrdhning ok hedher än the som waro i myrkeno styghdos ok räddos. Sidha ordhin waro framfördh aff prestenom ok brödhit syntes mik at thz sama brödh war i waldzsins sätte i threm likilsom ok ey thes sidher bliuande i prestins handom. Sialft brödhit wardh lifwande lamb ok i lambeno syntes eet manz änlite ok brinnande lughi syntes innan ok vtan lambit ok änlitit. Ok nar jak stadhelica faste mina syn at jak skulle skodha änlitit saa jak lambit i änliteno ok skodhande lambit saa jak sialft änlitit i lambino. Ok een kronadh jomfru sat när lambino ok alle änglane thiänto tho hulke swa mange waro som solgrandin ok vndelikit sken framgik aff lambino. Ok swa stor ok mykyn war thz helghera siäla mykylikhet hwru mykla min syn formatte ey skodha i langleek ok bredhleek ok höghleek ok diupleek jak saa ok ämwäl somlica stadha toma thz än skulu opfyllas til gudz hedher. Ok tha hördhe jak aff jordhinne otallica thusanda röste som ropadho ok saghdho. O hära gudh rättuis domare döm ower wara konunga ok höfdhinga ok atuakta wars blodz vtgiutilse ok wara hustru ok barna sorghe ok tara. Skodha warn hungur ok blyghdh waar fängilse ok saar ok husa brännilse qwinno blyghdh ok waldtäkt. Atuakta.

kirkiona orät ok alz klærka domsins ok höfdhingana ok konungana falsa rættan ok loffwan ok forvædhilse ok skatta som the ut thrøngia aff os mz twedhe ok obrughelle thy at the kæra en thuru mang thusand som døø mæ dha the formagha at utuidha sina höghfærdh Thitt ær ropadhe swa som otalik thusand aff helwite ok saghdho o domare vi vito at thetta ært aldra thinga skapare Som thy ok the hwa som vi thiænto j iordhrike thy at the synkte os domare j helwite ok æn thot vi nimom thik ont tho mødhgar rættuisan os at kæra ok sighia sannind at var værzlike thra ælskadho os uta kærlek huilke so en ælskadho meer aff varom siælom Æn aff gudom ok tho samom varom herrom ok husbondom var alt ens huat hælle vi ælskadho thik gudh alla thinga skapare ælla en Thy at the giornadhos ælskas ok thiænas aff os for then skuld æru the ouærdhoghe at faa himerike som en wyrdho ok ælskadho thik ok the æru wærdhe helwite uta thino hielpe thin nadh thy at the fortappadho os thy vilom vi æn thola hardhare pino æn vi tholo thæt til at thera pina skulle aldre ændas ok the som varo j skærslo elde talande om likamlse ropadho O domare vi varom dømde til skærslo eld for idhrugha ok godha vilia so vi hafdho j liffsins ænda ok thy kæro vi ok hwana som æn lifwa j iordhrike thy at the hafdhe tilburt at styra os ok mana ok læra mz ordhom ok næfsilsom ok fromom radho ok helsamom æptedømom Æn the styrkte os meer til synda ok onda gerninga ok thy ær var pina thungare ok hardhare for thera skuld ok pino timen længre ok dryg-

bilsin ok blyghdhin meer Thæt æpter taladhe Abraham mz allom patriarcho sighiande O hwi gudh vi astundadho j bland al astundelik thing at thin son skulle födhas aff var slækt huilkin som nu ær forsmadher aff værldina höfdhingom thy bedhoms vi dom ok thom Thy at the akta en thina miskund ok rædhas en thin dom ok taladhe prophetane ok saghdho vi spadho aff gudz sons tilquæmd ok saghdho at vidher thorftelikit var at han skulle födhas aff iomfru ok thola forvædhilse ok fængilse ok flængias ok mz thorn kronas ok at ytarsta dø a korseno at himerike skulle oplatas ok syndenar affskrapas Thy for then skuld at the thing æru nu fulcompnadh som vi saghdho ok spadho thy bedhoms vi dom ok iordhrikis höfdhinga huilke som forsma thin son dom aff kærlek døo for tho Tha taladho ok ævangelista ok saghdho vi ærom vitnara at then som fulcompnadhe j sik sialuo al the thing som saghdh varo aff thom Apostlane taladho Daniel ok saghdho Vi ærom domara thy bör os at døma j sannind thy thom som forsma gudz licama ok hans budhordh dømo vi til fortapilsa Thær æpter saghdhe iomfrun som sat nær lambino O søtaste hwi miskunna tho domarin sina nadhe Ey ær rættuisa at neka thik nakat thy huilke som lata aff syndene ok göra wærdoghan idhrugha ok synda bætring skulu finna miskund Thær æpter saa iak at thz ænlitit huilkit som synthis j lambino taladhe til konungin ok saghdhe Iak giordhe stora nadhe mz thik thy at iak tedhe thik min vilia huru thu skulle hawa thik j

thine styrls ok ambite ok huru thu
skulle styra thik siælua thowisklica ok
sniællelica jak lokkadhe thik æmnæl
swasom modhir mz sotom kærlex ordhom
ok jak vaxdhe thik mz mamilsom sua
som mildir fadhir. Vta thu lydhughir war
diæflenom bort kastadhe mik fran
thik. Swa som modhir bort kastadhe sit
borit barn hulkit tho wyrdhir ey at
hanna alla sina mysætia j thæs mu
Thy alt thz got thik ær lofwat skal
takas aff thik ok gifwas enom thæmo
æpterkomara. Thæn æpter taladhe jomfru
til mik hulkin som sat nær lambeno
ok sagdhe. Jak wil kungora thik at
thik ær gifwin andelica syna vnder
standilse thy at gudz hælghe mæn
fingo then hælgha anda mz omskipte
licom mattom. Somlike aff thom forniste
then tima nar the thing skullo han
da som thom tedhos swa som pro
phetanne. Andre hælghe mæn visto j
andanom the thing som the skullo sia
thom mæniskiom til thera komo nar nakr
thing spordhos aff thom. Somlike visto
huat the waro hællir lifwande ælla
dodhe som lankt waro fran thom. Som-
like visto æmnæl hulkin ænda nakar
strudh skulle faa. For thy the som stoddo
mænnisko j stædhma. Thy ey ær thik lofli-
kit at vita nakr thing vtan hora ok
see andelik thing ok the thing som
thæu see ok høra skrefwa ok sighia thom
mæniskiom som thik biudz. Ok ey ær
thik loflikit at vita hwat the waru
hællir lifwande ælla dodhe som
thik biudz at skrefwa ælla huat hællir
the lydha ælla ey thy som thæu tho
skrefwar ok kungor aff thæme andelike
syn som thik ær tedh aff gudhi for

thera skuld. Nw æn thot thæme konunger
forsmadhe min ordh tho skal andeli
ca annar koma hulkin som tho skal
taka ok vndfaa mz wyrdhing ok
hedhir. Gudz modhir sighir at for thry
thing som plagha oftar vrbet ok thy
ma gudz bledhkas for annar thry godh thing som

Gudz modhir taladhe til brudhinne
ok sagdhe. For thre synde ko pla
ghay oftar vrbit swa som for høghfærdh
ok ofwirhald ok giri. Ok thy ma gudh
blidhkas vm thry thing at plaghona
tima skuli styttas. Forsta ær at alle
skulu taka sana ødhmiukt i klædhom.
hafuade matelik klædhe ey mykyt
lang ok sidh mz ænno sidh. Ok ey
mykyt stutt mz skæmda gæsta sidh
ok ey lappadh ælla omyttelica synde
skorin thy at tholik thing mishæk
kias gudhi ok hafwin sina licama ho
uiskelica at the skulin ey synas stor
ælla høghre for høghfærdh ok vosn
Thy gudh skapadhe tho ok ey mindre
ælla klenar for nakr band ælla knopa
ælla tholka flæghe. Vta al thing vari
til nyttelikhet ok gudz hedhir. Ok
ænnona aflaggen ænnuæl vosinnia
klædhin som the toko for høghfærdh
skuld ok fafængha æro. Thy at diæf-
wllin vptagho tho ænno som for-
smadho sine fædhirnis landz gambla
loflica sidhi margha handa ofidhi ok
oghømskelik prydhilse i hofwdho ok
fotom ok androm limom til at opugh
kia skørlimpnadh ok retade gudh
til wredhe. Annat ær at almosor
skulu gifwas mz hiærtans glædhelik
het ok godhwilia. Thridhia ær at
hwar sokna præster ey tima i manadhe-
nom vm eet helt aar skuli sunga

995

mæſſo aff the halgho thera fallogheet
til tiulka at hans ſoknafolk ſkuli ſama
koma mz idhrughha ok giordho ſkrifta
malom faſtande j the daghomen ok
bidhiande andelika at ſyndena ſkuli
forlatas ok gudz wredhe blidhkas
Biſkopane ſamuledhis j thwarom manadh
vm ſik ſkulu alla ſina dombirmen j ſino
domkirkiom hauadhe högtideliga pro
ceſſiones ok ſiongadhe mæſſo aff the
halgho thera fallelikhet ſpraka de ſa
tika men ok thwande ödhmiukliga
thera fot

Jak ſaa ſtort pallaciū ꝛc ſetta ytarſt
j ſiunda bokine

liber ſtenonis Criſtierniſſ de Saliſta

Denne her Sten Chriſtiernſſon leffde
Anno 1478 war höffuidzman
opå Nyköpingh

fallogiset
oll sculi sanu
rgo scpta
homes est
ndena sculi
blisgens
rom mandy
nuby / fine
rudelitta pro
[illegible] esse
raba de fa
miublia

Peta ymrst

liber Stephani Crist[illegible]

Domini [illegible]

Anno 1478 [illegible]

[illegible]

A 5a

A 5a

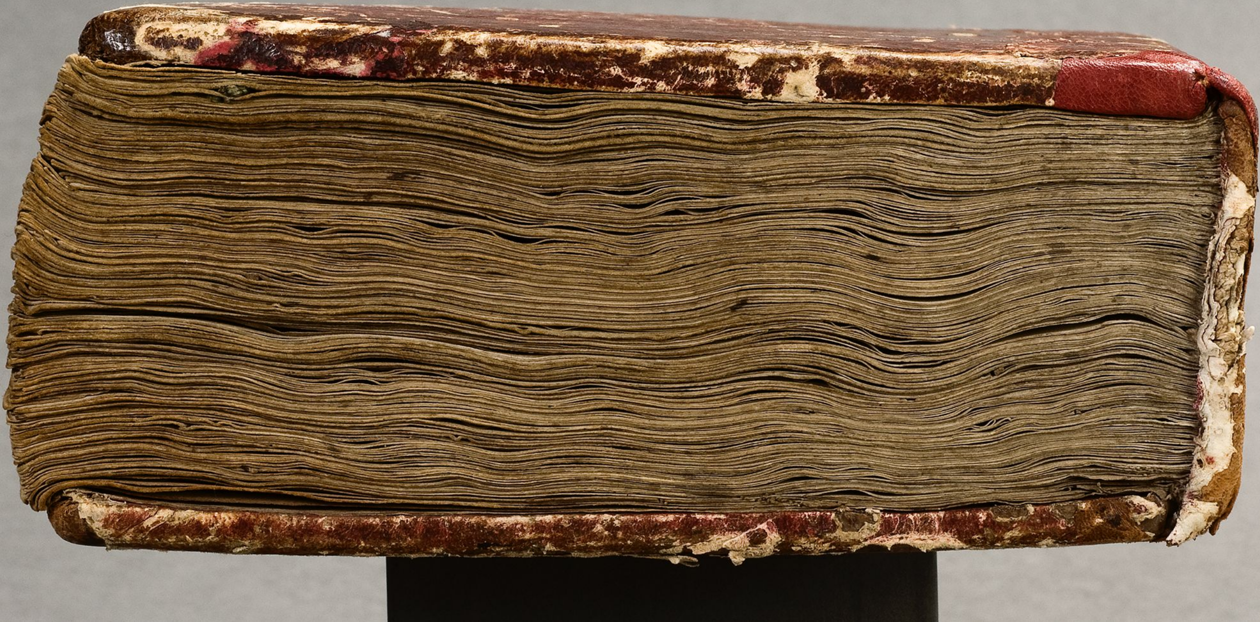

A 5a

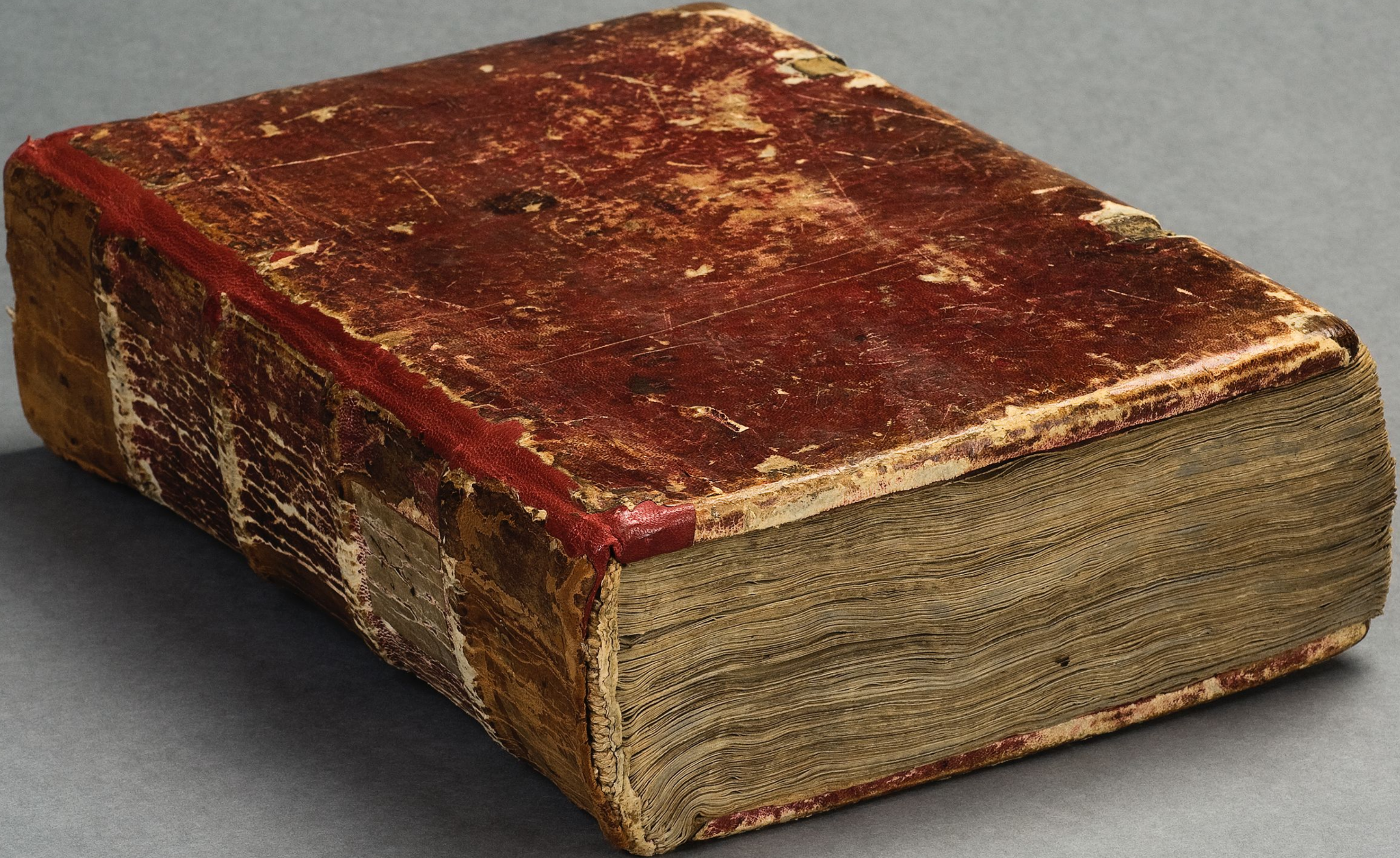A 5a